

KONTROLI I LARTË I SHTETIT
RAPORT PËRFUNDIMTAR PËR AUDITIMIN E USHTRUAR NË
MINISTRINË E FINANCAVE

RAPORT PËRFUNDIMTAR AUDITIMI

“Mbi planifikimin dhe zbatimin e buxhetit të vitit 2024”

NË

MINISTRINË E FINANCAVE

TETOR, 2025

Nr.	Përmbajtja	Faqe
I.	PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE	3
1	Përshkrim i shkurtër i Raportit të Auditimit	3
2	Përshkrim i gjetjeve kryesore dhe rekomandimeve	4
3	Konkluzion i përgjithshëm dhe Opinioni i auditimit	9
II.	HYRJA	12
1.	Objektivat dhe qëllimi	13
2.	Identifikimi i çështjes	13
3.	Përgjegjësitë e strukturave drejtuese	13
4.	Përgjegjësitë e audituesve	13
5.	Kriteret e vlerësimit	14
6.	Standardet e auditimit	14
7.	Metodat e auditimit	15
8.	Dokumentimi i auditimit	15
III.	PËRSHKRIMI I AUDITIMIT	15
1	Informacion i përgjithshëm mbi subjektin nën auditim	15
2	Përshkrimi i auditimit, sipas drejtimeve të auditimit	16
2.1.	Mbi zbatimin e rekomandimeve të dhëna në auditimin e mëparshëm.	16
2.2.	Mbi veprimtarinë e Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit	38
2.2.1	Mbi procesin e planifikimit dhe përgatitjes së dokumentit të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026 dhe Projekt Buxhetit vjetor 2024, kryerja e analizave dhe dhënia e rekomandimeve për njësitë e qeverisjes së përgjithshme. Ndjekja e regjistrimit të kërkesave buxhetore të PBA 2024-2026 të njësive të qeverisjes qendrore përmes sistemit.	38
2.2.2	Vlerësimi i veprimtarisë në drejtim të detajimit të planit buxhetor dhe çeljeve fillestare, bazuar në ligjin e buxhetit të shtetit për vitin 2024. Rishpërndarja e fondeve buxhetore me ndryshimet sipas Akteve Normative.	59
2.2.3	Mbi menaxhimin e buxhetit të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore, planifikimi dhe transferimi i transfertës së pakushtëzuar, monitorimi dhe analiza e treguesve të buxhetit vendor.	86
2.2.4	Monitorimi dhe analiza e shpenzimeve të përgjithshme buxhetore, dhënia e rekomandimeve, për të gjithë strukturën programore të çdo ministrie linje/institucioni qendror.	102
2.2.5	Vlerësimi i projekteve të investimeve, monitorimi dhe raportimi i tyre me qëllim parandalimin e krijimit të detyrimeve të prapambetura.	115
2.2.6	Raportimi i treguesve fiskalë të realizuar dhe monitorimi i tyre.	169
2.2.7	Mbi auditimin e përputhshmërisë së përdorimit të Fondit Rezervë të Këshillit të Ministrave dhe Fondit të Kontigjencës për vitin 2024.	179
2.2.8	Risqet fiskale dhe detyrimet kontingjente.	198
2.3	Mbi veprimtarinë e Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit.	230
2.4	Mbi veprimtarinë e Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik.	297
2.5	Mbi veprimtarinë e Drejtorisë së Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik.	325
IV.	REKOMANDIME	372

I. PËRMBLEDHJA EKZEKUTIVE

a. Përshkrim i shkurtër i objektit të auditimit

Ministria e Financave e ushtron veprimtarinë e saj në funksion të zbatimit të Buxhetit të Shtetit përmes aktiviteteve të hartimit të PBA, projekt buxhetit vjetor, detajimit të fondeve buxhetore pas miratimit të ligjit të buxhetit të vitit, ndryshimet e planit gjatë vitit buxhetor, ekzekutimin e fondeve buxhetore dhe monitorimin e raportimin e transaksioneve. Të dhënat mbi planin përfundimtar dhe faktin mbi zbatimin e Buxhetit të Shtetit gjatë vitit buxhetor publikohen në tabelën e treguesve fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar.

b. Rëndësia e institucionit dhe auditimit të tij

Rëndësia e auditimit të përputhshmërisë të Ministrisë së Financave për periudhën e aktivitetit gjatë vitit 2024, lidhet me administrimin sa më transparent të veprimtarisë menaxhuese, nisur nga roli i Ministrisë në ruajtjen e stabilitetit ekonomik nëpërmjet drejtimit me efektshmëri, efektivitet dhe efikasitet të financave publike. Ministria e Financave e ushtron veprimtarinë në këto fusha përgjegjësie shtetërore, në përputhje me legjislacionin përkatës: politikën makroekonomike dhe fiskale; administrimin e të ardhurave; administrimin e buxhetit të shtetit; menaxhimin e borxhit publik dhe garancive shtetërore të huasë; administrimin financiar; menaxhimin financiar dhe kontrollin; menaxhimin e asistencës financiare të Bashkimit Evropian; inspektimin financiar publik; bashkërendimin e përgjithshëm të auditimit të brendshëm; parandalimin e pastrimit të parave dhe terrorizmit; lojërat e fatit. Auditimi i Ministrisë së Financave është i rëndësishëm për KLSH në plotësim të detyrimit kushtetues të institucionit për raportimin e zbatimit të buxhetit të shtetit të vitit 2024 në Parlament.

c. Qëllimi i auditimit

Qëllimi i këtij auditimi është dhënia e opinionit mbi nivelin e përputhshmërisë të veprimtarisë së Ministrisë së Financave dhe buxhetit të shtetit me aktet ligjore dhe nënligjore, për periudhën 01.01.2024- 31.12.2024.

Në përmbushje të qëllimit të auditimit, janë shqyrtuar çështjet e mëposhtme:

- Veprimtaria e Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit;
- Veprimtaria e Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit;
- Veprimtaria e Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik;
- Veprimtaria e Drejtorisë së Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik;
- Të tjera.

d. Metodologjia e përdorur dhe metodat e mbledhjes dhe analizimit të të dhënave

Metodat e auditimit janë bazuar tek kombinimi i testeve të ndryshme të auditimit, në procedurat bazë dhe në procedurat analitike pas testeve të kryera, me qëllim arritjen e objektivave të auditimit në bazë të vlerësimit të riskut.

Në këtë auditim janë përzgjedhur metoda, metodologji apo teknika auditimi dhe shtrirje të procedurave të auditimit, për të dhënë siguri të arsyeshme në arritjen e konkluzioneve të auditimit.

Në varësi të çështjeve të auditimit dhe vlerësimit të audituesve janë përdorur veçmas ose të kombinuara metodat dhe teknikat e mëposhtme:

- Intervistimi* - duke komunikuar dhe marrë informacion nëpërmjet pyetjeve drejtuar personelit kyç të subjektit dhe atij të përfshirë për një çështje të caktuar, e kombinuar kjo me shqyrtimin e evidencave përkatëse;
- Raporte dhe informacione* - shfrytëzimi i raporteve, informacioneve relevante dhe që kanë lidhje me objektivat e auditimit dhe specifikisht me drejtimet e auditimit;
- Verifikimi në sistemet elektronike të Ministrisë së Financave*- me përzgjedhje të çështjeve të veçanta të auditimit, sipas drejtimeve të auditimit;
- Teknikat me ndihmën e kompjuterit* - për procedura të programuara, për të bërë testimet ose për nxjerrjen të të dhënave për testim të mëtejshëm;

-*Verifikim transaksionesh* – me përzgjedhje të çështjeve të veçanta të auditimit, sipas drejtimeve të auditimit;

-*Të kombinuara*, sipas rastit dhe vlerësimit të audituesve.

Audituesit e KLSH janë përpjekur në çdo rast në përzgjedhjen e arsyeshme dhe të mjaftueshme të metodave dhe teknikave veçmas dhe/ose të kombinuara, si dhe shtrirjen e tyre për të dhënë siguri të arsyeshme në arritjen e konkluzioneve të auditimit në tërësi, dhe sipas drejtimeve në veçanti.

e. Numri i gjetjeve dhe rekomandimeve.

Nga shqyrtimi i evidencave, rezultoi se institucioni për periudhën objekt auditimi paraqet problematika dhe mangësi në disa drejtime të veprimtarisë. Grupi i auditimit ka konstatuar 68 gjetje dhe ka dhënë 76 rekomandime, nga të cilat 72 masa organizative dhe 4 masa 3E.

f. Paraqitja e gjetjeve kryesore

-Gjatë procesit të planifikimit buxhetor në ministritë e linjës kanë rezultuar vonesa në paraqitjen e kërkesave, mangësi në plotësimin e formateve dhe kërkesa shtesë të paraqitura në fazën teknike, përtej tavanëve përfundimtare.

-Lista e investimeve publike të detajuara për periudhën 2024-2026, pjesë e projekt ligjit “*Për buxhetin e vitit 2024*”, të paraqitur në Kuvend mbart pasaktësi në plotësimin e tij.

-Angazhimet e parashikuara në listën e investimeve publike, janë përtej tavanëve trevjeçare të propozuar për t’u miratuar me ligjin vjetor të buxhetit.

-Për 4 kontrata të Fondit Shqiptar të Zhvillimit është bërë parapagim i kontratave, në vlerën 453,840 mijë lekë pa qenë kontrata të një rëndësie të veçantë.

-Pas datës 15 Nëntor 2024, janë kryer 427 rishikime buxhetore që përbëjnë 4,952 transaksione.

-Konstatohen 6,651 raste në vlerën 10,585.20 milion lekë të cilat i përkasin faturave me datë të viteve buxhetore të mëparshme të periudhave 2007-2023 duke përdorur buxhetin e vitit 2024, klasifikuar në shumën 2,199.78 milion lekë për shpenzime operative dhe 8,385.42 milion lekë për investime (përkatësisht në 858 projekte investimesh).

-Konstatohen 27 raste kur data fizike dhe regjistrimi në sistem i urdhër prokurimit i përkasin vitit buxhetor 2024, ndërsa data e kontratës fizike i përket viteve paraardhëse dhe 231 raste kur kontrata dhe urdhër prokurimi fizik i përkasin viteve paraardhëse.

-Janë regjistruar me vonesë 7,868 kontrata në vlerë 46,620.41 milion lekë për vitin 2024 dhe vlerë 117,214.39 milion lekë në vlerë totale të kontraktuar, duke tejkaluar afatin prej 5 ditë, ku 35% të totalit e zënë kontratat e njëjësive të vetëqeverisjes vendore.

-Konstatohen rishikime buxhetore në vlerën 28.89 milion lekë ku rishikimi për projektin përkatës është kryer në të njëjtën masë sa pagesa e detyrimit të prapambetur.

-Konstatohen 31,315 fatura në vlerë 65,525.08 milion lekë, të dorëzuara në Thesar jashtë afatit.

-Gjatë vitit 2024, gjendja e likuiditeteve totale është luhatur në intervalin 40 miliard-137 miliard lekë, duke mos administruar si duhet mjetet monetare së bashku me konvertimin e panevojshëm të valutave të cilat kanë sjellë shpenzime të pa nevojshme.

-Pavarësisht se gjendja e TSA në datë 31.12.2024 ka qenë 115,039.76 milion lekë dhe qëndron brenda limitit në krahasim me vlerën mesatare prej dy muajsh kumulativë të shpenzimeve totale buxhetore të planifikuara, me përfshirjen edhe të gjendjeve të llogarive speciale të mbajtura jashtë TSA, ky limit tejkalohet me rreth 25,163.19 milion lekë.

-Konstatohet mospërpunje ndërmjet treguesve fiskalë të konsoliduar të pasqyruar në SIFQ dhe të dhënave të miratuara me AN e fundit.

-Është konstatuar krijim i detyrimeve të reja prej 4,283 milionë lekë të subjekteve nënhuamarrëse në kuadër të marrëveshjeve të nënhuasë.

-Gjendja e detyrimeve në lidhje me garancitë shtetërore që subjektet përfituese kanë ndaj shtetit është rritur nga 19,131 milion lekë në 19,892 milion lekë, me rritje vjetore prej 760 milion lekë.

-Konstatohet rishpërndarje e fondeve të buxhetit pa burim financimi, konkretisht Këshilli i Ministrave ka miratuar një bonus shtesë për pensionistët për festat e fund vitit, duke ulur fondin e indeksimit të përhershëm të pensioneve.

-Fondi rezervë dhe kontigjenca janë planifikuar mbi kufirin ligjor prej 3% dhe përdorimi i tyre nuk respekton parimet e planifikimit buxhetor dhe qëllimin e krijimit.

-Konstatohet planifikim jo i saktë dhe ndryshime të konsiderueshme të fondeve gjatë vitit për projektet me financim të huaj, regjistrimi i disbursimeve negative që ul vlerën reale të financimeve të huaja, mungesë e planeve buxhetore për disa projekte dhe tejkalimi i buxhetit në të tjera, si dhe përdorimi i fondeve të investimeve kapitale për shpenzime jo kapitale si paga dhe shpenzime operative.

-130 institucione të qeverisjes qendrore rezultojnë se kanë paguar detyrime të prapambetura në vlerën 8,385,425 mijë lekë, të cilat përfaqësojnë rreth 9.4% të investimeve kapitale me financim të brendshëm të realizuara për vitin 2024.

-Suficiti fiskal i akumuluar gjatë muajve janar-nëntor është ekzekutuar i gjithi në muajin dhjetor duke krijuar edhe një deficit në rreth 17 miliard lekë.

-Përqëndrimi i shpenzimeve në muajin dhjetor është kryer për pjesën më të madhe të zërave të treguesve fiskalë, me vlerën më të lartë për shpenzimet korente, gati dyfish nga muajt e tjerë të vitit dhe shpenzimet për investime kapitale, gati 5-fish nga muajt e tjerë të vitit.

-Janë 245 projekte investimi të cilat janë detajuar për herë të parë në muajt shtator-dhjetor në shumën 14,774 milion lekë. Një pjesë e fondeve për këto projekte kanë vlerë të barabartë të fondeve me vlerat e realizuara, që tregon për detajimin e fondeve për detyrime të prapambetura.

-Sipas praktikës aktuale të raportimit të tatimit mbi fitimin, konstatohet se parapagimet raportohen në llogarinë 4665504, e cila në fund të vitit raportohet si e ardhur e periudhës. Për vitin 2024, teprica e kësaj llogarie paraqitet në mbi 250 miliard lekë sipas raportit analitik të të ardhurave.

-Miratimi i Aktit Normativ nr. 5, datë 19.12.2024, për ndryshimin e buxhetit është kryer vetëm 12 ditë para mbylljes së vitit. Ndryshimet prekën pothuajse të gjithë zërat buxhetorë në mënyrë të përgjithshme, pa pasur një situatë urgjente që të justifikonte përdorimin e aktit normativ.

-Janë konstatuar detajime të projekteve të investimit publik me AN të cilat nuk ka qenë pjesë e PBA-së 2024-2026 si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Një pjesë e konsiderueshme e fondeve të disbursuar menjëherë pas miratimit të AN nr. 5 datë 19.12.2024, janë përdorur për të mbuluar pagesat e prapambetura të muajve të kaluar. Konstatohen raste në të cilat autoritetet kontraktore kanë iniciuar procedurat e prokurimit për një vlerë më të lartë se fondet në dispozicion sipas shpërndarjes 3-vjeçare të buxhetit të miratuar, detajim i fondeve për një periudhë 3-vjeçare ndërkohë që kohëzgjatja e projektit sipas bazës së të dhënave të prokurimeve nga APP rezulton të jetë më pak se shpërndarja e fondeve (6 muaj, 1 vit apo 2 vjet), vlera e detajuar në ligjin fillestar për vitin 2024 për projektet e audituara është më e vogël se kosto e projektit sipas planifikimit në projekt buxhet si dhe shpërndarja e shumave nuk është e njëjtë sipas viteve të fillimit dhe mbarimit. Për projektet në vazhdim nga vitet e kaluara, konstatohet se shpërndarja e financimit të tij nuk ndjek përparësinë për projekte në vazhdim gjatë detajimit fillestar si dhe nuk ndjek përcaktimet e detajimit të buxhetit minimalisht 20, 30 dhe 30% në vitet e zbatimit të tij.

-Konstatohet plotësim formal dhe me mungesë analize nga AK të formularëve të projekteve të investimit, duke riskuar që projektet të kalojnë për miratim pa u vlerësuar impakti i tyre real financiar dhe strategjik, duke qenë se ka mungesë të dhënash të mjaftueshme në raport me objektivat, rëndësinë strategjike, përshkrimin e detajuar të projektit etj.

-Kalimi i mjeteve monetare të destinuara për shpronësimet, nga llogaria e shpronësimeve në TSA për kalimin e fondeve në të llogari tjetër të shtetit shqiptar konstatohet se nuk përmbush kushtet për t'u klasifikuar si e ardhur buxhetore. Kjo llogari në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar është një shtesë (futur për herë të parë) që nuk mundëson krahasueshmërinë dhe saktësinë e informacionit financiar të publikuar ndër vite.

-Me ligjin nr. 97/2023, të ndryshuar, përcaktimi i nenit 4, pika 3 është reflektuar në zërin "Rezultati financiar i ISSH" në grupin e të ardhurave tatimore në shumën 7,900 milion lekë në tabelën 4 të ligjit, treguesit fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar. Referuar rezultateve faktike

të kësaj tabelë konstatohet se është realizuar në shumën 7,916 milion lekë, pa përmbushur kushtet për tu klasifikuar si e ardhur buxhetore.

-Në tabelën 4 “Treguesit fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar”, shoqëruese të ligjit nr. 97/2023 të ndryshuar janë përfshirë fonde në shumën 6,300 milion lekë në llogarinë “*Transferte për Llogarinë e Fondit të Pensioneve në BSH*”. Këto fonde janë parashikuar me Aktin Normativ nr. 5 datë duke shtuar pikën 9 në nenin 11 të ligjit ku përcaktohet se krijohet llogaria e mbështetjes për pensionistët në Bankën e Shqipërisë. Kalimi nga llogaria e unifikuar e thesarit në llogarinë speciale të krijuar konstatohet se nuk përmbush kushtet për t’u klasifikuar si shpenzim buxhetor.

-Me AN nr. 5, datë 19.12.2024, është miratuar një fond prej 2 miliardë lekësh, i përcaktuar si mbështetje financiare në formën e huasë për Albcontrol SHA, ku shuma është evidentuar në llogarinë ekonomike 604 “*Të tjera transferata për institucionet jofitimprurëse*”, që nënkupton një grant ose subvencion, dhe jo hua, siç përcaktohet në aktin normativ. Kontrata e huadhënies lidhur më 17.01.2025 nuk përmban elementët thelbësorë financiarë, si afati i shlyerjes, normat e interesit apo penalitetet për vonesë dhe këto elementë janë lënë për t’u përcaktuar në një marrëveshje të mëvonshme mes MF dhe MIE, e cila konstatohet se ende nuk është përmbushur. Ndryshe nga rasti i vitit 2023, ku huaja e mëparshme për Albcontrol ishte trajtuar sipas zërave të saktë fiskalë (“Hua e dhënë për Albcontrol”), rasti i vitit 2024 përfaqëson një devijim nga praktika e saktë buxhetore dhe kontabël. Gjithashtu, transferimi i këtyre fondeve në një shumë të vetme nuk ndjek parimet e funksionimit të sistemit buxhetor ku buxheti i shtetit zbatohet nëpërmjet sistemit të thesarit dhe shpërndarja e fondeve në llogaritë bankare të këtij institucioni për të mbuluar aktivitetin e tij vjetor si pasojë e problematikave në bllokimin e llogarive bankare cënon transparencën e përdorimit të këtyre fondeve.

-Transferimi i fondeve në ASHK në shumën totale 1.577 miliardë lekë është regjistruar në llogarinë ekonomike 604 “*Të tjera transferime korrente*”, çka nuk përputhet me natyrën e transaksionit dhe krijon pasaktësi në pasqyrimin buxhetor. Nga MF është miratuar dhe transferuar shuma e kërkuar për vitet 2024-2025, duke përdorur buxhetin e vitit 2024 për financimin e viteve të ardhshme.

-Transferimi i fondeve për KOKSH është bërë në llogarinë 604, në shumën 200,000,000 lekë më këtë akt normativ nëpërmjet llogarisë 604 dhe po ashtu gjatë vitit ka pasur dhe një transfertë tjetër në shumën 150,000,000 lekë në po të njëjtën llogari (604). Rishpërndarjet e mësipërme të ndodhura me VKM bëjnë që AN i fundit të mos përputhet me planin përfundimtar. Këto rishpërndarje të fondeve buxhetore përmes VKM-ve ndryshojnë strukturën dhe shpërndarjen fillestare të buxhetit dhe konstatohet se përdorimi i buxhetit të shtetit nëpërmjet transfertës së drejtpërdrejtë nuk ndjek parimet e funksionimit të buxhetit të shtetit sipas së cilit zbatimi i buxhetit kryhet nëpërmjet sistemit të thesarit.

-Shtimi me VKM i transfertës së pakushtëzuar për Fondet e Rindërtimit, është jo në përputhje me ligjin e financave të njëjësive të vetëqeverisjes vendore. Në tabelën e treguesve fiskal të konsoliduar nuk është pasqyruar plani i trashëguar për rindërtimin për NJVV-të.

-Vlera e interesave/kamatëvonesave që i rëndon buxhetit të shtetit për mosekzekutim në afat të 3 vendimeve kryesore të GJEDNJ-së deri më datë 31.12.2024 rezulton e vlerësuar në 4,002,982 Euro ndërsa deri në fund të vitit 2024, detyrimet faktike dhe kontingjente për vendimet e Arbitrazhit paraqiten në vlerën 179,948,214 Euro.

-Nga ana e MF nuk është finalizuar dhe nuk është publikuar raporti i Performancës së Kontratave të Koncesionit dhe të Partneritetit Publik Privat për vitin 2024.

-Janë konstatuar pasaktësi në lidhje me raportimin e pagesave të kontratave koncesionare/PPP.

-Rezulton se vlera faktike e pagesave të kryera për detyrime të prapambetura gjatë vitit 2024 paraqitet me diferenca të konsiderueshme krahasuar me vlerën e raportuar, situatë e cila tregon për pagesa të detyrimeve të prapambetura pa i regjistruar ato përmes skemës së përcaktuar të kontabilizimit.

-Procesi aktual i vlerësimit të risqeve fiskale mbetet i kufizuar dhe nuk garanton një funksionim plotësisht efektiv me qëllim përmbushjen e rolit të tij si një instrument proaktiv për parandalimin dhe zbutjen e ndikimeve të mundshme mbi buxhetin e shtetit.

g. Paraqitja e rekomandimeve kryesore

-DPB të marrë masa për pasqyrimin e saktë të treguesve fiskalë të konsoliduar sipas tabelës së miratuar në ligjin e buxhetit të vitit në sistemin informatik financiar të qeverisë. MF të reflektojë efektet e ndryshimeve përgjatë vitit në nivelin e fondeve buxhetore gjatë miratimit të ndryshimeve të buxhetit.

-MF, në bashkëpunim me ISSH dhe strukturat përkatëse, të sigurojë planifikimin dhe miratimin e fondeve buxhetore në përputhje me nevojat reale dhe në përputhje me kuadrin ligjor përpara marrjes së vendimeve për angazhime financiare shtesë, vetëm pasi të jenë siguruar burimet financiare përkatëse dhe të jenë reflektuar zyrtarisht në buxhetin e shtetit nëpërmjet një procesi të parashikuar ligjërisht, për të shmangur krijimin e angazhimeve pa mbulim dhe rrezikun e deformimit të objektivave të politikave të qëndrueshme të pensioneve.

-MF të marrë masa që natyra e fondeve (hua, grant, investim kapital) të përputhet me zërin përkatës buxhetor dhe në të njëjtën kohë NA për MF të përcaktohet pozicion tjetër nga NPA. MF të marrë masa që alokimi i fondeve buxhetore të bëhet nëpërmjet sistemit të thesarit.

-MF të ndërmarrë masa për forcimin e kontrollit të brendshëm dhe disiplinës buxhetore, për të siguruar që të gjitha rishikimet buxhetore të kryhen në përputhje me afatet e përcaktuara. MF të marrë masa për ndalimin e regjistrimeve retrospektive.

-MF të shmangë përdorimin e fondit rezervë nëpërmjet qëndrimit “parimisht dakord” për kërkesat për përdorimin e tij sipas relacioneve të projekt vendimeve të Këshillit të Ministrave, për ato raste në të cilat nuk përmbushet kushti i paparashikueshmërisë dhe në të njëjtën kohë të dokumentojë procesin e pamundësisë për akomodimin e kërkesave nëpërmjet ndryshimeve të buxhetit në kushtet e rishikimeve të shpeshta të buxhetit nëpërmjet rialokimeve apo akteve normative.

-MF të shmangë praktikën e parashikimit të fondeve të veçuara në ligjin e buxhetit të vitit të cilat nuk përmbushin kushtet për trajtimin si fond kontigjence dhe minimizimin e përdorimit të tyre.

-MF të shmangë praktikën e ndryshimit të buxhetit në mbyllje të vitit buxhetor dhe pas miratimit të PBA për vitet e ardhshme buxhetore, përtej afateve të parashikuara në ligjin integral të buxhetit dhe të shmanget procedura e aktit normativ për ndryshimin e dokumentit financiar më të rëndësishëm vjetor të shtetit. Nga MF të përcaktohen rastet e nevojës dhe emergjencës duke dokumentuar rast pas rasti, jashtë procedurës normale të ndryshimit të tij të parashikuar nga legjislacioni për menaxhimin e sistemit buxhetor.

-MF të forcojë mekanizmat e brendshëm të monitorimit dhe raportimit për të identifikuar devijimet nga plani fillestar dhe për të ndërmarrë masa korrigjuese në kohë reale. Në shpërndarjen e fondeve buxhetore të sigurohet që fondet e planifikuara të detajohen sipas nevojave reale të angazhimeve ekzistuese dhe të shmanget financimi i nevojave të reja pa përmbushur fillimisht detyrimet e trashëguara. Të respektohen kufizimet dhe tavaneve buxhetore në planifikimet afatmesme dhe afatgjata.

- MF të kryejë trajtimin e transferimeve të fondeve nga llogaria në llogari si një lëvizje ndërmjet mjeteve monetare dhe të shmangë praktikën e mbivlerësimit të të ardhurave buxhetore.

- MF të kryejë trajtimin e transferimeve të fondeve nga llogaria në llogari si një lëvizje ndërmjet mjeteve monetare dhe të shmangë praktikën e mbivlerësimit të të ardhurave buxhetore, nëpërmjet pakësimit të transfertës së planifikuar të vitit për rastin e ISSH.

-MF në bashkëpunim me institucionin e varësisë DPT të marrë masa për veprimet rregulluese në llogarinë e parapagimeve për tatimin mbi fitimin mbi gjendjen e mbartur dhe në të njëjtën kohë vit pas viti me dorëzimin e deklaratës vjetore të tatimit mbi fitimin, për të shmangur akumulimin e kësaj llogarie në SIFQ në një shumë që nuk reflekton pozicionin real të buxhetit ndaj tatimpaguesve. Nga MF të përshtaten formulat e kontabilizimit dhe raportimit të të ardhurave për të shmangur raportimin si e ardhur të parapagimeve që nuk lidhen me tatim

fitimin si e ardhur e realizuar e vitit në zërat përkatës. Nga MF të monitorohen raportimet e njësive arkëtuese të tjera në llogaritë e të ardhurave në përgjegjësi mbledhje të DPT dhe të mos kryhen raportime në pakësim të të ardhurave tatimore nga DRT, por të qendëruara nga DPT.

- MF të kryejë trajtimin e transferimeve të fondeve nga llogaria në llogari si një lëvizje ndërmjet mjeteve monetare dhe të shmangë praktikën e mbivlerësimit të shpenzimeve buxhetore.
- Titullari i MF të nxjerrë përgjegjësitë për mungesën e përgatitjes dhe publikimit të raportit të Performancës së Kontratave të Koncesionit dhe të PPP për vitin 2024 dhe mungesës së tij bashkëlidhur raportit mbi zbatimin e buxhetit vjetor. Drejtoria e Koncesioneve të marrë masa të menjëhershme për finalizimin dhe publikimin e tij.
- MF në bashkëpunim me AK, të marrë masa për të forcuar procesin e monitorimit dhe raportimit të saktë të të dhënave që lidhen me detyrimet që rrjedhin nga kontratat koncesionare.
- MF të marrë masa për vlerësimin e problematikave, me qëllim që përveç funksionit të konsolidimit të raportimeve të detyrimeve, të ketë rol më efektiv në zbutjen e risqeve fiskale.
- MF të marrë masa për përfshirjen në PBA një plani të detajuar shlyerjeje të detyrimeve të prapambetura nga çdo NJQP.
- MF të marrë masa për forcimin e sistemit të kontrollit të brendshëm financiar dhe auditimit të brendshëm, me qëllim sigurimin e shlyerjes së detyrimeve të prapambetura dhe kontrollin efektiv mbi krijimin e detyrimeve të reja.
- DPB dhe DPTH të marrin masa për forcimin e monitorimit të detyrimeve të prapambetura, duke analizuar stokun e vitit për secilin institucion krahasimisht me pagesat faktike në SIFQ.
- MF të marrë masa për të siguruar një ndarje të detajuar të Fondit të Rindërtimit duke specifikuar qartësisht pjesën që i atribuohet NJVV dhe për përfshirjen dhe pasqyrimin në tabelat e treguesve fiskalë të konsoliduar të çdo plani të trashëguar nga vitet e mëparshme për fondet e rindërtimit.
- Nga MF të merren masa për detajimin e fondeve të investimeve sipas prioriteteve dhe radhës për kontratat në proces nga vitet e kaluara referuar vlerave të parashikuara të zbatimit të kontratave, përpara miratimit të projekte të reja të investimit publik.
- Nga MF të ndërmerret inspektim dhe masa administrative përkatëse për rastet e evidentuara me fillim procedurash prokurimi/lidhje kontrate nga ana e NJQP përtej buxhetit të miratuar trevjeçar si dhe për ato raste kur fondet e miratuara nuk përputhen me kohëzgjatjen reale të projektit sipas formularëve të pasaktë të dërguar nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme. Të respektohet rregulli i shpërndarjes minimale të buxhetit përgjatë tre viteve.
- Nga MF të ndalohet financimi i projekteve të investimit publik të cilat nuk janë të detajuara me të gjithë treguesit e performancës dhe që nuk kanë të argumentuar kërkesat sipas formularëve përkatës shoqërues të kërkesës për fonde të investimeve publike.
- MF të marrë masa për ndalimin e kryerjes së parapagimeve për kontrata investimi, në mungesë të referimeve të akteve ligjore dhe nënligjore.
- Nga MF të shmangen ndryshimet nëpërmjet rialokimeve të shpeshta të fondeve buxhetore të investimeve dhe të forcohet monitorimi i investimeve publike.
- Nga MF të merren masa për mos detajimin e fondeve të investimeve në projekte të përgjithshëm, pa paraqitur projekte specifike nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme dhe të përmirësohet planifikimi në lidhje me burimin e financimeve të investimeve në një kohë që pa mbaruar procesi i detajimit të fondeve kryhet rishikim i fondeve ndërmjet projekteve të investimit.
- MF të nxjerrë përgjegjësitë për mos pagesën në kohë të investimeve publike me efekt në treguesit e raportuar të tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar.
- MF në bashkëpunim me ministritë e linjës, për programet dhe projektet me financim të huaj që realizohen pa pasur plan buxhetor apo në tejkalim të planit buxhetor, të marrin masa për rialokimin e fondeve gjatë vitit apo gjatë procesit të rishikimit të buxhetit.
- MF të marrë masa për planifikimin e fondeve buxhetore për të financuar projektet e rindërtimit në vazhdim nga vitet e kaluara, duke ndaluar projekte të reja përtej hapësirës fiskale.

- MF të marrë masa për analizimin e rasteve të datave më të hershme të Urdhër-Shpenzimeve krahasimisht me faturat e furnitorit.
- MF të marrë masa për evidentimin dhe analizimin e investimeve dhe shpenzimeve që nuk i përkasin periudhës buxhetore përkatëse.
- DPTH të ndërmarrë masa për analizimin e rasteve të urdhër-prokurimeve të konstatuara për detyrime financiare të viteve të kaluara, si dhe të atyre me diferencë të shkurtër kohore nga data e kontratës, analizimin e rasteve të kontratave të lidhura pas datës 15 tetor.
- MF të marrë masa për kryerjen e analizave të thelluara me qëllim identifikimin e shkaqeve në mospërputhjet mes datave apo kodeve unike, marrjen e masave administrative për shkeljet e evidentuara si dhe propozimin e veprimeve rregulluese/kufizuese në sistem.
- DPB, në bashkëpunim me strukturat përkatëse, të marrë masa për rishikimin e mundësive dhe alternativave për implementimin e mekanizmave kontrollues në SIFQ.
- DPTH të marrë masa për sigurimin e likuiditetit duke respektuar radhën e pagesave buxhetore.
- MF të marrë masa për përfshirjen e llogarive speciale në nivelin e përgjithshëm të tepricave të likuiditetit përgjatë vitit, me qëllim parandalimin e tejkalimit të limiteve ligjore.
- MF të marrë masa për uljen e tepricave të likuiditetit në monedhën vendase dhe valutë në përputhje me nevojat operationale dhe të shmangë mbajtjen e panevojshme të rezervave.
- Nga MF nëpërmjet AMGKP të marren masa për kryerjen e verifikimeve përpara pagesës për ato garanci të jashtme jo performuese dhe të kërkohet kthimi i shumave për të cilat është kryer pagesa nga institucionet përfituese përkatëse.
- MF nëpërmjet AMGKP të marrë masa të menjëhershme për rikuperimin e të drejtave për të arkëtuar nëpërmjet ushtrimit të instrumenteve ligjore që rrjedhin nga marrëveshjet e nënhuasë dhe përcaktimeve të ligjit për institucionet e caktuara për menaxhimin e skemave të veçanta të garancive.
- MF të marrë masa për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore brenda afatit të përcaktuar në dispozitat ligjore.

I.1. Konkluzioni dhe Opinioni i auditimit

OPINIONI I AUDITIMIT

Ne kemi audituar përputhshmërinë e veprimtarisë së Ministrisë së Financave (MF), në drejtim të planifikimit të PBA-së, detajimit të planit buxhetor fillestar, monitorimit dhe raportimit të zbatimit të buxhetit, përputhshmërisë së përdorimit të fondit rezervë, monitorimit të risqeve fiskale dhe detyrimeve kontingjente, regjistrimit dhe kontrollit të transaksioneve nëpërmjet SIFQ, planifikimit dhe realizimit të treguesve të borxhit publik, vlerësimit të auditimit të brendshëm dhe menaxhimit financiar, për periudhën e aktivitetit nga data 01.01.2024 deri më 31.12.2024 me ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar; ligjin nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” i ndryshuar; ligjin nr. 9665, datë 18.12.2006, “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar; ligjin nr. 97/2023, datë 07.12.2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, i ndryshuar, etj.

Opinion i modifikuar/kualifikuar mbi auditimin e përputhshmërisë¹

Në opinionin tonë, bazuar në evidencat e auditimit dhe dokumentacionin e kërkuar dhe të vënë në dispozicion kemi konstatuar se, në veprimtarinë e Ministrisë së Financave janë evidentuar devijime nga kuadri ligjor dhe rregullator në fuqi të përshkuara në paragrafin

¹ **Opinion i modifikuar/ kualifikuar** Audituesi duhet të shprehë një opinion të kualifikuar: kur audituesi ka marrë dëshmi të mjaftueshme dhe të përshtatshme të auditimit dhe arrin në përfundimin se anomalitë apo rastet e mospërputhshmërisë, individualisht ose së bashku, janë materiale por jo të përhapura.

“Baza për Opinion”, që nën gjykimin profesional të audituesit të pavarur janë materiale, por jo të përhapura dhe justifikojnë dhënien e një opinionit të kualifikuar.

Baza për opinionin mbi përputhshmërinë

Nga evidencat e marra për veprimtarinë e MF, rezultoi se problematikat e konstatuara nga KLSH janë të pranishme në vitin 2024 në fazën e planifikimit, miratimit, ekzekutimit, monitorimit dhe raportimit të buxhetit, të cilat kryesisht konsistojnë në:

-Gjatë procesit të planifikimit buxhetor në ministritë e linjës kanë rezultuar vonesa në paraqitjen e kërkesave, mangësi në plotësimin e formateve dhe kërkesa shtesë të paraqitura në fazën teknike, përtej taveve përfundimtare.

-Lista e investimeve publike të detajuara për periudhën 2024-2026, pjesë e projekt ligjit “Për buxhetin e vitit 2024”, të paraqitur në Kuvend mbart pasaktësi në plotësimin e saj.

-Angazhimet e parashikuara në listën e investimeve publike, janë përtej taveve trevjeçare të propozuar për t’u miratuar me ligjin vjetor të buxhetit.

-Për 4 kontrata të Fondit Shqiptar të Zhvillimit është bërë parapagim i kontratave, në vlerën 453,840 mijë lekë.

-Gjatë vitit 2024, pas datës 15 Nëntor, janë kryer 427 rishikime buxhetore të cilat konsistojnë në 4,952 transaksione, në vlerë totale 173,702,206 mijë lekë.

-Konstatohen 6,651 raste në vlerën 10,585.20 milion lekë të cilat i përkasin faturave me datë të viteve buxhetore të mëparshme të periudhave 2007-2023 duke përdorur buxhetin e vitit 2024, nga të cilat 2,199.78 milion lekë për shpenzime operative dhe 8,385.42 milion lekë për investime (përkatësisht në 858 projekte investimesh).

-Konstatohen 27 raste kur data dhe regjistrimi në sistem i urdhër prokurimit i përkasin vitit buxhetor 2024, ndërsa data e kontratës i përket viteve paraardhëse dhe 231 raste kur urdhër prokurimi është regjistruar në vitin 2024, por kontrata dhe urdhër prokurimi i përkasin viteve paraardhëse, duke evidentuar se procedura e prokurimit ka përfunduar para se urdhër-prokurimi të regjistrohet në SIFQ dhe regjistrimi në SIFQ është formal dhe në shkelje të afateve ligjore.

-Janë regjistruar me vonesë 7,868 kontrata në vlerë 46,620.41 milion lekë për vitin 2024 dhe 117,214.39 milion lekë totale të kontraktuar në harkun disa vjeçar të ekzekutimit të tyre.

-Konstatohen 31,315 fatura në vlerë totale 65,525.08 milion lekë, të dorëzuara në Thesar jashtë afatit 30 ditor nga data e furnitorit.

- Rezultojnë 2,501 kontrata të lidhura në vlerën 18.17 miliard lekë për vitin 2024, me vlerë totale angazhimi 72.39 miliard lekë, përtej datës 15 Tetor.

-Pavarësisht se gjendja e TSA në datë 31.12.2024 ka qenë 115,039.76 milion lekë (përfshirë monedhën ALL dhe valutat e huaja) duke u paraqitur brenda limitit, në krahasim me vlerën mesatare prej dy muajsh kumulativë të shpenzimeve totale buxhetore të planifikuara, me përfshirjen edhe të gjendjeve të llogarive speciale të mbajtura jashtë TSA, ky limit është tejkaluar me rreth 25,163.19 milion lekë.

-Konstatohet mospërputhje ndërmjet treguesve fiskalë të konsoliduar të pasqyruar në sistemin SIFQ dhe të dhënave të miratuara me aktin normativ të fundit, për shkak të mosreflektimit të ndryshimeve gjatë vitit dhe mbartjes së të ardhurave të trashëguara.

-Është konstatuar krijim i detyrimeve të reja në shumën 4,283 milionë lekë të subjekteve nënhamarrëse në kuadër të marrëveshjeve të nënhuasë.

-Gjendja e detyrimeve në lidhje me garancitë shtetërore që subjektet përfituese kanë ndaj shtetit është rritur nga 19,131 milion lekë në 19,892 milion lekë, me një rritje vjetore prej 760 milion lekë.

-Është kryer rishpërndarje e fondeve të buxhetit pa burim financimi, konkretisht Këshilli i Ministrave ka miratuar një bonus shtesë për pensionistët për festat e fundvitit, duke ulur fondin e indeksimit të përhershëm të pensioneve dhe duke tejkaluar fondet fillestare të parashikuara. Kjo vendimmarrje është realizuar vetëm pak ditë para mbylljes së vitit buxhetor dhe u legjitimuar me Aktin e fundit Normativ.

-Fondi rezervë dhe kontingjenca janë planifikuar mbi kufirin ligjor prej 3% të shpenzimeve totale, dhe përdorimi i tyre nuk respekton parimet e planifikimit buxhetor dhe qëllimin e krijimit për mbulimin e shpenzimeve të paparashikuara.

-Keqklasifikim dhe paraqitje jo e drejtë e zërit të investimeve kapitale në vlerën 2,250.5 milion lekë, për shkak të raportimit të shpenzimeve korente të fondit të rindërtimit si nënkomponent i investimeve kapitale. Ky keqklasifikim ka denaturuar treguesit fiskalë, pasi fondet e rindërtimit janë shpenzuar dhe raportuar në llogari të ndryshme, ndonëse me natyrë të njëjtë të alokimeve.

-Kosto totale e fondeve të rindërtimit të shpërndara sipas VKM-ve të miratuara nga 2020-2024 paraqitet në shumën 122,794 milion lekë, ndërkohë që realizimi faktik për të njëjtën periudhë paraqitet në shumën 100,030 milion lekë, duke rezultuar në një diferencë në shumën 22,764 milion lekë, e cila nuk rezulton të jetë i planifikuar si shpenzim për vitet e ardhshme buxhetore.

- Planifikim jo i saktë dhe menaxhim i papërshtatshëm i fondeve për projektet me financim të huaj, i shoqëruar me ndryshime të konsiderueshme gjatë vitit, mungesë të planeve buxhetore për disa projekte, tejkalim të buxhetit, si dhe përdorim të fondeve të investimeve kapitale për shpenzime jo kapitale (paga dhe shpenzime operative).

-Suficiti fiskal i akumuluar gjatë muajve janar-nëntor është shpenzuar i gjithi në muajin dhjetor duke krijuar një deficit në rreth 17 miliard lekë. Ndërkohë që të ardhurat e dhjetorit paraqiten në shumën 62,585 milion lekë, shpenzimet e muajit dhjetor paraqiten në masën 152,144 milion lekë, ose rreth 21% e totalit të shpenzimeve të vitit 2024. Pagesat e kryera në muajin dhjetor reflektojnë akumulim të shpenzimeve, si pasojë e mungesës së planifikimit të saktë dhe orientimit të fondeve drejt nevojave të reja, pa adresuar në vijimësi nevojat buxhetore të mbartura nga vitet e mëparshme. Ky fenomen ka rritur riskun fiskal për shkak të politikave jo të kujdesshme, menaxhimit të pamjaftueshëm të likuiditetit, tejkalimit të tavanëve buxhetore në kuadër të planifikimit afatmesëm, si dhe angazhimit në marrëdhënie kontraktuale përtej hapësirës fiskale të miratuar.

- 245 projekte investimi janë detajuar për herë të parë në muajt shtator-dhjetor në shumën 14,774 milion lekë. Një pjesë e fondeve për këto projekte ka vlerë të barabartë me vlerat e realizuara të fondeve, që tregon për detajimin e fondeve për detyrime të prapambetura.

-Vetëm në muajin Dhjetor, janë mbyllur 323 projekte investimi të cilët janë detajuar nga muaji janar-tetor. Gjithashtu tregues të menaxhimit jo të duhur të investimeve publike konstatohen edhe projekte të cilat kanë qëndruar të hapura vetëm për 2 muaj (19 raste në shumën 901 milion lekë) dhe 3 muaj (59 raste në shumën 5,772 milion lekë).

-Në muajin dhjetor, evidentohen 150 projekte me financim të brendshëm të cilat kanë vlerë realizimi 0 lekë, megjithëse vetëm 12 ditë përpara mbylljes së vitit buxhetor është miratuar Akti Normativ nr. 5 datë 19.12.2024 dhe nuk janë marrë masa për eliminimin e projekteve të cilat nuk kanë qenë të avancuara duke bërë fondet buxhetore të pavlefshme.

- Është konstatuar mbivlerësim i të ardhurave tatimore, si rezultat i regjistrimit të parapagimeve të tatimit mbi fitimin në llogarinë 4665504 dhe pasqyrimin të tyre në fund të vitit si të ardhura të periudhës. Për vitin 2024, teprica e kësaj llogarie arrin mbi 250 miliard lekë sipas raportit analitik të të ardhurave.

-Janë konstatuar detajime të projekteve të investimit publik me akte normative të cilat nuk kanë qenë pjesë e PBA-së 2024-2026 si dhe nuk kanë qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitura me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Një pjesë e konsiderueshme e fondeve të disbursuar menjëherë pas miratimit të Aktit Normativ të Dhjetorit, nr. 5 datë 19.12.2024, janë përdorur për të mbuluar pagesat e prapambetura të muajve të kaluar. Konstatohen raste në të cilat autoritetet kontraktore kanë inicuar procedurat e prokurimit për një vlerë më të lartë se fondet në dispozicion sipas shpërndarjes 3-vjeçare të buxhetit të miratuar, ndërkohë që kohëzgjatja e projektit sipas bazës së të dhënave të prokurimeve nga APP rezulton të jetë më pak se shpërndarja e fondeve (6 muaj, 1 vit apo 2 vjet), vlera e detajuar në ligjin fillestar për vitin 2024 për projektet e audituara është më e vogël se kosto e projektit sipas planifikimit

në projekt buxhet si dhe shpërndarja e shumave nuk është e njëjtë sipas viteve të fillimit dhe mbarimit. Për projektet në vazhdim nga vitet e kaluara, konstatohet se shpërndarja e financimit të tij nuk ka ndjekur përparësinë gjatë detajimit fillestar si dhe nuk ka ndjekur përcaktimet e detajimit të buxhetit minimalisht 20 dhe 30% në vitet e zbatimit të tij.

- Është konstatuar një plotësim formal dhe me një mungesë analize nga autoritetet kontraktore të formularëve të projekteve të investimit, në të cilët nuk ka të dhëna të mjaftueshme në raport me objektivat, rëndësinë strategjike, përshkrimin e detajuar të projektit etj.

- Është konstatuar se fondet e depozituara në llogarinë e shpronësimeve janë transferuar në një llogari tjetër dhe janë klasifikuar si të ardhura buxhetore, pa përmbushur kriteret ligjore për t'u trajtuar si të tilla.

- Është konstatuar se shuma prej 7,900 milion lekë, e paraqitur si 'Rezultati financiar i ISSH' në grupin e të ardhurave tatimore në tabelën e treguesve fiskalë, është klasifikuar si e ardhur buxhetore megjithëse nuk përmbush kriteret për t'u trajtuar si e tillë.

- Është konstatuar se fondet në shumën 6,300 milion lekë, të regjistruara në zërin 'Transferte për Llogarinë e Fondit të Pensioneve në BSH', janë klasifikuar si shpenzim buxhetor megjithëse kalimi nga llogaria e unifikuar e thesarit në llogarinë speciale nuk përmbush kriteret për t'u trajtuar si i tillë.

- Është konstatuar se fondi prej 2 miliardë lekësh i miratuar si hua për Albcontrol SHA është klasifikuar si transfertë, ndërkohë që kontratës së huadhënies i mungojnë elementët thelbësorë financiarë dhe transferimi i shumës është kryer jashtë praktikave standarte të menaxhimit buxhetor nëpërmjet thesarit.

- Është konstatuar keqklasifikim i shumës 1.577 miliardë lekë të transferuar në ASHK, e regjistruar si "Të tjera transferta korrente", si dhe përdorim i buxhetit 2024 për financimin e viteve pasuese.

- Është konstatuar se transfertat për KOKSH, në shumën totale 350 milion lekë të regjistruara në llogarinë 604, janë kryer jashtë procedurave të zbatimit të buxhetit përmes sistemit të thesarit, duke devijuar nga mënyra standarde e administrimit buxhetor.

-Shtimi me VKM i transfertës së pakushtëzuar për Fondet e Rindërtimit, është konstatuar jo në përputhje me ligjin e financave të njësive të vetëqeverisjes vendore. Në tabelën e treguesve fiskal të konsoliduar nuk është pasqyruar plani i trashëguar për rindërtimin për njësitë e vetëqeverisjes vendore.

-Vlera e interesave/kamatëvonesave që i rëndon buxhetit të shtetit për mosekzekutim në afat të 3 vendimeve kryesore të GJEDNJ-së deri më datë 31.12.2024 rezulton në shumën 4,002,982 Euro ndërsa deri në fund të vitit 2024, detyrimet faktike dhe kontingjente për vendimet e Arbitrazhit paraqiten në vlerën 179,948,214 Euro.

-Janë konstatuar pasaktësi në lidhje me raportimin e pagesave të kontratave koncesionare/PPP.

-Sipas të dhënave të testuara nga sistemi SIFQ, rezulton se vlera faktike e pagesave të kryera për detyrime të prapambetura gjatë vitit 2024 është rreth 15.7 miliardë më tepër sesa krahasuar me vlerën e raportuar të pagesave, situatë e cila tregon për pagesa të detyrimeve të prapambetura pa i raportuar ato përmes skemës zyrtare të regjistrimit financiar (skema 486).

II. HYRJA

Mbështetur në ligjin nr. 154/2014, datë 27.11.2014 "Për organizimin dhe funksionimin e KLSH", në zbatim të Programit të Auditimit nr. 431/1, datë 14.04.2025, miratuar nga Kryetari i KLSH-së, i ndryshuar, në subjektin: **Ministria e Financave (MF)**, nga data 15.04.2025 deri më 23.07.2025, u krye auditimi "Mbi planifikimin dhe zbatimin e buxhetit të vitit 2024", për periudhën nga data 01.01.2024 deri më datë 31.12.2024, nga Grupi i Auditimit me përbërje:

1. R.G, Përgjegjës Grupi,
2. A.H,

3. A.Gj,
4. E.H,
5. K.N,
6. Xh.N.

OBJEKTIVAT, FUSHËVEPRIMI DHE METODOLOGJIA

1. Objektivat dhe qëllimi i auditimit. Dhënia e opinionit mbi përputhshmërinë e aktivitetit me kuadrin ligjor në fuqi të Ministrisë së Financave, lidhur me zbatimin e kuadrit rregullator në realizimin e ciklit buxhetor 2024. Dhënia e një vlerësimi objektiv, profesional e të pavarur, mbi shkallën e ndjekjes nga subjekti i audituar të rregullave, ligjeve dhe rregulloreve, gjatë veprimtarisë së tij.

Mbi bazën e observacioneve të sjella hartohet Raporti Përfundimtar i Auditimit.

2. Identifikimi i çështjes. Sipas përcaktimit të ISSAI 100 “*Auditimi i përputhshmërisë, përcakton se deri në çmasë subjekti i audituar ndjek rregullat, legjislacionin dhe aktet normative, politikat, kodet e miratuara apo kushtet e përcaktuara si, kushtet e kontratës apo klauzolat e një marrëveshjeje financimi*”.

Raporti i auditimit, synon të identifikojë nëse veprimtaria e Ministrisë së Financave lidhur me veprimtarinë e hartimit, detajimit, miratimit, ekzekutimit, raportimit, monitorimit të buxhetit, realizimit të huamarrjes në tregun e brendshëm dhe të jashtëm si dhe raportimin e të gjitha transaksioneve në treguesit e konsoliduar fiskalë është në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi. Në bazë të kriterëve të vlerësimit e gjykimit profesional, audituesit kanë bërë vlerësimin e rezultateve të testeve të kontrollit, analizimin dhe klasifikimin e gabimeve të zbuluara, si dhe është bërë vlerësimi i evidencave të grumbulluara përse i përket mjaftueshmërisë dhe përshtatshmërisë për qëllimet e auditimit. Procedurat e kryera, varen nga gjykimi profesional i audituesit, përfshirë vlerësimin e riskut material, për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Nisur nga procedurat e ndjekura për auditim besojmë se evidencat e mbledhura janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të dhënë opinionin tonë mbi veprimtarinë e Ministrisë.

3. Përgjegjësitë e strukturave drejtuese të subjektit të audituar lidhur me çështjen nën auditim.

Përgjegjësia e strukturave drejtuese të MF është e lidhur me aktivitetet e projekt buxhetit afatmesëm, hartimit të projekt buxhetit, detajimin e fondeve sipas nivelit të miratuar, regjistrimin e transaksioneve në SIFQ për ekzekutimin, kryerjen e ndryshimeve gjatë vitit buxhetor në fondet e miratuara dhe raportimin e monitorimin e treguesve fiskalë të konsoliduar. Gjithashtu, është përgjegjëse për monitorimin e borxhit publik, për ngritjen e një sistemi efektiv të menaxhimit financiar dhe kontrollit. Strukturat drejtuese të subjekteve të audituara kanë përgjegjësi që t'i dorëzojnë dokumentet zyrtare, shkresore apo elektronike, si dhe informacionin e kërkuar, në kushtet, afatet dhe strukturën e vendosur prej grupit të auditimit të KLSH.

4. Përgjegjësitë e audituesve:

Në cilësinë e audituesit të jashtëm publik kemi përgjegjësinë për garantimin e sigurisë së arsyeshme, nëse veprimtaria e subjektit të audituar është zhvilluar në përputhje me kriteret e paracaktuara, si dhe për të konkluduar me një raport auditimi që përfshin një opinion. Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë sigurie, por nuk garanton që auditimi i kryer në përputhje me standardet mundëson identifikimin e çdo gabimi apo anomalie që mund të ekzistojë. Përveç standardeve ISSAI, audituesi i KLSH, gjithashtu aplikon edhe gjykimin dhe skepticismin e tij profesional në punën audituese.

Audituesit kanë përgjegjësi në identifikimin e çështjeve më të rëndësishme lidhur me auditimin e veprimtarisë së subjektit, në raport me kriteret e paracaktuara të auditimit, të nxjerra nga aktet ligjore, nënligjore, si dhe ato rregullative mbi të cilat subjekti i audituar mbështetet në ushtrimin e veprimtarisë së tij, me përjashtim të rasteve kur kuadri ligjor nuk lejon vënien në dispozicion të tyre për publikun ose në raste të rralla kur vetë ne vendosim që këto çështje nuk duhet të

përfshihen në raport për shkak të pasojave negative që publikimi i tyre mund të sjellë në publikun e gjerë.

Audituesit në të gjithë llojet e auditimit, kanë përgjegjësi që të zbatojnë parimet që lidhen me procesin e auditimit, të sanksionuara në ISSAI/IFPP-100 "*Parimet themelore të auditimit të sektorit publik*", paragrafi 44-51.

Përveç standardeve të ISSAI, ne aplikuar edhe gjykimin dhe skepticizmin tonë profesional në punën audituese. Gjithashtu ne: Identifikuam dhe përpunuam riskun e anomalive materiale, për shkak të gabimeve apo mashtrimeve, planifikuam, realizuam procedura auditimi sipas risqeve të identifikuara, dhe grumbulluam evidencë të mjaftueshme e të përshtatshme për formulimin e opinionit tonë.

Kemi krijuar një konkluzion final nëse çështjet rutinë të raportimit të të dhënave janë kryer në mënyrën e duhur dhe u bazuam në evidencën e marrë nga auditimi, për ekzistencën e ndonjë dyshimi material mbi ngjarjet apo kushtet që mund të çonin në një dyshim edhe më të madh mbi aftësinë e institucionit për të funksionuar normalisht.

Konkluzionet tona janë të bazuara në punën audituese, deri në përgatitjen e raportit të auditimit. Megjithatë, ngjarje apo kushte specifike në të ardhmen mund të ndryshojnë situatën aktuale të institucionit.

Ne komunikuar me drejtuesin ndër çështjet e tjera, planifikimin në kohë, përmbajtjen e auditimit dhe gjetjet, duke përfshirë edhe të metat e kontrollit të brendshëm, që identifikuam gjatë auditimit tonë.

5. Kriteret e vlerësimit:

Për dhënien e opinionit të përputhshmërisë jemi bazuar në aktet ligjore dhe nënligjore të dala lidhur me zbatimin e kuadrit rregullator në realizimin e ciklit buxhetor 2024, si dhe të aktivitetit të vetë ministrisë:

- Ligji nr. 154/2014, datë 27.11.2014 "Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit";
- Ligji nr. 9936, datë 26.06.2008 "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar;
- Ligji nr. 10296, datë 08.07.2010 "Për menaxhimin financiar dhe kontrollin" i ndryshuar;
- Ligji nr. 25/2018, "Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare", i ndryshuar;
- Ligji nr. 9665, datë 18.12.2006, "Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë, i ndryshuar;
- Ligji nr. 9896, datë 04.02.2008, "Për huamarrjen e qeverisjes vendore";
- Ligji nr. 97/2023, datë 07.12.2023 "Për buxhetin e vitit 2024", i ndryshuar;
- VKM nr. 887, datë 27.12.2022 "Për procedurat e Menaxhimit të Investimeve Publike", e ndryshuar;
- Të tjera akte ligjore, nënligjore dhe rregullative.

6. Standardet e auditimit.

Auditimi është kryer, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të INTOSAI-t (ISSAI), përkatësisht në: Nivelin e parë "Parimet INTOSAI-t" ku përfshihet: ISSAI-P-1 "Deklarata e Limës", ISSAI-P-10 "Deklarata e Meksikos"; Nivelin e dytë "Standardet e INTOSAI-t" ku përfshihen: ISSAI 100 - Parimet bazë në auditimin e sektorit publik; ISSAI 200-299 "Parimet bazë të auditimit financiar", ISSAI 400-499 "Parimet bazë të auditimit të përputhshmërisë".

Gjithashtu janë zbatuar dhe aplikuar standardet si më poshtë:

ISSAI-140 "Sigurimin e cilësisë"

ISSAI 130 "Kodin Etik"

ISSAI 2315 "Risku"

ISSAI 2320-2450 "Materialiteti"

ISSAI 2500 "Dokumentimi"

Manuali i Auditimit të Përputhshmërisë i Kontrollit të Lartë të Shtetit;

Rregullore e Procedurave të Auditimit të KLSH-së.

7. Metoda e auditimit.

Metodat e auditimit janë bazuar tek kombinimi i testeve të ndryshme të auditimit, në procedurat bazë dhe në procedurat analitike pas testimave të kryera, me qëllim arritjen e objektivave të auditimit në bazë të vlerësimit të riskut.

Në këtë auditim janë përzgjedhur metoda, metodologji apo teknika auditimi dhe shtrirje të procedurave të auditimit, për të dhënë siguri të arsyeshme në arritjen e konkluzioneve të auditimit.

Në varësi të çështjeve të auditimit dhe vlerësimit të audituesve janë përdorur veçmas ose të kombinuara metodat dhe teknikat e mëposhtme:

-*Intervistimi* - duke komunikuar dhe marrë informacion nëpërmjet pyetjeve drejtuar personelit kyç të subjektit dhe atij të përfshirë për një çështje të caktuar, e kombinuar kjo me shqyrtimin e evidencave përkatëse;

-*Raporte dhe informacione* - shfrytëzimi i raporteve, informacioneve relevante dhe që kanë lidhje me objektivat e auditimit dhe specifikisht me drejtimet e auditimit;

-*Verifikimi në sistemet IT të ministrisë* - me përzgjedhje të çështjeve të veçanta të auditimit, sipas drejtimeve të auditimit;

-*Teknikat me ndihmën e kompjuterit* - për procedura të programuara, për të bërë testimet ose për nxjerrjen të dhënave për testim të mëtejshëm;

-*Verifikim transaksionesh* – me përzgjedhje të çështjeve të veçanta të auditimit, sipas drejtimeve të auditimit;

-*Të kombinuara*, sipas rastit dhe vlerësimit të audituesve.

Audituesit e KLSH janë përpjekur në çdo rast në përzgjedhjen e arsyeshme dhe të mjaftueshme të metodave dhe teknikave veçmas dhe/ose të kombinuara, si dhe shtrirjen e tyre për të dhënë siguri të arsyeshme në arritjen e konkluzioneve të auditimit në tërësi, dhe sipas drejtimeve në veçanti.

8. Dokumentimi i auditimit.

Është mbështetur në kërkesat e Manualit të përputhshmërisë, si edhe në Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit: ISSAI 1230 “Dokumentimi i Auditimit”, i mjaftueshëm për të mundësuar dhe kuptuar natyrën, kohën dhe shtrirjen e procedurave të auditimit të kryera në përputhje me standardet përkatëse dhe kërkesat e zbatueshme ligjore dhe rregullatore.

Nga audituesit është përgatitur dokumentacioni i auditimit, i mjaftueshëm për të mundësuar dhe kuptuar natyrën, kohën dhe shtrirjen e procedurave të auditimit, të kryera në përputhje me standardet përkatëse dhe kërkesat ligjore dhe rregullatorë të zbatueshme. Rezultatet e këtyre procedurave dhe evidencat e marra gjatë auditimit, si dhe çështje të tjera të rëndësishme që dolën gjatë auditimit, janë reflektuar në përfundimet e arritura në drejtim të tyre sipas gjykimit dhe skepticizmit profesional që audituesit kanë shfrytëzuar në arritjen e këtyre konkluzioneve. Ky dokumentacion është i përshtatshëm dhe i rëndësishëm për të konfirmuar dhe mbështetur opinionet dhe raportin e Audituesve dhe ka shërbyer si një burim informacioni për përgatitjen e tyre.

III. PËRSHKRIMI I AUDITIMIT

1. Informacioni i përgjithshëm:

Veprimtaria e Ministrisë së Financave, në funksion të zbatimit të Buxhetit të Shtetit lidhet me aktivitetet e hartimit të PBA, projekt buxhetit vjetor, detajimin e fondeve buxhetore pas miratimit të ligjit të buxhetit të vitit, ndryshimet e planit gjatë vitit buxhetor, ekzekutimin e fondeve buxhetore dhe monitorimin e raportimin e transaksioneve. Të dhënat mbi planin përfundimtar dhe faktin mbi zbatimin e Buxhetit të Shtetit gjatë vitit buxhetor publikohen në tabelën e treguesve fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar.

-Drejtorja e Përgjithshme e Buxhetit është përgjegjëse për përgatitjen e buxhetit të shtetit; menaxhimin dhe monitorimin e buxhetit; klasifikimin buxhetor; kryerjen e analizave për shpenzimet publike dhe zhvillimi i politikave buxhetore; përgatitjen e akteve ligjore dhe

nënligjore që rregullojnë proceset e planifikimit dhe zbatimit të buxhetit, si dhe sistemin buxhetor në tërësi; të llogarisë dhe transferojë me drejtësi e transparencë transfertat e buxhetit të shtetit për pushtetin vendor, të mbështesë dhe plotësojë me aktet e nevojshme ligjore, decentralizimin fiskal, duke synuar rritjen e të ardhurave, rritjen e efikasitetit të përdorimit të fondeve publike për pushtetin vendor; monitorimin dhe raportimin e detyrimeve të prapambetura dhe forcimi i disiplinës financiare për parandalimin e akumulimit të tyre në të ardhmen, për të gjitha njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

-Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit kryen regjistrimin e transaksioneve të pagesave nga Buxheti i Shtetit së bashku me procedurat e kontrollit parandalues në kryerjen e shpenzimeve publike sipas kërkesave të ligjit të buxhetit. Funkcionet kryesore të kësaj drejtorie janë: Menaxhimi i likuiditetit të qeverisjes së përgjithshme; bashkëpunimi me drejtoritë e tjera për sigurimin e nevojave të Qeverisë për mjete monetare për kryerjen e pagesave brenda kufijve të Limitit të cash-it; realizimi i kryerjes së pagesave në mënyrë të centralizuar nëpërmjet sistemit informatikë financiar të qeverisë; regjistrimi, kontrolli, kontabilizimi dhe përpunimi i informacionit të transaksioneve të qeverisjes së përgjithshme dhe mbi këtë bazë, gjenerimi i raporteve të ndryshme; përmirësimi i sistemit të shërbimeve financiare në përshtatje me ndryshimet e vazhdueshme; administrimi funksional i Sistemit Informatikë Financiar të Qeverisë, në përputhje të plotë me kuadrin ligjor në fuqi për procesin e ekzekutimit të buxhetit të shtetit dhe raportimit financiar; pagesat e dëmshpërblimeve të ish të përndjekurve politikë; monitorimin dhe raportimin e detyrimeve të prapambetura dhe forcimi i disiplinës financiare për parandalimin e akumulimit të tyre në të ardhmen, për të gjitha njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

-Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Publik dhe Bashkërendimit të Ndihmës së Huaj është përgjegjëse për veprimtarinë e huamarrjes gjatë vitit buxhetor. Kjo drejtori e ushtron veprimtarinë në drejtim të regjistrimit të transaksioneve të borxhit publik, realizimin e huamarrjes në tregun e brendshëm dhe të jashtëm, kryerjen e pagesave të principalit dhe shpenzimeve të maturuara të interesit, si dhe raportimin e tyre në treguesit e konsoliduar fiskalë. Gjithashtu drejtoria mban kontakte me kreditorët, kryen analiza dhe harton strategjinë afatmesme të menaxhimit të borxhit publik, komunikon me subjektet përfituese të marrëveshje të nënhuasë apo garancive shtetërore dhe angazhohet në arkëtimin e të drejtave që burojnë nga detyrimet e akumuluar nga këto subjekte.

-Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik (DPHKBFP) përbëhet nga 2 drejtori:

1. Drejtoria e Harmonizimit të Auditit të Brendshëm (këtu e në vijim DH/AB); dhe
2. Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (këtu e në vijim DH/MFKK).

DPHKBFP funksionon në zbatim të ligjit nr. 114/2015 “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik” i ndryshuar dhe ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për menaxhimin financiar dhe kontrollin” i ndryshuar, si dhe Rregullores së brendshme miratuar me Urdhrin nr. 52, datë 10.03.2021 të ministrit të Financave dhe Ekonomisë “Për miratimin e rregullores së brendshme të organizimit dhe funksionimit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë”, neni 17. Bazuar në nenin 17 të Rregullores së Brendshme, DPHKBFP ka si mision harmonizimin e standardeve, rregullave dhe procedurave për kryerjen, monitorimin dhe raportimin e veprimtarisë së menaxhimit financiar, kontrollit dhe kontabilitetit, si dhe auditimit të brendshëm në sektorin publik.

2. Përshkrimi i rezultateve sipas drejtimeve të auditimit.

2.1. Mbi realizimin e rekomandimeve të lëna në auditimet e mëparshme.

Në zbatim të drejtimit 1, të Programit të Auditimit nr. 431/1 Prot., datë 14.04.2025, i ndryshuar, u shqyrtua dokumentacioni në lidhje me zbatimin e rekomandimeve të lëna në auditimin e mëparshëm.

Nga auditimi i ushtruar në Ministrinë e Financave për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi auditimin e përputhshmërisë” për periudhën 01.01.2023 deri 31.12.2023, trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit dhe në Vendimin përcjellë me shkresën nr. 472/27 Prot., datë 15.10.2024, rezulton se: Janë lënë gjithsej 52 rekomandime prej te cilave: 49 masa organizative, 2 masa për eliminimin e efekteve negative, 1 masë disiplinore.

Nga auditimi i zbatimit të rekomandimeve është konstatuar se niveli i pranimit dhe zbatimit të rekomandimeve rezulton si më poshtë:

- Nga 49 masa organizative të lëna, janë pranuar 34 masa dhe nuk janë pranuar 15 masa.

Në lidhje me zbatueshmërinë rezulton se: 4 rekomandime janë zbatuar, 10 rekomandime janë zbatuar pjesërisht, 9 rekomandime janë në proces zbatimi dhe 11 rekomandime nuk janë zbatuar.

- Nga 2 masa 3E janë pranuar 2 masa, të cilat rezultojnë pjesërisht të zbatuara.

- 1 masë disiplinore për të cilën Ministria e Financave ka kthyer përgjigje se është në proces dhe rezulton se nuk është zbatuar.

MF me shkresën nr. 4564/52 prot., 31.01.2025 “Dërgimi i planit të masave mbi auditimin e përputhshmërisë “Për zbatimin e Buxhetit të Shtetit për vitin 2023” në Ministrinë e Financave, protokolluar në KLSH me nr. 472/28 prot., datë 12.02.2025, ku ka informuar Kontrollin e Lartë të Shtetit mbi ecurinë e zbatimit të rekomandimeve, **në tejkallim të afatit kohor prej 20 ditë**, në kundërshtim me nenin 15, shkronja “j” të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”.

MF nuk ka dërguar informacion mbi nivelin e zbatueshmërisë së rekomandimeve për periudhën 6-mujore, në kundërshtim me pikën 2, neni 30 të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”.

Më hollësisht, auditimi i zbatimit të tyre paraqitet si vijon:

A. MASA ORGANIZATIVE

1.1. Rekomandimi: Titullari i Ministrisë në bashkëpunim me Nëpunësin e Parë Autorizues të analizojë dhe të nxjerrë përgjegjësitë për nivelin e zbatimit të rekomandimeve të lëna në auditimin e mëparshëm, si dhe të marrë masat e nevojshme për zbatimin e masave pjesërisht të realizuara, të pa zbatuara dhe përsheptimin e atyre në proces zbatimi, me qëllim përmirësimin e menaxhimit të financave publike dhe forcimin e disiplinës buxhetore dhe fiskale.

Qëndrimi i MF: Ministri i Financave ka ngritur Grupin e Punës, për trajtimin dhe ndjekjen e rekomandimeve të lëna nga KLSH me urdhër nr. 19195, datë 20.10.2023.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i pranuar dhe në proces zbatimi.

2.1 Rekomandimi: Drejtoria e Analizave dhe Programimit Buxhetor në bashkëpunim me njësitë e qeverisjes së përgjithshme të marrin masa për respektimin e afateve të përcaktuara në kalendarin e menaxhimit të shpenzimeve publike për vitin përkatës, gjatë planifikimit buxhetor, për të realizuar një program buxhetor afatmesëm efektiv, duke mos cënuar kohën në dispozicion të institucioneve buxhetore për përgatitjen e kërkesave buxhetore në nivel projekti/produkti.

-Drejtoria e Analizave dhe Programimit Buxhetor, në Ministrinë e Financave të marrë masa për të standardizuar formën e paraqitjes së kërkesave buxhetore sipas Formatit 2 dhe 3, me qëllim shmangien e mospërputhjeve, kryesisht për kërkesat buxhetore shtesë, të paraqitura nga vetë institucioni qendror dhe nga Ministria e Financave.

-Drejtoria e Analizave dhe Programimit Buxhetor, me qëllim të publikimit të plotë të informacionit të plotë, të marrë masa për të publikuar në faqen e Ministrisë së Financave, në seksionin Programi Buxhetor Afatmesëm, Faza e I-rë, përpos formateve 2 “Kërkesa buxhetore për financimin e politikave ekzistuese” dhe formatet 3 “Kërkesat buxhetore për financimin e politikave të reja”, në rastet kur paraqiten të tilla prej institucioneve.

Qëndrimi i MF: DAPB do të vazhdojë të sensibilizojë dhe të nxisë të gjithë aktorët e procesit të përgatitjes së PBA-së për respektimin e afateve kohore sipas ligjit përkatës. Gjithashtu

BAPB nëpërmjet konsultimit të vazhdueshëm të njërive të qeverisjes së përgjithshme dhe analizave buxhetore të dërguara pranë ministrive, do të theksojë rëndësinë e standardizimit nga këto njësi. Sipas ecurisë së zbatimit të Rekomandimeve, raportohet se është amenduar Udhëzimi standard nr. 7/2018, nëpërmjet Udhëzimit nr. 12/2024 ku ndër të tjera është standardizuar forma e paraqitjes së relacionit shpjegues të kërkesave buxhetore, e cila do të shërbejë në rritjen e cilësisë së përgatitjes së PBA nga ML dhe IQ. Sa i përket publikimit të formatit 3, ju bëjmë me dije se përmbledhësja e kërkesave shtese është publikuar dhe do të vijojë të publikohet si pjesë e dokumentit të PBA të fazës së parë, sikurse përcaktohet dhe në metodologjinë e përgatitjes së PBA në udhëzimin standard të sipërcituar. Rekomandimi pranohet pjesërisht.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Përsa i përket pjesës së pranuar të rekomandimit, me amendimin e bërë në Udhëzimin Standard nr. 7/2018, konstatohet se rekomandimi është në proces zbatimi, në lidhje me afatet nuk rezultojnë të jenë marrë masa të tjera, përveç dërgimit të analizave për çdo fazë nga ana e MF-së, problematika e afateve vijon të jetë prezente dhe në periudhën objekt auditimi.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i pranuar pjesërisht dhe i zbatuar pjesërisht.

3.1 Rekomandimi: Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit të marrë masa për hartimin e një metodologjie për paraqitjen dhe publikimin e të dhënave/tabelave, që të reflektojë në kohë reale çdo ndryshim të ndodhur në planin e buxhetit në nivel programi dhe sipas zërave të treguesve fiskalë të konsoliduar, me qëllim rritjen e transparencës për planifikimin dhe përdorimin e fondeve buxhetore.

Qëndrimi i MF: Informacioni lidhur me ndryshimin e planit të buxhetit gjendet i publikuar në raportet dhe tabelat e publikuara në periudha periodike dhe vjetore në faqen web të Ministrisë së Financave, sipas përcaktimeve në kuadrin ligjor e nënligjor buxhetor. Ky rekomandim nuk pranohet dhe konsiderohet i ezauruar.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

4.1.Rekomandimi: Drejtoria e Programimit, Statistikës dhe Analizës së të Ardhurave të marrë masa për të përgatitur një dokument standard, mbi të cilin bazohet parashikimi dhe planifikimi i të ardhurave buxhetore, duke përfshirë rolin dhe kontributin e secilit institucion të administratës fiskale në këtë proces të rëndësishëm të ciklit buxhetor.

Qëndrimi i MF: Në zbatim të këtij rekomandimi, strukturat përgjegjëse në Ministrinë e Financave hartuan Dokumentin Standard, lidhur me parashikimin dhe planifikimin e të ardhurave buxhetore, i cili u miratua me Urdhrin e Ministrit me nr. 61, datë 08.04.2025 me objekt *"Për miratimin e Dokumentit Standard lidhur me parashikimin dhe planifikimin e të ardhurave të buxhetit të shtetit"*. Dokumenti i është dërguar në mënyrë postare edhe KLSH-s me shkresën nr. 6064/1 prot., datë 14.04.2025.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Duke qenë se institucioni ka marrë masa dhe ka finalizuar Hartimin e Dokumentit Standard, mbi parashikimin e planifikimin e të ardhurave buxhetore, rekomandimi konsiderohet i zbatuar.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i pranuar dhe i zbatuar.

5.1 Rekomandimi: Nga ana e Ministrisë së Financave të reflektohet në treguesit fiskalë të konsoliduar, sipas tabelës 4 të ligjit të buxhetit të vitit, plani buxhetor për të gjitha investimet kapitale të brendshme me burim financimi të ardhurat e veta sikurse parashikohen për investimet nga të ardhurat e arsimit të lartë. Në të njëjtën kohë, të detajohen në nivel analitik investimet e realizuara nga të ardhurat e veta të arsimit të lartë dhe të shmanget çelja e projekteve të investimit në një kod të përgjithshëm ndërkohë që projektet zbatohen nga njësi shpenzuese të ndryshme.

Qëndrimi i MF: Në lidhje me gjetjen mbi të ardhurat e arsimit të lartë të cilat përfshihen në realizimin e treguesve fiskalë të investimeve vlerësojmë se Udhëzimi nr. 9, datë 20.07.2018 *"Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit"*, për *"Të ardhurat jashtë limitit"* që sigurojnë njësitë e qeverisjes së përgjithshme, specifikon qartë se çfarë të ardhurash janë dhe si përdoren prej tyre sipas masës dhe kriterëve të përcaktuara në aktet ligjore dhe nënligjore përkatëse. Të

ardhurat jashtë limitit janë të ardhura të paparashikueshme. Informacioni që disponon Ministria e Financave në momentin e përgatitjes së Buxhetit të vitit pasardhës nuk e mundëson parashikimin me saktësi mbi këto të ardhura që do të sigurohen dhe për më tepër projektet që mund të financohen me këto të ardhura në mënyrë që të detajohen në nivel analitik.

Në lidhje me konstatimin në se në disa njësi shpenzuese me burim financimi të ardhurat e arsimit të lartë, me përshkrim "Studentë që ndjekin ciklin e parë të studimeve" të cilët janë keq klasifikuar 231 "Investime kapitale të trupëzuara". Për këto investime është përdorur i njëjti kod produkti, për disa institucione të arsimit të lartë, duke mos identifikuar specifikisht investimet e kryera në nivel produkti investimi me impakt në cilësinë e informacionit të raportuar dhe vështirësi në ndjekjen e ecurisë së tyre vlerësojmë se duke mos patur plane financimi për të ardhurat jashtë limit nga institucionet e arsimit të lartë përdoren kodet ekzistuese nga vetë institucioni pa patur mundësi nga ana jonë që të bëhet identifikimi i saktë. Rekomandimi nuk pranohet.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

6.1 Rekomandimi: Ministria e Financave, gjatë procesit të hartimit të udhëzimit për zbatimin e buxhetit të vitit, të marrë masa që ky udhëzim të jetë në përputhje të plotë me të gjithë kuadrin ligjor dhe nënligjor në fuqi.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi i KLSH-së është konsideruar dhe janë ndërmarrë ndryshimet e nevojshme në udhëzimin vjetor plotësues "Për zbatimin e buxhetit", në mënyrë që të sigurohet përputhshmëria e plotë me kuadrin ligjor dhe nënligjor në fuqi. Në pikën 24 të Udhëzimit plotësues për vitin 2025 është shtuar përcaktimi "*Këto procedura duhet të jenë në përputhje me përcaktimet e Vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 887/2022 "Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike", i ndryshuar*"

Qëndrimi i grupit të auditimit: Bazuar në qëndrimin e Ministrisë së Financave në raportimin mbi ecurinë e zbatimit të rekomandimeve konstatohet se janë ndërmarrë ndryshimet përkatëse në udhëzimin vjetor plotësues "Për zbatimin e buxhetit", konkretisht në pikën 24 të udhëzimit të vitit 2025 është shtuar referenca ndaj VKM nr. 887/2022, të ndryshuar.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i pranuar dhe i zbatuar.

7.1 Rekomandimi: Ministria e Financave gjatë fazës së diskutimit të kërkesave buxhetore dhe në vijim të detajimit të fondeve sipas kërkesave të institucioneve buxhetore të zhvillojë një analizë mbi natyrën ekonomike të fondeve të kërkuara me qëllim klasifikimin dhe raportimin e drejtë të shpenzimeve sipas natyrës dhe destinacionit për rastet e mësipërme.

Qëndrimi i MF: Në lidhje me parashikimin si shpenzime kapitale të "Vendime gjyqësore në proces" sqarojmë se parashikimi si investime është bërë pasi vendimet gjyqësore janë të lidhura me projektet e investimeve dhe duhet të përfshihen e si investime pasi ndikojnë vlerën e projektit. Në asnjë rast nga ky produkt nuk paguhen kosto të tjera të cilat nuk janë të lidhura me projektet e investimeve publike. Në lidhje me gjetjet mbi përfshirjen e kostos lokale që përdoret nga FSHZH për shpenzime të funksionimit të institucionit në shpenzime kapitale, ju informojmë se në këtë kod janë të detajuara shpenzimet takuese për FSHZH të cilat lidhen me menaxhimin e projektit të caktuar dhe i detajohen FSHZH bazuar në VKMN-në nr. 226, datë 21.03.20217, të Këshillit të Ministrave "Për financimin e koston së menaxhimit të projekteve që zbatohen nga Fondi Shqiptar i Zhvillimit". Këto kosto duhet të përfshihen në shpenzime kapitale pasi janë të lidhura drejtpërdrejtë me menaxhimin e projekteve të caktuara. Kujtojmë që FSHZH nuk është institucion buxhetor, por i kontraktuar për realizimin e projekteve të qeverisë. Parashikimi i kësaj kostoje është i njëjtë me të gjitha kostot lokale të projekteve me financim të huaj. Në lidhje me konstatimin se Kosto lokale e parashikuar për bashkëfinancimin për programin IPARD është klasifikuar si investim bëjmë me dije se kodi në të cilin parashikohen shpenzimet e bashkëfinancimit për programin IPARD janë të lidhura drejtpërdrejtë me financimin e huaj i cili për vendin tonë paraqitet si investim për Shqipërinë. Në këto kushte edhe kosto e bashkëfinancimit duhet të paraqitet si investim. Gjithashtu, kosto e bashkëfinancimit do të ndjekë financimin e huaj i cili parashikohet në investime. Rekomandimi nuk pranohet.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

8.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për nxjerrjen e përgjegjësisë dhe parandalimin e kryerjes së parapagimeve për kontrata investimi, në mungesë të referimeve të akteve ligjore dhe nënligjore, si dhe miratimit paraprak para lidhjes së kontratës.

Qëndrimi i MF: Grupit të auditimit të KLSH-së i janë paraqitur amendimet e kontratave, të cilat përmbajnë nenin e shtuar për paradhënien e miratuar paraprakisht nga Ministri i Financave. Rekomandimi nuk pranohet.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

9.1 Rekomandimi: Ministria e Financave në bashkëpunim me ministritë e linjës të marrin masa për vlerësimin dhe analizimin e problematikave të konstatuara nga auditimi me qëllim realizimin e një planifikimi të kujdesshëm të buxhetit dhe një monitorimi sa më efektiv të realizimit të tij.

Qëndrimi i MF: Drejtoria e Menaxhimit të Investimeve Publike, bazuar në përcaktimet e VKM-së nr. 887 datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike” i ndryshuar, në mënyrë sistematike ka monitoruar dhe raportuar ecurinë e zbatimit të projekteve të investimeve publike me qëllim ndër të tjera përmirësimin e efikasitetit të zbatimit të projekteve si dhe për vlerësimin periodik të projekteve dhe programeve të investimeve publike ku propozon zgjidhje të mundshme të problemeve të projekteve, apo azhurnimin e fondeve buxhetore në projektet ekzistuese. DMIP realizon monitorim sistematik të ecurisë së realizimit financiar të projekteve të investimeve duke përditësuar informacionin çdo javë për raporte të brendshme në MF dhe Këshillin e Ministrave. Në lidhje me parashikimin e fondeve përtej periudhave të PBA, janë ndërmarrë masat e nevojshme me ndryshimin e VKM-së 887/2022 dhe konkretisht në pikën 11 të saj është përcaktuar që: “Për angazhimet buxhetore shumëvjeçare, që lidhen me projekte të reja investimesh publike, gjatë zbatimit të tyre nuk lejohet që në buxhetin e njësisë përkatëse të njësisë së qeverisjes qendrore të shpërndahen më pak se 20% e vlerës së plotë të projektit përkatës gjatë vitit të parë. Gjatë zbatimit të projekteve të investimeve publike nuk lejohet që në buxhetin e njësisë përkatëse të njësisë së qeverisjes qendrore të shpërndahen më pak se 30% e vlerës së plotë të projektit përkatës gjatë vitit të dytë dhe jo më pak se 30% e vlerës së plotë të projektit përkatës gjatë vitit të tretë, përveç rasteve ku përcaktohet ndryshe në dokumentin e studimit të fizibilitetit dhe projektet e reja të miratuara në PBA 2023-2025. Për projektet e investimeve publike me financim të huaj ndiqen rregullat e përcaktuara në marrëveshjet përkatëse me institucionin financiar. Rekomandimi pranohet pjesërisht.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga MF janë marrë masa me qëllim përmirësim të situatës në vijim edhe të VKM-së nr. 887 datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike” i ndryshuar, por edhe për periudhën objekt auditimi janë konstatuar problematika në këtë drejtim.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i pranuar pjesërisht dhe i zbatuar pjesërisht.

10.1 Rekomandimi: Ministria e Financave, në bashkëpunim me ministritë e linjës dhe institucionet e tjera, të marrin masa për:

- Detajimin e investimeve pasi të kenë kaluar ciklin e menaxhimit të investimeve publike;
- Marrjen e angazhimeve nëpërmjet kontraktimit të fondeve publike të miratuara në momentin e nënshkrimit të kontratave nga nëpunësit autorizues;
- Regjistrimin në kohë të fondeve të obliguara në SIFQ;
- Shmangien e detajimit të projekteve të reja të investimeve publike me akte normative, gjatë si dhe në përfundim të vitit buxhetor.

Qëndrimi i MF: Rekomandimet e KLSH-së janë marrë në konsideratë në lidhje me konstatimin se disa projekte janë rialokuar pas përfundimit të procedurave të prokurimit. Sqarojmë se këto rialokime janë kryer në funksion të mirë menaxhimit të fondeve buxhetore, pasi vlerat e akorduara fillestare nuk ishin të realizueshme brenda vitit buxhetor. Në këto rrethana, dhe pas kërkesave të ministrive të linjës, Ministria e Financave ka dhënë dakordësinë për rialokimin përkatës të fondeve. Gjithashtu, në ligjin vjetor të buxhetit të vitit 2025 në nenin

17 është parashikuar se “Fondet e parashikuara për projektet e reja të investimeve në masën 20% të vlerës totale të projektit, pas lidhjes së kontratës, mund të rialokohen në masën që lejon plani i zbatimit të kontratës për vitin e parë buxhetor dhe në rast se konfirmohet nga autoriteti kontraktor”. Rekomandimi pranohet pjesërisht.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga MF janë marrë masa me qëllim përmirësim e situatës në vijim edhe të VKM-së nr. 887 datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike” i ndryshuar, por edhe për periudhën objekt auditimi janë konstatuar problematika në këtë drejtim.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i pranuar pjesërisht dhe i zbatuar pjesërisht.

11.1. Rekomandimi: Ministria e Financave në bashkëpunim me ministritë e linjës, për programet dhe projektet me financim të huaj që realizohen pa pasur plan buxhetor apo në tejkalim të planit buxhetor, të marrin masa për rialokimin e fondeve gjatë vitit apo gjatë procesit të rishikimit të buxhetit.

Qëndrimi i MF: Nga MF çdo javë përgatiten raporte financiare mbi ecurinë e projekteve të investimeve të cilat i paraqiten ministrit dhe njëkohësisht Këshillit të Ministrave. Veç raporteve financiare nga Drejtoria e Menaxhimit të Investimeve Publike përgatiten raporte mujore bazuar në informacionin e marrë nga ministritë e linjës ku përveç raportit financiar paraqiten edhe problematikat mbi projektet kryesore (nevojat për fonde shtesë, fondet e lira, problematika të ecurisë së procedurave tenderuese, problematika të ecurisë fizike etj.). Në këtë kuadër në kërkesat që i kemi drejtuar ministrive të linjës i është kërkuar informacion edhe në lidhje me financimin e huaj. Regjistrimi për shpenzimet faktike të projekteve me financim të huaj bëhet nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit bazuar në raportimet që bëjnë Njësitë e Zbatimit të Projekteve.

Referuar përcaktimeve të Udhëzimit nr. 2 të Ministrit të Financave, në vijim të komunikimit me Drejtorinë e Përgjithshme të Thesarit si dhe raportimet e ministrive të linjës për aq sa është raportuar dhe informacionit të disponuar nga ana jonë mbi ecurinë e projekteve me financim të huaj deri para miratimit të Aktit Normativ të fund vitit, Drejtoria e Menaxhimit të Investimeve Publike bëri të gjitha sistemimet me Aktin Normativ, por pavarësisht kësaj në disa projekte kanë ekzistuar të njëjtat problematika që kanë ndodhur edhe vitet e kaluara për këtë çështje.

Ju bëjmë me dije se nga Drejtoria e Menaxhimit të Investimeve Publike nuk mund të bëhet sistemi i kodeve në mungesë të informacionit të plotë nga ministritë e linjës dhe institucionet buxhetore, psh, në listën e projekteve të identifikuar nga grupi i auditimit rezultojnë projekte të cilat planin e kanë të çelur në një kod produkti dhe fakti është regjistruar në një kod tjetër për shkak historiku apo mungese koordinimi mes njërive të zbatimit të projekteve dhe institucioneve buxhetore. Kjo ka sjellë edhe problematikën e tejkalimit apo të realizimit pa patur një plan të miratuar.

Gjithashtu, në udhëzimin nr. 10 datë 12.07.2024 “Regjistrimin, përdorimin, rakordimin, raportimin dhe publikimin e fondeve të financimeve të huaja në kuadrin e marrëveshjeve ndërkombëtare”, është parashikuar se “Projektet me financim të huaj grante, i nënshtrohen skemës me thesar të plotë, nëse nuk është parashikuar ndryshe në marrëveshjen e nënshkruar. Në rast se është e parashikuar ndryshe, skema e përdorur do të jetë e njëjtë me skemën me thesar të pjesshëm që i nënshtrohen kreditë (pika 6.1-6.24). Projektet me financim të huaj kredi i nënshtrohen skemës me thesar të Pjesshëm”.

Në ligjin vjetor të buxhetit për vitin 2025, në pikën 6 të nenit 11, është parashikuar se, fondi prej 300 milionë lekësh, i parashikuar në programin buxhetor “Ekzekutimi i pagesave të ndryshme” në ministrinë përgjegjëse për financat, do të përdoret në mënyrë që 100 milionë lekë të shkojnë për para financimin, bashkëfinancimin dhe pagesën e tatimit mbi vlerën e shtuar dhe detyrimeve doganore për projektet me financim të huaj. Pjesa tjetër prej 200 milionë lekësh do të shërbejë si tavan për grantet e huaja që përdoren nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme në rastet kur ato nuk janë parashikuar në buxhetin fillestar. Procedurat për shpërndarjen e këtij fondi do të përcaktohen me udhëzim të ministrit përgjegjës për financat. Shumat e shpërndara nga ky fond do të shtojnë kufijtë e shpenzimeve të përcaktuara në nenin 3 të këtij ligji, si dhe

në tabelat 1 dhe 3, të përmendura përkatësisht në nenet 11 dhe 15 të këtij ligji. Rekomandimi pranohet pjesërisht.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika si dhe vitin e kaluar.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i pranuar pjesërisht dhe i pazbatuar.

12.1 Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për reflektimin në vitet pasardhëse buxhetore në tabelën nr. 4 shoqëruese të ligjit vjetor të buxhetit, të efekteve të krijuara nga shpërndarja e fondeve të rindërtimit me VKM dhe në komponentët e treguesve fiskalë, me qëllim programimin brenda limiteve buxhetore të miratuara në ligjin vjetor të buxhetit, shmangien e krijimit të detyrimeve të prapambetura dhe përfundimin e procesit të rindërtimit në një kohë sa më të shpejtë.

Qëndrimi i MF: Në vijim të ecures së realizimit të projekteve dhe kërkesave të institucioneve zbatuese të këtij procesi, planifikohet fondi i rindërtimit në tabelën e treguesve fiskale dhe në ligjin vjetor të buxhetit. Si rrjedhojë, vlera e kostos së projekteve të rindërtimit të miratuar me VKM nuk është mbi vlerën e planifikuar në çdo vit buxhetor, përsa kohë plani i buxhetit për fondin e rindërtimit tregon vlerën e financimit për projektet në proces, të cilët kane ecuri në kryerjen e punimeve. Pra, plani i miratuar në tabelën e treguesve fiskal çdo vit buxhetor lidhet me financimin për vitin buxhetor për projektet e rindërtimit dhe jo me koston e plotë të miratuar të projekteve me VKM.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika si dhe vitin e kaluar.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

13.1 Rekomandimi: Drejtoria e Financave Vendore në bashkëpunim me njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe degët përkatëse të thesarit të marrin masa për saktësimin e vlerës së stokut të detyrimeve të prapambetura dhe regjistrimin e plotë të tyre në sistem, me qëllim paraqitjen reale të statusit financiar të këtyre njësive.

Qëndrimi i MF: Drejtoria e Financave Vendore monitoron ecurinë e detyrimeve të prapambetura duke u bazuar në raportet e gjeneruara nga Sistemi Informatik Financiar i Qeverisë. Rakordimi për vlerën e detyrimit i cili publikohet realizohet midis degëve të thesarit dhe njësive vendore përkatëse. Drejtoria e Financave Vendore do të vijojë monitorimin e gjendjes financiare për të 61 bashkitë dhe 12 qarqet. Rekomandimi pranohet.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika si dhe vitin e kaluar.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

14.1. Rekomandimi: Ministria e Financës të marrë masa për nxjerrjen e përgjegjësive për mangësitë e evidentuara nga auditimi mbi përdorimin e Fondit Rezervë, shmangien e praktikave të deritanishme për krijimin e fondeve “Kontigjencë” të paparashikuara në LOB, si dhe të marrë masa për analizën dhe shqyrtimin e dokumentacionit të plotë të kërkesave për fonde shtesë nga fondi rezervë, për të vlerësuar kriteret e përdorimit dhe arkivimin e dokumentacionit.

Qëndrimi i MF: Në lidhje me miratimin e VKM nr. 202 vlerësojmë se Ura e Matit është kërkuar në vijueshmëri që nga viti 2021 për tu financuar brenda tavanëve, por tavanet e alokuara për Ministrinë e Kulturës nuk ishin të mjaftueshme për financimin e saj. Referuar komunikimit gjatë vitit 2023 u arrit në emergjencë pasi ura po paraqiste probleme serioze për shkak të kushteve klimatike. Në këto kushte u vijua me miratimin e VKM për financimin nga fondi rezervë. Në lidhje me miratimin e VKM nr. 405 vlerësojmë se Gjykata Kushtetuese e ka paraqitur kërkesën e saj për financim sipas PBA por nuk ka qenë i mundur financimi brenda tavanëve buxhetore. Këto shpenzime janë bërë të domosdoshme për ndërhyrje, pasi ambientet që prej vitit 2022 nuk janë rikonstruktuar dhe janë shfaqur probleme të lagështirës, degradimit të materialeve ndërtimore që janë të viteve 60-të, amortizimit të rrjetit elektrik etj. Këtyre problemeve i shtohen edhe dëmtimet e shkaktuara nga tërmeti i vitit 2019. Po ashtu është absolutisht i nevojshëm krijimi i ambienteve të veçanta dhe të sigurta për arkivin, bibliotekën,

zgjerimin e zyrave për stafin në rritje, riparimin e tualeteve si dhe vendosjen e një gjeneratori dhe sistemit antizjarr që është domosdoshmëri. Po ashtu si nevojë e kohës dhe proceseve të digjitalizimit është domosdoshmëri rindërtimi i ëëbsite zyrtar të faqes së Gjykatës e cila ka shumë kohë që është ndërtuar në bazë të një teknologjie të vjetër duke mos garantuar standarde sigurie, performance dhe funksionaliteti. Ky rekomandim i referohet disa strukturave të MF që trajtojnë praktikën e projektvendimeve mbi përdorimin e Fondit Rezervë, por për sa i takon DMB nuk pranohet bazuar në argumentet e dhëna nga ana jonë lidhur me këtë çështje, ku ribëjmë prezent se: Për të gjitha kërkesat e paraqitura nga Ministritë / Institucionet për shtesë nga Fondi Rezervë, nga ana e DMB janë zbatuar të gjitha rregullat dhe procedurat e miratuara nga momenti i shqyrtimit të projektvendimeve të paraqitura për mendim e deri në alokimin e fondeve përkatëse për VKM-të e miratuara nga Këshilli i Ministrave.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika si dhe vitin e kaluar në drejtim të përdorimit të Fondit Rezervë.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

15.1.Rekomandimi: Ministria e Financave në bashkëpunim me autoritetet kontraktuese, të monitorojë me rigorozitet detyrimet që lindin nga kontratat koncesionare, veçanërisht kontratat që krijojnë detyrime të prapambetura për t'u mbartur në vitet e ardhshme buxhetore dhe rritje të vazhdueshme të kërkesës për financim, të cilat përbëjnë një risk fiskal për buxhetin dhe implikojnë borxhin publik për vitet në vijim.

Qëndrimi i MF: Ky rekomandim është edhe për drejtoritë e tjera të MF, por për sa i takon DMB nuk pranohet sa kohë që vlerësojmë se është tërësisht jashtë fushës sonë të përgjegjësisë.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika si dhe vitin e kaluar.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

16.1 Rekomandimi: Drejtoria e Koncesioneve, në bashkëpunim me Autoritetet Kontraktore të marrin masat për identifikimin, mbledhjen dhe raportimin e të dhënave të ecurisë dhe performancës financiare dhe jofinanciare të kontratave koncesionare/PPP me qëllim që të sigurohet që risqet kryesore fiskale nga këto kontrata janë identifikuar dhe raportuar në mënyrë sistematike.

Qëndrimi i MF: Raportimet nga ana e Autoriteteve Kontraktuese pranë Ministrisë së Financave bëhen në zbatim të nenit 10 të Ligjit si dhe nr. 125/2013 "Për koncesionet/PPP" i ndryshuar, si dhe Udhëzimit nr.35, datë 12.12.2019. Kërkesat për raportimin pranë Drejtorisë përgjegjëse për koncesionet/PPP në Ministrinë e Financave në lidhje me ecurinë dhe performancën financiare dhe jo-financiare të secilës prej kontratave të koncesionit/PPP janë në mënyrë të vazhdueshme dhe të përsëritur. Nga ana e Autoriteteve Kontraktuese është hasur vështirësi në vështirësi në raportim, të cilat shpeshherë kanë rezultuar të paplota, me informacion të pasaktë apo të munguar.

Udhëzimi nr. 5, datë 12.12.2019 "Për përcaktimin e rregullave dhe standarteve mbi raportimin dhe monitorimin e ecurisë financiare dhe jo-financiare të kontratave të koncesionit/Partneritetit Publik Privat nga Autoriteti Kontraktues, e ka të përcaktuar që një nga anekset e tij, konkretisht "Aneksi nr. 4 "Monitorimi periodik i risqeve për kontrollin e koncesionit/PPP. Në këtë aneks janë përcaktuar 9 (nëntë) risqe potenciale:

- 1- risku i ndërtimit: vonesat e projektit ose tejkalimi i kostos në fazën e ndërtimit;
- 2- risku i kërkesës: devijimi i kërkesës për shërbim (përdorim) nga parashikimi;
- 3- risku operacion: projekti PPP nuk është në gjendje të ofrojë shërbimin me cilësinë dhe sasinë e kërkuar;
- 4- risqet financiare: rreziqet që lidhen me luhatjet e kursit të këmbimit, normës së interesit dhe kushteve të tjera financiare;
- 5- risku i forcës madhore: rrethana të paparashikueshme dhe jashtë kontrollit të palëve që pengojnë koncesionarin të përmbushë kontratën;
- 6- risku i veprimeve negative të qeverisë (MAGA) dhe risku i ndryshimit të ligjit;
- 7- risku i rinegociimit: ndryshim në kontratë me kosto të mundshme fiskale;

8- risku i përfundimit para kohe të kontratës; anulim i projektit;

9- risqe të tjera: çdo rrezik tjetër material që nuk bën pjesë në kategoritë e mësipërme.

Në zbatim të Urdhrit të Kryeministrit nr. 206, datë 23.10.2024 “Për miratimin e strukturës dhe organikës së Ministrisë së Financave”, në strukturën e Ministrisë së Financave është krijuar Drejtoria e Risqeve Fiskale, për këtë arsye Drejtoria e Koncesioneve nuk mund të bëjë detyrat e një Drejtorie tjetër. Drejtoria e Koncesioneve mund të asistojë/bashkëpunoj me Drejtorinë e Risqeve Fiskale për përcjelljen e raportimeve që vijnë nga AK dhe për të evidentuar të gjitha risqet fiskale që mund të materializohen prej zbatimit të kontratave koncesionare për atë kohë që rekomandimi është për në vijim. Rekomandimi pranohet pjesërisht.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për objekt auditimi nga Drejtoria e Koncesioneve nuk është publikuar raporti. Nga auditimi konstatohet se nuk është publikuar raporti i Performancës së Kontratave të Koncesionit dhe të Partneritetit Publik Privat për vitin 2024, jo në përputhje me: -pikën 7 të nenit 10 të ligjit nr. 125/2013 “Për koncesionet dhe partneritetin publik privat”, i ndryshuar, ku citohet se: “Ministri përgjegjës për financat përgatit një raport vjetor të përmbledhur mbi ecurinë e kontratave aktive të koncesionit/PPP, si aneks i raportit vjetor të zbatimit të buxhetit, në përputhje me legjislacionin në fuqi për menaxhimin e sistemit buxhetor”.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i pranuar pjesërisht dhe i pazbatuar.

17.1.Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për vlerësimin e problematikave të konstatuara nga auditimi, me qëllim që përveç funksionit të konsolidimit të raportimeve të këtyre detyrimeve, të ketë një rol më efektiv në zbutjen e risqeve fiskale, me qëllim parandalimin e rritjes së impaktit negativ në buxhetin e shtetit.

Qëndrimi i MF: Për sa i takon DMB nuk pranohet bazuar në argumentet tona të shprehura dhe të detajuara në auditimet e kaluara dhe në akt-konstatimin e auditimit me objekt vitin 2023. Bazuar në përcaktimet e Udhëzimit nr. 37 datë 06.10.2020 "Për monitorimin periodik të stokut të detyrimeve të prapambetura të Qeverisjes së Përgjithshme", ky rekomandim është jashtë fushës së përgjegjësisë së DPB. Rekomandimi nuk pranohet.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

18.1. Rekomandimi: Nga Ministria e Financave të merren masa për analizimin e të gjithë rasteve të evidentuara të regjistrimeve të faturave përpara lëshimit nga furnitori me qëllim saktësimin e të dhënave dhe shmangien e këtij fenomeni në të ardhmen.

Qëndrimi i MF: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit në bashkëpunim me suportin e jashtëm të SIFQ në muajin nëntor 2024 kanë realizuar në sistem vendosjen e një kontrolli i cili nuk lejon që fusha “Data e regjistrimit në SIFQ” të jetë më e hershme se “Data e furnitorit”. Konkretisht, në sistem në formën e regjistrimit të faturave është vendosur personalizimi Nr.100 “\$\$ R12-NEË [INV_SUM_FOLDER]: Validate Data e Furnitorit () <= Data SIFQ (invoice_date) (esp.05.11.2024)”. Rekomandimi pranuar.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Pavarësisht masave të ndërmarra nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, nga analiza e databazës së pagesave nëpërmjet SIFQ, janë konstatuar raste të diferencave kohore negative mes datës së faturës dhe datës së regjistrimit, të cilat i takojnë muajve Gusht dhe Tetor 2024, pra brenda periudhës së audituar.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i pranuar dhe i zbatuar pjesërisht.

19.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për (i) evidentimin e rasteve të rishpërndarjeve buxhetore të ndërmarra në SIFQ për rastet e pambështetura në Akte Normative apo Vendime të Këshillit të Ministrave dhe analizimin e shkaqeve të kryerjes së tyre, si dhe për (ii) analizimin e rasteve të regjistrimeve të rishpërndarjeve buxhetore me data retrospektive me qëllim minimizimin e këtyre fenomeneve në të ardhmen dhe për të garantuar raportime periodike të drejta dhe të sakta.

Qëndrimi i MF: Të gjitha rialokimet nga DMB janë kryer në përputhje të plotë me rregullat dhe procedurat e përcaktuara në kuadrin ligjor e nënligjor buxhetor. Rekomandimi nuk pranohet.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

20.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për (i) evidentimin dhe raportimin e efekteve të investimeve dhe shpenzimeve të cilat nuk i përkasin vitit buxhetor përkatës, (ii) për shmangien e praktikës së krijimit e shlyerjes së detyrimeve financiare duke shpërndarë vlerën përkatëse buxhetore sipas detyrimit financiar të ligjshëm të njërive, si dhe (iii) për analizimin e pagesave të kryera për detyrime financiare të viteve të kaluara me qëllim përcaktimin e ligjshmërisë së angazhimeve buxhetore sipas fondeve të miratuara në momentin e ndërmarrjes së tyre nga nëpunësit autorizues dhe miratimin e dhënë nga strukturat në MF.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi nuk pranohet.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

21.1. Rekomandimi: Nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit të merren masa (i) për analizimin e rasteve të konstatuara të urdhër-prokurimeve të mësipërme për detyrime financiare të viteve të kaluara si dhe ato në diferencë kohore të shkurtër nga data e kontratës me qëllim përcaktimin e ligjshmërisë së angazhimeve buxhetore sipas fondeve të miratuara në momentin e ndërmarrjes së tyre nga nëpunësit autorizues, si dhe (ii) për analizimin e urdhër-prokurimeve të evidentuara pas datës 15 Tetor me qëllim përcaktimin e përputhshmërisë dhe ligjshmërisë së tyre.

Qëndrimi i MF: Struktura përgjegjëse për thesarin në degë kur konstaton vonesa të tilla dërgon shkresën e njoftimit për NPA-në. Bashkëlidhur gjeni shkresat e vëmendjes për kërkesë blerje të paautorizuara nga dega e Thesarit përpara procesit të prokurimit. Rastet që janë regjistruar në SIFQ pas datës 15 tetor kanë qenë në zbatim të VKM Nr.807, datë 16.11.2016 “Për disiplinimin e angazhimeve buxhetore”. Rekomandimi pranohet pjesërisht.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika si dhe vitin e kaluar. Gjithashtu, janë evidentuar shkresat e tërheqjes së vëmendjes drejt institucioneve mbi urdhër-prokurimet e paautorizuara.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar pjesërisht dhe i zbatuar pjesërisht.

22.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të ndërmarrë masa (i) për evidentimin dhe analizimin e kontratave të viteve të mëparshme buxhetore me qëllim evidentimin e ligjshmërisë ose jo të lidhjes së tyre në momentin e marrjes së angazhimit, si dhe (ii) për marrjen e masave administrative për rastet e konstatuara në shkelje të afatit të regjistrimit.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi është zbatuar për pikën 22.1.(ii):

Struktura përgjegjëse për thesarin në degë dërgon shkresën e njoftimit për NPA-në për rastet e konstatuara në shkelje të afatit të regjistrimit. Bashkëlidhur gjeni shkresat e vëmendjes për kontrata të paraqitura në degën e Thesarit më vonë se 5 ditë pas nënshkrimit. Rekomandimi pranohet pjesërisht.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika si dhe vitin e kaluar. Gjithashtu, janë evidentuar shkresat e tërheqjes së vëmendjes drejt institucioneve mbi kontratat e depozituara me vonesë pas afatit 3 ditor.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar pjesërisht dhe i zbatuar pjesërisht.

23.1. Rekomandimi: Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit të marrë masa në bashkëpunim me struktura të tjera për rishpërndarjen e mundësive dhe alternativave të implementimit të kontrolleve në Sistemin Elektronik Financiar të Qeverisë me qëllim që ky sistem të mos lejojë regjistrime në vitin t+1 kur t=0, duke shmangur kështu praktikën e shtyrjes së planit buxhetor përtej afatit 3 vjeçar për të cilin bëhet miratimi i fondeve buxhetore.

Qëndrimi i MF: Në lidhje me këtë rekomandim kemi marrë masa nëpërmjet përcaktimeve në VKM nr. 887/2022 dhe konkretisht pika 11 nëpërmjet të cilës minimalisht 80% e vlerës së plotë të projektit duhet të jetë e detajuar në 3 vitet e PBA. Në çdo rast edhe nëse një projekt do të rialokohet ai duhet që në vitin pas vitit korrent të ruaj minimalisht 30% të vlerës së plotë të projektit. Rekomandimi është pranuar.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika si dhe vitin e kaluar, pavarësisht ndryshimit të VKM nr. 887/2022.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe i pazbatuar.

24.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për analizimin e rasteve të konstatuara me detajim fondesh për detyrime të periudhave të kaluara me qëllim evidentimin e përgjegjësisë për regjistrimin, miratimin dhe procesimin e transaksioneve për pagesë edhe në rastet e paradhënies, si dhe shmangien e këtij fenomeni në të ardhmen.

Qëndrimi i MF: Në lidhje me detajimin e fondeve për detyrime të periudhave të kaluara bëjmë me dije se detyrimet e prapambetura të cilat janë krijuar duhet patjetër të likuidohen, por njëkohësisht nga ana jonë po merren masa për monitorimin e vazhdueshëm për të mos krijuar detyrime të prapambetura duke mos çelur projekte të reja. Për këtë kemi marrë dhe masa përcaktuar dhe në pikën 11 të VKM nr. 887/2022. Njëkohësisht janë marrë masa që nëpërmjet AN-ve të miratuara në fund të vitit të likuidohen detyrimet që janë krijuar. Në këto kushte do të investigohen të gjitha rastet e krijimit të detyrimeve si dhe janë marrë masa që në VKM e re të procedurave të menaxhimit të investimeve institucionet t'i raportojnë këto detyrime të detajuara me kodet përkatëse të investimit dhe të argumentuara me arsyet e krijimit të detyrimit të prapambetur. Rekomandimi pranohet.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika si dhe vitin e kaluar, pavarësisht angazhimit të shprehur nga MF se do të investigohen të gjitha rastet e krijimit të detyrimeve si dhe janë marrë masa që në VKM e re të procedurave të menaxhimit të investimeve institucionet t'i raportojnë këto detyrime të detajuara me kodet përkatëse të investimit dhe të argumentuara me arsyet e krijimit të detyrimit të prapambetur.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe i zbatuar pjesërisht.

25.1. Rekomandimi: Nga ana e Ministrisë së Financave të merren masa për analizimin e rasteve të konstatuara në tejkalim të afateve të ekzekutimit për pagesë me qëllim shmangien e praktikës së detajimit të copëzuar të fondeve përtej detyrimeve të Njësive të Qeverisjes së Përgjithshme në rastet e vlerësimit të ligjshëm të këtyre detyrimeve pas kryerjes së investimeve përkatëse.

Qëndrimi i MF: Pranohet pjesërisht.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nuk ka përgjigje dhe evidenca nga ana e MF në lidhje me këtë rekomandim si dhe për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar pjesërisht dhe i pazbatuar.

26.1. Rekomandimi: Titullari i Ministrisë së Financave të marrë masa (i) për bashkërendimin e punës dhe bashkëpunimin mes drejtorive në këtë ministri, me qëllim miratimin sa më shpejt në kohë e publikimin e standardeve kontabël dhe kuadrit të nevojshëm rregullator për metodologjinë e procesit të konsolidimit të pasqyrave financiare, si dhe (ii) për ndërmarrjen e masave administrative për mosdorëzimet në kohë të pasqyrave financiare individuale rast pas rasti.

Qëndrimi i MF: Bashkëlidhur gjeni shkresat që NPA-ja ka kërkuar për ndërmarrjen e masave administrative për mosdorëzimet në kohë të pasqyrave financiare individuale rast pas rasti. Rekomandimi është pranuar.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi konstatohet se gjatë periudhës objekt auditimi është punuar në lidhje me përshtatjen dhe publikimin e standardeve por që nuk është finalizuar publikimi i tyre. Ndërsa, sa i takon masave administrative rezulton se janë dërguar shkresat për tërheqje vëmendje në rastet e mosdorëzimit në kohë të Pasqyrave Financiare.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar pjesërisht dhe është në proces zbatimi.

27.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për (i) investimin e tepricave monetare të monedhës vendase dhe valutës së huaj, pas kryerjes së analizave kosto-përfitim, me qëllim minimizimin e humbjeve që rrjedhin nga procesi i menaxhimit të likuiditetit, si dhe (ii) shtimin e instrumenteve për konvertimin e monedhave edhe me konvertim të njëanshëm me aktorët e përfshirë në sistemin financiar.

Qëndrimi i MF: Bashkëlidhur gjeni shkresat e hartuara për 6 mujorin e parë të vitit 2025 për blerje valute dhe vendosje në depozitë në monedhë të huaj dhe vendase. Rekomandimi është pranuar pjesërisht.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi konstatohet shtimi i investimeve në depozitë por nuk rezultojnë të jenë shtuar instrumentet për konvertimin e monedhave.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar pjesërisht dhe rezulton i zbatuar.

28.1. Rekomandimi: Titullari i Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit të marrë masa për (i) evidentimin e pagesave të njohura të përvitshme në valutën USD me qëllim përcaktimin paraprak të gjendjes së mundshme të likuiditetit për përballimin e pagesave periodike në këtë valutë dhe (ii) kryerjen e një analize paraprake me qëllim përcaktimin e mënyrës më të favorshme për pagesë, në rastet kur kjo llogari nuk rezulton me gjendje të mjaftueshme për kryerjen e pagesave, me qëllim shmangien e shkaktimit të shpenzimeve të panevojshme nga përdorimi i valutave të huaja.

Qëndrimi i MF: Bashkëlidhur gjeni shkresat e Bashkisë Tiranë me të cilat njofton për veprimet me vlerë më të madhe se 100 milionë lekë.

80. Për qëllime të përmirësimit të menaxhimit të likuiditetit, në rast të kryerjes së pagesave të paparashikuara me vlerë më të madhe se 100 milionë lekë, nëpunësi zbatues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme duhet të njoftojë strukturën përgjegjëse për thesarin në ministrinë përgjegjëse për financat, zyrtarisht dhe në formë elektronike, të paktën 2 javë përpara kryerjes së transaksionit.

Rekomandimi është pranuar.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi konstatohet se gjatë periudhës objekt auditimi është përmirësuar baza përkatëse lidhur me kryerjen e pagesave të paparashikuara në vlerë më të madhe se 100 milion lekë, megjithatë evidentohen sërish raste të mungesës së likuiditetit të pagesave në valutën dollarë, e cila është siguruara përmes blerjes nga valuta lek.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe i zbatuar pjesërisht.

29.1. Rekomandimi: Ministria e Financës në bashkëpunim me Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, me qëllim rivendosjen e drejtësisë dhe dinjitetit shoqëror të kategorisë së të prindjekurve politik të kërkojë shtimin e fondeve për dëmshpërblimin e ish-të dënuarve dhe të prindjekurve politikë, duke mundësuar shlyerjen në kohë të detyrimit të njohur nga shteti Shqiptar.

Ministria e Financës të marr masa për analizimin dhe zgjidhjen e problematikave të sistemit E-dëmshpërblime me qëllim rritjen e sigurisë mbi të dhënat e regjistruara dhe pagesat e kryera për ish të prindjekurit politikë.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi është pranuar dhe është në proces zbatimi.

Lidhur me shtesën e fondit për ekzekutimin e pagesave të dëmshpërblimeve të kategorisë së të prindjekurve politik në vitin 2024, ky fond është çelur në masën 1,200,000 000.00 lekë, pra më shumë se në vitin 2023. Gjithashtu institucioni i AKSHI ka ngritur grupin e punës për hartimin e termave të referencës dhe studimin e tregut me qëllim përmirësimin e Sistemit Informatik E-Dëmshpërblime. Ministria e Financave, e cila ka një përfaqësues në këtë grup, ka konfirmuar kërkesat funksionale për përmirësimin e këtij sistemi. Institucioni i AKSHI është në ndjekje të procedurës së nevojshme.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe në proces zbatimi.

30.1 Rekomandimi: Ministria e Financave në cilësinë e Autoritetit Publik dhe të Kompetencës nëpërmjet strukturës së borxhit në bashkëpunim me Agjencinë për Menaxhimin e Garancive dhe Kredive të Pakthyera (AMGKP), të merren masa që të ndiqen të gjitha rrugët ligjore për monitorimin proaktiv dhe dinamik, si dhe konfirmimit të gjendjes financiare dhe aftësisë paguese të subjekteve kredimarrëse (përmes aksesit të autorizuar në informacion mbi gjendjen e llogarive bankare të subjekteve përfituese të garancisë), përpara realizimit të pagesës, në mbështetje të vështirësisë financiare të deklaruar nga subjektet përfituese.

Qëndrimi i MF: Duke qenë se në vitin 2023 është miratuar Ligji nr.55/2023 “Për menaxhimin e garancive dhe kredive shtetërore të pakthyera dhe AMGKP” e cila është tërësisht operacionale dhe është krijuar posaçërisht për realizimin e këtyre funksioneve, atëherë rekomandimi duhet t’i adresohet vetëm AMGKP pjesës sipas të cilës të ndiqen të gjitha rrugët

ligjore për monitorimin proaktiv dhe dinamik, si dhe konfirmimit të gjendjes financiare dhe aftësisë paguese të subjekteve kredimarrëse, përpara realizimit të pagesës.

Procedura e ndjekur për pagesë nga DPBSH është në përputhje me nenin 42 të Ligjit nr. 9665, datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar me Ligjin nr. 92/2022, datë 22.12.2022 dhe procedura për pagesë duhet të vijojë të ndiqet në përputhje me këtë nen të ligjit. Masat që duhet të ndërmerren nga AMGKP nuk duhet të ndikojnë dhe as të pengojnë kryerjen e pagesës së garancisë.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika si dhe vitin e kaluar.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

31.1. Rekomandimi: Titullari i Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit të marrë masa për rishikimin e dokumentit të Metodologjisë së Vlerësimit, ndër të tjera duke përcaktuar afate të qarta dhe të arsyeshme të publikimit dhe dërgimit të raportit përfundimtar, me qëllim përshtatjen dhe përmirësimin e procedurave të vlerësimit si dhe marrjen e masave në kohë të përshtatshme nga ana e njësive publike për përmirësimin e situatës.

Qëndrimi i MF: “Rekomandimi është pranuar dhe është bërë rishikimi i metodologjisë nëpërmjet urdhrit nr.159, datë 18.10.2024 “Për disa shtesa dhe ndryshime në urdhrin nr.311, datë 23.12.2020 “Për miratimin e metodologjisë së vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga shqyrtimi i Urdhrit nr. 159, datë 18.10.2024, rezulton se lidhur me afatet e reagimit të strukturës drejtuese ndaj rekomandimeve të projekt-raportit, është bërë një ndryshim i afatit nga 7 ditë pune në 10 ditë pune nga dërgimi i këtij projekt-raporti. Megjithatë, lidhur me afatin për dërgimin e raportit përfundimtar, nuk është përcaktuar ende një afat i qartë dhe i detyrueshëm, pasi dërgimi i raportit mbetet i varur nga takimi me subjektin e kontrolluar, duke mos vendosur një afat të saktë dhe të paracaktuar për finalizimin e procesit.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe pjesërisht i zbatuar.

32.1. Rekomandimi: Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit të marrë masa për përfshirjen e shoqërive tregtare në planin vjetor të vlerësimit/monitorimit të cilësisë së kontrollit të brendshëm me qëllim që MF të ketë një përfaqje gjithëpërfshirëse dhe një informacion të konsoliduar mbi cilësinë e sistemit të kontrollit të brendshëm.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi është i pranuar pjesërisht. Referuar gjetjes dhe rekomandimit përkatës, sqarojmë se në rubrikën III të Raportit Vjetor të KBFP, paraqitet informacioni i përmbledhur për vitin 2023, në kuadër të monitorimeve të realizuara gjatë vitit 2023, ndërkohë që për SH.A me kapital shtetëror është dhënë informacion i përmbledhur mbi vlerësimin e indikatorëve të MFK-së dhe AB-së në bazë të raportimit nga ana e këtyre njësive.

Këto njësi janë bërë pjesë e detyrimit për raportim mbi sistemin e kontrollit të brendshëm nëpërmjet ndryshimit të ligjit të MFK-së, nr.14/2023 dhe në këtë aspekt gjatë vitit 2024 u rishikuar metodologjia e vlerësimit të cilësisë në terren për mënyrën e realizimit të procesit të monitorimeve edhe për këto njësi (urdhër nr. 159, datë 18.10.2024). Në vijim në mbështetje të kësaj metodologjie dhe referuar planit të punës së DH/MFKK, të miratuar me nr.1138, datë 24.01.2025, u përzgjedhën për vlerësim cilësie në terren 2 SH.A me kapital shtetëror (Kesh sh.a dhe Posta Shqiptare sh.a).

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga shqyrtimi i Planit Vjetor të DH/MFKK për vitin 2025, rezulton se janë përfshirë për vlerësim cilësie dy shoqëri aksionare me kapital shtetëror (KESH sh.a dhe Posta Shqiptare sh.a), çka tregon nisjen e procesit të përfshirjes së SHA-ve në monitorimin e cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe në proces zbatimi.

33.1. Rekomandimi: Nëpunësi i Parë Autorizues, të marrë masa për përmbushjen e detyrimit ligjor duke filluar procedurat disiplinore për subjektet që përbëjnë rast të keq menaxhimit të

sistemit të kontrollit të brendshëm me qëllim parandalimin e rasteve dhe rritjen e angazhimit të subjekteve në funksionimin e SKB.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi është pranuar pjesërisht. Në mbështetje të gjetjes dhe rekomandimit sqarojmë se në zbatim të ligjit nr.10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” të ndryshuar, në nenin 18 të tij përcaktohet se: çdo Nëpunës Autorizues i NjQP-ve dhe shoqërive tregtare sipas përcaktimeve të nenit 3 të ligjit, kanë detyrimin e përgatitjes dhe nënshkrimit të deklaratës dhe raportit vjetor mbi cilësinë dhe funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm në njësinë që mbulon, për vitin e mëparshëm buxhetor.

Në mbështetje të nenit 31 të ligjit nr.10296 datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” të ndryshuar, mosrespektimi nga nëpunësi autorizues ose të deleguarit të tij i kompetencave të përmendura në nenin 9 pika 5, nenin 18, pika 1, nenit 26 pika 3 të këtij ligji, përbën rast të keqmenaxhimit të sistemit të kontrollit të brendshëm dhe ndaj tij ose të deleguarit të tij fillojnë procedurat disiplinore sipas përcaktimeve ligjore në fuqi, me propozim të nëpunësit të parë autorizues.

Për sa më lartë, DH/MFKK ka njoftuar për të gjitha rastet e përcaktuara në ligj nëpunësin e parë autorizues, nëpërmjet memos datë 09.01.2024, pas përfundimit të procesit të vlerësimit në terren, informacionin përkatës mbi vlerësimin dhe mosraportimin për vitin 2022 i cili vlerësohet gjatë vitit 2023.

Gjithashtu, në zbatim të kërkesave të ligjit të sipërcituar është njoftuar titullari i institucionit nëpërmjet memos datë 09.01.2024.

Në vijim është ndjekur procedura ligjore e dërgimit të shkresave për tërheqje vëmendje nga ana e titullarit për mosrespektim jo vetëm të nenit 18, pika 1, por edhe të nenit 25, pika 3 dhe nenit 26, pika 3, kundrejt institucioneve eprore të cilat mund të vijnë sipas bazave ligjore në fuqi mbi marrjen e masave disiplinore për keqmenaxhimin e sistemit të kontrollit të brendshëm. Ndërkohë, DH/MFKK ka vijuar me njoftimin e Nëpunësit të Parë Autorizues mbi rastet e institucioneve të cilat nuk respektojnë dispozitat ligjore të sipërpërmendura, të fushës në mbështetje të informacionit të konkluduar në Raportin Vjetor të KBFP-së për vitin 2023 të vlerësuar gjatë vitit 2024 dhe përcaktimeve ligjore të fushës për keqmenaxhimin e kontrollit të brendshëm. Në përfundim të aktiviteteve të drejtorisë për vitin 2024, u përgatit memo njoftuese për Sekretarin e Përgjithshëm me nr.2156, datë 22.01.2025 “Mbi mosrespektimin e kërkesave të ligjit nr.10296 datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”, i ndryshuar”

Qëndrimi i grupit të auditimit: Pavarësisht masave të ndërmarra nga DH/MFKK për njoftimin e Nëpunësit të Parë Autorizues dhe institucionit përkatës mbi rastet e mosrespektimit të dispozitave ligjore, tërheqja e vëmendjes është realizuar në vitin pasardhës dhe nuk ka sjellë një reflektim të menjëhershëm nga subjektet përpara hartimit të Raportit Vjetor të KBFP. Si rezultat, situata nuk ka ndryshuar në aspektin e përfshirjes së plotë dhe angazhimit të institucioneve në respektim të detyrimeve ligjore mbi sistemin e kontrollit të brendshëm.

Për sa më sipër, rekomandimi rezulton i pranuar dhe në proces zbatimi.

34.1 Rekomandimi: Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm të marrë masa për të siguruar kopje të marrëveshjeve ndër-institucionale për shërbimin e auditimit, në rastet kur shërbimi i auditimit sigurohet më anë të marrëveshjeve, të njoftojë titullarët e institucioneve, të cilat kanë rezultuar me raportim jo të saktë, apo pa veprimtari audituese, për të vepruar me qëllim rritjen e performancës së tyre në nivel NJAB dhe më tej akoma në nivel sistemi dhe të marrë masa për të propozuar tek Ministri i Financave, një format të regjistri të audituesve të certifikuar, të plotë, për të rritur transparencën dhe të paraqitet një pamje sa më të plotë të tij.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi pranohet.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi konstatohet se Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm (DH/AB) vijon të ketë në dispozicion vetëm një pjesë të marrëveshjeve për ofrimin e shërbimeve të auditimit të brendshëm, njësoj si në vitin e kaluar.

Gjithashtu, formati i regjistrit përkatës nuk është përditësuar apo ndryshuar, duke ruajtur të njëjtën formë si më parë.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe i pazbatuar.

35.1 Rekomandimi: Sektori i Buxhetit, pranë Drejtorisë së Buxhetit dhe Menaxhimit Financiar të marrë masa për të hartuar kërkesa buxhetore për Aparatin e Ministrisë së Financave si njësi shpenzuese më vete, si dhe të merren masa për planifikim më të kujdesshëm, të shpenzimeve për investime, me qëllim koherencën në të gjitha hapat e planifikimit deri në zbatimin e buxhetit faktik.

Qëndrimi i MF: “Rekomandimi pranohet Duke marrë shkas nga rekomandimet e lëna nga Kontrolli i Lartë i Shtetit në raportet e kaluara si dhe nisur nga plani aktual i buxhetit për vitin 2024 nga ku fondi për mbulimin e shpenzimeve për paga, sigurime për Aparatin e MF-së është i shpërndarë në dy programe (01110 dhe 01120), Drejtoria e Buxhetit dhe Menaxhimit Financiar, nëpërmjet shkresës nr. 5966/2 datë 02.05.2024 ka propozuar në Dokumentin e PBA 2025-2027, Faza e I-rë, që fondi i nevojshëm për mbulimin e pagave dhe sigurimeve për Aparatin e MF-së për vitet 2025 e në vijim të parashikohet brenda një programi, konkretisht në programin “Planifikimi, Menaxhimi dhe Administrimi” (01110), me qëllim që planifikimi dhe realizimi i buxhetit të bëhet lehtësisht i zbatueshëm dhe i monitorueshëm.”

Qëndrimi i grupit të auditimit: Në lidhje me masat e ndërmarra nga Sektori i Buxhetit pranë DBMF pavarësisht propozimit për konsolidimin e fondit për paga dhe sigurime të Aparatit të Ministrisë së Financave në një program të vetëm, theksohet se planifikimi dhe raportimi i shpenzimeve duhet të përfshijë jo vetëm pagat dhe sigurimet, por edhe të gjitha zërat e tjerë të shpenzimeve të aparatit, për qëllime të monitorimit të plotë dhe të qartë. Në këtë drejtim, Aparati i Ministrisë së Financave duhet të trajtohet si një njësi shpenzuese më vete, me raportim të veçantë dhe të konsoliduar në një program të vetëm.

Për sa më sipër, rekomandimi rezulton i pranuar dhe në proces zbatimi.

36.1 Rekomandimi: Sektori i Buxhetit, pranë Drejtorisë së Buxhetit dhe Menaxhimit Financiar të marrin masa, që në rastet e tejkalimit të shpenzimeve buxhetore të planifikuara, të kryejë sistemimet përkatëse, nëpërmjet rialokimeve gjatë vitit dhe gjatë rishikimit të buxhetit.

Qëndrimi i MF: *Rekomandimi pranohet. Drejtoria e Buxhetit dhe Menaxhimit Financiar në bashkëpunim me CFCU-në ka mbajtur në monitorim planin e buxhetit për sa i takon financimit të huaj për vitin 2024 dhe referuar realizimit të pritshëm deri në fund të vitit ka marrë masa për mostejkalim të shpenzimeve buxhetore nëpërmjet rishpërndarjes midis projekteve ose me rishikim buxheti.*

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi konstatohet se gjatë periudhës objekt auditimi janë evidentuar të njëjtat problematika si një vit më parë, në lidhje me tejkalimin e shpenzimeve buxhetore të planifikuara. Pavarësisht qëndrimit të paraqitur nga subjekti mbi mbajtjen në monitorim të buxhetit dhe bashkëpunimin me CFCU-në, nuk rezultojnë ndërmarrë masa efektive për të parandaluar ose sistemuar këto tejkalime në kohë, përmes rialokimeve ose rishikimit të buxhetit.

Për sa më sipër, rekomandimi rezulton i pranuar dhe i pazbatuar.

37.1. Rekomandimi: Titullari/Nëpunësi Autorizues të marrin masa për kontrollin e ekzistencës dhe vlerësimin e aktiveve afatgjata materiale dhe jomateriale, aktiveve afatshkurtra, të detyrimeve dhe të drejtave brenda periudhës raportuese nëpërmjet inventarizimit të këtyre elementeve me qëllim sigurimin e informacionit mbi saktësinë dhe cilësinë e aktiveve të aparatit të MF për përgatitjen e pasqyrave financiare.

Nëpunësi Autorizues të marrë masa për krijimin dhe përditësimin e regjistrit kontabël për të gjithë aktivet që zotëron apo ka në administrim aparati i Ministrisë së Financës me qëllim menaxhimin me efektivitet dhe ruajtjes së të dhënave të detajuara të aktiveve.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi pranohet. Drejtoria e Administrimit të Aseteve dhe Shërbimeve të Përgjithshme në bashkëpunim me Sektorin e Financës, Drejtorisë së Buxhetit dhe Menaxhimit Financiar, me Urdhërin nr. 76, datë 07.06.2024, ka ngritur Komisionin e

vlerësimit të aktiveve të Ministrisë së Financave, të identifikuar për nxjerrje nga përdorimi, gjatë procesit të inventarizimit.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi i kryer në Aparatin e Ministrisë së Financave, konstatohet se pavarësisht nxjerrjes së Urdhrit nr. 76, datë 07.06.2024 për ngritjen e Komisionit të vlerësimit të aktiveve të identifikuar për dalje jashtë përdorimi, procesi nuk është finalizuar. Aktivët vazhdojnë të mbeten të pavlerësuar nga komisioni përkatës, duke mos garantuar kontrollin dhe përditësimin e saktë të regjistrit kontabël dhe pasqyrave financiar.

Për sa më sipër, rekomandimi rezulton i pranuar dhe në proces zbatimi.

38.1. Rekomandimi: Ministria e Financës në bashkëpunim me Ministrinë e Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit, të marrë hapat e nevojshëm ligjor për transferimin e të gjithë aseteve dhe investimet e kryera gjatë viteve për shkolat e arsimit profesional te njësitë shpenzuese përkatëse, me qëllimin kontabilizimin dhe njohjen e aktiveve të njësive të cilat kanë kontroll mbi to. Ministria e Financës të marrë masa për përfundimin e procesit të kalimit të aktiveve të sistemeve të informacionit nga MFE tek AKSHI, si dhe të përcaktojnë përgjegjësitë për vonesat e shkaktuara në zbatimin e kërkesave ligjore lidhur me këtë çështje.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi pranohet. Në zbatim të këtij rekomandimi, Drejtoria e Administrimit të Aseteve dhe Shërbimeve të Përgjithshme, me Urdhërin nr. 4333, datë 03.04.2024, “Për ngritjen e komisionit për ndarjen e aseteve të ish-MFE-së”, i ndryshuar me Urdhërin nr. 4333/2 prot., datë 26.07.2024, ka ngritur komisionin për ndarjen e aseteve të ish Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë. Ky komision po vijon punën për verifikimin e gjendjes faktike të aseteve të shpërndara në ambientet e Ministrisë së Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Në lidhje me rekomandimin e lënë nga grupi i auditimit, konstatohet se gjatë periudhës objekt auditimi është iniciuar dhe është kryer procesi i evidentimit të aseteve nga komisioni i ngritur me urdhër përkatës. Megjithatë, deri në përfundimin e auditimit të ushtruar nga KLSH në Aparatin e Ministrisë së Financave, në kuadër të Programit të Auditimit nr. 24/1 “*Mbi Auditimin e Përputhshmërisë*”, procesi i transferimit të aseteve nuk është finalizuar.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe në proces zbatimi.

39.1. Rekomandimi: Nëpunësi zbatues të marrë masat që amortizimi vjetor i aktiveve të llogaritet sipas normave të përcaktuara në legjislacionin fiskalë përkatës, me qëllim që pasqyrat financiare të paraqesin me vërtetësi dhe besueshmëri pozicionin financiar, ndryshimet në kapital/aktivet neto të aparatit të Ministrisë së Financave.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi pranohet. Po vijon puna për zbatimin e këtij rekomandimi deri në përfundimin e vitit ushtrimor dhe paraqitjen e saktë në pasqyrat financiare vjetore.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi i ushtruar në Aparatin e Ministrisë së Financave, në bazë të Programit të Auditimit nr. 24/1 “*Mbi Auditimin e Përputhshmërisë*”, datë 10.01.2025, është konstatuar se aplikimi i normave të amortizimit është kryer në përputhje me pikën 36 të Udhëzimit të Ministrit të Financave nr. 8, datë 09.03.2018 “*Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme*”.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe i zbatuar.

40.1. Rekomandimi: Ministria e Financave nëpërmjet strukturave përkatëse të marrë masa për të analizuar e rakorduar investimet e tyre eventuale që lidhen me pjesëmarrjet me kapitalin e vet në kapitalin e ndërmarrjeve të tjera (publike ose jopublike) me qëllim paraqitjen e pjesëmarrjeve dhe sipërmarrjeve të përbashkëta në pasqyrat financiare.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi pranohet. Po vijon puna për zbatimin e këtij rekomandimi deri në përfundimin e vitit ushtrimor dhe paraqitjen e saktë në pasqyrat financiare vjetore.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi i ushtruar në Aparatin e Ministrisë së Financave, në bazë të Programit të Auditimit nr. 24/1 “*Mbi Auditimin e Përputhshmërisë*”, datë 10.01.2025, është konstatuar se situata vijon të paraqitet e njëjtë si një vit më parë.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe i pazbatuar.

41.1. Rekomandimi: Ministria e Financës të marrë masat që në pasqyrat financiare të MF-së të pasqyrohet vlera e plotë e të gjitha investimeve të kryera me burim financimi të huaj (grant apo kredi) me qëllim paraqitjen e vlerës së drejtë dhe të plotë të investimeve të kryera gjatë vitit.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi pranohet. Po vijon puna për zbatimin e këtij rekomandimi deri në përfundimin e vitit ushtrimor dhe paraqitjen e saktë në pasqyrat financiare vjetore.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi i ushtruar në Aparatin e Ministrisë së Financave, në bazë të Programit të Auditimit nr. 24/1 “*Mbi Auditimin e Përputhshmërisë*”, datë 10.01.2025, është konstatuar se situata vijon të paraqitet e njëjtë si një vit më parë.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe i pazbatuar.

42.1. Rekomandimi: Nëpunësi Autorizues dhe Nëpunësi Zbatues të marrin masa që të gjitha transferimet drejt të tretëve në formën e huadhënies afatshkurtër të kontabilizohen në llogaritë e debitorëve dhe arkëtimi i tyre të kontabilizohet si shlyerje nga këto debitorë dhe jo si e ardhur e realizuar e vitit ushtrimor, me qëllim që të sigurojnë një pasqyrim të vërtetë e të besueshëm të pozicionit financiar, performancës financiare, dhe ndryshimeve të fluksit të parasë.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi pranohet.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi i ushtruar në Aparatin e Ministrisë së Financave, në bazë të Programit të Auditimit nr. 24/1 “*Mbi Auditimin e Përputhshmërisë*”, datë 10.01.2025, është konstatuar se situata vijon të paraqitet e njëjtë si një vit më parë.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe i pazbatuar.

43.1. Rekomandimi: Titullari i Ministrisë së Financës të marrë masa për shfuqizimin e Urdhrit nr. 142, datë 19.06.2023 “Për disiplinimin e shpenzimeve të lidhura me udhëtimet jashtë vendit”, pasi është në kundërshtim me VKM nr. 870, datë 14.12.2011 “Për trajtimin financiar të punonjësve që dërgohen me shërbim jashtë vendit”, për arsye se nuk evidentohet lidhja midis kategorisë dhe numrit të yjeve të hotelit, për aq kohë sa kjo VKM nuk ka pësuar ndryshime.

Ministria e Financës, në rastet kur përfaqësimi në aktivitetet ndërkombetare realizohet me pjesëmarrjen e punonjësve nga njësi të ndryshme të qeverisjes së përgjithshme, shpenzimet e tyre të mos mbulohen nga buxheti i Ministrisë së Financës.

Strukturat përgjegjëse të shërbimeve mbështetëse dhe Drejtoria e Buxhetit dhe Menaxhimit Financiar, të marrin masa për rezervimin e hotelit në kohë në kuadër të përdorimit me efektivitet dhe efience të burimeve financiare publike.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi nuk pranohet. Urdhri nr.142, datë 19.06.2023 “Për disiplinimin e shpenzimeve të lidhura me udhëtimet jashtë vendit”, si dhe VKM-ja nr.870, datë 14.12.2011 “Për trajtimin financiar të punonjësve që dërgohen me shërbim jashtë vendit”, nuk janë objekt i veprimtarisë së Drejtorisë së Menaxhimit të Burimeve Njerëzore. Në rastet që nëpunësit përfaqësojnë institucionin në aktivitete ndërkombetare, Drejtoria e Menaxhimit të Burimeve Njerëzore, vetëm merr dijeni që nëpunësi në datat e caktuara, nuk do të jetë prezent në punë, por nuk kryen asnjë procedurë në zbatim të legjislacionit të sipërpërmendur. Për sa më lart, ky rekomandim nuk pranohet, pasi është jashtë fushës së veprimtarisë së Drejtorisë së Menaxhimit të Burimeve Njerëzore.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

44.1. Rekomandimi: Ministria e Financës në bashkëpunim me DAP të marrin masa për plotësimin e vendeve vakante, në mënyrë që të sigurohet vijueshmëria e punës në drejtim të realizimit të objektivave të institucionit.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi pranohet pjesërisht. Drejtoria e Menaxhimit të Burimeve Njerëzore, ka bashkëpunuar ngushtësisht me Departamentin e Administratës Publike, me qëllim plotësimin e pozicioneve vakante në institucion. Gjatë vitit 2023, janë shpallur në total 85 pozicione vakante, nga 135 që ishin planifikuar. Vakancat në institucion, krijohen në mënyrë të vazhduar, konkretisht, për vitin 2023, janë kryer 32 lirime/pezullime nga detyra të nëpunësve civilë. Kjo është arsyeja që numri i vakancave qëndron i lartë në institucion.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi i ushtruar në Aparatin e Ministrisë së Financave, në bazë të Programit të Auditimit nr. 24/1 “Mbi Auditimin e Përputhshmërisë”, datë 10.01.2025, është konstatuar se situata vijon të paraqitet e njëjtë si një vit më parë.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar pjesërisht i pranuar dhe i pazbatuar.

45.1. Rekomandimi: Titullari i Ministrisë së Financës të marrë masa për emërimin e anëtarëve të Komitetit të Auditit të Brendshëm, me qëllim funksionimin dhe kryerjen e kompetencave në drejtim të rolit mbështetës për DAB dhe rolit monitorues e këshillëdhënës për titullarin e institucionit.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi pranohet.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi i ushtruar në Aparatin e Ministrisë së Financave, në bazë të Programit të Auditimit nr. 24/1 “Mbi Auditimin e Përputhshmërisë”, datë 10.01.2025, është konstatuar se edhe për vitin 2024 Komiteti i Auditimit të Brendshëm nuk ka funksionuar në MF, për arsye se nuk janë emëruar anëtarët e tij nga titullari i MF. Mosfunksionimi i Komitetit të Auditimit të Brendshëm ka sjellë moskryerjen e kompetencave dhe detyrimeve të përcaktuara në ligj.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe i pazbatuar.

46.1. Rekomandimi: Titullari i Ministrisë së Financës dhe Nëpunësi Autorizues të marrin masa për përmbushjen e mangësive të evidentuara si dhe për implementimin e një sistemi efektiv të menaxhimit financiar dhe kontrollit, me qëllim për të adresuar risqet e për të dhënë garanci të mjaftueshme se objektivat e njësive do të realizohen.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi pranohet.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga auditimi i ushtruar në Aparatin e Ministrisë së Financave, në bazë të Programit të Auditimit nr. 24/1 “Mbi Auditimin e Përputhshmërisë”, datë 10.01.2025, është konstatuar se janë reflektuar në një sërë e problematikave të evidentuara në auditimin e kryer një vit më parë.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i pranuar dhe në proces zbatimi.

47.1 Rekomandimi: Ministria e Financave në bashkëpunim me Agjencinë e Menaxhimit të Garancive dhe Kredive të Pakthyera (AMGPK), të marrin masa të menjëhershme për rikuperimin e të drejtave për të arkëtuar nëpërmjet ushtrimit të instrumenteve ligjore që rrjedhin nga marrëveshjet e nënhuasë dhe përcaktimeve të ligjit.

Qëndrimi i MF: Nga Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Shtetëror janë ndërmarrë të gjitha hapat dhe masat e nevojshme që janë në tagrin e një strukture e cila ka në funksion të menaxhojë borxhin e shtetit, duke: 1) njoftuar rregullisht dhe në kohë subjektet mbi detyrimet dhe duke kërkuar shlyerjen menjëherë të tyre; 2) evidentuar me përpikmëri pagesat e kryera dhe detyrimet e akumuluar; 3) njoftuar rregullisht menaxhimin e lartë për situatën e detyrimeve. Në vijim të punës për të përforcuar mekanizmat e monitorimit dhe mbledhjes së detyrimeve të papaguara nga huamarrësit dhe nënhuamarrësit, Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Shtetëror ka vijuar edhe gjatë vitit 2023 të japë kontributin e saj në punën e ndërmarrë nga Ministria e Financave për plotësimin e bazës ligjore, proces i cili u përfundua me sukses me miratimin e Ligjeve të mëposhtme:

-Ligjit nr.55/2023 “Për menaxhimin e garancive dhe kredive të pakthyera, si edhe Ligjit nr.40/2023 “Për disa ndryshime dhe një shtesë në Ligjin nr.68/2017 “Për financat e vetqeverisjes vendore”, në të cilin parashikohet se fondet e trashëguara dhe të pa angazhuara, jo më pak se 30% e tyre përdoren për: a) shlyerjen e detyrimeve të prapambetura; b) pagimin e nënhuave të papaguara në kohë. Gjithashtu gjatë vitit 2023 janë hartuar dhe miratuar disa akte nënligjore të parashikuara në këto ligje:

-Udhëzimi i Ministrit të Financave nr.21087, datë 16.11.2023 “Për bashkëpunimin e AMGKP-së me Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë për menaxhimin e skemave të veçanta të garancive shtetërore si edhe kthimin e garancive shtetërore të huasë dhe nënhuasë”. Objekt i këtij Udhëzimi është përcaktimi i rregullave për bashkëpunimin ndërmjet AMGKP-së dhe Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë për menaxhimin e skemave të veçanta të garancive shtetërore dhe kthimin e garancive shtetërore të huasë dhe nënhuave, si edhe përcaktimi i

përmbajtjes dhe frekuencës së raportimit nga Agjencia për Ministrinë. Udhëzimi i Ministrit të Financave nr.35, datë 29.12.2023 “Procedura për menaxhimin e vështirësive financiare për njësitë e vetqeverisjes vendore” në të cilin, ndërmjet të tjerash, parashikohen procedura për përdorimin e fondeve të trashëguara nga viti i kaluar, që do të përdoren për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura për pagimin e nënhuave të papaguara në kohë të njërive të vetqeverisjes vendore. Duke qenë se në vitin 2023 është miratuar Ligji nr.55/2023 “Për menaxhimin e garancive dhe kredive shtetërore të pakthyera” dhe është krijuar AMKGP posaçërisht për rikuperimin e të drejtave për t’u arkëtuar nëpërmjet ushtrimit të instrumentave ligjore që rrjedhin nga marrëveshjet e nënhuasë, Agjenci e cila është tërësisht operacionale, atëherë rekomandimi duhet t’i adresohet vetëm AMKGP.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika si dhe vitin e kaluar.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

48.1 Rekomandimi: Ministria e Financave në bashkëpunim me Agjencinë e Menaxhimit të Garancive dhe Kredive të Pakthyera (AMGKP), të ushtrojnë të gjitha mjetet ligjore për arkëtimin e të drejtave për pagesa të kryera për garancitë e arkëtuara dhe në të njëjtën kohë të ushtrojnë kontroll mbi planet ekonomike dhe financiare për shlyerjen e këtyre shumave.

Qëndrimi i MF: Nga Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Shtetëror janë ndërmarrë të gjitha hapat dhe masat e nevojshme që janë në tagrin e një strukture e cila ka në funksion të menaxhimit borxhin e shtetit, duke: 1) njoftuar rregullisht dhe në kohë subjektet mbi detyrimet dhe duke kërkuar shlyerjen menjëherë të tyre; 2) evidentuar me përpikmëri pagesat e kryera dhe detyrimet e akumuluar; 3) njoftuar rregullisht menaxhimin e lartë për situatën e detyrimeve. Në vijim të punës për të përforcuar mekanizmat e monitorimit dhe mbledhjes së detyrimeve të papaguara nga huamarrësit dhe nënhuamarrësit, Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit Shtetëror ka vijuar edhe gjatë vitit 2023 të japë kontributin e saj në punën e ndërmarrë nga Ministria e Financave për plotësimin e bazës përkatëse ligjore. Duke qenë se në vitin 2023 është miratuar Ligji nr. 55/2023 “Për menaxhimin e garancive dhe kredive shtetërore të pakthyera” dhe është krijuar AMKGP posaçërisht për rikuperimin e të drejtave për t’u arkëtuar nëpërmjet ushtrimit të instrumentave ligjore që rrjedhin nga marrëveshjet e nënhuasë, Agjenci e cila është tërësisht operacionale, atëherë rekomandimi duhet t’i adresohet vetëm AMKGP. Rekomandimi nuk pranohet gjithashtu për pjesën sipas të cilës MF dhe AMKGP të ushtrojnë kontroll mbi planet ekonomike dhe financiare të entiteteve, pasi ky nuk është funksion i asnjërës prej Institucioneve në fjalë (as MF as AMGKP). Në përputhje me nenin 4 të Ligjit nr.55/2023 “Për menaxhimin e garancive dhe kredive shtetërore të pakthyera”, funksionet e Agjencisë përfshijnë në pikën “ç” si më poshtë:

-Verifikimin e aftësisë paguese të subjekteve huamarrëse për të cilat është kryer pagesa e garancisë në secilën prej skemave të garancive të miratuara, huave dhe nënhuave, të garantuara nga Ministri përgjegjës për financat.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika si dhe vitin e kaluar.

Për sa më sipër rekomandimi rezulton i papranuar dhe i pazbatuar.

49.1.Rekomandimi: Ministria e Financave të parashikojë procedura shtesë kontrolli për të monitoruar raportimin aktual të detyrimeve të prapambetura, me qëllim shmangien e diferencave midis vlerës së raportuar të detyrimeve me vlerën e detyrimit të njohur në pasqyrat financiare si dhe diferencat midis detyrimit të njohur në pasqyrat financiare dhe detyrimit real të prapambetur, kryesisht fokusuar në detyrimet e prapambetura të investimeve dhe vendimeve gjyqësore si zërat me risk më të lartë.

-Nëpunësi i Parë Autorizues dhe strukturat përgjegjëse pranë MFE të marrin masat për kryerjen e sondazheve periodike tek ministritë e linjës duke përcaktuar përgjegjësinë dhe vendosur masa administrative sipas kuadrit ligjor në fuqi, nëse ekzistojnë detyrime financiare të krijuara rishtas dhe të papaguara në kohë për të përcaktuar pagesat e reja të kërkueshme, që rrjedhin nga faturat ose pretendimet e marra përtej fondeve në dispozicion.

Qëndrimi i MF: Nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit do të forcohet monitorimi dhe kontrolli i detyrimeve të prapambetura nga Degët e Thesarit, siç përcaktohet në Aneksin nr. 2, seksioni Shënime III, pika 20 e Udhëzimit nr. 5, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në Udhëzimin e Ministrit të Financave dhe Ekonomisë Nr. 8, datë 09.03.2028 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”. Rekomandimi pranohet pjesërisht.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Për periudhën objekt auditimi janë konstatuar të njëjtat problematika si dhe vitin e kaluar.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i pranuar pjesërisht dhe i pazbatuar.

B. MASA PËR ELIMINIMIN E EFEKTEVE NEGATIVE TË KONSTATUARA NË ADMINISTRIMIN E FONDEVE PUBLIKE DHE PËR MENAXHIMIN ME EKONOMICITET, EFICENCE DHE EFEKTIVITET TË FONDEVE PUBLIKE.

1.1.Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për ekzekutimin e vendimeve gjyqësore brenda afatit të përcaktuar në dispozitat ligjore me qëllim uljen e riskut të akumulimit të kamatëvonesave si dhe minimizimin e kostove si pasojë e mosekzekutimit në kohë të tyre.

Qëndrimi i MF: Në zbatim të rekomandimit, Ministria e Financave ka ekzekutuar të gjithë stokun e vendimeve gjyqësore deri më datën 31.12.2024. Në vijim me qëllim uljen e riskut të akumulimit të kamatëvonesave në të ardhmen Ministri i Financave ka miratuar udhëzimin nr. 15, datë 23.12.2024 “Për një ndryshim të Udhëzimit nr. 11/2014 “Për ekzekutim të vendimeve gjyqësore”, konkretisht: Pika 8, e Kreut 11, ndryshon si më poshtë vijon: “*Struktura përgjegjëse për financat, pas marrjes së dokumentacionit nga struktura përgjegjëse për ndjekjen e çështjeve gjyqësore së bashku me kërkesën e miratuar për ekzekutimin e vendimit gjyqësor, bën verifikimin e fondeve buxhetore dhe radhës së pagesës, sipas databazës së përcjellë nga struktura përgjegjëse për ndjekjen e çështjeve gjyqësore dhe i paraqet nëpunësit autorizues propozimin për miratimin e kërkesës së pagesës që shoqërohet me aktin financiar, në kuadër të ekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë*”. Rekomandimi është pranuar.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Gjatë vitit 2024, rezultoi se:

-Këshilli i Ministrave ka miratuar 2 VKM me një vlerë totale prej 186,700 Euro (rreth 19 milionë lekë) të cilat janë përballuar nga Fondi Rezervë i buxhetit të shtetit i miratuar për vitin 2024 dhe Ministria e Financave ka ekzekutuar gjatë 2024 edhe 27 vendime të GJEDNJ, me vlera nën 10,000 Euro, për një total prej 102,049 Euro. Megjithatë Në raportin “*Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024*”, evidentohet se deri në fund të vitit 2024, detyrimet faktike dhe kontingjente për vendimet e GJEDNJ-së paraqiten në total në vlerën 17,996,250 Euro, vlerë e cila mban riskun e rritjes së detyrimit për çdo vonesë në likuidim dhe vijnë me statusin të pa likuiduara dhe janë të viteve të kaluara.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i pranuar dhe pjesërisht i zbatuar.

2.1 Rekomandimi: Ministria e Financës, Nëpunësi Autorizues të marrë masa të menjëhershme për analizimin e të gjitha vendimeve gjyqësore dhe të nxjerrë përgjegjësitë ligjore e administrative ndaj personave shkaktar të krijimit të efektit financiar negativ në buxhetin e shtetit për largime të padrejta nga puna.

Qëndrimi i MF: Ministri i Financave dhe Nëpunësi Autorizues, kanë marrë masa për përmirësimin e kuadrit rregullator të brendshëm (shih sa më sipër zbatimin e rekomandimit 1.1) që të minimizohet risku i përsëritjes së rasteve të tilla. Rekomandimi pranohet.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Ministri i Financave ka miratuar udhëzimin nr. 15, datë 23.12.2024 “Për një ndryshim të Udhëzimit nr. 11/2014 “Për ekzekutim të vendimeve gjyqësore”, konkretisht: Pika 8, e Kreut 11, ndryshon si më poshtë vijon: “*Struktura përgjegjëse për financat, pas marrjes së dokumentacionit nga struktura përgjegjëse për ndjekjen e çështjeve gjyqësore së bashku me kërkesën e miratuar për ekzekutimin e vendimit gjyqësor, bën verifikimin e fondeve buxhetore dhe radhës së pagesës, sipas databazës së përcjellë nga struktura përgjegjëse për ndjekjen e çështjeve gjyqësore dhe i paraqet nëpunësit autorizues propozimin për miratimin e kërkesës së pagesës që shoqërohet me aktin financiar,*

në kuadër të ekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë”. Rekomandimi është pranuar. Megjithatë për periudhën objekt auditimi konstatohet të njëjtat problematika.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i pranuar dhe pjesërisht i zbatuar.

C. MASA DISIPLINORE

Mbështetur në nenin 15, të ligjit nr. 154/2014, datë 24.11.2014 “Për organizmin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, germa “b”, “c” dhe “ç” nenit 58 “Llojet e masave disiplinore” të ligjit nr. 153/2013 “Për nëpunësin civil”, i ndryshuar, në VKM nr. 115, datë 05.03.2014 “Për përcaktimin e procedurës disiplinore dhe të rregullave për krijimin, përbërjen e vendimmarrjen në komisionin disiplinor në shërbimin civil” i rekomandohet Titullarit të Ministrisë së Financave vlerësimin e problematikave dhe shkeljeve të përshkruara në këtë Raport Përfundimtar Auditimi dhe dhënien e masave disiplinore për punonjësit e ngarkuar me përgjegjësi.

Qëndrimi i MF: Rekomandimi do të analizohet dhe do të trajtohet në raport me përgjegjësinë e strukturave përkatëse.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga ana e MF nuk janë marrë masa në lidhje me ezaurimin e këtij rekomandimi.

Për sa më sipër ky rekomandim rezulton i pranuar dhe i pazbatuar.

Për sa trajtuar në Raportin Përfundimtar të Auditimit, nga Ministria e Financave është paraqitur observacioni nr. 6547/33, prot., datë 30.07.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/6, prot., datë 04.08.2025 dhe nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025, ku janë shprehur objeksionet si më poshtë:

Pretendimi i subjektit: Rekomandimi 3.1 Lidhur me këtë rekomandim jemi shprehur që konsiderohet i ezauruar, pra nuk pranohet, pasi aktualisht metodologjia për paraqitjen dhe publikimin e të dhënave /tabelave që reflektojnë çdo ndryshim të ndodhur në planin e buxhetit, është e përcaktuar në të gjithë kuadrin ligjor e nënligjor buxhetor që përfshin: LOB, Ligjin e Buxhetit Vjetor, Udhëzimin Standard për Zbatimin e Buxhetit, Udhëzimin Plotësues Vjetor, Udhëzimin Standard për Monitorimin e Buxhetit. Në këtë kuadër janë të miratuara rregullat, procedurat dhe afatet për detajimin, shpërndarjen dhe rishpërndarjen e fondeve buxhetore, krahas dokumenteve përkatës që duhet të hartohen nga DPB dhe afatet e publikimit të tyre. Informacioni lidhur me ndryshimin e planit të buxhetit gjendet i publikuar në raportet dhe tabelat e publikuara në periudha periodike dhe vjetore në faqen eeb të Ministrisë së Financave.

Rekomandimi 14.1 ...Ky rekomandim është i papranuar dhe konsiderohet i ezauruar, për sa i takon DMB, bazuar në argumentet e dhëna nga ana jonë lidhur me këtë çështje, ku ribëjmë prezent se: Për të gjitha kërkesat e paraqitura nga Ministritë/Institucionet për shtesë fondi nga Fondi Rezervë, nga ana e DMB janë zbatuar të gjitha rregullat dhe procedurat e miratuara që nga momenti i shqyrtimit të projektvendimeve të paraqitura për mendim, e deri në alokimin e fondeve përkatëse për VKM-të e miratuara nga Këshilli i Ministrave. (Ky rekomandim, ashtu siç sqarohet edhe nga KLSH, është edhe për drejtoritë e tjera të MF-së.)

Rekomandimi 15.1: Ky rekomandim është edhe për drejtoritë e tjera të MF, por për sa i takon DMB nuk pranohet sa kohë që vlerësojmë se është tërësisht jashtë fushës sonë të përgjegjësisë”.

Rekomandimi 17.1: Për sa i takon DMB ky rekomandim nuk pranohet bazuar në argumentet tona të shprehura dhe të detajuara në auditimet e kaluara dhe në akt-konstatimin e auditimit me objekt vitin 2023. Bazuar në përcaktimet e Udhëzimit nr.37 datë 06.10.2020 “Për monitorimin periodik të stokut të detyrimeve të prapambetura të Qeverisjes së Përgjithshme”, ky rekomandim është jashtë fushës së përgjegjësisë së DMB”.

Rekomandimi 19.1 ...Megjithëse KLSH ka cilësuar se ky rekomandim është edhe për drejtoritë e tjera të MF, theksojmë edhe një herë se për sa i takon DMB nuk pranohet bazuar në argumentet e dhëna nga ana jonë për secilën UserID të referuar nga grupi i auditimit, që përbëjnë objektin e punës dhe janë përgjegjësi e DMB. Gjithashtu bëjmë prezent se: Të gjitha rialokimet që janë përgjegjësi e DMB janë kryer në përputhje të plotë me rregullat dhe procedurat e përcaktuara në kuadrin ligjor e nënligjor buxhetor. Gjithashtu nga DMB nuk është regjistruar në SIFQ asnjë rialokim buxhetor me data retrospektive”.

DMIP

Rekomandimi 7.1 ...Ky rekomandim është i papranuar dhe konsiderohet i ezauruar, për sa i takon DMIP-së, bazuar në argumentet e dhëna nga ana jonë lidhur me këtë çështje, ku ribëjmë prezent se: Në lidhje me konstatimin mbi përfshirjen e kostos lokale që përdoret nga FSHZH për shpenzime të kostos të menaxhimit të projektit ju informojmë se në këtë kod janë të detajuara shpenzimet takuese për Fondin Shqiptar të Zhvillimit të cilat lidhen me menaxhimin e projektit të caktuar dhe i detajohen FSHZH bazuar në VKM-në nr. 226, dt. 21.03.2017, të Këshillit të Ministrave “Për financimin e kostos së menaxhimit të projekteve që zbatohen nga Fondi Shqiptar i Zhvillimit”. Këto kosto duhet të përfshihen në shpenzime kapitale pasi janë të lidhura drejtpërdrejtë me menaxhimin e projekteve të caktuara. Kujtojmë që FSHZH nuk është institucion buxhetor por i kontraktuar për realizimin e projekteve të qeverisë. Për analogji në institucionet buxhetore do të përkthehej si paga e punonjësve të operatorit ekonomik që kryen punë ndërtimore apo pagat e njësive të menaxhimit të projekteve të huaja si BB etj, të cilët paguhen si kosto lokale. Në lidhje me konstatimin se kostoja lokale e parashikuar për bashkëfinancimin e programit IPARD është klasifikuar si investim, bëjmë me dije se kodi në të cilin parashikohen shpenzimet e bashkëfinancimit për programin IPARD lidhet drejtpërdrejtë me financimin e huaj, i cili për vendin tonë konsiderohet si investim për Shqipërinë. Në këto kushte, edhe kostoja e bashkëfinancimit duhet të paraqitet si investim. Gjithashtu, kostoja e bashkëfinancimit do të ndjekë ecurinë e financimit të huaj, i cili parashikohet dhe regjistrohet në investime.

Rekomandimi 23.1 Ky rekomandim konsiderohet i zbatuar, për sa i takon DMIP-së, bazuar në argumentet e dhëna nga ana jonë lidhur me këtë çështje, ku ribëjmë prezent se: janë ndërmarrë masa përmes përcaktimeve në VKM nr. 887/2022, i ndryshuar konkretisht pika 11 nëpërmjet të cilës minimalisht 80% e vlerës së plotë të projektit duhet të jetë e detajuar në 3 vitet e PBA. Në çdo rast edhe nëse një projekt do të rialokohet ai duhet që në vitin pas vitit korrent të ruajë minimalisht 30 % të vlerës së plotë të projektit. Për këtë janë ndërmarrë ndryshime në udhëzimin e zbatimit të buxhetit të vitit 2025. Të vetmet problematika mbi këtë çështje janë për projektet e çelura para vitit 2024 për të cilat VKM-ja i kishte përjashtuar dhe MF nuk kishte një mekanizëm të plotë kontrolli.

Qëndrim i grupit të auditimit: Për aq kohë sa nga ana e MF këto rekomandime konsiderohen të papranuara, grupi i auditimit i qëndron konstatimit që rezultojnë në statusin të papranuara dhe të pazbatuara. Për rekomandimin 23, vlerësojmë se ende nuk janë pasqyruar efektet e VKM 887/2022 si pasojë e projekteve të mbartura.

Pretendimi i subjektit: Në lidhje me Rekomandimin Nr. 49.1 të projekt raportit (faqe 35-36)... Ministria e Financave të parashikojë procedura shtesë kontrolli për të monitoruar raportimin aktual të detyrimeve të prapambetura, me qëllim shmangien e diferencave midis vlerës së raportuar të detyrimeve me vlerën e detyrimit të njohur në pasqyrat financiare si dhe diferencat midis detyrimit të njohur në pasqyrat financiare dhe detyrimit real të prapambetur, kryesisht fokusuar në detyrimet e prapambetura të investimeve dhe vendimeve gjyqësore si zërat me risk më të lartë.-Nëpunësi i Parë Autorizues dhe strukturat përgjegjëse pranë MFE të marrin masat për kryerjen e sondazheve periodike tek ministrinë e linjës duke përcaktuar përgjegjësitë dhe vendosur masa administrative sipas kuadrit ligjor në fuqi, nëse ekzistojnë detyrime financiare të krijuara rishtas dhe të papaguara në kohë për të përcaktuar pagesat e reja të kërkueshme, që rrjedhin nga faturat ose pretendimet e marra përtej fondeve në dispozicion...:shprehemi se ky rekomandim është pranuar pjesërisht duke konsideruar potencialet e regjistrimeve në SIFQ të pagesave të vonuara dhe se jemi në proces të përmirësimit të rakordimit të këtyre të dhënave ndërmjet strukturës së thesarit dhe NJQP-ve.

Qëndrim i grupit të auditimit: Grupi i auditimit merr në konsideratë observacionin mbi qëndrimin e Ministrisë së Financave dhe e reflekton në Raportin Përfundimtar të Auditimit.

Pretendimi i subjektit: Rekomandimi 27.1 ... sqarojmë se lidhur me instrumentet e konvertimit gjatë vitit 2024 janë kryer konvertime edhe nga monedha Lekë në valutë të huaj (janë blerë EURO, USD dhe SDR nga TSA në Lekë sipas shkresave bashkëlidhur).

- në lidhje me Rekomandimin Nr. 28.1 të projekt raportit (faqe 28), sqarojmë se në Udhëzimin plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024, është shtuar pika 80. Për sa më sipër struktura e thesarit është e detyruar të ushtrojë veprimet e konvertimit ndërmjet valutave të TSA me qëllim ekzekutimin e pagesave në valutën e kërkuar. Është në përgjegjësi të NA/NZ së institucionit që të njoftojë dy javë përpara kryerjes së transaksionit në zbatim të legjislacionit në fuqi.

Qëndrim i grupit të auditimit: - sa i takon instrumenteve të përdorur në konvertimin e monedhave në rekomandimin 27.1, merret parasysh observacioni.

- lidhur me rekomandimin 28.1, pavarësisht se është përmirësuar baza përkatëse lidhur me kryerjen e pagesave të paparashikuara në vlerë më të madhe se 100 milionë lekë, sërish janë evidentuar raste ku nuk është respektuar ky afat nga autoritetet dhe rrjedhimisht ka patur mungesë të likuiditetit të pagesave në valutën dollarë, e cila është siguruar përmes blerjes nga valuta lek.

2.2. Mbi veprimtarinë e Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit.

2.2.1. Mbi procesin e planifikimit dhe përgatitjes së dokumentit të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026 dhe Projekt Buxhetit vjetor 2024, kryerja e analizave dhe dhënia e rekomandimeve për njësitë e qeverisjes së përgjithshme. Ndjekja e regjistrimit të kërkesave buxhetore të PBA 2024-2026 të njësive të qeverisjes qendrore përmes sistemit. Në zbatim të pikës 2 të programit të auditimit u shqyrtua dokumentacioni si më poshtë:

Për auditimin e drejtimit të mësipërm, nga grupi i auditimit u shqyrtua dokumentacioni si më poshtë:

- Projektvendimi dhe vendimi “Për miratimin e kalendarit të menaxhimit të shpenzimeve publike”;

- Projektvendimi dhe vendimi i miratimit të kuadrit makroekonomik dhe fiskal për periudhën 2024-2026;

- Projektvendimi dhe vendimi për “Për miratimin e tavanëve përgatitore të shpenzimeve të programit buxhetor afatmesëm 2024- 2026”;

- Analizat e PBA 2024-2026, Faza I dhe II të realizuara nga MF etj.

Nga shqyrtimi i dokumentacionit të sipërcituar konstatohet që:

Ministri i Financave ka përgatitur dhe paraqitur për miratim në Këshillin e Ministrave kalendarin e menaxhimit të shpenzimeve publike, përmes shkresës nr. 738, datë 16.01.2023. Ky projektvendim është kthyer për rishqyrtim nga Sekretari i Përgjithshëm në Departamentin Rregullator dhe të Përputhshmërisë, përmes një shkrese pa numër dhe pa datë, e cila nuk ishte e firmosur, me argumentin se dokumenti i projektvendimit nuk ishte bashkërenduar me mendimin e Agjencisë Shtetërore të Programimit Strategjik dhe Koordinimit të Ndihmës, për shkak të disa vërejtjeve dhe sugjerimeve lidhur me përmbajtjen e tekstit. me shkresën nr. 5270 prot., datë 20.03.2023, Ministria e Financave ka ridërguar projektvendimin për miratim. Ky dokument është miratuar më pas me Vendim të Këshillit të Ministrave nr. 172, datë 24.03.2023. Nga grupi i auditimit konstatohet se miratimi i kalendarit është realizuar jashtë afatit ligjor të përcaktuar, veprim në kundërshtim me ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, neni 22 ku citohet ... “Ministri i Financave përgatit dhe i propozon Këshillit të Ministrave kalendarin e menaxhimit të shpenzimeve publike, duke përcaktuar me hollësi afatet e procesit të menaxhimit të shpenzimeve publike. Kalendarin e menaxhimit të shpenzimeve publike miratohet, si pjesë përbërëse e kalendarit të planifikimit strategjik, nga Këshilli i Ministrave dhe bëhet efektiv në ditën e parë të çdo viti” dhe Udhëzimin nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”, i ndryshuar pika 3.1 dhe 3.2, ku citohet: “1. Ministri i Financave në fund të çdo viti buxhetor përgatit projektvendimin për kalendarin e Menaxhimit të Shpenzimeve Publike për vitin e ardhshëm buxhetor, për përgatitjen e programit buxhetor afatmesëm për njësitë e qeverisjes qendrore. 2. Këshilli i Ministrave miraton kalendarin e menaxhimit të shpenzimeve publike për njësitë e qeverisjes qendrore si pjesë përbërëse të kalendarit të planifikimit strategjik”.

Sa më sipër, VKM nr. 172, datë 24.03.2023, në pikën 2 të saj përcakton se “Ky vendim hyn në fuqi menjëherë dhe i shtrin efektet nga data 1 janar 2023”, ndërkohë që miratimi nga Këshilli i Ministrave është bërë në datën 24.03.2023. Gjithashtu, në kalendarin e miratuar janë përfshirë

7 (shtatë) veprime me afate para datës së hyrjes në fuqi të vendimit, duke cenuar parimin e respektimit të procedurave ligjore në kohë.

Kuadri Makroekonomik e Fiskal

Kuadri Makroekonomik e Fiskal ka për qëllim përcaktimin e përparësive strategjike të Qeverisë, duke projektuar pritshmërinë makroekonomike afatmesme, si dhe parashikimin e nivelit të të ardhurave dhe shpenzimeve të buxhetit të shtetit, duke përcaktuar synimet dhe objektivat e qeverisë, në lidhje me treguesit kryesor të politikës fiskale si: balancën e përgjithshme fiskale (deficitin), huamarrjen, borxhin publik, balancën fiskale primare e atë korrente. KMF shërben si pikënisje për përcaktimin e taveve për të filluar procesin e përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm (PBA) 2024-2026 në nivel ministrie. KMF fillestar miratohet nga Këshilli i Ministrave në muajin janar të çdo viti, dhe është subjekt rishikimi dhe përditësimi, nëse ka ndryshime substanciale, në dy momente gjatë vitit: në muajin qershor, përpara finalizimit të PBA-së dhe të taveve të PBA-së për shpenzimet dhe në muajin tetor, përpara dërgimit në Parlament të projekt-buxhetit të shtetit. Nga auditimi për përgatitjen e KMF u konstatua se:

Kuadri Makroekonomik e Fiskal është miratuar me VKM nr. 31, datë 27.01.2023, në përputhje me nenin 23 të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008, i ndryshuar dhe me kalendarin e MSHP.

Tavanet përgatitore të PBA-së 2024-2026

Me shkresën nr. 3891 prot., datë 27.02.2023, Ministri i Financave ka paraqitur në Kryeministri, projektvendimin për tavanet përgatitore për fazën strategjike të përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026. Sipas kalendarit të MSHP, afati për dorëzimin e projektvendimit në KM është data 15.02.2023, ku në memon të brendshme të datës 14.02.2023 të Drejtorisë së Analizës dhe Programimit Buxhetor drejtuar Ministrit të MF-së, citohet se vonesa për hartimin dhe dërgimin e projektvendimit ka ardhur si shkak se Agjencia Shtetërore për Programimin Strategjik dhe Koordinimin e Ndhmës (SASPAC) nuk kishte përcjellë dokumentin e Politikave Prioritare të miratuara.

Tavanet përgatitore të PBA 2024-2026 për fazën strategjike janë miratuar me VKM nr. 195, datë 05.04.2023, në kundërshtim me afatin e përcaktuar në kalendarin e menaxhimit të shpenzimeve publike, ku si datë e dorëzimit është përcaktuar 28 shkurt si dhe me Udhëzimin nr. 7, datë 28.02.2018, “Për procedurat standarde të përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”, i ndryshuar, pika 3.1.7 ku citohet ... “Ministri i Financave përgatit tavanet përgatitore të shpenzimeve për njësitë e qeverisjes qendrore për tre vitet e ardhshme të cilat dërgohen për shqyrtim dhe miratim në Këshillin e Ministrave brenda muajit shkurt.”

Miratimi me vonesë i taveve përgatitore, në kundërshtim me afatet e përcaktuara në kalendarin e MSHP-së dhe me udhëzimin përkatës, përbën një mospërputhje procedurale që ka ndikuar në vonesa të mëtejshme gjatë procesit të përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm, duke ndikuar në efektivitetin e planifikimit dhe bashkërendimin mes institucioneve.

Udhëzimi i Përgatitjes së Buxhetit

Ministri i Financave ka miratuar Udhëzimin plotësues nr. 5, datë 28.02.2023, “Për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026”, në përputhje me afatin e përcaktuar në kalendarin e menaxhimit të shpenzimeve publike. Ky udhëzim është shpërndarë për zbatim njësisë të qeverisjes së përgjithshme me shkresën nr. 4072/1 prot., datë 28.02.2023.

Nga auditimi konstatohet se udhëzimi nuk ka bashkëlidhur tavanet përgatitore për shpenzimet buxhetore për përgatitjen e PBA 2024-2026, por në pikën 2 (dy) të tij citohet se: “...programet buxhetore për përgatitjen e PBA 2024-2026, në nivel programi do të dërgohen zyrtarisht në një moment të dytë”, veprim në kundërshtim me ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, neni 24 pikën 1/a, ku citohet... “Udhëzimin për përgatitjen e buxhetit qendror, përmban tavanet përgatitore të shpenzimeve të programit buxhetor afatmesëm”.

Mungesa e tavanëve buxhetore në udhëzim ka krijuar paqartësi për njësitë buxhetore dhe ka penguar nisjen në kohë të procesit të hartimit të kërkesave buxhetore në përputhje me kuadrin ligjor dhe planifikimin buxhetor afatmesëm.

Bazuar në kalendarin e MSHP-së, nga data 2-18 Maj 2023, Ministria e Financave do të kryejë analizën e kërkesave buxhetore dhe do të organizojë nga data, 19-27 Maj 2023 seancat dëgjimore me njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Projekt dokumenti i Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026

Sipas kalendarit të MSHP-së, KM brenda datës 7 Qershor shqyrton dhe miraton kuadrin makroekonomik të rishikuar (në rast se shihet e nevojshme). Nga auditimi i dokumentacionit konstatohet se nga ana e MF-së nuk është bërë rishikim të Kuadrit Makro-ekonomik;

- Me shkresën nr.11350 prot., datë 21.6.2023 janë propozuar tavanet e rishikuara dhe me shkresën 11440 prot., datë 21.06.2023, Ministri i Financave i ka dërguar KM për miratim projekt vendimin e dokumentit të programit buxhetor afatmesëm 2024-2026 dhe relacionin shpjegues të tij, brenda afatit të përcaktuar në kalendarin e MSHP-së (21 Qershor 2023).

Ky projektvendim është kthyer në sistemin e-akte për ripunim nga ana MF-së dhe është ripunuar e dërguar e plotë me anë të shkresës 13297 prot., datë 19.07.2023. Këshilli i Ministrave e ka miratuar projekt dokumentin e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024- 2026 me anë të VKM nr. 435 datë 19.07.2023, i cili është miratuar 21 ditë më vonë se afati i parashikuar në kalendarin e shpenzimeve publike, ku parashikohet data 28 qershor 2023, e cila ka ardhur si shkak i kërkesës nga sistemi e-akte për ripunimin e PBA-së.

Tavanet përfundimtare të shpenzimeve të PBA 2024-2026 dhe udhëzimi plotësues i përgatitjes së Buxhetit

Projektvendimi fillestar i tavanëve përfundimtare është dërguar në KM me shkresën nr. 11350 prot., datë 21.06.2023. Pas diskutimeve dhe komenteve të marra, si dhe në vijim të mbledhjes së Këshillit të Ministrave të datës 19.07.2023 dhe shkresës së dërguar në sistemin e-akte nga Kryeministria, projektvendimi është ripunuar dhe dërguar në formën përfundimtare me shkresën nr. 13796 prot., datë 25.07.2023.

Megjithatë, Vendimi i Këshillit të Ministrave për miratimin e tavanëve buxhetore është marrë në datën 19.07.2023, përpara dorëzimit të versionit të ripunuar të projektvendimit, i cili përmbante ndryshime të konsiderueshme në shumën e shpenzimeve për disa institucione. Nga krahasimi i tavanëve në projektvendimin fillestar dhe atë përfundimtar, u konstatua se për një numër institucionesh janë reflektuar ndryshime në kufijtë e shpenzimeve buxhetore, duke ndikuar edhe në totalin e tyre. Ndërkohë, VKM-ja në formën zyrtare është dërguar nga Kryeministria me shkresën hyrëse në MF me nr. 13796 prot., datë 28.07.2023, e cila ka bashkëlidhur tabelat e tavanëve që i përkasin projektvendimit të ripunuar të dërguar nga Ministria e Financave me datë 25.07.2023. Nga sa më sipër, konstatohet se tavanet buxhetore që janë miratuar në VKM i referohen një projektvendimi që, në mënyrë kronologjike, është hartuar dhe dërguar pas datës së miratimit të vetë VKM-së, duke krijuar një mospërputhje procedurale në aspektin kohor dhe të dokumentacionit shoqërues. Situata e mësipërme nuk ka sjellë ndikime financiare, pasi përmbajtja përfundimtare është reflektuar në vendim, por përbën një mangësi procedurale në përputhjen e veprimeve me rendin e tyre administrativ dhe vendimmarrës.

Miratimi nga Këshilli i Ministrave i Projekt dokumentit të programit buxhetor afatmesëm dhe tavanëve përfundimtare të shpenzimeve (VKM nr. 435 datë 19.07.2023 “*Miratimi i PBA 2024-2026*” dhe VKM nr. 436, datë 19.07.2023 “*Miratimi i tavanëve përfundimtare*”) shënon përfundimin e fazës së parë të përgatitjes së PBA dhe fillimin e fazës së dytë, teknike.

Miratimi i tavanëve përfundimtare është kryer në kundërshtim ligjin nr. 9936, datë 29.06.2008 “*Për menaxhimin e sistemit buxhetor*”, i ndryshuar, nenit 25 ku citohet se... “*Këshilli i Ministrave, brenda muajit qershor, miraton, me vendim, projektin e programit buxhetor afatmesëm dhe tavanet përfundimtare të shpenzimeve. Ministri i Financave, një kopje të*

dokumentit të programit buxhetor afatmesëm, të miratuar, e dërgon për informim në Kuvend dhe, me kërkesë të komisionit kuvendor përgjegjës për financat publike, jep shpjegime në komision për aktin e miratuar”, gjithashtu dhe në kundërshtim me afatin e përcaktuar në kalendarin e MSHP, ku përcaktohet data 28 qershor 2023.

Udhëzimi Plotësues nr. 22, datë 07.07.2023 “Për përgatitjen e Programit Buxhetit Afatmesëm 2024-2026”, është miratuar nga Ministri i Financave brenda afatit, veprim në përputhje me Ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar, neni 27. Udhëzimi plotësues është dërguar tek institucionet qendrore me shkresën nr. 12480/1 prot., datë 07.07.2023, por bashkëlidhur nuk janë tavanet përfundimtare buxhetore për përgatitjen e PBA 2024-2026, në nivel programi, pasi në pikën 2 të këtij udhëzimi përcaktohet se: “...do të dërgohen zyrtarisht në një moment të dytë”. Me shkresën nr. 14200 prot., datë 02.08.2023 Sekretari i Përgjithshëm i MF-së i ka dërguar për njohje dhe zbatim tavanet përfundimtare të PBA 2024-2026, të cilat duhet të ishin dërguar në momentin e dërgimit të Udhëzimit plotësues.

Veprimi i mësipërm është kryer në kundërshtim me ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, neni 27, pika 1/a ku citohet... “Udhëzimi plotësues për përgatitjen e buxhetit qendror, përfshin tavanet përfundimtare të shpenzimeve të programit buxhetor afatmesëm, të miratuara me vendim të Këshillit të Ministrave”.

Dokumenti i rishikuar i PBA 2024-2026

Ministri i Financave ka dërguar në Këshillin e Ministrave për miratim projektvendimin “Për miratimin e dokumentit të PBA 2024–2026, të rishikuar”, së bashku me relacionin dhe dokumentacionin shoqërues, me shkresën nr. 18467 prot., datë 10.10.2023. Ky projektvendim është miratuar më pas nga Këshilli i Ministrave me VKM nr. 607, datë 25.10.2023.

Megjithatë, VKM-ja e miratuar është përcjellë zyrtarisht nga Kryeministria në Ministrinë e Financave vetëm më datë 08.11.2023, përmes shkresës hyrëse nr. 19719/1 prot. Ndërkohë, nga ana e Ministrit të Financave, më datë 27.10.2023, pas datës së miratimit të VKM-së, është ridërguar projektvendimi për miratimin e PBA-së me shkresën nr. 19719 prot., në të cilën citohet se relacioni dhe anekset shoqëruese janë rishikuar sipas porosive të lëna në mbledhjen e Këshillit të Ministrave. Nga sa më sipër, konstatohet se dokumentacioni përfundimtar shoqërues i projektvendimit është ridërguar pas miratimit të VKM-së, duke krijuar një mospërputhje procedurale dhe dokumentare ndërmjet përmbajtjes së dokumentacionit shoqërues dhe vendimit të miratuar. Ministri i Financave me shkresën nr. 19193 prot., datë 20.10.2023 ka paraqitur për shqyrtim në Këshillin e Ministrave Projektligjin “Për buxhetin e vitit 2024”. Me shkresën nr. 19662 prot., datë 26.10.2023 është ridërguar ky projektligj, për shkak të disa rishikimeve të ardhura nga rekomandimet e FMN-së në drejtim të rishikimit të të ardhurave dhe shpenzimeve, pa ndryshuar treguesit kryesorë makroekonomikë. Dokumenti i rishikuar i PBA 2024-2026, është miratuar me VKM nr. 608 datë 27.10.2023 “Për propozimin e projektligjit për buxhetin e vitit 2024”, jo në përputhje me nenin 29 “Projektbuxheti vjetor”, ku citohet: “Brenda datës 25 tetor, Këshilli i Ministrave miraton me vendim, projektbuxhetin vjetor dhe programin buxhetor afatmesëm, të rishikuar.

Ndjekja e regjistrimit të kërkesave buxhetore të PBA 2024-2026 të njërive të qeverisjes qendrore përmes sistemit AFMIS dhe moduleve respektive të përgatitjes së PBA.

Sipas Udhëzimit Plotësues nr. 5, datë 28.02.2023, “Për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024–2026”, pika 4 “Të gjitha njësitë e Qeverisjes Qendrore, do të përgatisin kërkesa buxhetore për PBA 2024-2026, përmes sistemit AFMIS, dhe moduleve respektive të përgatitjes së PBA dhe PIM. Raportet e kërkesave buxhetore të gjeneruara përmes sistemit AFMIS do të dorëzohen zyrtarisht në Ministrinë përgjegjëse për financat”.

Nga auditimi i procesit të përgatitjes së PBA 2024–2026, u konstatua se njësitë buxhetore të grupeve 63 “Institucione të sistemit të drejtësisë” dhe 87 “Institucione të tjera qeveritare” nuk kanë përgatitur kërkesat buxhetore përmes sistemit AFMIS, siç parashikohet në pikën 4 të Udhëzimit Plotësues nr. 5, datë 28.02.2023. Në grupin 63 “Institucionet të sistemit të

drejtësisë” përfshihen 4 institucione të sistemit të drejtësisë dhe në grupin 87 “*Institucione të tjera qeveritare*” përfshihen 24 institucione qendrore, të cilat janë në varësi të Kryeministrit. Kërkesat buxhetore të këtyre institucioneve janë hartuar manualisht jashtë sistemit (në Ëord dhe Excel), dhe janë dorëzuar në Ministrinë e Financave. Vetëm në fazën e tretë, që përkon me përditësimin e PBA-së me ligjin e miratuar të buxhetit, të dhënat janë hedhur në sistemin AFMIS nga Drejtoria e Analizës dhe Programimit Buxhetor, bazuar në dokumentacionin e dërguar nga vetë institucionet pjesë e këtyre grupeve. Kjo situatë ka ardhur si pasojë se institucionet e grupeve 63 dhe 87 janë të grupuara në një kod buxhetor unik, dhe si rrjedhojë, në sistemin AFMIS ekziston vetëm një profil përdorues me rol aprovues (autorizues dhe zbatues) për të gjithë grupin. Për këtë arsye, sistemi nuk mundëson hyrjen e veçantë të secilit institucion për të përgatitur, plotësuar dhe miratuar vetë kërkesën buxhetore të institucionit.

Nga auditimi u konstatua se Ministria e Financave nuk ka ndërmarrë masa funksionale ose teknike në sistemin AFMIS për të mundësuar ndarjen e institucioneve të grupeve 63 dhe 87 në nën-njësi buxhetore ose për të shtuar nivele të reja të aprovimit brenda sistemit, që do t’u jepnin këtyre institucioneve pavarësi në përgatitjen dhe miratimin e kërkesave të tyre buxhetore.

Kjo praktikë nuk përbën një situatë të përkohshme, por ka vijuar në mënyrë të vazhdueshme ndër vite, pavarësisht se sistemi AFMIS është funksional në nivel qendror. Sa më sipër, konstatohet një mungesë progresi institucional në përafrimin e strukturës teknike të sistemit me realitetin funksional dhe organizativ të këtyre institucioneve, të cilat në praktikë veprojnë si njësi të pavarura, me funksione, kompetenca dhe përgjegjësi të qarta dhe të veçanta.

Mungesa e aksesit individual në sistemin AFMIS për secilin nga institucionet e grupeve 63 dhe 87 ka kufizuar aftësinë e tyre për të gjeneruar raporte buxhetore në formatin zyrtar dhe për të ndjekur në mënyrë të plotë procesin e përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm, duke përfshirë pamundësinë për gjurmueshmëri mbi versionet, ndryshimet dhe miratimet e bëra gjatë procesit. Si rezultat, institucionet nuk arrijnë të menaxhojnë në mënyrë të pavarur procesin buxhetor duke krijuar vështirësi në përmbushjen e kërkesave për kontroll të brendshëm dhe auditim, të cilat kërkojnë dokumentim të qartë dhe përgjegjësi të identifikueshme për çdo hap të ndërmarrë. Veprimet e mësipërme janë kryer në kundërshtim me udhëzimin nr. 36, datë 17.12.2019 “*Për përgjegjësitë e përdoruesve në sistemin informatik të menaxhimit financiar për modulën e përgatitjes së buxhetit, modulën e menaxhimit të investimeve publike dhe modulën e monitorimit të buxhetit dhe portofolit të projekteve*”, kapitulli IV, struktura përgjegjëse për planifikimin buxhetor në MF ka këto përgjegjësi “*Për çdo cikël buxheti, hedh ose rishikon në modulën e PBA, respektivisht për fazën strategjike dhe për fazën teknike, tavanet buxhetore në nivel NJQQ-je. Struktura përgjegjëse për planifikimin buxhetor, përcakton tipin e tavanit respektivisht për fazën strategjike duke aktivizuar opsionin tavan indikator dhe për fazën teknike duke aktivizuar opsionin tavan i pandryshueshëm*”.

Konkluzion:

-Gjatë auditimit të procesit të planifikimit të Programit Buxhetor Afatmesëm (PBA) 2024–2026 dhe Projekt-Buxhetit vjetor 2024 u konstatua se një sërë akteve kryesore janë miratuar me vonesë, duke sjellë mospërputhje me afatet ligjore dhe me kalendarin e menaxhimit të shpenzimeve publike. Kalendarin e menaxhimit të shpenzimeve publike u miratua më 24 mars 2023 me efekt nga 1 janari 2023, tavanet përgatitore u miratuan më 5 prill 2023, ndërsa projektdokumenti i PBA-së dhe tavanet përfundimtare u miratuan më 19 korrik 2023, pas afatit të 28 qershorit. Edhe projektbuxheti vjetor për vitin 2024 rezultoi i miratuar më 27 tetor 2023, pas afatit ligjor të 25 tetorit. Këto vonesa krijuan zvarritje në gjithë procesin e planifikimit dhe cënuan respektimin e ligjit nr. 9936/2008 dhe udhëzimeve shoqëruese.

-Gjithashtu u identifikuan mospërputhje procedurale e dokumentare. Tavanet përfundimtare janë miratuar përpara se versioni i ripunuar të dërgohej zyrtarisht, ndërsa për dokumentin e rishikuar të PBA-së u dërgua dokumentacion shoqërues pas miratimit të vendimit. Edhe udhëzimet vjetore nuk bashkëlidhën në kohë tavanet buxhetore, duke krijuar paqartësi për njësitë buxhetore dhe mospërputhje me kërkesat ligjore.

-Në fushën e përdorimit të sistemit AFMIS rezultoi se një pjesë e institucioneve, veçanërisht ato të grupeve 63 dhe 87, nuk e përgatitën dokumentacionin buxhetor përmes sistemit elektronik. Kërkesat janë hartuar manualisht dhe të dhënat janë futur në sistem vetëm në fazën e tretë, gjë që kufizoi gjurmueshmërinë dhe aftësinë për kontroll të brendshëm e auditim.

-U konstatua gjithashtu se shumica e ministrive i kanë dorëzuar kërkesat buxhetore jashtë afateve të përcaktuara në udhëzimet përkatëse, ndërsa analiza e shpenzimeve kapitale ka qenë e pjesshme. Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit nuk ka dokumentuar plotësisht seancat dëgjimore, duke lënë pa gjurmë zyrtare rezultatet dhe rekomandimet e tyre.

-Në përmbledhje, procesi i planifikimit të PBA 2024–2026 dhe i Projekt-Buxhetit 2024 rezultoi i shoqëruar me vonesa sistematike, mospërputhje ligjore e dokumentare dhe mangësi në përdorimin e sistemeve elektronike e në analizën e investimeve publike.

1. Zbatimi i afateve dhe përputhja me kërkesat për përpilimin e PBA nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme. Kryerja e analizave të PBA 2024-2026 dhe dhënia e rekomandimeve për njësitë e qeverisjes së përgjithshme

Nga auditimi konstatohet se analiza e PBA 2024–2026 nga Drejtoria e Analizës dhe Programimit Buxhetor, është kryer me një qasje të përgjithshme, duke u përqendruar kryesisht në ndarjen ndërmjet shpenzimeve korrente dhe kapitale, si dhe në vlerësimin përmbajtësor të dokumentacionit të paraqitur nga institucionet buxhetore. Gjithashtu, në kuadër të këtij procesi është trajtuar komponenti i formulimit të objektivave, treguesve të performancës dhe lidhjes së tyre me buxhetin në sistemin AFMIS, si dhe janë analizuar kërkesat shtesë përtej tavaneve buxhetore të miratuara, si dhe janë dhënë rekomandimet përkatëse për problematikat e konstatuara, veprim në përputhje me Udhëzimin nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm” i ndryshuar, pika 2. Megjithatë, për shpenzimet kapitale të propozuara nga institucionet buxhetore në kuadër të PBA-së 2024 - 2026, nuk është kryer analizë për shpenzimet kapitale, si dhe nuk ka një dokument të hartuar dhe dërguar në institucione me rekomandimet përkatëse për përmirësimin e mëtejshëm të cilësisë së kërkesave buxhetore në drejtim të respektimit të procedurave të menaxhimit të investimeve publike, veprime në kundërshtim me udhëzimin nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm” i ndryshuar, pika 4. Megjithatë, për PBA 2025–2027, Drejtoria e Menaxhimit të Investimeve Publike ka hartuar analizën e shpenzimeve kapitale për secilën nga fazat e PBA-së, duke nisur me institucionet qendrore (ministritë e linjës), me argumentimin se analiza për institucionet e tjera buxhetore do të realizohet në vijim. Mungesa e një analize të plotë për projektet e investimeve publike dobëson cilësinë e procesit të menaxhimit të investimeve publike, duke shtuar riskun për përsëritje të parregullsive në përzgjedhjen dhe planifikimin e projekteve, si dhe për përdorim joefektiv të fondeve publike.

Nga auditimi mbi dorëzimin e dokumentit të PBA-së, konstatohet se pjesa më e madhe e institucioneve i ka dorëzuar jashtë afatit të përcaktuar në udhëzimet vjetore të buxhetit, përkatësisht:

Tabela – Afati i dorëzimit të dokumentacionit të PBA sipas fazave

Institucioni	PBA Faza I	PBA Faza II
	Afati i përcjellë në MF	Afati i përcjellë në MF
Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	jashtë afati	jashtë afati
Ministria e Infrastruktursë dhe Energjisë	jashtë afati	jashtë afati
Ministria e Financave dhe Ekonomisë	jashtë afati	jashtë afati
Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë	jashtë afati	jashtë afati
Ministria e Kulturës	jashtë afati	jashtë afati
Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	jashtë afati	jashtë afati
Ministria e Drejtësisë	jashtë afati	brenda afati
Ministria e Evropës dhe Punëve të Jashtme	jashtë afati	brenda afati
Ministria e Brendshme	jashtë afati	brenda afati
Ministria e Mbrojtjes	jashtë afati	jashtë afati
Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	jashtë afati	jashtë afati

Burimi: MF, përpunuar nga GA

Nga auditimi i procesit të përgatitjes së kërkesave buxhetore për fazën e parë të PBA-në 2024–2026, konstatohet se të gjitha ministritë e linjës kanë dorëzuar dokumentacionin përkatës

jashtë afatit të përcaktuar në Udhëzimin plotësues nr. 5, datë 28.02.2023, “Për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024–2026”, pika 10/a (deri me datë 1 maj 2023).

Nga auditimi i procesit të përgatitjes së kërkesave buxhetore për fazën e dytë të PBA-në 2024–2026 konstatohet se Ministria e Drejtësisë, Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme dhe Ministria e Brendshme kanë dorëzuar brenda afatit të përcaktuar kërkesat buxhetore, ndërsa të gjitha ministritë e tjera të linjës i kanë dorëzuar kërkesat buxhetore jashtë afatit të përcaktuar në Udhëzimit Plotësues nr. 22, datë 07.07.2023 “Për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024–2026”, pika 10/a (deri me datë 1 shtator 2023).

Nga auditimi konstatohet se Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit nuk ka dokumentuar të plotë procesin e zhvillimit të seancave dëgjimore, veprim në kundërshtim me Udhëzimin nr.7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm”, pika 71.

-Nuk ka gjurmë auditimi për rezultatet e takimeve dhe rekomandimet për ecurinë e mëtejshme të procesit të përgatitjes së kërkesave buxhetore.

Nga ana e Grupit të Auditimit janë përzgjedhur institucionet qendrore me planifikimin më të lartë buxhetor si:

1. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës;
2. Fondi Shqiptar i Zhvillimit;
3. Ministria e Mbrojtjes;
4. Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale;
5. Ministria e Arsimit dhe Sporteve;
6. Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit, me kodin 01140, Emërtimi i programit e-Qeverisja.

Nga dokumentacioni i vënë në dispozicion, u verifikuan afatet e dorëzimit dhe zbatimi i kërkesave të Udhëzimit nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”.

1.Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës

- Faza I

Në zbatim të ligjit nr.9936, datë 26.06.2008 “Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, Udhëzimin e Ministrisë së Financave nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm” dhe Udhëzimin e MFE nr.5, datë 28.02.2023 “Për përgatitjen e PBA 2024–2026”, MIE ka hartuar dokumentin e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024–2026, i cili është dërguar në Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit me shkresën nr. 4748 prot., datë 31.05.2023(prot. në MF me nr. 7929/76, datë 31.05.2023), jashtë afatit të përcaktuar në Udhëzimin nr. 5 datë 28.02.2023 “Për përgatitjen e PBA 2024–2026”, pika 9/a.

Bazuar në VKM nr. 195 datë 05.04.2023 “Për miratimin e tavanëve përgatitore të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024–2026”, u miratuan tavanet përgatitore për ministritë dhe institucionet buxhetore. Nga ana e MIE janë hartuar kërkesat buxhetore, të cilat për vitin 2024 janë të shoqëruara me relacionin shpjegues, dhe pasqyrat shoqëruese të PBA-së (F1-Misioni i njësive, F2, F3- Formati standard i përgatitjes së kërkesave buxhetore për Politikën ekzistuese dhe politikën e reja). Nga auditimi konstatohet se në disa raste Formati 2 dhe 3 janë të pafirmosura nga drejtuesit e EMP dhe koordinatori i GMS-së.

Për këto kërkesa buxhetore, Drejtoria e Analizës së Programit Buxhetor Afatmesëm ka analizuar kërkesat buxhetore, të cilat janë dërguar tek MIE me shkresën nr. 10431/39 datë 08.06.2023, në përputhje me parashikimet e Udhëzimit nr.7, datë 28.02.2018 “Për Procedurat Standarde të Përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”, pika 2.2/4, si dhe në përputhje me udhëzimin nr.5 datë 28.02.2023 “Për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024–2026”. Për fazën e parë të PBA-së 2024–2026 MIE ka paraqitur kërkesa buxhetore në përputhje me tavanin e miratuar me VKM nr. 195, datë 05.04.2023. Kërkesat buxhetore janë paraqitur në vlerën 51,896,914 mijë lekë ndërkohë që tavanin e miratuar rezulton në vlerën 53,236,260

mijë lekë, pra brenda vlerës së miratuar në tavanet përgatitore, të cilat sipas programeve buxhetore, paraqiten si vijon:

mijë lekë

6	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	Tavanet fillestare	PBA Kërkesat V.2024	Pesha
01110	Planifikimi, Menaxhimi dhe Administrimi	553,100	1,153,100	0.7%
04520	Transporti rrugor	25,091,022	113,922,828	68.6%
04540	Transporti Detar	180,000	11,107,700	6.7%
04550	Transporti Hekurudhor	4,777,420	4,777,420	2.9%
04560	Transporti Ajror	22,300	29,500	0.0%
04610	Mbështetje për rrjetet e komunikacionit	120,000	120,000	0.1%
06370	Furnizimi me Ujë dhe Kanalizime	16,448,571	25,669,965	15.5%
06220	Menaxhimi i Mbetjeve Urbane	1,329,747	1,329,747	0.8%
04320	Mbështetje për Energjinë	3,832,000	3,832,000	2.3%
04430	Mbështetje për Burimet Natyrore	337,000	393,700	0.2%
04440	Mbështetje për Industrinë	369,000	428,635	0.3%
06180	Planifikimi Urban	176,100	3,202,927	1.9%
	Totali	53,236,260	165,967,522	100%

Burimi: MF, përpunuar nga GA

Nga analiza e të dhënave të paraqitura në PBA 2024-2026 për vitin 2024, konstatohet se MIE ka paraqitur një kërkesë buxhetore në shumën 165,967,522 mijë lekë, në një kohë kur tavanet fillestare të përcaktuara nga Ministria e Financave janë miratuar në vlerën prej 53,236,260 mijë lekë. Kërkesat buxhetore nga MIE përfaqësojnë tejkalim më shumë se trefish të fondit të planifikuar fillimisht, duke humbur kështu dhe nocionin e kërkesës shtesë mbi tavanet buxhetore.

Faza II

Me shkresën nr. 6202/2 prot., datë 22.09.2023 (prot. në MF me shkresën nr.14200/118 prot., 22.09.2023) të MIE-së, janë përcjellë në Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit në MFE, kërkesat buxhetore, pasqyrat plotësuese të projektbuxhetit të vitit 2024 dhe relacioni shoqërues (në përputhje me pikën 8.6, kapitulli 1 i udhëzimit standard për përgatitjen e PBA-së) në kuadër të hartimit të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026, pra jashtë afatit të përcaktuar të përcaktuar në Udhëzimin plotësues nr.22, datë 07.07.2023 “Për përgatitjen e PBA 2024-2026”.

Nga auditimi i shtojcës 1/a, pasqyra nr.1 “*Të ardhurat e veta*”, konstatohet se për programet buxhetore “*Mbështetje për Burimet natyrore*”, “*Mbështetje për Industrinë*” dhe “*PMA*”, janë parashikuar “*Të ardhura nga gjoba*” në shumën totale prej 12,500 mijë lekë. Praktika mbi planifikimin e të ardhurave nga gjobat nuk mund të parashikohet e as të përcaktohet në një shumë të pritshme vlere e masave administrative, duke u konsideruar si e ardhur e pritshme, në kundërshtim me Udhëzimin nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së PBA-së”, i ndryshuar. Nga auditimi konstatohet se në disa raste Formati 2 dhe 3 janë të pafirmosura nga drejtuesit e EMP dhe koordinatori i GMS-së. Për këto kërkesa buxhetore, Drejtoria e Analizës së Programit Buxhetor Afatmesëm ka analizuar kërkesat buxhetore, të cilat janë dërguar tek MIE me shkresën nr. 17562/63 prot., datë 28.09.2023, në përputhje me parashikimet e Udhëzimit nr. 7, datë 28.02.2018 “*Për Procedurat Standarde të Përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm*”, pika 2.2/4.

Sa i takon kërkesave buxhetore, konstatohet se dhe në fazën e dytë të PBA-së, kërkesat totale nga ana e MIE janë në vlerën 180,723,358, ndërkohë që tavani i miratuar nga MF paraqitet në shumën 57,406,513 mijë lekë. Kërkesat buxhetore nga MIE përfaqësojnë tejkalim më shumë se trefish të fondit të planifikuar fillimisht, duke humbur kështu dhe nocionin e kërkesës shtesë mbi tavanet buxhetore.

2. Fondi Shqiptar i Zhvillimit

Faza I

Në zbatim të ligjit nr.9936, datë 26.06.2008 “*Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë*”, i ndryshuar, Udhëzimin e Ministrisë së Financave nr. 7, datë

28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm” dhe Udhëzimin e MFE nr.5, datë 28.02.2023 “Për përgatitjen e PBA 2024-2026”, FSHZH ka hartuar dokumentin e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026, i cili është dërguar në Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit me shkresën nr. 1437/1 prot., datë 28.04.2023. Fondi Shqiptar i Zhvillimit financohet nga buxheti i shtetit dhe financim i huaj (kredi+grant) për 3 (tre) programe buxhetore “Programe zhvillimi”, “Infrastruktura vendore” dhe “Programi 100 fshatrat”.

Nga auditimi i dokumentacionit të Programit Buxhetor Afatmesëm (PBA) 2024–2026, konstatohet se relacioni bashkëlidhur është i paplotë, si dhe nuk është në përputhje me kërkesat e përcaktuara në udhëzimin për përgatitjen e PBA-së, në lidhje me detajimin e politikave ekzistuese brenda dhe jashtë kufijve të tavaneve buxhetore. Po ashtu, bashkëngjitur paraqitet vetëm një aneks, me detajimin e politikave ekzistuese sipas nevojave dhe brenda limitit të tavaneve, pa sqarime të plota për politikën e reja apo për kërkesat shtesë që tejkalojnë tavaneve të miratuara.

Nga verifikimi i të dhënave të relatuara në relacion, konstatohet një mospërputhje midis relacionit dhe aneksit përkatës: në relacion kërkesat shtesë janë paraqitur në shumën 14,576,605 mijë lekë, ndërkohë që në Aneksin përkatës kërkesat shtesë pasqyrohen në shumën 16,097,350 mijë lekë, duke rezultuar në një diferencë prej 1,520,745 mijë lekë.

Kërkesat shtesë sipas aneksit përkatës paraqiten si vijon:

në mijë lekë

Programi buxhetor	Tavani përgatitor/viti 2024	Kërkesa buxhetore PBA 2024-2026/v.24		Kërkesa shtesë (b-a)
	FB+FH (a)	Politika ekzistuese (nevojat) (b)	Politika ekzistuese (limiti) (c)	
Programe Zhvillimi (GOA)	14,480,938	24,001,529	10,072,453	9,520,591
Infrastruktura Rajonale Vendore (IVR)	3,500,000	7,101,759	3,500,000	3,601,759
Programi “100 Fshatrat”	1,000,000	3,975,000	1,000,000	2,975,000
Totali	18,980,938	35,078,288	14,572,453	16,097,350

Burimi: MF, përpunuar nga GA

Nga auditimi i tabelës përmbledhëse për tre programet buxhetore të paraqitura nga FSHZH, konstatohet se kërkesat buxhetore për vitin 2024 tejkalojnë ndjeshëm tavanet përgatitore të miratuara në fazën strategjike të përgatitjes së PBA-së. Konkretisht:

1. Për programin buxhetor “Programe Zhvillimi (GOA)” është miratuar tavani përgatitor prej 14,480,938 mijë lekë, ndërsa kërkesa e paraqitur nga FSHZH është 24,001,529 mijë lekë, duke rezultuar në një kërkesë shtesë prej 9,520,591 mijë lekë. Në këtë rast, nevojat totale për politikën ekzistuese janë 10,072,453 mijë lekë, që tejkalojnë ndjeshëm kufirin buxhetor të miratuar.
2. Për programin buxhetor “Infrastruktura Rajonale Vendore (IVR)” është miratuar tavani përgatitor prej 3,500,000 mijë lekë, ndërsa kërkesa e paraqitur arrin në 7,101,759 mijë lekë, me kërkesë shtesë prej 3,601,759 mijë lekë. Edhe në këtë rast, kërkesa buxhetore është dyfishi i kufirit të miratuar.
3. Për programin buxhetor “100 Fshatrat” është miratuar tavani përgatitor prej 1,000,000 mijë lekë, ndërsa kërkesa e paraqitur për vitin 2024 është 3,975,000 mijë lekë, me një kërkesë shtesë prej 2,975,000 mijë lekë.

Tavanet përgatitore për tre programet buxhetore janë miratuar në vlerën totale 18,980,938 mijë lekë, ndërsa kërkesat buxhetore të paraqitura arrijnë në 35,078,288 mijë lekë, me një diferencë totale prej 16,097,350 mijë lekë në formën e kërkesave shtesë. Nga ana tjetër, nevojat për politikën ekzistuese paraqiten në vlerën 14,572,453 mijë lekë, duke sjellë një mospërputhje prej 1,524,897 mijë lekë ndërmjet nevojave të relatuara dhe kërkesës shtesë sipas llogaritjeve.

Kjo situatë tregon se institucioni nuk ka respektuar kufijtë buxhetorë të miratuar në fazën strategjike, duke paraqitur kërkesa shtesë që nuk janë të justifikuar plotësisht, si dhe nga ana e FSHZH-së nuk është evidentuar ndarja midis politikave ekzistuese dhe të reja, veprim në kundërshtim me kërkesat e Udhëzimit nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat dhe formatin e

përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm” dhe VKM nr. 435, datë 19.07.2023 “Për miratimin e dokumentit të tavanit afatmesëm të shpenzimeve për periudhën 2024–2026”.

-Nga auditimi konstatohet se Fondi Shqiptar i Zhvillimit ka hartuar dhe dorëzuar në Ministrinë e Financave kërkesat buxhetore, të shoqëruara me relacion shpjegues dhe një aneks me pasqyrimin e politikave ekzistuese, si sipas nevojave, ashtu edhe brenda kufijve të tavanëve buxhetore. Megjithatë, dokumentacioni nuk përmban sqarime të plota për politikën e reja apo për kërkesat shtesë që tejkalojnë tavanëve të miratuara. Gjithashtu, mungojnë pasqyrat shoqëruese të detyrueshme të PBA-së të parashikuara në formatet standarde (si *F1 - Misioni i njësisë, F2, F3 – për politikën ekzistuese dhe të reja*), në kundërshtim me Udhëzimin nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm”, i ndryshuar, Kreu II, pika 4 dhe anekset.

Nga auditimi konstatohet se nga ana e DPB-së për këto kërkesa buxhetore, nuk janë analizuar kërkesat buxhetore, veprim në kundërshtim me Udhëzimin nr.7, datë 28.02.2018 “Për Procedurat Standarde të Përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”, pika 2.2/4.

- Faza II

Me shkresën nr. 2677/2 prot., datë 01.09.2023 të Drejtorit Ekzekutiv në FSHZH, janë përcjellë në Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit në MFE, kërkesat buxhetore, pasqyrat plotësuese të projektbuxhetit të vitit 2024 dhe relacioni shoqërues (në përputhje me pikën 8.6, kapitulli 1 i udhëzimit standard për përgatitjen e PBA-së) në kuadër të hartimit të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026. Relacioni dhe në këtë fazë paraqitet i paplotë, si dhe në fazën teknike, FSHZH ka ridërguar kërkesa për financimin e politikave të reja, si dhe kërkesa shtesë për politikën ekzistuese, duke ndikuar dhe në paraqitjen e lartë të kërkesave shtesë, të cilat paraqiten si vijon:

në mijë lekë

Programi buxhetor	Tavani përgatitor/viti 2024	Kërkesa buxhetore PBA 2024-2026/v.24		Kërkesa shtesë (b-a)
	FB+FH (a)	Politika ekzistuese (nevojat) (b)	Politika ekzistuese (limiti) (c)	
Programe Zhvillimi (GOA)	9,030,938	22,159,148	9,030,938	13,128,210
Infrastruktura Rajonale Vendore (IVR)	3,500,000	5,145,673	3,500,000	1,645,673
Programi “100 Fshatrat”	1,000,000	1,600,000	1,000,000	600,000
Totali	13,530,938	28,904,821	13,530,938	15,373,883

Burimi: MF, përpunuar nga GA

Nga auditimi i tabelës përmbledhëse për tre programet buxhetore të paraqitura nga FSHZH, konstatohet se kërkesat buxhetore për vitin 2024 tejkalojnë ndjeshëm tavanet përgatitore të miratuara në fazën teknike të përgatitjes së PBA-së. Konkretisht:

1. Për programin buxhetor “*Programe Zhvillimi (GOA)*” është miratuar një tavani përfundimtar prej 9,030,938 mijë lekë, ndërsa kërkesa buxhetore e paraqitur nga FSHZH për vitin 2024 është 22,159,148 mijë lekë, duke rezultuar në një kërkesë shtesë prej 13,128,210 mijë lekë. Nevojat totale për politikën ekzistuese janë paraqitur në vlerën 9,030,938 mijë lekë, ndërsa pjesa shtesë nuk shoqërohet me ndarje të qartë midis politikave të reja dhe atyre ekzistuese.
2. Për programin buxhetor “*Infrastruktura Rajonale Vendore (IVR)*”, tavani përfundimtar është 3,500,000 mijë lekë, ndërsa kërkesa buxhetore e paraqitur për vitin 2024 është 5,145,673 mijë lekë, duke krijuar një kërkesë shtesë prej 1,645,673 mijë lekë. Edhe në këtë rast kërkesa tejkalon ndjeshëm kufirin e miratuar.
3. Për programin buxhetor “*100 Fshatrat*”, është miratuar një tavani përgatitor prej 1,000,000 mijë lekë, ndërsa kërkesa e paraqitur për vitin 2024 është 1,600,000 mijë lekë, me një kërkesë shtesë prej 600,000 mijë lekë.

Në total, për të tre programet buxhetore, kërkesat buxhetore për vitin 2024 paraqiten në vlerën prej 28,904,821 mijë lekë, kundrejt një tavani përgatitor total prej 13,530,938 mijë lekë, pra me një diferencë në kërkesat shtesë në shumën prej 15,373,883 mijë lekë.

Nga auditimi i planifikimit të investimeve në PBA 2024-2025, shtojca 1/a pasqyra nr. 6 dhe nr. 7, konstatohen mangësi në kuadër të konceptimit dhe grupimit të projekteve të investimit, ku në PBA është planifikuar në emërtimin “18BN114 - Projekte te reja investimi”, duke mos detajuar se për cilat projekte është kryer planifikimi.

3. AKSHI

- Faza I

Në zbatim të ligjit nr.9936, datë 26.06.2008 “Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, Udhëzimin e Ministrisë së Financave nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm” dhe Udhëzimin e MFE nr.5, datë 28.02.2023 “Për përgatitjen e PBA 2024-2026”, AKSHI ka hartuar dokumentin e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026, i cili është dërguar në Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit me shkresën nr. 7929 prot., datë 02.05.2023 (prot. në MF me nr. 7929/65, datë 17.05.2023), jashtë afatit të përcaktuar në Udhëzimin nr. 5 datë 28.02.2023 “Për përgatitjen e PBA 2024-2026”, pika 9/a.

Bazuar në VKM nr. 195 datë 05.04.2023 “Për miratimin e tavanëve përgatitore të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026”, u miratuan tavanet përgatitore për ministritë dhe institucionet buxhetore. Nga ana e AKSHI-t janë hartuar kërkesat buxhetore, të cilat janë të shoqëruara me relacionin shpjegues, dhe pasqyrat shoqëruese të PBA-së (F1- Misioni i njësisë, F2- Format standard i përgatitjes së kërkesave buxhetore). Për fazën strategjike, konstatohet se në Formatin 2 “Politika ekzistuese” janë kostuar në përputhje me tavanet buxhetore, por Formatin 3 “Politika të reja” nuk është pjesë e dokumentacionit të PBA-së.

Për këto kërkesa buxhetore, Drejtoria e Analizës së Programit Buxhetor Afatmesëm ka analizuar kërkesat buxhetore, të cilat janë dërguar tek AKSHI me shkresën nr. 12683 prot., datë 10.07.2023, në përputhje me parashikimet e Udhëzimit nr.7, datë 28.02.2018 “Për Procedurat Standarde të Përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”, pika 2.2/4, si dhe në përputhje me udhëzimin nr.5 datë 28.02.2023 “Për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026”.

- Faza II

Tavanet përfundimtare të shpenzimeve buxhetore për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026 janë miratuar me VKM nr. 436 datë 19.07.2023 “Për miratimin e tavanëve përfundimtare të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026”.

Me shkresën nr. 4566 prot., datë 04.09.2023 (prot. në MF me shkresën nr.14200/74 prot., 11.09.2023) të Drejtorit të Përgjithshëm në AKSHI, janë përcjellë në Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit në MFE, kërkesat buxhetore, pasqyrat plotësuese të projekt buxhetit të vitit 2024 dhe relacioni shoqërues (në përputhje me pikën 8.6, kapitulli 1 i udhëzimit standard për përgatitjen e PBA-së) në kuadër të hartimit të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026, pra jashtë afatit të përcaktuar të përcaktuar në Udhëzimin plotësues nr. 22, datë 07.07.2023 “Për përgatitjen e PBA 2024-2026”.

Në fazën teknike, AKSHI ka ridërguar kërkesa për financimin e politikave të reja, si dhe kërkesa shtesë për politikat ekzistuese, duke ndikuar dhe në paraqitjen e lartë të kërkesave shtesë, të cilat paraqiten si vijon:

në mijë lekë		
AKSHI	PBA faza I	PBA faza II
Te ardhura (nga licenca/dhënie lelesh)	400,000	420,000
Shpenzimet		

Klasa	Tavani përgatitor	Kërkesat PBA faza I	Tavani përfundimtar	Kërkesat PBA faza II
600-601	708,877	884,871	708,877	976,831
602	4,562,808	5,720,000	4,562,808	5,920,000
603-606	21,000	21,000	21,000	21,000
230-231	1,300,000	4,400,000	1,300,000	4,563,958
Totali	6,592,685	11,025,871	6,592,685	11,481,789

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Sa më sipër, kërkesat në të dyja fazat PBA janë dukshëm më të larta sesa tavanet përkatëse. Pavarësisht kërkesave të larta në fazën e parë e të PBA-së që tejkalojnë tavanet përgatitore të miratuara, tavanet përfundimtare janë po njësoj. Nga ana e AKSHI-t, kërkesat si për shpenzimet korrente dhe për shpenzimet kapitale janë jashtë tavanëve të miratuara, për më tepër që në fazën e dytë teknike të PBA-së, rezultojnë me rritje, përkatësisht:

-Në klasën e shpenzimeve korrente, për llogaritë 600,601 dhe 602, kërkesat tejkalojnë ndjeshëm tavanet, duke treguar për nevojë shtesë për fonde për paga, sigurime, mallra dhe shërbime, si dhe kërkesat buxhetore në fazën e dytë paraqiten me një diferencë në rritje në shumën totale prej 291,960 mijë lekë.

Në klasën e shpenzimeve kapitale, për llogaritë e investimeve 230–231 ku në PBA Faza I kërkesa është 3,100 mijë lekë më shumë sesa tavani, dhe në fazën e II-të 3,260 mijë lekë më shumë. Gjithashtu, në fazën e dytë rezultojnë projekte investimi të reja (të papërfshira në fazën e parë), në shumën prej 163,958 mijë lekë, veprime në kundërshtim me VKM nr. 887, datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike”.

Për këto kërkesa buxhetore, Drejtoria e Analizës së Programit Buxhetor Afatmesëm ka analizuar kërkesat buxhetore, të cilat janë dërguar tek AKSHI me shkresën nr. 17562/41 prot., datë 28.09.2023, në përputhje me parashikimet e Udhëzimit nr.7, datë 28.02.2018 “Për Procedurat Standarde të Përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”, pika 2.2/4.

4. Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale

- Faza I

Në zbatim të ligjit nr.9936, datë 26.06.2008 “Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, Udhëzimin e Ministrisë së Financave nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm” dhe Udhëzimin e MFE nr.5, datë 28.02.2023 “Për përgatitjen e PBA 2024-2026”, MSHMS ka hartuar dokumentin e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026, i cili është dërguar në Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit me shkresën nr. 1674/1 prot., datë 05.06.2023 (prot. në MF me nr. 7929/122, datë 13.06.2023), jashtë afatit të përcaktuar në Udhëzimin nr. 5 datë 28.02.2023 “Për përgatitjen e PBA 2024-2026”, pika 9/a.

Bazuar në VKM nr. 195 datë 05.04.2023 “Për miratimin e tavanëve përgatitore të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026”, u miratuan tavanet përgatitore për ministritë dhe institucionet buxhetore. Nga ana e MSHMS janë hartuar kërkesat buxhetore, të cilat janë të shoqëruara me relacionin shpjegues, dhe pasqyrat shoqëruese të PBA-së (F1 Misioni i njësisë, F2, F3- Formati standard i përgatitjes së kërkesave buxhetore për Politikën ekzistuese dhe politikën e reja). Nga auditimi konstatohet se në disa raste Formati 2 dhe 3 janë të pafirmosura nga drejtuesit e EMP dhe koordinatori i GMS-së. Për këto kërkesa buxhetore, Drejtoria e Analizës së Programit Buxhetor Afatmesëm ka analizuar kërkesat buxhetore, të cilat janë dërguar tek MSHMS me shkresën nr. 12259/11 prot., datë 04.07.2023, në përputhje me parashikimet e Udhëzimit nr.7, datë 28.02.2018 “Për Procedurat Standarde të Përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”, pika 2.2/4, si dhe në përputhje me udhëzimin nr.5 datë 28.02.2023 “Për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026”.

Faza II

Me shkresën nr. 2728/1 prot., datë 31.08.2023 (prot. në MF me shkresën nr.14200/81 prot., 13.09.2023) të Ministrit të MSHMS-së, janë përcjellë në Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit në MFE, kërkesat buxhetore, pasqyrat plotësuese të projektbuxhetit të vitit 2024

dhe relacioni shoqërues (në përputhje me pikën 8.6, kapitulli 1 i udhëzimit standard për përgatitjen e PBA-së) në kuadër të hartimit të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026, pra jashtë afatit të përcaktuar të përcaktuar në Udhëzimin plotësues nr.22, datë 07.07.2023 “Për përgatitjen e PBA 2024-2026”. Nga auditimi i shtojcës 1/a, pasqyra nr.1 “Të ardhurat e veta”, konstatohet se për programet buxhetore “Shërbimi i kujdesit dytësor” dhe “Shërbimet e Shëndetit Publik”, janë parashikuar “Të ardhura nga gjoba” në shumën totale prej 34,009 mijë lekë. Praktika mbi planifikimin e të ardhurave nga gjobat nuk mund të parashikohet e as të përcaktohet në një shumë të pritshme vlera e masave administrative, duke u konsideruar si e ardhur e pritshme, në kundërshtim me Udhëzimin nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së PBA-së”, i ndryshuar. Nga auditimi konstatohet se në disa raste Formatit 2 dhe 3 janë të pafirmosura nga drejtuesit e EMP dhe koordinatori i GMS-së.

Për këto kërkesa buxhetore, Drejtoria e Analizës së Programit Buxhetor Afatmesëm ka analizuar kërkesat buxhetore, të cilat janë dërguar tek MSHMS me shkresën nr. 17562/23 prot., datë 28.09.2023, në përputhje me parashikimet e Udhëzimit nr.7, datë 28.02.2018 “Për Procedurat Standarde të Përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”, pika 2.2/4.

Nga ana e MSHMS rezulton se nuk është dërguar zyrtarisht me shkresë Faza e tretë e PBA 2024-2026.

5. Ministria e Arsimit dhe Sporteve

- Faza I

Në zbatim të ligjit nr.9936, datë 26.06.2008 “Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, Udhëzimin e Ministrisë së Financave nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm” dhe Udhëzimin e MFE nr.5, datë 28.02.2023 “Për përgatitjen e PBA 2024-2026”, MAS ka hartuar dokumentin e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026, i cili është dërguar në Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit me shkresën nr. 2546/1 prot., datë 02.05.2023 (prot. në MF me nr. 4072/3, datë 19.05.2023), jashtë afatit të përcaktuar në Udhëzimin nr. 5 datë 28.02.2023 “Për përgatitjen e PBA 2024-2026”, pika 9/a. Bazuar në VKM nr. 195 datë 05.04.2023 “Për miratimin e tavanëve përgatitore të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026”, u miratuan tavanet përgatitore për ministrinë dhe institucionet buxhetore. Nga ana e MAS janë hartuar kërkesat buxhetore, të cilat janë të shoqëruara me relacionin shpjegues, dhe pasqyrat shoqëruese të PBA-së (F1-Misioni i njësive, F2 - Formatit standard i përgatitjes së kërkesave buxhetore për politikën ekzistuese). Për fazën strategjike, konstatohet se në Formatin 2 “Politika ekzistuese” janë kostuar në përputhje me tavanet buxhetore, por Formatit 3 “Politika të reja” nuk është pjesë e dokumentacionit të PBA-së. Nga auditimi konstatohet se në disa raste Formatit 2 dhe 3 janë të pafirmosura nga drejtuesit e EMP dhe koordinatori i GMS-së.

Për këto kërkesa buxhetore, Drejtoria e Analizës së Programit Buxhetor Afatmesëm ka analizuar kërkesat buxhetore, të cilat janë dërguar tek MAS me shkresën nr. 10431/33 prot., datë 08.06.2023, në përputhje me parashikimet e Udhëzimit nr.7, datë 28.02.2018 “Për Procedurat Standarde të Përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”, pika 2.2/4, si dhe në përputhje me udhëzimin nr.5 datë 28.02.2023 “Për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026”.

Faza II

Me shkresën nr. 5072/4 prot., datë 31.08.2023 (prot. në MF me shkresën nr.14200/69 prot., 08.09.2023) të Ministrisë së MAS-së, janë përcjellë në Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit në MFE, kërkesat buxhetore, pasqyrat plotësuese të projektbuxhetit të vitit 2024 dhe relacioni shoqërues (në përputhje me pikën 8.6, kapitulli 1 i udhëzimit standard për përgatitjen e PBA-së) në kuadër të hartimit të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026, pra jashtë afatit të përcaktuar të përcaktuar në Udhëzimin plotësues nr.22, datë 07.07.2023

“Për përgatitjen e PBA 2024-2026”.

Nga auditimi konstatohet se në disa raste Formati 2 nuk është firmosur nga drejtuesit e EMP dhe koordinatori i GMS-së.

-Nga auditimi i dokumentacionit të relacionit përkatës të Ministrisë së Arsimit, Sportit dhe Rinisë, për Programin Buxhetor Afatmesëm (PBA) 2024–2026 konstatohet se në fazën strategjike (faza I) janë paraqitur kërkesa shtesë në shumën 4,350,000 mijë lekë, ndërsa në fazën teknike (faza II) është paraqitur një kërkesë shtesë në shumën 5,372,500 mijë lekë, duke rezultuar në një diferencë prej 1,022,500 mijë lekë. Ky veprim nuk është në përputhje me qëllimin dhe objektivin e fazës teknike të PBA-së, e cila sipas përcaktimeve të Udhëzimit nr. 7, datë 28.02.2018 *“Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm”*, i ndryshuar, ka për qëllim përpunimin dhe detajimin teknik të buxhetit brenda tavanëve përfundimtare të miratuara, dhe jo riadresimin e kërkesave shtesë për financim të politikave ekzistuese apo të reja.

Për këto kërkesa buxhetore, Drejtoria e Analizës së Programit Buxhetor Afatmesëm ka analizuar kërkesat buxhetore, të cilat janë dërguar tek MAS me shkresën nr. 17562/61 prot., datë 28.09.2023, në përputhje me parashikimet e Udhëzimit nr.7, datë 28.02.2018 *“Për Procedurat Standarde të Përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”*, pika 2.2/4.

6. Ministria e Mbrojtjes

- Faza I

Në zbatim të ligjit nr.9936, datë 26.06.2008 *“Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar, Udhëzimin e Ministrisë së Financave nr. 7, datë 28.02.2018 *“Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm”* dhe Udhëzimin e MFE nr. 5, datë 28.02.2023 *“Për përgatitjen e PBA 2024-2026”*, MM ka hartuar dokumentin e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026, i cili është dërguar në Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit me shkresën nr. 2430/1 prot., datë 27.04.2023 (prot. në MF me nr. 7929/67, datë 19.05.2023), jashtë afatit të përcaktuar në Udhëzimin nr. 5 datë 28.02.2023 *“Për përgatitjen e PBA 2024-2026”*, pika 9/a.

Bazuar në VKM nr. 195 datë 05.04.2023 *“Për miratimin e tavanëve përgatitore të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026”*, u miratuan tavanet përgatitore për ministrinë dhe institucionet buxhetore. Nga ana e MM janë hartuar kërkesat buxhetore, të cilat janë të shoqëruara me relacionin shpjegues, dhe pasqyrat shoqëruese të PBA-së (F1-Misioni i njësisë, F2 - Formati standard i përgatitjes së kërkesave buxhetore për politikat ekzistuese). Për fazën strategjike, konstatohet se në Formatin 2 *“Politika ekzistuese”* janë kostuar në përputhje me tavanet buxhetore, por Formati 3 *“Politika të reja”* nuk është pjesë e dokumentacionit të PBA-së. Nga auditimi konstatohet se në disa raste Formati 2 nuk është firmosur nga drejtuesit e EMP dhe koordinatori i GMS-së.

Për këto kërkesa buxhetore, Drejtoria e Analizës së Programit Buxhetor Afatmesëm ka analizuar kërkesat buxhetore, të cilat janë dërguar tek MM me shkresën nr. 12685 prot., datë 10.07.2023, në përputhje me parashikimet e Udhëzimit nr.7, datë 28.02.2018 *“Për Procedurat Standarde të Përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”*, pika 2.2/4, si dhe në përputhje me udhëzimin nr.5 datë 28.02.2023 *“Për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026”*.

Faza II

Me shkresën nr. 4713 prot., datë 31.08.2023(prot. në MF me shkresën nr.14200/111 prot., 21.09.2023) të Sekretarit të Përgjithshëm në MM-së, janë përcjellë në Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit në MFE, kërkesat buxhetore, pasqyrat plotësuese të projektbuxhetit të vitit 2024 dhe relacioni shoqërues (në përputhje me pikën 8.6, kapitulli 1 i udhëzimit standard për përgatitjen e PBA-së) në kuadër të hartimit të Programit Buxhetor Afatmesëm 2024-2026, pra jashtë afatit të përcaktuar të përcaktuar në Udhëzimin plotësues nr.22, datë 07.07.2023 *“Për përgatitjen e PBA 2024-2026”*.

Nga auditimi konstatohet se në disa raste Formati 2 nuk është firmosur nga drejtuesit e EMP dhe koordinatori i GMS-së.

-Nga auditimi i dokumentacionit të relacionit përkatës të MM-së, për Programin Buxhetor Afatmesëm (PBA) 2024–2026 konstatohet se në fazën strategjike (faza I) janë paraqitur kërkesa shtesë në shumën 20,868,418 mijë lekë, ndërkohë që në Aneksin nr. 4 paraqiten në shumën 20,867,915 mijë lekë (një diferencë prej 503 mijë lekë, që nuk është shoqëruar me sqarime përkatëse mbi shkaktuesin e ndryshimit) ndërsa në fazën teknike (faza II) është paraqitur një kërkesë shtesë në shumën 29,804,177 mijë lekë, duke rezultuar në një diferencë prej 8,935,759 mijë lekë në krahasim me fazën e parë. Ky veprim nuk është në përputhje me qëllimin dhe objektivin e fazës teknike të PBA-së, e cila sipas përcaktimeve të Udhëzimit nr. 7, datë 28.02.2018 “*Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm*”, i ndryshuar, ka për qëllim përpunimin dhe detajimin teknik të buxhetit brenda tavaneve përfundimtare të miratuara, dhe jo riadresimin e kërkesave shtesë për financim të politikave ekzistuese apo të reja.

Nga auditimi i shtojcës 1/a, pasqyra nr.1 “*Të ardhurat e veta*”, konstatohet se për programet buxhetore “*Arsimimi ushtarak*” dhe “*Forcat e Luftimit*”, janë parashikuar “*Të ardhura nga gjoba*” në shumën totale prej 6,630 mijë lekë. Praktika mbi planifikimin e të ardhurave nga gjobat nuk mund të parashikohet e as të përcaktohet në një shumë të pritshme vlere e masave administrative, duke u konsideruar si e ardhur e pritshme, në kundërshtim me Udhëzimin nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së PBA-së”, i ndryshuar.

Për këto kërkesa buxhetore, Drejtoria e Analizës së Programit Buxhetor Afatmesëm ka analizuar kërkesat buxhetore, të cilat janë dërguar tek MM me shkresën nr. 17562/64 prot., datë 28.09.2023, në përputhje me parashikimet e Udhëzimit nr.7, datë 28.02.2018 “*Për Procedurat Standarde të Përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm*”, pika 2.2/4.

Kërkesat buxhetore shtesë

Nga auditimi i të dhënave mbi kërkesat buxhetore gjatë fazave të PBA-së, si dhe tavaneve përgatitore dhe përfundimtare, shpenzimet totale sipas ministrive të linjës, paraqiten si vijon:
në mijë lekë

Institucioni	PBA Faza I				PBA Faza II		
	Tavanet përgatitore	Financimi nga buxheti	Te ardhurat jashtë limitit	Kërkesa shtesë sipas Aneksit 4	Tavanet përfundimtare	Financimi nga buxheti	Te ardhurat jashtë limitit
Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	13,985,003	13,985,003	0	26,927,958	13,485,003	13,485,003	0
Ministria e Infrastruktursë dhe Energjisë	53,236,260	51,896,914	0	112,731,262	57,406,513	57,401,553	0
Ministria e Financave dhe Ekonomisë	72,200,515	71,052,515	116,201,000	1,350,840	71,200,515.00	71,200,515	116,201,000
Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë	48,564,097	48,564,097	0	4,350,000	48,564,097	48,564,097	0
Ministria e Kulturës	4,020,000	4,020,000	0	1,603,357	4,020,000	4,020,000	0
Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	78,095,225	78,095,225	18,024,000	4,555,294	77,845,224.64	77,845,224.64	18,024,000
Ministria e Drejtësisë	12,940,117	12,940,117	1,000,000	4,337,021	12,940,117	12,940,117	0
Ministria e Evropës dhe Punëve të Jashtme	2,971,000	2,971,000	0	6,800	2,971,000	2,971,000	0
Ministria e Brendshme	23,895,622	23,895,622	0	9,505,000	23,895,622	23,895,622	0
Ministria e Mbrojtjes	45,773,376	45,773,376	0	20,867,915	45,773,376	45,773,376	0
Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	2,180,100	2,180,100	0	1,083,873	3,009,847	2,180,100	0
Totali	357,861,315	355,373,969	135,225,000	187,319,320	361,111,315	360,276,607	134,225,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Nga krahasimi i tavanit buxhetor të miratuar për secilën nga fazat e PBA-së me kërkesat buxhetore (F2 - *Politikat ekzistuese*), konstatohet se financimi i kërkuar është brenda tavanit përkatës, si në fazën strategjike, ashtu edhe në fazën teknike. Në disa ministri, si MF, MSHMS dhe MD është parashikuar financimi me “*Të ardhura jashtë limitit*” në shumën totale prej 135,225 mijë lekë. Megjithatë, pavarësisht respektimit formal të tavaneve buxhetore, ministrinë e linjës kanë paraqitur edhe kërkesa shtesë për financim jashtë tavanit, të evidentuara në Aneksin 4, në një shumë totale prej 187,319 mijë lekë. Kjo tregon se nevojat reale të institucioneve tejkalojnë kufijtë e përcaktuar buxhetorë.

Nga auditimi i kërkesave shtesë, konstatohet se ministritë e linjës kanë kërkuar 187,319 mijë lekë, ku Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë dhe Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural kanë vijuar me përcjelljen e kërkesave buxhetore shtesë në tejkalim edhe të vetë planifikimit të fazës së parë duke humbur kështu edhe nocionin e procedurës “kërkesë shtesë”.

Në analizë, ndryshimet në kërkesat buxhetore, nga PBA, çelje, dhe ndryshimet me akte normative gjatë vitit 2024 për institucionet qendrore (ministritë)

Procesi i planifikimit buxhetor për vitin 2024 ka kaluar nëpër fazat e planifikimit nga faza strategjike e PBA-së 2024-2026, bazuar në tavanet përgatitore, më pas me kërkesat shtesë të institucioneve (Aneksi 4), dhe në vijim me fazën teknike të PBA-së, çelja fillestare dhe ndryshime me tre Aktet Normative nga Këshilli i Ministrave (AN nr.1, nr.3 dhe nr.5). Nga auditimi janë evidentuar devijanca ndërmjet kërkesave fillestare të ministrive dhe alokimeve përfundimtare, të cilat paraqiten në tabelën si vijon:

në mijë lekë

Institucion i	PBA Faza I	Kërkesa shtesë sipas Aneksit 4	PBA Faza II	Projekt Buxhet 2024	Ligji vjetor buxheti 2024	PBA Faza III	AN nr. 1	AN nr. 3	AN nr. 5
MBZHR	13,985,003	26,927,958	13,485,003	14,180,500	14,180,500	14,180,500	14,180,500	13,930,500	13,477,209
MIE	51,896,914	112,731,262	57,401,553	52,777,485	52,777,485	52,777,485	57,137,485	64,387,485	67,317,805
MFE/MF	71,052,515	1,350,840	71,200,515	57,244,183	57,244,183	57,244,183	10,926,750	10,967,750	11,758,150
MAS	48,564,097	4,350,000	48,564,097	52,223,097	52,223,097	52,223,097	52,223,097	52,592,107	51,531,512
MK/MEKI	4,020,000	1,603,357	4,020,000	4,523,056	4,523,056	4,523,056	51,116,216	49,789,473	49,821,345
MSHMS	78,095,225	4,555,294	77,845,224.64	78,238,015	78,238,015	78,238,015	78,238,015	77,928,015	75,594,495
MD	12,940,117	4,337,021	12,940,117	14,678,650	14,778,650	14,778,650	14,734,650	14,905,650	14,355,093
MEPJ	2,971,000	6,800	2,971,000	3,239,300	3,239,300	3,239,300	3,239,300	3,412,300	3,570,300
MB	23,895,622	9,505,000	23,895,622	25,910,056	25,910,056	25,910,056	25,950,856	27,359,856	27,963,406
MM	45,773,376	20,867,915	45,773,376	48,338,376	48,338,376	48,338,376	48,338,376	48,693,876	40,636,479
MTM	2,180,100	1,083,873	2,180,100	3,523,107	3,523,107	3,523,107	3,523,107	3,600,675	2,694,928
Totali	355,373,969	187,319,320	360,276,607	354,875,825	354,975,825	354,406,078	359,608,352	367,567,687	358,720,722

Burimi: MF, përpunuar nga GA

Nga të dhënat e sipërcituara konstatohet se Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural paraqiti kërkesa shtesë të larta në fazën e parë të PBA-së, në vlerën 26,927,958 mijë lekë, një shumë që tejkalonte kërkesën në PBA. Megjithatë, kjo kërkesë shtesë nuk rezulton të jetë reflektuar në vijim. Në fazën teknike të PBA-së, buxheti pësoi rënie në 13,485,003 mijë lekë, dhe gjatë vitit 2024, që nga faza e tretë e PBA-së, dhe të tre akteve normative, fondet për këtë ministri nuk u rritën, por në fund u ulën edhe më tej, duke zbritur në shumën prej 13,477,209 mijë lekë në AN nr.5.

- Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës ka paraqitur kërkesat shtesë nëpërmjet aneksit nr. 4 në fazën e parë të PBA-së në shumën 112,731,262 mijë lekë, e cila përfaqëson një nga kërkesat më të larta në të gjithë procesin. Kjo kërkesë u reflektua pjesërisht në fazën e dytë të PBA 2024-2026, ku buxheti u rrit në 57,401,553 mijë lekë. Nga të dhënat e sipërcituara konstatohet se fondet e planifikuara për MIE nuk patën ndryshime të mëdha deri në çeljen e buxhetit, por gjatë vitit fondet u shtuan ndjeshëm përmes Akteve Normative, duke përfunduar në 67,317,805 mijë lekë në AN nr.5.

- Ministria e Financave dhe Ekonomisë ka paraqitur një kërkesë shtesë relativisht të ulët prej 1,350,840 mijë lekë, ndërkohë që kërkesat fillestare në fazën e parë të PBA-së paraqiten në shumën 71,052,515 mijë lekë. Në fillim të vitit 2024, në bazë të VKM-së nr. 31, datë 17.01.2024, “Për përcaktimin e fushës së përgjegjësisë shtetërore të Ministrisë së Financave” dhe VKM-së nr. 30, datë 17.01.2024, “Për përcaktimin e fushës së përgjegjësisë shtetërore të Ministrisë së Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit”, Ministria e Financave dhe Ekonomisë është ndarë në dy struktura të veçanta, duke përcaktuar fushat përkatëse të përgjegjësisë për secilën ministri, dhe për këtë arsye buxheti i MF-së është ulur ndjeshëm, ku në Aktin Normativ nr. 5 paraqitet në vlerën prej 11,758,150 mijë lekë.

- Ministria e Arsimit dhe Sportit ka paraqitur një kërkesë shtesë prej 4,350,000 mijë lekë, dhe kjo kërkesë është reflektuar pjesërisht. Nga planifikimi në fazën e parë të PBA-së në shumën 48,564,097 mijë lekë, fondet u rritën në vlerën 52,223,097 mijë lekë në fazën e tretë të PBA-së dhe qëndruan të njëjta deri në AN nr.1, me një rritje të vogël në AN nr.3 (52,592,107), për t’u stabilizuar në 51,531,512 mijë lekë në AN nr.5, pra me duke mos krijuar devijanca të mëdha në krahasim me planifikimin fillestar në PBA.

- Ministria e Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit paraqitet në Aneksin nr.4 me një kërkesë shtesë prej 1,603,357 mijë lekë, ndërkohë që planifikimi në fazën e parë të PBA-së paraqitet

në shumën 4,020,000 mijë lekë. Në fillim të vitit 2024, në bazë të VKM-së nr. 31, datë 17.01.2024, “Për përcaktimin e fushës së përgjegjësisë shtetërore të Ministrisë së Financave” dhe VKM-së nr. 30, datë 17.01.2024, “Për përcaktimin e fushës së përgjegjësisë shtetërore të Ministrisë së Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit”, Ministria e Financave dhe Ekonomisë është ndarë në dy struktura të veçanta, duke përcaktuar fushat përkatëse të përgjegjësisë për secilën ministri dhe për këtë arsye buxheti i MEKI-T është rritur ndjeshëm, ku në Aktin Normativ nr. 5 paraqitet në vlerën prej 49,821,345 mijë lekë.

- Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale paraqitet në Aneksin nr. 4 me një kërkesë shtesë prej 4,555,294 mijë lekë. Pavarësisht kërkesave dhe nevojave shtesë në sistemin e shëndetësisë, konstatohet se nuk ka miratim për rritje fondesh, konkretisht nga 78,095,225 mijë lekë të kërkuara dhe miratuara në fazën e parë të PBA-së, në AN nr.5 buxheti zbriti në 75,594,495 mijë lekë.

- Ministria e Drejtësisë kërkoi në Aneksin nr. 4, 4,337,021 mijë lekë shtesë, ku nga planifikimi në fazën e parë të PBA-së në shumën prej 12,940,117 mijë lekë, gjatë vitit me ndryshimet në Aktet normative fondet u paraqitën në shumën prej 14,355,093 mijë lekë në AN nr.5.

- Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme paraqiti një kërkesë shtesë prej 6,800 mijë lekë. Nga planifikimi në fazën e parë të PBA-së në shumën 2,971,000 mijë lekë, fondet u rritën në mënyrë graduale dhe u miratuan në shumën 3,570,300 mijë lekë në AN nr.5.

- Ministria e Brendshme paraqiti kërkesa shtesë në Aneksin nr. 4 në shumën prej 9,505,000 mijë lekë. Nga planifikimi në fazën e parë të PBA-së prej 23,895,622 mijë lekë, fondet u rritën në mënyrë progresive, duke arritur në 27,963,406 mijë lekë në AN nr.5.

- Ministria e Mbrojtjes paraqiti një kërkesë shtesë të konsiderueshme në shumën prej 20,867,915 mijë lekë. Megjithatë, fondet buxhetore nuk pësuan rritje përtej fazës së tretë të PBA-së, dhe në fund të vitit me AN nr.5 u miratuan 40,636,479 mijë lekë, nga 45,773,376 mijë lekë të planifikuara në fazën e parë të PBA-së.

- Ministria e Turizmit dhe Mjedisit paraqiti kërkesa shtesë në Aneksin nr. 4 në shumën 1,083,873 mijë lekë. Nga planifikimi në fazën e parë të PBA-së prej 2,180,100 mijë lekë, fondet u rritën në 3,523,107 mijë lekë me ligjin e buxhetit në fazën e tretë të PBA-së, AN nr.1 dhe nr.3, por pësuan një rënie në shumën 2,694,928 mijë lekë në AN nr.5.

Nga auditimi lidhur me hartimin e kërkesave buxhetore shtesë të institucioneve gjatë fazës së planifikimit të buxhetit konstatohet se, këto kërkesa nga institucionet nuk janë të mirë argumentuara, mungon lidhja e objektivave dhe qëllimit të tyre me produktet konkrete të projekteve dhe programeve, mungon një analizë e detajuar prioritizimi, duke qenë se mundësitë buxhetore janë të kufizuara

Gjithashtu, mungon një evidencë e dokumentuar mbi analizën e kërkesave buxhetore shtesë bërë nga strukturat përkatëse të MF-së, listimin e tyre sipas prioriteteve më emergjente dhe rekomandimet e përcjella prej tyre në strukturën përkatëse në Kryeministri për koordinimin e strategjive, si dhe korrespondenca me këtë strukturë. Veprimet e mësipërme janë kryer në kundërshtim me Ligjin nr. 9936/2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, neni 4 dhe neni 26. Në udhëzimin nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së PBA” nuk ka të përcaktuar një procedurë për vlerësimin e kërkesave buxhetore shtesë dhe dokumentimin e saj.

Konkluzion: Nga auditimi mbi procesin e planifikimit buxhetor për vitin 2024 konstatohet se, në fazën e parë të PBA 2024–2026, ministrinë e linjës, përveç kërkesave për financimin e politikave ekzistuese dhe të reja, kanë paraqitur kërkesa shtesë përmes Aneksit nr. 4, të cilat në pjesën më të madhe janë ndjeshëm më të larta se tavanet përgatitore të përcaktuara në udhëzimin e PBA-së.

Gjatë vijimit të procesit, nga faza teknike e PBA-së, deri në miratimin e ligjit vjetor të buxhetit dhe në ndryshimet përkatëse të tij përmes Akteve Normative, konstatohet se këto kërkesa nuk janë reflektuar në mënyrë të njëtrajtshme apo proporcionale ndërmjet institucioneve buxhetore. Në disa raste, si Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës, është konstatuar rritje graduale e fondeve gjatë vitit, ndërkohë që kërkesa fillestare ishte ndër më të lartat. Ndërsa për institucione

të tjera si Ministria e Bujqësisë, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale apo Ministria e Mbrojtjes, kërkesat buxhetore nuk janë pasuar me shtesa dhe alokime të tjera, dhe buxheti përfundimtar rezulton i pandryshuar ose më i ulët se ai fillestar.

Nga auditimi lidhur me hartimin e kërkesave buxhetore shtesë të institucioneve gjatë fazës së planifikimit të buxhetit konstatohet se, këto kërkesa nga institucionet nuk janë të mirë argumentuara, mungon lidhja e objektivave dhe qëllimit të tyre me produktet konkrete të projekteve dhe programeve, mungon një analizë e detajuar prioritizimi, duke qenë se mundësitë buxhetore janë të kufizuara.

Gjithashtu, në procesin e vlerësimit të kërkesave nuk janë të dokumentuara qartë kriteret që janë përdorur për miratimin ose jo të tyre. Në këtë kuadër, konstatohet se procesi i planifikimit nuk siguron një shpërndarje të harmonizuar, dhe proporcionale të burimeve ndërmjet institucioneve, në përputhje me natyrën dhe nivelin e kërkesave të tyre.

Veprimet e mësipërme janë kryer në kundërshtim me Ligjin nr. 9936/2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, neni 4 dhe neni 26.

Për problematikat e mësipërme përgjegjësitë janë sipas Udhëzimit Standard nr. 7 datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së Programit Buxhetor dhe Afatmesëm”, të ndryshuar, Gjurma e Auditimit për procedurat e përgatitjes së PBA, marrëdhëniet ndërinstitutionale.

Për sa është trajtuar në këtë pjesë të Raportit Përfundimtar të Auditimit nga ana e Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit është paraqitur observacioni **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025** ku janë paraqitur pretendimet përkatëse si më poshtë trajtuar.

Pretendimi i subjektit:

1. Mbi procedurën e përgatitjes së PBA 2024-2026 dhe projektbuxhetit 2024, paraqiten observacionet si vijon: - Lidhur me konstatimin tuaj mbi miratimin e Kalendarit të MSHP-së, jashtë afatit ligjor të përcaktuar në nenin 22 të Ligjit nr.9936/2008, i ndryshuar, ju bëjmë me dije se drafti i projektvendimit është përgatitur nga ana jonë në fund të çdo viti buxhetor dhe më pas është diskutuar dhe konsultuar me Ministrin përgjegjës për financat në datën 4 janar sipas memos bashkëlidhur praktikës, afat ky në përputhje me përcaktimin e kalendarit sipas të cilit MFE përgatit dhe paraqet në KM draftin e PVKM. Miratimi i tij nga Këshilli i Ministrave në datë 24 Mars është përtej fushës sonë të përgjegjësisë për t’u argumentuar. Pavarësisht sa më sipër, theksojmë që qëllimi i miratimit të kalendarit të shpenzimeve është të përcaktojë me hollësi afatet e përgatitjes së PBA dhe Buxhetit vjetor dhe bërja efektive e tij në ditën e parë të çdo viti nënkupton startimin e procesit të ri të PBA. Në këtë kuptim, dhe përcaktimi i bërë në udhëzimin standard të PBA nr.7/2018 i ndryshuar i referohet faktit që Ministrinë e Linjës dhe Institucionet Qendrore njoftohen për datat kryesore të procesit të PBA, i cili starton pas miratimit të Kuadrit Makroekonomik Fiskal për atë vit. Si rezultat vlerësojmë që afatet për përgatitjen e këtij projektvendimi janë indikative dhe nuk çenojnë cilësinë e procesit të planifikimit buxhetor.

- Lidhur me konstatimin tuaj mbi miratimin e VKM-së së taveveve përgatitore për PBA 2024-2026 në kundërshtim me afatin e përcaktuar në kalendarin e menaxhimit të shpenzimeve publike për vitin 2023, ju bëjmë me dije se puna për përgatitjen e taveveve përgatitore nga Drejtoria e Analizave dhe Programimit Buxhetor ka filluar në fillim të muajit Shkurt, me një sërë analizash dhe propozimesh drejtuar ministrit. Drafti u finalizua nga ana jonë pas vendimmarrjes së ministrit në datën 14 shkurt sikurse citohet dhe nga ana juaj. Miratimi i tij në Këshillin e Ministrave në datë 5 Prill, është përtej fushës sonë të përgjegjësisë për t’u argumentuar. Pavarësisht kësaj, ju sjellim në vëmendje që afatet e përcaktuara në VKM e Kalendarit të Menaxhimit të Shpenzimeve Publike janë afate indikative të procesit të punës, pasi referuar ligjit organik të buxhetit, e konkretisht neni 23, afati për përgatitjen dhe dorëzimin për shqyrtim e miratim të KM të taveveve përgatitore është brenda muajit shkurt të vitit korrent. Kjo gjë i është bërë e ditur dhe Ministrit në memon e praktikës së taveveve, të përcjellë nga ana jonë në datën 14 shkurt. Projektvendimi është nisur për shqyrtim dhe miratim në KM në datë 27.02.2023 duke respektuar kështu afatin ligjor të përcaktuar në nenin 23 të ligjit organik. Në këtë memo, është sqaruar ministri për Dokumentin e Politikave Prioritare dhe afatin e miratimit të tij. Duke marrë në konsideratë përcaktimet e Udhëzimit Standard nr.7/2018, kapitulli 3, çështja 3.1, pika 6 sipas të cilit KM miraton brenda muajit Janar Dokumentin e Politikave Prioritar. Ky dokument shërben si bazë për përgatitjen e taveveve përgatitore të shpenzimeve të PBA, nga ana jonë i është bërë e ditur

ministrit kjo vonesë dhe detyrimi janë për të respektuar afatet ligjore të LOB. Si rezultat është proceduar me nisjen e VKM-së tavanëve përgatitore për shqyrtim në KM brenda afateve ligjore.

- Lidhur me konstatimin tuaj mbi miratimin e udhëzimit vjetor të përgatitjes së Buxhetit pa bashkëlidhur tavanet përgatitore, gjithashtu ju bëjmë me dije se puna për përgatitjen e udhëzimit për përgatitjen e buxhetit po ashtu ka filluar në fillim të muajit shkurt njëkohësisht kur janë propozuar dhe tavanet përgatitore. Në kushte që udhëzimi duhet të ketë në përmbajtjen e tij dhe tavanet përgatitore, është prituri për t'u dërguar për zbatim njësitëve të qeverisjes qendrore pasi është miratuar nga Këshilli i Ministrave, VKM e tavanëve. Tejkallimi i afateve për miratimin e VKM-së tavanëve nga KM, është jashtë fushës sonë të përgjegjësisë për t'u argumentuar. Në këto kushte, është proceduar me miratimin e udhëzimit për të respektuar detyrimet ligjore dhe afatet kohore që janë nën përgjegjësinë e Ministrit të Financave.

- Lidhur me konstatimin tuaj mbi nisjen e udhëzimit plotësues të përgatitjes së buxhetit, pa bashkëlidhur tavanet përfundimtare, në zbatim të nenit 27 të Ligjit nr.9936/2017, Drejtoria e Analizave dhe Programimit Buxhetor, ka respektuar afatin ligjor kohor brenda datës 10 korrik për të miratuar udhëzimin plotësues. Bashkëlidhja e tavanëve përfundimtare si pjesë e këtij udhëzimi, lidhet me faktin kronologjik që tavanet përfundimtare duhet të miratoheshin nga KM brenda muajit Qershor. Sikurse ju kemi sqaruar dhe më parë, ministri përgjegjës për financat ka respektuar procedurën dhe afatet ligjore për përgatitjen dhe dorëzimin për shqyrtim të paketës së projektvendimit të tavanëve përfundimtare brenda muajit Qershor në Këshillin e Ministrave. Miratimi i tavanëve përfundimtare nga Këshilli i Ministrave përtej afateve të kalendarit të MSHP-së është përtej fushës sonë të përgjegjësisë për t'u argumentuar dhe për pasojë vlerësojmë që në raportin e auditimit duhet të qartësohet përgjegjësia ligjore e organit duke e ndarë atë nga përgjegjësia procedurale dhe administrative e ndjekur nga Ministria e Financave. Gjithashtu kërkojmë nga ana juaj që në raportin e auditimit të na paraqitet një zgjidhje për këtë problematikë që keni konstatuar pasi rezultoi se kjo është një situatë e përsëritur për Ministrinë e Financave e cila ndjek procedurën ligjore në kohë dhe sipas afateve, ngarkohet me shkelje ligjore për moszbatimin e ligjit.

- Lidhur me konstatimin tuaj mbi miratimin me vonesë të dokumentit të rishikuar të PBA 2024-2026, ju bëjmë me dije se dokumenti i rishikuar nga ana jonë është dërguar brenda afateve të parashikuara, ndërkohë kthimi për ripunim dhe miratimi më tej nga Këshilli i Ministrave, është jashtë fushës tonë të përgjegjësisë për t'u argumentuar.

2.Lidhur me konstatimin tuaj që struktura përgjegjëse për planifikimin buxhetor ka kryer veprime në kundërshtim me udhëzimin nr.36, datë 17.12.2019 sipas të cilit citojmë “struktura përgjegjëse për planifikimin buxhetor hedh ose rishikon në modulën e PBA, respektivisht për fazën strategjike dhe teknike tavanet buxhetor në nivel NJQQ”, duke mos hedhur tavanet në nivel grupi për grupin 87 dhe 63, ju bëjmë me dije se sistemi AFMIS nuk e përmbush këtë funksionalitet në modulën e PBA për shkak të specifikave të organizimit të këtij grupi. Në këto kushte, vlerësojmë që në raportin e auditimit nuk mund të ngarkohet me përgjegjësi struktura përgjegjëse për planifikimin buxhetor, përse kohë problematikat e sistemit AFMIS në këtë drejtim janë teknike dhe përtej përgjegjësisë së strukturës për t'u adresuar.

3.Lidhur me konstatimin tuaj që nga Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit nuk është dokumentuar i plotë procesi i zhvillimit të seancave dëgjimore, ju bëjmë me dije se dokumentimi i seancave dëgjimore nuk është përcaktuar shprehimisht në udhëzimin nr.7/2018 i ndryshuar. Por, në vijim të rekomandimeve të auditit të brendshëm për të përmirësuar më tej cilësinë e procesit dhe përpjekjeve të vazhdueshme të Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit për të rritur cilësinë e procesit të planifikimit buxhetor afatmesëm janë ndërmarrë të gjitha hapat e nevojshme për të dokumentuar këtë proces pavarësisht se nuk ka një detyrim ligjor të qartë për të realizuar këtë gjë. Në këtë kuptim, kërkojmë që të ri-vlerësohet në raport qëndrimi juaj lidhur me përgjegjësinë e strukturës përgjegjëse të planifikimit lidhur me sa më sipër sqarojmë.

4.Lidhur me dokumentimin e qartë të analizës së kërkesave shtesë, ju informojmë se analiza e kërkesave shtesë është pjesë e analizës buxhetore të përgatitur për çdo Ministri Linje dhe Institucion Qendror nga Ministria e Financave dhe ajo merr kuptim duke u vlerësuar si pjesë e analizës në tërësi të buxhetit të Institucionit. Ndërkohë që sa i përket planifikimit të tyre, këto kërkesa publikohen si pjesë e dokumentit të PBA me një ankesë të veçantë duke përmbushur dhe përcaktimet ligjore të nenit 4 dhe 26 të ligjit organik të cilave ju referoheni si bazë për konstatimin e shkeljes. Sa i përket procedurës për vlerësimin e kërkesave buxhetore shtesë, ju bëjmë me dije se me amendimin e udhëzimit nr.7/2018, përmes

udhëzimit nr.12/2024 është shtuar dhe procedura sipas niveleve të përgjegjësisë për vlerësimin e kërkesave buxhetore shtesë.

- Sa i përket kritereve të përdorura për vlerësimin e kërkesave shtesë të parashtruara nga Ministritë e Linjës dhe Institucioneve Qendrore, nga ana jonë përgatiten analiza dhe memo për Ministrin në të cilat parashtrohen kërkesat, prioritarizimi i tyre dhe mundësitë e financimit. Theksojmë që prioritarizimi i kërkesave nuk është detyrë e Ministrisë së Financave por e vetë Ministrive të Linjës, të cilat duhet të parashtrorjnë së bashku me kërkesat shtesë dhe një renditje të kërkesave sipas prioriteteve të tyre. Theksojmë që neni 4 dhe neni 26 i Ligjit Organik të Buxhetit nuk ka të përcaktuar që vlerësimi i kërkesave shtesë duhet të bëhet sipas një seti kriteresh pasi kjo ezaurohet duke ndjekur dhe zbatuar metodologjinë e buxhetimit mbi bazë programi dhe performance nga ML dhe IQ. Në këto kushte, kërkojmë rivlerësimin e qëndrimit tuaj lidhur me konstatimin tuaj për shkeljen e Ligjit nr.9936/2008 i ndryshuar sa i përket trajtimit të kërkesave shtesë.

Në përfundim mbështetur në sqarimet e sipërcituara kërkojmë rishikimin e rekomandimeve të lëna për pjesën e planifikimit buxhetor afatmesëm dhe projektbuxhetin për vitin 2024 në raportin përfundimtar që do të hartohet nga ana juaj.

Qëndrimi i grupit të auditimit:

1.Sa i takon vonesave në miratimin e dokumenteve buxhetore (Kalendari i MSHP, tavanet përgatitore, udhëzimi vjetor, PBA, tavanet përfundimtare, udhëzimi plotësues), edhe pse nga ana juaj drafti i parë është kryer në afat, kjo nuk ndryshon faktin që në procedurë vonesat janë të përsëritura dhe sistematike, duke ndikuar në mosrespektimin e afateve në procesin e planifikimit buxhetor sipas përcaktimeve në Kalendarin e MSHP-së. Në Ligjin nr. 9936/2008 dhe Udhëzimin nr. 7/2018 përcaktohen afate të qarta për procesin buxhetor. Edhe pse disa faza janë jashtë kontrollit të njësisë teknike (MF), kërkohet ndjekje e vazhdueshme dhe koordinim për të shmangur vonesat. Vonesat në miratim, si dhe mospërfshirja e tavanëve në udhëzime, ndikojnë në cilësinë e procesit.

2. Lidhur me mungesën e zgjidhjes funksionale në sistemin AFMIS për ndarjen e institucioneve të grupeve 63 e 87 dhe argumentit tuaj për adresimin e problemit në bashkëpunim me kompaninë zbatuese dhe AKSHI-n, por ky ndryshim kërkon rishikim të kontratës. Megjithatë, çështja është thelbësore për ndarjen e qartë dhe transparente të strukturës programore buxhetore dhe ka qenë e njohur që në fazat fillestare të implementimit.

3. Lidhur me dokumentimin e seancave dëgjimore nga ana juaj citohet se deri në vitin 2023 dokumentimi është bërë vetëm përmes korrespondencës elektronike, dhe se vetëm prej vitit 2024 është aplikuar mbajtja e minutave të firmosura, duke konfirmuar se kemi të bëjmë me mungesën e dokumentimit të plotë për periudhën objekt auditimi.

4. Lidhur me dokumentimin e kritereve për vlerësimin e kërkesave shtesë ku citohet se prioritarizimi i kërkesave i takon Ministrive të Linjës dhe se Ministria e Financave vetëm i përcjell ato për shqyrtim, nuk rezulton e dokumentuar një qasje e unifikuar ose kritere për vlerësim teknik, që mund të shërbente si bazë për vendimmarrjen e mëtejshme. Ligji organik i buxhetit kërkon që përdorimi i fondeve publike të bazohet në transparencë, objektivitet dhe analiza të matshme. Mungesa e dokumentimit të kritereve dhe arsyetimeve konkrete për përzgjedhjen ose jo të kërkesave, ndikon në procesin e planifikimit dhe në trajtim të pabarabartë midis institucioneve.

5. Lidhur me analizat për investimet të cilat, grupi i auditimit konstaton se për planifikimin buxhetor në PBA 2024-2026, nuk janë kryer nga ana juaj si drejtori, por vlerësojmë faktin që ky proces ka nisur të kryhet për periudhat e mëvonshme.

Për sa është trajtuar në këtë pjesë të Raportit Përfundimtar të Auditimit nga ana e Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit është paraqitur observacioni **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025** ku janë paraqitur pretendimet përkatëse si më poshtë trajtuar.

Pretendimi i subjektit:

1. Lidhur me rekomandimin nr.3.1. e dhënë nga KLSH-ja shprehemi se pavarësisht se nuk u është përcjellë rekomandime ministrive të linjës dhe institucioneve buxhetore është kryer procesi i vlerësimit të kërkesave të institucioneve. Ndërkohë sjellim në vëmendje që për vitin 2025 ky rekomandim është zbatuar për ministrinë e linjës duke respektuar materialitetin e fondeve të investimeve dhe në 2026 është respektuar për të gjitha institucionet buxhetore. Gjithashtu, vlerësojmë se në analizën e përcjellë institucioneve buxhetore nga Drejtoria e Analizave dhe Programimit Buxhetor janë përfshirë edhe

komente mbi shpenzimet kapitale të cilat janë koordinuar edhe me Drejtorinë e Menaxhimit të Investimeve Publike.

2. Lidhur me rekomandimet nr.4.1. dhe 4.2. të dhëna nga KLSH-ja shprehemi se Në raport me investimet publike në vijim i gjithë procesi është bërë duke argumentuar të gjitha kërkesat nga secila prej ministrive të linjës dhe institucionet buxhetore. Secilit institucion buxhetor që merr financime për shpenzime kapitale në analizën e kërkesave buxhetore i është lënë rekomandim që duhet të përcjellin dokumentacionin shoqërues për çdo projekt investimi. Nga ana jonë në buxhetet e ardhshme do të bëhet gjithashtu analizë dhe vlerësim i veçantë për çdo projekt investimi të paraqitur duke dokumentuar procesin. Në lidhje me detajimin e projekteve të investimeve bëjmë me dije se nuk detajohet asnjë projekt i cili nuk është i shoqëruar me dokumentacionin përkatës dhe pa kaluar vlerësimet e NSPP për projektet mbi vlerat kufi. Grupit të auditimit të KLSH-së i janë vënë në dispozicion të gjitha dokumentat shoqëruese për të gjitha projektet e kërkuara. Pas këtij rekomandimi të lënë nga KLSH nga ana jonë në fazën e dytë të PBA 2026-2028 është duke u kryer analizë e detajuar për çdo projekt investimi në fazën e PBA. Në lidhje me shtimin e tavanëve buxhetore për disa ministri linje dhe jo për disa të tjera vlerësojmë se kjo bëhet bazuar në aftësitë për të menaxhuar fondet buxhetore nga ministrinë e linjës dhe bazuar në prioritetet e qeverisë. Edhe në rastet kur nga ana jonë me Akte Normative institucioneve të caktuara i janë shtuar fondet buxhetore, këto institucione nuk kanë patur aftësinë ti përthithin dhe ti përdorin ato. Kjo sjell që nga MF të vlerësohen kërkesat e të gjitha institucioneve buxhetore dhe të financohen ato institucione me performancë më të mirë financiare dhe më prioritare për qeverinë. Në raport me projektet e propozuara financohen ato projekte të përgatitura më mirë dhe që raportohet se kthimi nga investimi është më i mirë. Gjithashtu, sqarojmë se nga ana jonë në mënyrë të vazhdueshme komunikohet me Ministrinë e linjës në mënyrë që të paraqiten kërkesat të argumentuara. Për këtë gjatë vitit 2024-2025 kemi organizuar trajnime me ministrinë e linjës në kuadër të procesit të menaxhimit të investimeve publike. Në lidhje me gjetjet se nga MIE, AKSHI, FSHZH etj., përcillen kërkesa buxhetore dukshëm më të larta se tavanet e miratuara vlerësojmë se nevojat për projekte investimesh janë mjaft të larta në të gjitha sektorët, por referuar prioritetet dhe analizave të kryera nga ana jonë vlerësohet financimi i projekteve më prioritare. Në lidhje me vlerësimin e grupit të auditimit të KLSH-së mbi moskonsistencën në tavanet buxhetore të ministrive të linjës në fazat e PBA dhe akteve normative gjatë vitit bëjmë me dije se Ministria e Financave nëpërmjet strukturës përgjegjëse për monitorimin e projekteve të investimeve publike ndjek në mënyrë sistematike ecurinë e projekteve. Referuar informacioneve të përcjella janë bërë rishpërndarje fondesh gjatë vitit si mes projekteve ashtu edhe mes programeve apo institucioneve. Në rastet kur një pjesë e projekteve mund të jenë financuar nëpërmjet shtimit të fondeve në vitin 2023 normalisht për këto projekte do të buxhetohet më pak në vitin 2024, apo e kundërta. Gjithashtu, gjatë vitit 2024 dhe 2025 ndryshimet në buxhetin vjetor të institucionit janë bërë duke shtuar investimet. Çdo shtim i tavanëve për shpenzime kapitale ka bërë të mundur që ose të avancohet me projektet ekzistuese ose të çelen projekte të reja. Ndërkohë, për disa raste të tjera ku ka ndryshime në kërkesat shtesë të PBA të ministrive të linjës këto ndryshime vijnë si pasojë e rivlerësimit të situatës dhe dërgimit të kërkesave më prioritare.

Qëndrimi i grupit të auditimit:

1. Lidhur me observacionin mbi rekomandimin nr. 3.1. mbi hartimin dhe dokumentimin e analizës së projekteve të investimeve publike si dhe dërgimin e rekomandimeve përkatëse në institucione, grupi i auditimit sqaron se në zbatim të Udhëzimit nr.7, datë 28.02.2018 *“Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm”*, është përcaktuar që nga ana e Ministrisë së Financave të kryhet procesi i hartimit dhe dokumentimit të analizës së projekteve të investimeve publike si dhe dërgimin e rekomandimeve përkatëse, ku edhe nga ana juaj në observacionin e paraqitur është vënë në zbatim ky rekomandim për vitin 2025 dhe do të vazhdojë për 2026.

2. Lidhur me observacionin mbi rekomandimet nr. 4.1 dhe nr. 4.2, mbi përmirësimin e procesit të shqyrtimit të kërkesave buxhetore duke mos miratuar fonde për programe që paraqesin dokumentacion të pa plotë si dhe marrjen e masave për krijimin e kriterëve dhe dokumentimin e procesit të vendimmarrjes mbi pranimin e kërkesave shtesë të paraqitura nga institucionet, grupi i auditimit sqaron se në zbatim të Udhëzimit nr.7, datë 28.02.2018 *“Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm”*, i ndryshuar dhe Ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar, janë përcaktuar procedurat mbi përmirësimin dhe forcimin e procesit të shqyrtimit të kërkesave buxhetore dhe plotësimin e dokumentacionit si dhe mënyra e dokumentimit të procesit të vendimmarrjes mbi pranimin ose refuzimin e kërkesave shtesë buxhetore, me qëllim rritjen e transparencës, respektimi i disiplinës fiskale, shpërndarja e burimeve në

përputhje me objektivat strategjike, përdorimi i fondeve me efektivitet, respektimi me rreptësi i tërësisë së procesit, ku dhe nga ana tjetër në observacionin e paraqitur janë vënë në zbatim këto rekomandime në fazën e dytë të PBA 2026-2028.

2.2.2. Vlerësimi i veprimtarisë në drejtim të detajimit të planit buxhetor dhe çeljeve fillestare, bazuar në ligjin e buxhetit të shtetit për vitin 2024. Rishpërndarja e fondeve buxhetore me ndryshimet sipas Akteve Normative.

Gjatë vitit 2024, buxheti i shtetit pësoi ndryshime të ndjeshme nga plani fillestar, të cilat u formalizuan nëpërmjet tre akteve normative. Krahësimi midis Ligjit Buxhetor 2024 dhe Aktit Normativ nr. 5, datë 19.12.2024, tregon një rritje të të ardhurave me rreth 38 miliardë lekë dhe të shpenzimeve me rreth 34 miliardë lekë, ndërsa deficiti u përmirësua nga -61,3 miliardë në -57,3 miliardë lekë. Këto lëvizje u diktuan nga rishikime të pjesshme me natyrë të ndryshme: Akti Normativ nr. 1 (21.02.2024) synoi reflektimin e tepricës së ISSH, riorganizimin e ministrive dhe përditësimin e projeksioneve fillestare; Akti Normativ nr. 3 (28.08.2024) bazohej te tejkalimi i të ardhurave, nevoja për të financuar politika të reja si skema e investimeve bujqësore dhe detyrimet e protokollit Shqipëri-Itali për emigracionin; ndërsa Akti Normativ nr. 5 (19.12.2024) synoi rishpërndarjen e fundvitit për mbështetje sociale dhe përmirësim të realizimit buxhetor, duke ruajtur deficitin në të njëjtin nivel.

Të ardhurat sipas zërave kryesorë

Në fushën e të ardhurave, të ardhurat tatimore shënuan një rritje prej rreth 24,2 miliardë lekësh, e mbështetur kryesisht nga tatimi mbi fitimin (+6 miliardë), tatimi mbi vlerën e shtuar (+2,6 miliardë) dhe taksat kombëtare e të tjera (+3,3 miliardë). Një kontribut i rëndësishëm erdhi edhe nga pushteti vendor, me një shtesë mbi 10 miliardë lekë, kryesisht nga taksat lokale, pas performancës së mirë fiskale dhe masave të Aktit Normativ nr. 3 për rritjen e bazës së të ardhurave vendore. Të ardhurat jotatimore u rritën me rreth 17 miliardë lekë, veçanërisht falë përfshirjes së tepricës financiare të ISSH-së (+7,9 miliardë lekë) që u parashikua në AN 1 dhe rikthimit të fondeve të llogarisë së shpronësimeve në Bankën e Shqipërisë (+8 miliardë lekë) që u parashikua në AN 3. Përkundrazi, të ardhurat nga ndihmat pësuan ulje me rreth 3,2 miliardë lekë, për shkak të tkurrjes së fondeve për projekte investimi.

Shpenzimet sipas zërave kryesorë

Në anën e shpenzimeve, shpenzimet korrente u rritën me rreth 23,6 miliardë lekë, duke reflektuar disa ndryshime thelbësore të lidhura me aktet normative. Veçanërisht, shpenzimet operative të qeverisjes qendrore u rritën me rreth 15,6 miliardë lekë, një zgjerim që përfshiu financimin e projekteve të reja infrastrukturore (si Unaza e Madhe, Elbasan-Qafëthanë) dhe rritjen e kostove për AKSHI, Mbrojtjen dhe Ministrinë e Brendshme, të miratuara në AN 5. Bonusi i pensionistëve u rrit me rreth 6,2 miliardë lekë, pas vendimeve të AN 5 për paketën sociale të fundvitit, ndërsa fonda rezervë u zgjerua me mbi 1 miliardë lekë për të përballuar kontingjencat, përfshirë një fond të ri për diferencën e pagave të magjistratëve. Ulje të ndjeshme pësuan interesat e borxhit (-5,9 miliardë lekë), si rezultat i kursimeve në shlyerjet e jashtme, dhe shpenzimet për ndihmën ekonomike dhe paaftësinë (-1,3 miliardë lekë).

Shpenzimet kapitale, megjithëse në total u rritën me rreth 2,8 miliardë lekë, shfaqën ndryshime të ndjeshme brenda burimeve të financimit. Financimi i brendshëm u rrit me rreth 16 miliardë lekë, ndërsa financimi i huaj u tkurr me rreth 15,2 miliardë lekë, çka pasqyrore si ritmin e dobët të disbursimeve nga huatë e jashtme, ashtu edhe politikën e AN 5 për të orientuar burimet drejt investimeve të brendshme. Brenda këtij grupi dallohen Fondi i Rindërtimit, i cili u shtua me 2 miliardë lekë, dhe transferimi në Fondin e Pensioneve pranë Bankës së Shqipërisë, një zë i ri prej 6,3 miliardë lekësh që lidhet drejtpërdrejt me paketën sociale të fundvitit.

Përsa i përket raportimit sipas funksioneve të buxhetit të shtetit, të shpenzimeve buxhetore, planifikimi dhe realizimi sipas fushave kryesore paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Nr	Emërtimi	Planifikimi Fillestar 2024 miratuar me Ligjin e Buxhetit	Plani fillestar në % ndaj totalit	Plani fillestar i korrigjuar (pas shpërndarjes së shpenzimeve të paklasifikuara)	Plani fillestar i korrigjuar në % ndaj totalit	Fakti 2024	Fakti në % ndaj totalit	Fakti 2024 (në % të planit fillestar të korrigjuar)	Fakti 2023 i korrigjuar ²
01	Shërbimet e përgjithshme publike	55,047	7%	135,531	18%	129,804	18%	96%	40,194
02	Mbrojtja	32,960	4%	34,552	5%	21,467	3%	62%	19,301
03	Rendi dhe siguria publike	41,645	6%	47,655	6%	48,330	7%	101%	36,774
04	Cështjet ekonomike	58,223	8%	79,239	11%	89,499	12%	113%	67,452
05	Mbrojtja e Mjedisit	1,341	0%	7,167	1%	7,908	1%	110%	531
06	Strehimi dhe Komoditetet e Komunitetit	29,254	4%	44,521	6%	46,636	6%	105%	32,680
07	Shëndetësia	69,247	9%	71,934	10%	69,750	10%	97%	61,460
08	Argëtimi, Kultura dhe Cështjet Fetare	6,202	1%	11,732	2%	12,334	2%	105%	5,400
09	Arsimi	55,691	8%	76,912	10%	76,092	10%	99%	48,159
10	Mbrojtja Sociale	216,055	29%	228,135	31%	226,753	31%	99%	194,364
	Të paklasifikuara*	171,713	23%						
	TOTAL	737,378	100%	737,378	100%	728,573	100%	99%	506,315

Burimi: Ministria e Financave

1. **Shërbimet e Përgjithshme Publike** rezultojnë të planifikuara fillimisht me një vlerë prej 55,047 milionë lekësh, që përfaqëson 7% të totalit. Pas rishikimeve, plani u rrit në 135,531 milionë lekësh, që është një rritje e konsiderueshme (1.46 herë më shumë). Fakti arriti në 129,404 milionë lekë, duke treguar realizim prej 95% të planit të korrigjuar, pra një përmbushje të afërt me pritshmëritë.

2. **Mbrojtja** ka patur një plan fillestar prej 32,960 milionë lekësh (4% e totalit). Pas rishikimit, plani arriti në 34,552 milionë lekë dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 21,467 milionë lekë, që përfaqëson 62% të planit të rishikuar, duke treguar një realizim të dobët, megjithë përdorimin e fondit rezervë gjatë vitit 2024 dhe kërkesat e tjera në ndryshim të buxhetit.

3. **Rendi dhe Siguria Publike** fillimisht ishte 41,645 milionë lekë (6% e totalit). Pas ndryshimeve, plani u rrit në 47,675 milionë lekë dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 48,330 milionë lekë, që përfaqëson 101% të planit të rishikuar, duke tejkaluar pritshmëritë.

4. **Cështjet Ekonomike** kishin plan fillestar 59,223 milionë lekë (8% e totalit). Pas rishikimit, plani arriti në 79,239 milionë lekë dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 89,498 milionë lekë, duke tejkaluar planin e rishikuar me 113%, një realizim shumë të lartë.

5. **Mbrojtja e Mjedisit** fillimisht planifikonte 1,141 milionë lekë, plani i rishikuar ishte 7,167 milionë lekë dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 7,908 milionë lekë, duke tejkaluar planin e rishikuar me 110%.

6. **Shërbimi dhe Komoditetet e Komunitetit** fillimisht kishte plan 29,254 milionë lekë (4% e totalit), plani i rishikuar ishte 44,521 milionë lekë, dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 46,636 milionë lekë, që është 105% e të planit të rishikuar.

7. **Shëndetësia** kishte plan fillestar 69,247 milionë lekë (9% e totalit), plani i rishikuar ishte 71,934 milionë lekë dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 69,750 milionë lekë, duke realizuar 97% të planit të rishikuar.

8. **Argëtimi, Kultura** kishte plan fillestar 6,202 milionë lekë (1% e totalit), plani i rishikuar ishte 11,732 milionë lekë dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 12,334 milionë lekë, duke tejkaluar planin e rishikuar me 105%.

9. **Arsimi** është planifikuar 55,691 milionë lekë (8% e totalit), plani i rishikuar ishte 76,912 milionë lekë dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 76,092 milionë lekë, duke realizuar 99% të planit të rishikuar.

10. **Mbrojtja Sociale** ka patur plan fillestar 21,065 milionë lekë (3% e totalit), plani i rishikuar ishte 22,115 milionë lekë dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 21,655 milionë lekë, duke realizuar 98% të planit të rishikuar.

² Raporti mbi zbatimin e buxhetit vjetor 2023

11. **Të paklasifikuara** janë planifikuar në shumën 171,713 milionë lekë (23% e totalit).

Konkluzion: Sektorët me tejkalim të dukshëm janë **Çështjet Ekonomike, Mbrojtja e Mjedisit, Shërbimi dhe Komoditetet e Komunitetit, dhe Argëtimi dhe Kultura**, ndërsa sektori **Mbrojtja** shfaq realizim më të ulët. Diferenca në planin fillestar me planin e rishikuar janë shkaktuar kryesisht nga paraqitja e funksioneve të paklasifikuara gjatë projeksioneve fillestare. Problematikë konstatohet në funksione si mbrojtja të cilat me gjithë nivelin e lartë të fondeve dhe ndryshimet e shpeshta në planifikim përgjatë vitit, përsëri shfaqin vlera të larta të mos realizimit.

Në datë 07.12.2023 është miratuar ligji nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024” në nenin 1 të të cilit përcaktohet se: “Të ardhurat totale janë në shumën 676,098 milionë lekë dhe shpenzimet totale në shumën 737,378 milionë lekë, ndërsa deficitin buxhetor në shumën 61,280 milionë lekë.” Bazuar në përcaktimet e ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, neni 38, është miratuar Udhëzimi Plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”, miratimi i të cilit është në tejkalim të afatit të përcaktuar në nenin 38 të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008, të ndryshuar, ku përcaktohet se: “Në rastet kur udhëzimi është i përhershëm, një udhëzim plotësues miratohet për secilin vit buxhetor, ku përcaktohen rregullat, procedurat dhe afatet specifike ose të papërcaktuara në udhëzimin e përhershëm, për zbatimin e Buxhetit të Shtetit. Udhëzimi, i cili përgatitet për secilin vit buxhetor, duhet të miratohet dhe të hyjë në fuqi para datës së fillimit të vitit buxhetor dhe, në rast të miratimit me vonë të ligjit të buxhetit vjetor, jo më vonë se 10 ditë pas hyrjes në fuqi të ligjit të buxhetit vjetor.” Sa më sipër rezulton se, **Udhëzimi plotësues për zbatimin e buxhetit të vitit 2024 është miratuar 23 ditë me vonë se afati i parashikuar në nenin 38, të ligjit nr. 9936/2008, të ndryshuar.**

Procesi i çeljeve për planin buxhetor 2024-2026

Në zbatim të pikës 11 të Udhëzimit Plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024” si dhe në mbështetje të nenit 11 të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, nëpunësi i parë autorizues njofton nëpunësit autorizues të çdo njësie të qeverisjes qendrore për shpërndarjen e fondeve buxhetore sipas klasifikimit buxhetor për periudhën 2024–2026. Pas këtij njoftimi, njësia përgjegjëse për buxhetin në Ministrinë e Financave regjistron fondet përkatëse në Sistemin Informatik Financiar Qendror (SIFQ), në nivel agregat dhe në nivel produkti. Nga verifikimi i dokumentacionit të vënë në dispozicion për detajimin e planit buxhetor 2024–2026 për 10 ministri të linjës, rezulton se shkresat zyrtare të miratimit të detajimit të shpenzimeve nga Ministria e Financave paraqiten sipas tabelës më poshtë:

Tabela nr. 1: “Miratimi i Detajimeve të shpenzimeve të planit 2024-2026, nga MF”

Institucioni	Miratimi i Detajimit të planit të buxhetit për vitet 2024-2026, nga MF	Shkresa e institucionit (nr., datë)
Ministria e Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit	nr. 23914/135, datë 02.02.2024	nr. 211, datë 25.01.2024
MSHMS	SHKRESA NR. 1072, datë 17.01.2024	nr. 4706/2, datë 29.12.2023
Ministria e Brendshme	dt. 23035/101, datë 22.01.2024	nr. 18408/8, datë 28.12.2023
Ministria e Mbrojtjes	nr. 496, datë 29.01.2024	nr. 7171, datë 29.12.2023
Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës	nr. 23035/91, datë 17.01.2024	nr. 9967/1, datë 28.12.2023
Ministria e Arsimit dhe Sportit	nr. 23035/105, datë 30.01.2024	nr. 7941/2, datë 29.12.2023
Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit /DBMF	nr. 23989/1, datë 31.01.2024	nr. 23989, datë 29.12.2023
Ministria e Drejtësisë	nr. 23917/117, datë 30.01.2024	nr. 53/1, datë 16.01.2024
Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme	nr. 23917/65, datë 24.01.2024	nr. 19037, datë 27.12.2023
Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	pjesore nr. 496/1, datë 29.01.2024 dhe për prog “Menaxhim i mbetjeve urbane”, nr. 11603/1, datë 04.09.2024	nr. 133/1, datë 09.01.2024 nr. 5504 datë 30.08.2024

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Nga tabela më sipër rezulton se 3 nga 10 Ministritë e linjës e kanë dërguar pranë MF detajimin në janar të vitit 2024 dhe një nga programet e Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit, e ka dërguar detajimin e programit “Menaxhimi i Mbetjeve Urbane”, me shkresën nr. 5504, datë 30.08.2024 dhe i është miratuar nga NPA me shkresën nr. 11603/1, datë 04.09.2024.

Mbartja e planit fillestar sipas Ligjit të Buxhetit në SIFQ

Nga grupi i auditimit u verifikua mbartja e treguesve fiskalë të konsoliduar (sipas tabelës nr. 4 të Ligjit të Buxhetit) në sistemin SIFQ, nga ku rezultojnë diferenca me të dhënat e raportit “Fiskale 12-2024” nga SIFQ në planin fillestar të vitit 2024, konkretisht në zërat e shpenzimeve dhe financimit të deficitit, si më poshtë:

Tabela nr. 2 “Treguesit fiskalë të konsoliduar sipas Ligjit të buxhetit dhe planit fillestar të hedhur në SIFQ”

Në milionë lekë

Emërtimi	Tabela sipas Ligjit	Tabela Plani fillestar në SIFQ	Diferenca
1. TOTALI I TË ARDHURAVE	676,098	676,098.20	(0)
1.1. Të ardhura nga ndihmat	16,957	16,957.00	-
1.2. Të ardhura tatimore	633,740	633,740.20	(0)
1. Nga Tatimet dhe Doganat	447,002	447,001.70	0
2. Të ardhura nga pushteti vendor	29,114	29,114.00	-
1.3. Të ardhura Jotatimore	25,401	25,401.00	-
2. Të ardhura nga Inst.Buxhetore	13,300	10,897.00	2,403
3. Të ardhura nga Dividenti	300	726.55	(427)
4. Tarifat e Shërbimeve	3,700	5,598.07	(1,898)
5. Të ardhura të tjera	8,101	8,179.37	(78)
2. TOTALI I SHPENZIMEVE	737,378	774,624.82	(37,247)
2.1. Shpenzime Korrente	605,497	645,897.49	(40,400)
1. Personeli	119,836	122,354.09	(2,518)
a. Paga	92,273	92,164.62	108
b. Kontributi për Sigurime Shoqërore	15,163	15,139.46	24
c. Fondi i veçantë i pagave	400	400	-
d. Fondi i rritjes së pagave	11000	14,650.00	(3,650)
e.Paga Arsimit Larte te ardhurat e veta	1,000	0	1,000
2. Interesat	66,177	66,178.00	(1)
3 Shpenzime Operative	67,058	63,436.54	3,621
4 Subvencionet	1,850	1,850.00	-
5. Shpenzimet per fonde speciale	248,877	245,226.89	3,650
a. Sigurime Shoqërore	178,038	178,037.96	0
a-I. Politika të reja pensionesh	4,137	4,137.00	-
Bonusi i Pensionistëve	3,650		3,650
b. Sigurime Shëndetësore	58,052	58,051.79	0
c. Fondi i kompensimit të pronarëve	5,000	5,000.14	(0)
6. Shpenzime për Buxhetin Vendor	71,249	116,403.87	(45,155)
7. Shpenzime të tjera sociale	30,450	30,450.00	-
8. Transferime Kapitale		0	-
II. Fondi Rezerve	2,500	2500	-
2.3. Shpenzime Kapitale	129,381	119,227.33	10,154
1. Financimi Brendshëm	77,351	75,897.33	1,454
2. Financimi Huaj	44,030	43,330.00	700
Investime nga te ardhurat e Arsimit te Larte	1,000		1,000
2.6 Fondi i Rindërtimit	7,000	7000	-
DEFIÇITI	-61,280	-98,526.62	37,247
4.1. Financimi Defiçitit	61,280	98,526.62	(37,247)
Brendshëm	76,825	179,951.44	(103,126)
2. Huamarrje e brendshme	50,000	-77,626.91	127,627
a. Huamarrje e brendshme (Nacionale	50,000	-77,576.18	127,576
b. Huamarrje e brendshme (E marre-V		-50.73	51
3. Të Tjera	26,825	257,578.35	(230,753)
I Huaj	-15,545	-81,424.82	65,880
1. Hua afatgjate (e marre)	30,030	-30,030.00	60,060
2. Ripagesat	-52,146	-51,394.82	(751)
MBESHTJETJE BUXHETORE	6,571		6,571

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Në lidhje me këto diferenca, Ministria e Financave, përmes DMB, me emailin e datës 21.07.2025, ka sqaruar se shuma prej 194 milionë lekësh përfaqëson fondin e mbetur pas shpërndarjes së shumës prej 204 milionë lekësh për përdorim nga ministritë dhe institucionet dhe pas observacioneve ky zë është reflektuar në tabelën më sipër.

Ndryshimet buxhetore që kanë sjellë aktet normative.

Në mbështetje të nenit 101 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, Këshilli i Ministrave gëzon të drejtën për të nxjerrë akte normative me fuqinë e ligjit në raste të nevojës dhe urgjencës. Gjatë vitit 2024, Këshilli i Ministrave ka miratuar tre Akte Normative, të cilat kanë

sjellë ndryshime në ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”. Grupi auditimit ka kërkuar dhe i janë vendosur në dispozicion dosjet me praktikën e miratimit të akteve normative në ndryshim të ligjit të buxhetit vjetor trajtuar më hollësisht në vijim.

Akti normativ nr. 1, datë 21.02.2024

- Rritjen në shumën 7.9 miliardë lekë e të ardhurave jo tatimore prej tepricës financiare të akumuluar të ISSH;
- Rritjen në shumën 2.8 miliardë lekë në të ardhurat tatimore të planifikuara;
- Rritjen në shumën 6.7 miliardë lekë në shpenzimet buxhetore.
- Reduktimin e deficitit buxhetor me 4 miliardë lekë;
- Rritjen e stokut të pritsëm të garancive shtetërore për huatë në industrinë përpunuese në shumën 4 miliardë.

Ky akt normativ pati si qëllim rishpërndarjen dhe rialokimin e burimeve buxhetore në përputhje me riorganizimin e institucioneve qendrore (janar 2024), përditësoi nivelin e të ardhurave mbi bazën e realizimeve faktike të vitit 2023 dhe janarit 2024, si dhe transferoi në buxhet tepricën e ISSH (7.9 miliardë lekë). Gjithashtu, me anë të këtij akti u rrit stoku i garancive shtetërore për industrinë përpunuese (+4 miliardë lekë), u riklasifikuan projekte madhore investimi dhe u siguria mbulim financiar për struktura të reja institucionale dhe masa emergjente në mjedis e infrastrukturë. Si rezultat, deficitit buxhetor u reduktua me 4 miliardë lekë, duke kontribuar në uljen e borxhit publik dhe konsolidimin fiskal.

Akti Normativ nr. 3, datë 28.08.2024

Ky AN ka pasur për qëllim rishikimin e buxhetit të vitit 2024 përmes, duke reflektuar:

- Rritje të të ardhurave buxhetore me 27,300,000,000 lekë, të ndara si më poshtë:
- Të ardhurat nga tatime dhe dogana rriten me 9,400,000,000 lekë;
- Të ardhurat nga kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore rriten me 1,700,000,000 lekë;
- Të ardhurat e njësisve të vetëqeverisjes vendore rriten me 8,000,000,000 lekë, bazuar në performancën pozitive të vitit 2023 dhe muajve janar–maj 2024;
- Të ardhurat jo tatimore rriten me 8,000,000,000 lekë, përmes rikthimit në buxhet të një pjese të fondeve të llogarisë së shpronësimeve në Bankën e Shqipërisë.
- Rritje të shpenzimeve buxhetore me 27,300,000,000 lekë, në të njëjtën masë me të ardhurat.
- Mbajtjen të pandryshuar të deficitit buxhetor, në nivelin 57,280,000,000 lekë.

Ky Akt normativ pati si qëllim reflektimin e ndryshimeve fiskale dhe makroekonomike të 7-mujorit të vitit 2024, duke rritur të ardhurat dhe shpenzimet buxhetore me 27.3 miliardë lekë, pa ndryshuar nivelin e deficitit buxhetor. Të ardhurat shtesë u gjeneruan kryesisht nga performanca pozitive e tatim-dogana dhe kontributeve shoqërore, ndërsa fondet u orientuan drejt sektorëve prioritarë si infrastruktura, siguria kombëtare, bujqësia, shëndetësia dhe përgatitjet për zgjedhjet e vitit 2025. Ky akt siguroi mbulim financiar për nevoja emergjente dhe struktura të reja institucionale, duke ruajtur konsolidimin fiskal dhe trendin e uljes së borxhit publik.

Akti normativ nr. 5, datë 19.12.2024

Ky rishikim i buxhetit të vitit 2024, ka pasur si qëllim:

- Mbajtjen të pandryshuar të nivelit total të të ardhurave buxhetore, duke reflektuar vetëm disa rishpërndarje të brendshme ndërmjet nën zërave të tyre.
- Rishpërndarjen e rreth 50,000,000,000 lekëve ndërmjet zërave të shpenzimeve korente dhe kapitale, me qëllim përmirësimin e realizimit të plotë të shpenzimeve publike gjatë vitit 2024.
- Ruajtjen të pandryshuar të deficitit buxhetor në nivelin e mëparshëm prej 57,280,000,000 lekësh.

Qëllimi i këtij akti normativ ishte rishikimi i buxhetit të vitit 2024, pasi konstatimit të performancës pozitive të të ardhurave, me një rritje prej 2.2 miliardë lekësh të të ardhurave të

pushtetit vendor dhe 1 miliardë lekë të ardhura jotatimore, si dhe nevoja për të mbështetur shtresat sociale më vulnerabël. Akti synoi rialokimin e 50 miliardë lekëve mes zërave të shpenzimeve buxhetore, financimin e projekteve me ecuri të mirë, transferimin e 6.3 miliardë lekëve në Llogarinë e Fondit të Pensioneve, mbështetjen e fermerëve me 1.4 miliardë lekë, si dhe shtesat për sektorët e sigurisë, mbrojtjes dhe investimeve infrastrukturore. Akti ruajti defiçitin buxhetor në nivelin e parashikuar prej 57.28 miliardë lekësh dhe arriti një kursim rreth 4 miliardë lekësh nga shpenzimet për interesat e borxhit publik, duke garantuar stabilitetin makroekonomik dhe përmbushjen e obligimeve ndaj qytetarëve.

Ndryshimet e ndodhura prej fazës së projektbuxhetit deri në AN e fundit, në nivel treguesish fiskalë për vitin 2024 paraqiten si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 3: “Ndryshimi i treguesve fiskalë i buxhetit të vitit 2024 me anë të akteve normative”

Në milionë lekë

E M E R T I M I	Projekt buxhet	LB 2024	AN.1 dt. 21.02.2024	AN nr. 3, dt. 28.08.2024	AN nr. 5 dt.19.12.2024	Dif AN 5- LB
TOTALI TE ARDHURAVE	674,696	676,098	686,798	714,068	714,068	37,970
Te ardhura nga ndihmat	16,957	16,957	16,957	16,957	13,757	-3,200
<i>Nga te cilat: mbështetje buxhetore</i>	<i>1,957</i>	<i>1,957</i>	<i>1,957</i>	<i>1,957</i>	<i>1,957</i>	<i>0</i>
<i>Nga te cilat: projekte te destinuara per investime</i>	<i>15,000</i>	<i>15,000</i>	<i>15,000</i>	<i>15,000</i>	<i>11,800</i>	<i>-3,200</i>
Te ardhura tatimore	633,740	633,740	636,540	655,699	657,899	24,159
Nga Tatimet dhe Doganat	447,002	447,002	449,802	459,221	459,221	12,220
Tatimi mbi Vlerën e Shtuar	211,203	211,203	211,703	213,806	213,806	2,603
Tatimi mbi Fitimin	53,679	53,679	55,979	59,719	59,719	6,039
Akcizat	63,602	63,602	63,602	64,375	64,375	773
Tatimi mbi te Ardhurat Personale	65,206	65,206	65,206	64,438	64,438	-767
Taksa Nacionale dhe te tjera	44,292	44,292	44,292	47,555	47,555	3,264
Taksa Doganore	9,021	9,021	9,021	9,328	9,328	307
Te ardhura nga Pushteti Vendor	29,114	29,114	29,114	37,114	39,314	10,200
Taksa Lokale	23,403	23,403	23,403	30,303	32,003	8,600
Tatimi mbi Pasurinë (ndërtesat)	5,711	5,711	5,711	6,811	7,311	1,600
Te ardhurat nga Fondet Speciale	157,625	157,625	157,625	159,364	159,364	1,739
Sigurimi Shoqëror	136,239	136,239	136,239	137,367	137,367	1,129
Sigurimi Shëndetësor	20,481	20,481	20,481	21,091	21,091	610
Te ardhurat per kompen ne vlere te pronareve	905	905	905	905	905	0
Te ardhura Jotatimore	24,000	25,401	33,301	41,412	42,412	17,011
Transferta e fitimit nga Banka e Shqipërisë	0	0	0	0	0	0
Te ardhura nga Institucionet Buxhetore	13,300	13,300	13,300	13,300	14,300	1,000
Dividenti	300	300	300	300	300	0
Tarifat e Shërbimeve	3,700	3,700	3,700	3,700	3,700	0
Te tjera	6,700	8,101	8,101	8,212	8,212	111
Rezultati financiar i ISSH			7,900	7,900	7,900	7,900
Te ardhura nga Shpronësimit				8,000	8,000	8,000
TOTALI I SHPENZIMEVE	735,976	737,378	744,079	771,348	771,348	33,970
Shpenzime Korrente	605,018	605,497	605,998	617,342	629,059	23,562
Personeli	119,712	119,836	119,999	120,197	118,455	-1,380
Paga	92,165	92,273	92,432	92,586	91,123	-1,150
Kontributi per Sigurime Shoqërore	15,147	15,163	15,167	15,211	14,812	-350
Fondi i veçantë i pagave	400	400	400	400	520	120
Politika te reja pagash	11,000	11,000	11,000	11,000	120	-10,880
Indeksi i Pagave					11,000	11,000
Arsimi i Larte nga te ardhurat e veta	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	0
Interesat	66,177	66,177	66,158	64,328	60,328	-5,850
Te Brendshme	34,494	34,494	34,475	34,494	33,344	-1,150
Te Huaja	26,384	26,384	26,384	24,414	21,564	-4,820
Kontingjencë për risqet e borxhit	5,300	5,300	5,300	5,420	5,420	120
Shpenzime Operative Mirëmbajtje nga te cilat:	66,777	67,058	67,286	72,329	82,644	15,586
<i>Te qeverisjes qendrore</i>	<i>63,177</i>	<i>63,458</i>	<i>63,686</i>	<i>68,729</i>	<i>79,044</i>	<i>15,586</i>
<i>Arsimi i Larte nga te ardhurat e veta</i>	<i>1,000</i>	<i>1,000</i>	<i>1,000</i>	<i>1,000</i>	<i>1,000</i>	<i>0</i>
<i>Te tjera jashtë limitit</i>	<i>2,600</i>	<i>2,600</i>	<i>2,600</i>	<i>2,600</i>	<i>2,600</i>	<i>0</i>
Subvencionet	1,850	1,850	1,850	1,905	1,724	-126
Shpenzime per Fondet Speciale	248,877	248,877	248,877	248,877	251,877	3,000
Sigurime Shoqërore	178,038	178,038	178,038	178,038	177,258	-780
Politika te reja pensionesh	4,137	4,137	4,137	4,137	1,693	-2,445
Bonusi i Pensionisteve	3,650	3,650	3,650	3,650	9,874	6,224
Sigurime Shëndetësore	58,052	58,052	58,052	58,052	58,052	0
Shpenzime per Kompensimin ne Vlere te Pronareve	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	0
Shpenzime per Buxhetin Vendor	71,175	71,249	71,377	79,377	82,750	11,501
Transferrat nga Buxheti i Shtetit per pushtetin vendor	36,583	36,657	36,785	36,785	38,388	1,731
Transfer të pakushtëzuar e përgjithshme	24,343	24,343	24,343	24,343	25,773	1,430
Transfer të pakushtëzuar sektoriale (Grant Specifik)	10,740	10,814	10,942	10,942	11,115	301
Transfer te sektoriale per pagat	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	0
Buxheti vendor (të ardhurat e veta tatimore)	29,114	29,114	29,114	37,114	39,314	10,200
Taksa të ndara	1,478	1,478	1,478	1,478	1,478	0
Buxheti vendor (të ardhurat e veta jo-tatimore)	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	0
Financimi i huaj vendor dhe te tjera te mbartura	1,000	1,000	1,000	1,000	570	-430
Shpenzime te tjera	30,450	30,450	30,450	30,329	31,281	831
Pagesa e Papunësisë	800	800	800	800	764	-36
Ndihma Ekonomike dhe Paaftësia	26,250	26,250	26,250	26,129	24,949	-1,301
Mbështetje financiare per shtresat ne nevoje					2,167	2,167
Kompensim per ish te përndjekurit politike	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	0
Bonusi i lindjeve	2,200	2,200	2,200	2,200	2,200	0
Fondi Rezerve	2,500	2,500	2,500	3,500	3,770	1,270
Fondi Rezerve	2,500	2,500	2,500	3,500	3,250	750
Kontigjence per dif. e pages se Magjistrateve					520	520
Rezerve per zgjedhjet						0

Shpenzime Kapitale	128,458	129,381	135,581	150,506	132,219	2,839
Financimi Brendshëm	76,428	77,351	87,551	100,476	93,389	16,039
Investime nga të ardhurat e Arsimit të Lartë	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	0
Financimi Huaj	44,030	44,030	40,030	40,030	28,830	-15,200
nga të cilat: Energjia	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	0
Fondi i Rindërtimit	7,000	7,000	7,000	9,000	9,000	2,000
Transferte kapitale për për llogarime speciale të shpronësimeve				0		0
Transferte për Llog. e Fondit të Pensioneve në BSH	0	0			6,300	6,300
DEFICITI	-61,280	-61,280	-57,280	-57,280	-57,280	4,000
FINANCIMI DEFICITIT	61,280	61,280	57,280	57,280	57,280	-3,999
Brendshëm	76,825	76,825	71,346	61,397	69,827	-6,997
Te ardhura nga privatizimi						0
Hua-marrje e brendshme	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	0
Te tjera	26,825	26,825	21,346	11,397	19,827	-6,997
I Huaj	-15,545	-15,545	-14,066	-4,117	-12,547	2,998
Hua afatgjate (e marre)	30,030	30,030	26,030	26,030	17,600	-12,430
Ndryshimi i gjendjes së arkës						0
Ripagesat	-52,146	-52,146	-52,146	-45,379	-45,379	6,767
Mbështetje buxhetore	6,571	6,571	12,050	15,232	15,232	8,661

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Gjatë vitit 2024 buxheti i shtetit pësoi lëvizje të ndjeshme nga planifikimi fillestar, të cilat u finalizuan me Aktin Normativ nr. 5, datë 19.12.2024. Nga krahasimi i Ligjit Buxhetor fillestar me aktin e fundit normativ rezultoi se të ardhurat totale u rritën me rreth 38 miliardë lekë, duke arritur në 714,1 miliardë lekë. Të ardhurat tatimore u shtuan me rreth 24,2 miliardë lekë, kryesisht nga tatimi mbi fitimin që u rrit me rreth 6 miliardë lekë, tatimi mbi vlerën e shtuar me rreth 2,6 miliardë lekë dhe taksat kombëtare e të tjera me rreth 3,3 miliardë lekë, ndërkohë që të ardhurat nga pushteti vendor u rritën me mbi 10 miliardë lekë si rezultat i performancës së lartë në taksat lokale. Rritje të veçantë pati edhe në të ardhurat jotatimore, të cilat u rritën me rreth 17 miliardë lekë për shkak të përfshirjes së tepërisë financiare të ISSH dhe rikthimit në buxhet të fondeve nga llogaria e shpronësimeve në Bankën e Shqipërisë, ndërsa të ardhurat nga ndihmat u ulën me rreth 3,2 miliardë lekë.

Në kahun e shpenzimeve, shpenzimet totale u shtuan me rreth 34 miliardë lekë duke arritur në 771,3 miliardë lekë. Shpenzimet korrente u rritën me mbi 23 miliardë lekë, ku u evidentua një rritje e konsiderueshme e kostove operative të qeverisjes qendrore me rreth 15,6 miliardë lekë, si dhe një zgjerim i fondit rezervë me mbi 1 miliardë lekë, përfshirë edhe një kontingjencë të re për pagesën e magjistratëve. Politikat sociale u zgjeruan me rreth 6,2 miliardë lekë për bonusin e pensionistëve, ndërkohë që shpenzimet për ndihmën ekonomike dhe paaftësinë u reduktuan me rreth 1,3 miliardë lekë.

Shpenzimet kapitale, megjithëse në total u rritën me rreth 2,8 miliardë lekë, shfaqën lëvizje të ndjeshme: financimi i brendshëm për investime u rrit me rreth 16 miliardë lekë, ndërsa financimi i huaj u ul me rreth 15,2 miliardë lekë. Një rritje me 2 miliardë lekë u planifikua për fondin e rindërtimit dhe njëkohësisht u krijua një zë i ri prej 6,3 miliardë lekësh për transferte në fondin e pensioneve pranë Bankës së Shqipërisë.

Në aspektin fiskal, deficitin buxhetor u përmirësua, duke zbritur nga -61,3 në -57,3 miliardë lekë, ndërsa financimi i brendshëm i deficitit u ul me rreth 7 miliardë lekë dhe mbështetja buxhetore nga jashtë u rrit me gati 8,7 miliardë lekë. Këto lëvizje dëshmojnë një zhvendosje të dukshme nga financimet e huaja drejt përdorimit të burimeve të brendshme dhe të ardhurave shtesë të siguruar gjatë vitit.

Në përfundim, analiza tregon se buxheti i vitit 2024, nga faza e projektimit deri në miratimin e aktit të fundit normativ, pësoi ndryshime të thella strukturore. U rritën ndjeshëm të ardhurat tatimore, jotatimore dhe ato vendore, ndërsa shpenzimet u rishpërndanë me theks te kostot operative, politikat sociale dhe investimet e financuara nga burime vendase, përballë një tkurrjeje të qartë të financimit të huaj. Këto ndryshime pasqyrojnë një përshtatje të detyruar të politikës fiskale ndaj ecuresë reale ekonomike dhe një rishikim të prioriteteve gjatë vitit financiar

Në përfundim për sa trajtuar më sipër, nga auditimi rezulton se miratimi i tre akteve normative për ndryshimin e buxhetit në nivel të ardhurash dhe **shpenzimesh tregon për një planifikim jo të mirë** nga ana e institucioneve të qeverisjes qendrore, ministrive të linjës dhe Ministrisë së Financave, që nga faza e hartimit të projektbuxhetit deri në miratimin e aktit të fundit normativ.

Miratimi i Aktit Normativ nr.5 datë 19.12.2024 për ndryshimet në nivelin e fondeve buxhetore të miratuara pothuajse për të gjithë zërat buxhetore sipas tabelës të treguesve fiskalë të buxhetit të konsoliduar dhe tabelave të tjera shoqëruese, nuk është në përputhje me afatin e përcaktuar në nenin 48 “Afati për rishpërndarjen e fondeve buxhetore” të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar ku përcaktohet “E drejta e njësisve të qeverisjes së përgjithshme për rishpërndarjen e fondeve, të miratuara për vitin buxhetor, ushtrohet deri në datën 15 nëntor të çdo viti buxhetor.” dhe nenin 46 “Rishikimi i zbatimit të buxhetit” ku përcaktohet “Në muajin qershor të çdo viti, por jo më vonë se dita e paraqitjes së programit buxhetor afatmesëm në Këshillin e Ministrave, Ministri i Financave paraqet përpara Këshillit të Ministrave programin buxhetor afatmesëm dhe një raport për zbatimin e buxhetit të vitit në vazhdim, i cili publikohet. Ky raport përmban:

ç) propozimin e Ministrit të Financave për rishikimin apo jo të buxhetit.”

Mospërputhshmëria e ndryshimeve të buxhetit me akt normativ në muajin dhjetor vjen si pasojë edhe të faktit që për buxhetin e vitit të ardhshëm, referuar nenit 29 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, Kryeministri, brenda datës 20 tetor në emër të Këshillit të Ministrave i paraqet Kuvendit projekt buxhetin vjetor dhe referuar nenit 30 ky projekt ligj miratohet nga Kuvendi brenda datës 15 Dhjetor. Kështu, pas dorëzimit të projekt buxhetit të vitit 2025-2027, në tabelën 4 të treguesve fiskalë të konsoliduar, konstatohen ndryshime në të gjithë zërat analitikë të të ardhurave dhe shpenzimeve, krahasuar me të njëjtën tabelë të Aktit Normativ nr. 5 datë 19.12.2024, përse i përket planit të treguesve fiskalë.

Në konkluzion, miratimi i aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2024, është kryer përtej datës së paraqitjes së PBA të vitit 2025-2027 dhe nuk është shoqëruar sipas propozimit të argumentuar të rishikimit apo jo të buxhetit dhe duke shtuar apo ndryshuar fondet buxhetore me qëllim përputhshmërinë e tyre me realizimin faktik progresiv. Nga auditimi u konstatua se ndryshimi i ligjit të buxhetit i propozuar nga Këshilli i Ministrave vetëm 12 ditë para mbylljes së vitit buxhetor nuk përmbush kriteret e urgjencës dhe përkohshmërisë të kërkuara për nxjerrjen e një akti normativ me fuqi ligjore. Përdorimi i këtij instrumenti në këtë moment kohor vendos në dyshim efektivitetin ligjor të tij dhe krijon pasiguri juridike në rishpërndarjen dhe ekzekutimin e fondeve buxhetore, pasi periudha e mbetur për vitin buxhetor nuk siguron mundësi të mjaftueshme për zbatimin e ndryshimeve të miratuara.

Plani përfundimtar me ndryshime

Nga auditimi evidentohet se plani përfundimtar me ndryshime, përputhet me totalin e shpenzimeve të planit të miratuar me AN nr. 5, datë 19.12.2024, por ka diferenca midis zërave, të cilat në mënyrë të detajuar paraqiten si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 4 : “Ndryshimet e planit nga shpërndarjet e rishpërndarjet gjatë vitit 2024”

Në milionë lekë

Emërtimi	AN nr.5	Ndryshimet e planit									Plani përfundimtar
		Fondi Rez. Buxh. Sht.	Kontigjenca Politika te reja pagash	Fondi i vecante	Politika te reja per pensione	Bonusi pensionist	Mbeshetje financiare per shpenzime te tjera	Kontigj. per dif e pages	Rishpërndarje fondeve	Fondi Rindërtimit	
TOTALI I SHPENZIMEVE	771,348	3,250	11,000	520	1,693	9,874	2,167	520		9,000	771,348
I. Shpenzime Korrente	629,059										638,698
1 Personeli	118,455										114,679
Paga	91,123	12	6,466					128	-		97,237
Kontributi per Sigurime Shoqerore	14,812		967					7	1		15,787
Fondi i vecante i pagave, nga e cila:	520			192							192
Shperblimi i punonjesve mbeshtetes te Administrates Publike	120										
Politika te reja pagash	11,000		463								463
Arsimi i Larte nga te ardhurat e veta	1,000										1,000

2	Interesat	60,328										60,328
	Te Brendshme	33,344										33,344
	Te Huaja	21,564										21,564
	Kontigjencë për risqet e borxhit	5,420										5,420
3	Shpenzime Operative Mirëmbajtje nga te cilat:	82,644										84,617
	Te qeverisjes qendrore	79,044	866		319			385	403			81,017
	Arsimi i Larte nga te ardhurat e veta	1,000										1,000
	Te tjera jashtë limitit	2,600										2,600
4	Subvencionet	1,724	12									1,736
5	Shpenzime për Fondet Speciale	251,877										253,556
	Sigurime Shogërore	177,258			1,693	9,874						188,825
	Politika te reja pensionesh	1,693										
	Bonusi i Pensionisteve	9,874										
	Sigurime Shëndetësore	58,052		1,679								59,731
	Shpenzime për Kompensimin ne Vlere te Pronareve	5,000										5,000
6	Shpenzime për Buxhetin Vendor	82,750		1,425					35	8,194		92,405
	Transferrat nga Buxheti i Shtetit për pushtetin vendor	38,388										
	Transferte e pakushtëzuar e përgjithshme	25,773										
	Transferte e pakushtëzuar sektoriale	11,115										
	Transferte sektoriale për pagat	1,500										
	Buxheti vendor (të ardhurat e veta tatimore)	39,314										
	Taksa të ndara	1,478										
	Buxheti vendor (të ardhurat e veta jo-tatimore)	3,000										
	Financimi i huaj vendor & te tjera te mbartura	570										
7	Shpenzime te tjera	31,281										31,376
	Pagesa e Papunësisë	764			2				96			862
	Ndihma Ekonomike dhe Paafëtsia	24,949			8			2,167	-9			27,115
	Mbështetje financiare për shtresat ne nevojë	2,167										
	Kompensim për ish te përndjekurit politike	1,200										1,200
	Bonusi i lindjeve	2,200										2,200
II.	Fondi Rezerve	3,770										
	Fondi Rezerve	3,250	823									823
	Kontigjencë për diferençen e pages se Magjistrateve	520										
III.	Shpenzime Kapitale	132,219										125,527
	Financimi Brendshëm	93,389	1,537						-35	806		95,697
	Investime nga te ardhurat e Arsimit te Larte	1,000										1,000
	Financimi Huaj	28,830										28,830
	Energjia	2,000										
	Fondi i Rindertimit	9,000										
IV	Transf për Llog e Fondit te Pensi	6,300										6,300

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Nga tabela më sipër rezulton se:

Fondi Rezervë i Buxhetit të Shtetit në shumën **3,250 milionë lekë** është shpërndarë në zërat si më poshtë:

- Paga 12 milionë lekë;
- Shpenzime Operative mirëmbajtjeje nga të cilat të qeverisjes qendrore 866 milionë lekë;
- Subvencione 12 milionë lekë;
- Shpenzimet kapitale me financim të brendshëm janë shtuar me 1,537 milionë lekë dhe
- Fondi rezervë 823 milionë lekë.

Fondi i Kontigjencës Politika të reja pagash në shumën **11,000 milionë lekë** është shpërndarë në zërat si më poshtë:

- Paga 6,466 milionë lekë;
- Kontribute për sigurime shoqërore 967 milionë lekë;
- Sigurimet shëndetësore 1,697 milionë lekë;
- Shpenzime për buxhetin vendor në shumën 1,425 milionë lekë pa e detajuar në cilat zëra është bërë kjo shpërndarje;
- Politika të reja pagash 463 milionë lekë.

Fondi i Veçantë në shumën **520 milionë lekë** është shpërndarë në zërat si më poshtë:

- Shpenzime Operative mirëmbajtjeje nga të cilat të qeverisjes qendrore 319 milionë lekë;
- Pagesa e papunësisë 2 milionë lekë;

- Ndihma ekonomike dhe paaftësia 9 milionë lekë dhe
- Vetë Fondi i veçantë 192 milionë lekë.

Politikat të reja për pensione në shumën **1,693 milionë lekë** është shpërndarë në zërat si më poshtë:

- Shpenzime sigurime shoqërore në shumën 1,693 milionë lekë.

Bonusi i pensionistëve në shumën **9,874 milionë lekë** është shpërndarë në zërat si më poshtë:

- Shpenzime sigurime shoqërore në shumën 9,874 milionë lekë.

Kontigjenca për diferencën e pagës së magjistratëve në shumën **520 milionë lekë** është shpërndarë në zërat si më poshtë:

- Paga në shumën 128 milionë lekë;
- Kontribute për sigurime shoqërore në shumën 7 milion lekë;
- Shpenzime operative Mirëmbajtje nga të cilat Të qeverisjes qendrore në shumën 385 milionë lekë.

Fondi i rindërtimit në shumën **9,000 milionë lekë** është shpërndarë në zërat si më poshtë:

- Shpenzime për Buxhetin Vendor në shumën 8,194 milionë lekë;
- Shpenzime kapitale në shumën 806 milionë lekë.

Rishpërndarje fondesh, ku janë pakësuar:

- Shpenzime pagash në shumën 492 milionë lekë
- “Ndihma ekonomike dhe paaftësia” 8 milionë lekë dhe
- Financim i brendshëm i shpenzimeve kapitale në shumë 35 milionë lekë.

Janë rritur:

- Kontributet e sigurimeve shoqërore me 1 milionë lekë;
- Shpenzime operative Mirëmbajtje nga të cilat Të qeverisjes qendrore në shumën 403 milionë lekë
- Shpenzime për Buxhetin Vendor në shumën 35 milionë lekë;
- Pagesa e papunësisë 96 milionë lekë;

Planifikimi, rishpërndarja dhe realizimi i shpenzimeve operative për pagat

Me ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024” është miratuar numri i përgjithshëm i punonjësve buxhetorë sipas tabelës nr. 2 “Numri i punonjësve”, duke përcaktuar gjithsej 85,274 punonjës, nga të cilët 100 janë parashikuar si rezervë për institucionet qendrore përgjatë vitit. Plani përfundimtar i numrit të punonjësve pas ndryshimeve gjatë vitit paraqitet në shumën 84,469 punonjës, ndërkohë që realizimi faktik në numër punonjësish sipas sistemit paraqitet në shumën 77,576. Nga auditimi rezulton se nuk është plotësuar plani i përditësuar për sasi të përket numrit të punonjësve me 6,893 punonjës. Megjithatë numri i punonjësve paraqitet i paplotësuar sipas planifikimit, shpenzimet buxhetore në artikullin 600 janë planifikuar në rritje. Ndër zërat buxhetorë që kanë ndikuar në rritje vlerësohet efekti i rritjes së pagave në gjysmën e dytë të vitit, me anë të fondit në shumën 11 miliardë lekë, sipas përcaktimeve në pikën 3, të nenit 14 të ligjit nr. 97/2023, ku citohet: “Kontingjenca për rritjen e pagave prej 11 000 milionë lekësh përdoret me vendim të Këshillit të Ministrave për politika të reja pagash”.

Fondi i parashikuar në tabelën 5 shoqëruese të ligjit fillestar të buxhetit është në shumën 92,273 milionë lekë. Sipas raportit të marrë nga SIFQ për shpenzimet korrente në planifikimin fillestar dhe planin përfundimtar, rezulton se plani fillestar në SIFQ paraqitet në shumën 92,164,624 mijë lekë, ndërkohë që plani përfundimtar, pas të gjitha ndryshimeve me akt normativ/ rishpërndarje fondesh apo efektin e shpërndarjes së fondit për rritjen e pagave, paraqitet në shumën 97,236,597 mijë lekë (vetëm kapitulli 01 dhe 05 si burim financimi pa kapitullin 08). Sipas tabelës së ndryshimeve në planin e treguesve fiskalë, ndryshimet në zërin e pagave, llogaria 600, konstatohet se janë në shumën 6,114 milionë lekë, ndërkohë që efekti i llogaritjes së politikave të reja është 6,466 milionë lekë.

Gjithashtu, nga auditimi konstatohet se për disa institucione janë miratuar shtesa në llogarinë e pagave, të pa shoqëruara me shtesa përkatëse në llogarinë e kontributeve për sigurime shoqërore dhe shëndetësore. Këto raste janë identifikuar prej krahasimit të planifikimit fillestar

dhe planit përfundimtar të pasqyruar në sistemin SIFQ, në nivel institucioni, dhe paraqiten në tabelën e mëposhtme (duke përfshirë edhe kapitullin 08 si burim financimi):

Tabela nr. 5: “Institucione me rritje të pagave të pashoqëruar me rritjen e kontributeve”

Në lekë

Institucioni	Paga			Kontribute		
	Buxheti fillestar	Buxheti përfundimtar	Diferenca	Buxheti fillestar	Buxheti përfundimtar	Diferenca
Gjykata Kushtetuese	146,500,000	199,650,000	53,150,000	19,300,000	19,250,000	(50,000)
Mbështetje për shoqërinë civile	9,820,000	20,070,000	250,000	3,310,000	3,310,000	
Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi	49,300,000	50,400,000	1,100,000	8,730,000	8,730,000	

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Në mënyrë analoge, në lidhje me ndryshimet ndërmjet buxhetit fillestar dhe atij përfundimtar për zërat “paga” dhe “kontribute”, nga grupi i auditimit u evidentuan gjithashtu raste kur plani përfundimtar i pagave është rishikuar në ulje, ndërkohë që plani përfundimtar i kontributeve për sigurimet shoqërore është rishikuar në rritje. Këto mospërputhje janë konstatuar në nivel institucioni dhe paraqiten në tabelën e mëposhtme (duke përfshirë edhe kapitullin 08 si burim financimi):

Tabela nr. 6: “Institucione me ulje të pagave të shoqëruar me rritjen e kontributeve”

Në lekë

Institucioni	Paga			Kontribute		
	Buxheti fillestar	Buxheti përfundimtar	Diferenca	Buxheti fillestar	Buxheti përfundimtar	Diferenca
Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave	169,400,000	165,300,000	(4,100,000)	26,300,000	27,500,000	1,200,000
Instituti i Studimeve të Krimeve të Komunizmit	35,330,000	32,030,000	(3,300,000)	4,990,000	5,190,000	200,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Si përfundim, nga dy tabelat më sipër konstatohet se kahu i ndryshimeve ndërmjet planit përfundimtar dhe atij fillestar për pagat dhe kontributet për sigurime shoqërore e shëndetësore nuk ka qenë i njëjtë në të dy tabelat, çka tregon për mospërputhje në planifikim.

Nga të dhënat e analizuara, konstatohet se një pjesë e konsiderueshme e institucioneve nuk kanë arritur të plotësojnë strukturat e miratuara të punonjësve sipas planit përfundimtar, duke krijuar diferenca ndërmjet numrit faktik të punonjësve dhe atij të planifikuar. Konkretisht, për disa ministri si ajo e Arsimit dhe Sportit, e Brendshme, e Mbrojtjes, dhe Bujqësisë, kanë mosrealizimin më të lartë në numrin e punonjësve.

Fondi për rritjen e pagave

-Në nenin 11 të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, të ndryshuar janë parashikuar fonde për rritjen e pagave në administratën publike në shumën 11,000 milionë lekë dhe në pikën 3 dhe 4 të nenit 14 është përcaktuar që “Kontingjenca për rritjen e pagave prej 11 000 milionë lekësh përdoret me vendim të Këshillit të Ministrave për politika të reja pagash. 4. Shumat e shpërndara nga fondi rezervë, kontingjenca për risqet e borxhit dhe kontingjenca për rritjen e pagave shtojnë kufijtë e miratuar në tabelat 1 dhe 4, që përmenden në nenin 11 të këtij ligji.”. Ky fond është parashikuar si zë më vete në tabelën 4 të ligjit treguesit fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar. Nga auditimi konstatohet se rritja e pagave në sektorin publik është realizuar nëpërmjet përdorimit të fondit të kontingjencës, ndërkohë që sipas përcaktimeve të Ligjit të Sistemit të Menaxhimit Buxhetor, “Fond kontingjence” është fondi i pashpërndarë, që krijohet për të mbuluar risqet e mundshme, për të ardhurat dhe shpenzimet, gjatë zbatimit të buxhetit dhe sipas nenit 5 të tij ai krijohet për të përballuar efektet e mosrealizimit të të ardhurave dhe efektet e paparashikuara të normave të interesit. Rritja e pagave, e cila ka një natyrë të përhershme dhe me efekte të njëpasnjëshme në çdo vit buxhetor nuk reflekton veprime të njëkohshme që lidhen me një risk të veçantë të identifikuar gjatë viti buxhetor specifik. Kjo rritje u konstatua se nuk është realizuar e materializuar në ligjin e buxhetit vjetor si pjesë e një strategjie me efektet e përcaktuara në tabelat përkatëse të miratuara të ligjit për nivelin e shpenzimeve korrente sipas tabelës 1, në transfertën e pakushtëzuar dhe shpenzimet për buxhetin vendor sipas përcaktimeve për miratimin e tyre të përvitshëm në ligjin e buxhetit të vitit. Nga auditimi konstatohet se ky fond ka pasur përdorimin në rritje duke shtuar kufijtë e planit për secilin nga zërat buxhetorë sipas tabelës së mëposhtme:

Tabela nr. 7: Shpërndarja e fondit për rritjen e pagave në shumën 11,000 milionë lekë në zërat përkatës gjatë 2024.

Në milionë lekë

TOTALI I SHPENZIMEVE	771,348	11,000
Paga	91,123	6,466
Kontributi për Sigurime Shoqërore	14,812	967
Politika te reja pagash	11,000	463
Sigurime Shëndetësore	58,052	1,679
Shpenzime për Buxhetin Vendor	82,750	1,425

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Referuar veprimeve në sistemin informatik mbi rishikimet e planit buxhetor konstatohet se pjesa më e madhe e fondeve ka shkuar për rritjen e pagave në ministritë e linjës, ndërkohë që 1,679 milionë lekë janë shpërndarë për buxhetin e sigurimeve shëndetësore dhe 1,425 milionë lekë janë shpërndarë në formën e transfertës së pakushtëzuar shtesë për njësitë e vetëqeverisjes vendore, ndërkohë që vlera prej 463 milion lekë ka mbetur e pa alokuar nga fondi i përcaktuar prej 11,000 milionë lekë. Megjithëse rritja e pagave është parashikuar që në ligjin fillestar të buxhetit, efektet janë miratuar vetëm pas ndryshimeve në VKM përcaktuese të nivelit të pagave në administratën publike, dhe jo me një VKM të veçantë për përdorimin e fondit të rritjes së pagave (sikurse parashikohet në nenin 14 të ligjit nr. 97/2023 që kontingjenca për rritjen e pagave përdoret me vendim të Këshillit të Ministrave për politika të reja pagash). Kjo është reflektuar duke ndryshuar VKM si më poshtë:

-VKM nr. 421, datë 26.06.2024 “Për një ndryshim në VKM nr. 325, datë 31.05.2023 “Për miratimin e strukturës së pagave, niveleve të pagave dhe shtesave të tjera mbi pagë të Zëvendësministrit, Funkionarëve të Kabineteve, Prefektit, Nënprefektit, Nëpunësve civilë dhe nëpunësve në disa institucione të administratës publike”.

-VKM nr. 422, datë 26.06.2024 “Për një ndryshim në Vendimin nr. 326, dt. 31.05.2023 të KM, “Për pagat e punonjësve mbështetës dhe punonjësve të tjerë të specialiteteve të ndryshme në disa institucione të administratës publike”.

-VKM nr. 424, datë 26.06.2024 “Për miratimin e strukturës së pagave, niveleve të pagave e shtesave mbi pagë, kompensimeve dhe trajtimeve të tjera financiare të punonjësve të sistemit shëndetësor, në institucionet shëndetësore në sistemin e ministrisë përgjegjëse për shëndetësinë, në strukturat shëndetësore të forcave të armatosura të RSH, të drejtorisë përgjithshme të burgjeve dhe të drejtorisë së përgjithshme të policisë së shtetit”.

-VKM nr. 425, datë 26.06.2024 “Për miratimin e strukturës dhe të niveleve të pagave të punonjësve mësimorë dhe të punonjësve të tjerë jomësimorë në institucionet arsimore dhe në institucionet plotësuese të sistemit arsimor parauniversitar”.

Punonjësit me kontratë të përkohshme

Nga auditimi mbi detajimin e punonjësve me kontratë të përkohshme përgjatë vitit 2024, është konstatuar se në nenin 12, pika të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, i ndryshuar është përcaktuar që “Këshilli i Ministrave përcakton numrin e punonjësve me kontratë të përkohshme për çdo ministri dhe institucion qendror. Rregullat për kontraktimin dhe pagesën e punonjësve të përkohshëm përcaktohen në aneksin 5 që i bashkëlidhet këtij ligji”. Për vitin 2024, është miratuar VKM nr. 39 datë 24.01.2024 “Për përcaktimin e numrit të punonjësve me kontratë të përkohshme, për vitin 2024, në njësitë e qeverisjes qendrore”, ku numri përgjithshëm sipas lidhjes 1 të këtij vendimi është 2,167 punonjës me kontratë, klasifikuar për pozicion në çdo institucion. Kjo listë është shtuar me VKM nr. 164, datë 20.3.2024 për 94 punonjës të tjerë. Nga auditimi konstatohet se në VKM që është miratuar për numrin e punonjësve, nuk rezulton të jetë përcaktuar efekti financiar për buxhetin e shtetit për vitin 2024, në një kohë që sipas pikës 1 dhe 2 të Aneksit 5 të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, i ndryshuar përcaktohet që “Numri i punonjësve me kontratë të përkohshme miratohet nga Këshilli i Ministrave nëpërmjet propozimit të Ministrit përgjegjës për Financat. Institucioni duhet të ketë fondet e nevojshme për mbulimin e shpenzimeve të personelit të kontraktuar”. Në dokumentacionin e vendosur në dispozicion për punonjësit me kontratë nuk rezulton të jetë

dokumentuar procesi i verifikimit nëse institucioni ka fondet e nevojshme për mbulimin e shpenzimeve të personelit të kontraktuar.

Sipas ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, i ndryshuar është përcaktuar që rregullat për kontraktimin dhe pagesën e punonjësve të përkohshëm përcaktohen në aneksin 5 që i bashkëlidhet këtij ligji, dhe në aneksin 5 parashikohet që “Kontraktimi i punonjësve bëhet në përputhje me kriteret e parashikuara për atë pozicion pune, për një periudhë kohore deri në 6 muaj gjatë një viti buxhetor me kohë pune ditore të plotë, ose deri në 6 orë në ditë përgjatë vitit buxhetor. Përjashtim nga ky përcaktim, bën kontraktimi i punonjësve që kryejnë një veprimtari që realizon të ardhura dytësore, përdorimi i të cilave parashikohet në ligjin vjetor të buxhetit, për këtë qëllim.”. Në pikën 6 të VKM nr. 39 datë 24.01.2024 është përcaktuar që “Rregullat përjashtimore për punësimin e punonjësve në funksionin “Specialist” në Kryeministri janë: a) Kohëzgjatja e punës është 8 orë përgjatë gjithë vitit buxhetor; b) Niveli i pagës për këta punonjës është kategoria IV-I”.

Në lidhjen 1 të VKM nr. 39 datë 24.01.2024 janë përcaktuar pozicionet sipas institucioneve të varësisë e institucioneve qendrore si dhe kohëzgjatja e punës së bashku me numrin përkatës të punonjësve. Nga analiza e të dhënave të paraqitura mbi numrat e punonjësve të miratuar për vitin 2024, në krahasim edhe me vitin 2023 konstatohen se përgjithësisht paraqiten të njëjtat pozicione me të njëjtën kohëzgjatje për institucionet që kanë numrin më të madh të punonjësve të parashikuar si më poshtë:

Tabela nr. 8: “Krahasimi i punonjësve të përkohshëm mes vitit 2023 dhe 2024”

Ministri linje/Institucioni	Pozicioni	orë/ditë	Kohëzgjatja	Punonjës 2023	Punonjës 2024
Kryeministria				68	79
Kryeministria	Operator	6 orë/ditë	Vjetore	22	20
Kryeministria	Specialist			46	59
Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural				300	282
Agjencitë Rajonale të Shërbimit Veterinar dhe Mbrojtjes së Bimëve Tiranë, Elbasan, Vlorë e Shkodër	Teknik të mesëm (veterinerë)	6 orë/ditë	Vjetore	60	59
Ministria e Financave dhe Ekonomisë				703	621
Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit dhe Degët e Thesarit	Specialist	6 orë/ditë	Vjetore	28	10
Degët e Thesarit në Rrethe	Sanitar	4 orë/ditë	Vjetore	28	29
Degët e Thesarit në Rrethe	Punonjës arkivi	6 orë/ditë	Vjetore	23	16
Drejtoria e P. Tatimeve dhe Drejtoritë Rajonale Tatimore	Punonjës shërbimi	8 orë/ditë	6-muaj	300	300
DPD-ja dhe degët doganore	Punonjës shërbimi (Akciza+Infopoint)	6 orë/ditë	Vjetore	96	96
Ministria e Arsimit dhe Sportit				77	71
Drejtoritë rajonale zyrtar arsimorë/zyrtar vendore arsimorë	Sanitar	4 orë/ditë	Vjetore	56	56
Ministria Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale				340	358
Drejtoritë Rajonale të Operatorit të Shërbimeve të Kujdesit Shëndetësor dhe Qendra Kombëtare e Urgjencës Mjekësore	Specialist profile të ndryshme të shëndetësisë/koordinator/punonjës mbështetës	8 orë/ditë	6-muaj	100	100

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Për sa më sipër, **konstatohet se nuk përmbushen kushtet për objektiva të përkohshme të kontraktimit të këtyre punonjësve**, sipas përcaktimeve të pikës 2, kreu IX, neni 140 i Kodit të Punës së Republikës së Shqipërisë, i ndryshuar, ku citohet se “...Lidhja e kontratës së punës për një periudhë të caktuar duhet të justifikohet me arsye objektive, që lidhen me natyrën e përkohshme të detyrës, në të cilën punëmarrësi do të punësohet”. Për aq kohë sa detyrat për këto pozicione përcaktohen në VKM të përvitshme, **nuk kemi të bëjmë me detyra të përkohshme që të justifikojnë arsye objektive dhe këto detyra nuk janë integruar në strukturat e miratuara të institucioneve përkatëse**. Me propozimin e Ministrit të Financave nga Këshilli i Ministrave janë miratuar të njëjtat kuota për punonjës me kontratë të përkohshme, për të njëjtat pozicione, duke mos përmbushur kushtin e “përkohshmërisë” që legjitimon lidhjen e kontrata me afat të caktuar dhe shmangien e përfshirjes së tyre në strukturat organike të institucioneve. **Përdorimi i këtyre kontratave në mënyrë të njëpasnjëshme ekspozon buxhetin ndaj riskut të përcaktimit të kontratave me afat të caktuar automatikisht në kontrata me afat të pacaktuar dhe shmangies nga procedurat normale konkurruese të rekrutimit me qëllim plotësimin e strukturave.**

Fondi për Kontigjencën për diferencat e pagave të magjistratëve.

Në buxhetin e vitit 2024, sipas ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, të ndryshuar është përcaktuar pikën 10 të nenit 11 që “ *Fondi prej 520 milionë lekësh, i detajuar për çdo institucion mbi fondet e parashikuara për këto institucione në tabelën 1 bashkëlidhur këtij ligji, përdoret për pagesën (këstin) e fundit të diferencës së pagës së magjistratit nga 1 janari 2019 e në vazhdim, sipas arsyetimit të bërë nga Gjykata Kushtetuese në vendimin nr. 35, datë 22.11.2022. Detajimi i këtij fondi në artikuj buxhetorë bëhet nga vetë institucionet, referuar aneksit nr.9, bashkëlidhur këtij ligji, dhe ekzekutohet deri më 31 janar 2025* “. Nga auditimi konstatohet se megjithëse vendimi i Gjykatës Kushtetuese i përket viteve të mëparshme buxhetore, nuk janë parashikuar fondet e nevojshme që në planifikimin fillestar për pagesën e këtyre detyrimeve të prapambetura që lidhen me paga të punonjësve të sistemit të drejtësisë. Fondet janë parashikuar vetëm në fund të vitit nëpërmjet aktit normativ përkatës dhe nuk janë reflektuar në shtesën e kufijve sipas tabelave përkatëse të ligjit, duke mos ndjekur procedurën normale të parashikimit dhe ndryshimit të fondeve buxhetore sipas tabelave të miratuara të ligjit.

Nga auditimi konstatohet se klasifikimi i fondit prej 520 milionë lekësh, të përcaktuar në nenin 11, pika 10 të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, të ndryshuar, është realizuar në mënyrë të diferencuar në llogari ekonomike të ndryshme, përkatësisht në zërin 600 – paga në shumën 128 milion lekë, zërin 601 – kontribute sigurimesh në shumën 7 milion lekë dhe zërin 602 – shpenzime operative në shumën 385 milion lekë. Ky detajim jo i unifikuar ka sjellë që ekzekutimi i të njëjtit detyrim, që rrjedh nga vendimi nr. 35, datë 22.11.2022 i Gjykatës Kushtetuese, të trajtohet ndryshe ndërmjet institucioneve të sistemit të drejtësisë. Për një pjesë të institucioneve pagesat janë realizuar si paga, duke gjeneruar automatikisht detyrimin për kontribute të sigurimeve shoqërore/shëndetësore dhe tatim mbi të ardhurat nga punësimi, ndërkohë që për pjesën tjetër janë ekzekutuar si shpenzime operative, pa pasqyruar kontributet dhe tatimet përkatëse. Ky klasifikim i fragmentuar krijon trajtim të pabarabartë të punonjësve përfitues, si dhe mospërputhje me parimin e saktësisë dhe uniformitetit në aplikimin e klasifikimit ekonomik të shpenzimeve buxhetore.

Bonusi i pensionistëve dhe indeksimi i pensioneve.

Në buxhetin e vitit 2024 sipas ligjit 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024” të ndryshuar janë përcaktuar fondet për indeksimin e pensioneve dhe bonusin e pensionistëve, duke përcaktuar në pikën 3 të nenit 4 që “*Fondi për indeksimin e pensioneve është 1,693 milionë lekë dhe bonusi i pensionistëve, 9,874 milionë lekë. Ky fond ndahet midis skemave sipas përcaktimeve në Vendimin e Këshillit të Ministrave. Përdorimi i këtij fondi bëhet sipas përcaktimeve në nenin 61, të ligjit nr. 7703, datë 11.5.1993, “Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.*” Të dy këto fonde paraqiten të ndryshuar në fund të vitit në një vlerë të konsiderueshme ndërkohë, që sipas planifikimit fillestar dhe realizimit të dhënat paraqiten si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 9: “Ndryshimi i “Bonusi i pensionistëve” dhe “Fondit indeksimi i pensioneve” që prej projekt buxhetit deri në realizimin 2024”

Në milionë lekë

Emërtimi	Projekt Buxheti 2024	Buxheti fillestar 2024	Akti Normativ 1/2024	Akti Normativ 3/2024	Akti Normativ 5/2024	Fakti 2024	Diferenca fakt plan
Politika te reja pensionesh	4,137	4,137	4,137	4,137	1,693	0	-1,693
Bonusi i Pensionisteve	3,650	3,650	3,650	3,650	9,874		-9,874

Nga auditimi i zbatimit të buxhetit për vitin 2024 konstatohet se fondet e parashikuara për indeksimin e pensioneve dhe për bonusin e pensionistëve, të përcaktuara në nenin 4, pika 3 të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, të ndryshuar, nuk janë zbatuar sipas planifikimit fillestar. Në projektbuxhet dhe në ligjin e miratuar, ishte parashikuar një fond prej **4,137 milionë lekësh** për indeksimin e përhershëm të pensioneve dhe **3,650 milionë lekësh** për bonusin individual të pensionistëve.

Gjatë vitit, me VKM nr. 736, datë 27.11.2024, Këshilli i Ministrave vendosi akordimin e një bonusi për festat e fundvitit me efekt financiar **9,874 milionë lekë**, duke tejkaluar ndjeshëm nivelin e planifikuar fillestar. Si burim financimi u përdor: (i) ulja e fondit të indeksimit të pensioneve, (ii) fondi ekzistues për bonusin në ligjin e buxhetit dhe (iii) fonde shtesë nga buxheti i shtetit dhe skema e sigurimeve shoqërore. Përballimi i plotë i efekteve financiare u bë i mundur vetëm pas miratimit të aktit normativ nr. 5, datë 19.12.2024, pra **pas daljes së vendimit të Këshillit të Ministrave**.

Në përfundim, vlera e përgjithshme e fondeve për pensionet nga këto dy zëra u rrit nga **7,787 milionë lekë në 11,567 milionë lekë**, me një zhvendosje të dukshme nga fondi i indeksimit me karakter të përhershëm drejt bonusit me karakter të përkohshëm.

Këshilli i Ministrave ka miratuar shpërndarjen e fondeve për bonusin e pensionistëve pa pasur burimet e nevojshme të siguruar paraprakisht në buxhetin e miratuar. Ky vendim ka reduktuar fondin për indeksimin e përhershëm të pensioneve dhe ka rritur në mënyrë disproporcionale fondin për bonusin me karakter të përkohshëm. Në këtë mënyrë, efekte financiare të konsiderueshme janë akomoduar vetëm pas miratimit të aktit normativ nr. 5/2024, duke treguar se vendimmarrja nuk është mbështetur nga burime reale të planifikuara në momentin e nxjerrjes së VKM-së. Ky veprim nuk përputhet me parimet e planifikimit buxhetor, të cilat kërkojnë që shpenzimet të mbështeten mbi fonde të disponueshme dhe të parashikuara në ligjin e buxhetit.

Mbështetje financiare për shtresat në nevojë

Mbështetja financiare për shtresat në nevojë është miratuar sipas VKM nr. 854 datë 26.12.2024 *“Për mbështetjen financiare të disa kategorive të veçanta për vitin 2024”* në shumën 2,166,525 mijë lekë, detajuar në programin 10430 në llogarinë ekonomike 606, grupi 13. Sipas kësaj VKM-je është përcaktuar mbështetje financiare në shumën 15,000 lekë për përfituesit sipas kategorive të përcaktuara. Në lidhje me këtë VKM, Ministria e Financave ka dërguar mendim mbi projekt aktin dhe relacionin shoqërues me nr. 17556/1 datë 23.12.2024 duke u shprehur parimisht dakord me sugjerime për ndryshim emërtesash, në vijim të kërkesës elektronike për mendim të dërguar nga MSHMS nëpërmjet sistemit e-akte. Në relacion shpjegues është cituar dhënia e shpërblimit për festat e fundvitit për 144,435 familje dhe individë në nevojë përfitues të programit të ndihmës ekonomike dhe aftësisë së kufizuar, të verbër, paraplegjikë, tetraplegjikë si dhe ndihmësit personalë të tyre, duke cituar që efektet financiare që rrjedhin nga zbatimi i këtij vendimi përballohen nga fondi i kontigjencës i miratuar për vitin 2024.

Kërkesa e Albcontrol SHA

Në kuadër të shqyrtimit të kërkesës për financim nga buxheti i shtetit në favor të shoqërisë “Albcontrol” SHA, grupi i auditimit ka analizuar dokumentacionin përkatës të vënë në dispozicion, konkretisht shkresën e Sekretarit të Përgjithshëm të Ministrisë së Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit (MEKI) me nr. 15710/1, datë 16.12.2024, e protokolluar në Ministrinë e Financave me nr. 17224, datë 16.12.2024.

Kjo shkresë i referohet kërkesës së shoqërisë “Albcontrol” SHA nr. 3316, datë 13.12.2024, përmes së cilës i kërkohet MEKI-t mundësimi i një fondi buxhetor në shumën 2,000,000,000 (dy miliardë) lekë për mbulimin e nevojave të funksionimit për vitin.

Në shkresë është evidentuar se:

- Shoqëria ndodhet në pamundësi financiare, për shkak të bllokimit të të ardhurave të saj që prej dhjetorit 2020 nga autoriteti Eurocontrol, në zbatim të vendimit të Gjykatës së Shkallës së Parë të Brukselit.
- Eurocontrol ka transferuar shumën e të ardhurave të Albcontrol drejt një përmbaruesi, si pjesë e zbatimit të vendimit gjyqësor, duke e lënë shoqërinë pa burime të disponueshme.
- Si pasojë, Albcontrol po përballlet me detyrime të prapambetura ndaj të tretëve, huamarrje të pashlyera dhe mungesë fondesh për shpenzime operative, investime dhe mirëmbajtje të sistemeve kritike. Shoqëria thekson se për të vijuar funksionimin sipas standardeve

ndërkombëtare dhe rregulloreve vendase, është e domosdoshme mbështetja buxhetore për vitin 2025.

✓ Në relacionin e aktit normativ të dhjetor 2024, në lidhje me këtë kërkesë konstatohet se një nga rishikimet e buxhetit të vitit 2024, në kahun e shpenzimeve është si më poshtë: *“Akordimin e një fondi në masën 2 miliardë lekë për shoqërinë Albcontrol sh.a, si huadhënie në formën e transfertës përmes Ministrisë së Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit, bazuar në shkresat zyrtare nr. 9764/1 datë 16.12.2024 të MIE dhe nr. 15710/1 datë 16.12.2024 të MEKI për këtë qëllim.*

Në aktin normativ nr. 5, datë 19.12.2024, konkretisht në pikën 12 të nenit 5 përcaktohet se : *“Fondi prej 2,000 milionë lekësh në programin “Planifikim, menaxhim, administrim” i ministrisë përgjegjëse për zhvillimin ekonomik i transferohet shoqërisë “Albcontrol, SHA.”, si mbështetje financiare në formën e huasë.”*

Nga verifikimi i bërë nga grupi i auditimit në databazën e pagesave 2024 konstatoi se, shuma prej 2 miliardë lekësh është ekzekutuar nga aparati i MEKI dhe është regjistruar në llogarinë ekonomike 604 (6044099) – *“Të tjera transfertë për institucionet jofitimprurëse”.*

Pagesa është shoqëruar me përshkrimin: *“MEKI, transfertë për Albcontrol, dhënie hua, urdhri nr. 1159 datë 26.12.2024, memo nr. 15710/1 datë 26.12.2024, marrëveshje huaje nr. 525 datë 17.01.2025, kërkesa nr. 15710 datë 16.12.2024, vendimi i Asamblesë nr. 29, datë 11.02.2022, vendimi nr. 38, datë 03.03.2022, vendimi nr. 88, datë 23.08.2022, vendimi nr. 111, datë 27.12.2022 dhe vendimi nr. 104, datë 22.11.2022”, me veprim të autorizuar në sistem më datë 22.01.2025 dhe me datë furnitori 25.12.2024.*

Në lidhje me këtë praktikë, në dispozicion të grupi të auditimit në emalin e datës 08.07.2025 i vu në dispozicion urdhër shpenzimi nr. 1342, datë 23.01.2025 me objekt *“Transfertë për Albcontrol- dhënie hua”,* Urdhri i Ministrit të MEKI nr. 1159, datë 26.12.2024 ku është urdhëruar Drejtoria e Buxhetit dhe Menaxhimit Financiar për të transferuar 200 milionë lekë në llogarinë e Albcontrol SHA, si mbështetje buxhetore në formë e huasë. Në lidhje me huanë është lidhur marrëveshja mes palëve për dhënien e huasë, e protokolluar nga MEKI me nr. 525, datë 17.01.2025 dhe nga Albcontrol SHA me nr. 109, datë 17.01.2025. Kjo kontratë në nenin 3 *“Interesi dhe afati”* citon se: *“Afati i shlyerjes, monedha e shlyerjes, pagesa pa zbritje, shlyerja e huasë para afatet dhe penaltite do të përcaktohen më marrëveshje ndërmjet MIE dhe MF, duke qenë se lidhi nr. 40/2024, ka parashikuar prishjen e shoqërisë aksionare ALBCTRL sha duke i dhënë edhe statusin e entit jobuxhetor, nën mbikëqyrjen e ministrit përgjegjës për çështjet e transportit ajror”.* Pra, elementët e nenit 3 nuk janë përcaktuar, por janë lënë në kompetencë të MF, dhe ende nuk janë realizuar.

Në lidhje me transferimin e fondit prej 2 miliardë lekësh për Albcontrol SHA, megjithëse në aktin normativ nr. 5, datë 19.12.2024, fondi është përcaktuar si mbështetje financiare në formën e huasë, nga auditimi konstatohet se shuma është regjistruar në llogarinë ekonomike 604 *“Të tjera transfertë për institucionet jofitimprurëse”*, e cila nuk pasqyron natyrën e huadhënies dhe nuk siguron monitorimin e kthimit të fondit, duke sjellë mospërputhje ndërmjet trajtimit juridik dhe atij kontabël të transaksionit. Në vitin 2023, shoqëria Albcontrol ka përfituar një hua në shumën 3,000,000,000 lekë nga ish-Ministria e Financave dhe Ekonomisë, sipas një marrëveshjeje huaje, e cila është pasqyruar në treguesit fiskalë të vitit përkatës në seksionin *“Shpenzime”*, në zërin *“Të tjera”*, nënzhëri *“Hua e dhënë për Albcontrol”*.

Kërkesa e ASHK

Me shkresën nr. 7526/3, datë 18.10.2024, Drejtoria e Përgjithshme e Agjencisë Shtetërore të Kadastrës (ASHK), institucion në varësi të Kryeministrit, i ka paraqitur Ministrisë së Financave një kërkesë për financim shtesë për zgjatjen e periudhës së zbatimit të projektit *“Digjitalizimi i të dhënave kadastrale të pasurive të paluajtshme”.* Kjo kërkesë është bërë në vijim të vendimit të Këshillit Drejtues të ASHK-së nr. 7, datë 27.06.2024, sipas të cilit është miratuar vijueshmëria e projektit deri në dhjetor të vitit 2025. Në kërkesë janë paraqitur të dhëna mbi shpenzimet e kryera që prej vitit 2022 (kur ka nisur zbatimi i projektit) deri në

muajin shtator 2024 dhe fondet e nevojshme për periudhën e mbetur deri në fund të vitit 2024. Projekti i mësipërm konsistonte në digjitalizimin e 4,076,000 kartelave të planifikuara, ku deri në momentin e kërkesës ishin digjitalizuar 1,424,000 kartela, pra rreth 35%, ndërsa 2,652,000 kartela, sipas kërkesës mbeten ende për t'u përpunuar në vijim. Për realizimin e objektivave është kërkuar zgjatja e projektit deri në qershor të vitit 2026, megjithëse kjo shtyrje nuk është miratuar ende nga Këshilli Drejtues. Për rrjedhojë, është kërkuar nga Ministria e Financave financimi për periudhën 2024–2025 në shumën 743,532,838 lekë dhe për 6-mujorin e parë të vitit 2026 në shumën 216,605,562 lekë, duke e çuar vlerën totale në 960,138,400 lekë. Gjithashtu nga Drejtoria e Përgjithshme e ASHK është paraqitur dhe kërkesa për Projektin fillestar të regjistrimit për 106 zona kadastrale, në shumën totale 833,796,000 lekë, bashkëlidhur dhe fisha e projektit.

Më tej, me shkresën nr. 7506/4, datë 10.12.2024, ASHK ka paraqitur një tjetër kërkesë për mbështetje financiare për dy projekte: (i) për zgjatjen e projektit të digjitalizimit të të dhënave kadastrale dhe (ii) për projektin e regjistrimit fillestar për 106 zona kadastrale. Kërkesa është përcjellë nga Drejtori i Kabinetit të Zëvendës Kryeministres me shkresën nr. 6832, datë 16.12.2024, protokolluar në Ministrinë e Financave me nr. 17217, dhe përmban informacion mbi rëndësinë e projekteve për përfundimin e proceseve kalimtare të pronësisë sipas ligjit si dhe për certifikimin e saktë të pronës, si pjesë e proceseve ndërinstitucionale të qeverisë. Në vijim, Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit me memon nr. 17217, datë 16.12.2024, ka përcjellë kërkesën për shqyrtim Drejtorisë së Buxhetit dhe Menaxhimit Financiar. Sekretari i Përgjithshëm i Ministrisë së Financave, me shkresën nr. 17217/2, datë 16.12.2024, me objekt: “Kërkesë për shtesë fondesh në zërin e shpenzimeve operative , për vitin 2024” i ka kërkuar Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit shqyrtimin e kërkesës për shtesë fondesh **në zërin e shpenzimeve operative për vitin 2024 në shumën totale 1,577,328,838 lekë**, nga të cilat 743,532,838 lekë i përkasin projektit të digjitalizimit të të dhënave kadastrale dhe 833,796,000 lekë projektit për regjistrimin fillestar të zonave kadastrale, të planifikuara për t'u realizuar në programin buxhetor 01130 “Ekzekutimi i pagesave të ndryshme”.

Sa më sipër ky veprim **është në kundërshtim me nenin 19, të ligjit nr. 9936/2008** “Për menaxhimin e sistemit buxhetor”, të ndryshuar ku përcaktohet se: “Nëpunës autorizues në njësitë e qeverisjes qendrore është punonjësi i administratës publike i nivelit më të lartë të shërbimit civil. Për ministrinë përgjegjëse për financat, nëpunësi i parë autorizues emëron një punonjës të nivelit të lartë ose të mesëm të administratës publike si nëpunës autorizues.”

✓ Në relacionin e aktit normativ të muajit dhjetor 2024, konstatohet se mbi këtë kërkesë është parashikuar, në kahun e shpenzimeve “Financimin shtesë në masën rreth 1.57 miliardë lekë për dy projektet e Agjencisë Kombëtare të Kadastrës, të alokuar në buxhetin e Ministrisë së Financave bazuar në kërkesën nr. 17217/2 datë 16.12.2024 të MF, me qëllim financimin për projektet “Digjitalizimi i të dhënave kadastrale të pasurive të paluajtshme” dhe “Regjistrimi fillestar i zonave kadastrale”.

Në aktin normativ nr. 5, datë 19.12.2024, konkretisht në pikën 14 të nenit 5 përcaktohet se: “Fondi prej 1 577,4 milionë lekësh në programin “Ekzekutimi i pagesave të ndryshme”, i Ministrisë së Financave, i transferohet Agjencisë Shtetërore të Kadastrës për të financuar projektet: “Digjitalizimi i të dhënave kadastrale të pasurive të paluajtshme” dhe “Regjistrimi fillestar i zonave kadastrale”.

Nga verifikimi i databazës së pagesave për vitin 2024 konstatohet se:

Nga Aparati i Ministrisë së Financave është transferuar shuma 833,796,000 lekë nëpërmjet llogarisë 604009 “Të tjera transferime korrente”, për programin me kod 91003AG “Regjistrimi Fillestar i zonave Kadastrale” drejt Drejtorisë së Përgjithshme të ASHK me përshkrimin “Ministria e Financave. Transferim fondi financim projekt, “Digjitalizimi i të dhënave kadastrale të pasurive të paluajtshme, për regjistrimin fillestar të zonave kadastrale, Shkresa miratimit nr. 17217/6, dt.30.12.24, shkresa nr. 14796/1 datë 26.12.24, prot nr. 17217/5 datë 26.12.24, kërkesë nr. 17217/2 datë 16.12.2024”.

Nga Aparati i Ministrisë së Financave është transferuar shuma 743,532,000 lekë nëpërmjet llogarisë 604009 “Të tjera transferime korrente”, për programin me kod 91003AF “Digjitalizimi i të dhënave kadastrale të pasurive të paluajtshme” drejt Drejtorisë së përgjithshme të ASHK me përshkrimin si më lart “Ministria e Financave. Transferim fondi financim projekt, “Digjitalizimi i të dhënave kadastrale të pasurive të paluajtshme, për regjistrimin fillestar të zonave kadastrale, Shkresa miratimit nr. 17217/6, dt.30.12.24, shkresa nr. 14796/1 datë 26.12.24, prot nr. 17217/5 datë 26.12.24, kërkesë nr. 17217/2 datë 16.12.2024”.

NUMRI	PERSHI	KODI_L	MINIST	KODI_INS	EMRI_I	EC_ACC	EC_ACCOUNT_DESCRIPTION	KODI_F	EMRI_F	FURNIT	SHUMA
11031010 Min.Fin.Tr	10		Ministria e	1010001	Aparati Mi	6040009	Te tjera transferime korrente	91003AG	Regjistrim	DREJTORI/	833796000
11031010 Min.Fin.Tr	10		Ministria e	1010001	Aparati Mi	6040009	Te tjera transferime korrente	91003AF	Digjitalizim	DREJTORI/	743532838

Sa më sipër konstatohet se transferimi i fondeve është bërë në llogarinë 604.

Kërkesa nga Ministria e Arsimit dhe Sportit

Në dokumentacionin e administruar nga grupi i auditimit, në lidhje me kërkesat për shtesë fondesh dhe rishpërndarje, rezulton se nga MAS janë bërë kërkesa si më poshtë: me shkresën nr. 7906/1, datë 19.12.2024, zëvendësministri i MAS i ka dërguar MF “Kërkesë për shtesë buxheti për vitin 2024 (Akti normativ dhjetor 2024)”, sipas të cilës Komiteti Olimpik Kombëtar Shqiptar ka kërkuar financimin e vlerës së mbetur të projektit “Ekipet Sportive në Shkolla”, projekt i cili është financuar pjesërisht me Aktin Normativ ku parashikohet se përdorimi i fondeve do të përcaktohet me vendim të Këshillit të Ministrave, ku bashkëlidhur janë dhe kërkesa e financimit nga KOKSH. Nga verifikimi në modulën e pagesave konstatohet se transferimi i fondeve është bërë në llogarinë 604, në shumën 200,000,000 lekë më këtë akt normativ nëpërmjet llogarisë 604 dhe po ashtu gjatë vitit ka pasur dhe një transfertë tjetër në shumën 150,000,000 lekë në po të njëjtën llogari (604).

Fondet buxhetore dhe ndryshimi i tyre në nivel ministri linje

Përpos treguesve të konsoliduar të buxhetit të shtetit nga grupi i auditimit u verifikuan dhe ndryshimet në shpenzimet buxhetore sipas institucioneve që prej Projekt Buxhetit të vitit 2024 deri në ndryshimet me aktin e fundit normativ nr. 5 datë 19.12.2024, të cilat paraqiten si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 10 “Ndryshimi i buxhetit në nivel institucioneve sipas PBA, Projekt Buxhet, Ligjit të Buxhetit për vitin 2023 dhe Akteve Normative (AN nr. 1, AN nr. 3 dhe AN nr. 5)”

Në mijë lekë

Kodi	Emertimi i Institucionit / Programit	Projekt Buxheti 2024	LB nr. 97/2023	AN 1	An 3	AN 5
1	Presidenca	635,500	635,500	642,638	624,300	361,810
2	Kuvendi	1,789,166	1,919,167	1,830,637	1,938,167	1,826,967
3	Kryeministria	789,900	789,900	788,385	809,900	809,900
5	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	14,180,500	14,180,500	14,145,544	13,930,500	13,477,209
6	Ministria e Infrastruktura dhe Energji	52,777,485	52,777,485	65,800,222	64,387,485	67,317,805
10	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	57,244,183	57,244,183	10,204,561	10,967,750	11,758,150
11	Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë	52,223,097	52,223,097	62,096,551	52,592,107	51,531,512
12	Ministria e Kulturës	4,523,056	4,523,056	51,862,007	49,789,473	49,821,345
13	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	78,238,015	78,238,015	81,078,463	77,928,015	75,594,495
14	Ministria e Drejtësisë	14,678,650	14,778,650	15,831,945	14,905,650	14,355,093
15	Ministria e Evropës dhe Punëve të Jashtme	3,239,300	3,239,300	3,282,887	3,412,300	3,570,300
16	Ministria e Brendshme	25,910,056	25,910,056	27,995,489	27,359,856	27,963,406
17	Ministria e Mbrojtjes	48,338,376	48,338,376	50,639,765	48,693,876	40,636,479
18	Sherbimi Informativ Shtetëror	2,074,500	2,074,500	2,032,607	1,959,500	1,777,500
19	Drejtoria e Radio Televizionit	690,000	690,000	590,000	770,000	693,000
20	Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave	375,700	375,700	301,911	395,700	395,700
22	Akademia e Shkencës	447,380	447,380	439,872	463,380	463,380
24	Kontrolli i Lartë i Shtetit	684,000	684,000	702,983	684,000	629,000
26	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	3,523,107	3,523,107	3,088,237	3,600,675	2,694,928
28	Prokuroria e Përgjithshme	3,237,800	3,287,800	3,325,056	3,287,800	3,287,800
29	Këshilli i Lartë i Gjyqësor	4,834,459	4,967,459	4,957,845	4,869,459	4,774,459
30	Gjykata Kushtetuese	209,300	244,300	194,181	262,300	267,300
31	Agjensia Telegrafike Shqiptare	87,469	87,469	86,618	87,469	87,469
35	Këshilli i Lartë i Prokurorisë	209,083	214,083	214,593	214,083	214,083
40	Partitë Politike	355,800	355,800	355,800	355,800	355,800
41	Struktura e Posaçme kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar	1,581,063	1,901,063	1,651,070	1,813,563	1,309,563
50	Instituti Statistikës	1,182,500	1,182,500	1,068,871	1,182,500	980,500
55	Shkolla e Magjistratures	469,671	469,671	469,841	469,671	469,671
56	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	16,550,000	16,550,000	13,610,000	24,120,000	20,080,000

57	Qendra Kombetare e Kinematografise	164,948	164,948	165,355	181,248	183,748
63	Institucionet e sistemit te drejtise	1,006,700	1,037,100	538,024	1,117,100	1,188,800
66	Avokati i Popullit	178,209	178,209	181,897	178,209	178,209
67	Komisioneri per Mbikqyrjen e Sherbimit Civil	97,481	97,481	99,979	97,481	97,481
73	Komisioni Qendror i Zgjedhjeve	300,007	300,007	279,955	651,007	589,007
76	Inspektorati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave	223,480	271,480	229,158	286,480	278,480
77	Autoriteti i Konkurences	112,500	112,500	115,710	112,500	112,500
82	Keshilli Kombetar i Kontabilitetit	18,400	18,400	18,799	18,400	18,400
87	Institucione te tjera Qeveritare	12,870,619	13,290,619	12,434,489	15,764,452	18,135,252
88	Mbeshetje per Shoqerine Civile	130,525	130,525	131,259	130,525	130,525
89	Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale	144,700	168,700	140,428	168,700	159,700
90	Komisioni I Prokurimit Publik	108,898	123,898	113,767	116,898	114,198
91	Komisioneri per Mbrojtjen nga Diskriminimi	71,150	71,150	72,992	71,150	71,150
92	Instituti i Studimeve te Krimeve te Komunizmit	54,160	57,160	56,440	57,160	57,160
95	Autoriteti per Informimin mbi Dokumentet e ish-Sigurimit te Shtetit	152,100	165,900	158,036	165,900	163,900
TOTALI		406,712,993	408,040,194	434,024,869	430,992,489	12,270,141

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Nga tabela më sipër rezulton se fondet buxhetore kanë ndryshuar me 3 akte normative konkretisht:

- Nga Projektbuxheti në Ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024” shpenzimet totale janë rritur në shumën 1,327,201 mijë lekë;
- Me Aktin Normativ nr. 1, datë 21.02.2024 janë rritur shpenzimet totale buxhetore me 25,984,675 mijë lekë;
- Me Aktin Normativ nr. 3, datë 28.08.2024 janë ulur shpenzimet me 3,032,380 mijë lekë;
- Me Aktin normativ nr. 5, datë 19.12.2024 janë ulur shpenzimet buxhetore me 12,009,355 mijë lekë.

Pra nga faza e projektbuxhetit deri më ndryshimin e fundit me Aktin Normativ nr. 5/2024 shpenzimet buxhetore janë rritur më 12,270,141 mijë lekë.

Nga projekt buxheti në aktin e fundit normativ 9 institucione nuk kanë pësuar ndryshime, 13 kanë pësuar ulje të shpenzimeve buxhetore dhe 22 rritje të fondeve buxhetore. Institucioni që ka pasur uljen më të madhe të fondeve buxhetore ka qenë Ministria e Financave dhe ndër institucionet me rritje të shpenzimeve buxhetore ka qenë Ministria e Kulturës të strukturuar në janar të vitit 2024 ndarje e cila është reflektuar me aktet normative 1, 3 dhe 5. Ish Ministria e Financave dhe Ekonomisë, në fazën e projekt buxhetit dhe Ligjit të buxhetit ka pasur dhe programet si më poshtë:

- *Mbështetje për Zhvillim Ekonomik (04130);*
- *Mbështetje për Mbikëqyrjen e Tregut, Infrastrukturës e Cilësisë dhe Pronës Industriale. (04160);*
- *Sigurimi Shoqëror (10220);*
- *Tregu i Punës (10550);*
- *Inspektimi në Pune (04170);*
- *Arsimi i Mesëm (profesional) 09240;*
- *Strehimi (06190).*

Të cilat më ndarjen e ish MFE i kanë kaluar Ministrisë së Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit, veç sa më sipër MEKI i është shtuar dhe programi “*Mbështetje për Inovacion dhe Teknologji*” (01150).

Plani fillestar dhe i ndryshuar në lidhje me shpenzimet korrente.

Nga verifikimi i bërë nga grupi i auditimit mbi shpenzimet korrente të vitit 2024, sipas produkteve u konstatuan projekte të cilat kanë pasur planin fillestar negativ, pa efekt në programin buxhetor, por me efekte mes produkteve të detajuara, konkretisht projektet paraqiten si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 11: “Produkte, ku plani fillestar i shpenzimeve korente ka qenë negativ”

Në mijë lekë

Emërtimi programit	Artikulli	Kodi I produktit	Emërtimi I produktit	Buxheti fillestar	Buxheti Operativ
Shërbime të përgjithshme	601	91403AA	Akte ekspertimi te realizuara	-300,000	0
Planifikimi, Menaxhimi d	601	93501AA	Vendime te marra nga Këshilli	-2,160,000	0

Planifikimi, Menaxhimi d	600	97601AA	Deklarata Pasurie te Kontrolluara	-1,500,000	0
Totali				-3,960,000	0

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Nga observacionet e vëna në dispozicion të grupit auditues, rezultoi se vlerat negative janë pasojë e sistemeve të planit gjatë hedhjes në sistem të planit në nivel agregat.

Rishikimet për periudhën buxhetore 2024

Rishikimet buxhetore për vitin 2024 kanë qenë të shpeshta në kuadër të ndryshimeve të buxhetit nëpërmjet akteve normative apo rishpërndarjeve të tjera në kompetencë të pozicioneve të tjera sipas përgjegjësi të përcaktuara në ligjin për menaxhimin e sistemit buxhetor. Nga SIFQ janë analizuar të dhënat e rishikimeve buxhetore të kryera për llogari të vitit 2024 dhe rishikimet e kryera që kanë ndryshuar nivelin e fondeve edhe për vitet e tjera buxhetore në kuadër të menaxhimit të buxhetit në nivel 3-vjeçar. Popullata e rishikimeve të kryera për llogari të vitit 2024 sipas datës së librit të madh janar-dhjetor 2024, të kryera në periudhën janar 2024-shkurt 2025 përfshin 2516 rishikime unike sipas budget revision ID në shumën 306 miliard lekë në pakësim të fondeve buxhetore dhe 371.6 miliard lekë në rritje të fondeve buxhetore, përcaktuar për artikuj dhe institucione të ndryshme buxhetore. Efektet e akteve normative janë pasqyruara përgjithësisht në muajt mars, shtator dhe dhjetor 2024 e janar e shkurt 2025, sipas periudhës së miratimit të akteve normative. Duke hequr efektin e ndryshimeve me këto akte normative, nga përpunimi i të dhënave konstatohet se paraqiten gjithsej 1839 rishikime unike me pakësim të fondeve buxhetore në shumën 105 miliard lekë dhe rritje të fondeve buxhetore në shumën 176 miliard lekë. Përsa më sipër konstatohet se gati gjysma e rishikimeve buxhetore janë kryer jo si rezultat i ndryshimeve të ligjit të buxhetit dhe që përfshijnë rishikime nga projekti në projekt, ndërmjet programeve që nuk tejkalojnë 10% të totalit të programit, ndërmjet zërave të shpenzimeve korrente të të njëjtit program apo shpenzimeve korrente të të njëjtit program në njësi të ndryshme shpenzuese. Ndryshimi i fondeve buxhetore tregon për një planifikim jo të duhur, që nxit nevojën për rialokime.

Nga grupi i auditimit nga të dhënat e rishikimeve, u bë testimi për të krahasuar datën e krijimit të ndryshimit në SIFQ me periudhën buxhetore që ka prekur ndryshimi përkatës, nga ku rezultoi se:

1. Përgjatë muajve të vitit 2024 janë konstatohen rishikime me datë krijimi në SIFQ më të hershme se periudha buxhetore, mbi të cilën është kryer ndryshimi, pra në retrospektivë;
2. Në muajt janar dhe shkurt të vitit 2025 janë kryer rreth 32% e totalit të ndryshimeve buxhetore të vitit 2024.
3. Rishikimet e muajt shkurt 2025 kanë pasur të bëjnë me rishikime në fondin rezervë, Fondin Kontigjencë për rritjen e Investimeve dhe Fondi Kontigjencë për Këshillin e Ministrave.

Tabela nr. 12 “Rishikimet buxhetore me datë krijimi më të hershme se periudha buxhetore e ndryshuar”

Në lekë

Periudha e krijimit të # buxhetor	Periudha buxhetore												Totali	
	Jan-24	Feb-24	Mar-24	Apr-24	May-24	Jun-24	Jul-24	Aug-24	Sep-24	Oct-24	Nov-24	Dec-24		
24-Jan	53,759,18,620												53,759,18,620	
24-Feb	18,341,899	8,050,862,670											8,067,003,869	
24-Mar	175,295,302	589,916,971	29,464,009,221				1,500,000	2,300,000	92,000,000	46,500,000	24,800,000	57,700,000	30,453,821,494	
24-Apr			435,891,986	3,815,984,448		470,217,234	2,127,685,910	416,642,799	465,581,728	2,413,739,635		10,275,000	10,276,018,740	
24-May	4,840,000				6,454,978,844				1,750,000	131,300,986			7,774,669,830	
24-Jun		73,470,000			833,880					3,200,000,392	1356,439,960	375,034,700	5,005,677,931	
24-Jul				15,560,128,702		15,468,056,471	2,494,671,690	103,310,738	1,011,292,000	338,204,633	83,979,398	4,606,444,865	39,666,088,497	
24-Aug				462,000,000		4,907,789,430	64,363,972	8,150,390,018	1,843,095,828	8,899,605,042	1,329,853,170	8,907,880,445	60,854,977,897	
24-Sep				36,530,468,929		79,890,144	538,432,008	5,406,231,661	11,723,198,034	47,1587,333	3,871,181,907	6,1804,640,791	120,425,630,807	
24-Oct				44,427,542,918		560,007,582	1,201,093,230	756,102,609	2,683,141,255	5,485,059,307	1,290,175,121	12,317,437,406	68,720,569,429	
24-Nov				969,810,532		399,492,254	174,140,152	1,627,812,004	4,699,007,662	79,176,1240		7,812,279,602	17,295,715,174	
24-Dec				935,887,086		639,955,918	673,563,890	5,229,830,669	7,877,244,846	5,614,880,676	1,346,302,828	5,732,724,094	28,050,290,017	
25-Jan				34,461,833,013		35,515,203,854	3,158,100,683	7,162,344,141	8,286,464,606	30,591,359,812	770,524,510	57,310,712,460	113,679,452,088	
25-Feb		696,000							120,000,000				3,982,603,068	4,703,299,068
TOTALI	54,055,395,121	18,714,945,641	29,899,901,207	37,163,655,639	6,455,172,724	58,040,612,887	38,856,460,535	36,854,774,639	46,802,775,951	69,455,118,056	10,895,268,631	171,037,732,431	678,231,813,461	

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Sa i takon rishikimeve buxhetore, nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit është vënë në dispozicion databaza e rishikimeve buxhetore për efekt të vitit 2024, ku janë konstatuar

rishikime të fondeve buxhetore të kryera përgjatë gjithë vitit të cilat konsistojnë në rishikime me pakësime ose shtime të vlerës për qeverisjen qendrore dhe atë vendore. Rezulton se për efekt të vitit buxhetor 2024 janë kryer gjithsej 21,889 rishikime buxhetore me 2,516 kode ID unike të rishikimeve. Nga këto, 6,546 veprime kanë konsistuar në rritje në vlerë totale 371,622,097,390.05 lekë ndërsa 15,343 veprime janë në rënie të fondeve buxhetore në vlerë 306,609,716,071.05 lekë. Megjithatë, në veprime Increase/ Decrease (Rritje/ Rënie) evidentohen vlera negative, në përpjekje për të ruajtur tavanet buxhetore pavarësisht veprimit të ndërmarrë.

Tabela nr 13: Të dhëna mbi rishikimet buxhetore të vitit 2024

Lloji i veprimit	Numër veprimesh	Vlera e veprimeve	Veprime me minus
Rënie (D)	6,546	306,609,716,071.05	7
Rritje (I)	15,343	371,622,097,390.05	1,531
Total	21,889		

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Konstatohet se shpërndarja e rishikimeve evidentohet përgjatë gjithë vitit 2024 dhe në muajt Janar-Shkurt 2025. Ndarë sipas ID rezulton se rishikimet janë kryer më së shumti në muajt Prill, Gusht, Tetor, Nëntor dhe Dhjetor 2024, duke i përqendruar ato në muaj që pasojnë Aktet Normative të miratuara për buxhetin e vitit ushtrimor.

Tabela nr. 14: Shpërndarja e rishikimeve buxhetore përgjatë vitit 2024 dhe 2025

2024												2025	
Jan	Shk	Mar	Pri	Maj	Qer	Korr	Gush	Shta	Tet	Nën	Dhj	Jan	Shk
594	989	1,110	2,300	1,325	1,110	1,332	1,986	1,875	2,598	2,290	3,609	759	12
2.71%	4.52%	5.07%	10.51%	6.05%	5.07%	6.09%	9.07%	8.57%	11.87%	10.46%	16.49%	3.47%	0.05%

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Nga analiza e kryer mbi rishikimet buxhetore dhe muajin të cilin këto rishikime prekin, është evidentuar se numri më i lartë i transaksioneve të rishikimeve buxhetore ka prekur muajin Dhjetor 2024 me rreth 20% të rishikimeve totale. Krahasimisht me vitin e kaluar buxhetor, edhe në vitin 2024, tremujori i fundit i vitit (periudha Tetor – Nëntor – Dhjetor) paraqet pjesën më të madhe të transaksioneve për rishikime buxhetore. Në total, ky tremujor përbën 9,308 raste ose 42.52% të tyre.

Tabela nr. 15: Transaksionet e rishikimeve buxhetore me efekt buxhetin e vitit 2024 sipas muajve

01-2024	02-2024	03-2024	04-2024	05-2024	06-2024	07-2024	08-2024	09-2024	10-2024	11-2024	12-2024	Total
661	1,075	1,134	2,244	1,124	1,166	1,259	1,964	1,954	2,596	2,303	4,409	21,889

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Numri i rishikimeve buxhetore paraqitet i lartë (madje në rritje nga viti 2023 ku janë evidentuar 21,197 rishikime) dhe ka nisur në muajin Janar 2024 me detajimin e fondeve buxhetore sapo ka përfunduar procesi i detajimit fillestar buxhetor në nivel njësie ekonomike. Thuajse për të gjitha njësitë ekonomike paraqiten rishikime buxhetore.

Referuar pikës 9 të Udhëzimit nr. 2, datë 06.12.2012, i ndryshuar, përcaktohet se “*Numri i rishpërndarjeve të fondeve buxhetore për çdo njësi të qeverisjes qendrore mund të përbëjë një nga treguesit për vlerësimin e performancës gjatë zbatimit të buxhetit*”. Përpos sa më sipër, miratimi i Akteve Normative ka ndikuar në rritje të rishikimeve buxhetore.

Konstatohen rishikime të kryera në muajt Janar dhe Shkurt 2025 për efekt të vitit buxhetor 2025, ku vetëm në muajin Shkurt evidentohen 12 rishikime, rrjedhimisht në tejkalim të afateve të përcaktuar në ligjin për menaxhimin e sistemit buxhetor. Referuar ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, përcaktohet se e drejta për të kryer pagesa mbi planin e rishikuar zgjat deri në muajin janar pas vitit buxhetor ku përkatësisht neni 52 citon “*Shlyerja e angazhimeve, me përfundimin e afatit të parashikuar në paragrafin më lart, realizohet me fondet e miratuara për vitin buxhetor pasardhës, me përjashtim të rasteve kur shpenzimi është kryer përpara mbarimit të vitit buxhetor. Në këtë rast, pagesa kryhet brenda datës 31 janar të vitit buxhetor pasardhës. Kjo periudhë shërben për përgatitjen e dokumentacionit bazë dhe për kryerjen e pagesës*”. Gjithashtu, tabela e treguesve fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar ka afat publikimi deri në ditën e fundit të muajit Shkurt të vitit pasardhës (pas vitit buxhetor që raportohet).

Tabela nr. 16: Rishikime buxhetore të kryera përtej afatit (muaji Shkurt 2025)

ID rishikimi	Periudha GL	Balanca	Lloji i rishikimit	Shuma e rishikimit	Kodi i projektit	Data e krijimit

7208525	12-2024	342,643,324.00	D	23,400,747.00	0000000	11/02/2025
7208525	12-2024	54,305,048.00	D	467,524.00	0000000	11/02/2025
7208525	12-2024	47,126,672.00	D	734,048.00	0000000	11/02/2025
7208525	12-2024	28,917,000.00	D	1,000,000.00	0000000	11/02/2025
7208525	12-2024	59,585,092.00	D	692,546.00	0000000	11/02/2025
7208525	12-2024	375,374,255.00	D	1,249,297.00	0000000	11/02/2025
7208525	12-2024	30,621,832.00	D	1,910,916.00	0000000	11/02/2025
7209519	02-2024	58,235,000.00	D	300,000.00	93101AA	12/02/2025
7209519	02-2024	-	I	300,000.00	93101AA	12/02/2025
7209523	12-2024	391,307,199.00	I	1,000,000.00	0000000	12/02/2025
7221523	02-2024	5,000,000.00	D	48,000.00	91002AE	28/02/2025
7221523	02-2024	-	I	48,000.00	91002AE	28/02/2025

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH

Në nenin 48 “Afati për rishpërndarjen e fondeve buxhetore” të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, përcaktohet se “E drejta e njësisve të qeverisjes së përgjithshme për rishpërndarjen e fondeve, të miratuara për vitin buxhetor, ushtrohet deri në datën 15 nëntor të çdo viti buxhetor”. Megjithatë, evidentohen rishikime buxhetore përtej datës 15 Nëntor 2024, sipas tabelës në vijim. Këto rishikime buxhetore janë ndikuar dhe nga miratimi i Akteve Normative përgjatë periudhës nën auditim, duke ndryshuar të drejtën për të shpenzuar në pakësim apo shtesë të fondeve buxhetore të njësisve shpenzuese në muajin e fundit të mbylljes së buxhetit të shtetit për vitin buxhetor 2024.

Tabela nr 17: “Rishikime buxhetore përtej 15 Nëntor 2024”

Periudha	Numër transaksionesh	Numër rishikimesh grupuar sipas ID
Pas 15 Nëntor 2024	572	90
Dhjetor 2024	3,609	261
Janar 2025	759	72
Shkurt 2025	12	4
Total	4,952	427

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Në total, pas datës 15 Nëntor evidentohen 4,952 transaksione në vlerën 173,702,206,031 lekë, nga të cilat 1,733 transaksione për rishikime buxhetore në rënie, në vlerën 91,061,661,281 lekë dhe 3,219 transaksione për rishikime buxhetore në rritje në vlerë totale 82,640,544,750 lekë. Më lidhje me transaksionet për rishikimet buxhetore në rritje, nga auditimi u konstatuan 825 transaksione me vlerë negative, të cilat praktikisht përfaqësojnë rishikime në rënie, por në sistem janë klasifikuar si rishikime në rritje (I).

Tabela nr. 18: “Institucionet më përfaqësuese në rishikimet e kryera përtej datës 15 Nëntor 2024”

Përshkrimi i institucionit/fondit	Numri i transaksioneve	Vlera totale
Ministria e Infrastruktës dhe Energjisë	595	51,814,252,123
Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	468	16,909,910,005
(T) Njesite e Qeverisjes Vendore	18	16,414,576,437
(T) Rezerve për rritjen e pagave dhe pensione	36	13,925,178,885
Ministria e Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit	477	13,064,116,499
Ministria e Mbrojtjes	133	10,434,520,488
(T) Fondi Rezerve	25	10,118,829,030
(T) Sherbimi i Borxhit	12	8,000,000,000
Fondi i Zhvillimit Shqipëtar	139	7,194,000,409
Institucione të tjera Qeveritare	54	5,710,551,888

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Nga analiza e të dhënave lidhur me rishikimet buxhetore, evidentohen regjistrime me rialokime të fondeve buxhetore me data kontabël efektive më të hershme (retrospektive), ndërkohë që referuar Udhëzimit Standard për Zbatimin e Buxhetit nr. 9, datë 20.03.2018 “Për Procedurat Standarde të Zbatimit të Buxhetit”, i ndryshuar, detajimi i buxhetit dërgohet zyrtarisht tek çdo njësi qendrore dhe bëhet i vlefshëm për zbatim vetëm pasi regjistrohet në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ) nga struktura përgjegjëse për buxhetin. Çdo regjistrim kalon në disa faza miratimi. Sipas Urdhrit nr. 62, datë 31.08.2010 “Për zbatimin e operacioneve ditore në sistemin e Thesarit” është miratuar Udhëzuesi ku përcaktohet se procedura që duhet të ndiqet është si në vijim: Pranimi i dokumentacionit nga institucionet buxhetore; Hetimi i të dhënave në sistemin e thesarit; Regjistrimi i transaksionit të rishikimit; Paraqitja për aprovim; Veprimi i aprovimit; Postimi i rishikimit të buxhetit në Librin e Madh; Kryerja e mbylljeve

ditore në sistem. Ndryshimi i planit të buxhetit për periudha të hershme buxhetore nuk është në përputhje me parashikimet e bëra në udhëzimin standard të zbatimit të buxhetit sipas gjurmëve të miratuara të auditimit duke qenë se ky kriter përcakton kryerjen e ndryshimeve sipas kërkesave të njërive buxhetore për periudha në vijim të kryerjes së ndryshimit dhe jo para saj.

GL/ Muaji	2024												2025		Total
	Jan	Shk	Mar	Pri	Maj	Qer	Korr	Gush	Sht	Tet	Nën	Dhj	Jan	Shk	
01-2024	594	21	43		3										661
02-2024		968	101			2								4	1,075
03-2024			940	194											1,134
04-2024			21	2,106	115	1							1		2,244
05-2024					1,122	2									1,124
06-2024					59	1,089	18								1,166
07-2024					26	11	1,216	6							1,259
08-2024							53	1,908	3						1,964
09-2024								69	1,864	21					1,954
10-2024			5			5	45	3	8	2,505	25				2,596
11-2024										72	2,227	4			2,303
12-2024											38	3,605	758	8	4,409
Total	594	989	1,110	2,300	1,325	1,110	1,332	1,986	1,875	2,598	2,290	3,609	759	12	21,889

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Për sa trajtuar në këtë pjesë të Raportit Përfundimtar të Auditimit , nga Ministria e Financave, konkretisht nga Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit dhe Drejtoria e Menaxhimit të Buxhetit, është paraqitur observacioni nr. 6547/33, prot., datë 30.07.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/6, prot., datë 04.08.2025, si dhe observacionet nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025, ku janë shprehur objeksionet si më poshtë:

Pretendimi i subjektit: Lidhur me pretendimet për faqet 57-59 të Projekt Raportit të Auditimit, ... sjellim në vëmendje se sqarimet e dhëna nga ana jonë me email janë paraqitur të plota nga ana e grupit të auditimit, gjithashtu edhe sqarimet dhe argumentet e dhëna nga ana jonë me Observacionin “Mbi Akt Konstatimin nr. Nr.14 “Mbi vlerësimin e veprimtarisë në drejtim të detajimit të planit buxhetor dhe çeljeve fillestare, bazuar në ligjin e buxhetit të shtetit për vitin 2024. Rishpërndarja e fondeve buxhetore me ndryshimet sipas Akteve Normative”, dërguar edhe me email në adresën r...@klsh.org, nuk janë përfshirë në projektraport. Qartësojmë se:

-Për sa citohet në projekt raport nga KLSH lidhur me sqarimet e dhëna nga DMB me email, evidentojmë që në projektraport nuk është paraqitur i plotë sqarimi i dhënë nga ana jonë.

-Sqarojmë se për sa u kërkua nga Grupi i Auditimit një sqarim lidhur me diferencat e mësipërme drejtuar Znj. Xh.A (Drejtore e DMB), me emailin e datës 21.07.2025 në adresën r...@klsh.org (bashkëlidhur) është dërguar sqarimi si më poshtë: “Lidhur me të dhënat e kolonës "Plani fillestar ne SIFQ", duhet të saktësohet se çfarë përmban "Raporti" me të cilin janë gjeneruar këto të dhëna, pasi vërejmë që për zërin "Fondi i Veçantë" shuma 194 milion lekë përfaqëson fondin e mbetur pas shpërndarjes së vlerës prej 204 milion lekë për përdorim nga ministritë dhe institucionet, ndërkohë që këtu duhet të pasqyrohet shuma e hedhur në SIFQ e planit fillestar 400 milion lekë. Sjellim në vëmendje që hedhja e planit të buxhetit fillestar në nivel agregat bëhet nga Drejtoria e Analizave dhe Programimit Buxhetor (DAPB) dhe jo nga Drejtoria e Menaxhimit të Buxhetit (DMB). Për planin e detajuar në nivel njësie shpenzuese dhe produktet për zërat e shpenzimeve, që janë përgjegjësi e Drejtorisë së Menaxhimit të Buxhetit (DMB), të dhënat e gjeneruara me raport nga SIFQ në formatin e tabelës 1 të ligjit dhe me raportin në nivel produkti i janë dërguar me email grupit të auditimit. Viojmë sqarimin e dhënë nga ana jonë si më sipër, që nga ana e Grupit të Auditimit nuk është saktësuar se si janë verifikuar këto të dhëna në SIFQ, me çfarë raporti, pra cili është burimi i të dhënave që janë paraqitur në kolonën “Plani Fillestar në SIFQ”, në tabelën nr.2, pasi vërejmë që për shumë nga zërat e shpenzimeve që janë përgjegjësi e DMB të dhënat e në këtë tabelë nuk janë të sakta dhe nuk janë në përputhje me vlerat që janë realisht në strukturat buxhetore përkatëse në SIFQ. Gjithashtu, sjellim edhe një herë në vëmendje se, hedhja e planit të buxhetit fillestar në nivel agregat në SIFQ, nuk është përgjegjësi e Drejtorisë së Menaxhimit të Buxhetit (DMB), bëhet nga Drejtoria e Analizave dhe Programimit Buxhetor (DAPB) e cila mund dhe duhet të adresojë edhe çështjet në fjalë. Ndërkohë, duke qenë se përgjegjësi e Drejtorisë së Menaxhimit të Buxhetit (DMB) është hedhja në SIFQ e detajimit të planit në nivel njësie shpenzuese për shpenzimet korrente, evidentojmë dhe konfirmojmë që ky plan është i rakorduar me planin fillestar të shpërndarë në nivel agregat dhe të hedhur në SIFQ nga

drejtoria përgjegjëse Drejtoria e Analizave dhe Programimit Buxhetor (DAPB) në Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit. Këto të dhëna i janë dërguar Grupit të auditimit me email-in e dt. 30.04.2025 në adresën r....@klsh.org.al, sipas kërkesës paraprake prej tyre, të dhënat e planit fillestar dhe operativ nga SIFQ, në formatin e tabelës 1 të Ligjit si edhe të dhënat e planit fillestar e operativ në SIFQ në nivel njësie shpenzuese dhe produkti.

Në faqen 59 të Projektraportit, përpara fjalisë Kjo AN ka pasur për qëllim..... duhet te vendoset: “Akti Normativ nr. 3 dt 28.08.2024”. Lidhur me konkluzionin në faqen nr. 60 të Projekt raportit, vërejmë që në relacionet e akteve normative janë evidentuar argumentet mbi bazën e të cilave janë bërë propozimet përkatëse për ndryshimet me aktet normative.

-Në faqen nr.62 të Projektraportit shprehja “Fondi i rezervës Buxhetore” të zëvendësohet me shprehjen “Fondi Rezervë i Buxhetit të Shtetit”.

-Në faqen nr. 63 të Projektraportit, në zërin “Rishpërndarje fondesh”, të korrigjohet shuma nga 8 milion në 9 milion, për zërin “Ndihma ekonomike dhe paaftësia”.

Në faqet 63-65 të Projektraportit bëjmë saktësimet si më poshtë:

Plani përfundimtar i pagave i paraqitur nga Grupi i auditimit është 118 788 965 lekë. Kjo shumë duhet të

-...zëvendësohet me shumën 97 236 597 mijë lekë. Shuma 97 237 milion leke reflektohet edhe në planin përfundimtar të zërit “Paga”, në Tabelën e Treguesve Fiskale. (Shuma 97 236 597 mijë lekë përfaqëson Totalin e pagave në kapitujt 01 dhe 05, ashtu sikurse edhe shuma e planit fillestar të paraqitur, përfaqëson totalin e pagave në kapitujt 01 dhe 05 në Tabelën 5 shoqëruese të ligjit).

-Plani Fillestar i pagave sipas tabelës 5 shoqëruese të ligjit është 92 273 milion lekë, ndërsa fondi fillestar i pagave i shpërndarë dhe i detajuar sipas njësive shpenzuese në SIFQ është 92 165 milion lekë. Diferenca 108 milion përfaqëson fondin e pashpërndarë dhe të padetajuar i planifikuar për institucionin e ri të pakrijuar akoma në momentin e detajimit të planit, Agjencia për Inovacion e Teknologji”.

-Plani përfundimtar i numrit të punonjësve në SIFQ është 84 469 dhe jo 80 942 siç paraqitet në projektraport, ndërsa numri faktik është 77 576 dhe jo 73 867. (Shifrat tona për planin i referohen planit në SIFQ dhe sipas shkresave dhe numrit faktik, sipas Tabelës 2 të Projektligjit për Buxhetin Faktik 2024).

-Refereruar saktësimeve të shifrave si më sipër, vlerësojmë që edhe analiza e shpenzimeve për paga e paraqitur në projektraport nuk qëndron dhe duhet të ndryshojë referuar shifrave të saktësuar nga ana jonë me qëllim që gjatë analizës të përdoren shifra me të njëjtën bazë krahasimi.

-Në tabelën nr.5 të projektraportit “Institucionet më përfaqësuese me ndryshime të planit përfundimtar e fillestar të numrit të punonjësve dhe shpenzimeve për paga”, kolona e pare duhet te emërtohet “Plani sipas ligjit te ndryshuar”. Gjithashtu, duhet të korrigjohen shifrat për ministrinë dhe institucionet sipas tabelës bashkëlidhur.

Në tabelën 5, të dhënat e paraqitura për “Komisionin e Pavarur të Kualifikimit”, janë të dhënat që i korrespondojnë Gr. 63 “Institucionet e sistemit të Drejtësisë”. Pra të ndryshohet emërtimi i institucionit.

Fondi për rritjen e pagave Në faqet 65-66 të projekt raportit mbi “Fondin për rritjen e pagave” , ku sipas grupit të auditimit vlerësohet se rritja e pagave, me natyrë të përhershme dhe efekt afatgjatë, duhej të ishte planifikuar si pjesë e ligjit vjetor të buxhetit dhe e pasqyruar në tabelat zyrtare të shpenzimeve, në vend që të trajtohej si një veprim i veçantë gjatë vitit buxhetor....Ky konstatim lidhet me procesin e planifikimit të buxhetit dhe me hartimin e ligjit të buxhetit, që nuk është përgjegjësi e DMB. Nga ana e DMB, është bërë shpërndarja e fondit të planifikuar për rritjen e pagave në përputhje me rregullat dhe modalitetet e përcaktuara në Ligjin e Buxhetit Vjetor 2024 si edhe të VKM-ve përcaktuese të nivelit të pagave në administratës publike. Në të gjitha këto VKM është përcaktuar që efekti financiar për vitin 2024, përballohet nga fondi i kontingjencës për rritjen e pagave, sipas përcaktimeve në ligjin nr. 97/2023, “Për buxhetin e vitit 2024”, të ndryshuar.

Punonjësit me kontratë të përkohshme - Për sa trajtuar në faqet 66-67 të Projektraportit lidhur me punonjësit me kontratë sqarojmë se hartimi i VKM-së për punonjësit me kontratë nuk është përgjegjësi e DMB. Nga ana jonë në zbatim të VKM-së së miratuar bëhet miratimi me shkresë i numrit të punonjësve me kontratë. Në zbatim të Aneksit 5 të Ligjit nr. 97/2023 të ndryshuar, efektet financiare për punonjësit me kontratë janë të përfshira në fondet buxhetore të miratuara të institucionit me ligjin e buxhetit vjetor. Grupi i auditimit i referohet pikës 4 të Aneksit 5 të Ligjit të Buxhetit, në një kohë që duhet ti referohet pikës 6, të Aneksit 5 ku përcaktohet se: “Rregullat përjashtimore për punonjësit me

kontratë të përkohshme të Kryeministrit, përcaktohen në vendimin përkatës të Këshillit të Ministrave”. Referuar kësaj pike, në pikën 6 të VKM-së nr. 39 datë 24.01.2024 janë përcaktuar rregullat përjashtimore për punësimin e punonjësve në funksionin “Specialist” në Kryeministri”. Konstatimi se: Përdorimi i këtyre kontratave në mënyrë të njëpasnjëshme ekspozon buxhetin ndaj riskut të përcaktimit të kontratave me afat të caktuar automatikisht në kontrata me afat të pacaktuar dhe shmangies nga procedurat normale konkurruese të rekrutimit me qëllim plotësimin e strukturave. “lidhet me procesin e hartimit të VKM-së së punonjësve me kontratë, proces i cili nuk është përgjegjësi e DMB.

Fondi për Kontigjencën për diferencat e pagave të magjistratëve- Konstatimi i KLSH-së në faqen 68 mbi përdorimin e llogarive të ndryshme për detajimin e fondeve buxhetore që krijon kushtet për trajtim të diferencuar të detyrimeve që rrjedhin nga i njëjti vendim gjyqësor me efekte në pagesën e kontributeve shtese dhe tatimit mbi të ardhurat nga punësimi që duhet paguar për të ardhurat shtesë të realizuar nga këto punonjës në kuadër të vendimit të gjyqësor përfaqëson opinionin e grupit të auditimit, ndërsa nga ana jonë detajimi i këtij fondi është bërë në bazë të përcaktimit të bërë në pikën 4 të nenit 5 të AN nr. 5 dt. 19.12.2024 sipas të cilit: “Detajimi i këtij fondi në artikuj buxhetorë bëhet nga vetë institucionet, referuar Aneksit nr. 9 bashkëlidhur këtij ligji dhe ekzekutohet deri më datë 31 Janar 2025”. Artikulli buxhetor është përcjellë nga vetë institucionet i cili lidhet me detyrimin që kanë institucionet për këtë rast.

Bonusi i pensionistëve dhe indeksimi i pensioneve- Në faqen 68 të projektraportit, vërejmë që: në tabelën 12, paraqitja e kolonave “Fakt 2024”, “Diferenca Plan-Fakt” dhe “Diferenca 2024-2023 fakt”, nuk ka kuptim të paraqiten, sepse nuk mund të ketë realizim në fakt vetëm për këto dy shuma, pasi ato janë akorduar si transfertë në buxhetin e Sigurimeve Shoqërore dhe paraqiten së bashku me shpenzimet e tjera në zërin “Shpenzime për Sigurime Shoqërore”, në Tabelën Fiskale”.

Observacioni merret në konsideratë në tabelë për paraqitje më të kuptueshme

Kërkesa nga Ministria e Arsimit dhe Sportit

-Në faqen 72 të Projekt raportit mbi kërkesën e MAS nuk është i saktë dhe është i paqartë. Grupi i Auditimit i referohet shtesave të fondeve të bëra për MAS në programin “Zhvillimi i Sportit” me Aktet Normative nr.3/2024 dhe nr. 5/ 2024. Lidhur me këto shtesa të fondeve për MAS, saktësojmë që në të dyja AN-të është përcaktuara që përdorimi i këtyre fondeve do të bëhet sipas rregullave dhe përcaktimeve të miratuara me VKM. Pra nuk kemi të bëjmë me rishpërndarje të fondeve përmes VKM-ve, siç thuhet nga KLSH, por me ndryshimin të planit të Buxhetit të MAS, sipas AN-ve.

Lidhur me të dhënat e paraqitura në Tabelën nr. 13, në faqet 72-73 të Projektraportit, evidentojmë që: - Të dhënat e paraqitura në kolonën e dytë të tabelës “LB nr.97/2023”, nuk përputhen me shumën e planit të buxhetit në Tabelën 1 të ligjit 97/2023, të miratuar, pra duhet të saktësohen.

-Plani fillestar dhe i ndryshuar në lidhje me shpenzimet korrente- Lidhur me konstatimin në faqen 73 të Projektraportit mbi projektet me plan fillestar negativ ashtu siç ia kemi sqaruar grupit të auditimit edhe me email-in e datës 23.07.2025, si edhe me observacion, sjellim në vëmendje se: Nuk ka detajim të fondeve me vlerë negative, pasi këto shuma kanë kundravlehtën e tyre në vlerë pozitive (me kod institucioni 0000000, pra nuk janë detajuar në njësitë shpenzuese). Këto vlera janë sisteme të planit, rregullime të hedhjeve në sistem të buxhetit fillestar në nivel agregat. Efekti total i tyre është zero

Rishikimet për periudhën buxhetore 2024

-Në faqet 74-77 -Lidhur me konstatimet e mësipërme evidentojmë që auditimi nga KLSH për rishikimet buxhetore si edhe konkluzioni mbi numrin e rishikimeve dhe datën e miratimit të tyre si edhe të hedhjes në sistem, është nxjerrë nga një informacion i nxjerrë nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit sipas të dhënave nga SIFQ, dhe jo nga shkresat e miratimit të këtyre rialokimeve, me qëllim për të verifikuar datën e miratimit të tyre. Gjithashtu janë trajtuar si rishikime edhe ndryshimet e planit të buxhetit nëpërmjet Akteve Normative, të cilat në fakt përfaqësojnë ndryshime të Ligjit të Buxhetit.

-Është paraqitur një numër i lartë rishikimesh por nuk janë paraqitur budget revision ID dhe shumat përkatëse, sipas të cilave mund të identifikohet lloji i rishikimeve për tu adresuar në Drejtorite përkatëse sipas përgjegjësisë.

-Edhe për rishikimet e evidentuara si të miratuara pas datës 15 nëntor nuk janë paraqitur budget revision ID dhe shumat përkatëse, sipas të cilave mund të identifikohet lloji i rishikimeve për tu adresuar në Drejtorite Përkatëse sipas përgjegjësisë.

-Gjithashtu edhe për Regjistrimin e rialokimeve me data retrospektive nuk janë paraqitur budget revision ID dhe shumat përkatëse, sipas të cilave mund të identifikohet lloji i rishikimeve për tu adresuar në Drejtorite Përkatëse sipas përgjegjësisë.

-Duke qenë se në rishikimet e paraqitura nga Grupi i Auditimit nuk është evidencuar më vete numri i riallokimeve të planit të buxhetit i ndarë ky në shpenzime korrente (pergjegjesi e DMB), shpenzime për investime (pergjegjësi e DMIP), riallokime të planit të buxhetit vendor, (P.Vendor), riallokime në kompetencë të Njësive të Qeverisjes Qendrore (Ministrive/Institucioneve), riallokime të planit të thesarit, (Pergjegjesi e DPTH) si edhe riallokime të numrit të punonjësve (te cilat nuk numerohen si rishikime buxhetore).....pra nuk është evidencuar më vete numri i riallokimeve të planit të buxhetit për shpenzime korrente, për të cilat Drejtoria e Menaxhimit të Buxhetit është pergjegjëse, nga ana jonë sqarojmë se:

-Përsa i përket shpenzimeve korrente, të gjitha veprimet që prekin Fondin Rezervë, Fondin e Kontigjencës si edhe dhe Fondin e Veçantë nuk konsiderohen riallokime buxhetore, pasi në çdo rast të përdorimit të tyre kemi të bëjmë me shpërndarje/detajim të fondeve dhe jo riallokim/transferim. Kjo është e përcaktuar qartë në Udhëzimin e Përhershëm "Për procedurat standarte të zbatimit të buxhetit". Gjithashtu, nuk konsiderohen rishpërndarje edhe disa fonde sipas procedurave specifike të përcaktuara për përdorimin e tyre, si psh: shpërndarja e fondeve për projektet artistike, për emergjencat, për shpërblim të menjëhershëm të funksionarëve që lirohen nga detyra, etj. Për vitin 2024 numri i rishpërndarjeve për shpenzimet korrente nuk konsiderohet problematik nga ana jonë, bazuar në argumentimin e mësipërm.

-Për shpenzimet korrente, nga DMB në asnjë rast nuk janë miratuar riallokime fondesh për të cilat janë paraqitur kërkesa pas datës 15 Nëntor 2024. Të gjitha alokimet e fondet për rastet e përmendura në paragrafin e mësipërm nuk mund të konsiderohen si riallokime. Gjithashtu edhe rishikimet e kryera në zbatim të AN nr.5/2024, si edhe të VKM-ve në këtë periudhë nuk mund të konsiderohen si rishikime të kryera pas datës 15 nëntor.

Gjithashtu nga ana e DMB nuk është miratuar asnjë riallokim me data retrospektive.

-Për sa konstatohet në faqen 75 të Projektraportit se vetëm në muajin Shkurt të vitit 2025 janë kryer 12 rishikime për llogari të vitit 2024 sipas ID-ve të paraqitura në Tabelën nr 19, konstatojmë se:

-Brenda një ID-je që përfaqëson 1 rishikim, nga ana e grupit janë numëruar si rishikime cdo shumë e rishikimit brenda kësaj ID-je. Pra në këtë tabelë janë vetëm 3 rishikime (3 ID), ndërkohë që në akt konstatim paraqitet si 12 rishikime. Nga verifikimi në SIFQ evidentojmë:

ID 7208525 perfaqeson një rishikim plan thesari nga Dega e Thesarit Fier.

ID 7209519 perfaqeson riallokim plani i vitit 2025 hedhur gabimisht në periudhën 2-2024, por që është sistemuar për vitin 2025 me ID 7275526

ID 7209523 perfaqeson rishikim plan thesari nga dega thesarit Fier.

ID 722523 perfaqeson riallokim plani i vitit 2025 hedhur gabimisht në periudhën 2-2024, por që është sistemuar për vitin 2025 me ID 7319539.

-Për sa konstatuar në faqet 76-77 të Projektraportit lidhur me rishpërndarjet e fondeve të kryera pas datës 15 Nëntor si edhe informacioni i paraqitur në tabelat 20 dhe 21, shprehemi se:

Për të evidencuar riallokimet e kryera pas datës 15 Nëntor me qëllim adresimin e tyre në drejtoritë përkatëse sipas pergjegjësisë së tyre, (DMB, DMIP, DFV, DPTH) nevojitet që nga grupi i auditimit të paraqiten edhe ID-të përkatëse të këtyre rishikimeve.

Ndërsa për institucionet e paraqitura në tabelën nr.21, ashtu sic e kemi sqaruar edhe më sipër, të gjitha veprimet që prekin Fondin Rezervë, Fondin e Kontigjencës për rritjen e pagave dhe pensione, Shërbimi i Borxhit si edhe Fondin e Veçantë nuk konsiderohen riallokime buxhetore dhe nuk i nënshtrohen rregullit që lidhet me datën 15 Nëntor.

Ministria e Financave ka vlerësuar dhe ka ndjekur të gjithë ecurinë e realizimit të fondeve buxhetore gjatë vitit 2024. Në raport me nurmin e lartë të rishikimeve vlerësojmë se ato më së shumti lidhen me ndryshimet që janë bërë me Akte Normative të cilat në vetvete janë axhustime që i bëhen ligjit vjetor të buxhetit bazuar në informacionin mbi treguesit fiskalë dhe informacionin që përcillet nga ministritë e linjës. Në raport me investimet publike MF ka ndërmarrë edhe masa të mëtejshme për të mos lejuar ndryshime të shumta në vlerat e projekteve alokimit të fondeve në projekte të reja, moskrijimit të detyrimeve të prapambetura dhe përfundimit në kohë të projekteve, por këto masa të marra do të japin të gjitha efektet në një periudhë aftashkurtër. Në raport me rishpërndarjet të cilat vlerësohet se janë kryer pas datës 15 Nëntor argumentojmë se ato kanë të bëjnë vetëm me zbatimin e akteve normative të cilët kanë fuqinë e ligjit dhe nuk kanë të bëjnë me rishpërndarjet në kuptim të nenit 48 të LOB. Nga MF janë zbatuar përcaktimet e nenit 48 të LOB të cilat kanë të bëjnë me transferimet që kanë dalë me shkresë pas datës 15.11.2024 ku theksojmë se në bazë të udhëzimit të buxhetit kufiri për transferime është data e hyrjes në MF dhe jo data e nxjerrjes së shkresës. Gjithashtu, pjesa më e madhe e

transferimeve janë zbatim i AN të miratuar në fund të vitit. Në lidhje me vlerësimin se numri i rishpërndarjeve të fondeve është i lartë, vlen të theksohet se, për momentin, nuk ekziston një tregues standard i qartë që përcakton se çfarë konsiderohet “i lartë” në këtë kontekst. Për rrjedhojë, numri i rishpërndarjeve duhet të interpretohet në kuadrin e dinamikës së ekonomisë, ndryshimeve të nevojave të institucioneve dhe kushteve të tregut, të cilat kërkojnë një fleksibilitet të vazhdueshëm në menaxhimin e burimeve financiare. Në mungesë të një referimi të saktë, është e rëndësishme që çdo rialokim të argumentojë nevojën konkrete dhe të jetë në përputhje me parimet e eficiencës dhe ekonomisë së shpenzimeve publike. Gjithashtu, ju bëjmë me dije se pjesa më e madhe e rialokimeve kanë të bëjnë me zbatimin e akteve normative. Numri i rialokimeve nuk është tregues i normuar në legjislacionin aktual në fuqi për menaxhimin e sistemit buxhetor. Pavarësisht kësaj, në vijim, përmes ndryshimeve të miratuara në legjislacionin buxhetor, synojmë të reduktojmë ndjeshëm numrin e rialokimeve.

- Rekomandimin 6.1 faqe 348-Ky rekomandim konsiderohet i ezauruar, pasi ashtu siç e kemi shpjeguar edhe gjatë trajtimit të kësaj çështje në observacionin më sipër, Treguesit Fiskalë janë mbartur në mënyrë të saktë në SIFQ. Plani i shpërndarë dhe i detajuar sipas njësive shpenzuese është i rakorduar me planin e zërave të Tabelës Fiskale të mbartur në SIFQ nga struktura përkatëse në DPB. (shpjeguar më sipër). Efektet e ndryshimeve përgjatë vitit do të reflektohen dhe do të raportohen sipas përcaktimeve në kuadrin ligjor e nënligjor buxhetor.

- Rekomandimi 7.1, faqe 349: -Shprehemi dakord, ndërkohë sjellim në vëmendje që fondet buxhetore për shpenzime korrente janë detajuar dhe janë vënë në dispozicion të ministrive e institucioneve në SIFQ që në fillim të vitit buxhetor.

- Rekomandimi 14.1: Ky rekomandim i KLSH-së është edhe për drejtoritë e tjera të MF që kanë si objekt të punës dhe përgjegjësi rialokimet e fondeve buxhetore. Për Drejtorinë e Menaxhimit të Buxhetit (DMB) ky rekomandim konsiderohet i ezauruar, pasi siç kemi dhënë shpjegimet gjatë observacionit, rishikimet buxhetore që janë përgjegjësi i DMB, janë bërë në përputhje me afatet e përcaktuara si edhe duke ruajtur integritetin kronologjik të regjistrimeve financiare.

Përgjigjia e grupit të auditimit: Në lidhje me diferencat e planit fillestar sipas SIFQ dhe tabelës nr. 4, të Ligjit të buxhetit vjetor, sqarojmë se nga Drejtoria e Buxhetit janë paraqitur observacione vetëm për zërin fond i veçantë, ndërkohë diferencat më të mëdha vijnë kryesisht nga zërat shpenzime për buxhetin vendor, shpenzime kapitale dhe financimi i deficitit me nënzërat përkatës sipas tabelës së dërguar për sqarim. Në vijim të diskutimeve është parashtruar se diferencat vijnë kryesisht nga plani i të ardhurave të trashëguara nga vitet e kaluara të cilat krijojnë plan buxhetor në SIFQ përtej asaj të miratuar në ligjin vjetor. Në lidhje me pjesën e përgjegjësisë për hedhjen e planit fillestar në nivel agregat sqarojmë se grupi i auditimit në Projekt Raport nuk ka ngarkuar me përgjegjësi DMB, por ka evidentuar fenomenin, pra diferencat, në subjektin e audituar Ministria e Financave. Pas observacioneve të paraqitura nga subjekti i audituar, grupi i auditimit ri verifikoi të dhënat e paraqitura në tabelën përkatëse dhe reflektoi në planin fillestar sipas SIFQ të dhënat e dokumentit “Fiskale SIFQ 12-2024”, konkretisht kolona “Buxheti (F) 12-2024”, ku dhe pjesa e diferencës për zërin fond i veçantë është reflektuar sipas qëndrimit të paraqitur dhe për këtë arsye observacioni merret pjesërisht në konsideratë.

- Në lidhje me objeksionin e paraqitur mbi përfundimin se ndryshimet nga faza e projektbuxhetit deri në aktin e fundit normativ tregojnë për një planifikim jo të mirë, sqarojmë se pavarësisht argumentimit të paraqitur në relacionet shoqëruese të akteve normative, të cilat janë pasqyruar edhe në materialin e grupit të auditimit, fakti i ndryshimeve të shumta në buxhet vijon të qëndrojë dhe tregon për një planifikim jo të qëndrueshëm, për sa më sipër kjo pjesë e observacionit nuk e ndryshon qëndrimin e grupit të auditimit.

- Në përgjigje të observacioneve të paraqitura për zërin e pagave, merren në konsideratë saktësimet e paraqitura nga Drejtoria e Buxhetit dhe reflektohen diferenca që vjen si pasojë e përfshirjes së analizë nga audituesit të shpenzimeve me burim financimi kapitullin 08 e cila nuk është raportuar nga MF në zërin e pagave sipas pikës 3 të udhëzimit nr. 13 datë 18.12.2024 “Për procedurat e mbylljes së llogarive vjetore të buxhetit për vitin 2024”. Këto observacione reflektohen edhe duke hequr gjetjen dhe rekomandimin nr.8 të projekt raportit të auditimit dhe merren në konsideratë.

-Në lidhje me objeksionet mbi fondin e rritjes së pagave dhe punonjësve me kontratë të përkohshme, sqarojmë se grupi i auditimit ka evidentuar fenomenin në kuadër të planifikimit të buxhetit, pa e lidhur me përgjegjësinë e DMB. Objeksionet e paraqitura nuk e ndryshojnë qëndrimin e grupit të auditimit. Për sa më sipër, kjo pjesë e observacionit nuk pranohet.

- Në lidhje me pretendimin e subjektit për punonjësit më kontratë, sqarojmë se për problematikat e evidentuara nga grupi i auditimit nuk është bërë me përgjegjësi struktura e DMB, por është evidentuar

fenomeni, për sa më sipër kjo pjesë e observacionit nuk e ndryshon qëndrimin e grupit të auditimit. Për referimin e pikës 6 të aneksit 5 të ligjit të buxhetit merret në konsideratë observacioni.

-Në lidhje me objeksionin mbi pagat e magistratëve, sqarojmë se problematika e evidentuar nuk ndryshon, pavarësisht se nga kush është bërë detajimi, për sa më sipër kjo pjesë e observacionit nuk ndryshon qëndrimin e grupit të auditimit.

- Në lidhje me objeksionin mbi bonusin dhe indeksimin e pensioneve, observacioni merret në konsideratë në tabelë për paraqitje më të kuptueshme.

- Në lidhje me observacionet për kërkesat e MAS dhe përcaktimeve të ligjit të buxhetit për mënyrën e përdorimit të fondeve me VKM, merret në konsideratë observacioni.

- Në lidhje me: numrin e shkresës së detajimit fillestar në Ministrinë e mbrojtjes, Termin “Fondi Rezervë i Buxhetit të Shtetit”, Rishpërndarja e fondeve nga 8 në 9 (në material se në tabelë është paraqitur saktë), observacionet pranohen dhe janë kryer reflektimet përkatëse në Raportin Përfundimtar të Auditimit.

- Në lidhje me të dhënat e paraqitura në tabelën 13, nga grupi i auditimit u kryen verifikimet përkatëse dhe u korrektuan shifrat dhe diferencat, por pa efekt në fenomen.

- Në lidhje me objeksionet e paraqitura mbi planin negativ të shpenzimeve korrente, sqarojmë se në të dhënat e vëna në dispozicion, shifrat rezultojnë me shenjë negative për efekt të korrektimeve teknike. Në email-in e sqarimit është evidentuar se nuk ka detajim të mëtejshëm për arsyet, por ky informacion do të reflektohet në Raportin Përfundimtar të auditimit.

- Në lidhje me rishikimet buxhetore pas datës 15 nëntor, për objeksionet e paraqitura nga DMB sqarojmë se për të përjashtuar shpërndarjet e akteve normative janë përjashtuar: muaji kur daton AN dhe muaji në vijim, pavarësisht kësaj numri mbetet i konsiderueshëm. Në lidhje me problematikën e evidentuar nga grupi i auditimit, konstatojmë se bëhet fjalë për ndryshime në nivelin e fondeve dhe jo për rishpërndarje, siç përcaktohet në modalitetet e Ligjit të Buxhetit Vjetor, për të cilën dakortësojmë me MF në riformulimin e gjetjes. Ndryshimet me akte normative në fund të vitit, sikurse është trajtuar në pjesë të tjera të këtij RPA nuk janë në përputhje me ligjin organik të buxhetit, duke përdorur ndryshimin e ligjit, për kryerjen e rishpërndarjeve. Në mënyrë të ngjashme, krijimi i fondeve të veçanta dhe më pas, shpërndarja e tyre, në thelb plotëson kushtet e rishpërndarjes së fondeve. Gjithsesi, riformulimi i termit do të trajtohet në RPA dhe gjetjet e rekomandimet përkatëse, pa humbur thelbin e problematikës që konsiston në ndryshimet e planit buxhetor, qoftë në afate, qoftë në institucionet ku kryhet. Për këtë arsye, në Raportin Përfundimtar të Auditimit do të reflektohet terminologjia përkatëse, por në terma efektsh, observacioni merret pjesërisht në konsideratë. Pavarësisht strukturës përgjegjëse, konteksti i paraqitur nga grupi i auditimit nuk ndryshon.

-Në lidhje me objeksionin e paraqitur nga DPB për numrin e rishikimeve buxhetore pas datës 15 nëntor, sqarojmë se pavarësisht nëse rishikimet janë kryer me Akte Normative apo jo, ato nuk pasqyrojnë respektimin e parimeve të eficiencës dhe ekonomisë së shpenzimeve publike. Duke qenë se në qëndrimin tuaj citohet: “*synojmë të redukojmë ndjeshëm numrin e rialokimeve*”, në thelb nuk kundërshtoni gjetjen e grupit të auditimit. Për sa më sipër kjo pjesë e observacionit nuk e ndryshon qëndrimin e grupit të auditimit.

- Në lidhje me rekomandimin 6.1 sqarojmë se diferencat vijnë dhe për këtë arsye i mbetemi rekomandimit të paraqitur në Projekt Raportin e Auditimit.

- Në lidhje me rekomandimin 7.1 në objeksionet tuaja shprehni dakordësinë.

- Në lidhje me rekomandimin 14.1 sqarojmë se rekomandimi i adresohet Ministrisë së Financave.

2.2.3. Mbi menaxhimin e buxhetit të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore, planifikimi dhe transferimi i transfertës së pakushtëzuar, monitorimi dhe analiza e treguesve të buxhetit vendor.

Mbi të ardhurat e pushtetit vendor

Të ardhurat e Pushtetit Vendor, ndahen në:

1- Granti nga Buxheti i Shtetit (Transferta të pakushtëzuara dhe specifike).

2- Të ardhura nga burimet e veta vendore ku përfshihen të ardhurat nga taksat vendore, tarifat, huamarrje vendore, tatimi mbi pasurinë, tatimi mbi fitimin e bizneseve të vogla dhe të tjera.

3- Taksa të ndara sipas përcaktimeve në Ligjin nr. 68/2017 “*Për financat e vetëqeverisjes vendore*”.

4- Transferta të kushtëzuara nga ministritë e linjës për funksione të deleguara.

Tre kategoritë e para janë klasifikuar si burimeve financiare të disponueshme, burime mbi të cilat bashkitë kanë të drejta vendimmarrje relative në lidhje me mënyrën e përdorimit. Ndërsa, mbi kategorinë e transfertave të kushtëzuara bashkitë nuk kanë autoritet vendimmarrje në lidhje me sasinë apo mënyrën e përdorimit të këtyre fondeve; pra, ato shpenzohen sipas përcaktimeve të ministrive të linjës.

Sipas projekt ligjit të buxhetit, ligjit për buxhetin e vitit 2024, Akteve Normative të dala në ndryshim të tij dhe tabelës fiskale të buxhetit të konsoliduar, planifikimi dhe realizimi i të ardhurave nga pushteti vendor (të ardhurat nga tarifat dhe taksat vendore) paraqitet si në tabelën në vijim.

Tabela: Planifikimi i të ardhurave nga pushteti vendor dhe realizmi i tyre

Në milion lekë

Emërtimi	Fakt 2023	Projekt Buxhet	Buxhet 2024	AN 1	AN 3	AN 5	Fakt 2024
Të ardhura nga Pushteti Vendor	31,686	29,119	29,114	29,114	37,114	39,314	40,331
Taksa Lokale	25,455	23,403	23,403	23,403	30,303	32,003	32,564
Tatimi mbi Pasurinë	6,181	5,711	5,711	5,711	6,811	7,311	7,670
Tatimi mbi fitimin e biznesit të vogël	60	0	0	0	0	0	97

Burimi: Ministria e Financave

Këto të ardhura përbëhen nga të ardhurat e taksave lokale, të ardhurat nga tatimi mbi pasurinë dhe të ardhurat nga tatimi mbi fitimin e biznesin të vogël. Me ligjin fillestar të buxhetit të ardhurat nga pushteti vendor janë planifikuar në vlerën 29,114 milion lekë, nga të cilat të ardhurat nga taksat lokale janë planifikuar në vlerën 23,403 milion lekë dhe të ardhurat nga tatimi mbi pasurinë janë planifikuar në vlerën 5,711 milion lekë. Rezulton se të ardhurat e planifikuara kanë pësuar ndryshime me Aktin Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, në vlerën 37,114 milion lekë, pra me një rritje prej 8,000 milion lekë. Gjithashtu edhe me Aktin Normativ nr. 5 datë 19.12.2024 të ardhurat nga pushteti vendor rezultojnë në vlerën 39,314 milion lekë, pra me një rritje prej 10,200 milion lekë krahasuar me ligjin fillestar të buxhetit, ose me një rritje prej 2,200 milion lekë krahasuar me Aktin Normativ nr. 3 datë 28.08.2024.

Referuar tabelës së treguesve fiskal të konsoliduar, për vitin 2024, të ardhurat nga pushteti vendor janë realizuar në vlerën 40,331 milion lekë, ose në masën 102.6%, me mbi realizimin për vlerën 1,017 milion lekë.

Për vitin 2024, të ardhurat nga taksat lokale janë realizuar në vlerën 32,564 milion lekë, kundrejt 32,003 milion lekë të planifikuara, realizuar në masën 101.8%, me mbi realizim për vlerën 561 milion lekë. Të ardhurat nga tatimi mbi pasurinë (ndërtesat), janë realizuar në vlerën 7,670 milion lekë, kundrejt 7,311 milion lekë të planifikuara, realizuar në masën 105%, me mbi realizim në vlerën 359 milion lekë. Të ardhurat nga tatimi mbi biznesin e vogël, për vitin 2024, janë realizuar për vlerën 97 milion lekë, pavarësisht se nuk janë planifikuar të ardhura, pasi me ligjin nr. 122/2020, shkalla tatimore e aplikueshme mbi fitimin e tatueshëm është zëruar. Të ardhurat për këtë zë janë realizuar nga mbledhja e detyrimeve të prapambetura.

Në krahasim me vitin e mëparshëm, të ardhurat e pushtetit vendor, janë rritur për vlerën 8,645 milion lekë, ose 27.3% më shumë se në vitin 2023.

Referuar bazës së të dhënave të Drejtorisë së Financave Vendore, të ardhurat e pushtetit vendor nga taksat dhe tarifat vendore janë realizuar në vlerën 40,302 milion lekë, kundrejt 40,331 milion lekë të raportuar nga Drejtoria e Thesarit në Tabelën e Treguesve Fiskalë të Konsoliduar, me diferencë në vlerën 29 milion lekë. Kjo diferencë rezulton pasi në raportin e treguesve fiskal në zërin *"Të ardhura nga pushteti vendor/Biznes i vogël"* përfshihen dhe të ardhurat e mbledhura nga tatimet të kontabilizuara në llogarinë ekonomike 7002300 *"Tatim mbi të ardhurat personale të biznesit"*. Në raportin që Drejtoria Vendore gjeneron kjo vlerë nuk përfshihet pasi raporti i të ardhurave nga taksat dhe tarifat vendore përmban vetëm transaksionet për njësitë vendore.

Njësitë e vetëqeverisjes vendore që zënë peshën më të lartë në realizimin e të ardhurave paraqiten si në vijim:

Në mijë lekë

Njësitë e vetëqeverisjes vendore	Të ardhurat nga taksat dhe tarifat vendore	Pesha kundrejt totalit
Bashkia Tirana	23,670,535	58.73%
Bashkia Kamëz	2,346,059	5.82%
Bashkia Durrës	1,785,413	4.43%
Bashkia Vlorë	1,106,987	2.75%
Bashkia Elbasan	975,184	2.42%
Bashkia Kavaja	965,059	2.39%
Bashkia Lezhë	903,085	2.24%
Bashkia Shkodër	886,601	2.20%
Bashkia Sarandë	681,523	1.69%
Bashkia Fier	628,607	1.56%
Bashkia Korçë	612,528	1.52%
Bashkia Himarë	573,142	1.42%
Bashkia Vorë	434,102	1.08%
13 njësi	35,568,823	88.25%

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Për sa më sipër konstatohet se 13 njësi të vetëqeverisjes vendore përbëjnë 88.25% të totalit të të ardhurave të realizuara.

Për vitin 2024, të ardhurat jo tatimore të realizuara nga njësitë e qeverisjes vendore janë në vlerën 4,151 milion lekë. Të ardhurat jo tatimore, janë të ardhura të cilat përfitohen dhe realizohen nga pushteti vendor por për efekt të raportimit të Treguesve Fiskalë të Konsoliduar raportohen në zërin “Të ardhura jo Tatimore”.

Shpenzimet e buxhetit vendor

Sipas projekt ligjit të buxhetit, ligjit për buxhetin e vitit 2024, Aktet Normative të dala gjatë vitit dhe tabelës fiskale të buxhetit të konsoliduar, planifikimi dhe realizimi i shpenzimeve për buxhetin vendor paraqitet si në tabelën në vijim.

Tabela: Planifikimi i shpenzimeve për buxhetin vendor dhe realizmi i tyre Në milion lekë

Emërtimi	Projekt Buxhet	Buxhet 2024	AN 1	AN 3	AN 5	Plani përfundimtar i buxhetit	Fakt 2024
Shpenzime për Buxhetin Vendor	71,175	71,249	71,377	79,377	82,750	92,405	74,407
Transferrat nga buxheti i shtetit	36,583	36,657	36,785	36,785	38,388		
- Fond i pakushtëzuar	24,343	24,343	24,343	24,343	25,773		
- Grant Specifik	10,740	10,814	10,942	10,942	11,115		
- Transferte sektoriale për paqat	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500		
Buxheti vendor (të ardhurat e veta tatimore)	29,114	29,114	29,114	37,114	39,314		
Taksa të ndara	1,478	1,478	1,478	1,478	1,478		
Buxheti vendor (të ardhurat e veta jo-tatimore)	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000		
Financimi i huaj vendor dhe te tjera te mbartura	1,000	1,000	1,000	1,000	570		

Burimi: Ministria e Financave

Me ligjin fillestar të buxhetit shpenzimet për buxhetin vendor janë planifikuar në vlerën 71,249 milion lekë, nga të cilat shpenzimet nga transfertat e buxhetit të shtetit janë planifikuar në vlerën 36,657 milion lekë, shpenzimet nga të ardhurat e veta tatimore janë planifikuar në vlerën 29,114 milion lekë, shpenzimet nga të ardhurat e veta jo tatimore janë planifikuar në vlerën 3,000 milion lekë, shpenzimet nga taksat janë planifikuar në vlerën 1,478 milion lekë si dhe shpenzimet me financim të huaj janë planifikuar në vlerën 1,000 milion lekë. Me Aktin Normativ 1, datë 21.02.2024, shpenzimet për buxhetin vendor janë planifikuar në vlerën 71,377 milion lekë, duke u rritur për vlerën 128 milion lekë, krahasuar me buxhetin fillestar. Me Aktin Normativ 3, datë 28.08.2024, shpenzimet për buxhetin vendor janë planifikuar në vlerën 79,377 milion lekë, duke u rritur për vlerën 8,128 milion lekë, krahasuar me buxhetin fillestar dhe rritur në vlerën 8,000 milion lekë krahasuar me AN 1.

Me Aktin Normativ 5, datë 19.12.2024, shpenzimet për buxhetin vendor janë planifikuar në vlerën 82,750 milion lekë, duke u rritur për vlerën 11,501 milion lekë, krahasuar me buxhetin fillestar dhe rritur në vlerën 3,373 milion lekë krahasuar me AN 3.

Referuar tabelës së treguesve fiskalë të konsoliduar dhe të publikuar, shpenzimet e buxhetit vendor, për vitin 2024, janë realizuar në shumën 74,407 milion lekë, kundrejt vlerës 82,750 milion lekë të planifikuara me Aktin Normativ nr. 5, datë 19.12.2024, ose realizuar në masën 89.91%, me mos realizim për shumën 8,343 milion lekë kundrejt planit të buxhetit të ndryshuar.

Konstatohet se AN nr. 5, datë 19.12.2024 nuk reflekton ndryshimet që ka pësuar me VKM apo shkresa të tjera (ri-alokim fondesh) plani i shpenzimeve për buxhetin vendor, pasi plani përfundimtar për këtë zë rezulton të jetë në vlerën 92,405 milion lekë ose 9,655 milion lekë me shumë se plani i parashikuar me AN nr. 5, datë 19.12.2024 (nga të cilat 1,425 milion lekë nga fondi i kontigjencës, 35 milion lekë nga rishpërndarja e fondeve dhe 8,194 nga fondi i rindërtimit).

Për sa më sipër kundrejt planit përfundimtar, shpenzimet për pushtetin vendor janë realizuar në masën 80.52%, ose realizuar më pak për vlerën 17,998 milion lekë. Në krahasim me planin fillestar, shpenzimet e buxhetit vendor janë realizuar në masën 104.4%, me mbi realizim në shumën 3,158 milion lekë.

Konstatohet se në tabelën e treguesve fiskal, shpenzimet e realizuara nga pushteti vendor janë raportuar për vlerën 74,407 milion lekë, e cila është rezultat i:

Në milion lekë

Granti nga buxheti i shtetit për pushtetin vendor nga i cili:	
Transferte e pakushtëzuar e përgjithshme	44,785
Transferte e pakushtëzuar sektoriale (Grant Specifik)	0
Transferte Sektoriale për pagat	
Shpenzime me financim të huaj (kapitull 2)	262
Shpenzime nga të ardhurat e veta (kapitull 5)	36,907
Shpenzime nga të ardhura të paplanifikuara (kapitull 6)	180

Burimi: Ministria e Financave

Nga shuma e komponentëve të mësipërm është zbritur fondi i rindërtimit për qeverisjen vendore si në vijim:

Në milion lekë

Qeverisja Vendore	7,729

Burimi: Ministria e Financave

Trendi i realizimit të shpenzimeve të pushtetit vendor sipas treguesve fiskal:

Në milion lekë

Emërtimi	2023	2024
Shpenzime të pushtetit vendor	68,841	74,407
Dif. nga viti i mëparshëm		5,566

Burimi: Ministria e Financave

Krahasuar me vitin e mëparshëm, në të cilin shpenzimet e pushtetit vendor janë realizuar në vlerën 68,841 milion lekë, për vitin 2024, këto shpenzime janë rritur për vlerën 74,407 milion lekë ose 8.1% më shumë, krahasuar me vitin 2023.

Referuar bazës së të dhënave të Drejtorisë së Financave Vendore, shpenzimet e pushtetit vendor janë realizuar në vlerën 75,648.4 milion lekë, kundrejt 74,407 milion lekë të raportuar nga Drejtoria e Thesarit në Tabelën e Treguesve Fiskalë të Konsoliduar, me diferencë në vlerën 1,241.4 milion lekë. Kjo diferencë argumentohet nga Drejtoria Vendore si në vijim:

Nga totali i shpenzimeve të pushtetit vendor sipas të gjithë llogarive ekonomike në SIFQ në vlerën 75,648.4 milion lekë, zbriten:

-Shpenzimet e pushtetit vendor për borxhin sipas llogarive ekonomike 1660 + 1661 që janë 108.7 milion lekë;

-Shpenzimet e pushtetit vendor për llogarinë ekonomike 255 që është 902.6 milion lekë;

-Eliminimet³ të cilat përcaktohen/përllogariten nga DPTH, shuma e të cilave është 230.6 milion lekë, si në vijim:

Eliminations (Central Gov)				
116.570,07	0,00	63.697,04	79.370,25	52.873,03
Eliminations (Local Gov)				
230,61	0,00	0,00	0,00	230,61

Burimi: Ministria e Financave

Njësitë e vetëqeverisjes vendore që zënë peshën më të lartë në realizimin e shpenzimeve paraqiten si në vijim:

³ Për efekt kontabilizimi

Në mijë lekë

NJVQV	Total	% mbi totalin
Bashkia Tiranë	25,192,744	33.30%
Bashkia Durrës	3,828,883	5.06%
Bashkia Kamëz	3,190,516	4.22%
Bashkia Elbasan	2,820,759	3.73%
Bashkia Vlorë	2,396,969	3.17%
Bashkia Shkodër	2,202,201	2.91%
Bashkia Fier	2,008,899	2.66%
Bashkia Korçë	1,969,635	2.60%
Bashkia Lezhë	1,683,995	2.23%
Bashkia Kavaja	1,347,354	1.78%
Bashkia Lushnjë	1,344,185	1.78%
Bashkia Berat	1,337,927	1.77%
Bashkia Pogradec	1,290,750	1.71%
Bashkia Dibër	1,198,378	1.58%
Bashkia Sarandë	982,087	1.30%
Bashkia Vorë	909,281	1.20%
Bashkia Kukës	881,174	1.16%
Bashkia Gjirokastrë	804,537	1.06%
Bashkia Maliq	802,916	1.06%
Bashkia Librazhd	783,598	1.04%
Bashkia Krujë	776,289	1.03%

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Për sa më sipër konstatohet se vetëm 21 njësi të vetëqeverisjes vendore përbëjnë 76.34% të totalit të shpenzimeve të realizuara.

Pjesë e shpenzimeve të raportuara nga Drejtoria Vendore është dhe llogaria 651 që përfaqëson shpenzime për “*Interesa huamarrje të tjera afatgjatë, nga sistemi bankar*”, në shumën 721 milionë, ku vetëm bashkia Tiranë paraqitet në shumën 716 milionë, duke zënë 99.3% të totalit të shpenzimeve.

Në lekë

NJVQV	Shuma
Bashkia Tiranë	716,256,533
Bashkia Elbasan	3,075,575
Bashkia Korçë	868,449
Bashkia Vlorë	795,798
Total	720,996,354

Burimi: Ministria e Financave

Vlera e raportuar përputhet me pagesat e testuara nga sistemi SIFQ.

Tabela në vijim paraqet shpenzimet sipas klasifikimit ekonomik.

Në milion lekë

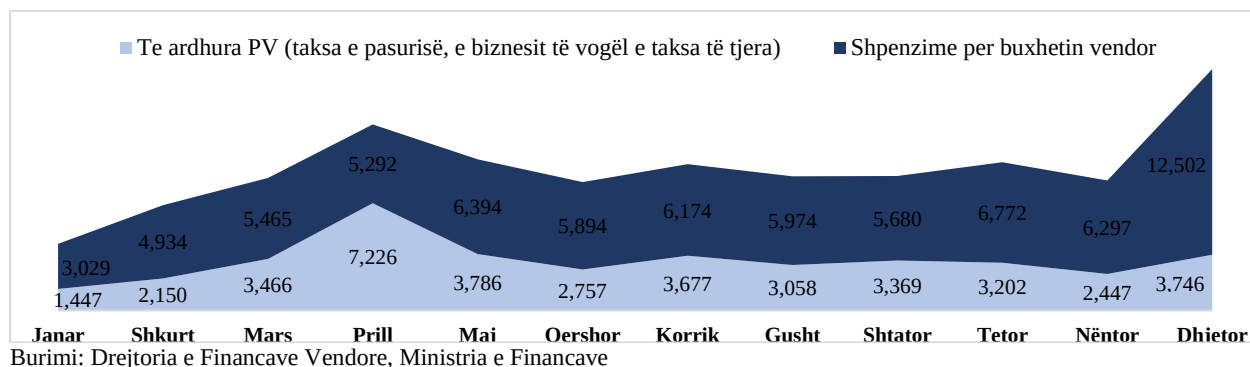
Shpenzimet e buxhetit vendor	Realizim 2023	Realizim 2024
Shpenzime Korrente	52,282	61,087
Shpenzime Kapitale	16,559	14,561
Totali	68,841	75,648

Burimi: Ministria e Financave

Për vitin 2024 shpenzimet korrente të buxhetit vendor janë realizuar për vlerën 61,087 milion lekë ose në masën 80.7% të totalit të shpenzimeve, ndërsa shpenzimet kapitale janë realizuar për vlerën 14,561 milion lekë ose në masën 19.3% të totalit të shpenzimeve të realizuara nga buxheti vendor. Peshën më të madhe të shpenzimeve vendore, e zënë shpenzimet për paga dhe sigurime në vlerën 34,014 milion lekë ose 45% e totalit të shpenzimeve.

Për vitin 2024, realizimi i të ardhurave të pushtetit vendor dhe realizimi i shpenzimeve, për çdo muaj paraqitet në grafikun në vijim:

Grafiku: Realizimi i të ardhurave dhe shpenzimeve të pushtetit vendor gjatë vitit 2024

Në fillim të vitit 2024, realizimi i të ardhurave të veta paraqitet i ulët, ndërsa në muajin prill realizimi i tyre paraqitet në vlerën më lartë, me 7,226 milion lekë, duke u ulur përsëri, me vlerat më të ulta kryesisht në muajin qershor dhe nëntor. Në 2 muajt e fundit, shpenzimet janë realizuar në vlerën 18,799 milion lekë, ose 24.85% të totalit të shpenzimeve vjetore të pushtetit vendor. Në mënyrë të përmblodhur:

- Nga auditimi konstatohet një mospërputhje prej 29 milion lekë ndërmjet të ardhurave të raportuara nga Drejtoria e Financave Vendore (40,302 milion lekë) dhe të ardhurave të raportuara nga Drejtoria e Thesarit në Tabelën e Treguesve Fiskalë të Konsoliduar (40,331 milion lekë). Kjo diferencë lidhet me përfshirjen nga Thesari të të ardhurave të tatimit mbi biznesin e vogël të kontabilizuar në llogarinë ekonomike 7002300, të cilat nuk pasqyrohen në raportin e Drejtorisë së Financave Vendore.

- Nga krahasimi i të dhënave rezulton se shpenzimet e raportuara nga Drejtoria e Financave Vendore (75,648 milion lekë) janë më të larta me 1,241 milion lekë krahasuar me shpenzimet e raportuara nga Drejtoria e Thesarit (74,407 milion lekë). Diferenca konstatohet nga shpenzimet për borxhin vendor (108.7 milion lekë), shpenzimet për llogarinë ekonomike 255 (902.6 milion lekë) si dhe eliminimet e kryera nga Drejtoria e Thesarit (230.6 milion lekë).

- Fondi i rindërtimit për pushtetin vendor, sipas planifikimit përfundimtar, është në shumën 13,639 milion lekë, ndërsa sipas ligjit të buxhetit 2024 ishte përcaktuar vetëm 9 miliard lekë. Kjo diferencë është pasojë e planeve të trashëguara nga vitet e mëparshme dhe nuk është reflektuar në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar.

Gjithashtu, megjithëse fondi i rindërtimit është klasifikuar si transfertë e pakushtëzuar në ligjin e buxhetit, në realizim është raportuar si fond i veçantë, duke cenuar konsistencën e raportimit.

- Analiza e të ardhurave dhe shpenzimeve tregon përqendrim të lartë në disa bashki të mëdha. Vetëm 13 njësi vendore realizojnë 88.25% të totalit të të ardhurave vendore, ndërsa 21 njësi vendore kryejnë 76.34% të totalit të shpenzimeve.

- Për vitin 2024, shpenzimet korrente janë realizuar në shumën 61,087 milion lekë ose 80.7% të totalit, ndërsa shpenzimet kapitale vetëm në shumën 14,561 milion lekë ose 19.3%. Brenda shpenzimeve korrente, një peshë të madhe zënë shpenzimet për paga dhe sigurime (34,014 milion lekë ose 45% të totalit).

- Konstatohet se Akti Normativ nr. 5, datë 19.12.2024 nuk ka reflektuar ndryshimet e kryera me VKM apo ri-alokime fondesh, duke mos përfshirë shtesat nga fondi i kontigjencës, rishpërndarjet dhe fondin e rindërtimit. Si rezultat, plani përfundimtar i shpenzimeve për pushtetin vendor rezulton 92,405 milion lekë, ose 9,655 milion lekë më shumë se plani i miratuar me AN nr. 5.

Mbi transfertat e pakushtëzuara

Transferta e pakushtëzuar janë fonde që u jepen njësive të vetëqeverisjes vendore nga buxheti i shtetit për financimin e ushtrimit të funksioneve dhe kompetencave të tyre të përcaktuara me ligj.

Në zbatim të pikës 2 dhe 4 të nenit 23 të ligjit nr. 68, datë 27.04.2017 “Për Financat e Vetëqeverisjes Vendore”, dhe pikës 3 të nenit 95 të ligjit nr. 139, datë 17.12.2015, “Për Vetëqeverisjen Vendore”, madhësia e transfertës së pakushtëzuar për vitin 2024 është 36,583 milion lekë, dhe përbëhet nga pjesa e përgjithshme, pjesa e kompensimit të pagave dhe pjesa sektoriale që mbulon funksionet e decentralizuara në vitin 2016.

Sipas aneksit nr. 1, tabelës nr. 2 bashkëlidhur ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, Vlera e planifikuar për transfertën e pakushtëzuar për vitin 2024, është në vlerën 24,343 milion lekë, pra në përputhje me pikën 2, neni 23 i ligjit nr. 68/2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”, i ndryshuar, ku citohet se: “Shuma totale vjetore e fondeve për t’u ndarë ndërmjet njësive të vetëqeverisjes vendore nëpërmjet transfertës së pakushtëzuar, në një vit të dhënë buxhetor, është jo më pak se 1% e produktit të brendshëm bruto⁴, të parashikuar në raportin për vlerësimet dhe parashikimet makroekonomike të miratuar nga Këshilli i Ministrave, sipas nenit 23, të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar”. Gjithashtu, kjo vlerë është 2,548 milion lekë më e lartë së vlera e transfertës së përgjithshme të pakushtëzuar të parashikuar për vitin 2023, në përputhje me pikën 3, neni 23 të ligjit nr. 68/2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”, i ndryshuar, ku citohet se: “Në çdo rast, transfertja e pakushtëzuar nuk mund të jetë më e vogël se shuma totale e ndarë në vitin e mëparshëm buxhetor”.

Në lekë

	TOTALI I TRANSFERTËS SË PAKUSHTËZUAR (PJESA I + PJESA II + PJESA III)	36,583,110,000
I	Pjesa e Përgjithshme – Ligji për Financat e Vetëqeverisjes Vendore	24,343,110,000
1	Produkti i Brendshëm Bruto i parashikuar për vitin 2024	2,434,311,000,000
2	Transferta e pakushtëzuar për vitin 2024, në % ndaj PBB-së të parashikuar	1%
3	Transferta e Pakushtëzuar për vitin 2024, në Lekë	24,343,110,000
4	Transferta e pakushtëzuar për tu shpërndarë sipas formulës në vitin 2024, pas zbritjes së fondeve si më poshtë:	22,726,780,600
5	Fondi rezervë	100,000,000
6	Fondet për Konviktet dhe Qendrat e Shërbimeve Sociale	631,080,989
7	Fondet për rrugët rurale të transferuara nga Qarqet tek Bashkitë	558,248,410
8	Mbështetje për reformën në financat e arsimit parashkollor	327,000,000

Burimi: Ministria e Financave

Sipas këtij aneksi, vlera e transfertës së përgjithshme të pakushtëzuar për t’u shpërndarë sipas formulës në vitin 2024, pas zbritjes së fondeve, është planifikuar në vlerën 22,727 milion lekë, nga të cilat 22,007 milion lekë për bashkitë dhe 720 milion lekë për qarqet.

Me Aktin Normativ nr. 5, datë 19.12.2024, vlera e transfertës së përgjithshme e pakushtëzuar është planifikuar në shumën 25,773 milion lekë, duke u rritur për shumën 1,430 milion lekë.

Në pikën 1, nenin 7, të ligjit nr. 97/2023, “Për buxhetin e vitit 2024”, citohet se: “Fondi i rindërtimit për përballimin e pasojave të tërmetit të vitit 2019 prej 7 000 milionë lekësh përdoret për të përballuar kostot për projektet e miratuara dhe të pa financuara të viteve të mëparshme dhe pjesa e mbetur për projekte të reja. Ky fond shton kufijtë e shpenzimeve për çdo ministri dhe institucion në nivel programi dhe kufijtë e transfertës së pakushtëzuar, të miratuar në tabelat 1 dhe 3 të përmendura në nenet 11 dhe 15 të këtij ligji”. Në nenin 24 të ligjit nr. 68, datë 27.04.2017, përcaktohet se transfertja e pakushtëzuar e njësive të vetëqeverisjes vendore, ndahet sipas formulës me kriteret të përcaktuara, që i bashkëlidhet si aneks ligjit vjetor të buxhetit. Nga ana tjetër, Fondet e Rindërtimit shpërndahen me Vendim të Këshillit të Ministrave, të cilat në rastin e njësive të vetëqeverisjes vendore rrisin transfertën e pakushtëzuar në shumën e caktuar në VKM. Shtimi me VKM i transfertës së pakushtëzuar për Fondet e Rindërtimit, është jo në përputhje me ligjin e financave të njësive të vetëqeverisjes vendore.

Në ligjin nr. 9936, datë 26.08.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Shqipëri”, i ndryshuar në pikën 1, neni 29 mbi dokumentacionin shoqërues të Projekt Buxhetit përfshin ndër të tjera pikën d) *transfertën e pakushtëzuar për çdo njësi të qeverisjes vendore, për vitin e ardhshëm, vetëm totalin e transfertës, për vitin e dytë dhe të tretë të PBA-së.*

⁴ Sipas Aneksit nr.1, bashkëlidhur ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, Produkti i Brendshëm Bruto i parashikuar, për vitin 2024 është 2,434,311,000,000 lekë.

Fondet për rindërtimin për vitin 2024 janë përcaktuar në tabelën shoqëruese 5 të shpenzimeve, në shumën 7 miliardë lekë, pa e destinuar në mënyrë specifike pjesën që i atribuohet njësive të vetëqeverisjes vendore.

Kjo nuk rezulton jetë reflektuar në tabelën 3 “*Transferta e pakushtëzuar për bashkitë 2024*” edhe pas ndryshimeve të buxhetit me Akte Normative.

Sipas të dhënave të marra nga SIFQ dhe nga Drejtoria e Financave Vendore konstatohet se Fondi i Rindërtimit që i atribuohet Njësive të Vetëqeverisjes Vendore përfshin një plan përfundimtar në shumën 13,639 milion lekë dhe një realizim në shumën 7,729 milion lekë.

Megjithëse sipas nenit 7 të ligjit 99/2023 “*Për buxhetin e vitit 2024*”, i ndryshuar, plani buxhetor është parashikuar në zërin e shpenzimeve të buxhetit vendor (formë e transfertës së pakushtëzuar), realizimi është raportuar në zërin e Fondit të Rindërtimit sipas tabelës 4 të të njëjtit ligj.

Gjithashtu plani përfundimtar vjetor i parashikuar në shumën 13,639 milion lekë nuk përputhet me planin buxhetor prej 9 miliardë lekë sipas parashikimit/përcaktimit të ligjit për buxhetin e vitit 2024. Kjo vjen si pasojë planit të trashëguar nga vitet e mëparshme buxhetore.

Nga auditimi konstatohet se në tabelën e treguesve fiskal të konsoliduar nuk është pasqyruar plani i trashëguar nga vitet e kaluara për Rindërtimin për njësitë e vetëqeverisjes vendore.

Rezulton se gjatë vitit 2024, bashkive u janë shtuar fonde në shumën 8,194 milion lekë në formën e transfertave të pakushtëzuara për Fondin e Rindërtimit, konkretisht:

Bashkia	Shuma
Bashkia Tiranë	3,334,397,852
Bashkia Krujë	1,137,881,422
Bashkia Durrës	915,449,048
Bashkia Kurbin	677,722,316
Bashkia Kavajë	618,690,885
Bashkia Kamëz	423,268,198
Bashkia Vorë	324,456,966
Bashkia Rrogozhinë	235,647,394
Bashkia Shijak	216,912,708
Bashkia Lezhë	161,863,088
Bashkia Mirditë	148,003,199
Total	8,194,293,076

Burimi: Ministria e Financave

Në pikën 100 të udhëzimit plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024” citohet se: “*Transferta e pakushtëzuar e përgjithshme për njësitë e qeverisjes vendore (bashki dhe qarqet) çelet në strukturën: Ministria e Linjës 00, Programi 04960, Kapitulli 01, e ndarë në katër 3 mujorë: për bashkitë dhe qarqet në tremujorin e parë 30%, të dytin 25%, të tretin 23% dhe të katërtin 22%. Kur njësia e vetëqeverisjes vendore kërkon avancim të limitit tremujor të transfertës së pakushtëzuar të përgjithshme, duhet ti drejtohet Nëpunësit të Parë Autorizues, një kërkesë të argumentuar për avancimin e fondit Nëpunësi i Parë pas marrjes së kërkesës, vlerëson kërkesën dhe vendos për avancimin ose jo të fondit*”, ndërsa në pikën 101 citohet se: “*Transferta e pakushtëzuar sektoriale për bashkitë, çelet në strukturën: Ministria e Linjës 00, Programi xxxxx, Kapitulli 01, e ndarë në katër 3-mujore: Për bashkitë në tremujorin e parë 30%, të dytin 25%, të tretin 23% dhe të katërtin 22%*”. Nga auditimi konstatohet se kjo ndarje nuk reflekton efektet e planit të trashëguar.

Në mënyrë të përmbledhur:

Nga auditimi i zbatimit të transfertës së pakushtëzuar për vitin 2024 konstatohet se, ndonëse vlera e saj është përcaktuar në përputhje me kërkesat ligjore mbi minimumin prej 1% të PBB-së dhe me detyrimin për të mos qenë më e vogël se viti parardhës, mënyra e trajtimit dhe shpërndarjes së saj nuk ka respektuar plotësisht kuadrin ligjor. Fondet e rindërtimit, të parashikuara në buxhet në shumën 7 miliardë lekë, janë trajtuar dhe shpërndarë si pjesë e

transfertës së pakushtëzuar me vendime të Këshillit të Ministrave, në kundërshtim me ligjin për financat vendore, i cili përcakton se kjo transfertë shpërndahet vetëm sipas formulës së përcaktuar në aneksin e ligjit të buxhetit.

Gjithashtu, janë evidentuar mospërputhje midis planit fillestar, planit të trashëguar nga vitet e kaluara dhe realizimit faktik të fondeve të rindërtimit, të cilat nuk janë pasqyruar qartë në tabelat e buxhetit dhe në treguesit fiskalë të konsoliduar. Raportimi i tyre është bërë pjesërisht si transfertë e pakushtëzuar në buxhetin vendor dhe pjesërisht si shpenzime të Fondit të Rindërtimit në buxhetin qendror, duke cenuar transparencën dhe krahasueshmërinë e të dhënave.

Në përfundim, konstatohet se transfertë e pakushtëzuar nuk është zbatuar me unifikim dhe transparencë të plotë, pasi janë përdorur mekanizma të ndryshëm vendimmarrës dhe raportimi, të cilët kanë sjellë shmangie nga parimet e planifikimit dhe ekzekutimit buxhetor të përcaktuara në ligjin organik të buxhetit dhe në ligjin për financat e vetëqeverisjes vendore.

Mbi raportimin e detyrimeve të prapambetura të pushtetit vendor

Në fund të vitit 2024, stoku i detyrimeve të prapambetura për njësitë e vetëqeverisjes vendore, sipas të dhënave të publikuara në faqen zyrtare të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë është 3,258.8 milion lekë, nga të cilat detyrimet e prapambetura për bashkitë janë 3,239.2 milion lekë dhe detyrimet e prapambetura për qarqet janë në shumën 19.6 milion lekë. Në krahasim me vitin e mëparshëm, stoku i detyrimeve të prapambetura është ulur për shumën 1,580.5 milion lekë.

Me stokun më të lartë të detyrimeve rezulton bashkia Kavajë, në shumën 737.6 milion lekë ose 22.7% e totalit të detyrimeve të prapambetura për pjesën e detyrimeve të bashkive, bashkia Tiranë rezulton me detyrime të prapambetura në shumën 570.4 milion lekë ose 17.6% e totalit të detyrimeve të prapambetura, bashkia Pogradec në shumën rreth 238.1 milion lekë ose 7.3% e totalit të detyrimeve të prapambetura, bashkia Rrogozhinë në shumën 161 milion lekë ose 4.9% të totalit të detyrimeve të prapambetura, bashkia Vorë në shumën 153.8 milion lekë ose 4.7% të totalit të detyrimeve të prapambetura, bashkia Dimal në shumën 143.8 milion lekë ose 4.4% të totalit të detyrimeve të prapambetura, bashkia Dibër në shumën 127.6 milion lekë ose 3.9%, bashkia Cërrik në shumën 116 milion lekë ose 3.6%. Pra vetëm 8 bashki nga 55 zënë rreth 69% të totalit të detyrimeve.

Përsa i përket qarqeve rezulton se qarku Berat ka detyrim të prapambetura 46.9 milion lekë ose 70.4% të totalit të detyrimit për pjesën e qarqeve, qarku Durrës me 15.3 milion lekë ose 23% të totalit të detyrimeve dhe në vijim qarku Gjirokastrë me 2.8 milion lekë detyrime të prapambetura, qarku Vlorë me 1.3 milion lekë dhe Qarku Korçë me 0.3 milion lekë.

Mbi statusin e gjendjes financiare të njësive të vetëqeverisjes vendore.

Referuar ligjit nr. 68/2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”, evidentohen katër nivele të ndryshme të rasteve të vështirësive financiare të njësisë së vetëqeverisjes vendore. Duke filluar nga viti 2023, ky ligj është ndryshuar me ligjin nr. 40/2023, ku ndryshimi kryesor lidhet me metodologjinë e llogaritjes së gjendjes financiare të njësive të qeverisjes vendore, **konkretisht detyrimet e papaguara do të llogariten mbi shpenzimet faktike vjetore të realizuar nga këto njësi dhe jo nga shpenzimet vjetore të miratuara.** Ky ndryshim metodologjie sjell një vlerësim më realist të gjendjes financiare pasi ul mundësinë për të “nënvlerësuar” problemet financiare përmes planeve buxhetore jo realiste.

1. Njësia e vetëqeverisjes vendore konsiderohet **me probleme financiare** kur në një muaj të caktuar të vitit buxhetor konstatohen vonesa prej më shumë se 30 ditësh në likuidimin e detyrimeve financiare ndaj palëve të treta dhe kur detyrimet e konstatuara dhe të papaguara përbëjnë **15% të shpenzimeve vjetore faktike.**

2. Njësia e vetëqeverisjes vendore konsiderohet në **vështirësi financiare** kur vonesat në likuidimin e detyrimeve financiare ndaj palëve të treta konstatohen edhe në muajin pasues të

muajit të përcaktuar në pikën 2, të nenit 55, të këtij ligji, dhe vlera e stokut të detyrimeve të papaguara ndaj palëve të treta rritet progresivisht **mbi nivelin prej 25% të shpenzimeve vjetore faktike**.

3. Njësia e vetëqeverisjes vendore konsiderohet në **vështirësi serioze financiare** kur borxhet afatgjata dhe detyrimet e papaguara ndaj palëve të treta përbëjnë **mbi 80% të shpenzimeve vjetore faktike**.

4. Njësia e vetëqeverisjes vendore konsiderohet në situatën e paaftësisë paguesve kur njësia nuk arrin të zbatojë planin e rehabilitimit financiar dhe/ose shuma e borxheve afatgjata të NJVQV-së dhe detyrimeve të papaguara ndaj palëve të treta është më e lartë se 130% e shpenzimeve vjetore faktike.

Drejtoria e Financave Vendore në lidhje me statusin e gjendjes financiare të njësive të qeverisjes vendore ka hartuar raportin mbi statusin e vështirësive financiare, ku është analizuar gjendja financiare e 61 bashkive, duke u bazuar në detyrimet e regjistruara në SIFQ. Sipas raportit, mbi vështirësitë financiare, për vitin 2024, 53 bashki janë klasifikuar pa probleme financiare, 5 bashki janë klasifikuar me probleme financiare dhe 3 bashki janë klasifikuar në vështirësi financiare.

Tabela: Statusi i vështirësisë financiare për bashkitë, 2024

Statusi i Vështirësisë	Nr. i bashkive	Bashkia	Detyrime të prapambetura, deri në Dhjetor 2024	% e detyrimeve ndaj totali të shpenzimeve faktike, 2024
Pa probleme financiare	53	Të gjitha bashkitë e tjera		
Me probleme financiare	5	Pogradec	238,093,550	18.45%
		Vorë	153,757,844	16.91%
		Peqin	78,470,638	19.01%
		Konispol	38,865,866	19.46%
		Cërrik	115,953,175	22.85%
Në vështirësi financiare	3	Rrogozhinë	161,007,266	34.64%
		Dimal	143,810,195	28.78%
		Kavajë	737,626,479	54.75%

Burimi: Raporti “Mbi statusin e vështirësive financiare të njësive të vetëqeverisjes vendore, 2024”

Krahasuar me vitin 2023, konstatohet se bashkia Rrogozhinë ka kaluar nga statusi me probleme financiare në statusin në vështirësi financiare. Bashkia Dimal dhe Kavajë vijojnë me statusin në vështirësi financiare. Bashkia Cërrik dhe Vorë kanë përmirësuar statusin krahasuar me vitin e kaluar, duke kaluar nga statusi në vështirësi financiare në statusin me probleme financiare.

Bashkia Pogradec ka një stok të detyrimeve të prapambetura në nivelin 18.45% të shpenzimeve vjetore faktike, bashkia Vorë në nivelin 16.91%, bashkia Peqin në nivelin 19.01%, bashkia Konispol në nivelin 19.46%, bashkia Cërrik në nivelin 22.85% të shpenzimeve faktike.

Situata më serioze paraqitet për bashkinë Dimal, ku niveli i detyrimeve të prapambetura paraqitet në nivelin 28.78% të shpenzimeve vjetore faktike, bashkinë Rrogozhinë në nivelin 34.64% dhe bashkinë Kavajë, ku niveli i detyrimeve të prapambetura paraqitet në nivelin 54.75% të shpenzimeve vjetore faktike.

Drejtoria e Financave Vendore, gjithashtu në raportin e statusit të gjendjes financiare të vitit 2024, ka analizuar edhe situatën financiare për qarqet. Sipas raportit, për vitin 2024, 10 qarqe janë klasifikuar pa probleme financiare dhe 2 qarqe janë klasifikuar në vështirësi financiare.

Tabela: Statusi i vështirësisë financiare për qarqet, 2024

lekë

Statusi i Vështirësisë	Nr. i qarqeve	Qarku	Detyrime të prapambetura	% e detyrimeve ndaj totali të shpenzimeve të planifikuara, 2022
Pa probleme financiare	10	Dibër	0	0%
		Elbasan	0	0%
		Fier	0	0%
		Kukës	0	0%

		Tiranë	0	0%
		Lezhë	0	0%
		Shkodër	0	0%
		Korçë	280,040	0.45%
		Vlorë	1,274,000	1.97%
		Gjirokastrë	2,780,085	7.91%
Në vështirësi financiare	2	Durrës	15,294,774	24.50%
		Berat	46,946,793	153.73%

Burimi: Raporti "Mbi statusin e vështirësive financiare të njërive të vetëqeverisjes vendore, 2024"

Situata më serioze paraqitet për qarkun Durrës ku niveli i detyrimeve të prapambetura paraqitet në nivelin 24.5% të shpenzimeve vjetore faktike dhe për qarkun Berat, niveli i detyrimeve të prapambetura paraqitet në nivelin 153.73% të shpenzimeve faktike.

Referuar bazës së të dhënave së pagesave të SIFQ, rezulton se *me buxhetin e vitit 2024*, nga bashkitë, janë paguar detyrimeve të prapambetura që i përkasin periudhës 2007-2023, në vlerën totale 7,267 milion lekë.

Bazuar në testimet e kryer nga grupi i auditimit në lidhje me detyrimet e prapambetura të raportuara në fund të vitit 2023 (fillim i vitit 2024) dhe fundi i vitit 2024, krahasuar me pagesat e kryera gjatë vitit 2024 për detyrime të prapambetura (2023 dhe më parë), ka rezultuar se për disa prej tyre pagesat e kryera gjatë vitit janë më të larta se stoku i raportuar në fund të vitit 2023, si në vijim:

Bashkia Kamëz në fund të vitit 2023 ka raportuar 137,905 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 71,826 mijë lekë, pra 66,079 mijë lekë më pak. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Kamëz, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 618,705 mijë lekë ose rreth 480,800 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Divjakë në fund të vitit 2023 ka raportuar 35,484 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 95,351 mijë lekë, pra 59,867 mijë lekë më shumë. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Divjakë, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 372,033 mijë lekë ose rreth 336,549 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Krujë në fund të vitit 2023 ka raportuar 15,477 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 13,477 mijë lekë, pra 2,000 mijë lekë më pak. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Krujë, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 333,444 mijë lekë ose rreth 317,967 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Maliq në fund të vitit 2023 ka raportuar 45,034 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 5,669 mijë lekë, pra 39,365 mijë lekë më pak. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Maliq, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 157,653 mijë lekë ose rreth 112,619 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Malësi e Madhe në fund të vitit 2023 ka raportuar 99,003 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 600 mijë lekë, pra 98,403 mijë lekë më pak. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Malësi e Madhe, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 193,403 mijë lekë ose rreth 94,400 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Lezhë në fund të vitit 2023 ka raportuar 165,278 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 46,249 mijë lekë, pra 119,029 mijë lekë më pak. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Lezhë, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 246,559 mijë lekë ose rreth 81,281 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Këlcyrë nuk ka raportuar stok detyrimesh të prapambetura as për vitin 2023 as për vitin 2024. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Këlcyrë, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 70,007 mijë lekë ose rreth 70,007 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Finiq në fund të vitit 2023 ka raportuar 22,312 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 16,924 mijë lekë, pra 5,388 mijë lekë më pak. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Finiq, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 68,333 mijë lekë ose rreth 46,021 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Tropojë në fund të vitit 2023 ka raportuar 48,704 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 41,042 mijë lekë, pra 7,662 mijë lekë më pak. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Tropojë, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 92,964 mijë lekë ose rreth 44,260 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Korçë në fund të vitit 2023 ka raportuar 7,342 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 14,904 mijë lekë, pra 7,562 mijë lekë më shumë. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Korçë, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 50,031 mijë lekë ose rreth 42,689 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Bulqizë në fund të vitit 2023 ka raportuar 7,079 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 2,223 mijë lekë, pra 4,856 mijë lekë më pak. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Bulqizë, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 34,810 mijë lekë ose rreth 27,731 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Mat në fund të vitit 2023 ka raportuar 29,073 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 79,978 mijë lekë, pra 50,905 mijë lekë më shumë. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Mat, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 54,227 mijë lekë ose rreth 25,154 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Kolonjë në fund të vitit 2023 ka raportuar 300 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 7,855 mijë lekë, pra 7,555 mijë lekë më shumë. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Kolonjë, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 10,057 mijë lekë ose rreth 9,757 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Roskovec në fund të vitit 2023 ka raportuar 76,078 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 87,225 mijë lekë, pra 11,147 mijë lekë më shumë. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Roskovec ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 85,599 mijë lekë ose rreth 9,521 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Sarandë në fund të vitit 2023 ka raportuar 1,224 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 788 mijë lekë, pra 436 mijë lekë më pak. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Sarandë, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 8,917 mijë lekë ose rreth 7,693 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Përmet në fund të vitit 2023 ka raportuar 30,119 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 2,649 mijë lekë, pra 27,470 mijë lekë më pak. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Përmet, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 35,891 mijë lekë ose rreth 5,772 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Kukës në fund të vitit 2023 ka raportuar 77,953 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 15,709 mijë lekë, pra 62,244 mijë lekë më pak. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet

rezulton se Bashkia Kukës, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 83,613 mijë lekë ose rreth 5,660 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Gjirokastrë në fund të vitit 2023 ka raportuar 1,182 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 2,354 mijë lekë, pra 1,172 mijë lekë më shumë. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Gjirokastrë, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 6,280 mijë lekë ose rreth 5,098 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Fushë-Arrëz nuk ka raportuar stok detyrimesh të prapambetura as për vitin 2023 as për vitin 2024. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Fushë Arrëz, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 3,343 mijë lekë ose rreth 3,343 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Mallakastër në fund të vitit 2023 ka raportuar 10,420 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 10,420 mijë lekë, pra stok të njëjtë të dy vitet. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Mallakastër, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 12,420 mijë lekë ose rreth 2,000 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Pustec në fund të vitit 2023 ka raportuar 98,412 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 2,224 mijë lekë, pra 96,188 mijë lekë më pak. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Pustec, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 100,376 mijë lekë ose rreth 1,963 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Bashkia Kuçovë në fund të vitit 2023 ka raportuar 20,449 mijë lekë detyrime të prapambetura ndërsa në fund të vitit 2024 ka raportuar detyrime të prapambetura në vlerën 4,962 mijë lekë, pra 15,487 mijë lekë më pak. Ndërkohë referuar bazës së të dhënave të pagesave, nga testimet rezulton se Bashkia Kuçovë, ka paguar detyrime të prapambetura në vlerën 21,488 mijë lekë ose rreth 1,039 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023. Paraqitur ne tabelën si me poshte:

(mijë lekë)

Bashkia	Stoku i raportuar 2023	Stoku i raportuar 2024	Diferenca 2024–2023	Pagesa për detyrime të prapambetura në 2024	Diferenca mes pagesa per detyrimet e prapambetura te vitit 2023, dhe stokut te raportuar 2023
Kamëz	137,905	71,826	-66,079	618,705	480,800
Divjakë	35,484	95,351	59,867	372,033	336,549
Krujë	15,477	13,477	-2,000	333,444	317,967
Maliq	45,034	5,669	-39,365	157,653	112,619
Malësi e Madhe	99,003	600	-98,403	193,403	94,400
Lezhë	165,278	46,249	-119,029	246,559	81,281
Këlcyrë	0	0	0	70,007	70,007
Finiq	22,312	16,924	-5,388	68,333	46,021
Tropojë	48,704	41,042	-7,662	92,964	44,260
Korçë	7,342	14,904	7,562	50,031	42,689
Bulqizë	7,079	2,223	-4,856	34,810	27,731
Mat	29,073	79,978	50,905	54,227	25,154
Kolonjë	300	7,855	7,555	10,057	9,757
Roskovec	76,078	87,225	11,147	85,599	9,521
Sarandë	1,224	788	-436	8,917	7,693
Përmet	30,119	2,649	-27,470	35,891	5,772
Kukës	77,953	15,709	-62,244	83,613	5,660
Gjirokastrë	1,182	2,354	1,172	6,280	5,098
Fushë-Arrëz	0	0	0	3,343	3,343
Mallakastër	10,420	10,420	0	12,420	2,000
Pustec	98,412	2,224	-96,188	100,376	1,963
Kuçovë	20,449	4,962	-15,487	21,488	+1,0

Nëpunësve Zbatues dhe Nëpunësve Autorizues të Njësive të Vetëqeverisjes Vendore dhe rolit të Ministrisë së Financave.

Për sa trajtuar në këtë pjesë të Raportit Përfundimtar të Auditimit , nga Ministria e Financave, konkretisht nga Drejtoria e Financave Vendore, është paraqitur observacioni **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025**, ku janë shprehur objeksionet si më poshtë:

Pretendimi i subjektit: 1. *Referuar rekomandimit ku përcaktohet se: “Ministria e Financave të marrë masa për të siguruar një ndarje të detajuar të Fondit të Rindërtimit duke specifikuar qartësisht pjesën që i atribuohet njësive të vetëqeverisjes vendore si dhe masa për përfshirjen në tabelat e treguesve fiskalë të konsoliduar të çdo plani të trashëguar nga vitet e mëparshme për fondet e rindërtimit, në mënyrë që të financohen në kohë nevojat për fonde në procesin e rindërtimit të njësive të vetëqeverisjes vendore”* sqarojmë se: Për specifikën që ka fondi i rindërtimit, është vendosur që në tabelën e treguesve fiskalë të raportohet si zë i veçantë. Në këtë zë paraqitet plani i miratuar me ligjin vjetor të buxhetit dhe fakti (realizimi i të gjithë projekteve në vitin përkatës buxhetor). Arsyeja e nxjerrjes së këtij zëri më vete është vetëm për të identifikuar dhe për të dhënë një informacion të saktë për të gjithë financimin e projekteve të rindërtimit për njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe qendrore, pa e përfshirë këtë financim si pjesë e zërave të shpenzimeve të tjera vendore në tabelën e treguesve fiskalë.

Fondet e trashëguara për rindërtimin trajtohen me të njëjtën procedurë që trajtohen të gjitha fondet e trashëguara të buxhetit të shtetit, si p.sh fondet e buxhetit vendor, financimet e huaja etj. Ato janë një e drejtë për shpenzim, por që nuk reflektohen në tabelën fiskale në programim, por reflektohen vetëm në treguesit faktikë, kur fondet e trashëguara përdoren. Kjo procedurë nuk bëhet pengesë për financimin në kohë të shpenzimeve të rindërtimit të njësive të vetëqeverisjes vendore, pasi procedura është e qartë në thesar. Në vijim të ecurisë së realizimit të projekteve dhe kërkesave të institucioneve zbatuese të këtij procesi, planifikohet fondi i rindërtimit në tabelën e treguesve fiskalë dhe në ligjin vjetor të buxhetit. Si rrjedhojë, vlera e kostos së projekteve të rindërtimit të miratuar me VKM nuk është mbi vlerën e planifikuar në çdo vit buxhetor, përse kohë plani i buxhetit për fondin e rindërtimit tregon vlerën e financimit për projektet në proces, të cilët kanë ecuri në kryerjen e punimeve. Pra, plani i miratuar në tabelën e treguesve fiskalë çdo vit buxhetor lidhet me financimin për vitin buxhetor për projektet e rindërtimit dhe jo me koston e plotë të miratuar të projekteve me VKM.

2. Lidhur me konstatimin ku citohet se: “Shtimi me VKM i transfertës së pakushtëzuar për Fondet e Rindërtimit është jo në përputhje me ligjin e njësive të vetëqeverisjes vendore”, sqarojmë se, përdorimi dhe përcaktimet lidhur me fondin e rindërtimit janë të cituara qartësisht në nenin 7 të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, të ndryshuar ku përcaktohet se: *Fondi i rindërtimit për përballimin e pasojave të tërmetit të vitit 2019 prej 9 000 milionë lekësh përdoret për të përballuar kostot për projektet e miratuara dhe të pa financuara të viteve të mëparshme dhe pjesa e mbetur për projekte të reja. Ky fond shton kufijtë e shpenzimeve për çdo ministri dhe institucion në nivel programi dhe kufijtë e transfertës së pakushtëzuar, të miratuar në tabelat 1 dhe 3, të përmendura në nenet 11 e 15 të këtij ligji. Pra, përse kohë përcaktohet në ligjin vjetor të buxhetit se fondi i rindërtimit shton kufijtë e transfertës së pakushtëzuar, në asnjë rast nuk ka mos përputhje me përcaktimet e ligjit për financat e vetëqeverisjes vendore.*

3. Përcaktimi se: “Fondi i rindërtimit nuk është reflektuar në transfertën e pakushtëzuar për qarqet 2024, edhe pas ndryshimeve të buxhetit me Akte Normative”, duhet saktësuar, përse kohë qarqet nuk kanë përfutur fonde nga fondi i rindërtimit.

4. Lidhur me Rekomandimin ku citohet se: “Drejtoria e Financave Vendore në bashkëpunim me njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe degët përkatëse të thesarit të marrin masa për saktësimin e vlerës së stokut të detyrimeve të prapambetura dhe regjistrimin e tyre në sistem, me qëllim paraqitjen reale të statusit financiar të këtyre njësive”, ju sqarojmë: Drejtoria e Financave Vendore monitoron ecurinë e detyrimeve të prapambetura duke u bazuar në raportet e gjeneruara nga Sistemi Informatik Financiar i Qeverisë. Rakordimi për vlerën e detyrimit i cili publikohet realizohet midis degëve të thesarit dhe njësive vendore përkatëse. Gjithashtu në zbatim të përcaktimeve të ligjit për financat e vetëqeverisjes vendore, do të vijojë edhe vlerësimi periodik dhe vjetor i gjendjes financiare i njësive të vetëqeverisjes vendore si dhe monitorimi i planit të shlyerjes së detyrimeve për ato njësi që janë në situatën me probleme/vështirësi financiare. Ndërkohë, ju bëjmë me dije se regjistrimi i detyrimeve në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë bëhet nga vetë njësitë vendore me degën përkatëse të thesarit. Çdo faturë për likuidimin e detyrimeve të prapambetura paraqitet pranë degës përkatëse të thesarit dhe

regjistrohet në sistem nga thesari. Drejtoria e Financave Vendore do të vijojë monitorimin e gjendjes financiare për të 61 bashkitë dhe 12 qarqet.

5. Lidhur me gjetjen nga auditimi si dhe rekomandimeve nr. 45.1 dhe 45.2 të raportit ku citohet se: “Raportimi në zërin e shpenzimeve kapitale në tabelën e treguesve fiskalë si nën komponent i investimeve kapitale të fondit të rindërtimit denatyrton vlerat e raportuara për investimet kapitale”, sqarojmë: Konstatimi nuk është i saktë, për specifikën që ka fondi i rindërtimit, është vendosur që në tabelën e treguesve fiskalë të raportohet si zë i veçantë. Në këtë zë paraqitet plani i miratuar me ligjin vjetor të buxhetit dhe fakti (realizimi i të gjithë projekteve në vitin përkatës buxhetor). Arsyeja e nxjerrjes së këtij zëri më vete është vetëm për të identifikuar dhe për të dhënë një informacion të saktë për të gjithë financimin e projekteve të rindërtimit për njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe qendrore, pa e përfshirë këtë financim si pjesë të zërave të shpenzimeve në tabelën e treguesve fiskalë.

“...kjo diferencë paraqet mungesë të financimit të duhur në tabelat shoqëruese të ligjit të buxhetit për vitet e ardhshme buxhetore si e pa mbuluar me hapësirë fiskale në zërin e fondit të rindërtimit”..., sqarojmë: Në vijim të ecures së realizimit të projekteve dhe kërkesave të institucioneve zbatuese të këtij procesi, planifikohet fondi i rindërtimit në tabelën e treguesve fiskalë dhe në ligjin vjetor të buxhetit. Si rrjedhojë, vlera e kostos së projekteve të rindërtimit të miratuar me VKM nuk është mbi vlerën e planifikuar në çdo vit buxhetor, përse kohë plani i buxhetit për fondin e rindërtimit tregon vlerën e financimit për projektet në proces, të cilët kanë ecuri në kryerjen e punimeve. Pra, plani i miratuar në tabelën e treguesve fiskalë çdo vit buxhetor lidhet me financimin për vitin buxhetor për projektet e rindërtimit dhe jo me koston e plotë të miratuar të projekteve me VKM.

45.1 Nga Ministria e Financave të nxirren përgjegjësitë për përdorimin e buxhetit operativ nga njësitë e vetëqeverisjes vendore nga fondet e rindërtimit për shlyerjen e detyrimeve për investime.

Të gjithë fondet që lidhen me financimin e procesit të rindërtimit nga njësitë e vetëqeverisjes vendore janë të miratuar me Vendim të Këshillit të Ministrave. Ju bëjmë me dije se, në VKM-të e miratuara nga Këshilli i Ministrave nuk janë të përcaktuara se cilat shkolla do të ndërtohen/ristrukturohen por akordohet fondi në total për objektet arsimore, sipas kërkesave të njësive vendore pranë Ministrisë përgjegjëse për Rindërtimin. Si rrjedhojë, është e pamundur të çelet kod projekti për çdo objekt përse kohë nuk janë të detajuara në VKM-të përkatëse. Kodet janë çelur në nivel produkti sipas qëllimit për të cilin janë akorduar. Informacion i detajuar për çdo projekt e disponon njësia përkatëse e vetëqeverisjes vendore, financimi i të cilëve miratohet edhe me Vendim të Këshillit Bashkiak.

Fondet e rindërtimit nuk janë akorduar vetëm për projekte investimi por edhe për riparim të banesave individuale si transfertë të individët. Fondet janë përdorur nga bashkitë sipas destinacionit dhe projekteve të përcaktuara në VKM-të përkatëse. Si rrjedhojë, bashkitë nuk mund ti përdorin fondet e rindërtimit për qëllime të tjera ndryshe nga si është përcaktuar në VKM apo për shlyerje detyrimesh të prapambetura.

45.2 Ministria e Financave të marrë masa për planifikimin e fondeve buxhetore për të financuar projektet e rindërtimit në vazhdim nga vitet e kaluara, duke ndaluar projekte të reja përtej hapësirës fiskale në dispozicion e cila sipas tabelës 4 nuk mbulon nevojat reale në shpërndarjen e burimeve ndërmjet zërave buxhetorë”.

Ministria e Financave në bashkëpunim me ministrinë përgjegjëse për rindërtimin dhe njësitë e vetëqeverisjes vendore do të vijojë me planifikimin e fondeve për financimin e projekteve të rindërtimit në vazhdim që kanë ecuri të lartë në realizim, deri në mbylljen e plotë të këtij procesi.

Qëndrim i grupit të auditimit: 1. Grupi i auditimit sqaron se i qëndron konstatimit dhe rekomandimit që Ministria e Financave të marrë masa për të siguruar një ndarje të detajuar të Fondit të Rindërtimit duke specifikuar qartësisht pjesën që i atribuohet njësive të vetëqeverisjes vendore si dhe masa për përfshirjen në tabelat e treguesve fiskalë të konsoliduar të çdo plani të trashëguar nga vitet e mëparshme për fondet e rindërtimit, në mënyrë që të financohen në kohë nevojat për fonde në procesin e rindërtimit të njësive të vetëqeverisjes vendore.

2. Grupi i auditimit pas shqyrtimit të observacionit, sqaron se në lidhje me shtimin e kufijve të transfertës së pakushtëzuar, për projektet e rindërtimit, grupi i auditimit i qëndron konstatimit se bie në kundërshtim me nenin 3, pika 12 e ligjit nr. 68, datë 27.04.2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”, i ndryshuar, pasi fondet e rindërtimit përdoren për përballimin e pasojave të tërmetit të vitit 2019, pra për projekte specifike të cilat kanë kusht rindërtimin e objekteve të cilët kanë pësuar dëmtime nga tërmeti, ndërsa transfertat e pakushtëzuar është një transfertë e dhënë nga buxheti i shtetit për njësitë e vetëqeverisjes vendore, pa kusht, pa interes dhe pa të drejtë kthimi.

3. Merret në konsideratë saktësimi i fjalisë.

4. Grupi i auditimit sqaron se për sa më sipër nuk ngarkohet me përgjegjësi Drejtoria e Financave Vendore por është evidentuar problematika dhe rekomandimi është vlerësuar me qëllim vlerësimin e riskut që ky fenomen paraqet në drejtim të vlerësimit të situatës financiare të Bashkive.

5. Grupi i auditimit sqaron se referuar fakteve të paraqitura në akt konstatim dhe në Projekt Raportin e Auditimit, është konstatuar se referuar të dhënave të SIFQ konstatohen të paktën 2,250.5 milion lekë shpenzime korente të raportuara në nën zëra të shpenzimeve kapitale. Gjithashtu nga auditimi konstatohet se shpenzimi dhe raportimi i fondeve të rindërtimit është kryer në llogari të ndryshme për natyrë të njëjtë të fondeve të alokuara. Kjo është konstatuar në Bashkinë Krujë, Bashkinë Kavajë dhe Bashkinë Mirditë ku janë shpenzuar fondet operative në llogarinë 606 (të destinuara për transfertat drejt individëve) për shpenzime për investime në kuadër të projekteve të investimit me bazë rindërtimin e banesave. Konstatohet se në vlerën e raportuar të tabela e treguesve fiskalë janë përfshirë edhe shpenzimet për rindërtimin që janë realizuar nga të ardhurat e veta të institucioneve, në vlerën totale 36.5 milionë lekë, nga të cilat 27.2 milionë lekë nga të ardhurat e veta të njësive të qeverisjes vendore dhe 9.3 milionë lekë nga të ardhurat e veta të Drejtorisë së Përgjithshme të Policisë së Shtetit. Raportimi në realizim i këtyre fondeve si pjesë përbërëse e fondit të rindërtimit është realizuar nëpërmjet rritjes së autorizuar me të ardhurat e veta, ndërkohë që procesi i rindërtimit është parashikuar të realizohet me financim nga buxheti qendror, duke dëshmuar për mungesën e financimit të nevojave në kohën e duhur dhe me fondet e dhura nga qeverisja qendrore.

Përsa i përket rekomandimit 45.1, duke qenë se njësitet e vetëqeverisjes vendore nuk i kanë përdorur fondet sipas qëllimit për të cilin i janë akorduar ky rekomandim i është drejtuar rekomandimi Ministrisë së Financave me qëllim nxjerrjen përgjegjëse për përdorimin e buxhetit operativ nga njësitet e vetëqeverisjes vendore nga fondet e rindërtimit për shlyerjen e detyrimeve për investime. Përsa i përket rekomandimit nr. 45.2 nuk është kundërshtuar. Për sa më sipër observacioni merret pjesërisht në konsideratë.

2.2.4. Monitorimi dhe analiza e shpenzimeve të përgjithshme buxhetore, dhënia e rekomandimeve, për të gjithë strukturën programore të çdo ministrie linje/institucioni qendror;

Monitorimi dhe raportimi i zbatimit të buxhetit të shtetit.

Monitorimi i kryer nga Ministria e Financave për zbatimin e buxhetit të vitit 2024 nga Ministrinë e Linjës dhe raportet e hartuara për sa më sipër konsistojnë në:

- Vlerësimin e përgjithshëm të qëllimeve dhe objektivave të politikës, si dhe performancës së produkteve kryesore;
- Karakteristikat kryesore të performancës së shpenzimeve;
- Informacion mbi volumin dhe madhësinë e ndryshimit të buxhetit;
- Krahësimin e të dhënave faktike të raportit të Ministrive me të dhënat e thesarit, për të njëjtën periudhë raportuese;
- Përdorimin e informacionit të siguruar nga sistemi AFMIS;
- Publikimit të raporteve të monitorimit në Web.

Procedurat standarde të monitorimit janë përcaktuar në Udhëzimin nr.14, datë 30.05.2023 “*Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në njësitet e qeverisjes qendrore*”, i cili është në zbatim të nenit 65 të ligjit nr.9936, datë 26.6.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, ku përcaktohet:

-Nëpunësit autorizues të njësive të qeverisjes qendrore i paraqesin, sa herë që kërkohet, por jo më pak se tri herë në vit, nëpunësit të parë autorizues raportet e monitorimit të zbatimit të buxhetit për performancën financiare, produktet dhe objektivat e politikës, të realizuar për çdo program të përcaktuar në vitin e parë të dokumentit përfundimtar të programit buxhetor afatmesëm. Për njësitet e qeverisjes vendore, këto raporte paraqiten në këshillin përkatës.

-Forma, përmbajtja dhe afatet e raporteve të monitorimit përcaktohen në udhëzimin e Ministrisë së Financave.

-Ministri i Financave i paraqet për informim Këshillit të Ministrave një përmbledhje të raporteve të monitorimit dhe të zbatimit të buxhetit, sa herë që kërkohet.

-Kryetari i njësisë së qeverisjes vendore i paraqet për informim këshillit përkatës një kopje të raportit të monitorimit e të zbatimit të buxhetit të njësisë së qeverisjes vendore.

-Raportet e monitorimit e të zbatimit të buxhetit publikohen nga nëpunësi autorizues në faqen zyrtare të ministrisë përkatëse, brenda një muaji pas përfundimit të periudhës së raportimit. Komentet e ministrisë përgjegjëse për financat publikohen nga nëpunësi i parë autorizues në faqen zyrtare të saj.

-Ministri i Financave, sa herë që kërkohet, paraqet në komisionin përkatës kuvendor raporte periodike, pasqyra financiare dhe raportin vjetor për zbatimin e buxhetit në Republikën e Shqipërisë. Me kërkesë të komisionit, ai raporton gjatë vitit edhe për çështje të tjera, që kanë lidhje me zbatimin e buxhetit dhe kontrollin e brendshëm financiar publik.

Referuar udhëzimit standard:

-Për procedurat e procesit monitorimit buxhetit janë përcaktuar qartë përgjegjësit e nëpunësit zbatues, përgjegjësit e anëtarëve të EMP-ve dhe drejtuesit të EMP-së, përgjegjësitë e nëpunësit autorizues dhe kryetarit të GMS-së,

-Janë përcaktuar procedurat për përgatitjen e raporteve 4, 8 dhe 12 mujore të monitorimit dhe përgjegjësitë e strukturave nga nëpunësi zbatues deri tek kryetari i GMS-së.

-Janë përgatitur 9 anekset standarde të monitorimit të buxhetit dhe formati standard narrativ i raportit monitorimit buxhetit.

Nga auditimi i raportimeve periodike 4, 8 dhe 12 mujore dhe vjetore për vitin 2024 të dërguara nga institucionet buxhetore konstatohet:

Në zbatim Ligjit Nr.9936, datë 26.6.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, neni 65, Nëpunësi autorizues i njësive të qeverisjes qendrore i paraqesin, sa herë që kërkohet, por jo më pak se 3 (tre) herë në vit, nëpunësit të parë autorizues raportet e monitorimit të zbatimit të buxhetit për performancën financiare, produktet dhe objektivat e politikës, të realizuar për çdo program të përcaktuar në vitin e parë të dokumentit përfundimtar të programit buxhetor afatmesëm.

Raportet e monitorimit plotësohen nga secila njësi e qeverisjes qendrore sipas përmbajtjes dhe anekseve të miratuara në Udhëzim. Raportet e monitorimit dërgohet në njësinë përgjegjëse për monitorimin në Ministrinë së Financave, e cila mbështetur në këto raporte harton komentet dhe rekomandimet për raportet e monitorimit të tyre.

Sipas pikës 33 të Udhëzimit nr. 14, dt.30.05.2023, procesi formal i raportimit mbi performancën kërkon përgatitjen e dy raporteve periodike të monitorimit, si dhe raportin vjetor mbi performancën e objektivave dhe produkteve për secilin program mbështetur në të dhënat e gjeneruara në modulën BPPM në sistemin AFMIS dhe dorëzohen në afatet si vijon:

- raporti 4 mujorit deri në 30 maj,
- raporti i 8 mujorit deri në 30 shtator
- raporti vjetor deri në fund të muajit shkurt të vitit të ardhshëm.

Nga auditimi i komenteve të monitorimit, konstatohet se nga ana e MF-së, janë dërguar komente për raportet 4 mujore të monitorimit si vijon:

Institucione qendrore	Dërguar raport monitorimi 4 mujor	Analiza dhe komente për monitorimin	Dërguar raport monitorimi 8 mujor	Analiza dhe komente për monitorimin	Dërguar raport monitorimi 12 mujor	Analiza dhe komente për monitorimin
64	53	40	54	41	55	39

Burimi: MF

Sa më sipër, grupi i auditimit konstatoi se për institucionet e Grupit 87 “Institucione të tjera qeveritare” është përgatitur vetëm një raport nga DMB. Në këtë grup buxhetor përfshihen 24 institucione qendrore që varen nga Kryeministri, të cilat sipas rastit janë të financuara nga 9 programet e mësipërme buxhetore. Nga ana e Ministrisë së Financave konstatohet se komentet e monitorimit janë përgatitur në nivel grupi të përgjithshëm, ku analiza është zhvilluar sipas programeve buxhetore, dhe jo në nivel të njësive individuale të Qeverisjes Qendrore (NJQQ).

Përveç Relacionit të Monitorimit, anekset standarde shoqëruese janë;

- Aneksi nr. 1 *“Raporti i Shpenzimeve sipas Programeve”*;
- Aneksi nr. 2 *“Raporti i Shpenzimeve të Programit sipas Shpenzimeve”*;
- Aneksi nr. 3 *“Raporti përmbledhës i realizimit të treguesve të performancës/produkteve të programit”*;
- Aneksi nr. 4 *“Raporti i realizimit të objektivave të politikës së programit”*;
- Aneksi nr. 5 *“Projektet e investimeve me financim të brendshëm dhe me financim të huaj”*.

Grupi i auditimit përzgjedhi në mënyrë rastësore 5 (pesë) institucione qendrore për auditimin e Raporteve të Monitorimit 4, 8 dhe 12 mujore, si dhe Komenteve të dërguara nga njësia përgjegjëse në Ministrinë e Financave, ku u konstatua se:

1. Ministria e Mbrojtjes

Ministria e Mbrojtjes gjatë vitit 2024 ka administruar dhe menaxhuar fondet publike sipas shtatë programeve të miratuara si vijon:

1. Programi *“Planifikimi, menaxhimi dhe administrimi”*;
2. Programi *“Forcat e Luftimit”*;
3. Programi *“Arsimi Ushtarak”*;
4. Programi *“Mbështetja e Luftimit”*;
5. Programi *“Mbështetje për Shëndetësinë”*;
6. Programi *“Emergjencat civile dhe rezervat e shtetit”*;
7. Programi *“Mbështetje Sociale për Ushtarakët”*.

Raporti i Monitorimit 4-mujor

Raporti i monitorimit 4-mujor në MM është dorëzuar brenda afateve të përcaktuara. Nga auditimi i të dhënave të realizuara, konstatohet se për periudhën e 4 mujorit të parë të vitit 2024, MM e ka realizuar buxhetin në masën 20% ndaj planit me ndryshime, ku për shpenzimet korrente nga 23,470,226 mijë lekë, janë realizuar 6,788,614 mijë lekë, pra 29%, ndërsa për shpenzimet kapitale nga 24,899,050 mijë lekë të planifikuara, janë realizuar 2,709,615 mijë lekë, ose 11%.

Nga auditimi konstatohet se relacioni shpjegues i raportit të monitorimit është publikuar në faqen zyrtare të MM, por pa anekset përkatëse. Gjithashtu, relacioni shpjegues nuk përmban një analizë të detajuar mbi deviacionet më të theksuara nga plani për vitin 2024. Nuk janë arsyetuar mbi faktorët që kanë ndikuar në performancën e realizimit nën nivelin e duhur të shpenzimeve kundrejt planit për vitin 2024, si dhe nuk është paraqitur informacion mbi numrin e punonjësve buxhetorë miratuar me ligjin vjetor si dhe nëse numri faktik ka devijim nga ai i planifikuar.

Raporti i Monitorimit 8-mujor

Raporti i monitorimit 8-mujor në MM është dorëzuar brenda afateve të përcaktuara. Nga auditimi i të dhënave, konstatohet se për periudhën e 4 mujorit të parë të vitit 2024, MM e ka realizuar buxhetin në masën 38% ndaj planit me ndryshime, ku për shpenzimet korrente nga 23,583,226 mijë lekë, janë realizuar 14,409,674 mijë lekë, pra 61%, ndërsa për shpenzimet kapitale nga 24,403,050 mijë lekë të planifikuara, janë realizuar 4,320,750 mijë lekë, ose 16%. Nga auditimi konstatohet se relacioni shpjegues i raportit të monitorimit është publikuar në faqen zyrtare të MM, por pa anekset përkatëse. Në relacionin shpjegues nuk evidentohet një analizë e strukturuar dhe e detajuar mbi devijimet më të theksuara nga plani vjetor për vitin 2024. Gjithashtu, mungon një krahasim i qartë i performancës aktuale me atë të periudhës së mëparshme të raportimit, duke kufizuar identifikimin e tendencave të vazhdueshme të performancës nën nivelin e pritshëm dhe për të ndërmarrë masa korrigjuese në kohë.

- Për disa nga programet buxhetore, mungojnë analizat shpjeguese që do të mund të argumentonin arsyet objektive të realizimit të ulët të buxhetit.
- Relacioni shpjegues nuk përmban një analizë të plotë dhe gjithëpërfshirëse mbi realizimin e qëllimeve të politikës dhe objektivave vjetore për secilin program buxhetor. Mungon një

vlerësim që të tregojë në çfarë shkalle janë përmbushur objektivat e planifikuara për periudhën raportuese dhe cilat janë pengesat kryesore të hasura gjatë zbatimit.

Raporti i Monitorimit 12-mujor

Raporti i monitorimit 12-mujor në MM është dorëzuar brenda afateve të përcaktuara. Nga auditimi i të dhënave të realizuara përgjatë kësaj periudhe, konstatohet se për vitin 2024, MM e ka realizuar buxhetin në masën 70% ndaj totalit të planit fillestar, si dhe 80% ndaj planit me ndryshime, specifikisht:

'mijë lekë

<i>Ministria e Mbrojtjes</i>	Plani fillestar	Plani i Rishikuar	Realizimi faktik 12 mujor	Pesha (plani fillestar)	Pesha (plani i rishikuar)
Shpenzime Korente	23,439,326	24,561,948	23,910,716	102%	97%
Shpenzime Kapitale	24,899,050	17,647,253	10,053,675	40%	57%
Totali	48,338,376	42,209,201	33,964,391	70%	80%

Burimi: MF

Nga të dhënat në tabelën e mësipërme, konstatohet se për vitin 2024, *shpenzimet korente* të Ministrisë së Mbrojtjes, janë realizuar në masën 102% kundrejt planit fillestar dhe 97% kundrejt planit të ndryshuar. Ndryshimet më madhore kundrejt planit fillestar për shpenzimet korente kanë ardhur si rrjedhojë e shtesës së fondeve në shpenzime personeli për mbulimin e efektit financiar shtesë të rritjes së pagave, si dhe rishpërndarjeve të fondeve përmes AN nr.3 dhe AN nr.5, kryesisht për financimin e nevojave shtesë të strukturave të FA për realizimin e misionëve ushtarake, për mbështetjen me kapital fillestar të sh.a 'K....', financimin e nevojave në shpenzime operative për Spitalin e Traumës, për përmbushjen e detyrimeve ndaj N..., etj. Ndërkohë, lidhur me numrin e punonjësve faktik, nga ana e Ministrisë së Mbrojtjes raportohet se vendet vakante priten të plotësohen në vijim.

Për *shpenzimet kapitale* të Ministrisë së Mbrojtjes, konstatohet se për vitin 2024, realizimi është rreth 40 % kundrejt planit fillestar dhe 57% kundrejt planit të rishikuar. Ky nivel realizimi lidhet kryesisht me mosrealizimin e investimeve me financim të huaj.

Në total, realizimi në vitin 2024, për Ministrinë e Mbrojtjes, është rreth 80% e planit të ndryshuar, i cili ka ardhur si shkak i mosrealizimit të projekteve të investimit.

Konkluzion: Nga analiza e realizimit të buxhetit të MM konstatohet se në 4 mujorin e tretë (shtator–dhjetor) është shënuar niveli më të lartë të realizimit buxhetor, si në vlerë absolute ashtu edhe në përqindje ndaj planit vjetor.

- Për shpenzimet korente, gjatë këtij 4 mujori janë realizuar 9,501,042 mijë lekë, ose 38% e planit vjetor, duke tejkaluar ndjeshëm realizimet në dy 4 mujorët e mëparshëm (29% dhe 32%).
- Për shpenzimet kapitale, në 4 mujori e tretë janë realizuar 5,732,925 mijë lekë, ose 57% të realizimit total vjetor për projektet e investimit të realizuara duke tejkaluar ndjeshëm realizimet në dy 4 mujorët e mëparshëm (2,709,615 mijë lekë dhe 1,611,135 mijë lekë).

2. Ministria e Arsimit dhe Sporteve

Ministria e Arsimit dhe Sporteve gjatë vitit 2024 ka administruar dhe menaxhuar fondet publike sipas shtatë programeve të miratuara si vijon:

1. Programi “*Planifikim, Menaxhim dhe Administrim*”;
2. Programi “*Arsimi Bazë*”;
3. Programi “*Arsimi i Mesëm i Përgjithshëm*”;
4. Programi “*Arsimi Universitar*”;
5. Programi “*Fonde për shkencën*”;
6. Programi “*Zhvillimi i Sportit*”.

Raporti i Monitorimit 4-mujor

Raportit të monitorimit është dërguar në përputhje me afatet kohore të përcaktuara në Udhëzimin nr. 14, datë 30.05.2023 “*Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në njësitë e Qeverisjes Qendrore*”.

Nga auditimi i të dhënave, konstatohet se për periudhën e 4 mujorit të parë të vitit 2024, MAS e ka realizuar buxhetin në masën 29% ndaj planit me ndryshime.

Gjithashtu, relacioni shpjegues nuk përmban një analizë të detajuar mbi deviacionet më të theksuara nga plani për vitin 2024. Nuk janë arsyetuar mbi faktorët që kanë ndikuar në performancën e realizimit nën nivelin e duhur të shpenzimeve kundrejt planit për vitin 2024, si dhe nuk është paraqitur informacion mbi numrin e punonjësve buxhetorë miratuar me ligjin vjetor si dhe nëse numri faktik ka devijim nga ai i planifikuar.

Në raportin e monitorimit nuk është analizuar performancës e treguesve kyç të performancës me bazë gjinore në nivel produkti për programet buxhetore që adresojnë çështje të barazisë gjinore.

Nga auditimi konstatohet se MAS nuk ka publikuar në faqen zyrtare raportin e monitorimit për 4 mujorin e parë, dhe pse në komentet e kryera nga ana e MF-së është cituar se ky raport gjendet në i publikuar.

Raporti i Monitorimit 8-mujor

Raporti i monitorimit 8-mujor në MAS është dorëzuar në përputhje me afatet kohore të përcaktuara në Udhëzimin nr. 14, datë 30.05.2023 “Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në njësitë e Qeverisjes Qendrore”.

Nga auditimi i të dhënave, konstatohet se për periudhën e 4 mujorit të dytë të vitit 2024, MAS e ka realizuar buxhetin në masën 56.5% ndaj planit me ndryshime, ku për shpenzimet korrente paraqitet me një realizim prej 60%, ndërsa për shpenzimet kapitale në masën 31%.

Nga auditimi konstatohet se anekset përkatëse të raportit të monitorimit janë publikuar në faqen zyrtare të MAS, por relacioni shpjegues nuk rezulton të jetë i publikuar.

Në relacionin shpjegues nuk evidentohet një analizë e strukturuar dhe e detajuar mbi devijimet më të theksuara nga plani vjetor për vitin 2024. Gjithashtu, mungon një krahasim i qartë i performancës aktuale me atë të periudhës së mëparshme të raportimit, duke kufizuar identifikimin e tendencave të vazhdueshme të performancës nën nivelin e pritshëm dhe për të ndërmarrë masa korrigjuese në kohë.

- Për disa nga programet buxhetore, mungojnë analizat shpjeguese që do të mund të argumentonin arsyet objektive të realizimit të ulët të buxhetit.

- Relacioni shpjegues nuk përmban një analizë të plotë dhe gjithëpërfshirëse mbi realizimin e qëllimeve të politikës dhe objektivave vjetore për secilin program buxhetor. Mungon një vlerësim që të tregojë në çfarë shkalle janë përmbushur objektivat e planifikuara për periudhën raportuese dhe cilat janë pengesat kryesore të hasura gjatë zbatimit.

Nga auditimi konstatohet se MAS ka publikuar në faqen zyrtare anekset për raportin e monitorimit për 8 mujorin, por relacioni shpjegues nuk rezulton të jetë i publikuar në faqen zyrtare.

Raporti i Monitorimit 12-mujor

Raporti i monitorimit 12-mujor në MAS është dorëzuar brenda afateve të përcaktuara. Nga auditimi i të dhënave të realizuara përgjatë kësaj periudhe, konstatohet se për vitin 2024, MAS e ka realizuar buxhetin në masën 105% ndaj planit fillestar dhe 95% ndaj planit të ndryshuar, specifikisht:

‘mijë lekë

Ministria e Arsimit	Plani fillestar	Plani i Rishikuar	Realizimi faktik 12 mujor	Pesha (plani fillestar)	Pesha (plani i rishikuar)
Shpenzime Korente	46,519,097	53,179,013	50,599,608	109%	95%
Shpenzime Kapitale	5,704,000	4,732,415	4,420,981	78%	93%
Totali	52,223,097	57,911,428	55,020,589	105%	95%

Burimi: MF

Nga të dhënat në tabelën e mësipërme, konstatohet se për vitin 2024, *shpenzimet korente* të Ministrisë së Arsimit dhe Sportit, janë realizuar në masën 109% kundrejt planit fillestar dhe 95% kundrejt planit të ndryshuar. Ndryshimet buxhetore përgjatë vitit janë realizuar kryesisht për mbulimin e efekteve të rritjes së pagave, për projekte të dedikuara si "Ekipet sportive në

shkolla", aktivitetet ndërkombëtare të sportit si “*Giro d'Italia*” dhe mbështetjen me fonde të studentëve dhe sportistëve elitë. Në nivel programi, pjesën më të madhe të buxhetit e zë programi “Arsimi Bazë”, i cili është realizuar në përputhje me objektivat dhe ka mbuluar shërbime kyçe si transporti i mësuesve dhe nxënësve, tekstet falas dhe mbështetja për fëmijët me aftësi të kufizuara. Në mënyrë të ngjashme, edhe programet e tjera si “Arsimi i Mesëm”, “Arsimi i Lartë”, “Zhvillimi i Sportit” dhe “Kërkimi Shkencor” kanë pasur realizime të larta ndaj planit dhe synimeve të vendosura.

Për shpenzimet kapitale të Ministrisë së Arsimit dhe Sportit, konstatohet se për vitin 2024, realizimi është rreth 78 % kundrejt planit fillestar dhe 93% kundrejt planit të rishikuar. Në total, realizimi në vitin 2024, për Ministrinë e Arsimit dhe Sporteve, është rreth 95% e planit të ndryshuar.

Konkluzion: Nga analiza e realizimit të buxhetit të Ministrisë së Arsimit dhe Sportit për vitin 2024, konstatohet se në 4 mujorin e tretë (shtator–dhjetor) është arritur niveli më i lartë i realizimit buxhetor, si në vlerë absolute, ashtu edhe në përqindje ndaj planit vjetor.

- Për shpenzimet korente, gjatë 4 mujorit të tretë janë realizuar rreth 18,253,391 mijë lekë, që përfaqësojnë 36% të planit vjetor, duke tejkaluar dukshëm realizimet e raportuara në katërmujorin e parë (29%) dhe të dytë (30%).

-Për shpenzimet kapitale, në 4 mujorit e tretë janë realizuar rreth 2,808,349 mijë lekë, që përbëjnë 63% të realizimit total vjetor për investime, duke tejkaluar ndjeshëm realizimet në dy katërmujorët e mëparshëm (1,000,289 mijë lekë dhe 612,343 mijë lekë).

3. Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë

Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë gjatë vitit 2024 ka administruar dhe menaxhuar fondet publike sipas 11 (njëmbëdhjetë) programeve të miratuara si vijon:

1. Programi “*Planifikim, Menaxhim, Administrim*”;
2. Programi “*Transporti Rrugor*”;
3. Programi “*Transporti Hekurudhor*”;
4. Programi “*Transporti Detar*”;
5. Programi “*Transporti Ajror*”;
6. Programi “*Mbështetje për Rrjetet e Komunikacionit*”;
7. Programi “*Furnizime me Ujë dhe Kanalizime*”;
8. Programi “*Planifikimi Urban*”;
9. Programi “*Mbështetje për Energjinë*”;
10. Programi “*Mbështetje për Burimet Natyrore*”;
11. Programi “*Mbështetje për Industrinë*”.

Raporti i Monitorimit 4-mujor

Raportit të monitorimit është dërguar në përputhje me afatet kohore të përcaktuara në Udhëzimin nr. 14, datë 30.05.2023 “*Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në njësitë e Qeverisjes Qendrore*”.

Nga auditimi i të dhënave, konstatohet se për periudhën e 4 mujorit të parë të vitit 2024, MIE e ka realizuar buxhetin në masën 14% ndaj planit me ndryshime.

Relacioni shoqërues nuk përmban një analizë të thelluar të treguesve të monitorimit dhe të zërave kryesorë të shpenzimeve, me qëllim argumentimin apo shpjegimin e devijimeve nga plani, por paraqet kryesisht përshkrime. Gjithashtu, në përmbajtjen narrative të raportit mungon informacioni i plotë mbi realizimin faktik, në termat sasiorë, të produkteve të planifikuara.

Në raportin e monitorimit janë analizuar treguesët kyç të performancës me bazë gjinore në nivel produkti për programet buxhetore që adresojnë çështje të barazisë gjinore.

Nga auditimi konstatohet se Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë ka publikuar në faqen zyrtare raportin e monitorimit për katërmujorin e parë të vitit 2024, duke përfshirë si relacionin shoqërues ashtu edhe anekset përkatëse që shoqërojnë raportin.

Raporti i Monitorimit 8-mujor

Raporti i monitorimit 8-mujor në MIE është dorëzuar në përputhje me afatet kohore të përcaktuara në Udhëzimin nr. 14, datë 30.05.2023 “Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në njësitë e Qeverisjes Qendrore”.

Nga auditimi i të dhënave të monitorimit për periudhën 8-mujore të vitit 2024, konstatohet se MIE ka realizuar buxhetin në masën 37% kundrejt planit të ndryshuar vjetor. Shpenzimet korente janë realizuar në nivelin 55%, ndërsa shpenzimet kapitale në masën 39% të planit vjetor.

Në raportin e monitorimit janë përfshirë të dhëna mbi programet buxhetore dhe disa produkte të realizuara, kryesisht për programin “Transporti Rrugor” dhe “Furnizimi me Ujë dhe Kanalizime”. Megjithatë, në relacionin shpjegues mungon një analizë e detajuar dhe e strukturuar mbi devijimet nga plani, duke kufizuar shpjegimin e faktorëve që kanë ndikuar në realizimin më të ulët të shpenzimeve, veçanërisht në investime.

Gjithashtu, nuk është paraqitur informacion lidhur me realizimin faktik të produkteve nga ana sasiore, si dhe nuk janë plotësuar të dhënat përkatëse në raportin 16 të modulit BPPM në AFMIS për disa programe kyçe, si “Transporti Rrugor”, “Furnizimi me Ujë dhe Kanalizime” dhe “Mbështetje për Energjinë”. Sa i përket treguesve të performancës në nivel qëllimi dhe objektiv, konstatohet se mungon vlera e treguesve faktikë dhe njësia matëse për disa prej tyre, duke kufizuar vlerësimin mbi përmbushjen e objektivave vjetore të programit.

Nga auditimi, rezulton se raporti i monitorimit për 8-mujorin, së bashku me anekset përkatëse, është publikuar në faqen zyrtare të MIE, në përputhje me Udhëzimin nr. 14, datë 30.05.2023.

Raporti i Monitorimit 12-mujor

Raporti i monitorimit 12-mujor në MIE është dorëzuar brenda afateve të përcaktuara. Nga auditimi i të dhënave të realizuara përgjatë kësaj periudhe, konstatohet se për vitin 2024, MIE e ka realizuar buxhetin në masën 105% ndaj planit fillestar dhe 95% ndaj planit të ndryshuar, specifikisht:

‘mijë lekë

MIE	Plani fillestar	Plani i Rishikuar	Realizimi faktik 12 mujor	Pesha (plani fillestar)	Pesha (plani i rishikuar)
Shpenzime Korente	5,672,929	7,457,612	7,318,801	129%	98%
Shpenzime Kapitale	47,104,556	59,869,412	54,927,221	117%	92%
Totali	52,777,485	67,327,024	62,246,022	118%	92%

Burimi: MF, përpunuar nga GA

Nga të dhënat në tabelën e mësipërme, konstatohet se për vitin 2024, shpenzimet korente të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, janë realizuar në masën 118% kundrejt planit fillestar dhe 92% kundrejt planit të ndryshuar.

Ndryshimet buxhetore përgjatë vitit 2024 për MIE janë realizuar kryesisht për të përballuar efektet e rritjes së pagave, financimin e projekteve të reja në sektorin e transportit rrugor dhe furnizimit me ujë e kanalizime, mbështetjen e projekteve me ecuri të mirë fizike dhe detyrimeve nga vendimet gjyqësore.

Në nivel programi, pjesën më të madhe të buxhetit e zë programi “Transporti Rrugor”, me një realizim prej 100% ndaj planit të rishikuar dhe që ka përfshirë investime të rëndësishme në ndërtimin dhe rehabilitimin e rrugëve kombëtare (si segmentet e Unazës së Jashtme të Tiranës, TEG, Kardhiq–Delvinë etj.), mirëmbajtjen e rrjetit rrugor (3,606.5 km rrugë) dhe përmirësimin e sinjalistikës dhe sigurisë rrugore.

Gjithashtu, programe të tjera si “Furnizimi me ujë dhe kanalizime” rezultojnë me një realizim prej 97% ndaj planit të ndryshuar, me ndërhyrje të shumta në zona rurale dhe turistike për përmirësimin e shërbimeve bazë, ndërsa në programin “Mbështetje për Burimet Natyrore” janë realizuar objektiva të rëndësishëm për përmirësimin e administrimit të sektorit minerar dhe mjedisor.

Sa i përket strukturës ekonomike shpenzimet korrente janë realizuar në masën 98% ndaj planit të ndryshuar dhe 129% ndaj planit fillestar, ndërsa shpenzimet kapitale përbëjnë 88% të totalit

të shpenzimeve dhe janë realizuar 92% kundrejt planit të ndryshuar dhe 117% ndaj planit fillestar.

Konkluzion: Nga analiza e realizimit të buxhetit të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë për vitin 2024, konstatohet se në 4-mujorin e tretë (shtator–dhjetor) është arritur niveli më i lartë i realizimit buxhetor, si në vlerë absolute, ashtu edhe në përqindje ndaj planit vjetor.

-Për shpenzimet korente, gjatë 4-mujorit të tretë janë realizuar rreth 3,293,460 mijë lekë, që përfaqësojnë 45% të totalit vjetor të realizuar për këtë zë, duke tejkaluar ndjeshëm realizimet në dy katërmujorët e mëparshëm.

-Për shpenzimet kapitale, në 4-mujorin e tretë janë realizuar rreth 33,505,605 mijë lekë, që përbëjnë 61% të realizimit total vjetor për investime, duke dominuar dukshëm në strukturën e shpenzimeve të kësaj periudhe.

4. Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale gjatë vitit 2024 ka administruar dhe menaxhuar fondet publike sipas 6 (gjashtë) programeve të miratuara si vijon:

1. Programi “Planifikim, Menaxhim, Administrim”;
2. Programi “Rehabilitimi i të Përndjekurve Politikë”;
3. Programi “Shërbime të Kujdesit Shëndetësor Parësor”;
4. Programi “Shërbime të Kujdesit Shëndetësor Dytësor”;
5. Programi “Shërbime të Shëndetit Publik”;
6. Programi “Përkujdesi Social”.

Raporti i Monitorimit 4-mujor

Raporti i monitorimit për Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale është dorëzuar brenda afateve të përcaktuara në Udhëzimin nr. 14, datë 30.05.2023 “Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në njësitë e Qeverisjes Qendrore”.

Nga auditimi i të dhënave, konstatohet se për periudhën e katërmujorit të parë të vitit 2024, MSHMS ka realizuar buxhetin në masën 30% ndaj planit vjetor me ndryshime.

Relacioni shoqërues i raportit nuk përmban një analizë të detajuar të treguesve të monitorimit dhe të zërave kryesorë të shpenzimeve, të cilat do të argumentonin apo shpjegonin devijimet nga plani. Pavarësisht përfshirjes së të dhënave të rëndësishme për produktet e realizuara në disa programe buxhetore, nuk jepet informacion për devijimet e mundshme në numrin e punonjësve buxhetorë apo për detyrimet e prapambetura të krijuara gjatë periudhës raportuese. Nga auditimi konstatohet se raporti i monitorimit për 4-mujorin e parë të vitit 2024 është publikuar në faqen zyrtare të MSHMS, duke përfshirë si relacionin shoqërues ashtu edhe anekset përkatëse që shoqërojnë raportin.

Raporti i Monitorimit 8-mujor

Raporti i monitorimit për 8-mujorin e vitit 2024 është dorëzuar nga Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në përputhje me afatet e përcaktuara në Udhëzimin nr. 14, datë 30.05.2023 “Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në njësitë e Qeverisjes Qendrore”.

Nga auditimi i të dhënave rezulton se realizimi i përgjithshëm i buxhetit për MSHMS është në masën 61% kundrejt planit të ndryshuar vjetor. Shpenzimet korente janë realizuar gjithashtu në nivelin 61%, ndërsa shpenzimet kapitale janë realizuar në masën 47%.

Relacioni i raportit të monitorimit përfshin informacion të detajuar mbi produktet e realizuara për secilin program buxhetor, veçanërisht për programet “Shërbime të Kujdesit Shëndetësor Parësor” dhe “Shërbime të Kujdesit Shëndetësor Dytësor”, të cilat përfaqësojnë pjesën më të madhe të shpenzimeve faktike. Megjithatë, në relacionin shoqërues mungon një analizë analitike dhe e strukturuar që të argumentojë devijimet nga plani dhe ndikimin e faktorëve të brendshëm apo të jashtëm në performancën buxhetore, veçanërisht për shpenzimet kapitale.

Ndonëse sasia e produkteve është plotësuar në raportin 16 të modulit BPPM në AFMIS për të gjithë programet, mungon në disa raste faktorizimi i treguesve të performancës në nivel qëllimi

dhe objektivi (si vlera e faktit apo njësia matëse), duke kufizuar vlerësimin e arritjes së objektivave për periudhën raportuese.

Në aspektin e buxhetimit gjinor, në raport janë përfshirë të dhëna për realizimin e qëllimeve dhe objektivave që adresojnë çështjet e barazisë gjinore përmes treguesve të performancës në programet përkatëse.

Nga auditimi rezulton se raporti i monitorimit për 8-mujorin e vitit 2024, së bashku me anekset përkatëse, është publikuar në faqen zyrtare të MSHMS në përputhje me Udhëzimin nr. 14, datë 30.05.2023.

Raporti i Monitorimit 12-mujor

Raporti i monitorimit 12-mujor në MSHMS është dorëzuar brenda afateve të përcaktuara. Nga auditimi i të dhënave të realizuara përgjatë kësaj periudhe, konstatohet se për vitin 2024, MSHMS e ka realizuar buxhetin në masën 101% ndaj planit fillestar dhe 98% ndaj planit të ndryshuar, specifikisht:

'mijë lekë

MSHMS	Plani fillestar	Plani i Rishikuar	Realizimi faktik 12 mujor	Pesha (plani fillestar)	Pesha (plani i rishikuar)
Shpenzime Korente	75,076,315	77,075,965	76,193,624	101%	99%
Shpenzime Kapitale	3,161,700	2,945,680	2,601,094	82%	88%
Totali	78,238,015	80,021,645	78,794,718	101%	98%

Burimi: MF, përpunuar nga GA

Ndryshimet buxhetore përgjatë vitit 2024 për MSHMS janë realizuar kryesisht për përballimin e efekteve financiare të rritjes së pagave për personelin shëndetësor dhe për mbështetjen e shtresave në nevojë, përmes akordimit të fondeve shtesë për skemat e ndihmës ekonomike dhe aftësisë së kufizuar. Po ashtu, janë reflektuar ndryshime nga akte normative dhe vendime të Këshillit të Ministrave për mbështetje financiare të kategorive të veçanta të popullatës dhe punonjësve të administratës.

Në nivel programi, pjesën më të madhe të buxhetit e zënë programet “Shërbime të Kujdesit Shëndetësor Dytësor” me 47% të shpenzimeve faktike, dhe “Përkujdesi Social” me 39%, duke pasuar nga “Shërbime të Kujdesit Shëndetësor Parësor” me 7%, “Shërbime të Shëndetit Publik” me 5%, ndërsa “Planifikim, Menaxhim, Administrim” dhe “Rehabilitimi i të përndjekurve politikë” zënë nga 1%.

Në drejtim të strukturës ekonomike të shpenzimeve, për vitin 2024, shpenzimet korente janë realizuar në masën 101% të planit fillestar dhe 99% të planit me ndryshime, duke reflektuar një ritëm të qëndrueshëm ekzekutimi dhe përputhje të mirë me planifikimin. Ndërkohë, shpenzimet kapitale përbëjnë një pjesë më të vogël të strukturës, të realizuara në masën 82% ndaj planit fillestar dhe 88% ndaj planit të ndryshuar.

Për më tepër, performanca e produkteve dhe objektivave të programeve është raportuar me tregues konkretë, ku evidentohen nivele të larta të përmbushjes si në sektorin shëndetësor (vizitat, shtrimet, trajtimet, kontrollat), ashtu edhe në përkujdesjen sociale (përfituesit nga NE, PAK, shpërblimet e lindjes etj.).

Konkluzion: Nga analiza e realizimit të buxhetit të Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale për vitin 2024, konstatohet se në katërmujorin e tretë (shtator–dhjetor) është arritur niveli më i lartë i realizimit buxhetor, si në vlerë absolute, ashtu edhe në përqindje ndaj planit vjetor.

-Për shpenzimet korente, gjatë këtij katërmujori janë realizuar rreth 29,716,457 mijë lekë, që përfaqësojnë 39% të totalit vjetor të realizuar për këtë zë, duke tejkaluar ndjeshëm realizimet në dy 4 mujorët e mëparshëm (30% dhe 31%).

-Për shpenzimet kapitale, në katërmujorin e tretë janë realizuar rreth 1,014,054 mijë lekë, që përbëjnë 39% të realizimit total vjetor për investime, duke dominuar ndjeshëm në strukturën e shpenzimeve të kësaj periudhe krahasuar me dy katërmujorët e parë.

5. Grupi 87 – “Institucione të tjera Qeveritare”

Në grupin 87 “Institucione të tjera Qeveritare” gjatë vitit 2024 janë administruar dhe menaxhuar fondet publike sipas 9 (nëntë) programeve të miratuara si vijon:

- Programi “Shërbimi i Prokurimit Publik”;
- Programi “e- Qeverisja”;
- Programi “Shërbime të tjera”;
- Programi “Shërbime Qeveritare”;
- Programi “Menaxhimi dhe Zhvillimi i Administratës Publike”;
- Programi “Shërbimi i Avokaturës Shtetërore”;
- Programi “Administrimi i Ujërave”;
- Programi “Mbështetje për Kultet Fetare”;
- Programi “Mbështetje për Rininë dhe Fëmijët”.

Raporti i Monitorimit 4-mujor

Nga auditimi i të dhënave mbi monitorimin, konstatohet se për periudhën e katërmujorit të parë të vitit 2024, institucionet pjesë e këtij grupi paraqiten me një realizim buxheti si vijon:

‘mijë lekë

Programet	Plani fillestar	Plani me ndryshime	Fakti 4M 2024	Pesha (plani fillestar)	Pesha (plani i rishikuar)
Shërbimi i Prokurimit Publik	99,784	99,884	27,957	28.0%	28.0%
e- Qeverisja	9,247,102	9,247,802	2,570,237	27.8%	27.8%
Shërbime të tjera	1,648,927	1,632,992	288,287	17.5%	17.7%
Shërbime Qeveritare	530,000	530,000	109,775	20.7%	20.7%
Menaxhimi dhe Zhvillimi i Administratës Publike	558,267	558,967	105,782	18.9%	18.9%
Shërbimi i Avokaturës Shtetërore	335,914	336,214	99,690	29.7%	29.7%
Administrimi i Ujërave	336,683	336,883	28,511	8.5%	8.5%
Mbështetje për Kultet Fetare	142,721	142,921	7,652	5.4%	5.4%
Mbështetje për Rininë dhe Fëmijët	215,954	216,054	16,757	7.8%	7.8%
Totali	13,115,352	13,101,717	3,254,647	24.8%	24.8%

Burimi: MF, përpunuar nga GA

Nga të dhënat në tabelën e mësipërme, konstatohet se për vitin 2024, në grupin 87 “Institucione të tjera qeveritare”, sipas programeve specifike, realizimi i 4-mujorit të parë paraqitet në masën 24.8%.

Nga auditimi i raportit të komenteve mbi monitorimit konstatohet se:

- 12 institucione kanë dorëzuar raportin e monitorimit të 4-mujorit të parë 2024, duke përfshirë si relacionin shoqërues, ashtu edhe anekset përkatëse;
- 6 institucione kanë dorëzuar vetëm anekset, ndërsa relacioni shoqërues mungon;
- 6 institucione të tjera nuk kanë dorëzuar asnjë dokument të raportimit të 4-mujorit të parë.

Raporti i Monitorimit 8-mujor

Nga auditimi i të dhënave mbi monitorimin, konstatohet se për periudhën e 8 mujorit të vitit 2024, institucionet pjesë e këtij grupi paraqiten me një realizim buxheti si vijon:

‘mijë lekë

Programet	Plani fillestar	Plani me ndryshime	Fakti 8M 2024	Pesha (plani fillestar)	Pesha (plani i rishikuar)
Shërbimi i Prokurimit Publik	99,784	99,884	57,734	57.9%	57.8%
e- Qeverisja	9,247,102	9,247,802	5,188,651	56.1%	56.1%
Shërbime të tjera	1,648,927	1,653,930	594,556	36.1%	35.9%
Shërbime Qeveritare	530,000	530,000	302,049	57.0%	57.0%
Menaxhimi dhe Zhvillimi i Administratës Publike	558,267	558,967	225,154	40.3%	40.3%
Shërbimi i Avokaturës Shtetërore	335,914	336,214	182,918	54.5%	54.4%
Administrimi i Ujërave	336,683	336,883	83,070	24.7%	24.7%

Mbështetje për Kultet Fetare	142,721	143,042	128,242	89.9%	89.7%
Mbështetje për Rininë dhe Fëmijët	215,954	216,054	68,517	31.7%	31.7%
Totali	13,115,352	13,122,776	6,830,891	52.1%	52.1%

Burimi: MF, përpunuar nga GA

Nga të dhënat në tabelën e mësipërme, konstatohet se për vitin 2024, në grupin 87 “Institucione të tjera qeveritare”, sipas programeve specifike, realizimi i 8-mujorit paraqitet në masën 52.1%.

Nga auditimi i raportit të komenteve mbi monitorimit konstatohet se:

- 6 institucione kanë dorëzuar raportin e monitorimit të 8 mujorit të vitit 2024, duke përfshirë si relacionin shoqërues, ashtu edhe anekset përkatëse;
- 11 institucione kanë dorëzuar vetëm anekset ose relacionin shoqërues narrativ;
- 7 institucione të tjera nuk kanë dorëzuar asnjë dokument të monitorimit për 8 mujorin.

Raporti i Monitorimit 12-mujor

Nga auditimi i të dhënave mbi monitorimin, konstatohet se për periudhën 12 mujore të vitit 2024, institucionet pjesë e këtij grupi paraqiten me një realizim buxheti si vijon:

‘mijë lekë

		Plani Fillestar 2024		Plani I rishikuar 2024		Fakti 2024		Realizimi ne % me planin fillestar		Realizimi ne % me planin e ndryshuar	
		Korente	Investime	Korente	Investime	Korente	Investime	Korente	Investime	Korente	Investime
01130	Shërbimi i Prokurimit Publik	98,784	1,000	92,004	1,000	85,137	884	86%	88%	93%	88%
01140	e- Qeverisja	5,908,102	3,339,000	10,132,802	3,857,500	9,919,441	3,735,728	168%	112%	98%	97%
01150	Shërbime të tjera	1,395,247	253,680	1,521,965	337,647	1,231,673	104,604	88%	41%	81%	31%
01320	Shërbime Qeveritare	250,000	280,000	312,236	450,000	310,619	372,012	124%	133%	99%	83%
01330	Menaxhimi dhe Zhvillimi i Administratës Publike	454,067	104,200	409,767	88,200	370,250	7,041	82%	7%	90%	8%
03310	Shërbimi i Avokaturës Shtetërore	333,914	2,000	326,214	2,000	288,560	1,443	86%	72%	88%	72%
05640	Administrimi i Ujërave	133,683	203,000	125,943	203,000	95,411	66,936	71%	33%	76%	33%
08480	Mbështetje për Kultet Fetare	141,721	1,000	142,047	1,000	136,074	405	96%	41%	96%	41%
08610	Mbështetje për Rininë dhe Fëmijët	165,954	50,000	166,054	50,000	142,524	39,651	86%	79%	86%	79%
TOTALI		8,881,472	4,233,880	13,229,031	4,990,347	12,579,689	4,328,703	142%	102%	95%	87%

Burimi: MF, përpunuar nga GA

Në drejtim të strukturës ekonomike të shpenzimeve, për vitin 2024, shpenzimet korente janë realizuar në masën 142% të planit fillestar dhe 95% të planit me ndryshime. Ndërkohë, shpenzimet kapitale janë realizuar në masën 102% ndaj planit fillestar dhe 88% ndaj planit të ndryshuar.

Nga auditimi i raporteve të komenteve të monitorimit për periudhat 4-mujore, 8-mujore dhe 12-mujore për Grupin 87 “Institucione të tjera qeveritare”, konstatohet se problematikat kryesore janë të përsëritura dhe të pandryshuara. Konkretisht:

-*Mungesa e analizës së devijimeve nga plani*, ku në të tre raportet mbi komentet e monitorimit, realizimi buxhetor është paraqitur në mënyrë përshkruese përmes shifrave dhe përqindjeve, por pa u shoqëruar me analizë shpjeguese të faktorëve që kanë ndikuar në realizimin nën apo mbi plan për programet specifike, përfshirë ato me performancë të ulët si “Administrimi i Ujërave” dhe “Mbështetje për Kultet Fetare”.

-*Mungesa e informacionit për treguesit e performancës* ku në të tre raportet mbi komentet e monitorimit mungojnë treguesit e performancës në nivel qëllimi dhe objektiv, si dhe krahasimi i vlerave të planifikuara dhe të realizuara.

-Mungesë informacioni për burimet njerëzore dhe detyrimet, ku të tre raportet mbi komentet e monitorimit nuk japin informacion mbi numrin e punonjësve të planifikuar dhe të realizuar, si dhe nuk evidentohet niveli i detyrimeve të prapambetura, që është një komponent i rëndësishëm për monitorimin fiskal dhe financiar.

-Mungesa e trajtimit të buxhetimit me bazë gjinore, ku në të tre raportet mbi komentet e monitorimit nuk përfshihet analiza gjinore, apo objektiva që adresojnë çështjet e barazisë gjinore në përputhje me kërkesat e udhëzimit.

-Mungesë e standardizimit në nivel NJQQ, konstatohet se të tre raportet mbi komentet e monitorimit janë hartuar në nivel të përgjithshëm grupi për të 24 institucionet që përbëjnë Grupin 87, edhe pse çdo institucion ka mision, objektiva dhe përgjegjësi të veçanta. Mungesa e ndarjes së analizës për çdo NJQQ kufizon ndjeshëm vlerësimin efektiv të performancës buxhetore në mënyrë të diferencuar. Veprimet e mësipërme janë kryer në kundërshtim me Udhëzimin nr. 14, datë 30.05.2023 “Për procedurat standarte të monitorimit të buxhetit në Njësitë e Qeverisjes Qendrore”, pika 7.

Konkluzion: Nga analiza e realizimit të buxhetit të institucioneve të grupit buxhetor nr. 87 *Institucione te tjera Qeveritare*” për vitin 2024, konstatohet se 4 mujori i tretë (shtator–dhjetor) përfaqëson periudhën me nivelin më të lartë të realizimit buxhetor, si në vlerë absolute ashtu edhe në përqindje ndaj planit vjetor,

- Gjatë 4 mujorit të parë, institucionet e Grupit 87 realizuan një total shpenzimesh prej 3,254,647 mijë lekë, pra 24.8% të planit të rishikuar vjetor. Realizimi i buxhetit në këtë fazë paraqitet i ulët ku për disa programe buxhetore, si “*Administrimi i Ujërave*” dhe “*Mbështetje për Kultet Fetare*”, përkatësisht me vetëm 8.5% dhe 5.4%.

-Në 4 mujorin e dytë, buxheti është realizuar në shumën prej 3,576,244 mijë lekë. Deri në fund të muajit Gusht, shpenzimet kumulative për 8 mujorin paraqiten në vlerën prej 6,830,891 mijë lekë, që përfaqësojnë 52.1% të planit me ndryshime. Edhe në këtë periudhë, programet si “*Administrimi i Ujërave*” dhe “*Mbështetje për Rininë dhe Fëmijët*” vijojnë me një ritëm të ulët të realizimit

- Në 4 mujorin e tretë, konstatohet një përshpejtim i ndjeshëm i ritmit të realizimit buxhetor. Gjatë kësaj periudhe janë realizuar 6,291,060 mijë lekë, ose 48% të totalit vjetor të realizuar për Grupin 87. Në krahasim me dy katërmujorët e parë të vitit, të cilët së bashku paraqiten me një realizim në masën 52% të shpenzimeve vjetore, duke sjellë një përqendrim të konsiderueshëm të realizimit të shpenzimeve në pjesën e fundit të vitit.

- Nga auditimi i komenteve mbi raportet e monitorimit 4, 8 dhe 12 mujore për Grupin 87, konstatohet se problematikat kryesore janë të njëjta në të gjitha periudhat raportuese dhe nuk është ndërmarrë ndonjë masë për përmirësimin në përmbajtjen dhe cilësinë e analizës. Konkretisht, mungon analiza e devijimeve nga plani, informacioni mbi treguesit e performancës, të dhënat mbi burimet njerëzore dhe detyrimet e prapambetura, si dhe trajtimi i buxhetimit me bazë gjinore.

Gjithashtu, komentet janë përgatitur në mënyrë të përmbledhur në nivel grupi dhe jo të ndara sipas njësive individuale të Qeverisjes Qendrore (NJQQ). Veprimet e mësipërme janë kryer në kundërshtim me Udhëzimin nr. 14, datë 30.05.2023 “Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në Njësitë e Qeverisjes Qendrore”, pika 7.

Konkluzion:

Nga auditimi i raporteve të monitorimit për njësitë e përgjithshme rezultoi se:

-Në Ministrinë e Mbrojtjes (MM), raportet 4-mujore, 8-mujore dhe 12-mujore ishin dorëzuar në afat, por rezultoi se në 4M dhe 8M relacionet shpjeguese ishin publikuar pa anekset përkatëse dhe pa analizë të strukturuar të devijimeve nga plani, pa arsyetim të faktorëve nënperformues dhe pa informacion mbi formacionin/numrin faktik të punonjësve. Nga auditimi u konstatua se në 4M realizimi arriti 20% të planit me ndryshime (29% korrente; 11% kapitale) dhe në 8M 38% (61% korrente; 16% kapitale). Rezultoi se në 12M totali ishte 70% ndaj planit fillestar dhe 80% ndaj planit të rishikuar (korrente 102%/97%; kapitale 40%/57%). Nga

auditimi u konstatua se ekzekutimi ishte përqendruar në katërmujorin e tretë, ku u realizuan rreth 38% e korrenteve vjetore dhe 57% e investimeve të vitit.

-Në Ministrinë e Arsimit dhe Sporteve (MAS), raportet 4M dhe 8M ishin dorëzuar në afat, por rezultoi se raporti 4M nuk ishte publikuar në faqen zyrtare dhe relacionet shpjeguese nuk përmbanin analizë të detajuar të devijimeve, krahasim me periudhat pararendëse, informacion për burimet njerëzore dhe trajtim të treguesve me bazë gjinore në nivel produkti. Nga auditimi u konstatua se në 4M realizimi arriti 29% të planit me ndryshime, ndërsa në 8M 56.5% (60% korrente; 31% kapitale). Rezultoi se në 12M totali ishte 105% ndaj planit fillestar dhe 95% ndaj planit të rishikuar (korrente 109%/95%; kapitale 78%/93%). Nga auditimi u konstatua se ekzekutimi ishte përqendruar në katërmujorin e tretë, ku u realizuan rreth 36% e korrenteve dhe rreth 63% e investimeve të vitit.

-Në Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE), raportet 4M/8M/12M ishin në afat dhe 4M/8M ishin publikuar me anekse, por rezultoi se relacionet shpjeguese nuk ofronin analizë të mjaftueshme të devijimeve dhe të faktorëve shpjegues dhe mungonin të dhëna të plota sasior-produkt në dokumentin narrativ, si dhe vlera/njësia e disa treguesve në AFMIS. Nga auditimi u konstatua se në 4M realizimi ishte 14% e planit me ndryshime dhe në 8M 37% (55% korrente; 39% kapitale). Rezultoi se në 12M totali arriti 118% ndaj planit fillestar dhe 92% ndaj planit të rishikuar (korrente 129%/98%; kapitale 117%/92%), me peshën kryesore në programin “Transporti Rrugor”. Nga auditimi u konstatua se në katërmujorin e tretë u realizuan rreth 45% e korrenteve dhe 61% e investimeve vjetore.

-Në Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale (MSHMS), raportet 4M/8M/12M ishin dorëzuar në afat dhe 4M/8M ishin publikuar me anekse, por rezultoi se relacionet shpjeguese mungonin analizë të thelluar të devijimeve dhe, në raste të caktuara, faktorizimin (vlerë faktike/njësi) të treguesve në nivel qëllimi/objektivi. Nga auditimi u konstatua se në 4M realizimi arriti 30% të planit me ndryshime dhe në 8M 61% (61% korrente; 47% kapitale). Rezultoi se në 12M totali ishte 101% ndaj planit fillestar dhe 98% ndaj planit të rishikuar (korrente 101%/99%; kapitale 82%/88%), me peshë kryesore të shpenzimeve në programet “Kujdes Dytësor” dhe “Përkujdesi Social”. Nga auditimi u konstatua se në katërmujorin e tretë u realizuan rreth 39% e korrenteve dhe 39% e investimeve vjetore.

-Në Grupin 87 – “Institucione të tjera Qeveritare”, u konstatua se në 4M realizimi kumulativ arriti 24.8% të planit me ndryshime dhe rezultoi se dorëzimi i raportimeve ishte i pjesshëm: 12 institucione dorëzuan raport të plotë, 6 vetëm anekse dhe 6 nuk dorëzuan. Nga auditimi u konstatua se në 8M realizimi arriti 52.1%, me të njëjtat mangësi në raportim (6 të plota, 11 të pjesshme, 7 mungesë). Rezultoi se në 12M, nga këndvështrimi ekonomik, korrente u realizuan 142% ndaj planit fillestar dhe 95% ndaj planit me ndryshime, ndërsa kapitale 102%/88%. Nga auditimi u konstatua se në tre periudhat u përsëritën mangësitë: mungesë analize të devijimeve, mungesë treguesish performancë (plan/fakt), mungesë informacioni për burimet njerëzore dhe detyrimet e prapambetura, mungesë trajtimi të buxhetimit me bazë gjinore dhe raportim i pandarë sipas NJQQ-ve, në kundërshtim me Udhëzimin nr. 14/30.05.2023. Rezultoi se ekzekutimi u përqendrua në katërmujorin e tretë, ku u realizua rreth 48% e totalit vjetor.

Për sa më sipër, rezultoi se në të gjitha njësitë e mësipërme, ekzekutimi buxhetor ishte i përqendruar në pjesën e fundit të vitit dhe rezultoi se relacionet shpjeguese nuk ofruan analizë të mjaftueshme për devijimet dhe masat korrigjuese, duke kufizuar përdorimin e raportimit të monitorimit si instrument menaxhimi, dhe rritur riskun për të cënuar transparencën mbi performancën reale buxhetore.

Për problematikat e mësipërme përgjegjësitë janë sipas Udhëzimit Standard nr. 14 datë 30.05.2023 “Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në njësitë e qeverisjes qendrore”, Shtojca nr.4 “Procedura e përgatitjes së raportve katërmujore të monitorimit”.

Për sa është trajtuar në këtë pjesë të Raportit Përfundimtar të Auditimit nga ana e Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit është paraqitur observacioni **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025,**

protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025 ku janë paraqitur pretendimet përkatëse si më poshtë trajtuar.

Pretendimi i subjektit: 1. Lidhur me konstatimin mbi monitorimin dhe analiza e shpenzimeve të përgjithshme buxhetore saktësojmë që në raportin “Komente monitorimi për 4 mujorin”, të përgatitur nga MF, është cilësuar që “Raporti i monitorimit për 4 mujorin e parë nuk është publikuar në faqen e MAS”

2. Në zbatim të udhëzimit nr 14 dt 30.05.2023 “Për procedurat standarte të monitorimit të buxhetit në NJQQ”, procesi i monitorimit lidhet me analizën e të dhënave financiare dhe jofinanciare të cilat ministritë dhe institucionet qendrore duhet t’i paraqesin sipas Aneksëve të miratuara me këtë udhëzim të cilat gjenerohen nga sistemi AFMIS në nivel programi si edhe me paraqitjen e relacionit në formatin standart të miratuar në këtë udhëzim. Institucionet e Gr 87 “Institucione të tjera Qeveritare”, janë të grupuara sipas programeve sipas Tabelës 1 të Ligjit të Buxhetit. Problematika akoma e pazgjidhur është se institucionet e Gr 87 nuk mund të zbatojnë procedurat e miratuara në udhëzimin e monitorimit lidhur me hartimin e raporteve të monitorimit, nëpërmjet sistemit AFMIS pasi nuk kanë akses në këtë sistem. Për këtë arsye nga këto institucione anekset plotësohen manualisht. Problematikat lidhur me këtë, janë trajtuar në raportet e komenteve mbi raportet e monitorimit. Duke qenë kjo problematikë me sistemin AFMIS, duhet të kemi parasysh që qëllimi i politikës së programit, objektivat e politikës së programit për disa nga programet e Gr 87 nuk janë të konsoliduara sepse në një program ka disa institucione të cilat kanë natyrë të ndryshme dhe nuk mund të përcaktohet një qëllim i politikës së programit në AFMIS. Pra edhe nuk mund të raportohet dhe të analizohen të dhënat jo financiare në nivel programi. Për sa shpjeguar më lart edhe gjatë hartimit të raporteve mbi komentet e monitorimit paraqitja e të dhënave në nivel programi bëhet vetëm për treguesit financiarë, pra këto tregues janë analizuar në nivel programi dhe jo në nivel Grupi sic konstaton KLSH-ja. Me qëllim që të analizohen treguesit jo financiarë në raportet e komenteve të monitorimit, këto të dhëna duhet të paraqiten nga institucionet në raportet e monitorimit në MF. Problematikat edhe me këtë çështje janë trajtuar në komentet e monitorimit, si edhe është kërkuar nga nga institucionet që trajtimi dhe analiza e treguesve jo financiarë që lidhet me qëllimin, misionin, treguesit e performancës si edhe produktet të paraqiten nga secili prej tyre në raportet e monitorimit që paraqesin në MF.

Qëndrimi i grupit të auditimit:

1. Sa i takon mos publikimit të raportit të monitorimit për 4 mujorin e parë nga MAS, grupi i auditimit sqaron se edhe në observacionin e paraqitur nga ana juaj është cilësuar tek komentet mbi monitorimin për 4 mujorin të përgatitur nga ana juaj, për rrjedhojë konstatimi qëndron.

2. Sa i takon problematikave të konstatuar mbi raportet e monitorimit të grupit 87 “Institucione të tjera qeveritare”, grupi i auditimit sqaron se problematikat kryesore janë të njëjta në të gjitha periudhat raportuese dhe nuk është ndërmarrë ndonjë masë për përmirësimin në përmbajtjen dhe cilësinë e analizës, konkretisht mungon analiza e devijimeve nga plani, informacioni mbi treguesit e performancës, të dhënat mbi burimet njerëzore dhe detyrimet e prapambetura, si dhe trajtimi i buxhetimit me bazë gjinore, ku dhe në observacionin e paraqitur nga ana juaj rezultojnë problematika të pazgjidhura pasi këto institucione nuk kanë akses në sistemin AFMIS, si dhe problematikat qëndrojnë dhe janë trajtuar në komentet e monitorimit, për rrjedhojë konstatimi i grupit të auditimit është bazuar mbi situatën dhe çështjet dhe problematikat e raporteve të monitorimit të cilat kanë rezultuar të pazgjidhura për vitin 2024 për këtë grup institucionesh.

2.2.5. Vlerësimi i projekteve të investimeve, monitorimi dhe raportimi i tyre me qëllim parandalimin e krijimit të detyrimeve të prapambetura:

- i) Mbi saktësinë dhe plotësinë e evidentimit të shpenzimeve kapitale me financim të brendshëm;**
- ii) Mbi saktësinë dhe plotësinë e evidentimit të shpenzimeve kapitale me financim të huaj;**
- iii) Mbi saktësinë dhe plotësinë e evidentimit të shpenzimeve të rindërtimit.**

Në zbatim të këtij drejtimi, u shqyrtua dokumentacioni si më poshtë:

- Ligji nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar;
- Ligji nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024” dhe ndryshimet e tij me akte normative;
- VKM nr. 887, datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve”;

-VKM nr. 161 datë 20.03.2024 “Për miratimin e dokumentit të politikave prioritare 2025-2027”;

-VKM nr. 533 datë 12.08.2024 “Për një ndryshim në Vendimin nr.161 datë 20.03.2024”;

-Udhëzimi nr. 37 datë 21.09.2020 i Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë “Për kontrollin, regjistrimin, përdorimin, rakordimin, raportimin dhe publikimin e fondeve të financimeve të huaja në kuadër e marrëveshjeve ndërkombëtare”;

-Udhëzimi nr. 10 datë 12.07.2024 “Për kontrollin, regjistrimin, përdorimin, rakordimin, raportimin dhe publikimin e fondeve të financimeve të huaja në kuadër e marrëveshjeve ndërkombëtare”;

-Udhëzimi plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2023”;

-Udhëzimi nr. 8, datë 09.03.2018 "Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore të njësive të qeverisjes së përgjithshme”;

-Regjistrimi i parashikimeve dhe realizimeve të investimeve publike për vitin 2024;

-Programi buxhetor afatmesëm PBA 2024-2026;

-Lista e investimeve publike;

-Rishikimet buxhetore të vitit 2024;

-Baza e të dhënave të kontratave;

-Kontratat e lidhura nga APP gjatë vitit 2024;

-Pagesat e kryera nga SIFQ për vitin 2024;

-Ecuria e investimeve çdo muaj, etj;

-Databaza e investimeve të huaja, raportimet e njësive zbatuese të projektit, statement të llogarive speciale të hapura në emër të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë pranë Bankës së Shqipërisë, etj;

-Databaza e investimeve të huaja, raportimet e njësive zbatuese të projektit, statement të llogarive speciale të hapura në emër të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë pranë Bankës së Shqipërisë, etj.

Për vitin 2024, sipas raportimit në treguesit fiskalë të konsoliduar, realizimi i investimeve publike paraqitet në shumën 115,433 milion lekë, me një mos realizim prej 16,786 milion lekë përkundëjt planit përfundimtar në shumën 132,219 milion lekë, sipas Aktit Normativ nr. 5. Planifikimi fillestar në projekt buxhet, miratimi i nivelit të investimeve publike në fillim të vitit dhe ndryshimet e ligjit së bashku me realizimin paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Tabela: Planifikimi dhe realizimi i investimeve publike
lekë

në milion

Emërtimi	Projekt buxheti	Ligji fillestar	A.N.1	A.N.3	A.N.5	Fakti 2024	Diferenca fakt-plan
Shpenzime Kapitale	128,458	129,381	135,581	150,506	132,219	115,433	-16,786
Financimi Brendshëm	76,428	77,351	87,551	100,476	93,389	88,903	-4,487
Investime nga të ardhurat e Arsimit të Lartë	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	832	-168
Financimi Huaj	44,030	44,030	40,030	40,030	28,830	17,427	-11,403
Fondi i Rindërtimit	7,000	7,000	7,000	9,000	9,000	8,271	-729

Burimi: Ministria e Financave

Vlera e planifikuar e investimeve publike përgjatë vitit 2024 ka ardhur në rritje, që nga projekt buxheti deri në ndryshimet sipas akteve normative, me përjashtim të Aktit Normativ nr. 5 datë 19.12.2024, i cili ka kryer shkurtime në nivelin e investimeve me qëllim akomodimin e mosrealizimeve në këtë tregues buxhetor. Megjithatë me Aktin Normativ nr. 5 datë 19.12.2024, pra 12 ditë përpara mbylljes së vitit buxhetor, janë shkurtuar fondet e investimeve me rreth 18,287 milion lekë, sërish ky tregues paraqitet me mos realizim në shumën 16,786 milion lekë.

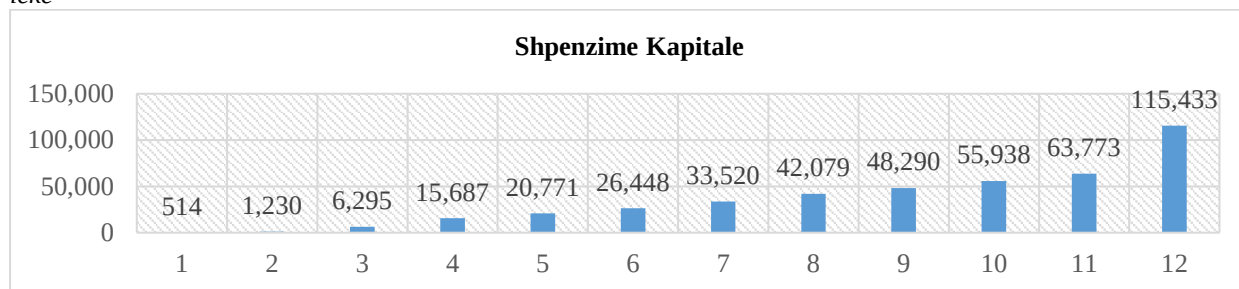
Mos realizimet konstatohet se kanë ardhur në pjesën më të madhe nga mos realizimi i financimit të huaj me rreth 11,403 milion lekë dhe nga financimi i brendshëm në shumën 4,487 milion lekë. Nisur nga fakti që në treguesit fiskalë të raportuar janë përfshirë në zërin e investimeve publike edhe realizimet e financuara nga fondi rezervë i buxhetit të shtetit, në

shumën 1,537 milion lekë, efekti i mosrealizimit paraqitet në shumën 18,323 milion lekë, ose 13.8% të planit përfundimtar çfarë tregon një menaxhim jo efektiv mbi fondet në dispozicion për investimet publike.

Nga auditimi konstatohet gjithashtu se realizimi i investimeve kapitale nuk është realizuar në mënyrë të njëtrajtshme përgjatë vitit buxhetor, duke akumuluar vlerën më të lartë të realizimit në shumën 51,660 milion lekë, ose 45% të totalit në muajin dhjetor 2024, sipas grafikut të mëposhtëm:

Grafiku: Realizimi mujor i shpenzimeve kapitale
lekë

milion

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Investimet kapitale me financim të brendshëm janë realizuar në shumën 88,903 milion lekë sipas raportimit në treguesit e konsoliduar fiskalë ose në masën 95.2% të planit përfundimtar ose 115% krahasuar me planin fillestar. Sipas raportit analitik të Drejtorisë së Investimeve, realizimi paraqitet në shumën 89,319 milion lekë, me një diferencë nga raportimi në treguesit fiskalë në shumën 416 milion lekë. Kjo diferencë sipas shpjegimit të dhënë nga Drejtoria e Investimeve konstatohet se vjen nga përfshirja në evidencën analitike të investimeve të projekteve të rindërtimit në plan dhe realizim si dhe nga përfshirja e projekteve në llogarinë 232 të cilat në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar janë raportuar në zërin “*transferime kapitale*” në shumën 550 milion lekë. Gjithashtu, në zërin e investimeve kapitale me financim të brendshëm janë përfshirë edhe projektet e investimit të financuara nga fondi rezervë sipas miratimit me VKM përgjatë vitit 2024.

Investimet e miratuara me ligjin nr. 97/2023 datë 07.12.2023 “Për buxhetin e vitit 2024”

Pas paraqitjes së kërkesave në projekt buxhet, me ligjin nr. 97/2023 datë 07.12.2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, janë miratuar fonde sipas tabelës nr. 1 shoqëruese të ligjit në shumën 922,800 mijë lekë më shumë se kërkesat e paraqitura për investimet kapitale me financim të brendshëm. Fonde për investime shtesë janë paraqitur sipas tabelës së mëposhtme:

Në mijë lekë

Kod i ML	Emërtimi	Shpenzim e kapitale projekt buxhet	Shpenzim e kapitale miratuar	Diferenca
2	Kuvendi	48,000	115,000	67,000
10	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	4,319,379	4,289,379	(30,000)
29	Këshilli i Lartë Gjyqësor	250,000	383,000	133,000
30	Gjykata Kushtetuese	24,000	35,000	11,000
41	Struktura e Posaçme kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar	250,000	550,000	300,000
63	Institucionet e sistemit të Drejtësisë	57,500	78,500	21,000
76	Inspektorati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave	3,000	38,000	35,000
87	Institucione të tjera Qeveritare	3,913,880	4,253,880	340,000
89	Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale	1,000	18,000	17,000
90	Komisioni i Prokurimit Publik	1,000	16,000	15,000
95	Autoriteti për Informimin mbi Dokumentet e ish-Sigurimit të Shtetit	2,000	15,800	13,800
Totali i ndryshimeve Projekt Buxhet me Ligj				922,800

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Pakësime janë konstatuar vetëm për Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë ndërkohë që shtesat paraqiten kryesisht në Institucionet e Sistemit të Drejtësisë, buxhetin e Kuvendit dhe grupit 87 “Institucione të tjera qeveritare”, për Agjencinë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit në programin “E-qeverisja”. Pas miratimit të nivelit të përgjithshëm të fondeve të investimeve, me kërkesën e institucioneve të qeverisjes së përgjithshme, nga ana e Ministrisë së Financave është kryer detajimi i fondeve buxhetore, proces i cili ka zgjatur deri në muajin mars 2024 sipas regjistrimeve në sistemin informatik financiar të qeverisë. Nga auditimi i shkresave të detajimit të fondeve buxhetore konstatohet se për shpenzimet operative kryhet nga nëpunësi i parë autorizues, ndërkohë që për fondet e investimeve, detajimi i tyre kryhet nga Ministri i Financave. Në nenin 43 “Detajimi i fondeve buxhetore” të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar përcaktohet që *“Nëpunësit autorizues të njësisë të qeverisjes qendrore i paraqesin nëpunësit të parë autorizues propozimin për detajimin e fondeve buxhetore, të shpërndara për çdo njësi shpenzuese në përputhje me udhëzimin për zbatimin e buxhetit. Nëpunësi i parë autorizues miraton detajimin e fondeve buxhetore, të shpërndara për çdo njësi shpenzuese dhe është përgjegjës që kjo të reflektohet në kohë në sistemin e thesarit.”*. Të drejtat e ministrit të financave përkundrejt fondeve të investimeve janë parashikuar vetëm në nenin 44 të ligjit *“Rishpërndarja e fondeve buxhetore”* ku është përcaktuar që *“Të drejtat dhe limitet për rishpërndarjen e fondeve të shpërndara dhe të detajuara më parë, kur buxheti miratohet në nivel programi nga Kuvendi, sipas nenit 30 të këtij ligji janë si më poshtë: b) rishpërndarjet e fondeve të projekteve të investimeve brenda të njëjtit program të njësisë së qeverisjes qendrore miratohen nga Ministri i Financave;”*.

Përsa më sipër, konstatohet se detajimi i fondeve të investimit nga autoriteti i Ministrit të Financave nuk është në përputhje me përcaktimet e kuadrit rregullator në fuqi për menaxhimin e sistemit buxhetor sipas këtyre përcaktimeve dhe nenit 18 ku përcaktohet që *“Sekretari i përgjithshëm i ministrisë përgjegjëse për financat është nëpunësi i parë autorizues për buxhetin e njësisë të qeverisjes qendrore, për fondet speciale të qeverisjes qendrore dhe transfertat e njësisë të qeverisjes vendore. Nëpunësi i parë autorizues përgjigjet te Ministri i Financave për menaxhimin e sistemit buxhetor dhe kontrollin e brendshëm financiar publik, sipas këtij ligji, ligjit të buxhetit vjetor dhe akteve nënligjore.”* dhe përkufizimit të nenit 3 ku përcaktohet që *“Nëpunësi i parë autorizues” është nëpunësi i nivelit më të lartë sipas ligjit për shërbimin civil në ministrinë përgjegjëse për financat, përgjegjës për përgatitjen, zbatimin, kontrollin e brendshëm financiar, monitorimin, raportimin, kontabilitetin dhe auditimin e brendshëm të Buxhetit të Shtetit.”*.

Referuar listës analitike të investimeve publike të detajuara me ligjin fillestar të buxhetit në nivel kod projekti me përshkrimin përkatës konstatohet se financimi i projekteve të investimit publik me financim të brendshëm nuk ka shkuar plotësisht për kontrata në vazhdim nga vitet e kaluara, duke qenë në kundërshtim me Udhëzimin Standart të Zbatimit të Buxhetit nr. 9 datë 20.03.2018, i ndryshuar dhe udhëzimin nr.1 datë 24.01.2024 “Për zbaimin e buxhetit të vitit 2024” ku në pikën 23 citohet: *Njësitë e qeverisjes qendrore në detajimin e planeve të miratuara për investime do të mbajnë parasysh këto kritere dhe përparësi në financimin e projekteve: a. Projektet e investimeve të propozuara për financim duhet të jenë pjesë e projekteve të propozuara dhe të shqyrtuara nga Këshilli i Ministrave dhe të paraqitura në Kuvend për vitin 2024; b. Projektet në vazhdim nga viti 2021-2023 ose më parë do të financohen me përparësi dhe duhet të jenë pjesë e prioritetëve të propozuara për financim gjatë vitit 2024. c. Likuidimet e detyrimeve faturave kontraktore të jenë në linjë me ecurinë fizike të punimeve.*

Investimet kapitale të ndryshuara me Aktin Normativ nr. 1 datë 21.02.2024 “Për disa ndryshime në ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”

Me Aktin Normativ nr. 1 datë 21.02.2024, janë parashikuar shtesa në planin e investimeve publike në shumën 6,200 milion lekë, nga të cilat shtesa në investimet me financim të brendshëm në shumën 10,200 milion lekë dhe pakësime në investimet me financim të huaj në shumën 4,000 milion lekë. Me këtë akt janë pasqyruar ndryshimet edhe në buxhetin vjetor të

riorganizimit të ministrive të reja, sipas fushave të përgjegjësisë funksionale respektive sipas ndarjes institucionale dhe buxhetore mes Ministrisë së Financave dhe Ministrisë së Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit, në zbatim të VKM nr. 30 dhe VKM nr. 31 datë 17.01.2024. Ndryshimet më të mëdha në programet dhe institucionet përkatëse për investimet publike me financim të brendshëm dhe të huaj paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Në mijë lekë

Kodi	Emërtimi i Institucionit / Programit	Financim i Brendshëm	Financimi i Huaj	Totali i Shp. Kapitale
6	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	9,830,000	-5,600,000	4,230,000
04520	Transporti rrugor	0	1,000,000	1,000,000
04540	Transporti Detar	9,830,000	-8,600,000	1,230,000
04550	Transporti Hekurudhor	0	1,000,000	1,000,000
06370	Furnizimi me Ujë dhe Kanalizime	0	1,000,000	1,000,000
56	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	400,000	1,600,000	2,000,000
06210	Programe Zhvillimi	400,000	1,600,000	2,000,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Shtesat më të mëdha konstatohen vetëm një muaj pas detajimit fillestar të fondeve të investimeve në programin “Transporti Rrugor” në shumën 1 miliard lekë, në programin “Transporti Detar” në shumën 1.2 miliard lekë (së bashku me ndryshimin e burimit të financimit nga ai i jashtëm në të brendshëm për projektin e “Portit të ri tregtar - Porto Romano, Durrës” me vlerë të përgjithshme 9 miliard lekë), në programin e transportit hekurudhor në shumën 1 miliard lekë, në programin “Furnizimi me ujë dhe kanalizime” në shumën 1 miliard lekë dhe në programin “Programe zhvillimi” të FSHZH në shumën 2 miliard lekë.

Në lidhje me shtesën në shumën 400 milion lekë për FSHZH, konstatohet se e gjithë shtesa është pasqyruar në projektin me kod M56009 “Projekte investimi” në modulën e rishikimeve buxhetore në SIFQ në 03.04.2024, e cila paraqitet me balancë të mbartur në shumën 1,200,652,194 lekë. Më tej ky projekt investimi, i cili nuk lidhet me një investimi të identifikueshëm por që është përdorur për regjistrimin e fondeve në total pa projekte specifike, është detajuar në projekte të ndryshëm së bashku me tepicën e mbartur sipas veprimeve në modulën e rishikimeve në datë 17.04.2024. Nga auditimi konstatohet se detajimi i projektit të investimit me kod M56009 “Projekte investimi” nuk është kryer në detajim dhe në shtesë sipas përcaktimeve të udhëzimit nr.1 datë 24.01.2024 ku në pikën 11 dhe 13, 22 dhe 23 citohet:

“11.....Struktura përgjegjëse për buxhetin në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, regjistron në SIFQ fondet buxhetore në nivel agregat dhe në nivel produkti për vitet 2024-2026.

13.....Pasi miratohet nga Nëpunësi i Parë Autorizues, detajimi i buxhetit dërgohet zyrtarisht tek çdo njësi e qeverisjes qendrore dhe bëhet i vlefshëm për zbatim vetëm pasi regjistrohet në sistemin informatik financiar të qeverisë nga struktura përgjegjëse për buxhetin në Ministrinë përgjegjëse për financat apo në njësinë e qeverisjes vendore, përkatësisht sipas të drejtës që ato kanë për përdorimin e sistemit informatik financiar të qeverisë”.

22...Detajimi i fondeve për investime të miratuara në ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024” si dhe kërkesat për rishpërndarje apo për fonde shtesë për investime do të paraqiten për miratim pranë ministrit përgjegjës për financat.

23. Njësitë e qeverisjes qendrore në detajimin e planeve të miratuara për investime do të mbajnë parasysh këto kritere dhe përparësi në financimin e projekteve: a. Projektet e investimeve të propozuara për financim duhet të jenë pjesë e projekteve të propozuara dhe të shqyrtuara nga Këshilli i Ministrave dhe të paraqitura në Kuvend për vitin 2024; b. Projektet në vazhdim nga viti 2021-2023 ose më parë do të financohen me përparësi dhe duhet të jenë pjesë e prioritetëve të propozuara për financim gjatë vitit 2024. c. Likuidimet e detyrimeve faturave kontraktore të jenë në linjë me ecurinë fizike të punimeve. d. Detyrimet për TVSh-në, taksa doganore ose bashkëfinancimet nga buxheti i shtetit për projektet me financim të huaj do të financohen në përputhje me detyrimet që rrjedhin nga marrëveshjet financiare të projekteve dhe në përputhje me vlerën e financimit të huaj të planifikuar për vitin 2024. Financimi i projekteve me financim të huaj nuk duhet të tejkalojë tavanin e miratuar në ligjin e buxhetit

për vitin 2024. Gjatë shqyrtimit dhe miratimit të detajimit fillestar për projektet e financuar me fonde IPA si edhe të kostove respektive të bashkëfinancimit dhe TVSh-së do të mbahen parasysh procedurat e përcaktuara në udhëzimin nr.10 datë 09.03.2015 “Për përcaktimin e procedurave për menaxhimin nëpërmjet Fondit Kombëtar të bashkëfinancimit të buxhetit të shtetit për projektet IPA”, të ndryshuar. f. Projektet e reja të propozuara për financim duhet të jenë kaluar procedurat e miratimit në kuadër të PBA-së 2024-2026 si dhe bazohen në kriteret e përcaktuara në VKM nr. 887 datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike”. g. Nëse projekti i propozuar nuk ka qenë pjesë e PBA-së 2024-2026 dhe nëse nuk plotëson asnjë nga kushtet e mësipërme kërkesa për financim duhet të paraqitet vetëm në kuadër të rishikimit të buxhetit vjetor.

Edhe në financimin e huaj, konstatohet se është kryer ndryshim i buxhetit me akt normativ për MIE vetëm një muaj pas miratimit të ligjit, për projekte të cilat janë në vazhdim duke ndryshuar në mënyrë të konsiderueshme vlerën e financimit, nëpërmjet përdorimit edhe të pakësimit të fondit të ngrirë në vlerë 106 milion lekë, ku vlera e projekteve të shtuara në total për 3,106 milion lekë për Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë paraqitet në tabelën e mëposhtme sipas institucioneve:

Në lekë

Institucioni	Kod Projekti	Emërtim projekti	Data e ndryshimit	Balanca para akti	Shtesa
Agjencia Kombëtare e Ujësllës - Kanalizimeve (AKUK)	GM06093	Infrastruktura Bashkiake V	12.03.2024	634,599,690	500,000,000
Agjencia Kombëtare e Ujësllës - Kanalizimeve (AKUK)	19AA901	Infrastruktura Bashkiake V (KREDI)	12.03.2024	1,262,761,244	500,000,000
Njësia e Menaxhimit të projektit Ndërtimi i Seksionit Rrugor Qukës-Qafe Ploçë, Segmenti Nr.3"	KM06116	Ndërtim segmenti rrugor Qukës - Qafë Ploçë Loti 3	12.03.2024	400,000,000	300,000,000
Njësia e Menaxhimit të projektit të ndërtimit të segmentit rrugor Qukës Qafe Ploçë, Lot 1 dhe Lot 2	KM06111	Ndërtim segmenti rrugor Qukës - Qafë Ploçë Loti 1	12.03.2024	400,000,000	350,000,000
Njësia e Menaxhimit të projektit të ndërtimit të segmentit rrugor Qukës Qafe Ploçë, Lot 1 dhe Lot 2	KM06112	Ndërtim segmenti rrugor Qukës - Qafë Ploçë Loti 2	12.03.2024	400,000,000	350,000,000
Autoriteti Rrugor Shqiptar	18BU001	By Passi Elbasan	03.03.2025	-	5,000,000
Autoriteti Rrugor Shqiptar	18BT407	Përmirësimi dhe rehabilitimi i urave (Projekti i Bankës Botërore)	03.03.2025	-	100,000,000
Autoriteti Rrugor Shqiptar	18BU003	Supervizion Punimesh By Passi Elbasan	03.03.2025	-	1,000,000
Drejtoria e Përgjithshme e Hekurudhave Durrës	KM06125	Rehabilitimi i linjës hekurudhore Durrës - Termali i pasagjereve Tirane dhe ndërtimi i linje hekurudhore Tiranës – Rinas	12.03.2024	887,368,059	460,837,500
Drejtoria e Përgjithshme e Hekurudhave Durrës	18BJ509	Zbatimi i projektit "Rehabilitimi i linjës hekurudhore Durrës-Rrogzhinë"	12.03.2024	1,000,000	100,000,000
Drejtoria e Përgjithshme e Hekurudhave Durrës	18BJ502	Zbatimin e projektit Rehabilitimi I Linjës Hekurudhore Vore - Hani Hotit (Kredi)	12.03.2024	219,187,500	100,000,000
Drejtoria e Përgjithshme e Hekurudhave Durrës	18BL706	Zbatimin e punimeve ndërtimore për Elektrifikimin e linjës Hekurudhore "Durrës - Tirane dhe ndërtimin e linjës së re hekurudhore për ne aeroportin e Rinasit	12.03.2024	150,000,000	339,162,500

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Ndryshimet në financimin e huaj sipas projekteve për programin 6210 “Programe zhvillimi” të Fondit Shqiptar të Zhvillimit në shumën 1,600 milion lekë paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Në lekë

Institucioni	Kod Projekti	Emërtim projekti	Data e ndryshimit	Balanca para akti	Shtesa
FSHZH	18BO801	BERZH-IPA Program Për Zhvillimin e Turizmit	03.04.2024	300,000,000	300,000,000
FSHZH	18BO502	BERZH-Program i Rrugëve Rurale, Kredi	03.04.2024	200,000,000	300,000,000
FSHZH	22AE101	BERZH-Programi i Rrugëve Rurale, Grant	03.04.2024	30,000,000	25,000,000
FSHZH	18BO402	IPA Program Për Zhvillimin e Turizmit/Grant	03.04.2024	250,000,000	250,000,000
FSHZH	18BO202	Mbështetje për sistemin e furnizimit me Ujë në Zonat Rurale RËS IV Himare-Grant	03.04.2024	50,000,000	220,000,000

FSHZH	18BO301	Mbështetje për sistemimin e furnizimit me Ujë në Zonat Rurale RËS IV Himare-Kredi	03.04.2024	951,461,173	330,449,937
FSHZH	18BO001	Programi I Rehabilitimit të Lumit të Vlorës (Saudit)/Kredi	03.04.2024	450,000,000	124,550,063
FSHZH	KM56203	Projekti për Zhvillim të Integruar Urban dhe Turistik (BB)	03.04.2024	900,000,000	50,000,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Në konkluzion, konstatohet se efektet e aktit Normativ nr. 1:

- kanë ndryshuar burimin e financimit për projektin madhor për “Portin e ri tregtar - Porto Romano, Durrës”, duke rritur njëkohësisht vlerën e financimit për vitin 2024 vetëm një muaj pas miratimit të ligjit dhe ende pa u kryer procesi i detajimit fillestar të investimeve;
- kanë rritur financimin e huaj në 3 miliard lekë për MIE vetëm një muaj pas miratimit të buxhetit për projekte ekzistuese;
- kanë rritur financimin e huaj në 1.6 miliard lekë për FSHZH vetëm një muaj pas miratimit të buxhetit për projekte ekzistuese;
- ka rritur financimin për investimet me financim të brendshëm për FSHZH në projektin e investimit M56009 “*Projekte investimi*” me 400 milion lekë pa një projekt specifik dhe në vijim është kryer shpërndarja e tij në projekte të reja/vazhdim.

Investimet kapitale të ndryshuara me Aktin Normativ nr. 3 datë 28.08.2024 “Për disa ndryshime në ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”

Me aktin normativ nr. 3 datë 28.08.2024 janë ndryshuar fondet për investime kapitale në shumën 14,925 milion lekë, nga 135,581 milion lekë sipas aktit normativ nr. 1 datë 21.02.2024, në shumën 150,506 milion lekë, duke ndryshuar fondet për:

- shtesë në investimet kapitale me financim të brendshëm në shumën 12,925 milion lekë;
- shtesë në rindërtimin në shumën 2,000 milion lekë;
- financimin e huaj me lëvizje ndërmjet programeve, konkretisht pakësimin e programit 4220 “*Siguria ushqimore dhe mbrojtja e konsumatorit*” në shumën 170 milion lekë dhe programit 4250 “*Zhvillimi Rural duke mbësht. Prodh. Bujq, Blek, Agroind dhe Market.*” në shumën 400 milion lekë të MBZHR dhe shtesën e programit 6210 “*Programe zhvillimi*” në shumën 570 milion lekë për FSHZH.

Shtesat më të mëdha me këtë akt normativ janë miratuar për institucionet e mëposhtme:

Në mijë lekë

Kodi	Emërtimi i Institucionit / Programit	Financim i Brendshëm
6	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	6,750,000
04520	Transporti rrugor	4,750,000
06370	Furnizimi me Ujë dhe Kanalizime	2,000,000
56	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	5,000,000
06210	Programe Zhvillimi	2,660,000
06220	Infrastruktura Vendore dhe Rajonale	1,040,000
04230	Programi "100 Fshatrat"	1,300,000
87	Institucione të tjera Qeveritare	770,500
01320	Shërbime Qeveritare	170,000
01140	e-Qeverisja	600,500

Burimi: Ministria e Financave

Nga auditimi konstatohet se në MIE janë shtuar fondet për 6,750 milion lekë në dy programe buxhetore, në FSHZH janë shtuar fondet buxhetore në shumën 5,000,000 lekë për 3 programe buxhetore dhe në grupin 87 për institucione të tjera janë shtuar fonde për AKSHI në një program buxhetor në shumën 600.5 milion lekë.

-Programi 6370 “*Furnizimi me ujë dhe kanalizime*” është shtuar shumën 2,000 milion lekë, e cila është realizuar duke pakësuar fonde për 10 projekte investimesh në shumën 399,860,791 lekë (nga të cilat projekti M063954 TVSH Infrastruktura bashkiake V në shumën 320 milion lekë) dhe duke shtuar fonde për 75 projekte në shumën 2,399,860,791 lekë. Lista e 10 projekteve më të mëdha të shtuara në këtë program paraqitet:

Në lekë

Kod projekti	Emërtim projekti	Shuma
19AF933	Ndërtimi i sistemit të kanalizimeve të Njësisë administrative Udenishte, Bashkia Pogradec.	240,850,848
18BQ517	Sistemi i ri KUZ+ITUP në zonën turistike të Spillesë, Bashkia Kavajë	210,187,712
19AE343	Furnizimi me ujë të zonave bregdetare, zonat e investimit strategjik, Draleos, Drimadhes dhe Dhërmi. Faza III	199,085,651
20AD813	Optimizimi i ujësjellësit të qyteti të Vorës dhe rrethinat	187,557,699
19AG318	Furnizimi me ujë i fshatrave Merqi dhe Raboshhtë, Bashkia Lezhë	138,980,927
19AE023	Furnizimi me ujë i fshatrave Gorica, Sopez, Senesa, Ferras, Mërtish, Këmishtaj, Spolte,, Gradisht, Fier Seman, Gungas, Babunje, Babubje e re në Njesine Gradisht	137,000,000
19AF931	Ndërtim ujësjellësi rajonal Trebinje burimet e Kozices, Bashkia Pogradec	108,393,334
19AF831	Rikonstrukcion dhe ndërtim i rrjetit të Kanalizimeve të zonave informale, Harmes, pjesërisht Krasta e Vogël, pjesërisht lagjia Dylli Haxhire dhe pjesërisht Lagjia Katund I Ri	100,000,000
19AF230	Ndërtimi i linjës së dërgimit Depo Lis, Burrel	90,000,000
19AG303	Furnizimi me ujë për zonat bregdetare të njësisë administrative Shenkoll, Bashkia Lezhe	90,000,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

-Programi 4520 “Transporti rrugor” është shtuar në total në shumën 4,750 milion lekë dhe është realizuar duke pakësuar fondet për 54 projekte për vitin 2024 në shumën 1,067,665,490 lekë dhe duke shtuar fondet për 62 projekte investimesh për vitin 2024 në shumën 5,817,665,490 lekë. Projektet më të mëdha të cilat janë pakësuar në këtë program buxhetor paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Në lekë

Kod projekti	Emërtim projekti	Shuma
22AG601	Ndërtim rruga Berat - Ballaban, Loti 1	254,443,602
24AA201	Rikonstrukcion i rrugës së vjetër Kombinat- Ndroq - Plepa, Loti 1	217,934,892
18BT708	Kosto Lokale Ndërtim By Pass i Vlorës	150,000,000
18BA213	Kontrata e koncesionit për projektimin, ndërtimin dhe mirëmbajtjen e rrugës Porti i Jahteve - By pass Orikum Dukat (Ura e Shën Elizes)	92,876,219
18BA203	Subvencioni i kontratës koncesionare për ndërtimin, përmirësimin, shfrytëzimin, mirëmbajtjen dhe rehabilitimin e autostradës Milot – Morine	80,500,000
22AC310	Rehabilitimi i shesheve dhe zonave kryesore në afërsi të pikave doganore shqiptare	56,406,481
M064223	TVSH e T.D. Ndërtim By Pass i Vlorës(Kontrate e Re).	50,000,000
M063751	TVSH e T.D.Ndërtim segmenti "Qukës-Qafë Plloçë" Loti 1	50,000,000
M063752	TVSH e T.D.Ndërtim segmenti "Qukës-Qafë Plloçë" Loti 2	50,000,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Pakësimi i fondeve të investimeve për projekte në proces konstatohet se ka shërbyer si burim financimi për financimin e projekteve të reja.

Projektet më të mëdha të cilat janë detajuar në këtë program buxhetor paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Në lekë

Kod projekti	Emërtim projekti	Shuma
22AC317	Rehabilitimi i rrugës Fier - Kthesa e Patosit – Frataj	850,000,000
22AG702	Ndërtim aksi rrugor Elbasan - Paperr Faza I,	600,000,000
22AG706	Ndërtim aksi rrugor Elbasan - Paperr Faza II,	600,000,000
22AG707	Ndërtim aksi rrugor Elbasan - Paperr Faza III,	600,000,000
22AG708	Ndërtim aksi rrugor Paperr - Ura e Grykshit, Faza I	600,000,000
22AG709	Ndërtim aksi rrugor Paperr - Ura e Grykshit, Faza II	600,000,000
22AG710	Ndërtim aksi rrugor Paperr - Ura e Grykshit, Faza III	600,000,000
22AC318	Ndërtim rruga kthesa e Berdices-Ura e Bahcalikut	300,000,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

-Programi 1140 “e-Qeverisja” është shtuar në total në shumën 600.5 milion lekë dhe është realizuar duke pakësuar fondet për 4 projekte për vitin 2024 në shumën 396,967,000 lekë dhe duke shtuar fondet për 12 projekte investimesh për vitin 2024 në shumën 997,467,000 lekë. Projektet më të mëdha të cilat janë pakësuar në këtë program buxhetor paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Në lekë

M870013	Fond i ngrire (Rikonstrukcion I godinës së AKSHI-it)	120,000,000
20AD445	Përmirësimi i infrastrukturës hardëare për sistemet doganore dhe rrjetet fizike	63,000,000
20AD447	Rritja e kapaciteteve fizike të datacentr-it qeveritar	75,967,000
23AC803	Implementimi i Sistemit Menaxhimit të Dokumenteve Elektronike dhe arkivës elektronike 2.0 dhe site sekondar - Administrata pa letër, faza 2	138,000,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Projektet më të mëdha të cilat janë detajuar në këtë program buxhetor paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Në lekë

20AD434	Implementimi i Laboratorëve Smart	364,966,986
20AD433	Përmirësimi dhe ristrukturimi i platformës së bashkëqeverisjes	93,000,000
20AD432	Përmirësimi i regjistrit qendror të personelit DAP	60,000,000
20AD440	Hapësira hardërike për kapacitetin e serverave (Përmirësimi i infrastrukturës hardëre për sistemin e-taxation	117,622,902
20AD454	Përmirësimi i Sistemit të Integruar Mjedisor	59,782,944
20AD453	Sistemi i qendëruar e-gjopa	72,000,000
20AD452	Përmirësimi i sistemit të aplikimit për CSI dhe CSP	60,000,000
20AD451	Ngritja e platformës të asistentit virtual dhe sistemi helpdesk	70,000,000
20AD450	Përmirësimi i sistemit të menaxhimit të informacionit parauniversitar SMIP	35,200,000
20AD455	Përmirësimi i sistemit shqiptar të integruar të informacionit në pyje ALFIS	40,000,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

-Programi 6210 “Programe zhvillimi” është shtuar në total në shumën 2,660 milion lekë dhe është realizuar duke pakësuar fondet për 17 projekte për vitin 2024 në shumën 851,600,124 lekë dhe duke shtuar fondet për 62 projekte investimesh për vitin 2024 në shumën 5,817,665,490 lekë. Projektet më të mëdha të cilat janë pakësuar në këtë program buxhetor paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Në lekë

22AA401	Investime për Infrastrukturën e tregjeve dhe hapësirave tregtare, multifunkionale në zona model zhvillimi	176,779,32
23AB501	Vënia e aseteve publike në funksion të nxitjes dhe kultivimit të talentëve dhe aftësive për fëmijët dhe të rinjtë.	118,000,000
22AA701	Ndërhyrje në muze dhe objekte monumente kulture	110,000,000
22AA601	Ndërhyrje në infrastrukturën turistike të aventurës, Zip line, ura të varura, Via ferrata, parqe aventure, etj	100,000,000
24AC101	Transformimi i infrastrukturës akomoduese në kampuset rajonale të arsimit profesional	92,000,456
22AA001	Ndërhyrje në zona historike për forcimin e potencialit turistik, kala, ura, qendra historike, pazare, fasada, etj	80,000,000
22AA801	Ndërhyrje në zona sportive dhe lodra për fëmijë “Dua të luaj”	80,000,000
22AA102	Transformimi urban në hapësira publike kryesore - Faza II	50,000,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Projektet më të mëdha të cilat janë detajuar në këtë program buxhetor paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Në lekë

23AB301	Ndërhyrje në infrastrukturë rrugore, Faza II	349,118,697
M560322	Financim i Kostos së Menaxhimit të Projekteve që zbatohen nga FSHZH/Kosto lokale Rruge etj	328,590,411
23AB403	Ndërhyrje për përmirësimin e shtresave asfaltike, Rajoni 1 dhe 2 (Faza IV)	300,000,000
23AB404	Ndërhyrje për përmirësimin e shtresave asfaltike, Rajoni 3 dhe 4 (Faza IV)	300,000,000
24AE803	Përmirësimi i Transportit Rajonal, me rrugë lidhëse kryesore (Unaza Durrës, etj)	300,000,000
24AE801	Përmirësimi i transportit lokal dhe urban me ndërhyrje në rrugë dhe trotuare	280,000,000
M560324	Fondi Shqiptar i Zhvillimit (TVSH) Rruge etj	270,408,007
24AF501	Ndërtimi i rrugës Superstrate – Hidrovor (Tale - Lezhe)	172,000,000
23AB401	Ndërhyrje për përmirësimin e shtresave asfaltike, Faza III, Rajoni 1 & 2.	145,129,576
24AF102	Rikualifikimi i blloqeve urbane Rajoni 3 (Zona historike A- Pogradec)	130,000,000
23AB201	Ndërhyrje rigjeneruese në blloqet e banimit qytetëse, faza II, Rajoni 1&2	120,340,672
24AF201	Ndërhyrje në hapësira urbane, parqe, lulishte, promenade, etj.	120,000,000
18BN402	Fondi Shqiptar i Zhvillimit (TVSH) Ujesjellesa	113,001,582
23AB402	Ndërhyrje për përmirësimin e shtresave asfaltike, Faza III, Rajoni 3 & 4.	105,331,674
24AE802	Përmirësimi i Transportit lokal dhe urban me ndërhyrje në Ura dhe Nyje qarkullimi	100,000,000
24AF101	Rikualifikimi i blloqeve urbane Rajoni 1 (Blloku 2, Kukës, etj)	100,000,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Investimet kapitale të ndryshuara me Aktin Normativ nr. 5 datë 19.12.2024 “Për disa ndryshime në ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”

Me aktin normativ nr. 5 datë 19.12.2024 janë pakësuar fondet për investime kapitale me 18,286 milion lekë, nga 150,506 milion lekë sipas aktit normativ nr. 3 datë 28.08.2024, në 132,219

milion lekë, duke ndryshuar fondet për:

- pakësim në investimet kapitale me financim të brendshëm në shumën 7,086 milion lekë;
- pakësim në financimin e huaj në shumën 11,200 milion lekë.

Megjithëse në muajin dhjetor 2024, me anë të Aktit Normativ nr. 5 datë 19.12.2024 janë shkurtuar fondet e investimeve me rreth 18 miliard lekë në krahasim me planin e përditësuar, konstatohet se ato nuk kanë reflektuar ecurinë e projekteve të cilat paraqiten me mosrealizim në fund të vitit buxhetor. Lista e institucioneve për të cilat kanë ndryshuar fondet për investimet kapitale në muajin dhjetor paraqitet në tabelën e mëposhtme:

Në mijë lekë

Kodi	Emërtimi i Institucionit / Programit	Shpenzimet Kapitale		
		Financim i Brendshëm	Financimi i Huaj	Totali i Shp. Kapitale
1	Presidenca	-222,490	-	-222,490
2	Kuvendi	-51,200	-	-51,200
5	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	-390,500	-1,268,691	-1,659,191
6	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	3,573,482	-1,746,162	1,827,320
10	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	-436,000	42,000	-394,000
11	Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë	-595,595	-355,000	-950,595
12	Ministria e Kulturës	-1,070,228	-118,400	-1,188,628
13	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	-496,020	30,000	-466,020
14	Ministria e Drejtësisë	-585,057	-110,000	-695,057
15	Ministria e Evropës dhe Punëve të Jashtme	211,000	-	211,000
16	Ministria e Brendshme	-622,800	-263,650	-886,450
17	Ministria e Mbrojtjes	-1,456,700	-6,964,597	-8,421,297
19	Drejtoria e Radio Televizionit	-77,000	-	-77,000
26	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	-436,347	-349,400	-785,747
29	Këshilli i Lartë i Gjyqësor	-45,000	-	-45,000
30	Gjykata Kushtetuese	-	1,500	1,500
41	Struktura e Posaçme kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar	-282,000	-	-282,000
50	Instituti Statistikës	-57,000	10,000	-47,000
56	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	-4,040,000	-	-4,040,000
57	Qendra Kombëtare e Kinematografisë	-	2,400	2,400
73	Komisioni Qendror i Zgjedhjeve	-72,000	-	-72,000
87	Institucione të tjera Qeveritare	62,800	-110,000	-47,200
90	Komisioni i Prokurimit Publik	4,300	-	4,300
95	Autoriteti për Informimin mbi Dokumentet e ish-Sigurimit të Shtetit	-2,000	-	-2,000
TOTALI		-7,086,355	-11,200,000	-18,286,355

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Në të gjitha institucionet ka shkurtime në fondet në dispozicion për investime kapitale me përjashtim të MIE dhe MEPJ.

Pakësimet më të mëdha paraqiten në MBZHR, MM, FSHZH etj. Nga auditimi konstatohet paraprakisht se shkurtime të fondeve të investimeve kapitale në muajin dhjetor 2024 është kryer përgjithësisht për ato projekte të cilat janë hapur gjatë vitit 2024 dhe që janë në statusin e kontratës së lidhur në fund të vitit 2024, pa shpenzuar fonde buxhetore. Mbyllja e fondeve buxhetore me akt normativ për projekte të cilat kanë zhvilluar procedurat e prokurimit përgjatë periudhës shtator-dhjetor 2024 dhe që në shumicën e rasteve kanë rezultuar edhe me lidhje të kontratave, ka pa mundur regjistrimin e angazhimeve në modulën e kontratave në sistemin informatik financiar të qeverisë për bllokimin e fondeve në nëpërmjet obligimit në sistem. Ngritja e infrastrukturës nëpërmjet detajimit të fondeve të investimeve në masën 20% të vlerës së projekteve më aktin normativ nr. 3 datë 28.08.2024, legjitimuar edhe nëpërmjet pikës 4 të nenit 11 të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024” ku citohet se “Njësitë e qeverisjes së përgjithshme mund të fillojnë procedurën e prokurimit të fondeve që në muajin shtator të vitit korrent, nëse fondet janë akorduar/regjistruar në sistemin e thesarit për vitin 2025 dhe në vijim, me kushtin që kjo kontratë të bëhet efektive vetëm pas miratimit të ligjit të buxhetit përkatës”, ka krijuar kushtet për pamundësinë e përdorimit të këtyre fondeve për shkak të kohës në dispozicion për zbatimin e kontratës dhe paralelisht ka detyruar rishpërndarjen e fondeve buxhetore drejt projekteve që realisht kanë qenë të nën financuara dhe në proces gjatë vitit 2024. Lejimi i fillimit të procedurave të prokurimit në muajt e fundit të vitit buxhetor duke hapur projekte të reja investimi publik. Në programe buxhetore në sektorin e infrastrukturës, e-

qeverisjes, programeve të zhvillimit dhe ujë sjellës kanalizimeve konstatohet se këto veprime sjellin mungesë përputhshmërie me përcaktimet e ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, ku në nenet 50 dhe 51 përcaktohet që *“Ministri i Financave miraton udhëzime për nëpunësit autorizues për procedurat e regjistrimit të angazhimeve. Nëpunësit autorizues të njësive të qeverisjes së përgjithshme mbajnë të dhëna për angazhimet financiare dhe nuk lejojnë ndërmarrjen e angazhimeve të reja, përtej kufirit të fondeve buxhetore të shpërndara. Nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme mund të ndërmarrë angazhime të reja gjatë vitit buxhetor, por jo më vonë se data 15 tetor e çdo viti buxhetor. Angazhimet e ndërmarrë nga njësitë shpenzuese jashtë fondeve të parashikuara në ligjin e buxhetit vjetor dhe në vendimin e këshillit të njësisë së qeverisjes vendore për buxhetin ose në kundërshtim me këtë akt ose akte të tjera ligjore, nuk përfshihen si pjesë e detyrimeve financiare të qeverisjes së përgjithshme.”*

Përsa i përket projekteve të reja të hapura apo për të cilat është shtuar vlera e financimit, konstatohet se përgjithësisht lidhen me ato projekte të cilat kanë avancuar gjatë vitit dhe për të cilat nuk është detajuar apo është detajuar një plan jo në përputhje me ecurinë e kontratës, apo për të krijuar hapësirë fiskale për projektet e tjera të investimeve të cilat janë detajuar për herë të parë gjatë vitit me akt normativ. Nga autoritetet kontraktore, fondet e investimeve detajohen në projekte të cilat janë të reja me akte normative, ndërkohë që nuk detajohen fondet për kontratat në proces nga vitet e kaluara. Kjo krijon kushtet për ndërmarrjen e angazhimeve të reja buxhetore me projekte të reja përgjatë vitit dhe më pas në fund të vitit fondet për projektet e reja mbyllen duke hapur fondet për kontratat në proces. Kjo është edhe një nga arsyet që akumulimi i shpenzimeve kapitale përqëndrohet në pjesën më të madhe në muajin dhjetor. Nga Ministria e Financave miratohen detajimet e autoriteteve kontraktore pa përmbushur kërkesat për respektimin e prioriteteve në buxhetim.

Si bazë për mbështetjen e konkluzioneve, nga testimet analitike është konstatuar:

-Janë 245 projekte investimi të cilat janë detajuar për herë të parë në muajt shtator-dhjetor në shumën 14,774 milion lekë. Një pjesë fondeve për këto projekte kanë vlerë të barabartë të fondeve të detajuara me vlerat e realizuara, që tregon për detajimin e fondeve për detyrime të prapambetura.

-Vetëm në muajin Dhjetor, janë mbyllur 323 projekte investimi të cilët janë detajuar nga muaji janar-tetor. Tregues të menaxhimit jo të duhur të investimeve publike konstatohen se janë projekte të cilat kanë qëndruar të hapura vetëm për 2 muaj, 19 raste në shumën 901 milion lekë dhe 3 muaj 59 raste në shumën 5,772 milion lekë.

-Në muajin dhjetor, evidentohen 150 projekte me financim të brendshëm të cilat kanë vlerë realizimi 0 lekë, megjithëse vetëm 12 ditë përpara mbylljes së vitit buxhetor është miratuar Akti Normativ nr. 5 datë 19.12.2024 dhe nuk janë marrë masa për eliminimin e projekteve të cilat nuk kanë qenë të avancuara duke bërë fondet buxhetore të pavlefshme.

-Në muajin dhjetor evidentohen 16 projekte investimi në shumën 355 milion të detajuara për herë të parë me aktin normativ nr. 5 datë 19.12.2024, të cilat paraqesin një vlerë realizimi 345 milion lekë, etj.

A. Investimet publike me financim të brendshëm

Nga auditimi i projekteve të investimeve me financim të brendshëm janë konstatuar problematikat në vijim:

- 130 institucione të qeverisjes qendrore rezultojnë se kanë paguar detyrime të prapambetura në vlerën 8,385,425 mijë lekë, të cilat përfaqësojnë rreth 9.4% të investimeve kapitale me financim të brendshëm të realizuara për vitin 2024. Këto institucione me pagesa të detyrimeve të viteve të kaluara paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Në lekë

Institucioni në nivel ML	Shuma
Fondi i Zhvillimit Shqiptar	57,019,850
Institucione të tjera Qeveritare	8,677,517

Instituti Statistikës	831,527
Komisioni i Prokurimit Publik	9,189,320
Kuvendi	14,400
Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinise	408,038,372
Ministria e Brendshme	20,549,867
Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	1,832,614
Ministria e Drejtësisë	336,400
Ministria e Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit	47,599,655
Ministria e Financave dhe Ekonomisë	27,903,293
Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	3,563,088,251
Ministria e Mbrojtjes	124,413,124
Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	28,512,435
Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	5,374,868
Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore e te tjera	4,082,043,392
Total	8,385,424,885

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Pagesa e këtyre detyrimeve të cilat janë raportuar si investime të vitit 2024, është në kundërshtim me pikën a, të nenit 61, të ligjit nr. 9936, datë 26.08.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, ku citohet se: *“Metoda e shpenzimeve dhe të ardhurave për qëllim të këtij ligji ka të bëjë me: a) njohjen e shpenzimeve korrente dhe kapitale të vitit buxhetor në çastin e ndodhjes së tyre, pavarësisht nga data e pagesës”*. Për këtë arsye, treguesit e realizimit të investimeve publike janë të mbivlerësuar për këtë nivel, duke paraqitur si investime të vitit, investime, faturat e të cilave konstatohet se datojnë që prej vitit 2011.

Nga auditimi mbi planifikimin, realizimin dhe raportimin e investimeve kapitale me financim të brendshëm konstatohet se:

- Në Fondin Shqiptar të Zhvillimit, në programin buxhetor 6210 “Programe zhvillimi” raportohet si investim i realizuar kosto lokale e menaxhimit të projekteve të investimit në shumën 668 milion lekë sipas databazës së SIFQ, me kod projekti M560322 “Projekti i rrugëve dytësore dhe lokale”, ndërkohë që këto fonde përdoren në llogari bankare të nivelit të dytë nga Fondi Shqiptar i Zhvillimit për aktivitetin e shpenzimeve korrente të institucionit.
- Në programin 4250 “Zhvillimi rural” në AZHBR konstatohet se janë raportuar investime kapitale me kod projekt 18AL301 “Përfitues nga Programi IPARD II nga masa 1” në shumën 152 milion lekë, kapitulli 3 “kosto lokale”. Këto pagesa kryhen në kuadër të bashkëfinancimit të fondeve të BE për mbështetjen e fermerëve/agroturizimit në kryerjen e investimeve nga ana e investitorëve. Pjesa e buxhetit të shtetit në kuadër të bashkëfinancimit është në masën 25%, ndërkohë që konstatohet se për nga natyra, nuk kemi të bëjmë me investim kapital, por me grant të dhënë të tretëve. Në këtë mënyrë, treguesit e investimeve publike janë të mbivlerësuar.

Mbi programimin e pasaktë të investimeve publike në listën shoqëruese të Projekt Buxhetit

- Nga auditimi mbi listën e investimeve publike të detajuara për periudhën 2024-2026, pjesë e projekt ligjit “Për buxhetin e vitit 2024”, të paraqitur në Kuvend konstatohet se ky dokument përbërës mbart pasaktësi në plotësimin e tij të cilat përfshijnë si më poshtë:

a. Referuar kolonave në të cilat janë parashikuar shumat për çdo projekt investimi dhe në total sipas programeve e ministri linje, konstatohet se vlera totale e projekteve nuk përputhet me shpërndarjen e kolonave të tjera që përfshijnë financimin deri në 2022, planin e 2023, parashikimet për vitet 2024, 2025 dhe 2026 si dhe për t’u paguar pas vitit 2026. Konkretisht, vlera totale e projektit paraqitet në shumën 509,303,838 mijë lekë ndërkohë që shumata e të gjithë kolonave të tjera paraqitet në shumën 487,316,877 mijë lekë, më një diferencë pa mbuluar, pa parashikim në financim në shumën 21,986,961 mijë lekë. Këto pasaktësi mbarten në pothuajse të gjitha programet buxhetore të ministrive të linjës për financimin e projekteve të investimit.

b. Janë identifikuar pasaktësi në materialin e paraqitur mbi listës e projekteve të investimit publik që lidhen me shumën totale të vlerës së projekteve në një program buxhetor me shumën

aritmetike të projekteve analitike që lidhen me këtë program. Këto pasaktësi janë të përhapura në të gjithë programet buxhetore.

Përsa më sipër, dokumentacioni i paraqitur nuk është sipas parashikimeve të nenit 29 “Projektbuxheti vjetor”, të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, ku citohet “Ministri i Financave i paraqet për miratim Këshillit të Ministrave projektbuxhetin vjetor, me tavane trevjeçare, mbi bazën e programit buxhetor afatmesëm, bashkë me programin buxhetor afatmesëm, të rishikuar, siç përcaktohet në nenin 28, të këtij ligji. Projektbuxheti vjetor përmban dokumentacionin bazë dhe dokumentacionin shoqërues si më poshtë: 2. b) listën e projekteve të investimeve publike, për çdo program, e cila përmban:

i) koston e plotë të projekteve;

ii) vlerën e financuar deri në fund të vitit buxhetor paraardhës;

iii) vlerën e parashikuar për t’u financuar në vitin buxhetor;

iv) vlerën e mbetur për t’u financuar në vitet pasardhëse buxhetore;

v) burimet e financimit;”

c. Në material është përfshirë kolona “Për tu paguar pas vitit 2026” e cila paraqitet në total në shumën 86,383,455 mijë lekë (megjithëse mbart pasaktësi në shumën aritmetike të vlerës analitike në nivel projekti sipas programit dhe ministrisë së linjës), ndërkohë që referuar kuadrit ligjor për buxhetin, shpërndarja e fondeve duhet të kryhet për tre vite buxhetore. Kjo bazuar në miratimin sipas nenit 30 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, ku citohet “Projektligji i buxhetit vjetor miratohet nga Kuvendi, brenda datës 15 dhjetor, sipas përcaktimeve në shkronjat “a”, “b”, “c”, “ç” e “d”, të pikës 1, të nenit 29, të këtij ligji.”, dhe nenit 40 ku përcaktohet që “Ministri i Financave përcakton një sistem rregullash dhe procedurash për të kontrolluar që angazhimet shumëvjeçare të jenë brenda tavaneve trevjeçare, të miratuara në ligjin vjetor të buxhetit”. Nga auditimi konstatohet se angazhimet e parashikuara në listën e investimeve publike, janë përtej tavaneve trevjeçare të propozuar për t’u miratuar me ligjin vjetor të buxhetit, shkaktuar nga projektet në vazhdim nga vitet e kaluara si dhe projektet e reja të propozuara për tu financuar. Programet buxhetore me problematike më të mëdha në këtë drejtim paraqiten si më poshtë:

Në mijë lekë

Ministri linje	Programi buxhetor	Vlera Totale e projektit	Financimi deri në 31.12.2022	Buxheti 2023 - PLAN	Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për tu paguar pas vitit 2026
MBZHR	SIGURIA USHQIMORE	15,405,445	2,890,000	3,169,272	2,827,272	2,698,363	3,121,863	121,282
MIE	TRANSPORTI RRUGOR	187,002,295	46,202,443	18,591,769	17,602,890	19,261,699	19,531,699	65,773,825
MIE	TRANSPORTI HEKUR	11,231,947	213,710	550,000	550,000	550,000	550,000	7,911,590
MIE	FURNIZIMI ME UJE	58,672,672	20,242,114	7,317,972	8,813,602	8,593,602	9,721,102	3,284,280
MK	Arti dhe Kultura	9,955,798	2,172,564	1,642,500	2,052,251	1,742,500	1,742,500	603,483
MD	Sistemi i Burgjeve	3,244,685	1,563,392	220,000	300,000	300,000	300,000	561,293
MB	Policia e Shtetit	10,115,958	3,027,648	1,162,151	1,229,205	512,151	512,151	3,747,777
MB	Garda e Republikës	776,181	212,547	10,000	30,000	30,000	30,000	463,634
AKSHI	E-QEVERISJA	16,502,508	399,088	1,862,266	2,859,000	2,769,000	3,247,000	2,192,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Problematikat më të mëdha konstatohen në: **Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE)**, programi “Transporti Rrugor”, me 65,773,825 mijë lekë për t’u paguar pas vitit 2026, programi “Transporti Hekurudhor” me 7,911,590 mijë lekë, ndërsa “Furnizimi me Ujë” 3,284,280 mijë lekë. Në renditje të mëtejshme rezultoi **Ministria e Brendshme (MB)** me 3,747,777 mijë lekë për programin “Policia e Shtetit” dhe 463,634 mijë lekë për “Garda e Republikës”. **Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (AKSHI)** paraqitet me 2,192,000 mijë lekë për programin “E-Qeverisja”. Gjithashtu, u evidentuan detyrime të mbetura përtej vitit 2026 edhe në programe të tjera, por me vlera më të ulëta, si “Siguria Ushqimore” në MBZHR me 121,282 mijë lekë, “Arti dhe Kultura” në MK me 603,483 mijë lekë dhe “Sistemi i Burgjeve” në MD me 561,293 mijë lekë.

Mbi miratimin e listës unike të investimeve

Në procedurat e menaxhimit të investimeve publike është përcaktuar në VKM nr. 887 datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike”, të ndryshuar që “Projektet e reja të investimeve publike mbi vlerën kufi të vendosur me udhëzim nga ministri përgjegjës për financat klasifikohen si projekte investimi me rëndësi strategjike dhe i nënshtrohen procesit të vlerësimit për përfshirjen e tyre në Listën Unike të Projekteve me Rëndësi Kombëtare. Këto projekte investimi përfshihen në PBA-në apo buxhetin vjetor në përputhje me hapësirën fiskale, vetëm pasi të jenë bërë pjesë e listës unike të projekteve me rëndësi kombëtare, të rankuar dhe të miratuar me vendim të Këshillit të Ministrave”. Sipas pikës 5 të kësaj VKM-je kjo listë miratohet me Vendim të Këshillit të Ministrave jo më vonë se data 31 Janar dhe rishikohet jo më vonë se data 1 Korrik nëse vlerësohet e nevojshme. Për vitin buxhetor 2024, sipas informacionit të përcjellë nga Drejtoria e Investimeve Publike rezulton se listat mbi të cilat ka ushtruar aktivitetin kjo drejtori janë miratuar me VKM nr. 161 datë 20.03.2024 “Për miratimin e dokumentit të politikave prioritare 2025-2027” dhe VKM nr. 533 datë 12.08.2024 “Për një ndryshim në Vendimin nr. 161 datë 20.03.2024”. Për sa më sipër konstatohet se nga Këshilli i Ministrave nuk janë respektuar afatet për miratimin në kohë të Listës Unike të Projekteve me Rëndësi Kombëtare.

Analiza e detajuar e projekteve të investimit sipas programeve të përzgjedhura për auditim

Furnizimi me ujë dhe kanalizime

-19AF933 “Ndërtimi i sistemit të kanalizimeve të Njesisë Administrative Udenishte, Bashkia Pogradec”

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 240,850,848 lekë, vlerë e cila është rishikuar me ulje në muajin Dhjetor për vlerën 0 lekë duke u mbyllur si projekt. Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 14.10.2024, me fond limit 1,003,545,198 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 21.02.2025, me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 933,316,598 lekë pa TVSH, dhe në vijim është ankimuar. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3 –vjeçare në shumën 963,403,390 lekë, më pak se shuma për të cilën është shpallur prokurimi dhe përtej periudhës së kohëzgjatjes së projektit të investimit. Konstatohet se kanë filluar procedurat e prokurimit përtej afatit të ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore të përcaktuar në ligjin e buxhetit, datës 15 tetor dhe fondet për këtë projekt janë mbyllur në fund të vitit buxhetor duke bërë të pamundur ekzekutimin e 20% të vitit të parë të projektit për shkak të kohës në dispozicion.

Me detajimin e fondeve për këtë projekt investimi është lejuar angazhimi mbi fondet në dispozicion për shumën 156,576,528 lekë dhe në të njëjtën kohë është lejuar financimi i projektit përtej afatit të faturimit sipas kohëzgjatjes së projektit. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për menaxhimin jo të duhur të fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.*

- 18BQ517 “Sistemi K.U.Z dhe ITUN në zonën turistike të Spillesë”

Ky projekt është detajuar për herë të parë në shtator 2024 në vijim të aktit normativ nr.3 datë 28.08.2024 me buxhetin e parashikuar në shumën 840,750,848 lekë sipas tabelës mëposhtme:

2024	2025	2026	Totali
210,187,712	315,281,568	315,281,568	840,750,848

Projekti nuk është pjesë e PBA 2024-2026 dhe listës së investimeve publike të projekt buxhetit të viti 2024 dhe as pjesë e ligjit fillestar sipas listës së detajuar të investimeve.

Buxheti për vitin 2024 paraqitet i mbyllur në vijim të ndryshimeve sipas aktit normativ nr.5 datë 19.12.2024. Referuar bazës së të dhënave të prokurimeve, kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 11.11.2024, me fond limit 885,371,813 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 18.02.2025, me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 839,313,658 lekë pa TVSH me operator ekonomik A. shpk. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3 - vjeçare në shumën 840,750,848 lekë, më pak se shuma për të cilën është shpallur prokurimi dhe përtej periudhës së kohëzgjatjes së projektit të investimit. Konstatohet se kanë filluar procedurat e prokurimit përtej afatit të ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore të përcaktuar në ligjin e buxhetit, datës 15 tetor dhe fondet për këtë projekt janë mbyllur në fund të vitit buxhetor duke bërë të pamundur ekzekutimin e 20% të vitit të parë të projektit për shkak të kohës në dispozicion. Kontrata e lidhur në datë 10.03.2025 në shumën 1,007,176,390 me tvsh rezulton të jetë lidhur mbi buxhetin në dispozicion përgjatë periudhës objekt auditimi, referuar edhe rishikimeve për këtë projekt investimi në SIFQ.

-19AE023 “Furnizimi me ujë i fshatrave Gorica, Sopez, Senesa, Ferras, Mërtish, Këmishtaj, Spolate, Gradisht, Fier Seman, Gungas, Babunje, Babubje e re në Njësinë Gradisht”

Ky projekt është detajuar për herë të parë në shtator 2024 në vijim të aktit normativ nr.3 datë 28.08.2024 me buxhetin e parashikuar në shumën 548,000,000 lekë sipas tabelës mëposhtme:

2024	2025	2026	Totali
137,000,000	205,500,000	205,500,000	548,000,000

Projekti nuk është pjesë e PBA 2024-2026 dhe listës së investimeve publike të projekt buxhetit të viti 2024 dhe as pjesë e ligjit fillestar sipas listës së detajuar të investimeve.

Buxheti për vitin 2024 paraqitet i mbyllur në vijim të ndryshimeve sipas aktit normativ nr.5 datë 19.12.2024. Referuar bazës së të dhënave të prokurimeve, kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 04.10.2024, me fond limit 571,515,049 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 13.12.2024 me afat përfundimi 18 muaj, me vlerë 541,818,292 lekë pa TVSH me operator ekonomik G. shpk. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3 –vjeçare në shumën 548,000,000 lekë, më pak se shuma për të cilën është shpallur prokurimi dhe përtej periudhës së kohëzgjatjes së projektit të investimit. Kontrata e lidhur në datë 24.01.2025 në shumën 650,181,950 me tvsh rezulton të jetë lidhur mbi buxhetin në dispozicion përgjatë periudhës objekt auditimi, referuar edhe rishikimeve për këtë projekt investimi në SIFQ. Është lidhur kontrata përtej afatit të ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore të përcaktuar në ligjin e buxhetit, datës 15 tetor dhe fondet për këtë projekt janë mbyllur në fund të vitit buxhetor duke bërë të pamundur ekzekutimin e 20% të vitit të parë të projektit për shkak të kohës në dispozicion.

- 20AD517 “Rikonstruksioni i nyjës hidroteknike në rezervuarin e Maskurisë”

Ky projekt është detajuar për herë të parë me ligjin fillestar me buxhetin e parashikuar në shumën 356,961,978 lekë sipas tabelës së mëposhtme:

2024	2025	2026	Totali
71,392,396	107,088,593	178,480,989	356,961,978

Në listën e investimeve publike në projekt buxhet ky projekt është parashikuar të fillojë në 2024, por nuk paraqet buxhet në kolonën përkatëse sipas tabelës së mëposhtme:

Viti i Fillimit	Viti përfundimit të financimit	Vlera Totale e projektit	Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për tu paguar pas vitit 2026
2024	2026+	475,317		95,063	142,595	237,658

Nga auditimi konstatohet se vlera e detajuar në ligjin fillestar për vitin 2024 është më e vogël se kosto e projektit sipas planifikimit në projekt buxhet si dhe shpërndarja e shumave nuk është e njëjtë sipas viteve të fillimit dhe mbarimit. Nga analiza e rishikimeve të buxhetit për këtë investim konstatohet se është shtuar vlera pas aktit normativ nr. 3 datë 28.08.2024 në shumën 348,460,222 lekë, nga të cilat 34,039,994 lekë për vitin 2024. Shtesa e fondeve me akt normativ gjatë vitit për një projekt të parashikuar në fillim të vitit është kryer rreth 100% të koston fillestare të projektit.

Buxheti për vitin 2024 paraqitet i mbyllur në vijim të ndryshimeve sipas aktit normativ nr.5 datë 19.12.2024. Referuar bazës së të dhënave të prokurimeve, kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 12.11.2024 (ndërkohë që buxheti është detajuar që në fillim të vitit), me fond limit 441,865,172 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 08.01.2025 me afat përfundimi 6 muaj, me vlerë 408,583,426 lekë pa TVSH me operator ekonomik A. K. shpk. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3 - vjeçare në shumën 705,422,200 lekë, përtej periudhës së kohëzgjatjes së projektit të investimit prej 6 muajsh. Kontrata e lidhur në datë 14.02.2025 në shumën 490,300,111 lekë me tvsh. Është lidhur kontrata përtej afatit të ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore të përcaktuar në ligjin e buxhetit, datës 15 tetor dhe fondet për këtë projekt janë mbyllur në fund të vitit buxhetor duke bërë të pamundur ekzekutimin e 20% të vitit të parë të projektit për shkak të kohës në dispozicion.

Transporti rrugor

- 22AG601 “Ndërtim rruga Berat - Ballaban, Loti 1”

Projekti është çelur në muajin Janar në vlerën 457,605 mijë lekë, vlerë e cila është rishikuar si më poshtë:

Janar	Shtator	Nëntor	Dhjetor
457,605,000	203,161,398	100,000,000	238,499,040

Projekti ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitura në projekt buxhet, por është parashikuar për të filluar në vitin 2026 me kosto totale 1,830,419 mijë lekë. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 03.04.2024, me fond limit 1,906,685,712 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 06.07.2024, me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 1,693,011,650 lekë pa TVSH dhe 2,031,613,980 lekë me tvsh. Sipas detajimit fillestar të fondeve, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3 - vjeçare në shumën 1,830,419 mijë lekë, më pak se shuma për të cilën është lidhur kontrata me një diferencë prej 201,195 mijë lekë, që vjen si pasojë e tvsh-së. Gjithashtu shpallja e prokurimit me fond limit 1,906,686 mijë lekë është kryer mbi shumën e shpërndarë të buxhetit. Detajimi i fondeve në fillim të vitit është kryer në masën 20% të vlerës së projektit, ndërkohë që pas lidhjes së kontratës, fondet janë pakësuar duke mos respektuar këtë kufi për vitin e parë të zbatimit të projektit duke shkuar në shumën 100 milion lekë në nëntor 2024 dhe duke i hapur rrugë çeljes së projekteve të reja. Kjo tregon një menaxhim jo të duhur duke qenë jo në përputhje me avancimin e projektit pasi gjatë muajit dhjetor shuma e buxhetit të alokuar është e njëjtë me vlerën e faturimit në shumën 238,499 mijë lekë.

- 22AG602 “Ndërtim rruga Berat - Ballaban, Loti 2”

Projekti është çelur në muajin Janar në vlerën 541,827 mijë lekë, vlerë e cila është rishikuar si më poshtë:

Janar	Shtator	Dhjetor
541,824,000	237,464,806	465,766,963

Realizimi i këtij projekti paraqitet i njëjtë me vlerën e planit përfundimtar të dhjetorit. Projekti ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitura në projekt buxhet, por është parashikuar për të filluar në vitin 2025, me kosto totale 2,709,134 mijë lekë. Detajimi fillestar është kryer me ligjin e buxhetit të vitit 2024 për vite në shumën 2,167,309 mijë lekë, më pak se vlera e paraqitur në projekt buxhet, duke detajuar projekt investimi përtej hapësirës fiskale për këtë program si dhe përtej fillimit të parashikuar në listën e investimeve në projekt buxhet. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 26.03.2024, me fond limit 2,257,611,209 lekë pa TVSH, pra më shumë se buxheti i detajuar për këto projekt. Shpallja e fituesit është kryer në 07.06.2024, me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 1,978,873,373 lekë pa TVSH dhe 2,374,648,048 lekë me tvsh me operator ekonomik C..... Sipas detajimit fillestar të fondeve, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3 –vjeçare në shumën 2,167,309 mijë lekë, më pak se shuma për të cilën është lidhur kontrata me një diferencë prej 207,339 mijë lekë, që vjen si pasojë e tvsh-së. Detajimi i fondeve në fillim të vitit është kryer në masën 20% të vlerës së projektit, ndërkohë që pas lidhjes së kontratës, fondet janë pakësuar, për tu rritur përsëri në dhjetor duke mos respektuar këtë kufi për vitin e

parë të zbatimit të projektit dhe duke i hapur rrugë çeljes së projekteve të reja dhe rritjes për efekt të realizimit 100% të buxhetit në dhjetor 2024.

-22AC317 “Rehabilitimi i rrugës Fier - Kthesa e Patosit - Frataj”

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 850 milion lekë, vlerë e cila është rishikuar me ulje në muajin Dhjetor për vlerën 240 milion lekë, vlerë e njëjtë me realizimin. Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 04.10.2024, me fond limit 3,539,442,107 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 20.11.2024 me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 3,326,482,646 lekë pa TVSH me datë lidhje kontrate 12.12.2024 me furnitorin Gj... Konstruksion.

Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3 - vjeçare në shumën 3,400 milion lekë, më pak se shuma për të cilën është lidhur kontrata me tvsh në shumën 3,991,779,175 lekë. Konstatohet se kanë filluar procedurat e prokurimit përtej afatit të ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore të përcaktuar në ligjin e buxhetit, datës 15 tetor. Me detajimin e fondeve për këtë projekt investimi është lejuar angazhimi mbi fondet në dispozicion për shumën 591,779,175 lekë si pasojë e tvsh-së. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.*

-22AG702 “Ndërtim aksi rrugor Elbasan - Paperr Faza I”

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 600 milion lekë, vlerë e cila është rishikuar me ulje në muajin Dhjetor për vlerën 100 milion lekë, vlerë e njëjtë me realizimin. Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 04.10.2024, me fond limit 2,491,959,385 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 20.11.2024 me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 2,000,000,000 lekë pa TVSH me datë lidhje kontrate 13.12.2024 me furnitorin S..... Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3 - vjeçare në shumën 2,400 milion lekë. Konstatohet se kanë filluar procedurat e prokurimit përtej afatit të ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore të përcaktuar në ligjin e buxhetit, datës 15 tetor. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.*

- 22AG706 “Ndërtim aksi rrugor Elbasan - Paperr Faza II”

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 600 milion lekë, vlerë e cila është rishikuar me ulje në muajin Dhjetor për vlerën 0 milion lekë, duke e mbyllur si projekt investimi. Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 04.10.2024, me fond limit 2,492,479,475 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 20.11.2024 me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 1,809,681,121 lekë pa TVSH me datë lidhje kontrate 12.12.2024 me furnitorin G. shpk. Konstatohet se kanë filluar procedurat e prokurimit përtej afatit të ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore të përcaktuar në ligjin e buxhetit, datës 15 tetor. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3 - vjeçare në shumën 2,400 milion lekë. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës*

prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.

-22AG707 “Ndërtim aksi rrugor Elbasan - Paperr Faza III”

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 600 milion lekë, vlerë e cila është rishikuar me ulje në muajin Dhjetor për vlerën 100 milion lekë, vlerë e njëjtë me realizimin. Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 04.10.2024, me fond limit 2,499,916,795 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 20.11.2024 me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 2,219,521,114 lekë pa TVSH me datë lidhje kontrate 13.12.2024 me furnitorin 2. shpk me vlerë me TVSH në shumën 2,663,425,336 lekë. Konstatohet se kanë filluar procedurat e prokurimit përtej afatit të ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore të përcaktuar në ligjin e buxhetit, datës 15 tetor. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3-vjeçare në shumën 2,400 milion lekë. Nga auditimi konstatohet se është tejkaluar vlera e buxhetuar nëpërmjet angazhimit më tepër në shumën 263,425,336 lekë si pasojë e tvsh-së. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.*

-22AG708 “Ndërtim aksi rrugor Paperr - Ura e Grykshit, Faza I”

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 600 milion lekë, vlerë e cila është rishikuar me ulje në muajin Dhjetor për vlerën 0 milion lekë, duke e mbyllur si projekt investimi. Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 04.10.2024, me fond limit 2,499,470,250 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 20.11.2024 me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 2,074,513,966 lekë pa TVSH me datë lidhje kontrate 12.12.2024 me furnitorin B.A. C., A.C. dhe A.C. shpk me vlerë me TVSH në shumën 2,489,416,760 lekë. Konstatohet se kanë filluar procedurat e prokurimit përtej afatit të ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore të përcaktuar në ligjin e buxhetit, datës 15 tetor. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3 - vjeçare në shumën 2,400 milion lekë. Nga auditimi konstatohet se është tejkaluar vlera e buxhetuar nëpërmjet angazhimit më tepër në shumën 89,416,760 lekë si pasojë e tvsh-së. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.*

-22AG709 “Ndërtim aksi rrugor Paperr - Ura e Grykshit, Faza II”

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 600 milion lekë, vlerë e cila është rishikuar me ulje në muajin Dhjetor për vlerën 0 milion lekë, duke e mbyllur si projekt investimi. Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 04.10.2024, me fond limit 2,499,096,037 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 20.11.2024 me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 2,130,416,618 lekë pa TVSH me datë lidhje kontrate 13.12.2024 me furnitorin B. B.-I. shpk, B. H., E. dhe R. U. A. nr 2 Elbasan shpk me vlerë me TVSH në shumën 2,556,499,941 lekë. Konstatohet se kanë filluar procedurat e prokurimit përtej afatit të ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore të përcaktuar në ligjin e buxhetit, datës 15 tetor. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3 - vjeçare në shumën 2,400 milion lekë. Nga auditimi konstatohet se është tejkaluar vlera e buxhetuar nëpërmjet angazhimit më tepër në shumën 156,499,941 lekë si pasojë e tvsh-së si dhe

procedura e prokurimit ka nisur për një fond më të lartë limit se vlera e buxhetuar. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.*

-22AG710 “Ndërtim aksi rrugor Paperr - Ura e Grykshit, Faza III”

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 600 milion lekë, vlerë e cila është rishikuar me ulje në muajin Dhjetor për vlerën 0 milion lekë, duke e mbyllur si projekt investimi. Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 04.10.2024, me fond limit 2,492,487,966 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 20.11.2024 me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 2,074,513,966 lekë pa TVSH me datë lidhje kontrate 13.12.2024 me furnitorin A. –B. shpk me vlerë me TVSH në shumën 2,531,087,157 lekë. Konstatohet se kanë filluar procedurat e prokurimit përtej afatit të ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore të përcaktuar në ligjin e buxhetit, datës 15 tetor. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3-vjeçare në shumën 2,400 milion lekë. Nga auditimi konstatohet se është tejkaluar vlera e buxhetuar nëpërmjet angazhimit më tepër në shumën 131,087,157 lekë si pasojë e tvsh-së si dhe procedura e prokurimit ka nisur për një fond më të lartë limit se vlera e buxhetuar dhe kjo është në kundërshtim me VKM për procedurat e menaxhimit të investimeve publike. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.*

Për të gjitha projektet e mësipërme, konstatohet se lidhen me një formular të konceptimit të projektit F3 sipas kërkesave të VKM nr. 887 datë 27.12.2022 të paraqitur në MFE me emërtimin “Ndërtim i aksit rrugor Elbasan - Lekaj, Korridori VIII”, për 40 km. Formulari i paraqitur konstatohet se është pa datë, për një projekt të ri, me datë parashikimi fillim punimesh vitin 2024 (pa specifikuar muajin) dhe datë parashikimi mbarim punimesh vitin 2028 (pa specifikuar muajin). Nga auditimi u konstatua një plotësim formal dhe me një mungesë analize nga autoritetet kontraktore, duke riskuar që projektet të kalojnë për miratim pa u vlerësuar impakti i tyre real financiar dhe strategjik, duke qenë se ka mungesë të dhënash të mjaftueshme në raport me objektivat, rëndësinë strategjike, përshkrimin e detajuar të projektit etj. Këto janë elementët bazë që justifikojnë ekzistencën e projektit dhe investimin publik. Mungesa e tyre dëmton procesin e prioritizimit dhe rrit riskun e alokimeve joefikase të fondeve publike. Konkretisht, pikën 4.1 ku kërkohet përshkrimi i opsioneve të shqyrtuara, të cilat janë plotësuar për dy alternativa, zgjerimin e aksit ekzistues apo ndërtimin e një aksi tërësisht të ri, konstatohet se shpjegimi për zgjerimin e aksit ekzistues nuk është argumentuar me kosto të dokumentuara dhe analizë financiare të krahasimit të dy alternativave, duke u mjaftuar vetëm me pretendimin se “do të kishte një impakt më të lartë social dhe financiar pasi do të kërkonte kosto shpronësimi të ndërtimeve e me pasoja sociale pasi gjatë kësaj rruge ekzistuese ka shumë qendra të banuara”. Gjithashtu konstatohet se përveç problematikave të mësipërme, vlera e investimit sipas formularit është përcaktuar në shumën 36 miliard lekë, e ndarë në 3.6 miliard lekë në vitin 2024, 5.4 miliard në vitin 2025, 5.4 miliard lekë në vitin 2026 dhe pas vitit 2026 në shumën 21.6 miliard lekë. Kjo ndarje, në masën 10%, 15% dhe 15% e buxhetit për 3 vite nuk respekton kërkesat e pikës 11 të VKM nr. 887 datë 27.12.2022, të ndryshuar si dhe nenit 40 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, duke lejuar detajimin e projekteve më pak se 20%, 30% dhe 30% dhe

mbartur detyrime përtej periudhës 3 vjeçare të miratimit të fondeve nga Kuvendi në masën 60% të kostos të parashikuar të projektit ose 21.6 miliard lekë.

Këto lote të detajuara me ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, konstatohet se nuk janë pjesë e planifikimit fillestar si dhe nuk përfshijnë një projekt i cili ka kaluar procedurat e menaxhimit të investimeve publike, por rezultojnë të jenë pjesë e Listës Unike të Investimeve me rëndësi Kombëtare, vetëm 16 përpara aktit normativ që ka detajuar për herë të parë këto projekte. Sipas listës fillestare të investimeve me rëndësi kombëtare të miratuar me VKM nr. 161, datë 20.3.2024 “Për miratimin e dokumentit të politikave prioritare 2025–2027”, të ndryshuar projekti nuk rezulton të jetë parashikuar. Vetëm 5 muaj nga miratimi i kësaj liste, konstatohet se është miratuar VKM nr. 533, datë 12.08.2024 ku kosto e këtij projekti është përcaktuar 360 milion euro, duke u përfshirë në mënyrë direkte në statusin i maturuar.

-22AC318 “Ndërtim rruga kthesa e Berdices-Ura e Bahcallekut”

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 300 milion lekë, vlerë e cila është rishikuar me ulje në muajin Dhjetor për vlerën 0 milion lekë, duke e mbyllur si projekt investimi.

Buxheti 2024	Buxheti 2025	Buxheti 2026
300,000,000	450,000,000	450,000,000

Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 03.10.2024, me fond limit 1,064,814,935 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 20.11.2024 me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 826,709,569 lekë pa TVSH me datë lidhje kontrate 10.12.2024 me furnitorin B. K. A.L-A. dhe S. 2. shpk me vlerë me TVSH në shumën 992,051,483 lekë. Konstatohet se kanë filluar procedurat e prokurimit përtej afatit të ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore të përcaktuar në ligjin e buxhetit, datës 15 tetor. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3 - vjeçare në shumën 1,200 milion lekë. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.* Sipas formularit F-3 të kërkesës për përfshirje në listën e investimeve publike të detajuara për herë të parë me Aktin Normativ nr. 3 date 28.08.2024, konstatohen problematika në detajimin e fondeve buxhetore përtej periudhës 3-vjeçare të miratimit të fondeve buxhetore, fusha të paplotësuara të formularit dhe mangësi në pikën 8 "Dokumentacioni në dispozicion në lidhje me projektin". Formulari i paraqitur konstatohet se është pa datë, për një projekt të ri, me datë parashikimi fillim punimesh vitin 2024 (pa specifikuar muajin) dhe datë parashikimi mbarim punimesh vitin 2027 (pa specifikuar muajin). Nga analiza paraprake e informacionit konstatohet një plotësim formal dhe me një mungesë analize nga autoritetet kontraktore, duke riskuar që projektet të kalojnë për miratim pa u vlerësuar impakti i tyre real financiar dhe strategjik, duke qenë se ka mungesë të dhënash të mjaftueshme në raport me objektivat, rëndësinë strategjike, përshkrimin e detajuar të projektit etj. Sipas pikës 4.1 të formularit nuk konstatohet të jenë analizuar alternativa të ndryshme për investimin.

-21AC805 “Qendra e monitorimit të trafikut Faza e II”

Ky projekt është detajuar në muajin Janar në shumën 301.4 milion lekë për vitin 2024 dhe rezulton i përfshirë listën e investimeve publike në projekt buxhet me kosto 3,000 milion lekë si projekt i ri me vit fillimi 2024. Shpërndarja e financimit për këtë projekt sipas listës së investimeve në projekt buxhet paraqitet në tabelën e mëposhtme:

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për tu paguar pas vitit 2026
600,000	120,000	340,000	1,940,000

Nga auditimi konstatohet se shpërndarja e shumave të financimit të këtij projekti megjithëse respekton në planifikim detajimin e jo më pak se 20% të vlerës së plotë të projektit në vitin e parë, nuk respekton financimin e jo më pak se 30% në vitin e dytë dhe të tretë të tij, në kundërshtim me VKM nr. 887 datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve

publike”, të ndryshuar, pika 11 ku citohet “11. Për angazhimet buxhetore shumëvjeçare, që lidhen me projekte të reja investimesh publike, gjatë zbatimit të tyre nuk lejohet që në buxhetin e njësisë përkatëse të njësisë së qeverisjes qendrore të shpërndahen më pak se 20% e vlerës së plotë të projektit përkatës gjatë vitit të parë. Gjatë zbatimit të projekteve të investimeve publike nuk lejohet që në buxhetin e njësisë përkatëse të njësisë së qeverisjes qendrore të shpërndahen më pak se 30% e vlerës së plotë të projektit përkatës gjatë vitit të dytë dhe jo më pak se 30% e vlerës së plotë të projektit përkatës gjatë vitit të tretë, përveç rasteve ku përcaktohet ndryshe në dokumentin e studimit të fizibilitetit dhe projektet e reja të miratuara në PBA 2023-2025. Për projektet e investimeve publike me financim të huaj ndiqen rregullat e përcaktuara në marrëveshjet përkatëse me institucionin financiar”. Detajimi fillestar në nivel 3-vjeçar është kryer për shumën totale 1,205.6 milion lekë sipas tabelës së mëposhtme:

Buxheti 2024	Buxheti 2025	Buxheti 2026
301,400,000	452,100,000	452,100,000

Konstatohet se ndryshon vlera totale e detajuar për projektin krahasuar me koston totale të këtij projekt investimi në projekt buxhet. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 18.07.2024 me fond limit 1,257,327,869 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 11.09.2024 me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 1,239,714,391 lekë pa TVSH. Nga auditimi konstatohet se fondi limit është më i madh se fondet e detajuara 3-vjeçare për këtë projekt. Gjithashtu, kontrata e lidhur me tvsh në shumën 1,487,657,270 lekë është më e madhe se vlera e buxhetuar për këtë projekt. Me shpalljen e fituesit, nga MF është miratuar mbyllja e këtij projekti megjithëse është lidhur një kontratë pasi nuk rezulton të jetë pjesë e investimeve të detajuara për muajt nëntor dhe dhjetor 2024. Regjistrimi i kontratës në SIFQ është kryer pjesor në vitet e ardhshme buxhetore duke qenë në mungesë të fondeve disponibël sipas detajimit fillestar në muajin tetor 2024, dhe efekti i angazhimit përtej fondeve në dispozicion është shkaktuar nga prokurimi përtej vlerës së tvsh-së:

Nr. Regjistrimit	Data e regjistrimit	Data e kontratës	Shuma e regjistruar
1006054-2400055	10/23/2024	10/10/2024	301.400.000,00
1006054-2400055	10/23/2024	10/10/2024	451.980.282,00
1006054-2400055	10/23/2024	10/10/2024	452.100.000,00
1006054-2400055	10/23/2024	10/10/2024	268.036.003,00
1006054-2400055	10/23/2024	10/10/2024	119.718,00

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

-21AC801 “Qendra e monitorimit të trafikut (200 km) Faza e Parë”

Ky projekt është detajuar në muajin Janar në shumën 2 milion lekë për vitin 2024 dhe rezulton i përfshirë listën e investimeve publike në projekt buxhet me kosto 2,550,691 mijë lekë si projekt në vazhdim vit fillimi 2023. Shpërndarja e financimit për këtë projekt sipas listës së investimeve në projekt buxhet paraqitet në tabelën e mëposhtme:

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për t’u paguar pas vitit 2026
51,000	100,000	340,000	1,760,091

Megjithëse projekt në vazhdim nga viti 2023, konstatohet se shpërndarja e financimit të tij nuk ndjek përparësinë për projekte në vazhdim gjatë detajimit fillestar si dhe nuk ndjek përcaktimet e detajimit të buxhetit minimalisht 20, 30 dhe 30% në vitet e zbatimit të tij. Megjithëse kontratë në proces, konstatohet se shlyerja e saj është parashikuar të kryhet pas tre viteve buxhetore, duke hapur rrugë projekteve të reja. Gjatë vitit fondet për këtë projekt kanë ndryshuar, në shtator në 32 milion lekë, në nëntor 50,201 milion lekë dhe në dhjetor në shumën 670 milion lekë, e njëjtë me vlerën e realizuar. Pagesat e realizuara për këtë projekt investimi paraqiten si në vijim:

NR FAT	PERSHKRIMI	SHUMA	DATA FURN	DATA USH
51210060542024	1006054 ARRSH "Qendra e monitorimit te trafikut (200 km), Faza e Pare" Shkresa Nr.5264/1 Dt 29.07.2024 pagese e pjesshme Sit 2 Fat Nr.2863/2024 dt 02.07.2024 Kon Nr.1316/6 Dt 13.06.23	2,000,000	1.7.2024	5.8.2024
71410060542024	1006054 ARRSH "Qendra e monitorimit te trafikut (200 km), Faza e Pare" Shkresa 7164 dt 27.09.2024 Shkresa Nr.5264/2 Dt 24.09.2024 Kon Nr.1316/6 Dt 13.06.23	8,229,225	1.7.2024	26.9.2024

	diference Sit 2 periudha Korrik 2024 Fat Nr.2863/2024 dt 02.07.2024			
71410060542024	1006054 ARRS "Qendra e monitorimit te trafikut (200 km), Faza e Pare" Shkresa 7164 dt 27.09.2024 Shkresa Nr.5264/2 Dt 24.09.2024 Kon Nr.1316/6 Dt 13.06.23 diference Sit 2 periudha Korrik 2024 Fat Nr.2863/2024 dt 02.07.2024	21,770,775	1.7.2024	26.9.2024
101510060542024	1006054 ARRS "Qendra e monitorimit te trafikut (200 km), Faza e Pare" Shkresa Nr.5264/3 Dt 20.11.2024 Shkresa 7164 dt 27.09.2024 Kon Nr.1316/6 Dt 13.06.23 diference Sit 2 periudha Korrik 2024 Fat Nr.2863/2024 dt 02.07.2024	18,201,180	1.7.2024	10.12.2024
124210060542024	1006054 ARRS "Qendra e monitorimit te trafikut (200 km), Faza e Pare" Shkresa Nr.5264/4 Dt 30.12.2024 Shkresa 7164 dt 27.09.2024 Kon Nr.1316/6 Dt 13.06.23 diference Sit 2 periudha deri Korrik 2024 Fat Nr.2863/2024 dt 02.07.2024	61,359,008	1.7.2024	7.1.2025
132510060542024	1006054 ARRS "Qendra e monitorimit te trafikut (200 km), Faza e Pare" Shkresa Nr.6091/1 Dt 30.12.2024 Kon Nr.1316/6 Dt 13.06.2023 Sit 3 periudha deri Gusht 2024 Fat Nr.3621/2024 dt 19.08.2024	65,235,775	18.8.2024	9.1.2025
132710060542024	1006054 ARRS "Qendra e monitorimit te trafikut (200 km), Faza e Pare" Shkresa Nr.7962/1 Dt 30.12.2024 Kon Nr.1316/6 Dt 13.06.2023 Sit 4 periudha deri Shtator 2024 Fat Nr.4695/2024 dt 14.10.2024	37,215,840	13.10.2024	9.1.2025
134910060542024	1006054 ARRS "Qendra e monitorimit te trafikut (200 km), Faza e Pare" Shkresa Nr.9995/1 Dt 31.12.2024 Kon Nr.1316/6 Dt 13.06.2023 Sit 5 periudha deri Nentor 2024 Fat Nr.5712/2024 dt 09.12.2024	19,607,107	8.12.2024	12.1.2025
136210060542024	1006054 ARRS "Qendra e monitorimit te trafikut (200 km), Faza e Pare Shkresa Nr.10000/1 Dt 31.12.2024 Kon Nr.1316/6 Dt 13.06.2023 pagese e pjesshme Sit 6 periudha deri Dhjetor 2024 Fat Nr.6054/2024 dt 30.12.2024	436,392,892	29.12.2024	12.1.2025

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

- Rruga Elbasan Qafë Thanë

Për këtë projekt investimi në listën e investimeve shoqëruese të projekt buxhetit janë kërkuar fonde në vlerën 6 miliard lekë për 2 lote sipas tabelës së mëposhtme:

Në mijë lekë

Emërtimi i Projektit	Statusi projektit	Viti i Fillimit	Viti përfundimit te financimit	Vlera Totale e projektit	Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për tu paguar pas vitit 2026
Zgjerimi i rrugës Elbasan - Qafe - Thane (Faza V)	I ri	2024	2026+	3,000,000	600,000	120,000	340,000	1,940,000
Zgjerimi i rrugës Elbasan - Qafe - Thane (Faza VI)	I ri	2025	2027	3,000,000		600,000	340,000	2,060,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Sipas listës së detajuar të investimeve pas miratimit të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, për programin 04520 të ARRSH konstatohet se janë detajuar në total 9.6 miliard lekë, për 4 lote për këtë rrugë sipas tabelës së mëposhtme:

Kodi Output	Emërtimi i produkteve	Buxheti 2024	Buxheti 2025	Buxheti 2026	Totali
22AG507	Zgjerimi i rrugës Elbasan - Qafe - Thane (Faza V)	600,000,000	900,000,000	900,000,000	2,400,000,000
22AG508	Zgjerimi i rrugës Elbasan - Qafe - Thane (Faza VI)	600,000,000	900,000,000	900,000,000	2,400,000,000
22AG509	Zgjerimi i rrugës Elbasan - Qafe - Thane (Faza VII)	600,000,000	900,000,000	900,000,000	2,400,000,000
22AG510	Zgjerimi i rrugës Elbasan - Qafe - Thane (Faza VIII)	600,000,000	900,000,000	900,000,000	2,400,000,000

Nga auditimi konstatohet se janë detajuar lote të ndryshëm për të filluar në vitin 2024 nga lista e paraqitur me projekt buxhetin e vitit 2024, në një kohë që fondet e parashikuara nuk paraqesin hapësirë edhe për përfundimet brenda vitit 2026. Për këto lote, rezulton të jenë angazhuar 11.2 miliard lekë kontrata në korrik të vitit 2024 sipas bazës së të dhënave të APP të cilat paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Objekti i Prokurimit	Fondi limit i procedurës kryesore (pa TVSH)	Afati i Zbatimit te Kontratës	Data e Urdhrit te Prokurimit	Data e lidhjes se kontratës	Operatori ekonomik i shpallur fitues	Fondi i prokuruar fitues	Vlera kontratës me tvsh
Zgjerimi i rrugës Elbasan - Qafë Thanë (Faza V)	2,493,781,945	24 muaj	29.03.2024	7/10/2024	Gj...K....	2,467,961,434	2,961,553,721
“Zgjerimi i rrugës Elbasan - Qafë Thanë (Faza VII)”	2,472,508,964	24 muaj	29.03.2024	7/18/2024	A....N. ...K.....	2,298,698,519	2,758,438,223
Zgjerimi i rrugës Elbasan- Qafë- Thanë (Faza VIII)	2,499,999,994	24 muaj	29.03.2024	7/16/2024	F....	2,224,073,884	2,668,888,660

Zgjerimi i rrugës Elbasan- Qafë- Thanë (Faza VI)	2,488,938,323	24 muaj	29.03.2024	7/16/2024	A....- S....	2,347,709,429	2,817,251,315
TOTALI						9,338,443,265	11,206,131,919

Në modulën e kontratave në SIFQ konstatohet se kontratat janë të regjistruara përtej afatit të përcaktuar në udhëzimin standard të zbatimit të buxhetit si dhe rezultojnë të jetë ndryshuar kontrata për lotin VI për projektin me kod 22AG508, nga vlera 2,817,251,315 lekë në vlerën 2,849,651,315 lekë, me një ndryshim në rritje për vlerë 32,400,000 lekë. Nga auditimi konstatohet se janë angazhuar fonde me kontrata përtej buxhetit të miratuar 3 vjeçar me një diferencë prej 1.6 miliard lekë, në kundërshtim me përcaktimet e bëra në ligjin për menaxhimin e sistemit buxhetor.

- Zgjerimi i superstradës Tiranë Durrës

Investimi për zgjerimin e superstradës Tiranë Durrës nuk është parashikuar në PBA 2024-2026 dhe projekt buxhet sipas listës së paraqitur të investimeve publike. Për këtë rrugë rezultojnë të jenë detajuar fonde të ndara në dy lote në shumën 3.2 miliard lekë sipas tabelës së mëposhtme:

Në lekë

Kodi Output	Emërtimi i produkteve	Buxheti 2024	Buxheti 2025	Buxheti 2026	Totali
24AA101	Zgjerimi i superstradës Tirane - Durrës Faza I	400,000,000	600,000,000	600,000,000	1,600,000,000
24AA102	Zgjerimi i superstradës Tirane - Durrës Faza II	400,000,000	600,000,000	600,000,000	1,600,000,000

Këto lote të detajuara me ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, konstatohet se nuk janë pjesë e planifikimit fillestar si dhe nuk përfshijnë një projekt i cili ka kaluar procedurat e menaxhimit të investimeve publike, por rezultojnë të jenë pjesë e Listës Unike të Investimeve me rëndësi Kombëtare. Sipas listës fillestare të investimeve me rëndësi kombëtare të miratuar me VKM nr. 161, datë 20.03.2024 “Për miratimin e dokumentit të Politikave Prioritare 2025–2027”, të ndryshuar projekti “Zgjerimi i autostradës Tiranë-Durrës” është parashikuar me kosto 205 milion euro. Vetëm 5 muaj nga miratimi i kësaj liste, konstatohet se është miratuar VKM nr. 533, datë 12.08.2024 ku kosto e këtij projekti është përcaktuar 298.86 milion euro, me një rritje të ndjeshme prej 93.86 milion euro. Rritja e kosto së projektit në një kohë kaq të shkurtër paraqet risk të shtuar dhe tregon për një mungesë të planifikimit fillestar të projektit apo studimit të fizibilitetit. Nga baza e të dhënave të kontratave sipas APP konstatohet se janë angazhuar fonde në shumën 3.44 miliard lekë sipas tabelës së mëposhtme.

Në lekë

Objekti i Prokurimit	Fondi limit i procedurës kryesore (pa TVSH)	Afati i Zbatimit të Kontratës	Data e Urdhrit të Prokurimit	Data e lidhjes së kontratës	Operatori ekonomik i shpallur fitues	Fondi i prokuruar fitues	Vlera kontratës me tvsh
Zgjerimi i superstradës Tiranë - Durrës (Faza I)	1,666,081,795	24 muaj	29.03.2024	7/8/2024	C....	1,378,484,856	1,654,181,827
“Zgjerimi i superstradës Tiranë - Durrës (Faza II)”	1,666,528,126	24 muaj	29.03.2024	7/18/2024	E....K....	1,489,116,232	1,786,939,478
TOTALI						2,867,601,088	3,441,121,306

Nga auditimi konstatohet se janë angazhuar fonde me kontrata përtej buxhetit të miratuar 3 vjeçar me një diferencë prej 240 milion lekë, në kundërshtim me përcaktimet e bëra në ligjin për menaxhimin e sistemit buxhetor.

-06210 Programe Zhvillimi FSHZH

-23AB301 “Ndërhijrje në infrastrukturë rrugore, Faza II”

Projekti është detajuar si projekt në vazhdim nga viti i kaluar, duke u detajuar në Janar 2024 fonde në shumën 379,496,754 lekë, ndryshuar në Prill në shumën 403,496,754 lekë, qershor në shumën 293,496,754, shtator në shumën 642,615,451 lekë dhe plan përfundimtar në dhjetor në shumën 508,046,897 lekë, në vlerë të njëjtë me realizimin e raportuar. Përgjatë vitit 2024, vlera më e madhe është shtuar në muajin shtator 2024, pas efekteve të aktit normativ nr. 3 datë 28.08.2024, ku vlera e fondeve për këtë projekt është shtuar në shumën 349,118,697 lekë. Miratimi i kësaj shtese të fondeve është kryer në vijim të kërkesës së FSHZH sipas formularit nr. 3, ku kostoja totale e shtesës është parashikuar 600 milion lekë për tre vite, e shpërndarë nga 200 milion lekë në vit. Nga auditimi konstatohet se është miratuar detajimi i fondeve më tepër se kërkesa sipas formularit F-3 për vitin 2024. Gjithashtu, kërkesa është paraqitur si një

investim i ri, ndërkohë që përfshin një projekt ekzistues sipas përcaktimeve të pikës 7.b) të VKM nr. 887 datë 27.12.2022, të ndryshuar, ku përcaktohet që “Në shpenzimet për projekte të investimeve publike ekzistuese përfshihen: ..b) shpenzimet e investimeve kapitale për projekte që ende nuk kanë filluar, por për të cilat janë ndërmarrë angazhimet ligjore dhe janë miratuar në procesin e mëparshëm të Programimit Buxhetor Afatmesëm (PBA). Të gjitha investimet e tjera publike do të trajtohen si investime të reja.”

-23AB403 “Ndërhyrje për përmirësimin e shtresave asfaltike, Rajoni 1 dhe 2 (Faza IV)” –marrëveshje kuadër

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 300 milion lekë, vlerë e cila është rishikuar me rritje në muajin Dhjetor për vlerën 347,765,782 lekë, vlerë e njëjtë me realizimin përfundimtar. Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Sipas formularit F3 shoqërues të kërkesës për fondet e investimit, rezulton se janë kërkuar fondet buxhetore në shumën 1,500 milion lekë sipas shpërndarjes së mëposhtme:

Në mijë lekë

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për t'u paguar pas vitit 2026
300,000	450,000	450,000	300,000

Kohëzgjatja e projekti është parashikuar Shtator 2024 - Dhjetor 2027 sipas formularit, duke kërkuar dhe shpërndarë fonde përtej periudhës 3-vjeçare të miratimit të buxhetit. Detajimi sipas Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024 është kryer për shumën totale prej 1,200 milion lekë, duke detajuar më pak fonde se kërkesa në formularin F-3. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 16.09.2024, me fond limit 1,249,999,999 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 24.10.2024 me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 865,558,175 lekë pa TVSH me furnitorin B. shpk, me vlerë me TVSH në shumën 1,038,669,810 lekë. Konstatohet se kanë filluar procedurat e prokurimit përtej afatit të ndërmarrjes së angazhimeve buxhetore të përcaktuar në ligjin e buxhetit, datës 15 tetor. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3-vjeçare në shumën 1,200 milion lekë (ndërkohë që sipas formularit të projektit të investimit kërkesa është për 1,500 milion lekë), ndërkohë që fondi limit është përcaktuar në shumën 1,250 milion lekë, duke hapur prokurimin për një vlerë më të lartë se vlera e buxhetuar pa marrë në konsideratë edhe efektin e TVSH. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.*

-24AE803 “Përmirësimi i Transportit Rajonal, me rrugë lidhëse kryesore (Unaza Durrës, etj)”

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 300 milion lekë, vlerë e cila është rishikuar me ulje në muajin Dhjetor në vlerën 100,283,343 lekë, vlerë e njëjtë me realizimin përfundimtar. Vlera e detajuar me akt normativ nr. 3 është në shumën 1.2 miliard lekë e shpërndarë për 3 vite si më poshtë:

Në mijë lekë

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026
300,000	450,000	450,000

Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Sipas formularit F3 shoqërues të kërkesës për fondet e investimit, rezulton se janë kërkuar fondet buxhetore në shumën 1,500 milion lekë sipas shpërndarjes së mëposhtme:

Në mijë lekë

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për t'u paguar pas vitit 2026
300,000	450,000	450,000	300,000

Kohëzgjatja e projekti është parashikuar Shtator 2024 – Dhjetor 2027 sipas formularit, duke kërkuar dhe shpërndarë fonde përtej periudhës 3-vjeçare të miratimit të buxhetit. Detajimi sipas Aktit Normativ nr.3 datë 28.08.2024 është kryer për shumën totale prej 1,200 milion lekë, duke detajuar më pak fonde se kërkesa në formularin F-3. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 25.09.2024, me fond limit 1,250,509,912 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 25.11.2024 me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 835,695,000 lekë pa TVSH me furnitorin G. shpk, me vlerë me TVSH në shumën 1,002,834,000 lekë, me datë kontrate 27.11.2024. Lidhja e kontratës është kryer përtej datë 15 Tetor të ndërmarrjes së angazhimeve të reja sipas përcaktimeve të ligjit të buxhetit. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3-vjeçare në shumën 1,200 milion lekë (ndërkohë që sipas formularit të projektit të investimit kërkesa është për 1,500 milion lekë), ndërkohë që fondi limit është përcaktuar në shumën 1,250 milion lekë, duke hapur prokurimin për një vlerë më të lartë se vlera e buxhetuar pa marrë në konsideratë edhe efektin e TVSH. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.*

Sipas modulit të pagesave për realizimin e kësaj kontrate konstatohet se është kryer një pagesë me përshkrim “paradhënie” sipas faturës nr. 5061/24 datë 18.12.2024, vetëm 3 javë nga data e lidhjes së kontratës, në masën 10% të vlerës së kontratës ose 100,283,343 lekë. *Kryerja e paradhënies është në kundërshtim me përcaktimet e bëra në Udhëzimin nr. 9 datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar, ku përcaktohet “Ndalohet përdorimi i formës së ngurtësimit në llogari të klientit për të gjitha kontratat (investime, shërbime). Përrjashtimet nga ky rregull mund të bëhen vetëm për kontrata të rëndësisë së veçantë (për investime dhe shërbime) dhe vetëm me miratim paraprak të Ministrit përgjegjës për Financat. Kushti i kontratës i lidhur në kundërshtim me këtë parashikim, është i pavlefshëm dhe nuk ekzekutohet. Në lidhjen e kontratave për investime nuk lejohet të parashikohet dhënia e fondeve buxhetore në formën e paradhënies, përveç rasteve kur parashikohet në kontratë me referencë të specifikuar të aktit ligjor/nënligjor. Në këto raste paradhënia mund të jetë deri në 10%, por jo më shumë se kufiri i garancisë së kontratës. Struktura përgjegjëse për thesarin evidenton vlerën totale të çdo kontrate/urdhër prokurimi, si dhe grafikun e shlyerjes së kontratës, pasi vërtetohet ekzistenca e fondeve buxhetore vjetore të mjaftueshme në SIFQ, për pjesën e vitit korent të kontratës, të miratuara me ligjin vjetor të buxhetit në strukturën përkatëse buxhetore. Vlera e mbetur e kontratës shumëvjeçare regjistrohet për vitet pasardhëse dhe nuk paraqet realizimin të investimeve kapitale për aq kohë sa nuk bazohet në situacione punimesh faktike, duke përdorur buxhetin e shtetit për financimin e operatorëve privatë ekonomikë.*

-24AE801 “Përmirësimi i transportit lokal dhe urban me ndërhyrje në rrugë dhe trotuare”

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 280 milion lekë, vlerë e cila është rishikuar me ulje në muajin Dhjetor në vlerën 249,304,581 lekë, vlerë e njëjtë me realizimin përfundimtar. Vlera e detajuar me akt normativ nr.3 është në shumën 1.12 miliard lekë e shpërndarë për 3 vite si më poshtë:

Në mijë lekë

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026
280,000	420,000	420,000

Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Sipas formularit F3 shoqërues të kërkesës për fondet e investimit, rezulton se janë kërkuar fondet buxhetore në shumën 1,400 milion lekë sipas shpërndarjes së mëposhtme:

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për t'u paguar pas vitit 2026
280,000	420,000	420,000	280,000

Kohëzgjatja e projekti është parashikuar Shtator 2024 – Dhjetor 2027 sipas formularit, duke kërkuar dhe shpërndarë fonde përtej periudhës 3-vjeçare të miratimit të buxhetit. Detajimi sipas Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024 është kryer për shumën totale prej 1,120 milion lekë, duke detajuar më pak fonde se kërkesa në formularin F-3.

Referuar formularit të kërkesës për fondet e investimit, konstatohen fusha të paplotësuara të formularit dhe mangësi në pikën 8 "Dokumentacioni në dispozicion në lidhje me projektin". Formulari i paraqitur konstatohet se është pa datë, për një projekt të ri. Nga analiza paraprake e informacionit konstatohet një plotësim formal dhe me një mungesë analize nga autoritetet kontraktore, duke riskuar që projektet të kalojnë për miratim pa u vlerësuar impakti i tyre real financiar dhe strategjik, duke qenë se ka mungesë të dhënash të mjaftueshme në raport me objektivat, rëndësinë strategjike, përshkrimin e detajuar të projektit, vendin e propozuar për kryerjen e investimit publik dhe objektin specifik të investimit publik etj. Pra fondet janë miratuar në mungesë të treguesve të përcaktuar nga formularit F3. Sipas pikës 4.1 të formularit nuk konstatohet të jenë analizuar alternativa të ndryshme për investimin.

Në lidhje me kontraktimin e këtij projekti të investimit, konstatohet se në bazën e të dhënave të kontratave të paraqitura nga APP, janë zhvilluar procedura prokurimi me lote, nga ku rezultojnë të jenë lidhur 5 kontrata në shumën totale 1,512,348,191 lekë dhe fond fitues pa tvsh 1,041,674,315 lekë pa tvsh ose 1,250,009,177 lekë me TVSH, nga të cilat 4 nënshkruar në 2024 dhe një në janar 2025. Në databazën e kontratave, rezultojnë të jenë të regjistruara kontrata në shumën totale 1,311,052,964 lekë me data kontrata fizike nga 29.10.2024-17.12.2024, me diferencë nga shuma e kontraktuar sipas APP dhe në tejkalim të fondit të detajuar 3-vjeçar sipas aktit normativ nr. 3 datë 28.08.2024. Prokurimi në lote dhe ndarja në kontrata të ndryshme në objekte me vendndodhje të ndryshme nuk është parashikuar në kërkesë për fondet e investimeve. Praktika aktuale në miratimin e fondeve të investimeve konsiston fillimisht në miratimin e fondit si shumë dhe më pas përzgjedhjen e projekteve, në kundërshtim me procedurat e menaxhimit të investimeve publike dhe kuadrin ligjor në fuqi për buxhetin. Përsa i përket realizimit, sipas databazës së të dhënave të pagesave në sistemin e thesarit, konstatohen se janë kryer pagesa në shumën 115,150 mijë lekë drejt operatorëve ekonomikë të ndryshëm me përshkrimin “paradhënie” si më poshtë:

1056001 FSHZH 2024, Lik.paradhënie,Perm.transp.lokal urban nderh.ruge & trotuare,Lot 1-Ndërtim unaze veri-perendim Fushe-Kruje,rruga e re Bilce-Drobonik,GOA24/P-213 PO,dt.29.10.24,fat.nr.85/24,dt.18.12.24,shkresa nr.16456/1 dt.13.12.24	24AE801	Përmirësimi i transportit lokal dhe urban me ndërhyrje në rrugë dhe trotuare	B....I.... SH.P.K	32,209,311	17.12.2024
1056001 FSHZH 2024, Lik.paradhënie,Perm.transp.lokal urban nderh.ruge & trotuare,Lot 1-Ndërtim unaze veri-perendim Fushe-Kruje,rruga e re Bilce-Drobonik,GOA24/P-213 PO,dt.29.10.24,fat.nr.326/24,dt.18.12.24,shkresa nr.16456/1 dt.13.12.24	24AE801	Përmirësimi i transportit lokal dhe urban me ndërhyrje në rrugë dhe trotuare	B....H....	17,727,605	17.12.2024
1056001 FSHZH 2024, Lik.paradhënie,Permiresim transport lokal urban nderhyrje rr.trotuare,Rikual rr.hyrese Ksamil,bashkia Sarande,GOA24/P-241 PO,dt.11.11.24,fat.nr.16/24,dt.18.12.24,shkresa nr.16456/1 dt.13.12.24	24AE801	Përmirësimi i transportit lokal dhe urban me ndërhyrje në rrugë dhe trotuare	A....K....	18,406,733	17.12.2024
1056001 FSHZH 2024, Lik.paradhënie,Permires.transp lokal urban nderhyrje rruge trotuare,GOA24/P-216 PO,dt.29.10.24,fat.nr.130/24,dt.18.12.24,shkresa nr.16456/1 dt.13.12.24	24AE801	Përmirësimi i transportit lokal dhe urban me ndërhyrje në rrugë dhe trotuare	V....H....	26,339,603	17.12.2024
1056001 FSHZH 2024, Lik.paradhënie,Permires.transp.lokal urban nderhyrje rr.trotuare GOA24/P-323 PO,dt.17.12.24,fat.nr.263/24,dt.20.12.24,shkresa nr.16456/1 dt.13.12.24	24AE801	Përmirësimi i transportit lokal dhe urban me ndërhyrje në rrugë dhe trotuare	2....	20,467,200	19.12.2024

Kryerja e paradhënies është në kundërshtim me përcaktimet e bëra në Udhëzimin nr. 9 datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar, dhe nuk paraqet realizimin të investimeve kapitale për aq kohë sa nuk bazohet në situacione punimesh faktike, duke përdorur buxhetin e shtetit për financimin e operatorëve privatë ekonomikë.

-24AF501 “Ndërtimi i rrugës Superstradë – Hidrovor (Tale - Lezhë)”

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 172 milion lekë, vlerë e cila është rishikuar me ulje në muajin Dhjetor në vlerën 57,882,933 lekë, vlerë e njëjtë me realizimin përfundimtar. Vlera e detajuar me akt normativ nr. 3 është në shumën 688 milion lekë e shpërndarë për 3 vite si më poshtë:

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026
172,000	258,000	258,000

Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Sipas formularit F3 shoqërues të kërkesës për fondet e investimit, rezultoi se janë kërkuar fondet buxhetore në shumën 860 milion lekë sipas shpërndarjes së mëposhtme:

Në mijë lekë

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për t'u paguar pas vitit 2026
172,000	258,000	258,000	172,000

Kohëzgjatja e projekti është parashikuar Shtator 2024 – Dhjetor 2027 sipas formularit, duke kërkuar dhe shpërndarë fonde përtej periudhës 3-vjeçare të miratimit të buxhetit. Detajimi sipas Aktit Normativ nr.3 datë 28.08.2024 është kryer për shumën totale prej 688 milion lekë, duke detajuar më pak fonde se kërkesa në formularin F-3. Referuar formularit të kërkesës për fondet e investimit, konstatohen fusha të paplotësuara të formularit dhe mangësi në pikën 8 "Dokumentacioni në dispozicion në lidhje me projektin". Formulari i paraqitur konstatohet se është pa datë, për një projekt të ri. Nga analiza paraprake e informacionit konstatohet një plotësim formal dhe me një mungesë analize nga autoritetet kontraktore, duke riskuar që projektet të kalojnë për miratim pa u vlerësuar impakti i tyre real financiar dhe strategjik, duke qenë se ka mungesë të dhënash të mjaftueshme në raport me objektivat, rëndësinë strategjike, përshkrimin e detajuar të projektit, etj. Pra fondet janë miratuar në mungesë të treguesve të përcaktuar nga formularit F3. Sipas pikës 4.1 të formularit nuk konstatohet të jenë analizuar alternativa të ndryshme për investimin. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 17.09.2024, me fond limit 716,682,945 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 01.11.2024 me afat përfundimi 12 muaj, me vlerë 482,357,778 lekë pa TVSH me furnitorin G. shpk, me vlerë me TVSH në shumën 578,829,334 lekë, me datë kontrate 19.11.2024. Lidhja e kontratës është kryer përtej datë 15 Tetor të ndërmarrjes së angazhimeve të reja sipas përcaktimeve të ligjit të buxhetit, ndërkohë që periudha e përmbushjes së kontratës sipas APP rezulton një vjeçare me afat përfundimi 19.11.2025, në kundërshtim me parashikimin e fondeve për një periudhë mbi 3 vjeçare. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3-vjeçare në shumën 688 milion lekë (ndërkohë që sipas formularit të projektit të investimit kërkesa është për 860 milion lekë), ndërkohë që fondi limit është përcaktuar në shumën 717 milion lekë, duke hapur prokurimin për një vlerë më të lartë se vlera e buxhetuar duke marrë në konsideratë edhe efektin e TVSH. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.*

Përsa i përket realizimit, sipas bazës së të dhënave të pagesave në sistemin e thesarit, konstatohen se janë kryer pagesa në shumën 57,883 mijë lekë drejt operatorit ekonomik me përshkrimin "paradhënie" si më poshtë:

1056001 FSHZH 2024, Lik.paradhënie,Ndertimi i rruges Superstrade- Hidrovor Tale Lezhe,GOA24/P-256 PO,dt.19.11.24,fat.nr.5063/24,dt.18.12.24,shkre sa nr.16456/1 dt.13.12.24	24AF501	Ndertimi i rruges Superstrade Hidrovor Tale – Lezhe	G....	57,882,933	17.12.2 4

Kryerja e paradhënies është në kundërshtim me përcaktimet e bëra në Udhëzimin nr. 9 datë 20.03.2018 "Për procedurat standarte të zbatimit të buxhetit", i ndryshuar, dhe nuk paraqet realizimin të investimeve kapitale për aq kohë sa nuk bazohet në situacione punimesh faktike, duke përdorur buxhetin e shtetit për financimin e operatorëve privatë ekonomikë.

- 23AB401 - Ndërhyrje për përmirësimin e shtresave asfaltike, Faza III, Rajoni 1 & 2.

Ky projekt paraqitet në vazhdim nga viti 2023 dhe është detajuar në fillim të vitit në shumën 290,570,742 lekë dhe në vijim në shtator në shumën 438,912,589 lekë e cila paraqitet e njëjtë me realizimin. Referuar procedurave të prokurimit konstatohet se janë realizuar me marrëveshje kuadër. Gjatë vitit 2024 shtesa e fondeve është kërkuar nëpërmjet formularit 3 si një projekt në vazhdim me rritje të kërkuar në shumën 137,274 mijë lekë. Referuar të dhënave

të regjistruara në modulin e kontratave në SIFQ për këtë projekt investimi konstatohet se në vitin 2024 janë regjistruar edhe kontrata të vitit 2023 si dhe gjatë vitit 2024 janë lidhur kontrata të reja, të cilat gjithashtu paraqiten të jenë regjistruar e vonesë sipas tabelës së mëposhtme:

	Janar	Prill	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Total
Data e kontratës fizike/regjistruar							
2023							
Tetor	87,905,532	14,880,758					102,786,290
Nëntor		22,854,757					22,854,757
2024							
Shkurt		71,278,641					71,278,641
Maj			78,486,394	43,631,133	10,355,101	58,148,392	190,621,020
Shtator						40,472,525	40,472,525
Total	87,905,532	109,014,156	78,486,394	43,631,133	10,355,101	98,620,917	428,013,233

Shuma e kontratave të lidhura në Maj-shtator 2024 paraqitet në shumën 231,093 mijë lekë, ndërkohë që kërkesa për fonde shtesë është kryer në shumën 137,274 mijë lekë, duke angazhuar fonde përtej kërkesës dhe miratimit për fonde shtesë për këtë projekt investimi.

- 23AB402 “Ndërhyrje për përmirësimin e shtresave asfaltike, Faza III, Rajoni 3&4”

Ky projekt paraqitet në vazhdim nga viti 2023 dhe është detajuar në fillim të vitit në shumën 321,523,807 lekë dhe në vijim në shtator në shumën 496,902,423 lekë e cila paraqitet e njëjtë me realizimin. Referuar procedurave të prokurimit konstatohet se janë realizuar me marrëveshje kuadër. Gjatë vitit 2024 shtesa e fondeve është kërkuar nëpërmjet formularit 3 si një projekt në vazhdim me rritje të kërkuar në shumën 137,274 mijë lekë.

Referuar të dhënave të regjistruara në modulin e kontratave në SIFQ për këtë projekt investimi konstatohet se në vitin 2024 janë regjistruar edhe kontrata të vitit 2023 si dhe gjatë vitit 2024 janë lidhur kontrata të reja, të cilat gjithashtu paraqiten të jenë regjistruar e vonesë sipas tabelës së mëposhtme:

	Janar	Maj	Qershor	Shtator	Total
Data e kontratës fizike/regjistruar					
2023					
Tetor	150,535,458				150,535,458
Dhjetor		53,391,426			53,391,426
2024					
Mars		38,761,078	95,864,971		134,626,049
Prill			217,157,370	9,585,109	226,742,479
Total	150,535,458	92,152,504	313,022,341	9,585,109	565,295,412

Shuma e kontratave të lidhura në Mars-Prill 2024 paraqitet në shumën 361,369 mijë lekë, ndërkohë që kërkesa për fonde shtesë është kryer në shumën 137,274 mijë lekë, duke angazhuar fonde përtej kërkesës dhe miratimit për fonde shtesë për këtë projekt investimi, ndërkohë që kontratat rezultojnë të lidhura përpara datës së kërkesës.

- 24AF102 “Rikualifikimi i blloqeve urbane Rajoni 3 (Zona historike A- Pogradec)”.

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 130 milion lekë, duke u mbyllur në dhjetor 2024. Vlera e detajuar me akt normativ nr. 3 është në shumën 520 milion lekë e shpërndarë për 3 vite si më poshtë:

Në mijë lekë

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026
130,000	195,000	195,000

Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Sipas formularit F3 shoqërues të kërkesës për fondet e investimit, rezulton se janë kërkuar fondet buxhetore në shumën 600 milion lekë sipas shpërndarjes së mëposhtme:

Në mijë lekë

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për t'u paguar pas vitit 2026
120,000	180,000	180,000	120,000

Kohëzgjatja e projekti është parashikuar Shtator 2024 – Dhjetor 2027 sipas formularit, duke kërkuar dhe shpërndarë fonde përtej periudhës 3-vjeçare të miratimit të buxhetit. Detajimi sipas Aktit Normativ nr.3 datë 28.08.2024 është kryer për shumën totale prej 520 milion lekë, duke detajuar më pak fonde se kërkesa në formularin F-3.

Referuar formularit të kërkesës për fondet e investimit, konstatohen fusha të paplotësuara të formularit dhe mangësi në pikën 8 "Dokumentacioni në dispozicion në lidhje me projektin". Formulari i paraqitur konstatohet se është pa datë, për një projekt të ri. Nga analiza paraprake

e informacionit konstatohet një plotësim formal dhe me një mungesë analize nga autoritetet kontraktore, duke riskuar që projektet të kalojnë për miratim pa u vlerësuar impakti i tyre real financiar dhe strategjik, duke qenë se ka mungesë të dhënash të mjaftueshme në raport me objektivat, rëndësinë strategjike, përshkrimin e detajuar të projektit, etj. Pra fondet janë miratuar në mungesë të treguesve të përcaktuar nga formularit F3. Sipas pikës 4.1 të formularit nuk konstatohet të jenë analizuar alternativa të ndryshme për investimin. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 02.10.2024, me fond limit 541,526,784 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 30.10.2024 me afat përfundimi 16 muaj, me vlerë 380,365,200 lekë pa TVSH me furnitorin V. K. shpk, me vlerë me TVSH në shumën 456,438,240 lekë, me datë kontrate 29.01.2025. Lidhja e kontratës është kryer përtej datës 15 Tetor të ndërmarrjes së angazhimeve të reja sipas përcaktimeve të ligjit të buxhetit, madje përtej fundit të vitit buxhetor, ndërkohë që periudha e përmbushjes së kontratës sipas APP rezulton 16 mujore me afat përfundimi 29.05.2026, në kundërshtim me parashikimin e fondeve për një periudhë mbi 3 vjeçare. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3-vjeçare në shumën 520 milion lekë (ndërkohë që sipas formularit të projektit të investimit kërkesa është për 600 milion lekë), ndërkohë që fondi limit është përcaktuar në shumën 541 milion lekë, duke hapur prokurimin për një vlerë më të lartë se vlera e buxhetuar duke marrë në konsideratë edhe efektin e TVSH. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.* Përsa i përket realizimit, ky projekt nuk paraqet pagesa duke qenë se fondet janë mbyllur ndërkohë që procedura ka vijuar në prokurim dhe është finalizuar me lidhjen e kontratës përgjatë vitit 2025.

- 24AC201 “Ngritja e infrastrukturës arsimore të Kolegjit të Europës”.

Ky projekt është detajuar për herë të parë në muajin gusht 2024 në shumën 419,999,998 lekë për vitin 2024 në buxhet të ndarë në tre vite në total në shumën 2,100,000,000 lekë, sipas modulit të rishikimeve buxhetore në SIFQ. Nga auditimi konstatohet se ky projekt nuk është detajuar me akt normativ përgjatë vitit 2024, por në formën e rialokimit të fondeve ndërmjet projekteve. Në muajin dhjetor 2024 vlera e këtij projekti është ulur në shumën 180,523,580, vlerë e njëjtë me realizimin, në vijim të aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2024. Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Konstatohet se është miratuar rialokimi i fondeve për një projekt investimi i cili nuk ka qenë pjesë e PBA 2024-2026 në kundërshtim me përcaktimet e bëra në VKM nr. 887 datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike”, i ndryshuar për aq kohë sa detajimi i këtij projekti nuk është kryer në kuadër të rishikimit të ligjit të buxhetit vjetor. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 20.08.2024, me fond limit 1,695,747,921 lekë pa TVSH. Shpallja e fituesit është kryer në 08.11.2024 me afat përfundimi 32 muaj, me vlerë 1,526,160,033 lekë pa TVSH me furnitorin F. shpk, me vlerë me TVSH në shumën 1,831,392,039 lekë, me datë kontrate 26.11.2024. Lidhja e kontratës është kryer përtej datës 15 Tetor të ndërmarrjes së angazhimeve të reja sipas përcaktimeve të ligjit të buxhetit. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.*

Kontrata është regjistruar në SIFQ në 26.12.2024, me rreth një muaj vonesë nga nënshkrimi i saj, në kundërshtim me afatet e përcaktuara në udhëzimin standard të zbatimit të buxhetit.

Në të njëjtën ditë me regjistrimin e kontratës në SFIQ, është regjistruar edhe urdhër shpenzimi për kryerjen e paradhënies në shumën 180,523,580 lekë në masën 10% të vlerës totale të kontratës me përshkrim “*Lik. paradhënie, Ngritja e infras arsimore Kolegji Europes,*

GOA24/P-271 PO, dt.26.11.24, fat. nr. 1102/24, dt. 17.12.24, shkresa nr. 16456/1 dt. 13.12.24”.

Kryerja e paradhënies është në kundërshtim me përcaktimet e bëra në Udhëzimin nr. 9 datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar, ku përcaktohet “Ndalohej përdorimi i formës së ngurtësimit në llogari të klientit për të gjitha kontratat (investime, shërbime). Përfshirjet nga ky rregull mund të bëhen vetëm për kontrata të rëndësishme të veçantë (për investime dhe shërbime) dhe vetëm me miratim paraprak të Ministrit përgjegjës për Financat. Kushti i kontratës i lidhur në kundërshtim me këtë parashikim, është i pavlefshëm dhe nuk ekzekutohet. Në lidhjen e kontratave për investime nuk lejohet të parashikohet dhënia e fondeve buxhetore në formën e paradhënies, përveç rasteve kur parashikohet në kontratë me referencë të specifikuar të aktit ligjor/nënligjor. Në këto raste paradhënia mund të jetë deri në 10%, por jo më shumë se kufiri i garancisë së kontratës. Struktura përgjegjëse për thesarin evidenton vlerën totale të çdo kontrate/urdhër prokurimi, si dhe grafikun e shlyerjes së kontratës, pasi vërtetohet ekzistenca e fondeve buxhetore vjetore të mjaftueshme në SIFQ, për pjesën e vitit korent të kontratës, të miratuara me ligjin vjetor të buxhetit në strukturën përkatëse buxhetore. Vlera e mbetur e kontratës shumëvjeçare regjistrohet për vitet pasardhëse.” dhe nuk paraqet realizimin të investimeve kapitale për at kohë sa nuk bazohet në situacione punimesh faktike, duke përdorur buxhetin e shtetit për financimin e operatorëve privatë ekonomikë.

- 06220 “Infrastruktura vendore dhe rajonale” Fondi Shqiptar i Zhvillimit

- 24AF801 “Përmirësimi i transportit urban dhe parkimeve (Parkimi i QSUT)

Projekti është çelur në muajin Shtator në vlerën 400 milion lekë, duke u ulur në dhjetor 2024 në shumën 280 milion lekë, vlerë e njëjtë me realizimin. Vlera e detajuar me akt normativ nr. 3 është në shumën 1,600 milion lekë e shpërndarë për 3 vite si më poshtë:

Në mijë lekë

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026
400,000	600,000	600,000

Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 26.09.2024, me fond limit 1,689,790,214 lekë pa TVSH, pra më shumë se vlera e detajuar në buxhetin 3-vjeçar për këtë projekt me kohëzgjatje 24 mujore. Shpallja e fituesit është kryer në 26.11.2024 me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 1,188,936,825 lekë pa TVSH me furnitorin S. shpk, me vlerë me TVSH në shumën 1,426,724,190 lekë, me datë kontrate 27.11.2024. Lidhja e kontratës është kryer përtej datë 15 Tetor të ndërmarrjes së angazhimeve të reja sipas përcaktimeve të ligjit të buxhetit, madje përtej fundit të vitit buxhetor, ndërkohë që periudha e përmbushjes së kontratës sipas APP rezulton 24 mujore me afat përfundimi 27.11.2026. Sipas detajimit të fondeve në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, janë shpërndarë fondet për një periudhë 3-vjeçare në shumën 1,600 milion lekë, ndërkohë që fondi limit është përcaktuar në shumën 1,690 milion lekë, duke hapur prokurimin për një vlerë më të lartë se vlera e buxhetuar pa marrë në konsideratë edhe efektin e TVSH. *Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijojnë kushtet për keq menaxhimin e fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.* Kontrata është regjistruar në SIFQ në 27.12.2024, me rreth një muaj vonesë nga nënshkrimi i saj, në kundërshtim me afatet e përcaktuara në udhëzimin standard të zbatimit të buxhetit. Në 09.01.2025, 12 ditë pas regjistrimit të kontratës në SIFQ dhe 1 muaj nga data e nënshkrimit të kontratës, është regjistruar urdhër shpenzimi në shumën 280 milion lekë, në masën 20% të vlerës totale të kontratës me përshkrim “situacion 1 pjesor dt.27.11.24-30.12.24”, me datë fature 29.12.2024. Situacioni i përshkruar përfshin situacionimin deri në 30.12.2024 ndërkohë që fatura është lëshuar përpara përfundimit të supozuar të situacionit.

AKSHI programi E-qeverisja 01140

-20AD434 “Implementimi i Laboratorëve Smart”.

Projekti është detajuar në Janar të vitit 2024 në shumën 226 milion lekë dhe është shtuar në vijim të aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024 me një buxhet përfundimtar në shumën 590,966,986 lekë, e cila paraqitet e njëjtë me realizimin. Sipas pagesave të kryera në SIFQ konstatohet se janë kryer për fatura të periudhës janar - korrik 2024. Nga auditimi konstatohet se ky projekt investimi në vijim nga viti 2023, gjatë detajimit fillestar nuk është paraqitur me vlerën e plotë të tij të parashikuar për vitin 2024, por është shtuar me Aktin Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, duke mos respektuar radhën prioritare në buxhetim sipas përcaktimeve të udhëzimit të zbatimit të buxhetit standard dhe të vitit. Sipas modulit të rishikimeve buxhetore konstatohet se për vitin 2024 është shtuar buxhet në shumën 364,966,986 lekë, për një kontratë në vazhdim nga viti i kaluar, ndërkohë që nuk ka kërkesë për shtesë fondesh, apo shtesë kontrate. Për këtë arsye konkludohet që edhe për kontrata në vazhdim, shtohen fondet e planifikuara përtej buxhetit fillestar të detajuar në fillim të vitit.

- 20AD433 “Përmirësimi dhe ristrukturimi i platformës së bashkëqeverisjes”.

Projekti është detajuar në Janar të vitit 2024 në shumën 71,406,000 lekë dhe është shtuar në vijim të aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024 me një buxhet përfundimtar në shumën 164,406,000 lekë, e cila paraqitet e njëjtë me realizimin. Sipas pagesave të kryera në SIFQ konstatohet se janë kryer për fatura të periudhës shtator 2024, me pagesa pjesore të një fature të vetme.

Nga auditimi konstatohet se ky projekt investimi është kontraktuar në vitin 2024, në 7 Shkurt, sipas regjistrimit në modulën e kontratave në SIFQ në shumën 166,470,000 lekë, ndërkohë që buxheti fillestar sipas ligjit është detajuar 71,406 mijë lekë për vitin 2024 dhe 93,000 mijë lekë për vitin 2025. Konstatohet se fondet janë shpërndarë fillimisht për dy vite sipas shkresës nr. 497/1 datë 30.02.2024 të MF, ndërkohë që për këtë projekt investimi është lidhur kontratë në 07.02.2024, përpara detajimit të fondeve buxhetore të investimeve dhe kontrata është regjistruar në SIFQ në 26.03.2024, pas bërjes së vlefshme të fondeve. Efekti i angazhimit është mbuluar me aktin normativ nr. 3 datë 28.08.2024, duke alokuar vlerën e parashikuar në vitin 2025, për vitin 2024. Rialokimi i fondeve nga një vit i ardhshëm buxhetor me akt normativ është kryer pas nënshkrimit të kontratës e cila referuar zbatimit ka realizuar 99% të vlerës në vitin buxhetor 2024. Konstatohet se nuk është respektuar radha prioritare në buxhetim sipas përcaktimeve të udhëzimit të zbatimit të buxhetit standard dhe të vitit si dhe vlera e plotë sipas planit të ekzekutimit.

-20AD440 “Hapësira hardëarike për kapacitetin e serverave (Përmirësimi i infrastrukturës hardëare për sistemin e-taxation”.

Projekti është detajuar në Janar të vitit 2024 në shumën 100 milion lekë dhe është shtuar në vijim të aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024 në shumën 217,622,902 lekë dhe akti Normativ nr. 5 datë 19.12.2024 me një buxhet përfundimtar në shumën 256,430,909 lekë, e cila paraqitet e njëjtë me realizimin. Buxheti fillestar i detajuar paraqitet në shumën 305 milion lekë, 100 milion për vitin 2024, 130 milion për vitin 2025 dhe 75 milion për vitin 2026. Kontrata e regjistruar në modulën e pagesave në SIFQ rezulton të jetë nënshkruar në 10.01.2024, regjistruar në 25.03.2024 në shumën 256,430,909 lekë, duke u regjistruar me vonesë vetëm pas bërjes së vlefshme të fondeve në SIFQ. Megjithatë është parashikuar për tu realizuar gjatë 3 viteve sipas detajimit fillestar, përgjatë vitit 2024 për projektin dhe kontratën e lidhur janë shtuar 2 herë fonde me qëllim përputhjen e vlerës së faturuar me vlerën e paguar. Angazhimi i fondeve në 10.01.2024 është kryer përpara miratimit të fondeve buxhetore për AKSHI dhe ndarja e fondeve në disa vite nuk përputhet me realizimin faktik përgjatë vitit 2024, duke detyruar shtesa me qëllim implementimin e kontratës. Konstatohet se nuk është respektuar radha prioritare në buxhetim sipas përcaktimeve të udhëzimit të zbatimit të buxhetit standard dhe të vitit si dhe vlera e plotë sipas planit të ekzekutimit.

- 23AC805 “Përmirësimi i shërbimeve elektronike me teknologji mikroservisi”.

Ky projekt është planifikuar në PBA 2024-2026 dhe është pjesë e listës së investimeve publike të projekt buxhetit me kosto 2,070 milion lekë e parashikuar e ndarë përtej 3 viteve buxhetore si më poshtë:

Në mijë lekë

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për tu paguar pas vitit 2026
414,000	414,000	621,000	621,000

Me detajimin fillestar të fondeve, janë parashikuar 414 milion lekë buxhet për vitin 2024, i cili është mbyllur si projekt në dhjetor 2024 në vijim të aktit normativ nr.5 datë 19.12.2024. Sipas detajimit të fondeve konstatohet se janë shpërndarë 1,442,000,000 lekë, pa përfshirë vlerën pas vitit 2026, duke qenë se detajimi kryhet për 3 vite sipas përcaktimeve të ligjit të buxhetit. Nga analiza e bazës së të dhënave të APP mbi procedurat e prokurimit konstatohet se është hapur procedura për këtë projekt në datë 25.09.2024 me fond limit pa tvsh në vlerën 1,724,472,514 lekë. Fillimi i procedurave në muajin shtator, nuk ndjek ciklin e angazhimit të investimeve duke qenë se fondet kanë qenë të planifikuara që në muajin janar për këtë projekt. Konstatohet se është nënshkruar kontrata me vlerë 1,586,514,713 lekë pa tvsh me afat zbatimi 42 muaj me OE fitues K.... në datë lidhje kontrate 13.12.2024. Kjo kontratë nuk rezulton të jetë e regjistruar në modulën e kontratave në SIFQ deri në 31.03.2025. Vlera e angazhuar me TVSH në shumën 1,903,817,655 lekë është përtej fondeve të shpërndara sipas detajimit në shumën 461,817,655 lekë, megjithëse kontrata parashikon afat zbatimi 42 muaj. Angazhimi i fondeve është kryer përtej datës 15 tetor të parashikuar në ligjin e buxhetit si afati i fundit për ndërmarrjen e angazhimeve të reja. Gjithashtu mbyllja e projekti në dhjetor 2024 ka pamundësuar regjistrimin e kontratës në SIFQ, duke shmangur obligimin e fondeve buxhetore dhe mos respektuar procedurat për disiplinimin e angazhimeve të përcaktuara në udhëzimin standard të zbatimit të buxhetit dhe ligjin për menaxhimin e sistemit buxhetor.

- 23AC807 “Implementimi i e-Albania 2.0 dhe site sekondar dhe open data”.

Ky projekt është planifikuar në PBA 2024-2026 dhe është pjesë e listës së investimeve publike të projekt buxhetit me kosto 1,755 milion lekë e parashikuar e ndarë përtej 3 viteve buxhetore si më poshtë:

Në mijë lekë

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për tu paguar pas vitit 2026
351,000	351,000	526,500	526,500

Me detajimin fillestar të fondeve, janë parashikuar 351 milion lekë buxhet për vitin 2024, i cili është shtuar në dhjetor 2024 në vijim të aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2024 në shumën 683,126,413 lekë, e njëjtë me vlerën e realizuar për vitin 2024. Sipas detajimit të fondeve konstatohet se janë shpërndarë 1,137,967,000 lekë, pa përfshirë vlerën pas vitit 2026, duke qenë se detajimi kryhet për 3 vite sipas përcaktimeve të ligjit të buxhetit. Nga analiza e bazës së të dhënave të APP mbi procedurat e prokurimit konstatohet se është hapur procedura për këtë projekt në datë 11.06.2024 me fond limit pa tvsh në vlerën 1,462,500,000 lekë. Fillimi i procedurave në muajin qershor, nuk ndjek ciklin e angazhimit të investimeve duke qenë se fondet kanë qenë të planifikuara që në muajin janar për këtë projekt. Konstatohet se është nënshkruar kontrata me vlerë 1,377,777,779 lekë pa tvsh me afat zbatimi 42 muaj me OE fitues F.... në datë lidhje kontrate 27.08.2024 dhe vlerë 1,653,333,334 lekë me tvsh. Kjo kontratë rezulton të jetë regjistruar në SIFQ me vlerë 1,735,999,999 lekë, ndryshme nga vlera e kontraktuar sipas APP, me datë kontrate fizike 27.08.2024 dhe datë regjistrimi në dy momente kohore të ndryshme me vonesë, përkatësisht në 11.12.2024 dhe 08.01.2025. Vlera e angazhuar me TVSH në shumën 1,735,999,999 lekë është përtej fondeve të shpërndara sipas detajimit në shumën 598,032,999 lekë, megjithëse kontrata parashikon afat zbatimi 42 muaj.

- 23AC806 “Implementimi i Platformës Qeveritare të Ndërveprimit 2.0 dhe site sekondar”.

Ky projekt është planifikuar në PBA 2024-2026 dhe është pjesë e listës së investimeve publike të projekt buxhetit me kosto 980 milion lekë e parashikuar e ndarë përtej 3 viteve buxhetore si më poshtë:

Në mijë lekë

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për tu paguar pas vitit 2026
196,000	196,000	294,000	294,000

Me detajimin fillestar të fondeve, janë parashikuar 196 milion lekë buxhet për vitin 2024, i cili është mbyllur si projekt në dhjetor 2024 në vijim të aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2024. Sipas detajimit të fondeve konstatohet se janë shpërndarë 688 milion lekë, pa përfshirë vlerën pas vitit 2026, duke qenë se detajimi kryhet për 3 vite sipas përcaktimeve të ligjit të buxhetit. Nga analiza e bazës së të dhënave të APP mbi procedurat e prokurimit konstatohet se është hapur procedura për këtë projekt në datë 27.09.2024 me fond limit pa tvsh në vlerën 816,666,662 lekë. Fillimi i procedurave në muajin shtator, nuk ndjek ciklin e angazhimit të investimeve duke qenë se fondet kanë qenë të planifikuara që në muajin janar për këtë projekt. Konstatohet se është nënshkruar kontrata me vlerë 757,999,999 lekë pa tvsh me afat zbatimi 42 muaj me OE fitues A...T...D..në datë lidhje kontrate 13.12.2024. Kjo kontratë nuk rezulton të jetë e regjistruar në modulën e kontratave në SIFQ deri në 31.03.2025. Vlera e angazhuar me TVSH në shumën 909,599,999 lekë është përtej fondeve të shpërndara sipas detajimit në shumën 221,599,999 lekë, megjithëse kontrata parashikon afat zbatimi 42 muaj. Angazhimi i fondeve është kryer përtej datës 15 tetor të parashikuar në ligjin e buxhetit si afati i fundit për ndërmarrjen e angazhimeve të reja. Gjithashtu mbyllja e projekti në dhjetor 2024 ka pamundësuar regjistrimin e kontratës në SIFQ, duke shmangur obligimin e fondeve buxhetore dhe mos respektuar procedurat për disiplinimin e angazhimeve të përcaktuara në udhëzimin standard të zbatimit të buxhetit dhe ligjin për menaxhimin e sistemit buxhetor.

- 23AC801 “Implementimi i infrastrukturës së qendëruar hardëare”.

Ky projekt është planifikuar në PBA 2024-2026 dhe është pjesë e listës së investimeve publike të projekt buxhetit me kosto 860 milion lekë e parashikuar e ndarë përtej 3 viteve buxhetore si më poshtë:

Në mijë lekë

Parashikimi për v.2024	Parashikimi për v.2025	Parashikimi për v.2026	Për tu paguar pas vitit 2026
172,000	172,000	158,000	358,000

Me detajimin fillestar të fondeve, janë parashikuar 172 milion lekë buxhet për vitin 2024, i cili është mbyllur si projekt në dhjetor 2024 në vijim të aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2024. Sipas detajimit të fondeve konstatohet se janë shpërndarë 716 milion lekë, pa përfshirë vlerën pas vitit 2026, duke qenë se detajimi kryhet për 3 vite sipas përcaktimeve të ligjit të buxhetit. Nga analiza e bazës së të dhënave të APP mbi procedurat e prokurimit konstatohet se është hapur procedura për këtë projekt në datë 15.10.2024 me fond limit pa tvsh në vlerën 715,745,660 lekë. Fillimi i procedurave në muajin tetor, nuk ndjek ciklin e angazhimit të investimeve duke qenë se fondet kanë qenë të planifikuara që në muajin janar për këtë projekt. Konstatohet se është nënshkruar kontrata me vlerë 550.008.000 lekë pa tvsh me afat zbatimi 12 muaj me OE fitues I.... S..... në datë lidhje kontrate 20.12.2024. Kjo kontratë nuk rezulton të jetë e regjistruar në modulën e kontratave në SIFQ deri në 31.03.2025. Vlera e angazhuar me TVSH është në shumën 660,009,600 lekë për një vit ndërkohë që shpërndarja e buxhetit është kryer për më shumë se tre vite. Angazhimi i fondeve është kryer përtej datës 15 tetor të parashikuar në ligjin e buxhetit si afati i fundit për ndërmarrjen e angazhimeve të reja. Gjithashtu mbyllja e projekti në dhjetor 2024 ka pamundësuar regjistrimin e kontratës në SIFQ, duke shmangur obligimin e fondeve buxhetore dhe mos respektuar procedurat për disiplinimin e angazhimeve të përcaktuara në udhëzimin standard të zbatimit të buxhetit dhe ligjin për menaxhimin e sistemit buxhetor.

- 20AD449 “Përmirësimi i sistemit dhe infrastrukturës së çelësave publike PKI”.

Ky projekt nuk është planifikuar në PBA 2024-2026 dhe nuk është pjesë e listës së investimeve publike të projekt buxhetit. Me detajimin fillestar të fondeve, janë parashikuar 120 milion lekë buxhet për vitin 2024, i cili është shtuar në dhjetor 2024 në vijim të aktit normativ nr.5 datë 19.12.2024 në shumën 509,302,583 lekë, e njëjtë me vlerën e realizuar për vitin 2024. Sipas detajimit të fondeve konstatohet se janë shpërndarë 520 milion lekë për tre vite. Megjithatë konstatohet se sipas shkresës nr. 497/1 datë 20.02.2024 të Ministrit të Financave, në lidhje me këtë projekt është cituar se nuk është detajuar sepse në zbatim të VKM 887/2022 dhe Udhëzimit

të MF nr. 20 projektet e reja të investimeve publike përfshihen në PBA apo në buxhetin vjetor në përputhje me hapësirën fiskale vetëm pasi janë bërë pjesë e listës Unike të Projekteve me Rëndësi Kombëtare të rankuar me statusin “i maturuar” dhe të miratuar me VKM si dhe që projektet që nuk janë pjesë e listës së PBA 2024-2026 nuk janë detajuar. Nga analiza e bazës së të dhënave të APP mbi procedurat e prokurimit konstatohet se është hapur procedura për këtë projekt në datë 08.07.2024 me fond limit pa tvsh në vlerën 499,800,000 lekë. Fillimi i procedurave në muajin korrik, nuk ndjek ciklin e angazhimit të investimeve duke qenë se fondet kanë qenë të planifikuara që në muajin janar për këtë projekt. Konstatohet se është nënshkruar kontrata me vlerë 471,357,999 lekë pa tvsh me afat zbatimi 33 muaj me OE S... S.... në datë lidhje kontrate 18.09.2024 dhe vlerë 565,629,599 lekë me tvsh. Kjo kontratë rezulton të jetë regjistruar në SIFQ me vlerë 511,096,583.00 lekë, lekë, ndryshme nga vlera e kontraktuar sipas APP, me datë kontrate fizike 18.09.2024 dhe datë regjistrimi në 05.12.2024, duke pasur diferenca me vlerën e kontratës sipas APP dhe angazhuar përtej fondeve disponibël të shpërndara në buxhetin vjetor. Realizimi është kryer me vlerën e buxhetit përfundimtar me fatura të muajit nëntor dhe dhjetor në shumën 509,302,583 lekë, ose rreth 98% të vlerës së plotë të projektit të investimit, megjithëse periudha e implementimit përfshin 33 muaj. Nga auditimi konstatohet se për të katërt projektet e mësipërme, përfshirja në listën investimeve publike në projekt buxhet dhe në detajim fillestar të fondeve nuk respektojnë shpërndarjen e buxhetit sipas viteve në masën 20%, 30% dhe 30% të kostos totale të projektit sipas përcaktimeve të VKM nr.887 datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike”, i ndryshuar, pasi për vitin e 2025 janë parashikuar më pak se 30% e fondeve.

-Programi 04260 Administrimi i pyjeve “Ministria e Turizmit dhe Mjedisit”

- 18BE615 “Hartim projekti Qendra Multifunkionale në Luginën e Vjosës”

Ky projekt nuk është planifikuar në PBA 2024-2026 dhe nuk është pjesë e listës së investimeve publike të projekt buxhetit. Me detajimin fillestar të fondeve, janë parashikuar 18 milion lekë buxhet për vitin 2024, i cili është shtuar në shtator 2024 në vijim të aktit normativ nr. 3 datë 19.12.2024 në shumën 188.16 milion lekë, dhe është pakësuar në dhjetor 2024 në buxhetin përfundimtar 105.16 milion lekë, me realizimin 14,745,961 lekë. Sipas detajimit të fondeve konstatohet se janë shpërndarë 18 milion lekë vetëm për vitin 2024, ndërkohë që me Aktin Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, sipas veprimeve në sistem në modulën e rishikimeve buxhetore, konstatohet se janë shtuar 852.16 milion lekë sipas tabelës së mëposhtme për tre vite buxhetore 2024-2026:

2024	2025	2026	Totali
170,160,000	341,000,000	341,000,000	852,160,000

Në këtë kod investimi konstatohet se janë përfshirë edhe hartimi i projektit edhe ndërtimi i projektit, ndërkohë që pjesa e ndërtimit duhet të ishte përfshirë në një kod investimi të ri dhe të mos përfshihej në rritje të vlerës së buxhetuar për investimin e parashikuar. Nga analiza e bazës së të dhënave të APP mbi procedurat e prokurimit konstatohet se është hapur procedura për këtë projekt në datë 07.10.2024 nga Ministria e Turizmit dhe Mjedisit me fond limit pa tvsh në vlerën 569,366,644 lekë. Konstatohet se është nënshkruar kontrata me vlerë 546,097,766 lekë pa tvsh me afat zbatimi 24 muaj me OE I....D....K... në datë lidhje kontrate 02.12.2024 dhe vlerë 655,317,319 lekë me tvsh. Kjo kontratë rezulton të jetë regjistruar në SIFQ dhe në të njëjtën kohë edhe kontrata për hartimin e projektit në shumën 6,002,111 lekë me furnitorin A.... me datë kontrate fizike 05.12.2024. Realizimi është kryer në shumën 14,745,961.00 lekë, dhe konstatohet se është realizuar nga AKZM me përshkrim faturë nr. 5789 datë 24.10.2024, kontratë nr. 1445 datë 15.04.2024, ndërkohë që data e kontratës fizike sipas modulit të kontratave rezulton 05.12.2024.

- Programi “Ministria e Arsimit dhe Sporteve”

-18BD079 “Rikonstrukcion i shkollës "Meleq Gostnishti", Bashkia Përmet”

Projekti është çelur në muajin mars 2024 me buxhet në shumën 38,000 mijë lekë për vitin 2024 dhe nuk ka pësuar rishikime gjatë vitit. Projekti nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024, si dhe nuk është planifikuar në PBA 2024-2026, Faza III.

Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt, procedurat e prokurimit kanë filluar më datë 08.07.2024, me fond limit 103,642 mijë lekë pa TVSH. Kontrata është lidhur në datën 06.08.2024, me afat përfundimi 6 muaj, me vlerë 116,795 mijë lekë me TVSH, me operator ekonomik fitues “Z.” SHPK. Konstatohet se gjatë zhvillimit të procedurave të prokurimit dhe në momentin e lidhjes së kontratës ky projekt ka pasur 38,000 mijë lekë fonde për vitin 2024, duke lejuar angazhimin mbi fondet në dispozicion për shumën 78,795 mijë lekë referuar kohëzgjatjes së punimeve (pavarësisht vlerës së dejatuar të buxhetit në vitet e mëpasshme buxhetore.).

-18BD072 “Rikonstrukcion i gjimnazit "Sali Nivica", dhe ambientet sportive, Bashkia Memaliaj”

Projekti është çelur në muajin mars 2024 me buxhet në shumën 55,000 mijë lekë për vitin 2024 dhe me rishikimin në muajin dhjetor është ulur në vlerën 53,557 mijë lekë. Projekti nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024, si dhe nuk është planifikuar në PBA 2024-2026, Faza III.

Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt, procedurat e prokurimit kanë filluar më datë 21.08.2024, me fond limit 148,853 mijë lekë pa TVSH. Fituesi është shpallur në datën 25.10.2024, me afat përfundimi 12 muaj, me vlerë 175,057 mijë lekë me TVSH, me operator ekonomik fitues “S.” SHPK. Konstatohet se gjatë zhvillimit të procedurave të prokurimit dhe në momentin e lidhjes së kontratës ky projekt ka pasur 55,000 mijë lekë fonde për vitin 2024, duke lejuar angazhimin mbi fondet në dispozicion për shumën 120,057 mijë lekë referuar kohëzgjatjes së punimeve (pavarësisht vlerës së dejatuar të buxhetit në vitet e mëpasshme buxhetore.).

-18BD076 “Rikonstrukcion i shkollës "Dëshmorët e Peshkëpisë", Bashkia Selenicë

Projekti është çelur në muajin mars 2024 me buxhet në shumën 25,000 mijë lekë për vitin 2024 dhe me rishikimin në muajin nëntor është rritur në vlerën 45,000 mijë lekë dhe në muajin dhjetor rishikuar me ulje në vlerën 42,264 mijë lekë, vlerë e njëjtë me realizimin. Projekti nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024, si dhe nuk është planifikuar në PBA 2024-2026, Faza III.

Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt, procedurat e prokurimit kanë filluar më datë 15.05.2024, me fond limit 65,882 mijë lekë pa TVSH. Kontrata është lidhur në datën 09.07.2024, me afat përfundimi 7 muaj, me vlerë 75,314 mijë lekë me TVSH, me operator ekonomik fitues “A.2.C.” SHPK. Konstatohet se gjatë zhvillimit të procedurave të prokurimit dhe në momentin e lidhjes së kontratës ky projekt ka pasur 25,000 mijë lekë fonde për vitin 2024, duke lejuar angazhimin mbi fondet në dispozicion për shumën 50,314 mijë lekë referuar kohëzgjatjes së punimeve (pavarësisht vlerës së dejatuar të buxhetit në vitet e mëpasshme buxhetore.).

- 22AC525 “Rikonstrukcion i shkolles 9 vjeçare "Besëlidhja e Malësisë", Bashkia Tropojë

Projekti është çelur në muajin mars 2024 me buxhet në shumën 30,000 mijë lekë për vitin 2024 dhe nuk ka pësuar rishikime gjatë vitit, vlerë e njëjtë me realizimin në fund viti. Projekti nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024, si dhe nuk është planifikuar në PBA 2024-2026, Faza III.

Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt, procedurat e prokurimit kanë filluar më datë 12.07.2024, me fond limit 62,733 mijë lekë pa TVSH. Fituesi është shpallur në datën 11.09.2024, me afat përfundimi 9 muaj, me vlerë 32,733 mijë lekë me TVSH, me operator ekonomik fitues “M. N.” SHPK. Konstatohet se gjatë zhvillimit të procedurave të prokurimit dhe në momentin e lidhjes së kontratës ky projekt ka pasur 30,000 mijë lekë fonde për vitin

2024, duke lejuar angazhimin mbi fondet në dispozicion për shumën 2,733 mijë lekë referuar kohëzgjatjes së punimeve (pavarësisht vlerës së detajuar të buxhetit në vitet e mëpasshme buxhetore.).

“Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale”

- **Projekti 22AC640 “Ndërrhyrje në godinën e A2 në QSUT për kthimin në gjendje pune të shërbimeve shëndetësore”**

Projekti është çelur në muajin Mars me buxhet në shumën 28,000 mijë lekë për vitin 2024, vlerë e cila nuk ka pësuar rishikime gjatë vitit. Projekti nuk ka qenë pjesë e PBA-së. Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 05.04.2024, me fond limit 27,773 mijë lekë pa TVSH. Kontrata është lidhur në datën 12.04.2024, me afat përfundimi 28 ditë, me vlerë 30,716 mijë lekë me TVSH, me operator ekonomik fitues “A.K.” SHPK. Rezulton se gjatë vitit 2024 nuk janë kryer pagesa për këtë kod projekti.

- **Projekti 18BB043 “Rikonstruksion i godinës qendrore të spitalit Gjirokastër”**

Projekti është çelur në muajin Janar me buxhet në shumën 94,618 mijë lekë për vitin 2024, në muajin Maj është rishikuar në rritje për vlerën 28,302 mijë lekë, në Nëntor është rishikuar me ulje për vlerën 14,638 mijë lekë dhe në muajin Dhjetor është rishikuar përsëri me ulje për vlerën 60,000 mijë lekë, duke reflektuar vlerën përfundimtare 48,282 mijë lekë. Projekti është planifikuar në PBA 2024-2026 si në tabelën në vijim:

18BB403	“Rikonstruksion i godinës qendrore të spitalit Gjirokastër”			
	2024 Buxheti	2025 Parashikimi	Pas vitit 2026 Parashikimi	2026 Parashikimi
Kosto totale (në lekë)	149,080,000	276,472,767	47,538,232	126,200,000

Nga auditimi konstatohet se për këtë projekt kanë filluar procedurat e prokurimit më datë 06.08.2024, me fond limit 512,166 mijë lekë pa TVSH. Kontrata është lidhur në datën 04.11.2024, me afat përfundimi 24 muaj, me vlerë 419,477 mijë lekë me TVSH, me operator ekonomik fitues “E. C.” SHPK & “B.N.” SHPK. Gjatë zhvillimit të procedurës së prokurimit dhe në kohën e nënshkrimit të kontratës ky projekt ka pasur në dispozicion 20% të fondeve të nevojshme për lidhjen e kontratës duke qenë angazhim shumë vjeçar. Nga auditimi rezulton se ky alokim fondesh është bërë për qëllim të lidhjes së kontratës duke qenë se pas lidhjes së kontratës, pra për periudhën Nëntor-Dhjetor i janë hequr fonde në vlerën 70,638 mijë lekë.

Në mënyrë të përmblëdhur problematikat e projekteve të mësipërme paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Projekti/P rogrami	Vlera e buxheti t	kontrat a	Vlera/ koha e PBA/p orjekt buxhet e ndrysh me nga detaji mi fillesta r	Pa kal uar ne PB A dhe pro jekt bux het	Mby llur ne fund te vitit me akt nor mati v	Fillimi I prokurimit /kontrata pas 15 tetorit	Shpal lur proku rimi me shum e se fonde t ne dispo zicion	Shper ndarja e fondev e pertej kohezg jatjes se projek tit	Angaz him pa fonde	pake sim fond esh per 20% pas lidhj es se kont rates	Form ulari f 3 me pasak tesi dhe jo I plote	shpern darja e buxhet it nuk ndjek rreulli n 20, 30, 30	Proje kt ne vazhd im pa detaj uar buxh etin e nevoj shem ne dejtai m fillest ar
Furnizimi me ujë dhe kanalizime													
19AF933	963,403 ,390	1,119,97 9,918		x	x		X	X	156,576 ,528				
18BQ517	840,750 ,848	1,007,17 6,390		x	x	x		X	166,425 ,542				
19AE023	548,000 ,000	650,181, 950		x	x	x	X	X	102,181 ,950				
20AD517	705,422 ,200	490,300, 111	x		x	x		X					
Transporti rrugor													

22AG601	1,830,4 19,000	2,031,61 3,980	x				X		201,194 ,980	x			
22AG602	2,167,3 09,000	2,374,64 8,048	x				X		207,339 ,048	x			
22AC317	3,400,0 00,000	3,991,77 9,175		x		x	X	X	591,779 ,175				
22AG702	2,400,0 00,000	2,400,00 0,000		x		x		X		x	x	x	
22AG706	2,400,0 00,000	1,809,68 1,121		x	x	x	X	X		x	x	x	
22AG707	2,400,0 00,000	2,663,42 5,336		x		x	X	X	263,425 ,336	x	x	x	
22AG708	2,400,0 00,000	2,489,41 6,760		x		x	X	X	89,416, 760	x	x	x	
22AG709	2,400,0 00,000	2,556,49 9,941		x		x	X	X	156,499 ,941	x	x	x	
22AG710	2,400,0 00,000	2,531,08 7,157		x		x	X	X	131,087 ,157	x	x	x	
22AC318	1,200,0 00,000	992,051, 483		x	x	x		X		x	x		
21AC805	1,205,6 00,000	1,487,65 7,270			x		X		282,057 ,270			x	
21AC801												x	x
Rruga Elbasan Qafë Thanë	9,600,0 00,000	11,200,0 00,000	x				X	X	1,600,0 00,000				
Zgjerimi i superstrad ës Tiranë Durrës	3,200,0 00,000	3,441,12 1,306		x			X	X					
Programe Zhvillimi FSHZH													
23AB301											x		x
23AB403	1,200,0 00,000	1,038,66 9,810		x		x	X	X					
24AE803		1,002,83 4,000		x		x	X	X					
24AE801	1,120,0 00,000	1,250,00 9,177		x				X	130,009 ,177		x		
24AF501	688,000 ,000	578,829, 334		x		x	X	X			x		
23AB401	137,274 ,000	231,093, 000					X		93,819, 000				x
23AB402	137,274 ,000	361,369, 000					X		224,095 ,000				x
24AF102	520,000 ,000	456,438, 240		x	x	x	X	X		x	x		
24AC201	2,100,0 00,000	1,831,39 2,039		x		x		X					
Infrastruktura vendore dhe rajonale” Fondi Shqiptar i Zhvillimit													
24AF801	1,600,0 00,000	1,426,72 4,190		x		x	X			x			
AKSHI programi E-qeverisja 01140													
20AD434	590,966 ,986												x
20AD433													x
20AD440													x
23AC805	1,442,0 00,000	1,903,81 7,656	x		x	x	X		461,817 ,656				

23AC807	1,137,9 67,000	1,735,99 9,999	x				X		598,032 ,999			x	
23AC806	688,000 ,000	909,599, 999	x		x	x	X		221,599 ,999			x	
23AC801	716,000 ,000	660,009, 600	x		x	x		X				x	
20AD449	520,000 ,000	565,629, 599	x	x					45,629, 599			x	
Programi 04260 Administrimi i pyjeve "Ministria e Turizmit dhe Mjedisit"													
18BE615				x									
Programi													
18BD079				x									
18BD072				x									
18BD076				x									
22AC525				x									

Disa probleme të përgjithshme të hasura gjatë vitit 2024 të cilat kanë ndikuar në monitorimin e projekteve në mënyrë të përmblledhur problematikat paraqiten si në vijim:

- Numri i madh i rialokimeve. Një nga problemet kryesore gjatë vitit 2024 kanë qenë rialokimet e shumta, për të krijuar hapësirë buxhetore për fillimin e projekteve të reja.

- Miratimi i shpenzimeve të reja kapitale shkoi për të siguruar financime brenda vitit për projektet në vazhdim dhe të reja. Nga auditimi janë konstatuar detajime të projekteve me akte normative të cilat nuk ka qenë pjesë e PBA-së 2024-2026 si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024, në 25 raste nga projektet e audituara. Kjo praktikë financimi brenda vitit dobëson besueshmërinë e PBA dhe procesit buxhetor, pasi duhet që projektet e reja të investimeve të hyjnë në buxhet pas proceseve të vendosura të përzgjedhjes dhe miratimit në fillim të vitit. Një pjesë e konsiderueshme e fondeve të disbursuar menjëherë pas miratimit të Aktit Normativ të Dhjetorit, janë përdorur për të mbuluar pagesat e prapambetura të muajve të kaluar për të cilat nuk është detajuar në kohë plani buxhetor apo fatura të viteve të kaluara. Kjo sinjalizon disa problematika si në vijim:

- *Planifikimin e shpenzimeve për projekte që nuk kanë qenë pjesë e procesit formal të buxhetit 2024;*

- *Lejimin e rritjes së borxheve të reja të investimeve në 6-mujorin e parë duke i shlyer me fondet e disbursuara me akte normativ.*

Referuar listës analitike të investimeve publike të detajuara me ligjin fillestar të buxhetit në nivel kod projekti me përshkrimin përkatës konstatohet se financimi i projekteve të investimit publik me financim të brendshëm nuk ka shkuar plotësisht për kontrata në vazhdim nga vitet e kaluara në 7 raste nga projektet e audituara, duke qenë në kundërshtim me Udhëzimin Standart të Zbatimit të Buxhetit nr. 9 datë 20.03.2018, i ndryshuar dhe udhëzimin nr.1 datë 24.01.2024 "Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024" ku në pikën 23 citohet: *Njësitë e qeverisjes qendrore në detajimin e planeve të miratuara për investime do të mbajnë parasysh këto kriteret dhe përparësi në financimin e projekteve: a. Projektet e investimeve të propozuara për financim duhet të jenë pjesë e projekteve të propozuara dhe të shqyrtuara nga Këshilli i Ministrave dhe të paraqitura në Kuvend për vitin 2024; b. Projektet në vazhdim nga viti 2021-2023 ose më parë do të financohen me përparësi dhe duhet të jenë pjesë e prioritetëve të propozuara për financim gjatë vitit 2024. c. Likuidimet e detyrimeve faturave kontraktore të jenë në linjë me ecurinë fizike të punimeve.* Për projektet në vazhdim nga vitet e kaluara, konstatohet se shpërndarja e financimit të tij nuk ndjek përparësinë për projekte në vazhdim gjatë detajimit fillestar si dhe nuk ndjek përcaktimet e detajimit të buxhetit minimalisht 20, 30 dhe 30% në vitet e zbatimit të tij. Megjithatë kontratë në proces, konstatohet se shlyerja e saj është parashikuar të kryhet pas tre viteve buxhetore, duke hapur rrugë projekteve të reja.

Mbyllja e fondeve buxhetore me akt normativ në 11 raste nga projektet e audituara, për projekte të cilat kanë zhvilluar procedura e prokurimit përgjatë periudhës shtator-dhjetor 2024 dhe që në shumicën e rasteve kanë rezultuar edhe me lidhje të kontratave, ka pa mundur regjistrimin e angazhimeve në modulën e kontratave në sistemin informatik financiar të qeverisë për bllokimin e fondeve në nëpërmjet obligimit në sistem. Ngritja e infrastrukturës nëpërmjet detajimit të fondeve të investimeve në masën 20% të vlerës së projekteve më aktin normativ nr. 3 datë 28.08.2024, legjitimuar edhe nëpërmjet pikës 4 të nenit 11 të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024” ku citohet se *“Njësitë e qeverisjes së përgjithshme mund të fillojnë procedurën e prokurimit të fondeve që në muajin shtator të vitit korrent, nëse fondet janë akorduar/regjistruar në sistemin e thesarit për vitin 2025 dhe në vijim, me kushtin që kjo kontratë të bëhet efektive vetëm pas miratimit të ligjit të buxhetit përkatës”*, ka krijuar kushtet për pamundësinë e përdorimit të këtyre fondeve për shkak të kohës në dispozicion për zbatimin e kontratës dhe paralelisht ka detyruar rishpërndarjen e fondeve buxhetore drejt projekteve që realisht kanë qenë të nën financuara dhe në proces gjatë vitit 2024. Lejimi i fillimit të procedurave të prokurimit në muajt e fundit të vitit buxhetor duke hapur projekte të reja investimi publik. Në programe buxhetore në sektorin e infrastrukturës, e-qeverisjes, programeve të zhvillimit dhe ujësjellës kanalizimeve konstatohet se këto veprime sjellin mungesë përputhshmërie me përcaktimet e ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, ku në nenet 50 dhe 51 përcaktohet që *“Ministri i Financave miraton udhëzime për nëpunësit autorizues për procedurat e regjistrimit të angazhimeve. Nëpunësit autorizues të njërive të qeverisjes së përgjithshme mbajnë të dhëna për angazhimet financiare dhe nuk lejojnë ndërmarrjen e angazhimeve të reja, përtej kufirit të fondeve buxhetore të shpërndara. Nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme mund të ndërmarrë angazhime të reja gjatë vitit buxhetor, por jo më vonë se data 15 tetor e çdo viti buxhetor. Angazhimet e ndërmarra nga njësitë shpenzuese jashtë fondeve të parashikuara në ligjin e buxhetit vjetor dhe në vendimin e këshillit të njësisë së qeverisjes vendore për buxhetin ose në kundërshtim me këtë akt ose akte të tjera ligjore, nuk përfshihen si pjesë e detyrimeve financiare të qeverisjes së përgjithshme.”*.

- Nga kryqëzimi i të dhënave të fondeve në dispozicion të projekteve të investimit me financim të brendshëm me të dhënat e fondit limit me të cilën është shpallur procedura e prokurimit sipas bazës së të dhënave të APP mbi prokurimet e vitit 2024 konstatohen 23 raste nga projektet e audituara, në të cilat autoritet kontraktore kanë inicuar procedurat e prokurimit për një vlerë më të lartë se fondet në dispozicion të miratuara sipas shpërndarjes 3-vjeçare të buxhetit të miratuar, në kundërshtim me përcaktimet e nenit 50 të LOB ku përcaktohet *“Nëpunësit autorizues të njërive të qeverisjes së përgjithshme mbajnë të dhëna për angazhimet financiare dhe nuk lejojnë ndërmarrjen e angazhimeve të reja, përtej kufirit të fondeve buxhetore të shpërndara.”*. Edhe përsa i përket afatit në 20 raste nga projektet e audituara, konstatohet se procedurat e prokurimit/ndërmarrja e angazhimit kryehen përtej periudhës 15 tetor të vitit buxhetor, si afati i fundit për ndërmarrjen e angazhimeve të reja sipas përcaktimeve të nenit 51 të LOB ku përcaktohet *“Nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme mund të ndërmarrë angazhime të reja gjatë vitit buxhetor, por jo më vonë se data 15 tetor e çdo viti buxhetor.”*. Këto problematika në projekte të konstatuara më sipër, janë mbartur deri në lidhjen e kontratave përtej fondeve në dispozicion në kundërshtim me përcaktimet e nenit 50 të LOB ku përcaktohet *“Nëpunësit autorizues të njërive të qeverisjes së përgjithshme mbajnë të dhëna për angazhimet financiare dhe nuk lejojnë ndërmarrjen e angazhimeve të reja, përtej kufirit të fondeve buxhetore të shpërndara.”*. Lejimi i prokurimit në fund të vitit buxhetor, si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për menaxhimin jo të duhur të fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.

Problematikë tjetër e konstatuar në 21 raste nga projektet e audituara konsiston në detajimin e fondeve për një periudhë 3-vjeçare ndërkohë që kohëzgjatja e projektit sipas bazës së të

dhënave të prokurimeve nga APP rezulton të jetë më pak se shpërndarja e fondeve (6 muaj, 1 vit apo 2 vjet).

Nga auditimi konstatohet se vlera e detajuar në ligjin fillestar për vitin 2024 në 9 raste për projektet e audituara është më e vogël se kosto e projektit sipas planifikimit në projekt buxhet si dhe shpërndarja e shumave nuk është e njëjtë sipas viteve të fillimit dhe mbarimit.

- Në sektorin e infrastrukturës, në përgjithësi është respektuar rregulli 20%, 30% dhe 30% minimalisht i shpërndarjes së fondeve për 3 vite, por pas lidhjes së kontratës, fondet e investimeve shkurtohen duke i hapur rrugë projekteve të reja dhe duke mos respektuar këtë rregull në vijim, megjithëse në përfundim projekti paraqitet me realizim. Kjo paraqitet në 11 raste nga projektet e audituara Detajimi i fondeve në fillim të vitit është kryer në masën 20% të vlerës së projektit, ndërkohë që pas lidhjes së kontratës, fondet janë pakësuar, për tu rritur përsëri në dhjetor me qëllim rritjen për efekt të realizimit 100% të buxhetit në dhjetor 2024. Në 12 raste të tjera është konstatuar se përfshirja në listën e investimeve publike në projekt buxhet dhe në detajim fillestar të fondeve nuk respekton shpërndarjen e buxhetit sipas viteve në masën 20%, 30% dhe 30% të koston totale të projektit sipas përcaktimeve të VKM nr.887 datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike”, i ndryshuar.

- Përsa i përket planifikimit të investimeve dhe plotësimit të formularëve të projekteve të investimit, konstatohet në 11 raste nga projektet e audituara një plotësim formal dhe me një mungesë analize nga autoritetet kontraktore, duke riskuar që projektet të kalojnë për miratim pa u vlerësuar impakti i tyre real financiar dhe strategjik, duke qenë se ka mungesë të dhënash të mjaftueshme në raport me objektivat, rëndësinë strategjike, përshkrimin e detajuar të projektit etj. Këto janë elementët bazë që justifikojnë ekzistencën e projektit dhe investimin publik. Mungesa e tyre dëmton procesin e prioritizimit dhe rrit riskun e alokimeve joefikase të fondeve publike. Sipas pikës 4.1 të formularit nuk konstatohet të jenë analizuar alternativa të ndryshme për investimin. Referuar formularit të kërkesës për fondet e investimit, konstatohen fusha të paplotësuara të formularit dhe mangësi në pikën 8 “Dokumentacioni në dispozicion në lidhje me projektin”. Gjithashtu në FSHZH praktika aktuale në miratimin e fondeve të investimeve në disa raste konsiston fillimisht në miratimin e fondit si shumë dhe më pas përzgjedhjen e projekteve, në kundërshtim me procedurat e menaxhimit të investimeve publike dhe kuadrin ligjor në fuqi për buxhetin. Prokurimi në lote dhe ndarja në kontrata të ndryshme në objekte me vendndodhje të ndryshme nuk është parashikuar në kërkesë për fondet e investimeve.

- Sipas modulit të pagesave në FSHZH janë konstatuar kryerje të paradhënieve, në masën 10% të vlerës së kontratës. Kryerja e paradhënies është në kundërshtim me përcaktimet e bëra në Udhëzimin nr. 9 datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar, ku përcaktohet “Ndalohet përdorimi i formës së ngurtësimit në llogari të klientit për të gjitha kontratat (investime, shërbime). Përfshirjet nga ky rregull mund të bëhen vetëm për kontrata të rëndësisë së veçantë (për investime dhe shërbime) dhe vetëm me miratim paraprak të Ministrit përgjegjës për Financat. Kushti i kontratës i lidhur në kundërshtim me këtë parashikim, është i pavlefshëm dhe nuk ekzekutohet. Në lidhjen e kontratave për investime nuk lejohet të parashikohet dhënia e fondeve buxhetore në formën e paradhënies, përveç rasteve kur parashikohet në kontratë me referencë të specifikuar të aktit ligjor/nënligjor. Në këto raste paradhënia mund të jetë deri në 10%, por jo më shumë se kufiri i garancisë së kontratës. Struktura përgjegjëse për thesarin evidenton vlerën totale të çdo kontrate/urdhër prokurimi, si dhe grafikun e shlyerjes së kontratës, pasi vërtetohet ekzistenca e fondeve buxhetore vjetore të mjaftueshme në SIFQ, për pjesën e vitit korent të kontratës, të miratuara me ligjin vjetor të buxhetit në strukturën përkatëse buxhetore. Vlera e mbetur e kontratës shumëvjeçare regjistrohet për vitet pasardhëse dhe nuk paraqet realizimin të investimeve kapitale për aq kohë sa nuk bazohet në situacione punimesh faktike, duke përdorur buxhetin e shtetit për financimin e operatorëve privatë ekonomikë.

Në konkluzion, marrja e angazhimeve buxhetore të reja, miratimi i fondeve buxhetore vetëm me qëllimin e lidhjes së kontratës dhe më pas shkurtimi i tyre, çelja e projekteve të investimeve në proces me Akte Normative, mbyllja e investimeve në proces dhe çelja e investimeve publike pa kaluar procedurat e menaxhimit të investimeve publike, çelja e investimeve pa përshkrimin e projektit tregojnë për një planifikim të vështirë të investimeve publike nga ana e institucioneve qendrore dhe vendore shkaktuar dhe nga ndryshimet e shpeshta të buxhetit të forcuara nëpërmjet akteve normative. Çelja e projekteve në infrastrukturën publike, ujësjellës kanalizime, infrastrukturë rrugore dhe programi zhvillimi përgjatë vitit buxhetor me akte normative, pa kaluar procedurat e PBA, ka krijuar kushte për lidhjen e kontratave përtej afatit për marrjen e angazhimeve etj. Këto projekte kanë rritur nevojën për financim për vitet pasardhëse buxhetore ku implementohet edhe pjesa e mbetur e tyre sipas kontratave afatshkurtra që nuk përputhen me buxhetin e parashikuar për shlyerjen e tyre, duke krijuar detyrime për tu paguar edhe pas vitit 2024. Në terma të limiteve të angazhimit konstatohet se nuk respektohen tavanet 3-vjeçare duke angazhuar fonde përtej miratimit nga parlamenti në 19 raste nga projektet e audituara më tepër për një shumë prej 5,722,987,116 lekë, si pasojë e projekteve të reja të investimit dhe duke vështirësuar ndjekjen e monitorimin e duhur nga ana e Ministrisë së Financave.

Marrja e angazhimeve të reja dhe mungesa e monitorimit si pasojë e veprimtarisë së njësive të qeverisjes së përgjithshme krijojnë kushte për krijimin e detyrimeve të prapambetura me efekt në rritjen e presionit për rritjen e borxhit publik si pasojë e mosrespektimit të kufijve të miratuar për shpenzime në vitin buxhetor aktual dhe kufijtë e miratuar për vitet e ardhshme buxhetore. Përcaktimi i limiteve trevjeçare të angazhimeve për çdo njësi të qeverisjes së përgjithshme bëhet në përputhje me parimin e qëndrueshmërisë së borxhit publik, në kuadër të neneve përkatëse 40-51 të Ligjit të Menaxhimit të Sistemit Buxhetor.

Për sa më sipër, pavarësisht nismave të reja në monitorim me vendosjen e kufijve minimal të financimit sipas 3-vjeçarit, referuar problematikave të konstatuara nga auditimi nevojitet një monitorim më i kujdesshëm nga ana e instancave drejtuese të Ministrisë së Financave dhe ushtrimi i një roli më detyrues përkundrejt problematikave të shkaktuara nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme me qëllim dhënien e një sigurie në menaxhimin eficient dhe transparent të fondeve publike.

B. Shpenzimet kapitale me financim të huaj

Financime të huaja, konsiderohen të gjitha fondet nga huat, kreditë dhe grantet që merr Republika e Shqipërisë dhe Këshilli i Ministrave nga shtetet e huaja, organizmat ndërkombëtare, institucionet financiare ndërkombëtare, bankat e huaja, organizatat joqeveritare, etj. Hua/kredi janë të hyrat të marra me kusht kthimi me ose pa interes për financimin e projekteve të përcaktuara brenda fondeve të miratuar ose për financimin e deficitit buxhetor që jepen nga institucionet financiare të huaja mbi bazën e marrëveshjeve të përkatëse. Ndërsa, grant janë të ardhurat e përfituara në formën e dhurimit, pa kusht kthimi, pa interes, për një qëllim të përcaktuar ose jo, të cilat përdoren për financimin e veprimtarisë në përputhje me politikat të caktuara dhe që jepet mbi bazën e një marrëveshje.

Sipas ligjit nr. 115, datë 25.11.2021 “Për buxhetin e vitit 2022”, ligjit nr. 84, datë 24.11.2022 “Për buxhetin e vitit 2023”, ligjit nr. 97, datë 07.12.2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, planifikimi total i investimeve të huaja për vitin 2024 paraqitet në tabelën në vijim:

Planifikimi	Planifikuar në vitin 2022 për 2024	Planifikuar në vitin 2023 për 2024	Planifikuar në vitin 2024 për 2024	Akti normativ nr. 5 datë 19.12.2024
Shpenzime kapitale me financim të huaj	40,430	50,030	44,030	28,830

Konstatohet se programimi i investimeve kapitale me financim të huaj ndër vite për vitin 2024 paraqet diferenca të konsiderueshme, ndërkohë që vetëm për vitin 2024, planifikimi fillestar në raport me planin përfundimtar paraqet shkurtime në rreth 15 miliard lekë ose rreth 34%. Kjo tregon një planifikim jo të kujdesshëm i cili nuk reflekton kërkesat reale si dhe shërben si një mjet për ndryshimin e fondeve përgjatë vitit buxhetor drejt zërave të tjerë buxhetorë. Ndryshimet e buxhetit për shpenzimet kapitale me financim të huaj të cilat kanë dhënë efekte

në programet buxhetore dhe ministritë linjës/institucionet e tjera përkatëse paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Kodi	Emërtimi i Institucionit / Programit	Ligji fillestar 2024	Akti Normativ nr .1	Akti Normativ nr. 5
		Financimi i Hua	Financimi i Hua	Financimi i Hua
5	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	3,002,574	3,002,574	1,163,883
04220	Siguria ushqimore dhe mbrojtja e konsumatorit	604,000	604,000	188,732
04250	Zhvillimi Rural duke mbesht. Prodh. Bujq, Blek, Agroind dhe Market.	2,229,151	2,229,151	975,151
04230	Mbështetje për Peshkimin	169,423	169,423	0
6	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	19,444,064	13,844,064	12,097,902
04520	Transporti rrugor	2,488,132	3,488,132	3,397,470
04540	Transporti Detar	8,610,000	10,000	8,500
04550	Transporti Hekurudhor	3,202,393	4,202,393	4,262,393
04610	Mbështetje për rrjetet e komunikacionit	20,000	20,000	0
06370	Furnizimi me Ujë dhe Kanalizime	2,243,539	3,243,539	1,659,539
04320	Mbështetje për Energjinë	2,880,000	2,880,000	2,770,000
10	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	1,220,690	520,690	562,690
01110	Planifikimi, Menaxhimi dhe Administrimi	400,000	400,000	562,000
01150	Menaxhimi i te Ardhurave Doganore	120,690	120,690	690
04130	Mbështetje për Zhvillim Ekonomik	200,000		
09240	Arsimi i Mesëm (profesional)	400,000		
06190	Strehimi	100,000		
11	Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë	820,000	820,000	465,000
09450	Arsimi Universitar	300,000	300,000	70,000
09770	Fonde për Shkencën	500,000	500,000	395,000
08140	Zhvillimi i Sportit dhe Rinisë	20,000	20,000	0
12	Ministria e Kulturës/MEKI	40,000	740,000	621,600
08220	Trashëgimia Kulturore dhe Muzetë	20,000	20,000	2,700
08230	Arti dhe Kultura	20,000	20,000	1,000
04130	Mbështetje për Zhvillim Ekonomik		200,000	55,500
09240	Arsimi i Mesëm (profesional)		400,000	562,400
06190	Strehimi		100,000	0
13	Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	1,060,000	1,060,000	1,090,000
07220	Shërbimet e Kujdesit Parësor	158,000	158,000	118,000
07330	Shërbimet e Kujdesit Dytësor	852,000	852,000	972,000
10430	Perkujdesi Social	50,000	50,000	0
14	Ministria e Drejtësisë	110,000	110,000	0
01110	Planifikimi, Menaxhimi dhe Administrimi	110,000	110,000	0
16	Ministria e Brendshme	386,622	386,622	122,972
01110	Planifikimi, Menaxhimi dhe Administrimi	0	0	1,900
03140	Policia e Shtetit	386,622	386,622	116,622
01160	Prefekturat dhe Funksionet e Deleguara te Pushtetit Vendor	0	0	4,450
17	Ministria e Mbrojtjes	12,212,050	12,212,050	5,247,453
02120	Forcat e Luftimit	10,200,000	10,200,000	4,827,953
10910	Emergjencat Civile	2,012,050	2,012,050	419,500
26	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	590,000	590,000	240,600
05320	Programe për mbrojtjen e Mjedisit	390,000	390,000	190,000
06220	Menaxhimi i Mbetjeve Urbane	200,000	200,000	50,000
30	Gjykata Kushtetuese	0	0	1,500
03320	Veprimtaria Gjyqësore Kushtetuese	0	0	1,500
50	Instituti Statistikës	100,000	100,000	110,000
01320	Veprimtaria Statistikore	100,000	100,000	110,000
56	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	4,500,000	6,100,000	6,670,000
06210	Programe Zhvillimi	4,500,000	6,100,000	6,670,000
57	Qendra Kombëtare e Kinematografisë	0	0	2,400
08220	Mbështetja e veprimtarisë kinematografike	0	0	2,400
73	Komisioni Qendror i Zgjedhjeve	23,800	23,800	23,800
01620	Zgjedhjet e përgjithshme dhe lokale	23,800	23,800	23,800
87	Institucione te tjera Qeveritare	520,200	520,200	410,200
05640	Administrimi I ujrave	193,000	193,000	193,000
01150	Shërbime te tjera	91,000	91,000	91,000
01140	e-Qeverisja	160,000	160,000	50,000
01330	Menaxhimi dhe Zhvillimi i Administratës Publike	76,200	76,200	76,200
TOTALI		44,030,000	40,030,000	28,830,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Efekti më i madh në këtë ndryshim konstatohet se ka ardhur nga ndryshimi i burimit të financimit për projektin madhor për “Portin e ri tregtar - Porto Romano, Durrës” në rreth 8.9 miliard lekë, duke rritur njëkohësisht vlerën e financimit për vitin 2024 vetëm një muaj pas miratimit të ligjit dhe ende pa u kryer procesi i detajimit fillestar të investimeve, me Aktin

Normativ nr. 1.

Gjithashtu me Aktin Normativ të fund vitit në 19.12.2024, në Ministrinë e Mbrojtjes, programi “Forca e Luftimit”, janë pakësuar fondet buxhetore vetëm 12 ditë nga mbyllja e vitit buxhetor në vlerën 5.4 miliard lekë, për të reduktuar efektet e mosrealizimit në treguesit e konsoliduar fiskalë.

Sipas projekt ligjit të buxhetit, ligjit për buxhetin e vitit 2023, Akteve Normative për ndryshimin e tij dhe tabelës fiskale të buxhetit të konsoliduar, planifikimi dhe realizimi i investimeve me financim të huaj për vitin 2023, paraqitet si në tabelën më poshtë:

Emërtimi	Projekt buxheti	Ligji fillestar	A.N.1	A.N.3	A.N.5	Fakti 2024	Diferenca fakt-plan
Financimi Huaj	44,030	44,030	40,030	40,030	28,830	17,427	-11,403

Në projekt buxhetin e vitit 2024 dhe ligjin e buxhetit, investimet me financim të huaj janë planifikuar në vlerën 44,030 milionë lekë. Me Aktin Normativ nr. 1, datë 21.02.2024, shpenzimet për investimet e huaja janë planifikuar në vlerën 40,030 milionë lekë, duke u ulur për vlerën 4,000 milionë lekë krahasuar me planifikimin fillestar, ndërsa me Aktin Normativ nr. 5, datë 19.12.2024, shpenzimet kapitale me investim të huaj janë planifikuar në vlerën 28,830 milionë lekë, duke u ulur më tej për vlerën 11,200 milionë lekë. Rezulton se shpenzimet kapitale me financim të huaj janë realizuar në vlerën 17,427 milionë lekë ose në masën 60.4% krahasuar me planin përfundimtar, me mos realizim në vlerën 11,403 milionë lekë. Ndërsa në krahasim me planin fillestar, shpenzimet kapitale me financim të huaj, janë realizuar në masën 39.58%, ose me mos realizim në vlerën 26,603 milionë lekë.

Kundrejt vitit 2023, shpenzimet kapitale me financim të huaj janë realizuar më shumë për vlerën 3,666 milionë lekë ose janë realizuar më shumë në masën 26.6%.

Referuar Tabelës së Treguesve Fiskalë të Konsoliduar, realizimi i investimeve me financim të huaj përgjatë vitit buxhetor 2024 paraqitet si në tabelën në vijim:

Në milion lekë

Viti 2024	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qershor	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nentor	Dhjetor
Financimi Huaj	513	966	3,281	3,952	5,052	6,161	7,921	9,511	10,955	12,979	14,355	17,427

Sipas të dhënave të vendosura në dispozicion nga Drejtoria e Thesarit, ku regjistrohet zbatimi i projekteve me financim të huaj, realizimi i investimeve kapitale me financim të huaj grant paraqitet në shumën 4,778.45 milion lekë, ndërsa realizimi i investimeve kapitale me financim të huaj kredi paraqitet në shumën 12,904.06 milion lekë, në total 17,682.51 milion lekë. Në krahasim me raportimin në treguesit e konsoliduar fiskalë konstatohet një diferencë në shumën 255,51 milion lekë, e cila rezulton si pasojë e financimit të huaj të raportuar në shpenzimet e buxhetit vendor në shumën 262 milion lekë dhe projekteve me financim të huaj që raportohen në degët e thesarit sipas skemës përkatëse në shumën 6 milion lekë (+262 milion-6 milion=256 milion lekë).

Disbursimet

Referuar bazës së dhënave të investimeve me financim të huaja, në fund të vitit 2024, disbursimet janë regjistruar në vlerën 17,725.07 milionë lekë, nga të cilat disbursimet për investimet me financim të huaj në formë granti, janë regjistruar në vlerën 4,757.29 milionë lekë, ndërsa disbursimet për investimet me financim të huaj në formë kredie, janë regjistruar në vlerën 12,967.776 milionë lekë. Sipas raportimit në treguesit e konsoliduar fiskalë, të ardhurat nga ndihmat për projekte të destinuara për investime janë paraqitur në shumën 4,961 milion lekë, me një diferencë prej 203,71 milion lekë, e cila është argumentuar me projektet me skemë të plotë thesari. Përsa i përket disbursimeve për projekteve me financim të huaj, informacioni analitik i paraqitur për kreditë është i njëjtë me vlerën e raportuar në treguesit fiskalë të konsoliduar për huanë afatgjatë të marrë në seksionin nën deficit, në shumën 12,968 milion lekë.

Në zbatim të udhëzimit të Ministrit të Financave nr. 13 datë 18.12.2024 “Për procedurat e mbylljes së llogarive vjetore të buxhetit për vitin 2024”, kapitulli IV, pika 14 përcakton

se “Procesi i regjistrimit në SIFQ dhe rakordimit me kreditorët për financimet e huaja midis strukturave përgjegjëse të thesarit, borxhit dhe njësive të qeverisjes së përgjithshme përfundon brenda datës 10.02.2025”. Rakordimi ndërmjet strukturave të borxhit dhe thesarit konstatohet se është kryer me anë të akt-rakordimit nr. 2974 datë 10.02.2025 “Akt-rakordim i kredive të disbursuara gjatë vitit 2024”. Në këtë akt-rakordim pasqyrohen diferenca të cilat sipas shpjegimeve të paraqitura konstatohet se rezultojnë nga komisionet e disbursimit të huave të cilat janë regjistruar si pjesë e borxhit nga struktura e borxhit por janë pasqyruar për neto nga ana e thesarit si dhe disbursimet të cilat lidhen me mbështetje buxhetore. Nga auditimi konstatohet se rakordimi i të dhënave ndërmjet dy strukturave është kryer në monedhë origjinale dhe jo në monedhë kombëtare. Sipas të dhënave të administruara nga drejtoria e thesarit në lidhje me disbursimet e kredive të cilat janë pasqyruar në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar konstatohet se disbursimet e borxhit të jashtëm janë raportuar në shumën 12,968 milion lekë, ndërsa disbursimet nga mbështetja buxhetore janë raportuar në shumën 12,366 milion lekë, në total në shumën 25,334 milion lekë. Nga të dhënat e pasqyruara në sistemin e borxhit dhe disbursimeve të huave të marra gjatë vitit 2024 për projekte të reja pa në vazhdim konstatohet se janë regjistruar disbursime në shumën 25,843 milion lekë, nga të cilat mbështetje buxhetore në shumën 12,827 milion lekë, 129.6 milion lekë komisione disbursimi për projekte dhe 12,886.9 milion lekë disbursime për projekte. Përsa më sipër konstatohet se disbursimet për projekte së bashku me komisionet e disbursimit raportohen në shumën 13,016 milion lekë sipas borxhit dhe 12,968 milion lekë sipas thesarit, me një diferencë në shumën 48 milion lekë, e cila sipas shpjegimeve konsiston në diferencat e kursit të këmbimit nga raportimi i njësive të zbatimit të projektit në thesar ndërkohë që në sistemin e borxhit pasqyrohen të regjistruara me kursin e datës ën të cilin ka ndodhur disbursimi. Për pjesën e mbështetjes buxhetore, raportimi sipas thesarit në shumën 12,366 milion lekë në treguesit fiskalë ndryshon nga raportimi sipas borxhit në shumën 12,827 milion lekë, për një diferencë në shumën 461 milion lekë, e cila konstatohet se përfshin projektin 2301EBRD “Përmirësimi i aksesit të barabartë në shërbimet publike nëpërmjet Gov tech”. Përsa më sipër konstatohet se rakordimi ndërmjet strukturave nuk kryhet në monedhë kombëtare sipas paraqitjes në treguesit fiskalë dhe diferencat janë shkaktuar nga paraqitja në baza neto sipas hyrjes në llogari nga thesari pa marrë parasysh efektin e komisioneve të disbursimit. Gjithashtu, konstatohet se nuk është kryer rakordim për huatë me mbështetje buxhetore.

Nga auditimi rezulton se, në fund të vitit 2024, për 4 projekte investimi me financimit të huaj, konkretisht 4 grante në vlerën 19.2 milionë lekë, disbursimet janë regjistruar në vlerë negative. Tabela në vijim paraqet projektet disbursimet e të cilëve janë regjistruar në vlerë negative.

Në milion lekë

Përshkrimi i projektit	Kodi projektit	Shuma
GRADUA Universiteti i Tiranës	GM11080	(1,611)
DEVELOPMENT OF MASTER PROGRAM-MEP&M UD	18CJ909	(480)
CROSS BORDER OI UBT	18BD808	(4,930)
Joined For SUsTrainability	23AD002	(12,194)
Totali		(19,215)

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Referuar pikës 2.13, të Udhëzimit të MFE nr. 35, datë 21.09.2020 “Për kontrollin, regjistrimin, përdorimin, rakordimin, raportimin dhe publikimin e fondeve të financimeve të huaja në kudër e marrëveshjeve ndërkombëtare”, disbursimet janë hyrjet; të ardhura në para ose në natyrë nga kreditorët apo donatorët në favor të Njesisë së Zbatimit të Projektit sipas marrëveshjes së miratuar, të nënshkruar midis palëve. Regjistrimi i disbursimeve në vlerë negative nuk ka logjikë ekonomike, deri sa kemi të bëjmë me të ardhura, si dhe ul vlerën totale të disbursimeve, pasi nëse nuk do ishin regjistruar disbursime me vlerë negative, vlera totale e disbursimeve në fund të viti 2024, do të ishte 17,744.28 milionë lekë.

Regjistrimi i disbursimeve të më sipërme, është jo në përputhje me Udhëzimin e MFE nr. 35, datë 21.09.2020, pika 6.3, ku citohet se: “Disbursimet nga huatë dhe kreditë e financimeve të

huaja regjistrohesh si të hyra të Buxhetit të Shtetit, ndërsa disbursimet nga ndihmat dhe grantet regjistrohesh si të ardhura”.

Nga auditimi me përzgjedhje i projekteve të investimit me financim të huaj, u konstatuan problematikat si në vijim:

-Nga auditimi mbi bazën e të dhënave të financimit dhe realizimit të financimit të huaj, konstatohen 123 projekte në shumën 326,909 mijë lekë të cilat nuk kanë plan buxhetor për realizimin e tyre edhe pas ndryshimit me AN nr. 5, datë 19.12.2024. Në vijim paraqiten 10 projektet me vlerën më të lartë.

Tabela: Projekte investimesh të huaj me kredi, të realizuara pa plan buxhet
lekë

Në

Institucioni	Programi	Kodi	Projekti	Realizimi
Fondi i Zhvillimit Shqiptar	06210	GM56014	Mbështetje për sistemin e furnizimit me Ujë në zonat rurale	99,265,370
Aparati i Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	07330	KM13017	FAZA E DYTE E ZBATIMIT TE MASTER-PLANIT TE QSUT- kredi e CEB-it (perfundimi i dy kateve te sp.te ri te ndertuar dhe rikonstruksioni i 6-katshit) vazhdim I Master Planit	69,524,760
Qendrushmeria nga Klimes dhe Zhvillimit te Bujqesise	04250	18AL205	Rritja e perpushterise me standartete e sigurise dhe cilesise se Ushqimit. B Boterore	18,798,860
Universiteti i Tiranes	09770	20AB267	UT_Projekti USE IPM Universiteti i Tiranes	11,773,580
Agjencia shtetërore e programimit strategjik dhe koordinimit të ndihmës	01150	GM15018	Asistence Teknike Greqi- Shqiperi 2014-2020	9,936,850
Universiteti i Tiranes	09770	18CJ918	Universiteti i Tiranës_Projekti i SEAVIEËS(ADRION) i	7,598,550
Rektorati i Universitetit te Mjekesise Tirane	09770	18CJ931	UMT-Projekti i Toëards Large-Scale Adaption And Tailored Implementation Of Evidencebased Primary Cancer Prevention Programmes In Europe And Beyond/iPIECESi, pjesë e programit HORIZON EUROPE	7,001,390
Fondi i Zhvillimit Shqiptar	06210	24AA305	Kosto Operacionale (Nderim i urave te qendrueshme i Bankes Boterore)	5,800,000
Universiteti i Tiranes	09770	23AD013	UT_Projekti GREEN EEB Universiteti i Tiranes	5,171,410
Universiteti i Tiranes	09770	20AB264	UT_Projekti i INTEKTEKNOLOGJITMETOD MESIMDHENIE Universiteti i Tiranes	4,177,020

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

-Nga auditimi i investimeve kapitale me financim të huaj), u konstatua se, **126 projekte** në vlerën **1,007,695 mijë lekë**, janë realizuar në **tejkalim të planit të buxhetit** të miratuar, fakt i cili tregon për një monitorim formal nga ana e Ministrisë së Financave. Projektet me vlerën mbi 10 milionë lekë tejkalim paraqiten si në vijim:

Tabela Projekte investimesh të huaj me kredi, tejkalim të planit buxhetor
lekë

Në

Institucioni	Programi	Kodi	Emertim projekti	Plan buxhet Dhjetor 2024	Realizimi Dhjetor 2024	Tejkalimi
Agj. Kombet. Arsimit form. Prof dhe Kualifikimeve	09240	18BS306	PROSEED Arsimit Profesional	16,995,014	221,044,400	204,049,386
Njesia e Koordinimit te Projektit Permiresimi i Sistemit te Shendetesise HSIP	07330	KM13021	Permiresimi i sistemit te shendetesise	627,000,000	746,314,210	119,314,210
Njesia e Manaxhimit te projektit te ndertimit te segmentit rrugor Qukes Qafe Ploce, Lot 1 dhe Lot 2	04520	KM06112	Ndërtim segmenti rrugor Qukës - Qafë Pllaçë Loti 2	1,050,000,000	1,149,999,990	99,999,990
Fondi i Zhvillimit Shqiptar	06210	GM56014	Mbështetje për sistemin e furnizimit me Ujë në zonat rurale	-	99,265,370	99,265,370
Aparati i Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	07330	KM13017	FAZA E DYTE E ZBATIMIT TE MASTER-PLANIT TE QSUT- kredi e CEB-it (perfundimi i dy kateve te sp.te ri te ndertuar dhe rikonstruksioni i 6-katshit) vazhdim I Master Planit	-	69,524,760	69,524,760
Agj. Kombet. Arsimit form. Prof dhe Kualifikimeve	09240	18BS301	Skills for Job	129,322,410	193,899,760	64,577,350
Drejtoria e Përgjithshme e Ujesjelles Kanalizimeve	06370	GM06081	Programi i infrastruktures Bashkiake III dhe IV	24,000,000	70,095,100	46,095,100
Instituti i Statistikave	01320	GM50002	Projekti i Regjistrimit te pergjithshem te popullsise e banesave	55,000,000	92,826,520	37,826,520
Instituti i Statistikave	01320	GM50009	SALSTAT-Statistika te forta vendore Shqiptare	14,000,000	40,380,900	26,380,900
Qendrushmeria nga Klimes dhe Zhvillimit te Bujqesise	04250	18AL205	Rritja e perpushterise me standartete e sigurise dhe cilesise se Ushqimit. B Boterore	-	18,798,860	18,798,860
Instituti i Statistikave	01320	20AF701	IPA 2019 Multi-beneficiary statistical cooperation programme	41,000,000	55,109,000	14,109,000
Universiteti i Tiranes	09770	20AB267	UT_Projekti USE IPM Universiteti i Tiranes	-	11,773,580	11,773,580
Fondi i Zhvillimit Shqiptar	06210	18BO301	Mbështetje për sistemin e furnizimit me Ujë në Zonat Rurale RËS IV Himare-Kredi	1,001,026,737	1,011,054,500	10,027,763

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Realizimi i projekteve të investimeve me financim të huaj pa pasur plan buxheti apo në tejkalim të planit buxhetor të miratuar, si dhe mos marrja e masave për sistemin e tyre nëpërmjet riallokimeve gjatë vitit apo gjatë procesit të rishikimit të buxhetit është në kundërshtim me pikën 28 të Udhëzimit Plotësues të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2023” ku citohet se: “Plani i miratuar në ligjin e buxhetit për financimet e huaja, është kufiri i cili duhet të respektohet gjatë procesit të kryerjes së shpenzimeve, si për projektet me skemë të plotë thesari ashtu edhe për projektet me skemë të pjesshme thesari (jashtë TSA-së, në bankat e nivelit të dytë). Në rast të tejkalimit të planit të shpenzimeve njësitë e qeverisjes qendrore do të marrin masa për sistemin e tyre nëpërmjet riallokimeve gjatë vitit dhe gjatë procesit të rishikimit të buxhetit”.

-Nga auditimi konstatohet mbi klasifikimin e projekteve me financim të huaj, konstatohet se janë raportuar si investime kapitale fonde të cilat janë përdorur për paga, sigurime shoqërore, shëndetësore dhe operative të tjera në shumën **513,793 mijë lekë nga grantet dhe 62,288 mijë lekë nga kreditë.**

Mbi raportimin e të dhënave për projektet me financim të huaj nga Njësitë e Zbatimit të Projekteve (NJZP)

Në lidhje me raportimin e të dhënave të projekteve me financim të huaj, nga NJZP në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, për vitin 2024, nga auditimi rezulton se:

- Bashkia Kamzë nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Mjedis i pastër në shkollë” për muajin Qershor 2024.
- Bashkia Tiranë nuk ka bërë raportim të projekteve me financim të huaj Grante “Economic Resilience for Vulnerable Groups” dhe “Inclusive EduJobs” për muajin Maj 2024.
- Bashkia Tiranë nuk ka bërë raportim të projekteve me financim të huaj Grante “Cap. Cit. Coll. Comm. Challeg. Hazardous East. Manag. Yer. Earsaë Tiranë”, “Inclusive EduJobs” dhe “Young Artists Cross Border Laboratory”, për muajin Qershor 2024.
- Bashkia Durrës nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “EUSAIR 4 Youth BD” për muajin Qershor 2024.
- Bashkia Pukë nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “EBashkia për të rinjtë” për muajin Qershor 2024.
- Bashkia Roskovec nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Rivitalization C.C.C Kurjan” për muajin Qershor 2024.
- Bashkia Cërrik nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Cross-border Fireshield” për muajin Qershor 2024.
- Bashkia Berat nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Multifunctional Service in Education” për muajin Qershor 2024.
- Bashkia Mallakastër nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Social Care Services in Mallakastra” për muajin Qershor 2024.
- Shkolla 9 vjeçare “Zylyftar Veleshnja” nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Këndi Sportiv Shkolla Z Veleshnja” për muajin Gusht 2024.
- Shkolla e mesme profesionale “Kolin Gjoka”, nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Big Art” për muajin Gusht 2024.
- Bashkia Fushë-Arrëz nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Këndi Sportiv Shkolla Z Veleshnja” për muajin Gusht 2024.
- Shkolla profesionale “Karl Gega” nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Candi-Karl Gega” për muajin Gusht 2024.
- Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Rikonstruksioni dhe pajisja e 5 Poliklinikave” për muajin Gusht 2024.
- Qendra Spitalore Rajonale e Tiranës “Shefqet Ndroqi” nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Diagnosing Infections QS-Shefqet Ndroqi” për muajin Tetor 2024.
- Qendra e Botimeve për Diasporën nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Diaspora Publishing Center” për muajin Tetor 2024.
- Agjencia Shtetërore e Programimit Strategjik dhe Koordinimit të Ndihmës nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Asistenca Teknike Balkanmed dhe “SA SKILLS SASPAC” për muajin Tetor 2024.
- Bashkia Tropojë nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Active Tropoja Youth” për muajin Tetor 2024.
- Bashkia Tiranë nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Cap. Cit. Coll. Comm. Challeg. Hazardous East. Manag. Yer. Earsaë Tiranë”, “Food Trails”, “Economic Resilience for Vulnerable Groups”, “Cross-border Fireshield” dhe “First Step”, për muajin Tetor 2024.

- Shkolla 9 vjecare “Zylyftar Veleshnja” nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Këndi Sportiv Shkolla Z Veleshnja” për muajin Dhjetor 2024.
 - Agjencia Kombëtare e Arsimit Profesional dhe Kualifikimeve, nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “MoMaVET”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “CultiVET MBZHR”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Agjencia për Eficencën e Energjisë, nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “EUCLID AEE”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Bashkia Tiranë nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Cap.Cit.Coll.Comm.Challeng.Hazardous East.Manag.Yer.Ëarsaë Tiranë”, “Food Trails”, “Economic Resilience for Vulnerable Groups”, “Young Artists Cross Border Laboratory”, “Home Care for Elderly”, “Inclusive EduJobs”, “Sera edukative në shkollën Kosova”, “Fame Cluster”, “Surf BT” dhe “First Step”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Bashkia Vlorë nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “Inv 101 një rrjet për vler. e perbashk. Të fluks.të mat.në zonën turistike”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Bashkia Kavajë nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “Përmirësim i Eficencës së Energjisë”, “Geta BK”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Bashkia Rrogozhinë nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “Fuqizimi i Udhëheqësve të Ardhshëm”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Universiteti Bujqësor i Tiranës nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “Erasmus+Capacity buildings UBT”, “Interreg Adrion AMOCEAB UBT” për muajin dhjetor 2024.
 - Komisioni Qendror i Zgjedhjeve nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “Mbështetje KQZ-Edukim Qytetar”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Shkolla e Mesme Profesionale Kamëz nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “V2V-AL”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Qendra Kombëtare e Transfuzionit të Gjakut nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “RIPRESA-AID QKTGJ”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Bashkia Librazhd nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “FHUB BL”, “UNPO-YOUTH BL”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Qendra Spitalore Rajonale e Tiranës “Shefqet Ndroqi” nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “Diagnosing Infections QS-Shefqet Ndroqi”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “B-VISA 20230 AKB”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Bashkia Fushë-Arrëz nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “NJVNR-Shërbim për komunitetin”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Bashkia Tropojë nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grant “Active Tropoja Youth”, për muajin Dhjetor 2024.
 - Bashkia Roskovec nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj Grante “Rivitalization C.C.C Kurjan” për muajin Dhjetor 2024.

 - Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj **Kredi** “Rehabilitim i efencës energjetike në konvikte studentore”. Për muajin nëntor është kredituar vlera 281,633 Euro.
 - Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj **Kredi** “Rehabilitim i efencës energjitike në konvikte studentore” për muajin Dhjetor 2024. Për muajin dhjetor është kredituar vlera 281,633 Euro.
 - Bashkia Vlorë nuk ka bërë raportim të projektit me financim të huaj **Kredi** “Menaxhimi i Mbetjeve të ngurta Vlorë” për muajin Dhjetor 2024. Për muajin dhjetor është kredituar vlera 75,112 Euro.
- Mungesa e raportimit nga ana e NJZP është në kundërshtim me afatin e përcaktuar në germën a), pika 6.6 të Udhëzimit të MFE nr. 35, datë 21.09.2020 “Për kontrollin, regjistrimin,

përdorimin, rakordimin, raportimin dhe publikimin e fondeve të financimeve të huaja në kudër e marrëveshjeve ndërkombëtare”, ku citohet: “... **Brenda datës 5 të çdo muaji**, NJZP duhet të paraqesë në strukturat përgjegjëse për Thesarin në ministrinë përgjegjëse për financat, **raportimin e të dhënave të disbursimeve (kredi/grant) dhe shpenzimet për muajin paraardhës, progresive për projektet respektive që ato mbulojnë...**”

Rezulton se Ministria e Financës dhe Ekonomisë, institucioneve të mësipërme, u ka dërguar shkresa me lëndë “Tërheqje vëmendje”, ku u ka kërkuar marrjen e masave për raportimin në kohë dhe me cilësi për të dhënat financiare lidhur me financimin e huaj.

Nga auditimi konstatohet se disa institucione në mënyrë të përsëritur kanë vijuar të mos raportojnë si psh: Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Bashkia Tiranë, Bashkia Roskovec, Qendra Spitalore Rajonale e Tiranës “Shefqet Ndroqi”, Shkolla 9 vjeçare “Zylyftar Veleshnja” etj.

Megjithatë në asnjë rast nga Ministria e Financave nuk është vijuar me masa administrative në kundërshtim me pikën 7.3 të Udhëzimit nr. 35 datë 21.09.2020 “Për kontrollin, regjistrimin, përdorimin, rakordimin, raportimin dhe publikimin e fondeve të financimeve të huaja në kuadrin e marrëveshjeve ndërkombëtare” dhe pikën 10.2 të udhëzimit nr. 10 datë 12.07.2024 ku parashikohet se “Në rastet e konstatimeve të qëndrimeve që kanë të bëjnë me mosrespektimin e përsëritur të afateve kohore apo pasaktësi në raportimin mujor duke iu referuar legjislacionit në fuqi, do të procedohet me masa administrative”.

C. Fondi i rindërtimit

Në nenin 7, të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024” është cituar se: “Fondi i rindërtimit për përballimin e pasojave të tërmetit të vitit 2019 prej 7,000 milionë lekësh përdoret për të përballuar kostot për projektet e miratuara dhe të pa financuara të viteve të mëparshme dhe pjesa e mbetur për projekte të reja. Ky fond shton kufijtë e shpenzimeve për çdo ministri dhe institucion në nivel programi dhe kufijtë e transfertës së pakushtëzuar, të miratuar në tabelat 1 dhe 3, të përmendura në nenet 11 e 15 të këtij ligji...”. Sa më sipër **fondet e rindërtimit** përdoren për përballimin e pasojave të tërmetit të vitit 2019, pra për projekte specifike të cilat **kanë kusht rindërtimin e objekteve të cilët kanë pësuar dëmtime nga tërmeti**. Përdorimi i termit transfertë e pakushtëzuar për projektet e rindërtimit është jo në përputhje me nenin 3, pika 12 e ligjit nr. 68, datë 27.04.2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”, i ndryshuar, ku citohet se: “**Transferta e pakushtëzuar** është një transfertë e dhënë nga buxheti i shtetit për njësitë e vetëqeverisjes vendore, **pa kusht, pa interes dhe pa të drejtë kthimi**”.

Sipas projekt ligjit të buxhetit, ligjit për buxhetin e vitit 2024, Akteve Normative për ndryshimin e tij dhe tabelës fiskale të buxhetit të konsoliduar, planifikimi dhe realizimi i fondit të rindërtimit për vitin 2024, paraqitet si në tabelën më poshtë.

në milion lekë

Emërtimi	Projekt buxheti	Ligji fillestar	A.N.1	A.N.3	A.N.5	Fakti 2024	Diferenca fakt-plan
Fondi i Rindërtimit	7,000	7,000	7,000	9,000	9,000	8,271	-729

Burimi: Ministria e Financave

Referuar ligjit fillestar të buxhetit, fondi i rindërtimit është planifikuar në shumën 7,000 milionë lekë, ndërsa me Aktin Normativ nr. 3, datë 28.08.2024, ky fond është planifikuar në shumën 9,000 milionë lekë, duke u rritur për vlerën 2,000 milionë lekë. Sipas të dhënave të gjeneruara nga SIFQ, rezulton se fondi i rindërtimit është realizuar në shumën 8,271 milionë lekë, nga të cilat, shpenzimet për qeverisjen qendrore janë realizuar në shumën 542.6 milionë lekë për shpenzime kapitale, ndërsa shpenzimet e qeverisjes vendore janë realizuar në shumën 7,728.8 milionë lekë (5,478.3 milionë lekë për shpenzime kapitale dhe 2,250.5 milionë lekë për shpenzime operative dhe transfertat te të tretët).

Nga auditimi konstatohet se raportimi në zërin e shpenzimeve kapitale në tabelën e treguesve fiskalë si nën komponent i investimeve kapitale të fondit të rindërtimit denatyrton vlerat e raportuara për investimet kapitale. **Kjo pasi referuar të dhënave të SIFQ konstatohen të**

paktën 2,250.5 milion lekë shpenzime nga fondi i rindërtimit që lidhen faktikisht me shpenzimet korrente

Gjithashtu nga auditimi konstatohet se shpenzimi dhe raportimi i fondeve të rindërtimit është kryer në llogari të ndryshme për natyrë të njëjtë të fondeve të alokuara. Kjo është konstatuar në Bashkinë Krujë, Bashkinë Kavajë dhe Bashkinë Mirditë ku janë shpenzuar fondet operative në llogarinë 606 (të destinuar për transfera drejt individëve) për shpenzime për investime në kuadër të projekteve të investimit me bazë rindërtimin e banesave.

Konstatohet se në vlerën e raportuar te tabela e treguesve fiskalë janë përfshirë edhe shpenzimet për rindërtimin që janë realizuar nga të ardhurat e veta të institucioneve, në vlerën totale 36.5 milionë lekë, nga të cilat 27.2 milionë lekë nga të ardhurat e veta të njësive të qeverisjes vendore dhe 9.3 milionë lekë nga të ardhurat e veta të Drejtorisë së Përgjithshme të Policisë së Shtetit. Raportimi në realizim i këtyre fondeve si pjesë përbërëse e fondit të rindërtimit është realizuar nëpërmjet rritjes së autorizuar me të ardhurat e veta, ndërkohë që procesi i rindërtimit është parashikuar të realizohet me financim nga buxheti qendror, duke dëshmuar për mungesën e financimit të nevojave në kohën e duhur dhe me fondet e duhura nga qeverisja qendrore.

Rezulton se për projektet e rindërtimit është përdorur i njëjti kod projekti/prodakti për disa investime të ndryshme, duke mos identifikuar specifikisht investimet e kryera për çdo projekt/prodakt, ku për projektet e rindërtimit të financuara nga qeverisja qendrore janë përdorur në total 9 kode projektsh. Kjo sjell vështirësi në ndjekjen, monitorimin dhe auditimin e ecurisë të secilit prej tyre.

Konstatohet se në ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, fondet për rindërtimin janë planifikuar në shumën 9,000 milionë lekë për vitin 2024, ndërsa në tabelën 4 “Treguesit Fiskalë të konsoliduar”, bashkëlidhur po këtij ligji, vlera e planifikuar për fondin e rindërtimit për vitet 2025 është 2,000 milionë lekë dhe për vitin 2026 është 0 lekë. Pra, rezulton se kosto totale e projekteve të deritanishme të miratuar me VKM, nuk është shoqëruar/mbuluar me ndryshim dhe paraqitje të drejtë të vlerës së planifikuar me ligjin e buxhetin për fondet e rindërtimit në vitet buxhetore vijuese. Referuar të dhënave të vendosura në dispozicion nga Drejtoria e Buxhetit konstatohet se kosto totale e fondeve të shpërndara sipas VKM-ve të miratuara nga 2020-2024 paraqitet në shumën 122,794 milion lekë, ndërkohë që realizimi faktik për të njëjtën periudhë paraqitet në shumën 100,030 milion lekë, duke rezultuar në një diferencë në shumën 22,764 milion lekë si në tabelën e mëposhtme:

Në milion lekë

	Kosto projekti	Fakt (2020)	Fakt (2021)	Fakt (2022)	Fakt (2023)	Fakt (2024)	Fakt total (2020-2024)	Mbetur për financim
Qendrori	35,119	7,255	11,628	8,208	3,701	555	31,347	3,772
Vendori	87,675	9,447	18,120	20,905	12,483	7,728	68,683	18,992
Total Vendor + Qendror	122,794	16,703	29,748	29,112	16,184	8,283	100,030	22,764

Diferenca e konstatuar prej 22,764 milion lekësh tregon një mungesë të financimit të nevojshëm për fondin e rindërtimit, e cila nuk është pasqyruar në tabelat shoqëruese të ligjit të buxhetit për vitet e ardhshme buxhetore. Kjo evidenton një mospërputhje midis planifikimit buxhetor dhe nevojave reale të projekteve të rindërtimit, duke mbartur riskun për realizimin e tyre në përputhje me financimin e parashikuar ligjor, referuar angazhimeve të ndërmara në periudhat e mëparshme.

Në vijim të mos planifikimit të fondeve të nevojshme në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar në buxhetin e vitit 2024 dhe për vitet në vijim konstatohet se nuk janë respektuar përcaktimet e bëra në ligjin 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, përse i përket nenit 7 ku citohet “Fondi i rindërtimit për përballimin e pasojave të tërmetit të vitit 2019 prej 9,000 milionë lekësh përdoret për të përballuar kostot për projektet e miratuara dhe të pa financuara të viteve të mëparshme dhe pjesa e mbetur për projekte të reja.”, pasi gjatë vitit 2024 jo vetëm që nuk janë financuar të plota projektet në vazhdim nga vitet e kaluara, por miratuar VKM të

reja. Këto VKM janë pasqyruar në aneksin b të raportit të zbatimit të buxhetit duke paraqitur më poshtë vetëm VKM të cilat janë miratuar **vetëm 4 ditë përpara mbylljes së vitit buxhetor**, duke e bërë të pamundur përdorimin e këtij fondi si më poshtë:

Njësia përfituese	VKM	Emërtimi	Shuma
Bashkia Kamëz	Nr.833 datë 26.12.2024	"Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rikonstruksionit të njësive individuale të banimit në bashkinë Kamëz"	24,750
Bashkia Kamëz	Nr.836 datë 26.12.2024	"Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rikonstruksionit të njësive individuale në bashkitë Kamëz, Mirditë, Shijak dhe Krujë"	42,101
Bashkia Mirditë	Nr.836 datë 26.12.2024	"Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rikonstruksionit të njësive individuale në bashkitë Kamëz, Mirditë, Shijak dhe Krujë"	17,109
Bashkia Shijak	Nr.836 datë 26.12.2024	"Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rikonstruksionit të njësive individuale në bashkitë Kamëz, Mirditë, Shijak dhe Krujë"	109,393
Bashkia Krujë	Nr.836 datë 26.12.2024	"Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rikonstruksionit të njësive individuale në bashkitë Kamëz, Mirditë, Shijak dhe Krujë"	380,455
Bashkia Durrës	Nr.837 datë 26.12.2024	"Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rindërtimit të banesave individuale në bashkitë Durrës, Kamëz, Mirditë, Shijak, Krujë dhe Vorë"	204,966
Bashkia Kamëz	Nr.837 datë 26.12.2024	"Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rindërtimit të banesave individuale në bashkitë Durrës, Kamëz, Mirditë, Shijak, Krujë dhe Vorë"	173,720
Bashkia Mirditë	Nr.837 datë 26.12.2024	"Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rindërtimit të banesave individuale në bashkitë Durrës, Kamëz, Mirditë, Shijak, Krujë dhe Vorë"	126,653
Bashkia Shijak	Nr.837 datë 26.12.2024	"Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rindërtimit të banesave individuale në bashkitë Durrës, Kamëz, Mirditë, Shijak, Krujë dhe Vorë"	70,023
Bashkia Krujë	Nr.837 datë 26.12.2024	"Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rindërtimit të banesave individuale në bashkitë Durrës, Kamëz, Mirditë, Shijak, Krujë dhe Vorë"	132,642
Bashkia Vorë	Nr.837 datë 26.12.2024	"Për përdorimin e fondit të rindërtimit për financimin e rindërtimit të banesave individuale në bashkitë Durrës, Kamëz, Mirditë, Shijak, Krujë dhe Vorë"	211,197

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Për problematikat e mësipërme, përgjegjësitë janë sipas Udhëzimit Standard të Zbatimit të Buxhetit nr. 9, datë 20.03.2018, "Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit", i ndryshuar, (gjurma e auditimit për procedurat për shpërndarjet e fondeve buxhetore, gjurma e auditimit për procedurat e rishpërndarjes së fondeve buxhetore, gjurma standarde e auditimit për ekzekutimin e shpenzimeve), VKM nr. 887, datë 27.12.2022 "Për procedurat e menaxhimit të investimeve", e ndryshuar dhe përcaktimeve të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar, ku përfshihen përgjegjësitë, detyrat dhe funksionet e Nëpunësve Zbatues dhe Nëpunësve Autorizues të Njësive të Qeverisjes së Përgjithshme dhe rolit të Ministrisë së Financave dhe Këshillit të Ministrave, respektivisht të ndara për investimet kapitale me financim të brendshëm, investimet kapitale me financim të huaj dhe fondin e rindërtimit.

Për sa është trajtuar në këtë pjesë të Raportit të Auditimit nga ana e Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit është paraqitur observacioni **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025** ku janë paraqitur pretendimet përkatëse mbi projekt raportin e auditimit trajtuar si në vijim:

Pretendimi i subjektit:

Në lidhje gjetjen dhe rekomandimin nr. 32 ...

-shprehemi se këto projekte janë çelur pas miratimit të akteve normative të cilat në vetvete janë ndryshime apo axhustime që i bëhen ligjit vjetor të buxhetit, pra pavarësisht se projektet janë miratuar në mes të vitit buxhetor këto projekte janë miratuar bazuar në tavanet buxhetore që janë miratuar me Akt Normativ. Gjithashtu, në Aneksin 1 të VKM 887, është parashikuar se projektet të cilat përmbushin kriteret e vendimit mund të përfshihen në PBA apo **Buxhetin Vjetor**. Njëkohësisht këto projekte kanë kaluar procedurat e miratimit në NSPP miratuar me VKM. Pavarësisht se këto projekte nuk kanë qenë të miratuara brenda taveve buxhetore këto projekte kanë qenë të përfshira si kërkesa shtesë nga ministritë e linjës dhe institucionet buxhetore.

- pavarësisht se këto projekte nuk janë përfshirë brenda taveve të PBA nuk do të thotë se këto projekte nuk janë paraqitur nëpërmjet kërkesave buxhetore të ciklit të PBA. Institucionet paraqesin kërkesa buxhetore edhe mbi tavanet e miratuara por për shkak të kufizimeve në tavane këto kërkesa nuk janë përfshirë në buxhetin e vitit. Gjithashtu, VKM-ja nr. 887/2022 e ndryshuar ka përcaktuar që këto projekte përfshihen në PBA-në ose në buxhetin vjetor, çka nënkupton se ato miratohen përmes rishikimeve të ligjit vjetor të buxhetit ose përmes krijimit të hapësirave për t'i akomoduar brenda taveve të miratuara.

- ...shprehemi se rialokimi është bërë në kuadër të mirëmenaxhimit të fondeve buxhetore pasi për këto projekte vlerat e akorduara nuk mund të realizoheshin gjatë vitit buxhetor. ... Në vijim janë ndërmarrë masa që çdo fond i pakësuar në vitin aktual duhet të shoqërohet me shtimin e fondeve në vitin pasues dhe e kundërta për projektin që shtohet në vitin aktual duhet të pakësohen fondet në vitin pasues. Kjo masë është bërë me qëllim që të mos hapen projekte të reja pa kaluar ciklin e PBA etj dhe do të prodhojë efektet në vitin 2025 e në vijim.

...vlerësojmë se ecuria e projekteve të investimeve fillimisht monitorohet nga institucionet të cilat zbatojnë projektet. Nga ana jonë në procesin e detajimit fillestar gjithmonë u bëhet me dije institucioneve nëse identifikohen projekte të cilat nuk janë likuiduar plotësisht. Nga ML-të dhe IB-të

është konfirmuar se për këto projekte nuk do të kishte likujtime gjatë vitit. Në këto kushte është vijuar me detajimin e fondeve buxhetore sipas kërkesave.

- ...ju informojmë se lidhja e kontratave pas datë 15 Tetor, është në përgjegjësi direkte të Autoriteteve Kontraktore dhe jo e DMIP, por ju bëjmë me dije se në VKM 807/2016, e ndryshuar është përcaktuar se data 15 Tetor ka të bëjë me ndalimin e publikimit të procedurave të reja dhe jo të atyre që janë në vazhdim, Njëkohësisht, përjashtohen projektet të cilat janë miratuar në Akte Normative.

- ...vlerësojmë se nëse vlera e prokurimit është më e lartë se vlera e Formularit të Konceptimit të projektit është përgjegjësi direkte e autoriteteve kontraktore dhe marrje angazhimesh përtej fondeve buxhetore, por konstatojmë që marrja e angazhimeve është në përputhje me vlerën e plotë të projektit përcaktuar sipas Formularit të Konceptimit të Projektit të Investimit. Për sa kohë nga Ministria e linjës është raportuar se një projekt i caktuar realizohet për më shumë se 3 vite nga ana jonë do të respektohet kjo ndarje e fondeve buxhetore. Në lidhje me programimin e fondeve përtej viteve të PBA bëjmë me dije se patjetër që në vitet pas PBA do të programohen fonde për të gjitha ato projekte të cilat nuk mund të përfundojnë brenda një periudhe 3-vjeçare. Për analogji një projekt që do të fillonte në vitin e dytë apo të tretë të PBA programimi i fondeve për pjesën tjetër do të bëhej në vitet pas PBA kur kemi të bëjmë me projekte shumëvjeçare. Në çdo rast programimi i fondeve për këto projekte bëhet për projektet që studimi i fizibilitetit parashikon se nuk mund të mbyllen në një periudhë 3-vjeçare. Gjithashtu bëjmë me dije se programimi i fondeve bëhet në përputhje me vlerat e Formularëve përkatës dhe studimeve të fizibilitetit. Ky programim është në linjë edhe me parimin e vijimësisë. Gjithësesi nga ana jonë do të nisin procedurat e inspektimit në mënyrë që të verifikohet çdo rast.

-.... Në lidhje me gjetjen se kontratat e përfundimit të projekteve nuk përputhen me planin financiar të detajuar, por përfundojnë në periudha më të shkurtra kohore vlerësojmë se kjo është përgjegjësi direkte e autoriteteve kontraktore dhe risk për buxhetin për krijimin e detyrimeve të prapambetura. Në çdo rast nga ana jonë do të bëhet monitorimi i projekteve dhe në rastet e identifikuara do të raportohet në strukturat përgjegjëse.

-Në lidhje me gjetjen se janë detajuar 20% të vlerës së projektit në vitin e parë dhe më pas kjo vlerë është pakësuar me aktin normativ të fundvitit vlerësojmë se kjo është në përputhje me përcaktimet e ligjit vjetor të buxhetit sipas të cilit *“Fondet e parashikuara për projektet e reja të investimeve në masën 20% të vlerës totale të projektit, pas lidhjes së kontratës, mund të rialokohen, në masën që lejon plani i zbatimi të kontratës për vitin e parë buxhetor dhe në rast se konfirmohet nga Autoriteti Kontraktor”*. Ky përcaktim ka të njëjtën fuqi me ligjin organik. Në çdo rast pakësimi i fondeve për këtë projekte bëhet vetëm me kërkesë të ministrive të linjës dhe pas një analize në Ministrinë e Financave. Pamundësia e realizimit të fondit 20% në vitin e parë është përgjegjësi direkte e institucioneve buxhetore të cilat kërkojnë miratim projektesh përgjatë vitit buxhetor.

-Në lidhje me gjetjen se janë lidhur kontrata përtej datës 15 Tetor vlerësojmë se së pari kjo është përgjegjësi e autoriteteve kontraktore dhe së dyti përcaktimi për të mos marrë angazhime përtej afatit të 15 Tetorit përjashton nga ky rregull projektet e miratuara nëpërmjet Akteve Normative.

-Në lidhje me vlerësimin se nuk është respektuar ndarja e fondeve në masën 20%-30%-30% në disa projekte vlerësojmë se përgjithësisht kjo lidhet me projekte të cilat janë çelur në vitin 2023, periudhë të cilën VKM 887/2022 e ka përjashtuar nga ky rregull. Ndërkohë në lidhje me gjetjen se ky rregull nuk është respektuar në projektin Elbasan-Lekaj nuk shprehemi dakord pasi ky përcaktim ka për qëllim disiplinimin e angazhimeve dhe përfundimin në kohë të projekteve. Në këto kushte në studimin e fizibilitetit dhe në Formularin e Konceptimit të Projektit të Investimit është parashikuar se ky projekt do të zhvillohet në Lote e cila është në përputhje edhe me VKM 887/2022. Në secilin nga lotet e çelura është bërë detajimi i vlerave përkatëse 20%-30%-30% në përputhje me përcaktimet e VKM-së. Në këtë këndvështrim për këto projekte as nuk krijohen detyrime të prapambetura por edhe projekti zhvillohet me faza sipas studimit të realizuar. Çelja e 20% në vitin e parë e 30% në vitet vijuese do të kërkonte që në vitin 2024 të çelej rreth 80 milionë Euro për këtë projekt vlerë e cila qartësisht është e ditur që nuk mund të realizohet dhe miratimi i saj do të krijonte keq menaxhim të financave publike.

-Në lidhje me gjetjen se mosrealizimi i 20% të vlerës së plotë të projektit në vitin e parë do të krijojë problematikë në vitet në vijim, vlerësojmë se kjo qëndron pasi çdo mosrealizim i tanishëm do të kërkojë fonde buxhetore për vitet në vijim por gjithashtu për disa projekte të tjera në të cilat do të alokohen këto fonde do të lirohen hapësirat që ishin parashikuar në vitet në vijim. Gjithësesi nga ana jonë është ndërmarrë iniciativa e formularit për rialokim projektesh në udhëzimin e Zbatimit të buxhetit të viti 2025 që çdo pakësim i fondeve në një projekt ekzistues duhet të shoqërohet me shtimin e fondeve në

vitet në vijim dhe në projektin që i shtohen fondet në vitin aktual duhet ti pakësohen fondet në vitin në vijim.

-Në lidhje me përmbajtjen e formularëve të Konceptimit të Projekteve të Investimit, ku është vërejtur se ekzistojnë disa mangësi në mënyrën e plotësimit, pranojmë gjetjet e auditimit. Megjithatë, theksojmë se nga ana jonë realizohet një punë intensive me çdo institucion që paraqet propozime për projekte investimi pranë Ministrisë së Financave, me qëllim plotësimin sa më të saktë të formularëve. Gjithashtu, është konstatuar se në të gjitha institucionet, stafet e ministrive të linjës kanë mangësi të theksuara në përgatitjen e projekteve. Në këto kushte kemi ndërmarrë iniciativa që ti trajnojmë dhe në bashkëpunim me Bankën Botërore dhe ASPA-n gjatë viti 2024 dhe në fillim të vitit 2025 kemi përfunduar një cikël trajnimesh me ministrinë e linjës. Në rast se nga ana jonë do të respektohej pikë për pikë plotësimi i Formularëve të Konceptimit të Projekteve të investimeve disa projekte nuk do të miratoheshin, por kjo gjë do të pengonte zhvillimin e vendit. Nga ana jonë në mënyrë graduale po rriten kërkesat për plotësimin korrekt të Formularëve, pasi edhe nga institucionet ka mungesë kapacitetesh për të plotësuar korrekt pikë për pikë kërkesat e VKM-së. Gjatë këtyre proceseve në disa raste na janë vonuar së tepërmi nga ML-të plotësimi korrekt çka ka çuar në vonesa miratimi. Nga ana tjetër janë pranuar formular me mangësi të vogla të cilat i kemi konsideruar si jo të rëndësishme parësore. Në disa raste në projektet e FSHZH ku sipas gjetjes nuk mund të identifikohet vend ndodhja specifike e projektit është një problematikë e identifikuar edhe nga ana jonë dhe grupit të auditimit të KLSH i është vënë në dispozicion edhe komentet tona që i kemi bërë FSHZH mbi këtë çështje. Gjithsesi jemi duke punuar vazhdimisht me ministrinë e linjës që të bëhet plotësimi korrekt i formularëve.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 33 ... ju informojmë se në këtë kod janë të detajuara shpenzimet takuese për Fondin Shqiptar të Zhvillimit të cilat lidhen me menaxhimin e projektit të caktuar dhe i detajohen FSHZH bazuar në VKM-në nr. 226, dt. 21.03.2017. Këto kosto duhet të përfshihen në shpenzime kapitale pasi janë të lidhura drejtpërdrejtë me menaxhimin e projekteve të caktuara. ... Në lidhje me vlerësimin se kostoja lokale e parashikuar për bashkëfinancimin e programit IPARD është klasifikuar si investim, bëjmë me dije se kodi në të cilin parashikohen shpenzimet e bashkëfinancimit për programin IPARD lidhet drejtpërdrejtë me financimin e huaj, i cili për vendin tonë konsiderohet si investim për Shqipërinë. Në këto kushte, edhe kostoja e bashkëfinancimit duhet të paraqitet si investim.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 35 ... vlerësojmë se nga Ministria e Financave bëhet monitorimi i vazhdueshëm i projekteve të investimeve publike, por në ndryshimet që janë bërë ligjit të buxhetit me Akte Normative në total investimet janë shtuar çka automatikisht do të shtojë edhe numrin e projekteve të cilat do të përfshihen brenda tavaneve buxhetore. Nga ana tjetër çdo ndryshim që i është bërë buxhetit të vitit bëhet gjithmonë sipas kërkesave të ministrive të linjës dhe informacionit që çdo institucion buxhetor raporton në Ministrinë e Financave. MF nuk ndërmerr nisma për ndryshime të ligjit vjetor të buxhetit pa kryer një analizë të nevojës dhe urgjencës për ndryshime. Vlerësimi fillestar është i institucioneve buxhetore pasi janë ato që njohin më mirë nevojat dhe problemet mbi projektet dhe Ministria e Financave bën parashikimet e fondeve sipas propozimeve të institucioneve dhe duke respektuar kuadrin ligjor. Çdo risk i materializuar për projektet para së gjithash është një mungesë e saktë vlerësimi që është bërë nga institucionet buxhetore.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 36 ... do të ndërmerren masat e nevojshme që detajimet e fondeve në vitet pasuese të kryhen nga Nëpunësi i parë Autorizues dhe rishpërndarjet sipas kërkesave të nenit 44 të LOB.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 37 ... sqarojmë se problematika e paraqitjes së kërkesës me emërtesën “Projekte të reja investimi”, është një problematikë e identifikuar dhe nga ana jonë dhe një shqetësim por referuar legjislacionit në fuqi FSHZH është një institucion jo buxhetor dhe kontraktohet për të realizuar projekte me fonde publike. Projektet e FSHZH miratohen nga Bordi Drejtues i FSHZH. Nga ana jonë në analizat e PBA të përcjella në Fazat e mëvonshme i është rekomanduar që të mos përcillen më kërkesa për fonde buxhetore me emërtesën “Projekte të reja investimi” por të përcillen të detajuara dhe në Bordin Drejtues të FSHZH të miratohen nëpërmjet fazave të PBA.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 38 ... vlerësojmë se në lidhje me ndryshimet e Aktit Normativ të muajit gusht, bëjmë me dije se ato lidhen me shtesa fondesh për disa projekte të caktuara në disa ministri linje. Nga rishikimi i tavaneve të financimit për projektet e investimeve, nga ana jonë janë vlerësuar dhe janë financuar projektet më prioritare të paraqitura nga ministrinë e linjës përkatëse. ... Në lidhje me gjetjen se disa projekte nuk respektojnë rradhën prioritare duke i çelur me vlera të vogla në detajimin fillestar dhe duke kërkuar financime shtesë gjatë vitit, vlerësojmë se, Ministria e Financave

nuk ka një mekanizëm për të detyruar institucionet buxhetore të planifikojnë më tepër fonde përtej atyre të përcaktuara në pikën 11 të VKM 887/2022. Është përgjegjësi e institucioneve propozuese të vlerësojnë prioritetet dhe ecurinë e projekteve që ato zbatojnë. Në lidhje me prokurimin në fund të vitit vlerësojmë se afatet dhe kriteret janë të përcaktuara në ligj dhe VKM dhe është nën përgjegjësinë e Autoriteteve Kontraktore të mos marrin angazhime në fund të vitit buxhetor kur e kanë të pamundur që të bëjnë realizimet fizike dhe financiare të projekteve.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 39 ... vlerësojmë se detyrimet e prapambetura të cilat janë krijuar duhet të likujdohen, por njëkohësisht nga ana jonë monitorohet në mënyrë të vazhdueshme për të mos krijuar detyrime të prapambetura duke mos çelur projekte të reja. Njëkohësisht nga ana jonë janë marrë masa që nëpërmjet AN-ve të miratuara të likujdohen detyrimet që janë krijuar. Në këto kushte, do të bëhet verifikimi i plotë i të gjitha rasteve të krijimit të detyrimeve, si dhe janë marrë masa që në VKM e re të procedurave të menaxhimit të investimeve institucionet ti raportojnë këto detyrime të detajuara me kodet përkatëse të investimit dhe të argumentuara me arsyet e krijimit të detyrimit të prapambetur. Gjithashtu ndryshimet në udhëzimin vjetor të zbatimit të buxhetit të vitit 2025, formularët e rialokimeve kanë ndryshuar duke i përmirësuar. Në lidhje me konstatimin se detyrimet e prapambetura duhet të njihen si investime në vitin që ato kanë ndodhur pavarësisht nga momenti i pagesës bëjmë me dije se njohja e shpenzimit në momentin që ka ndodhur bëhet për efekte kontabiliteti, ndërkohë që nga ana jonë shpenzimet për investime janë raportuar për efekt plani buxhetor dhe fakti referuar taveve buxhetore ligjore. Neni 61 i LOB i cituar në akt konstatimin tuaj ka të bëjë me kontabilizimin dhe regjistrimin e shpenzimeve dhe të ardhurave. Në lidhje me rekomandimin Ministria e Financave do të vlerësojë rast pas rasti çdo detyrim të prapambetur të krijuar dhe do të referojë strukturat përkatëse për përgjegjësitë.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 40 ... shprehemi në parim dakord dhe do të reflektohet në dokumentet e ardhshme, por bëjmë me dije se në këtë listë nuk paraqiten pasaktësi në vlerat e financimit të të 3-viteve buxhetore, vitit të buxhetit dhe 2 viteve pasuese.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 41 ... vlerësojmë se është përtej kompetencave të Ministrisë së Financave pasi Lista administrohet nga SASPAC dhe MF shprehet me mendim mbi projektin e përcjellë.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 42 ... vlerësojmë se Ministria e Financave ka zhvilluar jo vetëm një monitorim formal, por edhe një ndjekje të vazhdueshme dhe aktive gjatë gjithë vitit. Çdo javë përgatiten raporte financiare të detajuara mbi ecurinë e projekteve të investimeve, të cilat i prezantohen ministrit të Financave dhe, në mënyrë të njëjtë, Këshillit të Ministrave. Përveç këtyre raporteve financiare, Drejtoria e Menaxhimit të Investimeve Publike përgatit raporte mujore të bazuara në informacionin e siguruar nga ministritë përgjegjëse..... Megjithatë, në disa projekte kanë vazhduar të shfaqen problematika të njëjta me ato të viteve të kaluara, duke treguar sfidat e vazhdueshme në menaxhimin dhe koordinimin e tyre. Gjithashtu, dëshirojmë të theksojmë se Drejtoria e Menaxhimit të Investimeve Publike nuk ka mundur të realizojë plotësisht sistemin e kodeve për projektet, për shkak të mungesës së informacionit të plotë dhe të saktë nga ministritë e linjës dhe institucionet buxhetore. Për shembull, në listën e projekteve të identifikuar nga grupi i auditimit, figurojnë projekte të cilat kanë planin e miratuar në një kod produkti, ndërsa shpenzimet e faktuara janë regjistruar në kode të ndryshme, për shkak të historikut apo mungesës së koordinimit ndërmjet njësive të zbatimit të projekteve dhe institucioneve buxhetore. Kjo ka çuar në situata ku shpenzimet janë tejkaluar ose janë realizuar pa një plan të qartë dhe të miratuar paraprakisht, duke vështirësuar kontrollin dhe menaxhimin efektiv të fondeve. Kjo problematikë është e përhapur kryesisht në grantet për të cilat në udhëzimin nr.10 të Ministrit të financave janë bërë ndryshime duke i kaluar me skemë të plotë thesari. ...Në lidhje me konstatimin mbi regjistrimin e disa projekteve me vlerë negative vlerësojmë se nuk është në përgjegjësinë e DMIP. Gjithashtu në ligjin vjetor të buxhetit të vitit 2025 janë marrë angazhime që projektet e reja duhet të kenë të planifikuar fondet përkatëse. Në rast se nuk kanë të buxhetuar fondet përkatëse në udhëzimin e zbatimit të buxhetit është parashikuar në aneks procedura që duhet të ndjekin institucionet për të buxhetuar fondet përkatëse.

Qëndrimi i grupit të auditimit:

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 32, sqarojmë:

-detajimi i projekteve me akte normative me vlera të konsiderueshme përgjatë vitit 2024, nuk ndjek ciklin e menaxhimit të rregullt të shpenzimeve buxhetore sipas ligjit organik të buxhetit dhe futja e tyre përgjatë vitit është kryer me akte të tjera nënligjore dhe në kuadër të kërkesave shtesë, me qëllim respektimin e parimeve të sistemit buxhetor. Paraqitja në PBA përfshin vitet e mëpasshme buxhetore

ndërkohë që fondet buxhetore janë kërkuar dhe miratuar edhe për vitin 2024. Akumulimi i detyrimeve të prapambetura dëshmon mungesën e hapësirës fiskale për financimin e projekteve të reja në dokumenta në diskutim si PBA që nuk kanë marrë ende miratimin e duhur ligjor për buxhetet e viteve të ardhshme ndërkohë që autoriteti për miratimin e fondeve në nivel 3-vjeçar është i Kuvendit.

- përsa i përket mbështetjes në autoritetet kontraktore për projektet që nuk janë paguar plotësisht, sqarojmë se roli i MF është pikërisht në monitorimin e aktivitetit të kërkesave të autoriteteve kontraktore nëpërmjet monitorimit të kontratave edhe nëpërmjet moduleve përkatëse në SIFQ. Për respektimin e prioriteteve, sqarojmë se roli i MF është në monitorimin e kontratave ekzistuese nëpërmjet informacionit mbi mbartjen e kontratave në vazhdim në fillim të çdo viti buxhetor dhe nëpërmjet këtij mekanizmi ushtrohet vendimmarrja e miratimit të fondeve, bazuar edhe në kërkesën e njërive të qeverisjes së përgjithshme. I njëjti arsyetim vlen edhe për kontratat për të cilat mbyllen fondet me akt normativ në fund të vitit, duke qenë se MF detyrohet të menaxhojë edhe regjistrimin e obligimeve dhe në rast të dijenisë mbi shkelje të disiplinës buxhetore për këto përcaktime, ndërmerr masat përkatëse bazuar në veprimet e njërive të qeverisjes së përgjithshme.

-për lidhjen e kontratave pas 15 tetor, është referuar përgjegjësia e autoriteteve kontraktore dhe VKM 807/2016, e cila në hierarkinë e ligjeve nuk ka precedencë mbi parashikimet e ligjit organik të buxhetit, kjo referuar edhe logjikës e mënyrës së funksionimit të ciklit të angazhimeve dhe shpenzimeve buxhetore.

-në lidhje me vlerën e prokurimit përkundrejt vlerës së formularëve dhe shtrirjes kohore të fondeve në propozim është pranuar problematika duke planifikuar nisjen e procedurave të inspektimit, monitorimit dhe raportimi në strukturat përgjegjëse.

-në lidhje me pamundësinë e përdorimit të 20% të fondeve si pasojë e projekteve të reja të hapura në fund të vitit buxhetor, megjithëse është referuar neni përkatës i ligjit të buxhetit vjetor, sqarojmë se nuk respektohen afatet dhe procedurat e paraqitura në ligjin organik të buxhetit, dhe për rrjedhojë, nuk ka rëndësi apo vlerë se sa fuqi ka secili ligj, por pasojat që sjellin përcaktime konfliktuale ligjore. Pranohet përgjegjësia direkte e autoriteteve kontraktore ndërkohë që sjellim në vëmendje rolin monitorues të MF në kuadër të mirëadministrimit të planit buxhetor.

- në lidhje e ndarjen 20%-30%-30% për disa projekte pavarësisht se lidhet me projektet e vitit 2023 përgjithësisht, për rastet e vitit 2024 nuk janë paraqitur argumente për projektin dhe jo lotet siç përcakton VKM-ja. Mosrespektimi i rregullit 20-30-30 është konstatuar edhe në projektet e programit e-qeverisja.

-për alokimin e fondeve 20% në vitin e parë është pranuar për aq kohë sa është reflektuar masa në UZB të vitit 2025. Përsa i përket alokimit të 20% për vitin e parë dhe pamundësisë së realizimit në vitin e parë, sqarojmë se është rrjedhojë e kërkesës së njërive të qeverisjes së përgjithshme e miratuar nga MF për lejin e projekteve të reja në fund të vitit buxhetor dhe konstatimi është pasojë e veprimeve të bllokimit që MF duhet të kishte ndërmarrë në kuadër të mirë menaxhimit të fondeve të investimeve.

-për mangësitë në formularët e projekteve janë pranuar mangësitë e konstatuara.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 33, sqarojmë se nga FSHZH nuk raportohen situacione dhe fatura si pjesë e investimit që kryen buxheti i shtetit, për rrjedhojë, observacioni nuk merret në konsideratë. Për programin IPARD, sqarojmë se edhe pjesa përkatëse për mbështetje fermerësh me grante me burim financimi të huaj duhet të raportohet si transfertë dhe jo investim kapital. Në ligjin për menaxhimin e sistemit buxhetor nuk ka përcaktim që fondet me financim të huaj janë investim për Shqipërinë, pasi këto fonde sipas rastit mund të përdoren për investime apo shpenzime operative, për rrjedhojë observacioni nuk merret në konsideratë.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 35, sqarimet e paraqitura janë të përgjithshme dhe drejtohen në aktivitetin e autoriteteve kontraktore që kanë shkaktuar konstatimet e paraqitura nga KLSH.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 36, janë pranuar gjetja dhe rekomandimi.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 37, janë pranuar gjetja dhe rekomandimi.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 38, janë paraqitur pretendime mbi përgjegjësinë e autoriteteve kontraktore për problematikën e identifikuar ndërkohë që roli i MF është në monitorimin e këtyre problematikave. Theksojmë se MF ka të gjitha mundësitë për monitorim nëpërmjet modulit përkatës në SIFQ të angazhimeve për të bërë të mundur mbikëqyrjen e kontratave në proces gjatë detajimit të fondeve buxhetore, si një mjet për miratimin në vijim të kërkesave të autoriteteve kontraktore.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 39, janë pranuar gjetja dhe rekomandimi dhe është pretenduar njohja e shpenzimeve si një çështje e raportimit financiar.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 40, janë pranuar gjetja dhe rekomandimi.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 41, është pretenduar se nuk është përgjegjësi e MF, ndërkohë që sqarohet se është dokument mbi të cilin duhet të organizohet puna e MF sipas përcaktimeve të VKM nr.887 dhe pranohet përgjegjësia që duhet të miratohet në afat nga KM.

Në lidhje me gjetjen dhe rekomandimin 42, është pranuar ekzistenca e problematikave të trajtuara në gjetje duke paraqitur dhe arsyet e ekzistencës së tyre.

Përsa më sipër, observacioni merret në konsideratë pjesërisht sipas shpjegimit të bërë dhe reflektohet në formulimin e gjetjeve dhe rekomandimeve nga auditimi, pjesë e raportit përfundimtar të auditimit.

2.2.6. Raportimi i treguesve fiskalë të realizuar dhe monitorimi i tyre.

Në zbatim të kësaj pike u shqyrtua:

-Ligji 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”;

-Udhëzimi nr. 9 datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar;

-Tabela e treguesve fiskalë të buxhetit të konsoliduar;

-Akti Normativ nr. 1 datë 21.02.2024;

-Akti Normativ nr. 3 datë 28.08.2024;

-Akti Normativ nr. 5 datë 19.12.2024;

Treguesit fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar

Buxheti i Shtetit për vitin 2024 është miratuar me ligjin nr. 97 datë 07.12.2023 “Për buxhetin e vitit 2024”. Në këtë ligj janë miratuar të ardhurat, shpenzimet, deficitet dhe treguesit e tjerë kryesorë sipas kërkesave të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. Gjatë vitit 2024, janë ndërmarrë 3 akte normative të cilat janë miratuar, nga të cilat:

-Akti Normativ nr. 1 datë 21.02.2024, ende pa u miratuar detajimi i plotë i shpenzimeve buxhetore sipas ligjit fillestar të miratuar;

-Akti Normativ nr. 3 datë 28.08.2024, në vijim të raportit të mes vitit të zbatimit të buxhetit për vitin 2024;

-Akti Normativ nr. 5 datë 19.12.2024, vetëm 12 ditë përpara mbylljes së vitit buxhetor, në cilin janë reflektuar të gjitha efektet e realizimeve apo mos realizimeve për vitin buxhetor, duke ndryshuar fondet për një pjesë të madhe të institucioneve buxhetore. Tabela e mëposhtme paraqet planifikimin fillestar në projekt buxhet, ligjin fillestar, ndryshimet me akt normativ dhe realizimin përfundimtar sipas tabelës 4 shoqëruese të ligjit për shpenzimet sipas natyrës ekonomike:

Në milion lekë

Nr.	E M E R T I M I	Projekt Buxheti 2024	Buxheti 2024	Akti Normativ 1/2024	Akti Normativ 3/2024	Akti Normativ 5/2024	Realizimi 2024
A	TOTALI TE ARDHURAVE	674,696	676,098	686,798	714,068	714,068	710,587
I.	Te ardhura nga ndihmat	16,957	16,957	16,957	16,957	13,757	7,797
II.	Te ardhura tatimore	633,740	633,740	636,540	655,699	657,899	659,096
II.1	Nga Tatimet dhe Doganat	447,002	447,002	449,802	459,221	459,221	456,984
II.2	Te ardhura nga Pushteti Vendor	29,114	29,114	29,114	37,114	39,314	40,331
II.3	Te ardhurat nga Fondet Speciale	157,625	157,625	157,625	159,364	159,364	161,780
III.	Te ardhura Jo tatimore	24,000	25,401	33,301	41,412	42,412	43,694
B	TOTALI I SHPENZIMEVE	735,976	737,378	744,079	771,348	771,348	728,571
I.	Shpenzime Korrente	605,018	605,497	605,998	617,342	629,059	606,289
1	Personeli	119,712	119,836	119,999	120,197	118,455	112,699
2	Interesat	66,177	66,177	66,158	64,328	60,328	54,459
3	Shpenzime Operative Mirëmbajtje nga të cilat:	66,777	67,058	67,286	72,329	82,644	80,208
4	Subvencionet	1,850	1,850	1,850	1,905	1,724	1,794
5	Shpenzime për Fondet Speciale	248,877	248,877	248,877	248,877	251,877	251,791
6	Shpenzime për Buxhetin Vendor	71,175	71,249	71,377	79,377	82,750	74,407
7	Shpenzime të tjera	30,450	30,450	30,450	30,329	31,281	30,931
II.	Transferime kapitale						550
III.	Fondi Rezerve	2,500	2,500	2,500	3,500	3,770	0
IV.	Shpenzime Kapitale	128,458	129,381	135,581	150,506	132,219	115,433
	Financimi Brendshëm	76,428	77,351	87,551	100,476	93,389	88,903
	Investime nga të ardhurat e Arsimit të Lartë	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	832

Nga analiza e pagesave të kryera për grupin e shpenzimeve operative dhe investimeve kapitale është konstatuar se faturat e regjistruara me datë libri të madh (GL) të muajit dhjetor 2024 i përkasin në masën 40% muajve të tjerë të viti (Janar-Nëntor). Kjo tregon për një plan të miratuar për njësitë shpenzuese jo në përputhje me ecurinë normale të kontratave në vazhdim dhe hapjen e mundësive për prokurim të nevojave të reja, duke akumuluar faturat nga muajt në vazhdim. Sipas datës së faturës janar-nëntor 2024, janë shlyer në dhjetor rreth 20 miliard lekë për investime, duke dëshmuar për mos detajimin e fondeve të nevojshme për kryerjen e pagesave nga njësitë shpenzuese duke qenë se asnjë faturë nuk procesohet në sistemin e thesarit pa pasur planin e shpenzimit të miratuar përkatës.

Përsa i përket raportimit sipas funksioneve të buxhetit të shtetit, të shpenzimeve buxhetore, planifikimi dhe realizimi sipas fushave kryesore paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Nr	Emërtimi	Planifikimi Fillestar 2024 miratuar me Ligjin e Buxhetit	Plani fillestar në % ndaj totalit	Plani fillestar i korrigjuar (pas shpërndarjes së shpenzimeve të paklasifikuara)	Plani fillestar i korrigjuar në % ndaj totalit	Fakti 2024	Fakti në % ndaj totalit	Fakti 2024 (në % të planit fillestar të korrigjuar)	Fakti 2023 i korrigjuar ⁵
01	Shërbimet e përgjithshme publike	55,047	7%	135,531	18%	129,804	18%	96%	40,194
02	Mbrojtja	32,960	4%	34,552	5%	21,467	3%	62%	19,301
03	Rendi dhe siguria publike	41,645	6%	47,655	6%	48,330	7%	101%	36,774
04	Cështjet ekonomike	58,223	8%	79,239	11%	89,499	12%	113%	67,452
05	Mbrojtja e Mjedisit	1,341	0%	7,167	1%	7,908	1%	110%	531
06	Strehimi dhe Komoditetet e Komunitetit	29,254	4%	44,521	6%	46,636	6%	105%	32,680
07	Shëndetësia	69,247	9%	71,934	10%	69,750	10%	97%	61,460
08	Argëtimi, Kultura dhe Cështjet Fetare	6,202	1%	11,732	2%	12,334	2%	105%	5,400
09	Arsimi	55,691	8%	76,912	10%	76,092	10%	99%	48,159
10	Mbrojtja Sociale	216,055	29%	228,135	31%	226,753	31%	99%	194,364
	Të paklasifikuara*	171,713	23%						
	TOTAL	737,378	100%	737,378	100%	728,573	100%	99%	506,315

Burimi: Ministria e Financave

-Shërbimet e Përgjithshme Publike rezultojnë te planifikuar fillimisht me një vlerë prej 55,047 milionë lekësh, që përfaqëson 7% të totalit. Pas rishikimeve, plani u rrit në 135,531 milionë lekësh, që është një rritje e konsiderueshme (1.46 herë më shumë). Fakti real arriti në 129,804 milionë lekë, duke treguar realizim prej 95% të planit të korrigjuar, pra një përmbushje të afërt me pritshmëritë.

-Mbrojtja kishte një plan fillestar prej 32,960 milionë lekësh (4% e totalit). Pas rishikimit, plani arriti në 34,552 milionë lekë dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 21,467 milionë lekë, që përfaqëson 62% të planit të rishikuar, duke treguar një realizim të dobët.

-Rendi dhe Siguria Publike fillimisht ishte 41,645 milionë lekë (6% e totalit). Pas ndryshimeve, plani u rrit në 47,655 milionë lekë dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 48,330 milionë lekë, që përfaqëson 101% të planit të rishikuar, duke tejkaluar lehtë pritshmëritë.

-Çështjet Ekonomike kishin plan fillestar 58,223 milionë lekë (8% e totalit). Pas rishikimit, plani arriti në 79,239 milionë lekë dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 89,499 milionë lekë, duke tejkaluar planin e rishikuar me 113%, një realizim shumë të lartë.

-Mbrojtja e Mjedisit fillimisht planifikonte 1,341 milionë lekë (0% e totalit), plani i rishikuar ishte 7,167 milionë lekë dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 7,908 milionë lekë, duke tejkaluar planin e rishikuar me 110%.

-Shërbimi dhe Komoditetet e Komunitetit fillimisht kishte plan 29,254 milionë lekë (4% e totalit), plani i rishikuar ishte 44,521 milionë lekë, dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet në 46,636 milionë lekë, që është 105% e të planit të rishikuar.

⁵ Raporti mbi zbatimin e buxhetit vjetor 2023

-Shëndetësia kishte plan fillestar 69,247 milionë lekë (9% e totalit), plani i rishikuar ishte 71,934 milionë lekë dhe realizimi faktik I fondeve paraqitet ne 69,750 milionë lekë, duke realizuar 97% të planit të rishikuar

-Argëtimi, Kultura kishte plan fillestar 6,202 milionë lekë (1% e totalit), plani i rishikuar ishte 11,732 milionë lekë dhe realizimi faktik i fondeve paraqitet ne 12,334 milionë lekë, duke tejkaluar planin e rishikuar me 105%.

-Arsimi fillimisht planifikonte 55,691 milionë lekë (8% e totalit), plani i rishikuar ishte 76,912 milionë lekë dhe realizimi faktik I fondeve paraqitet ne 76,092 milionë lekë, duke realizuar 99% të planit të rishikuar.

-Mbrojtja Sociale kishte plan fillestar 21,065 milionë lekë (3% e totalit), plani i rishikuar ishte 22,115 milionë lekë dhe realizimi faktik I fondeve paraqitet ne 21,655 milionë lekë, duke realizuar 98% të planit të rishikuar.

-Te paklasifikuara fillimisht planifikonte 171,713 milionë lekë (23% e totalit), plani i rishikuar ishte 228,215 milionë lekë dhe realizimi faktik I fondeve paraqitet ne 226,753 milionë lekë, duke realizuar 99% të planit të rishikuar.

Konkluzioni: Sektorët me tejkalim të dukshëm janë **Çështjet Ekonomike, Mbrojtja e Mjedisit, Shërbimi dhe Komoditetet e Komunitetit**, dhe **Argëtimi dhe Kultura**, ndërsa sektori **Mbrojtja** shfaq realizim më të ulët.

A. Të ardhurat totale të buxhetit të konsoliduar për periudhën 12 mujore 2024, janë raportuar në shumën 710,587 milion lekë, me një realizim në masën 99.5% të planit vjetor të rishikuar prej 714,068 milion lekë. Të ardhurat totale rezultuan 5.3% më të larta se plani fillestar 2024 (674,696 milion lekë) dhe 10.4% ose 66.9 miliardë lekë më shumë se realizimi vjetor 2023. Megjithatë akti normativ nr. 5 datë 19.12.2024 është miratuar vetëm pak ditë përpara mbylljes së vitit buxhetor, të ardhurat paraqiten me mos realizimin në rreth 3.5 miliard lekë në krahasim me planin përfundimtar, e shkaktuar kryesisht nga të ardhurat nga ndihmat me mos realizimin në rreth 6 miliard lekë dhe të ardhurat nga tatimet dhe doganat me rreth 2.2 miliard lekë. Përbërja e të ardhurave të buxhetit të shtetit sipas zërave kryesorë të krahasuar me realizimin e njëviti më parë dhe përkundrejt ligjit fillestar e ndryshimeve përgjatë vitit paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Në milion lekë

Nr.	E M E R T I M I	Fakti 2023	Projekt Buxheti 2024	Buxheti fillestar 2024	Akti Normativ 1/2024	Akti Normativ 3/2024	Akti Normativ 5/2024	Fakti 2024	Dif plan-fakt 2024
	TOTALI TE ARDHURAVE	643,678	674,696	676,098	686,798	714,068	714,068	710,587	-3,481
I.	Te ardhura nga ndihmat	22,431	16,957	16,957	16,957	16,957	13,757	7,797	-5,959
II.	Te ardhura tatimore	598,662	633,740	633,740	636,540	655,699	657,899	659,096	1,197
II.1	Nga Tatimet dhe Doganat	422,491	447,002	447,002	449,802	459,221	459,221	456,984	-2,237
II.2	Te ardhura nga Pushteti Vendor	31,686	29,114	29,114	29,114	37,114	39,314	40,331	1,017
II.3	Te ardhurat nga Fondet Speciale	144,485	157,625	157,625	157,625	159,364	159,364	161,780	2,417
III.	Te ardhura jo tatimore	22,585	24,000	25,401	33,301	41,412	42,412	43,694	1,282

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Gjatë vitit 2024, të ardhurat në krahasim me një vit më parë dhe me planifikimin fillestar konstatohen në rritje sipas raportimit në treguesit fiskalë të konsoliduar. Parashikimi në rritje i të ardhurave nga ligji fillestar në plan përfundimtar në rreth 37 miliard lekë është realizuar me Aktin Normativ nr. 1 datë 21.02.2024 me rreth 10 miliard lekë më shumë, vetëm 2 muaj nga nisja e vitit buxhetor dhe me Aktin Normativ nr. 3 datë 28.08.2024 në rreth 27 miliard lekë, mbështetur në realizimin pozitiv të të ardhurave gjatë muajve të parë të vitit 2024. Referuar zërave kryesore përbërës të të ardhurave, rritja më e madhe në planifikim është reflektuar në zërin e të ardhurave tatimore nga pushteti vendor me rreth 10 miliard lekë dhe të ardhurat jo tatimore me rreth 18.4 miliard lekë, ndërkohë që rritja e të ardhurave nga tatimet dhe doganat paraqet rritje në planifikim në rreth 12 miliard lekë dhe rritja e të ardhurave nga fondet speciale paraqiten në rreth 1.6 miliard lekë. Gjatë vitit 2024, të ardhurat nga ndihmat paraqesin ulje në

planifikim nga ligji fillestar me rreth 3 miliard lekë, e cila është reflektuar vetëm me Aktin Normativ nr. 5 datë 19.12.2024.

I. Të ardhura nga ndihmat janë raportuar në shumën 7,797 milion lekë, me një mos realizim në shumën 5,959 milion lekë përkundrejt planit përfundimtar, mos realizim në shumën 9,160 milion lekë kundrejt planit fillestar dhe 14,634 milion lekë më pak se realizimi i vitit 2023. Sipas raportit të vendosur në dispozicion nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, 4,757 milion lekë janë disbursuar për projekte të cilat janë raportuar për financimin e projekteve të paraqitur në zërin e shpenzimeve kapitale me financim të huaj të cilat kanë pasur burim financimi grante.

II. Të ardhurat tatimore janë raportuar në shumën 659,096 milion lekë, me një realizim më tepër në shumën 1,197 milion lekë se plani përfundimtar, më tepër se plani fillestar në shumën 25.356 milion lekë dhe më tepër se realizimi i vitit të kaluar për 60,434 milion lekë. Efektet pozitive në mbledhjen e të ardhurave janë reflektuar gjatë vitit në aktet normative të cilat kanë financuar rritjen e shpenzimeve buxhetore, ndërkohë që performanca e të ardhurave vlerësohet pozitive në raport me realizimin e një viti më parë, e ndikuar kryesisht nga rritja e të ardhurave nga tatimet dhe doganat, fondet speciale dhe pushteti vendor.

Përbërja e të ardhurave tatimore të buxhetit të shtetit sipas zërave dhe nën zërave që lidhen me llojet e tatimeve/taksave dhe kontributeve, sipas raportimit në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar paraqitet në tabelën e mëposhtme:

Në milion lekë

Nr.	E M E R T I M I	Fakti 2023	Projekt Buxheti 2024	Buxheti 2024	Akti Normativ 1/2024	Akti Normativ 3/2024	Akti Normativ 5/2024	Fakti 2024	Dif fakt-plan 2024	Diferenca fakt 2024-2023
II.	Të ardhura tatimore	598,662	633,740	633,740	636,540	655,699	657,899	659,096	1,197	60,434
II.1	Nga Tatimet dhe Doganat	422,491	447,002	447,002	449,802	459,221	459,221	456,984	-2,237	34,494
	Tatimi mbi Vlerën e Shtuar	192,322	211,203	211,203	211,703	213,806	213,806	213,999	193	21,677
	Tatimi mbi Fitimin	64,576	53,679	53,679	55,979	59,719	59,719	56,995	-2,724	-7,582
	Akcizat	58,394	63,602	63,602	63,602	64,375	64,375	63,437	-938	5,043
	Tatimi mbi te Ardhurat Personale	57,878	65,206	65,206	65,206	64,438	64,438	66,163	1,724	8,285
	Taksa Nacionale dhe te tjera	40,188	44,292	44,292	44,292	47,555	47,555	47,418	-137	7,230
	Taksa Doganore	9,133	9,021	9,021	9,021	9,328	9,328	8,973	-355	-161
II.2	Të ardhura nga Pushteti Vendor	31,686	29,114	29,114	29,114	37,114	39,314	40,331	1,017	8,646
	Taksa Lokale	25,445	23,403	23,403	23,403	30,303	32,003	32,564	561	7,119
	Tatimi mbi Pasurinë (ndërtesat)	6,181	5,711	5,711	5,711	6,811	7,311	7,670	359	1,489
	Tatimi i thjeshtuar mbi fitimin e biznesit të vogël	60						97	97	37
II.3	Të ardhurat nga Fondet Speciale	144,485	157,625	157,625	157,625	159,364	159,364	161,780	2,417	17,295
	Sigurimi Shogëror	124,628	136,239	136,239	136,239	137,367	137,367	139,404	2,037	14,776
	Sigurimi Shëndetësor	19,018	20,481	20,481	20,481	21,091	21,091	21,543	452	2,525
	Të ardhurat për kompensimin në vlerë të pronarëve	839	905	905	905	905	905	833	-72	-6

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

II.1. Të ardhurat nga tatimet dhe doganat janë raportuar të realizuara në shumën 456,984 milion lekë, me një mos realizim në shumën 2,237 milion lekë përkundrejt planit përfundimtar, por me realizim më tepër në shumën 34,494 milion lekë nga fakti i vitit të kaluar. Të ardhurat nga tatimet dhe doganat përshijnë tatime/taksa në kompetencë ekskluzive mbledhje nga autoritetet doganore dhe tatimore si dhe tatime/taksa në kompetencë mbledhje të përbashkët sipas planeve respektive të detajuara për secilin autoritet. Planifikimi dhe realizimi për tatimet, taksat në kompetencë mbledhjeje të autoritetit tatimor paraqitet në tabelën e mëposhtme:

Në milion lekë

Lloji I tatimit	Fakt	Viti 2024				Diferenca 2024-2023
	2,023	PLAN	FAKT	Ne %	Diferenca fakt-plan	
TVSH	45,936	55,239	59,623	107.94%	4,384	13,687
a. TVSH e arkëtuar			81,996			
b. TVSH e rimbursuar			22,374			
Akciza			0		0	
Tatim mbi fitimin	64,576	59,719	56,995	95.44%	-2,724	-7,582
Tatimi mbi te ardhurat personale	57,878	64,438	66,163	102.68%	1,725	8,285
Taksa nacionale dhe te tjera	37,297	44,853	44,685	99.63%	-168	7,388
Totali i tatimeve	205,686	224,249	227,465	101.43%	3,216	21,778

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Të ardhurat nga tatimet pa përfshirë pjesën e kontributeve që mbledhen për llogari të fondeve speciale raportohen të jenë realizuar në shumën 227.465 milion lekë, me një realizim më tepër

në shumën 3,216 milion lekë ose 101.43% të planit përfundimtar. Zërat më performues paraqiten TVSH me mbi realizim në shumën 4,384 milion lekë dhe tatimi mbi të ardhurat personale në shumën 1,725 milion lekë, ndikuar kryesisht nga rritja e pagave në ekonomi me efekt në të tatimin mbi të ardhurat nga punësimi. Përsa i përket zërave me performancë më të ulët nga plani paraqitet tatimi mbi fitimin me një mos realizim në shumën 2,724 milion lekë. Performanca e të ardhurave në raport me një vit më parë vlerësohet pozitive me një realizim më tepër në shumën 21,778 milion lekë, me zëra performues Tatimin mbi Vlerën e Shtuar, TAP dhe Taksat Nacionale e të tjera, ndërkohë tatimi mbi fitimin paraqitet në ulje me rreth 7,582 milion lekë, e ndikuar kryesisht nga taksa e kontributit të solidaritetit gjatë kohëzgjatjes së krizës energjetike në vitin 2023, ku të ardhura shtesë nga ky kontribut ishin në vlerën 9.7 miliardë (one-off) lekë.

Planifikimi dhe realizimi i të ardhurave në kompetencë mbledhjeje të autoritetit doganor paraqitet në tabelën e mëposhtme:

Në milion lekë

Lloji i tatimit	Fakt	Viti 2024				Diferenca 2024-2023
	2,023	PLAN	FAKT	Ne %	Diferenca fakt-plan	
Taksë doganore	9,133	9,328	8,973	96.19%	-355	-161
TVSH	146,386	158,566	154,376	97.36%	-4,190	7,990
Akcize	58,394	64,375	63,437	98.54%	-938	5,043
a. Akcize e arkëtuar			63,525			
b. Akcize e rimbursuar			88			
Të tjera nga të cilat:	3,171	2,702	2,734	101.18%	32	-438
Renta minerare		2,702	2,734	101.18%	32	
Totali i doganave	217,084	234,971	229,520	97.68%	-5,451	12,435

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi auditimit

Të ardhurat nga doganat raportohen të jenë realizuar në shumën 229,520 milion lekë, me një realizim më pak në shumën 5,451 milion lekë ose 97.68% të planit përfundimtar. Tatimi mbi vlerën e shtuar, akciza dhe taksa doganore konstatohet se kanë shkaktuar mos realizimin e planit të të ardhurave në kompetencë mbledhjeje të autoritetit doganor. Në krahasim me një vit më parë, të ardhurat doganore paraqiten të realizuara për 12,435 milion lekë më shumë, me një kontribut më të madh nga tatimi mbi lerën e shtuar në shumën 7,990 milion lekë dhe akciza në shumën 5,043 milion lekë.

II.1.1. Të ardhura nga Tatimi mbi Vlerën e Shtuar e mbledhur nga administrata tatimore dhe doganore paraqitet në shumën 213,999 milion lekë, me një realizim në nivelet e planit përfundimtar sipas aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2025 prej 213,806 milion lekë. Në krahasim me një vit më parë, të ardhurat nga tvsh janë realizuar për 21,667 milion lekë më shumë, megjithatë konstatohet se nga administrata tatimore është realizuar plani përfundimtar ndërkohë që nga administrata doganore plani i të ardhurave nuk është realizuar.

Në milion lekë

Autoriteti	DPT		DPD		Totali	
	Plani	Fakti	Plani	Fakti	Plani	Fakti
a. TVSH e arkëtuar		81,996	158,566	154,376	158,566	236,373
b. TVSH e rimbursuar		22,374			0	22,374
TVSH neto	55,239	59,623	158,566	154,376	213,805	213,999

Burimi: Ministria e Financave

Rritja e të ardhurave nga TVSH e arkëtuar nga autoriteti tatimor tregon për rritje të qarkullimit në aktivitetin vendas, duke qenë se reflekton vlerën e shtuar të transaksioneve mbi marrat dhe shërbimet brenda vendit, pasqyruar në nivelin e tvsh së arkëtuar mbi baza bruto dhe treguesit e raportin të buxheti të pasqyruar nga MF për nivelin e qarkullimit referuar të dhënave të fiskalizimit. Mos realizimi i planit të të ardhurave nga TVSH në autoritetin doganor lidhet kryesisht me efektin e kursit të këmbimit, i cili ka pasqyruar mbiçmimin e monedhës kombëtare ndaj monedhave kryesore ndaj të cilave kryhet aktiviteti importues. Përsa i përket TVSH së rimbursueshme, në treguesit fiskalë të konsoliduar, është raportuar rimbursim në vlerën 22,374 milion lekë e kryer nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve. Nga auditimi konstatohet se vlera e pasqyruar për rimbursimin e tvsh nuk pasqyron detyrimet e prapambetura të maturuara për

rimbursimin e TVSH, të cilat sipas raportimit të Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve në zbatim të Udhëzimit nr. 37 datë 06.10.2020 mbi detyrimet e krijuara rishtazi dhe stokun e detyrimeve të prapambetura për periudhën deri në 31 Dhjetor 2024 paraqiten në shumën 1,412 milion lekë. Mos pagesa e kësaj shume të TVSH së rimbursueshme dhe reflektimi i planit buxhetor për përbalimin e përmbushjes së pagesës krijon kushtet për penalitete në zbatim të legjislacionit mbi pagesat e vonuara. Në kushtet kur Akti Normativ nr. 5 datë 19.12.2024 është miratuar vetëm 12 ditë përpara mbylljes së vitit buxhetor.

II.1.2 Të ardhura nga tatimi mbi fitimin paraqiten në shumën 56,995 milion lekë, me një mos realizim në nivelet e planit përfundimtar sipas aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2025 në shumën 2,724 milion lekë, megjithëse plani përfundimtar është miratuar vetëm disa ditë përpara mbylljes së vitit buxhetor. Në krahasim me një vit më parë, këto të ardhura janë realizuar për -7,582 milion lekë më pak. Shkaku për realizimin më të ulët këtë vit lidhet me efektin e vitit të kaluar nga tatimi specifik në sektorin energjetik.

II.1.3 Të ardhurat nga akciza e mbledhur nga administrata tatimore dhe doganore paraqitet në shumën 63,437 milion lekë, me një mos realizim në shumën 938 milion lekë sipas aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2025. Në krahasim me një vit më parë këto të ardhura janë realizuar më shumë për 5,043 milion lekë. Rritja më e madhe në krahasim me vitin e kaluar si pasojë e mallrave kryesorë që paraqiten më shumë në sasi përgjatë vitit 2024 rezulton të jetë nga niveli i karburanteve të hedhura për qarkullim dhe birrës. Sasia e produkteve cigare dhe kafe nuk ka ndryshuar në vlera të larta në krahasim me një vit më parë.

Vlera e raportuar si akcizë e rimbursuar për vitin 2024 sipas paraqitjes në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar paraqitet në shumën 88 milion lekë.

II.1.4 Të ardhurat nga tatimi mbi të ardhurat personale të mbledhura nga administrata tatimore paraqiten në shumën 66,163 milion lekë, me një realizim më tepër në shumën 1,724 milion lekë sipas aktit normativ nr.5 datë 19.12.2025. Në krahasim me një vit më parë këto të ardhura janë realizuar më shumë për 8,285 milion lekë. Rritja e realizimit të të ardhurave sipas raportit të MF vjen kryesisht nga rritja e pagave në sektorin publik dhe privat dhe rritja e të ardhurave nga interesat si pasojë e rritjes së normave të interesit.

II.1.5 Të ardhurat nga taksa nacionale dhe të tjera janë realizuar në shumën 47,418 milion lekë ose 137 milion lekë më pak se plani sipas aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2024. Në krahasim me një vit më parë, këto të ardhura janë realizuar më shumë për 7,230 milion lekë. Sipas raportit të MF, zërat që kanë ndikuar në rritje përfshijnë taksën e qarkullimit, taksën për automjetet e përdorura dhe taksën e karbonit, duke qenë kryesisht taksa të indeksuara në sasinë e karburantit të hedhur për konsum në Republikën e Shqipërisë.

II.1.6 Të ardhurat nga taksa doganore janë realizuar në shumën 8,973 milion lekë, ose 355 milionë lekë më pak se plani i përcaktuar me Aktin Normativ nr. 5 datë 19.12.2024. Edhe në krahasim me një vit më parë këto taksa janë realizuar për 161 milion më pak. Arsytet kryesore sipas raportit të MF lidhen me ndryshimin e origjinës të disa produkteve të importuara përgjatë vitit 2024.

II.2 Të ardhura nga pushteti vendor

Të ardhurat nga pushteti vendor janë realizuar në shumën 40,331 milion lekë, me një realizim më tepër në shumën 1,017 milion lekë se plani përfundimtar sipas aktit normativ nr.5 datë 19.12.2024. Në krahasim me një vit më parë këto të ardhura janë realizuar më tepër për 8,646 milion lekë. Ndër zërat kryesorë me rritje për këto të ardhura paraqiten të ardhurat nga taksat lokale dhe tatimi mbi pasurinë.

II.3 Të ardhura nga Fondet Speciale janë realizuar në shumën 161,780 milion lekë, me një realizim më shumë për 2,417 milion lekë se plani përfundimtar sipas akti normativ nr. 5 datë 19.12.2024. Krahasuar me një vit më parë këto të ardhura janë realizuar më shumë për 17,295 milion lekë. Të ardhurat nga sigurimi shoqëror dhe sigurimi shëndetësor paraqiten me performancë pozitive ndërkohë që të ardhurat nga kompensimi në vlerë i pronarëve paraqiten me mos realizim në shumën 72 milion lekë përkundrejt planit përfundimtar dhe 6 milion lekë më pak se realizimi i vitit të kaluar. Performanca pozitive e të ardhurave nga kontributet e sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore është e lidhur me rritjen e pagave në sektorin publik si një nga faktorët kryesorë së bashku me fushatën ndërgjegjëse për deklarimin real të pagave në sektorin privat dhe formalizimin e punësimit.

III. Të ardhurat jo tatimore janë realizuar në shumën 43,694 milion lekë sipas raportimit në raportin e MF, me një realizim më tepër në shumën 1,282 milion lekë se plani përfundimtar se akti normativ nr. 5 datë 19.12.2024. Në krahasim me një vit më parë këto të ardhura janë realizuar më tepër për 21,109 milion lekë dhe në raport me planin fillestar të ligjit konstatohet se janë realizuar në shumën 18,293 milion lekë. Tabela e mëposhtme paraqet zërat analitikë të të ardhurave jo tatimore në planifikim dhe realizim në raport me një vit më parë:

Në milion lekë

Nr.	E M E R T I M I	Fakti 2023	Projekt Buxheti 2024	Buxheti 2024	Akti Normativ 1/2024	Akti Normativ 3/2024	Akti Normativ 5/2024	Fakti 2024	Dif fakt-plan 2024	Diferenca fakt 2024-2023
III.	Të ardhura jo tatimore	22,585	24,000	25,401	33,301	41,412	42,412	43,694	1,282	21,109
III.1	Transferta e fitimit nga Banka e Shqipërisë	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III.2	Të ardhura nga Institucionet Buxhetore	13,175	13,300	13,300	13,300	13,300	14,300	14,983	683	1,808
III.3	Dividenti	48	300	300	300	300	300	82	-218	34
III.4	Tarifat e Shërbimeve	3,209	3,700	3,700	3,700	3,700	3,700	3,503	-197	294
III.5	Të tjera	6,152	6,700	8,101	8,101	8,212	8,212	9,210	998	3,058
III.6	Rezultati financiar i ISSH				7,900	7,900	7,900	7,916	16	7,916
III.7	Të ardhura nga Shpronësimet					8,000	8,000	8,000	0	8,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Nga auditimi konstatohet se të ardhurat jo tatimore paraqesin rritjen më të lartë që ka financuar rritjen e shpenzimeve buxhetore përgjatë vitit 2024 me akte normative, pa ndryshuar vlerën e deficitit. Në këto të ardhura, konstatohet se janë përfshirë zëra jo tipikë në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar përgjatë vitit 2024 që konsistojnë në raportimin e rezulttit financiar të ISSH si të ardhur dhe të ardhurat nga shpronësimet, të dyja së bashku në vlerën 15,916 milion lekë. Përsa i përket zërave të tjerë, grupi të ardhura nga institucionet buxhetore dhe grupi të tjera raportohen me performancë pozitive përkundrejt planit dhe realizimit të një viti më parë, ndërkohë që fitimi i Bankës së Shqipërisë, dividendi dhe tarifat e shërbimeve paraqiten me mos realizim.

-Nga analiza e ndryshimeve në tabelën 4 “Treguesit fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar”, shoqëruese të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024” të ndryshuar konstatohen se janë përfshirë në zërin e të ardhurave jo tatimore si burim financimi “Të ardhura nga Shpronësimet” në shumën 8,000 milion lekë. Ky ndryshim është pasqyruar me anë të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024 ku ndryshimet e nenit 9 është përcaktuar që “Nga fondi i papërdorur i shpronësimeve në llogarinë e Bankës së Shqipërisë shuma prej 8 000 milionë lekë derdhet në buxhet si e ardhur jo tatimore”. Nga analiza e tabelës 4 të treguesve faktikë të buxhetit për vitin 2024 konstatohet se është paraqitur si e realizuar në shumën 8,000 milion lekë. Kalimi i mjeteve monetare të destinuara për shpronësimet, nga llogaria e shpronësimeve në llogarinë e unifikuar të thesarit për kalimin e fondeve në të llogari tjetër të shtetit shqiptar konstatohet se nuk përmbush kushtet për t’u klasifikuar si e ardhur buxhetore, referuar përcaktimeve të bëra në pikën 18 të nenit 3 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë” ku përcaktohet që “E ardhur” është rritja e pasurisë neto, e cila përfundon me arkëtime kapitale ose korrente, me ose pa detyrim kthimi.”. Në këtë rast, kalimi nga llogaria në llogari nuk ndjek parimet e menaxhimit të sistemit buxhetor krahasuar me raste të tjera të transferimit të brendshëm të fondeve dhe në të njëjtën kohë

shërben si një mekanizëm ekstra ligjor për financimin e nevojave përtej hapësirës fiskale në dispozicion, duke ndryshuar destinacionin e fondeve mbi të cilat ka detyrime në proces. Transferimi i mjeteve monetare nga një llogari e shtetit shqiptar në llogarinë tjetër nuk shoqërohet me rritje të pasurisë neto. Gjithashtu kjo llogari në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar është një shtesë (futur për herë të parë) që nuk mundëson krahasueshmërinë dhe saktësinë e informacionit financiar të publikuar ndër vite. Për rastin e mësipërm nga ana e Ministrit të Financave është urdhëruar me shkresë nr. 12316 datë 17.09.2024 (Urdhër nr. 142 datë 17.09.2024) *“Mbi fondin e shpronësimeve jashtë llogarisë së unifikuar të thesarit”*, transferimi me kontabilizim për periudhën Shtator 2024 në SIFQ në debi të llogarisë 4665002 *“Depozitime të përkohshme në TSA për shpronësimet (të hyra)”* dhe në kredi të llogarisë 7117200 *“Të ardhura nga transferimi i gjendjes papërdorur fondi shpronësimeve”*. Ky urdhër është miratuar në vijim të Aktit Normativ nr. 3 datë 28.08.2024 dhe kontabilizimi i urdhëruar në llogarinë e të ardhurave dhe mjeteve në ruajtje nuk është i mbështetur në përcaktimet e nenit 61 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar ku citohet *“Ministri i Financave është përgjegjës për krijimin e sistemit të kontabilitetit, i detyrueshëm për të gjitha njësitë e qeverisjes së përgjithshme.”* dhe sistemit të kontabilitetit të përcaktuar në Udhëzimin nr. 8 datë 09.03.2018 *“Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”*, të ndryshuar, i cili paraqet të gjitha llojet e regjistrimeve kontabël (veprimi sipas Urdhrit të Ministrit nuk parashikohet në UMF nr. 8 datë 09.03.2018, të ndryshuar). Gjithashtu, konstatohet se planifikimi dhe raportimi si e ardhur e kësaj shume në pasqyrën e treguesve fiskalë të konsoliduar të buxhetit nuk është në përputhje me përcaktimet e pikës 265 të Udhëzimit nr. 9 datë 20.03.2018 *“Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”*, i ndryshuar ku përcaktohet *“Paraqitja e burimeve dhe shpenzimeve të fondit special në buxhetin e konsoliduar faktik vjetor bëhet si vijon: a. Burimet janë pjesë e buxhetit të konsoliduar dhe paraqiten për bruto në rubrikën e të ardhurave të buxhetit të konsoliduar faktik, në llogaritë përkatëse kontabël të të ardhurave sipas natyrës. b. Transferimi i burimeve në llogarinë e fondit special në Bankën e Shqipërisë konsiderohet xhirim mjetesh monetare ndërmjet llogarive të Ministrit përgjegjës për Financat në Bankën e Shqipërisë....”*.

- Nga auditimi konstatohet se me ligjin nr. 97/2023 *“Për buxhetin e vitit 2024”* të ndryshuar, në nenin 4, pika 3 është përcaktuar se *“Rezultati pozitiv në fund të vitit buxhetor derdhet në të ardhurat e buxhetit të shtetit të vitit pasardhës, pas miratimit të pasqyrave financiare, por jo më vonë se muaji prill 2024”* dhe kjo është reflektuar në zërin *“Rezultati financiar i ISSH”* në grupin e të ardhurave tatimore në shumën 7,900 milion lekë në tabelën 4 të ligjit, treguesit fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar. Referuar rezultateve faktike të kësaj tabelë konstatohet se është realizuar në shumën 7,916 milion lekë. Realizimi i këtij treguesi buxhetor është kryer në vijim të shkresës nr. 4776/1 prot., datë 25.04.2024 të ISSH *“Kërkesë për transferim të likuiditeteve të krijuara nga rezultati financiar pozitiv i ISSH”*, ku është kërkuar transferimi me datë 25.04.2024 të shumës 7,916,259,945 lekë të gjendjes së likuiditetit të krijuar në Llogarinë Speciale të ISSH, në llogarinë me përfitues Ministria e Financave. Nga auditimi konstatohet se referuar Kapitullit V *“Fondi i Sigurimit Shoqëror”* të ligjit nr. 7703 datë 11.05.1993 *“Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë”*, të ndryshuar, nuk është përcaktuar në asnjë nen transferimi i rezultatit të vitit në Buxhetin e Shtetit pas krijimit të gjendjes së fondit rezervë në nivelin e një muaj të shpenzimeve të skemës. Konstatohet se nuk përmbush kushtet për tu klasifikuar si e ardhur buxhetore, referuar përcaktimeve të bëra në pikën 18 të nenit 3 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”* ku përcaktohet që *“E ardhur” është rritja e pasurisë neto, e cila përfundon me arkëtime kapitale ose korrente, me ose pa detyrim kthimi.”*. Gjithashtu, nuk plotësohen kushtet për njohjen si të ardhur pasi nuk kemi një rritje të pasurisë neto nga veprimet e mësipërme të parashikuar, por vetëm një lëvizje nga llogaria në llogari. Për më tepër, ISSH nuk hyn në kategorinë e mjeteve të përcaktuara në nenin 9 ligjit të buxhetit për derdhjen e

mjeteve në buxhet. Sipas parashikimit të ligjit nr. 97 /2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, të ndryshuar, në nenin 5 të tij është përcaktuar që “Rezultati pozitiv në fund të vitit buxhetor derdhet në të ardhurat e buxhetit të shtetit të vitit pasardhës, pas miratimit të pasqyrave financiare, por jo më vonë se muaji prill 2024”.

Sipas relacionit shoqërues të aktit normativ 1 datë 21.02.2024 është përcaktuar që “Shuma prej 7.9 miliardë lekësh përbën rezultatin financiar të akumuluar të ISSH-së, të krijuar si rrjedhojë e tejkalimit të të ardhurave kontributive dhe transfertës buxhetore të miratuar në ligjin e buxhetit përkatës. Mbështetur në nenin 2 të ligjit të buxhetit 2024, rezultati financiar i akumuluar i ISSH-së do të transferohet në buxhetin e shtetit, pasi është plotësuar rezerva ligjore e skemës”, ndërkohë që neni 2 i ligjit të buxhetit të vitit 2024 nuk ka asnjë përcaktim për rezultatin financiar të ISSH. Nga auditimi konstatohet se megjithëse është kërkuar përdorimi i rezultatit të akumuluar financiar, me ligj është miratuar vetëm rezultati financiar pozitiv në fund të vitit buxhetor, dhe jo rezultati i akumuluar ndër vite.

Nga MF me shkresë nr. 5158 datë 17.04.2024 është kërkuar ISSH **derdhja e rezultati financiar të vitit 2023**, duke përcaktuar derdhjen në buxhetin e shtetit të fitimit të rezultuar nga viti 2023. Në përgjigje të kësaj shkrese, ISSH ka bërë kërkesë për transferim të likuiditeteve të krijuara nga rezultati financiar pozitiv i ISSH. Sipas VKA të ISSH nr. 4 datë 09.07.2024 “Për miratimin e rezultatit financiar të sigurimeve shoqërore për vitin 2023” është miratuar rezultati financiar pozitiv për vitin 2023 në shumën 1,107,162,055 lekë, duke destinuar 757,214,912 lekë për shtesën e fondit rezervë (nga 13,301,863,461 lekë në 14,059,078,373 lekë) dhe pjesën tjetër prej 349,947,142 lekë për kalim në rezultat të mbartur. Përsa më sipër, konstatohet se nuk është transferuar pjesa e rezultatit të vitit të ISSH, por rezultati i mbartur dhe nga llogaritjet e paraqitura nga ISSH konstatohet se gjatë vitit 2024 është transferuar në buxhetin e shtetit pjesa e rezultatit të mbartur nga vitet 2021 (3,502,042,169 lekë) dhe 2022 (4,414,217,785).

Gjithashtu konstatohet se këto të ardhura nuk kanë shkuar për rritjen e fondit rezervë të ISSH apo financimin e shpenzimeve të skemës, në kushtet kur skema e sigurimeve shoqërore paraqitet me deficit dhe mbështetet me transferta nga buxheti i shtetit. Kjo nuk është shoqëruar së paku me pakësimin e transfertave buxhetore për mbulimin e skemave të sigurimit shoqëror, duke mbivlerësuar treguesit e të ardhurave dhe në të njëjtën kohë ka shkuar për tu përdorur për financimin e shpenzimeve të tjera buxhetore.

Nga auditimi mbi raportimin në treguesit fiskalë të të ardhurave tatimore dhe doganore konstatohen problematikat e mëposhtme:

-Në formulat e përcaktuara për raportimin e të ardhurave nga tatimet dhe doganat konstatohet se janë përfshirë llogaritë e depozitimeve të përkohshme (466-analitike sipas llojit të tatimit), të cilat raportohen në fakt të treguesve të konsoliduar fiskalë. Kjo praktikë konstatohet e papërshtatshme për arkëtime të cilat nuk lidhen me një deklaratë tatimore sipas përcaktimeve të legjislacionit të procedurave tatimore, me përjashtim të parapagimeve të tatimit mbi fitimin të cilat janë parashikuar në legjislacionin mbi tatimin mbi fitimin. Për rrjedhojë, raportimi i parapagimeve të TVSH, TAP, Taksa Kombëtare, etj. në zërin e të ardhurave tatimore, megjithëse jo material në raport me totalin e raportuar konstatohet se paraqesin pasaktësi në raportim **duke mbivlerësuar realizimin**.

-Sipas praktikës aktuale të raportimit të tatimit mbi fitimin, konstatohet se parapagimet raportohen në llogarinë 4665504, e cila në fund të vitit raportohet si e ardhur e periudhës. Për vitin 2024, teprica e kësaj llogarie paraqitet në mbi 250 miliard lekë sipas raportit analitik të të ardhurave. Kjo tepricë rezulton të dëshmojë mbi mungesën e veprimeve rregulluese me paraqitjen e deklaratës vjetore të tatimit mbi fitimit dhe rregullimit të pozicionit financiar të shtetit përkundrejt tatimpaguesit, për aq kohë sa prezanton sipas trajtimit aktual një detyrim të shtetit për mjete në ruajtje ndaj tatimpaguesve në mbi 250 miliard lekë.

-Nga raporti analitik i të ardhurave dhe arkëtimeve të tjera konstatohen raste kur për arkëtime të taksa/tatimeve kombëtare, në përgjegjësi mbledhjeje të administratës doganore dhe tatimore,

njësi arkëtuese paraqiten njësi të vetëqeverisjes vendore apo njësi të tjera buxhetore. Këto raste paraqesin kontabilizime të gabuara në llogaritë e të ardhurave tatimore përse i përket nivelit analitik të të ardhurave. Gjithashtu në disa raste, konstatohet se në llogaritë analitike të të ardhurave janë kryer rimbursime të Tatim Fitimit/TAP/TVSH edhe nga drejtori rajonale tatimore, duke ndikuar në raportimin e të dhënave të pasqyruara në raport të administratës tatimore qendrore dhe treguesit fiskalë të konsoliduar.

-Në raportimin e TAP dhe Tatimit mbi Fitimin nuk janë pasqyruar efektet e rimbursimit të kryer për zbatimin e vendimit të Gjykatës Kushtetuese, por raportimi i të dhënave është kryer mbi baza neto (tatim i arkëtuar-tatim i kthyer), duke qenë në kundërshtim me përcaktimet e bëra në ligjin për menaxhimin e sistemit buxhetor.

B. Shpenzimet totale

Shpenzimet e përgjithshme buxhetore janë raportuar në realizim në shumën 728,571 milion lekë, me një mos realizim në shumën 42,777 milion lekë përkundrejt planit përfundimtar sipas aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2024, ose 94.5% e totalit të shpenzimeve. Krahasuar me një vit më parë, shpenzimet buxhetore janë realizuar për 53,714 milion lekë më shumë, ndërkohë që krahasuar me planin fillestar këto shpenzime janë realizuar më pak për 8,807 milion lekë. Të dhënat në lidhje me realizimin dhe planin për zërat kryesorë të shpenzimeve janë paraqitur në tabelën e mëposhtme:

Në milion lekë

E M E R T I M I	Fakti 2023	Projekt Buxheti 2024	Buxheti fillestar 2024	Akti Normativ 1/2024	Akti Normativ 3/2024	Akti Normativ 5/2024	Fakti 2024	Diferenca fakt plan	Diferenca 2024-2023 fakt
TOTALI I SHPENZIMEVE	674,857	735,976	737,378	744,079	771,348	771,348	728,571	-42,777	53,714
Shpenzime Korrente	547,039	605,018	605,497	605,998	617,342	629,059	606,289	-22,769	59,250
Personeli	100,476	119,712	119,836	119,999	120,197	118,455	112,699	-5,757	12,223
Interesat	47,591	66,177	66,177	66,158	64,328	60,328	54,459	-5,869	6,868
Shpenzime Operative Mirëmbajtje nga të cilat:	70,489	66,777	67,058	67,286	72,329	82,644	80,208	-2,436	9,719
Subvencionet	1,906	1,850	1,850	1,850	1,905	1,724	1,794	70	-112
Shpenzime për Fondet Speciale	226,788	248,877	248,877	248,877	248,877	251,877	251,791	-86	25,003
Shpenzime për Buxhetin Vendor	68,841	71,175	71,249	71,377	79,377	82,750	74,407	-8,344	5,565
Shpenzime të tjera	30,948	30,450	30,450	30,450	30,329	31,281	30,931	-349	-16
Transferime kapitale	766						550	550	-216
Fondi Rezervë	0	2,500	2,500	2,500	3,500	3,770	0	-3,770	0
Shpenzime Kapitale	119,053	128,458	129,381	135,581	150,506	132,219	115,433	-16,787	-3,620
Transfertë për Llogarinë e Fondit të Pensioneve në BSH					0	6,300	6,300	0	6,300
Fondi i shpronësimeve	5,000							0	-5,000
Të tjera	3,000							0	-3,000

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Mos realizimi më i madh i shpenzimeve konstatohet në zërin e shpenzimeve korrente, të cilat megjithëse u realizuan në shumën 606,289 milion lekë, konstatohen se janë më shumë se viti 2023 me rreth 59,250.26 milion lekë, por me mos realizim në shumën 22 769.42 milion lekë përkundrejt planit të përcaktuar sipas aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2024. Ndikim të konsiderueshëm në mos realizim paraqesin edhe shpenzimet e raportuara kapitale në shumën 115,433 milion lekë, me një mos realizim në shumën 16,787 milion lekë përkundrejt planit përfundimtar dhe më pak se realizimi i vitit të kaluar për 3,620 milion lekë.

B.1 Shpenzimet korrente

B.1.1 Shpenzimet e personelit

Në zërin e personelit, buxheti u rrit ndjeshëm me 12,222.55 milion lekë krahasuar me një vit më parë, duke reflektuar rritjet graduale të pagave. Megjithatë, ekzekutimi i vitit 2024 (112,698.91 milion lekë) mbeti 5,756.59 milion lekë nën parashikimin buxhetor, për shkak të mos realizimit të plotësimit të strukturave organizative të institucioneve publike. Tabela e mëposhtme paraqet raportimet e planit dhe faktit për zërat analitik të shpenzimeve të personelit:

Në milion lekë

E M E R T I M I	Fakti 2023	Projekt Buxheti 2024	Buxheti fillestar 2024	Akti Normativ 1/2024	Akti Normativ 3/2024	Akti Normativ 5/2024	Fakti 2024	Diferenca fakt plan	Diferenca 2024-2023 fakt
Personeli	100,476	119,712	119,836	119,999	120,197	118,455	112,699	(5,757)	12,223
Paga	85,945	92,165	92,273	92,432	92,586	91,123	96,235	5,112	10,290
Kontributi për Sigurime Shoqërore	13,537	15,147	15,163	15,167	15,211	14,812	15,417	605	1,881
Fondi i veçantë i pagave	-	400	400	400	400	520	-	(520)	-
Politika të reja pagash						120		(120)	-
Indeksimi i Pagave		11,000	11,000	11,000	11,000	11,000		(11,000)	-
Arsimi i Lartë nga të ardhurat e veta	995	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,047	47	52

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

B.1.2 Shpenzimet e interesit

Në zërin e shpenzimeve të interesit, buxheti u rrit me 6,868 milion lekë krahasuar me një vit më parë. Megjithatë, ekzekutimi i vitit 2024 (54,459 milion lekë mbeti 5,869 milion lekë nën parashikimin buxhetor, nga mosrealizimi i kontigjencës për risqet e borxhit. Rritja e interesave në krahasim me një vit më parë ka ardhur si pasojë e rritjes së normave të interesit.

Tabela e mëposhtme paraqet raportimet e planit dhe faktit për zërat analitik të shpenzimeve të interesit:

Në milion lekë

E M E R T I M I	Fakti 2023	Projekt Buxheti 2024	Buxheti fillestar 2024	Akti Normativ 1/2024	Akti Normativ 3/2024	Akti Normativ 5/2024	Fakti 2024	Diferenca fakt plan	Diferenca 2024-2023 fakt
Interesat	47,591	66,177	66,177	66,158	64,328	60,328	54,459	-5,869	6,868
Te Brendshme	29,030	34,494	34,494	34,475	34,494	33,344	33,118	-225	4,088
Te Huaja	18,561	26,384	26,384	26,384	24,414	21,564	21,341	-223	2,780
Kontingjencë për risqet e borxhit		5,300	5,300	5,300	5,420	5,420		-5,420	0

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

B.1.3 Shpenzime operative mirëmbajtje

Në zërin e shpenzimeve operative mirëmbajtje, buxheti u rrit me 9,719 milion lekë krahasuar me një vit më parë. Megjithatë, ekzekutimi i vitit 2024 (80,208 milion lekë mbeti 2,436 milion lekë nën parashikimin buxhetor. Tabela e mëposhtme paraqet raportimet e planit dhe faktit për zërat analitik të shpenzimeve operative mirëmbajtje:

Në milion lekë

E M E R T I M I	Fakti 2023	Projekt Buxheti 2024	Buxheti fillestar 2024	Akti Normativ 1/2024	Akti Normativ 3/2024	Akti Normativ 5/2024	Fakti 2024	Diferenca fakt plan	Diferenca 2024-2023 fakt
Shpenzime Operative Mirëmbajtje nga të cilat:	70,489	66,777	67,058	67,286	72,329	82,644	80,208	-2,436	9,719
Te qeverisjes qendrore		63,177	63,458	63,686	68,729	79,044			
Arsimi i Lartë nga të ardhurat e veta		1,000	1,000	1,000	1,000	1,000			
Te tjera jashtë limitit		2,600	2,600	2,600	2,600	2,600			

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Nga auditimi mbi bazën e të dhënave të pagesave të kryera për llogari të buxhetit të vitit 2024 për shpenzime operative u konstatua se zërat më përfaqësues analitik përbëhen nga materiale të ndryshme, shërbime, karburant, dieta, honorare, mirëmbajtje dhe ekzekutim vendimesh gjyqësore sipas tabelës së mëposhtme:

Në lekë

Llogaria ekonomike	Përshkrimi i Llogarisë	Shuma
6021099	Te tjera materiale dhe shërbime speciale	7,214,686,351.00
6029099	Shpenzime për te tjera materiale dhe shërbime operative	7,107,357,384.00
6021003	Ilaçe dhe materiale mjekësore	6,149,599,789.00
6022009	Shërbime të pastrimit dhe gjelbërimit	5,272,970,758.00
6021004	Furnizime dhe shërbime me ushqim për mensat	5,071,986,792.00
6025800	Shpenzime për mirëmbajtjen e pajisjeve të zyrave	4,871,302,395.00
6022001	Elektricitet	4,569,937,240.00
6023100	Karburant dhe vaj	3,953,731,536.00
6022099	Shërbime të tjera	3,481,271,848.00

6025300	Shpenzime për mirëmbajtjen e objekteve ndërtimore	2,693,493,324.00
6025400	Shpenz.per miremb.e rrugëve, veprave ujore, rrjeteve hidraulike, elektrike, telefonike, ngrohje etj.	2,276,111,992.00
6022008	Shërbime të sigurimit dhe ruajtjes	2,197,917,844.00
6024100	Udhëtim i brendshëm	1,846,558,555.00
6021001	Uniforma dhe veshje të tjera speciale	1,712,552,253.00
6029005	Shpenzime për honorarë	1,401,256,012.00
6027400	Shpenzime për ekzekutim të vendimeve gjyqësore për largim nga puna	1,367,482,281.00
6023900	Shpenzime të tjera transporti	1,334,701,058.00
6022002	Ujë	1,051,313,710.00
6025500	Shpenzime për mirëmbajtjen e aparateve, pajisjeve teknike dhe veglave të punës	1,023,393,648.00
6020200	Materiale për pastrim, dezinfektim, ngrohje dhe ndriçim	923,815,355.00

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Sipas të dhënave të regjistruara në sistemin informatik financiar të qeverisë për llogari të buxhetit të shtetit për vitin 2024 raportohet se njësitë e qeverisjes së përgjithshme angazhojnë një pjesë të konsiderueshme të buxhetit operativ në materiale dhe shërbime speciale me rreth 14 miliard lekë në dy llogari buxhetore. Ilace dhe materiale mjekësore me buxhet përfaqësues në sektorin e shëndetësisë paraqiten në rreth 6.1 miliard lekë, ndërkohë që për shërbimet e pastrimit janë paguar rreth 5.3 miliard lekë. Aktivitetet e furnizimit me shërbime dhe ushqim për mensat, në kuadër të përkujdesjes sociale kanë angazhuar rreth 5.1 miliard lekë. Mirëmbajtja e paisjeve të zyrës, objekteve ndërtimore apo rrugëve e objekteve të tjera në katër llogari të ndryshme përfshin pagesa në rreth 11 miliard lekë. Në pagesën e faturave të energjisë elektrike janë angazhuar 4.6 miliard lekë ndërkohë që për karburant në kuadër të shërbimeve dhe operacionialitetit të kryerjes së detyrave janë paguar 4 miliard lekë. Lëvizjet në kuadër të realizimit të detyrave nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme kanë rezultuar me pagesa për dieta të brendshme në rreth 1.8 miliard lekë së bashku me shpenzime të tjera transporti në rreth 1.3 miliard lekë. Për shërbimet e sigurimit dhe ruajtjes konstatohen të jenë paguar rreth 2.2 miliard lekë, ndërkohë që një zë i konsiderueshëm paraqiten edhe honoraret me rreth 1.4 miliard lekë. Kostoja e vendimeve gjyqësore për largim nga puna paraqitet në shumën 1,367 milion lekë, ndërkohë që paraqitet si një shpenzim për të cilin vazhdimisht buxheti i shtetit angazhon burime financiare në shtesë të fondit të përcaktuar të pagave. Për këto vendime gjyqësore nuk publikohet bazë të dhënash për të gjithë sektorin publik për qëllime vendimmarrje në shpërndarjen e fondeve dhe nuk rezultojnë të jenë provigjonuar fonde për detyrimet e mundshme që angazhojnë buxhetin e shtetit.

Referuar pagesave të institucioneve të cilat kanë ekzekutuar fondet operative në llogarinë 602 sipas modulit të pagesave rezulton se institucionet më përfaqësuese paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Në lekë

Emri i institucionit	Shuma
Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (3535)	6,714,838,265
Bashkia Tirana (3535)	5,750,746,973
Qendra spitalore universitare "Nene Tereza" (3535)	5,708,959,574
Autoriteti Rrugor Shqiptar (3535)	2,216,733,175
QFM Teknike Tirane (3535)	1,919,705,614
Aparati Drejt.Pergj.Doganave (3535)	1,687,853,416
Autoriteti Kombëtar për Certifikimin Elektronik dhe Sigurinë Kibernetike (3535)	1,513,624,687
Reparti Ushtarak Nr.1001 Tirane (3535)	1,329,371,814
Përfaqësitë Diplomatike (3535)	1,200,796,909
Drejtoria e Përgjithshme e burgjeve (3535)	1,196,990,067
Reparti Ushtarak Nr.4300 Tirane (3535)	1,056,501,028
Drejtoria e Përgjithshme e Rrugëve dhe Ndriçimit Publik (3535)	1,018,761,012
Qendra Spitalore Rajonale e Tiranës "Shefqet Ndroqi" (3535)	906,050,702
Spitali Universitar i Traumës (3535)	883,015,356
Aparati i Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë (3535)	766,385,957
Reparti Ushtarak Nr.3001 Tirane (3535)	739,018,830
Bashkia Kavaja (3513)	703,130,232
Aparati i Ministrisë së Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit (3535)	671,428,534
Aparati Drejt.Pergj.Tatimeve (3535)	660,410,053
Bashkia Durrës (0707)	622,946,839

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

B.1.4 Shpenzime për Fondet Speciale

Në zërin e shpenzime për fondet speciale, buxheti u rrit me 25,003 milion lekë krahasuar me një vit më parë. Megjithatë, ekzekutimi i vitit 2024 (251,791 milion lekë) paraqitet 86 milion lekë nën parashikimin buxhetor.

Tabela e mëposhtme paraqet raportimet e planit dhe faktit për zërat analitik të shpenzimeve për fondet speciale:

Në milion lekë

E M E R T I M I	Fakti 2023	Projek t Buxhet i 2024	Buxhet i fillestar 2024	Akti Normati v 1/2024	Akti Normati v 3/2024	Akti Normati v 5/2024	Fakti 2024	Difere nca fakt plan	Diferenc a 2024-2023 fakt
Shpenzime për Fondet Speciale	226,788	248,877	248,877	248,877	248,877	251,877	251,791	-86	25,003
Sigurime Shoqërore	170,239	178,038	178,038	178,038	178,038	177,258	188,626	11,368	18,388
Politika te reja pensionesh	0	4,137	4,137	4,137	4,137	1,693	0	-1,693	0
Bonusi i Pensionisteve		3,650	3,650	3,650	3,650	9,874		-9,874	0
Sigurime Shëndetësore	55,213	58,052	58,052	58,052	58,052	58,052	58,771	719	3,558
Shpenzime për Kompensimin ne Vlere te Pronareve	1,336	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	4,394	-606	3,057

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Rritja më e madhe në shpenzimet për fondet speciale konstatohet se është shkaktuar nga bonusi i pensionistëve të parashikuar në fond prej 9,874 milion lekë sipas planit përfundimtar (3,650 milion lekë sipas planifikimit fillestar) dhe politikat e reja të pensioneve, indeksimi i tyre sipas planit përfundimtar 1,693 milion lekë (4,137 milion lekë planifikimi fillestar), ndërkohë që shpenzimet për sigurime shëndetësore janë rritur me 3,558 milion lekë më shumë se viti i kaluar dhe shpenzimet për kompensimin në vlerë të pronarëve janë rritur me 3,057 milion lekë më shumë se viti i kaluar.

B.1.5 Shpenzime për Buxhetin Vendor

Në zërin e shpenzime për fondet speciale, buxheti u rrit me 5,565 milion lekë krahasuar me një vit më parë. Megjithatë, ekzekutimi i vitit 2024 (74,407 milion lekë) mbeti 8,344 milion lekë nën parashikimin buxhetor. Pavarësisht se plani i shpenzimeve sipas burimeve të ndryshme të financimit është shoqëruar me rritje të njëpasnjëshme sipas akteve normative gjatë vitit 2024, realizimi i tij nuk ka ndjekur të njëjtën linjë.

Tabela e mëposhtme paraqet raportimet e planit dhe faktit për zërat analitik të shpenzimeve për buxhetin vendor:

Në milion lekë

E M E R T I M I	Fakti 2023	Projek t Buxhet i 2024	Buxhet i fillestar 2024	Akti Normati v 1/2024	Akti Normati v 3/2024	Akti Normati v 5/2024	Fakti 2024	Diferenca fakt plan	Diferenc a 2024-2023 fakt
Shpenzime për Buxhetin Vendor	68,841	71,175	71,249	71,377	79,377	82,750	74,407	-8,344	5,565
Transferrat nga Buxheti i Shtetit për pushtetin vendor		36,583	36,657	36,785	36,785	38,388			
Transfertë e pakushtëzuar e përgjithshme		24,343	24,343	24,343	24,343	25,773			
Transfertë e pakushtëzuar sektoriale (Grant Specifik)		10,740	10,814	10,942	10,942	11,115			
Transferte sektoriale për pagat		1,500	1,500	1,500	1,500	1,500			
Buxheti vendor (të ardhurat e veta tatimore)		29,114	29,114	29,114	37,114	39,314			
Taksa të ndara		1,478	1,478	1,478	1,478	1,478			
Buxheti vendor (të ardhurat e veta jo-tatimore)		3,000	3,000	3,000	3,000	3,000			
Financimi i huaj vendor dhe të tjera të mbartura		1,000	1,000	1,000	1,000	570			

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

B.1.6 Shpenzime të tjera

Në zërin e shpenzime të tjera, buxheti u ul me 16 milion lekë krahasuar me një vit më parë. Ekzekutimi i vitit 2024 (30,931 milion lekë) mbeti 349 milion lekë nën parashikimin buxhetor.

Tabela e mëposhtme paraqet raportimet e planit dhe faktit për zërat analitik të shpenzimeve për buxhetin vendor:

Në milion lekë

E M E R T I M I	Fakti 2023	Projekt Buxheti 2024	Buxheti fillestar 2024	Akti Normativ 1/2024	Akti Normativ 3/2024	Akti Normativ 5/2024	Fakti 2024	Diferenca fakt plan	Diferenca 2024-2023 fakt
Shpenzime të tjera	30,948	30,450	30,450	30,450	30,329	31,281	30,931	-349	-16
Pagesa e Papunesisë	858	800	800	800	800	764	832	67	-26
Ndihma Ekonomike dhe Paaftësia	25,686	26,250	26,250	26,250	26,129	24,949	26,841	1,891	1,154
Mbështetje financiare për shtresat në nevojë	1,098					2,167		-2,167	-1,098
Kompensim për ish të përndjekurit politikë	3,306	1,200	1,200	1,200	1,200	1,200	1,059	-141	-2,247
Bonusi i lindjeve		2,200	2,200	2,200	2,200	2,200	2,200	0	2,200

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Zëri më përfaqësues i këtyre shpenzimeve paraqitet ndihma ekonomike dhe paaftësia, i realizuar në shumën 26,841 milion lekë, 1,891 milion lekë më shumë se plani përfundimtar dhe 1,154 milion lekë më shumë se realizimi i vitit të kaluar. Kjo rritje ka ardhur si pasojë e parashikimit të fondit të mbështetjes financiare për shtresat në nevojë në fund të vitit financiar, legjitimuar vetëm pas miratimit të aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2024.

B.II Transferime kapitale

Sa i përket transfertave kapitale, në vitin 2024 ato u ulën me 216.48 milion lekë krahasuar me 2023, por realizimi faktik ishte 549.57 milion lekë mbi planin, duke qenë se për këtë zë buxhetor nuk është parashikuar plan sipas tabelës 4 të aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2024.

B.III Fondi rezervë

Fondi rezervë është parashikuar në shumën 3,770 milion lekë sipas aktit normativ nr. 5 datë 19.12.2024, dhe në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar ai është raportuar në zërat përkatës fiskalë sipas natyrës së shpenzimit pas miratimit me VKM (shpenzime korente apo investime kapitale).

B.IV Shpenzime kapitale

Në zërin e shpenzime kapitale buxheti u ul me 3,620 milion lekë krahasuar me një vit më parë. Megjithatë, ekzekutimi i vitit 2024 (115,433 milion lekë mbi 16,787 milion lekë nën parashikimin buxhetor. Tabela e mëposhtme paraqet raportimet e planit dhe faktit për zërat analitik të shpenzimeve kapitale:

Në milion lekë

E M E R T I M I	Fakti 2023	Projekt Buxheti 2024	Buxheti fillestar 2024	Akti Normativ 1/2024	Akti Normativ 3/2024	Akti Normativ 5/2024	Fakti 2024	Diferenca fakt plan	Diferenca 2024-2023 fakt
Shpenzime Kapitale	119,053	128,458	129,381	135,581	150,506	132,219	115,433	-16,787	-3,620
Financimi Brendshëm	88,489	76,428	77,351	87,551	100,476	93,389	88,903	-4,487	414
Investime nga te ardhurat e Arsimit të Lartë	602	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	832	-168	230
Financimi Huaj	13,761	44,030	44,030	40,030	40,030	28,830	17,427	-11,403	3,665
Fondi i Rindertimit	16,201	7,000	7,000	7,000	9,000	9,000	8,271	-729	-7,930

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Vlera e planifikuar e investimeve publike përgjatë vitit 2024 ka ardhur në rritje, që nga projekt buxheti deri në ndryshimet sipas akteve normative, me përjashtim të Aktit Normativ nr. 5 datë 19.12.2024, i cili ka kryer shkurtime në nivelin e investimeve me qëllim akomodimin e mosrealizimeve në këtë tregues buxhetor. Megjithëse me Aktin Normativ nr. 5 datë 19.12.2024, pra 10 ditë përpara mbylljes së vitit buxhetor, janë shkurtuar fondet e investimeve me rreth 18,287 milion lekë, sërish ky tregues paraqitet me mos realizim në shumën 16,786 milion lekë.

Mos realizimet konstatohet se kanë ardhur në pjesën më të madhe nga mos realizimi i financimit të huaj me rreth 11,403 milion lekë dhe nga financimi i brendshëm në shumën 4,487 milion lekë. Nisur nga fakti që në treguesit fiskalë të raportuar janë përfshirë në zërin e investimeve publike edhe realizimet e financuara nga fondi rezervë i buxhetit të shtetit, në shumën 1,537 milion lekë, efekti i mosrealizimit paraqitet në shumën 18,323 milion lekë, ose 13.8% të planit përfundimtar.

B.V Transfertë për Llogarinë e Fondit të Pensioneve në BSH

Nga analiza e ndryshimeve në tabelën 4 “Treguesit fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar”, shoqëruese të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024” të ndryshuar konstatohen se janë përfshirë fonde në shumën 6,300 milion lekë në llogarinë “Transfertë për Llogarinë e Fondit të Pensioneve në BSH”. Këto fonde janë parashikuar me Aktin Normativ nr. 5 datë duke shtuar pikën 9 në nenin 11 të ligjit ku përcaktohet se “9. Krijohet llogaria e mbështetjes për pensionistët në Bankën e Shqipërisë. Llogaria përdoret me vendime të Këshillit të Ministrave. Rregullat dhe procedurat e mbajtjes, përdorimit dhe raportimit të kësaj llogarie përcaktohen me udhëzim të ministrit përgjegjës për financat. Për vitin 2024, fondi prej 6 300 milionë lekësh kalon në këtë llogari dhe përdoret sipas përcaktimeve me vendim të Këshillit të Ministrave”. Nga analiza e tabelës 4 të treguesve faktikë të buxhetit për vitin 2024 konstatohet se është paraqitur si e realizuar në shumën 6,300 milion lekë. Kalimi nga llogaria e unifikuar e thesarit në llogarinë speciale të krijuar konstatohet se nuk përmbush kushtet për t’u klasifikuar si shpenzim buxhetor, referuar përcaktimeve të bëra në pikën 17 të nenit 3 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë ku përcaktohet që “Shpenzim” është pakësimi i pasurisë neto, e cila përfundon me kryerjen e pagesave kapitale ose korrente, të pakthyeshme, me ose pa detyrim kthimi”. Në këtë rast, kalimi nga llogaria në llogari nuk ndjek parimet e menaxhimit të sistemit buxhetor krahasuar me raste të tjera të transferimit të brendshëm të fondeve dhe në të njëjtën kohë shërben si një mekanizëm ekstra ligjor për financimin e nevojave përtej hapësirës fiskale në dispozicion. Transferimi i mjeteve monetare nga një llogari e shtetit shqiptar në llogarinë tjetër nuk shoqërohet me pakësim të pasurisë neto. Gjithashtu kjo llogari në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar, është një shtesë (futur për herë të parë) që nuk mundëson krahasueshmërinë dhe saktësinë e informacionit financiar të publikuar ndër vite.

Për rastin e mësipërm nga ana e Ministrit të Financave është urdhëruar me shkresë nr. 806 datë 20.01.2025 (Urdhër nr. 7 datë 20.01.2025) “Mbi fondin e pensione jashtë llogarisë së unifikuar të thesarit”, transferimi me kontabilizim për periudhën Dhjetor 2024 në SIFQ në debi të llogarisë 604 “Transferime” dhe në kredi të llogarisë 4665004 “Depozitime të përkohshme në TSA – Fondi i Pensioneve (të hyra)”, si mjete në ruajtje për shlyerjen e detyrimit të konstatuar dhe në vijim transferimi i likuiditeteve nga Llogaria e Unifikuar e Thesarit në Llogarinë speciale të Fondit të Pensioneve në BSH që të kryhet në momentin kur do të ekzekutohet pagesa sipas përcaktimeve në Vendimin e Këshillit të Ministrave duke debituar llogarinë 4665014 “Depozitime të përkohshme në TSA – Fondi i Pensioneve (të dala). Ky urdhër është miratuar në vijim të Aktit Normativ nr. 5 datë 19.12.2024 dhe kontabilizimi i urdhëruar në llogarinë e shpenzimeve dhe mjeteve në ruajtje nuk është i mbështetur në përcaktimet e nenit 61 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar ku citohet “Ministri i Financave është përgjegjës për krijimin e sistemit të kontabilitetit, i detyrueshëm për të gjitha njësitë e qeverisjes së përgjithshme.” dhe sistemit të kontabilitetit të përcaktuar në Udhëzimin nr.8 datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes , paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”, të ndryshuar, i cili paraqet të gjitha llojet e regjistrimeve kontabël (veprimi sipas Urdhrit të Ministrit nuk parashikohet në UMF nr. 8 datë 09.03.2018, të ndryshuar).

Gjithashtu, konstatohet se planifikimi dhe raportimi si shpenzim/transfertë e kësaj shume në pasqyrën e treguesve fiskalë të konsoliduar të buxhetit nuk është në përputhje me përcaktimet e pikës 265 të Udhëzimit nr. 9 datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar ku përcaktohet “265. Paraqitja e burimeve dhe shpenzimeve të fondit special në buxhetin e konsoliduar faktik vjetor bëhet si vijon:

b. Transferimi i burimeve në llogarinë e fondit special në Bankën e Shqipërisë konsiderohet xhirim mjeteve monetare ndërmjet llogarive të Ministrit përgjegjës për Financat në Bankën e Shqipërisë.

c. Shpenzimet paraqiten për bruto në masën e pagesave të kryera gjatë vitit nga njësia përgjegjëse për fondin special, në llogarinë bankare të përfituesve....”.

C. Deficiti

Gjatë vitit 2024, deficiti buxhetor i Shqipërisë u ngushtua ndjeshëm krahasuar me parashikimet dhe me realizimin e vitit 2023. Në vitin 2023 deficiti përfundimtar llogaritej në 31,179.79 milion lekë, ndërkohë që plani fillestar për 2024 e parashikonte atë në - 61 280.06 milion lekë. Pas rishikimeve me Akte Normative, niveli i deficitit u ul në -57, 280.06 milion lekë, por realizimi faktik rezultoi vetëm -17,984.07 milion lekë, pra rreth 13,195.72 milion lekë më pak se viti i kaluar. Ky përmirësim në raport me vitin e kaluar vjen kryesisht nga rritja e të ardhurave dhe mos realizimet në shpenzime.

Në milion lekë

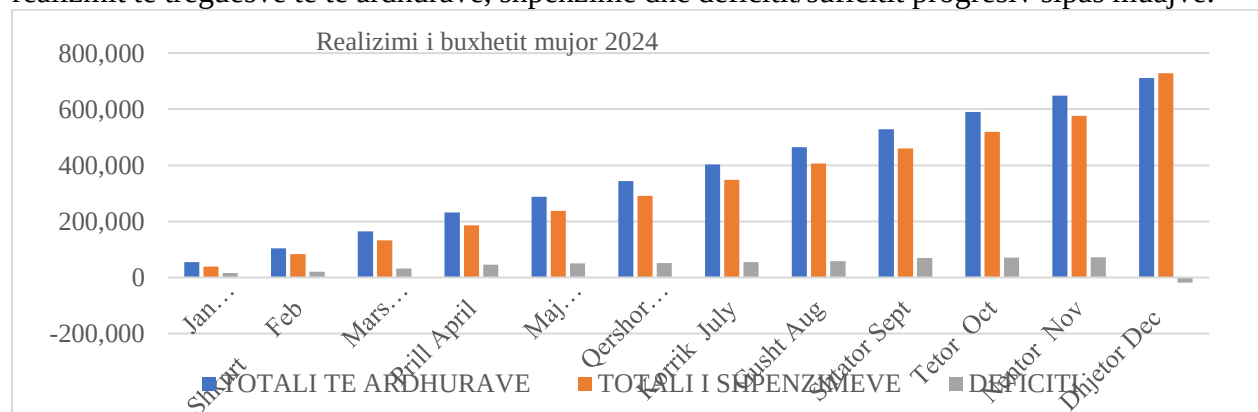
EMERTIMI	Fakti 2023	Projekt Buxheti 2024	Buxheti fillestar 2024	Akti Normativ 1/2024	Akti Normativ 3/2024	Akti Normativ 5/2024	Fakti 2024	Diferenca fakt plan	Diferenca 2024-2023 fakt
DEFICITI	-31,180	-61,280	-61,280	-57,280	-57,280	-57,280	-17,984	39,296	13,196
FINANCIMI DEFICITIT	31,180	61,280	61,280	57,280	57,280	57,280	17,984	-39,296	-13,196
Brendshëm	-7,323	76,825	76,825	71,346	61,397	69,827	33,360	-36,468	40,683
Te ardhura nga privatizimi	47						27	27	-20
Hua-marrje e brendshme	20,671	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	49,718	-282	29,046
Te tjera	-28,042	26,825	26,825	21,346	11,397	19,827	-16,385	-36,212	11,657
I Huaj	38,503	-15,545	-15,545	-14,066	-4,117	-12,547	-15,376	-2,829	-53,879
Hua afatgjate (e marre)	72,475	30,030	30,030	26,030	26,030	17,600	12,968	-4,632	-59,508
Ndryshimi i gjendjes se arkës	51						-256	-256	-307
Ripagesat	-53,238	-52,146	-52,146	-52,146	-45,379	-45,379	-40,453	4,926	12,784
Mbeshjetje buxhetore	19,215	6,571	6,571	12,050	15,232	15,232	12,366	-2,866	-6,849

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Nga pikëpamja e financimit, për të mbuluar deficitin e vitit 2024 u siguruan gjithsej 17,984 milion lekë, duke rënë rreth 39,296 milion lekë nën atë që ishte parashikuar në plan. Burimi kryesor mbeti huamarrja e brendshme: ndërsa në 2023 rezultoi një ripagim neto prej - 7,323.42 milion lekë, në 2024 rezultoi në një huamarrje neto prej 33,359.62 milion lekë. Planin për të huazuar brenda vendit që ishte 76,824.58 milion lekë në fillim të vitit (e rishikuar në 69,827.34 milion me AN 5) mori vetëm 33,359.62 milion, duke lënë një boshllëk prej 36,467.72 milion lekë. Financimi i brendshëm konstatohet se ka ardhur në ndryshim nga grupi të tjera ku përshihen llogaritë e mjeteve monetare që kanë shërbyer për financim të mëtejshëm të nevojave.

Nga financimet e huaja, neto në realizim u regjistrua -15,544.99 milion lekë, që do të thotë se gjatë vitit pati ripagesa më të mëdha se marrje të reja huash. Brenda këtij zëri, huamarrjet afatgjata të marra u planifikuan në 30,030 milion lekë sipas buxhetit, por u realizuan vetëm 7,472.48 milion, ndërsa ripagimet arritën në 40,453 milion, nga 45,379 milion lekë të planifikuara.

Sipas trajtimit në të ardhurat dhe shpenzimet, ekzekutimi i deficitit është kryer në një muaj të vetëm buxhetor, ose 31.3% e vlerës totale të planifikuar është realizuar në muajin dhjetor 2024, duke reflektuar jo vetëm shfrytëzimin e suficitit buxhetor të krijuar në muajt e tjerë të vitit, por duke krijuar deficitin në vlerën 17 miliard lekë. Grafiku i mëposhtëm paraqet situatën e realizimit të treguesve të të ardhurave, shpenzime dhe deficitit/suficitit progresiv sipas muajve:

Suficiti fiskal i akumuluar gjatë muajve janar-dhjetor është ekzekutuar i gjithi në muajin dhjetor duke krijuar edhe një deficit në rreth 17 miliard lekë. Ndërkohë që të ardhurat e dhjetorit paraqiten në shumën 62,585 milion lekë, shpenzimet e muajit dhjetor paraqiten në masën 152,144 milion lekë, ose rreth 21% e totalit të shpenzimeve të vitit 2024. Pagesat e kryera në muajin dhjetor paraqesin akumulim të shpenzimeve, shkaktuar nga mungesat e sakta të planifikimit dhe financimit të nevojave të reja pa financuar nevojat buxhetore në vazhdim nga vitet e mëparshme buxhetore. Kjo situatë rrit riskun fiskal për politika jo të kujdesshme, menaxhimin jo të duhur të likuiditetit, tejkalim të tavanëve buxhetore në planifikimin afatmesëm të buxhetit sipas ligjit të miratuar dhe angazhimin në marrëdhënie kontraktuale përtej hapësirës fiskale.

Pasaktësitë në planifikim dhe realizim të treguesve buxhetorë të mësipërm për të ardhurat dhe shpenzimet e raportuar kanë efekt në deficitin e raportuar, por ato nuk tejkalojnë kufijtë e deficitit vjetor të planifikuar (për shkak të vlerës së madhe të parealizuar të tij prej 39,296 milion lekë).

Për problematikat e mësipërme, përgjegjësitë janë sipas Udhëzimit Standard të Zbatimit të Buxhetit nr. 9, datë 20.03.2018, “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar, dhe përcaktimeve të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.

Për sa është trajtuar në këtë pjesë të Raportit të Auditimit nga ana e Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit është paraqitur observacioni **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025** ku janë paraqitur pretendimet përkatëse mbi projekt raportin e auditimit trajtuar si në vijim:

Në lidhje me rekomandimin nr.18.1 vlerësojmë se nga Ministria e Financave përmes strukturës së Drejtorisë së Menaxhimit të Investimeve Publike bazuar në përcaktimet e VKM-së nr. 887 datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike” në mënyrë sistematike është monitoruar dhe raportuar ecuria e zbatimit të projekteve të investimeve publike me qëllim ndër të tjera përmirësimin e efikasitetit të zbatimit të projekteve si dhe për vlerësimin periodik të projekteve dhe programeve të investimeve publike ku propozon zgjidhje të mundshme të problemeve të projekteve, apo azhurnimin e fondeve buxhetore në projektet ekzistuese. Në këtë kuadër ndërmarrja e angazhimit për ndryshimet në buxhetin vjetor në lidhje me fondet për investime është bërë me qëllim:

- Rritjen e performancës së shpenzimeve kapitale, duke rialokuar fondet mes projekteve të investimeve publike nga projektet me ecuri të ngadaltë, drejt projekteve me performancë më të lartë.
- Uljen e detyrimeve të prapambetura në përputhje me angazhimet e qeverisë, përmes akordimit të fondeve të nevojshme në sektorët ku janë paraqitur detyrime.

Referuar sa më lart, nga Drejtoria e Menaxhimit të Investimeve Publike realizohet monitorimi sistematik i ecurisë së realizimit financiar të projekteve të investimeve duke përditësuar informacionin çdo javë për raporte të brendshme në MF dhe Këshillin e Ministrave. Në çdo rast kur janë ndërmarrë iniciativa për ndryshime në ligjin vjetor të buxhetit, ministrive të linjës i është kërkuar informacion mbi ecurinë dhe projektet e mundshme ku mund të bëhen shkurtime dhe rialokime në kuadër të mirëmenaxhimit të fondeve publike.

Bazuar në informacionin e marrë nga institucionet buxhetore dhe të përpunuar nga ana jonë, këkesat shtesë të përcjella nga ministrinë e linjës dhe orientimet nga drejtimi i ministrisë janë ndërmarrë hapat e mëtejshme për ndryshimet në ligjin vjetor të buxhetit përmes akteve normative në kuadër të mirëmenaxhimit të fondeve buxhetore. Gjithsesi, vlerësojmë se kjo problematikë lidhet me projektet e investimeve të cilat janë miratuar deri në vitin 2023 pasi në vijim kjo problematikë gjykojmë se do të marrë zgjidhje përmes parashikimeve të VKM 887/2022 dhe akteve të tjera nënligjore. Në lidhje me gjetjen mbi ekzekutimin jo të njëtrajtshëm të shpenzimeve për vitin 2024, shprehemi se kjo situatë lidhet ngushtë me ciklin e jetës së projektit dhe me ritmin e vitit buxhetor. Në fillim të vitit hapen projektet dhe zhvillohen procedurat e prokurimit, të cilat zakonisht përfundojnë deri në mesin e vitit, ndërsa në pjesën e fundit të vitit realizohet zbatimi i projekteve dhe paraqiten faturat për pagesë. Pavarësisht kësaj dinamike të natyrshme, mbetet përgjegjësi e Autoriteteve Kontraktore që të sigurojnë zbatimin e buxhetit të miratuar për njësitë shpenzuese në përputhje me planet e përcaktuara. Ndërkohë për raste të tjera kur faturat janë të muajve të mëparshëm, por paguhet nga institucionet në muajt e fundit të vitit

në kohën që kanë fonde buxhetore në tavanet e tyre vlerësojmë se kjo është përgjegjësi direkte e Autoriteteve Kontraktore dhe Ministria e Financave është duke punuar që të marrë informacionin direkt nga sistemet tatimore mbi identifikimin në kohë të detyrimeve.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Nga ana e MF është pranuar në observacion ekzistenca e problematikës duke adesuar përgjegjësinë drejt autoriteteve kontraktore dhe që do paraqesë përmirësim në kuadër të ndryshimeve ligjore të fundit. Zbatimi i buxhetit në fund të vitit nuk lidhet vetëm me ciklin e buxhetit, por është rezultat edhe i mos hapjes së planit të duhur buxhetor të projekteve, për aq kohë sa është konstatuar që në dhjetor janë paguar një pjesë e konsiderueshme e faturave të periudhës deri në nëntor 2024. Për këtë arsye observacioni nuk paraqet kundërshtime për gjetjen e auditimit dhe nuk merret në konsideratë.

2.2.7. Mbi auditimin e përputhshmërisë së përdorimit të Fondit Rezervë të Këshillit të Ministrave dhe Fondit të Kontingjencës për vitin 2024.

Për auditimin e këtij drejtimi u shqyrtua dokumentacioni si më poshtë:

- Vendimet e Këshillit të Ministrave për përdorimin e fondit rezervë dhe të kontingjencës, miratuar gjatë vitit 2024;
- Projektvendimet e përgatitura nga Ministria e Financës dhe NJQQ për kërkesa shtesë, të cilat janë propozuar të përballohen nga fondi rezervë;
- Relacione shpjeguese për P/Vendimet;
- Korrespondenca të strukturave teknike dhe ligjore të MF;
- Shkresat e zbatimit të VKM/çeljen e fondeve për NJQQ.

Në nenin 5, të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, *“Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”* i ndryshuar, paragrafi 2,3 dhe 4, përcaktohet se: *“...Buxheti i Shtetit përfshin një fond rezervë dhe një fond kontingjence të pashpërndarë, i cili miratohet nga Kuvendi në ligjin e buxhetit vjetor, deri në masën 3 për qind të vlerës totale të fondeve të miratuara.”*.

Fondi rezervë përdoret vetëm për rastet e financimit të shpenzimeve, të cilat nuk njihen dhe janë të pamundura të parashikohen gjatë procesit të përgatitjes së buxhetit. Miratimi i përdorimit të tij bëhet me vendim të Këshillit të Ministrave. Fondi i kontingjencës krijohet për të përballuar efektet e mosrealizimit të të ardhurave dhe efektet e paparashikuara të normave të interesit”.

Parashikimi i fondit rezervë dhe fondeve të kontingjencës është kryer në nenin 11 dhe 14 të ligjit nr. 97/2023 *“Për buxhetin e vitit 2024”*. Vlera dhe mënyra e përdorimit të këtyre fondeve është ndryshuar përgjatë vitit 2024 me anë të akteve normative. Niveli fillestar i planifikimit sipas nenit 11 është përcaktuar si më poshtë:

- fondi rezervë i buxhetit, 2,500 milionë lekë;
- kontingjenca për rritjen e pagave, 11,000 milionë lekë;
- kontingjenca për risqet e borxhit, 5,300 milionë lekë.

Më tej në nenin 14 janë përcaktuar dhe kriteret për planifikimin dhe përdorimin e këtyre fondeve ku është cituar *“Fondi rezervë prej 2,500 milionë lekësh përdoret me vendim të Këshillit të Ministrave për raste të paparashikuara të njëjësive të qeverisjes së përgjithshme. Çdo ministri apo institucion qendror buxhetor paraqet kërkesën për përdorimin e fondit rezervë në ministrinë përgjegjëse për financat, në përputhje me kërkesat e nenit 45 të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. Pas miratimit të kërkesës nga ministri përgjegjës për financat, ministria apo institucioni qendror buxhetor paraqet për shqyrtim dhe miratim në Këshillin e Ministrave projektvendimin përkatës. Kontingjenca për risqet e borxhit prej 5,300 milionë lekësh përdoret nga ministri përgjegjës për financat për të kompensuar rreziqe potenciale nga luhatjet në kurset e këmbimit ose normat e interesit me ndikim në shpenzimet për interesa. Kontingjenca për rritjen e pagave prej 11,000 milionë lekësh përdoret me vendim të Këshillit të Ministrave për politika të reja pagash. Shumat e shpërndara nga fondi rezervë, kontingjenca për risqet e borxhit dhe*

kontingjenca për rritjen e pagave shtojnë kufijtë e miratuar në tabelat 1 dhe 4, që përmenden në nenin 11 të këtij ligji”. Gjatë vitit 2024, niveli i fondit rezervë dhe kontigjencë ka ndryshuar me Aktin Normativ nr. 3 datë 28.08.2024 duke përcaktuar një fond rezervë në shumën 3,500 milion lekë, me një rritje prej 1,000 milion lekë nga ligji fillestar i buxhetit. Me Aktin Normativ nr. 5 datë 19.12.2024, niveli i fondit rezervë është përcaktuar në shumën 3,250 milion lekë, duke përsuar një ulje prej 250 milion lekë në planifikim në krahasim me Aktin Normativ nr. 3 datë 28.08.2024. Niveli i fondit të kontigjencës për rritjen e pagave dhe kontigjencës për risqet e borxhit ka mbetur i pandryshuar me planifikimin fillestar, por janë shtuar fonde të tjera kontigjencë me akte normative. Pasqyra e planifikimit fillestar dhe ndryshimet gjatë vitit me akte normative për fondin rezervë pasyrohen në tabelën e mëposhtme:

Në milion lekë

Emertimi	Projekt buxheti	Ligji fillestar	A.N.1	A.N.3	A.N.5
Fondi rezervë dhe kontigjenca	18,800	18,800	18,800	19,800	19,670
fondi rezervë i buxhetit	2,500	2,500	2,500	3,500	3,250
kontigjenca për rritjen e pagave	11,000	11,000	11,000	11,000	11,000
kontigjenca për risqet e borxhit	5,300	5,300	5,300	5,300	5,420

Burimi: Ministria e Financave

1.1.Fondi Rezervë i Buxhetit

Në nenin 5, të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, “Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar, paragrafi 2,3 dhe 4, përcaktohet se: “...Buxheti i Shtetit përfshin një fond rezervë dhe një fond kontingjence të pashpërndarë, i cili miratohet nga Kuvendi në ligjin e buxhetit vjetor, deri në masën 3 për qind të vlerës totale të fondeve të miratuara.”.

Fondi rezervë përdoret vetëm për rastet e financimit të shpenzimeve, të cilat nuk njihen dhe janë të pamundura të parashikohen gjatë procesit të përgatitjes së buxhetit. Miratimi i përdorimit të tij bëhet me vendim të Këshillit të Ministrave. Fondi i kontigjencës krijohet për të përballuar efektet e mosrealizimit të të ardhurave dhe efektet e paparashikuara të normave të interesit”.

Parashikimi i fondit rezervë dhe fondeve të kontigjencës është kryer në nenin 11 dhe 14 të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”. Vlera dhe mënyra e përdorimit të këtyre fondeve është ndryshuar përgjatë vitit 2024 me anë të akteve normative. Niveli fillestar i planifikimit sipas nenit 11 është përcaktuar si më poshtë:

- fondi rezervë i buxhetit, 2,500 milionë lekë;
- kontingjenca për rritjen e pagave, 11,000 milionë lekë;
- kontingjenca për risqet e borxhit, 5,300 milionë lekë.

Më tej në nenin 14 janë përcaktuar dhe kriteret për planifikimin dhe përdorimin e këtyre fondeve ku është cituar “Fondi rezervë prej 2,500 milionë lekësh përdoret me vendim të Këshillit të Ministrave për raste të paparashikuara të njëjësive të qeverisjes së përgjithshme. Çdo ministri apo institucion qendror buxhetor paraqet kërkesën për përdorimin e fondit rezervë në ministrinë përgjegjëse për financat, në përputhje me kërkesat e nenit 45 të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. Pas miratimit të kërkesës nga ministri përgjegjës për financat, ministria apo institucioni qendror buxhetor paraqet për shqyrtim dhe miratim në Këshillin e Ministrave projektvendimin përkatës. Kontingjenca për risqet e borxhit prej 5,300 milionë lekësh përdoret nga ministri përgjegjës për financat për të kompensuar rreziqe potenciale nga luhatjet në kurset e këmbimit ose normat e interesit me ndikim në shpenzimet për interesa. Kontingjenca për rritjen e pagave prej 11,000 milionë lekësh përdoret me vendim të Këshillit të Ministrave për politika të reja pagash. Shumat e shpërndara nga fondi rezervë, kontingjenca për risqet e borxhit dhe kontingjenca për rritjen e pagave shtojnë kufijtë e miratuar në tabelat 1 dhe 4, që përmenden në nenin 11 të këtij ligji”.

Gjatë vitit 2024, niveli i fondit rezervë dhe kontigjencë ka ndryshuar me Aktin Normativ nr. 3 datë 28.08.2024 duke përcaktuar një fond rezervë në shumën 3,500 milion lekë, me një rritje

prej 1,000 milion lekë nga ligji fillestar i buxhetit. Me Aktin Normativ nr. 5 datë 19.12.2024, niveli i fondit rezervë është përcaktuar në shumën 3,250 milion lekë, duke përsuar një ulje prej 250 milion lekë në planifikim në krahasim me Aktin Normativ nr. 3 datë 28.08.2024. Niveli i fondit të kontigjencës për rritjen e pagave dhe kontigjencës për risqet e borxhit ka mbetur i pandryshuar me planifikimin fillestar, por janë shtuar fonde të tjera kontigjencë me akte normative.

Respektimi i normave të ligjit organik të buxhetit për fondin rezervë dhe kontigjencën

Sipas ligjit organik të buxhetit përcaktohet që *“Fond kontingjence”* është fondi i pashpërndarë, që krijohet për të mbuluar risqet e mundshme, për të ardhurat dhe shpenzimet, gjatë zbatimit të buxhetit dhe *“Detyrim kontingjent”* është detyrimi që mund t’i lindë njësisë së qeverisjes së përgjithshme në raport me të tretë, në të ardhmen, si rezultat i risqeve të mundshme, të lidhura me ngjarje apo nisma, të drejtpërdrejta ose të tërthorta, të viteve të mëparshme. Në vijim, në mënyrë të drejtpërdrejtë citohet që ç) *në çdo vit buxhetor të planifikuar duhet të përfshihet një kontingjencë e veçantë, prej jo më pak se 0,7 për qind e shpenzimeve totale të buxhetit, për të kompensuar rreziqe potenciale nga luhatjet në kurset e këmbimit ose normat e interesit, me ndikim në nivelin e borxhit; Buxheti i Shtetit përfshin një fond rezervë dhe një fond kontingjence të pashpërndarë, i cili miratohet nga Kuvendi në ligjin të buxhetit vjetor, deri në masën 3 për qind të vlerës totale të fondeve të miratuara.”*. Nga auditimi konstatohet se sipas planit përfundimtar të buxhetit, shuma e fondit rezervë dhe të kontigjencës së parashikuar në aktin normativ nr. 5 datë 19.12.2024 *“Për buxhetin e vitit 2024”*, të ndryshuar nuk respekton kufirin prej 3% të totalit të shpenzimeve buxhetore të planifikuara pasi kalon vlerën prej 23,140 milion lekë (3% të 771,348 milion lekë). Kjo shumë për vitin 2024 paraqitet në total për 26,337 e përbërë (pa efektin e kontigjencës për risqet e borxhit), sipas tabelës 5 shoqëruese të ligjit të buxhetit, nga fondet e mëposhtme:

Pershkrimi	Ligji fillestar	A.N 5/2024
Shpenzimet e planifikuara gjithsej	737,378	771,348
Kufiri I lejuar prej 3% e FR dhe FK	22,121	23,140
Shpenzimet sipas tabelës 5 të ligjit të buxhetit		
Fondi Rezerve i Keshillit të Ministrave	2,500	3,250
Fondi Kontingjence për Politika Pensionesh	4,137	1,693
Bonus për Pensionistet	3,650	9,874
Fondi i Vecante për pagat	400	520
Rezerve për rritjen e pagave	11,000	11,000
Fondi Rezerve dhe Kontingjence i Keshillit të Ministrave	21,687	26,337
Kontigjencë për risqet e borxhit	5,300	5,420
Fondi Rezerve dhe Kontingjence me efektin e kontigjences së borxhit	26,987	31,757

Edhe në planifikim fillestar, sipas tabelës 5 të ligjit nr. 97/2023 konstatohet se nuk janë respektuar kufijtë e nivelit 3% për fondet rezervë dhe të kontigjencës pasi në llogaritje nuk është përfshirë kontigjenca për risqet e borxhit sipas tabelës së mësipërme.

Përdorimi i fondeve të kontigjencës në buxhetin e vitit 2024 për planifikimin dhe financimin e shpenzimeve buxhetore konstatohet se nuk ndjek ciklin e planifikimit të rregullt të shpenzimeve buxhetore nëpërmjet tabelave të ligjit dhe parimeve të ligjit për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë. Në të njëjtën kohë, përdorimi i këtyre fondeve të kontigjencës në këtë masë nuk reflekton arsyen e krijimit dhe përdorimit të tyre që sipas kuadrit rregullator në fuqi lidhet me efektet e mosrealizimit të të ardhurave apo efektet e paparashikuara të normave të interesit.

Në vitin 2024, fondi rezervë i buxhetit të shtetit i planifikuar me ndryshime në shumën 3,250 milion lekë është përdorur në shumën 2,426,722 mijë lekë ose 74.7% dhe ka mbetur pa përdorur

në shumën 823,278 mijë lekë, nëpërmjet 13 Vendimeve të Këshillit të Ministrave. Më konkretisht, nga përdorimi deri më **31.12.2024**, prej 2,426.7 milionë lekë, rezulton se:

- Rreth 11.6 milion lekë ose 1 përqind e planit, janë akorduar për shpenzime personeli.
- Rreth 877.9 milionë lekë ose 36 përqind e planit janë akorduar për shpenzime operative dhe transferta të brendshme;
- Rreth 1 537 milionë lekë ose 63 përqind e planit, janë akorduar për shpenzime kapitale.

Përdorimi i Fondit Rezervë sipas ministrive dhe institucioneve qendrore paraqiten në tabelën e mëposhtme:

Në mijë lekë

Kodi instit.	Emërtimi i institucionit	Numri i VKM-ve	Fondi i përdorur	
			Vlera e akorduar	Në %
				ndaj totalit
17	Ministria e Mbrojtjes	1	1,504,000	62.00%
18	SHISH	2	657,000	27.10%
87	Institucione të tjera Qeveritare	2	68,903	2.80%
12	Ministria e Ekonomisë Kulturës dhe Inovacionit	2	65,858	2.70%
10	Ministria Financave	2	19,522	0.80%
14	Ministria e Drejtësisë	1	36,000	1.50%
73	Komisioni Qendror i Zgjedhjeve	2	49,240	2.00%
15	Ministria e Punëve të Jashtme	2	11,500	0.50%
11	Ministria e Arsimit dhe Shkencës	1	14,700	0.60%
TOTALI			2,426,723	100.00%

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Në mënyrë analitike rezulton se:

-1,504 milionë lekë janë akorduar për Ministrinë e Mbrojtjes nëpërmjet VKM-së nr. 300, datë 17.05.2024 *"Për një shtesë fondi në buxhetin e Ministrisë së Mbrojtjes, miratuar për vitin 2024, nga fondi rezervë i Këshillit të Ministrave, për modernizimin e forcave të armatosura të Republikës së Shqipërisë"*, në artikullin 231 në programin buxhetor *"Forca e luftimit"*.

Në relacionin shoqërues është përcaktuar që qëllimi i tij është modernizimi i Forcave të Armatosura dhe përmbushja e angazhimit për plotësimin e 2% të PBB në sektorin e mbrojtjes, referuar gap-it financiar si rrjedhojë e vlerësimeve të ndryshme të PBB-së nga institucionet ndërkombëtare. Është përcaktuar që *"fondi do përdoret për përballimin e kostove të shtuara për mallra ushtarake, ardhur si pasojë e rritjes së kërkesës në shkallë ndërkombëtare pas ndryshimeve të mjedisit të sigurisë në shkallë globale veçanërisht mbas agresionit rus në Ukrainë."*, duke vlerësuar se projektvendimi është në kushtet e plotësimit të paragrafit 3 të nenit 5 dhe paragrafit 6 të nenit 45 të LMSB të ndryshuar. Sipas shkresës nr. 6929 datë 17.05.2024 Ministria e Financave është shprehur pa vërejtje për projekt vendimin e ardhur për mendim shoqëruar me relacionin përkatës. Nga auditimi konstatohet se nuk përmbushen kushtet për paparashikueshmërinë e këtyre fondeve gjatë rrjedhës normale të planifikimit të buxhetit apo ndryshimeve në planifikim gjatë vitit, pasi këto aktivitete duhet të ishin pjesë e planifikimit fillestar nga institucioni kërkuar si aktivitetit funksional i tij përgjatë vitit 2024, në kundërshtim me nenin 45 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 *"Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë"*, i ndryshuar.

-657 milion janë akorduar për SHISH nëpërmjet dy VKM-ve e konkretisht 7 milion me VKM nr. 599, datë 25.09.2024 *"Për një shtesë fondi në buxhetin e vitit 2024, miratuar për SHISH dhe MPJ, për mbulimin e shpenzimeve të aktiviteteve në kuadër të Komitetit të Inteligjencës Civile të NATO-s (CIC)"*, dhe 650 milion me VKM nr. 861, dt 26.12.2021 *"Për një shtesë në Buxhetin e vitit 2024 miratuar për SHISH"*.

Për këto VKM dhe miratimin e fondit rezervë, nga MF nuk na është vendosur në dispozicion dokumentacioni mbështetës duke argumentuar se përbëjnë dokumentacion të klasifikuar për të cilën kërkohet çertifikata e sigurisë për ta aksesuar.

-68.9 milion lekë janë akorduar për *"Institucionet e tjera Qeveritare"* dhe konkretisht:

a. 56 milion lekë janë akorduar me VKM nr. 861, datë 26.12.2021 *“Për një shtesë fondi në buxhetin e miratuar për vitin 2024 për Agjencinë Kombëtare të Planifikimit të Territorit”* në vijim të kërkesës nr. 3645/5 datë 23.09.2024 të MEKI ku dërgohet për shqyrtim dhe miratim projekt akti dhe relacioni shpjegues, në të cilën reflektohet qëllimi i përcaktimit të AKPT si autoritet kontraktor dhe njësi zbatuese për projektin “Expo Albania” dhe shtesa e fondit në buxhetin e miratuar për vitin 2024 për të bërë të mundur financimin e konkursit të projektimit si dhe financimin e projekt idesë përfundimtare për “Expo Albania”, 23.5 milion lekë për shpenzime korrente dhe 33.2 milion lekë për investime. Në lidhje me paparashikueshmërinë, në relacion citohet se *“AKPT nuk mund të parashikonte që konkursi nuk do të realizohej brenda vitit buxhetor 2023 pasi prona ku do të projektohet qendra multifunkionale Expo Albania duhej të konfirmohej nga grupi ndërinstitucional i punës i ngritur me Urdhër Kryeministri nr. 95 datë 03.08.2023.*

Në vijim të shkresës së Kryeministrit (Kryetari i grupit ndërinstitucional i punës) me nr. 4473/5 datë 27.12.2023 me lëndë “Kërkesë për hapjen dhe zhvillimin e konkurist të projektimit dhe projekt idetë e zhvillimit të Tirana-Expo”, AKPT vijoi me shpalljen e procedurës së prokurimit” dhe “Përballimi i shpenzimeve bëhet nga fondi rezervë për arsye se këto shpenzime ishin të pamundura të parashikoheshin gjatë procesit të përgatitjes së buxhetit.”. Sipas memo nr. 12638 datë 26.09.2024 drejtuar Ministrit të Financave nga Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit, është informuar se ky projekt është përcjellë disa herë për bashkërendim në MF dhe janë përcjellë për bashkëfirmosje dokumentacioni shoqërues. Në relacion është kryer detajimi i përllogaritjes së shpenzimeve të konkursit dhe projekt idesë përfundimtare. Nga auditimi konstatohet se nuk përmbushen kushtet për paparashikueshmërinë e këtyre fondeve gjatë rrjedhës normale të planifikimit të buxhetit apo ndryshimeve në planifikim gjatë vitit, duke përdorur fondin rezervë për detyrime të mbartura për të cilat ka humbur vlefshmëria e fondeve të vitit të kaluar dhe në vijim janë vazhduar procedurat e prokurimit.

b. 12.2 milion lekë janë akorduar për Drejtorinë e Shërbimeve Qeveritare me VKM nr. 635, datë 10.10.2024 *“Për një shtesë fondi në buxhetin e miratuar për vitin 2024 për drejtorinë e shërbimeve qeveritare, për përballimin e shpenzimeve të organizimit të konferencës shkencore ndërkombëtare “Nanobalkan 2024”.* Kërkesa për fonde është iniciuar nga Drejtoria e Shërbimeve qeveritare me shkresë nr. 1481/5 datë 08.10.2024 drejtuar Ministrisë së Financave, në bazë të kërkesës së Akademisë së Shkencave drejtuar DSHQ me nr. 181/3 datë 18.04.2024 dhe 181/5 datë 11.06.2024 për organizimin e konferencës në ambjentet e Pallatit të Kongreseve dhe Pallatit të Brigadave ku preventivi dhe mallrat e kërkuara të përllogaritura nga grupi i punës në ASH është në shumën 12.2 milion lekë. Nga Ministria e Financave me shkresë nr. 13470/1 datë 09.10.2024 drejtuar Ministrisë së Drejtësisë është dërguar për mendim projekt vendimi së bashku me relacionin shoqërues dhe me shkresë nr.13470/2 datë 10.10.2024 Sekretarit të Përgjithshëm të KM. Në relacion janë cituar kërkesat e Akademisë së Shkencave dhe Drejtorisë së Shërbimeve Qeveritare për kërkesë për fonde së bashku me përllogaritjet e mbi bazën e të cilave është përgatitur dhe përcjellë kostoja e eventit. Nga Ministria e Drejtësisë është sugjeruar që në relacion të argumentohet për Këshillin e Ministrave plotësimi i kriterëve për përdorimin e fondit rezervë të përcaktuara në nenin 5 dhe 45 të ligjit organik të buxhetit. Nga auditimi konstatohet se nuk argumentohet plotësimi i kriterit të paparashikueshmërisë së nevojave për të cilat është kërkuar përdorimi i fondit rezervë referuar momentit kohor në të cilin është paraqitur kërkesa për fonde dhe afateve në të cilat janë parashikuar që të realizohen këto fonde.

-65.8 milion lekë janë akorduar Ministrisë së Ekonomisë Kulturës dhe Inovacionit nëpërmjet këtyre vendimeve:

a. Janë akorduar 17.7 milion lekë me VKM nr. 324, date 29.05.2024 *“Për miratimin e kalendarit të integruar të veprimtarive në kuadër të vitit mbarëkombëtar të 80-Vjetorit të Çlirimit”,* ku sipas pikës 2, MEKI i shtohen fonde në shumën 17,720 mijë lekë në programin “Arti dhe Kultura” në llogarinë 604 nga fondi rezervë për zhvillimin e aktiviteteve sipas listës

1 bashkëlidhur ku përfshihen *“Koncert gala, vokal, operistik dhe balet nga TKOBAP në shumën 3,686 mijë lekë, 1,416 mijë lekë dhe 2,476 mijë lekë; Koncert na bashkon flamuri TKOBAP në shumën 1,632 mijë lekë; disqe gramafoni me muzikë nga filmat shqiptarë të luftës për dhurim në zyra qeveritare dhe ambasada si suvenire për delegacione në shumën 3,662 mijë lekë dhe nisma Unë jam Shqiptar –promovimi në rrjete sociale në shumën 1,530 mijë lekë evente rinore me këngë patriotike të miksuara në shumën 3,018 mijë lekë dhe video e animuar për fëmijë me personazhe model frymëzimi dhe histori që transmetojnë vlerat e guximit, sakrificës, dabsurisë për atdheun, lirinë dhe paqen në shumën 510 mijë lekë. Nuk plotësohen kushtet për ngjarje të paparashikuara pasi këto aktivitete duhet të ishin pjesë e planifikimit fillestar nga institucioni kërkues si aktivitet funksional i tij përgjatë vitit 2024 dhe këto fonde nuk kanë ndjekur alternativën e miratimit të fondeve shtesë sipas kërkesës apo ndryshimit buxhetor. Nga auditimi konstatohet se është miratuar përdorimi i fondit rezervë të buxhetit të shtetit pa plotësuar kushtet e kërkesës për paparashikueshmërinë e tij gjatë përgatitjes/rishikimit të buxhetit dhe në mungesë të plotësimit të kriterëve të nenit 45 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar.*

b. Janë akorduar 48.1 milion lekë me VKM nr. 531, datë 1.08.2024 *“Për një shtesë fondi në Buxhetin e vitit 2024, miratuar për MEKI për sezonin turistik 2024”*, në vijim të kërkesës për mendim të Ministrisë së Ekonomisë Kulturës dhe Inovacionit me nr. 9873 datë 31.07.2024 drejtuar Ministrisë së Financave për projektvendimin dhe relacionin shpjegues, për të cilën nga Ministria e Financave është kthyer përgjigje me shkresën nr. 10572/1 datë 31.07.2024 duke cituar *“parë në këndvështrimin buxhetor shprehemi parimisht dakort për sa kohë janë reflektuar komentet tona”*. Referuar relacionit shoqërues të projekt aktit konstatohet se qëllimi i tij është pasurimi i hapësirave publike përgjatë sezonit turistik 2024 me 30 aktivitete kulturore gjatë muajve korrik-gusht-shtator tetor në disa qytete të Shqipërisë realizuar nga TKOBAP, TK dhe QKLL, nga të cilat 7.8 milion lekë në artikullin 602 dhe 40.3 milion lekë në artikullin 604, të cilat janë pasqyruar në preventivat bashkëngjitur. Nga auditimi konstatohet se nuk plotësohen kushtet për ngjarje të paparashikuara pasi këto aktivitete duhet të ishin pjesë e planifikimit fillestar nga institucioni kërkues si aktivitet funksional i tij përgjatë vitit 2024. Gjithashtu, këto fonde konstatohet se nuk kanë ndjekur alternativën e miratimit të fondeve shtesë sipas kërkesës apo ndryshimit buxhetor, por janë realizuar nëpërmjet alokimit nga fondi rezervë, ku kërkesa, mendimi i MF dhe institucioneve të tjera mbi projekt aktin dhe miratimi i VKM janë kryer brenda 2 ditëve pune. Komentet e Ministrisë së Financave nuk janë pasqyruar në shkresën e dhënies së vendimit mbi projekt aktin.

- 19.5 milion lekë për Ministrinë e Financave dhe konkretisht:

a. Janë akorduar 17.8 milion lekë me VKM nr. 177, datë 27.03.2024 *“Për ekzekutimin e vendimit të gjykatës evropiane për të drejtat e njeriut, datë 07.11.2023, për çështjen “Durdaj dhe të tjerë kundër Shqipërisë”*”. Ky fond është parashikuar në vijim të ekzekutimit të vendimit të GJEDNJ datë 07.11.2023 për kërkesën 635443/09, 46707/13, 46714/13 dhe 12720/14 datë 07.02.2024 përfundimtar, në shumën totale 170,000 Euro, konvertuar me kursin e këmbimit.

b. Janë akorduar 1.7 milion lekë me VKM nr. 658, datë 23.10.2024 *“Për Ekzekutimin e vendimit të gjykatës evropiane për të drejtat e njeriut, datë 7.5.2024, për çështjen “Biba kundër Shqipërisë”*”. Me shkresë nr. 13643 datë 11.10.2024 të Minsitrit të Financave drejtuar Kryeministrisë është dërguar mendim ku është shprehur pa vërejtje parë në këndvështrimin buxhetor, në vijim të kërkesës së Kryeministrisë dërguar nëpërmjet sistemit e-akte së bashku me relacionin shoqërues për Vendimin e GJEDNJ datë 07.05.2024 për çështjen *“B...kundër Shqipërisë”* dhe kërkesë nr.22228/18 përfundimtar datë 07.08.2024. Sipas relacionit, vendimi është bërë përfundimtar në 07.08.2024 dhe afati maksimal për ekzekutimin e tij është data 07.11.2024.

-36 milion lekë janë akorduar për Ministrinë e Drejtësisë me VKM nr. 615, datë 2.10.2024 *“Për një shtesë fondi në buxhetin e vitit 2024, miratuar për Ministrinë e Drejtësisë, për pagesën e tarifës për konsulencën e ofruar nga subjekti ndërkombëtar B... C.... Group (B....) për ofrimin e shërbimit të konsulencës, për identifikimin e mekanizmave eficientë për të nxitur më tej luftën*

kundër korrupsionit dhe mundësinë e përdorimit të inteligjencës artificiale (IA) për këtë qëllim, si dhe për pagesën e tarifës për konsulencën e ofruar nga subjekti ndërkombëtar G37 chambers, për ofrimin e shërbimit të konsulencës për analizimin dhe vlerësimin e të dhënave që duhet të mblidhen nga Ministria e Drejtësisë, me qëllim vlerësimin e fushave të rekomandimeve prioritare në luftën kundër kriminalitetit dhe për hartimin e metodologjisë për mënyrën e vlerësimit e të ndjekjes në vazhdimësi të zbatimit të këtyre rekomandimeve”, nga të cilat 30 milion lekë për subjektin B.... C....G... dhe 6 milion lekë për këstin e parë të tarifës për konsulencën e ofruar nga subjekti G... C...., në programin 01110, artikulli 602, projekti me kod 91401AA. Nga MD është dërguar në MF për mendim projekt akti së bashku me relacionin shpjegues ku është argumentuar kërkesa në vijim të:

a.VKM nr. 402 datë 19.06.2024 dhe Urdhrin e Ministrit të Drejtësisë nr. 361 datë 05.07.2024 për nënshkrimin e marrëveshjes me subjektin G.... C... në shumën 450,000 Paund, nga të cilat kësti i parë prej 50,000 Paund i pagueshëm 10 ditë nga hyrja në fuqi e marrëveshjes për realizimin e metodologjisë sipas pikës 3 të VKM nr.243 datë 17.04.2023

b.VKM nr. 327 datë 29.05.2024 dhe Urdhrin e Përbashkët të Ministrit të Shtetit për Administratën Publike dhe Antikorrupsion dhe Ministrit të Drejtësisë nr. 3274 datë 11.6.2024 ku grupi i punës ka negociuar me B... C.... G... dhe është përcjellë një plan propozim i rishikuar për tarifa profesionale në shumën 300,000 Paund.

Mbi këtë propozim, në dosjen e audituar administrohet email nga Drejtoria e Menaxhimit të Buxhetit në të cilën është mbajtur qëndrim parimisht dakort por plotësimin e relacionit shoqërues me argumentat e nevojshëm në respektim të kriterëve të nenit 45 të ligjit organik të buxhetit referuar përdorimit të fondit rezervë duke përfshirë, argumentat mbi paparashikueshmërinë gjatë procesit të përgatitjes së buxhetit dhe ose rishikimeve të tij, argumentat mbi pamundësinë e përballimit të këtyre shpenzimeve brenda fondeve vjetore të akorduara për MD si dhe për kontratën me subjektin BCG relacioni duhet të plotësohet me dokumentacion zyrtar që ka të përcaktuar përlllogaritjen dhe miratimin e vlerës prej 30 milion lekë.

Nga ana e Ministrit të Financave, me shkresë nr. 13114 datë 02.10.2024 drejtuar MD dhe MSHAPA është mbajtur qëndrim parimisht dakort duke kërkuar plotësimin e relacionit shoqërues me argumentat e nevojshëm në respektim të kriterëve të nenit 45 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar. Nga auditimi konstatohet se është miratuar përdorimi i fondit rezervë të buxhetit të shtetit pa plotësuar kushtet e kërkesës për paparashikueshmërinë e tij gjatë përgatitjes/rishikimit të buxhetit dhe në mungesë të plotësimit të kriterëve të nenit 45 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar.

- 49.2 milion lekë janë akorduar për Komisionin Qendror të Zgjedhjeve dhe konkretisht:

a. Janë akorduar 28.3 milion lekë me VKM nr. 463, datë 10.07.2024 *“Për një shtesë fondi në Buxhetin e vitit 2024, miratuar për KQZ-në, për mbulimin e shpenzimeve të organizimit të zgjedhjeve të pjesshme të qeverisjes vendore, në Bashkinë Himarë, të datës 4 Gusht 2024”*, në programin 01620 me kod produkti 97302AA në llogaritë 600 dhe 602 në vijim të kërkesës së argumentuar të KQZ sipas shkresës nr. 1858 datë 08.07.2024, memo datë 10.07.2024 të Drejtorisë së Menaxhimit të Buxhetit në MF drejtuar Ministrit të Financave dhe shkresës nr. 9566/1 datë 10.07.2024 të Ministrit drejtuar Këshillit të Ministrave për dërgimin e projekt vendimit për shqyrtim dhe miratim së bashku me relacionin përkatës.

b. Janë akorduar 20.9 milion lekë me VKM nr. 689 datë 06.11.2024 *“Për një shtesë fondi në buxhetin e vitit 2024, miratuar për Komisionin Qendror të Zgjedhjeve”*. Ky fond është miratuar në vijim të kërkesës së KQZ nr. 2741 datë 18.09.2024, nr. 2891 datë 07.10.2024 nr. 2891/1 datë 18.10.2024, në bazë të kërkesës për fonde buxhetore në vitin 2024 për zgjedhjet e vitit 2025, si pasojë edhe ndryshimeve në Kodin Zgjedhor. Këto fonde janë miratuar në shumën 20.9 milion lekë në zërin shpenzime korente për mbulimin e shpenzimeve përgatitore që i paraprijnë zgjedhjeve për Kuvendin të vitit 2025, nga të cilat në artikullin 600 në shumën 10

milion lekë dhe në artikullin 602 në shumën 10.9 milion lekë. Nga auditimi konstatohet se plotësohet elementi i paparashikueshmërisë si pasojë e ndryshimeve në kërkesat për realizimin e zgjedhjeve por nuk argumentohet në kërkesë në lidhje me pamundësinë e fondeve në dispozicion për akomodimin e kërkesave shtesë.

-11.5 milion lekë janë akorduar për Ministrinë e Punëve të Jashtme dhe konkretisht:

a. Janë akorduar 5.5 milion lekë me VKM nr. 324, date 29.05.2024 *“Për miratimin e kalendarit të integruar të veprimtarive në kuadër të vitit mbarëkombëtar të 80-Vjetorit të Çlirimit”* në produktin Mbështetje misionëve diplomatike dhe konsullore me logjistikë për përmbushjen e misionëve 91502AB në llogarinë 602 për muajin e filimit shqiptar në shumën 5,500 mijë lekë *“Shfaqje filmash të kinematografisë shqiptare me tematikë lufta e II Botërore dhe diskutim mbi problematikat që trajtojnë veprat e kinematografisë shqiptare”*.

b. Janë akorduar 6 milion lekë me VKM nr.599, datë 25.09.2024 *“Për një shtese fondi në buxhetin e vitit 2024, miratuar për SHISH dhe MPJ, për mbulimin e shpenzimeve të aktiviteteve në kuadër të Komitetit të Inteligjencës Civile të N.... (C...)”*.

-14.7 milion lekë në artikullin 604 programi 08140, produkti 91102AE janë akorduar për Ministrinë e Arsimit dhe Sportit me VKM nr. 536, dt 12.08.2024 *“Për një shtesë fondi në Buxhetin e vitit 2024, miratuar për Ministrinë e Arsimit dhe Sportit për shpërblimin e sportistëve fitues të medaljeve Olimpike dhe me rezultate të larta, si dhe trajnerëve të tyre, pjesëmarrës në Lojërat Olimike Paris 2024”*, sipas mendimit të MF mbi projektvendim nr.11026 datë 12.08.2024 duke u shprehur parimisht dakort në këndvështrimin buxhetor dhe sugjerimin e riformulimit të pikës 1. Në dokumentacionin bashkëngjitur është paraqitur email sipas së cilit në relacion është argumentuar shpërblimi për sportistët dhe trajnerët sipas VKM nr. 789 datë 15.12.2021 *“Për kriteret, mënyrën e shpërblimit dhe trajtimin e sportistëve që përfitojnë statusin e nivelit të lartë dhe trajnerëve të tyre”*, është argumentuar pamundësia e parashikimit të këtij shpenzimi në momentin e planifikimit të buxhetit 2024 dhe argumentohet që ky shpenzim nuk mund të përballohet me fondet e buxhetit të miratuara për MAS.

Nga auditimi u konstatua se në vitin 2024, fondi rezervë i buxhetit sipas planit të rishikuar në shumën 3,250 milion lekë, është përdorur në shumën 2,426,722 mijë lekë ose 74.7%, nëpërmjet 13 Vendimeve të Këshillit të Ministrave. Përdorimi i këtij fondi është kryer për: rreth 1 537 milionë lekë ose 63% e planit, për shpenzime kapitale, rreth 877.9 milionë lekë ose 36% e planit (shpenzime operative dhe transfertat të brendshme) dhe rreth 11.6 milion lekë ose 1 % e planit, janë akorduar për shpenzime personeli. Fondi rezervë përdoret vetëm për rastet e financimit të shpenzimeve, të cilat janë të pamundura të parashikohen gjatë procesit të përgatitjes së buxhetit. Nga auditimi u konstatua se është miratuar përdorimi i fondit rezervë të buxhetit të shtetit për shpenzime që nuk plotësojnë kriterin e paparashikueshmërisë e tij gjatë përgatitjes/rishikimit të buxhetit dhe në mungesë të plotësimit të kriterëve të nenit 45 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar. Në disa raste këto aktivitete nuk kanë qenë pjesë e planifikimit fillestar nga institucioni kërkues si aktivitetit funksional i tij përgjatë vitit 2024 dhe këto fonde nuk kanë ndjekur alternativën e miratimit të fondeve shtesë sipas kërkesës apo ndryshimit buxhetor

1.2. Kontigjencë për “Politika të reja Pagash”

Fondi i Kontigjencës për “Politika të reja Pagash”, në Ligjin e Buxhetit është planifikuar për 11 miliard lekësh, deri më datë 31.12.2024 është përdorur në vlerën 10,537 milion lekë, i cili është akorduar ministrive dhe institucioneve qendrore si edhe njësisve të qeverisjes vendore (transferta specifike) për përballimin e efekteve të rritjes së pagave në zbatim të VKM-ve. Rezulton se, në datën 31.12.2024, gjendja e papërdorur e Fondit *“Politika të reja Pagash”*, është 462.7 milion lekë.

1.3. Kontigjencë për risqet e borxhit

Fondi i Kontigjencës për risqet e borxhit i planifikuar në masën 5.42 miliard lekësh, deri me datë 31.12.2024, nuk është përdorur.

1.4. Kontigjencë për diferencën e pagës së magjistratit

Në nenin 5, të Aktit Normativ nr. 5 datë 19.12.2024 është përcaktuar që *“Fondi prej 520 milionë lekësh, i detajuar për çdo institucion mbi fondet e parashikuara për këto institucione në Tabelën 1 bashkëlidhur këtij ligji, përdoret për pagesën (këstin) e fundit të diferencës së pagës së magjistratit nga 1 Janari 2019 e në vazhdim, sipas arsytimit të bërë nga Gjykata Kushtetuese në vendimin nr. 35 datë 22.11.2022”*. Sipas raportit të zbatimit të buxhetit për vitin 2024 të MF ky fond rezulton i akorduar plotësisht.

1.5. Mbështetje financiare për shtresat në nevojë

Mbështetja financiare për shtresat në nevojë është miratuar sipas VKM nr. 854 datë 26.12.2024 *“Për mbështetjen financiare të disa kategorive të veçanta për vitin 2024”* në shumën 2,166,525 mijë lekë, detajuar në programin 10430 në llogarinë ekonomike 606, grupi 13. Sipas kësaj VKM-je është përcaktuar mbështetje financiare në shumën 15,000 lekë për përfituesit sipas kategorive të përcaktuara. Në lidhje me këtë VKM, Ministria e Financave ka dërguar mendim mbi projekt aktin dhe relacionin shoqërues me nr. 17556/1 datë 23.12.2024 duke u shprehur parimisht dakord me sugjerime për ndryshim emërtesash, në vijim të kërkesës elektronike për mendim të dërguar nga MSHMS nëpërmjet sistemit e-akte. Në relacion shpjegues është cituar dhënia e shpërblimit për festat e fundvitit për 144,435 familje dhe individë në nevojë përfitues të programit të ndihmës ekonomike dhe aftësisë së kufizuar, të verbër, paraplegjikë, tetraplegjikë si dhe ndihmësit personalë të tyre, duke cituar që efektet financiare që rrjedhin nga zbatimi i këtij vendimi përballohen nga fondi i kontigjencës i miratuar për vitin 2024.

Për problematikat e mësipërme, përgjegjësitë janë sipas ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar, dhe ligjit nr. 97/2023 *“Për buxhetin e vitit 2024”*, i ndryshuar ku janë përcaktuar përgjegjësitë, detyrat dhe funksionet e secilës palë deri në miratimin e Vendimit nga Këshilli i Ministrave.

Për sa është trajtuar në këtë pjesë të Raportit të Auditimit nga ana e Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit është paraqitur observacioni **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025** ku janë paraqitur pretendimet përkatëse mbi projekt raportin e auditimit trajtuar si në vijim:

-Pavarësisht vlerësimit nga KLSH në raport me Fondin Rezervë të përdorur për financimin e projekteve nga ana jonë është gjykuar se në lidhje me miratimin e VKM nr. 610, datë 2.10.2024 për AKPT, shprehim mospajtimin me vlerësimin e grupit të auditimit lidhur me pretendimin për paparashikueshmërinë e projektit. Ashtu siç edhe konstaton vetë grupi i auditimit, AKPT nuk kishte mundësi të parashikonte me saktësi kohën e zhvillimit të konkursit të projektimit, për shkak se realizimi i tij varej nga konfirmimi zyrtar i pronës ku do të ndërtohej qendra multifunkionale *“Expo Albania”*. Ky konfirmim ishte kompetencë e grupit ndërinstitucional të ngritur me Urdhër të Kryeministrit nr. 95, datë 03.08.2023. Referuar informacionit të paraqitur në relacionin shoqërues dhe në përputhje me shkresën e Kryeministrit (në cilësinë e kryetarit të grupit ndërinstitucional të punës), me nr. 4473/5 Prot., datë 27.12.2023, me objekt *“Kërkesë për hapjen dhe zhvillimin e konkursit të projektimit për projekt-idetë e zhvillimit të Tirana-Expo”*, AKPT ndërmori menjëherë hapat për shpalljen e procedurës së prokurimit. Kjo periudhë kohore nuk përputhej me kalendarin standard të planifikimit buxhetor, dhe për pasojë, në kushtet e urgjencës institucionale dhe për të mos vonuar realizimin e objektivave zhvillimore, financimi i projektit u mbështet përmes Fondit Rezervë, si një zgjidhje e arsyeshme dhe e nevojshme në këto rrethana specifike.

-Në lidhje me vlerësimin mbi miratimin e VKM nr. 300, datë 17.05.2024 për Ministrinë e Mbrojtjes, vlerësojmë se ky vendim është një reflektim i drejtpërdrejtë i angazhimeve të Shqipërisë në kuadër të NATO-s. Ministria e Financave ka vepruar në përputhje me zotimin e përsëritur politik dhe strategjik për të alokuar fonde në nivelin e 2% të Prodhimit të Brendshëm Bruto (PBB) për mbrojtjen kombëtare, sipas standardeve të NATO-s. Kjo përqindje është bazuar në një vlerësim buxhetor të brendshëm, që përfshin të gjitha shpenzimet e lidhura me mbrojtjen – përfshirë prokurimin e mallrave ushtarake, investimet kapitale, shpenzimet për trajnime dhe zhvillim operativ, paga etj. Sipas Vlerësimeve të NATO-s metodologjia e përllogaritjes së shpenzimeve të mbrojtjes në raport me PBB nuk ishte e njëjtë me metodologjinë që NATO kishte aplikuar. Në momentin e përgatitjes së projektvendimit, ishte e qartë se mënyra e mëparshme e përllogaritjes së buxhetit të mbrojtjes në

raport me PBB nuk ishte më e mjaftueshme për të përmbushur këtë objektiv strategjik. NATO kishte vlerësuar se, për të arritur nivelin 2% të PBB-së, duhej të alokohej një fond shtesë prej 1.5 miliard lekësh për Ministrinë e Mbrojtjes. Ky fond ishte thelbësor jo vetëm për përmbushjen e detyrimeve ndërkombëtare, por edhe për përballimin e kostove të rritura për mallrat ushtarake, të ndikuara drejtpërdrejt nga rritja e kërkesës globale dhe sfidat e reja të sigurisë. Pas agresionit rus në Ukrainë dhe përkeqësimit të klimës së sigurisë në Europë dhe më gjerë, nevoja për rritjen e kapaciteteve mbrojtëse dhe rforcimin e infrastrukturës ushtarake është bërë më urgjente dhe e pakthyeshme. Në këtë kontekst, Ministria e Financave u përball me një situatë të paparashikueshme për të përlogaritur saktësisht fondet që do të përmbushnin angazhimin ndaj NATO-s dhe, në përputhje me përgjegjësinë që i takon, dha dakordësinë për përdorimin e Fondit Rezervë për të siguruar mbulimin financiar të këtij detyrimi të rëndësishëm strategjik, përmes një vendimi të veçantë të Këshillit të Ministrave. Në këto kushte, VKM nr. 300 është një masë e justifikuar dhe e koordinuar me kërkesat e politikës sonë të mbrojtjes, dhe nuk duhet vlerësuar si një devijim nga procedurat e zakonshme të programimit buxhetor, por si një ndërhyrje e domosdoshme për të ruajtur koherencën me angazhimet ndërkombëtare të Shqipërisë dhe për të përballuar realitetin e ri gjeopolitik.

- **Lidhur me VKM nr. 635, dt 10.10.2024 ...** evidentojmë që në relacionin e projektvendimit gjejmë të cituara shkresat e paraqitura nga Akademia e Shkencave me nr 181/7 dhe nr 181/9 dt 29.09.2024 me anë të të cilave është paraqitur dhe argumentuar kërkesa për fonde shtesë me qëllim përballimin e shpenzimeve të nevojshme për organizimin e konferencës Shkencore Ndërkombëtare Nano Balkan në periudhën 28 Tetor deri 1 Nëntor 2024.

- **Lidhur me VKM nr. 324 dt 29.05.2024 ...** sjellim në vëmendje që ashtu sikurse paraqitet edhe në relacion, ky projektvendim është propozuar në kuadër të shpalljes së vitit 2024 si “Viti Mbarëkombëtar i 80-Vjetorit të Çlirimit” dhe ngritjes së Komisionit Shtetëror për organizimin e veprimtarive dedikuar këtij viti, i cili ka hartuar kalendarin e integruar i aktiviteteve ku është shqyrtuar edhe burimi i financimit të këtyre eventeve. Në relacion është shpjeguar që nga ana e MEKI-it është argumentuar pamundësia e kësaj ministrie e përballimit të këtyre aktiviteteve me buxhetin e vitit 2024, pasi zhvillimi i këtyre aktiviteteve nuk është parashikuar që në vitin 2023.

- **Lidhur me VKM nr 531 dt 1.08.2024 ...** bëjmë me dije se gjatë bashkërendimit të projektvendimit të paraqitur nga ana e MEK-it, me Drejtorinë e Legjislacionit, nga ana jonë janë dhënë komente me email-in për D.e Legjislacionit duke kërkuar plotësimin e argumenteve dhe informacioneve në relacionin e tij si më poshtë:

- Nuk është argumentuar nevoja e përdorimit të Fondit Rezervë të buxhetit të shtetit, kjo pasi për promovimin e trashëgimisë kulturore nëpërmjet zhvillimit të aktiviteteve artistiko-kulturore, MEKI në programin “Arti dhe Kultura” 08230 merr financim buxhetor çdo vit, për përmbushjen e qëllimit të politikës së programit.

- Në relacionin shoqërues nuk jepet asnjë argument se përse këto aktivitete për sezonin turistik nuk mund të zhvillohen brenda tavanëve të miratuara të ligjit të buxhetit për vitin 2024.

- Preventivet shoqërues të PVKM nuk janë të detajuara me informacionin se çfarë përfaqësojnë kostot për secilin aktivitet dhe si janë përlogaritur ato.

- Ndërkaq, është e paqartë nëse kostot e këtij projektvendimi dublojnë ose jo kërkesat shtesë për financim që MEKI ka paraqitur në kuadër të rishikimit të buxhetit 2024, përkatësisht në programin 08230 në vlerën 100 milion lekë për Sezonin Turistik.

- Së fundi, nga të dhënat e gjeneruara nga Sistemi Informatik dhe Financiar i Qeverisjes, rezultojnë se realizimi i deritanishëm për shpenzimet korrente të programit 08230 është 55%, ndaj me rialokime fondesh mund të përballohet një pjesë e kësaj nevojë brenda tavanëve aktuale.

- Për rrjedhojë, nga pikëpamja buxhetore e gjejmë të pa mbështetur nevojën për financim dhe përdorim të Fondit Rezerve të vitit 2024, i cili sipas LOB përdoret për mbulimin e shpenzimeve të paparashikuara në kohën e përgatitjes së buxhetit.

Bashkërendimi i mëtejshëm me MEK-in për plotësimin e relacionit si më sipër nuk është bërë nga ana jonë.

- **Lidhur me VKM nr. 689 date 6.11.2024** evidentojmë se në relacionin shoqërues të projektvendimit është cituar se: "KQZ argumenton se në kuadër të kryerjes së proceseve të rëndësishme të punës përgatitore zgjedhore, të dala rishtas si dhe në pamundësi për mbulimin e efektit financiar brenda fondeve të miratuara për KQZ me ligjin e buxhetit të vitit 2024, ka lindur nevoja për këtë financim shtesë. Gjithashtu, gjatë bashkërendimit të projektvendimit është kryer analiza financiare e fondeve buxhetore të akorduara për KQZ për vitin 2024, nga ku ka rezultuar se nuk ka patur fonde të lira për tu

përdorur për mbulimin e këtij efekti i cili ka qenë i paparashikuar gjatë fazës së hartimit të projektbuxhetit për vitin 2024.

- Konstatimi i mësipërm përfaqëson opinionin e grupit të auditimit i cili nuk është në përputhje me përcaktimin në nenin 5 të Ligjit Organik të Buxhetit dhe në Ligjin Vjetor nr. 97/2023 “Për miratimin e buxhetit për vitin 2024”, të ndryshuar. Evidentojmë që nga ana e Grupit të Auditimit në përlllogaritjen shumë të fondeve rezervë dhe të kontigjencës janë paraqitur dy tabela në faqen 180 të Projektraportit të cilat bien në kundërshtim me tabelat e paraqitura dhe me konstatimin që vetë Grupi i Auditimit ka paraqitur në faqet 173-174 të Projektraportit. Argumentet tona mbi përputhshmërinë ligjore të planifikimit të fondeve rezervë dhe kontigjencës, po i japim më poshtë:

Masa e Fondit Rezervë, Fondit të Kontigjencës si edhe Fondit të Kontigjencës për risqet e borxhit të miratuar në ligjin nr 97/2023 “Për miratimin e buxhetit për vitin 2023”, të ndryshuar, është në përputhje me kufirin ligjor prej 3% ndaj totalit të fondeve të miratuara. Referuar përcaktimit në nenin 5 të Ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë” të ndryshuar, si edhe përcaktimeve në nenin 14, të ligjit nr 97/2023 “Për miratimin e buxhetit për vitin 2024”, të ndryshuar, ku është evidentuar se sa është masa e fondit rezervë për raste të paparashikuara, fondit të kontigjencës si edhe masa e fondit të kontigjencës për risqet e borxhit, përlllogaritja e masës në % të këtyre fondeve ndaj totalit të fondeve të miratuara paraqitet në tabelën e mëposhtme:

Në milion lekë

Nr	Emërtimi	Ligji Fillestar 97/2023	AN 5/2024
	Totali i Shpenzimeve	737 378	771 348
1.	FR per raste të paparashikuara	2 500	3 250
2.	Fondi i Kontigjencës për rritjen e pagave	11 000	11 000
3.	Kontigjencë për risqet e borxhit	5 300	5 420
	Shuma e fondeve për efekt të rrogaritis së kufirit	18 800	19 670
	Në % ndaj Totalit të Shpenzimeve	2.54%	2.55%

Pra siç shikohet në tabelën e mësipërme planifikimi i këtyre fondeve, është bërë duke respektuar kufirin prej 3% të totalit të shpenzimeve buxhetore të planifikuara si në Ligjin Fillestar ashtu edhe në AN nr. 5/2024.

- Për rekomandimin nr.15.1. Meqenëse ky rekomandim lidhet edhe me drejtoritë e tjera të MF, **për sa i takon DMB nuk pranohet** bazuar në argumentet e dhëna nga ana jonë lidhur me këtë çështje, ku ribëjmë prezent se: Për të gjitha kërkesat e paraqitura nga Ministrinë/Institucionet për shtesë fondi nga Fondi Rezervë, nga ana e DMB janë zbatuar të gjitha rregullat dhe procedurat e miratuara që nga momenti i shqyrtimit të projektvendimeve të paraqitura për mendim, deri në alokimin e fondeve përkatëse për VKM-të e miratuara nga Këshilli i Ministrave.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Në vijim të pretendimeve të subjektit të audituar sqarojmë:

-Përsa i përket përdorimit të fondit rezervë me VKM nr. 610, datë 2.10.2024 për AKPT sqarojmë se koha e vendimmarrjes që nuk përputhet me kalendarin standard të planifikimit buxhetor dhe kushtet e urgjencës institucionale janë pikërisht faktorët që dëshmojnë mungesën e elementit të paparashikueshmërisë, pasi kjo është një procedurë në vazhdim të veprimeve të koordinuara për këtë projekt, i cili duhet të ndjekë ciklin normal buxhetor, për këtë arsye observacioni nuk merret në konsideratë.

-Përsa i përket përdorimit të fondit rezervë me VKM nr. 300, datë 17.05.2024 për Ministrinë e Mbrojtjes, sqarojmë se KLSH nuk ka kryer asnjë konstatim mbi vlerën e fondeve të destinuara për Ministrinë e Mbrojtjes, pasi është pjesë e politikave, ndërkohë që pretendimet e paraqitura në observacion paraqesin argumenta mbi domosdoshmërinë e rritjes së nivelit të fondeve bazuar në rrethana të reja në përmbushje të detyrimeve ndërkombëtare. Objekt i konstatimit të KLSH është mënyra e përmbushjes së këtyre detyrimeve, ku nuk janë ezauruar përmbushja e këtyre detyrimeve me anë të ndryshimit të ligjit të buxhetit, por është përdorur fondi rezervë, duke mos argumentuar edhe produktet specifike që përfitohen nga veprimtaritë që financohen nga kërkesat shtesë sipas kërkesave të nenit 45 të ligjit për buxhetin. Për këtë arsye observacioni nuk merret në konsideratë.

- Përsa i përket përdorimit të fondit rezervë me VKM nr. 635, dt 10.10.2024 për Akademinë e Shkencave sqarojmë se nga kërkesa e Akademisë së Shkencave me nr. 181/3 datë 18.04.2024, pjesë e

dosjes së përdorimit të fondit rezervë cituar në konstatim deri në përdorimin e fondit rezervë në muajin tetor 2024 kanë kaluar rreth 6 muaj, që në kusht normale mund të ishte akomoduar me anë të ndryshimeve në ligjin e buxhetit të vitit, për këtë arsye observacioni nuk merret në konsideratë.

- Përsa i përket përdorimit të fondit rezervë me **VKM nr. 324 dt 29.05.2024 dhe VKM nr 531 dt 1.08.2024** ... sqarojmë se ndërmarrja e iniciativave ligjore shoqërohet në çdo rast edhe me koston e vendimarrjeve nga ana buxhetore, për këtë arsye merret në konsideratë argumenti në lidhje me mungesën e planifikimit që në vitin 2023. Nga ana tjetër, nga ana e Drejtorisë së Buxhetit janë paraqitur në observacione të njëjtat argumenta të cilat janë cituar edhe nga KLSH në lidhje me mungesën e argumentimit të nevojës së përdorimit të Fondit Rezervë të buxhetit të shtetit, por gjithsesi nga strukturat e tjera të MF është dhënë dakordësia për miratimin e VKM, që përbën edhe thelbin e konstatimit, me efekt mungesën e përputhshmërisë me kriteret në këtë rast për MF. Për rrjedhojë, observacioni merret në konsideratë pjesërisht.

- Përsa i përket përdorimit të fondit rezervë me VKM nr. 689 date 6.11.2024 nga KLSH nuk është paraqitur konstatim në gjetje, rrjedhimisht observacioni nuk është i nevojshëm.

- Përsa i përket pretendimeve në lidhje me respektimin e kufirit prej 3% të fondit rezervë dhe të kontigjencës ndaj totalit të shpenzimeve në planifikim, pranojmë argumentin e MF për llogaritjen e 3% mbi shpenzimet e planifikuara dhe jo ato faktike. Sqarojmë se në llogaritjen e paraqitur nga MF nuk janë përfshirë fondi kontigjencë për politika pensionesh dhe bonusi për pensionistët, të cilët janë përfshirë në formën e fondeve të veçanta në ligjin e buxhetit vjetor, sipas klasifikimit të kryer nga vetë MF në tabelën nr.5 të ligjit të buxhetit të vitit 2024. Ky efekt së bashku me rritjen e vlerës së këtyre fondeve deri në aktin normativ nr.5/2024 ka sjellë si pasojë mos respektimin e kufirit 3% në planifikim, pa marrë në konsideratë efektin e kontigjencës për borxhin. Për rrjedhojë observacioni nuk merret në konsideratë.

-Përsa i përket adresimit të rekomandimit nr.15.1 sqarojmë se ky rekomandim sikurse ju keni cituar i drejtohet të gjitha njësive të MF dhe në vijim nëpërmjet prezantimit të Raportit të Buxhetit në Kuvend të gjithë organizmave të përfshirë në procesin e planifikimit dhe përdorimit të fondit rezervë.

2.2.8. Risqet fiskale dhe detyrimet kontingjente.

- **Monitorimi i pagesave për kontratat e koncesioneve/PPP me mbështetje buxhetore;**
- **Monitorimi i detyrimeve të prapambetura.**

Në zbatim të kësaj pike u shqyrtua:

-Ligji nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar;

-Ligji nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”;

-VKM nr. 50 datë 05.02.2014 “Për miratimin e Strategjisë për parandalimin dhe shlyerjen e detyrimeve të prapambetura e të planit të veprimit”;

-Udhëzimi nr. 8, datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”;

-Udhëzimi nr. 5, datë 27.02.2014 “Për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura”;

-Udhëzimi nr. 1, datë 24.01.2024, “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”;

-Udhëzimi nr. 9 datë 20.07.2018 “Për Procedurat Standarde të Zbatimit të Buxhetit”;

-Udhëzimi nr. 37, datë 06.10.2020 për “Monitorimin dhe publikimin periodik të stokut të detyrimeve të prapambetura të qeverisjes së përgjithshme”;

-Udhëzimi nr. 13, datë 18.12.2024 “Për procedurat e mbylljes së llogarive vjetore të buxhetit për vitin 2024”.

Monitorimi dhe vlerësimi i risqeve fiskale kryhet në bazë të Udhëzimit nr. 35 datë 29.12.2022 “Për procedurat standarde të raportimit dhe monitorimit të risqeve fiskale nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme dhe njësi të tjera të sektorit publik”, Udhëzimit nr. 37, datë 06.10.2020 “Për monitorimin dhe publikimin periodik të stokut të detyrimeve të prapambetura të qeverisjes së përgjithshme” dhe Udhëzimit Plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”.

Me shkresën nr. 17308 prot., datë 17.12.2024, Ministria e Financave ka përcjellë për informacion te Këshilli i Ministrave dokumentin e “Deklaratës së Risqeve Fiskale për vitin

2023”, një dokument i përgatitur nga Ministria e Financave, me rekomandim dhe asistencë me BE, FMN dhe Bankën Botërore. Kjo deklaratë ka në fokus kryesor zgjerimin e gamës së risqeve të raportuara nga Qeveria dhe thellimin e analizës e transparencës lidhur me to.

Në gjykimin e grupit të auditimit vlerësimi i risqeve që i përkasin një periudhe të kaluar, kur risqet tashmë janë materializuar dhe kanë shkaktuar pasoja buxhetore, analiza e tyre pas veprimit humbet një pjesë të vlerës së saj parandaluese. Në këtë kuptim, fokusi mbi risqet e së kaluarës mund të shihet më tepër si një ushtrim formal, sesa një instrument i mirëfilltë për menaxhimin proaktiv të risqeve fiskale. Për të qenë realisht funksional, ky mekanizëm duhet të synojë identifikimin dhe adresimin e risqeve në kohë reale, përpara se ato të materializohen dhe të rëndojnë mbi financat publike.

Në Strategjinë Sektoriale të Menaxhimit të Financave Publike 2023-2030 dhe Plan Veprimin 2023-2026, faqe 17 është vlerësuar prioritet edhe *“Zgjerimi i fushës së risqeve fiskale të raportuara në Deklaratën e Risqeve Fiskale duke përfshirë edhe risqet që lidhen me fatkeqësitë natyrore dhe ndryshimet klimatike”*, me fillim T2 2024 dhe afat mbarimi vitin 2026. Për vitin 2024 në raportin mbi zbatimin e buxhetit vjetor 2024 nuk ka vlerësim për këto dy kategori si risqe fiskale. Raporti *“Qeverisja në një vështrim në Ballkanin Perëndimor”* i Organizatës për Zhvillim dhe Bashkëpunim Ekonomik (OECD) publikuar në 7 korrik 2020, ndër të tjera ka vlerësuar si risk fiskal edhe garancitë shtetërore, duke cituar se: *“...Me përjashtim të Malit të Zi, vendet e Ballkanit Perëndimor i konsiderojnë garancitë shtetërore si një risk fiskal dhe vlerësojnë efektet e tyre të mundshme në buxhetin e shtetit...”*.

Risqet fiskale të vlerësuara nga MF në Raportin *“Mbi zbatimin e buxhetit vjetor dhe situatës makroekonomike e fiskale gjatë vitit 2024”*, lidhen kryesisht me: *risqet nga koncesione/PPP me mbështetje buxhetore, risqet e ndërmarrjet e sektorit energjetik, ndërmarrjet e sektorit ujësjellës kanalizime, detyrimet e prapambetura të qeverisjes qendrore dhe vetëqeverisjes vendore, detyrimet të tjera kontigjente si: detyrimet nga vendimet e GJEDNJ-së dhe nga vendimet e Arbitrazhit.*

A.Monitorimi i pagesave për kontratat e koncesioneve/PPP me mbështetje buxhetore

Sipas raportimit në faqen 53-54 në raportin *“Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatës makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024”*, të Ministrisë së Financave, për vitin 2024 rezultojnë:

-11 kontrata koncesionare/PPP me mbështetje buxhetore;

-10 kontratat koncesionare/PPP me mbështetje buxhetore rezultojnë me pagesa faktike.

Për kontratën koncesionare/PPP *“Për projektimin, ndërtimin dhe mirëmbajtjen e "Portit të Integruar" në Triport Vlorë”*, plani dhe fakti, rezultojnë 0 lekë. Në total, plani përfundimtar për këto projekte paraqitet në shumën **13,644,710** mijë lekë, ndërkohë që pagesat rezultuan në shumën **13,293,576** mijë lekë, me një realizim në masën **97.4%**. Pagesat vjetore faktike nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme, për kontratat koncesionare apo PPP, në shumën prej **13,293,576** mijë lekë përbëjnë **2.22%** e totalit të të ardhurave tatimore faktike të vitit 2023, prej rreth **598,661,930** mijë lekë, duke qenë brenda kufirit të pagesave prej 5% të të ardhurave tatimore faktike.

Sipas raportit të buxhetit faktik 2024, të detajuara sipas kontratave respektive plani dhe pagesat për secilën kontratë koncesionare/PPP paraqitet si në vijim:

Tabela: Plan dhe pagesat për kontrata koncesionare/PPP
lekë

Mijë

Autoriteti Kont	Nr.	Emërtimi i Kontratës PPP	Fillim	Mbarim	Fakt 2022	Fakt 2023	Plan 2024	Fakt 2024	% e realizimit Fakt/Plan 2024
MIE		Ndërtimi, operimi dhe transferimi i inceneratorit për përpunimin e mbetjeve urbane të Bashkisë Fier	2016	2022	376,385	0	-	-	-
	1	Përmirësimi, Ndërtimi, Operimi dhe Mirëmbajtja e Rrugës së Arbrit	2018	2031	2,940,000	2,844,000	3,504,000	3,504,000	100%
	2	Për ndërtimin, përmirësimin, shfrytëzimin, mirëmbajtjen dhe rehabilitimin e autostradës Milot – Morinë	2017	2047	740,978	666,563	608,601	608,601	100%

	3	Përmirësim, Ndërtim, Operim, Mirëmbajtje e Rrugës Porti i Jahteve – By Pass Orikum – Dukat (Ura e Shën Elizës)	2019	2032	224,698	726,787	786,380	786,380	100%
	4	Për projektimin, ndërtimin dhe mirëmbajtjen e "Portit të Integruar" në Triport Vlorë	2023	2032	-	-	-	-	-
MF	1	Financimi, ngritja dhe operimi i shërbimit të skanimit të konteinerëve e automjeteve të tjera në Republikën e Shqipërisë	2013	2030	1,925,903	1,540,310	1,435,250	1,411,985	98.4%
MSHMS	1	Për paketën e shërbimeve të kontrollit mjekësor bazë (Check-up)	2015	2025	876,083	876,083	876,090	876,083	100%
	2	Koncesioni/PPP (Ofrimi i setit të personalizuar të instrumenteve kirurgjikale, material mjekësor steril njëpërdorimësh në sallat kirurgjikale, trajtimi i mbetjeve biologjike dhe dezinfektimi i sallave kirurgjikale)	2016	2026	1,699,975	1,749,982	1,756,104	1,755,835	100%
	3	Koncesioni/PPP (Ofrimi i shërbimit të dializës)	2016	2026	802,583	849,129	920,000	894,392	97.2%
	4	Ofrimi i shërbimeve laboratorike spitalore	2020	2030	1,612,914	1,718,879	1,850,000	1,802,818	97.4%
Bashkia Tiranë/MASR	1	Për Përmirësimin e Infrastrukturës Arsimore në Bashkinë e Tiranës "Për Projektimin, Financimin, Ndërtimin, Mobilimin, Mirëmbajtjen, Mbikqyrjen dhe Kolaudimin e pesë objekteve arsimore në Zonën Tirana 1 dhe për 4 objektet arsimore në zonën Tirana 4"	2018	2026	395,074	698,074	722,926	722,121	99.9%
MIE / Bashkia Tiranë	1	Ndërtimi i Landfillit, inceneratorit dhe rehabilitimit të vend depozitimeve ekzistuese Tiranë dhe prodhimin e energjisë elektrike"	2017	2047	1,046,397	989,797	1,185,360	931,363	78.6%
	11	TOTALI			12,640,991	12,659,602	13,644,710	13,293,576	97.4%
Totali i të Ardhurave Tatimore					541,342,220	598,661,930	658,847,210		
Respektimi i Rregullit Fiskal (përpjesa e pagesave të PPP ndaj totalit të të ardhurave tatimore të vitit paraardhës buxhetor më pak se 5%)					2.66%	2.34%	2.22%		

Burimi: Ministria e Financave

Sipas të dhënave të MF, shpenzimet për kontratat koncesionare/PPP për periudhën trendi i shpenzimeve koncesionare për periudhën 2020-2023 paraqitet si në vijim:

Tabela: Shpenzime koncesionare
lekë

Mijë

Emërtimi	2020	2021	2022	2023	2024
Shpenzime faktike (mijë lekë)	9,633,635	11,517,745	12,640,991	12,659,602	13,293,576
Nr. kontratash të financuara	10	12	11	12	11
Rritja/ulja në vlerë (mijë lekë)		1,884,110	1,197,312	-222,176	+633,974
Rritja/ulja në %		19.6%	10.4%	-1.75 %	+5%

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga KLSH

Kontratat koncesionare/PPP që rezultojnë me rritje pagesash për periudhën 2023-2024 janë:

- kontrata "Përmirësimi, Ndërtimi, Operimi dhe Mirëmbajtja e Rrugës së Arbrit;
- kontrata "Përmirësim, Ndërtim, Operim, Mirëmbajtje e Rrugës Porti i Jahteve – By Pass Orikum-Dukat (Ura e Shën Elizës)";
- kontrata "Ofrimi i setit të personalizuar të instrumenteve kirurgjikale, material mjekësor steril njëpërdorimësh në sallat kirurgjikale, trajtimi i mbetjeve biologjike dhe dezinfektimi i sallave kirurgjikale)";
- kontrata "Ofrimi i shërbimit të dializës";
- kontrata "Ofrimi i shërbimeve laboratorike spitalore";
- kontrata "Për përmirësimin e infrastrukturës arsimore në Bashkinë e Tiranës, për projektimin, financimin, ndërtimin, mobilimin, mirëmbajtjen, mbikëqyrjen dhe kolaudimin e pesë objekteve arsimore në zonën Tirana 1 dhe për 4 objektet arsimore në zonën Tirana 4".

Rritja e shpenzimeve për kontratat koncesionare/PPP nga viti në vit përbën një **risk fiskal** për buxhetin e shtetit, pasi në mungesë të treguesve të matshëm të performancës cenohet vlerësimi i arritjes së objektivave të tyre me **eficiencë, ekonomikitet dhe efektivitet**, siç kërkohet nga parimet e menaxhimit financiar publik. Këto kontrata, ndonëse me **mbështetje buxhetore**, krijojnë **detyrime të natyrës së borxhit të fshehur** për vitet e ardhshme, pasi nuk pasqyrohen si borxh publik në kuptimin e plotë të Ligjit nr. 9936, por evidentohen vetëm si **shpenzime vjetore korrente dhe kapitale**, duke kufizuar transparencën e plotë fiskale.

Në mënyrë të detajuar, auditimi në lidhje me koncesionet/PPP me mbështetje buxhetore duke përfshirë, planin, pagesat faktike dhe regjistrimet në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë paraqiten si në vijim:

1. Përmirësimi, Ndërtimi, Operimi dhe Mirëmbajtja e Rrugës së Arbrit

Kontrata e koncesionit është nënshkruar në 16.03.2018, në vlerën 33.6 miliardë lekë pa TVSH ose 40.32 miliardë lekë me TVSH. Ky projekt koncesionar është planifikuar në PBA 2024-2026, sipas tabelës së mëposhtme:

18BA201	Ndërtim operim dhe mirëmbajtje rrugësh me Koncesion			
Produkti	18BA201 - Kontrata e Koncesionit /PPP për përmirësimin, ndërtimin, operimin dhe mirëmbajtjen e rrugës së Arbrit			
	2023 Buxheti	2024 Parashikimi	2025 Parashikimi	2026 Parashikimi
Kosto totale (në lekë)	2,844,000,000	3,504,000,000	3,360,000,000	3,360,000,000

Ky projekt është detajuar në fondet e investimeve me kod projekti “18BA201”, në muajin janar në vlerën 3,504,000 mijë lekë dhe nuk ka pësuar ndryshime përgjatë vitit. Pagesat e kryera gjatë vitit 2024 për këtë kontratë koncesionare janë në shumën 3,504,000 mijë lekë, sipas 4 urdhër shpenzimeve të regjistruara në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë të kryera nga ana e aparatit të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, fatura të vitit 2024.

Për projektin “Supervizion i kontratës koncesionare për ndërtimin, operimin, mirëmbajtjen e rrugës së Arbrit” me kod 18BA217, është likuiduar detyrim i prapambetur në vlerën 10,637,045 lekë, si në vijim:

Përshkrimi i faturës	Ministria	Kodi	Emri projektit	Furnitori	Shuma	Data e ekzekutimit
MIE, pagesa nr.6 shërbim inxhinierik rruga arbitrit , shkres01/12 dt.1.12.2023, kontr 911/9 dt.6.5.2022, fatura 143/2023 dt.2.11.2023, përmbledhje shpenz gusht-tetor 23, certifikat pages dt.6 dt.2.11.23 raport progresiv	MIE	18BA217	Supervizioni i kontratës koncesionare për ndërtimin, operimin, mirëmbajtjen e rrugës së Arbrit (shtese kontrate)	G.... A....	10,637,045	20.9.2024

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga KLSH

2. Për ndërtimin, përmirësimin, shfrytëzimin, mirëmbajtjen dhe rehabilitimin e autostradës Milot – Morinë

Planifikimi në PBA 2024-2026 paraqitet si në tabelën e mëposhtme:

Produkti	18BA203 - Subvencioni i kontratës koncesionare për ndërtimin, përmirësimin, shfrytëzimin, mirëmbajtjen dhe rehabilitimin e autostradës Milot – Morinë			
	2023 Buxheti	2024 Parashikimi	2025 Parashikimi	2026 Parashikimi
Kosto totale (në lekë)	666,600,000	720,000,000	720,000,000	720,000,000

Projekti koncesionar/PPP për subvencionimin e rrugës Milot - Morinë është detajuar në fondet e investimeve me kod projekti “18BA203”, ku 8-muajt e parë të vitit 2024 në vlerën 720,000 mijë lekë, është rishikuar me ulje në periudhën shtator-nëntor në vlerën 639,500 mijë lekë dhe në muajin dhjetor në vlerën 608,601 mijë lekë. Pagesat e kryera gjatë vitit 2024 për këtë kontratë koncesionare janë në shumën 608,601 mijë lekë, sipas 2 urdhër shpenzimeve të regjistruara në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë të kryera nga ana e aparatit të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, fatura të vitit 2024.

3. Përmirësim, Ndërtim, Operim, Mirëmbajtje e Rrugës Porti i Jahteve – By Pass Orikum – Dukat (Ura e Shën Elizës)

Planifikimi në PBA 2024-2026 paraqitet si në tabelën e mëposhtme:

Produkti	18BA213 - Kontrata e koncesionit për projektimin, ndërtimin dhe mirëmbajtjen e rrugës Porti i Jahteve - By pass Orikum Dukat (Ura e Shën Elizës)			
	2023 Buxheti	2024 Parashikimi	2025 Parashikimi	2026 Parashikimi
Kosto totale (në lekë)	726,787,000	947,000,000	956,000,000	956,000,000

Plani buxhetor i detajuar për projektin me kod “18BA213” nga janari deri në gusht rezulton 947,000 mijë lekë, rishikuar me ulje në periudhën shtator-nëntor në vlerën 854,124 mijë lekë dhe në muajin dhjetor në vlerën 786,380 mijë lekë. Pagesat e kryera gjatë vitit 2024 për këtë kontratë koncesionare janë në shumën 786,380 mijë lekë, sipas 4 urdhër shpenzimeve të regjistruara në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë të kryera nga ana e aparatit të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, fatura të vitit 2024.

4. Financimi, ngritja dhe operimi i shërbimit të skanimit të kontejnerëve e automjeteve të tjera në Republikën e Shqipërisë

Planifikimi në PBA 2024-2026 paraqitet si në tabelën e mëposhtme:

Produkti	91005AE - Shërbim skanimi			
	2023 Buxheti	2024 Parashikimi	2025 Parashikimi	2026 Parashikimi
Kosto totale (në lekë)	1,541,732,000	1,671,100,000	1,721,232,000	1,772,870,000

Pagesat e kryera gjatë vitit 2024 për këtë kontratë koncesionare janë në shumën 1,289,720 mijë lekë, sipas 54 urdhër shpenzimeve të regjistruara në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë të kryera nga ana e aparatit të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, fatura të vitit 2024. **Ndërkohë sipas raportimit pagesat e kryera janë 1,411,985 mijë lekë, pra janë raportuar 122,265 mijë lekë më tepër.**

5. Për përmirësimin e infrastrukturës arsimore në Bashkinë e Tiranës "Për Projektimin, Financimin, Ndërtimin, Mobilimin, Mirëmbajtjen, Mbikëqyrjen dhe Kolaudimin e pesë objekteve arsimore në Zonën Tirana 1 dhe për 4 objektet arsimore në zonën Tirana 4"

Sipas raportimit të MF, rezulton se janë paguar 722,121 mijë lekë. Për projektin koncesionar me kod 22AC516 është paguar **1 faturë në vlerën 138,368 mijë lekë, me datë furnitori 30.03.2023 (detyrim i prapambetur).**

Nga sistemi SIFQ evidentohen dhe 3 kontrata të tjera, konkretisht me kod 18BC893, 1012337 dhe 1012452 me shumë totale 583,753 mijë lekë, si në vijim:

KODI_P ROJEK TIT	EMRI_PROJEKTTIT	FURNITORI	SHUMA	DATA_F URNIT ORIT	DATA_ REGJIS TRIMIT	DATA_E KZEKUTI MIT
1012337	Per Përmirësimin e Infrastrukturës Arsimore ne Bashkine e Tiranës "Per Projektimin, Financimin, Ndërtimin, Mobilimin, Mirëmbajtjen, Mbikëqyrjen dhe Kolaudimin e pese objekteve arsimore ne Zonen Tirana 1"	Shoqeria Koncesionare Z....	180,302,774	9.5.2024	7.6.2024	20.6.2024
18BC893	PPP Kontrata koncesionit Bashkia e Tiranës nr.9513, date 17310.2018 Përmirësimi i infrastrukturës arsimore, projektim, ndërtim, mobilim, mirëmbajtje, mbukqyrje, dhe kolaudim i 5 objekteve arsimore ne Zonen Tirana 1	Shoqeria Koncesionare Z....	180,302,774	9.5.2024	7.6.2024	20.6.2024
1012337	Per Përmirësimin e Infrastrukturës Arsimore ne Bashkine e Tiranës "Per Projektimin, Financimin, Ndërtimin, Mobilimin, Mirëmbajtjen, Mbikëqyrjen dhe Kolaudimin e pese objekteve arsimore ne Zonen Tirana 1"	Shoqeria Koncesionare Z....	30,951,238	9.5.2024	7.6.2024	13.6.2024
18BC893	PPP Kontrata koncesionit Bashkia e Tiranës nr.9513, date 17310.2018 Përmirësimi i infrastrukturës arsimore, projektim, ndërtim, mobilim, mirëmbajtje, mbukqyrje, dhe kolaudim i 5 objekteve arsimore ne Zonen Tirana 1	Shoqeria Koncesionare Z....	30,951,239	9.5.2024	7.6.2024	20.6.2024
1012452	Per Përmirësimin e Infrastrukturës Arsimore ne Bashkine e Tiranës "Per Projektimin, Financimin, Ndërtimin, Mobilimin, Mirëmbajtjen, Mbikëqyrjen dhe Kolaudimin e pese objekteve arsimore ne Zonen Tirana 4"	Shoqeria Koncesionare T....	22,877,446	11.8.2024	14.8.2024	21.8.2024
1012452	Per Përmirësimin e Infrastrukturës Arsimore ne Bashkine e Tiranës "Per Projektimin, Financimin, Ndërtimin, Mobilimin, Mirëmbajtjen, Mbikëqyrjen dhe Kolaudimin e pese objekteve arsimore ne Zonen Tirana 4"	Shoqeria Koncesionare T....	138,367,858	22.8.2024	23.8.2024	11.9.2024
22AC516	Bashkia Tirane-Permisimi i infrastrukturës arsimore (Sipas kontrates Koncesionit nr.4907Rep; nr.1874Kol per Zonen Tirana 4")	Shoqeria Koncesionare T...	138,367,858	30.3.2023	20.9.2024	25.9.2024

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga KLSH

6. Inceneratori i Tiranës

Nga auditimi konstatohet se financimi i kësaj kontrate koncesionare nuk ka përfshirë financim nga programi 06220 "menaxhimi i mbetjeve urbane" (i cili është transferuar në Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit në shumën 40 milion lekë për Agjencinë Kombëtare të Ekonomisë së Mbetjeve), por është parashikuar për tu financuar nga buxheti i Bashkisë Tiranë.

Nga auditimi në databazën e pagesave në SIFQ rezulton se përveç pagesave të Bashkisë Tiranë, janë paguar fonde nga buxheti i shtetit edhe nga njësi të tjera shpenzuese në shumën 1,431,080 mijë lekë, si në vijim:

Në lekë

Institucioni	Shuma
Agjencia e Administrimit të Tregjeve (3535)	59,303
Aparati i Këshillit të Ministrave (3535)	13,419
Bashkia Durrës (0707)	295,584,240
Bashkia Kamzë (3535)	79,922,016
Bashkia Kavaja (3513)	99,120,488
Bashkia Tirana (3535)	931,362,638
Bashkia Vorë (3535)	25,017,852
Totali	1,431,079,956

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga KLSH

Nga këto, njësitë e tjera të Qarkut Tiranë, në zbatim të kontratës koncesionare, rezulton se janë paguar në total 204,060 mijë lekë nga Bashkitë Kamzë, Kavajë, Vorë, të financuara nga të ardhurat e veta. Ndërkohë Bashkia Durrës rezulton se ka paguar 295,584 mijë lekë. Për sa më sipër raportimi për pagesat e vitit 2024 për këtë kontratë koncesionare nuk rezulton i saktë.

Nga auditimi i zhvilluar nga KLSH në FSDKSH me numër programi 428/1, datë 14.04.2025, është konstatuar se për koncesionin “Ofrimi i shërbimeve laboratorike spitalore” pagesat faktike rezultojnë 1,843,307 mijë lekë, **pra 40,489 mijë lekë më tepër sesa pagesat e raportuara nga MF.**

Monitorimi i PPP-ve nga MF duhet të konsistojë në vlerësimin e implikimeve fiskale, impaktin në deficitin buxhetor dhe në nivelin e borxhit publik.

Autoritete kontraktuese kanë për detyrim raportimin pranë MF dhe dorëzimin e pasqyrave financiare dhe nga këto të fundit në vlerësim të këtyre raportim përgatit raportin vjetor të përmbledhur mbi ecurinë e kontratave.

Monitorimi i kontratave ndikon në mënyrë të drejtpërdrejtë në cilësinë e ofrimit të shërbimit dhe kryerjes së veprimtarisë si dhe në menaxhimin e risqeve fiskale me impakt të drejtpërdrejtë edhe në buxhetin e shtetit.

Në pikën 136.3 “*Raportimi i ecurisë së pagesave të koncesioneve/PPP*” të udhëzimit plotësues nr. 1 datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024” citohet se:

a. Në zbatim të nenit 4/2 të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “*Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë*”, të ndryshuar, Ministria përgjegjëse për financat vlerëson dhe miraton, paraprakisht, të gjitha projektet koncesionare dhe të partneritetit publik privat (PPP), si edhe çdo ndryshim të tyre, nga pikëpamja e implikimeve, individuale apo në grup, për shpenzimet buxhetore, deficitin buxhetor, qëndrueshmërinë e borxhit publik dhe detyrimet kontingjente eventuale.

b. Autoritetet Kontraktore raportojnë çdo muaj pranë Njësisë përgjegjëse për monitorimin e risqeve fiskale në ministrinë përgjegjëse për financat, lidhur me ecurinë dhe performancën financiare dhe jo financiare (arritja e treguesve/outputeve) të secilës prej kontratave koncesionare të tyre. Ky informacion dërgohet me shkrim dhe në rrugë elektronike brenda datës 5 të muajit pasardhës, si edhe sa herë që kërkohet nga ministria përgjegjëse për financat lidhur me periudha të caktuara apo specifika eventuale, sipas Shtojcës 6 “*Raportimi periodik mujor i kontratave të koncesioneve/PPP me mbështetje buxhetore*”, bashkëlidhur këtij udhëzimi.

Bazuar në informacionin e raportuar nga Autoritetet Kontraktore brenda muajit të raportimit, njësia përgjegjëse për monitorimin e risqeve fiskale në Ministrinë përgjegjëse për financat përgatit raportin përmbledhës mbi ecurinë e pagesave faktike dhe treguesve të performancës mujore për kontratat koncesionare/PPP me mbështetje buxhetore dhe e paraqet për informacion tek ministri përgjegjës për financat.

Në progres raportin e vitit 2024 konstatohet se: “...Një numër rekomandimesh kryesore nga vlerësimi i Menaxhimit të Investimeve Publike në 2016 (PIMA) janë ende të pazgjidhura. Asnjë ndryshim domethënës nuk është bërë në kuadrin ligjor dhe vendimet për partneritetet publike-private, të vlerësuara në 40% të PBB-së 2022. Kuadri për koordinimin dhe menaxhimin e PPP-ve vuan nga dobësi të rëndësishme dhe shtrirja e risqeve fiskale të lidhura mbetet e paqartë. Ministria e Financave duhet të ketë një rol aktiv në vlerësim dhe monitorim. Bazuar në raportet e monitorimit, MF i rekomandim autoriteteve kontraktore marrjen e masave për përmirësimin e performancës dhe minimizimin apo eliminimin e risqeve që ndikojnë në buxhetin e shtetit.

Nga auditimi konstatohet se nuk është publikuar raporti i Performancës së Kontratave të Koncesionit dhe të Partneritetit Publik Privat për vitin 2024, jo në përputhje me:

-pikën 7 të nenit 10 të ligjit nr. 125/2013 “Për koncesionet dhe partneritetin publik privat”, i ndryshuar, ku citohet se: “*Ministri përgjegjës për financat përgatit një raport vjetor të përmbledhur mbi ecurinë e kontratave aktive të koncesionit/PPP, si aneks i raportit vjetor të zbatimit të buxhetit, në përputhje me legjislacionin në fuqi për menaxhimin e sistemit buxhetor*”.

Në mungesë të raportit vjetor të vitit 2024, grupi i auditimit nuk mund të vlerësojë rolin e MF në drejtim të identifikimit, vlerësimit dhe monitorimit të risqeve fiskale.

Mungesa e përgatitjes dhe publikimit të këtij raporti vjetor paraqet një risk të shtuar në drejtim të transparencës së menaxhimit të kontratave koncesionare/PPP. Neni 5 “Parimi i Transparencës” i ligjit nr. 44/2015 Kodi i Procedurave Administrative citon se: *“Organet publike ushtrojnë veprimtarinë administrative në mënyrë transparente dhe në bashkëpunim të ngushtë me personat fizikë dhe juridikë të përfshirë në të”*.

Nga auditimi konstatohet se Udhëzimi plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”, nuk parashikon afat dhe kusht për përgatitjen e raportit të konsoliduar vjetor të vitit paraardhës mbi ecurinë e kontratave aktive të koncesionit/PPP dhe paraqitjen e treguesve në Raportin e Konsoliduar të Zbatimit të Buxhetit të vitit paraardhës, ndryshe nga udhëzimi plotësues i vitit të kaluar, konkretisht udhëzimit plotësues nr. 2, datë 19.01.2023, i cili në shkronjën c, të pikës 126.3, të kapitullit IV “Raportimi dhe monitorimi i risqeve fiskale nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme dhe njësi të tjera të sektorit publik” parashikon se: *“Drejtoria përgjegjëse për koncesionet/PPP në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë koordinon punën me Agjencinë e Trajtimit të Koncesioneve (ATRAKO), Drejtorinë e Analizës dhe Programimit Buxhetor dhe Sektorin e Monitorimit të Risqeve Buxhetore dhe përgatit raportin e konsoliduar vjetor të vitit paraardhës mbi ecurinë e kontratave aktive të koncesionit/PPP dhe e paraqet për informacion tek Ministri i Financave dhe Ekonomisë. Ky raport përcillet pranë drejtorisë përgjegjëse për menaxhimin e buxhetit, brenda datës 10 Maj të çdo viti buxhetor, dhe bëhet pjesë e Raportit të Konsoliduar të Zbatimit të Buxhetit të vitit paraardhës (Buxheti Faktik)”*.

Auditimi i zhvilluar mbi kontratat koncesionare/PPP me mbështetje buxhetore evidentoi disa mospërputhje dhe risqe që kërkojnë vëmendje të veçantë. Për kontratën e **Rrugës së Arbrit**, me vlerë totale 40.32 miliardë lekë me TVSH, u planifikuan për vitin 2024 rreth 3.5 miliardë lekë të cilat u realizuan plotësisht, duke përfshirë edhe shlyerjen e një detyrimi të prapambetur për supervizim në vlerën 10.6 milionë lekë. Kontrata për **autostradën Milot–Morinë** u rishikua nga 720 milionë lekë në 608.6 milionë lekë dhe u ekzekutua plotësisht sipas rishikimit. Po kështu, projekti për **By Pass Orikum–Dukat (Porti i Jahteve – Ura e Shën Elizës)**, me plan fillestar 947 milionë lekë, u rishikua në 786.4 milionë lekë dhe u realizua tërësisht. Për kontratën e **shërbimit të skanimit të kontejnerëve dhe automjeteve**, megjithëse planifikimi për vitin 2024 ishte 1.67 miliardë lekë, pagesat e regjistruara në SIFQ rezultuan 1.29 miliardë lekë, ndërsa raportimi zyrtar shënoi 1.41 miliardë lekë, duke krijuar një diferencë prej rreth 122 milionë lekësh. Në projektin për **përmirësimin e infrastrukturës arsimore në Bashkinë Tiranë**, pagesat e vitit 2024 arritën rreth 722 milionë lekë, ku përfshihen edhe detyrime të prapambetura dhe disa regjistrime të ndara në disa kode projektsh dhe furnitorë. Për koncesionin **“Ofrimi i shërbimeve laboratorike spitalore”** pagesat faktike arrijnë në 1,843,307 mijë lekë, ose **40,489 mijë lekë më tepër** sesa pagesat e raportuara nga Ministria e Financave, duke krijuar një tjetër mospërputhje midis raportimeve dhe ekzekutimeve reale. Sa i takon **inceneratorit të Tiranës**, auditimi konstatoi se përveç financimit nga buxheti i Bashkisë Tiranë, janë kryer pagesa edhe nga buxheti i shtetit dhe bashki të tjera (Durrës, Kamëz, Kavajë, Vorë) me një total prej rreth 1.43 miliardë lekësh. Këto pagesa nuk janë pasqyruar saktësisht në raportimin zyrtar të Ministrisë së Financave, duke krijuar pasiguri në transparencën e të dhënave.

Auditimi vlerëson gjithashtu se **monitorimi i PPP-ve nga Ministria e Financave** mbetet thelbësor, pasi duhet të vlerësojë implikimet fiskale dhe ndikimin në deficitin buxhetor e borxhin publik, në përputhje me ligjin nr. 9936 dhe udhëzimin plotësues nr. 1, datë 24.01.2024. Pavarësisht këtij kuadri, për vitin 2024 **nuk është publikuar raporti vjetor i performancës së kontratave koncesionare/PPP**, siç kërkohet nga ligji nr. 125/2013, duke dobësuar transparencën dhe vështirësuar vlerësimin e risqeve fiskale.

Në përfundim, rezulton se edhe pse në shumicën e kontratave realizimi financiar për vitin 2024 është në përputhje me planifikimin e rishikuar, mospërputhjet ndërmjet të dhënave të regjistruara në SIFQ dhe raportimeve zyrtare, mungesa e raportit vjetor të performancës, si

dhe natyra afatgjatë e detyrimeve të këtyre kontratave, përbëjnë **risk fiskal** dhe krijojnë potencial për **detyrime të fshehura** në të ardhmen.

B.Ndërmarrjet e Sektorit Energjetik

Për periudhën objekt auditimi konstatohet se sektori i energjisë, nisur nga të dhënat e raportit të zbatimit të buxhetit vjetor, faqe 47, ka përfituar mbështetje buxhetore në vlerën 6,045 milion lekë, me një rritje prej 762 milion lekë krahasuar me vitin 2023, si në vijim:

	2020	2021	2022	2023	2024
Ndikimi në financat publike (në mln LEK):	5,240	5,504	33,017	5,286	6,045
1. Garancitë dhe nënhuatë e paguara nga MF	5,240	5,407	32,973	5,285	6,045
<i>Garanci të paguara nga MF</i>	2,069	1,504*	2,989	1,149	1,631
<i>Projekte me financim të huaj të nënhuazuara</i>	3,172	3,903	2,077	4,136	4,414
<i>Hua e dhënë për energjinë</i>	-	-	7,907**	-	-
2. Mbështetje buxhetore për sektorin energjetik			20,000**	0***	-
3. Detyrimet Tatimore (Vjetore)	0.1	97.3	43.4	0.1	0.5

Burimi: Ministria e Financave (2025)

Pavarësisht kësaj mbështetje të vijueshme në vite, konstatohet se ende nuk ka përfunduar procesi i rakordimit të detyrimeve të ndërsjella ndërmjet sektorit publik dhe enteve të tjera publike. Këto detyrime sipas raportit “*Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024*”, faqe nr. 47, paraqiten si në vijim:

Tabela: Detyrimet e ndërsjella, sektori energjetik

miliard lekë

Deri në Dhjetor 2024 (në mld LEK)	KESH	OST	OSHEE	MF	DPT	Total
KESH ndaj:		0*		40.15		40.15
OST ndaj:	10.81*		0.30	8.32		19.43
OSHEE ndaj:	46.9**	8.4**		2.78	4.28	62.37
Ndërmarrjet UK ndaj:			32.60	10.60		43.20
ML/IB ndaj:			6.10			6.10
Total	57.71	8.40	39.00	61.85	4.28	171.24

Burimi: MF, KESH, OST, OSHEE Group dhe AKUM (2025)

MF dhe MIE nuk kanë arritur përmbushjen dhe zbatimin e Urdhrit të përbashkët nr. 304, datë 17.12.2020 “*Për miratimin e planit të veprimit për uljen e detyrimeve të prapambetura në sektorin e energjisë elektrike*” dhe urdhrin nr. 379, datë 30.09.2021 “*Për zbatimin e planit të masave për uljen e detyrimeve të prapambetura në sektorin e energjisë elektrike*”, pasi ende konstatohet një nivel i lartë i detyrimeve të ndërsjella dhe të pa rakorduara. Gjithashtu, nuk ka qenë rezultative as intensivikimi i marrëdhënieve dhe bashkëpunimi me institucionet dhe aktorët kryesorë të fushës: ndërmarrjet Ujësjellës-Kanalizimeve me MIE, si dhe me ndërmarrjet e sektorit të energjisë. Nga ana e Ministrisë së Financave, përveç raportimeve nuk evidentohet rol në zbutjen e risqeve fiskale, që vijnë nga mungesa e rakordimeve të ndërsjella dhe impakti në buxhetin e shtetit me rreth 6 miliardë lekë.

C.Ndërmarrjet e Sektorit të Ujësjellës-Kanalizimeve

Për periudhën objekt auditimi konstatohet se sektori ujësjellës kanalizime vijon të paraqitet me vështirësi në pagimin e detyrimeve dhe mbledhjen e të ardhurave të faturuara korrente dhe të prapambetura edhe pse për vitin 2024, buxheti i shtetit ka alokuar një vlerë totale subvencionit prej 350 milionë lekë në strukturën buxhetore të MIE.

Nga auditimi konstatohet se në raportin “*Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024*”, mungojnë të dhëna në lidhje me monitorimin dhe raportimin e të dhënave financiare të ndërmarrjeve të këtij sektori. Për sa më sipër konstatohet se kundrejt këtij sektori monitorimi konsiston vetëm në drejtim të mbledhjes dhe raportimit të të dhënave statistikore në lidhje me detyrimet e ndërsjella.

Sipas raportit për zbatimin e buxhetit të vitit 2024, faqe 49, për periudhën deri në dhjetor 2024, OSHEE Group Sh.A raporton se detyrimet e akumuluar të ndërmarrjeve të ujësjellës-kanalizimeve rezultojnë të jenë rreth 32.6 miliardë lekë nga të cilat rreth 16.6 miliardë lekë janë detyrime të faturuara ndaj kompanisë dhe rreth 16 miliardë lekë janë detyrime për

kamatëvonesa. Nga totali detyrime vetëm ndërmarrja e UK Durrës Sh.A ka rreth 5.62 miliardë lekë detyrime të akumuluar ndë vite (pa kamatëvonesa).

5 ndërmarrjet U-K që kanë pjesën më të madhe të detyrimeve (pa kamatëvonesa) ndaj OSHEE Group sh.a, deri në Dhjetor 2024, paraqiten si në vijim:

(miliardë/LEK)	
Ndërmarrjet U-K kryesore me detyrime ndaj OSHEE Group sh.a	9.93
Njësia Durrës UK sh.a	5.62
Njësia Vlorë UK sh.a	1.86
Njësia Patos UK sh.a	0.87
Njësia Fier UK sh.a	0.83
Njësia Kavajë UK sh.a	0.77

Burimi: Ministria e Financave

D. Monitorimi i detyrimeve të prapambetura për qeverisjen e përgjithshme nga MF

Për periudhën objekt auditimi, **pavarësisht se evidentohet një ulje e konsiderueshme nga viti i kaluar**, në lidhje me detyrimet e prapambetura konstatohet ende një nivel i konsiderueshëm i stokut ekzistues dhe gjithashtu krijim i detyrimeve të reja nga institucione të ndryshme publike.

Në zbatim të pikës 136/1/e, kapitulli IV “Raportimi dhe monitorimi i risqeve fiskale nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme dhe njësitë e tjera të sektorit publik”, të Udhëzimit nr. 1, datë 24.01.2024, “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”, Ministria e Financave, përgatit raportin e konsoliduar të këtyre detyrimeve çdo tre muor bazuar në të dhënat e raportuara në SIFQ.

Në kreun III të Udhëzimit nr. 37, datë 06.10.2020 për “*Monitorimin dhe publikimin periodik të stokut të detyrimeve të prapambetura të qeverisjes së përgjithshme*” janë përcaktuar përgjegjësitë e strukturave përfshirëse për raportim dhe publikim.

Monitorimi aktual i kryer nga MF konstatohet se nuk është në përputhje me përcaktimet e pikës 31 të Udhëzimit nr. 5, datë 27.02.2014 “Për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura”, i ndryshuar ku citohet se: “*Informacioni financiar për pagesat e detyrimeve të prapambetura do të përditësohet çdo muaj dhe do të publikohet në faqen e internetit të MF-së me bazë mujore. Ky raport do të përfshijë gjendjen fillestare të verifikuar sipas kategorive, sektorëve dhe kohës së krijimit, pagesat e bëra gjatë periudhës nga çdo institucion buxhetor, llojin e detyrimit financiar, përfituesin dhe balancën e verifikuar mbyllëse të mbetur*” dhe me pikën 33 ku citohet se: “*Krahas monitorimit të shlyerjes së detyrimeve të prapambetura Ministria e Financave zhvillon një sondazh tremujor tek ministritë e linjës, nëse ka detyrime financiare të krijuara rishtas dhe të papaguara në kohë për të përcaktuar pagesat e reja të kërkueshme, që rrjedhin nga faturat ose pretendimet e marra pas datës 1 janar 2014 si dhe do të zhvillojë një analizë të periudhës së pretendimeve, duke përcaktuar përgjegjësinë dhe vendosur masa administrative sipas kuadrit ligjor në fuqi...*”

Njësoj si dhe në vitet e kaluara edhe për periudhën objekt auditimi vitin 2024, janë konstatuar një sërë problematikash lidhur me disiplinimin e angazhimeve buxhetore dhe parandalimit të krijimit të detyrimeve të prapambetura nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Nga auditimi mbi rakordimin e detyrimeve të prapambetura ndërmjet të dhënave të dërguara nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit, publikimit të tyre në faqen zyrtare të MF dhe në raportin “*Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatës makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024*”, konstatohet si në vijim:

Tabela: Detyrimet e prapambetura

Në miliardë

Detyrimet e prapambetura	DPTH	Të dhënat e DPB për KLSH	ËEB MF	Raporti Buxheti faktik 2024
Të njësisë qendrore	2.36	2.66	2.66	2.66
Të vetëqeverisjes vendore	3.57	3.26	3.26	3.26
Për rimbursimin e TVSH		1.4	1.4	1.4
Extrabuxhetorëve Vendor	0.23	0.238	237.8	
Të Universiteteve		0.035	3.5	
Total	6.16	7.593	7.593	7.32

Burimi: Raportimet e DPTH, DPB, ËEB, Raporti mbi zbatimin e buxhetit vjetor 2024, përpunuar nga KLSH

Për sa më sipër konstatohet se të dhënat e raportuara paraqiten me diferenca në detajimin e detyrimeve të prapambetura sipas llogarive përkatëse dhe vlerave të raportuara, kryesisht për qeverisjen qendrore dhe vetëqeverisjen vendore, krahasuar midis të dhënave të marra nga SIFQ dhe atyre të publikuara në faqen zyrtare të MF dhe në raportin vjetor mbi zbatimin e buxhetit. Sipas sqarimeve të Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit kjo diferencë argumentohet si në vijim: “...Të dhënat e marra nga DPTH përpara se të publikohen përpunohen nga ana e njësive së risqeve buxhetore. Në raportin përfundimtar të stokut të detyrimeve të prapambetura, detyrimet lidhur me transfertat e kushtëzuara, pra detyrimet me kod Ministrie linje por me njësi shpenzuese bashkitë, janë përfshirë në detyrimet e prapambetura të ministrive përkatëse. Kjo për arsye se këto detyrime kanë lindur si rrjedhojë e transfertave të munguara nga institucionet qendrore në ato vendore dhe si përfundim detyrimet lidhur me këto fonde janë qendrore. Pas konfirmimit dhe miratimit të Ministrit, njësia përgjegjëse e risqeve buxhetore dërgon për publikim informacionin final të detyrimeve të prapambetura”.

Deri në fund të muajit Dhjetor 2024 nisur nga raporti “Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024” dhe raportimit të Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit rezulton se u regjistrua një stok kumulativ prej 7.32 miliardë lekë (pa përfshirë detyrime ujësjellës kanalizime dhe detyrimet e universiteteve) nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme, nga të cilat:

- ✓ Totali detyrimeve të qeverisë qendrore rreth 2.66 miliardë lekë
- ✓ Totali detyrimeve për rimbursimin e TVSH-së rreth 1.4 miliardë lekë
- ✓ Totali detyrimeve të qeverisë vendore rreth 3.26 miliardë lekë.

Krahasuar me vitin 2023, detyrimet e prapambetura paraqiten me ulje, konkretisht 0.35 miliardë me pak detyrimet e qeverisë qendrore, 1.58 miliardë më pak detyrimet e qeverisë vendore. Përsa i përket totalit të detyrimit të rimbursimit të TVSH-së paraqitet me rritje prej 1.4 miliardë lekë, ndërkohë që vitin 2023 rezultonte 0 lekë.

➤ **Detyrimet e prapambetura të njësive të vetëqeverisjes vendore**

Sipas raportimit të kryer nga Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit situata deri në Dhjetor 2024 për bashkitë me stokun më të lartë të detyrimeve të prapambetura paraqitet si në vijim:

Tabela: Stoku i detyrimeve të prapambetura

Milionë

Stoku 31.12.24	Vendim e Gjyqësore	Shërbime	Mirëmbajtje	Investime	Rimbursim i TVSH	Mallra	Të tjera*	Sigurime Shoqërore	Sigurime Shëndetësore	Të Ardhura Personale	Tatime të Tjera	Total
Bashkia Kavajë	45.4	180.8	-	15.0	-	3.7	492.7	-	-	-	-	737.6
Bashkia Tiranë	64.9	15.2	0.3	51.3	-	-	438.6	-	-	-	0.2	570.4
Bashkia Pogradec	60.6	65.6	1.4	54.7	-	14.5	18.9	18.4	2.6	0.6	0.7	238.1
Bashkia Rrogozhinë	1.8	35.3	-	42.7	-	29.1	52.1	-	-	-	-	161.0
Bashkia Vorë	1.9	-	72.2	79.7	-	-	-	-	-	-	-	153.8
Bashkia Dimal	9.1	11.7	4.7	81.4	-	36.8	-	-	-	-	-	143.8
Bashkia Dibër	9.4	6.9	0.1	80.5	-	21.3	0.6	1.8	0.3	6.7	0.0	127.6
Bashkia Cërrik	-	3.9	0.4	106.5	-	5.1	-	-	-	-	-	116.0
Bashkia Peqin	20.0	38.4	0.1	17.4	-	2.6	-	-	-	-	-	78.5
Bashkia Mat	4.2	0.2	-	69.5	-	1.5	-	-	-	-	-	75.4
Bashkia Kamzë	-	37.8	-	34.0	-	-	-	-	-	-	-	71.8
Bashkia Berat	48.5	0.2	-	16.5	-	1.0	-	-	-	-	-	66.2
Bashkia Lezhë	-	33.1	0.0	17.5	-	0.8	-	-	-	-	-	51.4

Burimi: Ministria e Financave

Konstatohet se vetëm 13 bashki (në totalin bashki/qarqe) përbëjnë rreth 79.5% të totalit të stokut të detyrimeve të prapambetura të njësive të vetëqeverisjes vendore.

Pesha që zë secila kategori kryesore detyrim i prapambetur, krahasuar dhe me vitin 2023 rezulton si në vijim:

Tabela: Detyrimet e prapambetura të ndara në kategori

Detyrimet e prapambetura të ndara në kategori	Viti 2023	Viti 2024
Investime	47.4%	28.6%
Detyrime të prapambetura të tjera	25.6%	32.2%

Shërbime	11.3%	16.2%
Vendime gjyqësore	7.2%	11.7%
Mallra	4.5%	6.3%
Mirëmbajtje	2.5%	3.3%

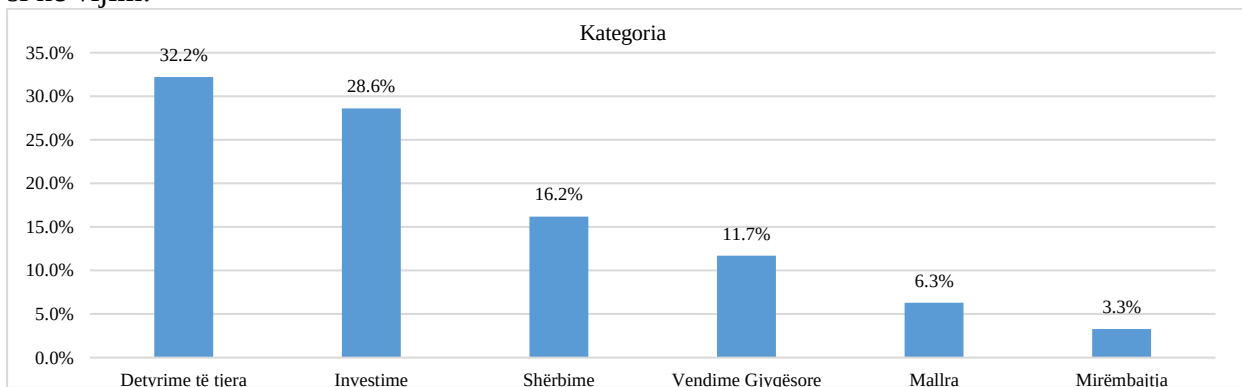
Burimi: Ministria e Financave

Nga sa më sipër, për njësitë e veteqeverisjes vendore rezulton se **detyrimet për investime** kanë pësuar një **ulje të konsiderueshme**, nga 47.4 % në vitin 2023 në 28.6 % në vitin 2024. Në të kundërt, **detyrimet e prapambetura të tjera** janë rritur ndjeshëm, nga 25.6 % në 32.2 %, duke u bërë kategoria më e madhe në strukturën e përgjithshme. Rritje të ndjeshme ka shënuar edhe zëri **shërbime**, nga 11.3 % në 16.2 %, si dhe **vendimet gjyqësore**, nga 7.2 % në 11.7 %, çka tregon një rritje të peshës së detyrimeve që lidhen me kontrata shërbimi dhe vendime të gjykatave. Gjithashtu, janë regjistruar rritje më të lehta në **mallra** (nga 4.5 % në 6.3 %) dhe **mirëmbajtje** (nga 2.5 % në 3.3 %).

Në përmblledhje, struktura e detyrimeve të prapambetura në vitin 2024 reflekton një **zhvendosje të theksuar nga investimet drejt kategorive operative**, si detyrime të tjera, shërbime dhe vendime gjyqësore. Kjo tregon se natyra e detyrimeve të prapambetura po ndryshon, duke kërkuar fokus më të madh në menaxhimin e shërbimeve, furnizimeve dhe çështjeve gjyqësore, krahas ruajtjes së disiplinës në fushën e investimeve publike.

Për sa më sipër konstatohet se kategoria detyrime të prapambetura të tjera njësor si dhe viti i kaluar vijon të mbetet e lartë. Sipas të dhënave të publikuara në faqen zyrtare të MF është cituar se: “Në zërin detyrime të tjera përfshihen: *Energjia elektrike, Paga, Shpronësime, Transferta për individët, Transferta për subjektet, të tjera*”. Në raportin “Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024” nuk është përcaktuar detajimi i këtij zëri. Njësor si dhe vitet e kaluara vlera raportohet në total “detyrime të tjera”. Për vitin 2024 kjo kategori zë peshën më të lartë kundrejt totalit krahasuar me zërat e tjerë që përbëjnë detyrimet për njësitë e veteqeverisjes vendore.

Të përmblledhura grafikisht sipas kategorisë, detyrimet e prapambetura për vitin 2023 paraqiten si në vijim:

➤ **Detyrimet e prapambetura të njësive të qeverisjes së përgjithshme qendrore**

Sipas raportimit të kryer nga Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit situata deri në Dhjetor 2024 e stokut të detyrimeve të prapambetura paraqitet e detajuar si më poshtë:

Tabela: Detyrimet e prapambetura të njësive të qeverisjes së përgjithshme qendrore

Milionë

lekë

Stoku 31.12.2024	Vendime Gjyqësore	Shërbime	Mirëmbajtje	Investime	Rimbursimi TVSH	Mallra	Të tjera*	Sig shoq	Sigurim e Shëndetësore	Të Ardhura Personale	Tatime të tjera	Total
MIE	61.4	1.0	-	849.0	17.0	-	21.5	-	-	-	-	949.8
MB	537.6	2.0	-	0.4	-	2.9	7.3	0.2	0.0	0.0	-	550.6
MM	55.7	1.6	0.1	46.0	-	-	196.5	41.0	18.3	41.5	-	400.7
MSHMS	157.4	13.9	13.0	3.9	-	72.8	39.6	0.0	-	0.0	0.1	300.7
MF	90.4	-	-	2.9	-	-	-	-	-	-	-	93.3
MBZHR	0.1	0.6	-	89.4	-	-	-	-	-	-	-	90.1
Institucione të tjera Qeveritare	-	-	74.5	-	-	1.4	0.3	-	-	-	-	76.2
MEKI	-	0.2	-	13.8	31.8	-	19.2	-	-	-	-	65.0

MASR	8.4	22.9	-	16.3	-	0.1	-	-	-	-	-	47.7
MTM	-	-	-	36.2	-	-	-	-	-	-	-	36.2
FSHZH	-	-	-	31.5	-	-	-	-	-	-	-	31.5
PP	0.6	9.6	-	4.2	-	-	0.5	-	-	-	-	14.9
KLGI	-	-	-	-	-	-	0.3	-	-	-	-	0.3
MD	-	0.1	-	0.0	-	-	-	-	-	-	-	0.1

Burimi: Ministria e Financave

Konstatohet se vetëm 5 Ministritë (përkatësisht Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës, Ministria e Brendshme, Ministria e Mbrojtjes, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale dhe Ministria e Financave) përbëjnë rreth 86% të totalit të stokut të detyrimeve të prapambetura të njërive të qeverisjes qendrore.

Pesha që zë secila kategori detyrim i prapambetur, krahasuar dhe me vitin 2023 rezultojnë si në vijim:

Tabela: Detyrimet e prapambetura të ndara në kategori

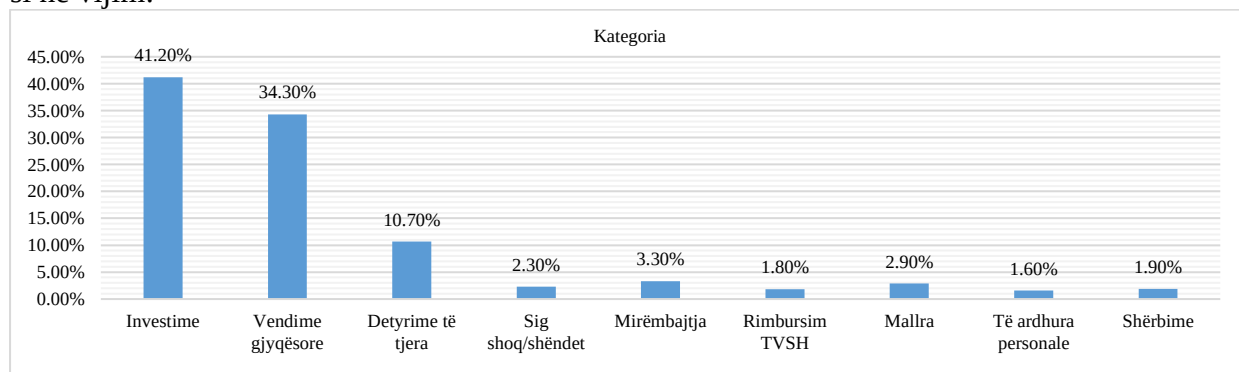
Detyrimet e prapambetura të ndara në kategori	Viti 2023	Viti 2024
Vendimet Gjyqësore	39.6%	34.3%
Investimet	31.2%	41.2%
Detyrime të prapambetura të tjera	17.5%	10.7%
Detyrimet për sigurimet shoqërore	5.1%	1.6%
Mirëmbajtja	0.5%	3.3%
Rimbursimi i TVSH	0.8%	1.8%
Mallra	1.8%	2.9%
Të ardhura personale	1.4%	1.6%
Shërbimet	1.4%	1.9%
Detyrimet për sigurimet shëndetësore	0.6%	0.7%

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga grupi i auditimit

Nga sa më sipër, për njësitë e qeverisjes së përgjithshme qendrore rezultojnë se **detyrimet për investime** kanë pësuar rritje të ndjeshme, nga 31.2 % në vitin 2023 në 41.2 % në vitin 2024, duke u bërë zëri më i madh në total. **Vendimet gjyqësore**, edhe pse mbeten një kategori me ndikim të lartë, kanë rënë nga 39.6 % në 34.3 %. **Detyrimet e prapambetura të tjera** janë ulur ndjeshëm, nga 17.5 % në 10.7 %, ndërsa **detyrimet për sigurimet shoqërore** kanë shënuar një rënie të fortë, nga 5.1 % në vetëm 1.6 %. Në të kundërt, disa zëra më të vegjël kanë pësuar rritje: **mirëmbajtja** nga 0.5 % në 3.3 %, **rimbursimi i TVSH** nga 0.8 % në 1.8 %, si dhe **mallrat** nga 1.8 % në 2.9 %. Rritje të lehtë kanë shënuar edhe **të ardhurat personale** (1.4 % në 1.6 %), **shërbimet** (1.4 % në 1.9 %) dhe **detyrimet për sigurimet shëndetësore** (0.6 % në 0.7 %).

Në përmbljedhje, struktura e detyrimeve të prapambetura për vitin 2024 tregon një **zhvendosje drejt investimeve** si zëri kryesor, një **ulje të barrës nga vendimet gjyqësore** dhe një **reduk-tim të detyrimeve të tjera e të sigurimeve shoqërore**, ndërkohë që disa kategori të vogla kanë marrë peshë disi më të madhe në krahasim me vitin paraardhës. Kjo tregon ndryshime në natyrën e detyrimeve dhe sinjalizon se menaxhimi i tyre duhet të orientohet më shumë drejt kontrollit të investimeve dhe të pagesave të reja që lidhen me mirëmbajtjen dhe furnizimet.

Të përmbljedhura grafikisht sipas kategorisë, detyrimet e prapambetura për vitin 2024 paraqiten si në vijim:

Në faqe 51 të raportit “Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatës makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024” citohet: “...duke konsideruar që procesi i shlyerjes së detyrimeve nga ana e institucioneve kryhet në respektim të parimit FIFO, rezulton se detyrimet që mbeten për t’u shlyer gjatë vitit 2024 karakterizohen nga një “moshë mesatare” e re e krijimit të tyre”.

Nga auditimi janë konstatuar shlyerje të detyrimeve të prapambetura, duke filluar nga fatura të vitit 2007, duke treguar mosrespektimit të parimit FIFO nga ana NA/NZ së njësive shpenzuese të qeverisjes qendrore dhe vendore. Ky konstatim mbështet edhe nga raportin “Mbi funksionimin e kontrollit të brendshëm financiar publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme për vitin 2024” konkretisht në faqen 55, ku ndër të tjera citohet se: “Në sistemin e menaxhimit të detyrimeve të prapambetura, është evidentuar mungesa e një plani të qartë për shlyerjen e këtyre detyrimeve dhe mos respektimi i qasjes FIFO në pagesat e detyrimeve, duke krijuar pasiguri dhe pengesa në menaxhimin e financave të njësive të vetëqeverisjes vendore”.

Ministria e Financave në Udhëzimin plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”, nuk ka kërkuar nga njësitë e qeverisjes qendrore hartimin e një plani për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura, me qëllim përfshirjen e tij në propozimet e PBA-së, në kundërshtim me tabelën nr. 5 “Kriteret për kostimin e politikave ekzistuese”, të kapitullit 6.3 të PBA-së nr. 7, datë 28.02.2018 “Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm” ku citohet se: “Detyrimet e prapambetura duhet të jenë pjesë e llogaritjeve të politikave ekzistuese, bazuar në planin e shlyerjes së detyrimeve të prapambetura të rënë dakord me ministrinë përgjegjëse për financat”. Në këtë drejtim, planifikimi buxhetor për një periudhë afatmesme nuk ka parashikuar të trajtojë me prioritet likuidimin e detyrimeve krahasuar me fondet që do të alokohen për projekte të reja. Kjo është kërkuar vetëm për njësitë e vetëqeverisjes vendore në pikën 136/1.c, të kreut IV, të Udhëzimit plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”. Hartimi në këtë formë i PBA-së do të mund të garantonte që fondet e kërkuara nga institucionet të kenë marrë në konsideratë fillimisht likuidimin e detyrimeve të prapambetura dhe detyrimet në kuadër të kontratave në zbatim, përpara financimit të projekteve të reja. Kjo edhe në zbatim të nenit 43 të Ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, Ligjit për Buxhetin e vitit 2024, dhe Udhëzimit nr. 9, datë 20.03.2018 i cili në pikën 63 të tij përcakton prioritet për t’u mbajtur parasysht në planifikim, ku më hollësisht gjatë detajimit të planit të buxhetit, njësitë e qeverisjes qendrore më parë shpërndajnë fonde për të paguar detyrimet e prapambetura të viteve të kaluara për të gjitha llojet e shpenzimeve dhe se plani i investimeve i detajuar nga njësitë e qeverisjes qendrore në nivel projekti, mban parasysht këtë rradhë prioritare:

a. Investimet në proces nga viti i kaluar; Objektet e investimeve të paraqitura në Kuvend, gjatë shqyrtimit të projekt –buxhetit; Bashkëfinancimet e buxhetit të shtetit në projektet me financime të huaja; Investimet sipas prioriteteve sektoriale të miratuara në programin buxhetor afatmesëm. Një plan shlyerje shoqëruar me një plan veprimi në rang institucional nga ana e njësive të qeverisjes së përgjithshme, jo vetëm që do të ishte një indikator për matjen e iniciativave konkrete nga institucionet për shlyerjen e detyrimeve, por gjithashtu do të adresonte risqet e identifikuara gjatë këtij procesi me qëllim monitorimin e tyre për çdo vit buxhetor.

Kryerja e rishikimeve përgjatë vitit për alokimin e fondeve të cilat janë përdorur për likuidimin e detyrimeve të kontratave të lidhura në vitet e mëparshme, është një ndër treguesit që gjatë hartimit të projekt buxhetit, nuk janë marrë në konsideratë këto detyrime.

➤ **Stokut i detyrimeve të prapambetura nga rimbursimi i TVSH-së**

Në zbatim të udhëzimit nr. 37, datë 06.10.2020 për “Monitorimin dhe publikimin periodik të stokut të detyrimeve të prapambetura të qeverisjes së përgjithshme”, çështja III “Përgjegjësitë e strukturave përfshirëse për raportim dhe publikim”, pika 5 parashikon se Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve do të gjenerojë periodikisht dhe do të dërgojë të dhëna mbi stokun e detyrimeve të prapambetura nga rimbursimi i TVSH-së sipas Aneksit nr. 1 të udhëzimit, për

t'ia dërguar (duke mbajtur në korrespondenca Sekretarin e Përgjithshëm të MF dhe Zv. Ministrin që mbulon fushën e tatimeve), Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Politikave Makroekonomike e Fiskale brenda 7 ditë përpara afatit për publikimin e tyre.

Nga Drejtoria e Rimbursimit të TVSH-së në DPT është përcjellë raportimi periodik që Drejtoria e Rimbursimit ka bërë në MF, në zbatim të Udhëzimit nr. 37 datë 06.10.2020 mbi detyrimet e krijuara rishtazi dhe stokun e detyrimeve të prapambetura për periudhën deri në 31 Dhjetor 2024 rezulton si në vijim:

DETYRIMET E PRAPAMBETURA TË KRIJUARA RISHTAZI PËR RIMBURSIMIN E TVSH (Stoku 31.12.2024)							
Tatimpaguesi	NIPT	Detajet e kërkesës për rimbursim		Data e miratimit	(Lekë)	(Lekë)	(Lekë)
		Data e kërkesës	Shuma e kërkuar (Lekë)		Shuma e miratuar	Kompensuar	Rimbursuar
B.... P....A...., L....	K43128401L	26.01.2024	1,625,893,617	01.10.2024	1,568,441,644		156,844,164
							1,411,597,480

Burimi: Ministria e Financave

Nuk rezulton diferencë midis raportimit të Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit, vlerës së publikuar në faqen zyrtare të MF-së dhe raportit mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024 hartuar nga Ministria e Financave.

E.Raportimi i detyrimeve të prapambetura - Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit

Për periudhën objekt auditimi u analizuan të dhënat e vëna në dispozicion në lidhje me stokun e 31.12.2023, raporti i detyrimeve të prapambetura të paguara gjatë vitit 2024, si dhe gjendja e raportuar më 31.12.2024 e stokut të detyrimeve të prapambetura (grupi 486, llogaria 4864 “shpenzime të periudhave të ardhshme-fatura të prapambetura” analitike sipas natyrës së detyrimit të deklaruar dhe raportuar nga çdo institucion).

Stoku i detyrimeve të prapambetura në 31.12.2024 paraqitet në shumën 6,157,238 mijë lekë (v.2023: 8,105,258 mijë lekë) ose 1,948,020 mijë lekë më pak se një vit më parë.

Me qëllim vlerësimin e saktësisë dhe plotësisë së këtij raportimi u krahasuan të dhënat e raportuara nga institucionet në lidhje me detyrimet e paguara e prapambetura të paguara, me testimet kryera nga grupi i auditimit nga baza e të dhënave të SIFQ, ku u konstatua se detyrimet e testuara nga SIFQ rezultojnë 15,777,045 mijë lekë më shumë se pagesat e raportuara nga institucionet e njëjse qendrore dhe vetëqeverisjes vendore.

Më hollësisht analiza e kësaj difference paraqitet si në vijim:

Tabela: Analiza e diferenca të pagesave të detyrimeve të prapambetura

Data e raportimit	Vlera e raportuar e gjendjes neto për stokun 31.12.2023	Rakordimet/Testimet	Diferenca/ Koment
31.12.2023	8,105,258 mijë lekë		
+	21,695,262 mijë lekë	Shtesa e llogaritur nga KLSH	
-	(23,643,282) sipas raportimit të institucioneve	(39,420,327 mijë lekë) Pagesat sipas bazës së të dhënave SIFQ	Pagesa sipas thesarit nga testimet e KLSH rezulton rreth 15,777,045 mijë lekë më e madhe se pagesat sipas raportit të pagesave.
31.12.2024	Raportuar detyrime të prapambetura për 31.12.2024 6,157,238 mijë lekë	Nisur nga gjendja neto 31.12.2023 + shtesa – pakësime vlera e gjendjes neto të detyrimit të prapambetur 31.12.2024 duhet të rezultonte (9,619,807) mijë lekë, ndërkohë sipas raportimit rezulton 6,157,238 mijë lekë. Për sa më sipër rreth 15,777,045 mijë lekë nuk janë futur në skemën e deklarimit të detyrimeve të prapambetura.	
Diferenca			

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga KLSH

Kjo nënkupton likuidime të detyrimeve të prapambetura nga institucionet pa i raportuar ato përmes skemës zyrtare të regjistrimit financiar (skema 486), duke sjell në këtë mënyrë pasaktësi të vlerës së raportuar të pagesave të detyrimeve të prapambetura gjatë vitit 2024, me

efekt në pasaktësi të detyrimeve të prapambetura të periudhës së mëparshme dhe periudhës objekt auditimi 31.12.2024.

Nisur nga raporti i pagesave, 20 njësitë me stokun më të lartë të detyrimeve të prapambetura për vitin 2024, krahasuar dhe balancat për periudhën 2024-2023 paraqiten në tabelën në vijim:

Tabela: 30 njësitë me stokun më të lartë të detyrimeve të prapambetura Në lekë

Kodi	Institucioni	stoku 31.12.2023	% mbi totalin	Stoku 31.12.2024	% mbi totalin
2118001	Bashkia Kavaja (3513)	793,941,976	9.8%	737,626,479	12.0%
1006047	Drejtoria e Përgjithshme e Ujesjelles Kana	328,502,958	4.1%	694,895,815	11.3%
2101001	Bashkia Tirana (3535)	756,250,567	9.3%	570,348,406	9.3%
1016130	INUK (3535)	551,534,391	6.8%	536,841,299	8.7%
2136001	Bashkia Pogradec (1529)	201,083,101	2.5%	221,599,848	3.6%
2123002	ShA Ujesjelles-Kanalizime Kruje (0716)	204,207,895	2.5%	204,207,895	3.3%
1017142	Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile (353)	354,295,881	4.4%	195,671,838	3.2%
2106001	Bashkia Dibër (0606)	215,016,907	2.7%	165,433,833	2.7%
2119001	Bashkia Rogozhine (3513)	77,899,480	1.0%	161,007,266	2.6%
2165001	Bashkia Vore (3535)	363,290,371	4.5%	153,757,844	2.5%
2167001	Bashkia Dimal (0202)	253,749,611	3.1%	153,168,605	2.5%
2110001	Bashkia Cerrik (0808)	171,301,002	2.1%	152,189,711	2.5%
1013049	Qendra spitalore universitare "Nene Tereza	124,166,367	1.5%	124,166,367	2.0%
1017051	Reparti Usharak Nr4300 Tirane (3535)	209,054,907	2.6%	98,339,004	1.6%
2147001	Bashkia Divjake (0922)	35,484,491	0.4%	95,350,553	1.5%
1010039	Aparati DrejtPërgjTatimeve (3535)	311,194,556	3.8%	88,533,179	1.4%
2113001	Bashkia Roskovec (0909)	76,077,887	0.9%	87,225,325	1.4%
2134001	Bashkia Peqin (0827)	74,300,773	0.9%	81,890,638	1.3%
1005072	Bordi i Kullimit Korçe (1515)	565,625	0.0%	79,997,943	1.3%
2132001	Bashkia Mat (0625)	29,073,330	0.4%	79,978,584	1.3%
	20 institucione	5,130,992,077	63.3%	4,682,230,432	76%
	1094 institucione total	8,105,257,924	100%	6,157,237,959	100%

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga KLSH

Konstatohet se 20 institucionet e lartpërmendura përbëjnë 76% të stokut total të detyrimeve të raportuara në 31.12.2024 ku veçojmë: Bashkinë Kavajë me 12% të totalit të stokut të 31.12.2024, Drejtorinë e Përgjithshme të Ujësllës Kanalizimeve me 11.3%, Bashkinë Tiranë me 9.3%, INUK me 8.7%, Bashkinë Pogradec me 3.6% etj.

491 Institucione nga 1094, rezultojnë me diferenca në raportim krahasuar me të dhënat e marra nga sistemi SIFQ në lidhje me pagesat e detyrimeve të prapambetura, si në vijim:

Tabela: Institucionet me diferenca në raportim

lekë

Statusi Rakordimit	Nr. Njësive	Pagesa 2024 të raportuara	Pagesa 2024 në SIFQ	Diferenca raportuar-paguar
Kanë kryer pagesa/ nuk kanë raportuar	297	0	5,771,672,646	(5,771,672,646)
Kanë raportuar/nuk kanë kryer pagesa	28	79,577,243	0	79,577,243
Kanë raportuar shuma më të vogla se pagesat e kryera	97	17,719,789,569	29,678,089,642	(11,958,300,073)
Kanë raportuar shuma më të mëdha se pagesat e kryera	69	5,675,374,258	3,802,023,624	1,873,350,634
Pagesa = raportim	37	168,541,428	168,541,428	0
0 raportim 0 pagesa	566	0	0	0
Total	1094	23,643,282,498	39,420,327,340	15,777,044,842

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga KLSH

Konkretisht, **297 njësi** kanë kryer pagesa në vlerën **5.77 miliardë lekë**, por **nuk kanë raportuar asnjë shumë**; **28 njësi** kanë raportuar pagesa në total **79.6 milionë lekë**, por **nuk kanë kryer asnjë pagesë**. Po ashtu, **97 njësi** kanë raportuar **shuma më të vogla se pagesat reale**: kanë raportuar **17.72 miliardë lekë**, ndërsa në SIFQ figurojnë **29.68 miliardë lekë**, duke krijuar një diferencë negative prej rreth **11.96 miliardë lekësh**. Në të kundërt, **69 njësi** kanë raportuar **shuma më të mëdha se pagesat reale**: kanë raportuar **5.68 miliardë lekë**, ndërkohë që pagesat faktike janë **3.8 miliardë lekë**, duke rezultuar në një diferencë pozitive prej rreth **1.87 miliardë lekësh**.

Vetëm **37 njësi** kanë arritur **rakordim të plotë**, pra raportimi i tyre përputhet plotësisht me pagesat faktike. Ndërkohë, **566 njësi** nuk kanë pasur as raportim dhe as pagesa gjatë vitit 2024, duke mos krijuar asnjë diferencë.

Në total, **pagesat e raportuara** nga të gjitha institucionet arrijnë në **23.64 miliardë lekë**, ndërsa **pagesat faktike të evidentuara në SIFQ** janë **39.42 miliardë lekë**, duke rezultuar në një **diferencë totale prej rreth 15.78 miliardë lekësh**.

Institucionet që rezultojnë me pagesa të raportuara më të vogla se pagesat e testuara nga sistemi SIFQ.

Nga auditimi u konstatuan se Institucionet që kanë raportuar pagesa më të vogla sesa pagesat faktike që rezultojnë nga sistemi SIFQ dhe që kanë diferenca më të larta paraqiten si në vijim:
Tabela: Institucionet që sipas raportit rezultojnë me pagesa të raportuara më të vogla se pagesat e testuara nga SIFQ

lekë

Kodi	Institucioni	Pagesat sipas Raportit	Pagesat sipas SIFQ	Diferenca
1006054	Autoriteti Rrugor Shqiptar	8,122,555,243	12,642,197,792	4,519,642,549
1087006	Agjencia Kombetare e Shoqërisë së Informac	1,923,849,068	3,530,470,881	1,606,621,812
2166001	Bashkia Kamez	69,904,870	855,110,907	785,206,037
1006001	Aparati i Ministrisë së Infrastruktës dhe Energji	764,799,197	1,517,123,346	752,324,149
2101001	Bashkia Tirana	2,090,704,743	2,729,305,031	638,600,287
2127001	Bashkia Lezhe	456,584,902	914,092,677	457,507,775
1006047	Drejtoria e Përgjithshme e Ujesjellës Kana	158,455,227	594,401,643	435,946,416
2118001	Bashkia Kavaja	270,955,111	706,022,541	435,067,430
2123001	Bashkia Kruje	152,320,474	475,142,744	322,822,270
1012001	Aparati i Ministrisë së Ekonomisë, Kulturës	49,420,138	300,653,437	251,233,299
2146001	Bashkia Vlore	38,611,685	226,448,050	187,836,365
2165001	Bashkia Vore	209,532,527	381,808,467	172,275,940
2326001	Bashkia Finiq	26,470,856	193,825,230	167,354,374
2131001	Bashkia Mallakastër	755,333	141,699,843	140,944,510
2130001	Bashkia Malësi e Madhe	215,266,772	325,865,663	110,598,891
1017031	Reparti Ushtarak Nr.2001 Durrës	31,119,185	141,255,166	110,135,981
1006095	Drejtoria e Përgjithshme e Hekurudhave Dur	174,609,599	276,950,668	102,341,068
2101155	Ndërmarrja e punëve nr 2	56,253,000	150,407,167	94,154,167
1013050	Materniteti Tirane	5,487,357	69,742,209	64,254,852
2140001	Bashkia Polican	211,551,726	273,661,450	62,109,724

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga KLSH

Auditimi evidentoi një numër të madh institucionesh me diferenca të mëdha ndërmjet pagesave të raportuara dhe atyre të regjistruara në SIFQ. Disa nga rastet më problematike janë: Autoriteti Rrugor Shqiptar me diferencë rreth 4.52 miliardë lekë, Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit me 1.61 miliardë lekë, Bashkia Kamëz me 785 milionë lekë, Aparati i Ministrisë së Infrastruktës dhe Energjisë me 752 milionë lekë, Bashkia Tiranë me 639 milionë lekë, Bashkia Lezhë me 458 milionë lekë, Drejtoria e Përgjithshme e Ujësjetllës Kanalizimeve me 436 milionë lekë, Bashkia Kavajë me 435 milionë lekë, Bashkia Krujë me 323 milionë lekë, Aparati i Ministrisë së Ekonomisë dhe Kulturës me 251 milionë lekë, Bashkia Vlorë me 188 milionë lekë, Bashkia Vorë me 172 milionë lekë, Bashkia Finiq me 167 milionë lekë, Bashkia Mallakastër me 141 milionë lekë, Bashkia Malësi e Madhe me 111 milionë lekë, Reparti Ushtarak nr. 2001 Durrës me 110 milionë lekë dhe Drejtoria e Përgjithshme e Hekurudhave Durrës me 102 milionë lekë.

Institucionet që rezultojnë me pagesa të raportuara më të mëdha se pagesat e testuara nga sistemi SIFQ.

Nga auditimi u konstatuan se Institucionet që kanë raportuar pagesa më të mëdha sesa pagesat faktike që rezultojnë nga sistemi SIFQ dhe që kanë diferenca më të larta paraqiten si në vijim:
Tabela: Institucionet që kanë raportuar pagesa më të mëdha sesa pagesat faktike

Në lekë

Kodi	Institucioni	Pagesat sipas Raportit	Pagesat sipas SIFQ	Diferenca
2126001	Bashkia Kurbin	504,142,082	45,333,660	(458,808,422)
1010039	Aparati Drejtë Përgj. Tatimeve	403,215,155	18,789,556	(384,425,599)
1028002	Prokuroria e rrethit Tiranë	200,314,706	5,126,000	(195,188,706)
2107001	Bashkia Durrës	784,772,435	593,838,065	(190,934,370)
1017051	Reparti Ushtarak Nr4300 Tirane	110,715,903	712,697	(110,003,206)
1016130	INUK	105,396,414	61,585	(105,334,829)
2125001	Bashkia Kukes	203,510,677	141,725,469	(61,785,208)
1012092	Cirku Kombetar	44,387,211	57,600	(44,329,611)
2106001	Bashkia Dibër	348,530,147	307,131,476	(41,398,671)
2142001	Bashkia Tepelene	92,097,030	54,104,970	(37,992,060)
2124001	Bashkia Kucove	123,144,073	93,234,200	(29,909,873)
2136001	Bashkia Pogradec	396,124,685	369,058,155	(27,066,530)

2105001	Bashkia Devoll	197,043,157	174,840,180	(22,202,977)
1006191	Shoqëria Rajonale Ujësjetellës Kanalizime Di	361,560,049	342,255,479	(19,304,570)
2109001	Bashkia Elbasan	313,882,562	297,513,498	(16,369,064)
2111001	Bashkia Fier	50,673,468	36,307,894	(14,365,574)
1014100	Drejtoria e Mbikqyrjes se Sherbimit te Pro	9,722,248	353,647	(9,368,601)
2141001	Bashkia Shkoder	16,581,668	8,091,240	(8,490,428)
2156001	Bashkia Konispol	51,140,713	43,095,960	(8,044,753)
1013065	Sp Bulqize	6,724,831	67,500	(6,657,331)

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga KLSH

Auditimi evidentoi institucione që kanë raportuar pagesa ndjeshëm më të mëdha se ato të evidentuara në sistemin SIFQ, duke krijuar diferenca të mëdha negative. Disa nga rastet më problematike janë: Bashkia Kurbin me diferencë rreth 459 milionë lekë, Aparati i Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve me 384 milionë lekë, Prokuroria e Rrethit Tiranë me 195 milionë lekë, Bashkia Durrës me 191 milionë lekë, Reparti Ushtarak nr. 4300 Tiranë me 110 milionë lekë, Inspektorati Ndërtimor Urbanistik Kombëtar (INUK) me 105 milionë lekë, Bashkia Kukës me 62 milionë lekë, Cirkul Kombëtar me 44 milionë lekë, Bashkia Dibër me 41 milionë lekë, dhe Bashkia Tepelenë me 38 milionë lekë.

Nga auditimi i të dhënave të llogarisë 4864, 297 institucione nuk rezultojnë në databazën e raportimeve për detyrime të prapambetura për vitin 2024, ndërkohë që nga testimet në sistemin SIFQ për këto institucione/njësi rezultojnë pagesa. Institucionet me vlerat më të larta paraqiten si në vijim:

Tabela: Institucionet që kanë kryer pagesa por s'kanë raportuar

Në lekë

Kodi	Institucioni	Pagesat sipas Raportit	Pagesat sipas SIFQ	Diferenca
1013049	Qendra spitalore universitare "Nene Tereza"	-	1,501,845,041	1,501,845,041
1056001	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	-	820,566,452	820,566,452
2101152	ShA Ujesjelles-Kanalizime Tirane	-	423,980,653	423,980,653
1006199	Shoqëria Rajonale Ujësjetellës Kanalizime Lezhë SH.A	-	214,768,715	214,768,715
1006195	Shoqëria Rajonale Ujësjetellës Kanalizime Lushnjë SH.A	-	209,553,700	209,553,700
1006934	Njesia e Manaxhimit te projektit Ndertimi i Seksionit Rrugor Qukes-Qafe Plloce, Segmenti Nr.3"	-	198,627,217	198,627,217
1011039	Universiteti i Tiranës	-	182,148,623	182,148,623
1010001	Aparati Ministrise se Financave	-	181,245,831	181,245,831
1006189	Shoqëria Rajonale Ujësjetellës Kanalizime Elbasan SH.A	-	152,941,478	152,941,478
1006164	Agjencia e Eficences se Energjise (AEE)	-	135,925,184	135,925,184
1087027	Autoriteti Kombëtar për Certifikimin Elektronik	-	120,454,886	120,454,886
1017001	Aparati Ministrise Mbrojtjes	-	116,188,872	116,188,872
1016056	QFM Teknike Tirane	-	110,757,991	110,757,991
1013001	Aparati Ministrise se Shendetesise dhe Mbrojtjes Sociale	-	88,579,649	88,579,649
2154001	Bashkia Kelcyre	-	79,858,759	79,858,759
2101146	Nd-ja Punetore Nr.1	-	70,840,648	70,840,648
1013051	Qendra Spitalore Rajonale e Tiranës "Shefqet Ndroqi"	-	69,901,827	69,901,827
1013902	PIU Rehabilitimit te Sisitemit Shendetesor	-	62,980,181	62,980,181
2166003	Sh.A. Ujesjelles-Kanalizime Kamez	-	61,977,884	61,977,884
2101156	Drejtoria e Përgjithshme e Objekteve Publike	-	55,439,271	55,439,271

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga KLSH

Rastet me diferencat më të larta janë: **Qendra Spitalore Universitare "Nënë Tereza"** me rreth **1.50 miliardë lekë**, **Fondi i Zhvillimit Shqiptar** me **820 milionë lekë**, **Ujësjetellës-Kanalizime Tiranë sh.a.** me **424 milionë lekë**, **Shoqëria Rajonale Ujësjetellës Kanalizime Lezhë sh.a.** me **215 milionë lekë**, dhe **Shoqëria Rajonale Ujësjetellës Kanalizime Lushnjë sh.a.** me **210 milionë lekë**.

Nga auditimi i të dhënave të llogarisë 4864, 28 institucione rezultojnë në databazën e raportimeve për detyrime të prapambetura për vitin 2024, ndërkohë që nga testimet në sistemin SIFQ për këto institucione/njësi nuk rezultojnë pagesa. Institucionet me vlerat më të larta paraqiten si në vijim:

Tabela: Institucionet që sipas raportit rezultojnë me pagesa por sipas SIFQ nuk kanë kryer pagesa

Në lekë

Kodi	Institucioni	Pagesat sipas Raportit	Pagesat sipas SIFQ	Diferenca
2047001	Qarku Durres	25,000,000	-	(25,000,000)
1005070	Bordi i Kullimit Fier	11,939,458	-	(11,939,458)
1010179	Agjensia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive	10,887,000	-	(10,887,000)
2116001	Bashkia Libohove	6,922,502	-	(6,922,502)
2042001	Qarku Berat	5,667,551	-	(5,667,551)

1010227	Admin Qendrore e ISHP	3,646,488	-	(3,646,488)
2124004	Nd-ja Komunale Banesa	3,279,630	-	(3,279,630)
1014005	Burgu Tepelene	3,091,479	-	(3,091,479)
1029025	Gjykata e rrethit Kukes	2,085,095	-	(2,085,095)
1011101	Zyra Arsimore Librazhd	1,884,927	-	(1,884,927)
1011263	Zyra Vendore Arsimore, Rogozhinë	1,378,071	-	(1,378,071)

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga KLSH

Për sa më sipër rezulton se institucionet më përfaqësues që kanë raportuar pagesa për detyrime të prapambetura për të cilat nuk rezultojnë pagesa sipas të dhënave nga SIFQ rezultojnë: Qarku Durrës, Bordi i Kullimit Fier, Agjencia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive, Bashkia Libohovë, Qarku Berat etj.

Nga auditimi konstatohet Institucionet me shtesën më të lartë të detyrimeve për vitin 2024, sipas testimeve të kryera nga KLSH, nisur nga raportimet e DPTH-së mbi stokun 2023, pakësimet sipas raportit dhe stokut të vitit 2024, rezultojnë si në vijim:

Tabela: Institucionet me shtesë më të lartë të detyrimeve për vitin 2024

Në

lekë

Kodi	Institucioni	Shtesa 2024
1006054	Autoriteti Rrugor Shqiptar	8,122,555,243
1087006	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	1,998,303,006
2101001	Bashkia Tirana	1,904,802,582
1006001	Aparati i Ministrise se Infrastruktures dhe Energjitikes	753,557,602
1006047	Drejtoria e Pergjithshme e Ujesjelles Kanalizime	524,848,084
2107001	Bashkia Durrës	514,463,310
2126001	Bashkia Kurbin	504,142,082
2147001	Bashkia Divjake	456,415,124
2136001	Bashkia Pogradec	416,641,431
1006191	Shoqëria Rajonale Ujësjetllës Kanalizime Di	360,065,733
2127001	Bashkia Lezhe	337,555,287
2132001	Bashkia Mat	329,176,328
2106001	Bashkia Dibër	298,947,073
2109001	Bashkia Elbasan	285,131,694
2118001	Bashkia Kavaja	214,639,614
1006095	Drejtoria e Pergjithshme e Hekurudhave Dur	211,838,940
1010039	Aparati DrejtPergjTatimeve	180,553,778
1006190	Shoqëria Rajonale Ujësjetllës-Kanalizime Dur	172,730,116
2123001	Bashkia Kruje	150,320,474
2168001	Bashkia Maliq	149,734,332

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga KLSH

Për sa më sipër konstatohet se: ARRSH rezulton me një shtesë prej 8,122,555 mijë lekë, AKSHI me një shtesë prej 1,998,303 mijë lekë, Bashkia Tiranë me një shtesë prej 1,904,803 mijë lekë, Aparati i Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjetikës me një shtesë prej 753,558 mijë lekë dhe Drejtoria e Përgjithshme e Ujësjetllës Kanalizime me një shtesë prej 524,848 mijë lekë.

Nga auditimi konstatohet Institucionet me pakësimet më të larta të detyrimeve për vitin 2024, sipas testimeve të kryera në sistemin SIFQ (krahasuar dhe me pakësimet sipas raportit) rezultojnë si në vijim:

Tabela: Institucionet me pakësimet më të larta të detyrimeve për vitin 2024

Në lekë

Kodi	Institucioni	Pagesat sipas Raporti	Pagesat sipas SIFQ	Diferenca
1006054	Autoriteti Rrugor Shqiptar	8,122,555,243	12,642,197,792	(4,519,642,549)
1087006	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	1,923,849,068	3,530,470,881	(1,606,621,813)
2101001	Bashkia Tirana	2,090,704,744	2,729,305,031	(638,600,287)
1006001	Aparati i Ministrise se Infrastruktures dhe Energjitikes	764,799,197	1,517,123,346	(752,324,149)
1013049	Qendra spitalore universitare "Nene Tereza"	-	1,501,845,041	(1,501,845,041)
2127001	Bashkia Lezhe	456,584,902	914,092,677	(457,507,775)
2166001	Bashkia Kamez	69,904,870	855,110,907	(785,206,037)
1056001	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	-	820,566,452	(820,566,452)
2118001	Bashkia Kavaja	270,955,111	706,022,541	(435,067,430)
1006047	Drejtoria e Pergjithshme e Ujesjelles Kanalizime	158,455,227	594,401,643	(435,946,416)
2107001	Bashkia Durrës	784,772,435	593,838,065	190,934,370
2123001	Bashkia Kruje	152,320,474	475,142,744	(322,822,270)
2147001	Bashkia Divjake	396,549,063	424,607,005	(28,057,942)
2101152	ShA Ujësjetllës-Kanalizime Tirane	-	423,980,653	(423,980,653)
2165001	Bashkia Vore	209,532,527	381,808,467	(172,275,940)

2136001	Bashkia Pogradec	396,124,685	369,058,155	27,066,530
1006191	Shoqëria Rajonale Ujësjellës Kanalizime Divjake	361,560,049	342,255,479	19,304,570
2130001	Bashkia Malësi e Madhe	215,266,772	325,865,663	(110,598,891)
2106001	Bashkia Dibër	348,530,147	307,131,476	41,398,671
1012001	Aparati Ministrise se Ekonomise. Kultures	49,420,138	300,653,437	(251,233,299)

Burimi: Ministria e Financave, përpunuar nga KLSH

Për sa më sipër konstatohet se pakësimin më të lartë për vitin 2024 sipas SIFQ e ka: ARRSH, AKSHI, Bashkia Tiranë, Aparati i Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjetikës, Qendra Spitalore Universitare “Nënë Tereza”, FSHZH, Bashkia Kamëz etj.

Konstatohet se në përputhje me kreun IV, pikën 1 të Udhëzimit nr. 35 datë 06.10.2020 të Ministrisë të Financave dhe Ekonomisë “*Për monitorimin dhe publikimin periodik të stokut të detyrimeve të prapambetura të qeverisjes së përgjithshme*”, **është bërë publikimi në faqen MF i stokut të detyrimeve të prapambetura**, por procesi i raportimit tremujor nuk ka patur monitorim të plotë përgjatë vitit 2024, nisur nga problematikat e konstatuara nga KLSH. Shifrat e pagesave në pjesën më të madhe nuk është e mundur që të investigohen dhe verifikohen me modulën e pagesave për të parë nëse ato kanë kaluar përmes skemës 486.

Në konkluzion konstatohet se raportimi aktual i vlerës totale të detyrimeve të prapambetura nuk është i plotë dhe i saktë për shkak të:

- problematikave në drejtim të raportimit të saktë të tyre;
- mungesës së regjistrimit në kontabilitet nga nëpunësit zbatues të detyrimeve të prapambetura etj;
- pamundësi për të evidentuar shtesat e kryera përgjatë vitit për të monitoruar respektimin e parimit FIFO;
- pagesave të kryera jashtë skemës së likuidimit të detyrimeve të prapambetura;
- mos reflektim i të gjithë detyrimeve të prapambetura, etj.

Gjithashtu mos-ekzekutimi në kohë i tyre paraqet një risk të shtuar për të ardhmen duke qenë se krijon kushte potenciale për pretendime mbi interesa dhe penalitete mbi vonesën në ekzekutim, sipas të drejtave dhe detyrimeve të palëve, të përcaktuara në kontratë.

Mbi mënyrën e kontabilizimit dhe mos raportimit në treguesit fiskal të detyrimeve të prapambetura.

Mënyra e kontabilizimit të stokut të faturave të prapambetura si “shpenzime të periudhave të ardhshme” vazhdon të jetë e njëjtë si në vitet e kaluara dhe në kundërshtim me ligjin e zbatimit të buxhetit dhe standardeve të kontabilitetit dhe me parimin e njohjes së shpenzimit në momentin e ndodhjes sipas Udhëzimit nr. 8 datë 09.03.2018 pika 36 sipas të cilit shpenzimi njihet në momentin e ndodhjes/kryerjes. Kjo me impakt, deformim të pasqyrave financiare dhe treguesve fiskal: zëri shpenzime dhe rrjedhimisht deficitit buxhetor. Llogaria e zgjedhur për kontabilizimin e faturave është një llogari aktive dhe duhet të preket për shpenzime të parapaguara dhe që i përkasin periudhave të ardhshme. Kontabilizimi duke mos prekur klasën e duhur të shpenzimeve apo investimeve, bën që stoku i detyrimeve të prapambetura apo borxhi ndaj palëve të treta i krijuar nga angazhime të pa buxhetuara apo parashikuara në PBA, nuk raportohet në treguesit e konsoliduar fiskal me arsyetimin që “*ligji lejon njohjen, regjistrimin dhe pagesën vetëm të faturave për të cilat ka fonde disponibël*”, duke mos garantuar sigurinë për saktësinë dhe plotësinë e stokut të detyrimeve të prapambetura më 31.12.2024.

F.Detyrimet e tjera kontigjente

Detyrimet e tjera kontigjente përfshijnë detyrime të cilat përmbushin kushtet e përkufizimit sipas legjislacionit buxhetor ku përcaktohet që është detyrimi që mund t’i lindë njësisë së qeverisjes së përgjithshme në raport me të tretë, në të ardhmen, si rezultat i risqeve të mundshme, të lidhura me ngjarje apo nisma, të drejtpërdrejta ose të tërthorta, të viteve të mëparshme.

F.1 Vendimet e Gjykatës së të Drejtave të Njeriut në Strasburg (GJEDNJ)

Vendimet e GJEDNJ-së kanë të bëjnë kryesisht me çështje që lidhen me kthimin dhe kompesimin e pronave të ish-pronarët.

Në nenin 19/5 të Ligjit “Për Avokaturën e Shtetit” përcaktohen dy mënyra ekzekutimi të shpërblimit:

- Vendimet me detyrim financiar mbi 10.000 euro, implikojnë nxjerrjen e VKM-ve respektive për ekzekutimin e tyre.

- Vendimet me detyrim financiar deri në 10.000 euro, ekzekutohen drejtpërdrejtë nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë, pas kërkesës zyrtare të Avokaturës së Shtetit.

Nga auditimi u konstatua se gjatë vitit 2024:

-Këshilli i Ministrave ka miratuar 2 VKM me një vlerë totale prej 186,700 Euro (rreth 19 milionë lekë) të cilat janë përballuar nga Fondi Rezervë i buxhetit të shtetit i miratuar për vitin 2024 dhe konkretisht:

- VKM 117/2024 “Për ekzekutimin e vendimit të GJEDNJ datë 07.11.2023 për çështjen “D.... dhe të tjerë kundër Shqipërisë” (kërkesa nr. 63543/09 dhe 3 kërkesa të tjera), në vlerën 170,000 Euro.

- VKM 658/2024 “Për ekzekutimin e vendimit të GJEDNJ datë 07.05.2024 për çështjen “B... kundër Shqipërisë” (kërkesa nr. 24228/18), në vlerën 16,700 Euro.

-Ndërkohë, Ministria e Financave ka ekzekutuar gjatë 2024 edhe 27 vendime të GJEDNJ, me vlera nën 10,000 Euro, për një total prej 102,049 Euro.

Nga auditimi i pagesave të kryera përgjatë vitit 2024, marrë nga sistemi ORACLE, në lidhje me vendimet e GJEDNJ-së u konstatua se janë paguar total 29,479,096 lekë, nga të cilat 29,431,699 lekë principal dhe 47,397 lekë interesi i paguar për vonesë, detajuar si në vijim:

Tabela: Pagesat nga sistemi Oracle për vendimet e GJEDNJ

Në lekë

Nr.	Cështja	Ush	Data e Ush	Vlera e paguar	Principali	Interesi
1	R.... kunder Shqiperise	18	12.01.2024	427,210.00	425,200.00	2,010.00
2	P....V.... N.... SH.A kunder Shqiperise	27	01.02.2024	213,299.00	212,600.00	699.00
3	N.... C.... dhe S.... shpk kunder Shqiperise	115	21.02.2024	153,700.00	153,700.00	-
4	C.... dhe te tjere kunder Shqiperise	122	01.03.2024	809,509.00	801,810.00	7,699.00
5	A.... dhe te tjere kunder Shqiperise	134	04.03.2024	898,464.00	897,390.00	1,074.00
6	O.... kunder Shqiperise	257	11.04.2024	492,143.00	488,330.00	3,813.00
7	D.... dhe te tjere kunder Shqiperise	321	08.05.2024	17,344,399.00	17,323,000.00	21,399.00
8	V... sh.p.k dhe D... sh.p.k kunder Shqiperise	363	17.05.2024	612,110.00	609,600.00	2,510.00
9	K.... kunder Shqiperise	364	17.05.2024	255,016.00	254,000.00	1,016.00
10	J... dhe te tjere kunder Shqiperise	403	27.05.2024	511,500.00	511,500.00	-
11	V.... sh.p.k kunder Shqiperise	465	12.06.2024	150,217.00	149,495.00	722.00
12	C....dhe te tjere kunder Shqiperise	626	02.09.2024	122,040.00	122,040.00	-
13	C.... dhe te tjere kunder Shqiperise	627	02.09.2024	366,120.00	366,120.00	-
14	P.... kunder Shqiperise	638	04.09.2024	568,400.00	568,400.00	-
15	K...kunder Shqiperise	639	04.09.2024	238,424.00	238,424.00	-
16	K... dhe te tjere kunder Shqiperise	652	17.09.2024	101,700.00	101,700.00	-
17	K... dhe te tjere kunder Shqiperise	653	17.09.2024	366,120.00	366,120.00	-
18	K... dhe te tjere kunder Shqiperise	699	01.10.2024	363,240.00	363,240.00	-
19	Ç... dhe te tjere kunder Shqiperise	700	01.10.2024	388,465.00	388,465.00	-
20	K... kunder Shqiperise	714	01.10.2024	237,115.00	237,115.00	-
21	M.... kunder Shqiperise	755	14.10.2024	236,645.00	236,645.00	-
22	M.... kunder Shqiperise	759	22.10.2024	236,175.00	236,175.00	-
23	K... dhe te tjere kunder Shqiperise	811	12.11.2024	519,480.00	519,480.00	-
24	K... dhe te tjere kunder Shqiperise	812	12.11.2024	239,760.00	239,760.00	-
25	T... kunder Shqiperise	813	12.11.2024	469,530.00	469,530.00	-
26	S.... dhe te tjere kunder Shqiperise	814	12.11.2024	649,350.00	649,350.00	-
27	P.... kunder Shqiperise	815	12.11.2024	469,530.00	469,530.00	-
28	N.... kunder Shqiperise	816	12.11.2024	359,640.00	359,640.00	-
29	B....kunder Shqiperise	858	26.11.2024	1,679,795.00	1,673,340.00	6,455.00
TOTALI				29,479,096.00	29,431,699.00	47,397.00

Burimi: Ministria e Financave

Në raportin “Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024”, evidentohet se deri në fund të vitit 2024, detyrimet faktike dhe kontigjente për vendimet e GJEDNJ-së paraqiten si më poshtë:

Tabela: Detyrimet e GJEDNJ

Në Euro

Vendimet e GJEDNJ	Data e vendimit	Detyrimi faktik	Detyrimi kontigjent	Totali
D.... kundër Shqipërisë	14.09.2015	15,600		15,600

R.... dhe të tjerë kundër Shqipërisë	17.03.2016	4,417,750		4,417,750
Sh.... kundër Shqipërisë	11.01.2018	13,447,300		13,447,300
I.... kundër Shqipërisë		10,800		10,800
Z....kundër Shqipërisë		60,000		60,000
M.... dhe S.... F.... kundër Shqipërisë		17,200		17,200
N.... kundër Shqipërisë			3,600	3,600
S.... kundër Shqipërisë		3,600		3,600
R.... kundër Shqipërisë			14,000	14,000
G....kundër Shqipërisë			7,100	7,100
Totali		17,972,250	24,700	17,996,950

Burimi: Raporti mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024

Nisur nga fakti që pjesë e raportimeve të kaluara të vendimeve të çështjeve të GJEDNJ-së ka qenë dhe çështja “Sh.... dhe të tjerë kundër Shqipërisë, me detyrim kontingjent në vlerën 3,811,365 euro, konkretisht në raportin “Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2022” dhe në raportin e mesvitit për zbatimin e buxhetit 2023, grupi i auditimit në kërkesat drejtuar MF me emailin e datës 12.06.2025, ndër të tjera kërkoi informacion në lidhje me mos-raportimin e kësaj çështje.

Nga komunikimi elektronik i datës 13.06.2025 nga ana e MF është argumentuar si në vijim: “...Avokatura e Shtetit, që nga raportimi i datës 15 Prill 2024 nuk e liston më çështjen “Sh....” në raportimin e saj për vendimet e GJEDNJ. Duke qenë se, informacioni mbi vendimet e paekzekutuara të GJEDNJ raportohet zyrtarisht nga Avokatura e Shtetit, si institucioni përgjegjës për marrjen dhe administrimin e informacionit përkatës lidhur me vendimet gjyqësore të GJEDNJ-së dhe Arbitrazhit bazuar në ligjin nr. 10018/2008 “Për Avokaturën e Shtetit”, i ndryshuar, këtij informacioni i atribuojmë statusin zyrtar, brenda autoritetit të Avokaturës, duke u marrë i mirëqenë nga ana e MF”.

Në auditimin e zhvilluar nga KLSH në Avokaturën e Shtetit me program auditimi nr. 384/1 prot., datë 08.05.2023, për periudhën nga 01.01.2021 deri më 31.12.2022, është konstatuar se për këtë vendim ka patur 12 kërkesa për të cilat është akorduar shpërblim për 10 prej tyre, (përpara viteve 2021-2022) dhe gjithashtu vendimi përmban ekzekutimin e vendimit vendas për 2 kërkesa “M.” dhe “V.”, por të dyja këto kërkesa janë pa vlerë financiare nga Gjykata. Po kështu, nga auditimi i KLSH-së në Avokaturën e Shtetit, me periudhë objekt auditimi viti 2023-2024, sipas programit të auditimit nr. 164/1, datë 11.02.2025, i ndryshuar, konstatohet se nga ana e Avokaturës së Shtetit, çështja “Sh.... dhe të tjerë kundër Shqipërisë”, nuk është raportuar si detyrim.

Ndërkohë që Ministria e Financave e ka raportuar si detyrim në raportin “Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2022” dhe në raportin e mesvitit për zbatimin e buxhetit 2023.

Për sa më sipër, evidentohet risk në lidhje me saktësinë, plotësinë, krahasueshmërinë e detyrimeve në drejtim të rakordimit dhe raportimit nga MF dhe ASH në lidhje me çështjen e lartpërmendur.

Referuar ligjit nr. 10018 datë 13.11.2008 “Për Avokaturën e Shtetit”, i ndryshuar, neni 19/4 “Afatet e ekzekutimit nga institucionet përgjegjëse”, përcakton se: Vendimet e GJEDNJ-së që kanë vendosur kompensimin e drejtë, ekzekutohen nga institucionet përkatëse, sipas fushës së tyre të përgjegjësisë, brenda 3 muajve nga momenti kur vendimi i gjykatës merr formën e prerë. Gjithashtu pika 3 e nenit 19/5 përcakton se: “Në rast të moskryerjes së pagesës brenda afateve kohore, të parashikuara në nenin 19/4 të këtij ligji, mbi masën e detyrimeve përkatëse financiare paguhet interesi, sipas përcaktimeve në vendimin e GJEDNJ-së”.

Referuar tabelës më sipër rezulton se vendimet i përkasin viteve 2015, 2016 dhe 2018, pra janë në tejkallim të afatit 3 muajor për likuidim.

Për çështjen “Sh.... kundër Shqipërisë”, auditimi konstatoi se vijon vonesa në ekzekutimin e vendimit të formës së prerë të GJEDNJ, pavarësisht botimit në Fletoren Zyrtare dhe hartimit të projektvendimit nga Ministria e Drejtësisë dhe Avokatura e Shtetit. Propozimi për shlyerje me këste i Ministrisë së Financave nuk mbështetet në dispozitat e vendimit gjyqësor dhe në ligjin

organik të Avokaturës së Shtetit, duke krijuar risk për kosto financiare shtesë për buxhetin e shtetit.

Moskalimi në llogarinë bankare të ngurtësuar të shuma që lindin nga vendimet gjyqësore të GJEDNJ-ve.

Nga MF, në lidhje me çështjen “R.... dhe të tjerë kundër Shqipërisë”, është vepruar në kundërshtim me pikën 5 të nenit 19/5 të Ligjit nr. 10 datë 13.11.2008 “Për avokaturën e shtetit”, i ndryshuar, ku citohet se: *Ministria përgjegjëse për financat transferon pagesën në një llogari depozitimi për kërkuesit, e cila qëndron e ngurtësuar derisa të përmbushen procedurat e parashikuara me ligj, por jo më shumë se 6 muaj nga data e depozitimit, me përjashtim të rasteve kur provuesi provon se ka një proces gjyqësor ose administrativ të hapur, i cili e pengon në realizimin e këtij afati.*

Mos kalimi i fondeve në një llogari të ngurtësuar rrit riskun e kërkesave për interesa dhe kamatëvonesa si dhe kostot nga mosekzekutimi vullnetar (kontraktimi i përmbauesve privat). Veprimet dhe mosveprimet e MF për mos-ekzekutimet e vendimeve të mësipërme krijojnë risk të lartë për efekte shtesë në dëm të buxhetit të shtetit, si rrjedhojë e kamatë vonesave të kërkueshme për moszbatim në afat të vendimeve të GJEDNJ-së.

Sipas llogaritjeve të bëra vlera e interesave/kamatëvonesave që i rëndon buxhetit të shtetit deri më datë 31.12.2024 rezulton **4,002,982 euro** (nga 3,422,744 euro në 31.12.2023) bazuar në llogaritjen si në vijim:

Tabela: Vlera e interesave deri në 31.12.2024

Në Euro

Çështjet:	D....kundër Shqipërisë	R.... dhe të tjerë kundër Shqipërisë	Sh.... kundër Shqipërisë
Dëshmshpërblimi nga GJEDNJ	15,600	4,417,750	13,447,300
Data për ekzekutim	14.09.2015	17.03.2016	28.05.2018
Data e fillimit të kamatë vonesës	14.12.2015	17.06.2016	28.08.2018
Interesi bazë	3%	3%	3%
Interesi sipas BQE	0.25%	0.25%	0.25%
Interesi vjetor	3.25%	3.25%	3.25%
Periodha	14.12.2015-31.12.2024	17.06.2016-31.12.2024	28.08.2018-31.12.2024
Ditët	3,303	3,118	2,315
Interesi për 1 ditë	0,00890411%	0,00890411%	0,00890411%
Interesi për tu paguar	4,588	1,226,500	2,771,894
Principali	15,600	4,417,750	13,447,300
Interes+principal në Euro	20,188	5,644,250	16,219,194

Burimi: Raporti auditimit të KLSH, viti 2022, përpunuar nga KLSH

F.2 Vendimet e Gjykatës Ndërkombëtare të Arbitrazhit

Në raportin “Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024”, raportohet se vlera totale e kostove të vendimeve të arbitrazhit të paguara nga buxheti i shtetit (kosto ligjore/mbrojtje/shpenzime gjyqësore apo kosto të tjera) për vitin 2024 rezulton në shumën rreth 495.7 milionë lekë, paraqitur si në vijim:

Tabela: Detajimi i pagesave analitike

Milionë lekë

Paguar nga:	Kosto ligjore/mbrojtje/shpenzime gjyqësore apo kosto të tjera të lidhura me vendime të arbitrazhit ndërkombëtar	Vlera
MF	Për pagesën e kostove paraprake, shërbimeve juridike dhe kosto të tjera ligjore	143.4
MBZHR	Për pagesën e kostove ligjore dhe administrative të Gjykatës	20.9
MIE	Për pagesën e kostove ligjore për përfaqësim dhe mbrojtje/ procesin e anulimit të një vendimi	56.2
Albpetrol sh.a	Për pagesën e shpenzimeve gjyqësore, kostove administrative/ligjore për përfaqësim dhe mbrojtje	52.2
APD	Për konsulencë ligjore dhe financiare si dhe për kosto administrative	223
Total		495.7

Burimi: Raporti mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024

Nga auditimi i pagesave të kryera përgjatë vitit 2024, marr nga sistemi ORACLE, rezulton se nga MF, për pagesën e kostove paraprake, shërbimeve juridike dhe kosto të tjera ligjore, janë paguar rreth 143.4 milionë lekë, vlerë e cila përputhet me vlerën e raportuar në raportin “Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024”, detajuar si në vijim:

Tabela: Pagesat nga sistemi Oracle

Në lekë

Nr.	Çështja	Ush	Data e Ush	Vlera e paguar

1	Shpenz per studion ligjore C..... Ch.....ne kuader te sherbimit te perfaqesimit ne zbatim te kontrates date 10.06.2022,per ceshtjenSCC Case no.V2021/155 (kesti IV-te 400.000 euro)	108	15.02.2024	42,160,000
2	Shpenzime gjyqesore per ceshtjen e arbitrazhit S..... Arbitration no.V2021/155 (19,175€)	121	26.02.2024	2,021,045
3	Shpenzime per likuidimin e studios ligjore N..... Du..... BV/SRL per kundershkrimin e ekzekut. vendimit te arbitrazhit ICSID Case No.ARB/15/28 (103,000 euro)	133	04.03.2024	10,856,200
4	Sherbim per likuidim te firmes se eksperteve H... G.... L.... ne kuader te ceshtjes Scc Case no. V2021/155 sipas kontrates dt. 23.01.2023 (22,141.04 euro) (kesti IV)	404	27.05.2024	2,265,029
5	Sherbim per likuidim te firmes se eksperteve H... G.... Ltd ne kuader te ceshtjes Scc Case no. V2021/155 sipas kontrates dt. 23.01.2023 (17,770 euro) (kesti V)	405	27.05.2024	1,817,871
6	Shpenz per studion ligjore C.....Ch..... ne kuader te sherbimit te perfaqesimit ne zbatim te kontrates date 10.06.2022,per ceshtjenSCC Case no.V2021/155 (kesti V-te 350.000 euro)	406	27.05.2024	35,805,000
7	Shpenzime per likuidimin e firmes se eksperteve"A.... M.... C....." ne zbatim te kontrates se sherbimit date 23.01.2023,per ceshtjen e arbitrazhit S.....Arbitration 2021/155 (55,165 euro) Kesti IV	464	12.06.2024	5,670,962
8	Shpenzime per likuidimin e sherbimit te transkriptimit per seancen e arbitrazhit dt.4-8 Mars 2024, S..... Arbitration no.V2021/155 (10,851€)	498	21.06.2024	1,115,483
9	Shpenzime per likuidimin e studios ligjore O.... S..... LLP per sherbimet e konsulences sipas kontr dt.15.06.2022.(150.000 euro)	537	04.07.2024	15,420,000
10	Shpenzime per likuidimin e sherbimit te perkthimit ne kuader te zhvillimit te seances se arbitrazhit dt.4-8 Mars 2024, S.....Arbitration no.V2021/155 (1300.09 GBP)	538	04.07.2024	157,311
11	Shpenzime per likuidimin e sherbimit te sigurimit te pajisjeve teknike ne kuader te zhvillimit te seances se arbitrazhit dt.4-8 Mars 2024, S..... Arbitration no.V2021/155 (2630,35 euro)	539	04.07.2024	270,400
12	Shpenzime per likuidimin e firmes se eksperteve"A.... M.... Consulting" ne zbatim te kontrates se sherbimit date 23.01.2023,per ceshtjen e arbitrazhit S..... Arbitration 2021/155 (18,355 euro) Kesti V	620	13.08.2024	1,866,704
13	Shpenz per studion ligjore C.... C..... ne kuader te sherbimit te perfaqesimit ne zbatim te kontrates date 10.06.2022,per ceshtjen S...Case no.V2021/155 (kesti VI-te 100.000 euro)	621	13.08.2024	10,170,000
14	Shpenzime per likuidimin studios ligjore C.... C.... (kosto logjistike) per seancen e arbitrazhit per periudhen 12 Mars-4 Prill 2024, S.....Arbitration no.V2021/155 ne zbatim te kontrates date 10.06.2022.(9,563.09 euro)	622	13.08.2024	972,567
15	Likuidim i shpenzimeve procedurale ne kuader te procedures se rishikimit te vendimit te arbitrazhit ICSID Case No.Arb/15/28 (10,000 USD)	640	04.09.2024	915,000
16	Sherbim per likuidimin e firmes se eksperteve H.... G.... L.... ne kuader te ceshtjes S... Case no. V2021/155 sipas kontrates dt. 23.01.2023 (6,317 euro) (kesti VI)	796	05.11.2024	631,068
17	Shpenzime per likuidimin e studios ligjore O....S..... L.... per sherb e perfaqes dhe mbrojtj sipas kontr dt.22.07.2022.(112,500 euro)	875	04.12.2024	11,306,250
	TOTALI			143,420,890

Burimi: Ministria e Financave

Në raportin “Mbi zbatimimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024”, të dhënat përmbledhëse të detyrimeve për vendimet e Arbitrazhit Ndërkombëtar, paraqiten si në vijim:

Tabela: Detyrimet për vendimet e Arbitrazhit

Euro

Ministria e Linjës	Përshkrimi i Vendimeve të Arbitrazhit	Totali i detyrimit fillestar	Detyrimi i faturuar	Paguar	Nga të cilat paguar në 2024	Detyrimi i mbetur	Detyrime Kontigjente	Totali i detyrimit faktik dhe kontingjent
MIE/ARRSH	ICC Case 23998/MHM (c - 24011/MHM/HBH). Vendimi i Arbitrazhit datë 01.09.2020, në favor të J... C....A.... dhe palë të paditur ARRSH.	42,472,629	42,472,629	0	0	42,472,629	0	42,472,629
	Kosto ligjore dhe shpenzime gjyqësore lidhur me vendimin e Arbitrazhit L... Case 23998/MHM (c-24011/MHM/HBH)	691,400	466,400	466,400	0	225,000	0	225,000
MIE/AKBN/Albpetrol	ICC Case no. 22676/GR G... O...Company L... vs MIE, AKBN dhe Albpetrol	12,241,533				12,241,533		12,241,533
	Kosto ligjore për procedurat e përfaqësimit të MIE/AKBN në çështjen L...Case 21349/E.../G... (BPAL v MIE/AKBN dhe Albpetrol)	7,243,290	7,202,180	7,202,180	904,528	41,110	0	41,110
Albpetrol sh.a	Kosto përfaqësimi në çështjen L... Ca... P... P...kundër Albpetrol sh.a	1,790,000	156,868	156,868	156,868	0	0	0
MIE/AKUM	L...Case no. 24140/MHM/HBH C..... D....S.P.A me palë të paditur AKUM.	13,492,241	13,492,241	0	0	13,492,241	0	13,492,241
	Kostot administrative, të përfaqësimit dhe kosto ligjore.	2,281,133	2,252,633	2,252,633	0	28,500	0	28,500
MIE/APD	Kosto ligjore për çështjen L....C....E.... Sh....&T.... Gmbh vs RSH	1,999,998	1,050,000	1,050,000	1,050,000	0	0	0
	Kosto Administrative për çështjen L.... Case E.... Sh....&T.... Gmbh vs RSH	575,000	330,000	330,000	330,000	0	0	0
MIE	Kosto ligjore për procedurat e përfaqësimit dhe mbrojtjes së RSH në procedurën e anulimit të vendimit të arbitrazhit datë 11.02.2020, kundër rishikimit të vendimit përfundimtar të Arbitrazhit datë 04.06.2019 ICC Case no. 22919/GR. Studio ligjore G.... E.... 420,000 p	491,400	380,250	380,250	0	0	111,150	111,150
	ICC Case No.20564/EMT/GR Hydro	142,976	0	0	0	142,976	0	142,976
APD	Kosto administrative dhe ligjore për çështjen I Case no.ARB/20/37 (Durrës K.... Sh.... dhe të tjerë kundër Shqipërisë)	2,820,805	2,820,805	2,820,805	851,000	0	0	0
MF	Përfaqësimi i Shqipërisë në çështjen SCC Case no.2021/155 L.... Holding Gmbh, kontrata me studio C....Ch.... datë 10.06.2022	2,576,320	2,576,319	2,576,319	1,013,489	0	0	0
MF	Përfaqësimi i Shqipërisë në çështjen M....N.... kundër Shqipërisë	775,000	130,000	130,000	0	250,000	395,000	645,000
MF	Kosto ligjore për këshillim ligjor dhe shërbime konsulence për mosmarrëveshjet dhe arbitrazhet ndërkombëtare	600,000	600,000	600,000	150,000	0	0	0
MF	Arbitrazhi ICSID nr.ARB/15/28 “H.... dhe të tjerët kundër Shqipërisë”	108,000,000	0	0	0	0	108,000,000	108,000,000

MF	Kosto ligjore lidhur me vendimin e Arbitrazhit ICSID nr.ARB/15/28 "H.... dhe të tjerët kundër Shqipërisë"	6,720,412	3,698,240	3,515,582	224,500	548,295	1,999,780	2,548,075
MBZHR	Kosto administrative dhe ligjore PCA Case 2018-49, V..... srl vs RSH	1,944,950	1,944,950	1,944,950	200,000	0	0	0
Total		206,859,086	79,573,515	23,425,987	4,880,384	69,442,284	110,505,930	179,948,214

Burimi: Raporti mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024

Vonesat në likuidimin e këtyre detyrimeve paraqesin një risk të shtuar fiskal, jo vetëm për treguesit buxhetor të institucioneve përgjegjëse por edhe në nivel makroekonomik për financat publike, pasi pavarësisht se këto detyrime nuk llogariten dhe nuk regjistrohen në treguesit e borxhit publik, e implikojnë dhe e nënvlerësojnë këtë të fundit, pasi janë detyrime që do të shlyhen në të ardhmen.

Respektimi i afateve të raportimit të njësive raportuese pranë Njesisë përgjegjëse për monitorimin e risqeve fiskale

Bazuar në pikën II/4 të Udhëzimit nr. 35, datë 29.12.2022, "Për procedurat standarde të raportimit dhe monitorimit të risqeve fiskale nga njësitet e qeverisjes së përgjithshme dhe njësi të tjera të sektorit publik" ku citohet se: *"Të gjitha njësitet raportuese, në kuptim të Pikës I/b mësipër, brenda datës 15 Prill të çdo viti buxhetor raportojnë pranë Njesisë përgjegjëse për monitorimin e risqeve fiskale (këtej e tutje emërtuar FRU) në MF, sipas formateve standarde të raportimit në Anekset bashkëlidhur këtij Udhëzimi"* dhe pikës 135, kapitulli IV.1, Udhëzimi Plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 "Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024" ku citohet se: *"Të gjitha njësitet raportuese, në kuptim të Udhëzimit nr. 35 datë 29.12.2022, brenda datës 15 prill të çdo viti buxhetor raportojnë pranë Njesisë përgjegjëse për monitorimin e risqeve fiskale në ministrinë përgjegjëse për financat, sipas formateve standarde të raportimit në Anekset bashkëlidhur Udhëzimit në fjalë...."*

Grupi i auditimit kërkoi informacion në lidhje me njësitet raportuese që kanë detyrim raportimi dhe në **kunikimin elektronik të datës 19.06.2025** nga MF, u sqarua si në vijim:

"Bazuar në Udhëzimin 35, datë 29.12.2022, Njësitet Raportuese për Deklaratën e Risqeve Fiskale janë:

Në MF: drejtoritë përgjegjëse për çështjet makroekonomike, fiskale, buxhetore, të borxhit publik, thesarit, koncesioneve/PPP, financave vendore, harmonizimit të auditimit të brendshëm.

Jashtë MF: Ministrinë e Linjës dhe Institucionet Buxhetore, Ministria e Mbrojtjes/Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile, Avokatura e Shtetit, Ndërmarrjet publike me kapital shtetëror. Për Deklaratën e Risqeve Fiskale 2023, hartuar në 2024, njësitet raportuese janë paraqitur sipas strukturës së Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë.

Njësitet raportuese të cilave u kërkojmë zyrtarisht me email/shkresë informacion në kuadër të DRF janë:

Në MF: Drejtoria e Përgjithshme e Programimit Makroekonomik dhe Fiskal, Drejtoria e Programimit, Statistikës dhe Analizës së të Ardhurave Tatimore, Drejtoria e Strategjisë, Regjistrimit, Shërbimit dhe Raportimit të Treguesve të Borxhit, Drejtoria e Analizës dhe Programimit Buxhetor, Drejtoria e Menaxhimit të Buxhetit, Drejtoria e Menaxhimit të Investimeve Publike, Drejtoria e Financave Vendore, Drejtoria e Operacioneve të Thesarit, Drejtoria e Buxhetit dhe Menaxhimit Financiar, Drejtoria e Koncesioneve, Drejtoria e Pronës Publike (nuk është më pjesë e MF me strukturën e re).

Jashtë MF: OSHEE Group sh.a, KESH sh.a, OST sh.a, Ujësjiellës-Kanalizime Tiranë sh.a, Albcontrol sh.a, Albpetrol sh.a, Albgaz sh.a, RTSH, Autoriteti Portual i Durrësit, Posta Shqiptare sh.a, Hekurudha Shqiptare sh.a, Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile, Avokatura e Shtetit.

Bazuar në detyrat funksionale të njësisë së risqeve gjatë vitit që përfshijnë monitorimin e pagesave të kontratatave koncesionare/PPP me mbështetje buxhetore, monitorimin e detyrimeve të ndërsjella dhe atyre të prapambetura si dhe monitorimin e detyrimeve nga vendimet gjyqësore të arbitrazhit dhe GJEDNJ-së, mblidhet informacion dhe nga njësitet e mëposhtme

raportuese, informacion i cili përpunohet nga vetë njësia e risqeve për t'u përfshirë në DRF. Njësitet raportuese të cilat në mënyrë indirekte raportojnë për DRF janë:

- Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (PPP/ARB)
- Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale (PPP)
- Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural (ARB)
- Bashkia Tiranë (PPP)
- Drejtoria e Përgjithshme e Doganave (PPP)
- Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve (Detyrime të Prapambetura/Detyrime të Ndërsjella)
- Agjencia Kombëtare e Ujësjellës Kanalizimeve (NSH/ARB)
- Autoriteti Rrugor Shqiptar (ARB)

Sqarojmë se lista e mësipërme nuk është fikse, dhe se Autoritetet Kontraktore, ML/IB që raportojnë në kuadër të arbitrazhit si dhe NSH, mund të ndryshojnë në të ardhmen sipas ecurisë së kontratave, çështjeve që hapen/mbyllen apo numrit të ndërmarrjeve për monitorim nga njësia e risqeve. Ndërkohë institucionet si DPT apo AKUK, raportojnë gjatë gjithë vitit buxhetor në kuadër të risqeve në fusha të ndryshme apo sa herë kërkohet nga MF, ndërsa Avokatura e Shtetit mbetet institucioni kryesor në raportimin e informacionit lidhur me vendimet e gjykatave ndërkombëtare”.

Njësitet që kanë raportuar me vonesë për vitin 2024, pra jo në përputhje me afatet e përcaktuara në pikën II/4 të Udhëzimit nr. 35, datë 29.12.2022, "Për procedurat standarde të raportimit dhe monitorimit të risqeve fiskale nga njësitet e qeverisjes së përgjithshme dhe njësi të tjera të sektorit publik" dhe pikës 135, kapitulli IV.1, Udhëzimi Plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 "Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024", rezultojnë si në vijim:

Nr.	Njësia Raportuese	Data e Raportimit
1	Agjencia Kombëtare e Mbrojtjes Civile	17-Apr-24
2	ALBCONTROL	16-Apr-24
3	ALBGAZ	18-Apr-24
4	Autoriteti Portual i Durrësit	17-Apr-24
5	Drejtoria e Menaxhimit të Investimeve Publike	23-Apr-24
6	Drejtoria e Përgjithshme e Programimit Makroekonomik dhe Fiskal	16-Apr-24
7	Drejtoria e Buxhetit dhe Menaxhimit Financiar	16-Apr-24
8	Drejtoria e Programimit, Statistikës dhe Analizës së të Ardhurave Tatimore	19-Apr-24
9	Drejtoria e Pronës Publike	17-Apr-24
10	Hekurudha Shqiptare	16-Apr-24
11	KESH	16-Apr-24
12	RTSH	25-Apr-24

Burimi: Ministria e Financave

Për problematikat e mësipërme, përgjegjësitë janë sipas Udhëzimit Standard të Zbatimit të Buxhetit nr. 9, datë 20.03.2018, "Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit", i ndryshuar, (gjurma e auditimit për procedurat për shpërndarjet e fondeve buxhetore, gjurma e auditimit për procedurat e rishpërndarjes së fondeve buxhetore, gjurma standarde e auditimit për ekzekutimin e shpenzimeve), Udhëzimit nr. 35 datë 29.12.2022 "Për procedurat standarde të raportimit dhe monitorimit të risqeve fiskale nga njësitet e qeverisjes së përgjithshme dhe njësi të tjera të sektorit publik", Udhëzimit nr. 37, datë 06.10.2020 "Për monitorimin dhe publikimin periodik të stokut të detyrimeve të prapambetura të qeverisjes së përgjithshme", Udhëzimit Plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 "Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024", përcaktimeve të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar, ligjit nr. 125/2013 "Për koncesionet dhe partneritetin publik privat", ku përfshihen përgjegjësitë, detyrat dhe funksionet e Nëpunësve Zbatues dhe Nëpunësve Autorizues të Njësive të Qeverisjes së Përgjithshme, njësive të përcaktuar për raportim pranë MF dhe rolit të Ministrisë së Financave.

Për sa trajtuar në këtë pjesë të Raportit Përfundimtar të Auditimit, nga Ministria e Financave është paraqitur observacioni nr. 6547/33, prot., datë 30.07.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/6, prot., datë 04.08.2025, **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025** ku janë shprehur objeksionet si më poshtë:

Pretendimi i subjektit: 1. Lidhur me konstatimet në faqen 182 të Projektraportit, ...Sa i përket raportit të OECD-së të cituar nga KLSH, ritheksojmë njëlloj si në vitin e kaluar, se ky raport pohon vetë se “me përjashtim të Malit të Zi, vendet e Ballkanit Perëndimor, përfshirë Shqipërinë, i konsiderojnë garancitë shtetërore si risk fiskal”. Bazuar në sa më sipër, vlerësojmë se risqet nga garancitë shtetërore janë të adresuara dhe citimi i pjesshëm i raportit mund të krijojë keqkuptime mbi risqet që monitoron Ministria e Financave.

2. Lidhur me konstatimet në seksionin A, në faqen 2, ... sqarojmë se, si për vitin 2023, ashtu dhe për vitin 2024, totali i pagesave koncesionare për vitin 2023 është i njëjtë dhe rezulton në vlerën 12,659,602 mijë lekë. Kjo vlerë pasqyrohet dhe në tabelën e faqes 182 të Projektraportit, e cituar nga KLSH, si vlerë e marrë nga raporti i buxhetit faktik 2024. Në këtë kontekst, vlerësojmë se paragrafi përkatës duhet të rishikohet, pasi nuk pasqyron saktësisht të dhënat e dokumentuara.

3. Pretendimi i subjektit: Lidhur me konstatimet në seksionin A, në faqet 184-185, ...Sqarojmë se, bazuar në Udhëzimin Plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”, pika 136.3/b, Autoritetet Kontraktore duhet të raportojnë çdo muaj pranë Njesisë së Risqeve mbi pagesat mujore që kryejnë për kontratat koncesionare me mbështetje buxhetore. Në bazë të këtyre raportimeve, Njësia e Risqeve përgatit raportin përmbledhës mbi ecurinë e pagesave faktike. Në këtë kuadër, të gjitha informacionet e paraqitura në lidhje me pagesat për kontratat koncesionare mbështeten në të dhënat e raportuara nga vetë Autoritetet Kontraktore pranë Njesisë së Risqeve. Këto raportime Ju janë vënë në dispozicion edhe gjatë fazës së kërkesës për dokumentacion dhe vlerat e pasqyruara në këto raportime përkojnë me ato të raportit “Për zbatimin e buxhetit për vitin 2024”. Në lidhje me mospërputhjet e evidentuara në sistemin SIFQ, theksojmë se regjistrimi i pagesave në këtë sistem është përgjegjësi e secilit Autoritet Kontraktues. Si rrjedhojë, çdo mospërputhje eventuale në sistemin SIFQ nuk hyn në fushën e përgjegjësisë së Njesisë së Risqeve pranë DMB, për sa kohë që ajo mbështetet në raportimet zyrtare të Autoriteteve Kontraktore.

Megjithatë, lidhur me mosrakordimet e mësipërme mund të themi që:

- Për kontratën e skanimit, diferenca e evidentuar i referohet totalit të pagesave që janë realizuar në muajin Shkurt 2024, raportuar nga DPD. Këto pagesa janë marrë parasysh në llogaritjen e totalit vjetor për kontratën.

- Për kontratën e inceneratorit Tiranë, nëpërmjet komunikimit me MTM, është marrë konfirmimi që kjo Ministri në cilësinë e Autoritetit Kontraktor menaxhon vetëm 1 kontratë koncesionare e cila është pa mbështetje buxhetore. Për rrjedhojë, MTM nuk ka një plan të parashikuar për kontratën e inceneratorit. (Ky komunikim mund t’Ju vendoset në dispozicion sipas nevojës). Gjithashtu, raportimi për këtë kontratë kryhet vetëm nga Bashkia Tiranë, dhe jo në nivel qarku. Nga ana e Njesisë së Risqeve nuk merren raportime nga bashkitë e tjera. Vlera e raportuar nga Bashkia Tiranë përkon me pagesat e pasqyruara në sistemin SIFQ.

- Mbi kontratën e laboratorëve, referuar komunikimit me MSHMS, konfirmohet nga vetë Ministria se të dhënat e raportuara janë përfundimtare dhe vijnë pas rakordimit final me mbylljen e veprimeve të thesarit për vitin 2024. (Ky komunikim mund t’Ju vendoset në dispozicion sipas nevojës).

4. Lidhur me konstatimet në seksionin A, faqet 185-186, ...sqarojmë se, Drejtoria e Menaxhimit të Buxhetit monitoron vetëm ecurinë e pagesave faktike buxhetore dhe treguesve të performancës të planifikuar/realizuar, për secilën kontratë koncesionare/PPP me mbështetje buxhetore, për vitin buxhetor korrent. Në këtë kuadër, konstatimet që lidhin monitorimin e kontratave koncesionare me çështje si: deficit buxhetor, borxhi publik, PIM, mungesa e raportit të Performancës së Kontratave Koncesionare për vitin 2024 etj, konsiderohen jashtë fushës së përgjegjësisë së DMB-së, dhe rrjedhimisht dhe të Njesisë së Risqeve. Risqet e kontratave koncesionare apo ndryshimet në kuadrin ligjor të tyre janë në fushën e përgjegjësisë së Drejtorisë përgjegjëse për koncesionet në Ministrinë e Financave.

5. Lidhur me konstatimet në seksionin B, faqja 187, ...Sqarojmë se, për vitin 2024, raportimet e ndërmarrjeve të sektorit energjetik evidentuan situatën e pamjaftueshme të likuiditetit kryesisht për shkak të ndikimit të kushteve klimatike duke mundësuar që vetëm një pjesë e detyrimeve të ndërsjella të shlyhen sipas planit të masave për reduktimin e tyre. Megjithatë, ndërmarrjet e sektorit energjetik konfirmojnë angazhimin e tyre maksimal në drejtim të përmbushjes së marrëveshjeve për likuidimin tërësor të stokut të detyrimeve të ndërsjella. Në këtë kuadër, gjithashtu theksojmë se DMB, ashtu si dhe Ministria e Financave në tërësi, nuk janë autoritetet përgjegjëse për realizimin apo finalizimin e procesit të rakordimit dhe shlyerjes së detyrimeve të ndërsjella. DMB, në përmbushje të detyrave të

saja që lidhen me monitorimin dhe raportimin periodik të detyrimeve të ndërsjella, ka realizuar procesin rregullisht sipas të gjitha modaliteteve të kërkuara.

Lidhur me mosrakordimin midis vlerave në tabelë dhe vlerave në paraqitjen narrative, konfirmojmë që bëhet fjalë për një lapsus gjatë fazës së konsolidimit të pjesëve të raportit, ku tabela është përditësuar me vlerat për vitin 2024 ndërsa teksti ka mbetur me vlerat e vitit 2023. Vlerat e sakta të detyrimeve të ndërsjella për vitin 2024 janë përcjellë në materialin për ndërmarrjet shtetërore, të cilat Ju janë vënë në dispozicion gjatë periudhës së plotësimit të kërkesave për informacion. Njësia e Risqeve, për vitin 2024, monitoroi detyrimet e ndërsjella në përputhje me kërkesat e Udhëzimit Plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”, pika 136.2. Ky proces është i rregullt, i dokumentuar dhe mund të verifikohet lehtësisht në rast nevojë.

-Lidhur me konstatimet në seksionin B dhe C, faqen 187-188.....Sqarojmë se, bazuar në Urdhrat e sipërcituar nr. 304 dhe 379, shlyerja e detyrimeve të prapambetura në sektorin e energjisë është përgjegjësi primare e vetë ndërmarrjeve përkatëse, përfshirë edhe ato të ujësjellës-kanalizimeve, të cilat ushtrojnë aktivitetin e tyre në varësi të ministrisë përgjegjëse për sektorin energjetik dhe për ujësjellës-kanalizimet. Ministria e Financave, gjatë vitit 2024 ka vijuar me rolin e saj i cili përqendrohet në drejtim të monitorimit të zbatimit të masave të parashikuara për shlyerjen e detyrimeve të ndërsjella. Ndërkohë, lidhur me të dhënat financiare të sektorit të ujësjellës-kanalizimeve, Ministria e Financave monitoron ndërmarrjet shtetërore në zbatim të Udhëzimit Plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”, pika 136.4, i cili nuk parashikon detyrimin për të monitoruar në mënyrë të plotë të gjithë sektorin e ujësjellës-kanalizimeve. Në kuadër të monitorimit të ndërmarrjeve shtetërore, Njësia e Risqeve ka nën monitorim ndërmarrjen e Ujësjellës-Kanalizimeve Tiranë për shkak të peshës së saj në këtë sektor, ndërkohë që të dhënat financiare për ndërmarrjet e tjera raportohen pranë institucioneve përkatëse përgjegjëse për mbikëqyrjen e tyre.

6. Lidhur me konstatimet në faqen 188, ...Sqarojmë se, lidhur me këtë konstatim ju ribëjmë me dije se, Udhëzimi nr. 5, datë 27.02.2014 “Për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura”, nuk përbën më bazën rregullatore aktuale për monitorimin dhe raportimin e detyrimeve të prapambetura. Si rrjedhojë, çdo konstatim bazuar mbi këtë Udhëzim është i papërshtatshëm dhe i pasaktë. Rikujtojmë se ky Udhëzim është vënë në zbatim të VKM nr. 50/2014 “Strategjisë për parandalimin dhe shlyerjen e detyrimeve të prapambetura e të planit të veprimit”, e cila i referohet një faze të shlyerjes së detyrime të hershme të krijuara deri në vitin 2013, përmes alokimit të fondeve buxhetore të dedikuara në ligjet e buxhetit përkatës për vitet 2014-2015, një proces i përfunduar tashmë.

Pas kësaj periudhe, monitorimi dhe raportimi i detyrimeve të prapambetura të krijuara rishtazi (pas dhjetorit 2015) realizohet në përputhje me Udhëzimin nr. 37, datë 06.10.2020 “Për monitorimin periodik të stokut të detyrimeve të prapambetura të Qeverisjes së Përgjithshme”, i cili përcakton rregullat dhe afatet e monitorimit periodik dhe siguron përditësimin në kohë reale të stokut të detyrimeve përmes sistemit SIFQ. Në këtë kuadër, përdorimi i Udhëzimit nr. 5, siç citohet në konstatimin Tuaj, nuk reflekton proceset e monitorimit dhe raportimit të kryera nga DMB dhe Ministria e Financave, të cilat veprojnë në përputhje me kuadrin rregullator të përditësuar. Sa i takon respektimit të parimit FIFO në radhën e shlyerjes së detyrimeve apo problematika të tjera lidhur me mosidentifikimin e risqeve, moskontabilizilin e plotë të detyrimeve nga koha e krijimit etj, bëjmë prezent se këto aspekte janë jashtë kompetencave dhe fushës së përgjegjësisë së DMB, duke sjellë në vëmendje se në cdo rast është në përgjegjësinë e vetë institucioneve regjistrimi i saktë dhe shlyerja e detyrimeve të prapambetura të krijuara prej tyre, në respektim të procedurave në fuqi për këtë qëllim. Lidhur me konstatimet në seksionin C, faqja 189, konkretisht: Njësoj si dhe në vitet e kaluara edhe për periudhën objekt auditimi vitin 2024, janë konstatuar një sërë problematikash lidhur me disiplinimin e angazhimeve buxhetore dhe parandalimit të krijimit të detyrimeve të prapambetura nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme. Sqarojmë se, totali i stokut të detyrimeve të prapambetura ka patur tendencë rënese duke përmbushur gjithashtu edhe kriteret e vendosura nga partnerët ndërkombëtar si PEFA, ERP rating. Për të parandaluar akumulimin dhe ulur stokun total të detyrimeve të prapambetura ndër vite, si në rastin e detyrimeve të prapambetura nga vendimet gjyqësore, Ministria e Financave, krahas monitorimit periodik të tyre, apelon edhe tek institucionet buxhetore që të ulin edhe më tej barrën e tyre buxhetore, nëpërmjet aplikimit në kohë të kësteve të pagesave ose implementimin e instrumente të tjera lehtësuese ndaj përfituesve të Vendimeve Gjyqësore.

7. Lidhur me konstatimet në seksionin D, në faqen 192, ...Sqarojmë se, lidhur me konstatimin tuaj mbi mungesën e kërkesës për hartimin e një plani për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura me qëllim përfshirjen në PBA sipas kapitujve përkatës, sqarojmë se planifikimi buxhetor afatmesëm si dhe hartimi

i këtyre dokumenteve janë kompetencë dhe pjesë e përgjegjësisë së Drejtorisë së Analizës dhe Programimit Buxhetor pranë Ministrisë së Financave. Si rrjedhojë, ky konstatim nuk i përket fushës së përgjegjësisë së DMB.

8. Lidhur me konstatimet në seksionin E, faqja 200, ...Sqarojmë se, raportimi i çështjes “Sh... dhe të tjerë kundër Shqipërisë” nga Ministria e Financave është bërë në bazë të informacionit të disponueshëm në periudhën e përgatitjes së raporteve, sipas të dhënave të përcjella nga institucioni përgjegjës, Avokatura e Shtetit. Duke konsideruar që ky informacion mund të ndryshojë në vijimësi, mund të shfaqen mospërputhje në përmbajtjen e raportimeve ndërmjet periudhave të ndryshme.

Lidhur me mosekzekutimin e çështjes “S.... kundër Shqipërisë”, ashtu siç ju kemi vënë edhe më parë në dijeni, MF në kushtet e pamundësisë së përballimit të detyrimit financiar që implikon ky vendim, ka rikonfirmuar qëndrimin lidhur me domosdoshmërinë e skedulimit me këste të shlyerjes së detyrimit financiar, në përputhje me mundësitë e kufizuara të buxhetit të shtetit.

Lidhur me çështjen “R.... dhe të tjerë kundër Shqipërisë” aplikimi nr.48522/10 “Dh.... dhe N... kundër Shqipërisë”, Ministria e Financave është njoftuar nga Avokatura e Shtetit mbi një kërkesë për rishikim të vendimit “R... dhe të tjerë kundër Shqipërisë”, vetëm për kërkesën nr.48522/10 “Dh... dhe N... kundër Shqipërisë”. Bazuar në informacionin më të fundit të përcjellë nga Avokatura e Shtetit, kjo kërkesë për rishikim është ende në shqyrtim pranë GJEDNJ-së. MF, në korrespondencat me Avokaturën e Shtetit dhe Ministrinë e Drejtësisë, ka shprehur gadishmërinë për zbatimin e vendimit të GJEDNJ-së datë 17.03.2016 dhe të VKM nr.613 datë 31.08.2016, aplikimi nr.48522/10 “Dh... dhe N... kundër Shqipërisë”, duke theksuar nevojën për propozimin e aktit nënligjor përkatës (Pvkm) që saktëson masën dhe vlerën e efektit financiar, me qëllim procedimin për ekzekutimin e vendimit pa probleme.

9. Në lidhje me Rekomandimin 25.1, fq 364-365: ...rimbajmë qëndrimin tonë të mëparshëm duke ritheksuar se, Drejtoria e Menaxhimit të Buxhetit monitoron vetëm ecurinë e pagesave faktike buxhetore dhe treguesve të performancës të planifikuar/realizuar, për secilën kontratë koncesionare/PPP me mbështetje buxhetore, për vitin buxhetor korrent. Në zbatim të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008, i ndryshuar neni 4/2, parashikohet se shuma e përgjithshme e pagesave vjetore neto të kryera nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme, që rrjedhin nga kontratat koncesionare apo të partneritetit publik-privat (PPP), nuk duhet të tejkalojë kufirin prej 5% të të ardhurave tatimore faktike të vitit paraardhës buxhetor. Ky kufizim ligjor është respektuar në mënyrë të vazhdueshme gjatë viteve, duke garantuar ruajtjen e disiplinës fiskale në këtë drejtim. Në këtë kuadër, konstatimet që lidhin monitorimin e kontratave koncesionare me çështje si: deficitin buxhetor, borxhi publik, PIM, mungesa e raportit të Performancës së Kontratave Koncesionare për vitin 2024 etj, konsiderohen jashtë fushës së përgjegjësisë së DMB-së, dhe rrjedhimisht dhe të Njësisë së Risqeve. Risqet e kontratave koncesionare apo ndryshimet në kuadrin ligjor të tyre janë në fushën e përgjegjësisë së Drejtorisë përgjegjëse për koncesionet në Ministrinë e Financave.

10. Në lidhje me Rekomandimin 26.1: ..Ky Rekomandimi nuk qëndron, sepse Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës, në cilësinë e institucioni përgjegjës ka detyrimin për ndjekjen dhe zbatimin e planit strategjik për reduktimin e detyrimeve të ndërsjella të shoqërive aksionare. Duke qenë se Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës zotëron peshën kryesore të aksioneve në portofolin e sektorit energjetik, gjithashtu ka përgjegjësinë kryesore për menaxhimin dhe koordinimin e këtyre proceseve. Detyrat dhe përgjegjësitë e DMB lidhur me këtë çështje, i kemi sqaruar në observacion, më sipër.

11. Në lidhje me Rekomandimin 28.1: Ri mbajmë qëndrimin tonë të mëparshëm, duke ritheksuar se për sa i takon DMB nuk pranohet, duke ritheksuar se: Të gjitha institucionet të cilat kanë krijuar detyrime të prapambetura dhe i kanë regjistruar ato në modulën përkatës të SIFQ (sipas raportit të gjeneruar nga DPTH), janë përfshirë në tabelën e detyrimeve të prapambetura të publikuar në faqen zyrtare të MF. Monitorimi dhe raportimi i detyrimeve kryhet vetëm përmes modulit të SIFQ, i cili është referenca e vetme e vlerave të raportuara, dhe për këtë arsye gjetja e KLSH nuk qëndron. Në asnjë rast DPB nuk mund të kryejë ‘sondazhe’ on-the-spot nëpër institucione, sa kohë që kjo nuk është në detyrat dhe funksionet e DPB, por janë vetë institucionet buxhetore që duhet të vetë-kontrollohen përmes strukturave të tyre të auditit për të nxjerrë shkaqet dhe përgjegjësitë në krijimin e detyrimeve të tyre.

12. Në lidhje me Rekomandimin 29.1...Rekomandimi i KLSH nuk qëndron, sepse risqet nga garancitë shtetërore trajtohen nga Ministria e Financave në “Raportin mbi borxhin publik dhe përbërjen e tij”, i cili publikohet çdo vit si pjesë e paketës së Buxhetit Faktik. Këto risqe përfshirë edhe ato që burojnë nga fatkeqësitë natyrore pasqyrohen gjithashtu në Deklaratën e Risqeve Fiskale, të hartuar sipas Udhëzimit nr. 35, datë 29.12.2022, që përmban trajtimin e plotë të risqeve të lidhura me borxhin publik, përfshirë edhe ato nga garancitë dhe fatkeqësitë natyrore. Vlerësimi dhe monitorimi i risqeve nga

garancitë shtetërore realizohet edhe përmes raporteve periodike mbi ndërmarrjet shtetërore, detyrimet e ndërsjella dhe çështje të tjera të ndërlidhura.

13. Në lidhje me Rekomandimin 4.1: Sqarojmë se: Ministria e Financave ka treguar angazhim të vazhdueshëm në respektimin dhe zbatimin me përpikëri të vendimeve të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ), duke siguruar likuidimin në kohë të detyrimeve përmes vendimeve përkatëse të Këshillit të Ministrave, të miratuara në mbështetje të tyre, duke iu referuar përcaktimeve në Ligjin nr 1018 datë 30.12.2018 “Për Avokaturën e Shtetit”, i ndryshuar” që:

- Detyrimet financiare që tejkalojnë shumën prej 10,000 eurosh ekzekutohen përmes vendimeve të Këshillit të Ministrave dhe financohen nga Fondi i Rezervës.

- Detyrimet deri në shumën prej 10,000 eurosh ekzekutohen drejtpërdrejt nga Ministria e Financave, pas njoftimit të marrë nga Avokatura e Shtetit.

Ndërsa lidhur me ekzekutimin e vendimeve të Arbitrazhit Ndërkombëtar sqarojmë se: Në pjesën më të madhe të rasteve, efektet financiare që burojnë nga zbatimi i vendimeve gjyqësore janë përballuar nga buxheti i vetë institucioneve buxhetore përkatëse (kryesisht ministritë e linjës), të cilat kanë qenë palë të paditura në çështjet përkatëse gjyqësore. Ndërsa, në ato raste kur si palë e paditur figurojnë ‘shteti shqiptar’ apo ‘qeveria shqiptare’, likuidimi i detyrimeve të përcaktuara nga vendimet gjyqësore kryhet përmes buxhetit të Ministrisë së Financave dhe/ose Fondit të Rezervës të buxhetit të shtetit, sipas rastit dhe nevojës. Për të garantuar shlyerjen në kohë të këtyre vendimeve, Ministria e Financave ka rekomanduar në mënyrë të vazhdueshme shfrytëzimin e të gjitha mjeteve dhe kanaleve institucionale e procedurale të disponueshme, brenda kufijve të parashikuar nga kuadri ligjor në fuqi. Në këtë kuadër, është sugjeruar që detyrimet financiare të skedulohen në përputhje me mundësitë e buxhetit të shtetit, përmes pagesës me kështë, në marrëveshje dhe negocim me përfituesit.

Në përfundim për çështjen “Sh.... dhe të tjerë kundër Shqipërisë”, theksojmë se në cilësinë e institucionit përgjegjës për raportimin e çështjeve pranë Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (GJEDNJ), Avokatura e Shtetit, në komunikimin zyrtar të datës 16.06.2025, nuk ka përfshirë çështjen në fjalë në tabelën përkatëse të vendimeve të miratuara. Për rrjedhojë, bazuar në konfirmimin zyrtar të Avokaturës së Shtetit, kjo çështje nuk është përfshirë në tabelën e detyrimeve kontigjente të Raportit të Zbatimit të Buxhetit Vjetor 2024.

Qëndrim i grupit të auditimit: 1. Me qëllim rritjen e plotësisë dhe saktësisë së informacionit, grupi i auditimit plotëson citimin e OECD në këtë raport përfundimtar auditimi. Megjithatë i qëndron faktit se në risqet fiskale të përmendura dhe vlerësuara në raportin për zbatimin e buxhetit vjetor 2024, konkretisht në analizën e kapitullit “Risqet Fiskale”, po kështu edhe në Raportin për Borxhin Publik dhe përbërjen e tij, nuk është trajtuar apo vlerësuar garancia sovrane si risk fiskal.

2. Grupi i auditimit merr në konsideratë observacionin dhe e reflekton në këtë raport përfundimtar auditimi.

3. Në përgjigje të këtyre observacioneve sqarojmë rast pas rasti:

- përsa i përket pretendimit në lidhje me pagesat për kontratën e skanimit që janë realizuar në muajin shkurt 2024, nga ana e KLSH janë përfshirë në analizë edhe ky muaj, pra duke përfshirë të gjithë vitin buxhetor 2024.

- në lidhje me kontratën e inceneratorit Tiranë, nga MF pretendohet që nuk është paguar nga MTM pasi nuk ka mbështetje buxhetore, ndërkohë është raportuar vlera e paguar vetëm nga Bashkia Tiranë me të ardhurat e veta, dhe i njëjti standard nuk është kryer për bashkitë e tjera që paguajnë në kuadër të kësaj kontrate koncesionare. Për këtë arsye, i qendrojmë konstatimit dhe rekomandimit se raportimi duhet të kryhet për çdo njësi që financon këtë kontratë koncesionare, pavarësisht burimit të financimit për aq kohë sa plotësohen kushtet e pagesave buxhetore.

- për pagesën e koncesionit të laboratorëve, sqarojmë se referuar auditimit të zhvilluar nga KLSH në FSDKSH me numër programi 428/1, datë 14.04.2025, është konstatuar se për kontratë koncesionare pagesat faktike rezultojnë 1,843,307 mijë lekë, vlerë kjo e raportuar edhe në raportin vjetor të FSDKSH-së, faqe 23, si institucion që financon shërbimin spitalor, duke përfshirë paketat dhe kontratat koncesionare në zbatim të VKM-së për shërbimin spitalor. Për këtë arsye diferenca mbetet e patrajtuar nga ana e Ministrisë së Financave, e cila ka përfaqësi në Këshillin Administrativ të FSDKSH-së.

4. Grupi i auditimit nuk e ka ngarkuar me përgjegjësi Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit por është shprehur për Ministrinë e Financave si institucion me qëllim delegimin e planit të masave sipas strukturave por edhe një rritje të bashkëpunimit midis Drejtorive brenda MF por dhe bashkëpunim ndër-institucional, me qëllim evidentimin e problematikave dhe marrjen e masave në kuadër të menaxhimit të stokut të detyrimeve të prapambetura.

5. Observacioni nuk ka kundërshtuar në thelb konstatimet e grupit të auditimit por ka paraqitur sqarime në lidhje me situatën. Për sa i përket monitorimit vetëm të ndërmarrjes Ujësjiellës Kanalizime Tiranë, Udhëzimi Plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”, nuk ka kufizime vetëm për monitorimin e tij, për sa më sipër nuk ndryshon gjetjen përkatëse. Merret në konsideratë pjesa e lapsusit në paraqitjen e dhënave narrative krahasuar me tabelën, për shkak të mos përditësimit të të dhënave të vitit të kaluar, verifikuar kjo edhe me raportimet përkatëse.

6. Grupi i auditimit sqaron se VKM nr. 50 datë 05.02.2014 “Për miratimin e Strategjisë për parandalimin dhe shlyerjen e detyrimeve të prapambetura e të planit të veprimit” dhe Udhëzimi nr. 5 datë 27.02.2014 “Për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura, i ndryshuar” janë ende në fuqi dhe si rrjedhojë edhe plotësimi i përcaktimeve të klauzolave të tyre. Nisur kjo edhe nga problematikat e konstatuara vit pas viti nga auditimet e KLSH-së lidhur me detyrimet e prapambetura në drejtim të plotësisë, saktësisë së vlerave të raportuara dhe mosrespektimit të parimit FIFO. Gjithashtu ky konstatim bie në kundërshtim me raportin “Mbi funksionimin e kontrollit të brendshëm financiar publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme për vitin 2024” konkretisht në seksionin 54 “Gjetjet kryesore në sistemin e detyrimeve të prapambetura” ku ndër të tjera evidentohet mosrespektim i qasjes FIFO në radhën e shlyerjes së detyrimeve. Megjithatë grupi i auditimit saktëson se nuk ka ngarkuar me përgjegjësi DMB dhe ka cituar “mosrespektimit të parimit FIFO nga ana NA/NZ së njësisë shpenzuese të qeverisjes qendrore dhe vendore apo problematika të tjera lidhur me moskontabilizimin e plotë të detyrimeve nga koha e krijimit por i ka evidentuar si problematika dhe si risqe që duhen patur në konsideratë nga MF dhe nga DMB si njësi që monitoron detyrimet e prapambetura.

7. Grupi i auditimit nuk e ka ngarkuar me përgjegjësi Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit por është shprehur për Ministrinë e Financave si institucion me qëllim delegimin e planit të masave sipas strukturave por edhe një rritje të bashkëpunimit midis Drejtorive brenda MF por dhe bashkëpunim ndërinstitutional, me qëllim evidentimin e problematikave dhe marrjen e masave në kuadër të menaxhimit të stokut të detyrimeve të prapambetura.

8. Observacioni në drejtim të çështjeve të GJEDNJ-së nuk ka kundërshtuar në thelb konstatimet e grupit të auditimit por ka paraqitur sqarime në lidhje me situatën për sa më sipër nuk ndryshon gjetjen përkatëse.

9. dhe 10. Rekomandimi i është drejtuar Ministrisë së Financave, me qëllim përcaktimin nga ana e Institucionit në planin e masave për realizimin e rekomandimeve të lëna nga KLSH, duke forcuar gjithashtu edhe bashkëpunimin jo vetëm midis Drejtorive të MF por edhe bashkëpunim ndërinstitutional në këtë drejtim.

11. Grupi i auditimit sqaron se rekomandimi i është drejtuar Ministrisë së Financave, Nëpunësit të Parë Autorizues dhe dy drejtorive kyce në drejtim të të dhënave të lidhura me detyrimet e prapambetura, sic janë Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit dhe Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, me qëllim që monitorimi i tyre mos të mbetet vetëm në nivel statistikor.

12. Grupi i auditimit sqaron se në “Raportin mbi borxhin publik dhe përbërjen e tij”, i cili publikohet çdo vit si pjesë e paketës së Buxhetit Faktik” nuk janë trajtuar këto risqe, vecanërisht risqet nga garancitë sovraane apo risqe të tjera të vlerësuara, përveç risqeve të zakonshme sic janë: risqet nga detyrimet e koncesioneve, detyrimeve e sektorit të energjitikës, ujësjiellës dhe detyrimeve të vendimeve gjyqësore (GJEDNJ/Arbitrazh).

13. Grupi i auditimit sqaron se çdo vonesë në likuidim përkthehet në kosto shtesë për buxhetin e shtetit për shkak të gjenerimit të interesave dhe penaltiteteve për çdo vonesë. Në lidhje me çështjen “Sh.... dhe të tjerë kundër Shqipërisë” ashtu si dhe është trajtuar në mënyrë të detajuar në akt konstatim dhe projekt raport, në auditimin e zhvilluar nga KLSH në Avokaturën e Shtetit, me program auditimi nr. 384/1 prot., datë 08.05.2023, për periudhën nga 01.01.2021 deri më 31.12.2022, është konstatuar se për këtë vendim ka patur 12 kërkesa për të cilat është akorduar shpërblim për 10 prej tyre, (përpara viteve 2021-2022) dhe gjithashtu vendimi përmban ekzekutimin e vendimit vendas për 2 kërkesa “M.” dhe “V.”, por të dyja këto kërkesa janë pa vlerë financiare nga Gjykata. Po kështu, nga auditimi i KLSH-së në Avokaturën e Shtetit, me periudhë objekt auditimi viti 2023-2024, sipas programit të auditimit nr. 164/1, datë 11.02.2025, i ndryshuar, konstatohet se nga ana e Avokaturës së Shtetit, çështja “Sh.... dhe të tjerë kundër Shqipërisë”, nuk është raportuar si detyrim.

Ndërkohë që Ministria e Financave e ka raportuar si detyrim në raportin “Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2022” dhe në raportin e mesvitit për zbatimin e buxhetit 2023. Për sa më sipër gjykohet vlerësimi dhe konfirmimi i statusit përfundimtar të kësaj çështje. Përsa më sipër, observacioni merret pjesërisht në konsideratë.

Për sa trajtuar në këtë pjesë të Raportit Përfundimtar të Auditimit, nga Drejtoria e Koncesioneve është paraqitur observacion **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025**, ku janë shprehur objeksionet si më poshtë:

Pretendimi i subjektit: Në lidhje me akt konstatimin nr. 7, datë 23.07.2025, mbi auditimin e ushtruar në Ministrinë e Financave, sqaroj se periudha mbi të cilën keni audituar viti 2024 është një periudhë e cila nuk është mbuluar nga unë si drejtues i drejtorisë së Koncesioneve pasi emërimi i im në këtë detyrë mban nr. 2312/1 prot., date 04.02.2025. Gjatë periudhës audituese nga data 14.04.2025 e në vijim nuk jam prezantuar në asnjë moment me grupin e punës, gjithashtu nuk më është kërkuar ndonjë informacion në asnjë nga format ligjore për të drejtën e informimit, shkresor apo elektronik.

Në lidhje me paragrafin “Monitorimi i PPP duhet të konsistojë në vlerësimin e implikimeve fiskale, impaktin në deficitin buxhetor dhe nivelin e borxhit publik. Autoritetet Kontraktuese kanë për detyrim raportimin pranë MF dhe dorëzimin e pasqyrave financiare dhe në vlerësim të këtyre raportimeve përgatitin raportin vjetor të pëmbledhur mbi ecurinë e kontratave...” sqarojmë se referuar pikave 4, 5, 6 dhe 7 të nenit 10 të ligjit 125/2013 “Për Koncesionet dhe PPP” konkretisht:

4. Autoritetet kontraktuese i paraqesin, sa herë që kërkohet, por jo më pak se tri herë në vit, ministrit përgjegjës për financat raporte të pëmbledhura të monitorimit të zbatimit të kontratave të koncesionit/PPP me argumentet dhe shpjegimet përkatëse. Forma, përmbajtja dhe afatet e raporteve të monitorimit përcaktohen me udhëzim të veçantë të ministrit përgjegjës për financat.

5. Bazuar në raportet e monitorimit, të specifikuara në pikën 4, të këtij neni, ministria përgjegjëse për financat mund t’u rekomandojë autoriteteve kontraktuese marrjen e masave për përmirësimin e performancës në ofrimin e shërbimeve dhe punëve publike, objekt i këtyre kontratave, si dhe për minimizimin apo eliminimin e risqeve të drejtpërdrejta e të tërthorta që ndikojnë në buxhetin e shtetit.

6. Autoritetet kontraktuese, brenda gjashtëmujorit të parë të çdo viti, dërgojnë në ministrinë përgjegjëse për financat pasqyrat financiare vjetore të audituara dhe të konfirmuara nga autoritetet tatimore të vitit paraardhës të shoqërive koncesionare.

7. Ministri përgjegjës për financat përgatit një raport vjetor të pëmbledhur mbi ecurinë e kontratave aktive të koncesionit/PPP, si aneks i raportit vjetor të zbatimit të buxhetit, në përputhje me legjislacionin në fuqi për menaxhimin e sistemit buxhetor.

Ashtu si dhe shihet në pikat e mësipërme të nenit 10, vlerësojmë se Raporti Vjetor i Pëmbledhur për ecurinë e kontratave nuk bazohet mbi pasqyrat financiare vjetore të audituara dhe të konfirmuara nga autoritetit (pika 6), por në referencë të pikës (4) sipas udhëzimit të Ministrit të Financave nr. 35, datë 12.12.2019 “Për përcaktimin e rregullave dhe të standardeve mbi raportimin dhe monitorimin e ecurisë financiare dhe jofinanciare të kontratave të koncesionit/partneritetit publik privat nga autoritetet kontraktuese”. (bashkëlidhur gjeni udhëzimin nr. 35/2019).

Ministria e Financave e ka përpiluar raportin vjetor të pëmbledhur të monitorimit të kontratave gjatë gjithë kohës bazuar vetëm mbi udhëzimin e sipërcituar duke u mbështetur në raportimet e dërguara nga Autoritet Kontraktore dhe në asnjë rast referuar konstatimit tuaj mbi pasqyrat financiare vjetore.

Përsa i përket paragrafit “Nga auditimi konstatohet se nuk është publikuar raporti i Performancës së Kontratave të Koncesionit dhe Partneritetit Publik Privat për vitin 2024, jo në përputhje me, pikën 7 të nenit 10 të ligjit nr. 125/2013, i ndryshuar sqarojmë se: Bazuar në pikën 7 të nenit 10 të ligjit nr. 125/2013, i ndryshuar, Raporti Vjetor i Pëmbledhur përgatitet dhe publikohet një herë në vit dhe është pjesë si aneks i raportit vjetor të zbatimit të buxhetit, në përputhje me legjislacionin në fuqi për menaxhimin e sistemit buxhetor dhe kuadrin ligjor për koncesionet/PPP.

Në kuadër të monitorimit të ecurisë së zbatimit të kontratave koncesionare/PPP, Ministria e Financave ka nxitur në vijimësi Autoritetet Kontraktuese për raportime periodike të plota dhe të standardizuara, për shmangien e vonesave në raportim si dhe për të rritur më tej rolin e tyre monitorues në lidhje me ecurinë e zbatimit të kontratave koncesionare/PPP. Në bazë të këtyre raportimeve MF nëpërmjet strukturës

Në referencë të ligjit po dhe udhëzimit të sipërcituar më lart nuk është përcaktuar një afat se kur duhet të dalë ky raport dhe për këtë Drejtoria e Koncesioneve nuk mund të ngarkohet me detyrimin për nxjerrjen e këtij raporti në një afat të caktuar. Drejtoria ka për detyrë të njoftojë, informojë rast pas rasti Autoritet Kontraktuese për plotësimin e raporteve sipas udhëzimit nr. 35, datë 12.12.2019.

Vlerësojmë t’ju bëjmë me dije se raporti vjetor për vitin 2024 është duke u analizuar nga Drejtoria e Koncesioneve është në fazë drejt përfundimit të saj dhe do t’ju vihet në dispozicion menjëherë pasi të miratohet.

Gjithashtu referuar parimit të transparencës sipas parashikimeve të Kodit të Procedurës Administrative pas miratimit të tij nga titullari i institucionit do të bëhet dhe publikimi ashtu si është bërë dhe me raportet e mëparshme.

Qëndrim i grupit të auditimit: Në vijim të observacionit të mësipërm, përsa i përket pretendimit se nuk iu është kërkuar asnjë informacion në asnjë nga format ligjore për të drejtën e informimit, shkresor apo elektronik, sqarojmë se kontakti me drejtorinë tuaj është vendosur me email-in e datës 18.06.2025, ku janë parashtruar kërkesat e grupit të auditimit, konkretisht Raporti i Performancës së Kontratave të Koncesionit dhe të Partneritetit Publik Privat për vitin 2024, për të cilin po në këtë datë keni dërguar email ku ndër të tjera citohet se “...Drejtoria e Koncesioneve është në fazë koordinimi/analizimi të informacioneve të ardhura si dhe rast pas rasti kërkon informacione shtesë nga Autoritetet Kontraktuese. Drejtoria e Koncesioneve do të përcjellë pranë jush RVP-në, sapo të jetë përfunduar ...”.

Përsa i përket pretendimit se periudha që kemi audituar është viti 2024 dhe është një periudhë e pambuluar nga ju si drejtues i drejtorisë së Koncesioneve pasi emërimi juaj në këtë detyrë mban nr. 2312/1 prot., datë 04.02.2025, sqarojmë se problematikat e konstatuara nga grupi i auditimit lidhen me raportin e vitit 2024 që përgatitet gjatë vitit 2025, pra mbulon të dhënat e analizuara në vitin aktual.

Në lidhje me pretendimin se Ministria e Financave e ka përpiluar raportin vjetor të përmbledhur të monitorimit të kontratave gjatë gjithë kohës bazuar vetëm mbi udhëzimin e sipërcituar duke u mbështetur në raportimet e dërguara nga Autoritet Kontraktore dhe në asnjë rast referuar konstatimit tonë mbi pasqyrat financiare vjetore, sqarojmë se grupi i auditimit është shprehur se “Autoritete kontraktuese kanë për detyrim raportimin pranë MF të të dhënave dhe dorëzimin e pasqyrave financiare dhe në vlerësim të këtyre përgatitet raporti vjetor i përmbledhur mbi ecurinë e kontratave”, duke qenë se pasqyrat financiare në vetvete përmbajnë të dhënat e miratuara në lidhje me shpenzimet, vlerat e investimeve, etj.

Për këtë arsye është parashikuar pika 6 e nenit 10 të ligjit 125/2013 “Për Koncesionet dhe PPP”, i ndryshuar ku citohet se “Autoritetet kontraktuese, brenda gjashtëmuajorit të parë të çdo viti, dërgojnë në ministrinë përgjegjëse për financat pasqyrat financiare vjetore të audituara dhe të konfirmuara nga autoritetet tatimore të vitit paraardhës të shoqërive koncesionare”.

Në lidhje me pretendimin se në referencë ligjit 125/2013, i ndryshuar, nuk është përcaktuar një afat se kur duhet të dalë ky raport dhe për këtë Drejtoria e Koncesioneve nuk mund të ngarkohet me detyrimin për nxjerren e këtij raporti në një afat të caktuar, sqarojmë se ky ligj, në pikën 7 të nenit 10 parashikon se: “Ministri përgjegjës për financat përgatit një raport vjetor të përmbledhur mbi ecurinë e kontratave aktive të koncesionit/PPP, si aneks i raportit vjetor të zbatimit të buxhetit, në përputhje me legjislacionin në fuqi për menaxhimin e sistemit buxhetor”.

Për sa më sipër afati për përgatitjen, miratimin dhe publikimin e tij, është afati i raportit vjetor të zbatimit të buxhetit, konkretisht afati i parashikuar në pikën 63 të ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë” ku citohet se: “Këshilli i Ministrave, brenda muajit qershor, miraton dhe përcjell në Kuvend raportin vjetor të konsoliduar të zbatimit të buxhetit...”. Deri në përgatitjen e këtij raporti përfundimtar auditimi konstatohet se Raporti Vjetor i Përmbledhur për ecurinë e kontratave nuk është përgatitur dhe publikuar ende.

Për sa trajtuar në në këtë pjesë të Raportit Përfundimtar të Auditimit , nga Ministria e Financave, konkretisht nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, është paraqitur observacioni **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025**, ku janë shprehur objeksionet si më poshtë:

Pretendimi i subjektit: Mbi gjetjet dhe rekomandimet në projekt raport për vitin 2024:

1.Në lidhje me Rekomandimin Nr. 21.1 **shprehemi** se rekomandimi për veprimet rregulluese në llogarinë e parapagimeve për tatimin mbi fitimin mbi gjendjen e mbartur dhe në të njëjtën kohë vit pas viti me dorëzimin e deklaratës vjetore të tatimit mbi fitimin nuk pranohet nga struktura përgjegjëse për thesarin, e cila raportin të dhënat e ngarkuara elektronikisht nga CATS në SIFQ nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve, e cila është përgjegjëse për mbajtjen e kontabilitetit të transaksioneve të tatimit fitimit në sistemin CATS.

2.Në lidhje me Rekomandimin Nr. 28.1 **shprehemi** se rekomandimi pranohet. Në vijim të Udhëzimit nr. 37, datë 06.10.2020 “Për monitorimin dhe publikimin periodik të stokut të detyrimeve të prapambetura të qeverisjes së përgjithshme”, i cili trajton rakordimet mujore, të dhënat e detyrimeve të prapambetura për pagesat e kryera do të shtohen në Akt Rakordimet mujore midis njësisë shpenzuese

të qeverisjes së përgjithshme dhe degëve të Thesarit, të cilave do t'u mundësohet edhe informacioni mbi pagesat faktike nga moduli i të pagueshmeve në SIFQ.

3. Në lidhje me Rekomandimin Nr. 34.1 të projekt raportit **sqarojmë** se janë dhënë argumentimet në rekomandimet e mëparshme, cituar në faqen 21 të këtij projekt raporti, si më poshtë: Miratimi i paradhënies së kontratave nga Ministri i Financave është bazuar në rëndësinë e tyre si projekte prioritare të Qeverisë, sikurse theksuar në kërkesën e institucionit të FZSH. Në përgjegjësi të NA/NZ së institucionit për referencat me legjislacionin përkatës të prioritetëve). Rekomandimi nuk pranohet nga struktura përgjegjëse për thesarin referuar kriterëve për kryerjen e pagesave të paradhënies të kontratave të përcaktuara në udhëzimin e përhershëm nr. 9 (prot. 5678), datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Në vijim të observacionit të mësipërm sqarojmë se përsa i përket rekomandimit 21.1 rekomandimi i është drejtuar për zbatim Ministrisë së Financave dhe pavarësisht se është Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve përgjegjëse për mbajtjen e kontabilitetit të transaksioneve të tatim fitimit në sistemin CATS, kjo e fundit është njësi varësie e MF dhe MF është përgjegjëse për raportimin financiar të pasqyrave të konsoliduara. Nga MF nuk kundërshtohet gjetja, por vetëm rekomandimi dhe adresimi, ndërkohë që DPT është njësi varësie e MF dhe rekomandimi i është adresuar MF. Për sa më sipër grupi i auditimit i qëndron rekomandimit për MF e cila e ka autoritetin e plotë për adresimin e rekomandimit dhe shmangien e problematikës së konstatuar nga auditimi. Përsa i përket rekomandimit 28.1 rezulton i pranuar, ndërsa përsa i përket rekomandimit 34.1 grupi i auditimit i qëndron gjetjes dhe rekomandimit sipas analizës së paraqitur në akt-konstatim dhe Projekt Raport Auditimi, pasi për këto kontrata nuk janë paraqitur argumenta nga MF që mbartin elementë të një rëndësie të veçantë, referuar udhëzimit standard të buxhetit, që të justifikojnë parapagimin. Pavarësisht mospranimit të rekomandimit nga ana e Drejtorisë suaj, sqarojmë gjithashtu se ky rekomandim i është drejtuar Ministrisë së Financave për zbatim dhe jo një drejtorie të veçantë.

2.3. Mbi veprimtarinë e Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit.

2.3.1. Kryerja e pagesave dhe ndjekja e detajimit të planit buxhetor dhe çeljeve fillestare nëpërmjet Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ). Regjistrimi, kontrolli, kontabilizimi dhe përpunimi i informacionit të transaksioneve të qeverisjes së përgjithshme.

Në zbatim të këtij drejtimi të auditimit, u shqyrtua dokumentacioni si më poshtë për periudhën 01.01.2024-31.12.2024:

- Të dhëna/databaza nga Sistemi Informatik Financiar i Qeverisë ku përfshihen pagesa për efekt të vitit buxhetor 2024 si dhe pagesa deri më 31.03.2025;
- Të dhëna mbi kontrata (urdhër-blerje dhe kërkesa-blerje);
- Të dhëna mbi rishikimet buxhetore me efekt vitin buxhetor 2024;
- Raporte analitike sipas kërkesës për llogari të caktuara;
- Raport analitik të llogarive sipas treguesve fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar, etj.

Drejtorja e Përgjithshme e Thesarit (DPTH) është drejtori e Ministrisë së Financave që administron dhe mbikëqyr zbatimin e sistemit të thesarit në nivel kombëtar. Kjo drejtori siguron ekzekutimin e buxhetit të shtetit, administrimin e likuiditeteve dhe realizimin e pagesave për institucionet buxhetore, procedura të cilat realizohen *përmes Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ)*. SIFQ-ja është baza e të dhënave shtetërore të sistemit të thesarit dhe përmban:

- a) të dhëna të transaksioneve dhe balancave financiare, lidhur me ekzekutimin e buxhetit të njësisve të qeverisjes së përgjithshme;
- b) të dhëna për kodifikimin dhe klasifikimin buxhetor e kontabël të të dhënave financiare të qeverisë, në përputhje me bazën ligjore për financat publike;
- c) të dhëna referenciale për ndërveprimin dhe baza të dhënash të tjera;
- ç) informacione të tjera plotësuese, për procese të punës së financave të shtetit;
- d) të dhëna për raporte financiare dhe statistika.

Nga shqyrtimi i dokumentacionit të sipërcituar konstatohet se:

Pas ridorëzimit të databazës së përditësuar të SIFQ nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit *(pasi nga grupi i auditimit u evidentuan problematika me databazën e dërguar fillimisht)* rezultuan të dhënat e mëposhtme.

Në databazën e pagesave të dorëzuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit rezultojnë në total 408,580 rekorde në vlerë totale 814,441,220.87 mijë lekë për efekt GL2023, GL2024 dhe GL2025. Për llogari të buxhetit të vitit 2024, rezultojnë 330,978 pagesa në vlerë totale 638,495,076.99 mijë lekë për periudhën 01.01.2024 – 31.03.2025 duke përfshirë dhe transaksionet me xhirim të brendshëm. Buxheti i vitit 2024 sipas këtyre të dhënave rezulton të jetë ekzekutuar përgjatë vitit 2024 dhe muajit Janar 2025, sipas parashikimeve të bëra në ligjin nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.

Në databazën e dorëzuar evidentohen pasaktësi në plotësimin e fushave të cituara në vijim, të cilat përfaqësojnë risqe potenciale në paraqitjen e të dhënave:

- Data të Urdhër Shpenzimeve në muajt Maj dhe Dhjetor 2025, si dhe në muajin Mars 2027, në 4 raste, përkatësisht datat 06.03.2027, 17.12.2025, 30.12.2025 dhe 12.05.2025.
- Data të formatit të çrregullt të vitit (0205, 0225, 0204 dhe 0224) në fushat “DATA_FURNITORIT” dhe “DATA_URDHËRSHPENZIMIT”.
- Data bosh në fushat “DATA_FURNITORIT” dhe “DATA_URDHËRSHPENZIMIT” në 3 raste për llogarinë 602.

Duke marrë në analizë të dhënat për buxhetin e vitit 2024 pas pastrimit të databazës nga transaksionet me xhirim të brendshëm duke marrë në konsideratë për testim llogaritë 602, 230 dhe 231, rezulton se Dega e Thesarit me më shumë transaksione paraqitet ajo e Tiranës me 81,349 transaksione në vlerë 133,663,777.5 mijë lekë ose 73% të transaksioneve për mallra/shërbime dhe investime për llogari të buxhetit të vitit 2024, ndjekur nga Dega e Thesarit Durrës, Elbasan, Shkodër dhe Vlorë. Këto 5 degë kanë kryer rreth 83% të transaksioneve totale të testuara.

Ndërkohë, sa i takon institucioneve që kanë kryer pjesën më të madhe të transaksioneve, vlerësohet se nga Ministritë e Linjës paraqiten në nivelin më të lartë të transaksioneve për llogari të buxhetit të vitit 2024 sipas renditjes: Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale me 32,267 transaksione, Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinisë me 17,488 transaksione, ndjekur nga Ministria e Brendshme me 12,535 transaksione. Ndërsa në raport me vlerat e transaksioneve renditja paraqitet: Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë me 28%, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale me 8.5%, Ministria e Mbrojtjes me 7%, Ministria e Arsimit dhe Sportit me 5% dhe Ministria e Brendshme me 3.5%.

Nga Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore, rezulton se pjesën më të madhe të transaksioneve e ka kryer Bashkia Tiranë me vlerë 12,966,133.7 mijë lekë (7.06%), Bashkia Durrës me vlerë 2,694,419.4 mijë lekë (1.5%), Bashkia Kamëz me vlerë 2,519,232.3 mijë lekë (1.4%), ndjekur nga Bashkia Lezhë me vlerë 1,489,341.5 mijë lekë (0.8%) dhe Bashkia Kavajë me vlerë 1,351,764.2 mijë lekë (0.7%).

Refear VKM nr. 352, datë 11.05.2016 “Për krijimin e bazës së të dhënave shtetërore të Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë”, SIFQ ofron dhe modulën për qëllime planifikimi dhe monitorim të zbatimit të buxhetit dhe angazhimeve.

Mbi testimet e databazës

Nga verifikimi i fushave të databazës së dorëzuar pranë grupit të auditimit, u evidentua se me buxhetin e vitit 2024 (GL2024) janë paguar fatura të viteve 2007 – 2024. Me qëllim kryerjen e testeve, databaza është pastruar nga transaksionet me xhirim të brendshëm, duke marrë në konsideratë për testim llogaritë 602, 230 dhe 231.

Mbi testimet e diferencave kohore negative mes datës së faturës dhe datës së urdhër shpenzimit

Nga testimet e kryera për llogaritë e sipërcituara mbi krahasimin e datës së faturës (furnitorit) dhe datës së Urdhër Shpenzimit, rezultoi se në 164 raste në vlerë 206,214,369 lekë, data e Urdhër Shpenzimit është më e hershme se data e faturës së furnitorit, kur ndërkohë referuar procesit të ndjekur për likuidimin e faturave, gjenerohet si fillim fatura e furnitorit dhe më pas Urdhër Shpenzimi për likuidimin e secilës faturë. Diferenca kohore varion nga -1 ditë në -1,096 ditë. Sipas Degëve të Thesarit paraqitet tabela në vijim.

Tabela 3.1.1: Degët e Thesarit ku janë evidentuar diferenca kohore negative mes faturës dhe urdhër shpenzimit për vitin 2024

Dega e Thesarit	Numër rastesh	Shuma
Tirane	89	159,091,098.00
Kukes	9	19,015,836.00
Durres	6	9,722,379.00
Elbasan	9	7,944,504.00
Delvine	11	5,153,425.00
Fier	6	1,234,472.00
Skrapar	2	998,400.00
Bulqize	2	713,190.00
Mirdite	7	627,753.00
Berat	1	589,986.00
Tropoje	2	493,000.00
Laç	5	261,591.00
Gjirokaster	2	89,260.00
Pogradec	2	81,612.00
Vlore	3	75,042.00
Kruje	2	50,964.00
Kuçove	2	34,700.00
Peqin	1	17,667.00
Diber	1	8,890.00
Devoll	1	7,000.00
Shkoder	1	3,600.00
Total	164	206,214,369.00

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Ndërsa, sa i takon institucioneve më përfaqësues referuar vlerës së faturave, paraqitet tabela në vijim.

Tabela 3.1.2: 10 Institucionet më përfaqësues ku janë evidentuar diferenca kohore negative mes faturës dhe urdhër shpenzimit për vitin 2024

Institucioni	Numër rastesh	Shuma
Reparti Ushtarak Nr.4300 Tirane (3535)	1	83,928,000.00
Fondi i Zhvillimit Shqiptar (3535)	2	29,329,624.00
Agjencia Kombetare e Shoqërisë së Informacionit (3535)	15	19,361,731.00
Drejtoria Vendore e Policisë Kukes (1818)	2	15,143,730.00
Bashkia Durres (0707)	1	9,447,000.00
Agjencia e Sherbimeve Publike Rurale (0808)	3	6,765,864.00
Aparati i Akademisë (3535)	5	6,690,554.00
Drejtoria e Përgjithshme e Rugëve dhe Ndriçimit Publik (3535)	1	5,312,294.00
Bashkia Finiq (3704)	4	4,736,887.00
Komisioni Qendror i Zgjedhjeve (3535)	4	3,913,674.00

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Sa i takon institucioneve me rastet më të përhapura të diferencës kohore negative mes faturës dhe urdhër shpenzimit rezultojnë: Agjencia Kombetare e Shoqërisë së Informacionit me 15 raste; Aparati i Akademisë, Spitali Kukes, Qendra e Studimeve dhe Publikimeve për Arbereshet dhe Sp. Laç me nga 5 raste; Bashkia Finiq, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve, Sp. Mirdite, Bashkia Delvine si dhe Drejtoria e Përgjithshme e Emergjencave Civile/Rezervat e Shtetit me nga 4 raste.

Mbi regjistrimet e faturave për pagesa të realizuara për vitin buxhetor 2024

Referuar Ligjit nr. 48/2014 “Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore e tregtare”, i ndryshuar, neni 7, “Afati për autoritet publike”, parashikon që kalimi i likuiditetit tek kreditori parashikuar në germën a të këtij neni (30 ditë), mund të zgjatet jo më shumë se 60 ditë kalendarike, me përjashtim të rasteve kur në kontratë apo marrëveshje është rënë dakord për një afat tjetër. Kalimi i likuiditetit tek kreditori duhet të bëhet brenda 60 ditëve kalendarike,

duke parashikuar dhe 30 ditë për procedurat e aprovimit në njësinë shpenzuese dhe 30 ditë për procedurat e miratimit dhe procesimit të pagesës në degën e thesarit.

Nga analizimi dhe krahasimi i regjistrimit të pagesave dhe faturave në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë ka rezultuar se për llogari të buxhetit të vitit 2024, konstatohen 31,315 fatura në vlerë totale 65,525,088.6 mijë lekë, të dorëzuara në Thesar jashtë afatit 30 ditor nga data e furnitorit të përcaktuar në ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.

Nga testimi evidentohen 3 raste me diferencë nga -1 në -5 ditë, pra regjistrimi është kryer në datë më të hershme se fatura e furnitorit, përkatësisht si në tabelën në vijim.

Tabela 3.1.3: Diferenca negative kohore mes datës së faturës dhe datës së regjistrimit

Fatura	Llogaria	Shuma	Datë fature	Datë regjistrimi
1017031/rep ushtarak 2001 fat 1905 energji	6022001	14,684.00	23.8.2024	22.8.2024
Uji shtator2024kopeshti lagjia 1 maj(a.cenaj) qendra ekonomike e arsimit b. Fier	6022002	2,640.00	28.10.2024	23.10.2024
Uji shtator2024kopeshti lagjia 1 maj(y.cene) qendra ekonomike e arsimit b. Fier	6022002	5,040.00	28.10.2024	23.10.2024

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Analizuar sipas institucioneve, në tabelën në vijim paraqiten institucionet me problematikat më të mëdha lidhur me regjistrimin e faturave.

Tabela 3.1.4: 10 institucionet më përfaqësues me fatura të regjistruara me vonesë

Në lekë

Nga institucione shtetërore		
Institucioni	Numër faturash	Vlerë faturash
Autoriteti Rrugor Shqiptar (3535)	748	17,018,565,096
Agjencia Kombetare e Shoqërisë së Informacionit (3535)	944	6,345,632,857
Qendra spitalore universitare "Nene Tereza" (3535)	1,760	3,187,306,539
Fondi i Zhvillimit Shqiptar (3535)	252	2,155,163,450
Aparati i Ministrisë së Infrastruktura dhe Energji (3535)	237	1,906,735,660
Agjencia Kombetare e Ujësjetës - Kanalizimeve (AKUK) (3535)	104	1,322,222,815
Drejtoria e Përgjithshme e burgjeve (3535)	100	709,247,761
Sh.A. Ujësjetës-Kanalizime Tirane (3535)	12	649,049,642
Drejtoria e Përgjithshme e Rrugëve dhe Ndërtimit Publik (3535)	112	536,772,414
Aparati Ministrisë së Drejtësisë (3535)	220	464,212,403
Nga Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore		
Institucioni	Nr. faturash	Vlerë faturash
Bashkia Tirana (3535)	1,858	5,616,137,031
Bashkia Kamez (3535)	327	1,306,000,279
Bashkia Durrës (0707)	212	1,209,894,844
Bashkia Lezhë (2020)	345	1,073,810,196
Bashkia Kavaja (3513)	244	876,587,790
Bashkia Krujë (0716)	171	512,870,334
Bashkia Vore (3535)	111	508,728,225
Bashkia Pogradec (1529)	143	494,870,649
Bashkia Divjake (0922)	295	449,249,206
Bashkia Elbasan (0808)	266	426,422,359

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Referuar kuadrin ligjor për menaxhimin e shpenzimeve publike, ekzekutimi i transaksionit të pagesës pas veprimit të regjistrimit të faturës në SIFQ duhet të kryhet brenda 30 ditëve. Nga analiza e databazës së pagesave u konstatuan në total 67 raste të pagesave përtej afatit me vlerë 133,197,098 lekë të faturave me datë furnitori 2019, 2023, 2024 dhe me datë Urdhër Shpenzimi 2024. Këto pagesa janë ekzekutuar përgjatë muajve të vitit 2024 dhe përgjatë Janarit 2025. Ndarë sipas institucioneve dhe renditur nga vlera më e lartë tek ajo më e ulët e paguar, paraqitet tabela në vijim.

Tabela 3.1.5: Fatura të paguara përtej afatit 30 ditor

Në lekë

Institucioni	Numër faturash	Vlerë
Bashkia Kelcyre (1128)	2	35,000,715
Reparti Ushtarak Nr.4401 Tirane (3535)	1	31,639,299
Bashkia Tirana (3535)	12	25,188,811
Agjencia Kombetare e Shoqërisë së Informacionit (3535)	1	15,467,637
Qendra e Botimeve për Diasporën Tiranë (3535)	1	7,062,356
Klinika Stomatologjike Universitare Tirane (3535)	4	5,493,528

Bashkia Finiq (3704)	13	5,229,054
Zyra Vendore Arsimore, Durrës (0707)	1	2,916,752
Qendra e Shërbimeve Arsimore(3535)	1	1,185,480
Aparati i Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale (3535)	1	986,406
Bashkia Vore (3535)	1	609,113
Klubi shumesportesh "Partizani" (3535)	1	512,500
Zyra Vendore Arsimore, Permet-Këlcyrë (1128)	1	421,650
Rep.Ush.Nr.6604, Qendra e Menaxhimit të Materialeve dhe Laboratori Qendror i FA (3535)	4	290,261
Bashkia Polican (0232)	1	275,280
Aparati i Ministrise se Mbrojtjes (3535)	1	242,100
Qendra Lira (0202)	2	221,472
Bashkia Delvine (3704)	5	171,360
Aparati i Ministrise se Ekonomise, Kultures dhe Inovacionit (3535)	1	101,614
Reparti Ushtarak Nr.5001 Tirane (3535)	1	52,080
Qarku Vlore (3737)	1	33,000
Shkolla Shqiptare e Administratës Publike (3535)	1	26,800
Aparati Ministrise se Drejtesise (3535)	1	18,323
Zyra Vendore Arsimore, Mallakatër (0924)	3	13,117
Reparti Ushtarak 4030 (3535)	1	11,712
Aparati i Ministrise se Infrastruktures dhe Energjise (3535)	1	10,000
Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit (3535)	1	6,900
Qendra e Transferimit të Teknologjive Bujqesore Korce (1515)	1	6,681
Muzeu Kombëtar i Fotografise Marubi (3333)	1	3,097
Total	66	133,197,098

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Nga analiza e databazave dhe të dhënave mbi pagesat dhe kontratat, janë konstatuar raste kur pagesat për shlyerjen e faturave kryhen në të njëjtën ditë ose deri në 10 ditë diferencë nga data e regjistrimit të kontratës në SIFQ. Nga testimi rezultojnë 227 kode projektsh të procesuara për pagesë në shumën 4,803 milion lekë, duke konstatuar formalitet në regjistrimin e transaksioneve në sistemin informatik financiar të qeverisë dhe jo duke ndjekur procedurat e parashikuara në udhëzimin standard për zbatimin e buxhetit si pasojë e anashkalimit të kontrolleve të brendshme. Evidentohet se nga këto kode projektsh, 206 kode të projekteve të investimeve në vlerë totale 3,297 milion lekë. Lista e detajuar e projekteve paraqitet në aneksin e këtij Raporti ku janë paraqitur shuma e urdhër shpenzimit të parë të kryer, data e regjistrimit të kontratës në sistem dhe diferenca ndërmjet regjistrimit të urdhër shpenzimit dhe datës së krijimit të kontratës sipas kodeve të projekteve të investimeve publike kryer nga njësitë e qeverisjes qendrore apo njësitë e qeverisjes vendore gjatë vitit 2024. Nga analiza e kryer arrihet në konkluzionin se ekziston risku që si pasojë e diferencës së vogël në kohë ndërmjet datës së kontratës dhe datës së kryerjes së pagesës, rast pas rasti nga ana e njësive të qeverisjes së përgjithshme të kryhen pagesa në formën e parafinancimit për përfituesit e fondeve publike. Për më tepër, pagesat e shpejtuara mund të çojnë në keqorientim të shpenzimeve, duke financuar projekte të papërgatitura mirë ose që nuk janë prioritet real.

Nga testimi i regjistrimit të kontratave dhe pagesave të urdhër-shpenzimeve në SIFQ, konstatohen raste kur data e kontratës sipas modulit të kontratave është e njëjtë ose me diferencë deri në 10 ditë nga regjistrimi i urdhër-shpenzimit të parë për projektet e investimit të identifikuar për këto problematika. Këto konstatime përfshijnë gjithsej 55 projekte në shumën 350.11 milion lekë, nga të cilët 40 kode të projekteve të investimeve, në vlerë totale 348.47 milion lekë, fakt që dëshmon për kryerjen e pagesave drejt përfituesve të fondeve publike në një kohë shumë të shkurtër nga kryerja lidhja e kontratës, afat i pamjaftueshëm për kryerjen e punimeve apo marrjen në dorëzim të tyre. Gjithashtu në disa raste përfaqësuese këto projekte investimesh përfshijnë lëvrimin e fondeve në formën e paradhënies për kryerjen e punimeve, në kundërshtim me parashikimet e bëra në udhëzimin standard për zbatimin e buxhetit duke parafinancuar investimet publike dhe duke mbivlerësuar treguesit e investimeve publike. Lista e detajuar e këtyre projekteve paraqitet në aneksin bashkëngjitur këtij Akt-Konstatimi.

Mbi kryerjen e pagesave nëpërmjet Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ), regjistrimi, kontrolli, kontabilizimi dhe përpunimi i informacionit të transaksioneve të qeverisjes së përgjithshme

Mbi kërkesë-blerjet

Në kuadër të operacioneve të institucioneve me akses në Sistemin Informativ Financiar Qendror (SIFQ), urdhër-prokurimet krijohen dhe regjistrohen nga vetë institucionet në këtë sistem, duke përfshirë kodin përkatës, përshkrimin e projektit si dhe fondin limit të prokurimit, në përputhje me planin vjetor të miratuar të institucionit. Pas gjenerimit të numrit unik të regjistrimit në SIFQ dhe pajisjes me vulën përkatëse të Thesarit, këto të dhëna i transmetohen Agjencisë së Prokurimit Publik, me qëllim ndjekjen e procedurave të mëtejshme të prokurimit, sipas rastit. Sa i takon analizës së databazës së urdhër-prokurimeve, evidentohet se për kërkesë-blerjet me datë në vitin 2024, në total evidentohen 872 transaksione me 772 kode unike të transaksionit të KB.

Tabela 3.1.6: Të dhëna mbi kërkesë-blerjet me datë 2024

Në lekë

Institucioni	Numër transaksionesh	Shuma
Autoriteti Rrugor Shqiptar	81	50,758,950,122.00
Fondi i Zhvillimit Shqiptar	109	18,141,361,033.00
Bashkia Tirana	122	7,104,009,439.00
Agjencia Kombëtare e Ujësllës - Kanalizimeve (AKUK)	35	6,706,807,916.00
Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit	19	3,641,450,237.64
Bashkia Durrës	57	2,859,156,910.00
Qendra spitalore universitare "Nene Tereza"	281	1,939,836,833.00
Aparati i Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit	10	1,149,209,760.00
Bashkia Elbasan	41	651,569,865.00
Aparati i Ministrisë së Drejtësisë	6	538,408,482.00
Aparati i Ministrisë së Arsimit, Sportit dhe Rinisë	18	501,970,745.92
Aparati i Ministrisë së Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	18	496,967,672.00
Aparati i Ministrisë së Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit	32	393,729,656.00
Aparati i Ministrisë së Infrastruktura dhe Energjisë	5	100,839,732.00
Aparati i Ministrisë së Mbrojtjes	2	76,540,800.00
Aparati i Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë	13	54,427,645.00
Agjencia për Zhvillimin Bujqësor dhe Rural (AZHBR)	8	22,933,441.10
Aparati i Keshillit të Ministrave	2	18,388,020.00
Aparati i Ministrisë së Brendshme	9	17,113,728.00
Aparati i Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	4	10,640,701.00
Total	872	95,184,312,739.00

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Ekzistenca e një numri të vogël të regjistrimit në SIFQ të urdhër-prokurimit rezulton pasi elektronikisht ai është i mundur vetëm për institucionet që kanë akses të plotë në SIFQ, aktualisht vetëm 15 institucione. Institucionet e tjera buxhetore të cilat nuk kanë akses online në sistemin Informatik Financiar të Qeverisë, për ekzekutimin e këtij kontrolli, marrin konfirmimin nga dega e thesarit përkatëse nëpërmjet vulosjes së urdhër prokurimit në rast të vlefshmërisë në sistem të fondeve të cilat synohen të prokurohen nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Mbi urdhër-blerjet

Sa i takon modulit të kontratave të vendosur në dispozicion nga DPTH, rezultojnë në total 19,240 kontrata, me datë kontrate 2018-2024, në vlerë totale 82,127,509,587.16 lekë për vitin 2024 dhe vlerë totale të kontraktuar prej 211,999,072,483.58 lekë. Këto kontrata janë regjistruar përgjatë vitit 2024 si dhe gjatë tremujorit të parë të vitit 2025.

Nga testimet rezultojnë se në vitin 2024 janë regjistruar 1,246 raste të kontratave me datë në vite më të hershme se viti 2024, në vlerë totale 16,570,344,726.13 lekë. Ndarë sipas institucioneve më përfaqësuese rezulton tabela e mëposhtme. Sa i takon afatit të regjistrimit të kontratave nga data e nënshkrimit të tyre, në nenin 40 të Ligjit Organik të Buxhetit të Shtetit nr. 9936, datë 26.06.2008, i ndryshuar, ndër të tjera citohet se “... Çdo njësi e qeverisjes së përgjithshme është e detyruar që, përpara fillimit të një procedure prokurimi, një apo shumëvjeçare, të marrë një konfirmim nga Ministria e Financave që fondet, të cilat synohen të prokurohen, janë brenda limitit të miratuar për angazhime. Njësitë e qeverisjes së përgjithshme, që operojnë direkt në sistemin informatik financiar të Qeverisë, për ekzekutimin

e buxhetit të tyre dhe raportimin financiar regjistrojnë në këtë sistem angazhimin, brenda pesë ditëve pune nga data e nënshkrimit të tij, kundrejt urdhrat të prokurimit. ...”

Tabela 3.1.7: Institucionet më përfaqësuese që kanë regjistruar në vitin 2024 kontrata të viteve të mëparshme (2018-2023)

Në lekë

Përshkrimi	Raste	Shuma
Institucione		
Qendra spitalore universitare "Nene Tereza"	115	6,103,553,168
Fondi i Zhvillimit Shqiptar	124	2,496,735,719
Autoriteti Rrugor Shqiptar	14	1,163,445,971
Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	20	531,459,149
Universiteti i Tiranës	21	447,277,586
Drejtoria e Përgjithshme e burgjeve	11	325,858,388
Qendra Spitalore Rajonale e Tiranës "Shefqet Ndroqi"	91	249,650,993
Spitali Universitar i Traumës	34	243,381,023
Nderrmarja e Sherbimeve dhe Puneve Publike	16	224,854,105
Agjencia e Eficeses se Energjiise (AEE)	13	194,052,000
Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore		
Bashkia Tirana	79	790,524,407
Bashkia Elbasan	44	531,737,372
Bashkia Shkoder	22	145,210,874
Bashkia Himare	12	106,638,259
Bashkia Dibër	53	87,628,935
Bashkia Kamez	8	72,777,728
Bashkia Kavaja	19	42,464,739
Bashkia Durrës	4	35,437,801
Bashkia Kolonjë	28	29,051,418
Bashkia Vlorë	10	23,228,088

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Ndarë sipas periudhave, rezulton se kontratat e vitit 2023 dhe të vitit 2019 përbëjnë peshën më të madhe në kontratat e viteve të mëparshme, por të regjistruara në vitin 2024, përkatësisht 60% dhe 32%.

Tabela 3.1.8: Kontrata të viteve të mëparshme të regjistruara përgjatë vitit 2024

Në lekë

Sipas vitit	Numër rastesh	Shuma totale
2018	1	1,500,000.00
2019	7	5,263,963,062.00
2020	10	512,842,530.00
2021	21	189,136,896.50
2022	58	717,049,432.80
2023	1,149	9,885,852,804.83
Total	1,246	16,570,344,726.13

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Përpos rasteve të sipërcituara lidhur me kontratat e viteve të mëparshme, grupi i auditimit ka verifikuar edhe afatin e regjistrimit të kontratave të vitit 2024 nga data e nënshkrimit të tyre, afat i cili nuk duhet të tejkalojë 5 ditë, bazuar në nenin 40 të LOB, i ndryshuar. Sipas rezultateve të testimit, konstatohet se për vitin 2024, janë regjistruar me vonesë 7,868 kontrata duke tejkaluar afatin prej 5 ditë në kundërshtim me përcaktimet e nenit 40 të Ligjit nr. 9936/2008, i ndryshuar, ku vonesat konstatohen të përhapura në njësitë e qeverisje vendore ashtu dhe në ato qendrore, përfshirë dhe institucionet e pavarura.

Tabela 3.1.9: Rastet më përfaqësuese të mosrespektimit të afatit 5 ditor për regjistrimin e kontratave të vitit 2024

Në lekë

Institucioni	Raste	Vlera për vitin 2024	Vlera totale
Ministria e Infrastruktues dhe Energjiise	649	10,019,365,278	40,413,663,907
Fondi i Zhvillimit Shqiptar	470	8,068,470,772	18,344,090,591
Ministria e Shendetesise dhe Mbrojtjes Sociale	2,354	7,691,932,975	10,725,554,593
Njësi të Vetëqeverisjes Vendore	2,730	7,076,780,278	16,923,088,426
Institucione te tjera Qeveritare	158	4,363,590,134	12,464,242,568
Ministria e Mbrojtjes	239	2,249,329,254	2,800,547,105
Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinise	295	1,597,588,440	3,252,305,447
Ministria e Drejtesise	103	1,351,112,602	4,941,152,188
Ministria e Brendshme	127	1,095,107,831	1,665,376,626
Ministria e Bujqesise dhe Zhvillimit Rural	157	826,668,751	1,411,692,344
Total	7,868	46,620,410,485	117,214,391,279

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Në mënyrë të analizuar në nivel njësie shpenzuese për njësitë e vetëqeverisjes vendore, të cilat paraqesin rreth 35% të rasteve totale, bashkitë më përfaqësuese paraqiten në tabelën në vijim.

Tabela 3.1.10: Njësitë shpenzuese më përfaqësuese për kontrata të regjistruara përtej afatit në nivel NJVV

Në lekë

Bashkia	Raste	Vlera për vitin 2024	Vlera totale
Bashkia Tirana (3535)	342	843,760,462	5,563,419,547
Bashkia Durres (0707)	63	622,351,441	2,573,358,267
Bashkia Kamez (3535)	86	526,728,882	1,066,151,540
Bashkia Sarande (3731)	31	281,006,847	345,477,503
Bashkia Vlore (3737)	54	279,155,687	463,145,136
Bashkia Lezhe (2020)	90	226,913,529	339,573,847
Bashkia Vau Dejes (3333)	77	215,625,654	234,237,643
Bashkia Memaliaj (1134)	32	200,397,711	465,491,216
Bashkia Polican (0232)	26	188,172,415	301,528,133
Bashkia Selenice (3737)	33	159,470,314	288,013,613

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Nga testimi u evidentuan 2 numra unikë të urdhër-blerjes ku kontratat mbajnë datë regjistrimi më të hershme se data e urdhër blerjes, si në tabelë.

Tabela 3.1.11: Kontrata të regjistruara më herët sesa data e kontratës gjatë vitit 2024

Në lekë

Numri unik UB dhe institucioni	Raste të rekordeve	Shuma për vitin 2024	Shuma totale
39349 - Shkoll. Prof."Tregtare" Vlore	1	-	143,400
1006054-2400059 - Autoriteti Rrugor Shqiptar	5	250,751,086	2,171,617,346
Total	6	250,751,086	2,171,760,746

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Neni 51 i ligjit nr. 9936, datë 26.6.2008 “Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar citon se “... *Nëpunësi autorizues i njësisë së qeverisjes së përgjithshme mund të ndërmarrë angazhime të reja gjatë vitit buxhetor, por jo më vonë se data 15 tetor e çdo viti buxhetor...*”. Referuar databazës së kontratave, rezulton se janë lidhur lidhur 2,501 kontrata në vlerë 18.17 miliard lekë për vitin 2024 dhe vlerë totale angazhimi 72.39 miliard lekë.

Tabela 3.1.12: Raste të kontratave përtej datës 15 Tetor 2024

Në lekë

Institucioni	Shuma për vitin 2024	Shuma totale
Fondi i Zhvillimit Shqiptar	4,580,209,272	13,943,004,824
Ministria e Infrastruktues dhe Energjise	3,260,350,215	30,859,980,103
Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore	2,909,536,120	10,223,237,068
Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	2,372,261,600	4,750,427,861
Ministria e Mbrojtjes	1,753,296,649	3,465,144,552
Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	877,511,307	1,975,460,242
Ministria e Arsimit Sportit dhe Rinise	555,992,017	1,322,228,898
Ministria e Ekonomisë, Kultures dhe Inovacionit	377,189,818	1,216,784,440
Ministria e Drejtësisë	341,413,433	1,863,941,788
Komisioni Qendror i Zgjedhjeve	271,338,002	319,253,218
Të tjera	870,917,898	2,447,283,378
Total	18,170,016,331	72,386,746,372

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Mbi kryqëzimet mes kërkesë-blerjeve dhe urdhër-blerjeve

Nga kryqëzimi i të dhënave të databazës së urdhër prokurimeve dhe databazës së kontratave, janë konstatuar 27 raste kur data e UP dhe regjistrimi në sistem i urdhër prokurimit i përkasin vitit buxhetor 2024, ndërsa data e kontratës i përket viteve paraardhëse. Nga testimi janë evidentuar 115 raste kur nuk gjendet data e kontratës për këto urdhër-prokurime. Në tabelë paraqiten rastet e konstatuara sipas institucioneve. Në Aneksin e këtij Akt-Konstatimi paraqiten analitikisht 115 rastet.

Tabela 3.1.13: Rezultatet e testimit kur urdhër-prokurimi është regjistruar në SIFQ pas lidhjes së kontratës, testi I

Raste të evidentuara kur regjistrimi i urdhër prokurimit dhe prokurimi fizik kanë ndodhur gjatë vitit 2024 por kontrata është lidhur përpara vitit 2024		
Institucioni	Raste	Shuma e kërkesë blerjes
Bashkia Tirana (3535)	11	1,186,072,450.00
Aparati i Ministrise se Turizmit dhe Mjedisit (3535)	1	655,317,320.00
Fondi i Zhvillimit Shqiptar (3535)	3	630,836,419.00
Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit (3535)	2	565,629,598.20
Aparati i Ministrise se Mbrojtjes (3535)	2	76,540,800.00
Aparati i Ministrise se Infrastruktures dhe Energjise (3535)	1	72,492,000.00
Bashkia Durres (0707)	3	32,683,020.00
Bashkia Elbasan (0808)	3	22,123,184.00
Qendra spitalore universitare "Nene Tereza" (3535)	1	986,400.00
Total	27	3,242,681,191.20
Raste kur nuk gjendet data e kontratës sipas testimi (N/A)		
Institucioni	Raste	Shuma e kërkesë blerjes
Autoriteti Rrugor Shqiptar (3535)	16	4496064062.00
Agjencia Kombetare e Ujësllës - Kanalizimeve (AKUK) (3535)	7	2897551778.00
Fondi i Zhvillimit Shqiptar (3535)	16	1350204804.00
Bashkia Durres (0707)	16	711585404.00
Aparati Ministrise se Bujqesise dhe Zhvillimit Rural (3535)	8	246575913.00
Aparati Ministrise se Drejtesise (3535)	3	222338280.00
Aparati i Ministrise se Ekonomise, Kultures dhe Inovacionit (3535)	10	195859006.00
Bashkia Elbasan (0808)	17	157021122.00
Qendra spitalore universitare "Nene Tereza" (3535)	3	36870660.00
Agjencia per Zhvillimin Bujqesor dhe Rural (AZHBR) (3535)	6	20577241.10
Aparati Ministrise se Financave dhe Ekonomise (3535)	5	9016812.00
Aparati i Ministrise se Brendshme (3535)	4	7322640.00
Aparati i Ministrise se Arsimit, Sportit dhe Rinise (3535)	2	4522564.92
Aparati i Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale (3535)	1	3482400.00
Aparati i Ministrise se Infrastruktures dhe Energjise (3535)	1	1963200.00
Total	115	10,360,955,887.02

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Gjithashtu, është kryer testimi i databazave dhe janë konstatuar 231 raste kur urdhër prokurimi është regjistruar në vitin 2024, por kontrata dhe urdhër prokurimi fizik i përkasin viteve paraardhëse. Nga testimi janë evidentuar 115 raste kur nuk gjendet data e kontratës për këto urdhër-prokurime. Në tabelë paraqiten rastet e konstatuara sipas institucioneve. Në Aneksin e këtij Akt-Konstatimi paraqiten analitikisht 37 rastet.

Në të dy testimet, procedura e prokurimit ka përfunduar para se urdhër-prokurimi të regjistrohet në SIFQ dhe regjistrimi në SIFQ është formal dhe në shkelje të afateve ligjore.

Tabela 3.1.14: Rezultatet e testimit kur urdhër-prokurimi është regjistruar në SIFQ pas lidhjes së kontratës, testi II

Raste të evidentuara kur regjistrimi i urdhër prokurimit ka ndodhur gjatë vitit 2024 por kontrata është lidhur përpara vitit 2024		
Institucioni	Raste	Shuma e kërkesë blerjes
Fondi i Zhvillimit Shqiptar (3535)	38	1,996,066,011
Qendra spitalore universitare "Nene Tereza" (3535)	116	926,394,513
Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit (3535)	6	868,822,811
Bashkia Elbasan (0808)	29	500,545,956
Bashkia Tirana (3535)	31	437,452,528
Aparati i Ministrise se Ekonomise, Kultures dhe Inovacionit (3535)	1	55,991,574
Autoriteti Rrugor Shqiptar (3535)	2	24,677,046
Aparati i Ministrise se Mbrojtjes (3535)	4	18,489,428
Aparati i Ministrise se Arsimit, Sportit dhe Rinise (3535)	1	16,661,880
Aparati i Ministrise se Infrastruktures dhe Energjise (3535)	1	3,474,363
Aparati Ministrise se Financave dhe Ekonomise (3535)	2	1,782,213
Total	231	4,850,358,323
Raste kur nuk gjendet data e kontratës sipas testimi (N/A)		
Institucioni	Raste	Shuma e kërkesë blerjes
Autoriteti Rrugor Shqiptar (3535)	4	183,992,282
Aparati i Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale (3535)	8	94,426,511
Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit (3535)	5	63,035,364
Qendra spitalore universitare "Nene Tereza" (3535)	10	41,049,213
Bashkia Elbasan (0808)	3	39,715,813
Bashkia Tirana (3535)	1	37,300,824
Bashkia Durres (0707)	2	35,437,800
Aparati i Ministrise se Brendshme (3535)	2	9,153,522
Agjencia Kombetare e Ujësllës - Kanalizimeve (AKUK) (3535)	1	6,243,152
Aparati Ministrise se Bujqesise dhe Zhvillimit Rural (3535)	1	1,130,811

Total	37	511,485,292

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Nga kryqëzimi i databazës së kërkesë-blerjeve me databazën e urdhër-blerjeve (kontratave) të vitit 2024, konstatohen 51 raste në vlerë totale 3,229,571,200 lekë ku data e kërkesë-blerjes ka 0-10 ditë diferencë nga data e kontratës, afat ky i pamundur për realizimin e një procedure prokurimi. Në këto kushte, sërish radha e regjistrimit në SIFQ konsiderohet formale dhe pa vlerë për kontrollin dhe bllokimin e fondeve disponibël përpara fillimit të procedurës së prokurimit.

Tabela 3.1.15: Rastet ku është evidentuar diferencë 0-10 ditë e kontratës nga urdhër-prokurimi

Transaksioni KB	Numër	Vlerë
1003001-2400002	1	1,582,020
1006054-2400055	1	9,600,000
1006054-2400082	1	295,486,040
1011001-2400006	1	8,439,871
1011001-2500003	10	397,523,622
1013001-2400007	1	5,841,600
1013049-2400138	1	26,392,480
1013049-2400191	1	2,589,000
1013049-2400387	1	502,500
1013049-2400398	1	2,019,500
1013049-2400417	1	291,000
1013049-2400453	1	11,858,400
1013049-2500026	1	1,107,000
1013049-2500027	1	840,000
1014001-2400005	1	14,450,202
1026001-2400001	1	469,440
1026001-2400008	1	1,152,000
1056001-2400131	1	263,396,023
1056001-2400132	1	109,579,164
2101001-2400115	1	360,242,635
2101001-2400136	1	75,474,000
2101001-2400143	8	16,121,587
2101001-2400147	3	3,737,710
2101001-2400148	1	145,454,462
2101001-2400151	1	120,071,431
2101001-2400152	1	157,616,043
2101001-2400153	1	185,356,657
2101001-2400154	1	269,116,082
2101001-2400158	1	342,000,000
2101001-2400161	1	372,689,366
2101001-2400236	1	1,584,000
2101001-2400238	1	3,420,000
2107001-2400011	1	23,567,365
Total	51	3,229,571,200

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Ndarë sipas diferencës kohore, rezulton se janë lidhur kontratat brenda ditës nga kërkesë-blerja për 1,452 milion lekë, pasuar nga diferenca 1-10 ditë sipas tabelës në vijim.

Tabela 3.1.16: Rastet ku është evidentuar diferencë 0-10 ditë e kontratës nga kërkesë-blerja, ndarë sipas diferencës kohore

Diferenca në ditë	Numër rastesh	Vlera totale e rasteve
0	17	1,452,754,236
1	11	19,101,607
2	4	421,647,000
3	2	110,419,164
4	1	26,392,480
6	5	995,556,236
7	2	151,296,062
8	4	13,337,710
9	2	3,171,500
10	3	35,895,205

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Ndërsa, rastet më përfaqësuese (vlerat më të larta) paraqiten në tabelën në vijim, ndërsa rastet e plota paraqiten në Aneksin e këtij Raporti.

Tabela 3.1.17: 15 rastet më përfaqësuese kur urdhër prokurimi dhe lidhja e kontratës kanë diferencë 0 – 10 ditë

Nr i transaksionit të KB	Përshkrimi i projektit	Përshkrimi i institucionit	Data KB	Shuma e Kërkesë Blerjes	Data e kontratës	DIF
2101001-2400161	Ndërtimi I shkollës 9 vjecare "Edit Durham" , Ndërtim -Montim AB	Bashkia Tirana	22/07/2024	372,689,366	22/07/2024	0
2101001-2400115	Rikualifikim i bllokut qe kufizohet nga rruget "Mahmut Allushi" - "Ramazan Lici"- "Muhamet Deliu" - "Sotir Caci", Ndërtim-Montim ab	Bashkia Tirana	03/06/2024	360,242,635	03/06/2024	0
2101001-2400158	Ndërtimi I infrastrukturës publike brenda Unazës së Re së Zonës, sipas PDyV Kombinat (faza 2) (BT) Ndërtim-Montim, Mbikqyrje, Kolaudim	Bashkia Tirana	22/07/2024	342,000,000	24/07/2024	2
1006054-2400082	Plotesim i punimeve ne segmentit rrugor Qukes - Qafe - Ploce Loti 0	Autoriteti Rrugor Shqiptar	14/11/2024	295,486,040	14/11/2024	0
2101001-2400154	Rehabilitimi Infrastrukturës rrugore në Njësinë Administrative nr. 1 + 2 + 3, ndërtim montim	Bashkia Tirana	18/07/2024	269,116,082	24/07/2024	6
1056001-2400131	Përmirësimi i transportit lokal dhe urban me ndërhyrje në rrugë dhe trotuare	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	20/09/2024	263,396,023	26/09/2024	6
2101001-2400153	Rehabilitimi Infrastrukturës rrugore në Njësinë Administrative nr. 5 + 13 + Farkë, ndërtim montim	Bashkia Tirana	18/07/2024	185,356,657	24/07/2024	6
2101001-2400152	Rehabilitimi Infrastrukturës rrugore në Njësinë Administrative Dajt + Shëngjergj + Zall Bastar Studim Projektim	Bashkia Tirana	18/07/2024	157,616,043	24/07/2024	6
2101001-2400148	Rehabilitimi Infrastrukturës rrugore në Njësinë Administrative nr. 6 + 14 + Kasharë, ndërtim montim	Bashkia Tirana	18/07/2024	145,454,462	25/07/2024	7
2101001-2400151	Rehabilitimi Infrastrukturës rrugore në Njësinë Administrative nr. 4 + 8 + 12, ndërtim montim	Bashkia Tirana	18/07/2024	120,071,431	24/07/2024	6
1011001-2500003	Pajisje didaktike Fizike-Kimi _Bilogji Arsimi baze	Aparati i Ministrise se Arsimit, Sportit dhe Rinise	18/12/2024	116,133,612	18/12/2024	0
1011001-2500003	Pajisje didaktike _Fizike-Kimi-Bilogji, arsimi i mesëm i përgjithshëm	Aparati i Ministrise se Arsimit, Sportit dhe Rinise	18/12/2024	116,133,612	18/12/2024	0
1056001-2400132	Ndërhyrje në hapësira urbane, parqe, lulishte, promenade, etj	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	23/09/2024	109,579,164	26/09/2024	3
2101001-2400136	Blerje automjet zjarrëfikës	Bashkia Tirana	10/07/2024	75,474,000	12/07/2024	2
1011001-2500003	Pajisje didaktike Fizike-Kimi _Bilogji Arsimi baze	Aparati i Ministrise se Arsimit, Sportit dhe Rinise	18/12/2024	29,600,650	18/12/2024	0
1011001-2500003	Pajisje didaktike _Fizike-Kimi-Bilogji, arsimi i mesëm i përgjithshëm	Aparati i Ministrise se Arsimit, Sportit dhe Rinise	18/12/2024	29,600,650	18/12/2024	0

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Nga testimet kanë rezultuar gjithashtu raste të diferencave negative në kohë, pra data e kontratës i paraprin datën së kërkesë-blerjes, në 156 raste në vlerë 31,002,188,098 lekë, ku në tabelën në vijim paraqiten rastet më përfaqësuese (vlerat më të larta).

Tabela 3.1.18: 30 rastet më përfaqësuese kur kontrata dhe kërkesë-blerja kanë diferencë negative kohore

Nr i transaksionit të KB	Përshkrimi i projektit	Përshkrimi i institucionit	Data KB	Shuma e Kërkesë Blerjes	Data e kontratës	DIF
1006054-2400060	Ndërtim aksi rrugor Elbasan - Paperr Faza III	Autoriteti Rrugor Shqiptar	03/10/2024	2,663,425,337	12/07/2024	-83
1006054-2400062	Ndërtim aksi rrugor Paperr - Ura e Grykshit, Faza II	Autoriteti Rrugor Shqiptar	03/10/2024	2,556,499,942	05/08/2024	-59
1006054-2400063	Ndërtim aksi rrugor Paperr - Ura e Grykshit, Faza III	Autoriteti Rrugor Shqiptar	03/10/2024	2,531,087,157	04/08/2024	-60
1006054-2400061	Ndërtim aksi rrugor Paperr - Ura e Grykshit, Faza I	Autoriteti Rrugor Shqiptar	03/10/2024	2,489,416,760	21/07/2024	-74
1006054-2400058	Ndërtim aksi rrugor Elbasan - Paperr Faza I	Autoriteti Rrugor Shqiptar	03/10/2024	2,400,000,000	12/07/2024	-83
1056001-2400115	Ngritja e infrastruktures arsimore te Kolegjit te Europes	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	20/08/2024	1,805,235,800	28/02/2024	-174
1056001-2400139	Përmirësimi i Transportit Urban dhe Parkimeve Parkimi I QSUT	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	26/09/2024	1,406,400,000	02/05/2024	-147
1006054-2400007	Zgjerimi i superstrades Tirane - Durrës Faza I	Autoriteti Rrugor Shqiptar	29/03/2024	1,006,789,057	01/02/2024	-57
1056001-2400134	Përmirësimi i Transportit Rajonal, me rrugë lidhëse kryesore Unaza Durrës, etj	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	24/09/2024	1,002,833,427	23/09/2024	-1
1006054-2400007	Zgjerimi i superstrades Tirane - Durrës Faza I	Autoriteti Rrugor Shqiptar	29/03/2024	992,509,097	01/02/2024	-57
1006054-2400054	Ndërtim rruga kthesa e Berdices-Ura e Bahcallekut	Autoriteti Rrugor Shqiptar	02/10/2024	992,051,483	27/08/2024	-36
1087006-2400015	Implementimi i e-Albania 2.0 dhe site sekondar dhe open data	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	11/06/2024	940,333,333	15/04/2024	-57

2101001-2400120	Ndërtimi ambjenteve të shërbimeve brenda zonës TEDA, Tiranë	Bashkia Tirana	11/06/2024	759,589,708	06/12/2023	-188
1026001-2400009	Hartim Projekti "Qendra Multifunkionale ne Luginen e Vjoses"	Aparati i Ministrise se Turizmit dhe Mjedisit	07/10/2024	655,317,320	20/11/2023	-322
2101001-2400047	Rehabilitimi I fasadave & rruges Luigj Gurakuqi deri tek sheshi avni rustemi (me parkim 2 kate nen toke)	Bashkia Tirana	13/03/2024	648,807,116	17/01/2024	-56
1056001-2400124	Ndërtimi i rruges Superstrate Hidrovor Tale – Lezhe	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	16/09/2024	578,829,334	27/06/2024	-81
2101001-2400125	Ndërtimi i tregut per shitjet me shumice dhe pakice te produkteve ushqimore (Tirana Agrikulture) Faza III-të	Bashkia Tirana	19/06/2024	515,851,538	10/06/2024	-9
1087006-2400016	Përmirësimin e sistemit dhe infrastruktures se çelsave publike (PKI)	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	08/07/2024	511,307,413	23/01/2023	-532
1087006-2400015	Implementimi i e-Albania 2.0 dhe site sekondar dhe open data	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	11/06/2024	506,333,333	15/04/2024	-57
1056001-2400090	Ngritja e infrastruktures mbështetëse në funksion të kompleksit multi-funksional për zhvillimin e sektorëve të ndryshëm të motorizimit, Auto-Moto Park, në Bashkinë Elbasan Faza 2	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	01/07/2024	398,032,246	29/08/2023	-307
1056001-2400095	Krijimi i parqeve tematike ne funksion te evokimit te vlerave kulturore Rajoni 2	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	09/07/2024	350,502,448	04/04/2024	-96
1056001-2400135	Rikualifikimi i blloqeve urbane Rajoni 1 Blloku 2, Kukës, etj	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	24/09/2024	329,832,352	09/05/2024	-138
1056001-2400130	Përmirësimi i transportit lokal dhe urban me ndërhyrje në rrugë dhe trotuare	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	19/09/2024	322,093,107	21/05/2024	-121
1056001-2400130	Përmirësimi i transportit lokal dhe urban me ndërhyrje në rrugë dhe trotuare	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	19/09/2024	315,747,195	21/05/2024	-121
2101001-2400036	Ndërtimi I shkollës 9 vjecare "Pjeter Budi", Ndërtim -Montim AB	Bashkia Tirana	13/03/2024	299,039,962	31/01/2024	-42
2101001-2400267	Ndërtimi I shkollës 9 vjecare, ne rr. Muharrem Caushi, njësia strukturore KA/255	Bashkia Tirana	26/11/2024	297,893,376	19/11/2024	-7
2101001-2400144	Rehabilitimi Infrastrukturës rrugore në Njësinë Administrative Baldushk + Bërzhitë + Pertrelë + Krrabë , ndërtim montim	Bashkia Tirana	18/07/2024	286,423,120	18/06/2024	-30
1087006-2400014	Përmirësimi i sistemit e- leje	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	13/03/2024	266,666,665	10/01/2024	-63
1056001-2400160	Ndërhyrje në hapësira urbane, parqe, lulishte, promenade, etj	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	25/10/2024	200,840,436	21/10/2024	-4
1056001-2400099	Nxjtja e nderveprimit dhe frymes komunitare, gjallërimi I jetes socio-kulturore ne zona me potencial zhvillimi nepermjet rijetezimit te asetëve publike	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	12/07/2024	189,400,489	23/08/2022	-689

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Gjithashtu, nga krahasimi i databazës së kërkesë-blerjeve dhe urdhër-blerjeve janë evidentuar raste ku kodi unik KB ose UB për të njëjtën procedurë nuk është i njëjtë mes dy databazave, ndryshe nga rastet e tjera kur këto kode janë të njëjta për të njëjtën procedurë. Nga DPTH u argumentua se momenti i regjistrimit të kërkesë-blerjeve dhe urdhër-blerjeve është i ndryshëm, gjithashtu numri i kërkesë-blerjeve dhe urdhër-blerjeve gjenerohet automatikisht nga sistemi dhe për rrjedhojë numrat e transaksioneve mund të mos jenë të njëjtë. Kjo është evidentuar edhe në testimet e mësipërme, ku në rastet e cituara nuk është gjendur dot kontrata në databazë bazuar në kodin unik të KB (*shprehur si N/A në rezultatet e testeve*). Disa prej rasteve ku ndryshon numri unik i këtyre transaksioneve paraqiten në vijim, si raste ilustruese.

Tabela 3.1.19: Raste kur kodi unik i transaksionit të KB dhe UB janë të ndryshëm

Nr i transaksionit të KB	Nr i transaksionit të UB	Kodi i projektit	Shuma e Kërkesë Blerjes
1006054-2400008	1006054-2400023	24AA102	1,786,939,479
1006047-2400047	1006047-2400039	19AE343	934,003,449
2107001-2400061	2107001-2500004	1071705	260,524,685
1014001-2400009	1014001-2500002	18AQ706	220,182,600
1014001-2500001	1014001-2500002	18AQ706	220,182,600
2107001-2400056	2107001-2400048	1071678	73,984,248
2107001-2400058	2107001-2500007	1071685	20,674,337
2107001-2400057	2107001-2500009	1071730	14,736,003
2109001-2400082	2109001-2500008	18AE720	13,200,372
2107001-2400014	2107001-2400028	1071635	11,880,000
2107001-2400055	2107001-2500002	1071666	8,994,048
2107001-2400065	2107001-2500008	1071618	4,911,000
2107001-2400046	2107001-2400044	1071714	3,221,533
2107001-2400059	2107001-2500005	1071706	3,140,000
1005001-2400019	1005001-2400014	18AI901	2,040,000

2107001-2400063	2107001-2500001	1071665	1,800,000
2107001-2400037	2107001-2400024	1071676	1,538,230
2107001-2400066	2107001-2400049	1071679	1,033,000
1012001-2400030	1012001-2400021	18AY501	402,720
1012001-2400030	1012001-2400022	18AY501	156,000

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Mbi modulën e regjistrimit të investimeve sipas angazhimit të ndërmarrë të publikuar nga MF

Bazuar në modulën e regjistrimit të investimeve sipas angazhimit të ndërmarrë të publikuar nga Ministria e Financave, rezultojnë projekte të cilat cilat kanë të përfshirë plan pagesash në vitin e angazhuar 3 apo 4, ndërkohë që në vitin aktual dhe dy vitet paraprake nuk evidentohet asnjë vlerë angazhimi, sipas ecures së investimeve të projekteve të publikuar, pra mosregjistrim në SIFQ i planit të pagesave të kontratës e kushtëzuar nga mosdetajimi i planit buxhetor për projekte të investimeve sipas parashikimeve të udhëzimit standard të zbatimit të buxhetit. Nga të dhënat e publikuara në faqen zyrtare të Ministrisë së Financave, u testuan rastet kur projektet me planifikim pagesash në vitin e tretë ose të katërt të angazhimit si dhe në vitin aktual, ndërkohë që në dy vitet paraprake (të parë dhe të dytë) nuk evidentohet asnjë vlerë angazhimi. (testimi i kryer bazuar në të dhënat e muajit Dhjetor 2024 pasi i përket periudhës kur konsolidohen të dhënat lidhur me planin dhe faktin). Ndryshimi i shpeshtë i projekteve të investimit me rialokime apo akte normative si dhe ndërmarrja e angazhimeve në projekte të reja investimesh në kuadër të tavanëve të përcaktuara për programet e shpenzimeve të miratuara, ka sjellë shtyrjen e planit të pagesave si pasojë e planit buxhetor me efekt në krijimin e detyrimeve të prapambetura. Në këtë kontekst, riskohen vonesa në realizimin e angazhimeve kontraktuale duke gjeneruar detyrime të prapambetura, të cilat mund të riskojnë përkeqësimin e cilësisë së portofolit të investimeve.

Tabela 3.1.20: Testimi i projekteve sipas ecures së investimeve të projekteve të publikuara

Në lekë

Kod Projekti	Prog	Kap	Inst.	Llog	TDO	Viti aktual	Viti I	Viti II	Viti III	Viti IV
22AG502	04520	01	1006054	231	3535	1			1,182,550,187	
20AC101	04520	01	1006001	231	3535	1			613,486,831	
M140228	03440	01	1014048	231	3535	56,499,158			299,274,474	
18BB509	07450	01	1013048	231	3535	0			194,351,920	
18AT837	03140	01	1016020	231	3535	3,372,090			167,958,296	
18CD701	04520	01	1006001	231	3535	500,560			155,194,857	
22AB601	06220	01	1056001	231	3535	22			77,503,056	
18BB045	07330	01	1013050	231	3535	44,508,638			60,271,206	
18AT903	03140	01	1016023	231	0202	4,815,710			53,781,583	
19AF246	06370	01	1006191	231	0606	293,984			49,081,927	
18BH603	04320	01	1006164	230	3535	147,555			39,653,490	
20AC102	04520	01	1006001	231	3535	377,400			35,299,428	
18BS618	04520	01	1006054	231	3535	2,821,520			23,527,834	
A000001	09450	06	1011150	231	0707	12,971,600			20,774,816	
18AE714	08230	01	1012001	231	3535	1,625,443			10,943,010	
18AZ312	02150	01	1017087	231	3535	57,255,488			9,952,218	
24AE005	04520	01	1006054	231	3535	1,000			9,599,000	
M170449	01110	01	1017001	231	3535	31,600,000			9,574,554	
18BT178	04520	01	1006054	231	3535	1,000			8,862,780	
18CI201	02150	01	1017051	231	3535	380			780,323	
19AE336	06370	01	1006047	231	3535	43,027			513,041	
18CI101	01320	01	1087002	231	3535	278,711			113,305	
M020002	01110	01	1002001	231	3535	127,648			72,695	
18BS729	04520	01	1006054	231	3535	28,800			45,852	
19AF226	06370	01	1006047	231	3535	842,623			24,668	
18AV906	01140	01	1010039	231	3535	32,030			3,139	
M290068	03310	01	1029041	231	3535	335,519			1,129	
M051202	04240	01	1005001	230	3535	2,102,493			4	
19AE003	06370	01	1006195	231	0922	41,887			1	
18BQ471	06370	01	1006195	231	0922	527,273			0	
19AG904	06370	01	1006190	231	0707	0			0	

Burimi: Të dhënat nga “Ecuria e Investimit të Projekteve”, faqja zyrtare e MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Ndërkohë, janë konstatuar edhe projekte të cilat e kanë shtyrë shumën e angazhimit të investimit përtej buxhetit të miratuar 3 vjeçar sipas ligjit nr. 97/2023 “Për Buxhetin e vitit 2024”, ku në kolonën e obligimit sipas modulit të regjistrimit të investimeve sipas angazhimit të ndërmarrë të publikuar nga Ministria e Financave për të dhënat e muajit Dhjetor 2024, vlera totale paraqitet në rreth 986,947.28 mijë lekë.

Mbi pagesat pjesore të faturave të regjistruara në SIFQ

Referuar analizës së kryer mbi databazën e pagesave për llogaritë 602, 230 dhe 231, u konstatuan pagesa pjesore të faturave në vlerë totale 20,699,961,488 lekë, ndërsa në tabelën në vijim paraqiten 30 rastet me vlerat më të larta. Në këto raste, pagesat janë më të vogla se sa vlera e detyrimit të lindur sipas faturës së furnitorit, me qëllim përputhjen e fondeve buxhetore disponibël. Evidentohet se me paraqitjen e faturës dhe urdhër-shpenzimit nga njësitë buxhetore, regjistrimi nga degët e thesarit është bërë pjesor duke rezultuar në pagesa pjesore, duke mos qenë në përputhje me nenin 52 dhe nenin 61 të ligjit nr. 9936 datë 26.6.2008 “Mbi zbatimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, ku njohja e shpenzimit bëhet në çastin e konstatimit dhe pagesa e tij bëhet brenda 30 ditëve. Në këtë kuadër, grupi i auditimit thekson rëndësinë dhe efektin e detyrimeve të prapambetura në kushtëzimin e procesimit të transaksioneve të pjesshme në sistem, veprime që nuk japin siguri për vlerën reale të shpenzimeve apo investimeve të raportuara.

Tabela 3.1.21: Raste të konstatuara të pagesave pjesore në databazën e pagesave për vitin 2024

Numër fature	Përshkrimi	Institucioni	Llog	Shuma
21710870272024	1087027, AKCESK-prod tekn te inteligjences artificiale per mbrojtje e inst publike , kont nr.4837 dt 7.10.24(e klasifikuar) , ft nr.82/2024 dt 13.11.24 (pjesore)	Autoriteti Kombëtar për Çertifikimin Elektronik dhe Sigurinë Kibernetike	602	1,500,000,000
132310060542024	1006054 ARRSRSH "Ndertim i Unazes se Jashtme Tirane, Loti 7" Shkresa Nr.9931/1 Dt 31.12.2024 Kontrata Nr.7355/6 Dt 09.11.2021 Pagese e pjesshme Sit Nr.8 periudha 31.08.2023-24.12.2024, fat nr.268/2024 dt 24.12.2024	Autoriteti Rrugor Shqiptar	231	700,000,000
136210060542024	1006054 ARRSRSH "Qendra e monitorimit te trafikut (200 km), Faza e Pare Shkresa Nr.10000/1 Dt 31.12.2024 Kon Nr.1316/6 Dt 13.06.2023 pagese e pjesshme Sit 6 periudha deri Dhjetor 2024 Fat Nr.6054/2024 dt 30.12.2024	Autoriteti Rrugor Shqiptar	231	436,392,892
33810870062024	Akshi-UB Nr. Prot.1783 datë 17.04.2024, VKM nr. 55 date 03.02.2021 Për Marrëve ndërmjet K.Minist dhe Microsoft Corporation, për projektin e partner. strateg në fushën e TIK, lik pjesore e fatures.nr.542/2024 date 27.03.2024	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	602	396,668,840
34010870062024	Akshi-UB Nr. Prot.1892 datë 22.04.2024, VKM nr. 55 date 03.02.2021 Për Marrëve ndërmjet K.Minist dhe Microsoft Corporation, për projektin e partner. strateg në fushën e TIK, lik pjesore e fatures.nr.542/2024 date 27.03.2024	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	602	396,668,840
42910870062024	Akshi-UB Nr. Prot.2019 datë 29.04.2024, VKM nr. 55 date 03.02.2021 Për Marrëve ndërmjet K.Minist dhe Microsoft Corporation, për projektin e partner. strateg në fushën e TIK, lik pjesore e fatures.nr.542/2024 date 27.03.2024	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	602	396,668,840
104510560012024	1056001 FSHZH 2024, Lik.fat.Permirs.i Trans.Urban Park. QSUT,IVR 24/P-279 PO dt.27.11.24,fat.nr.427/24,dt.30.12.24,sit-1pjesor dt.27.11.24-30.12.24	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	231	280,000,000
147810060542024	1006054 ARRSRSH "Zgjerimi i Superstrades Tirane-Durres (Faza II)" Shkresa nr.510 dt 20.01.2025, Kontrata nr 2273/8 date 18.07.2024, Pagese e pjesshme Situacion nr 3 periudha deri 27.12.2024 Fatura 166/2024 date 30.12.2024	Autoriteti Rrugor Shqiptar	231	260,623,886
126110060542024	1006054 ARRSRSH "Zgjerimi i rruges Elbasan-Qafe-Thane (Faza II) Shkresa Nr.9784/1 dt 31.12.2024 Kontrata nr.2769/6 dt 27.06.23 Pagese e pjesshme Sit Nr.4 data 27.12.2024.2024 , Fat Nr.1722/2024 Dt 27.12.2024	Autoriteti Rrugor Shqiptar	231	248,537,365
137610060542024	1006054 ARRSRSH "Rehabilitimi i rruges Fier-Kthesa e Patosit-Frataj" Sh 48/1 dt 13.01.25, UP 304, dt 02.10.24 NjF Buletini 83 dt 02.12.24, Kon 7318/7 dt 12.12.24 pag pjes sit 1 per 18.12.24-31.12.24 fat 227/2024 dt 30.12.24	Autoriteti Rrugor Shqiptar	231	240,000,000
28710170092024	1017009% reparti 1001 2024 BI pjese kembimi per mitrolozet kont vazhd nr 5440/2 dt 21.10.2022 ft 16 dt 8.4.2024 fh 17 dt 8.4.2024 certefikat marrje ne dorezim 8.4.2024	Reparti Ushtarak Nr.1001 Tirane	231	207,746,602
107010870062024	Akshi - Përmirësimi i Infrastrukturës së Çelsave Publik PKI, Kontrata Nr. 105, dt 18/09/2024, LIK Fature pjesore nr 378/2024, dt. 23/12/2024 Raporti i implementimit nr. 105/8, datë 23/12/2024 FH NR 40 DT 26.12.2024	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	231	200,000,000

135910060542024	1006054 ARRSRSH "Zgjerimi I rruges Elbasan- Qafe-Thane (Faza IV)" Shkresa nr.9779/1 dt 31.12.2024, Kontrata nr.7829/6 date 19.12.2023 Pages e pjesshme Sit 6 Periudha Tetor-Dhjetor 2024, Fat nr 3212/2024 dt 24.12.2024	Autoriteti Rrugor Shqiptar	231	182,749,473
229621010012024	2101001 Bashkia Tirane Kesti 3 per pagesen e koston direkte te investimit Permiresim infrast arsimore ne Zonen Tirana 1 Shkresa 21803 4.6.2024 Kntr vazhd 9513 17.10.2018 sknush1869/2022 Fat202402/2024 10.05.2024 pjesore	Bashkia Tirana	231	180,302,774
229821010012024	2101001 Bashkia Tirane Kest3 pages kost direkt invest Permir infrast arsimore ne Zonen Tirana 1 Shkresa 21803 4.6.2024 Kntr vazhd 9513 17.10.2018 skush1869/2022 Fat202402/2024 10.05.2024 pjes Dokum orig skan ush2296/2024	Bashkia Tirana	231	180,302,774
90610170092024	1017009% reparti 1001 2024 Bl pjese kembimi per mitrolozet kont shtes 3366/3 dt 30.5.2024 ft 69 dt 18.11.2024 fh 18.11.2024 pvmd 18.11.2024	Reparti Ushtarak Nr.1001 Tirane	231	179,438,285
126210060542024	1006054 ARRSRSH "Zgjerimi I rruges Elbasan- Qafe-Thane (Faza III)" Shkresa nr 9871/1 dt 31.12.2024, Kontrata nr.7830/6 date 19.12.2023 Pages e pjesshme Sit 4 periudha 01.12.2024-26.12.2024 Fat nr.272/2024 dt 26.12.2024	Autoriteti Rrugor Shqiptar	231	176,511,351
87410870062024	Akshi - Implementimi i laboratorëve SMART- për MAS, Kont Nr. 77, dt 24/10/2023, Fat pjesore nr: 44/2024, dt. 16/05/2024 Raporti i impl nr. 77/9, datë 16.05.2024, fh nr 14 dt 31.07.2024 det i prapamb nr ditari 39302	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	231	169,967,023
109810060542024	1006054 ARRSRSH "Zgjerimi I rruges Elbasan-Qafe Thane (Faza V) Shkresa Nr.9658/1 Dt 23.12.2024 Kontrata Nr.2293/7 Dt 10.07.2024 Pages e pjesshme Sit Nr. 2 periudha Dhjetor 2024, Fat Nr.223/2024 Dt 20.12.2024	Autoriteti Rrugor Shqiptar	231	164,425,374
130910060542024	1006054 ARRSRSH "Nderitim Rruka Korce - Erseke Loti 2 (pjesa e dyte) (Modifikim kontrate)"Shkresa Nr.7159/2 Dt 31.12.24 Modifikim kontrate nr 532/2 dt 30.08.2024 Diference Sit Nr. 2 periudha Shtator 2024, Fat Nr.2818/2024 Dt 30.09.2024	Autoriteti Rrugor Shqiptar	231	155,858,000
126110870062024	Akshi - Implementimi i e-Albania 2.0, site sekondar dhe open data, Kontrata Nr. 102, dt 27/08/2024, Fature pjesore nr 451/2024, dt. 06/12/2024 Raporti i implementimit nr. 102/7, datë 06.12.2024 fh nr 44 date 31.12.2024	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	231	155,447,997
73210560012024	1056001 FSHZH 2024, Lik.Fat Nderhyrje per permir e shtr asf,aksi rrg Prekal,B Shkoder,GOA 2021/P IVR 117 dt.22.11.2021 fat.239/2024 dt.08.11.2024 sit.3 pjesor 29.08.2024-04.11.2024	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	231	155,314,943
87410870062024	Akshi - Implementimi i laboratorëve SMART- për MAS, Kont Nr. 77, dt 24/10/2023, Fat pjesore nr: 44/2024, dt. 16/05/2024 Raporti i impl nr. 77/9, datë 16.05.2024, fh nr 14 dt 31.07.2024 det i prapamb nr ditari 39302	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	231	153,632,977
5910061912024	2024, SH.A Ujesjelles Diber, 1006191, viti 2024, ndertim i linjes Depo Lis, Burrel, kontrate nr386/13 dt30.05.2024, njoftim fituesi nr386/10 dt24.05.2024, up nr386 dt02.04.2024, likujdim pjesor i fatures nr20 dt12.12.2024	Shoqëria Rajonale Ujësjellës Kanalizime Dibër SH.A	231	153,135,056
37610170092024	1017009% reparti 1001 2024 Bl pjese kembimi per mitrolozet kont vazhd nr 5440/2 dt 21.10.2022 ft 23 dt 14.5.2024 fh 14.5.2024 certifikat marje ne dorezim 14.5.2024	Reparti Ushtarak Nr.1001 Tirane	231	150,057,389
26410060472024	1006047 AKUK, Projekti i furnizimit me uje Draleo Faza I pagse sit nr.2, kont ne vazh nr.48/4 dt.25.03.2024, ft.nr.2679/2024 dt.22.08.2024, sit nr.2 per periudhen07.06.2024-09.07.2024 pag pjesore	Agjencia Kombëtare e Ujësjellës - Kanalizimeve (AKUK)	231	149,236,197
136110060542024	1006054 ARRSRSH "Zgjerimi I rruges Elbasan- Qafe-Thane (Faza VII)"Shkresa nr.9803/1 dt 31.12.2024, Kontrata 2295/8 dt 18.07.2024, Pages e pjesshme Situcion nr 3 periudha Nentor-Dhjetor 2024 Fat 3215/2024 dt 26.12.2024	Autoriteti Rrugor Shqiptar	231	147,634,912
140510870062024	Akshi - Det prap Shërbim internetit dhe intranetit Internet për shkollat pjesë e Korçë dhe DRAP Durrës, Kontrata Nr. 4881, dt 14/09/2023, Fatura janar -dhjetor 2024 Raporti i mirëmbajtjes bashkëlidhur	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	602	145,573,329
63710170092024	1017009% reparti 1001 2024 pjese kembimi per mortaja kont vazhdim 5439/2 dt 21.10.2022 ft 75 dt 15.8.2024 fh 15.8.2024	Reparti Ushtarak Nr.1001 Tirane	231	143,306,582
55910170812024	1017081Komanda.Doktrines.Stervitj.RU.5001.2024 ndertim godinave multifunksionale per AFA kont vazhd 10 dt 30.12.2022 ft 66 dt 8.10.2024 sit pjesor periudha 15.3.2024 deri dt 8.10.2024 relacion 8.10.2024	Reparti Ushtarak Nr.5001 Tirane	231	140,556,127

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Mbi kryerjen e pagesave të detyrimeve të viteve të mëparshme me buxhetin e vitit 2024

Referuar analizës së databazës së pagesave, rezultojnë raste të shlyerjes së faturave të periudhave 2007-2023 duke përdorur buxhetin e vitit 2024, pra rrjedhimisht janë shlyer detyrime që i përkasin viteve të mëparshme buxhetore, detyrime të prapambetura për vitet e kaluara, për fatura investimesh, për fatura shpenzimesh operative apo zbatimin e vendimeve

gjyqësore. Pagesa e tyre është në kundërshtim me nenin 61 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, i cili citon se “Metoda e njohjes së shpenzimeve dhe të ardhurave, për qëllim të këtij ligji, ka të bëjë me: a) njohjen e shpenzimeve të vitit buxhetor në çastin e ndodhjes së tyre, pavarësisht nga data e pagesës; b) njohjen e të ardhurave në çastin e arkëtimit të tyre”. Duke qenë se ligji parashikon se shpenzimet njihen në momentin e ndodhjes pavarësisht momentit të pagesës, këto pagesa të detyrimeve të prapambetura sjellin mbivlerësim të treguesve përkatës sipas klasifikimit në llogari ekonomike të publikuar në treguesit e konsoliduar fiskalë në të njëjtën masë për vitin 2024.

Nga testimet, rezultojnë në total 6,651 raste në vlerë 10,585.20 milion lekë, ku ndarë sipas llogarive ekonomike (investime ose shpenzime operative/gjyqësore) këto pagesa paraqiten si:

- Për llogaritë 230, 231, 232 konstatohen 1,765 pagesa në vlerë totale 8,385.42 milion lekë;
- Për llogarinë 602 konstatohen 4,886 pagesa në vlerë totale 2,199.78 milion lekë.

Tabela 3.1.22: Pagesa me buxhetin e vitit 2024 për detyrime të prapambetura ndarë sipas llogarive ekonomike

Në lekë

Llogaria	Raste	Shuma
Për investime	1,765	8,385,424,885.00
Për shpenzime operative	4,886	2,199,779,671.00
Total	6,651	10,585,204,556.00

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Ndërsa, ndarë sipas viteve të faturave rezulton situata e mëposhtme.

Tabela 3.1.23: Rezultatet për pagesa të faturave të vitit 2023 e të mëparshëm me buxhetin e vitit 2024

Në lekë

Fatura sipas viteve	Vlera
2007	117,034.00
2010	286,214.00
2011	192,820.00
2012	1,167,436.00
2013	711,826.00
2014	2,732,382.00
2015	9,166,303.00
2016	6,619,323.00
2017	45,435,918.00
2018	32,135,476.00
2019	189,238,573.00
2020	77,537,464.00
2021	217,874,046.00
2022	1,549,808,064.00
2023	8,452,181,677.00
Total	10,585,204,556.00

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Duke marrë në analizë vetëm investimet, efekti për vitin buxhetor 2024 konstatohet në 858 projekte investimesh në shumën 8,385.42 milion lekë, ku në tabelën në vijim paraqiten institucionet më përfaqësuese që kanë paguar fatura investimesh të viteve të kaluara.

Tabela 3.1.24: Institucionet më përfaqësuese që kanë paguar fatura investimesh të viteve të kaluara

Në lekë

Institucioni	Vlerë
Bashkia Tirana (3535)	1,016,654,798.00
Bashkia Kamez (3535)	595,756,307.00
Sh.A. Ujesjelles-Kanalizime Tirane (3535)	423,008,901.00
Bashkia Durrës (0707)	363,883,317.00
Bashkia Divjake (0922)	357,647,847.00
Bashkia Krujë (0716)	346,907,979.00
Bashkia Lezhë (2020)	332,078,913.00
Autoriteti Rrugor Shqiptar (3535)	308,225,898.00
Bashkia Malësi e Madhe (3323)	252,706,949.00
Bashkia Polican (0232)	252,639,891.00
Totali i llogarisë 230, 231 dhe 232	8,385,424,885.00

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Për shpenzime operative dhe vendime gjyqësore, efekti për vitin buxhetor 2024 konstatohet në shumën 2,199.78 milion lekë, ku në tabelën në vijim paraqiten institucionet më përfaqësuese që kanë paguar fatura shpenzime operative ndërsa në tabelën e mëposhme paraqiten llogaritë më përfaqësuese.

Tabela 3.1.25: Institucionet më përfaqësuese që kanë paguar fatura shpenzimesh të viteve të kaluara

Në lekë

Institucioni	Vlerë
Qendra spitalore universitare "Nene Tereza" (3535)	263,253,107.00
Agjencia Kombetare e Shoqërisë së Informacionit (3535)	142,002,848.00
Bashkia Kavaja (3513)	131,483,909.00
Bashkia Tirana (3535)	125,149,549.00
QFM Teknike Tirane (3535)	83,785,492.00
Bashkia Kamez (3535)	59,873,795.00
Aparati Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë (3535)	59,211,391.00
Agjencia e Shërbimeve Publike Rurale (0808)	48,636,188.00
Bashkia Dibrë (0606)	44,314,025.00
Qendra Spitalore Rajonale e Tiranës "Shefqet Ndroqi" (3535)	37,100,746.00
Totali i llogarisë 602	2,199,779,671.00

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Rezulton se ndër llogaritë me vlerat më të larta të pagesave të detyrimeve të viteve të mëparshme me buxhetin e vitit 2024 renditen shpenzimet për ilaçe dhe materiale mjekësore, elektricitet, shërbime pastrim-gjellbërimit, shpenzime për mirëmbajtjen e rrugëve, veprave ujore, etj.

Tabela 3.1.26: Llogaritë më përfaqësuese të grupit 602 për detyrime të prapambetura

Në lekë

Përshkrimi i llogarisë	Vlerë
Ilaçe dhe materiale mjekësore	258,856,711.00
Elektricitet	249,662,636.00
Shërbime të pastrimit dhe gjellbërimit	234,479,499.00
Të tjera materiale dhe shërbime speciale	201,888,342.00
Karburant dhe vaj	189,804,098.00
Shpenzime për mirëmbajtjen e paisjeve të zyrave	168,515,024.00
Shpenzime për të tjera materiale dhe shërbime operative	121,990,386.00
Shërbime të sigurimit dhe ruajtjes	76,458,736.00
Shpenz. për mirëmb. e rrugëve, veprave ujore, rrjeteve hidraulike, elektrike, telefonike, ngrohje etj	72,109,700.00
Furnizime dhe shërbime me ushqim për mënajat	67,238,099.00

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Bazuar në analizën e databazës së pagesave, për llogaritë e klasave 602, 230 dhe 231, duke verifikuar datat e faturave dhe datën e ekzekutimit të pagesave, ku rezulton se nga 183.63 miliard lekë fatura në total për buxhetin e vitit 2024, pjesa më e madhe e tyre janë shlyer në muajin Dhjetor 2024 dhe Janar 2025 (pra praktikisht për efekt të GL Dhjetor 2024), duke përqendruar pjesën më të madhe të ekzekutimit të shpenzimeve operative/investimeve në mbyllje të vitit buxhetor 2024, përkatësisht

- 23,829,825,099 lekë paguar në muajin Dhjetor 2024;
- 47,259,310,037 lekë paguar në muajin Janar 2025.

Nga analiza e të dhënave të pagesave, janë procesuar për pagesë dhe fatura të viteve të mëparshme apo muajve të mëparshëm të vitit 2023. Tabela në vijim paraqet momentin e kryerjes së pagesës referuar viteve të faturave për llogaritë e marra në testim.

Tabela 3.1.27: Evidentimi i momentit të pagesës referuar datave të faturave për detyrime të prapambetura (vitet 2007-2023) dhe për vitin 2024

Në 000/Lekë

	Viti i pagesës / Viti i faturës	2024												2025	Total sipas viteve të faturave
		Jan	Shk	Mar	Pri	Maj	Qer	Korr	Gush	Shta	Tet	Nën	Dhj	Jan	
	2007	-	117	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	117
	2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	286	-	-	-	286
	2011	-	-	-	-	-	-	-	45	-	100	-	47	-	193
	2012	-	-	-	-	-	-	-	-	182	-	-	1	984	1,167
	2013	-	-	712	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	712
	2014	-	1,214	-	-	-	-	-	-	1,519	-	-	-	-	2,732
	2015	-	-	1,440	57	-	-	90	-	72	-	328	-	7,179	9,166
	2016	-	-	-	129	2,990	-	774	-	-	-	-	952	1,774	6,619
	2017	-	-	17,649	71	-	-	-	3,077	-	4,076	15	20,435	113	45,436
	2018	256	96	-	4,682	5,712	48	1,512	1,656	-	-	228	734	17,211	32,135
	2019	-	103	31,387	13,541	9,784	15,572	15,943	44,218	8,604	4,348	26,124	5,137	14,477	189,239
	2020	-	1,788	11,939	1,064	225	11,658	2,223	13,539	-	1,321	457	14,598	18,723	77,537
	2021	-	23,657	32,241	37,753	29,931	5,369	42,448	10,258	438	5,819	4,297	3,005	22,657	217,874
	2022	11,649	74,931	141,900	553,443	176,386	53,652	22,321	32,380	28,913	243,887	13,098	37,731	159,518	1,549,808
	2023	313,178	960,643	1,058,213	1,654,993	1,322,202	503,014	533,656	231,078	357,943	314,439	99,545	167,613	935,664	8,452,182
2024	Jan	608,449	1,631,872	1,239,383	850,322	475,793	150,865	151,080	12,103	56,099	21,864	9,653	11,749	85,260	5,304,491
	Shk	-	1,736,107	2,944,188	1,324,045	735,923	201,311	73,979	220,619	102,066	69,011	14,761	50,550	417,748	7,890,308
	Mar	-	-	2,385,984	4,361,610	2,382,054	404,785	229,593	405,057	33,995	288,239	83,797	21,254	262,664	10,859,031
	Pri	-	-	-	5,248,001	3,702,351	1,099,373	229,389	856,350	129,055	246,524	33,735	193,289	988,654	12,726,721
	Maj	-	-	-	-	4,457,612	4,094,139	885,815	1,086,843	271,400	209,496	30,637	520,020	1,423,223	12,979,184
	Qer	-	-	-	-	-	4,397,947	5,095,985	1,348,126	663,560	248,871	56,190	228,248	1,048,757	13,087,684
	Korr	-	-	-	-	-	-	3,756,532	4,930,834	1,031,273	820,202	377,922	537,434	1,137,070	12,591,267
	Gush	-	-	-	-	-	-	-	4,326,992	2,970,513	650,507	209,441	243,902	1,167,134	9,568,489
	Shta	-	-	-	-	-	-	-	-	4,138,311	5,233,992	859,600	537,018	3,026,135	13,795,057
	Tet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,112,261	4,553,960	1,543,275	2,367,518	13,577,014
	Nën	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,840,668	5,274,009	5,066,947	17,181,623
	Dhj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14,418,823	29,089,900	43,508,724
Total sipas muajit të pagesës		933,532	4,430,527	7,865,037	14,049,711	13,300,963	10,937,733	11,041,340	13,523,175	9,793,944	13,475,244	13,214,455	23,829,825	47,259,310	183,654,796

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Shënim: Kutizat e ngjyrosura të tabelës (me ngjyrë blu) përfaqësojnë pagesa të detyrimeve të viteve 2007-2023 me buxhetin e vitit 2024.

Mbi detajimin dhe rishpërndarjen e fondeve buxhetore përgjatë vitit 2024 për mbulimin e detyrimeve të prapambetura mbartur nga vitet e kaluara ku vlera e fondeve të detajuara përputhet plotësisht me vlerën e pagesave të kryera

Në lidhje me kryerjen e këtyre pagesave, konstatohet se në një pjesë të konsiderueshme të faturave të investimeve të viteve të kaluara, detajimi i fondeve buxhetore përputhet plotësisht me vlerën e paguar nga ana e njësisve të qeverisjes së përgjithshme. Fondet disponibël të këtyre projekteve të investimeve janë buxhetuar vetëm për paguar detyrimet e prapambetura të këtyre projekteve/kontratave, pra detajimi/rishpërndarja buxhetore është ekzaktesisht e barabartë me vlerën e faturës/ave të prapambetura për njësitë vendore dhe ato qendrore. Përkatësisht nga kryqëzimi i të dhënave të databazës së pagesave dhe databazës së rishikimeve buxhetore, rezultojnë minimalisht 29 raste me vlerë totale 28,839,473 lekë në të cilat rishikimi buxhetor për projektin përkatës është kryer në të njëjtën masë sa pagesa e detyrimit të prapambetur, detajuar në tabelën në vijim.

Tabela 3.1.28: Projekte në të cilat rishikimi buxhetor është sa pagesa e detyrimit të prapambetur

Institucioni	Kodi i projektit	Projekti
Bashkia Tirana (3535)	1011017	Ndertim Shkolle 9-vjecare tek ish Kombinati Tekstil (pjesa e Financimit nga Bashkia e Tiranës)
Bashkia Tirana (3535)	1011039	Rikonstruksion shkolla 9 - vjecare Ndroq, Studim-projektim
Bashkia Tirana (3535)	1011145	Rikonstruksion i rrugës "Fshati Cerkezë";
Bashkia Tirana (3535)	1011162	Ndertim i rrugës "Danish Jukniu",
Bashkia Tirana (3535)	1012126	Rehabilitimi i emergjences civile-Shkarja Selite, AB
Bashkia Tirana (3535)	1012334	Ndërtimi Shkollës 9 vjecare "Ibrahim Hima" , studim projektimi
Bashkia Tirana (3535)	1012388	Sistemim asfaltim I rruges Kodra e Diellit, studim projektimi
Bashkia Tirana (3535)	1012393	Ndertimi I korsive te dedikuara per autobus ne disa akse rrugore, zgjidhja e nyjes Kastriotet dhe rehabilitimi i stacioneve autobus ne zonen qendrore te Tiranës
Bashkia Tirana (3535)	1013202	Ndertimi I Unazes se zones sipas PDyV Kombinat dhe Rikonstruksioni I rruges Llazi MihoTirane Unaza Jugore Kombinat Studim Projektim, Oponence BT
Bashkia Tirana (3535)	1013203	Ndertimi I Unazes se zones sipas PDyV Kombinat dhe Rikonstruksioni I rruges Llazi Miho Tirane Rruga Llazi Miho Kombinat Studim Projektim, Oponence BT
Bashkia Tirana (3535)	1013257	Rikonstruksion Qendra Shëndetësore Dias (vlera mbetur pa likujduar)
Bashkia Cerrik (0808)	1100144	Rikualifikim Urbane
Bashkia Kucove (0217)	1240256	Supervizion për Rikonstruksion KUZ I.11Janari
Bashkia Mat (0625)	1320241	Mbikqyrje Punimesh Aneksi I stadiumit
Bashkia Tropojë (1836)	1450221	Kolaudim Rikonstruksion i shkolles Oso Dauti NJA Llugaj
Bashkia Tropojë (1836)	1450222	Kolaudimi i Rrethimit te Stadiumit te lojrave me dore
Bashkia Tropojë (1836)	1450223	Kolauditor Asfaltimi i rrugëve mbushje gropash viti 2023
Bashkia Tropojë (1836)	1450229	Kolauditori I Rikualifikimi urban Lagjia Partizani blloku nr 1 dhe 2
Bashkia Tropojë (1836)	1450240	Supervizori I Rikonstruksion i shkolles Oso Dauti NJA Llugaj
Bashkia Tropojë (1836)	1450241	Paisje per Sallen e Muzeut Qendra Rinore
Aparati i Ministrise se Ekonomise, Kultures dhe Inovacionit (3535)	18AE712	Rikonstruksion i magazinave te TKOB
QFM Teknike Tirane (3535)	18AU711	Rikonstruksion i Sallave operative te NUE ne DVP e komisariatet e Policisekomisariatet e Policise
Aparati i Ministrise se Infrastruktures dhe Energjise (3535)	18BA217	Supervizioni i kontrates koncesionare per ndertimin, operimin, mirembajtjen e rruges se Arbrit (shtese kontrate)
Shoqeria Rajonale Ujsjelles-Kanalizime Durres (0707)	18BQ396	Sistemimi i furnizimit me uje te zones turistike Hamallaj, faza e II,Sukth
Aparati i Ministrise se Infrastruktures dhe Energjise (3535)	19AC301	TVSH Projekti REHUB+ Efikasiteti Rajonal i Energjise
Aparati i Ministrise se Infrastruktures dhe Energjise (3535)	19AC307	TVSH "Projekti i Gazsjellësit Fier - Vlorë"
Instituti i Ndertimit(3535)	21AA501	Rikonstruksioni i Godines se Institutit te Ndertimit
Aparati i Ministrise se Mbrojtjes (3535)	21AB801	Krijimi i Qendres se inovacionit per cyber security
Bashkia Pustec (1515)	4990117	Mbikqyrje objekti Rehabilitim i kanalit ne fshatin Pustec

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Ndërsa, sipas institucioneve paraqitet tabela në vijim, ku evidentohet shuma e detyrimeve të prapambetura për të cilat është kryer rishikimi buxhetor në të njëjtën vlerë.

Tabela 3.1.29: Projekte në të cilat rishikimi buxhetor është sa pagesa e detyrimit të prapambetur
Në lekë

Institucioni	Vlera
Aparati i Ministrise se Ekonomise, Kultures dhe Inovacionit (3535)	1,057,104.00
Aparati i Ministrise se Infrastruktures dhe Energjise (3535)	11,691,767.00
Aparati i Ministrise se Mbrojtjes (3535)	2,866,200.00
Bashkia Cerrik (0808)	1,650,075.00
Bashkia Kucove (0217)	72,000.00
Bashkia Mat (0625)	81,597.00

Bashkia Pustec (1515)	560,463.00
Bashkia Tirana (3535)	2,152,924.00
Bashkia Tropojë (1836)	836,838.00
Instituti i Ndertimit(3535)	7,536,494.00
QFM Teknike Tirane (3535)	29,005.00
Shoqeria Rajonale Ujssjelles-Kanalizime Durres (0707)	305,006.00
Total	28,839,473.00

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Mbi respektimin e radhës së prioritetit të pagesave (FIFO)

Referuar Udhëzimit të MFE nr. 9, datë 20.03.2018, “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, në pikat 178, 179 dhe 180 është përcaktuar specifikisht:

“Pika 178. Struktura përgjegjëse për thesarin miraton kërkesat për pagesë në SIFQ.

Pika 179. Në fillim të çdo dite struktura përgjegjëse për thesarin procedon me vendosjen e limitit ditor të pagesave në funksion të menaxhimit efektiv dhe transparent të likuiditeteve të llogarisë së unifikuar të thesarit në Bankën e Shqipërisë.

Pika 180. Më pas, nëpërmjet SIFQ vijohet me procedurën e grupimit të kërkesave për pagesë sipas rregullit të regjistrimit kronologjik të urdhër-shpenzimeve (hyrje e parë - dalje e parë).”

Duke mbajtur në konsideratë rregullin se kush hyn i pari (regjistrohet) në sistemin e pagesave likuidohet i pari, u krye analiza dhe testimi për llogaritë 602, 230 dhe 231 për llogari të buxhetit të vitit 2024. Sipas Udhëzimit Standard të Zbatimit të Buxhetit, plani i arkës propozohet nga struktura e Thesarit dhe miratohet nga Nëpunësi i Parë Autorizues dhe në të njëjtën kohë gjatë vitit është objekt rishikimi, në zmadhim/reduktim në kufijtë maksimalë mujorë të lejuar për shpenzim, pa cenuar funksionimin normal të njësise.

Nga auditimi mbi krahasimin e datës së ekzekutimit të transaksionit të pagesës në SIFQ me datën e regjistrimit të urdhër-shpenzimit, konstatohen raste ku edhe sipas muajve janë ekzekutuar pagesa jo sipas parimit hyrje e parë, dalje e parë në sistem (FIFO), pavarësisht se këto raste mund të vijnë edhe për arsye teknike nga degët e thesarit, në kushtet kur se ka patur teprica likuiditeti..

Testimet dhe analizat e mëtejshme janë fokusuar në baza ditore të procesimit të transaksioneve, ku u konstatuan se ka raste kur urdhër-shpenzimi është regjistruar në data më të hershme dhe ekzekutimi i pagesës është kryer në datë më të mëvonshme. Kjo rezulton e përhapur përgjatë gjithë muajve të ekzekutimit të buxhetit për vitin 2024. Në tabelën në vijim paraqiten raste të kampionuara përgjatë muajve të vitit, ku nuk është ndjekur parimi FIFO.

Tabela 3.1.30: Raste të kampionuara të faturave që dëshmojnë shkeljen e parimit FIFO bazuar në datën e regjistrimit dhe atë të ekzekutimit

Në lekë

Fatura	Institucioni	Shuma	Data e regjistrimit	Data e ekzekutimit
1010160042024	Garda e Republikës Tirane	12,643,000	4.1.2024	5.1.2024
01110170012024	Aparati i Ministrise se Mbrojtjes	1,072,907	4.1.2024	8.1.2024
1921650012024	Bashkia Vore	2,215,000	5.1.2024	8.1.2024
110160562024	QFM Teknike Tirane	165,659	6.1.2024	8.1.2024
510061642024	Agjencia e Eficences se Energjië (AEE)	68,000	10.1.2024	11.1.2024
810160792024	Aparati i Drejtorise se Përgjithshme te Policise se Shtetit	5,506,800	10.1.2024	16.1.2024
720470012024	Qarku Durres	39,882	11.1.2024	16.1.2024
1321110182024	Qendra Ekonomike Arsimit	395,184	11.1.2024	12.1.2024
10510170012024	Aparati i Ministrise se Mbrojtjes	108,000	27.2.2024	6.3.2024
46721010012024	Bashkia Tirana	4,763,186	27.2.2024	7.3.2024
5810560012024	Fondi i Zhvillimit Shqiptar	1,421,336	28.2.2024	4.3.2024
12610130492024	Qendra spitalore universitare "Nene Tereza"	1,170,000	28.2.2024	1.3.2024
4710120012024	Aparati i Ministrise se Ekonomise, Kultures dhe Inovacionit	703,323	28.2.2024	5.3.2024
7210050012024	Aparati Ministrise se Bujqesise dhe Zhvillimit Rural	1,182,926	28.2.2024	1.3.2024
63410870062024	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	1,707,480	28.6.2024	5.7.2024
63510870062024	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	2,079,890	28.6.2024	9.7.2024
47910170092024	Reparti Ushtarak Nr.1001 Tirane	23,404,982	28.6.2024	2.7.2024
12321020042024	Agjencia e Sherbimeve Publike Berat	342,624	1.7.2024	2.7.2024
55410170312024	Reparti Ushtarak Nr.2001 Durres	579,587	1.7.2024	2.7.2024
375521010012024	Bashkia Tirana	138,367,858	23.8.2024	11.9.2024
11710121122024	Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit	6,900	23.8.2024	2.9.2024
78621310012024	Bashkia Mallakastër	209,252	27.8.2024	3.9.2024

70810870062024	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	18,224,736	27.8.2024	12.9.2024
12410160992024	Departamenti per Kufirin dhe Migracionin	210,848	27.8.2024	2.9.2024
26910131352024	Shtëp.Fëm.Shkoll. Tiranë	114,342	11.11.2024	5.12.2024
66310130012024	Aparati i Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	986,406	15.11.2024	17.12.2024
86810870062024	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	1,310,735	15.11.2024	2.12.2024
20710131192024	Shërbimi Kombëtar i Urgjencës	769,980	19.11.2024	12.12.2024
136810140012024	Aparati Ministrise se Drejtesise	405,316	19.11.2024	2.12.2024
87410870062024	Agjencia Kombetare e Shoqerise se Informacionit	169,967,023	20.11.2024	2.12.2024

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Në këtë kuadër, konstatohet se për rastet e kampionuara më sipër janë procesuar transaksione në datat e ndërmjetme të datës së regjistrimit të transaksioneve në sistem dhe datës së ekzekutimit në sistem, çka përcakton devijim në parimin hyrje e parë, dalje e parë sipas përcaktimeve në Udhëzimin Standard të Zbatimit të Buxhetit, duke ndikuar potencialisht edhe në mirëmenaxhimin e likuiditetit, buxhetimin e saktë dhe mirëmenaxhimin e fondeve në dispozicion për kryerjen e pagesave.

Tabela 3.1.31: Kryqëzimi i momentit të regjistrimit dhe ekzekutimit të pagesës për buxhetin e vitit 2024

Në 000/Lekë

Muaji	2024												2025	Total
	Jan	Shk	Mar	Pri	Maj	Qer	Korr	Gush	Shta	Tet	Nën	Dhj	Jan	
Jan	933,532	140,743	221											1,074,496
Shk		4,289,785	1,204,582		513									5,494,879
Mar			6,660,233	1,388,051	242									8,048,527
Pri				12,661,659	1,620,184	40								14,281,883
Maj					11,660,960	720,530	3,800	976						12,386,267
Qer						10,217,163	847,417	7						11,064,586
Korr							10,190,123	1,449,425	422	2,917		12		11,642,898
Gush								12,072,767	728,470	1,185				12,802,422
Shta									9,065,052	1,558,611				10,623,663
Tet										11,912,531	682,435	10		12,594,976
Nën											12,532,020	1,642,450		14,174,471
Tet												22,187,353	6,246,999	28,434,353
Dhj													41,012,311	41,012,311
Total	933,532	4,430,527	7,865,037	14,049,711	13,281,899	10,937,733	11,041,340	13,523,175	9,793,944	13,475,244	13,214,455	23,829,825	47,259,310	183,635,731

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Nga testimet në llogaritë 602, 230 dhe 231, u konstatuan 164 raste me diferenca kohore negative ku data e urdhër-shpenzimit rezulton më e hershme se data e faturës, devijim ky nga rrjedha standarde e procesit.

Sa i përket afateve ligjore, u identifikuan 31,315 fatura të regjistruara në sistem përtej afatit 30-ditor (neni 7 i ligjit nr. 48/2014 dhe nenet 52/61 të ligjit nr. 9936/2008), si dhe 67 raste pagesash pas afatit 30-ditor nga regjistrimi i faturës. U evidentuan, gjithashtu, pagesa të shpejtuara menjëherë pas regjistrimit të kontratave dhe/ose brenda 0–10 ditësh nga urdhër-prokurimi, si dhe 55 projekte për të cilat pagesa është kryer në afate tepër të shkurtra pas lidhjes së kontratës. Këto problematika tregojnë formalitet në përdorimin e modulit të kontratave në SIFQ, anashkalim të kontrolleve të brendshme dhe risk për parafinancim.

Respektimi i afateve të regjistrimit të angazhimeve rezulton i mangët: në vitin 2024 janë regjistruar me vonesë 7,868 kontrata (tejkallim i afatit 5-ditor të nenit 40 të ligjit nr. 9936/2008), me shpërndarje të gjerë në njësi qendrore dhe vendore. Po ashtu, në kundërshtim me nenin 51 të të njëjtit ligj janë lidhur 2,501 kontrata në vlerë 18.17 miliard lekë për vitin 2024 dhe vlerë totale angazhimi 72.39 miliard lekë. Nga kryqëzimi i të dhënave të kërkesë-blerjeve dhe urdhër-blerjeve rezultuan raste ku prokurimi fizik dhe/ose kontrata paraprijnë regjistrimin e urdhër-prokurimit në SIFQ, ose ku mungon data e kontratës, duke treguar se funksioni i bllokimit paraprak të fondeve në SIFQ nuk është përdorur sipas qëllimit.

Një tjetër gjetje me ndikim fiskal është përdorimi i buxhetit 2024 për të shlyer fatura të viteve 2007–2023 në shumën totale rreth 10.59 miliard lekë (rreth 8.39 miliard lekë investime dhe 2.20 miliard lekë shpenzime operative/vendime gjyqësore). Kjo bie ndesh me metodën e njohjes së shpenzimeve sipas nenit 61 të ligjit nr. 9936/2008 dhe çon në mbivlerësim të treguesve të vitit 2024. U konstatua gjithashtu përqendrim i pagesave në dhjetor 2024 dhe janar 2025, çka rrit riskun e “mbylljeve” të sforcuara dhe shtrembërimeve sezonale në ekzekutim.

Praktika e pagesave pjesore të faturave bie ndesh me kërkesat për njohje të plotë të shpenzimit dhe likuidim brenda afatit ligjor. U evidentuan gjithashtu raste ku rishikimi/detajimi buxhetor është bërë saktësisht në masën e detyrimit të prapambetur.

Nga testimet mbi parimin FIFO (pika 180 e Udhëzimit nr. 9/2018) u evidentuan mospërputhje midis datës së regjistrimit dhe asaj të ekzekutimit të pagesës, edhe brenda të njëjtit muaj, me devijime nga rregulli “hyrje e parë, dalje e parë” dhe risk në menaxhimin ditor të limitit të arkës. Së fundi, nga moduli i regjistrimit të angazhimeve, u evidentuan projekte me plan-pagesa të spostuara në vitin e tretë dhe të katërt të angazhimit pa vlera angazhimi në dy vitet pararendëse, si dhe raste me shtyrje të shumës së angazhimit përtej tavanit 3-vjeçar të miratuar në ligjin e buxhetit. Në tërësi, u evidentuan mangësi në cilësinë e të dhënave, respektimin e afateve dhe përdorimin e kontrolleve të SIFQ, me ndikim në besueshmërinë e raportimit fiskal, disiplinën buxhetore dhe menaxhimin e risqeve.

Për problematikat e mësipërme, përgjegjësitë janë sipas Udhëzimit Standard të Zbatimit të Buxhetit nr. 9, datë 20.03.2018, “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar, (gjurma e auditimit për procedurat për shpërndarjet e fondeve buxhetore, gjurma e auditimit për procedurat e rishpërndarjes së fondeve buxhetore, gjurma standarde e auditimit për ekzekutimin e shpenzimeve) dhe përcaktimeve të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, ku përfshihen përgjegjësitë, detyrat dhe funksionet e Nëpunësve Zbatues dhe Nëpunësve Autorizues të Njërive të Qeverisjes së Përgjithshme, dhe rolit të Ministrisë së Financave dhe Këshillit të Ministrave.

Për sa trajtuar në raport, nga subjekti i audituar, përkatësisht z. B.B, znj. A.V, znj. M.P dhe znj. A.B, është paraqitur observacioni nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025, ku ndër të tjera janë shprehur objeksionet si më poshtë:

Pretendimi i subjektit:

- Në lidhje me paragrafin e Akt Konstatimit Nr. 9 (faqe 12) shprehem se ky konstatim nuk qëndron. Konkretisht, nga hetimi me zgjedhje rastësore kemi verifikuar në SIFQ tre raste nga tabela e paraqitur në Akt Konstatim, si më poshtë: dhe rezulton se data e kontratës respektive për kërkesë blerjen nuk është sikurse ajo në tabelë. Respektivisht: ARRSH: Kërkesë Blerja 1006054-2400060 “Ndërtimi aksi rrugor Elbasan-Paper Faza III” me datë fizike 03.10.2024 në SIFQ lidhet me kontratën nr. 1006054-240073 me datë fizike 13.12.2024 dhe jo me datë fizike 12.07.2024. Grupi i Auditit i referohet PO 1006054-2400060 ku data fizike është pikërisht 12.07.2024. ARRSH: Kërkesë Blerja 1006054-2400062 “Ndërtimi aksi rrugor Paper – Ura e Grykshit Faza II” me datë fizike 03.10.2024 në SIFQ lidhet me kontratën nr. 1006054-240074 me datë fizike 13.12.2024 dhe jo me datë fizike 05.08.2024. Grupi i Auditit i referohet PO 1006054-2400062 ku data fizike është pikërisht 05.08.2024. FSHZH: Kërkesë Blerja 1056001-2400090 “Ngritja e infrastruktures mbështetëse në funksion të kompleksit multi-funksional për zhvillimin e sektorëve të ndryshëm të motorizimit, Auto-Moto Park, në Bashkinë Elbasan Faza 2” me datë fizike 01.07.2024 në SIFQ lidhet me kontratën nr. 1056001-2400134 me datë fizike 23.09.2024 dhe jo me datë fizike 29.08.2023. Grupi i Auditit i referohet PO 1056001-240134 ku data fizike është pikërisht 29.08.2023. Edhe rekordet e tjera në tabelë kanë të njëjtin shpjegim.

- Në lidhje me paragrafin e Akt Konstatimit Nr. 9 në lidhje me kapitullin “Mbi respektimin e radhës së prioritetit të pagesave FIFO” (faqe 22), shprehem se në asnjë rast nuk është shkelur parimi FIFO gjatë ekzekutimit të pagesave buxhetore, për më tepër kur gjatë gjithë vitit 2024 gjendja e likuiditeteve ka qenë më se e mjaftueshme për përballimin pa zgjedhje të kryerjes së pagesave. Sikurse është sqaruar nga struktura përgjegjëse për thesarin edhe në auditimet e mëparshme, shkaqet e vonesave në pagesa për fatura të caktuara lidhen me shkaqe teknike të faturës në sistem lidhur me pagesën e saj, mungesë fondesh të vlefshme në plan thesari të planifikuar jo në mënyrë të mjaftueshme nga institucionet buxhetore për periudhën e pagesës, refuzim nga dega e thesarit për mungesë dokumentacioni, apo miratim i vonuar nga NZ apo NA e institucioneve “online” me SIFQ. Nga lista e pasqyruar nga grupi i auditimit në Akt Konstatim kemi dhënë më poshtë të faktuar nga sistemi shembuj të disa faturave me zgjedhje rastësore. Fatura 1010160042024 është regjistruar në datën 04.01.2024, miratuar në datën 04.01.2024 dhe paguar në datën 05.01.2024. Fatura 01110170012024 është regjistruar në datën 04.01.2024, miratuar në datën 05.01.2024, (data 06 dhe 07 kanë qenë fundjavë), paguar ditën e hënë, në datën 08.01.2024. Fatura 1921650012024 është regjistruar dhe miratuar ditën e premte, në datën 05.01.2024 dhe paguar ditën e hënë, në datën 08.01.2024. Fatura 110160562024 është regjistruar dhe miratuar ditën e shtunë, në datën 06.01.2024 dhe paguar ditën e hënë, në datën 08.01.2024 (gjatë muajit janar degët e thesarit kanë regjistruar dhe miratuar transaksione edhe në fundjavë për shkak të volumit të punës). Fatura 78621310012024 është regjistruar në datën 27.08.2024, miratuar në datën 27.08.2024, paguar në datën 28.08.2024, anuluar pagesa në datën 28.08.2024 dhe pas zgjidhjes së problematikës teknike me pagesën, është ekzekutuar në datën 03.09.2024. Fatura 66310130012024 është regjistruar nga institucioni “online” me SIFQ në datën 15.11.2024 dhe është miratuar nga NA e institucionit në datën 26.11.2024. Në datën 02.12.2024 është refuzuar nga dega e thesarit për mungesë dokumentacioni. Në datën 12.12.2024 është rifilluar përsëri me aprovimin nga NZ dhe NA e institucionit. Në datën 16.12.2024 është miratuar nga dega e thesarit dhe paguar në datën 17.12.2024. Fatura 11710121122024 është rregjistruar dhe miratuar nga dega e thesarit në 23.08.2024. Nuk ka patur fonde të vlefshme në plan thesari deri në datën 01.09.2024, ditë në të cilën këto fonde janë bërë të vlefshme nga planifikimi i institucionit dhe në datën 02.09.2024 është paguar. Fatura 86810870062024 është regjistruar nga institucioni “online” me SIFQ në datën 15.11.2024 dhe është miratuar nga NA e institucionit (AKSHI) në datën 26.11.2024, si dhe nga dega e thesarit Tiranë është miratuar në datën 27.11.2024. Datat 28-29-30 Nëntor dhe 01 Dhjetor 2024 kanë qenë ditë pushimi. Fatura është paguar në datën 02.12.2024.

- Në lidhje me diferencat e konstatuara midis datave të dokumentacionit justifikues të pagesës në SIFQ, përgjegjësat e degëve përkatëse të Thesarit konfirmojnë se ka raste të regjistrimit gabim nga specialistët (gabime njerëzore) për shkak të volumit të dokumentacionit në periudha të caktuara, ndërsa dokumentat origjinale të ngarkuar në AFMIS janë me data të rregullta. Rastet e tjera janë në përgjegjësi të NA/NZ së njësisë shpenzuese të qeverisjes qendrore dhe vendore. Degët e Thesarit i kanë konstatuar tek NPA, i cili ka kërkuar marrjen e masave në zbatim të legjislacionit në fuqi nga NA e ministrive të linjës/Institucioneve qendrore në varësi të të cilëve janë njësitë shpenzuese.

Qëndrimi i audituesve: Për sa më sipër, grupi i auditimit sqaron se:

- bazuar në testimin e kryer mes kërkesë-blerjeve dhe urdhër-blerjeve, grupi i auditimit ka kryqëzuar të dhënat referuar databazave të vendosura në dispozicion nga ju. Në rastet e cituara nga ana juaj, nuk paraqitet dokumentacion mbështetës vërtetues për datat e kontratave fizike, ndaj grupi i auditimit i qëndron testimit të kryer dhe rasteve të evidentuara në material.

- lidhur me respektimin e radhës së kryerjes së pagesave, grupi i auditimit i qëndron konstatimit të bërë që ka ardhur si rezultat i krahasimit të datave të gjeneruara nga SIFQ, ku për më tepër DPTH ka argumentuar se në disa prej rasteve arsyeja e vonës në pagesë ka qenë mospasja e fondeve disponibël nga njësia përkatëse.

- lidhur me me diferencat e konstatuara midis datave të dokumentacionit justifikues të pagesës në SIFQ, observacioni qëndron në të njëjtën linjë me konstatimet e grupit të auditimit, pasi nuk kundërshtohet gjetja në thelb, por paraqiten masat e marra nga NPA.

Për sa trajtuar në raport, nga subjekti i audituar, përkatësisht z. R.P, është paraqitur observacioni nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025, ku ndër të tjera janë shprehur objeksionet si më poshtë:

Pretendimi i subjektit:

- Në lidhje me akt-konstatimin në faqet 13-14 se ekzistojnë projekte me angazhim buxhetor në vitin 3 vlerësojmë se nuk është përgjegjësi e DMIP. Është nën përgjegjësinë e Autoriteteve Kontraktore të cilët monitorojnë edhe zbatimin e kontratës dhe kanë dijeni të plotë mbi ecurinë fizike të projekteve. Nga ana jonë të gjitha projektet e reja që çelen respektojnë parashikimin e pikës 11 të VKM 887/2022 e ndryshuar mbi angazhimet shumëvjeçare. Për këtë qëllim kemi ndërmarrë edhe masa të mëtejshme në udhëzimin e zbatimit të vitit 2025 në mënyrë që të mos krijohen detyrime të prapambetura, të mos lejohet hapja e projekteve të reja gjatë vitit dhe të mos vonohet përfundimi i projekteve. Në takimet e zhvilluara është bërë e ditur që çelja e projekteve duke mos respektuar këtë përcaktim lidhet me projekte të cilat janë çelur përgjatë vitit 2023 për të cilat VKM-ja ka bërë përjashtime dhe MF nuk ka një mekanizëm që të detyrojë institucionet për të detajuar më shumë fonde se kërkesa e përcjellë nga ata. Në vijim kjo problematikë është e zgjidhur me ndryshimet e mësipërme.

- Në lidhje me konstatimin se detyrimet e prapambetura duhet të njihen si investime në vitin që ato kanë ndodhur pavarësisht nga momenti i pagesës bëjme me dije se njohja e shpenzimit në momentin që ka ndodhur bëhet për efekte kontabiliteti, ndërkohë që nga ana jonë shpenzimet për investime janë raportuar për efekt plani buxhetor dhe fakti referuar tavaneve buxhetore ligjore. Neni 61 i LOB i cituar në aktkonstatimin tuaj ka të bëjë me kontabilizimin dhe regjistrimin e shpenzimeve dhe të ardhurave.

Qëndrimi i audituesve: Për sa më sipër, grupi i auditimit sqaron se:

- observacioni juaj qëndron në të njëjtën linjë me konstatimet e grupit të auditimit dhe nuk kundërshton thelbësisht gjetjen, por argumenton përgjegjësinë e DMP-së referuar kësaj situate.

- lidhur me testimet e kryera mbi shlyerjen e detyrimeve, grupi i auditimit sqaron se në thelb duke qenë se ligji parashikon se shpenzimet njihen në momentin e ndodhjes pavarësisht momentit të pagesës, këto pagesa sjellin si pasojë mbivlerësimin e treguesve përkatës, duke pasur parasysh klasifikimin e llogarive ekonomike që përdoren për raportimin e treguesve të konsoliduar fiskalë për vitin 2024.

Për sa trajtuar në këtë pjesë të Raportit Përfundimtar të Auditimit, nga Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit është paraqitur observacioni **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025**, ku janë paraqitur kundërshtitë si më poshtë:

Pretendimi i subjektit:

- lidhur me rekomandimin 47.1, vlerësojmë se detyrimet e prapambetura të cilat janë krijuar duhet të likujdohen, por njëkohësisht nga ana jonë monitorohet në mënyrë të vazhdueshme për të mos krijuar detyrime të prapambetura duke mos çelur projekte të reja. Njëkohësisht nga ana jonë janë marrë masa që nëpërmjet AN-ve të miratuara të likujdohen detyrimet që janë krijuar. Në këto kushte, do të bëhet verifikimi i plotë i të gjitha rasteve të krijimit të detyrimeve, si dhe janë marrë masa që në VKM e re të procedurave të menaxhimit të investimeve institucionet ti raportojnë këto detyrime të detajuara me kodet përkatëse të investimit dhe të argumentura me arsyet e krijimit të detyrimit të prapambetur. Gjithashtu ndryshimet në udhëzimin vjetor të zbatimit të buxhetit të vitit 2025, formularët e rialokimeve kanë ndryshuar duke i përmirësuar. Në lidhje me konstatimin se detyrimet e prapambetura duhet të njihen si investime në vitin që ato kanë ndodhur pavarësisht nga momenti i pagesës bëjme me dije se njohja e shpenzimit në momentin që ka ndodhur bëhet për efekte kontabiliteti, ndërkohë që nga ana jonë shpenzimet për investime janë raportuar për efekt plani buxhetor dhe fakti referuar tavaneve buxhetore ligjore. Neni 61 i LOB i cituar në aktkonstatimin tuaj ka të bëjë me kontabilizimin dhe regjistrimin e shpenzimeve dhe të ardhurave. Në lidhje me rekomandimin Ministria e Financave do të vlerësojë rast pas rasti cdo detyrim të prapambetur të krijuar dhe do të referojë strukturat përkatëse për përgjegjësitë.

- Lidhur me gjetjen nr. 51 se ekzistojnë projekte me angazhim buxhetor në vitin 3 vlerësojmë se nuk është përgjegjësi e DMIP. Është nën përgjegjësinë e Autoriteteve Kontraktore të cilët monitorojnë edhe zbatimin e kontratës dhe kanë dijeni të plotë mbi ecurinë fizike të projekteve. Nga ana jonë të gjitha projektet e reja që çelen respektojnë parashikimin e pikës 11 të VKM 887/2022 e ndryshuar mbi angazhimet shumëvjeçare. Për këtë qëllim kemi ndërmarrë edhe masa të mëtejshme në udhëzimin e zbatimit të vitit 2025 në mënyrë që të mos krijohen detyrime të prapambetura, të mos lejohet hapja e projekteve të reja gjatë vitit dhe të mos vonohet përfundimi i projekteve. Në takimet e zhvilluara është bërë e ditur që çelja e projekteve duke mos respektuar këtë përcaktim lidhet me projekte të cilat janë çelur përgjatë vitit 2023 për të cilat VKM-ja ka bërë përjashtime dhe MF nuk ka një mekanizëm që të detyrojë institucionet për të detajuar më shumë fonde se kërkesa e përcejlle nga ata. Në vijim kjo problematikë është e zgjidhur me ndryshimet e mësipërme.

- lidhur me gjetjen nr. 52 se janë detajuar fonde për kontrata të periudhave të mëparshme apo se ka afate shumë të ngushta mes kontratave dhe urdhërshpenzimeve vlerësojmë se kjo është përgjegjësi e Autoriteteve Kontraktore të cilët kanë përgjegjësinë rast pas rasti. Ndërkohë në lidhje me pagesën e detyrimeve kontraktore të shtetit me operatorët vlerësojmë se detyrimi i krijuar duhet të likujdohet pasi mund të shkaktojë penalitete etj, por nga ana tjetër Autoritetet Kontraktore duhet të marrin përgjegjësinë për hetimin dhe inspektimin e rasteve të identifikuara.

Qëndrimi i audituesve:

- në këtë pjesë të observacionit, subjekti është shprehur se do të vlerësojë rast pas rasti detyrimet e prapambetura të krijuara dhe do të referojë në strukturat përkatëse për përgjegjësitë, për sa shprehet grupi i auditimit.

- lidhur me gjetjen nr. 51, subjekti nuk ka kundërshtuar thelbësisht gjetjen, por ka evidentuar masat e ndërmarra si dhe përgjegjësinë e AK, ndaj gjetja e grupit të auditimit nuk ndryshon.

- lidhur me gjetjen nr. 52, sërish subjekti ka evidentuar përgjegjësinë e AK-ve, për detajimin e fondeve për kontrata, ndaj gjetja e grupit të auditimit nuk ndryshon në masat që duhet të ndërmarrë MF, si autoritet shtetëror lidhur me këtë problematikë.

2.3.2. Saktësia e veprimeve mbyllëse për raportimin në treguesit fiskalë dhe paraqitja në pasqyrat financiare të konsoliduara të shtetit

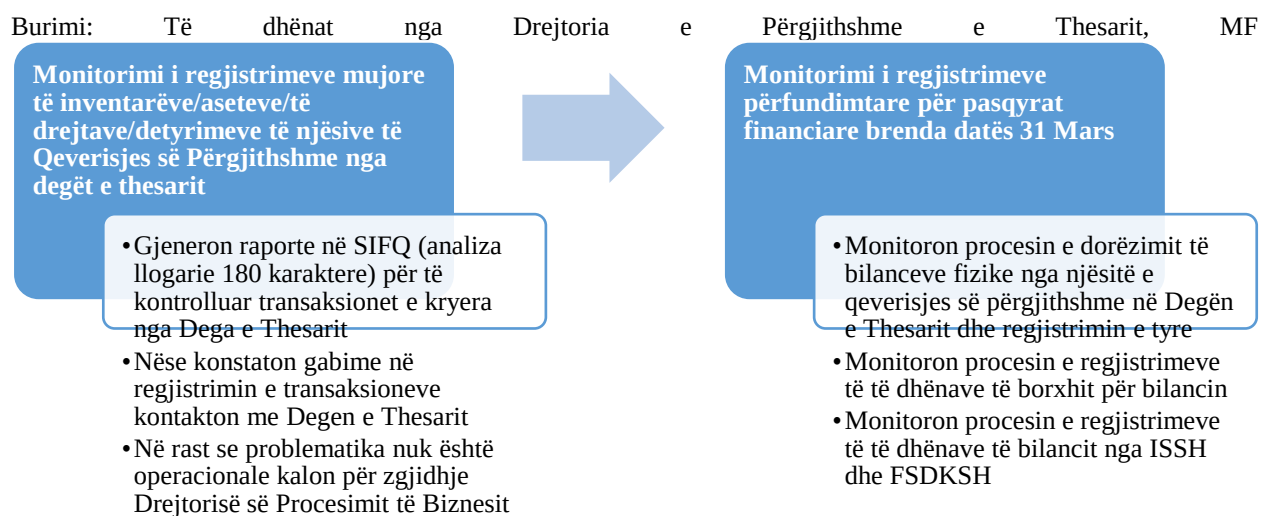
Në zbatim të këtij drejtimi të auditimit, u shqyrtua dokumentacioni si më poshtë për periudhën 01.01.2024-31.12.2024:

- Të dhëna/databaza nga Sistemi Informatik Financiar i Qeverisë ku përfshihen pagesa për efekt të vitit buxhetor 2024 si dhe pagesa deri më 31.03.2025;
- Të dhëna përmbledhëse lidhur me dorëzimin e pasqyrave financiare nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme;
- Raporti i Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë “Mbi zbatimin e buxhetit të shtetit për vitin buxhetor 2024”;
- Raporti i llogarive sipas treguesve fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar;
- Rregullore, udhëzime për procedurat e mbylljes së pasqyrave financiare nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Nga shqyrtimi i dokumentacionit të sipërcituar konstatohet se:

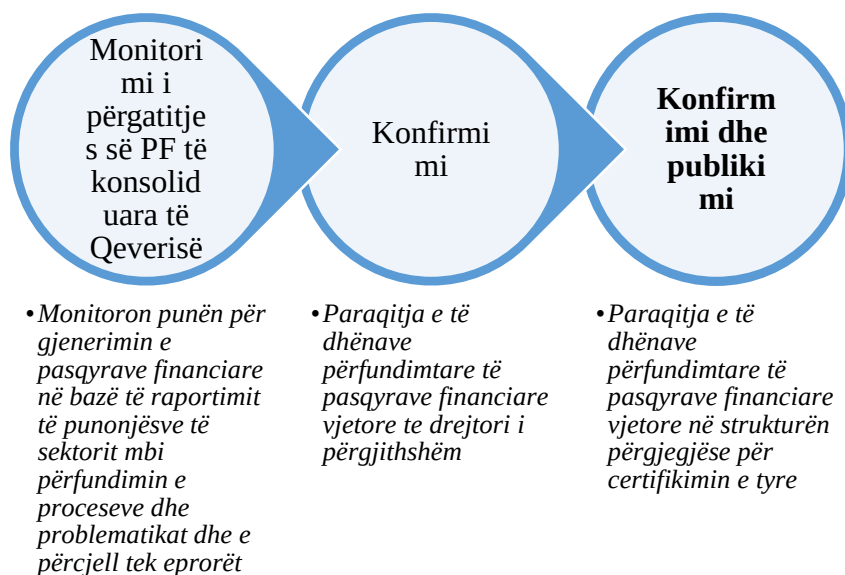
Referuar përgatitjes së pasqyrave financiare të konsoliduara, fazat nëpër të cilat kalon ky proces përcaktohen në figurat e mëposhtme, sipas shpjegimeve të dhëna nga sektori i raportimit financiar në Drejtorinë e Përgjithshme të Thesarit.

Figura 3.2.1: Detyrat teknike sipas procedurave të ndjekura të punës

. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Figura 3.2.2: Përgatitja e pasqyrave financiare të konsoliduara të Qeverisë përmes kryerjes së mbylljeve vjetore nëpërmjet “mass allocations”

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Bazuar në procedurën e ndjekur dhe në kuadrin legjislativ, përkatësisht në ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, Kreu VII, neni 61 përcakton se “Ministri i Financave është përgjegjës për krijimin e sistemit të kontabilitetit, i detyrueshëm për të gjitha njësitë e qeverisjes së përgjithshme, në përputhje me standardet ndërkombëtare të pranuar. ... Sistemi i thesarit mban kontabilitetin e shtetit dhe është pjesë e kontabilitetit publik. Ai është përgjegjës për mbajtjen e llogarive të shtetit dhe përgatitjen e raporteve periodike dhe vjetore të zbatimit të buxhetit. ... Nëpunësi i parë autorizues dhe nëpunësit autorizues të njësive të qeverisjes së përgjithshme përgjigjen për funksionimin e sistemit të kontabilitetit, në përputhje me këtë ligj dhe aktet e tjera në zbatim të tij dhe me udhëzimet e Ministrit të Financave. Metoda e shpenzimeve dhe e të ardhurave, për qëllim të këtij ligji, ka të bëjë me:

- njohjen e shpenzimeve korrente dhe kapitale të vitit buxhetor në çastin e ndodhjes së tyre, pavarësisht nga data e pagesës;
- njohjen e të ardhurave tatimore, jotatimore, përfshirë edhe të ardhurat nga shitja e aktiveve, në çastin e arkëtimit të tyre.”

Në nenin 62 të po këtij ligji, citohet se “Nëpunësit autorizues të njësive të qeverisjes së përgjithshme finalizojnë dhe konfirmojnë përfundimisht me nëpunësin e parë autorizues pasqyrat financiare vjetore të buxhetit, brenda datës 31 mars.” Në këtë kuadër, sistemi i thesarit është përgjegjës për mbajtjen e llogarive të shtetit, përgatitjen e raporteve periodike dhe vjetore mbi zbatimin e buxhetit, si dhe hartimin e pasqyrave financiare vjetore të njësive të qeverisjes së përgjithshme.

Për më tepër, në rast të mospërmblidhjes së detyrimit për mbylljen e vitit buxhetor dhe nxjerrjen e llogarive vjetore të buxhetit, neni 71 i ligjit parashikon se “Kur nëpunësi autorizues dhe/ose nëpunësi zbatues i njësive të qeverisjes së përgjithshme nuk përmbushin detyrimet në kundërshtim me nenin 62 të këtij ligji, ata dënohen nga nëpunësi i parë autorizues me masë administrative ose me gjobë në masën 1 deri në 3 paga mujore.”

Referuar Udhëzimit nr. 8, datë 09.03.2018, “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme” i ndryshuar, parashikohet

detyrimi për depozitim të pasqyrave financiare vjetore nga njësi të ndryshme të qeverisjes. Konkretisht, në pikat 117, 118 dhe 119 të këtij udhëzimi përcaktohet se njësitë e qeverisjes qendrore, njësitë e qeverisjes vendore, si dhe njësitë e menaxhimit apo zbatimit të projekteve dhe marrëveshjeve me donatorë të huaj, janë të detyruara të depozitojnë pasqyrat financiare vjetore për vitin ushtrimor të mbyllur brenda muajit mars të vitit pasardhës.

Sipas pikës 120, muaji prill i vitit pasardhës përcaktohet si afati për hartimin e përmbledhjes së konsoliduar të pasqyrave financiare vjetore nga ministritë dhe institucionet e tjera qendrore, për të gjitha institucionet ose njësitë vartëse të tyre. Ndërkohë, pika 121 përcakton se për ministritë dhe institucionet qendrore që nuk kanë në varësi institucione ose njësi shpenzuese me kontabilitet të veçantë, afati për dorëzimin e pasqyrave financiare është muaji mars i vitit pasardhës.

Sa i përket këshillave të qarqeve, afati për hartimin e përmbledhjes së konsoliduar të pasqyrave financiare vjetore të njësive vendore brenda juridiksionit të tyre është muaji prill i vitit pasardhës. Drejtoria e Operacioneve të Thesarit në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, në përputhje me pikën 123 të Udhëzimit nr. 8, datë 09.03.2018, ka detyrimin të hartojë dhe përmbledhë, brenda muajit maj të vitit pasardhës për vitin ushtrimor të mbyllur, raportin mbi lëvizjet dhe gjendjen e stokut të llogarive të tjera speciale të hapura në Bankën e Shqipërisë në emër të shtetit shqiptar. Ky raport përfshin gjithashtu informacion mbi asetet financiare, rezervën valutore të qeverisë, si dhe elementë të tjerë pasurorë që përbëjnë pjesë të bilancit të shtetit shqiptar.

Ndërkohë, Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit dhe Borxhit Publik në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, sipas pikës 124 të udhëzimit, ka për detyrë të hartojë, përmbledhë dhe dorëzojë pranë Drejtorisë së Operacioneve të Thesarit, brenda muajit maj të vitit pasardhës, raportet mbi borxhin e jashtëm të qeverisë për vitin ushtrimor të mbyllur. Më tej, sipas pikës 125 të po këtij udhëzimi, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit është përgjegjëse për hartimin e pasqyrave financiare përmbledhëse të konsoliduara të qeverisjes së përgjithshme, si në nivel qendror ashtu edhe vendor, brenda muajit qershor të vitit pasardhës për vitin ushtrimor të mbyllur.

Sipas informacionit dhe dokumentacionit të dorëzuar nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit (DPTH) dhe pas shqyrtimit nga grupi i auditimit, rezulton se disa njësi nuk kanë dorëzuar në kohë pasqyrat e tyre financiare individuale. Si pasojë, këto pasqyra nuk janë pasqyruar në kohë në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë, duke mosvijuar normalisht ndjekjen e procedurave të konfirmimit me degët e thesarit dhe të procesit të konsolidimit. Mospërmbushja ose vonesa në dorëzimin e pasqyrave financiare shkakton problematika në lidhje me respektimin e afateve të përcaktuara dhe cilësinë e produktit përfundimtar (pasqyrat financiare të konsoliduara).

Në këtë kuadër, konstatohet se institucionet e përfshira në tabelën bashkëlidhur nuk kanë respektuar kërkesat e nenit 62, “Përgatitja e llogarive vjetore të buxhetit”, të Ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, si dhe përcaktimet përkatëse të sipërcituara të Udhëzimit nr. 8, datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”. Institucionet të cilat kanë dorëzuar me vonesë/ nuk kanë dorëzuar pasqyrat financiare vjetore 2024 pranë Degëve të Thesarit rezultojnë në vijim. Nga DPTH janë dërguar shkresat për tërheqje vëmendje mbi mosparaqitjen e këtyre pasqyrave financiare në vijim të njoftimit nga Degët e Thesarit për secilin prej 43 institucioneve/njësive.

Tabela 3.2.1: Institucione të cilat kanë dorëzuar me vonesë/nuk kanë dorëzuar pasqyrat financiare vjetore përkatëse në Degët e Thesarit

Nr	Dega e Thesarit	Përshkrimi	Statusi	Shkresë për tërheqje vëmendje mbi mosparaqitjen e pasqyrave financiare të vitit 2024
1	Berat	Shoqëria Rajonale Ujësjellës Kanalizime Berat SHA	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6684/1 prot., datë 24.04.2025
2	Dibër	Shoqëria Rajonale Ujësjellës Kanalizime Dibër SHA	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6736 prot., datë 17.04.2025
3	Dibër	Klubi Shumësportësh Korabi	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6735 prot., datë 17.04.2025
4	Durrës	Shoqëria Rajonale Ujësjellës Kanalizime Durrës SHA	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6732 prot., datë 17.04.2025
5	Elbasan	Shoqëria Rajonale Ujësjellës Kanalizime Elbasan SHA	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6737 prot., datë 17.04.2025
6	Elbasan	Gjykata Elbasan	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6730 prot., datë 17.04.2025
7	Fier	Shoqëria Rajonale Ujësjellës Kanalizime Fier SHA	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6608/1 prot., datë 22.04.2025
8	Korçë	Bashkia Pustec	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6540 prot., datë 14.04.2025
9	Korçë	Shoqëria Rajonale Ujësjellës Kanalizime Korçë SHA	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6537 prot., datë 14.04.2025
10	Korçë	Shtëpia e Foshnjës "Lulet e Vogla"	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6536 prot., datë 14.04.2025
11	Korçë	Shoqata Rajonale e Menaxhimit të Mbetjeve Korçë	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6535 prot., datë 14.04.2025
12	Krujë	IEVP Fushë Krujë	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6541 prot., datë 14.04.2025
13	Krujë	Klubi Sportiv Iliria	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6534 prot., datë 14.04.2025
14	Krujë	Klubi Sportiv Kastrioti	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6533 prot., datë 14.04.2025
15	Shkodër	Shoqëria Rajonale Ujësjellës Kanalizime Shkodër SHA	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6733 prot., datë 17.04.2025
16	Shkodër	Bashkia Vau Dejës	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6734 prot., datë 17.04.2025
17	Shkodër	Shkolla e Mesme Profesionale Pyjore Kol Margjini	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6731 prot., datë 17.04.2025
18	Tiranë	Federata Shqiptare e Snookerit	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/3 prot., datë 22.04.2025
19	Tiranë	PIU Global Fund	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/2 prot., datë 22.04.2025
20	Tiranë	Qendra e Shërbimeve Arsimore	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/1 prot., datë 22.04.2025
21	Tiranë	Aparati Drejtorial e Përgjithshme e Doganave	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/4 prot., datë 22.04.2025
22	Tiranë	Aparati Ministria për Europën dhe Punët e Jashtme	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/5 prot., datë 22.04.2025
23	Tiranë	Përfaqësitë Diplomatike	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/14 prot., datë 22.04.2025
24	Tiranë	Ajencia e Ofrit të Shërbimeve Publike të Integruara (ADISA)	Nuk ka dorëzuar PF	
25	Tiranë	Ajencia Shtetërore për Start-Up	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/7 prot., datë 22.04.2025
26	Tiranë	Komiteti Shqiptar i Birësimit	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/6 prot., datë 22.04.2025
27	Tiranë	Shoqëria Rajonale Ujësjellës Kanalizime Kamëz SHA	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/2 prot., datë 22.04.2025
28	Tiranë	Shërbimi i Kontrollit të Brendshëm të Burgjeve	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/8 prot., datë 22.04.2025
29	Tiranë	Ajencia Kombëtare e Burimeve Natyrore	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/1 prot., datë 22.04.2025
30	Tiranë	Albbakër SHA	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/10 prot., datë 22.04.2025
31	Tiranë	Albkrom SHA	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/9 prot., datë 22.04.2025
32	Tiranë	Albminiera SHA	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 6555/3 prot., datë 22.04.2025
33	Tiranë	Drejtorial Rajonale e Trashëgimisë Kulturore	Me vonesë	-
34	Tiranë	Reparti Ushtarak nr. 1040 Tiranë	Me vonesë	-
35	Tiranë	Aparati Ministria e Arsimit dhe Sporteve	Me vonesë	-
36	Tiranë	Instituti i Nxënësve që nuk shikojnë	Me vonesë	-
37	Tiranë	Fakulteti i Ekonomisë UT	Me vonesë	-
38	Tiranë	Drejtorial e Shërbimeve Qeveritare	Me vonesë	-
39	Tiranë	Ajencia e Trajtimit të Koncesioneve	Me vonesë	-
40	Tiranë	Enti Kombëtar i Banesave	Me vonesë	-
41	Tiranë	Qendra Kombëtare e Kinematografisë	Me vonesë	-
42	Tiranë	Komisioni i Pavarur i Kualifikimit	Me vonesë	-
43	Tiranë	Komiteti Olimpik Kombëtar Shqiptar	Me vonesë	-

Burimi: Drejtorial e Përgjithshme e Thesarit, MFE. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Referuar dokumentacionit të vendosur në dispozicion, DPTH ka kryer lajmërimet për kryerjen dhe përfundimin e procesit të depozitimit të pasqyrave financiare në degët e thesarit përkatëse për këto njësi.

Ndërsa, sa i takon dorëzimit të pasqyrave financiare të konsoliduara/ përmbledhëseve të konsoliduara pranë DPTH për vitin 2024, bazuar në Udhëzimin e MF nr. 5, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në Udhëzimin e Ministrit të Financave dhe të Ekonomisë nr. 8, datë 09.03.2018”, rezulton se 47 institucione, përkatësisht 5 ministri linje, 6 këshilla qarku dhe 36 bashki kanë dorëzuar me vonesë përmbledhëset/PF të konsoliduara, pas dërgimit të shkresës së tërheqjes së vëmendjes nga DPTH. Ndërsa, 25 institucione nuk kanë dorëzuar këto përmbledhëse/ PF të konsoliduara, përkatësisht 1 ministri linje, 2 këshilla qarku dhe 22 bashki.

Tabela 3.2.2: Institucione që kanë dorëzuar me vonesë/ nuk kanë dorëzuar përmbledhëset/ PF të konsoliduara për vitin 2024

Nr	Përshkrimi	Statusi	Shkresë për tërheqje vëmendje mbi mosparaqitjen e pasqyrave financiare të vitit 2024
Njësi të Qeverisjes së Përgjithshme (Ministri Linje)			
1	Ministria e Mbrojtjes	Me vonesë	Shkresa nr. 7545 prot., datë 08.05.2025
2	Ministria e Arsimit dhe Sportit	Me vonesë	Shkresa nr. 7549 prot., datë 08.05.2025
3	Ministria e Brendshme	Me vonesë	Shkresa nr. 7546 prot., datë 08.05.2025
4	Ministria e Ekonomisë, Kultures dhe Inovacionit	Me vonesë	Shkresa nr. 7548 prot., datë 08.05.2025
5	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit	Me vonesë	Shkresa nr. 7547 prot., datë 08.05.2025
6	Ministria për Europen dhe Punët e Jashtme	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 7550 prot., datë 08.05.2025
Njësi të Vetëqeverisjes Vendore (Këshilla Qarku)			
7	Keshilli i Qarkut Tirane	Me vonesë	Shkresa nr. 7976 prot., datë 19.05.2025
8	Keshilli i Qarkut Vlore	Me vonesë	Shkresa nr. 8065 prot., datë 19.05.2025
9	Keshilli i Qarkut Shkoder	Me vonesë	Shkresa nr. 8067 prot., datë 19.05.2025
10	Keshilli i Qarkut Lezhe	Me vonesë	Shkresa nr. 8068 prot., datë 19.05.2025
11	Keshilli i Qarkut Berat	Me vonesë	Shkresa nr. 8070 prot., datë 19.05.2025
12	Keshilli i Qarkut Gjirokastrë	Me vonesë	Shkresa nr. 8069 prot., datë 19.05.2025
13	Keshilli i Qarkut Diber	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 7977 prot., datë 19.05.2025
14	Keshilli i Qarkut Kukes	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8066 prot., datë 19.05.2025
Njësi të Vetëqeverisjes Vendore (Bashki)			
15	Belsh	Me vonesë	Shkresa nr. 8176 prot., datë 20.05.2025
16	Bulqizë	Me vonesë	Shkresa nr. 8177 prot., datë 20.05.2025
17	Cërrik	Me vonesë	Shkresa nr. 8200 prot., datë 21.05.2025
18	Delvinë	Me vonesë	Shkresa nr. 8199 prot., datë 21.05.2025
19	Devoll	Me vonesë	Shkresa nr. 8124 prot., datë 20.05.2025
20	Divjakë	Me vonesë	Shkresa nr. 8126 prot., datë 20.05.2025
21	Dropull	Me vonesë	Shkresa nr. 8127 prot., datë 20.05.2025
22	Durrës	Me vonesë	Shkresa nr. 8128 prot., datë 20.05.2025
23	Fier	Me vonesë	Shkresa nr. 8178 prot., datë 20.05.2025
24	Finiq	Me vonesë	Shkresa nr. 8171 prot., datë 20.05.2025
25	Fushë Arrëz	Me vonesë	Shkresa nr. 8172 prot., datë 20.05.2025
26	Has	Me vonesë	Shkresa nr. 8116 prot., datë 20.05.2025
27	Kamëz	Me vonesë	Shkresa nr. 8118 prot., datë 20.05.2025
28	Këlcyrë	Me vonesë	Shkresa nr. 8174 prot., datë 20.05.2025
29	Klos	Me vonesë	Shkresa nr. 8175 prot., datë 20.05.2025
30	Kolonjë	Me vonesë	Shkresa nr. 8096 prot., datë 20.05.2025
31	Krujë	Me vonesë	Shkresa nr. 8098 prot., datë 20.05.2025
32	Kuçovë	Me vonesë	Shkresa nr. 8108 prot., datë 20.05.2025
33	Kurbën	Me vonesë	Shkresa nr. 8110 prot., datë 20.05.2025
34	Lezhë	Me vonesë	Shkresa nr. 8111 prot., datë 20.05.2025
35	Libohovë	Me vonesë	Shkresa nr. 8093 prot., datë 20.05.2025
36	Librazhd	Me vonesë	Shkresa nr. 8170 prot., datë 20.05.2025
37	Malësi e Madhe	Me vonesë	Shkresa nr. 8119 prot., datë 20.05.2025
38	Mallakastër	Me vonesë	Shkresa nr. 8121 prot., datë 20.05.2025
39	Mat	Me vonesë	Shkresa nr. 8122 prot., datë 20.05.2025
40	Memaliaj	Me vonesë	Shkresa nr. 8123 prot., datë 20.05.2025
41	Patos	Me vonesë	Shkresa nr. 8113 prot., datë 20.05.2025
42	Peqin	Me vonesë	Shkresa nr. 7984 prot., datë 19.05.2025
43	Poliçan	Me vonesë	Shkresa nr. 7979 prot., datë 19.05.2025
44	Rrogozhinë	Me vonesë	Shkresa nr. 8088 prot., datë 20.05.2025
45	Sarandë	Me vonesë	Shkresa nr. 7978 prot., datë 19.05.2025
46	Selenicë	Me vonesë	Shkresa nr. 8089 prot., datë 20.05.2025
47	Tiranë	Me vonesë	Shkresa nr. 8094 prot., datë 20.05.2025
48	Tropojë	Me vonesë	Shkresa nr. 7975 prot., datë 19.05.2025
49	Pogradec	Me vonesë	Shkresa nr. 7983 prot., datë 19.05.2025
50	Dimal	Me vonesë	Shkresa nr. 8071 prot., datë 19.05.2025
51	Berat	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8201 prot., datë 21.05.2025
52	Dibër	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8125 prot., datë 20.05.2025
53	Elbasan	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8129 prot., datë 20.05.2025
54	Gjirokastrë	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8114 prot., datë 20.05.2025
55	Gramsh	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8115 prot., datë 20.05.2025
56	Himarë	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8117 prot., datë 20.05.2025
57	Kavajë	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8173 prot., datë 20.05.2025
58	Konispol	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8097 prot., datë 20.05.2025
59	Vau i Dejës	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8072 prot., datë 19.05.2025
60	Kukës	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8109 prot., datë 20.05.2025

61	Lushnje	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 7975 prot., datë 19.05.2025
62	Maliq	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8120 prot., datë 20.05.2025
63	Mirditë	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8112 prot., datë 20.05.2025
64	Përmet	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 7982 prot., datë 19.05.2025
65	Vlorë	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8063 prot., datë 19.05.2025
66	Pukë	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 7980 prot., datë 19.05.2025
67	Pustec	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 7981 prot., datë 19.05.2025
68	Roskovec	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8095 prot., datë 20.05.2025
69	Shijak	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8090 prot., datë 20.05.2025
70	Vorë	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8064 prot., datë 19.05.2025
71	Skrapar	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8091 prot., datë 20.05.2025
72	Tepelenë	Nuk ka dorëzuar PF	Shkresa nr. 8092 prot., datë 20.05.2025

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Nga të dhënat e analizës së mësipërme, evidentohet se masivisht Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore (NJVV) paraqesin problematika në dorëzimin në kohë të Pasqyrave Financiare/ përmbledhëseve të konsoliduaravjetore. Më konkretisht, nga 12 Këshilla të Qarqeve në rang vendi, 8 prej tyre, ose rreth 67%, kanë paraqitur vonesa ose mangësi në dorëzimin e PF/ përmbledhësve të konsoliduara. Situata paraqitet edhe më problematike në nivel bashkie, ku nga 61 bashki, 58 prej tyre (që përbëjnë rreth 95%) nuk i kanë dorëzuar pasqyrat financiare/ përmbledhëset e konsoliduara brenda afateve të përcaktuara ose nuk i kanë dorëzuar fare. Vetëm 3 bashki rezultojnë se kanë përmbyshur këtë detyrim brenda afatit ligjor.

Nga auditimi rezulton se pas dorëzimit të pasqyrave financiare individuale nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme, pasqyrat financiare të konsoliduara nuk i nënshtrohen një procesi shqyrtimi dhe konfirmimi nga strukturat e thesarit. Mungesa e këtij shqyrtimi/konfirmimi ndikon në kufizimin e sigurisë nëse janë zbatuar siç duhet procedurat për eliminimin e transaksioneve të ndërsjella midis njësive vartëse dhe njësive kryesore/mëmë, duke rritur riskun e dublikimeve në raportimin financiar. Kjo rezulton si pasojë e mungesës së kuadrit rregullator në formën e standardeve të kontabilitetit në sektorin publik të cilat vazhdojnë të mos jenë të miratuara, në kundërshtim me përcaktimet e bëra në nenin 61 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, ku përcaktohet se “...*Ministria e Financave harton standardet e kontabilitetit publik dhe raportimit, në përputhje me standardet ndërkombëtare të pranuar, aktet nënligjore dhe metodologjinë në fushën e kontabilitetit publik, të cilat miratohen nga Bordi i Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik...*”.

Në mungesë të këtyre standardeve, procesi i regjistrimit, konsolidimit dhe raportimit të pasqyrave financiare mbështetet në përcaktimet teknike dhe procedurale të parashikuara në Udhëzimin nr. 8, datë 09.03.2018, i cili përcakton veprime mekanike të regjistrimit dhe lëvizjes së zërave kontabël në fund të vitit financiar. Për rrjedhojë, pasqyrat financiare të gjeneruara nga Sistemi Informatik Financiar i Qeverisë (SIFQ) paraqiten të pakonfirmuara dhe nuk përbëjnë objekt raportimi, publikimi apo miratimi zyrtar, duke cënuar transparencën dhe cilësinë e informacionit financiar.

Nga auditimi i të dhënave mbi pasqyrat financiare të konsoliduara për vitin 2024 evidentohet se situata mbetet e pandryshuar krahasuar me vitin 2023. Në veçanti, konstatohet mospërputhje midis pasqyrave fizike të dorëzuara manualisht nga institucionet buxhetore në degët e thesarit dhe atyre të gjeneruara elektronikisht nga SIFQ, kryesisht në zërat e të ardhurave dhe shpenzimeve. Kështu, në pasqyrat fizike përfshihen detyrime të konstatuara dhe të paguara si paga, sigurime shoqërore/shëndetësore apo detyrime tatimore për të ardhurat personale, të cilat regjistrohen si shpenzim në muajin dhjetor të vitit financiar dhe ekzekutohen në vitin pasardhës. Ndërkohë, në pasqyrat financiare të SIFQ, evidentohen vetëm shpenzimet reale të paguara brenda vitit. Në lidhje me të ardhurat, pasqyrat fizike përfshijnë të drejta të konstatuara, por të paarkëtuara nga vitet e kaluara (p.sh., debitorë), ndërsa pasqyrat financiare në SIFQ reflektojnë arkëtimet vjetore.

Gjithashtu, nga auditimi evidentohet se shpenzimet njihen dhe mbahen në një llogari ekstrakontabël për raportimin e tyre në grupin e llogarive 468 dhe nuk njihen në momentin e ndodhjes së tyre. Për më tepër, konstatohet se mungojnë standardet e kontabilitetit për regjistrimin e transaksioneve financiare, balancat e llogarive, shëndimeve shpjeguese, si dhe kuadri konceptual për raportimin financiar sipas kuadrit rregullator financiar ndërkombëtar.

Pavarësisht se kuadri ligjor në fuqi parashikon detyrimin për hartimin e pasqyrave financiare të konsoliduara, në praktikë nuk realizohet konsolidimi financiar i pasqyrave në nivel të njësive mëmë dhe nuk pasqyrohet një panoramë e plotë dhe e saktë në SIFQ. Kjo mospërmbushje shtrihet jo vetëm në nivelin e njësive të qeverisjes së përgjithshme, por edhe për ndërmarrjet publike ku shteti zotëron pjesëmarrje në kapital. Mungon konsolidimi i pasqyrave sipas formës së investimeve afatgjata ose përmes konsolidimit të plotë, në varësi të ndikimit që ka shteti mbi vendimmarrjen e këtyre subjekteve.

Në mënyrë të përmbledhur, mungesa e një kuadri të plotë dhe të miratuar të standardeve të kontabilitetit publik, së bashku me dobësitë në procedurat e raportimit dhe konsolidimit, riskon cilësinë, besueshmërinë dhe transparencën e informacionit financiar që ofrohet nga sektori publik, dhe gjithashtu përbën pengesë për përputhjen me praktikën më të mira ndërkombëtare.

Për problematikat e mësipërme, përgjegjësitë janë sipas Udhëzimit nr. 8, datë 09.03.2018, “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”, i ndryshuar dhe Udhëzimit nr. 13, datë 18.12.2024 “Për procedurat e mbylljes së llogarive vjetore të buxhetit për vitin 2024”, ku përfshihen përgjegjësitë, detyrat dhe funksionet e Nëpunësve Zbatues dhe Nëpunësve Autorizues të Njësive të Qeverisjes së Përgjithshme, dhe rolit të Ministrisë së Financave.

2.3.3. Menaxhimi i likuiditetit të qeverisjes së përgjithshme për sigurimin e nevojave për mjete monetare për kryerjen e pagesave brenda kufijve të limitit të cash-it.

Në zbatim të këtij drejtimi të auditimit, u shqyrtua dokumentacioni si më poshtë për periudhën 01.01.2024-31.12.2024:

- Marrëveshjet mes Ministrisë së Financave dhe Bankës së Shqipërisë për ofrimin e shërbimeve financiare;
- Pasqyrat e lëvizjes për llogarinë e unifikuar të thesarit në monedhën vendase ALL, dhe në valutat EUR, USD, SDR;
- Përmbledhëse të veprimeve ditore, javore dhe mujore të llogarisë TSA në monedhën vendase dhe valuta të huaja;
- Procesverbale të takimeve të Komitetit të Menaxhimit të Borxhit dhe Likuiditetit përgjatë vitit 2024;
- Shkresat e kryerjes së veprimeve në lidhje me menaxhimin e likuiditeteve në valutë për konvertime në monedhën kombëtare përmes outright apo nëpërmjet instrumentave SWAP;
- Shkresat e vendosjes së likuiditeteve përkohësisht të lira në formën e investimeve në depozitë;
- Raporti i Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë “Mbi zbatimin e buxhetit të shtetit për vitin buxhetor 2024”, etj.

Nga shqyrtimi i dokumentacionit të sipërcituar konstatohet se:

Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit në Ministrinë e Financave, ndër të tjera ka përgjegjësinë për të menaxhuar likuiditetin dhe Llogarinë e Unifikuar të Thesarit. Ministria e Financave dhe Banka e Shqipërisë kanë nënshkruar marrëveshjen kuadër “Për ofrimin e shërbimeve financiare nga Banka

e Shqipërisë për Qeverinë e Republikës së Shqipërisë” nr. 7161 prot., datë 20.01.2015 për MF dhe nr. 251 prot., datë 20.01.2015 për BSH. Kjo marrëveshje është përditësuar me shkresën me nr. 5633/1 prot., datë 18.12.2017 “Për një ndryshim në marrëveshjen ndërmjet Bankës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Financave, “Mbi instrumentet e ofruar nga Banka e Shqipërisë për menaxhimin e likuiditeteve të Ministrisë së Financave”, me shkresën nr. 24012 prot., datë 29.12.2023 “Për disa ndryshime në marrëveshjen mbi transferimin e fitimit neto të Bankës së Shqipërisë pranë Ministrisë së Financave dhe mbulimin e humbjeve të Bankës së Shqipërisë” si dhe me shkresën nr. 3293, datë 11.03.2024 “Për disa ndryshime në marrëveshjen mbi instrumentat e ofruar nga Banka e Shqipërisë për menaxhimin e likuiditetit të Ministrisë së Financave, datë 20.01.2015, e ndryshuar”.

Me qëllim analizën e likuiditetit dhe veprimeve në llogarisë së unifikuar të thesarit në të katër monedhat në të cilat administrohet për përballimin e nevojave për flukse dalëse, auditimi është përqendruar në drejtim të elementëve të parashikuar në marrëveshjen për ofrimin e shërbimeve financiare me Bankën e Shqipërisë.

Nga auditimi konstatohet se përgjatë vitit 2024 janë përdorur instrumentet S^WAP për të menaxhuar likuiditetin e lirë, investimet në depozitë, konvertimi outright, si dhe blerja e valutave për të mbuluar nevojat për likuiditet.

Në marrëveshjen nr. 716/1 datë 20.01.2015, në nenin 3 të saj “Përkufizime”, jepet përkufizimi i kontratës S^WAP ku citohet *“Kontratë S^WAP - është një instrument i derivuar ku dy palë bien dakord të shkëmbejnë fondet bazuar në nevojat e ndryshme të secilit. Shkëmbimi i fondeve bëhet sipas kushteve të rëna dakord paraprakisht ku përfshihen kohëzgjatja e kontratës, instrumenti që po shkëmbejnë, mënyra e shlyerjes, etj.”*

Duke qenë se S^WAP është një instrument derivativ për të cilin duhet të bien dakord dy palë për shkëmbimin e fondeve, për të përdorur këtë instrument duhet të kryhet paraprakisht një analizë mbi menaxhimin e likuiditetit lidhur me flukset hyrëse, dalëse dhe parashikimet e realizimit të të ardhurave me 3 skenarë të mundshëm: bazë, realist dhe negativ, në varësi të faktorëve makroekonomikë, pagesave të borxhit (i brendshëm/i jashtëm) dhe kërkesave për mbështetje buxhetore. Në mbledhjet periodike të Komitetit të Menaxhimit të Borxhit dhe Likuiditetit merren në shqyrtim analizat e sipërcituara, ku përkatësisht gjatë vitit 2024 janë realizuar 8 mbledhje në datat: 24 Janar 2024; 7 Mars 2024; 25 Prill 2024; 5 Qershor 2024; 19 Korrik 2024; 11 Shtator 2024; 1 Nëntor 2024; 10 Dhjetor 2024. Në këto takime janë diskutuar: flukset e parasë historike, gjendja e likuiditetit së bashku me parashikimet sipas skenarëve për të dy këto elementë, huamarrja për vitin buxhetor dhe pritshmëritë për humarrjen në muajt në vijim, gjendja e valutës së huaj për vitin dhe instrumentat për menaxhimin e likuiditetit.

Vendimi për rinovimin e kontratave S^WAP kushtëzohet nga nevoja për të plotësuar llogarinë në monedhë të huaj në të njëjtën shumë si dhe nevoja për likuiditet në monedhën vendase nëse Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit parashikon që të ketë nevojë për to në kuadër të kryerjes së pagesave në valutë. Pra, Ministria e Financave, referuar marrëveshjes nr. 716/1, datë 20.01.2015 mes MF dhe BSH, nuk është e detyruar të ushtrojë kontratën S^WAP për të mbyllur pozicionin, nëse nuk i nevojitet të plotësojë llogarinë në valutë dhe nuk parashikon pagesa në monedhë të huaj. Praktikisht, përdorimi i këtij instrumenti bazohet në shkëmbimin e monedhave ndërmjet palëve nëse flukset hyrëse dhe dalëse të palëve në transaksion nuk përputhen në terma të arkëtimeve dhe pagesave të pritshme në të ardhmen.

Rezulton se nuk ka patur kontrata spot-forward të mbartura nga viti 2023 dhe përgjatë vitit 2024 është përdorur dy herë instrumenti S^WAP, përkatësisht:

- me shkresën nr. 5 prot., datë 03.01.2024 është kërkuar shitja e 120,000,000 EUR me datë valute 05.01.2024 dhe blerja e tyre më datë 19.04.2024. Veprimet spot-forward do të kryhen me datë kontrate 04.01.2024;

- me shkresën nr. 155 prot., datë 05.01.2024 është kërkuar shitja e 120,000,000 EUR me datë valute 09.01.2024 dhe blerja e tyre më datë 18.06.2024. Veprimet spot-forward do të kryhen me datë kontrate 08.01.2024.

Tabela 3.3.1: Kontratat spot-forward përgjatë vitit 2024

Data e fillimit	Data e maturimit	Vlera në EUR	Vlera në maturim në ALL	Kohëzgjatja (afati) në ditë i përdorimit të instrumentit
03/01/2024	19/04/2024	120,000,000.00	12,459,777,444.00	107
05/01/2024	18/06/2024	120,000,000.00	12,516,930,600.00	165

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Përveç kontratave SWAP, rezulton se me shkresën nr. 156 prot., datë 05.01.2024 është kryer konvertim “outright” i njëanshëm për 60,000,000 EUR nga TSA në euro në TSA në lekë me datë valute 15.01.2024.

Nga auditimi konstatohet se përgjatë vitit 2024 janë kryer 13 vendosje në depozitë e tepricës së likuiditeteve, në vlerë totale 55 miliard ALL dhe 1.88 miliard EUR si në tabelë, ku përcaktohet vlera, data e valutës dhe data e maturimit. Marrëveshja nr. 716/1, datë 20.01.2015 mes BSH dhe MFE është rishikuar dhe është nënshkruar me nr. 3293, datë 11.03.2024 “Për disa ndryshime në marrëveshjen mbi instrumentat e ofruar nga Banka e Shqipërisë për menaxhimin e likuiditetit të Ministrisë së Financave, datë 20.01.2015, e ndryshuar” ku limiti në nenin 4, pika 3 ndryshohet sipas përmbajtjes “Shuma maksimale e vendosur si depozitë në lekë, në çdo kohë, do të jetë 15 (pesëmbëdhjetë) miliard lekë. Për depozitën në valutë nuk përcaktohen kufij të shumës maksimale”. Në nenin 4, pika 4, afati i investimit ndryshon nga “1 (një)” në “2 (dy)”.

Tabela 3.3.2: Vendosje në depozitë për qëllime investimi përgjatë vitit 2024

Data e fillimit	Data e maturimit	Vlera	Valuta	Afati në ditë i investimit
15/03/2024	01/04/2024	10,000,000,000.00	ALL	17
21/03/2024	17/05/2024	250,000,000.00	EUR	57
17/05/2024	19/06/2024	200,000,000.00	EUR	33
19/06/2024	19/07/2024	250,000,000.00	EUR	30
15/07/2024	13/09/2024	15,000,000,000.00	ALL	60
23/07/2024	19/08/2024	250,000,000.00	EUR	27
19/08/2024	19/09/2024	200,000,000.00	EUR	31
13/09/2024	12/11/2024	15,000,000,000.00	ALL	60
19/09/2024	19/10/2024	200,000,000.00	EUR	30
09/10/2024	15/11/2024	180,000,000.00	EUR	37
14/11/2024	16/12/2024	15,000,000,000.00	ALL	32
15/11/2024	16/12/2024	150,000,000.00	EUR	31
23/12/2024	30/12/2024	200,000,000.00	EUR	7

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Përgjatë vitit 2024, janë konstatuar edhe blerje valute në 19 raste, ku për 18 raste është blerë valutë për kryerjen e pagesave të borxhit të huaj (EUR, USD dhe SDR), ndërsa në 3 raste është blerë valutë USD për kryerje pagese për transfertë në valutë, pasi nuk ka patur gjendje të mjaftueshme likuiditeti. Evidentohet se blerja e valutave USD përmes EUR dhe jo përmes monedhës vendase ALL, kur Urdhër-Shpenzimet për pagesat e transfertave kryhen në monedhën lek, sjell shpenzime të panevojshme nga mënyra e konvertimit të monedhave. Për më tepër, blerja e vijueshme e valutave edhe për pagesa të borxhit të huaj (kur pagesat e borxhit janë më të parashikueshme se flukset e papritura) thekson nevojën për parashikim dhe menaxhim të kujdesshëm të valutave dhe monedhës vendase. Krahasimisht me vitin 2023, përgjatë vitit 2024, janë kryer më shumë blerje valute, kryesisht përmes monedhës EUR dhe ALL.

Tabela 3.3.3: Blerjet e valutave përgjatë vitit 2024

Monedha e blerjes	Monedha e shitjes	Vlera e monedhës së blerë	Datë valute	Arsyeja
USD	EUR	10,000,000.00	03/01/2024	
SDR	EUR	20,000,000.00	12/01/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në SDR
USD	EUR	17,000,000.00	19/01/2024	Pagesa për IBRD dhe borxhi të huaj në USD
USD	EUR	10,000,000.00	01/02/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në USD
SDR	EUR	16,000,000.00	15/02/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në SDR
USD	EUR	20,000,000.00	08/03/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në USD
SDR	EUR	30,000,000.00	12/04/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në SDR
USD	EUR	45,000,000.00	12/04/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në USD dhe kryerje e pagesës për FA
SDR	EUR	20,000,000.00	15/07/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në SDR
USD	EUR	15,000,000.00	29/07/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në USD
SDR	EUR	15,000,000.00	16/08/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në SDR
USD	EUR	3,000,000.00	02/09/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në USD
USD	ALL	8,000,000.00	12/09/2024	Kryerje e dy pagesave të Komandës së Forcave Ajrore
USD	ALL	20,000,000.00	16/09/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në USD
SDR	ALL	17,500,000.00	15/10/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në SDR
USD	ALL	14,000,000.00	01/11/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në USD
SDR	ALL	5,000,000.00	13/11/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në SDR
EUR	ALL	100,000,000.00	26/12/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në EUR
USD	EUR	3,000,000.00	30/12/2024	Kryerje pagesa të borxhit të huaj në USD

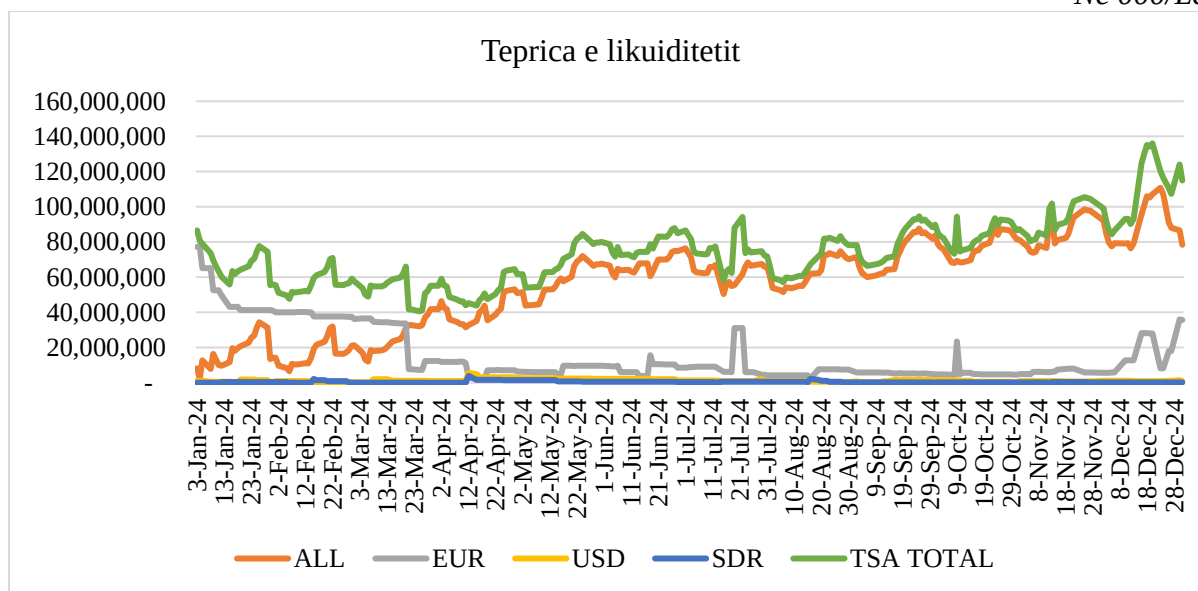
Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Rezultoni se përgjatë vitit 2024 janë blerë në total 165 milionë USD (11 blerje) për pagesat e borxhit të jashtëm dhe kryerjen e transfertave në valutë, 123.5 milion SDR (7 blerje) dhe 100 milion EUR (1 blerje) për pagesa të borxhit të jashtëm.

Referuar analizës së likuiditetit, nga grupi i auditimit janë shqyrtuar lëvizjet dhe gjendja ditore përgjatë vitit 2024 e llogarisë TSA në valutën vendase, si dhe në tri monedhat EUR, USD, SDR. Në grafik paraqiten tepricat e likuiditetit të TSA në mijë lekë dhe në monedha të huaja të konvertuara në mijë lekë, së bashku me tepricën totale të likuiditetit në mijë lekë, për periudhën 03.01.2024 – 31.12.2024.

Grafiku 3.3.1: Tepricat e likuiditetit në ALL dhe në monedhat EUR, USD, SDR të konvertuara në monedhën vendase

Në 000/Lekë

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Sipas paraqitjes dhe analizës së të dhënave të grafikut, gjendja e likuiditeteve totale përgjatë vitit 2024 është luhatur në intervalin 40 miliard – 137 miliard lekë. Pjesa më e madhe e tepricave të likuiditetit të TSA përgjatë vitit është akumuluar në monedhën ALL me një interval ndërmjet 2.3 miliard – 111 miliard lekë. Ndërsa, likuiditeti në monedhën EUR paraqitet me luhatshmëri, ku teprica minimale dhe ajo maksimale kanë variuar në intervalin 2.1 – 78 miliard lekë (konvertuar në lekë). Duke analizuar këtë trend, konstatohet një rënie e konsiderueshme e tepricës së likuiditetit më datë 21.03.2024, ku nga thuajse 33 miliard lekë, teprica zbret në 7.6 miliard lekë, pasi janë investuar në depozitë 250,000,000 EUR referuar Marrëveshjes nr. 716/1, datë 20.01.2025 “Mbi instrumentat e ofruara nga Banka e Shqipërisë për menaxhimin e likuiditetit të Ministrisë së Financave”, e ndryshuar, neni 4. Depozitimi është kryer me datë valute 21.03.2024 dhe datë maturimi 17.05.2024. Janë kryer 4 investime në depozitë për monedhën ALL dhe 9 investime në depozitë për monedhën EUR përgjatë vitit 2024. Bazuar në flukset ditore, javore dhe mujore të likuiditetit të TSA-së, rezulton se kalimi i vlerës prej 7.9 miliard lekë si e ardhur në TSA nga rezultati financiar i ISSH-së ka rritur tepricën e likuiditetit të kësaj llogarie më datë 25.04.2024 me rreth 23%.

Referuar vlerave minimale dhe maksimale të valutave, evidentohet se në asnjë moment gjendja nuk ka arritur në 0 (zero).

Tabela 3.3.4: Paraqitja e gjendjes minimale dhe maksimale të likuiditetit të TSA në monedhë vendase dhe valutë të konvertuar në 000 lekë

Valuta	Përshkrimi	Likuiditeti në 000 lekë	Data
ALL	Likuiditeti MIN	2,378,979	04/01/2024
	Likuiditeti MAX	110,816,636	23/12/2024
EUR	Likuiditeti MIN	2,184,664	17/04/2024
	Likuiditeti MAX	77,250,842	03/01/2024
USD	Likuiditeti MIN	132,106	17/01/2024
	Likuiditeti MAX	5,601,550	12/04/2024
SDR	Likuiditeti MIN	68,630	06/02/2024
	Likuiditeti MAX	3,890,172	12/04/2024
TOTALI TSA	Likuiditeti MIN	40,573,598	25/03/2024
	Likuiditeti MAX	136,054,172	20/12/2024

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Duke kryqëzuar të dhënat mes investimeve në depozitë dhe të dhënave të gjendjes së likuiditetit ditor sipas secilës valutë është përfutur tabela në vijim.

Tabela 3.3.5: Paraqitja e tepricës së likuiditetit në datën e investimit dhe maturimit të depozitës në monedhën ALL dhe EUR

Data e fillimit	Data e maturimit	Vlera e investimit	Monedha	Likuiditeti në datën e fillimit ⁶	Likuiditeti në datën e maturimit ⁷
Në ALL					
15/03/2024	01/04/2024	10,000,000,000.00	ALL	20,243,512,110.00	41,770,074.41
15/07/2024	13/09/2024	15,000,000,000.00	ALL	66,927,443,790.00	64,197,551.98
13/09/2024	12/11/2024	15,000,000,000.00	ALL	62,301,035,180.00	92,137,834.16
14/11/2024	16/12/2024	15,000,000,000.00	ALL	94,492,688,480.00	95,743,747.47
Në EUR					
21/03/2024	17/05/2024	250,000,000.00	EUR	324,202,041.69	95,248,285.05
17/05/2024	19/06/2024	200,000,000.00	EUR	44,111,101.64	105,161,347.92
19/06/2024	19/07/2024	250,000,000.00	EUR	156,162,597.40	310,334,812.58
23/07/2024	19/08/2024	250,000,000.00	EUR	310,280,886.86	76,728,913.82
19/08/2024	19/09/2024	200,000,000.00	EUR	24,563,429.64	54,054,931.73
19/09/2024	19/10/2024	200,000,000.00	EUR	54,176,262.92	48,401,214
09/10/2024	15/11/2024	180,000,000.00	EUR	35,936,446.47	75,110,685.68
15/11/2024	16/12/2024	150,000,000.00	EUR	64,895,689.11	286,367,670.29
23/12/2024	30/12/2024	200,000,000.00	EUR	284,271,120.03	366,626,315.17

⁶ Në fillim të ditës

⁷ Në fund të ditës

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Bazuar në ligjin nr. 97, datë 07.12.2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, në nenin 20, pika 3, citohet se “Këshilli i Ministrave mund të akumulojë dhe mund të mbajë në llogarinë unike të Këshillit të Ministrave në Bankën e Shqipërisë çdo gjendje shtesë të likuiditetit që mund të krijohet dhe të mbartet për të financuar buxhetet e viteve buxhetore pasardhëse, por, në mbyllje të vitit buxhetor, gjendja e akumuluar nuk duhet të kalojë vlerën mesatare prej dy muajsh kumulativë të shpenzimeve buxhetore të planifikuara për atë vit buxhetor”.

Nga përllogaritjet e grupit të auditimit bazuar në treguesit fiskalë të publikuar, gjendja maksimale që mund të mbahet si tepricë likuiditeti për vitin 2024 është vlera mesatare prej dy muajsh kumulativë të shpenzimeve totale buxhetore të planifikuara prej 771,347 milion lekë, pra limiti arrin në rreth 128,557,833,333.33 lekë.

Pavarësisht se gjendja e llogarisë TSA në datë 31.12.2024 ka qenë 115,039,767,059.78 lekë (përfshirë monedhën ALL dhe valutat e huaja) dhe qëndron brenda limitit në krahasim me vlerën mesatare prej dy muajsh kumulativë të shpenzimeve totale buxhetore të planifikuara, me përfshirjen edhe të gjendjeve të llogarive speciale të mbajtura jashtë TSA (në Bankën e Shqipërisë dhe në Bankat e Nivelit të Dytë, ku për më tepër në përllogaritje janë marrë vetëm monedhat ALL, EUR, USD, SDR dhe jo GBP, CHF, CAD dhe AUD), ky limit tejkalohet me rreth 25,163,190,592.25 lekë si në tabelën në vijim.

Tabela 3.3.6: Likuiditeti i TSA dhe llogarive jashtë TSA në 31.12.2024

Gjendja më 31.12.2024	ALL	EUR	USD	SDR	Total (konvertuar në ALL)
Për llogarinë "Depozitë e Qeverisë"	78,424,480,179.68	363,268,814.22	8,965,056.26	938,799.00	
Konvertuar në lekë	78,424,480,179.68	35,654,834,115.97	845,046,203.07	115,406,561.07	115,039,767,059.78
Për llogaritë speciale pranë BSH-së	12,223,910,196.94	16,500,000.00	-	-	
Konvertuar në lekë	12,223,910,196.94	1,619,475,000.00	-	-	13,843,385,196.94
Për llogaritë speciale pranë BND-ve	22,009,505,979.59	27,543,505.76	1,325,807.33	-	
Konvertuar në lekë	22,009,505,979.59	2,703,395,090.34	124,970,598.93	-	24,837,871,668.86
Totali i likuiditetit të llogarive më 31.12.2024					153,721,023,925.59
Limiti i mbajtjes së likuiditetit sipas ligjit nr. 97/2023, i ndryshuar					128,557,833,333.33
Diferenca					25,163,190,592.25

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Gjatë vitit 2024 sipas raportimit të llogarisë së TSA në 31.12.2024 janë krijuar humbje nga kursi i këmbimit dhe diferenca nga rivlerësimi i monedhave të huaja me kursin e datës së fundit të vitit, së bashku me fitim/humbje nga , reflektuar në zërin të tjera nën financimin e deficitit në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar analitikë, zë i cili paraqitet në vlerën totale -2,834 milion lekë.

Tabela 3.3.7: Diferenca nga kurset spot-forward përgjatë vitit

Data e fillimit	Data e maturimit	Vlera në EUR	Kursi EUR/ALL	Vlera sipas kursit të përcaktuar	Vlera në maturim në ALL	Diferenca nga kurset e këmbimit
05/01/2024	19/04/2024	120,000,000.00	103.92	12,470,400,000	12,459,777,444	10,622,556
09/01/2024	18/06/2024	120,000,000.00	104.41	12,529,200,000	12,516,930,600	12,269,400
TOTAL				24,999,600,000	24,976,708,044	22,891,956

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Në mënyrë të përmbledhur, rezulton se përgjatë vitit 2024, janë kryer investime në depozitë, konvertime të njëanshme, blerje valute si dhe kontrata spot-forward me qëllim menaxhimin e tepricave të likuiditetit. Megjithatë, investimet në depozitë sidomos të monedhës EUR, për shkak të rënies së kursit të këmbimit në tejkallim të normës së interesit (pra zhvlerësimi i kursit të këmbimit ka tejkalluar përfitimin nga interesi), paraqesin humbje rreth 1,091.10 milion lekë. Konstatohet se nuk janë shfrytëzuar mundësitë për kryerje të konvertimeve të njëanshme të monedhës së huaj në monedhë vendase, por blerjet kanë konsistuar në blerje valutash të huaja

përmes një valute të huaj, duke kufizuar fleksibilitetin në menaxhimin e rezervave dhe ekspozuar portofolin ndaj luhatjeve në tregjet valutore.

Menaxhimi i likuiditetit konstatohet se mbart problematika edhe si pasojë e faktorëve operacionalë dhe strukturorë brenda Ministrisë së Financave. Përkatesisht, mungesa e strukturave të specializuara për administrimin efikas të mjeteve monetare ndikon negativisht në performancën e menaxhimit financiar. Gjithashtu, kufizimet në instrumentet operacionale të disponueshme, të cilat ofrohen në mënyrë njëanshme nga Banka e Shqipërisë dhe me kushte ekskluzive, përbëjnë pengesë për administrimin efektiv të likuiditetit. Një tjetër faktor ndikues është përqendrimi i daljeve të mëdha të mjeteve monetare gjatë pjesës së fundit të vitit buxhetor, duke krijuar presion të lartë në menaxhimin e flukseve dalëse. Këto vështirësi thellohen më tej nga mosdetajimi në kohë i planit buxhetor për realizimin e shpenzimeve, që rezultojnë në kufizim të tyre dhe rrjedhimisht, në mungesë koherence në qarkullimin e mjeteve monetare. Për më tepër, ndryshimet e shpeshta të buxhetit përmes akteve normative, të cilat shpesh argumentohen si përgjigje ndaj ngjarjeve “të ngutshme dhe të paparashikuara”, e deformojnë planifikimin fillestar të arkës dhe e bëjnë të vështirë parashikimin dhe menaxhimin e qëndrueshëm të likuiditetit.

Për problematikën e mësipërme, përgjegjësitë janë sipas përcaktimeve të ligjit nr. 97, datë 07.12.2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, Udhëzimit Standard të Zbatimit të Buxhetit nr. 9, datë 20.03.2018, “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar, dhe Udhëzimit nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”, ku përfshihen përgjegjësitë, detyrat dhe funksionet e Nëpunësve Zbatues dhe Nëpunësve Autorizues të Njësive të Qeverisjes së Përgjithshme, dhe rolit të Ministrisë së Financave.

2.3.4. Mbi rregullshmërinë dhe saktësinë e regjistrimeve në llogarinë “Depozitë e Qeverisë” dhe rakordimi i saj me Bankën e Shqipërisë. Konsolidimi i njësive që operojnë me llogari speciale në Bankën e Shqipërisë nëpërmjet transfertës nga Llogaria e Unifikuar e Thesarit. Në zbatim të këtij drejtimi të auditimit, u shqyrtua dokumentacioni si më poshtë për periudhën 01.01.2024-31.12.2024:

- Udhëzimi nr. 9, datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, kapitulli V;
- Udhëzimi nr. 13, datë 18.12.2024 “Për procedurat e mbylljes së llogarive vjetore të buxhetit për vitin 2024”;
- Akt Rakordime midis Sektorit të Transaksioneve Qendrore dhe Sektorit të Borxhit të Brendshëm;
- Akt Rakordime midis Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit dhe Bashkërendimit të ndihmës së Huaj dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit;
- Akt Rakordime midis Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit dhe Institutit të Sigurimeve Shoqërore;
- Akt Rakordime midis Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit dhe Fondit të Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor;
- Konfirmimet e bankave të nivelit të dytë të dorëzuara në Drejtorinë e Përgjithshme të Thesarit në MFE;
- Konfirmim mbi të ardhurat nga bankat e nivelit të dytë mes Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë dhe Bankës së Shqipërisë;
- Korrespondenca mes Ministrisë së Financave dhe Bankës së Shqipërisë lidhur me të ardhurat totale dhe shpenzimet totale të raportuara nga bankat e nivelit të dytë;

- Dokumentacion mbi lëvizjet dhe gjendjen e Llogarisë së Unifikuar të Thesarit (TSA) “Depozitë Qeverie” çdo muaj dhe në fund të vitit financiar;
- Dokumentacion mbi kontratat Spot – Forward për vitin 2024;
- Dokumentacion mbi arkëtimet dhe pagesat direkte të kryera nëpërmjet llogarisë së Unifikuar të Thesarit “Depozitë e Qeverisë” për vitin 2024;
- Dokumentacion mbi transfertat në valutë me jashtë kaluar përmes Bankës së Shqipërisë;
- Urdhër-shpenzimet për transfertat në valutë;
- Dokumentacion i vënë në dispozicion nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit lidhur me lëvizjet ditore të valutave;
- Dokumentacion mbi llogaritë speciale të qeverisë në Bankën e Shqipërisë, jashtë llogarisë së Unifikuar të Thesarit “Depozitë qeverie”.

Nga shqyrtimi i dokumentacionit të sipërcituar konstatohet se:

Rakordimi i të dhënave të llogarisë së Unifikuar të Thesarit (TSA) “Depozitë qeverie”, me Sektorin e Borxhit të Jashtëm dhe Sektorin e Borxhit të Brendshëm

Mbështetur në Udhëzimin nr. 9, datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, kapitulli V, dhe në Udhëzimin nr. 13, datë 18.12.2024 “Për procedurat e mbylljes së llogarive vjetore të buxhetit për vitin 2024”, nga auditimi rezulton se në fund të çdo muaji dhe në fund të vitit 2024, Sektori i Transaksioneve Qendrore, pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit ka rakorduar në lidhje me arkëtimet dhe pagesat e bëra me Sektorin e Borxhit të Brendshëm në Ministrinë e Financave, në zërin “Financim i Brendshëm”.

Sipas akt rakordimit vjetor të datës 24.01.2025, pagesat për borxhin e brendshëm janë në total në vlerën 33,118,491.29 mijë lekë, të detajuara si në tabelë.

Tabela 3.4.1: Pagesat për borxhin e brendshëm, Dhjetor 2024

Në 000/lekë

Zëri	TSA/cash	Borxhi/accrual
Interesa për kredinë direkte	-	-
Interesa BTH të maturuara në 2024	8,085,533.9	8,085,533.9
Interesa obligacione me afat 2 vjeçar	3,833,569.3	3,833,569.3
Interesa obligacione në Euro me afat 2 vjeçar	76,971.8	76,971.8
Interesa obligacione me afat 3 vjeçar	2,356,076.4	2,356,076.4
Interesa obligacione me afat 5 vjeçar	4,863,272.6	4,863,272.6
Interesa obligacione me afat 7 vjeçar	4,792,050.9	4,792,050.9
Interesa obligacione me afat 10 vjeçar	8,221,793.8	8,221,793.8
Interesa obligacione me afat 15 vjeçar	889,222.6	889,222.6
Interesa Garancia Sovrane	-	-
Totali (Interesa borxhi i brendshëm + Garanci Sovrane)	33,118,491.29	33,118,491.29

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Sipas të dhënave të lëvizjeve të llogarisë 211008 “Depozitë e Qeverisë”, shpenzimet për borxhin e brendshëm në vitin 2024 paraqiten në vlerën 33,118,491.29 mijë lekë.

Sa i takon arkëtimeve nga borxhi i brendshëm, ato paraqiten në akt-rakordimin e sipërcituar, sipas të dhënave të tabelës në vijim.

Tabela 3.4.2: Arkëtimet nga borxhi i brendshëm, Dhjetor 2024

Në 000/lekë

Zëri	TSA/cash	Borxhi/accrual
Bono thesari neto	-20,546,304.26	-20,546,304.26
-Emetim	196,670,171.79	196,670,171.79
-Maturim	-217,216,476.05	-217,216,476.05
-Euro Bono	-	-
Obligacione me afat kthimi 2 vjeçar	18,678,442.18	18,678,442.18
Obligacione me afat kthimi 2 vjeçar Euro	-6,997,439.82	-6,997,439.82

Obligacione me afat kthimi 3 vjeçar	7,135,379.64	7,135,379.64
Obligacione me afat kthimi 5 vjeçar	22,348,312.62	22,348,312.62
Obligacione me afat kthimi 7 vjeçar	19,005,475.13	19,005,475.13
Obligacione me afat kthimi 10 vjeçar	2,672,667.33	2,672,667.33
Obligacione me afat kthimi 15 vjeçar	7,558,621.86	7,558,621.86
Kredia Alpha Bank (Eurobond)	-	-
Totali Financimi i brendshëm huamarrja	49,855,154.68	49,855,154.68
Pagesë principali Garanci Sovrane	28,770.46	28,770.46
Kthim pagesa principali Garanci Sovrane	-	-
Totali Financimi huamarrja qendrore	49,826,384.22	49,826,384.22

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Në llogarinë “Depozitë e Qeverisë” më 31.12.2023, Humarrja e Brendshme raportohet në vlerën 49,855,154.68 mijë lekë për BSH dhe 33,118,491.29 mijë lekë për MF.

Sipas akt rakordimit midis Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit dhe Bashkërendimit të ndihmës së Huaj dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit, pagesat e Borxhit të Jashtëm janë në total 61,794,076,639 lekë, ku përfshihen:

- Interesa + Komisione të Borxhit të Jashtëm: 21,340,594,861 lekë;
- Principali i Borxhit të Jashtëm: 10,453,481,778 lekë.

Mbi rakordimin e të ardhurave të realizuara nga kontributet për sigurimet shoqërore me ISSH

Referuar shkresës nr. 1273/1 prot., datë 27.01.2025 të Institutit të Sigurimeve Shoqërore (ISSH), janë dërguar të dhënat mbi rakordimin vjetor të të ardhurave të realizuara për kontributet e sigurimeve shoqërore nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve (DPT), ku totali i të ardhurave për vitin 2024 rezultoi 134,295,143.02 mijë lekë, me gjendje në fund për t’u mbartur dhe transferuar në vlerë 2,085,243.78 mijë lekë. Në tabelë, paraqiten arkëtimet dhe transferimet në llogarinë TSA për këto të ardhura.

Tabela 3.4.3: Përmbledhja për tre vitet e fundit të rakordimeve vjetore me ISSH, 2022-2024

Në lekë

Nr.	Emërtimi	2022	2023	2024
I	Gjendja në fillim të vitit (1 Janar)	990,507,348	2,147,890,534	1,652,100,771
1	Të ardhura tatimore (llog 75)	101,605,758,948	119,418,054,465	133,655,492,996
2	Të ardhura jo tatimore (llog. 711-gjoba)	310,611,031	385,458,471	402,169,023
3	Kamatëvonesa të sigurimeve (llog. 709-gjoba)	118,186,207	175,697,301	237,480,998
II	Totali të ardhurave për vitin (1+2+3)	102,034,556,186	119,979,210,237	134,295,143,017
I+II	Totali të ardhurave në fund të vitit	103,025,063,534	122,127,100,771	135,947,243,788
III	Transferuar nga TSA në ISSH për vitin	100,877,173,000	120,475,000,000	2,085,243,788

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF.

Pasqyra e rakordimit është sigluar dhe vulosur nga ISSH dhe MFE, përkatësisht për ISSH nga Drejtori i Përgjithshëm, Drejtori i Financës, Sektori i Buxhetit të Përgjithshëm (përgjegjësi dhe specialisti); ndërsa për MF nga Drejtori i Përgjithshëm i Thesarit, Drejtori i Drejtorisë së Operacioneve të Thesarit, Sektori i Raportimit Financiar dhe Kontabilitetit (përgjegjësi dhe specialisti), Sektori i Llogarisë së Unifikuar të Thesarit (përgjegjësi dhe specialisti).

Në llogarinë Depozitë e Qeverisë rezultoi se transfertat për ISSH është në vlerën 133,862,000 mijë lekë, ndërsa të ardhurat jotatimore nga ISSH të vitit paraardhës paraqiten në vlerën 7,916,259.95 mijë lekë në zërin e kësaj llogarie.

Mbi rakordimin e të ardhurave të realizuara nga kontributet për sigurimet shëndetësore me FSDKSH

Përgjatë vitit 2024, rezulton se çdo muaj dhe në fund të vitit, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit ka rakorduar me strukturat e Fondit të Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor (FSDKSH) të ardhurat nga kontributet e sigurimit shëndetësor.

Në lidhje me këtë proces, FSDKSH ka dërguar shkresën nr. 652/1 prot., datë 22.01.2025, ku të ardhurat nga kontributet e sigurimeve shëndetësore paraqiten në vlerën 21,173,541.71 mijë lekë, me gjendje në fund për t'u mbartuar dhe transferuar 374,717.24 mijë lekë. Përmbledhja për tri vitet e fundit për këto rakordime paraqitet në tabelë.

Tabela 3.4.4: Përmbledhja për tre vitet e fundit të rakordimeve vjetore me FSDKSH, 2022-2024
Në lekë

Nr.	Emërtimi	2022	2023	2024
1	Gjendja në fillim të vitit (01 Janar)	168,256,503	638,614,928	641,175,522
2	Të ardhura tatimore gjatë vitit (llogaria 75)	16,100,358,425	18,882,560,594	20,532,366,193
I	Totali të ardhurave (1+2)	16,268,614,928	19,521,175,522	21,173,541,715
II	Transferuar nga TSA	15,630,000,000	18,880,000,000	21,440,000,000
III	Gjendja në fund të vitit (31 Dhjetor)	638,614,928	641,175,522	374,717,237

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Tabela 3.4.5: Rakordimi vjetor 2024 me FSDKSH

Në lekë

Emërtimi	Gjendje në fillim 01.01.2024	Të ardhura	Transferta nga TSA progresive	Gjendje në fund 31.12.2024
Të ardhura nga kontributet e sigurimeve shëndetësore	641,175,522	21,173,541,715	21,440,000,000	374,717,237

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Të dhënat janë sigluar e vulosur pa diferenca, nga strukturat e FSDKSH dhe MF, përkatësisht për FSDKSH nga Sektori i të Ardhurave dhe Menaxhimit të Likuiditeteve (përgjegjësi dhe specialisti); ndërsa për MF nga Sektori i Llogarisë Unike të Thesarit (specialisti) dhe Sektori i Raportimeve Financiare (përgjegjësi dhe specialisti). Për vitin 2024, vlera e paraqitur në Llogarinë e Unifikuar të Thesarit “Depozitë Qeverie” (TSA) e kontabilizuar si shpenzim në këtë llogari për FSDKSH rezulton 21,440,000 mijë lekë.

Rakordimi i të dhënave të llogarisë së Unifikuar të Thesarit (TSA) me bankat e nivelit të dytë dhe me Degët e Thesarit në rrethe çdo muaj dhe për vitin 2024

Udhëzimi nr. 13, datë 18.12.2024, “Për procedurat e mbylljes së llogarive vjetore të buxhetit për vitin 2024”, në Kapitullin II, “Marrëdhëniet e Ministrisë së Financave me bankat e nivelit të dytë”, përcakton se, në zbatim të marrëveshjes me ministrinë përgjegjëse për financat, bankat e nivelit të dytë do të realizojnë arkëtimet e fondeve publike për llogari të vitit 2024 deri në përfundim të këtij viti kalendarik. Të gjitha mjetet monetare të arkëtuara për buxhetin e shtetit deri më 31 dhjetor 2024 do të transferohen nga bankat e nivelit të dytë në Bankën e Shqipërisë brenda orës 10:00 të ditës së parë të punës të muajit janar 2025. Si rrjedhojë, llogaritë e degëve të Thesarit pranë bankave të nivelit të dytë do të hapen me gjendje zero në fillim të vitit buxhetor 2025. Degët e Thesarit do të përfundojnë procesin e rakordimit me bankat e nivelit të dytë dhe do të raportojnë elektronikisht në strukturën qendrore përgjegjëse për Thesarin, brenda datës 10 janar 2025. Në pikën II.6 të këtij Udhëzimi përcaktohet se “Drejtoritë qendrore të bankave të nivelit të dytë rakordojnë me strukturën përgjegjëse për thesarin në qendër, sipas formatit të dërguar nga kjo e fundit, brenda datës 20.01.2025”.

Me shkresën nr. 648 prot., datë 15.01.2025, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit në Ministrinë e Financave i ka përcjellë bankave të nivelit të dytë konfirmimin për gjendjen e llogarive të të

ardhurave buxhetore për periudhën 01.12.2024 – 31.12.2024, të gjeneruar nga sistemi SIFQ. Në tabelë janë paraqitur afatet për konfirmimin elektronik dhe me shkresë, si dhe të ardhurat e klasifikuara sipas gjendjeve të rakorduara të secilës bankë të nivelit të dytë.

Tabela 3.4.6: Konfirmimet e të ardhurave sipas bankave të nivelit të dytë

Në lekë

Banka	Datë konfirmimi		Të ardhura				Totali Neto
	Rrugë elektronike	Me shkresë	Tatimore DPT	Doganore DPD	Thesari	Nënhua	
Banka R....	22/01/2025	20/01/2025	72,158,908,789.67	65,253,391,381.75	10,780,271,677.13	-	148,192,571,848.55
Banka K....T....	16/01/2025	17/01/2025	66,346,739,268.41	60,220,556,091.24	12,010,887,598.11	-	138,578,182,957.76
Banka C....	17/01/2025	17/01/2025	55,896,583,714.45	39,316,051,360.50	18,063,217,249.34	-	113,275,852,324.29
O...Bank	15/01/2025	17/01/2025	26,682,685,060.91	28,132,656,435.49	4,024,798,630.77	-	58,840,140,127.17
A...Bank*			-	-	-	-	0.00
Banka A.... e I....	14/01/2025	20/01/2025	10,555,680,809.05	4,784,961,568.26	1,986,904,791.49	-	17,327,547,168.80
Banka L....S....	14/01/2025	20/01/2025	35,019,837,623.13	26,389,731,093.12	2,383,545,878.14	-	63,793,114,594.39
Banka U....	20/01/2025	12/02/2025	11,522,352,361.19	6,920,103,399.35	5,112,992,150.62	-	23,555,447,911.16
P.... Bank	14/01/2025	30/01/2025	12,140,931,032.02	13,426,768,074.59	2,087,230,919.36	-	27,654,930,025.97
B... e P.... e I....	14/01/2025	29/01/2025	11,806,376,038.85	2,775,683,726.70	1,176,981,415.92	-	15,759,041,181.47
T....B....	14/01/2025	21/01/2025	17,113,029,228.82	10,847,228,507.37	2,867,449,272.67	-	30,827,707,008.86
Banka e B.... e Sh....	14/01/2025	21/01/2025	2,332,359,056.69	940,479,434.00	756,800,055.07	-	4,029,638,545.76
Shuma			321,575,482,983.19	259,007,611,072.37	61,251,079,638.62	0.00	641,834,173,694.18
Në % ndaj totalit neto			50.10%	40.35%	9.54%	0.00%	

* A.... Bank dhe O... Bank bëhen një bankë, duke vepruar si O.... Bank Albania nga 01.12.2022. Në SIFQ, të dhënat për A...Bank paraqiten në zero.

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Nga të dhënat e tabelës konstatohet se bankat e nivelit të dytë kanë respektuar afatin kohor për rakordim përmes rrugës elektronike, ndërsa përsa i përket dorëzimit të shkresave pranë MF, afati është respektuar përveç bankave: Banka U..., P.... Bank, Banka e Parë e I..., T.... Bank, Banka e B.... e Sh...., të cilat i kanë dërguar shkresat fizike përtej datës 20 Janar 2025 të përcaktuar në Udhëzimin e MF nr. 13, datë 18.12.2024, pika II.6.

Shuma totale e rakorduar sipas grupeve në total neto 641,834,173.69 mijë lekë ndahet në 50.10% të ardhura tatimore, 40.35% të ardhura doganore dhe 9.54% të ardhura nga thesari.

Mbi saktësinë e raportimeve të Llogarisë së Unifikuar të Thesarit (TSA) “Depozitë Qeverie”, me Bankën e Shqipërisë çdo muaj dhe në fund të vitit 2024

Konfirmimi i raportimeve të bankave të nivelit të dytë dhe Ministrisë së Financave për të ardhurat dhe shpenzimet e buxhetit të shtetit

Në bazë të korrespondencës ndërinstitutionale ndërmjet Bankës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Financave, lidhur me procesin e konfirmimit të të ardhurave buxhetore, rezulton se kërkesa për raportim inicohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit pranë Ministrisë së Financave. Kjo kërkesë drejtohet Departamentit të Operacioneve Monetare në Bankën e Shqipërisë, i cili bën verifikimin dhe përcjell përmbledhjen përkatëse të të ardhurave të raportuara nga bankat tregtare. Gjatë vitit 2024, të dy institucionet kanë realizuar rakordime periodike mujore mbi të ardhurat e bankave të nivelit të dytë.

Nga analiza e të dhënave rezulton se gjatë muajve nuk janë paraqitur diferenca, përveç rasteve në vijim:

- Për raportimin Janar 2024, rezulton diferencë prej 1,500 lekë për O.... Bank. Kjo diferencë sipas BSH është subjekt i rakordimit mes Bankës U.... dhe MF pasi në sistemin AIPS për këtë periudhë mes O... Bank dhe BSH është konfirmuar e njëjta shumë në vlerën 4,328,892,163.52 lekë. Kjo diferencë është mbartur edhe në muajin Shkurt dhe pas sistemit, nuk evidentohet më.

- Për raportimin Janar – Prill 2024, rezulton diferencë prej 1,878,594.80 lekë, specifikisht 580,726.00 lekë për Bankën I... S.... dhe 1,297,868.80 lekë për Bankën e Parë të I..... Banka e Shqipërisë përmes shkresës nr. 2118/1 prot., datë 13.05.2024 ka bashkëlidhur edhe korrespondencat me bankat dhe nisur nga sqarimet, diferencat janë sistemuar brenda muajit Maj nga bankat.
- Për raportimin Janar – Maj 2024, rezulton diferencë prej 56,630 lekë, specifikisht 50,630 lekë për Bankën T.... dhe 6,000 lekë për Bankën e Parë të I..... Kjo diferencë sipas BSH është subjekt i rakordimit mes bankave dhe MF për file-t e dërguara nga këto banka.
- Për raportimin Janar – Qershor 2024, rezulton diferencë prej 50,280 lekë, përkatësisht 100 lekë për Bankën e B.... të Sh.... dhe 50,380 lekë për Bankën e P... të I..... Kjo diferencë sipas BSH është subjekt i rakordimit mes bankave dhe MF pasi BSH nuk ka diferenca me këto banka. Rezulton se këto diferenca janë sistemuar dhe nuk paraqiten më në vijim.
- Për raportimin Janar – Korrik 2024, rezulton diferencë prej 4,000 lekë me Bankën I... S.... Kjo diferencë sipas BSH është subjekt i rakordimit mes bankave dhe MF pasi BSH nuk ka diferencë. Rezulton se diferenca është sistemuar dhe nuk paraqitet në vijim.
- Për raportimin Janar – Gusht 2024, rezulton diferencë prej 9,504 lekë me Bankën T..... Kjo diferencë sipas BSH është subjekt i rakordimit mes bankave dhe MF pasi BSH nuk ka diferenca me këto banka. Rezulton se diferenca është sistemuar dhe nuk paraqitet në vijim.

Për raportimin përmbledhës, për periudhën Janar – Dhjetor 2024, nuk rezultojnë diferenca mes shumave të të ardhurave të buxhetit të shtetit të raportuara nga bankat tregtare dhe të rakorduara me sistemin AIPS dhe diferencat e evidentuara përgjatë vitit janë sistemuar maksimalisht në deri në muajin Shtator 2024.

Tabela 3.4.7: Rakordimi i të ardhurave të bankave të nivelit të dytë mes MF dhe BSH

Periudha	Sipas MF	Sipas BSH	Diferenca
1 Janar - 31 Janar 2024	50,653,643,604.04	50,653,645,104.04	1,500.00
1 Janar - 29 Shkurt 2024	96,763,605,003.88	96,763,603,503.88	1,500.00
1 Janar - 31 Mars 2024	153,442,948,954.12	153,442,948,954.12	-
1 Janar - 30 Prill 2024	212,687,986,735.67	212,686,108,140.87	1,878,594.80
1 Janar - 31 Maj 2024	264,967,259,856.94	264,967,203,226.94	56,630.00
1 Janar - 30 Qershor 2024	317,094,639,728.00	317,094,589,448.00	50,280.00
1 Janar - 31 Korrik 2024	374,701,440,029.08	374,701,444,029.08	- 4,000.00
1 Janar - 31 Gusht 2024	429,097,561,281.45	429,097,551,777.45	9,504.00
1 Janar - 30 Shtator 2024	480,959,828,892.31	480,959,828,892.31	-
1 Janar - 31 Tetor 2024	535,231,973,767.16	535,231,973,767.16	-
1 Janar - 30 Nëntor 2024	584,725,662,672.79	584,725,662,672.79	-
1 Janar - 31 Dhjetor 2024	641,834,173,694.36	641,834,173,694.36	-

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Rakordimi i zërit të të ardhurave totale të raportuara nga bankat dhe shpenzimet totale të iniciuara nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë me zërin e Llogarisë së Unifikuar të Thesarit “Depozitë qeverie”, zëri “Të ardhurat nga Bankat e Nivelit të Dytë (BND)”.

Lidhur me të ardhurat totale dhe shpenzimet totale, përmes korrespondencës mes DPTH në MF dhe DOM në BSH, konstatohet se nga ana e DOM raportohet vetëm për shumat totale të të ardhurave dhe shpenzimet totale të iniciuara nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë. Përsa i përket periudhës 01.01.2024-31.12.2024 konstatohen diferenca konstante në të ardhura dhe në shpenzime totale, të cilat kanë ardhur duke u rritur përgjatë vitit dhe arrijnë në diferencën prej 2,466,07 mijë lekë në të ardhura dhe 28,770.47 mijë lekë në shpenzime.

Nga shqyrtimi i të dhënave kontabël të lidhura me llogarinë “Depozitë e Qeverisë”, evidentohet se zëri “Pagesë principali për garancitë sovraane” është trajtuar si zë i veçantë në evidencat e Ministrisë së Financave, ndërkohë që në pasqyrat përkatëse të Bankës së Shqipërisë ky zë përfshihet në zërin

III.1 “Shpenzime sipas bankave”. Në të njëjtën mënyrë, zëri “Kthim Principali” është evidentuar veçmas në regjistrimet kontabël të Ministrisë së Financave, ndërsa në evidencën e Bankës së Shqipërisë është përfshirë në totalin e të ardhurave të derdhura nga bankat e nivelit të dytë. Diferenca prej 1,150.07 mijë lekësh në zërin “Të ardhura totale nga bankat e nivelit të dytë”, e konstatuar ndërmjet të dhënave të Ministrisë së Financave dhe atyre të Bankës së Shqipërisë, buron nga mosrakordimi i shumave të ardhura përmes sistemit AECH, konkretisht:

- 676.69 mijë lekë;
- 381.68 mijë lekë;
- 91.7 mijë lekë.

Këto shuma janë pasqyruar si nënlllogari në evidencat e Ministrisë së Financave, ndërkohë që në raportimin e Bankës së Shqipërisë ato përfshihen në mënyrë të konsoliduar në të ardhurat totale. Gjithashtu, zëri “E ardhur nga interesa për garancinë e derdhur nga bankat e nivelit të dytë” është regjistruar si zë i veçantë nga Ministria e Financave, ndërsa në evidencën e Bankës së Shqipërisë ai është përfshirë në totalin e të ardhurave të derdhura nga bankat e nivelit të dytë.

Tabela 3.4.8: Përmbledhje e të ardhurave dhe shpenzimeve totale sipas MF dhe BSH, 2024

Në 000/lekë

Periudha	Ministria e Financave		Banka e Shqipërisë		Diferenca	
	Të ardhura totale	Shpenzime totale	Të ardhura totale	Shpenzime totale	Të ardhura totale	Shpenzime totale
01.01-31.01.2024	52,183,258.80	58,778,059.60	52,183,935.48	58,778,059.60	-676.68	0.00
01.01-28.02.2024	98,204,889.32	78,880,663.20	98,205,566.00	78,880,663.20	-676.68	0.00
01.01-31.03.2024	149,946,678.98	101,570,177.20	149,947,355.67	101,570,177.20	-676.69	0.00
01.01-30.04.2024	213,303,232.21	136,777,381.21	213,303,908.89	136,777,381.21	-676.68	0.00
01.01-31.05.2024	266,012,796.59	173,373,769.95	266,013,473.27	173,375,036.21	-676.68	-1,266.26
01.01-30.06.2024	317,209,710.37	205,624,602.59	317,211,361.05	205,631,444.68	-1,650.68	-6,842.09
01.01-31.07.2024	376,366,096.49	238,294,586.35	376,368,089.17	238,302,254.16	-1,992.68	-7,667.81
01.01-31.08.2024	430,578,333.00	273,278,062.22	430,580,325.69	273,293,262.47	-1,992.69	-15,200.25
01.01-30.09.2024	481,601,115.12	303,419,246.81	481,599,305.35	303,434,447.06	1,809.77	-15,200.25
01.01-31.10.2024	536,952,097.19	340,365,134.34	536,950,669.09	340,380,334.60	1,428.10	-15,200.26
01.01-30.11.2024	584,417,148.54	374,040,734.46	584,419,522.90	374,069,504.92	-2,374.36	-28,770.46
01.01-31.12.2024	643,550,782.35	438,781,903.96	643,553,248.42	438,810,674.43	-2,466.07	-28,770.47

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Mbi saktësinë e konfirmimeve të Llogarisë së Unifikuar të Thesarit (TSA) “Depozitë Qeverie”, me Bankën e Shqipërisë për periudhën 1 Janar 2024 – 31 Dhjetor 2024

Lëvizjet dhe gjendja e Llogarisë së Unifikuar të Thesarit (TSA) “Depozitë Qeverie” çdo muaj dhe në fund të vitit financiar, në përputhje me Marrëveshjen Kuadër, janë subjekt i rakordimit të rregullt ndërmjet Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë dhe Bankës së Shqipërisë, sipas korrespondencave të përcaktuara. Gjatë gjithë vitit 2024, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit pranë Ministrisë së Financave ka realizuar rakordime të rregullta me Departamentin e Operacioneve Monetare dhe Departamentin e Sistemit të Pagesave, Kontabilitetit dhe Financës pranë Bankës së Shqipërisë, në lidhje me gjendjen dhe lëvizjet e llogarisë së unifikuar të thesarit “Depozitë Qeverie” në lekë (ALL), euro (EUR), dollarë (USD) dhe SDR, duke shoqëruar gjithashtu me evidencat mujore të këtyre lëvizjeve.

Pas shqyrtimit të të dhënave të paraqitura në lidhje me të ardhurat dhe shpenzimet e kaluara në llogarinë “Depozita e Qeverisë” nga Ministria e Financave dhe Banka e Shqipërisë, ka rezultuar se Departamenti i Operacioneve Monetare (DOM) dërgon konfirmime mujore për të ardhurat totale dhe shpenzimet totale, të cilat janë të grupuara në të paktën shtatë kategori të ndryshme. Ky

informacion dërgohet në Ministrinë e Financave përmes rrugës elektronike (përmes email-it), ndërkohë që gjithashtu realizohen konfirmime ditore mbi lëvizjet e llogarisë.

Çdo shkresë mujore e DOM konfirmon gjithashtu të ardhurat totale të raportuara nga Bankat e Nivelit të Dytë dhe shpenzimet totale të iniciuara nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë. Megjithatë, DOM nuk kryen raportimin e gjendjes së llogarisë “Depozita Qeverie” në përgjigje të kërkesave nga Ministria e Financave, duke theksuar se “Evidenca e Buxhetit në ALL, EUR, USD, SDR dërgohet çdo ditë përmes rrugës elektronike” pranë institucionit tuaj, në përputhje me marrëveshjen. Konfirmimi nga DOM çdo muaj dhe në fund të vitit përfshin vetëm shumën totale të të ardhurave dhe shpenzimeve, pa përfshirë evidencën përkatëse të zërave të ndarë në shtatë grupe të ndryshme.

Nga ana tjetër, Departamenti i Sistemit të Pagesave, Kontabilitetit dhe Financës (DSKPF) realizon konfirmimet çdo muaj dhe në fund të vitit për gjendjen e llogarisë, duke përfshirë monedhën vendase dhe valutën.

Për vitin 2024, rakordimi i gjendjes së llogarisë është realizuar çdo muaj nga DSKPF në Bankën e Shqipërisë, në përgjigje të shkresave të dërguara nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë. Nga auditimi i korrespondencës për gjendjen e llogarisë së unifikuar të thesarit “Depozita e Qeverisë” në lekë dhe valutë, ndërmjet dy institucioneve ka rezultuar se gjendja e kësaj llogarie është përputhëse dhe e njëjtë.

Tabela 3.4.9: Paraqitja e gjendjes në fund të muajit për llogarinë “Depozitë Qeverie” në valutë për vitin 2024 nga MF dhe BSH

Në 000

Periudha	DSKPF në BSH				DPTH në MF			
	Llogaria kryesore e qeverisë				Llogaria kryesore e qeverisë			
	ALL	EUR	USD	SDR	ALL	EUR	USD	SDR
31.01.2024	14,275,317.97	394,070.29	2,445.36	3,245.31	14,275,317.97	394,070.29	2,445.36	3,245.31
29.02.2024	21,144,692.82	360,755.64	4,636.61	638.52	21,144,692.82	360,755.64	4,636.61	638.52
31.03.2024	41,770,074.41	120,678.46	9,644.53	638.52	41,770,074.41	120,678.46	9,644.53	638.52
30.04.2024	51,020,029.23	64,053.02	29,424.36	11,263.52	51,020,029.23	64,053.02	29,424.36	11,263.52
31.05.2024	67,747,083.59	94,907.57	23,524.53	4,233.92	67,747,083.59	94,907.57	23,524.53	4,233.92
30.06.2024	74,693,456.95	86,147.85	13,999.20	2,271.42	74,693,456.95	86,147.85	13,999.20	2,271.42
31.07.2024	65,906,753.00	41,615.28	12,712.92	4,858.92	65,906,753.00	41,615.28	12,712.92	4,858.92
31.08.2024	70,232,562.06	74,883.65	4,091.79	2,047.82	70,232,562.06	74,883.65	4,091.79	2,047.82
30.09.2024	81,901,158.13	49,240.16	16,613.24	2,047.82	81,901,158.13	49,240.16	16,613.24	2,047.82
31.10.2024	81,551,605.13	53,928.18	2,911.25	2,135.32	81,551,605.13	53,928.18	2,911.25	2,135.32
30.11.2024	97,939,518.31	58,489.87	11,488.59	938.80	97,939,518.31	58,489.87	11,488.59	938.80
31.12.2024	78,424,480.18	363,268.81	8,965.06	938.80	78,424,480.18	363,268.81	8,965.06	938.799

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Referuar të dhënave nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, gjendja e llogarisë “Depozitë e Qeverisë” e detajuar për çdo muaj së bashku me lëvizjet debi-kredi (të hyra dhe të dala) paraqitet si në vijim.

Tabela 3.4.10: Gjendja dhe lëvizjet e llogarisë “Depozitë Qeverie” në lekë dhe valutë, 2024

Në ALL				
Muaji	Gjendje në fillim	Të hyra	Të dala	Gjendje në fund
Janar	11,995,177,641.96	97,976,884,535.81	95,696,744,207.41	14,275,317,970.36
Shkurt	14,275,317,970.36	67,210,323,369.94	60,340,948,522.54	21,144,692,817.76
Mars	21,144,692,817.76	65,271,893,905.00	44,646,512,309.46	41,770,074,413.30
Prill	41,770,074,413.30	81,740,635,291.60	72,490,680,476.87	51,020,029,228.03
Maj	51,020,029,228.03	68,989,674,863.88	52,262,620,500.46	67,747,083,591.45
Qershor	67,747,083,591.45	63,390,731,579.26	56,444,358,224.53	74,693,456,946.18
Korrik	74,693,456,946.18	70,725,069,143.12	79,511,773,092.38	65,906,752,996.92
Gusht	65,906,752,996.92	64,475,330,355.35	60,149,521,294.47	70,232,562,057.80
Shtator	70,232,562,057.80	76,942,519,213.77	65,273,923,140.85	81,901,158,130.72
Tetor	81,901,158,130.72	67,969,652,441.83	68,319,205,442.57	81,551,605,129.98
Nëntor	81,551,605,129.98	77,093,174,655.52	60,705,261,473.08	97,939,518,312.42
Dhjetor	97,939,518,312.42	82,543,481,226.27	102,058,519,359.01	78,424,480,179.68

Në EUR				
Muaji	Gjendje në fillim	Të hyra	Të dala	Gjendje në fund
Janar	752,342,055.90	1,220,347.21	359,492,109.30	394,070,293.81
Shkurt	394,070,293.81	1,347,598.44	34,662,253.11	360,755,639.14
Mars	360,755,639.14	56,667,956.21	296,745,131.56	120,678,463.79
Prill	120,678,463.79	124,823,088.32	181,448,536.22	64,053,015.89
Maj	64,053,015.89	253,731,177.46	222,876,624.79	94,907,568.56
Qershor	94,907,568.56	326,346,260.82	335,105,979.52	86,147,849.86
Korrik	86,147,849.86	256,693,156.00	301,225,727.29	41,615,278.57
Gusht	41,615,278.57	256,835,319.65	223,566,951.64	74,883,646.58
Shtator	74,883,646.58	205,188,070.18	230,831,554.31	49,240,162.45
Tetor	49,240,162.45	221,834,885.17	217,146,866.83	53,928,180.79
Nëntor	53,928,180.79	209,460,505.24	204,898,816.10	58,489,869.93
Dhjetor	58,489,869.93	531,232,043.15	226,453,098.85	363,268,814.23
Në USD				
Muaji	Gjendje në fillim	Të hyra	Të dala	Gjendje në fund
Janar	937,028.35	27,316,640.44	25,808,310.68	2,445,358.11
Shkurt	2,445,358.11	10,000,000.00	7,808,748.95	4,636,609.16
Mars	4,636,609.16	20,000,000.00	14,992,077.05	9,644,532.11
Prill	9,644,532.11	50,547,948.01	30,768,123.91	29,424,356.21
Maj	29,424,356.21	139,381.18	6,039,209.26	23,524,528.13
Qershor	23,524,528.13	184,801.92	9,710,134.33	13,999,195.72
Korrik	13,999,195.72	15,000,000.00	16,286,271.89	12,712,923.83
Gusht	12,712,923.83	-	8,621,138.00	4,091,785.83
Shtator	4,091,785.83	31,368,206.97	18,846,755.03	16,613,237.77
Tetor	16,613,237.77	677,948.29	14,379,935.92	2,911,250.14
Nëntor	2,911,250.14	17,581,341.14	9,004,005.93	11,488,585.35
Dhjetor	11,488,585.35	7,077,988.09	9,601,517.18	8,965,056.26
Në SDR				
Muaji	Gjendje në fillim	Të hyra	Të dala	Gjendje në fund
Janar	657,821.00	20,000,000.00	17,412,500.00	3,245,321.00
Shkurt	3,245,321.00	16,000,000.00	18,606,805.00	638,516.00
Mars	638,516.00	-	-	638,516.00
Prill	638,516.00	30,000,000.00	19,375,000.00	11,263,516.00
Maj	11,263,516.00	-	7,029,593.00	4,233,923.00
Qershor	4,233,923.00	-	1,962,500.00	2,271,423.00
Korrik	2,271,423.00	20,000,000.00	17,412,500.00	4,858,923.00
Gusht	4,858,923.00	15,000,000.00	17,811,108.00	2,047,815.00
Shtator	2,047,815.00	-	-	2,047,815.00
Tetor	2,047,815.00	17,500,000.00	17,412,500.00	2,135,315.00
Nëntor	2,135,315.00	5,000,000.00	6,196,516.00	938,799.00
Dhjetor	938,799.00	-	-	938,799.00

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF.

Tabela 3.4.11: Shumat e të dalave dhe të hyrave për lekë dhe valutë në llogarinë “Depozitë Qeverie”

Valuta	Totali i të dalave	Totali i të hyrave
ALL	817,900,068,043.63	884,329,370,581.35
EUR	2,834,453,649.52	2,445,380,407.85
USD	171,866,228.13	179,894,256.04
SDR	123,219,022.00	123,500,000.00

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Afatet e Raportimit

Në përputhje me Marrëveshjen Kuadër të datës 20.01.2015, të lidhur ndërmjet Bankës së Shqipërisë (BSH) dhe Ministrisë së Financës dhe Ekonomisë (MF), konkretisht në aneksin nr. 1 të saj, parashikohet që Banka e Shqipërisë të dërgojë çdo muaj një konfirmim zyrtar për të ardhurat dhe shpenzimet totale, brenda një afati prej tre ditësh pune nga momenti i marrjes së shkresës përkatëse nga MF. Bazuar në korrespondencën e zhvilluar mes dy institucioneve përgjatë vitit, janë evidentuar datat e dërgimit të konfirmimeve mbi gjendjen e llogarisë “Depozitë Qeverie”. Të

dhënat përkatëse janë paraqitur në tabelën më poshtë për të dokumentuar përputhshmërinë me afatet e përcaktuara në marrëveshje.

Tabela 3.4.12: Pasqyra e afateve të korrespondencave mes MF dhe BSH për vitin 2024

Për gjendjen më datë:	Shkresa e dërguar nga Ministria e Financës dhe Ekonomisë		Data e mbërritjes në BSH	Shkresa e dërguar nga Banka e Shqipërisë		Data e mbërritjes në MF	Diferenca në ditë
	Nr. Prot	Data		Nr. Prot	Data		
31.01.2024	1942	19/02/2024	26/02/2024	1383/1	27/02/2024	28/02/2024	2
29.02.2024	1942/3	18/03/2024	21/03/2024	2062/1	25/03/2024	25/03/2024	4
31.03.2024	1942/6	17/04/2024	22/04/2024	2842/1	25/04/2024	25/04/2024	3
30.04.2024	1942/9	17/05/2024	23/05/2024	3611/1	24/05/2024	27/05/2024	4
31.05.2024	1942/19	18/06/2024	21/06/2024	4410/1	21/06/2024	24/06/2024	3
30.06.2024	1942/15	16/07/2024	17/07/2024	5035/1	18/07/2024	19/07/2024	2
31.07.2024	1942/18	15/08/2024	19/08/2024	5739/1	20/08/2024	21/08/2024	2
31.08.2024	1942/21	19/09/2024	20/09/2024	6407/1	23/09/2024	24/09/2024	4
30.09.2024	1942/25	17/10/2024	21/10/2024	7322/1	22/10/2024	23/10/2024	2
31.10.2024	1942/28	18/11/2024	20/11/2024	8505/1	21/11/2024	25/11/2024	5
30.11.2024	1942/31	17/12/2024	20/12/2024	9338/1	24/12/2024	26/12/2024	6
31.12.2024	1942/34	30/12/2024	06/01/2025	7/1	07/01/2025	08/01/2025	2

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Në korrespondencën mes Bankës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Financave vihen re diferenca në kohë që nga miratimi i shkresës deri në mbërritjen në BSH, diferenca që variojnë nga 1 deri në 7 ditë. Përgjithësisht, shkresat e MFE mbajnë datën rreth/pas javës së dytë të muajit pasardhës, ndërkohë që vihet re një distancë e nga 2 deri në 18 ditë mes datës së shkresave të MFE dhe datës së shkresave të BSH. Në Marrëveshjen Kuadër mes Bankës së Shqipërisë dhe Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, lidhur për periodicitetin e raportimit nga ana e MF-së përcaktohet vetëm periudha e raportimit mujor, pa caktuar një afat. Ndërkohë për Bankën e Shqipërisë përcaktohet afati prej 3 ditë pune pas mbërritjes së shkresës nga MF. Në korrespondencat e shqyrtuara, është konstatuar diferencë nga 2-5 ditë mes datës së mbërritjes së shkresës përkatëse në BSH dhe në MF, si dhe diferencë 0-4 ditë mes mbërritjes së shkresës në BSH dhe daljes së shkresës nga kjo e fundit për konfirmim.

Rakordimi dhe konfirmimi me zëra i të ardhurave, shpenzimeve dhe gjendjes së llogarisë së Unifikuar të Thesarit “Depozitë e Qeverisë” më 31.12.2024

Krahasimisht me të dhënat e Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit në MF, tabela paraqet edhe të dhënat nga Departamenti i Operacioneve Monetare të BSH për të ardhurat, shpenzimet dhe gjendjen e llogarisë së unifikuar “Depozitë e Qeverisë” më 31.12.2024.

Tabela 3.4.13: Zërat e të ardhurave, shpenzimeve dhe gjendjes së llogarisë “Depozitë e Qeverisë”
Në 000/lekë

Nr.	E M Ë R T I M I	Sipas MF (A)	Sipas BSH (B)	Diferenca (A) – (B)
A+B	TË ARDHURAT, HYRJET E DEPOZITËS	348,692,846.87	566,875,748.22	(218,182,901.35)
A (I+II+III)	TOTALI TË ARDHURAVE	204,982,047.68	392,167,359.41	(187,185,311.74)
I	Të ardhura nga taksat	204,768,878.39	321,261,275.70	(116,492,397.31)
1	Nga Tatimet		321,003,100.19	
2	Nga Doganat		258,175.51	(258,175.51)
II	Të ardhura jo tatimore	213,169.29	70,906,083.71	(70,692,914.43)
1	Të ardhura jo tatimore sipas raportit të bankave		61,052,697.95	(61,052,697.95)
2	Fitimi i derdhur nga Banka e Shqipërisë		-	-
3	Kontribute vullnetare		-	-
4	Dividendi nga Ndërmarrjet e përbashkëta			-
5	Të ardhura nga koncesionet	9,098.43		9,098.43
6	Të ardhura nga shitja e licen. telekomunikacionit	1,468,919.67	1,468,919.67	-
7	Të ardhura nga AAPSK			-
8	Të ardhura nga sekuestrimi Prokuroria e përgjithshme			-
9	Të ardhura të tjera	13,310.34	8,384,466.10	(8,371,155.76)
10	Transferuar ne mjete ne ruajtje per shpronisimet	-1,600,000.00		(1,600,000.00)

11	E hyre e pa percaktuar, Disbursim Projekt me Financim (derdhje e perkohshme)	646,348.47		
12	E dale e pa percaktuar, Disbursim Projekt me Financim (derdhje e perkohshme)	(324,507.62)		
III	Grand			-
B (I+II+III)	FINANCIMI, INVESTIMI, TRANSFERTA	143,710,799.19	174,708,388.81	(30,997,589.61)
I	Financimi në total	53,391,392.58	76,851,682.78	(23,460,290.20)
1	Financimi i brendshëm	33,118,491.29	49,855,154.68	-
-	Nëpërmjet bonove të thesarit	-20,546,304.26	(20,546,304.26)	0.00
-	Nëpërmjet Obligacioneve	70,372,688.48	70,401,458.94	(28,770.46)
2	nen/huaja	4,133,644.33	92,939.59	4,040,704.74
-	Principiali	3,047,421.15	-	3,047,421.15
-	Interesa	1,086,223.18	-	1,086,223.18
3	Financimi i jashtëm	15,202,675.42	26,164,470.90	(10,961,795.48)
-	MBESHTETJE BUXHETORE IBRD KREDI "Gender Equality to Opp.Development"	1,235,097.99	-	1,235,097.99
-	Mbeshtetje buxhetore per Kontrates se Reformes Sektoriale BE per Perfshirjen Sociale	806,253.21	-	806,253.21
-	mbeshtetje buxhetore sektoriale per kontraten BE per Energjiine (grant)	785,760.00	-	785,760.00
-	Mbeshtetje Buxhetore Kredia AFD	5,899,800.00	-	5,899,800.00
-	Mbeshtetje Buxhetore Kontrata e Reformes Sektoriale te BE-se per Drejtesine	650,707.50	-	650,707.50
-	Mbeshtetje Buxhetore Economic Recovery			-
-	Mbeshtetje buxhetore per Kontrates se Reformes Sektoriale BE per Mireqeverisjen	593,556.71		593,556.71
-	Mbeshtetje buxhetore Arabia Saudite Grant			-
-	Mbeshtetje Buxhetore Kredia KFË	5,231,500.00		5,231,500.00
4	Projekte me thesar të plotë	197,463.93	-	197,463.93
5	Total interesa Depozita	739,117.61	-	739,117.61
6	interesa të depozitës më afat	723,501.18	739,117.61	(15,616.44)
7	Interesa nga depozita Garanci	15,616.44		15,616.44
II	Depozitë & KREDI	(500,000.00)	3,539,554.68	(4,039,554.68)
1	Depozitë për garanci	(500,000.00)	(500,000.00)	-
-	Maturim Depozitë		(231,794,400.00)	231,794,400.00
-	Interesa depozite me afat		233,385,500.00	(233,385,500.00)
2	Kredi		4,039,554.68	(4,039,554.68)
III	Transferta e të ndryshme (1+2)	90,819,406.61	94,317,151.35	(3,497,744.74)
1	Gjendja e mbartur nga viti 2023	90,819,406.61	90,819,406.61	0.00
2	Difereca cash e accruall		3,278,343.33	(3,278,343.33)
3	transferta nga llogari të vecanta		219,401.41	(219,401.41)
(I+II+III+IV)	SHPENZIMET, DALJE TE DEPOZITËS	259,636,617.32	654,590,206.69	(394,953,589.38)
I	Shpenzime të Përgjithshme	156,820,282.16	597,230,956.58	(440,410,674.43)
1	Shpenzime sipas bankave të nivelit të dytë		438,810,674.43	(438,810,674.43)
2	Transferta për ISSH-në	133,862,000.00	133,862,000.00	-
3	Transferta për ISKSH-në(FSDKSH)	21,440,000.00	21,440,000.00	-
4	Transferta për llogaritë e tjera speciale	1,518,282.16	3,118,282.16	(1,600,000.00)
-	Transferta për kompesimin e pronave	1,518,282.16	-	1,518,282.16
-	Transferte kapitale për Shpronësimet		-	-
II	Shpenzime për borxhin e brendshëm	33,118,491.29	33,118,491.29	0.00
1	Shpen. interesat e Bonove të Thesarit		8,085,533.95	(8,085,533.95)
2	Shpenzime për interesat e Obligacioneve		25,032,957.35	(25,032,957.35)
III	Shpenzime për borxhin e Jashtëm	61,794,076.64	20,426,930.33	41,367,146.31
1	Interesa të Borxhit të Jashtëm	40,453,481.78	20,426,930.33	20,026,551.45
2	Principiali i Borxhit të Jashtëm	20,932,933.21	-	20,932,933.21
3	komisioni i borxhit të jashtëm	407,661.65	-	407,661.65
IV	Shpen.Kapitale	4,089,938.74	4,089,938.74	-
	Gabime, kthime nga bankat e nivelit të dytë	(276,110.26)	(276,110.26)	(0.00)
	Huadhënie e KESH-it		-	-
	Transferim I shumës Kthyer nga Konvert projekti Aech Societe General		-	-
	Pagese Ministria e Bujqesise fondet (IBRD)			-
	Pagese komision Ministria e Bujqesise fondet (IBRD)			-
	Transferte e Ministrise se Turizmit dhe Mjedisit			-
	Pagese SHISH Llogari Speciale	X		X
	Transferte per ISHP	155,622.03		155,622.03
	Pagese Kuotash per Banka ibrd - MF	297,853.48		297,853.48
	Transferte per KQZ			-

	Pagese Ministria e Mbrojtjes ne usd	2,865,701.51		2,865,701.51
	Transfeta Ministria e Arsimit	247,211.75		247,211.75
	Huadhenie e ALBCONTROL			-
	Transferte per Turqine (ndihme) MEPJ			-
	Komision i transferes per Turqine (ndihme) MEPJ			-
	Pagese Kuotash per Banka IFC			-
	Pagesa interesi garancia sovrane	0.00		-
	Diferenca Kursi i kembimit konvertim USD transfert ministrise se Mbrojtjes diferenca date pagese date regjistrimi ne sistem ,			-
	Diferenca Kursi i kembimit konvertim Euro USD transfert MM			
	Diferenca Kursi i kembimit konvertim Euro USD transfert ISHP			
	Transferte e Ministrise se Turizmit dhe Mjedisit			
H-D	GJENDJA E LLOGARISË MË 31.12.2024	116,782,829.67	116,782,829.67	(0.00)
I	Gjendja në Lekë	78,424,480.18	78,424,480.18	0.00
II	Gjendja në valutë e konvertuar në lekë	38,358,349.49	38,358,349.49	(0.00)
1	Gjendja në Euro	35,654,834.12	37,326,211.37	(1,671,377.25)
-	Interesa Spot Forëard (për euro)	(22,891.96)		
	Fitim/humbje Konvertim projekti ne Euro	2,424.86		
	Diferenca Kursi i kembimit Blerje valute (konvertim nga lek ne euro)/shitje valute (konvertim nga euro ne leke)	159,800.00		
	Rivleresim i EURO dhjetor 2024	1,532,044.34		
2	Gjendja në dollar amerikan (USD)	845,046.20	983,846.03	(138,799.82)
	Interesa Spot Forëard (për USD)	-		-
	Fitim/humbje Konvertim projekti ne USD	(165.18)		
	Rivleresim i USD dhjetor 2024	30,109.63		
	Diferenca Kursi i kembimit konvertim Euro USD	44,875.38		
	Diferenca Kursi i kembimit konvertim ALL ne USD	63,980.00		
3	Gjendja në SDR	115,406.56	48,292.10	67,114.46
-	Interesa Spot Forëard (për SDR)	-		
	Rivleresim i SDR dhjetor 2024	62,864.19		
	Diferenca kursi kembimi pas balances=0Sdr te llogarise ne SDR	(129,978.65)		

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF.

Referuar tabelës përmbledhëse për llogarinë “Depozitë e Qeverisë” ndërmjet Ministrisë së Financave dhe Bankës së Shqipërisë, gjendja e llogarisë në datën 31.12.2024 është e njëjtë në monedhën vendase, si dhe në valutë të konvertuar në lekë. Megjithatë, kanë rezultuar diferenca në zërat e të ardhurave dhe shpenzimeve për shkak të përdorimit të sistemeve të ndryshme të regjistrimit nga ana e të dy institucioneve. Pavarësisht këtyre dallimeve në regjistrim, gjendja finale e llogarisë “Depozitë e Qeverisë” është konfirmuar si 116,782,829.67 mijë lekë, duke pasqyruar njëtrajshmëri mes të dyja institucioneve në fund të vitit 2024.

Tabela 3.4.14: Përmbledhja e gjendjes së llogarisë “Depozitë e Qeverisë” në lekë dhe valutë në 31.12.2024

Gjendja e llogarive	MF	BSH	DIF
ALL	78,424,480,179.68	78,424,480,179.68	0.00
EUR	35,654,834,116.97	35,654,834,116.97	0.00
USD	845,046,203.07	845,046,203.07	0.00
SDR	115,406,561.07	115,406,561.07	0.00

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Rezultati financiar nga këmbimi valutor për kontratat spot-forward dhe rivlerësimet e valutave në llogarinë e Unifikuar të Thesarit “Depozitë Qeverie” për vitin 2024

Në hyrjet dhe daljet e llogarisë “Depozitë Qeverie” paraqiten edhe zëra të shpenzimeve në valutë, të cilat ndikojnë në përlllogaritjen e interesave spot-forward gjatë realizimit të këtyre veprimeve gjatë vitit. Për vitin 2024, analiza e të dhënave ka treguar se janë realizuar vetëm dy kontrata të reja S^WAP, të maturuara brenda vitit. Ndërkohë, nuk ka pasur mbartje të kontratave S^WAP nga vitet e mëparshme, duke përlllogaritur interesat vetëm në monedhën EUR. Gjithashtu, në fund të vitit është realizuar një vlerësim i gjendjes së valutës në monedhat e ndryshme (EUR, USD dhe

SDR), duke përdorur kursin e këmbimit të ditës së fundit të vitit përkatës. Pas kësaj, këto valuta janë konvertuar në monedhën vendase, lekë (ALL), për të pasqyruar realisht vlerën e tyre në raport me monedhën e brendshme të vendit. Rezulton se për vitin 2024 paraqitet humbje nga rivlerësimi i llogarive në valutë të huaj për shkak të rënies së vijueshme të kursit të këmbimit përgjatë vitit. Pavarësisht se kjo humbje nuk përfaqëson fluks dalës monetare (dalje cash-i), nga kursi i këmbimit në ulje, llogaritë në valutë vlejné më pak më datë 31.12.2024 sesa në fillim të vitit.

Tabela 3.4.15: Kontratat spot-forward përgjatë vitit 2024

Data e fillimit	Data e maturimit	Vlera në EUR	Vlera në maturim në ALL	Kohëzgjatja (afati) në ditë i përdorimit të instrumentit
03/01/2024	19/04/2024	120,000,000.00	12,459,777,444.00	107
05/01/2024	18/06/2024	120,000,000.00	12,516,930,600.00	165

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Tabela 3.4.16: Rezultatet nga përdorimi i valutës për kontratat spot-forward dhe rivlerësimi i llogarisë në fund të vitit

Në 000/Lekë

Rezultati nga përdorimi i valutës	Interesa spot-forward (A)		Dif. kursi me fundin e vitit (B)		Shuma (A) + (B)	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
EUR	-283,964.00	-22,891.96	-4,143,749.00	-1,532,044.34	-4,427,713.00	-1,554,936.30
USD	-	-	-147,250.00	-30,109.63	-147,250.00	-30,109.63
SDR	-	-	-44,330.00	-62,864.19	-44,330.00	-62,864.19
Shuma	-283,964.00	-22,891.96	-4,335,329.00	-1,625,018.16	-4,619,293.00	-1,647,910.12

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Sipas të dhënave të tabelës, rezulton se totali i rezultatit nga përdorimi i valutës paraqitet në vlerën -1,647,910.12 mijë lekë në fund të vitit 2024. Sipas valutës specifikohet:

- Monedha EUR:

Nga përdorimi i kontratave spot-forward, pra për interesa, rezulton shuma 22,891.98 mijë lekë dhe nga rivlerësimi në fund të vitit i tepricës së EUR rezulton shuma -1,532,044.34 mijë lekë.

- Monedha USD:

Përgjatë vitit 2023 nuk rezultojnë interesa të kontratave spot-forward, pasi nuk ka patur kontrata të tilla në këtë monedhë, ndërkohë nga rivlerësimi në fund të vitit i tepricës së USD rezulton shuma -30,109.63 mijë lekë.

- Monedha SDR:

Nuk rezultojnë interesa nga kontratat spot-forward pasi nuk ka patur të tilla në këtë monedhë, por nga rivlerësimi në fund të vitit i tepricës së SDR rezulton shuma -62,864.19 mijë lekë.

Rezultati i mësipërm nga përdorimi i valutës i cili duket në rënie nga viti i kaluar, përfshin vetëm rezultatit e kontratave spot-forward si dhe rivlerësimin e gjendjes së valutave në fund të vitit 2024 dhe nuk përfshin humbjen nga kursi i këmbimit për maturimin e depozitës me afat në EUR. Rrjedhimisht, investimi në depozitë konsiderohet si investim afat-shkurtër dhe ka patur efekt -1,091,100.00 mijë lekë, i klasifikuar në llogarinë 7660200 “Të ardhura nga këmbimet valutore - TSA shitblerje valute”. Përkatësisht në zbatim të Udhëzimit të Ministrit të Financave nr. 13 datë 18.12.2024 “Për procedurat e mbylljes së llogarive vjetore të buxhetit për vitin 2024”, pika 2, germa g përcaktohen se “Fitimi/humbja nga transaksionet e këmbimit të mjeteve monetare ndërmjet nënlllogarive në monedhat LEK, EUR, USD dhe SDR të llogarisë së unifikuar të Thesarit ‘Depozitë e qeverisë’ (TSA) në Bankën e Shqipërisë si dhe ato të zhvlerësimit/rivlerësimit periodik të gjendjes vjetore të mbartur (balanca e llogarive të planit kontabël 657, 767, 766. etj.) të raportohen në nënzërin “Balanca nga kursi i këmbimit” të zërit “Të tjera” të burimeve të

brendshme të financimit të deficitit”. Në këtë kuadër, nga analiza e treguesve fiskalë analitikë, balanca nga kursi i këmbimit paraqitet në vlerën 2,833.5 milion lekë në fund të vitit 2024, sipas përbërjes së tabelës në vijim.

Tabela 3.4.17: Përbërja analitike e nënzërit “Balanca nga kursi i këmbimit” për vitin 2024

Në 000/lekë

Llog ekonomike	Emërtimi	Zëri	Vlera
7660200	Të ardhura nga këmbimet valutore- TSA shit blerje valute	Diferenca kursi kembimi pas balanaces=0 Sdr të llogarisë në SDR	129,978.65
7660200		Interesa Spot-Forëard EUR	22,891.96
7660200		fitim/humbje kthim shume derdhur gabim nga Projekti do rikthehet ne llog speciale	50.16
7660200		Fitim/humbje Konvertim projekti në EUR	-2,424.86
7660200		Fitim/humbje Konvertim projekti në USD	165.18
7660200		Fitim/humbje rezultuar nga derdhja ne Depozitat e Qeverisë - të fondeve të projekteve dhe kthimi i fondeve të llog. projektit	590.79
7660200		Diferenca kursi i këmbimit konvertim EUR USD	-44,875.38
7660200		Diferenca kursi i këmbimit konvertim ALL në USD	-63,980.00
7660200		Diferenca kursi i këmbimit Blerje valute (konvertim nga lek ne euro)/shitje valute (konvertim nga euro ne leke)	-159,800.00
7660200		Fitim/humbje nga kursi i këmbimit për maturimin e Depozites me afat EUR	-1,091,100.00
6570100		Rivlerësim i monedhave dhjetor 2024	-1,625,018.16
	Zhvlerësim i vlerave monetare në varësi të kursit të këmbimit	Rivlerësim EUR dhjetor 2024	-1,532,044.34
		Rivlerësim USD dhjetor 2024	-30,109.63
		Rivlerësim SDR dhjetor 2024	-62,864.19
		Totali	-2,833,521.66

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF.

Për më tepër, evidentohen humbje nga konvertimet EUR/USD dhe ALL/USD, ku sipas përlllogaritjeve të grupit të auditimit, vetëm nga 2 transfertat e sqaruara në vijim rezultojnë 9,141,434.85 lekë humbje. Duke qenë se është përdorur në mënyrë të vijueshme konvertimi i njëanshëm (blerje e valutave përmes valutës EUR apo ALL) evidentohen edhe humbjet përkatëse nga kurset e këmbimit.

Mbi zbatimin e ligjshmërisë për arkëtimet dhe pagesat direkte të kryera nëpërmjet llogarisë së Unifikuar të Thesarit “Depozitë e Qeverisë” për vitin 2024

Lidhur me kontabilizimin e të ardhurave dhe shpenzimeve përmes llogarisë “Depozitë e Qeverisë” janë shqyrtuar të hyrat dhe të dalat nga kjo llogari, nga ku ka rezultuar:

- **TË HYRAT** (të ardhurat), kontabilizuar në llogarinë e Unifikuar të thesarit “Depozitë e Qeverisë”:

1. Të ardhura nga koncesionet

Për vitin 2024, rezulton se të ardhurat nga koncesionet paraqiten në vlerë të konvertuar 9,098.43 mijë lekë. Gjatë këtij viti, të ardhurat e vetme koncesionare që paraqiten janë ato nga Koncesioni i Anijeve përmes 12 transfertave përgjatë vitit 2024.

Tabela 3.4.18: Të ardhurat nga koncesionet

Data e kalimit	Shuma (EUR)	Kursi	Vlera në lekë	Vlera në 000/Lekë
15.01.2024	5,554.70	103.93	577,299.97	577.30
14.02.2024	6,895.22	103.84	715,999.64	716.00
06.03.2024	6,328.56	103.90	657,537.38	657.54
08.04.2024	7,196.04	102.26	735,867.05	735.87
06.05.2024	7,737.50	100.54	777,928.25	777.93
05.06.2024	6,807.24	100.36	683,174.61	683.17
04.07.2024	8,245.44	100.32	827,182.54	827.18
08.08.2024	9,602.92	100.16	961,828.47	961.83
09.09.2024	8,035.44	99.72	801,294.08	801.29
07.10.2024	9,883.44	98.82	976,681.54	976.68
07.11.2024	7,549.00	98.20	741,311.80	741.31
13.12.2024	6,539.66	98.22	642,325.41	642.33
Total	90,375.16		9,098,430.74	9,098.43

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF.

Krahasimisht me vitin 2023, i cili paraqiste të ardhura në shumë 9,299.40 mijë lekë, rezulton se për vitin 2024 këto të ardhura kanë pësuar rënie me 2%.

2. Të ardhura nga licencat

Për vitin 2024, rezultojnë të ardhura nga licencat nga kompanitë telefonike në vlerë të konvertuar 1,468,919.67 mijë lekë nga 4 veprime në derdhje të të ardhurave.

Tabela 3.4.19: Të ardhurat nga licencat

Përshkrimi	Data e kalimit	Shuma (EUR)	Kursi	Vlera në lekë	Vlera në 000/Lekë
Derdhje Kompanitë Telefonike Licenca të Drejta	26.09.2024	1,434,212.00	98.91	141,857,908.92	141,857.91
Derdhje Kompanitë Telefonike Licenca të Drejta	11.10.2024	8,031,589.00	98.80	793,520,993.20	793,520.99
Derdhje Kompanitë Telefonike Licenca të Drejta	14.11.2024	2,718,000.00	98.11	266,662,980.00	266,662.98
Derdhje Kompanitë Telefonike Licenca të Drejta	15.11.2024	2,718,250.00	98.18	266,877,785.00	266,877.79
Total		14,902,051.00		1,468,919,667.12	1,468,919.67

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF.

2. Fitim/Humbja e Bankës së Shqipërisë

Për vitin 2024, Banka e Shqipërisë nuk ka derdhur fitim në llogarinë “Depozitë e Qeverisë”, ku edhe në treguesit fiskalë zëri III.1 “Të ardhura jotatimore - Tran.Fitimi nga Banka e Shqipërisë” paraqitet me vlerë 0 (zero).

- **DALJET** (shpenzimet), kontabilizuar në llogarinë e unifikuar të thesarit “Depozitë e Qeverisë”

1. Transferta për kompensimin e pronave

Gjatë vitit 2024 janë kaluar gjithsej 5 transferta për shpronësimet, në vlerë totale prej 1,600,000.00 mijë lekë. Krahasuar me vitin 2023, ku transfertat për kompensimin e pronave kanë qenë në vlerën 3,000,000.00 lekë, rezulton se për vitin 2024 këto transferta janë thujse 47% më të ulëta.

Tabela 3.4.20: Transferta për shpronësimet

Në 000/lekë

Nr.	Data e transfertës	Shuma
1	19.02.2024	200,000.00
2	21.03.2024	200,000.00
3	25.04.2024	500,000.00
4	06.06.2024	500,000.00
5	22.10.2024	200,000.00
TOTALI		1,600,000.00

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF.

Transfertat për ATP (për kompensimin e pronave) janë në total 4 të tilla me vlerë 778,282.16 mijë lekë.

Tabela 3.4.21: Transferta ATP

Në 000/lekë

Nr.	Data e transfertës	Shuma
1	21.03.2024	210,725.24
2	01.07.2024	69,590.51
3	27.09.2024	206,884.62
4	27.12.2024	291,081.78
TOTALI		778,282.16

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF.

Krahasuar me vitin 2023, rezulton se për vitin 2024 këto transferta janë thujse 62% më të ulëta. Në evidencën e nxjerrë nga MF për llogarinë “Depozitë e Qeverisë” rezulton se zëri “Transferuar në mjete në ruajtje” paraqitet në vlerën -1,600,000.00 mijë lekë. Ndërsa zëri “Transferta për kompensimin e pronave” është regjistruar në vlerë 1,518,282.16 mijë lekë.

2. Transferta në valutë

Lidhur me transfertat në valutë, nga informacioni dhe dokumentacioni i vënë në dispozicion nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, rezultojnë 10⁸ transfertat nga llogaria e unifikuar e thesarit në valuta dhe të konvertuara në shumën totale 3,566,513.75⁹ mijë lekë. Nga këto transfertat, rezultojnë se 7 prej tyre janë kryer në monedhën USD dhe 2 në monedhën EUR, në vlera përkatësisht 35,496,159.78 USD dhe 2,484,530.90 EUR.

A. Me urdhërues “Ministria e Financave” është kryer transfertat në vlerën totale prej 297,978.46 mijë lekë.

Përmes shkresës nr. 87/2 prot., datë 25.01.2024, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit i ka kërkuar Bankës së Shqipërisë të kryejë transfertën për likuidim pagese në vlerën 3,124,446.50 USD nga llogaria Depozitë e Qeverisë në USD, referuar ligjit nr. 4/2023 shapllur me dekretin nr. 23, datë 15.02.2023 të Presidentit të RSH për miratimin e rezolutave nr. 663 “Rritja selektive e Kapitalit SCI” dhe nr. 664 “Rritja e Përgjithshme e Kapitalit GCI” të vitit 2018 të Këshillit të Guvernatorëve të Korporatës Ndërkombëtare Financiare, Udhëzimit nr. 40, datë 01.10.2009 “Për pagesat direkte nga BSH në valutë”, shkresës së Ministrit të MFE nr. 106 prot., datë 23.01.2024 dhe në vijim të praktikës të Degës së Thesarit Tiranë nr. 581/1, datë 23.01.2024. Me Urdhër-shpenzimin nr. 1336, datë 23.01.2024, është kryer pagesa prej 297,978,462.70 lekë (me kursin 95.37 lekë, të datës 23.01.2024), me urdhërues Ministria e Financave dhe përfitues I.....Bank for Reconstruction and Development, bazuar në udhëzimet dhe shkresat e sipërcituara.

B. Me urdhërues “Instituti i Shëndetit Publik” janë kryer dy transfertat në vlerë totale prej 249,211.97 mijë lekë.

Përmes shkresës nr. 532/1 prot., datë 30.01.2024, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit ka bërë kërkesën drejt Bankës së Shqipërisë për transfertë për likuidim pagese në vlerën 1,620,894 USD nga llogaria Depozitë e Qeverisë në USD, në mbështetje të Marrëveshjes midis Qeverisë Shqiptare dhe UNICEF më datë 15.04.2005 dhe shkresës së Ministrisë së Shëndetësisë nr. 1898, datë 05.04.2016, “Për Prokurimin e Vaksinave të Programit Kombëtar të Imunizimit” dhe në vijim të praktikës së Degës së Thesarit Tiranë, dhe praktikës së Degës së Thesarit Tiranë me nr. 532, datë 29.01.2024. Me Urdhër-shpenzimin nr. 18, datë 29.01.2024, është paguar 1555,622,032.94 lekë (me kurs 96.01 lekë) me urdhërues ISHP dhe Përfitues UNICEF Danimarkë, bazuar në Urdhrin nr. 21, datë 29.01.2024, shkresës nr. 1215/2, datë 29.01.2024, marrëveshjes së bashkëpunimit të datës 15.04.2005, shkresës së MSHMS nr. 1898 prot., datë 05.04.2016 dhe CE 10029173, datë 01.12.2023.

Përmes shkresës nr. 11456/1 prot., datë 27.08.2024, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit ka bërë kërkesën drejt Bankës së Shqipërisë për transfertë për likuidim pagese në vlerën 1,044,530.57 USD nga llogaria Depozitë e Qeverisë në USD në mbështetje të Marrëveshjes midis Qeverisë Shqiptare dhe UNICEF më datë 15.04.2005 dhe shkresës së Ministrisë së Shëndetësisë nr. 1898, datë 05.04.2016, “Për Prokurimin e Vaksinave të Programit Kombëtar të Imunizimit” dhe në vijim të praktikës së Degës së Thesarit Tiranë, shkresa nr. 4478 Prot., datë 26.08.2024. Me Urdhër-shpenzimin nr. 366, datë 26.08.2024, është paguar 95,589,939.07 lekë (me kurs 89.6 lekë) me urdhërues ISHP dhe Përfitues UNICEF Danimarkë, bazuar në Urdhrin nr. 296, datë 26.08.2024, shkresës nr. 1022/2, datë 26.08.2024, marrëveshjes së bashkëpunimit të datës 15.04.2005, shkresës së MSHMS nr. 1898 prot., datë 05.04.2016 dhe CE 10030153, datë 14.08.2024.

⁸ Një transfertë kryer nga SHISH me shkresë klasifikuar “sekret”.

⁹ Nuk është përfshirë vlera e transfertës së SHISH.

C. Me urdhërues “Forca Ajrore (Rep 3001), Ministria e Mbrojtjes” janë kryer 4 transfertë në vlerën totale prej 2,772,111.57 mijë lekë.

Përmes shkresës nr. 5032/1 prot., datë 16.04.2024, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit në MF ka kërkuar nga Banka e Shqipërisë transfertën për likudim pagese në vlerën 20,244,867.50 USD nga llogaria Depozitë e Qeverisë në USD në vijim të shkresës nr. 1546/1 prot., datë 08.03.2024, të Ministrisë së Mbrojtjes.

Pagesa referohet të kryhet bazuar në kontratën nr. 6675, datë 20.12.2022 lidhur ndërmjet MM dhe kompanisë “B... M.... S....V...T....As” amenduar me nr. 4019/1, datë 14.07.2023, shkresës së MM nr. 1546/1, datë 08.03.2024 dhe praktikën e degës së Thesarit Tiranë me shkresën nr. 2468/1 prot., datë 15.04.2024. Me Urdhër-shpenzimin nr. 144, datë 15.04.2024, është kryer pagesa prej 1,914,759,568.15 lekë (me kurs 94.58 lekë), me urdhërues Forca Ajrore Rp. 3001 dhe përfitues B.... M.... S....V...T....As.

Përmes shkresës nr. 7465/1 prot., datë 28.05.2024, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit në MF ka kërkuar nga Banka e Shqipërisë transfertën për likudim pagese në vlerën 1,700,000 USD nga llogaria Depozitë e Qeverisë në USD në vijim të shkresës nr. 23711 prot., datë 27.05.2024, të Ministrisë së Mbrojtjes.

Pagesa referohet të kryhet bazuar në ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, në Letter of Request (LOR) datë 17.01.2024 “For training seats in support of UH-60 Blackhawk Helicopters”, Letter of Offer and Acceptance (LOA) AL-B-OF, nënshkruar mes MM dhe Zyrës së ODC, shkresës së SP të MM nr. 3031/1 prot., datë 17.05.2024 “Mbi transferimin e fondeve në llogarinë e programit FMS Account, USA” dhe praktikës së Degës së Thesarit Tiranë me nr. 3227/1, datë 27.05.2024.

Me Urdhër-shpenzimin nr. 212, datë 27.05.2024, është kryer pagesa prej 157,352,000 lekë (me kurs 92.56 lekë), me urdhërues Forca Ajrore Rp. 3001 dhe përfitues D....-J.... Agency.

Përmes shkresës nr. 12134/1 prot., datë 12.09.2024, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit në MF ka kërkuar nga Banka e Shqipërisë transfertën për likudim pagese në vlerën 3,318,951.21 USD nga llogaria Depozitë e Qeverisë në USD në vijim të shkresës nr. 3886/1 prot., datë 12.09.2024, të Ministrisë së Mbrojtjes.

Pagesa referohet të kryhet bazuar në ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, Memorandumit nr. ECJ5-ODC-AL (24-005) ndërmjet MM dhe programit FMS Holding Account AL-B-1QB të Departamentit të Mbrojtjes USG, shkresës së SP të MM nr. 4934/1, datë 21.08.2024 “Mbi transferimin e fondeve në llogarinë e programit FMS Account, USA” dhe praktikës së Degës së Thesarit Tiranë me shkresën nr. 4720/1, datë 12.09.2024.

Me Urdhër-shpenzimin nr. 395, datë 12.09.2024, është kryer pagesa prej 300,000,000 lekë (me kurs 90.39 lekë), me urdhërues Forca Ajrore Rp. 3001 dhe përfitues D...-J.../I... Agency.

Përmes shkresës nr. 13503/1 prot., datë 10.10.2024, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit në MF ka kërkuar nga Banka e Shqipërisë transfertën për likudim pagese në vlerën 4,442,470 USD nga llogaria Depozitë e Qeverisë në USD në vijim të shkresës nr. 3886/3 prot., datë 09.10.2024, të Ministrisë së Mbrojtjes.

Pagesa referohet të kryhet bazuar në ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, Memorandumit nr. ECJ5-ODC-AL (24-005) ndërmjet MM dhe programit FMS Holding Account AL-B-1QB të Departamentit të Mbrojtjes USG, shkresës së SP të MM nr. 4934/1, datë 21.08.2024 “Mbi transferimin e fondeve në llogarinë e programit FMS Account, USA”, Urdhrit nr. 564, datë 03.09.2024 të Komandës së Forcës Ajrore dhe praktikës së Degës së Thesarit Tiranë me shkresën nr. 5228/1, datë 09.10.2024.

Me Urdhër-shpenzimin nr. 443, datë 09.10.2024, është kryer pagesa prej 400,000,000 lekë (me kurs 90.04 lekë), me urdhërues Forca Ajrore Rp. 3001 dhe përfitues D....-J.../I...Agency.

D. Me urdhërues “**Ministria e Arsimit dhe Sportit**” janë kryer dy transferta me vlerë totale 247,211.75 mijë lekë.

Nëpërmjet shkresës nr. 7773/1 Prot., datë 04.06.2024, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit pranë MF ka bërë kërkesën drejt Bankës së Shqipërisë për transfertë në favor të Komisionit European në vlerën 1,484,530.92 EUR nga llogaria Depozitë e Qeverisë në Euro, referuar pjesëmarrjes në programin kuadër “Horizont Europa – Programi Kuadër për Kërkim dhe Inovacion 2021-2027”, Ligjit nr. 47/2022 “Për ratifikimin e marrëveshjes Horizont Europa” miratuar në datë 28.04.2022 me dekretin nr. 13612, datë 10.05.2022 të Presidentit të RSH, sipas të dhënave në debit-notën nr. 3442405474, datë 22.04.2024. Me Urdhër-shpenzimin nr. 313, datë 03.06.2024, *Pagesë kuote vjetore 2024 “Horizon Europa”*, është kryer pagesa në vlerën 149,061,747.67 lekë (me kurs 100.41 lekë) me urdhërues Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë dhe Përfitues European Commission, bazuar në Marrëveshjen me Komisionin European, Ligjin nr. 47/2022, autorizimin nr. 2816/1 prot., datë 10.05.2024 dhe notën verbale nr. ref. ares (2024) 2934989, datë 22.04.2024.

Përmes shkresës nr. 17928/1 Prot., datë 31.12.2024, Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit pranë MF ka bërë kërkesën drejt Bankës së Shqipërisë për transfertë në favor të R... S....&E... S.r.l në vlerën 1,000,000 EUR nga llogaria Depozitë e Qeverisë në Euro, referuar VKM nr. 796, datë 23.12.2024 “Për ngritjen e grupit ndërinstitucional për negociimin dhe nënshkrimin e kontratës për realizimin e tri tureve të para të Giro d’Italia 2025”, rregullat dhe procedurat për përdorimin e fondeve si dhe mënyrën e pagesës pika 3, germa c “*Në rast se në kontratë do të parashikohet tarifë pjesëmarrje (fee), MAS kryen pagesën bazuar në faturën e lëshuar, sipas përcaktimeve në kontratë për vlerën e tarifës së pjesëmarrjes (fee)*”, si dhe kontratës së nënshkruar midis MAS dhe R... S....&E... S... me nr. 8152, datë 30.12.2024, faturës nr. 800447, datë 30.12.2024 si dhe shkresës së Degës së Thesarit Tiranë nr. 6626/1, datë 31.12.2024.

Me Urdhër-shpenzimin nr. 780, datë 31.12.2024, *Pagesë pjesëmarrje fee “Giro d’Italia”* është kryer pagesa në vlerën 98,150,000 lekë (me kurs 98.15 lekë) me urdhërues Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë dhe Përfitues RCS Sports&Events S.r.l, bazuar në kërkesën e Thesarit nr. 8215, datë 31.12.2024, VKM nr. 796/2024, Marrëveshje kontrate nr. 8152, datë 30.12.2024 dhe faturë nr. 800447, datë 30.12.2024.

Tabela 3.4.22: Transfertat në valutë nga Depozitë e Qeverisë në valutë

Nr.	Datë	Llog. Ek.	Kod Projekti	Shuma (lekë)	Urdhërues	Përfitues	Objekti i Shpenzimit	Monedha	Vlera	Kurs këmbimi	Depozita
18	29.01.2024	605	91305AI	155,622,032.94	Instituti i Shëndetit Publik	U....	Transfertë për vaksinë gripi	USD	1,620,894.00	96.01	Dep. Qev. USD
366	26.08.2024	605	91305AA	93,589,939.07	Instituti i Shëndetit Publik	U....	Transfertë për vaksinë kalendari	USD	1,044,530.57	89.60	Dep. Qev. USD
1336	23.01.2024	232	21AA202	297,978,462.70	Ministria e Financave	I....	Transferim fondi për rritjen e kapitalit	USD	3,124,446.50	95.37	Dep. Qev. USD
144	15.04.2024	231	21AC101	1,914,759,568.15	Forca Ajrore (Rp 3001)	B.... M....S...	Shpenzime për rritjen e AAM, Kapaciteti i avioneve pa pilot të armatosur	USD	20,244,867.50	94.58	Dep. Qev. USD
212	27.05./2024	602	917202AE	157,352,000.00	Forca Ajrore (Rp 3001)	D....-J.../ I.... Agency	Kosto e trajnimit dhe seminare (trajnim për mirëmbajtjen e helikopterëve Blackhawk)	USD	1,700,000.00	92.56	Dep. Qev. USD
395	12.09.2024	231	18AZ229	300,000,000.00	Forca Ajrore (Rp 3001)	D....-J.../ I.... Agency	Shpenzime për rritjen e AAM, Kompletimi me kapacitet të zbulimit dhe neutralizimit të objekteve pa pilot	USD	3,318,951.21	90.39	Dep. Qev. USD

443	09.10.2024	231	18AZ109	400,000,000.00	Forca Ajrore (Rp 3001)	D....J/ I.... Agency	Shpenzime për rritjen e AAM, Blerje e sistemeve të komunikimit dhe informacionit Baza Ajrore e NATO, Kuçovë	USD	4,442,470.00	90.04	Dep. Qev. USD
313	03.06.2024	605	91106AE	149,061,747.67	Ministria e Arsimit dhe e Sportit	E....Co....	Pagesë kuotë vjetore 2024 "Horizon Europa"	EUR	1,484,530.90	100.41	Dep. Qev. EUR
780	31.12.2024	604	91102AA	98,150,000.00	Ministria e Arsimit dhe e Sportit	R... S.... & E....S....	Pagesë pjesëmarrje fee "Giro d'Italia 2025"	EUR	1,000,000.00	98.15	Dep. Qev. EUR

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Nga kryqëzimi i të dhënave dhe informacionit me lëvizjet e llogarisë “Depozitë e Qeverisë” si dhe menaxhimin e likuiditetit, rezulton se në rastet e transfertave të poshtërcituara është blerë valuta USD përmes valutave EUR ose ALL, pasi nuk ka patur gjendje të mjaftueshme të likuiditetit në USD.

- Blerje USD përmes EUR më datë 19.01.2024 për kryerjen e pagesës së IBRD dhe pagesave të borxhit të huaj;
- Blerje USD përmes EUR më datë 12.04.2024 për kryerjen e pagesave të borxhit të huaj dhe pagesës për Forcat e Armatosura;
- Blerje USD përmes ALL më datë 12.09.2024 për kryerjen e dy pagesave të Komandës së Forcave të Armatosura.

Tabela 3.4.23: Përmbledhje për blerjet e valutës për përdorim për pagesat e transfertave dhe pagesave të borxhit të huaj në USD

Monedha e blerjes	Monedha e shitjes	Vlera e monedhës së blerë (total)	Datë valute	Datë USH	Pagesa sipas USH në ALL	Pagesa sipas konvertimit (nga lëvizjet e llogarisë USD)	Diferencë
USD	EUR	17,000,000.00	19/01/2024	23/01/2024	297,978,462.70	297,853,479.05	124,983.65
USD	EUR	45,000,000.00	12/04/2024	15/04/2024	1,914,759,568.15	1,914,759,568.15	0.00

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Pavarësisht përcaktimit të pikës 80 të Udhëzimit Plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024” ku citohet se “... Për qëllim të përmirësimit të menaxhimit të likuiditetit, në rast të kryerjes së pagesave të paparashikuara me vlerë më të madhe se 100 milionë lekë, nëpunësi zbatues i njësive së qeverisjes së përgjithshme duhet të njoftojë strukturën përgjegjëse për thesarin në ministrinë përgjegjëse për financat, zyrtarisht dhe në formë elektronike, të paktën 2 javë përpara kryerjes së transaksionit...”, sërish konstatohet se ky afat nuk është zbatuar nga njësitë përkatëse të qeverisjes së përgjithshme. Në këto kushte, nga përdorimi i monedhës EUR në transaksionet ku kërkohet monedha USD (pra, blerja e monedhës USD përmes EUR) sipas rasteve të sipërcituara, për shkak të kursit të këmbimit si dhe diferencës në kohë mes blerjes së valutës dhe miratimit të Urdhër Shpenzimit, krijohen diferenca mes konvertimit dhe pagesës përmes Urdhër-Shpenzimit. Bazuar në lëvizjet e llogarisë në USD, evidentohet diferencë prej 124,983.65 lekë nga përdorimi i këtij konvertimi. Ndërsa, nëse marrim në konsideratë datat e ndryshme të blerjes së valutës dhe pagesës përmes Urdhër-Shpenzimit, evidentohet diferencë prej 9,141,434.85 lekë.

Tabela 3.4.24: Krahësimi mes datës së blerjes së valutës dhe përdorimit të saj përmes Urdhër-Shpenzimit

USD	Sipas datës së blerjes së valutës		Kursi EUR/USD	Konvertimi final në ALL	Pagesa sipas USH në ALL	DIF në ALL
	Kurs USD	Kurs EUR				
3,124,446.50	95.38	103.73	0.9195	298,009,707.1700	297,978,462.70	31,244.47
20,244,867.50	95.03	101.31	0.9380	1,923,869,758.5250	1,914,759,568.15	9,110,190.38

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Auditimi i konfirmimit të llogarive speciale të qeverisë në Bankën e Shqipërisë, jashtë llogarisë së Unifikuar të Thesarit “Depozitë qeverie”

Në zbatim të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, i ndryshuar, Banka e Shqipërisë ushtron funksionin e agentit fiskal për llogari të Qeverisë së Republikës së Shqipërisë, në përputhje me kushtet dhe procedurat e përcaktuara në marrëveshje të ndërsjellta me Ministrinë e Financave. Përmes sistemit bankar, Banka e Shqipërisë përmbush gjithashtu rolin e arkës së buxhetit të shtetit, duke pranuar depozita nga qeveria dhe duke realizuar veprime pagese deri në masën e këtyre depozitave, sipas kushteve të paracaktuara. Nëse e gjykon të përshtatshme, Banka mund të autorizojë një bankë tjetër ku të transferohen këto fonde. Sipas Udhëzimit nr. 13, datë 18.12.2024, “Për procedurat e mbylljes së llogarive vjetore të buxhetit për vitin 2024”, në kapitullin III “Marrëdhëniet e Ministrisë së Financave me Bankën e Shqipërisë”, pika 15 përcakton se “Llogaria “Depozitë e Qeverisë” dhe të gjitha llogaritë speciale të Ministrisë së Financave pranë Bankës së Shqipërisë, në datën e parë të punës të muajit janar 2025, do të mbartin tepërcën përkatëse të regjistruar në fund të vitit.”

Llogaritë speciale në BSH

Në Bankën e Shqipërisë janë të çelura për llogari të Qeverisë së Republikës të Shqipërisë, përveç Llogarisë së Unifikuar të Thesarit “Depozitë qeverie” edhe llogari të tjera speciale të qeverisë, në monedhë vendase dhe në valutë.

Llogaritë speciale të qeverisë të çelura në BSH janë gjendje në fund të vitit në 12 llogari ku:

- totali i llogarive të shpronësimeve në 2 llogari në vlerën 129,631,558.95 lekë;
- totali i llogarive të çelura sipas projekteve në vlerën 12,094,278,637.99 lekë dhe 16,500,000.00 Euro.

Tabela 3.4.25: Gjendja e llogarive speciale në Bankën e Shqipërisë në 30.12.2024

Numër llogarish	Llogaria	ALL	EURO	USD	GBP
1	Fondi i shpronësimeve	84,804,278.99	-	-	-
1	Fondi i shpronësimeve të ngrira për procedurë	44,827,279.96	-	-	-
1	Per administrimin e fondit special të kompensimit të pronave	8,947,343,554.38	-	-	-
1	Fondi për meshtetjen dhe rindertimin e gërdecit	64,643,000.00	-	-	-
1	Fondi rezerve i ish	3,903,636.29	-	-	-
1	Kontribute të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore	114,161,592.81	-	-	-
1	Fondi rezerve fsdksh	1,780,460,000.00	-	-	-
1	Llogaria e fondit të sigurimeve të detyrueshme të kujdesit shëndetësor	1,183,766,854.51	-	-	-
4	Llogari solidariteti nga termeti 2019. All,euro,usd,gbp	-	-	-	-
1	Projekti i zhvillimit strategjik (shish)	-	-	-	-
1	Fond rimbursim shpenzimi, protokollit italo-shqiptar për migrac	-	16,500,000.00	-	-
14	Total	12,223,910,196.94	16,500,000.00	-	-

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit në MFE. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Drejtoria e Operacioneve të Thesarit në DPTH, me shkresat nr. 229-232 prot., datë 08.01.2025 ka dërguar për rakordim llogaritë jashtë TSA në ALL dhe valutë për llogaritë: Fondi i shpronësimeve, Fondi i shpronësimeve të ngrira për procedurë, Për administrimin e fondit special të kompensimit të pronave, Fondi për mbështetjen dhe rindertimin e Gërdecit, Fondi i rimbursimit të shpenzimeve, Protokollit italo-shqiptar për migracionin, Llogari solidariteti nga tërmeti 2019, Projekti i zhvillimit strategjik. Nga ana e BSH janë konfirmuar gjendjet e këtyre llogarive me shkresat nr. 915-198/1 prot., datë 13.01.2025.

Ndërkohë, llogaritë jashtë TSA në bankat e nivelit të dytë paraqiten sipas tabelës në vijim ku evidentohen 163 llogari në monedhë vendase dhe në valutë të huaj.

Tabela 3.4.26: Llogaritë jashtë TSA në Bankat e Nivelit të Dytë në monedhë vendase dhe të huaj

Numër llogarish	Llogaria	Monedha						
		ALL	EUR	USD	GBP	CHF	AUD	CAD
2	ATP	3,123,026,012.07						
8	AAPSK	193,285,054.41	2,375,237.44	134,859.17	6,950.15	146,371.59		
1	AAPSK							11,676.00
4	AAPSK	38,821,424.42	6,557,694.49	914,544.69	178,951.75			
5	AAPSK		10,469,854.59					
5	AAPSK	-	-	-	-	-	-	-
4	Prokuroria e Përgjithshme	7,200.00	9,357.98					
5	Prokuroria e Përgjithshme	4,893,130.00	7,764,310.48	261,508.42	1,110,245.10	163,228.41		
4	Prokuroria e Posacme		366,830.00	14,801.00	1,500.00			
1	AMLF	200,881.28						
1	Diaspora për zhvillim	640.66						
1	Bonusi I bebe	59,856,911.44						
1	Bashkia Tiranë, mzhep	11,362,176.93						
3	AKBN	66,000.00	71.73	94.05				
1	EKB	10,698,451.96						
1	Letër kredi MB	-						
1	Letër kredi MSHMS	-						
2	Letër kredi MM	-						
12	Dëmshpërblim ish të dënuar politik	842,298.00						
47	GJEDNJ	3,533,144.56						
2	GJEDNJ	7,120,098.00						
1	Spitali memorial Fier	821,169,268.97						
1	Spitali rajonal Durrës	34,612,297.48						
2	Llogari solidariteti AKMC	15,850.00	(49.59)					
15	ISSH	15,981,207,989.28						
9	FSDKSH	1,718,761,870.96						
12	Kontribute vullnetare emergjenca	25,070.51	198.64		0.10		(14.90)	
12	Kontribute vullnetare, covid-19	208.66					(15.00)	
163	Total	22,009,505,979.59	27,543,505.76	1,325,807.33	1,297,647.10	309,600.00	(29.90)	11,676.00

Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit, MF.

Për problematikat e mësipërme, përgjegjësitë janë sipas përcaktimeve të ligjit nr. 97, datë 07.12.2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, Udhëzimit Standard të Zbatimit të Buxhetit nr. 9, datë 20.03.2018, “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar, dhe Udhëzimit nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”, ku përfshihen përgjegjësitë, detyrat dhe funksionet e Nëpunësve Zbatues dhe Nëpunësve Autorizues të Njësive të Qeverisjes së Përgjithshme, dhe rolit të Ministrisë së Financave.

2.3.5. Menaxhimi i procesit të shpërndarjes së dëmshpërblimit financiar të ish të dënuarve dhe përndjekurve politikë mbi bazë të buxhetit vjetor në dispozicion. Rakordime me MSHMS dhe bankat e nivelit të dytë mbi shpërndarjen dhe përfitimin e dëmshpërblimit financiar

Në zbatim të këtij drejtimi të auditimit, u shqyrtua dokumentacioni si më poshtë për periudhën 01.01.2024-31.12.2024:

- Raporti mbi shpërndarjen e dëmshpërblimeve për vitin 2024;
- Çeljet e kësteve për vitin 2024;
- Databaza e pagesave të dëmshpërblimeve për vitin 2024;
- Çdo dokumentacion tjetër i vendosur në dispozicion nga subjekti.

Nga shqyrtimi i dokumentacionit të sipërcituar konstatohet se:

Menaxhimi i procesit të shpërndarjes së dëmshpërblimit financiar për ish-të dënuarit dhe të përndjekurit politikë kryhet nga Drejtoria e Pagesave dhe Dëmshpërblimeve, pjesë e strukturës së Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit pranë Ministrisë së Financave. Bazuar në nenin 17 të ligjit nr. 9831, datë 12.11.2007, “Për dëmshpërblimin e ish-të dënuarve politikë të regjimit komunist”, i ndryshuar, dhe Udhëzimin e Ministrit të Financave nr. 30, datë 07.12.2023 “Për procedurat e përllogaritjes së përfitimeve nga ligjet e mëparshme dhe të pagesave të dëmshpërblimit për ish-të dënuarit politikë të regjimit komunist”, përcaktohet se “Kuvendi, me një komision të posaçëm, brenda 3-mujorit të parë të çdo viti, verifikon mënyrën e shpërndarjes së dëmshpërblimit nga ministria përgjegjëse për financat, në përputhje me kriteret e caktuara në nenin 12 të këtij ligji. Ministri përgjegjës për financat vë në dispozicion të Kuvendit, brenda datës 17 janar të çdo viti, dokumentet e vitit pararendës. Komisioni, sipas informacionit të ministrisë përgjegjëse për financat, i raporton Kuvendit brenda 15 ditëve nga ngritja e tij”.

Në këtë linjë, përmes shkresës nr. 789 prot., datë 17.01.2025, Ministri i Financave ka dërguar pranë Kuvendit raportimin vjetor për pagesat e realizuara për ish-të dënuarit politikë në Republikën e Shqipërisë për vitin 2024.

Sa i takon planifikimit të fondeve buxhetore të çelur për programin 01190 “Rehabilitimi i të Përndjekurve Politik” nën Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, rezulton se janë parashikuar 1,242,419 mijë lekë me ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024” dhe nga Aktet Normative nuk ka patur ndryshime përgjatë vitit. Nga Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë janë detajuar 1,200,000,000 lekë, shumë e cila është reflektuar edhe në sistemin e-dëmshpërblime si buxhet për vitin 2024.

Tabela 3.5.1: Planifikimi i fondeve buxhetore për programin 01190 për vitin 2024

Në 000/Lekë

Programi	Sipas ligjit nr. 97/2023	Sipas AN nr. 1/2024	Sipas AN nr. 3/2024	Sipas AN nr. 5/2024
01190 “Rehabilitimi i të Përndjekurve Politik”	1,242,419	1,242,419	1,242,419	1,242,419

Burimi: Të dhënat nga faqja zyrtare e Ministrisë së Financave. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Referuar të dhënave në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ) rezultojnë 170 transaksione pagesash për kompensim të ish-të përndjekurve politikë në shumën totale 1,059,807,532 lekë për efekt të vitit buxhetor 2024, me diferencë maksimale 15 ditë nga momenti i regjistrimit në momentin e pagesës. Ndërsa, nga të dhënat e sistemit e-Dëmshpërblime rezultojnë në total 36 ID përfundimtare unike me 9,612 rekorde në vlerë 1,060,042,847.18 lekë.

Tabela 3.5.2: Pagesa sipas ID përfundimtare nga sistemi e-Dëmshpërblime

ID përfundimtare	Shuma
1150	3,203,565.98
1151	36,635,144.74
1152	2,032,034.73
1153	84,858,194.07
1154	1,270,844.40
1155	118,589,729.32
1156	389,503.36
1157	80,213,657.34
1158	102,215,418.75
1159	1,526,137.47
1160	3,000,222.64
1161	124,273,880.07
1166	51,744,449.40
1167	226,250.00
1168	12,133,076.92
1169	960,741.24
1170	679,815.42
1171	76,954,915.62
1172	2,433,896.68
1173	214,750.00

1175	636,500.00
1176	1,132,836.53
1177	89,933,833.30
1178	1,705,962.88
1179	69,971,289.80
1180	40,381,570.27
1181	1,176,994.62
1182	54,346,707.56
1183	36,810,788.59
1184	1,739,477.97
1185	30,760,219.22
1186	12,096,623.02
1187	964,054.78
1188	547,250.00
1189	12,778,103.80
1190	1,504,406.69
Total	1,060,042,847.18

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Pagesave dhe Dëshmshpërblimeve, DPTH. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH. Bazuar në të dhënat e rakordimit me bankat e nivelit të dytë, rezultojnë pagesa përgjatë vitit në vlerë totale 1,000,550,405.24 lekë. Pra, krahasimisht nga 3 burimet e të dhënave lidhur me pagesat e dëshmshpërblimit të ish-të përndjekurve, rezultojnë në mënyrë të përmbledhur tabela në vijim.

Tabela 3.5.3: Pagesat përgjatë vitit 2024 për ish-të përndjekurit politikë sipas SIFQ, sistemi e-Dëshmshpërblime dhe rakordimit me bankat e nivelit të dytë

Në lekë

Pagesa sipas treguesve fiskalë dhe SIFQ ¹⁰	Pagesa sipas sistemit e-Dëshmshpërblime	Pagesa sipas bankave të nivelit të dytë
1,059,807,532	1,060,042,847.18	1,000,550,405.24

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Pagesave dhe Dëshmshpërblimeve, DPTH. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH. Rezultojnë se për diferencat e paraqitura, Drejtoria e Pagesave dhe Dëshmshpërblimeve ka argumentuar se shpenzimet në programin 01190 “Rehabilitimi i të përndjekurve politikë” janë në shumën 1,059,106,365.05 lekë ku në SIFQ përfshihet edhe shuma prej 12,680.35 lekë e cila përfaqëson shpenzime telefonie dhe rezultojnë të jetë kontabilizuar gabim nga Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale në SIFQ në programin 01190. Sistemi elektronik “e-dëshmshpërblime” nuk mundëson regjistrimin e kthimeve të pagesave nga banka e nivelit të dytë, për rrjedhojë vlera e reflektuar në sistem prej 1,060,042,847.18 lekë është më e madhe se vlera e pasqyruar në SIFQ. Diferenca prej 949,162.48 lekë midis vlerës në SIFQ prej 1,059,093,684.70 lekë dhe vlerës në e-dëshmshpërblime prej 1,060,042,847.18 përbëhet nga vlera e pagesave të kthyera nga bankat e nivelit të dytë (sipas akt rakordimeve të mbajtur me MSHMS dhe memorandumet të nxjerrë nga Dega e Thesarit Tiranë). Po kështu nga bankat e nivelit të dytë evidentohen 842,000 lekë gjendje në bankën e nivelit të dytë në datën 31.12.2024 transferuar gjatë Janarit 2025 dhe 58,650,657.51 lekë transferuar gjatë muajit Janar 2025 nga SIFQ tek bankat e nivelit të dytë për llogari të buxhetit 2024, dhe po gjatë muajit Janar 2025 është shpërndarë nga banka e nivelit të dytë tek individët. Gjithashtu evidentohen - 215.57 lekë interesa bankare, duke përfunduar në vlerën 1,060,042,847.18 lekë si pagesa totale përgjatë vitit.

Rezultojnë se gjatë vitit 2024 nuk ka patur çelje të kësteve për pagesat e dëshmshpërblimit dhe kësti i fundit (i katërt) është çelur në muajin Tetor të vitit 2022, përkatësisht më datë 12.09.2022, ndërsa publikimet me qëllim pagesat e këstit të katërt janë ezauruar në kohë të ndryshme si:

- Më datë 14.09.2022, janë publikuar 3,229 dosje, që ju përkasin dosjeve me numër pagese nga 1 (një) deri tek 100 (njëqind).

¹⁰ Bazuar në pagesat e SIFQ për GL2024 me kod projekti 91302AB - Ish të përndjekur (dosje) të kompensuar financiarisht.

- Më datë 16.02.2024, janë publikuar 2,640 dosje, që ju përkasin dosjeve me numër pagese nga 101 (njëqind e një) deri tek 200 (dyqind).
- Më datë 18.10.2024, janë publikuar 1,140 dosje, që ju përkasin dosjeve me numër pagese nga 201 (dyqind e një) deri tek 270 (dyqind e shtatëdhjetë).
- Më datë 22.05.2025, janë publikuar 2,332 dosje, që ju përkasin dosjeve 271 (dyqind e shtatëdhjetë e një) të listës përfundimtare në vijim (LP).

Me Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 498, datë 24.08.2023 “Për miratimin e dëmshpërblimit financiar për ish te dënuarit politik të regjimit komunist” (VKM e fundit e miratuar), u vendos miratimi i dëmshpërblimit financiar për ish-të dënuarit politikë të dënuar me burgim, izolim në hetuesi, izolim në institucion mjekësor apo mjekësor psikiatrik, gjithsej për 7 dosje me vlerë totale 22,953,280 lekë dhe për 2 dosje për ish të dënuarit politik të dënuar me dënim kapital ose të ekzekutuar pa gjyq me vlerë totale 9,841,440 lekë. Në vlerë totale dëmshpërblimi i miratuar rezulton në vlerën 32,794,720 lekë. Bazuar në Raportin e dërguar në Kuvend, gjatë vitit 2024 janë publikuar dhe paguar në total dosje dhe individë 3,780, ndarë në kategori parësore: 51 dosje me 85 individë dhe kategori joparësore (trashëgimtarë): 2,972 dosje me 9,598 individë.

Referuar VKM-ve përkatëse përgjatë viteve deri në 31.12.2024, rezulton se janë miratuar në total 13,518 dosje dhe vlera totale e miratuar për dëmshpërblim paraqitet në 52,487,593 mijë lekë.

Nga ky detyrim rezulton të jetë paguar vlera 24,732,418¹¹ mijë lekë ose 47% e totalit të dëmshpërblimit financiar për ish-të dënuar politikë të miratuar. Për vitin 2023 ky tregues paraqitej në 45%, duke dëshmuar një rritje të ngadaltë e pagesës me vetëm rreth 2% në vit. Sipas përllogaritjeve të grupit të auditimit, procesi do të përfundonte në rreth 27 vite, nëse nuk ndryshon buxheti dhe vijon ky ritëm pagese (2% në vit). Ritmi i ngadaltë i shpërndarjes së dëmshpërblimit financiar për kategoritë e ish-të dënuarve politikë të regjimit komunist mbart në vetvete riskun e mosrealizimit të plotë të detyrimit financiar si dhe tejzgjatjen në kohë të pagesave, sidomos duke marrë parasysh moshën e përfituesve dhe trashëgimtarëve. Për më tepër, mund të shfaqet risk për fragmentim të skemës dhe mirëadministrimit të saj.

Konstatohet se nga vlera totale prej 52,487,593 mijë lekë e dëmshpërblimit financiar për ish-të dënuar politikë, rreth 53% e tij ose 27,755,175 mijë lekë nuk është paguar nga shteti shqiptar për shkak të fondeve të pamjaftueshme, për ish-të dënuarit politikë të regjimit komunist, të mbetur gjallë, për familjarët e viktimave të ekzekutuara dhe personat e internuar ose të dëbuar në kampe, si një angazhim i shtetit demokratik në dënimin e krimeve të regjimit komunist dhe garantimin për ta të një jete më të mirë, bazuar edhe në të drejtat themelore të njeriut. Veprim ky në kundërshtim me nenin 2, neni 32 të ligjit nr. 9831, datë 12.11.2007 “Për dëmshpërblimin e ish të dënuarve politikë të regjimit komunist”, i ndryshuar.

Mbi respektimin e kriterëve në shpërndarjen e kësteve të dëmshpërblimit financiar

Nga shqyrtimi i databazës së pagesave të dëmshpërblimeve financiare të kryera për vitin 2024 rezultojnë në total 36 ID përfundimtare unike me 9,612 rekorde (individë) në vlerë 1,060,042,847.18 lekë. Ndarë në këstet e pagesave rezulton se pjesa më e madhe e individëve ose 71% i përkasin pagesës së këstit të katërt, ndjekur nga kësti i tretë me 21% dhe kësti i dytë me 4%.

Tabela 3.5.4: Pësia dhe shuma sipas këstit bazuar në sistemin e-dëmshpërblime

Në lekë

Kësti	Individë		Pagesa	
	Numër	Në %	Vlerë	Në %
1	275	2.86%	18,002,630.05	1.70%

¹¹ Përllogaritur si pagesat deri në vitin 2023 duke shtuar pagesat e vitit 2024 (bazuar në tabelën e treguesve fiskalë)

2	424	4.41%	32,034,195.26	3.02%
3	2,021	21.03%	161,102,252.59	15.20%
4	6,819	70.94%	829,633,674.74	78.26%
5	6	0.06%	2,343,777.86	0.22%
6	14	0.15%	1,806,125.26	0.17%
7	13	0.14%	1,021,150.64	0.10%
8	18	0.19%	3,417,784.68	0.32%
9	2	0.02%	485,625.40	0.05%
11	2	0.02%	1,881,430.83	0.18%
12	11	0.11%	1,613,198.47	0.15%
13	1	0.01%	963,794.47	0.09%
14	4	0.04%	3,815,724.45	0.36%
15	1	0.01%	960,741.24	0.09%
16	1	0.01%	960,741.24	0.09%
Total	9,612		1,060,042,847.18	

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Pagesave dhe Dëmshtëpërblimeve, DPTH. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH. Ndërsa, ndarë sipas VKM-ve respektive të miratuara nga viti 2008-2023, rezulton se përgjatë vitit 2024 janë kryer pagesat sipas ndarjes së tabelës në vijim.

Tabela 3.5.5: Pagesat përgjatë vitit 2024 ndarë sipas VKM-ve respektive

Në 000/lekë

Kësti	VKM sipas viteve												Total
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2015	2017	2018	2021	2022	2023	
1	487	1,295	1,888	3,066	553	2,925	1,998	-	300	1,978	2,239	1,275	18,003
2	805	3,574	2,916	8,506	2,472	5,099	2,872	-	173	3,899	718	1,000	32,034
3	7,209	19,774	23,199	55,966	17,231	24,066	5,882	816	173	6,135	650	-	161,102
4	36,805	105,215	283,500	386,697	10,608	5,203	738	-	-	216	650	-	829,634
5	1,106	-	367	-	-	-	-	-	220	216	436	-	2,344
6	877	539	-	-	-	-	-	-	173	216	-	-	1,806
7	231	-	401	-	-	-	-	-	173	216	-	-	1,021
8	778	1,007	172	610	-	-	-	-	508	342	-	-	3,418
9	-	65	421	-	-	-	-	-	-	-	-	-	486
11	-	1,881	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,881
12	-	1,613	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,613
13	-	964	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	964
14	-	3,816	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,816
15	-	961	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	961
16	-	961	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	961
Total	48,298	141,664	312,863	454,845	30,865	37,293	11,490	816	1,720	13,219	4,693	2,275	1,060,043
Në %	4.56%	13.36%	29.51%	42.91%	2.91%	3.52%	1.08%	0.08%	0.16%	1.25%	0.44%	0.21%	

Burimi: Të dhënat nga Drejtoria e Pagesave dhe Dëmshtëpërblimeve, DPTH. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH. Konstatohet se përgjatë vitit 2024, janë vijuar me pagesat bazuar në VKM-të e miratuara për periudhën 2008-2023, nga ku mbizotërojnë pagesat për VKM-të e viteve 2009, 2010 dhe 2011 të cilat përfaqësojnë 3 VKM-të me pagesat më të larta për periudhën objekt auditimi.

Sa i takon shqyrtimit dhe verifikimit të listës së pagesave të dëmshtëpërblimeve të kryera përgjatë vitit 2024, bazuar edhe në kriteret e përcaktuara për shpërndarjen e dëmshtëpërblimit, u shqyrtua popullata prej 9,612 individë, duke përzgjedhur një kampion përfaqësues 40% të popullatës për testim.

Sa i takon kriterëve të përcaktuara në nenet e ligjit dhe udhëzimeve, përkatësisht si në vijim:

- neni 12 i ligjit nr. 9831, datë 12.11.2007 “Për dëmshtëpërblimin e ish të dënuarve politikë të regjimit komunist”, i ndryshuar, përcakton se “Në bazë të buxhetit vjetor të vënë në dispozicion, fondi i dëmshtëpërblimit të ish-të dënuarve politikë nga regjimi komunist do të ndahet në mënyrë proporcionale për të gjithë përfituesit, me kusht që kësti i dëmshtëpërblimit të mos jetë më i madh se 1 000 000 (një milion) lekë” si dhe dhe pika III.4 e Udhëzimit nr. 5/2014, i ndryshuar, përcakton se “Për çdo kësht, të shpërndarjes së dëmshtëpërblimit të miratuar, pjesa takuese që shpërndahet nuk është më e vogël se 100 000 (njëqind mijë) lekë dhe jo më i madh se 1 000 000 (një milion) lekë, deri në shpërndarjen e plotë të shumës së dëmshtëpërblimit për

të gjithë ish të dënuarit/familjarët e viktimave. Asnjë ish i dënuar apo familjar i tij nuk mund të dëmshpërblehet jashtë këtij mekanizmi” Në këtë linjë, janë testuar shumë e kësteve ku ka rezultuar 1 rast në tejkallim të vlerës prej 1 milion lekë argumentuar nga Drejtoria e Pagesave dhe Dëmshpërblimeve si përllogaritje në totalin e miratuar duke kompesuar edhe vlerën e kështit të parë dhe të dytë me vlerën e re të miratuar me VKM ndryshuese, sepse sistemi i pagesave e-dëmshpërblime nuk është konfiguruar me pagesa sistemuese ndërmjet kësteve dhe pjesa e pa shpërndarë në kështet e mëparshme sistemohet në kështin e radhës. Me sistemimin e kryer janë likuiduar tre kështet takuese të dëmshpërblimit financiar.

- pika III.3 e Udhëzimit nr. 5/2014, i ndryshuar, përcakton se *“Shpërndarja e vlerës të plotë për dëmshpërblimin financiar të miratuar, kryhet në mënyrë propocionale në 8 këste, sipas kriterëve të përcaktuara në VKM nr. 419, datë 14.04.2012 “Për miratimin e afateve dhe skemës së shpërndarjes së fondeve të dëmshpërblimit për ish të dënuarit të regjimit komunist”, të ndryshuar*”. Nga të dhënat e sistemit e-dëmshpërblime evidentohet se ndarja e kësteve varion nga 1-16 edhe për shkak të kohës së tejzgatur të dëmshpërblimit, duke i copëzuar përtej 8 kësteve dhe duke paguar këste të VKM-ve të vjetra (viti 2009), krahasimisht me VKM-të e reja të çeljes së kësteve. Ndërsa për VKM-të pas vitit 2011, nuk evidentohet thyerje e kriterit.
- neni 12 i ligjit nr. 9831, datë 12.11.2007 *“Për dëmshpërblimin e ish të dënuarve politikë të regjimit komunist”*, i ndryshuar, përcakton se *“Në rast se vlera totale e miratuar për të gjithë përfituesit është deri në 1 000 000 (një milionë) lekë, shpërndarja e dëmshpërblimit do të kryhet me një kësht të vetëm, pavarësisht fazës në të cilën ndodhet shpërndarja e dëmshpërblimit”*, nuk konstatohet thyerje e kriterit në kampionin e përzgjedhur.

Me VKM nr. 45, datë 30.12.2019 *“Për disa ndryshime në vendimet nr. 1699, datë 29.12.2008; nr. 707, datë 23.6.2009; nr. 784, datë 1.7.2009; nr. 1147, datë 25.11.2009; nr. 1231, datë 11.12.2009; nr. 268, datë 21.4.2010; nr. 382, datë 19.5.2010; nr. 714, datë 25.8.2010; nr. 1015, datë 10.12.2010; nr. 61, datë 26.1.2011; nr. 99, datë 4.2.2011; nr. 135, datë 23.2.2011; nr. 196, datë 9.3.2011; nr. 297, datë 14.4.2011; nr. 363, datë 4.5.2011, të ndryshuar, nr. 509, datë 13.6.2013, nr. 502, datë 10.6.2015, nr. 688, datë 22.11.2017 dhe nr. 256, datë 9.5.2018, të Këshillit të Ministrave, për miratimin e dëmshpërblimit financiar për ish-të dënuarit politikë të regjimit komunist është korrigjuar masa përfundimtare e dëmshpërblimit financiar. Nga pagesat e kryera në vitin 2024, konstatohen të paktën 13 dosje që janë pjesë e ndryshimit të VKM-së, për të cilat nevojitet rrjedhimisht përditësimi i vlerës së dëmshpërblimit.*

Përpos sa më sipër, edhe në kuadër të sistemit elektronik e-dëmshpërblime u evidentuan problematika të cilat konsistojnë në pamundësinë e korrigjimit të vlerës financiare kur ndryshonë VKM-ja, pamundësinë e pasqyrimin të zbritjeve të vlerave të kthyera nga bankat e nivelit të dytë, vështirësi në ngarkimin e dokumenteve të përfituesve, mangësi në gjurmën e auditimit për kronologjinë e pagesave, pamundësia e gjenerimit të raporteve të konsoliduar, etj., të cilat përfaqësojnë problematika të evidentuara ndër vite. Në këtë kuadër, bazuar edhe në pikën 3.3 *“Aktivitetet e kontrollit”* të Manualit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit, theksohet nevojja për mundësimin e gjurmës së plotë të auditimit, përmes përmirësimeve të nevojshme të sistemit, si dhe krijimin e databazës së plotë në ndjekje të pagesave të kryera (si raporte të konsoliduara) duke evidentuar çdo të dhënë për përfituesit dhe personat që tërheqin dëmshpërblimet në vijimësi.

Pavarësisht hapave të ndërmarrë që në vitin 2023 për përmirësimin e sistemit e-dëmshpërblime dhe në vijimësi në vitin 2024 ku përkatësisht më datë 10.07.2024 Zyra e Projekteve të Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit (AKSHI) ka dërguar një Draft të Termave të Referencës për procedurën me objekt *“Përmirësimi i Sistemit të Pagesave e-Dëmshpërblime”*, nuk rezulton që deri në fund të periudhës objekt auditimi të jetë përfunduar kjo procedurë.

Problematikat në përmbushjen e detyrimeve për dëshmipërblimin e të përndjekurve janë të shkaktuara nga niveli i fondeve të përcaktuara në ligjin e buxhetit vjetor.

Për sa trajtuar në këtë pjesë të raportit, nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit është paraqitur observacioni **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025**, ku janë paraqitur kundërshtitë si më poshtë:

Pretendimi i subjektit: Në lidhje me Rekomandimin Nr. 59.1 dhe 59.2, sqarojmë se, sikurse e kemi raportuar dhe përpara grupit auditues të KLSH-së, buxheti vjetor i alokuar për dëshmipërblimin e ish-të dënuarve politik dhe trashëgimtarët e tyre, çdo vit ka ardhur në rritje. Sa i përket përsheptimit të procesit të pagesave të dëshmipërblimit të ish-të dënuarve politik, shprehemi dakord dhe është një proces i cili kërkon kohë, pasi paraprakisht duhet të realizohet përmirësimi i sistemit elektronik të pagesave, i cili është në proces, si dhe ndryshimet e duhura të bazës ligjore. Sqarojmë se Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit ka marrë masat e duhura dhe është në monitorim të vazhdueshëm të procesit për përmirësimin e sistemit elektronik të pagesave, por theksojmë se tenderimi i kontraktuesit dhe vijimi i projektit të përmirësimit të sistemit janë kompetencë ekskluzive e institucionit të AKSHI-t, si institucion përgjegjës për shërbimet e Teknologjisë së Informacionit (IT). Aktualisht jemi informuar nga ky institucion se ka filluar procedura prokuruese.

Qëndrimi i audituesve: Referuar rekomandimit 59, nga subjekti nuk kundërshtohet thelbësisht gjetja, por renditen arsyet e përsheptimit të pagesave dhe rritjes së vijueshme të buxhetit. Gjithashtu janë cituar hapat e ndërmarra në vijim për përmirësimin e problematikave të sistemit e-dëshmipërblime.

Për sa trajtuar në këtë pjesë të raportit, nga Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit është paraqitur observacioni **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025**, ku janë paraqitur kundërshtitë si më poshtë:

Pretendimi i subjektit:

- Në lidhje me gjetjen në faqen 4 të projekt raportit sqarojmë se konvertimet nuk bëhen pa asnjë arsye, por për nevoja të padiskutueshme lidhur me pagesat në valutë. Bashkëlidhur do të gjeni shkresat e kërkesave të MF drejtuar BSH për konvertim në valutë, ku theksohet edhe arsyeja e kërkesave për konvertim. Për këtë arsye kërkojmë që shprehja "...konvertimin e panevojshëm të valutave..." të hiqet në raportin përfundimtar. Gjithashtu sqarojmë se, sikurse jemi shprehur në observacionin e Akt Konstatimit Nr. 11, në zbatim të marrëveshjes dypalëshe ndërmjet BSH dhe MF, qeveria ka agjent financiar Bankën e Shqipërisë, me strukturat e saj të specializuara, të cilat këshillojnë në takimet mujore të Komitetit të Menaxhimit të Borxhit dhe Likuiditetit (KMBL) mbi problematikat, administrimin efikas të mjeteve monetare të qeverisë dhe opsionet më të mira lidhur me konvertimet mes valutave, në rolin e këshilluesit në KMBL. Si rrjedhim, lutemi të hiqen edhe paragrafët e cituar në faqe 240 - 241 dhe 244 në projekt raport.

- Në lidhje me konstatimin (faqe 244), sqarojmë se, krijimi i një strukture konkrete të dubluar me specialitet "bankierë" në MF sipas qëndrimit të audituesve, përbën kosto shtesë (roli i agjentit nuk është mbështetës, por veprues aktiv), pa vlerë të shtuar në menaxhimin e likuiditetit. Për këtë argumentim kërkojmë të korrektohet konstatimi i grupit të auditimit të KLSH cituar më sipër.

- Në lidhje me Rekomandimin Nr. 46.1 Drejtoria e Procesimit të Biznesit në Drejtorinë e Përgjithshme të Thesarit shprehet se rekomandimi pranohet dhe është zbatuar. Në bashkëpunim me suportin e jashtëm stafi i Drejtorisë së Procesimit të Biznesit ka vendosur një kontroll në modulën e të pagueshmeve në SIFQ i cili nuk lejon që fusha "Data e Urdhër Shpenzimit" të jetë më e hershme se "Data e Furnitorit". Konkretisht, në formën e regjistrimit të faturave është vendosur personalizimi "\$\$ R12-NEË [INV_SUM_FOLDER]: Validate Data e Furnitorit () <= Data e USH (invoice_received_date) (esp.31.07.2025)".

- Në lidhje me rekomandimin 48.1 sqarojmë se rekomandimi pranohet pjesërisht. Në lidhje me pikën (i) Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit do të paraqesë pranë Nëpunësit të Parë Autorizues rastet e përmendura në këtë pikë, por nuk ka në funksion të saj analizimin e arsyeve përse ndodhin këto raste. Theksojmë gjithashtu se është në përgjegjësi të nëpunësit autorizues dhe zbatues të njësisë shpenzuese të qeverisjes

qendrore dhe vendore për të respektuar afatet kohore midis urdhër prokurimit dhe nënshkrimit të kontratës në zbatim të legjislacionit në fuqi dhe kundrejt fondeve disponibël buxhetore të miratuara sipas destinacioneve përkatëse. SIFQ nuk lejon regjistrimin e kërkesë blerjes nga institucionet “online” me SIFQ, si dhe regjistrimin e kontratave të institucioneve “offline” me SIFQ, nga struktura përgjegjëse për thesarin në degë, pa fonde buxhetore disponibël. Në lidhje me pikën (ii) sqarojmë se rastet që janë regjistruar në SIFQ pas datës 15 Tetor kanë qenë në zbatim të VKM-së nr. 807, datë 16.11.2016 “Për disiplinimin e angazhimeve buxhetore”. Në zbatim të Strategjisë sektoriale të menaxhimit të financave publike 2023-2030 është parashikuar përmirësimi në drejtim të mundësimit të regjistrimit të kërkesë blerjes në SIFQ për institucionet “offline” me SIFQ, duke ulur riskun e krijimit të detyrimeve të prapambetura për ndërmarrjen e angazhimeve (nënshkrimin e kontratave) pa fonde buxhetore.

- Në lidhje me Rekomandimin Nr. 49.1 Drejtoria e Procesimit të Biznesit në Drejtorinë e Përgjithshme të Thesarit shprehet se Rekomandimi Nr. 49.1 se nuk mund të zbatohet.

Arsyeja e moszbatimit të rekomandimit:

Drejtorja e Procesimit të Biznesit shprehet se në modulën e Urdhrave të Blerjes në SIFQ, numri i Kërkesë Blerjes (Requisition Number) dhe numri i Urdhrit të Blerjes (Purchase Order Number) krijohen në fazën e ndryshme të procesit të prokurimit. Këto dy dokumente kanë funksione të ndryshme në sistem, dhe për këtë arsye sistemi gjeneron numra unikë për secilin prej tyre, në mënyrë të ndarë. Në vijim për sa më sipër, stafi i Drejtorisë së Procesimit të Biznesit i është drejtuar suportit të jashtëm, i cili është përgjegjës për mirëmbajtjen teknike të SIFQ, për një sqarim teknik lidhur me mënyrën e gjenerimit të numrit të transaksionit për llojin e transaksionit të Kërkesë Blerjes dhe Urdhër Blerjes, me e-mailin e datës 06 Gusht 2025. Argumentimi teknik nga ana e tyre rezulton si më poshtë: “Për pyetjen tuaj, nga analiza në sistem rezulton se mekanizmi i gjenerimit të numrit të PO-së apo REQ funksionon si më poshtë:

1. Fillimisht sistemi verifikon parametrizim për modalitetin për gjenerimit të numrit të transaksionit, për degën e thesarit specifike.

a) AUTOMATIKE (standard)

b) MANUALE (custom)

Aktualisht modaliteti, JO-Automatik e ka vetëm TDO Tiranë, Durrësi dhe Elbasani. TDO-të e tjerat e kanë modalitetin automatik dhe sistemi gjeneron automatikisht një numër rendor për transaksionin, në momentin e ruajtës së veprimit.

2. Në rastin kur modaliteti është JO-AUTOMATIK (TDO Tiranë, Durrës, Elbasan), sistemi i kërkon një Numër Rendor nënrutinës së BI Rollout (custom), e cila ndjek algoritmin e mëposhtëm për gjenerimin e një numri unik të transaksionit:

- Verifikon nëse Organizata e Transaksionet është BI.

- Në rastin kur organizata është BI, nënrutina përlogarit numrin e fundit të gjeneruar për atë organizatë + tip transaksioni (PO apo REQ), brenda të njëjtit vit aktual kalendarik që ka data e sistemit.

Për PO, numri i fundit merret nga tabela e PO-ve.

Për Req, numri i fundit merret nga tabela e Requisitions.

1. Nënrutina kthen numrin e ri bazuar mbi numrin e fundit të gjeneruar, të inkrementuar me

2. Format i numrit për BI është [XXXXXXX]-[YY][NNNNN]

- Ku XXXXXXX është kodi i Organizatës BI

- YY është viti aktual i datës së sistemit në momentin e krijimit të transaksionit.

- NNNNN është numër rendor rritës Brenda të njëjtit vit dhe kod thesari, duke filluar me 1 nëse transaksioni është i pari i vitit. Format i numrit është i mbushur me 0 plotësuese përpara. 00001, 00002, e kështu me radhë.

3. Në rastin kur Organizata nuk është BI (por është TDO), nënrutina gjeneron numër rendor rritës sipas procedurës standarde, nga sekuencat e brendshme të modulit PO.

Theksojmë se numrat e transaksionit kanë për qëllim të identifikojnë në mënyrë unike transaksionin, brenda llojit të vet. Numrat e PO-ve dhe Requisitions, avancojnë në sistem në mënyrë sekuenciale të pavarur nga njeri tjetri”.

- Në lidhje me Rekomandimin Nr. 54.1 i referohemi përsëri argumentimit të dhënë në Akt Konstatim. Gjendja e likuiditetit gjatë vitit 2024 ka qenë me tepriçë. Duke qenë se nuk është kryer asnjë pagesë jashtë

radhës për asnjë arsye subjektive, si rrjedhim lutemi që kjo gjetje të hiqet nga raporti përfundimtar i auditimit.

- Në lidhje me pikën (ii) të Rekomandimit Nr. 55.1 sqarojmë se rekomandimi për pikën (ii) pranohet dhe struktura përgjegjëse për thesarin në degë dhe në qendër do të vijojë me konstatimin pranë NPA të rasteve të mosdorëzimit në kohë të pasqyrave financiare në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe (ii) matjen e treguesit të performancës “Paraqitja, nënshkrimi dhe respektimi i afatit kohor të dorëzimit të pasqyrave financiare sipas kuadrit ligjor në fuqi” për vlerësimin e performancës së njërive të qeverisjes së përgjithshme, bazuar në analizimin me detaje të përmbushjes së kriterëve ligjore të mëposhtme:

-Përputhshmëria me kuadrin ligjor dhe paraqitja e pasqyrave financiare vjetore

-Respektimi i afatit kohor ligjor për dorëzimin e pasqyrave financiare

-Nënshkrimi i pasqyrave financiare në përputhje me kuadrin ligjor.

me qëllim përmirësimin e cilësisë së raportimit financiar në njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

- Në lidhje me Rekomandimin Nr. 56.1 sqarojmë se llogaritë speciale çelen në zbatim të një legjislacioni specifik, i cili përcakton destinacionin e fondeve si dhe procedurat e urdhërimit/përdorimit të tyre. Si rrjedhim likuiditetet e llogarive speciale përdoren në zbatim të legjislacionit respektiv. Rekomandimi nuk pranohet.

- Në lidhje me Rekomandimin Nr. 57.1/2 sqarojmë se koordinimi i procesit për sigurimin e likuiditeteve të Qeverisë kryhet nga KMBL-ja, anëtarë të së cilës janë strukturat përgjegjëse për politikën e kuadrit fiskal, buxhetit dhe borxhit. Lidhur me shtimin e instrumenteve për investimin e tepricave të likuiditeteve të Qeverisë, ju informojmë se gjatë muajit korrik 2025 u rishikua marrëveshja me BSH për instrumentet e menaxhimit të likuiditetit të MF me nr. 11570 protokoll i MF, datë 31.07.2025 (bashkëlidhur) mbi:

- Rritjen e limitit të investimit të TSA-së në Lekë nga 15 miliardë lekë në 30 miliardë lekë,

- Investimin “overnight” të tepricave një ditore të TSA në lekë, interesat e së cilës do të derdhen në TSA në ditën e parë të punës së muajit pasardhës.

- Në lidhje me Rekomandimin Nr. 58.1 shprehemi sipas shpjegimit të dhënë më sipër (pika 1 dhe pika 2) për zbatimin e rekomandimeve të viteve të mëparshme, lidhur me administrimin dhe përdorimin e valutave të huaja të TSA-së.

- Në lidhje me Rekomandimin Nr. 59.1 dhe 59.2 sqarojmë se, sikurse e kemi raportuar dhe përpara grupit auditues të KLSH-së, buxheti vjetor i alokuar për dëmshpërblimin e ish-të dënuarve politik dhe trashëgimtarët e tyre, çdo vit ka ardhur në rritje. Sa i përket përsheptimit të procesit të pagesave të dëmshpërblimit të ish-të dënuarve politik, shprehemi dakord dhe është një proces i cili kërkon kohë, pasi paraprakisht duhet të realizohet përmirësimi i sistemit elektronik të pagesave, i cili është në proces, si dhe ndryshimet e duhura të bazës ligjore. sqarojmë se Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit ka marrë masat e duhura dhe është në monitorim të vazhdueshëm të procesit për përmirësimin e sistemit elektronik të pagesave, por theksojmë se tenderimi i kontraktuesit dhe vijimi i projektit të përmirësimit të sistemit janë kompetencë ekskluzive e institucionit të AKSHI-t, si institucion përgjegjës për shërbimet e Teknologjisë së Informacionit (IT). Aktualisht jemi informuar nga ky institucion se ka filluar procedura prokuruese.

Qëndrimi i audituesve: Për sa më sipër, grupi i auditimit sqaron se:

- sa i takon gjetjes së cituar, togfjalëshi “konvertimi i panevojshëm” i referohet mënyrës së menaxhimit të pagesave që menaxhohet nga DPTH për urdhër-shpenzimet, ndaj nuk qëndron pretendimi juaj se janë këshillim i KMBL-së. Nga auditimi është konstatuar se në mungesë të likuiditetit në dollar, është blerë kjo valutë nga valuta euro, duke sjellë shpenzime konvertimi që mund të ishin shmangur, ku për më tepër nuk ka rezultuar të jetë ndërmarrë ndonjë analizë paraprake për të vlerësuar mënyrën më të mirë të sigurimit të monedhës dollarë.

- grupi i auditimit i referohet kapaciteteve të brendshme teknike që jo domosdoshmërisht i referohen numrit të punonjësve, por edhe fuqizimit të strukturave aktuale.

- lidhur me rekomandimin 46.1 janë shprehur nga subjekti masat e marra për zbatimin e rekomandimit.

- lidhur me rekomandimin 48.1 sqarojmë se rastet janë evidentuar në bazë të testimeve të të dhënave të vendosura në dispozicion, lidhur me datën e regjistrimit të UP. Gjetja e grupit të auditimit nuk ndryshon përsa kohë rezultatet janë evidentuar nga testimet e kryera bazuar në datë regjistrimi.

- sa i takon rekomandimit 49.1, një prej pikave të tij konsiston në propozimin e veprimeve rregulluese/kufizuese në sistem për harmonizimin e regjistrimeve, në mënyrë që të sigurohet njëtrajtshmëria dhe integriteti i të dhënave në të gjitha fazat e procesit të prokurimit dhe lidhjes së kontratës. Grupi i auditimit thekson se me qëllim kryqëzimin e të dhënave, nevojitet unifikim i fushave për lehtësi testimi. Mospranimi i rekomandimit nga ana juaj nuk mundëson në vijim testimin e KB dhe UB duke qenë se nuk mund të lidhen përmes një kodi të përbashkët unik, duke cënuar mundësinë për analizë.
- sa i takon radhës së pagesave, observacioni nuk e ndryshon gjetjen e auditimit, pasi thyerja e radhës është evidentuar nga testimet e kryera. Megjithatë, pasqyrohet fakti se kjo thyerje mund të vijë për arsye teknike nga degët e thesarit, pavarësisht se ka patur teprica likuiditeti.
- lidhur me rekomandimin 55.1 nga subjekti i audituar nuk janë paraqitur kundërshti, por është evidentuar fakti se do të merren masa.
- sa i takon rekomandimit nr. 56.1, përcaktojmë se në logjikën e ruajtjes së niveleve të pranueshme të likuiditetit, marrja në konsideratë e tepricave të llogarive speciale do të ndihmonte në mirëmenaxhimin e likuiditetit dhe veprimeve operationale. Pavarësisht se këto llogari nuk janë pjesë e TSA, mbajtja e tyre në BSH apo bankat e nivelit të dytë shoqërohet me teprica likuide. Gjetja e grupit të auditimit nuk ndryshon.
- lidhur me rekomandimin 57., sqarojmë se rekomandimi i është drejtuar MF dhe jo vetëm DPTH, pikërisht për arsyen e kompleksitetit të procesit dhe palëve të përfshira në këtë proces. Për më tepër, nga ana juaj janë paraqitur masa të ndërmara lidhur me shtimin e instrumentave për investimin e tepricave të likuiditetit.
- sa i takon rekomandimit 58 sqarojmë se mënyra e konvertimit të valutave, sidomos në rastet e tranfertave me vlera të larta, duhet të mbështetet në një analizë paraprake për mënyrën më të mirë të konvertimit për të shmangur shpenzime të panevojshme nga konvertimi i njëpasnjëshëm i valutave, duke u orientuar kryesisht në përdorimin e valutës vendase. Gjithashtu për rastet e mosnjohimit nga NJQP referuar kuadrit ligjor në fuqi, nevojitet përdorimi i një mekanizmi për mospërsëritje të rasteve, kryesisht masë administrative në analogji me rastet e ngjashme të mosrespektimit të bazës ligjore.

2.4. Mbi veprimtarinë e Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik.

- Auditimi mbi planifikimin dhe realizimin e treguesve të borxhit publik. Analiza e qëndrueshmërisë së treguesve dhe vlerësimi i përmbushjes së objektivave të strategjive afatshkurtra dhe afat mesme.
 - Treguesit e Borxhit të Brendshëm;
 - Treguesit e Borxhit të Jashtëm;
 - Shërbimi i borxhit;
 - Garancitë dhe nënhuatë.
- Auditim mbi saktësinë e paraqitjes së treguesve të borxhit në tabelën fiskale dhe Raportin e Zbatimit të Buxhetit për vitin 2024.

Në zbatim të programit të suditimit nr.431/1 prot., datë 14.04.2025, i ndryshuar, për vitin 2024 u shqyrtua dokumentacioni dhe legjislacioni si më poshtë:

Ligji nr.9665 datë 18.12.2006, *“Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar;

Strategjia afatmesme e menaxhimit të borxhit 2022-2026 (SAMB);

Raporti i Borxhit Faktik për vitin 2024;

Regjistrat e borxhit në baza 3-mujore për vitin 2024;

Raportet e treguesve të borxhit të publikuara nga MF për vitin 2024;

Rezultatet e ankandëve të emetimit të titujve shtetërore të borxhit të brendshëm për vitin 2024;

Raporte nga sistemi i informatizuar i menaxhimit të borxhit;

Rakordimet vjetore ndërmjet strukturave të thesarit dhe borxhit në lidhje me pagesat dhe disbursimet e borxhit të brendshëm dhe të jashtëm;

Korrespondencat shkresore të MF sikurse janë përmendur përgjatë materialit;
Të dhëna në lidhje me garancitë, nënhuatë, garancitë sovrane për vitin 2024.

Auditimi mbi planifikimin dhe realizimin e treguesve të borxhit publik. Analiza e qëndrueshmërisë së treguesve dhe vlerësimi i përmbushjes së objektivave Strategjisë Afatmesme të Menaxhimit të Borxhit (SAMB) 2022-2026 lidhur me këtë tregues fiskal.

Për periudhën objekt auditimi janë miratuar:

1. “Strategjia Afatmesme e Menaxhimit të Borxhit 2022-2026”, miratuar në Korrik 2022

Strategjia Afatmesme e Menaxhimit të Borxhit (SAMB 2022-2026) është një plan afatmesëm, të cilin Ministria e Financave synon ta zbatojë duke pasur si objektiva parësore:

- Plotësimin e nevojave të qeverisë për financim në kohë, si edhe nevojave për të shërbyer borxhin aktual me kosto sa më të ulët duke mbajtur nivele të pranueshme të ekspozimit ndaj risqeve;
- Përmirësimin dhe ruajtjen e efikasitetit të tregut primar, mbështetur nga zhvillimi i mëtejshëm i tregut sekondar të titujve shtetërorë vendas;
- Qëllimi i SAMB është:
- Menaxhimi me efikasitet i portofolit të borxhit të qeverisjes qendrore, në të cilin përfshihet borxhi shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë, duke patur si fokus uljen e ekspozimit ndaj risqeve;
- Rritja e transparencës ndaj investitorëve dhe palëve të interesuara në lidhje me planet e huamarrjes së qeverisë; si edhe
- Kuantifikimi i objektivave në periudhën afatshkurtër dhe afatmesme, për të mundësuar dhe një monitorim koherent të zbatimit të saj.

Bazuar në modelin e Bankës Botërore për përgatitjen e Strategjisë Afatmesme të Menaxhimit të Borxhit, alternativat e mëposhtme të Strategjisë së Huamarrjes janë shqyrtuar dhe analizuar nga ana e MF-së. Për secilën nga Strategjitë Alternative është gjeneruar modeli me rezultatet e treguesve kryesorë të përmbledhur si më poshtë:

Indikatorët e riskut të skenarëve alternative të strategjisë

Indikatorët		Në fund të vitit 2026			
		S1	S2	S3	S4
Shpenzimet e Interesit si % / GDP		3.2	3.1	3.2	3.2
Norma mesatare e interesit (përqind)		5.6	5.5	5.6	5.6
Risku i Rifinancimit	Borxhi që maturohet brenda një viti (%/totalit)	28.7	34.9	25.4	25.7
	Borxhi që maturohet brenda një viti (% ndaj GDP)	17.5	21.3	15.5	15.7
	Koha Mesatare në Maturim i B. Jashtëm (vite)	6.9	6.6	7.1	7.2
	Koha Mesatare në Maturim i B. Brendsh (vite)	3.0	2.6	3.3	2.9
	KMM Total Portfolit (vite)	4.7	4.2	5.0	5.3
Risku i normës së interesit	Koha Mesatare në Rifiksion (vite)	3.7	3.4	3.9	3.9
	Borxhi që rifiksohet brenda një viti (%/totalit)	42.0	46.4	39.5	43.3
	Instrumente me normë fikse(përqindje ndaj totalit)	85.8	87.6	85.0	81.5
	Bono thesari (përqindje ndaj totalit)	14.6	20.8	11.2	12.5
Risku i kursit të këmbimit	Pesha e Borxhit të Jashtëm ndaj totalit	44.8	39.8	45.2	55.0

Burimi: Ministria e Financave

Nga auditimi u konstatua se MF analizoi katër alternativa të huamarrjes me modelin e BB, duke balancuar koston dhe risqet. Rezultoi se deri në fund të vitit 2026 kostot ishin të ngjashme në skenarë (shpenzime interesi ~3.1–3.2% e PBB; normë mesatare 5.5–5.6%). Strategjia S3 rezultoi

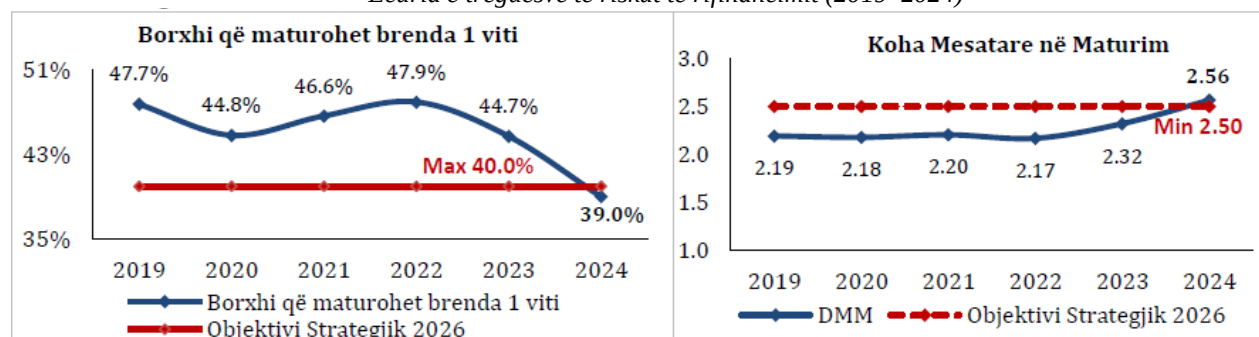
me profil më të mirë të risqeve të refinancimit (borxhi që maturohet brenda 1 viti 25.4% e totalit; KMM totale 5.0 vite; KMM e borxhit të brendshëm 3.3 vite), teksa S2 ishte pak më e lirë por me risk më të lartë refinancimi (34.9% dhe KMM 4.2 vite). Për riskun valutor, S4 rritte dukshëm ekspozimin (peshë e borxhit të jashtëm 55.0%), ndërsa S2 e ulte (39.8%); S3 mbante një nivel të balancuar (45.2%).

Një ndër objektivat kryesore të SAMB është reduktimi i riskut të refinancimit kryesisht në portofolin e borxhit të brendshëm, pasi borxhi i jashtëm paraqet më pak risk duke qenë se është i përbërë nga instrumente me afat të gjatë maturimi dhe me profile amortizimi të shtrira gjatë në kohë.

Gjatë vitit 2024, si rezultat i emetimit të shtuar të titujve afatmesëm për qëllime të sigurimit të financimit të nevojshëm, treguesit e riskut të refinancimit kanë shfaqur një përmirësim krahasuar me vitin 2023. Konkretisht, jetëgjatësia e borxhit të brendshëm është rritur me 88 ditë, nga 835 ditë në fund të vitit 2023 në 923 ditë në fund të vitit 2024. Gjithashtu, pesha e borxhit që maturohet brenda një viti është ulur nga 44.7% në dhjetor 2023 në 39% në dhjetor 2024.

Të dhënat historike dhe treguesit për vitin 2024 sipas raportimit në Raportin e Borxhit Faktik për vitin 2024 paraqiten:

Ecuria e treguesve të riskut të refinancimit (2019–2024)

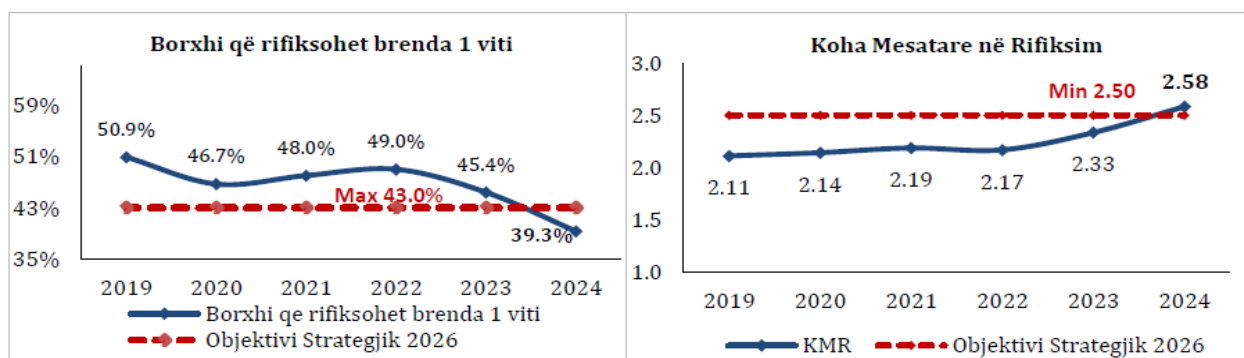
Burimi: Ministria e Financave

Konstatohet se tendenca e borxhit që maturohet brenda 1 viti, paraqitet me përmirësim, ku për vitin 2024 rezulton të jetë ulur me 5.7% duke kaluar nga 44.7% në vitin 2023 në 39% në vitin 2024, duke arritur objektivin strategjik 2022-2026 i cili parashikon një tavan prej 40%.

Gjithashtu konstatohet se edhe koha mesatare ka patur përmirësim ku në maturim ka ardhur në rritje nga 2,32 vite në 2023 në 2,56 vite në vitin 2024, duke arritur objektivin strategjik 2022-2026 i cili parashikon një kufi minimal 2,5 vite.

Tabela në vijim paraqet të dhënat historike së bashku me treguesit për vitin 2024 sipas raportimit në Raportin e Borxhit Faktik për vitin 2024:

Ecuria e treguesve të riskut të normës së interesit (2019–2024)

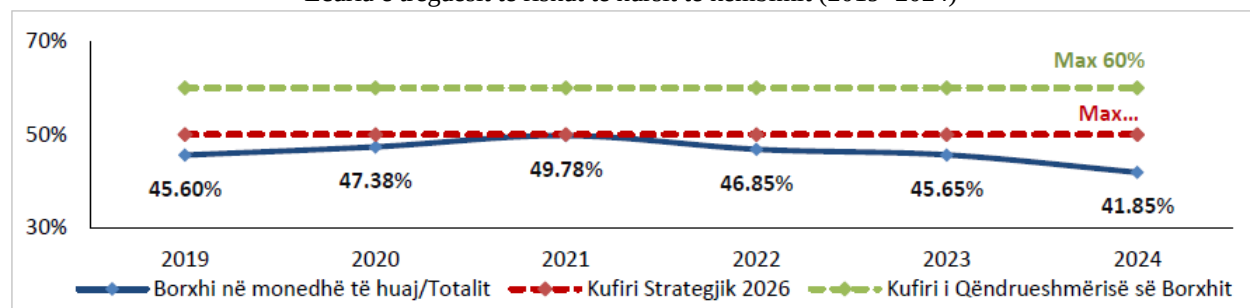
Burimi: Ministria e Financave

Konstatohet se tendenca e borxhit që rifiksohet brenda 1 viti, ka patur një përmirësim ku për vitin 2024 rezultoi të jetë ulur me 6.1% duke kaluar nga 45.4% në vitin 2023 në 39.3% në vitin 2024, duke arritur objektivin strategjik 2022-2026 i cili parashikon një tavan prej 43%.

Gjithashtu konstatohet se edhe koha mesatare në rifiksime ka ardhur në rritje nga 2,33 vite në 2023 në 2,58 vite në vitin 2024, duke arritur objektivin strategjik 2022-2026 i cili parashikon një kufi minimal 2,5 vite. Ky përmirësim lidhet me emetimin më të shtuar të instrumenteve me maturime më të gjata dhe me peshë më të lartë të kuponëve fiks.

Risku i normave të interesit gjithashtu ka shfaqur përmirësim gjatë vitit, kjo në rrethanat e një përdorimi më të shtuar të instrumenteve afatmesëm dhe afatgjatë. Konkretisht, pesha e titujve që rivlerësojnë normën e interesit brenda vitit është ulur nga 45.65% në 41.85%, ndërkohë që edhe koha mesatare në rifiksime është rritur nga 2.33 vite në 2.58 vite.

Ecuria e treguesit të riskut të kursit të këmbimit (2019–2024)

Burimi: Ministria e Financave

Risku i kursit të këmbimit gjatë 2024 ka hasur një përmirësim të ndjeshëm. Ky tregues ndër vite është mbajtur në nivele të qëndrueshme duke qëndruar nën tavanin e përcaktuar në strategjinë e borxhit (SAMB). Konkretisht, totali i stokut të borxhit në valutë ndaj stokut të borxhit total rezultoi 41.85% në fund të vitit 2024, duke u ulur me 3.8 p.p, krahasuar me fundin e vitit 2023. Gjatë vitit 2024 ky tregues është ndikuar pjesërisht edhe nga nënçmimi i pjesës më të madhe të valutave të huaja, kryesisht Euros, kundrejt Lekut.

Paraqitja e treguesve të borxhit në tabelën fiskale dhe Raportin e Zbatimit të Buxhetit për vitin 2024. Testimi i përshtatshmërisë së raportimit të treguesve të borxhit publik.

Kufijtë e huamarrjes vjetore dhe huaja e marrë për financimin e deficitit.

Gjatë vitit 2024, kufizimet për borxhin e ri të emetuar dhe shlyerjen e borxhit ekzistues janë përcaktuar në nenet 10, 19 dhe 20 të Ligjit Nr.97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, i ndryshuar. Në këtë ligj është përcaktuar financimi i deficitit prej 61,280 milion lekësh nëpërmjet rritjes së

huamarrjes totale neto nga burime të brendshme në kufirin maksimal prej 50,000 milion lekë si dhe pjesa tjetër e financimit të deficitit faktik të buxhetit të shtetit financohet nëpërmjet huamarrjes neto nga burime të huaja, si dhe ndryshimit pakësues ose shtues të gjendjes së llogarisë unike të Këshillit të Ministrave në Bankën e Shqipërisë dhe llogarive të fondeve speciale në bankat e nivelit të dytë dhe të huaja. Vlera indikative e financimit nëpërmjet huamarrjes neto nga burime të huaja rezultojnë në rreth (minus) 15,545 milionë lekë.

Me Aktin Normativ nr.1 datë 21.02.2024, për disa ndryshime në Ligjin nr.97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, u vendos ndryshimi i deficitit duke kaluar nga 61,280 milion lekë në 57,280 milion lekë. Deficiti faktik i buxhetit të shtetit, i cili nuk duhet të rezultojë më tepër sesa deficiti i përcaktuar në nenin 1, të këtij ligji, mund të financohet nëpërmjet huamarrjes totale neto nga burime të brendshme në kufirin maksimal prej 50,000 milion lekë. Vlera indikative e financimit nëpërmjet huamarrjes neto nga burime të huaja rezultojnë në rreth (minus) 14,066 milionë lekë.

Me Aktin Normativ nr.3 datë 28.08.2024, nuk janë bërë ndryshime të deficitit por janë bërë riallokime në strukturën e borxhit të brendshëm dhe të jashtëm brenda kufirit të deficitit.

Me Aktin Normativ nr.5 datë 19.12.2024, nuk janë bërë ndryshime të deficitit por janë bërë riallokime në strukturën e borxhit të brendshëm dhe të jashtëm brenda kufirit të deficitit.

Raportimi në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar për financimin e deficitit të vitit 2024, së bashku me planifikimet e ndryshuara përgjatë vitit paraqiten:

Në milion lekë

ZËRI BUXHETOR	Ligji nr.97/2023 Buxheti 2024	AN nr.1 21.02.'24	AN nr.3 28.08.'24	AN nr.5 19.12.'24	Fakti në tregues fiskale
DEFICITI	(61,280)	(57,280)	(57,280)	(57,280)	(18,222)
Financimi Deficitet	61,280	57,280	57,280	57,280	18,222
Brendshëm	76,825	71,346	61,397	69,827	33,598
Të ardhura nga privatizimi	0	0	0	0	27
Hua-marrje e brendshme	50,000	50,000	50,000	50,000	49,718
Të tjera	26,825	21,346	11,397	19,827	(16,147)
I Huaj	(15,545)	(14,066)	(4,117)	(12,547)	(15,376)
Hua afatgjatë (e marrë)	30,030	26,030	26,030	17,600	12,968
Ndryshimi i gjendjes së arkës	0	0	0	0	(257)
Ripagesat	(52,146)	(52,146)	(45,379)	(45,379)	(40,453)
Mbështetje buxhetore	6,571	12,050	15,232	15,232	12,366

Burimi: Ministria e Financave.

Huamarrja e brendshme me anë të instrumenteve të bonove të thesarit dhe obligacioneve sipas raportimit në treguesit fiskalë të konsoliduar paraqitet në shumën 49,718 milion lekë, me nën realizim përkundrejt planit në shumën 282 milion lekë. Gjithashtu ripagesat për borxhin e huaj paraqiten me nën realizim duke shlyer principal të borxhit të jashtëm në shumën (40,453) milion lekë përkundrejt (52,146) milion lekë të planifikuara.

Analiza e Akteve Normative

1.Me Aktin Normativ nr.1 datë 21.02.2024,

-U vendos ndryshim i deficitit nga 61,280 milion lekë në 57,280 milion lekë.

-U ndryshua zëri të tjera, që përfshin vlerën e akumulimit të gjendjes në llogarinë unike të Këshillit të Ministrave në Bankën e Shqipërisë nga 16,825 milion lekë në 11,346 milion lekë, si dhe vlera indikative e financimit nëpërmjet përdorimit të gjendjes së akumuluar në llogaritë e fondeve speciale në bankat e nivelit të dytë mbeti e pa ndryshuar në vlerën 10,000 milion lekë.

-U ndryshua zëri i mbështetjes buxhetore, nga 6,571 milion lekë në 12,050 milion lekë.

-Zëri i ripagesave të borxhit mbeti e pa ndryshuar në 52,146 milion lekë.

-U ul zëri i financimit “Hua afatgjatë” nga 30,030 milionë lekë në 26,030 milionë lekë për arsye të mosrealizimit të disbursimeve të kredive për financimin e projekteve të investimit në masën e parashikuar fillimisht.

2.Me Aktin Normativ nr.3 datë 28.08.2024,

-U ndryshua zëri të tjera, që përfshin vlerën e akumulimit të gjendjes në llogarinë unike të Këshillit të Ministrave në Bankën e Shqipërisë nga 11,346 milion lekë në 1,397 milion lekë, si dhe vlera indikative e financimit nëpërmjet përdorimit të gjendjes së akumuluar në llogaritë e fondeve speciale në bankat e nivelit të dytë mbeti e pa ndryshuar në vlerën 10,000 milion lekë.

-U ndryshua zëri i mbështetjes buxhetore, nga 12,050 milion lekë në 15,232 milion lekë.

-U ul zëri i ripagesave të borxhit nga 52,146 milion lekë në 45,379 milion lekë.

3.Me Aktin Normativ nr.5 datë 19.12.2024,

-U ndryshua zëri të tjera, që përfshin vlerën e akumulimit të gjendjes në llogarinë unike të Këshillit të Ministrave në Bankën e Shqipërisë nga 1,397 milion lekë në 9,827 milion lekë, si dhe vlera indikative e financimit nëpërmjet përdorimit të gjendjes së akumuluar në llogaritë e fondeve speciale në bankat e nivelit të dytë mbeti e pa ndryshuar në vlerën 10,000 milion lekë.

-Zëri i mbështetjes buxhetore, mbeti i pa ndryshuar në 15,232 milion lekë.

-U ul zëri i financimit “Hua afatgjatë” nga 26,030 milionë lekë në 17,600 milionë lekë për arsye të mosrealizimit të disbursimeve të kredive për financimin e projekteve të investimit në masën e parashikuar fillimisht.

-Zëri i ripagesave të borxhit mbeti i pa ndryshuar në 45,379 milion lekë.

Konkluzion: Gjatë auditimit u konstatua se kufijntë ligjorë të huamarrjes dhe të financimit të deficitit për vitin 2024 u përcaktuan nga Ligji nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, i ndryshuar, sipas të cilit deficitit u planifikua në masën 61,280 milion lekë dhe u lejua financimi neto nga burime të brendshme deri në kufirin maksimal prej 50,000 milion lekësh, ndërsa pjesa e mbetur do të mbulohej nga burime të huaja, si dhe nga ndryshimet në gjendjen e llogarisë unike të Këshillit të Ministrave dhe të fondeve speciale; vlera indikative e financimit neto nga burime të huaja rezultoi rreth (minus) 15,545 milion lekë. Nga auditimi u konstatua se me Aktin Normativ nr. 1, datë 21.02.2024, deficitit u ul nga 61,280 milion lekë në 57,280 milion lekë, ndërkohë që kufiri i huamarrjes neto së brendshme mbeti i pandryshuar në 50,000 milion lekë dhe vlera indikative e huamarrjes neto nga burime të huaja u projektua në rreth (minus) 14,066 milion lekë; po ashtu, zëri “të tjera” u rishikua duke ulur vlerën e akumulimit në llogarinë unike të thesarit nga 16,825 milion lekë në 11,346 milion lekë, ndërsa mbështetja buxhetore u rrit nga 6,571 milion lekë në 12,050 milion lekë dhe “hua afatgjatë” u ul nga 30,030 në 26,030 milion lekë për shkak të mosrealizimit të disbursimeve të projekteve të investimit.

Nga auditimi u konstatua se me Aktin Normativ nr. 3, datë 28.08.2024, nuk pati ndryshim të nivelit të deficitit (qëndroi 57,280 milion lekë), por u kryen rialokime në strukturë: zëri “të tjera” u ul më tej (akumulimi në llogarinë unike nga 11,346 milion lekë në 1,397 milion lekë), mbështetja buxhetore u rrit në 15,232 milion lekë dhe ripagesat e borxhit u ulën nga 52,146 milion lekë në 45,379 milion lekë. Nga auditimi u konstatua se me Aktin Normativ nr. 5, datë 19.12.2024, sërish nuk pati ndryshim të deficitit, por u bë rishpërndarje e brendshme: zëri “të tjera” u rrit në 9,827 milion lekë, mbështetja buxhetore mbeti në 15,232 milion lekë dhe “hua afatgjatë” u ul nga 26,030 milion lekë në 17,600 milion lekë, përsëri për shkak të mosrealizimit të disbursimeve të kredive të projekteve.

Në rezultat, nga auditimi u konstatua se deficitit faktik i vitit 2024 ishte 18,222 milion lekë, dukshëm më i ulët se kufiri ligjor i miratuar prej 57,280 milion lekësh; financimi faktik i deficitit ishte në të njëjtën shumë (18,222 milion lekë), me kontribut neto nga burimet e brendshme 33,598 milion lekë dhe kontribut neto pakësues nga burimet e huaja (15,376) milion lekë. Nga auditimi u konstatua se huamarrja e brendshme përmes bonove dhe obligacioneve u realizua në 49,718 milion

lekë, pra nën kufirin prej 50,000 milion lekësh dhe me nënrealizim kundrejt planit me 282 milion lekë; zëri “të tjera” rezultoi (16,147) milion lekë, duke reflektuar lëvizje pakësuese në llogarinë unike dhe/ose llogaritë e fondeve speciale, ndërsa të ardhurat nga privatizimi ishin 27 milion lekë. Nga auditimi u konstatua se në komponentin e jashtëm “hua afatgjatë (e marrë)” u realizua në shumën 12,968 milion lekë kundrejt planit të fundit 17,600 milion lekë, “ripagesat” u realizuan në shumën 40,453 milion lekë kundrejt 45,379 milion lekë të planifikuara, “mbështetja buxhetore” u realizua në shumën 12,366 milion lekë kundrejt 15,232 milion lekë të planifikuara, ndërsa ndryshimi i gjendjes së arkës rezultoi (257) milion lekë. Në përfundim, nga auditimi u konstatua se kufiri ligjor i huamarrjes së brendshme u respektua, por struktura përfundimtare e financimit u ndikua ndjeshëm nga nënrealizimi i disbursimeve të huaja për projektet e investimit, çka imponoi rialokime brenda vitit dhe rriti varësinë relative nga burimet e brendshme pa tejkaluar kufijtë e miratuar.

Në lidhje me raportimet për huanë e re të marrë dhe pagesat e principalit të kryera sipas Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Borxhit Publik dhe bashkërendimit të ndihmës së huaj konstatohen diferenca në disa prej elementëve sipas tabelës së mëposhtme:

Në milion lekë

Lloji i Huasë	Fakti DPTH	Fakti DPB	Diferenca Thesar-Borxh
Hua-marrje e brendshme	49,718	49,718	-
Ripagesat	(40,453)	(40,458)	5
Hua afatgjatë (e marrë) e jashtme	12,968	13,016	(48)
Mbështetje buxhetore	12,366	12,827	(461)

Burimi: Ministria e Financave

Huamarrja e brendshme që ka shërbyer për financimin e deficitit në treguesit fiskale të konsoliduar paraqitet në shumën 49,718 milion lekë e cila rezulton e rakorduar sipas raportimit nga drejtoria e borxhit nëpërmjet akt rakordimit midis strukturave të thesarit dhe borxhit.

Të dhënat në lidhje me huanë afatgjatë të marrë e jashtme paraqitet në shumën 12,968 milionë lekë ndërkohë që sipas raportimit nga drejtoria e borxhit huanë afatgjatë të marrë e jashtme paraqitet në shumën 13,016 milionë lekë. Konstatohet se realizimi faktik i huasë afatgjatë të marrë e jashtme nuk rakordon në shumën (48) milionë lekë.

Disbursimet e projekteve me financim të huaj janë rakorduar në fund të vitit 2024 ndërmjet strukturës së thesarit dhe strukturës së borxhit në monedhën origjinale të disbursuar nga kreditorët dhe kanë rezultuar diferenca të sqaruara si më poshtë:

Kredia	Përshkrimi	Shuma	Monedha	Koment	
20/07/EBRD	Zhvillimi i Turizmit & Infrastrukturës në Shqipëri	300,000	EUR	Borxhi>Thesari	Front&Fee
22/05/IBRD	Modernizimi i sektorit të ujësjellës kanalizimeve	12,560,166	EUR	Borxhi>Thesari	MB
23/01/IBRD	Përmirësimi i aksesit të barabartë në shërbimet publike nëpërmjet Gov.Tech	4,600,000	EUR	Borxhi>Thesari	MB
23/05/IBRD	Qëndrueshmëria ndaj klimës dhe zhvillimi i Bujqësisë	161,500	EUR	Borxhi>Thesari	Front&Fee
23/02/KFŴ	Mbështetja e reformës në sektorin e energjisë faza II	50,000,000	EUR	Borxhi>Thesari	MB
24/01/EBRD	Linja hekurudhore Vorë-Hani i Hotit	845,000	EUR	Borxhi>Thesari	Front&Fee
24/04/AFD	Hua për politika publike për të mbështetur aftësinë ripërtëritëse dhe zhvillimin e gjelbër të Shqipërisë	60,000,000	EUR	Borxhi>Thesari	MB
21/07/KFŴ	Rehabilitimi i efikasitetit energjetic në konviktet studen	281,633	EUR	Borxhi>Thesari	

Burimi: Ministria e Financave.

Pra nga sa më sipër rrjedh se diferencat kanë rezultuar për shkak të “Front & Fee” të cilat janë komisione që parapaguhet të cilat nuk dalin në regjistrimet e thesarit, trajtimi dhe regjistrimi i garancive nga dy drejtoritë si psh 20/07/EBRD – Zhvillimi i Turizmit & Infrastrukturës në Shqipëri”, 23/05/IBRD - “Qëndrueshmëria ndaj klimës dhe zhvillimi i bujqësisë” dhe 24/01/EBRD “Linja hekurudhore Vorë-Hani i Hotit”.

Në lidhje me pagesat e principalit të regjistruara për vitin 2024 nga auditimi është konstatuar se fakti i raportuar në sistemin e DPB paraqitet në shumën (40,458) milion lekë e cila në krahasim me faktin e paraqitur në treguesit fiskalë paraqitet me diferencë 5 milion lekë.

Të dhënat në lidhje me mbështetjen buxheore paraqiten në shumën 12,366 milionë lekë ndërkohë që sipas raportimi nga drejtoria e borxhit mbështetja buxhetore paraqitet në shumën 12,827 milionë lekë. Konstatohet se realizimi faktik i mbështetjes buxhetore nuk rakordon në shumën (461) milionë lekë, për shkak të projektit 23/01/IBRD - Përmirësimi i aksesit të barabartë në shërbimet publike nëpërmjet Gov.Tech, të cilin thesari nuk e ka klasifikuar si mbështetje buxhetore.

Për sa më sipër konstatohet se nuk është kryer rakordimi nga NJZP me strukturën e borxhit përpara se të raportojnë në strukturën përgjegjëse të thesarit, si edhe nuk ka rakordim për huatë me mbështetje buxhetore, sipas kërkesave të Udhëzimit të MF-së nr.35, datë 21.09.2020 “Për kontrollin, regjistrimin, përdorimin, rakordimin, raportimin dhe publikimin e fondeve të financimeve të huaja në kuadrin e marrëveshjeve ndërkombëtare”, pika 6.3 “...NJZP përpara se të raportojnë në strukturën përgjegjëse për Thesarin duhet të rakordojnë me strukturën përgjegjëse për Borxhin të dhënat e disbursimeve të njoftuara nga financuesi i huaj...”, dhe Udhëzimin e MF-së nr.10, datë 12.07.2024 “Për regjistrimin, përdorimin, rakordimin, raportimin dhe publikimin e fondeve të financimeve të huaja në kuadrin e marrëveshjeve ndërkombëtare”, pika 6.20 “NJZP brenda datës 5 të çdo muaji pasardhës rakordon me strukturën përgjegjëse për Borxhin të dhënat e disbursimeve të njoftuara nga financuesi i huaj për krediën ose huanë respektive”, pika 6.21 “NJZP brenda datës 5 të çdo muaji pasardhës raporton periodikisht, raportin progresiv për vitin buxhetor korrent në strukturën përgjegjëse për thesarin në ministrinë përgjegjëse për financat..” dhe pikat 7.2 dhe 7.3.

Treguesit e borxhit publik.

Raporti i borxhit publik ndaj PBB përgjatë vitit 2024 ka rezultuar në rënie në krahasim me një vit më parë, ku ky raport ka shënuar rënie nga 57.5% në 54% të PBB sipas raportimit të Ministrisë së Financave në treguesit e borxhit publik. Treguesit kryesorë të borxhit publik dhe ecuria e tij sipas raportimit të MF, sipas stokut të raportuar për vitin 2024, paraqitet sipas tabelës së mëposhtme:

Në milion lekë

Viti	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Borxhi publik	1,088,169	1,107,285	1,112,626	1,224,470	1,382,940	1,378,626	1,362,828	1,365,005
Borxhi i qeverisë qendrore	1,087,342	1,106,569	1,112,044	1,224,038	1,382,625	1,378,421	1,362,727	1,364,981
Borxhi i pushtetit lokal	827	716	582	432	315	204	101	24
PBB	1,550,645	1,660,820	1,712,037	1,655,984	1,866,674	2,149,741	2,369,906	2,530,043
Stoku i borxhit / PBB (%)	70.18%	66.67%	64.99%	73.94%	74.09%	64.13%	57.51%	54%

Burimi: Ministria e Financave (Analiza e treguesve të borxhit)

Në raportin e buxhetit faktik për vitin 2024 të hartuar nga MF është raportuar stoku i borxhit publik ndaj PBB në nivelin e 54% në vitin 2024 nga 57.5% në vitin 2023. Rënia e treguesit të borxhit publik në raport me PBB ka ardhur kryesisht si pasojë e rritjes së GDP-së. Niveli i borxhit ndaj PBB-së u ul me 3.5% krahasuar me fundin e vitit 2023. Në terma nominalë, niveli i borxhit gjatë vitit 2024 është rritur me 2,177 milion lekë krahasuar me fundin e vitit 2023. Është llogaritur një

efekt i kursit të këmbimit në portofolin e borxhit të shprehur në valutë prej rreth 28.7 miliardë lekësh, ose rreth 1.13% të PBB-së.

Në këtë mënyrë dalim në konkluzion se kemi të bëjmë me rritje të borxhit publik në vlerë absolute me 2,177 milion lekë ose me rreth 0.16% më shumë në krahasim me vitin 2023 duke përfshirë efektin e rivlerësimit të stokut të borxhit nga kursi i këmbimit ndërkohë që kemi edhe rritje të PBB në raport me një vit më parë, e cila vlerësohet në rreth 160,137 milion lekë ose rreth 6.7% më shumë.

Stoku i rivlerësuar i borxhit sipas kursit të këmbimit të ndryshuar në krahasim me një vit më parë për secilin komponent të borxhit publik dhe monedhës përkatëse origjinale paraqitet:

Instrumenti	Monedha	2023		2024		Efekti kursit te këmbimit
		Njësi monedhë origjinale	Milion Lekë	Njësi monedhë origjinale	Milion Lekë	
Bono Thesari	ALL	213,533,055,609	213,533	192,986,751,349	192,987	-
Garanci te brendshme	ALL	5,107,496,439	5,107	3,678,176,828	3,678	-
	EUR	108,509,361	11,272	106,819,987	10,484	(612.08)
Obligacione	ALL	504,684,300,000	504,684	581,210,500,000	581,211	-
	EUR	69,131,000	7,181	-	-	-
Kredi shtetërore	ACU	22,379,677	2,821	18,448,854	2,268	(67.61)
	AED	117,933,911	3,016	82,629,911	2,121	(11.04)
	EUR	4,328,307,986	449,625	4,393,978,840	431,269	(25,048.22)
	JPY	6,439,146,893	4,269	6,039,177,918	3,630	(394.17)
	KWD	21,056,350	6,437	19,546,590	5,976	(7.86)
	SAR	98,846,850	2,476	167,538,549	4,204	31.75
	SDR	519,012,711	65,416	371,439,124	45,661	(1,430)
	USD	659,256,400	61,931	658,489,588	62,069	213
Garanci te huaja	EUR	225,444,351	23,419	186,379,952	18,293	(1,205.15)
	JPY	575,691,000	382	341,769,000	205	(32.16)
	KRW	15,941,090,000	1,157	14,491,900,000	924	(134.87)
Pushteti lokal	ALL	100,992,177	101	23,879,444	24	-
Totali milion ALL			1,362,828		1,365,005	(28,697.61)

Burimi: Ministria e Financave.

Ky efekt, duke marrë në konsideratë vetëm tepricën e huasë së rivlerësuar në raport me një vit më parë për njësi të monedhës së huaj (pa efektin e disbursimeve apo pagesave të principalit) vlerësohet në rreth 28,697 milion lekë dhe ndikimin më të madh e ka nga borxhi në monedhën EURO dhe SDR, kursi i këmbimit të të cilave ka ardhur në ulje në krahasim me lekun. Kompozimi i borxhit shtetëror i klasifikuar në të brendshëm dhe të jashtëm dhe i garantuar ose jo paraqitet në milion lekë sipas tabelës së mëposhtme:

Në Milion Lekë

Viti	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stoku i borxhit të brendshëm	577,056	580,311	597,290	644,088	702,256	732,654	741,778	788,360
Stoku i brendshëm shtetëror	546,939	565,093	582,136	630,791	678,881	712,779	725,399	774,197
Stoku i brendshëm i garantuar	30,117	15,218	15,154	13,297	23,375	19,875	16,379	14,163
Stoku i borxhit të jashtëm	510,286	526,258	514,754	579,950	680,369	645,768	620,948	576,621
Stoku i jashtëm shtetëror	490,518	496,804	488,056	544,434	648,848	613,421	595,991	557,198
Stoku i jashtëm i garantuar	19,768	29,454	26,698	35,516	31,521	32,346	24,958	19,423
Stoku i borxhit te qeverisjes qendrore	1,087,342	1,106,569	1,112,044	1,224,038	1,382,625	1,378,421	1,362,727	1,364,981

Burimi: Ministria e Financave.

Rënia në stokun e borxhit të qeverisjes qendrore i atribuohet kryesisht rënies së stokut të borxhit të jashtëm në rreth 44,328 milion lekë, e ndikuar nga huamarrja e huaj e cila është ulur për shkak se gjatë vitit 2024 nuk u emetua Eurobond, niveli i mbështetjes buxhetore ishte më e ulët se vitin e kaluar dhe gjithashtu vlera e kredive të disbursuara për financimin e projekteve është më e ulët se në vitin 2023.

Për sa i përket kompozimit të portofolit të borxhit publik sipas instrumenteve, më shumë se 60% të peshës vazhdojnë ta mbajnë instrumentet e tregtueshme (bono thesari, obligacione, eurobond).

Pesha e instrumenteve të tregtueshme vlerësohet të jetë në rritje nga viti në vit kryesisht për shkak të emetimeve më të shpeshta në tregjet ndërkombëtare, por edhe për shkak të rritjes së huamarrjes në tregun e brendshëm bazuar në rritjen e nevojave për financim gjatë viteve të fundit.

Borxhi i brendshëm.

Borxhi i brendshëm shtetëror.

Sipas regjistrimit të borxhit në fund të vitit 2023 dhe fund të vitit 2024, kryqëzuar me rezultatet e ankandeve të shpallura në raportimet e MFE konstatohet se titujt e emetuar janë të ndarë me afate maturimi:

- Bono thesari, sipas afateve të maturimit: 3, 6 dhe 12 mujore;
- Obligacione sipas afateve të maturimit: 2, 7, 10 dhe 15 vjeçar;
- Obligacione reference (Benchmark) me afat maturimi 3 dhe 5 vjeçar.

Nga auditimi konstatohet se janë emetuar në tregun e brendshëm tituj shtetërorë në vlerën 378.4 miliard lekë me çmim blerje/pastër në total, nga të cilat 196.7 miliard lekë bono thesari dhe 181.7 miliard lekë obligacione. Nga analiza konstatohet se instrumentet e emetuar janë të gjitha në monedhë kombëtare dhe nuk kemi instrumente të emetuar në monedhë të huaj.

Sipas raportimit në treguesit fiskalë të buxhetit të konsoliduar, 49.9 miliard lekë të kësaj huamarrje janë përdorur për financimin e deficitit, ndërkohë që pjesa tjetër është përdorur për refinancimin e titujve të maturuar sipas instrumenteve të brendshëm. **Borxhi i ri është huazuar nëpërmjet titujve afatgjatë (70.4 miliard nga 49.9 miliard huamarrje neto). Nga analiza vërehet një reduktim i huamarrjes afatshkurtër në vlerën 20.5 miliard lekë.**

Maturimet përgjatë vitit 2024 paraqiten në shumën 328,5526 milion lekë në total me çmim blerje, nga të cilat 217,216 milion lekë për bonot e thesarit dhe 111,309 milion lekë për obligacionet. Procedura e planifikimit, zhvillimit dhe raportimit të ankandeve të bonove të thesarit dhe obligacioneve është zhvilluar në Bankën e Shqipërisë, si autoriteti përkatës i mandatuar për emetimin këtyre instrumenteve për llogari të shtetit shqiptar. Emetimet dhe maturimet përgjatë vitit 2024 të instrumenteve të borxhit të brendshëm paraqiten si më poshtë:

Instrumentat e tregut të brendshëm	Viti 2024		Huamarrja neto (në milion lekë)	Huamarrja neto (në%)
	Emetim(në milion lekë)	Maturim(në milion lekë)		
Tituj afatshkurtër	196,670	217,216	(20,546)	(41%)
Bono thesari në lekë	196,670	217,216	(20,546)	(41%)
<i>nga e cila Bono thesari 12-mujor</i>	196,670	217,216	(20,5546)	
Tituj afatgjatë	181,711	111,309	70,401	141%
Obligacione 2-vjeçar lekë	61,373	42,694	18,678	37%
Obligacione 2-vjeçar euro	-	6,997	(6,997)	(14%)
Obligacione 3-vjeçar	28,300	21,165	7,135	14%
Obligacione 5-vjeçar	41,537	19,189	22,348	45%
Obligacione 7-vjeçar	27,442	8,437	19,005	38%
Obligacione 10-vjeçar	15,500	12,827	2,673	5%
Obligacione 15-vjeçar	7,559	-	7,559	15%
TOTALI	378,381	328,526	49,885	100%

Burimi: Ministria e Financave.

Stoku i borxhit të brendshëm dominohet kryesisht nga instrumentet afatgjatë të obligacioneve me një vlerë stoku në fund të vitit 2024 në shumën 581,211 milion lekë, përkundërt 192,987 milion lekë të stokut të instrumenteve afatshkurtër. Të krahasuara në raport me të njëjtën periudhë të vitit më parë, stoku i instrumenteve të tregut të brendshëm paraqitet si më poshtë:

Në milion lekë				
Instrumenti	2022	2023	2024	Ndryshimi
Bono thesari	240,490	213,533	192,987	(20,546)

3 mujore	2,978			
6 mujore*	11,829	993	242	(751)
12 mujore	225,682	212,540	192,745	(19,796)
Obligacione	472,290	511,866	581,211	69,345
2 vjecare	88,306	89,087	107,720	18,633
2 vjecare euro	7,897	7,181		(7,181)
3 vjecare	57,376	67,853	74,874	7,021
5 vjecare	105,003	114,294	136,405	22,111
7 vjecare	85,931	96,277	115,124	18,847
10 vjecare	121,392	125,244	127,763	2,519
15 vjecare	6,385	11,930	19,325	7,395
Total instrumentave	712,779	725,399	774,197	48,799

Burimi: Ministria e Financave.

Stoku i borxhit për vitin 2024 është rritur me 48,799 milion lekë ose rreth 6.3%, duke kaluar nga 725,399 milion lekë në vitin 2023 në 774,197 milion lekë në vitin 2024. Në lidhje me instrumentet afatshkurtër konstatohet se është ulur pesha specifike e bonove të thesarit 3 mujore, 6 mujore (ku përfshihet emetimi i letrave me vlerë 6 mujore për rivlerësimin e valutës) dhe 12 mujore dhe financimi i nevojave buxhetore me anë të instrumenteve afatshkurtër, me një efekt neto në ulje të instrumenteve afatshkurtër në (20,546) milion lekë ose rreth 10.6% e totalit të stokut të bonove të thesarit, duke kaluar nga 213,533 milion lekë në vitin 2023 në 192,987 milion lekë në vitin 2024. Konstatohet një rritje e stokut të borxhit afatgjatë prej 69,345 milion lekë ose rreth 12% të totalit të stokut afatgjatë, nga 511,866 milion lekë në fund të vitit 2023 në 581,211 milion lekë në fund të vitit 2024.

Tendenca përgjatë vitit 2024, ka shkuar në drejtim të rikompozimit të portofolit me instrumente më afatgjatë duke qenë në përputhje me objektivat strategjike afatmesëm për rritjen e maturitetit të portofolit të borxhit.

Emetimi i bonove të thesarit për mbulimin e humbjeve nga kursi i këmbimit të BSH.

Në bazë të Ligjit nr.8269 datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, i ndryshuar dhe pikës 3 të nenit 6 të marrëveshjes “Mbi transferimin e fitimit neto të Bankës së Shqipërisë pranë Ministrisë së Financave dhe mbulimin e humbjeve të Bankës së Shqipërisë”, në rastet kur pasqyra financiare e Bankës së Shqipërisë rezulton me humbje mbulimi i humbjes nëpërmjet emetimit të bonove të thesarit kryhet nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë.

Me shkresën nr.1170 prot., datë 14.05.2025, Banka e Shqipërisë ka vendosur në dijeni MF-në, ku në përfundim të procesit të auditimit dhe çertifikimit të pasqyrave financiare të B.SH. për vitin 2024, llogaria “Rezerva e Rivlerësimit të Valutave”, në mbyllje të vitit financiar 2024 rezultoi me gjendje negative në vlerën 64,540,527,993 lekë. Gjithashtu në vijim të shkresës nga ana e Bankës së Shqipërisë kërkohet konfirmimi për marrjen e njoftimit për angazhimin e përmbushjes së detyrimeve të mundshme për emetimin e letrave me vlerë nga MF për mbulimin e vlerës negative. Me shkresën nr.6579/1 prot., datë 30.06.2025, Ministria e Financave i drejtohet Bankës së Shqipërisë, në zbatim të Marrëveshjes “Mbi transferimin e fitimit neto të Bankës së Shqipërisë pranë Ministrisë së Financave, dhe mbulimin e humbjeve të Bankës së Shqipërisë datë 20.01.2015” e ndryshuar me Marrëveshjen me nr.24012 prot., datë 29.12.2023, konfirmon për sa përcaktohet në pikën 1 të nenit 6 të Marrëveshjes.

Borxhi i brendshëm i garantuar.

Në fund të vitit 2024 borxhi i brendshëm i garantuar ka pasur rënie me 2,217 milion lekë duke kaluar nga niveli i 16,379 milion lekë në fund të vitit 2023 në 14,163 milion lekë në fund të vitit 2024 të detajuar në tabelën e mëposhtme.

		2023	2024	

Huamarrësi	Huadhënësi	Milion/Euro	Milion/Lekë	Milion/Euro	Milion/Lekë	Diferenca
FSHU /OSHEE,FTL.OSSH	R.... Bank	14.94	1,552	14.30	1,403	(149)
OSSH / OSHEE, FTL, FSHU	R.... Bank	16.48	1,712	16.45	1,615	(97)
FSHU /OSHEE	O....	19.99	2,077	19.92	1,955	(122)
FSHU /OSHEE	I.... S.... Bank/ T.... Bank	20.00	2,077	20.00	1,963	(114)
FSHU /OSHEE	A....	10.00	1,039	9.99	980	(59)
KESH	I.... ¹	7.49	778	6.55	643	(135)
KESH	R.... Bank		500		500	0
KESH	R.... Bank	19.61	2,037	19.61	1,925	(112)
GS1	Sek. Bankar		20		18	(2)
GS2	Sek. Bankar		4,248		2,919	(1,330)
GS3	B.../O.../C.../R...		340		214	(126)
GS4					28	28
Totali milion Lekë			16,379		14,163	(2,217)

Burimi: Ministria e Financave.

Ulja e stokut të garancive të brendshme konstatohet se vjen nga dy faktorë, nga efekti i kursit të këmbimit për garancitë e brendshme në monedhë të huaj dhe nga efekti rezultat i dy garancitë sovraane, konkretisht: **Garancia Sovrane Nr.2 dhe Garancia Sovrane Nr.3: stoku i të cilës është zvogëluar si rezultat i pagesave të bëra nga bizneset përfituese si dhe ka pasur disbursime të reja gjatë vitit 2024 "Garancia Sovrane Nr.4".** Garancitë e brendshme përfshijnë masa emergjence të ndërmarra nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë në kuadër të menaxhimit të situatës së krijuar nga pandemia COVID-19, të detajuar si në vijim:

- Marrëveshje Garancie Nr.30286/1 datë 14.12.2021 për kontratën e kredisë ndërmjet R.... Bank dhe FSHU, OSHEE, FTL dhe OSSH 15 mln Euro;
- Marrëveshje Garancie Nr.30286/2 datë 14.12.2021 për kontratën e kredisë ndërmjet R.... Bank dhe OSSH, OSHEE, FTL dhe FSHU 16,5 mln Euro;
- Marrëveshje Garancie Nr.3642/1 datë 19.11.2021 për kontratën e kredisë ndërmjet O... Bank dhe FSHU/OSHEE 20 mln euro;
- Marrëveshje Garancie Nr.21/58243 datë 14.12.2021 për kontratën e kredisë ndërmjet I.... S.... Bank dhe FSHU/OSHEE 20 mln euro;
- Marrëveshje Garancie Nr.18877 datë 19.11.2021 për kontratën e kredisë ndërmjet A... Bank dhe FSHU/OSHEE vlera 10 mln euro;
- Marrëveshje Garancie Nr.2916/2 datë 16.02.2021 në favor të I.... S.... Bank për rifinancimin e kredive afatshkurtra, vlera 10,296 euro.
- VKM nr 349 date 26.05.2022 mbi garantimin e huamarrjes së subjekteve që tregtojnë produkte ushqimore bazë.
- VKM nr.221, datë 09.04.2024 mbi garantimin e huamarrjes së subjekteve të industrisë përpunuese, kategoria nace 2, për investime në teknologji dhe në inovacion.

Borxhi i jashtëm.

Mbi Raportin e Disbursimeve.

Përgjatë vitit 2024 janë regjistruar në sistemin e brendshëm të menaxhimit të borxhit transaksionet e disbursimit për 32 kredi me një total në monedhë kombëtare në shumën 27,010,006,777 lekë nga të cilat 3 kredi janë evidentuar si garanci që kanë pasur disbursime gjatë vitit në shumën 1,166,475,655 lekë. Pjesa tjetër prej 29 projektsh përfshin një shumë të disbursuar prej 25,843,531,121 lekë. Nga këto 29 projekte 4 prej tyre projektet që janë klasifikuar si mbështetje buxhetore në shumën 12,827,036,992 lekë që kanë pasur këtë trajtim duke qenë se janë transferuar drejtpërsëdrejti në llogarinë e unifikuar të thesarit në monedhën të huaj dhe jo në llogarinë speciale

në Bankën e Shqipërisë për projektin përkatës. Konkretisht projektet për të cilat është klasifikuar shuma e disbursuar si mbështetje buxhetore në monedhë origjinale dhe monedhë kombëtare paraqiten:

Në lekë

ID Kredia	Shuma në euro	Shuma në lekë
22/05/IBRD	12,560,167	1,235,097,992
23/01/IBRD	4,600,000	460,639,000
23/02/KfW	50,000,000	5,231,500,000
24/04/AFD	60,000,000	5,899,800,000
Totali	127,160,167	12,827,036,992

Burimi: Ministria e Financave.

Regjistrimi i transaksioneve të disbursimit vlerësohet të jetë kryer në mënyrë të rregullt duke pasur parasysh vlerën e raportuar në ditë të caktuara në lekë sipas kursit zyrtar të këmbimit të publikuar nga Banka e Shqipërisë. Projektet specifike të cilat janë financuara më shumë përgjatë vitit 2024, duke përfshirë edhe mbështetjen buxhetore sipas disbursimeve të kredive respektive rezultojnë si në vijim:

Në Lekë

Loan ID	Përshkrimi	Disbursime ALL	Njësia Zbatuese	Garanci/Kredi
15/07/KfW	Projekti i efikasitetit në energji	234,647,173	Ministria e Energjisë dhe Industrisë (OST)	Garanci
17/05/KfW	Linja 400 kV Tiranë-Maqedoni	898,370,753	Ministria e Energjisë dhe Industrisë (OST)	Garanci
21/06/EBRD	OSHEE COVID -19	33,457,730	OSHEE	Garanci
05/20/ITALY	Programi për pesë Poliklinikat	8,916,694	Ministria e Shëndetësisë	Kredi
08/04/JAPAN	Përmirësimi i Sistemit të Kanalizimeve, Tiranë	10,238,051	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (AKUK)	Kredi
15/02/IBRD	Përmirësimi i Sistemit Shëndetësor	419,694,499	Ministria e Shëndetësisë	Kredi
15/09/KfW	Fuqia energjitike dhe siguria e digës në kaskadën e Drinit	308,152,556	Ministria e Energjisë dhe Industrisë (KESH)	Kredi
16/03/IBRD	Zhvillimi i integruar urban dhe turizmit	1,063,452,392	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	Kredi
16/04/KfW	Menaxhimi i mbetjeve të ngurta	7,378,278	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	Kredi
16/05/EBRD	Rehabilitimi i hekurudhës Tiranë-Durrës dhe lidhja meTIA	1,272,707,734	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (Hekurudha Shqiptare sh.a)	Kredi
18/02/ITALY	Programi i edukimit dhe trajnimit nëpërmjet inovacionit	36,057,950	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	Kredi
18/03/IBRD	Projekti i lidhjes së rrugëve sekondare dhe lokale	470,244,661	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	Kredi
19/01/KfW	Programi i investimit në shpërndarjen e energjisë	606,830,818	OSHEE	Kredi
19/02/KfW	Furnizimi me ujë i zonave rurale IV	990,032,538	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	Kredi
19/03/IBRD	Lehtësimi i transportit dhe tregtisë në ballkanin perëndimor	450,123,161	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	Kredi
20/02/EBRD	Rrugët Sekondare Lokale	1,131,122,327	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	Kredi
20/06/KfW	Infrastruktura bashkiake V	880,215,040	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (AKUM)	Kredi
20/07/EBRD	Zhvillimi i Turizmit & Infrastruktures ne Shqiperi	527,377,982	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	Kredi
21/03/SAUDIA RAB	Rehabilitimi dhe Rindërtimi i Rrugës Bregdetare Vlorë-Orikum	427,509,415	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	Kredi
21/07/ KfW	Rehabilitimi i efikasitetit energjetike në konviktet studentore	27,653,544	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	Kredi
22/01/IBRD	Përmirësimi i Sistemit Shëndetësor Financim shtesë	219,179,592	Ministria e Shëndetësisë	Kredi
22/02/IBRD	Zhvillimi i integruar urban dhe turizmit. Financim shtesë	30,069,551	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	Kredi
22/03/SAUDIA RAB	Rruga Tiranë-Elbasan-Qukës-Qafë Pllaçë. Financim Shtesë	1,429,689,683	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	Kredi
22/04/IDB	Qukës -Qafë Pllaçë. Financim shtesë	1,870,284,629	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	
22/05/IBRD	Modernizimi i sektorit të ujësjellës kanalizimeve	1,235,097,992	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (AKUM)	Kredi
22/08/AFD	Furnizimi me ujë i Durrësit	52,924,947	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (AKUM)	Kredi

23/01/IBRD	Përmirësimi i aksesit të barabartë në shërbimet publike nëpërmjet Gov.Tech	501,179,000	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	Kredi
23/02/KfW	Mbështetja e reformës në sektorin e energjisë faza II	5,231,500,000	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	
23/04/IBRD	Rikonstruksioni, rehabilitimi, ndërtimi i urave dhe veprave të artit në rrjetin rrugor kombëtar	432,027,237	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (ARRSH)	Kredi
23/05/IBRD	Qëndrueshmëria ndaj klimës dhe zhvillimi i Bujqësisë	220,863,700	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural	
24/01/EBRD	Rehabilitimi i Linjës hekurudhore Vorë Hani i Hotit	83,207,150	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (HSH)	Kredi
24/04/AFD	Hua për politika publike për të mbështetur aftësinë ripërtëritëse dhe zhvillimin e gjelbër të Shqipërisë	5,899,800,000	Ministria e Financave	Kredi
		27,010,006,777		

Burimi: Ministria e Financave.

Përgjatë vitit 2024 janë nënshkruar 5 marrëveshje huaje në kuadër të huamarrjes së jashtme, për financim të projekteve, kredi të garantuara apo mbështetje buxhetore, shuma dhe kreditorë sipas tabelës në vijim:

Loan ID	Kredit ori	Projekti	Data e nënshkrimit	Monedha	Shuma /000	Njësia Zbatuese
Kredi shtetërore						
23/01/EBRD	EBRD	Rehabilitimi i Linjës hekurudhore Vorë Hani i Hotit	26/02/2024	EUR	98,750,000	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (HSH)
24/02/EIB	EIB	Linja hekurudhore Vorë Hani i Hotit-Porta globale	20/03/2024	EUR	100,000,000	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (HSH)
24/03/IBRD	IBRD	Mjedis i pastër dhe me aftësi ripërtëritëse, deti blu	15/04/2024	EUR	75,500,000	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (AKUM) & Ministria e Turizmit dhe Mjedisit
24/04/AFD	AFD	Hua për politika publike për të mbështetur aftësinë ripërtëritëse dhe zhvillimin e gjelbër të Shqipërisë	12/04/2024	EUR	120,000,000	Ministria e Financave
24/05/CEB	CEB	Dixhitalizimi i sistemit arsimor në Shqipëri -Smart Labs	12/07/2024	EUR	27,000,000	Ministria e Arsimit dhe Sportit dhe AKSHI

Burimi: Ministria e Financave

Mbi Pagesat e Principalit.

Në sistemin e brendshëm të regjistrimit të transaksioneve të borxhit janë evidentuar shlyerje principali në shumën 40,458,845,192 lekë, duke përfshirë edhe pagesat e kryera për përfituesit e garancive apo nënhuamarrësit. Të dhënat e detajuara në lidhje me pagesat e principalit të kryera për kreditë shtetërore dhe garancitë, të kryera nga Buxheti i Shtetit dhe përfituesit përkatës paraqiten:

Në lekë

Principalit i Shlyer	Principalit i shlyer/Lek		Totali
	Buxheti i Shtetit	Njësia Përfituese	
Kredi Shtetërore	37,872,513,553	10,958,314	37,883,471,867
Garanci Shtetërore	2,586,331,639	2,782,275,534	5,368,607,173
Totali	40,458,845,192	2,793,233,848	43,252,079,040

Burimi: Ministria e Financave

Nga testet e zhvilluara në lidhje me pasqyrimin e transaksioneve të shlyerjes të principalit në llogarinë e unifikuar të thesarit të marrë nga strukturat e thesarit nuk rezultuan me diferenca të tjera. Përgjatë vitit 2024 kreditë shtetërore dhe garancitë për të cilat është paguar më shumë principal nga Buxheti i Shtetit sipas detyrimeve të borxhit paraqiten:

Në lekë

ID LOAN	Përshkrimi i Kredisë/Garancisë Shtetërore	Vlera/ALL	Subjekti Përfitues i Garancisë/Kredisë	Garanci/Kredi
20/03/IMF	Instrument i financimit të shpejtë	8,659,062,125	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	kredi
14/03/IMF	Extended Arrangement	5,631,871,570	Ministria e Financave	kredi

16/02/EBRD	Plani i ristrukturimit të KESH	1,747,242,557	Ministria e Energjisë dhe Industrisë (KESH)	Garanci
11/02/IDB	Rruga Tiranë-Elbasan	1,361,486,860	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (ARRSH)	kredi
11/10/EBRD	Bypass Fier-Vlorë	710,165,465	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (ARRSH)	kredi
13/03/IDB	Rruga Qukës - Qafë Pllaçë	615,219,382	Ministria e Energjisë dhe Industrisë (KESH)	kredi
14/05/IBRD	Huaja e parë në zhvillimin e financave publike	554,886,087	Ministria e Financave	kredi
21/04/KfE	Reforma në sektorin e energjisë	516,736,842	Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	kredi
13/06/AbuDhabi	Bulevardi verior dhe rehabilitimi i lumit të Tiranës	502,314,186	Bashkia Tiranë	kredi
10/02/EIB	Rrugët lokale dhe sekondare	488,012,394	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	kredi
14/06/IBRD	Modernizimi i politikave të sektorit financiar	477,836,575	Ministria e Financave	kredi
21/08/CEB	Zbutja e pandemisë COVID -19	473,367,692	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	kredi
14/01/IBRD	Projekti i Investimeve në sektorin ujor	472,354,608	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (AKUK)	kredi
14/13/IBRD	Fuqizimi i Sistemit Elektrik Shqiptar	467,059,818	KESH; OST; OSHEE Ministria e Ekonomisë	kredi
10/01/EBRD	Rrugët lokale dhe sekondare	447,889,979	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	kredi
09/10/KfE	Linja unazore 110 Kv e Shqipërisë së Jugut	439,699,469	Ministria e Energjisë dhe Industrisë (OST)	kredi
21/01/IBRD	Politikat e zhvillimit të qëndrueshmërisë fiskale dhe rritjes	425,947,200	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	kredi
17/01/IBRD	Programi për politikat e zhvillimit të konkurrencës	419,672,466	Ministria e Financave	kredi
09/06/CEB	Rrugët Sekondare Lokale	406,072,670	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	kredi
09/09/KfE	Linja 400 Kv Shqipëri-Kosovë	405,183,830	Ministria e Energjisë dhe Industrisë (OST)	kredi
11/09/AbuDhabi	Rruga Tiranë-Elbasan	382,537,502	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (ARRSH)	kredi
10/06/IDB	Ristrukturimi i rrugëve lokale dhe sekondare	334,369,680	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	kredi
19/02/KfE	Furnizimi me ujë i zonave rurale IV	327,587,626	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	kredi
15/04/IBRD	Projekti i sigurisë dhe mirëmbajtjes së rrugëve	322,850,426	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (ARRSH)	kredi
15/09/KfE	Fuqia energjitike dhe siguria e digës në kaskadën e Drinit	305,307,691	Ministria e Energjisë dhe Industrisë (KESH)	kredi

Burimi: Ministria e Financave

Borxhi i Jashtëm i Garantuar.

Përgjatë vitit 2024 borxhi i jashtëm i garantuar paraqitet në rënie me 5,535 milion lekë sipas raportimeve në regjistrin e borxhit në krahasim me të njëjtën periudhë të një viti më parë nga 24,958 milion lekë në 19,423 milion lekë në fund të vitit 2024. Ndryshimet në kreditë e jashtme të garantuara sipas viteve paraqiten sipas tabelës së mëposhtme në milion lekë:

Në milion lekë

Viti	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stoku i jashtëm i garantuar	29,454	26,698	35,516	31,521	32,346	24,958	19,423

Burimi: Ministria e Financave

Buxheti i Shtetit për vitin 2024, ka paguar principal 2,586.33 milion lekë për rastet e garancive të huaja kur përfituesit e garancive kanë dështuar të përmbushin detyrimet e tyre. E njëjta situatë paraqitet edhe për shpenzimet e interesit, ku Buxheti i Shtetit ka paguar 57.05 milion lekë shpenzime interesi. Shuma e paguar nga vetë njësitë përfituese të garancive gjatë vitit 2024 është 2,782.28 milion lekë për principalin dhe 867.64 milion lekë për interesat, duke vazhduar tendencën e akumulimit të detyrimeve ndaj buxhetit si në vitet e kaluara.

Në milion lekë

	Principal i Shlyer	Interes i Shlyer	Totali
Buxheti i Shtetit	2,586.33	57.05	2,643.38
Njësia Përfituese	2,782.28	867.64	3,649.91
Totali	5,368.61	924.69	6,293.29

Burimi: Ministria e Financave

Nga auditimi është konstatuar se pagesat e kryera nga Buxheti i Shtetit për garancitë e huaja jo performuese kryhen jo në përputhje me kërkesat e nenit 42 të Ligjit Nr.9665 datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, në të cilën citohet se: “Kur huamarrësi nuk ka mundësi të kryejë pagesën/pagesat, në përputhje me kushtet dhe afatet e marrëveshjes së huas, të përcaktuara për këtë qëllim, njofton menjëherë ministrinë përgjegjëse për financat. Pas këtij njoftimi, ministria përgjegjëse për financat verifikon paaftësinë paguese të huamarrësit sipa paragrafit të katërt të këtij neni. Për kryerjen e këtij verifikimi, ministria përgjegjëse për financat është e autorizuar që nëpërmjet institucionit të krijuar me ligj për menaxhimin e skemave të veçanta të garancive, të kërkojë dhe të marrë nga bankat informacion mbi gjendjen e llogarive bankare të subjekteve përfituese të garancisë. Kërkesa për pagesë mund t’i vijë ministrisë përgjegjëse për financat edhe nga institucioni huadhënës. Në zbatim të detyrimeve që lindin nga marrëveshja e garancisë, me marrjen e njoftimit/kërkesës të përmendur në paragrafin e parë të këtij neni, ministri përgjegjës për financat autorizon kryerjen e pagesës në përputhje me përcaktimet e marrëveshjes të huas dhe garancisë. Paga kryhet përpara dhe pavarësisht rezultatit të verifikimit të aftësisë paguese të huamarrësve. Ministria përgjegjëse për financat, nëpërmjet institucionit të caktuar me ligj për menaxhimin e skemave të veçanta të garancive, kryen verifikimin e aftësisë paguese të huamarrësve. Nëse nga ky verifikim rezulton se ka mundësi pagese dhe në rast se pagesa e detyrimit është kryer nga ministria përgjegjëse për financat, institucioni i caktuar me ligj për menaxhimin e skemave të veçanta të garancive, me anë të një urdhri me shkrim kërkon bllokimin e llogarive dhe sekuestrimin e kundërvlerës që ministria përgjegjëse për financat ka paguar dhe ndjek shlyerjen e plotë të detyrimit. Urdhri i nxjerrë sipas paragrafit të katërt të këtij neni përbën titull ekzekutiv. Në rastin e skemave të veçanta të garancisë, kërkesa për pagesë trajtohet nga institucioni i caktuar me ligj për administrimin e skemave të veçanta të garancisë, i cili kryen verifikimin e përputhshmërisë së kërkesës për pagesë me kushtet e përcaktuara në marrëveshjen e huas. Institucioni i caktuar me ligj për administrimin e skemave të veçanta të garancisë përcjell kërkesën për pagesë pranë ministrit përgjegjës për financat jo më vonë se 20 ditë pune. Ministri përgjegjës për financat autorizon transfertën e pagesës ose pagesave për institucionin huadhënës brenda 15 ditëve pune nga data e marrjes së njoftimit.

Gjatë vitit 2023 është miratuar Ligji nr.55/2023 “Për menaxhimin e garancive dhe kredive shtetërore të pakthyera”, i cili sipas nenit 4 ngarkon Agjencinë e Menaxhimit të Garancive dhe Kredive të Pakthyer (AMGKP) me funksionet, për menaxhimin e skemave të veçanta të garancive të huas, kthimin e garancive shtetërore të huas, kthimin e huave dhe nënhuave të garantuara nga ministri përgjegjës për financat, si dhe në nenin 3 përcaktohet se AMGKP është person juridik publik, buxhetor, në varësi të ministrit përgjegjës për financat.

Konstatohet se pavarësisht krijimit me ligj të kësaj Agjencie e cila ka për detyrë zbatimin e procedurave për marrjen e masave nuk është përmirësuar situata nga viti i kaluar si dhe përgjegjësia për marrjen e masave dhe efektivitetin e tyre është edhe e Ministrisë së Financave si Institucion autorizues dhe vendimmarrës, për sa kohë që Institucioni i varësisë nuk ka performuar në mënyrën e duhur dhe me efektivitet.

Mbi Shërbimin e Borxhit.

Shpenzimet për interesa përgjatë vitit 2024, kanë rezultuar në rritje në krahasim me vitin e kaluar duke shënuar vlerën prej 54,459.09 milion lekë, përkundrajt 47,590.91 milion lekë që rezultuan një vit më parë, pra kemi një rritje prej 6,868.18 milion lekë në total ose me rreth 15%. Raportimet mbi shpenzimet për interesa për borxhin e brendshëm dhe interesa për borxhin e huaja paraqiten në milion lekë sipas tabelës së mëposhtme:

Në milion lekë

Shpenzimet e interesit	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Interesat e borxhit të brendshëm	23,157.97	22,837.89	22,350.91	23,470.40	24,210.32	29,030.33	33,118.49
Interesat e borxhit të jashtëm	13,355.40	12,304.93	12,042.49	12,907.66	15,610.05	18,560.58	21,340.59
Interesat e borxhit gjithsej	36,513.37	35,142.82	34,393.40	36,378.05	39,820.37	47,590.91	54,459.09

Burimi: Ministria e Financave

Rritja më e madhe në interesat e borxhit konstatohet në interesat e borxhit të brendshëm me rreth 4,088.16 milion lekë, përkundrejt 2,780.01 milion lekë interesa të paguara për borxhin e jashtëm.

Interesat e Borxhit të Brendshëm.

Shpenzimet e interesit të borxhit të brendshëm kanë ardhur në rritje në krahasim me një vit më parë, ku interesat për vitin 2024 vlerësohen në shumën 33,118.49 milion lekë përkundrejt 29,030.33 milion lekë në vitin 2023, ose me rritje rreth 14%. Pjesa më e madhe e interesave për shërbimin e borxhit të brendshëm është e akumuluar në drejtim të interesave për kuponat e obligacioneve. Në vijim janë paraqitur të dhënat mbi interesat e paguara përgjatë vitit 2024 sipas instrumenteve të borxhit të brendshëm në lekë:

Në milion lekë

Viti	2023	2024
Interesa Borxhi i Brendshëm	29,030.33	33,118.49
Interesa Bono Thesari	7,497.07	8,085.53
Interesa bono thesari 3/mujor te emetuara ne tregun financiar	68.83	15.19
Interesa bono thesari 6/mujor te emetuara ne tregun financiar	206.01	35.05
Interesa bono thesari një vjeçar te emetuara ne tregun financiar	7,222.24	8,035.29
Interesa Obligacione	21,533.25	25,032.96
Interesa obligacione ne tregun financiar me afat maturimi mbi 15 vjet	526.93	889.22
Interesa obligacione ne tregun financiar me afat maturimi 6 deri 10 vjet	12,382.40	13,013.84
Interesa obligacione ne tregun financiar me afat maturimi nga 1 deri 5 vjet	8,623.92	11,129.89
Interesa Garancia Sovrane	-	-
Interesa per Garancine Sovrane 1	-	-

Burimi: Ministria e Financave

Interesa e bonove të thesarit 3 mujore paraqiten në vlerën 15.19 milion lekë duke qenë se gjatë vitit janë emetuar më pak bono të tilla kurse vitin e kaluar kanë qenë në vlerën 68.83 milion lekë. Interesat e bonove të thesarit 6 mujore paraqiten në rënie me rreth 170.96 milion lekë në raport me një vit më parë, duke qenë se janë kryer më pak emetime të këtij instrumenti përgjatë vitit në raport me një vit më parë.

Kuponat e obligacioneve paraqiten jo në të njëjtat nivele me një vit më parë, përkatësisht me një ndryshim ndërmjet maturiteteve përkatëse, ku interesi i paguar për obligacionet me maturitet 1-5 vjet paraqitet në rritje me rreth 2,505.97 milion lekë si dhe interesi i paguar për obligacionet me maturitet 6-10 vjet paraqiten me rritje me rreth 631.44 milion lekë.

Konstatohet se edhe për obligacionet me afat maturimi mbi 15 vjet në raport me vitin 2023 paraqiten me rritje në shumën 362.29 milion lekë.

Interesat e Borxhit të Jashtëm.

Shpenzimet e interesit të borxhit të jashtëm kanë ardhur në rritje në krahasim me një vit më parë ku shpenzimet e interesit të borxhit të jashtëm për vitin 2024 vlerësohen në shumën 22,349.14 milion lekë përkundrejt 19,354.43 milion lekë të deklaruar në vitin 2023, me një rritje në shumën 2,994.71 milion lekë. Në vijim janë paraqitur të dhënat mbi interesat e paguara përgjatë vitit 2023 dhe 2024 sipas llojit të huamarrjes në lekë.

Në milion lekë

Viti	2021	2022	2023	2024
Interesa Borxhi i Jashtëm Deklaruar	12,907.66	15,610.05	19,354.43	22,349.14
Interesa Borxhi i Jashtëm	11,702.55	14,827.22	18,722.33	21,791.06
Interesa huamarrje afatgjate nga institucionet ndërkombëtare	5,054.66	5,589.28	10,261.85	10,523.60

Interesa huamarrje afatgjate nga qeveri te huaja	1,085.99	1,206.65	1,194.22	1,445.51
Interesa huamarrje afatgjate për huamarrje te tjera te jashtme	5,561.90	8,031.29	7,266.27	9,821.95
Komisione Huamarrje e Jashtme	1,205.11	782.83	632.10	558.09
Komisione te huamarrjes se jashtme	1,205.11	782.83	632.10	558.09

Burimi: Ministria e Financave

Rritja në shërbimin e borxhit i atribuohet rritjes së interesave të huamarrjes së jashtme në krahasim me vitin e kaluar me rreth 2,994.71 milion lekë **ose rreth 15%**. Ku më konkretisht kemi rritjen me 261.75 milion lekë të “*Interesa të huamarrjes afatgjatë nga Institucionet Ndërkombëtare*”, e cila në vitin 2023 ka qenë në shumën 10,261.85 milion lekë dhe në vitin 2024 paraqitet në shumën 10,523.60 milion lekë.

Gjithashtu kanë rezultuar me rritje me 251.29 milionë lekë të “*Interesave të huamarrjes afatgjatë nga qeveri të huaja*”, si dhe me 2,555.68 milionë lekë të “*Interesave të huamarrjes afatgjatë për huamarrje të tjera të jashtme*”, ku më konkretisht në vitin 2023 paraqitet në shumën 7,266.27 milionë lekë dhe në vitin 2024 me 9,821.95 milionë lekë, **ose me rritje rreth 35%**.

Konstatohet se është rritur ekspozimi ndaj riskut të normave të interesit duke qënë se kemi emetime të instrumentave (eurobond) në tregjet ndërkombëtare nga vitet e kaluara si dhe efekte nga ndryshimi i normave bazë të interesit në tregjet ndërkombëtare për huatë të cilat janë me norma të ndryshueshme interesi, ku në kushtet e pritshmërive për rritjen e normave nga autoritet monetare ndërkombëtare ekspozojnë buxhetin e shtetit në pagesa të rritura aktuale dhe të pritshme për shpenzime interesi për shërbimin e borxhit të jashtëm.

Konkluzion: Nga auditimi u konstatua se raporti i borxhit publik ndaj PBB për vitin 2024 rezultoi në rënie në krahasim me vitin 2023, duke kaluar nga 57.5% në 54%, ndërkohë që në terma nominalë stoku i borxhit u rrit lehtë me 2,177 milion lekë (nga 1,362,828 mln lekë në 1,365,005 mln lekë). Nga auditimi rezultoi se ulja e raportit borxh/PBB u diktua kryesisht nga rritja e PBB-së me rreth 160,137 milion lekë (+6.7%), ndërsa rritja shumë e moderuar e stokut pasqyroj një kombinim të deficitit faktik të ulët dhe efekteve të tjera stok-fluks. Nga auditimi u konstatua se kursi i këmbimit ushtroi efekt zbritës mbi stokun e borxhit në vlerën rreth 28.7 miliardë lekë (rreth 1.13% e PBB-së), ku ndikimi më i madh erdhi nga komponentët në euro dhe SDR.

Nga auditimi u konstatua se struktura e borxhit u zhvendos drejt borxhit të brendshëm ku stoku i borxhit të brendshëm u rrit në 788,360 milion lekë (nga 741,778 mln lekë), ndërsa stoku i borxhit të jashtëm ra në 576,621 milion lekë (nga 620,948 mln lekë). Rezultoi se rënia e borxhit të jashtëm lidhej me mungesën e emetimit të Eurobond-it në 2024, me nivel më të ulët të mbështetjes buxhetore dhe me disbursime më të pakta të kredive për projekte krahasuar me 2023. Nga auditimi u konstatua gjithashtu se borxhi i qeverisjes qendrore shënoi rritje minimale në 1,364,981 milion lekë, ndërsa borxhi i pushtetit lokal vijoi rënien në 24 milion lekë.

Nga auditimi rezultoi se huamarrja e brendshme gjatë vitit 2024 u realizua përmes emetimit të 378.4 miliard lekëve tituj (196.7 mld lekë bono thesari dhe 181.7 mld lekë obligacione), kundrejt maturimeve 328.5 miliard lekë, duke dhënë huamarrje neto rreth 49.9 miliard lekë. U konstatua se instrumentet afatshkurtra (bonot) patën efekt neto në ulje me 20.5 miliard lekë, ndërsa obligacionet afatgjata patën rritje neto me 70.4 miliard lekë, çka tregon zhvendosje drejt maturiteteve më të gjata në përputhje me objektivat e menaxhimit të risqeve. Në fund të vitit 2024 rezultoi se stoku i bonove të thesarit ishte 192,987 milion lekë (−20,546 mln lekë ndaj 2023), ndërsa stoku i obligacioneve 581,211 milion lekë (+69,345 mln lekë ndaj 2023); si rrjedhojë, mbi 60% e portofolit vijoi të dominohej nga instrumente të tregtueshme.

Mbi regjistrimin dhe arkëtimin e të drejtave të lindura nga marrëdhënia e nënhuasë, garancive dhe huave nga buxheti.

Të drejtat për të arkëtuar nga marrëdhëniet e nënhuasë.

KLSH ka konstatuar krijim të detyrimeve të reja në shumën **4,283 milionë lekë** të subjekteve nënhuamarrëse në kuadër të marrëveshjeve të nënhuasë përgjatë vitit 2024, si pasojë e mos shlyerjes së detyrimeve përkatëse. Nga auditimi në lidhje me marrëveshjet e nënhuasë konstatohet se stoku i kredive në lidhje me këtë komponent të borxhit shtetëror është përkeqësuar përgjatë vitit 2024. Në këtë mënyrë të dhënat në lidhje me të drejtat e shtetit për të arkëtuar përkundrajt marrëveshjeve përkatëse tregojnë rritje të së drejtës për të arkëtuar dhe për vitet e fundit paraqiten:

Në Lekë

Sektori/Institucioni	Detyrimi fund 2019	Detyrimi fund 2020	Detyrimi fund 2021	Detyrimi fund 2022	Detyrimi fund 2023	Detyrimi fund 2024
Energjia	16,980,772,829	22,772,169,156	27,128,734,793	28,778,860,247	31,063,453,975	35,034,094,797
KESH	8,649,361,190	12,887,266,142	15,286,928,520	17,429,281,567	20,196,877,487	23,936,545,882
OSHEE	2,583,655,499	2,593,797,377	2,640,445,990	2,687,239,704	2,734,316,373	2,781,733,621
OST	5,747,756,140	7,291,105,637	9,201,360,283	8,662,338,976	8,132,260,115	8,315,815,294
Ujësjiellës	6,409,007,664	7,177,075,469	7,991,844,828	8,599,808,111	8,542,080,258	8,862,355,359
Ujësjiellësi Durrës	1,339,229,523	1,467,625,951	1,686,424,196	1,824,320,619	1,722,364,622	1,904,905,795
Ujësjiellësi Korce	1,284,074,366	1,634,770,700	1,907,687,217	2,119,219,634	2,217,673,910	2,348,117,753
Ujësjiellësi Vlorë	1,965,131,665	2,052,373,975	2,055,067,587	1,998,204,242	1,912,715,248	1,903,775,622
Te tjere ujësjiellës	1,820,572,110	2,022,304,843	2,342,665,828	2,658,063,616	2,689,326,477	2,705,556,190
Bashki	3,877,431,361	5,050,189,246	6,372,067,193	7,499,711,329	7,729,045,703	7,405,393,543
Bashkia Tirane	3,825,880,230	4,994,602,981	6,314,169,682	7,418,298,901	7,644,229,949	7,365,386,436
Te tjera bashki	51,551,131	55,586,265,20	57,897,511	81,412,428	84,815,753	40,007,107
Mikrokredi	70,269,933	87,028,161	104,079,093	121,432,799	139,089,279	150,507,397
FAF	-	-	-	-	-	-
Unioni Kursim Kredi	70,269,933	87,028,161	104,079,093	121,432,799	139,089,279	150,507,397
Armo	6,456,933	7,742,595	8,713,772	9,335,313	9,483,194	9,899,011
Hekurudha Shqiptare						242,244,517
Albcontrol						61,975,709
TOTALI	27,343,938,720	35,094,204,628	41,605,439,680	45,009,147,798	47,483,152,409	51,766,470,334

Burimi: Ministria e Financave

Sektorët me përkeqësim të situatës financiare paraqiten sektori i energjitikës kryesisht me nënhuatë e KESH, OSHEE dhe OST me rreth 3,971 milion lekë të rritjes totale të detyrimeve nga 4,283 milion lekë në total. Gjithashtu në krahasim me vitin 2023 janë shtuar detyrime të reja nga Hekurudha Shqiptare me 242 milion lekë dhe Albcontrol me 61 milion lekë. Sektori i ujësjiellësve paraqitet me rritje të detyrimeve rreth 320 milion lekë, pushteti vendor me rënie prej (324) milion lekë, Institucionet e Mikrokredisë me nënluanë të Unionit të Kursimit të Kredisë me rritje rreth 11 milion lekë, dhe ARMO me rritje rreth 0.41 milion lekë.

Në nenin 30 “Huadhënia e të ardhurave të borxhit shtetëror, mbi të cilat zbatohen kushtet e marrëveshjeve ndërkombëtare”, të Ligjit Nr.9665, datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, është përcaktuar që “...është përgjegjësi ligjore e huamarrësve, të cilët kanë marrë fonde, sipas paragrafit të parë të këtij neni, që ti kthejnë fondet e marra hua në përputhje me marrëveshjet e nënhuave dhe të paraqesin raporte për gjendjen e huasë dhe përdorimin e saj, sipas kërkesave të përcaktuara nga Ministria e Financave”.

Nga auditimi konstatohet se nuk janë përmbushur përcaktimet të Ligjit Nr.9665, datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar duke paraqitur një situatë ku detyrimet ndaj shtetit si pasojë e mos pagesave janë rritur me 4,283 milion lekë, me një trend rritës nga viti në vit. Krahasuar nga stoku i detyrimeve të vitit 2019 në vlerën 27,344 milion lekë në fund të vitit

2024 stoku i detyrimeve paraqitet në vlerën 51,766 milion lekë ose me një rritje totale për periudhën 6 vjeçare (2019-2024) në masën 89%.

Gjatë vitit 2023 është miratuar Ligji nr.55/2023 “Për menaxhimin e garancive dhe kredive shtetërore të pakthyer”, i cili sipas nenit 4 ngarkon Agjencinë e Menaxhimit të Garancive dhe Kredive të Pakthyer (AMGKP) me funksionet, për menaxhimin e skemave të veçanta të garancive të huas, kthimin e garancive shtetërore të huas, kthimin e huave dhe nënhuave të garantuara nga ministri përgjegjës për financat, si dhe në nenin 3 përcaktohet se AMGKP është person juridik publik, buxhetor, në varësi të ministrit përgjegjës për financat.

Konstatohet se pavarësisht krijimit me ligj të kësaj Agjencie e cila ka për detyrë zbatimin e procedurave për marrjen e masave nuk është përmirësuar situata nga viti i kaluar si dhe përgjegjësia për marrjen e masave dhe efektivitetin e tyre është edhe e Ministrisë së Financave si Institucion autorizues dhe vendimmarrës, për sa kohë që Institucioni i varësisë nuk ka performuar në mënyrën e duhur dhe me efektivitet.

Niveli i kthimeve nga nënhuatë, vlerësohet i ulët përsa i përket detyrimit për të përmbushur kushtet e marrëveshjeve përkatëse. Nga 107 projekte të për të cilat Buxheti i Shtetit ka të drejta për të arkëtuar, përgjatë vitit 2024 janë arkëtuar vetëm për 36 prej tyre nga subjektet e paraqitura në tabelën e mëposhtme:

Në lekë

Subjekti Përfutues Nënua	Loan ID MFE	Interes i paguar 2024	Komision i paguar 2024	Principal i paguar 2024	Penalitete	Total
AGROKREDIT	O-00/01/IFAD	1,510,692	-	9,436,134	-	10,946,826
AGROKREDIT	O-06/06/IFAD	2,923,877	-	13,534,290	-	16,458,167
AGROKREDIT	O-09/07/CEB	2,635,109	-	41,410,000	-	44,045,109
AGROKREDIT	O-14/07.1/IDB	-	-	6,615,716	-	6,615,716
AGROKREDIT	O-14/07/IDB	-	-	408,830	-	408,830
Bashkia Berat	O-07/13/Berat	-	-	6,829,108	-	6,829,108
Bashkia Durrës	O-07/13/Durrës	-	-	40,442,920	-	40,442,920
Bashkia Elbasan	O-07/13/Elbasan	-	-	11,140,344	-	11,140,344
Bashkia Fier	O-07/13/Fier	-	-	13,073,347	-	13,073,347
Hekurudha Shqiptare sh.a.	O-24/01/EBRD	-	83,207,150	-	-	83,207,150
KESH	MB/KESH/2015	676,685	-	-	-	676,685
KESH	O-14/13/KESH	3,350,432	-	34,466,508	-	37,816,940
Bashkia Kavajë	O-07/13/Kavaja	-	-	24,739,652	-	24,739,652
Bashkia Korçë	O-07/13/Korçë	-	-	8,520,608	-	8,520,608
OSHEE	O-14/13/OSHEE	37,973,608	-	406,587,820	-	444,561,428
OSHEE	O-19/01/KFË	1,004,894	7,042,714	206,087,543	-	214,135,150
OST	O-05/15/IDA	62,773,367	-	418,372,191	-	481,145,558
OST	O-09/09/KFË	75,833,414	125,122	323,250,464	-	399,209,000
OST	O-09/10/KFË	102,081,025	1,272	54,976,775	-	157,059,071
OST	O-09/11/KFË	7,485,837	-	36,609,080	-	44,094,917
OST	O-09/12/KFË	911,772	-	2,454,240	-	3,366,012
OST	O-14/13/OST	5,482,658	-	45,794,553	-	51,277,211
Porti Durrës	O-85	6,360,993	-	59,481,693	-	65,842,686
Aeroporti Tiranë	O-67/KFËTIA	-	-	106,849,581	-	106,849,581
Bashkia Tiranë	O-05/05/CEB	-	-	359,618,499	-	359,618,499
Bashkia Tiranë	O-07/13/Tirana	-	-	129,812,076	-	129,812,076
Bashkia Tiranë	O-13/06/ABUDHAB	701,296,038	-	-	-	701,296,038
Bashkia Tiranë	O-23/07/KFË	-	24,575,000	-	-	24,575,000
Ujësjetllës Kanalizime Berat-Kuçovë	O-12/04/BERATKU	1,900,555	-	15,578,935	-	17,479,490
Ujësjetllës Kanalizime Fier	O-10/08/Fier	1,444,552	-	-	-	1,444,552
Ujësjetllës Kanalizime Fier	O-12/04/FIER	97,968	-	-	-	97,968
Ujësjetllës Kanalizime Korçë	O-78/KFË/KORCA	24,331,062	-	1,681,112	-	26,012,174
Ujësjetllës Kanalizime Lezhë	O-03/13/LEZHA	8,492,565	-	32,773,687	-	41,266,252
Ujësjetllës Kanalizime Lezhë	O-10/08/Lezhe	2,293,828	-	26,308,175	-	28,602,004
Ujësjetllës Kanalizime Tiranë	O-08/04/Japan	9,491,539	746,512	-	-	10,238,051
Ndermarrja e Menaxhimit të integruar të mbetjeve/Bashkia Vlorë	O-16/04/KFË	781,108	57,224	11,337,205	-	12,175,537
Total		1,061,133,578	115,754,993	2,448,191,086	-	3,625,079,657

Burimi: Ministria e Financave

Të drejtat për të arkëtuar nga marrëdhëniet e garancisë.

Garancitë shtetërore përgjatë vitit 2024 paraqesin një risk të shtuar në drejtim të administrimit të tyre dhe situatës së rënduar financiare të cilën kalon kryesisht sektori energjistik. Për vitin 2024 gjendja e detyrimeve në lidhje me garancitë shtetërore që subjektet përfituese kanë ndaj shtetit është rritur nga 19,131 milion lekë në 19,892 milion lekë, me një rritje vjetore prej 760 milion lekë. Referuar institucioneve dhe projekteve specifike me problematikat më të mëdha konstatohet sipas tabelës së mëposhtme:

Në mijë lekë

Institucioni/projekti	Detyrimet 31.12.2019	Detyrimet 31.12.2020	Detyrimet 31.12.2021	Detyrimet 31.12.2022	Detyrimet 31.12.2023	Detyrimet 31.12.2024
Ministria e Energjisë dhe Industrisë (KESH, OST)	10 870 489	12 968 270	14 040 954	15 982 039	15,348,534	15,922,612
Elektrifikimi i Zonave Rurale	828 829	1 002 646	1 141 750	1 243 409	1,199,684	1,171,409
Linja e Transmetimit 400 KV Tiranë-Podgoricë I	37 586	52 912	63 834	69 860	75,665	81,202
Linja e Transmetimit 400 KV Tiranë-Podgoricë II	960 796	976 024	952 827	901 303	819,639	774,428
TEC-i Vlorë	5 222 945	5 879 703	6 277 091	6 305 168	5,835,221	5,560,468
Transmetim, Shpërndarje e Energjisë	2 321 047	2 818 323	3 119 622	3 123 957	2,957,855	2,919,718
Hidrocentrali mbi Lumin Drin	477 481	560 467	616 463	614 230	560,937	560,735
Nënstacioni i Transmetimit të Energjisë	1 021 161	1 037 346	1 012 691	957 931	871,136	823,084
Plani i ristrukturimit të KESH	-	640 850	625 619	2 766 180	3,028,397	4,031,568
Projekti i efikasitetit në energji	644	-	231 056	-	-	-
Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës/UKT	1 390 135	1 536 390	1 621 144	1 648 195	1,603,176	1,613,309
Furnizimi me Ujë i Tiranës II	849 735	941 285	995 140	1 013 434	987,181	994,683
Ujësjellësi i Tiranës I	532 108	586 682	617 781	626 982	608,920	611,942
Rehabilitimi i rrjetit hidrik të Tiranës	8 292	8 424	8 223	7 779	7,074	6,684
Hekurudha Durrës	257 687	284 291	299 311	303 529	294,402	295,355
Rehabilitimi i Hekurudhës së Durrësit	257 687	284 291	299 311	303 529	294,402	295,355
Ministria e Financave (ndihme në mallra)	129 976	185 695	218 484	230 057	229,622	219,387
Ndërmarrja e Ujësjellës-Kanalizime Krujë	63 739	69 783	73 005	73 644	71,115	71,080
Radio Televizioni Shqiptar	486 821	840 635	1 161 744	1 416 644	1,584,745	1,770,148
TOTALI	13 198 847	15 885 064	17 414 642	19 654 107	19,131,593	19,891,891

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë.

Detyrimet si pasojë e pagesave të kryera nga Buxheti i Shtetit për vitin 2024 janë akumuluar në masën më të madhe nga kompanitë private me kapital shtetëror përfituese në sektorin energjistik me stok të detyrimeve në shumën 15,923 milion lekë. Gjatë vitit 2024 konstatohet se Buxheti i Shtetit ka kryer pagesa si pasojë e paaftësisë paguese edhe të Radio Televizionit Shqiptar, duke rritur stokun e detyrimeve me 185 milion lekë. Gjithashtu edhe në sektorin e ujësjellësve për projektet në Ujësjellës Kanalizime Tirana situata paraqitet problematike duke vendosur Buxhetin e Shtetit në risk për kryerjen e pagesave që kanë dështuar të kryhen nga ky përfitues i garancisë me stok të detyrimeve në shumën 1,613 milion lekë. Në nenin 43 “Kthimi i garancisë shtetërore të huasë” të Ligjit Nr.9665, datë 18.12.2006, “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, është përcaktuar që “Me kryerjen e pagesës ndaj institucionit huadhënës, Ministri përgjegjës për financat merr në dorëzim të gjitha të drejtat dhe mjetet ligjore, që zotëronte institucioni huadhënës ndaj huamarrësit, sipas përcaktimeve të marrëveshjes së huasë, në masën e çdo pagese të bërë në kuadër të garancisë së dhënë. Këto të drejta dhe mjete ligjore i kalojnë Ministrit përgjegjës për financat, së bashku me të drejtat dhe mjetet ligjore që ai ka në bazë të marrëveshjes së mirëkuptimit. Huamarrësi, në zbatim të këtij ligji dhe të marrëveshjes së mirëkuptimit, është i detyruar t'i kthejë Ministrisë së Financave shumën që kjo e fundit i ka paguar huadhënësit, në kuadër të garancisë shtetërore të huasë. Ministri përgjegjës për financat, nëpërmjet institucionit të caktuar me ligj për menaxhimin e skemave të veçanta të garancive, ndërmerr të gjitha masat e paracaktuara në këtë ligj, në ligje të tjera në fuqi dhe në marrëveshjen e mirëkuptimit, për rikuperimin e garancisë së përfutur nga huamarrësi për çdo pagesë të bërë sipas garancisë, duke përfshirë edhe kostot që lidhen me të,

referuar të gjitha garancive shtetërore të lëshuara sipas objektit të këtij ligji, si dhe garancive të tjera të lëshuara para hyrjes në fuqi të tij.”.

Gjatë vitit 2023 është miratuar Ligji nr.55/2023 “Për menaxhimin e garancive dhe kredive shtetërore të pakthyer”, i cili sipas nenit 4 ngarkon Agjencinë e Menaxhimit të Garancive dhe Kredive të Pakthyer (AMGKP) me funksionet, për menaxhimin e skemave të veçanta të garancive të huas, kthimin e garancive shtetërore të huas, kthimin e huave dhe nënhuave të garantuara nga ministri përgjegjës për financat, si dhe në nenin 3 përcaktohet se AMGKP është person juridik publik, buxhetor, në varësi të ministrit përgjegjës për financat.

Konstatohet se pavarësisht krijimit me ligj të kësaj Agjencie e cila ka për detyrë zbatimin e procedurave për marrjen e masave nuk është përmirësuar situata nga viti i kaluar si dhe përgjegjësia për marrjen e masave dhe efektivitetin e tyre është edhe e Ministrisë së Financave si Institucion autorizues dhe vendimmarrës, për sa kohë që Institucioni i varësisë nuk ka performuar në mënyrën e duhur dhe me efektivitet.

Niveli i kthimeve nga garancitë, vlerësohet i ulët përse i përket detyrimit për të përmbushur kushtet e marrëveshjeve përkatëse. Nga 22 projekte për të cilat Buxheti i Shtetit ka të drejta për të arkëtuar, përgjatë vitit 2024 janë arkëtuar vetëm për 8 prej tyre në shuma të vogla nga UKT, ATK, Albtelecom, Albpetrol, AKUM dhe Servcom, si dhe KESH ku krahasuar me vitin 2023 ka patur përkeqësim në nivelin e kthimit me rënie prej 642,885 mijë lekë. Arkëtimet nga detyrimet e garancive sipas përfituesve përkatës në monedhë origjinale dhe monedhë kombëtare paraqiten në tabelën në vijim:

Në Lekë

Institucioni	Kthyer 2024 Euro			Kthyer 2024 ALL		
	Principal	Interes&Komision	Total	Principal	Interes&Komision	Total
ATK	427,031	14,892	441,924	42,022,811	1,466,447	43,489,258
Albtelecom	15,949	2,837	18,786	1,655,189	294,423	1,949,612
UKT	-	2,797	2,797	-	290,322	290,322
UKT	-	812	812	-	84,403	84,403
KESH	5,513,869	4,769	5,518,638	552,436,496	488,408	552,924,904
Servcom	1,696	85	1,781	176,258	8,813	185,071
Albpetrol	28,287	1,414	29,701	2,939,308	146,993	3,086,302
AKUM	98,729	4,175	102,904	9,690,264	409,736	10,100,000
TOTALI	6,085,562	31,782	6,117,344	608,920,327	3,189,545	612,109,872

Burimi: Ministria e Financave

Konkluzion: Nga auditimi u konstatua se regjistrimi dhe arkëtimi i të drejtave që lindin nga marrëdhëniet e nënhuasë, garancive dhe huave nga buxheti paraqitet me përkeqësim në vitin 2024, si në rritjen e stokut të detyrimeve ashtu edhe në performancën e arkëtimeve. Nga auditimi rezultoi se në marrëdhëniet e nënhuasë u krijuan detyrime të reja në shumën 4,283 milionë lekë, si pasojë e mosshlyerjes së kësteve nga nënhuamarrësit. Stoku i përgjithshëm i detyrimeve nga nënhuatë u rrit në 51,766 milionë lekë në fund të vitit 2024, nga 27,344 milionë lekë në fund të vitit 2019, duke reflektuar një rritje kumulative prej rreth 89%. U konstatua se përkeqësimi është i përqendruar në sektorin e energjisë (KESH, OSHEE, OST), të cilat së bashku shënuan rritje rreth 3,971 milionë lekë brenda rritjes vjetore totale prej 4,283 milionë lekësh. Gjithashtu, nga auditimi u identifikuan detyrime të reja nga Hekurudha Shqiptare (242 milionë lekë) dhe Albcontrol (61 milionë lekë), rritje e detyrimeve në sektorin e ujësjellësve (~320 milionë lekë), ulje në pushtetin vendor (-324 milionë lekë), si dhe rritje modeste në institucionet e mikrokredisë (~11 milionë lekë) dhe ARMO (~0.41 milionë lekë). Nga auditimi u konstatua mospërmbushje e detyrimeve ligjore të përcaktuara në nenin 30 të Ligjit nr. 9665, datë 18.12.2006, pasi nënhuamarrësit nuk kanë kthyer fondet sipas marrëveshjeve dhe nuk kanë raportuar në nivelin dhe afatet e kërkuara. Megjithatë gjatë vitit 2023 u krijua Agjencia e Menaxhimit të Garancive dhe Kredive të Pakthyer

(Ligji nr. 55/2023), u konstatua se situata nuk është përmirësuar dhe përgjegjësia efektive për marrjen e masave vijon të mbetet edhe te Ministria e Financave si autoriteti autorizues.

Sa i takon performancës së arkëtimit nga nënhuatë, nga auditimi rezultoi se gjatë vitit 2024 janë realizuar arkëtime vetëm nga 36 prej 107 projekteve me detyrime aktive. U arkëtuan gjithsej 3,625,079,657 lekë (interesa 1,061,133,578 lekë, komisione 115,754,993 lekë dhe principal 2,448,191,086 lekë). Midis pagesve kryesorë u evidentuan OSHEE (totali 444,561,428 lekë), OST (p.sh. 481,145,558 lekë dhe 399,209,000 lekë në projekte të ndryshme) dhe Bashkia Tiranë (359,618,499 lekë), ndërsa për Hekurudhën Shqiptare u arkëtua vetëm komision (83,207,150 lekë), pa principal.

Në lidhje me garancitë, nga auditimi u konstatua rritje e stokut të detyrimeve të garantuara ndaj Buxhetit të Shtetit nga 19,131 milionë lekë në 19,892 milionë lekë gjatë vitit 2024 (+760 milionë lekë), me risk të përqendruar te ndërmarrjet e sektorit energjetik (stoku rreth 15,923 milionë lekë). U konstatua se Buxheti i Shtetit ka kryer pagesa për paaftësi paguese edhe për Radio Televizionin Shqiptar, duke rritur detyrimin me 185 milionë lekë; po kështu, projektet e Ujësjellës-Kanalizime Tiranë vijnë të ekspozojnë buxhetin me stok rreth 1,613 milionë lekë. Nga auditimi u konstatua se praktika e pagesave për garancitë jo-performuese nuk është kryer në përputhje me nenin 42 të Ligjit nr. 9665 (verifikimi paraprak i aftësisë paguese dhe masat e menjëhershme për rikuperim). Nga auditimi rezultoi se niveli i kthimeve nga garancitë është i ulët: nga 22 projekte me të drejtë arkëtimi, gjatë vitit 2024 u arkëtua vetëm nga 8 prej tyre, në shuma modeste (totali 6,117,344 euro dhe 612,109,872 lekë), ndërkohë që u konstatua përkeqësim i kthimeve nga KESH krahasuar me vitin 2023, me rënie prej 642,885 mijë lekësh.

Në përfundim, nga auditimi u konstatua se rritja vjetore e stokut të detyrimeve nga nënhuatë dhe garancitë, niveli i ulët i arkëtimeve, si dhe mosrespektimi i proceseve të verifikimit dhe rikuperimit sipas ligjit përbëjnë risk të shtuar fiskal për Buxhetin e Shtetit, me problematika të identifikuar në drejtim të forcimit të zbatimit të dispozitave të Ligjit nr. 9665 dhe Ligjit nr. 55/2023, intensifikimin e veprimeve të AMGKP për rikuperim, vendosjen e planeve detyruese të shlyerjes me debitorët kryesorë (energjetika, ujësjellësit, bashkitë) dhe raportim/rakordim mujor të detyrueshëm ndërmjet strukturave përgjegjëse për të rritur efektivitetin e arkëtimeve dhe kufizuar akumulimin e mëtejshëm të detyrimeve.

1.4.3 Të drejtat për të arkëtuar nga kreditë shtetërore të tjera

Nga auditimi mbi konfirmimin e gjendjes së detyrimit që subjektet përfituese të marrëveshjeve të nënhuasë apo garancisë kanë ndaj Buxhetit të Shtetit është konstatuar se për kredinë me numër identifikimi 88 sipas regjistrat të borxhit ekzistojnë detyrime në 31.12.2024 nga subjektet përfitues të ndryshëm. Kjo kredi ndërmjet *Medio Credito Centrale (kreditore)* dhe Qeverisë Shqiptare (huamarrësi) është nënshkruar me 06.07.1998 dhe është regjistruar si kredi shtetërore. Detyrimet që ekzistojnë vetëm për këtë kredi dhe sipas subjektit përfitues në euro paraqiten:

Insitucioni	Shuma e disburuar EURO	Principali i papaguar	Interesi i papaguar	Total detyrimi 2024	Komenti
UKT	584,833	454,870	38,857	493,727	Funksionon si garanci
DPUK	435,611	79,983	0	79,983	Funksionon si garanci
ARMO	148,439	86,589	14,267	100,856	Nënhuazuar
Servcom	61,066	25,444	5,343	30,787	Funksionon si garanci
Albpetrol	1,018,335	424,306	113,372	537,678	Funksionon si garanci
KESH	5,031,314	2,712,155	247,607	2,959,762	Funksionon si garanci
Albkrom	651,837	0	0	0	Kredi shtetërore
Albabaker	181,977	0	0	0	Kredi shtetërore
Ministri e Bujqësisë	3,078,467	0	0	0	Kredi shtetërore
Ministri e Financave	158,987	0	0	0	Kredi shtetërore
Totali	11,350,865	3,783,347	419,446	4,202,792	

Konkluzion: Për sa më sipër rezulton se në datën 31.12.2024 vijojnë të ekzistojnë detyrime të pashlyera ndaj Buxhetit të Shtetit në total 4,202,792 euro, prej të cilave 3,783,347 euro principal dhe 419,446 euro interesa. Detyrimi është i përqendruar kryesisht te KESH (2,959,762 euro), Albpetrol (537,678 euro) dhe UKT (493,727 euro), të cilat së bashku përbëjnë rreth 95% të totalit të papaguar, ndërsa pjesa tjetër u përket DPUK, ARMO dhe Servcom. U konstatua se një pjesë e ekspozimit “funksionon si garanci” (p.sh. UKT, DPUK, Servcom, Albpetrol, KESH), ndërsa vetëm ARMO evidentohet si nënhuazim, çka tregon një profil të ndërthurur të të drejtave të arkëtueshme (nga nënhuaja dhe nga garancia).

Ecuritë e Garancive Sovrane për vitin 2024.

Ecuria e Garancisë Sovrane Nr.1 (GS1).

Deri më 31.12.2024, vlera e kredive të miratuara nga 12 bankat nënshkruese, rezulton në një total prej 5,901,304,790 lekë, nga të cilat janë disbursuar 5,333,740,211 lekë dhe ku numri i kontratave të miratuara deri në fund të periudhës është 500. Më poshtë po paraqesim në përmbledhëse miratimet dhe disbursimet sipas bankave nënshkruese:

Në Lekë

Banka	Miratime (Total)		Disbursime (Total)		Fondi i Miratuar	Fondi i Mbetur (Fondi Limit-Miratime)
	Nr Miratimesh	Vlerë (Lek)	Nr Disbursime	Vlerë (Lek)		
T... Bank	31	334,395,335	31	308,422,309	600,000,000	265,604,665
F...Bank	19	90,341,627	19	90,341,627	300,000,000	209,658,373
U... Bank	25	192,040,000	25	188,500,934	600,000,000	407,960,000
B...	103	1,089,212,312	103	955,828,657	1,900,000,000	810,787,688
U... Bank	1	1,650,000	1	1,650,000	100,000,000	98,350,000
O... Bank	56	913,014,351	56	850,295,200	1,100,000,000	186,985,649
A... Bank	24	150,256,231	24	125,919,751	700,000,000	549,743,769
C... Bank	47	319,241,098	47	316,558,236	2,000,000,000	1,680,758,902
R... Bank	82	1,410,872,696	82	1,217,643,803	1,900,000,000	489,127,304
A...Bank	22	495,065,072	22	430,170,113	500,000,000	4,934,928
I... S...P... Bank	60	604,415,072	60	546,608,589	900,000,000	295,584,928
P... C... Bank	30	300,800,992	30	300,800,992	400,000,000	99,199,008
Totali	500	5,901,304,790	500	5,332,740,211	11,000,000,000	5,098,695,214

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë.

Garancia sovrane 1 është përdorur në masën prej rreth 54% (vlera e miratimeve kundrejt totalit) ku bankat që e kanë shfrytëzuar më tepër skemën e garancisë (në vlerë absolute) janë B..., R... Bank dhe O... Bank. Kreditë e miratuara nga këto tre banka përbëjnë pothuajse 60% të totalit të kredive të miratuara sipas kësaj skeme garancie. Nga kjo skemë kanë përfituar biznese në sektorët e ekonomisë si: tregti, prodhim, turizëm, media, shërbime, edukim, ndërtim, miniera, industri nxjerrëse dhe ajo përpunuese, aktivitete të qeradhënies, transport, shërbime spitalore apo shëndetësore, aktivitete profesionale, shkencore dhe teknike.

Ecuria e Garancisë Sovrane Nr.2 (GS2)

Gjatë vitit 2024, vlera e kredive të miratuara nga bankat nën skemën e Garancisë Sovrane 2, nuk ka patur ndryshime krahasuar me vitin parardhës 2023. Deri në fund të muajit dhjetor 2024, vlera e kredive të miratuara nga 12 bankat nënshkruese, rezulton në një total prej 18,782,266,484 lekë, nga të cilat janë disbursuar 18,409,965,734 lekë.

Numri i kontratave të miratuara deri në fund të periudhës është rreth 616 (*Kontrata kredie, Linja Kredie ose Overdraft*). Më poshtë po paraqesim në përmbledhëse miratimet dhe disbursimet sipas bankave nënshkruese:

Në Lekë

Banka	Miratime (Total)		Disbursime (Total)		Fondi i Miratuar 60 % i garantuar		Fondi i Mbetur (Fond Limit i rialokuar - 60 % Miratime)
	Nr Marrëveshje Kredie	Vlerë (Lek)	Nr Kontrata të Disbursuara	Vlerë (Lek)	Fondi Fillestar sipas VKM 387 datë 13.05.2020	Fondi i rialokuar sipas VKM 463 date 30.07.2021	
T.... Bank	14	1,369,000,000	14	1,368,661,693	850,000,000	1,250,000,000	428,600,000
F.... Bank	30	1,019,700,000	30	999,700,000	400,000,000	800,000,000	188,180,000
U....Bank	10	419,500,000	10	419,500,000	800,000,000	300,000,000	48,300,000
B....	18	240,500,000	18	235,500,000	2,550,000,000	500,000,000	355,700,000
U.... Bank	5	153,056,000	5	153,056,000	150,000,000	300,000,000	208,166,400
O.... Bank	87	2,841,063,500	87	2,772,183,500	1,450,000,000	2,200,000,000	495,361,900
A....Bank	17	884,007,500	17	824,731,707	950,000,000	950,000,000	419,595,500
C.... Bank	78	1,373,850,000	78	1,370,850,000	2,800,000,000	1,500,000,000	675,690,000
R.... Bank	218	6,416,193,734	218	6,298,880,380	2,600,000,000	4,100,000,000	250,283,760
A.... Bank	39	1,864,200,000	39	1,770,700,000	650,000,000	1,300,000,000	181,480,000
I.... S....Bank	53	1,461,695,750	53	1,456,702,454	1,200,000,000	1,200,000,000	322,982,550
P.... C....Bank	47	739,500,000	47	739,500,000	600,000,000	600,000,000	156,300,000
Totali	616	18,782,266,484	616	18,409,965,734	15,000,000,000	15,000,000,000	3,730,640,110

Burimi: Ministria e Financave dhe Ekonomisë.

Garancia Sovrane 2, deri në fund të muajit dhjetor 2024 është përdorur në masën prej rreth 75% (*Vlera e miratimeve kundrejt totalit 60% të garantuar*) ku bankat që kanë qënë më aktive në përdorimin e Garancisë Sovrane 2, janë T.... Bank dhe R.... Bank, nisur nga fakti i përdorimit të vlerës limit fillestar dhe asaj të rialokuar. Kjo skemë ka kredituar biznese në sektorët e ekonomisë si: tregti, prodhim, turizëm, media, shërbime, ndërtim, industri përpunuese dhe transport.

Ecuria e Garancisë Sovrane Nr.3 (GS3)

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, të neneve 3 e 38, të ligjit nr.9665, datë 18.12.2006, “*Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë*”, të ndryshuar, të nenit 57, të ligjit nr.9936, datë 26.6.2008, “*Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë*”, të ndryshuar, dhe të pikës 2, të nenit 8, të aktit normativ nr.7, datë 18.3.2022, të Këshillit të Ministrave, “*Për transparencën dhe monitorimin e çmimit për disa produkte ushqimore bazë dhe produkte të tjera të lidhura me to si pasojë e situatës së veçantë të krijuar në treg*”, të ndryshuar, me propozimin e ministrit të Financave dhe Ekonomisë, Këshilli i Ministrave vendosi:

1. Miratimin e linjës së garancisë shtetërore në vlerën 3,000,000,000 (tre miliardë) lekë, në favor të bankave tregtare, që ushtrojnë aktivitetin e tyre në territorin e Republikës së Shqipërisë, të cilat do të jenë pjesë e skemës së garancisë, që do të mundësojë huadhënien për subjektet, që tregtojnë me shumicë, produkte ushqimore bazë, për të siguruar financimin e nevojshëm për të mbajtur rezerva për një periudhë 3-mujore ose në përputhje me jetëgjatësinë e produktit, me qëllim përballimin e situatës së veçantë, të krijuar në treg.

2. Linja e garancisë shtetërore do të lëshohet në favor të bankave tregtare, si më poshtë vijon

- Banka K.... T..., sh.a.;
- Banka C...., sh.a.;
- Banka R...sh.a., Albania;

– Banka O... Albania, sh.a.

Në lekë

Banka	Shuma e miratuar qe ka filluar te disbursohet	No. i bizneseve	No. i marreveshjeve	Shuma e disbursuar	Stoku Banka (Vlera outstanding)	Stoku (60% i garantuar) 31.12.2024
B...	180,000,000	2	5	180,000,000	47,555,556	28,533,333
O...Bank	220,650,000	1	2	220,650,000	220,650,000	132,390,000
C.... Bank	-	-	-	-	-	-
R....Bank	540,000,000	4	4	540,000,000	88,251,062	52,950,637
Totali	940,650,000	7	11	940,650,000	356,456,618	213,873,971

Garancia Sovrane 3, deri në fund të muajit dhjetor 2024 është përdorur në masën prej rreth 19% (Vlera e miratimeve kundrejt totalit 60% te garantuar) ku nga 4 bankat e përcaktuar në Vendim vetëm 3 prej tyre (B..., R... Bank dhe O... Bank) kanë kredituar bizneset. Kjo skemë ka kredituar biznese në sektorët e ekonomisë në tregti dhe prodhim.

Ecuria e Garancisë Sovrane Nr.4 (GS4)

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, të neneve 3 e 38, të ligjit nr.9665, datë 18.12.2006, “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, të nenit 57, të ligjit nr.9936, datë 26.6.2008, “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, të Ligjit nr.97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, të ndryshuar, dhe të Ligjit nr.55/2023 “Për menaxhimin e garancive dhe kredive shtetërore të pakthyera” me propozimin e ministrit të Financave dhe të ministrit të Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit, Këshilli i Ministrave vendosi:

1. Miratimin e linjës së garancisë shtetërore, në vlerën 4,000,000,000 (katër miliardë) lekë, në favor të bankave tregtare, që ushtrojnë aktivitetin e tyre në territorin e Republikës së Shqipërisë, të cilat do të jenë pjesë e skemës së garancisë, që do të mundësojë huadhënien ndaj subjekteve të industrisë përpunuese, kategoria NACE 2, për investime në teknologji dhe në inovacion, si dhe për blerje të lëndës së parë.

2. Linja e garancisë shtetërore do të lëshohet në favor të bankave tregtare, si më poshtë vijon:

- Banka “R....” sh.a.
- Banka e B..... e Sh.....sh.a.
- Banka K.... T.... sh.a.
- Banka “T....” sh.a.
- Banka “I....S.... A....” sh.a.
- Banka “P....” sh.a.;
- Banka A.... e I.... sh.a.
- Banka e P.... e I... “Albania” sh.a.
- Banka “C....” sh.a.;
- Banka “O...Albania” sh.a.
- Banka “U....” sh.a.

Në lekë

Banka	Shuma e miratuar qe ka filluar te disbursohet	No. i bizneseve	No. i marreveshjeve	Shuma e disbursuar	Stoku Banka (Vlera outstanding)	Stoku (70% i garantuar) 31.12.2024
F... Bank	35,000,000	2	2	35,000,000	35,000,000	24,500,000
U.... Bank	5,000,000	1	1	5,000,000	5,000,000	3,500,000
Totali	40,000,000	3	3	40,000,000	40,000,000	28,000,000

Garancia Sovrane 4, deri në fund të muajit dhjetor 2024 është përdorur në masën prej rreth 1% (Vlera e miratimeve kundrejt totalit 70% te garantuar) ku nga 11 bankat e përcaktuar në Vendim

vetëm 2 prej tyre (F... Bank dhe U... Bank) kanë kredituar bizneset. Kjo skemë ka kredituar biznese për investime në teknologji dhe në inovacion si dhe për blerje të lëndës së parë.

Konkluzion: Në përfundim të auditimit mbi garancitë sovrane konstatohet se GS1 dhe GS2 kanë përdorim të lartë dhe kontribuojnë më shumë në ekspozimin fiskal, ndërsa GS3 dhe GS4 mbeten nën-performuese. Konkretisht, për GS1 janë miratuar 5,901.3 milion lekë dhe janë disbursuar 5,333.7 milion lekë (rreth 54% e linjës 11 mld lekë), me përqendrim të dukshëm te disa banka kryesore dhe shpërndarje sektoriale të gjerë. Për GS2 miratimet arrijnë 18,782.3 milion lekë dhe disbursimet 18,410.0 milion lekë, me përdorim rreth 75% kundrejt fondit të garantuar 15 mld lekë; ky intensitet, i shoqëruar me përqendrim bankar, rrit domosdoshmërinë e kontroleve periodike të përputhshmërisë dhe të vlerësimit të rrezikut kontingjent. Në të kundërt, GS3 ka përdorim vetëm rreth 19% të linjës (940.7 milion lekë të miratuara/disbursuara ndaj 3 mld lekë), ndërsa GS4 rezulton minimal me 40 milion lekë (rreth 1% e linjës 4 mld lekë), çka tregon pengesa të dukshme thithjeje në treg. Vlerësohet e nevojshme rikalibrimi i parametrave operacionalë të GS3–GS4 (kushtet, kostoja, kriteret e pranueshmërisë dhe komunikimi me subjektet), si dhe vijimi i monitorimit të shtuar dhe i masave efektive të rikuperimit për GS1–GS2, me qëllim balancimin e objektivave të politikës me mbrojtjen e riskut fiskal.

Sa trajtuar më sipër, subjekti ka paraqitur observacione **nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025** ku pretendohet si në vijim:

Pretendimi i subjektit: Në lidhje me rekomandimet e lëna nga KLSH në PRA me nr.1.1; nr.2.1; nr.3.1 si masa për eliminimin e efekteve negative të konstatuara në administrimin e fondeve publike dhe për menaxhimin me ekonomicitet, efencë dhe efektivitet të fondeve publike, të ardhurat e munguara, nga ana e Ministrisë së Financave në bashkëpunim me AMGKP janë pranuar pjesërisht si dhe sqarojmë se gjatë vitit 2024 agjencia ndaj subjekteve që janë lidhur marrëveshjet e garancive të juaja, ka kryer veprimet si më poshtë:

- Janë dërguar çdo 3 muaj njoftimet periodike “Njoftim për shlyerje detyrimi” drejtuar të gjithë subjekteve të marrëveshjeve të huave, nënhuave dhe garancive shtetërore.

- Në zbatim të nenit 42 të ligjit 9665, datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar me ligjin nr. 92/2022, me anë të shkresës nr. 4324 prot., datë 28.10.2024 është kërkuar informacion të gjitha bankave të nivelit të dytë, mbi gjendjen e llogarive bankave të 27 subjekteve, me qëllim verifikimin e aftësisë paguese të huamarrësve.

- Është vijuar me zhvillimin e takimeve me subjektet si KESH, OST, OSHEE, Bashkia Tiranë, Ujësjiellës Kanalizime Tiranë, etj, ku është diskutuar mbi aftësitë paguese të tyre.

- Gjatë komunikimeve ndër-institucionale me KESH, OST, OSHEE, Ujësjiellës Kanalizime Tiranë etj, na është bërë me dije se këto institucione kanë borxhe të ndërsjellta me njëra-tjetrën dhe janë në pritje të shlyerjeve të tyre midis njëra-tjetrës, ku edhe sipas shpjegimit të tyre mos shlyerja e këtyre detyrimeve ndaj njëra tjetrës ka sjellë si pasojë kryesore edhe paaftësinë paguese të tyre për të shlyer detyrimet e garancive të huaja apo të huave dhe nënhuave shtetërore. Këto institucione shprehen të gatshme se në momentin që do të arkëtojnë shumat që institucionet e tjera u detyrohen atëherë do të vijnë me shlyerjen e detyrimeve që i kanë buxhetit të shtetit për garancitë e huaja, huatë dhe nënhuatë shtetërore. Theksojmë se institucione të ndryshme si Ujësjiellesat, Albkontrolli apo Hekurudha Shqiptare kanë mungesë likuiditeti për arsye të ndryshme si mungesë arkëtimesh, bllokime llogarish nga urdhra arbitrazhi ndërkombëtar dhe reduktim të ardhurash nga mbyllja e aktivitetit respektivisht.

- Shumë prej subjekteve janë treguar të gatshëm për të shlyer detyrimet ndaj Ministrisë së Financave, duke e treguar këtë edhe me pagesat pjesore që kanë kryer në periudha të ndryshme, duke përmendur këtu sidomos arkëtimet e kryera nga OST.

Gjithashtu, në zbatim të Udhëzimit nr. 21087, datë 16.11.2023 të Ministrit të Financave “Për bashkëpunimin ndërmjet Agjencisë së Menaxhimit të Garancive dhe Kredive të pakthyera me Ministrinë e

Financave dhe Ekonomisë për menaxhimin e skemave të veçanta të garancive shtetërore si edhe kthimin e garancive shtetërore të huasë dhe nënhuave”, Agjencia çdo muaj rakordon me Ministrinë e Financave mbi kthimet e shumave në buxhetin e shtetit nga subjektet për të cilat është paguar kjo garanci.

Pretendimi i subjektit: 1.Në lidhje me rekomandimin e lënë nga KLSH në PRA me nr.43.1 si masë organizative sqarojmë se rekomandimi pranohet pjesërisht si më poshtë:

a.Do të rakordohen periodikisht mbështetjet buxhetore ndërmjet DPTH dhe DPB

b.Nuk pranohet rekomandimi për kryerjen e rakordimit të disbursimeve të huaja në monedhën kombëtare, pasi borxhi i huaj nënshkruhet, disbursohet, shlyhet, rakordohet dhe raportohet në monedhën origjinale të kredisë nga DPB dhe çdo transaksion regjistrohet në datën e kryerjes së tij.

Ndërkohë, nga DPTH krahas monedhës së kredisë (monedhë të huaj) raportuar nga njësitë e zbatimit të projekteve me financim të huaj, disbursimet e kredive me financim të huaj kontabilizohen në lekë, duke përdorur kursin monedhë e huaj/Lek në muajin e raportimit nga NJZP.

2.Në lidhje me rekomandimin e lënë nga KLSH në PRA me nr.1.1 si masë për eliminimin e efekteve negative të konstatuara në administrimin e fondeve publike dhe për menaxhimin me ekonomicitet, efikasitet dhe efektivitet të fondeve publike, të ardhurat e munguara, sqarojmë se rekomandimi nuk pranohet përse i përket mënyrës së kryerjes së pagesës pasi neni 42 “Pagesa për një garanci shtetërore të huasë” i Ligjit nr. 9665, dt. 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, përcakton se “Në zbatim të detyrimeve që lindin nga marrëveshja e garancisë, me marrjen e njoftimit/kërkesës të përmendur në paragrafin e parë të këtij neni, ministri përgjegjës për financat autorizon kryerjen e pagesës në përputhje me përcaktimet e marrëveshjeve të huas dhe garancisë. Pagesa kryhet përpara dhe pavarësisht rezultatit të verifikimit të aftësisë paguese të huamarrësve.” Drejtoria e Përgjithshme e Borxhit ka proceduar me pagesat në përputhje me këtë nen të ligjit. Pjesa tjetër e gjetjes dhe rekomandimit është pjesë e funksioneve të AMGKP.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Në lidhje me observacionet e paraqitura, grupi i auditimit sqaron se rekomandimet e lëna në PRA për Ministrinë e Financave dhe për AMGKP-në, janë pranuar pjesërisht nga ana e tyre për zbatim, si dhe për trajtimin e kryer nga ana e grupit të auditimit në PRA mbi garancitë e huaja jo performuese, për marrëveshjet e nënhuave dhe garancitë shtetërore, referuar edhe komenteve të mësipërme sqarojmë se nuk ka përmirësim të situatës për garancitë e huaja jo performuese si dhe stoku i detyrimeve të reja të subjekteve nënhuamarrëse për vitin 2024 paraqiten në shumën 4,283 milionë lekë duke ardhur në rritje krahasuar me vitin e kaluar duke mos patur masa të tjera shtrënguese, për rrjedhojë observacioni juaj nuk merret në konsideratë.

Qëndrimi i grupit të auditimit: 1.Në lidhje me observacionin e paraqitur për rekomandimin nr.43.1, grupi i auditimit sqaron se rekomandimi i lënë në PRA është pranuar pjesërisht nga ana e tyre për zbatim përse i takon rakordimit periodik të mbështetjeve buxhetore, përse i takon kryerjes së rakordimit të disbursimeve të huaja në monedhë kombëtare grupi i auditimit sqaron se sipas raportit mbi situatën e treguesve të borxhit dhe raportit të borxhit si pjesë e raportit të buxhetit, raportimi juaj mbi disbursimet pagesat dhe gjendjes së borxhit kryhet me prioritet në monedhë kombëtare dhe më pas në monedhë të huaj, për rrjedhojë observacioni juaj nuk merret në konsideratë.

2.Në lidhje me observacionin e paraqitur për rekomandimin nr.1.1, grupi i auditimit sqaron se përse i takon kryerjes së verifikimit përpara pagesës për ato garanci të jashtme jo performuese në zbatim të nenit 42 të Ligjit Nr.9665 datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, paragrafi i parë ngarkon Ministrinë e Financave dhe AMGKP-në për verifikimin e paaftësisë paguese të huamarrësit sipas paragrafit të katërt të këtij neni në të cilin citohet se në rastin e skemave të veçanta të garancisë, kërkesa për pagesë trajtohet nga institucioni i caktuar me ligj për administrimin e skemave të veçanta të garancisë, i cili kryen verifikimin e përputhshmërisë së kërkesës për pagesë me kushtet e përcaktuara në marrëveshjen e huas. Institucioni i caktuar me ligj për administrimin e skemave të veçanta të garancisë përcjell kërkesën për pagesë pranë ministrit përgjegjës për financat jo më vonë se 20 ditë pune, ndërsa në paragrafin e dytë që ju keni cituar në observacion ku pagesa kryhet përpara dhe pavarësisht të rezultatit të verifikimit të aftësisë paguese të

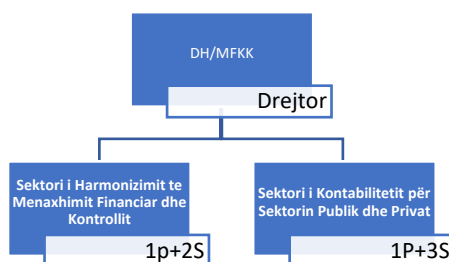
huamarrësve bie në konflikt me paragrafin e parë të nenit 42, për rrjedhojë rekomandimi është rishikuar në RPA.

2.5. Mbi veprimtarinë e Drejtorisë së Përgjithshme të Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik.

- Veprimtaria e Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit.

Në Drejtorinë e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit është audituar përputhshmëria e veprimtarisë e kësaj Drejtorie me ligjet dhe aktet normative, aktivitetin e Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit, si dhe vlerësimi i strukturave kontrolluese, mbi bazën e të cilave e ushtron veprimtarinë subjekti i audituar, për periudhën nga 01.01.2024 deri më 31.12.2024.

Drejtoria e DH/MFKK në Ministrinë e Financave (MF) ka strukturën si më poshtë:

Nga verifikimi i plotësisë së strukturës për vitin 2024, rezultoi se kjo Drejtoria ka pasur një pozicion vakant “specialist” në Sektorin e MFKK si dhe në gjysmën e dytë të vitit, pozicioni i drejtorit ka qenë vakant.

Në urdhrin nr. 311, datë 23.12.2020, “Për miratimin e metodologjisë së vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”, përcaktohet se, bazuar në standardet dhe praktikën më të mira ndërkombëtare, vlerësimi i cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitë e qeverisjes së përgjithshme duhet të realizohet të paktën një herë në 5 vjet. Nga auditimi rezultoi se për vitin 2024 Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit (DH/MFKK) ka planifikuar dhe ka realizuar vetëm 20 kontrolle të cilësisë, numër ky që, në raport me numrin e përgjithshëm të njësisë, nuk është i mjaftueshëm për të përmbushur kërkesën e vlerësimit periodik një herë në 5 vjet, sipas metodologjisë së sipërcituar. Me numrin aktual prej 20 kontrolle në vit, frekuenca efektive është një herë në 10 vite, duke e bërë të pamundur përmbushjen e objektivit të vendosur në metodologjinë përkatëse.

Plani Vjetor i veprimtarisë për vitin 2024 i Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit, miratuar me nr. 338 Prot., datë 26.01.2024 ka përcaktuar 12 objektiva për DH/AB dhe 10 objektiva për DH/MFKK. Bazuar në nenin 26, pika 3 e Ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010, i ndryshuar “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”, përcaktohet se “Struktura Përgjegjëse e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollin ndihmon Nëpunësin e Parë Autorizues dhe Ministrin e Financave për monitorimin e sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe për përgatitjen e raportit vjetor për gjendjen e menaxhimit financiar dhe kontrollit publik, ku përmbledhet informacioni i marrë, në përputhje me dispozitat e nenit 18 të këtij ligji”. Në këtë kuadër janë analizuar të dhënat e raportuara në Raportin Vjetor të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik, kapitulli II, “Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli”.

Analiza e sistemit sipas pesë komponentëve të menaxhimit financiar dhe kontrollit bazuar në vetëvlerësimin e njësive publike

Në zbatim të ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010, i ndryshuar neni 18 “*Deklarata për cilësinë e sistemeve të kontrollit të brendshëm*”, pika 1, citon se “Nëpunësi autorizues i njësive publike, sipas pikës 1 të nenit 3 të këtij ligji, në bazë vetëvlerësimeve, depoziton te titullari i njësive publike dhe nëpunësi i parë autorizues një deklaratë dhe raportin përkatës për cilësinë dhe gjendjen e sistemeve të kontroleve të brendshme të njësive publike që mbulon, për vitin e mëparshëm, jo më vonë se fundi i muajit shkurt të vitit aktual. Për të realizuar detyrimin e tij, nëpunësi autorizues i njësive publike duhet të zbatojë një sistem të brendshëm raportimi për të marrë informacion nga njësitet e varësisë, për të mbështetur deklaratën, sipas këtij ligji;”, dhe neni 29 “*Kundërvajtjet administrative*”, pika 1 citon se “*Shkelja apo mos përmbushja e detyrimeve të parashikuara nga dispozitat e pikës 1 të nenit 18 të këtij ligji nga nëpunësi autorizues i njësive publike, përbën kundërvajtje administrative dhe dënohet me gjobë nga 20 000 deri në 40 000 lekë*”.

Nga verifikimi i të dhënave të vëna në dispozicion të grupit të auditimit konstatohet se DH/MFK ka shpërndarë për plotësim pyetësorët e vetëvlerësimit në 201 njësi të sektorit publik (153 NJQP, ¹²njësi varësie me buxhet të madh dhe Bashki si dhe 48 shoqëri aksionare (SHA)), referuar pikës 2.7 të Urdhrit të Ministrit të Financave nr. 2, datë 26.01.2024 “*Mbi paraqitjen e deklaratës dhe raportit vjetor të funksionimit të sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitet publike*”.

Pyetësorët u janë përcjellë Njësive të qeverisjes së përgjithshme me shkresën nr. 16082, datë 20.11.2024 dhe institucioneve të varësisë me shkresën nr. 16082/1, datë 20.11.2024, brenda afatit të përcaktuar në pikën 2.7 të Urdhrit të Ministrit të Financave nr. 2, datë 26.01.2024, ku përcaktohet se: “*Struktura Përgjegjëse e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit harton dhe shpërndan pyetësorin e vetëvlerësimit mbi sistemet e menaxhimit financiar dhe kontrollit brenda muajit nëntor të çdo viti, në njësitet publike, sipas formatit standard në Aneksin nr. 3, së bashku me mënyrën e plotësimit dhe vlerësimit të pyetësorit të vetëvlerësimit, që është bashkëlidhur udhëzimit dhe është pjesë përbërëse e tij.*”

Nga këto njësi, 179 prej tyre kanë depozituar përgjigjet e pyetësorit të vetëvlerësimit pranë Ministrisë së Financave. Grupi i auditimit ka kryer verifikimin e pyetësorëve të analizuar, të vëna në dispozicion nga Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit, nga ku rezulton se rreshtat përkatës të institucioneve të ndara sipas kategorive janë si më poshtë:

Bashki – 61 njësi gjithsej, prej të cilave 53 kanë dorëzuar pyetësorët dhe 8 rezultojnë pa përgjigje;

Institucione Qendrore – 34 njësi, nga të cilat 33 kanë dorëzuar dhe 1 pa përgjigje;

Këshilla të Qarqeve – 12 njësi, 11 me pyetësorë të dorëzuar dhe 1 pa përgjigje;

Ministri – 11 njësi, nga të cilat 10 kanë dorëzuar dhe 1 pa përgjigje;

Institucione në varësi – 13 njësi, të gjitha me pyetësorë të dorëzuar;

Shoqëri Aksionere – 48 njësi, nga të cilat 37 kanë dorëzuar dhe 11 pa përgjigje;

Grupi 87 i institucioneve – 22 njësi, të gjitha me përgjigje.

Në mënyrë të përmbledhur institucionet në total dhe ato me pyetësorë të plotësuar sipas të dhënave të vëna në dispozicion nga DH/MFK paraqiten si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 1: “Plotësimi i pyetësorëve të vetëvlerësimit nga njësitet për vitin 2024”

Institucionet	Plotësuar pyetësorë	Total i njësive	% e plotësimit të pyetësorëve
Institucione Qendrore	33	34	97%
Bashki	53	61	87%

¹² Njësi të Qeverisjes së Përgjithshme.

Këshilla Qarku	11	12	92%
Njësi varësie	13	13	100%
Shoqëri Aksionere	37	48	77%
Grupi 87	22	22	100%
Ministri	10	11	91%
Totali	179	201	88%

Burimi: DH/MFKK në MF, përpunuar nga Grupi i Auditimit të KLSH-së.

Në mënyrë të përmbledhur, nga të dhënat e siguruara nga DH/MFK konstatohet se nga 201 njësi publike të përfshira në vlerësim, 179 prej tyre kanë plotësuar pyetëtorët e vetëvlerësimit të sistemeve të menaxhimit financiar dhe kontrollit, pra shkalla e përgjigjeve është 88%. Shkalla më e lartë e plotësimit të pyetësori, në masën 100% është evidentohet në njësitë e varësisë dhe Grupin 87 të institucioneve, ndërsa shoqëritë aksionere kanë pasur nivelin më të ulët të plotësimit, rreth 77%.

Megjithëse ky pyetësor është një mjet ligjor i detyrueshëm për vetëvlerësimin dhe raportimin mbi funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm, **rezulton se për 22 njësi nuk është siguruar përgjigje. Për këto raste, nuk është dokumentuar marrja e masave përkatëse nga autoritetet përkatëse.** Sipas nenit 31, pika 3 dhe 4, të ligjit nr. 10296/2010 *“Për menaxhimin financiar dhe kontrollin”*, të ndryshuar, parashikohet se: *“Ministri përgjegjës për financat për rastet e përmendura në pikat 1 dhe 2 të këtij neni njofton organet e prore sipas hierarkisë. 4. Ndaj nëpunësit zbatues dhe menaxherëve të tjerë, të cilët nuk respektojnë përgjegjësitë e parashikuara nga nenet 11 dhe 12, pika 1, të këtij ligji, si dhe bazuar në rezultatet e vlerësimit të cilësisë për sistemin e kontrollit të brendshëm, fillojnë procedurat disiplinore, me propozimin e nëpunësit autorizues të njësisë publike ose të nëpunësit të parë autorizues”*

Nga Sekretari i Përgjithshëm i Ministrisë së Financave me shkresën nr. 3472, datë 19.02.2025 i është bërë një Rikujtesë për përmbushjen e kërkesave të nenit 18 të ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010 *“Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin”*, i ndryshuar, në paragrafin e fundit të shkresës citohet se: *“Mos dërgimi i informacionit të kërkuar, përbën shkak për caktimin e masave disiplinore në zbatim të ligjit për MFK, të ndryshuar”*

Në këtë kontekst, njësitë publike që nuk kanë përmbushur detyrimin për dorëzimin e pyetësorit të vetëvlerësimit **duhen konsideruar subjekt i masave disiplinore të përcaktuara, me qëllim garantimin e integritetit të sistemit të MFK dhe forcimin e kulturës së llogaridhënies institucionale.**

Disa prej njësive të qeverisjes së përgjithshme **nuk kanë raportuar në mënyrën e duhur** duke pasur mangësi në dokumentacionin e dërguar apo vonesa në depozitimin e informacionit të kërkuar, ku përfshihen Aparati i Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale; Aparati i Ministrisë për Evropën dhe Punët e Jashtme; Agjencia për Zhvillimin Bujqësor dhe Rural (AZHBR); Qendra spitalore universitare "Nene Tereza"; Qendra Kombëtare e Kinematografisë; Inspektorati i Lartë i Drejtësisë/Zyra e Inspektoratit të Lartë të Drejtësisë; Sekretariati Teknik i Këshillit Ekonomik Kombëtar /KEK; Agjencia shtetërore e programimit strategjik dhe koordinimit të ndihmës/ (SASPC); Bashkia Tiranë; Bashkia Fier; Bashkia Libohovë; Bashkia Kukës; Bashkia Mirditë; Bashkia Sarandë; Bashkia Memaliaj; Bashkia Tropojë; Bashkia Divjakë; Bashkia Përrenjas; Bashkia Këlcyrë; Bashkia Finiq; Ndërmarrja e Trajtimit të Studentëve SHA Korçë; Ujësjellës Kanalizime SHA Vorë; etj.

Pyetësori i vetëvlerësimit përbëhet nga 17 parime, të cilat ndahen në 5 ndarje kryesore dhe konsistojnë në 114 pyetje në total:

1. Mjedisi i kontrollit:

Parimi 1: Njësia Publike demonstroi angazhim për integritet dhe vlerat etike;

Parimi 2: Titullari / Nëpunësi Autorizues (NA) / Bordi apo Këshilli i drejtuesve demonstroi pavarësi dhe përgjegjshmëri në ushtrimin e përgjegjësisë për mbikëqyrje;

Parimi 3: Titullari/NA krijon strukturat organizative, linjat e raportimit, autoritetet dhe përgjegjësitë;

Parimi 4: Njësia publike demonstroi angazhim në realizimin e kompetencave;

Parimi 5: Njësia publike vepron në përputhje me përgjegjshmërinë menaxheriale;

2. Menaxhimi i riskut:

Parimi 6: Njësia Publike specifikon objektivat si bazë për identifikim dhe vlerësim të risqeve në lidhje me këto objektiva;

Parimi 7: Njësia Publike identifikon dhe analizon risqet për arritjen e objektivave;

Parimi 8: Njësia Publike vlerëson mundësinë e riskut të mashtrimeve;

Parimi 9: Njësia Publike identifikon dhe analizon ndryshimet e rëndësishme;

3. Aktivitetet e kontrollit:

Parimi 10: Njësia Publike përzgjedh dhe zhvillon aktivitetet e kontrollit;

Parimi 11: Njësia Publike përzgjedh dhe zhvillon aktivitete të përgjithshme të kontrollit mbi teknologjinë;

Parimi 12: Njësia Publike vendos aktivitete kontrollit përmes politikave dhe procedurave;

4. Informimi dhe komunikimi:

Parimi 13: Njësia Publike merr, gjeneron dhe përdor informacionin përkatës cilësor;

Parimi 14: Njësia Publike përdor komunikimin e brendshëm;

Parimi 15: Njësia Publike përdor komunikimin e jashtëm

5. Monitorimi:

Parimi 16: Njësia Publike përzgjedh, zhvillon dhe kryen vlerësime të vazhdueshme dhe/ose të veçanta të sistemit të kontrollit të brendshëm;

Parimi 17: Njësia Publike vlerëson dhe komunikon mangësitë.

Nga përgjigjet e pyetësorit të vetëvlerësimit janë evidentuar vlerësimet në vijim nga DH/MFKK sipas paraqitjes në tabelën nr. 2:

Tabela nr. 2: Vlerësimi i komponentëve të MFK për sistemin

Elementi	Vlerësimi 2024	Vlerësimi 2023
Mjedisi i kontrollit	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 1: Njësia Publike demonstroi angazhim për integritet dhe vlerat etike	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 2: Titullari / Nëpunësi Autorizues (NA) / Bordi apo Këshilli i drejtuesve demonstroi pavarësi dhe përgjegjshmëri në ushtrimin e përgjegjësisë për mbikëqyrje	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 3: Titullari/NA krijon strukturat organizative, linjat e raportimit, autoritetet dhe përgjegjësitë	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 4: Njësia publike demonstroi angazhim në realizimin e kompetencave	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 5: Njësia publike vepron në përputhje me përgjegjshmërinë menaxheriale	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Menaxhimi i riskut	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 6: Njësia Publike specifikon objektivat si bazë për identifikim dhe vlerësim të risqeve në lidhje me këto objektiva	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 7: Njësia Publike identifikon dhe analizon risqet për arritjen e objektivave	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 8: Njësia Publike vlerëson mundësinë e riskut të mashtrimeve	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 9: Njësia Publike identifikon dhe analizon ndryshimet e rëndësishme	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Aktivitetet e kontrollit	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 10: Njësia Publike përzgjedh dhe zhvillon aktivitetet e kontrollit	Pjesërisht efektiv	Efektiv
Parimi 11: Njësia Publike përzgjedh dhe zhvillon aktivitete të përgjithshme të kontrollit mbi teknologjinë	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 12: Njësia Publike vendos aktivitete kontrollit përmes politikave dhe procedurave	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Informimi dhe komunikimi	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv

Parimi 13: Njësia Publike merr, gjeneron dhe përdor informacionin përkatës cilësor	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 14: Njësia Publike përdor komunikimin e brendshëm	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 15: Njësia Publike përdor komunikimin e jashtëm	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Monitorimi	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 16: Njësia Publike përzgjedh, zhvillon dhe kryen vlerësime të vazhdueshme dhe/ose të veçanta të sistemit të kontrollit të brendshëm	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Parimi 17: Njësia Publike vlerëson dhe komunikon mangësitë	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv
Total	Pjesërisht efektiv	Pjesërisht efektiv

Burimi: DH/MFKK në MF, përpunuar nga Grupi i Auditimit të KLSH-së.

Nga krahasimi i vitit 2024 me vitin 2023, konstatohet një ulje efektivitetit për parimin nr. 10, pjesë e Aktiviteteve të Kontrollit. Ndërkohë, asnjë prej elementëve nuk paraqitet në përmirësim nga viti i kaluar.

Vlerësimi i cilësisë

Sipas pikës 1 të nenit 18, të ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010 të ndryshuar citohet se: “Nëpunësi autorizues i njësive së qeverisjes së përgjithshme dhe i shoqërisë tregtare, sipas përcaktimeve të nenit 3 të këtij ligji, në bazë të vetëvlerësimeve, depoziton te titullari i njësive publike dhe nëpunësi i parë autorizues një deklaratë dhe raportin përkatës për cilësinë dhe gjendjen e sistemit të kontrollit të brendshëm të njësive së qeverisjes së përgjithshme që mbulon për vitin e mëparshëm, jo më vonë se fundi i muajit shkurt të vitit aktual. Për të realizuar detyrimin e tij, nëpunësi autorizues i njësive së qeverisjes së përgjithshme zbaton një sistem të brendshëm raportimi për të marrë informacion nga njësitet e varësisë për të mbështetur deklaratën sipas këtij ligji.”.

Gjithashtu sipas nenit 18, pika 3 e ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin, i ndryshuar MF realizon vlerësimin e sistemit të kontrollit të brendshëm bazuar në raportet vjetore të konsoliduara të përfituesve të fondeve publike mbi statusin e menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe auditimit të brendshëm. Procedurat për realizimin e procesit të vlerësimit të cilësisë janë përcaktuar në dokumentin e Metodologjisë për Vlerësimin e Cilësisë së Sistemit të Kontrollit të Brendshëm në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme, miratuar me Urdhrin e Ministrit të Financave dhe Ekonomisë nr. 311, datë 23.12.2020, ndryshuar me Urdhrin nr. 159, datë 18.10.2024. Ky proces synon përmirësimin e standardeve të punës si dhe analizimin dhe vlerësimin me detaje të sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitet e qeverisjes së përgjithshme. Për vitin 2024, në kuadër të Planit Vjetor të DH/MFKK, është planifikuar dhe realizuar procesi i vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm në 20 njësi të qeverisjes së përgjithshme (NJQP).

Përzgjedhja e njësive për vlerësim, është kryer duke përjashtuar institucionet e krijuara rishtazi, duke u mbështetur në vlerësimin e nivelit të riskut, bazuar në performancën e tyre në zbatimin e sistemit të kontrollit të brendshëm.

Sa i përket rezultateve të vlerësimit, sistemi i kontrollit të brendshëm në këto institucione është vlerësuar si “*pjesërisht efektiv*”, sipas analizës së kryer nga DH/MFKK. Detajet sipas institucioneve dhe treguesve paraqiten në tabelën nr. 3.

Tabela nr. 3: Planifikimi dhe realizimi për NJQP mbi vlerësimin e cilësisë dhe asistencës teknike, 2024

Institucioni	Vlerësim Cilësie		Asistencë Teknike		Vlerësimi i sistemit të kontrollit të brendshëm
	Afati	Plan	Afati	Plan	
Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem efektiv.
Ministria e Financave	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem efektiv.
Bashkia Tiranë	Gjatë gjithë vitit	✓	Gjatë gjithë vitit		Sistem pjesërisht efektiv.
Bashkia Korçë	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem efektiv.
Bashkia Gjirokastrë	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem pjesërisht efektiv.
Bashkia Pogradec	Gjatë gjithë vitit	✓	Gjatë gjithë vitit		Sistem pjesërisht efektiv.
Bashkia Pustec	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem jo efektiv.

Bashkia Përmet	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem jo efektiv.
Bashkia Peqin	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem pjesërisht efektiv.
Bashkia Pukë	Gjatë gjithë vitit	✓	Gjatë gjithë vitit		Sistem pjesërisht efektiv.
Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave	Gjatë gjithë vitit	✓	Gjatë gjithë vitit		Sistem pjesërisht efektiv.
Këshilli i Lartë Gjyqësor	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem efektiv.
Kolegji i Posaçëm i Apelimit	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem efektiv.
Komisioneri për të drejtën e Informimit & Mbrojtjen e të Dhënave Personale	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem efektiv.
Autoriteti për të Drejtën e Informimit mbi Dokumentet e ish sigurimit;	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem efektiv.
Autoriteti Shtetëror për Informacionin Gjeohapësinor	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem efektiv.
Agjencia e Zhvillimit të Territorit	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem efektiv.
Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të Klasifikuar	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem efektiv.
Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem pjesërisht efektiv.
Agjencia Shtetërore e Programimit Strategjik & Koordinimit të Ndihmës.	Gjatë gjithë vitit	✓			Sistem pjesërisht efektiv.

Burimi: DH/MFKK në MF, përpunuar nga Grupi i Auditimit të KLSH-së.

Për 20 institucionet e vlerësuara, DH/MFKK ka evidentuar gjetjet e mëposhtme:

1. *Rregullore të brendshme pjesërisht të përditësuara.* Në pjesën më të madhe të institucioneve të vlerësuara, rregulloret e brendshme, të cilat përcaktojnë organizimin dhe funksionimin e njësive, rezultojnë pjesërisht të përditësuara në përputhje me ndryshimet strukturore më të fundit, ose janë në proces rishikimi. Gjithashtu, rregullat mbi sjelljen dhe etikën e punonjësve nuk trajtohen në mënyrë të unifikuar; në disa raste janë miratuar si dokument i veçantë, ndërsa në të tjera janë përfshirë në mënyrë të përgjithshme në rregulloren e brendshme, pa përshkrime të detajuara dhe të matshme.
2. *Mungesë e planeve të punës të strukturuar në nivel njësish,* të cilat të përmbajnë objektiva operacionale, aktivitete konkrete, afate kohore dhe përgjegjësi institucionale. Kjo ndikon negativisht në monitorimin e progresit dhe në lidhjen ndërmjet objektivave strategjike dhe rezultateve të arritura.
3. *Zhvillim i pamjaftueshëm i kapaciteteve profesionale në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit.* Edhe pse janë evidentuar raste pjesëmarrjeje në trajnimet e ofruara nga ASPA, këto janë të herëpashershme dhe nuk bazohen në analiza të nevojave specifike. Mungesa e një plani të strukturuar zhvillimi profesional ndikon negativisht në performancë dhe përputhshmëri me parimet e MFK.
4. *Zbatimi i instrumenteve të MFK-së jo i unifikuar dhe mbetet në nivele të ulëta në pjesën më të madhe të institucioneve.* Janë evidentuar mangësi në hartimin dhe përdorimin praktik të regjistrit të riskut, strategjisë së menaxhimit të riskut, manualit të procedurave dhe gjurmës së auditimit. Mungesa ose funksionimi joefektiv i këtyre mjeteve komprometon cilësinë e sistemit të kontrollit të brendshëm dhe rrit rrezikun për devijime dhe gabime procedurale.
5. *Delegimi i funksioneve,* edhe pse në përputhje me kuadrin ligjor, zbatohet kryesisht në funksion të mbulimit të mungesave të përkohshme, dhe jo si një mjet funksional për ndarjen e përgjegjësi dhe forcimin e sistemit të kontrollit të brendshëm. Në pak raste ky proces është dokumentuar në mënyrë të rregullt dhe të strukturuar.
6. Grupet e Menaxhimit Strategjik (GMS) janë ngritur me urdhër të titullarit të institucionit dhe janë të shoqëruara me plane veprimi. Megjithatë, dokumentacioni dhe informacioni i mbledhur tregon se aktiviteti i tyre është përqendruar kryesisht në çështje buxhetore, ndërkohë që elementët e MFK-së nuk janë objekt diskutimi dhe ndjekjeje në këto forume.
7. *Mos ngritje e Grupet e Menaxhimit të Riskut (GMR) në pjesën më të madhe të institucioneve* dhe nuk evidentohet emërimi i një koordinatori të dedikuar për menaxhimin e riskut. Gjithashtu, nuk janë dokumentuar raste delegimi të funksioneve për këtë qëllim. Kjo tregon mangësi të theksuar institucionale ndaj një komponenti kritik të MFK-së.

8. *Monitorim i fragmentuar dhe jo i vazhdueshëm dhe vlerësimi i sistemit të kontrollit të brendshëm.* Në shumicën e institucioneve të vlerësuara, ky funksion ushtrohet vetëm në kontekstin e përgatitjes së raporteve financiare apo në përgjigje të kërkesave të jashtme, gjë që pengon identifikimin në kohë të problematikave dhe marrjen e masave përmirësuese.

9. *Mos ndjekje e rekomandimeve në mënyrë sistematike.* Edhe pse auditimi i brendshëm dhe ai i jashtëm nga KLSH kanë ofruar gjetje dhe rekomandime të qarta për përmirësimin e sistemit të kontrollit të brendshëm, zbatimi i këtyre rekomandimeve nuk ndiqet në mënyrë sistematike. Ato shpesh nuk përfshihen në planet institucionale dhe nuk evidentohet progres i matshëm në zbatimin e tyre.

10. *Mos monitorim i rregullt i planeve të veprimit për MFK,* edhe kur janë hartuar, rregullisht nga strukturat përgjegjëse brenda institucionit. Kjo gjendje ndikon negativisht në zbatimin efektiv të masave për përmirësim dhe rrit mundësinë që të njëjtat problematika të përsëriten në vlerësimet në vijim.

Pika 1.2.2 e dokumentit të Metodologjisë për Vlerësimin e Cilësisë së Sistemit të Kontrollit të Brendshëm në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme, miratuar me Urdhrin e Ministrit të Financave dhe Ekonomisë nr. 311, datë 23.12.2020, ndryshuar me Urdhrin nr. 159, datë 18.10.2024, “*Procedura e përzgjedhjes së njësive të qeverisjes së përgjithshme për vlerësimin e sistemit të KB*” citon se “*Procedura e përzgjedhjes së njësive të qeverisjes së përgjithshme për vlerësimin e sistemit të cilësisë së KB, realizohet si më poshtë vijon:*

- *Ndahen njësitë e qeverisjes së përgjithshme në grupe duke u bazuar tek ndarja e detyrave brenda DH/MFKKK (ministritë e linjës, institucionet e pavarura, bashkitë);*

- *Llogaritet numri i njësive të qeverisjes së përgjithshme që do të vlerësohen nga çdo punonjës i DH/MFKKK, duke ndarë ditët e punës në dispozicion për një vit të caktuar që DH/MFKKK ka planifikuar të shpenzojë për vlerësimin në terren, si dhe duke nisur nga kohëzgjatja e një vlerësimi në terren;*

- *Përzgjidhen njësitë e qeverisjes së përgjithshme nga të treja grupet e sipërpërmendura në pikën 1.2.1”*

Në lidhje me përzgjedhjen e institucioneve për vlerësim të jashtëm për vitin 2024, konstatohet se DH/MFKK disponon një matricë risku, ashtu siç përcaktohet në pikën 1.2.1 “Planifikimi Vjetor”, të dokumentit “*Metodologjia për Vlerësimin e Cilësisë së Sistemit të Kontrollit të Brendshëm në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme*”, miratuar me Urdhrin e Ministrit të Financave dhe Ekonomisë nr. 311, datë 23.12.2020, ndryshuar me Urdhrin nr. 159, datë 18.10.2024.

Kjo matricë risku përfshin:

- totalin e buxhetit të akorduar për njësitë publike për vitin përkatës,

- ndikimin e treguesit të reduktimit të detyrimeve të prapambetura në përmirësimin e performancës financiare,

- si dhe impaktin që një stok i rritur ose i reduktuar i detyrimeve të prapambetura ka në buxhetin e akorduar të njësisë.

Nga analiza e këtyre të dhënave, konsiderohen njësi me risk të lartë ato që:

- kanë një buxhet të madh vjetor, dhe

- shënojnë një stok të lartë të detyrimeve të prapambetura.

Ndërsa njësitë me buxhet të ulët dhe stok të vogël të detyrimeve konsiderohen me risk të ulët.

Në kolonën e fundit të matricës është përfshirë edhe vlerësimi i probabilitetit (mundësisë së ndodhjes së rrezikut), i cili bazohet në performancën e vlerësuar të sistemit të kontrollit të brendshëm.

Nga auditimi rezulton se kjo matricë përmban elementët e parashikuar në pikën 1.2.1 të Metodologjisë për Vlerësimin e Cilësisë së Sistemit të Kontrollit të Brendshëm në NJQP, e cila shoqëruar dhe me vlerësimet e bëra në periudhat paraardhëse, kanë shërbyer për përcaktimin e përzgjedhjes së institucioneve për vlerësim të cilësisë.

Për verifikimin e plotësisë së dosjeve të kontrolleve të cilësisë, së realizuara nga DH/MFKK grupi i auditimit përzgjodhi nga 8 nga 20 dosje, nga ku rezultoi si më poshtë:

1. Dosje e vlerësimit të Bashkia Pogradec

Me shkresën nr. 1590 Prot., datë 13.02.2024, Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (DH/MFKK) ka njoftuar Bashkinë Pogradec për planifikimin e misionit të vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm, i parashikuar të zhvillohej në periudhën 24–28 qershor 2024.

Në vijim, raporti ka marrë formën përfundimtare dhe është përcjellë zyrtarisht me shkresën nr. 1590/2, datë 19.09.2024.

Sipas Raportit përfundimtar të vlerësimit, sistemi i kontrollit të brendshëm në Bashkinë Pogradec është vlerësuar “*pjesërisht efektiv*”, me 38 pikë të plotësuara nga lista e kontrolleve të shoqëruar me dokumentacionin justifikues.

2. Dosje e vlerësimit të subjektit Këshilli i Lartë Gjyqësor

Me shkresën nr. 1588 Prot., datë 13.02.2024, Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (DH/MFKK) ka njoftuar Këshillin e Lartë Gjyqësor (KLGJ) për planifikimin e misionit të vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm, i zhvilluar në periudhën 8–12 korrik 2024.

Projekt-Raporti i vlerësimit është dërguar pranë institucionit me shkresën nr. 1588/1 Prot., datë 06.09.2024, dhe KLGJ është përgjigjur me shkresën nr. 4253/1, datë 16.09.2024, protokolluar në MFE me nr. 1588/2, datë 17.09.2024, ku ka paraqitur shpjegime në lidhje me hapat që do të ndërmerren për zbatimin e rekomandimeve të projekt-raportit.

Në vijim, raporti ka marrë formën përfundimtare dhe është përcjellë zyrtarisht me shkresën nr. 1588/3, datë 07.10.2024.

Sipas Raportit përfundimtar të vlerësimit, sistemi i kontrollit të brendshëm në KLGJ është vlerësuar “*efektiv*”, me 52 pika të plotësuara nga lista standarde e kontrolleve, të shoqëruara me dokumentacionin përkatës justifikues.

3. Dosje e vlerësimit të subjektit Bashkia Pukë

Me shkresën nr. 1589 Prot., datë 13.02.2024, Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (DH/MFKK) ka njoftuar Bashkinë Pukë për planifikimin e misionit të vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm, i cili është zhvilluar në periudhën 1–5 korrik 2024.

Projekt-Raporti i vlerësimit është dërguar pranë Bashkisë me shkresën nr. 1589/1 Prot., datë 23.07.2024. Duke qenë se institucioni nuk ka paraqitur observacione, raporti ka marrë formën përfundimtare dhe është përcjellë zyrtarisht me shkresën nr. 1589/2, datë 19.09.2024.

Sipas Raportit përfundimtar të vlerësimit, sistemi i kontrollit të brendshëm në Bashkinë Pukë është vlerësuar “*jo efektiv*”, me vetëm 18 pika të plotësuara nga lista standarde e kontrolleve, të shoqëruara me dokumentacionin përkatës justifikues.

4. Dosje e vlerësimit të subjektit Komisioneri për të drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale

Me shkresën nr. 1587 Prot., datë 13.02.2024, Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (DH/MFKK) ka njoftuar Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe

Mbrojtjen e të Dhënave Personale për planifikimin e misionit të vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm, i cili është zhvilluar në periudhën 9–13 shtator 2024.

Projekt-Raporti i vlerësimit është dërguar pranë institucionit me shkresën nr. 1587/1 Prot., datë 21.10.2024. Duke qenë se nuk janë paraqitur observacione, raporti ka marrë formën përfundimtare dhe është përcjellë zyrtarisht me shkresën nr. 1587/2, datë 12.11.2024.

Sipas Raportit përfundimtar të vlerësimit, sistemi i kontrollit të brendshëm në Komisionerin për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale është vlerësuar “efektiv”, me 58 pika të plotësuara nga lista standarde e kontrolleve, të shoqëruara me dokumentacionin përkatës justifikues

5. Dosje e vlerësimit të subjektit Kolegjit të Posaçëm të Apelimit (KPA)

Me shkresën nr. 1585 Prot., datë 13.02.2024, Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (DH/MFKK) ka njoftuar Komisionin e Pavarur të Apelimit (KPA) për planifikimin e misionit të vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm, të planifikuar fillimisht për periudhën 23–27 shtator 2024.

Me shkresën nr. 229/5, datë 17.09.2024, protokolluar në MFE me nr. 12348, datë 17.09.2024, KPA ka kërkuar shtyrjen e procesit të vlerësimit, për një periudhë tjetër nga ajo e parashikuar. Sekretari i Përgjithshëm i MFE, me shkresën nr. 1248/1, datë 30.09.2024, ka konfirmuar se procesi i vlerësimit mund të zhvillohej në datat 9–13 dhjetor 2024.

Projekt-Raporti i vlerësimit është dërguar pranë KPA me shkresën nr. 1585/1 Prot., datë 21.01.2025, ndërkohë që institucioni nuk ka paraqitur observacione. Raporti përfundimtar është përcjellë me shkresën nr. 1585/2, datë 11.02.2025.

Sipas Raportit përfundimtar të vlerësimit, sistemi i kontrollit të brendshëm në KPA është vlerësuar “efektiv”, me 57 pika të plotësuara nga lista standarde e kontrolleve, të shoqëruara me dokumentacionin përkatës justifikues.

6. Dosje e vlerësimit të subjektit Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave (DPA)

Me shkresën nr. 1596 Prot., datë 13.02.2024, Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (DH/MFKK) ka njoftuar Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave (DPA) për planifikimin e misionit të vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm, i cili është zhvilluar në periudhën 26 shkurt – 1 mars 2024.

Projekt-Raporti i vlerësimit është dërguar pranë institucionit me shkresën nr. 1596/1 Prot., datë 05.04.2024, dhe DPA nuk ka paraqitur observacione mbi përmbajtjen e tij. Raporti përfundimtar është përcjellë zyrtarisht me shkresën nr. 1596/2, datë 02.05.2024.

Sipas Raportit përfundimtar të vlerësimit, sistemi i kontrollit të brendshëm në DPA është vlerësuar “pjesërisht efektiv”, me 30 pika të përmbushura nga lista standarde e kontrolleve, të shoqëruara me dokumentacionin përkatës justifikues.

7. Dosje e vlerësimit të subjektit Bashkia Korçë

Me shkresën nr. 1583 Prot., datë 13.02.2024, Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (DH/MFKK) ka njoftuar Bashkinë Korçë për planifikimin e misionit të vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm, i cili është zhvilluar në periudhën 21–25 tetor 2024.

Projekt-Raporti i vlerësimit është dërguar pranë Bashkisë me shkresën nr. 1583/1 Prot., datë 10.12.2024, dhe institucioni nuk ka paraqitur observacione. Raporti përfundimtar është përcjellë zyrtarisht me shkresën nr. 1583/2, datë 31.12.2024.

Sipas Raportit përfundimtar të vlerësimit, sistemi i kontrollit të brendshëm në Bashkinë Korçë është vlerësuar “efektiv”, me 53 pika të përmbushura nga lista standarde e kontrolleve, të shoqëruara me dokumentacionin përkatës justifikues.

8. Dosje e vlerësimit të subjektit Agjencia e Zhvillimit të Territorit

Me shkresën nr. 1597 Prot., datë 13.02.2024, Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (DH/MFKK) ka njoftuar Agjencinë e Zhvillimit të Territorit (AZHT) për planifikimin e misionit të vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm, i cili është zhvilluar në periudhën 4–8 mars 2024.

Projekt-Raporti i vlerësimit është dërguar pranë institucionit me shkresën nr. 1597/1 Prot., datë 09.04.2024, dhe AZHT ka kthyer informacion shtesë dhe plotësues me shkresën nr. 1597/2, datë 18.04.2024. Në vijim, Raporti përfundimtar i vlerësimit është dërguar me shkresën nr. 1597/3, datë 14.05.2024.

Sipas Raportit përfundimtar të vlerësimit, sistemi i kontrollit të brendshëm në Agjencinë e Zhvillimit të Territorit është vlerësuar “*efektiv*”, me 49 pika të përmbushura nga lista standarde e kontrolleve, të shoqëruara me dokumentacionin përkatës justifikues.

Nga dosjet e verifikuara konstatohet kohëzgjatje mbi 60 ditë prej përfundimit të vlerësimit në terren deri në datën e dërgimit të raportit të vlerësimit, konkretisht si më poshtë:

Tabela nr. 4: Kohëzgjatja nga përfundimi i vlerësimit në terren deri në datën e dërgimit të raportit përfundimtar të kontrollit të cilësisë.

Nr.	Subjekti	Data përfundimit të vlerësimit në terren	Data e raportit përfundimtar	Ditë nga Përfundimi në vlerësim në terren - raporti
1	Bashkia Pogradec	28.06.2024	19.09.2024	83
2	KLJG	12.07.2024	07.10.2024	87
3	Bashkia Pukë	05.07.2024	19.09.2024	76
4	Komisioneri për të Dhënat Personale	13.09.2024	12.11.2024	60
5	KPA	13.12.2024	11.02.2025	60
6	Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave	01.03.2024	02.05.2024	62
7	Bashkia Korçë	25.10.2024	31.12.2024	67
8	Agjencia e Zhvillimit të Territorit	08.03.2024	14.05.2024	67

Burimi: DH/MFKK në MF, përpunuar nga Grupi i Auditimit të KLSH-së.

Në lidhje me afatet e mësipërme në Metodologjinë e vlerësimit të jashtëm të cilësisë afatet paraqiten si më poshtë:

- Pas përfundimit të punës në terren, punonjësit përgjegjës të DH/MFKK hartojnë dhe dërgojnë projekt-raportin e vlerësimit të cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm brenda 15 ditëve kalendarike.

- Me dërgimin e projekt-raportit, njësia e vlerësuar ka në dispozicion 10 ditë pune për të paraqitur komente ose observacione. Në mungesë të një reagimi brenda këtij afati, ky hap konsiderohet i ezauruar dhe DH/MFKK vijon me hartimin e raportit përfundimtar.

- Në rastet kur institucioni i vlerësuar paraqet komente me shkrim, organizohet një takim përmbyllës për diskutimin e çështjeve të ngritura. Pas zhvillimit të takimit, raporti përfundimtar dërgohet brenda 10 ditëve pune.

Si përfundim, kohëzgjatja maksimale e procesit, llogaritet rreth 32 - 35 ditë pune, duke përfshirë kohën e nevojshme për koordinimin e takimit. Sa më sipër **rezulton tejkalim në afatin e evadimit të raportit përfundimtar** të kontrollit të cilësisë së kontrollit të brendshëm në 8 dosjet e kontrollit të verifikuara.

Në Planin Vjetor me nr. 338 Prot., datë 26.01.2024, DH/MFKK ka përcaktuar 12 objektiva specifike për vitin 2024, të detajuara në detyra dhe aktivitete për secilin objektiv. Konkretisht, në

pikën 5 të këtij plani parashikohet ofrimi i asistencës teknike për 5 subjekte, të cilat do të përzgjidhen nga grupi i institucioneve ku do të ushtrohet kontrolli i cilësisë.

Gjatë vitit 2024, në kuadër të reformës së menaxhimit të financave publike dhe angazhimit të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë në zbatimin e *Dokumentit të Politikave për Zhvillimin e mëtejshëm të Kontrollit të Brendshëm*, DH/MFKK ka planifikuar të ofrojë asistencë teknike për 5 (pesë) institucione, si më poshtë:

1. Drejtoria e Përgjithshme e Arkivave;
2. Autoriteti Kombëtar për Sigurinë e Informacionit të Klasifikuar;
3. Bashkia Pukë;
4. Bashkia Tiranë;
5. Bashkia Pogradec.

Asistenca **teknike nuk është realizuar në Bashkinë Tiranë**, për shkak të mungesës së angazhimit të nevojshëm nga vetë njësia përfituesve.

Grupi i auditimit ka përzgjedhur për të shqyrtuar dokumentacionin në lidhje me ofrimin e asistencës teknike nga ku është evidentuar si në vijim:

Gjatë ofrimit të asistencës teknike stafi i DH/MFKK , në shkresat e njoftimit për fillimin e asistencës teknike ka deklaruar deklaron se do të punojë në bashkëpunim me institucionin përkatës për:

- Hartimin e planeve operationale të punës;
- Zbatimin e udhëzimit të miratuar të delegimit dhe përdorimin e linjave të raportimit;
- Ndërtimin dhe finalizimin e manualeve dhe hartës së proceseve të punës;
- Gjurmën e auditimit për proceset kryesore të punës;
- Regjistrin e riskut;
- Planin e veprimit për ngritjen e sistemeve të MFK;

DH/MFKK ka kërkuar një raportim përmbledhës mbi ecurinë e zbatimit të instrumenteve të MFK nga këto subjekte:

- Shkresa nr. 5632 Prot., datë 01.04.2025, drejtuar Bashkisë Pogradec;
- Shkresa nr. 5631 Prot., datë 01.04.2025 drejtuar Drejtorisë së Përgjithshme të Arkivave;
- Shkresa nr. 5630 Prot., datë 01.04.2025, drejtuar Bashkisë Pukë;
- Shkresa nr. 5629 Prot., datë 01.04.2025 drejtuar Autoritetit Kombëtar për Sigurinë e Informacionit të Klasifikuar;
- Shkresa nr. 7186 Prot., datë 19.04.2023, drejtuar Ministrisë së Mbrojtjes.

Nga këto subjekte, ka kthyer përgjigje vetëm Autoriteti Kombëtar për Sigurinë e Informacionit të Klasifikuar përmes shkresës nr. 2409, datë 30.04.2025, protokolluar në MF me nr. 5629/1, datë 30.04.2025, mbi ecurinë e rekomandimeve të lëna nga kontrolli i cilësisë, por jo mbi përfitimet nga momenti i ofrimit të asistencës teknike.

Sa më sipër në lidhje me ofrimin e asistencës teknike nga DH/MFKK rezulton se, nga ana e DH/MFKK nuk ka një raportim/përmbledhje mbi rezultatet e arritura, por vetëm përgjigje të subjekteve mbi këtë proces prej vetëm njërit nga 4 subjekte të asistuar dhe në këtë rast, forma e raportimit nuk është në përmbushje të kërkesave për informacion.

Në Raportin Vjetor të DH/MFKK për vitin 2024, lidhur me ofrimin e asistencës teknike citohet se *“Konkretisht, realizimi i procesit të vlerësimit të cilësisë apo ofrimi i asistencës teknike, ka mundësuar rritjen e ndërgjegjësimin të menaxherëve dhe stafit për njohjen dhe zbatimin e instrumenteve të MFK. Rekomandimet e dhëna në raportet e vlerësimit kanë shërbyer si pikënisje*

për hartimin e planit të veprimit me qëllim evidentimin e masave për adresimin e mangësive të konstatuara dhe ndjekjen në vazhdimësi të tyre duke kontribuar në përmirësimin e mekanizmave të monitorimit të sistemit të kontrollit të brendshëm. Pavarësisht performancës në rritje të këtij treguesi, referuar edhe situatës së prezantuar në pyetësorët e vetëvlerësimit, evidentohen mangësi në zbatimin e tij kryesisht në njësitë e vetëqeverisjes vendore, në të cilat vihet re një mungesë e ndërmarrjes së masave për sigurimin e realizimit të procesit të monitorimit në institucion dhe zbatimit të masave konkrete për adresimin e problematikave.”

Megjithatë, siç është evidentuar më sipër, nga ana e NJQP të përfshira në ofrimin e asistencës teknike nuk ka patur një reagim lidhur me ecurinë e zbatimit të instrumenteve të MFK dhe për më tepër nga vetë DH/MFKK nuk ka një dokument përmbledhës për vlerësim të detajuar të këtij programi, përveç listëprezencave të trajnimeve të zhvilluara në këto NJQP, në mënyrë që të konkludohej në një përmirësim të sistemit të MFK si rezultat i këtij programi.

Trajnimet

Pika “c” e nenit 26 të ligjit nr.10926, datë 08.07.2010, të ndryshuar parashikon rolin e Njesisë Qendrore të Harmonizimit për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin dhe më konkretisht një ndër rolet është *“përcaktimin e nevojave dhe udhëheqjen e asistencës, trajnimeve dhe trajnimeve të vijueshme në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit, përgjegjshmërisë menaxheriale dhe kontabilitetit në njësitë publike;”*.

Në lidhje me trajnimet e planifikuara dhe të realizuara nga DH/MFKK gjatë vitit 2024, në kuadër të Planit Vjetor janë parashikuar:

- ♦ *zhvillimi i trajnimeve të vazhdueshme në bashkitë pilot, në kuadër të projektit “Financat Lokale”;*
- ♦ *trajtime specifike, në varësi të kërkesave të institucioneve për asistencë mbi implementimin e sistemit të Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit (MFK);*
- ♦ *si dhe rritja e kapaciteteve të punonjësve të njësive publike lidhur me zbatimin e sistemit të kontrollit të brendshëm dhe kontabilitetit në sektorin publik, në bashkëpunim me Shkollën Shqiptare të Administratës Publike (ASPA).*

Të gjitha këto janë parashikuar të realizohen gjatë gjithë vitit.

Nga auditimi rezulton se:

- **Nuk ekziston një program i miratuar i trajnimeve** nga ana e DH/MFKK për vitin 2024, pavarësisht se trajnimet zhvillohen të bazuara në kërkesat e institucioneve;
- Përveç reagimit ndaj kërkesave të institucioneve, mungon një qasje proaktive dhe e strukturuar në rang sistemi, përmes hartimit të një programi kombëtar trajnimi, që synon përditësimin e njohurive të personave përgjegjës për sistemin e MFK dhe përmbushjen e objektivave në nivel kombëtar;
- Gjithashtu, **nuk disponohet një bazë të dhënash e strukturuar**, e cila të dokumentojë informacionin mbi trajnimet e realizuara, duke përfshirë: numrin e pjesëmarrësve, identitetin e tyre, temat e trajtuara, kohëzgjatjen dhe institucionet përkatëse. Po ashtu, mungon evidentimi i pjesëmarrjes së personave përgjegjës për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin (MFK) në strukturat e institucioneve publike, çka vështirëson ndjekjen sistematike të përfshirjes së tyre në trajnim dhe rrezikon përsëritjen e problematikave të konstatuara në vlerësimin e indikatorëve të zbatimit të sistemit të MFK-së. Për pasojë, **në mungesë të kësaj evidence, nuk sigurohet që personeli kyç për MFK të jetë përfshirë domosdoshmërisht** në proceset e zhvillimit të kapaciteteve.

Nga dokumentacioni në dispozicion të grupit të auditimit konstatohet se INSTAT, me shkresën nr. 1139, datë 06.06.2024, i ka kërkuar DH/MFKK trajnim në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit (MFK). Me shkresën nr. 8316/1, datë 28.06.2024, DH/MFKK i është përgjigjur INSTAT-it se trajnimi do të ofrohet gjatë muajit tetor 2024, konstatohet se ky trajnim është ofruar.

Bashkëpunimi me ASPA

Në lidhje me bashkëpunimin me ASPA, në Raportin e Konsoliduar të Buxhetit Faktik (KBFP) citohet: *“Në pjesën më të madhe të institucioneve evidentohet se janë marrë masat për hartimin e një regjistri të nevojave për trajnime, të koordinuar paraprakisht dhe depozituar pranë Shkollës Shqiptare të Administratës Publike (ASPA) si institucioni përgjegjës për realizimin e trajnimeve në masë për rritjen e kapaciteteve të punonjësve të administratës publike.”*

Plani vjetor i DH/MFKK, në trajnimet e ofruara nga ASPA nuk paraqet në një planifikim konkret të përbashkët. Trajnimet mbështeten vetëm në ftesat apo propozimet që vijnë nga ASPA, pa një dakordësim paraprak mbi temat, periudhat kohore të ofrimit të trajnimit dhe prioritetet për zhvillimin e trajnimeve. Kjo situatë e vështirëson ndjeshëm planifikimin e brendshëm nga ana e DH/MFKK, për shkak se:

- *mungon një kalendar vjetor i publikuar më herët për temat dhe datat e trajnimeve,*
- *nuk sigurohet një koordinim efektiv për përfshirjen e punonjësve në kohën e duhur,*
- *dhe nuk garantohet trajtimi i nevojave specifike të identifikuara në regjistrin e nevojave për trajnime.*

Metodologjia e vlerësimit bazohet në Urdhrin nr. 117, datë 01.04.2019, i ndryshuar me Urdhrin nr. 221, datë 01.12.2021, dhe përfshin 18 indikatorë të performancës të sistemit të Kontrollit të Brendshëm Financiar në njësitë publike. Vlerësimi kryhet nga Drejtoria e Harmonizimit në bashkëpunim me Drejtorinë e Buxhetit dhe atë të Thesarit.

Indikatorët e vlerësimit Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit janë 3 nga 18 vlerësuar nga DH/MFKK si në vijim:

Indikatori 12 – Hartimi me cilësi i Planit të Veprimit të MFK-së dhe paraqitja brenda afateve kohore të përcaktuara;

Referuar Urdhrit të Ministrit të Financave nr. 117, datë 01.04.2019, të ndryshuar me Urdhrin nr. 221, datë 01.12.2021, përcaktohet së vlerësimi i këtij indikator mbështetet në dokumentacionin e dorëzuar nga institucionet, raportet vjetore të vetëvlerësimit, monitorimet në terren, si dhe raportet e auditit të brendshëm dhe të KLSH-së.

Ky indikator përmban 4 kritere:

1. Respektimi i afatit për dorëzim;
2. Masat për adresimin e mangësive të konstatuara;
3. Zbatimi i rekomandimeve të auditit të brendshëm;
4. Zbatimi i rekomandimeve të KLSH-së.

Secili kriter vlerësohet me 1 pikë në total maksimalisht 4 pikë. Vlerësimi bëhet sipas kësaj shkalle: (4 pikë) *“Njësia plotëson kriteret”*, (3 pikë) *“Njësia plotëson kriteret, por ka nevojë për përmirësime”*, (2 pikë) *“Njësia i plotëson pjesërisht kriteret”* dhe (1 pikë) *“Njësia nuk i plotëson kriteret”*.

Lidhur me indikatorin 12, DH/MFKK sipas Raportit të Kontrollit të Brendshëm të Financave Publike 2024, e ka vlerësuar këtë tregues me 2.90 pikë nga 4 të mundshme (72.62%), duke shënuar

përmirësim krahasuar me 2.73 pikë (68.32%) vitin e kaluar. Procesi i vlerësimit dhe asistencë teknike kanë rritur ndërgjegjësimin për zbatimin e instrumenteve të MFK-së. Rekomandimet e raportit kanë shërbyer për hartimin e planit të veprimit dhe ndjekjen e masave për adresimin e mangësive, duke përmirësuar monitorimin e kontrollit të brendshëm. Megjithatë, në njësitë e vetëqeverisjes vendore vazhdojnë mangësitë në realizimin e monitorimit dhe zbatimin e masave konkrete.

Nga verifikimi i të dhënave lidhur me indikatorët e vlerësuar nga Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (DH/MFKK), sipas institucioneve, konstatohet se mekanizmi i pikëzimit nuk është i qartë dhe i konsoliduar. Për këtë indikator, DH/MFKK ka përcaktuar dy tregues kyç: (i) ekzistenca dhe miratimi i Planit të Veprimit për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin, ku evidentohet numri dhe data e dokumentit përkatës (i) përfshirja dhe zbatimi i rekomandimeve specifike për sistemin e kontrollit të brendshëm, të nxjerra nga raportet e Auditimit të Brendshëm, Kontrollit të Lartë të Shtetit dhe Drejtorisë së Harmonizimit, me matjen e përqindjes së rekomandimeve të zbatuara..

Bashkimi i këtyre treguesve në një indikator të vetëm ka rezultuar në mungesë qartësie në pikëzimin individual të secilit tregues, gjë që vështirëson interpretimin dhe krahasimin e rezultateve. **Për më tepër, pikëzimet e dhëna janë shpesh numra jo të plotë dhe nuk përputhen me shkallën e vlerësimit nga 4 në 1, siç përcaktohet në metodologji. Vlerësimet individuale të subjekteve shpesh nuk korrespondojnë me mesataren e indikatorit përkatës, në nivel sistemi.**

Grupi i auditimit ka bërë verifikimin e mesatares së Indikatorit 12 për çdo kategori institucioni, bazuar në të dhënat e siguruara nga DH/MFKK, nga ku rezultoi si më poshtë:

Tabela nr. 5: “Vlerësimi i indikatorit 12 nga grupi i auditimit të KLSH”

Institucionet	Dërguar për raportim
Bashki	2.09
Këshilla Qarku	3.2
Ministri	3.7
Njësi varësie	3.69
Grupi 87	3.32
SHA	2
Institucione qendrore	3.21
Total	3.03
Në Raport	2.9
<i>Diferenca</i>	0.13

Burimi: DH/MFKK në MF, përpunuar nga Grupi i Auditimit të KLSH-së.

Indikatori 13 – Gjithëpërfshirja dhe rregullsia e raportimit vjetor mbi sistemin e kontrollit të brendshëm; i cili përcakton përmbushjen e kriterëve ligjore, cilësinë e raportit vjetor dhe deklaratës së cilësisë si dhe gjithëpërfshirjen e informacionit mbi statusin e implementimit të kontrollit të brendshëm në njësitë publike (nëpërmjet pyetësorëve të vetëvlerësimit) është vlerësuar mesatarisht në nivelin 3.06 pikë nga 4 pikë të mundshme (ose 76%), me një rritje të lehtë nga vlerësimi i vitit 2021 ku paraqitej në nivelin 3.0 pikë. duke reflektuar një performancë me një rritje në krahasim me vitin e mëparshëm vlerësuar me 2.97 pikë ose 74.31%. Reflektohet një performancë mesatarisht e kënaqshme në këtë fushë kryesisht për ministrinë e linjës dhe institucionet e pavarura. Pjesa më e madhe e institucioneve kanë respektuar afatin kohor të dërgimit të raportimit vjetor dhe i kanë paraqitur ato në formatin e duhur. Gjithashtu, pyetësorët e vetëvlerësimit, në përgjithësi kanë pasqyruar një informacion të plotë dhe gjithëpërfshirës në lidhje me statusin e implementimit si dhe të arsyetuar me evidenca mbështetëse konkrete, duke treguar për një rritje të ndërgjegjësimit lidhur me mënyrën dhe rëndësinë e plotësimit të tij në kuadër të paraqitjes së situatës reale të sistemit të kontrollit të brendshëm në njësitë publike.

Indikatori 14 – *Efektiviteti i mekanizmave bazë të përgjegjshmërisë menaxheriale në njësitë e sektorit publik*, i cili vlerëson se çfarë mase dhe sa shpesh njësitë publike përmbushin kriteret themelore të përgjegjshmërisë menaxheriale. Për vitin 2024, ky tregues është vlerësuar mesatarisht me 2.92 pikë nga 4 të mundshme (73.09%), duke reflektuar një performancë të mirë dhe të qëndrueshme, me një rritje të lehtë krahasuar me vitin paraardhës.

Analiza e detajuar e të gjitha grupeve raportuese tregon se institucionet kanë miratuar struktura organizative të përshtatshme me madhësinë, natyrën dhe kompleksitetin e veprimtarisë së tyre. Për më tepër, institucionet kanë përcaktuar deklaratat e misionit dhe objektivat strategjikë dhe operacionalë, të përfshirë në dokumentin e programit buxhetor afatmesëm, duke krijuar lidhje organike midis prioriteteve dhe objektiveve të performancës. Hartimi i këtij dokumenti përfshin të gjithë drejtuesit e programeve, të cilët analizojnë situatën dhe përcaktojnë, monitorojnë e raportojnë prioritetet dhe objektivat për realizim.

Megjithatë, siç është evidentuar edhe në vlerësimet e mëparshme, mbetet ende i dobët raportimi periodik dhe ndërmarrja e masave konkrete për adresimin e çështjeve në lidhje me sistemin e kontrollit të brendshëm. Kjo evidencon nevojën për zhvillimin e një sistemi procedurash të standardizuara për krijimin, zbatimin dhe raportimin periodik pranë menaxherëve dhe strukturave të tjera përkatëse të institucionit.

Tabela nr. 6: Vlerësimi i indikatorëve të performancës nga DH/MFKK

Indikatori	Viti 2024	Viti 2023	Ndryshimi vjetor
Indikatori 12	1.9	2.57	+ 0.67
Indikatori 1	3.0	3.06	+ 0.06
Indikatori 15	2.95	2.91	- 0.04

Burimi: DH/MFKK në MF, përpunuar nga Grupi i Auditimit të KLSH-së.

Përgatitja e Raportit Vjetor 2024

Përgatitja e Raportit Vjetor mbi funksionimin e Sistemit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik bazohet në përcaktimet e pikës 4 të nenit 26 të ligjit nr. 10296/2010, të ndryshuar, ku përcaktohet se: “Struktura përgjegjëse e harmonizimit për menaxhimin financiar, kontrollin dhe kontabilitetin *ndihmon nëpunësin e parë autorizues dhe ministrin përgjegjës për financat për monitorimin dhe vlerësimin e cilësisë së sistemit të menaxhimit financiar e kontrollit dhe për përgatitjen e raportit vjetor për cilësinë dhe funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm financiar publik, ku përmbledhet informacioni i marrë, në përputhje me dispozitat e nenit 18 të këtij ligji.*”

Gjithashtu, në pikën 3 të Urdhrit të Ministrit të Financave nr. 117 përcaktohet se struktura përgjegjëse për harmonizimin është ngarkuar me vlerësimin dhe matjen e treguesve të performancës së njësive publike, përpunimin e informacionit të konsoliduar sipas kërkesave të metodologjisë përkatëse, si dhe hartimin e raportit përfundimtar vjetor brenda muajit maj të çdo viti.

Në këtë kuadër, Struktura Përgjegjëse për Harmonizimin e Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik, përmes Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (DH/MFKK), realizon monitorimin vjetor të cilësisë së sistemeve të MFK-së në njësitë publike. Monitorimi zhvillohet nëpërmjet analizës së përgjigjeve të pyetësorëve vjetorë të vetëvlerësimit, verifikimeve dokumentare gjatë monitorimeve në vend, si dhe shqyrtimit të nevojave për trajnim apo problematikave të ngritura nga titullarët dhe drejtuesit e njësive. Të dhënat e mbledhura dhe

të konsoliduara përmes këtij procesi përbëjnë bazën për përgatitjen e raportit vjetor mbi funksionimin dhe cilësinë e sistemit të kontrollit të brendshëm financiar publik në nivel kombëtar

Me qëllim hartimin e Raportit Vjetor 2024, DH/MFKK ka dërguar drejt njësive publike të qeverisjes së përgjithshme pyetësorët e vetëvlerësimit (dërguar në 201 NJQP dhe vetëm 181¹³ kanë kthyer përgjigje lidhur me këta pyetësorë). Këta pyetësorë duhet të dorëzohen deri në datën 28.02.2025 pasi shërbejnë si burim informacioni për përgatitjen e Raportit Vjetor 2024. Disa prej njësive të qeverisjes së përgjithshme nuk kanë raportuar në mënyrën e duhur duke pasur mangësi në dokumentacionin e dërguar apo vonesa në depozitim të informacionit të kërkuar¹⁴.

Nga ana e DH/MFKK janë dërguar shkresa rikujtuese drejt këtyre subjekteve me qëllim dorëzimin e informacionit të kërkuar, trajtuar më sipër në këtë akt konstatim.

Ndërkohë, nga dokumentacioni i dorëzuar rezulton se nga ana e Nëpunësit të Parë Autorizues nuk janë ndërmarrë masa ndaj subjekteve që nuk kanë dorëzuar deklaratën dhe raportin për cilësinë dhe gjendjen e sistemit të kontrollit të brendshëm, në kundërshtim me detyrimet e përcaktuara në nenin 29, pika 3 të ligjit nr. 10296, datë 08.07.2010, i ndryshuar. Në vijim të ndryshimeve të bëra në nenin 31 të këtij ligji, me ligjin nr. 14, datë 16.02.2023, është parashikuar që: *“Ministri përgjegjës për financat, në rastet e mospërbushjes së detyrimeve nga njësitë publike, njofton organet eprorë sipas hierarkisë për marrjen e masave disiplinore ose të tjera masa administrative”*.

Nga të dhënat e administruara për vitin 2024, **konstatohet se një masë e tillë nuk është ndërmarrë**, pavarësisht rasteve të evidentuara të mosdorëzimit të dokumentacionit të detyrueshëm nga disa njësi publike

DH/MFKK ka përpunuar të dhënat e grumbulluara nga pyetësorët e dorëzuar në zbatim të Urdhrit nr.117, datë 01.04.2019 *“Për miratimin e metodologjisë për monitorimin e performancës së sistemit të kontrollit të brendshëm të njësive publike”* të ndryshuar, të Ministrit të MFE, i cili në pikën 4 citon se *“Ngarkohet struktura përgjegjëse për harmonizimin e kontrollit të brendshëm financiar publik, për përpunimin e informacionit të konsoliduar dhe paraqitur sipas kërkesave të metodologjisë bashkëlidhur si dhe hartimin e raportit përfundimtar brenda muajit Maj të çdo viti”*. Sipas informacionit të vënë në dispozicion të grupit të auditimit, rezulton se më datë 23.06.2025 është mbledhur Bordi i Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik, në përputhje me pikën 4 të nenit 28 të ligjit nr. 10296/2010, i ndryshuar, ku përcaktohet se: *“Bordi diskuton rreth raportit vjetor për kontrollin e brendshëm financiar publik para se të miratohet nga ministri përgjegjës për financat.”* Ky fakt është konfirmuar edhe përmes procesverbalit të mbledhjes së Bordit të datës 23.06.2025, protokolluar në Ministrinë e Financave me nr. 8720/2, nga i cili rezulton se në rendin e ditës të mbledhjes së zhvilluar më 23.06.2025 është përfshirë prezantimi i Raportit Vjetor mbi Funksionimin e Sistemit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik në njësitë e qeverisjes së përgjithshme për vitin 2024, si dhe diskutime mbi gjetjet dhe rekomandimet e tij. Raporti është miratuar nga anëtarët e Bordit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik.

¹³ Në referencë janë marrë vetëm 179, për shkak të përjashtimit të SHISH, pasi informacioni i dërguar klasifikohet si informacion sekret dhe Bashkisë Berat që nuk ka paraqitur pyetësor, por vetëm deklaratën.

¹⁴ Ministria për Evropën dhe Punët e Jashtme, Qarku Lezhë, Bashkia Cërrik, Bashkia Konispol, Bashkia Vorë, Bashkia Kavajë, Bashkia Rrogozhinë, Albpetrol sh.a Fier, Regjistri Detar Shqiptar, Ujësjellës Kanalizime sh.a Korçë, Klubi shumësportësh "Partizani", Klubi i Shumësporteve Durrës, KESH sha, OSHEE sha, Ndërmarrja e Trajtimit të Studenteve sha Korçë, Ujësjellës Kanalizime sha Elbasan, Ujësjellës Kanalizime sha Sarandë, Ujësjellës Kanalizime sha Shkodër, Klubi Sportiv Tirana, Klubi i Futbollit Lushnja, Klubi i Futbollit Gramozi.

Më tej, nga dokumentacioni zyrtar i vënë në dispozicion të grupit të auditimit, konstatohet se Raporti Vjetor i KBFP për vitin 2024 është miratuar nga Ministri përgjegjës për Financat me shkresën nr. 8720, datë 30.05.2025.

Vlerësimi i treguesve të performancës

Në Raportin Vjetor 2024, përkatësisht në Kapitullin I “Vlerësimi i performancës së Publike Raportuese”, Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik (DPH/KBFP) në bashkëpunim me Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit dhe Drejtorinë e Përgjithshme të Thesarit kanë kryer analiza për gjenerimin e të dhënave për 18 tregues performancë mbi planifikimin, zbatimin dhe ekzekutimin e buxhetit si dhe treguesit për implementimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm, specifikuar si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 7: “Treguesit e performancës dhe burimet e të dhënave sipas Drejtorive në Ministrinë e Financave “

Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit	Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit	Drejtoria e Harmonizimit të MFKK	Drejtoria e Harmonizimit të AB
1. Realizimi i shpenzimeve buxhetore (në %)	1.Të gjitha faturat janë dërguar në kohë për pagesë pranë degës përkatëse të thesarit	1.Hartimi me cilësi i Planit të Veprimit të MFK-së dhe paraqitja brenda afateve kohore të përcaktuara	1.Organizimi i NJAB-ve dhe kapacitetet e AB
2.Realizimi i shpenzimeve buxhetore sipas klasifikimit ekonomik (në %)	2.Faturat e detyrimeve të prapambetura janë dërguar në kohë pranë degës përkatëse të thesarit për regjistrimin në SIFQ si shpenzime të periudhave të ardhshme (llogaria ekonomike 486)	2.Gjithëpërfshirja dhe rregullsia e raportimit vjetor mbi sistemin e kontrollit të brendshëm	2.Cilësia e përgatitjes së planifikimit strategjik dhe vjetor nga NJAB-të
3. Reduktimi i nivelit të detyrimeve të prapambetura	3.Të gjitha kontratat janë dërguar në kohë pranë degës përkatëse të thesarit	3.Efektiviteti i mekanizmeve bazë të përgjegjshmërisë menaxheriale në njësitë e sektorit publik	3.Cilësia e përgatitjes së Raportit vjetor të NJAB-ve
4.Realizimi i shpenzimeve kapitale	4.Numri i urdhër prokurimeve të paautorizuara		4.Zbatimi i rekomandimeve të AB-së
5. Investimet kapitale shumëvjeçare janë hedhur në sistem sipas planit kontraktual të disbursimit	5.Kufizimi i avancimit të planit mujor të arkës		
	6.Paraqitja, nënshkrimi dhe respektimi i afatit kohor të dorëzimit të pasqyrave financiare sipas kuadrit ligjor në fuqi		

Burimi: Raporti Vjetor 2024 i KBFP

Nga shqyrtimi i Raportit Vjetor 2024, konstatohet se janë vlerësuar treguesit e performancës për NJQP dhe për njësitë shpenzuese me buxhet të madh (përkatësisht në Kapitullin I dhe në Aneksin I) si specifikohet në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 8 “Vlerësimi i treguesve të performancës për NJQP dhe njësitë shpenzuese me buxhet të madh, 2024”

Nr.	Treguesi	Për NJQP		Për njësi me buxhet të madh	
		Pikë	Në %	Pikë	Në %
1	Realizimi i shpenzimeve buxhetore	2.07	51.8%	3.1	77%
2	Realizimi i shpenzimeve buxhetore sipas klasifikimit ekonomik	0.93	23.2%	1.1	27%
3	Reduktimi i nivelit të detyrimeve të prapambetura	3.46	86.6%	3.6	90%
4	Realizimi i shpenzimeve kapitale	0.64	16.06%	1.8	46%
5	Investimet kapitale shumëvjeçare janë hedhur në sistem sipas planit kontraktual të disbursimit	3.27	81.65%	4	100%
6	Të gjitha faturat janë dërguar në kohë për pagesë pranë degës përkatëse të thesarit	2.7	67.48%	3	75%
7	Faturat e detyrimeve të prapambetura janë dërguar në kohë pranë degës përkatëse të thesarit për regjistrimin në SIFQ si shpenzime të periudhave të ardhshme (llogaria ekonomike 486)	3.05	76.17%	3.2	80%
8	Të gjitha kontratat janë dërguar në kohë pranë degës përkatëse të thesarit	2.46	61.44%	2.4	60%
9	Numri i urdhër-prokurimeve të paautorizuara	3.92	72.62%	4.00	100%
10	Kufizimi i avancimit të planit mujor të arkës	3.98	99.51%	4.00	100%
11	Paraqitja, nënshkrimi dhe respektimi i afatit kohor të dorëzimit të pasqyrave financiare sipas kuadrit ligjor në fuqi	3.33	83.27%	3.7	92%
12	Hartimi me cilësi i Planit të Veprimit të MFK-së dhe paraqitja brenda afateve kohore të përcaktuara	2.9	72.62%	3.7	92%

13	Gjithëpërfshirja dhe rregullsia e raportimit vjetor mbi sistemin e kontrollit të brendshëm	3.06	76.53	3.3	83%
14	Efektiviteti i mekanizmave bazë të përgjegjshmërisë menaxheriale në njësitë e sektorit publik	2.92	73.09	3.2	81%

Burimi: DH/MFKK në MF, përpunuar nga Grupi i Auditimit të KLSH-së..

Nga analiza e këtyre treguesve, DH/MFKK ka konkluduar në gjetjet kryesore për secilin nga treguesit:

1.*Realizimi i shpenzimeve buxhetore* është vlerësuar mesatarisht me 2.07 pikë nga 4 pikë të mundshme (ose 51.8%), duke reflektuar një nivel të moderuar performace me tendencë në rënie krahasuar me vitin paraardhës (2.42 pikë ose 60.5%). Ministritë e linjës dhe institucionet e pavarura paraqiten me rezultate më të larta në këtë tregues. Faktorët kryesorë që kanë ndikuar negativisht lidhen me mosrealizimin e plotë të shpenzimeve për paga e sigurime, për shkak të mungesës së plotësismit të strukturës organizative, si dhe për mallra, shërbime dhe udhëtime jashtë vendit. Në rastet ku realizimi ka tejkaluar planin fillestar, kjo ka ardhur si rezultat i fondeve shtesë të akorduara me Akte Normative gjatë vitit 2024, përfshirë përdorimin e Fondit të Rindërtimit, Fondit të Veçantë dhe Fondit Rezervë të Buxhetit të Shtetit.

2.*Realizimi i shpenzimeve buxhetore sipas klasifikimit ekonomik* është vlerësuar me 0.93 pikë (ose 23.2%), duke paraqitur një përkeqësim të ndjeshëm në krahasim me vitin 2023 (1.82 pikë ose 45.5%). Megjithëse performancë mbetet më e lartë për ministritë dhe institucionet e pavarura, njësitë e vetëqeverisjes vendore paraqesin një rritje të lehtë të rezultatit në këtë tregues (0.64 pikë në vitin 2024 kundrejt 0.49 pikë në 2023). Devijacionet nga plani lidhen me përfshirjen e fondeve shtesë të akorduara gjatë vitit përmes mekanizmave të përmendur më sipër.

3. *Reduktimi i nivelit të detyrimeve të prapambetura*” (është vlerësuar me 3.46 pikë (ose 86.6%), në rritje të lehtë krahasuar me vitin 2023 (3.40 pikë ose 85%). Treguesi mat përmirësimin e stokut 12-mujor të detyrimeve në krahasim me vitin pararendës dhe evidenton performancë të mirë për institucione si Presidenca, Kuvendi, Ministria e Financave, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Mbrojtjes dhe Prokuroria e Përgjithshme.

4.*Realizimi i shpenzimeve kapitale* është vlerësuar me 0.64 pikë (ose 16.06%), duke shënuar një ulje krahasuar me vitin 2023 (0.87 pikë ose 21.69%). Njësitë e vetëqeverisjes vendore paraqesin devijime më të mëdha nga plani krahasuar me grupet e tjera. Shkaqet kryesore lidhen me vonesa dhe problematika të hasura në zhvillimin e procedurave të prokurimit..

5.*Investimet kapitale shumëvjeçare janë hedhur në sistem sipas planit kontraktual të disbursimit* rezulton me 3.27 pikë (ose 81.64%), në përmirësim krahasuar me 2023 (2.51 pikë ose 62.66%). Pjesa më e madhe e njërive kanë planifikuar në mënyrë më të saktë fondet, megjithëse sfidë mbetet rishikimi i buxhetit që orienton fondet drejt projekteve më të avancuara, shpesh për shkak të mungesës së parashikimit të pengesave gjatë vitit buxhetor.

6.*Të gjitha faturat janë dërguar në kohë për pagesë pranë degës përkatëse të thesarit* është vlerësuar me 2.70 pikë (ose 67.48%), në rritje nga viti 2023 (2.41 pikë ose 60.13%). Shkaqet e mosrespektimit të afatit ligjor prej 30 ditësh përfshijnë mospërbushjen në kohë të detyrimeve nga furnitorët, dokumentacion të paplotë apo vonesa në informacionin bankar. Është ndjekur një regjim i rregullt masash me dërgimin mujor të shkresave “Tërheqje vëmendje” nga Nëpunësi i Parë Autorizues.

7.*Faturat e detyrimeve të prapambetura janë dërguar në kohë pranë degës përkatëse të thesarit për regjistrimin në SIFQ si shpenzime të periudhave të ardhshme (llogaria ekonomike 486* është vlerësuar me 3.05 pikë (ose 76.17%), në përmirësim nga 2023 (1.68 pikë ose 42%). Problematikat në këtë tregues burojnë nga mungesa e fondeve dhe planifikimi jo i saktë i arkës nga disa institucione.

8.*Të gjitha kontratat janë dërguar në kohë pranë degës përkatëse të thesarit* është vlerësuar me 2.46 pikë (ose 61.44%), në përmirësim nga viti 2023 (2.12 pikë ose 52.91%). Afati ligjor prej 3

ditësh për dorëzimin e urdhër-blerjeve mbetet një sfidë për institucionet me ngarkesë të lartë kontratash.

9.*Numri i urdhër-prokurimeve të paautorizuara* janë vlerësuar me 3.92 pikë (ose 94.04%), duke reflektuar një performancë shumë të mirë, megjithëse në rënie të lehtë nga 2023 (3.95 pikë ose 98%). Parregullsitë e konstatuara lidhen me dokumentacionin mbështetës dhe janë trajtuar përmes masave administrative mujore. me 3.98 pikë (ose 99.51%), duke reflektuar një situatë mjaft pozitive dhe të qëndrueshme për

10.*Kufizimi i avancimit të planit mujor të arkës* është ky tregues është vlerësuar në nivelin 3.99 pikë (ose 99.67%), duke reflektuar për një situatë pozitive për këtë fushë për të gjitha institucionet e marra në analizë dhe me një rritje të lehtë në krahasim me vitin 2023 në të cilin vlerësohej me 3.94 pikë ose 99%. Pavarësisht se problematikat për këtë tregues janë minimale, ato vijnë kryesisht për shkak të situatave emergjente të paparashikuara të institucioneve si dhe mungesës së parashikimit të duhur të fluksit të mjeteve monetare, prej nga evidentohet nevoja e parashikimit mujor të fluksit të mjeteve monetare nga institucionet si dhe raportimin në intervale kohore të shpeshta pranë strukturës përgjegjëse në MF.

11.*Paraqitja, nënshkrimi dhe respektimi i afatit kohor të dorëzimit të pasqyrave financiare sipas kuadrit ligjor në fuqi* është vlerësuar me 3.33 pikë (ose 83.27%), në ulje të lehtë nga viti i mëparshëm (3.52 pikë ose 88%). Udhëzimi nr. 8, datë 09.03.2018, i ndryshuar, është referenca kryesore për përcaktimin e afatit për dorëzimin e pasqyrave vjetore pranë degëve të thesarit.

12.*Hartimi me cilësi i planit të veprimit të menaxhimit financiar dhe kontrollit (MFK) dhe paraqitja brenda afateve kohore të përcaktuara* është vlerësuar me 2.90 pikë (ose 72.62%), duke reflektuar një përmirësim të lehtë ndaj 2023 (2.73 pikë ose 68.32%). Asistenca teknike ka ndikuar pozitivisht në rritjen e cilësisë së planeve, megjithatë mbetet problematike zbatimi praktik i tyre, veçanërisht në nivelin e njësive vendore.

13.*Gjithëpërfshirja dhe rregullsia e raportimit vjetor mbi sistemin e kontrollit të brendshëm* është vlerësuar me 3.06 pikë (ose 76.53%), në rritje ndaj vitit paraardhës (2.97 pikë ose 74.31%). Përmbajtja e pyetësorëve të vetëvlerësimit ka qenë më e plotë, duke reflektuar rritje të ndërgjegjësimit për rëndësinë e raportimit gjithëpërfshirës.

14.*Efektiviteti i mekanizmave të përgjegjshmërisë menaxheriale* është vlerësuar me 2.92 pikë (ose 73.09%), në rritje të lehtë në raport me vitin e mëparshëm. Institucionet në përgjithësi kanë struktura funksionale dhe objektiva të qarta në dokumentacionin strategjik, por mangësi hasen ende në proceset e raportimit periodik dhe zbatimin e procedurave të standardizuara të ndjekjes së performancës dhe përmirësimit të vazhdueshëm.

Bazuar në vlerësimet e kryera mbi treguesit e performancës nga drejtoritë përkatëse të Ministrisë së Financave, në Raportin Vjetor 2024 është paraqitur rankimi i ministrive të linjës, bashkive, institucioneve të pavarura dhe njësive shpenzuese me buxhet të madh. Në këtë kuadër, vërehet një tendencë pozitive, ku pjesa më e madhe e institucioneve kanë shënuar rritje të lehtë në nivelin e pikëve të vlerësimit në krahasim me vitin paraardhës (77 njësi).

Nga 201 njësi publike të parashikuara për vlerësim, 152 NJQP kanë dorëzuar dokumentacionin përkatës në formatin e kërkuar, pranë strukturës përgjegjëse për harmonizimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit. Nga verifikimi i kryer mbi këto dokumente rezulton se:

- 10 njësi kanë ruajtur të njëjtin pozicion në krahasim me vitin 2023;
- 43 njësi kanë shfaqur rënie të treguesve krahasuar me vlerësimin e vitit të kaluar, duke reflektuar përkeqësim të performancës në një ose më shumë fusha të menaxhimit financiar dhe kontrollit.

Të dhënat e detajuara për ndryshimet në pozicionimin e çdo NJQP janë pasqyruar në tabelën më poshtë.

Tabela nr. 9: “Analiza e rankimit të NJQP për vitin 2024”

	Rritje në rankim nga viti 2023	Njësot në rankim si viti 2023	Rënie në rankim nga viti 2023	Total
Nr. i NJQP	77	10	43	152
NJQP (në %)	51%	7%	43%	100%
NJQP më përfaqësuese (paraqitur 10% për secilën kategori)	1.Ministria e Mbrojtjes 2.Prokuroria e Përgjithshme 3.Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi 4.Akademia e Shkencës 5.Komisioni i pavarur i Kualifikimit 6.Inspektorati Qendror 7.Bashkia Shijak 8.Bashkia Fushë-Arrëz 9.Bashkia Divjakë 10.Bashkia Klos 11.Bashkia Has 12.Bashkia Vorë 13.Bashkia Pukë 14.Bashkia Mallakastër 15.Bashkia Përmet 16.Bashkia Këlcyrë 17.Qarku Lezhë	1.Instituti i Statistikave 2.Gjykata Kushtetuese 3.Agjencia e Prokurimit Publik 4.Agjencia për mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore 5.Agjencia Kombëtare e Rinisë 6.Bashkia Libohovë 7.Bashkia Kolonjë 8.Bashkia Konispol 9.Qarku Elbasan 10.Agjencia Kombëtare e Ujësjetllës Kanalizime	1.Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë 2.Kryeministria 3.Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale 4.Avokatura e Shtetit 5.Bashkia Tiranë 6.Bashkia Pustec 7.Bashkia Malësi e Madhe 8.Bashkia Librazhd 9.Bashkia Kuçovë 10.Bashkia Kurbin 11.Bashkia Finiq 12.Bashkia Dimal 13.Bashkia Polican 14.Bashkia Skrapar 15.Qarku Shkodër	

Burimi: Të dhënat nga Raporti Vjetor 2024 i KBFP. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Konkluzion: Sa trajtuar më sipër, nga auditimi rezulton se

- **Në drejtim të aktivitetit të DH/MFKK** ka përmbushur detyrimin për shpërndarjen në afat të pyetësorëve të vetëvlerësimit, konkretisht për 201 subjekte, me një shkallë të përgjigjeve rreth 88% (179 njësi). Shkalla e plotësimit të pyetësorëve rezulton 100% te njësitë e varësisë dhe “Grupi 87”, ndërsa më e ulëta te shoqëritë aksionare (77%). Nga ana e DH/MFKK janë dërguar shkresa rikujtuese drejt subjekteve me qëllim dorëzimin e informacionit të kërkuar, nga dokumentacioni i administruar rezultoi se nga Nënpunësi i Parë Autorizues nuk janë ndërmarrë masa ndaj 22 njësieve pa përgjigje, duke cenuar zbatueshmërinë e nenit 18 dhe mekanizmin sanksionues.

- **Në drejtim të vlerësimit të jashtëm të cilësisë**, i realizuar në 20 NJQP, sistemi rezulton përgjithësisht “*pjesërisht efektiv*”. Konkretisht, 10 njësi kanë rezultuar me sistem “*efektiv*”, 2 njësi me sistem “*jo efektiv*” dhe 8 njësi me sistem “*pjesërisht jo efektiv*”. Nga auditimi është evidentuar se gjatë këtij procesi nuk janë respektuar afatet e evadimit të materialeve, nga verifikimi i 8 dosjeve nga grupi i auditimit u konstatua e periudha nga mbyllja e punës në terren deri në përcjelljen e raportit ka zgjatuar nga 60 deri në 87 ditë, duke tejkaluar afatin maksimal prej rreth 32–35 ditësh pune të parashikuara si kohëzgjatje maksimale e procesit .

- **Në drejtim të asistencës teknike** – Nga verifikimi rezultoi se asistencë teknike e planifikuar për 5 njësi u realizua vetëm për 4 prej tyre, duke mos u zhvilluar në Bashkinë Tiranë. Kjo veprimtari nuk është shoqëruar me raportim të konsoliduar mbi rezultatet e arritura dhe nuk është siguruar feedback nga subjektet përfituese të asistencës teknike, me përjashtim të një rasti të vetëm, ku rezulton se “përgjigja ” sipas formatit të kërkuar për raportim.

- **Në fushën e trajnimeve** – DH/MFKK nuk ka një program vjetor të miratuar, nuk ekziston databazë e pjesëmarrjes dhe mungon koordinimi me ASPA; trajnimet ofrohen sipas kërkesës së ASPA apo dhe vetë institucioneve duke sjellë fragmentarizim dhe vështirësi në ndjekjen e rezultateve.

Vlerësimi në rang kombëtar i sistemit të MFK-së. Bazuar në vlerësimin e DH/MFKK për 179 njësitë që kanë plotësuar pyetësorët e vetëvlerësimit sistemi i kontrollit të brendshëm në nivel kombëtar rezulton “*pjesërisht efektiv*”, pa përmirësim krahasuar me vitin 2023. Gjetjet kryesore përfshijnë rregullore të pa përditësuara, plane pune jo të strukturuar, kapacitete të pamjaftueshme profesionale MFK, përdorim jo të unifikuar të instrumenteve (regjistër rreziku, manuale, gjurmë

auditi), mungesë GMR/koordinatorësh risku, monitorim fragmentar, ndjekje jo sistematike të rekomandimeve dhe mbikëqyrje të dobët mbi zbatimin e planeve të MFK. Nga auditimi u konstatuan paqartësi metodologjike në pikëzim, për indikatorin 12.

Në drejtim të performancës krahasuar më periudhën paraardhëse 51% përmirësuan pozicionin, 7% mbetën të pandryshuara dhe 43% ranë, çka tregon progres të pjesshëm por jo të qëndrueshëm të sistemit.

Zhvillimi i kontabilitetit publik dhe ndjekja e procesit të zbatimit të strategjisë së qeverisë për implementimin e standardeve të kontabilitetit publik

Në funksion të zbatimit të Strategjisë Sektoriale të Menaxhimit të Financave Publike 2023–2030 dhe Planit të Veprimit 2023–2026, gjatë vitit 2024 janë ndërmarrë disa veprime konkrete në drejtim të zhvillimit të mëtejshëm të kontabilitetit publik dhe përgatitjes për kalimin drejt standardeve ndërkombëtare (IPSAS).

Në përputhje me Planin Vjetor të DH/MFKK nr. 338, datë 26.01.2024, janë realizuar aktivitetet e mëposhtme:

1. Përmirësimi i kuadrit ligjor në fushën e kontabilitetit përmes rishikimit të ligjit nr. 10091, datë 05.03.2009 “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar”, të ndryshuar;

2. Zhvillimi i kontabilitetit të sektorit publik nëpërmjet konceptimit të aktiviteteve të reja në kuadër të projektit “Zhvillimi i kontabilitetit të sektorit publik në Shqipëri (IPSAS)”;

3. Rritja e ndërgjegjësimit dhe kapaciteteve në njësitë publike përmes një sërë trajnimesh dhe aktiviteteve:

- ◆ Rreth 500 punonjës financiarë të institucioneve publike janë trajnuar mbi konceptet bazë të kontabilitetit mbi bazë të të drejtave dhe detyrimeve të konstatuara;

- ◆ Rreth 380 auditues të brendshëm janë trajnuar mbi parimet e kontrollit të brendshëm në përputhje me kërkesat e kuadrit të ri kontabël dhe rregullator.

4. Miratimi i ndryshimeve në SKK dhe IFRS, të përkthyer nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit, sipas kërkesave të institucionit dhe nevojave ligjore.

Në përputhje me objektivat për vitin 2024, në kuadër të strategjisë, janë synuar dhe nisur këto drejtime kryesore:

- Hartimi i kuadrit të ri ligjor dhe rregullator për kontabilitetin publik;

- Përmirësimi i funksionaliteteve të Sistemit Informatik Financiar Qendror (SIFQ) për të absorbuar reformat e kontabilitetit;

- Hartimi dhe zbatimi i një plani për zhvillimin profesional të kontabilistëve të sektorit publik, përfshirë certifikimin dhe trajnimin praktik.

Gjatë vitit 2024, DHMFKK ka ndjekur aktivitetet e reformës së kontabilitetit të sektorit publik (IPSAS), duke bashkëpunuar me Bankën Botërore dhe ekspertë për hartimin e planeve strategjike dhe kuadrit rregullator, i cili pritet të përfundojë brenda vitit 2025. Janë organizuar trajnime për rreth 500 financiarë dhe 380 auditues të brendshëm mbi kuadrin rregullator dhe kontrollin e brendshëm në njësitë publike.

Është hartuar udhëzimi për mbylljen e llogarive vjetore të buxhetit për vitin 2024 në bashkëpunim me drejtoritë përkatëse, duke u bazuar në legjislacionin në fuqi. DHMFKK ka miratuar ndryshimet e standardeve kontabël dhe IFRS-ve të përkthyer nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit.

Në kuadër të projektit SQARP janë nënshkruar kontratat dhe kanë filluar aktivitetet për përmirësimin e auditimit dhe raportimit në Shqipëri, duke përfshirë trajnime për gjyqtarë, prokurorë dhe kontabilistë, si dhe mbështetje për rregullatorët financiarë.

DHMFKK kontribuon në raportimin drejt Bashkimit Evropian për kapitujt e integritetit lidhur me kontabilitetin dhe kontrollin financiar, jep mendime mbi projekte të ndryshme dhe zhvillon trajnime të vazhdueshme për rritjen e kapaciteteve të stafit të saj.

Nga auditimi, konstatohet se ende nuk është miratuar paketa e plotë e azhurnuar e standardeve të kontabilitetit publik dhe nuk ekzistojnë pasqyra të konsoliduara të buxhetit të shtetit, problematikë që është evidentuar edhe në gjetjet e viteve të mëparshme për buxhetin dhe informacionin financiar publik

Për sa trajtuar në këtë pjesë të Raportit Përfundimtar të Auditimit , nga Ministria e Financave, konkretisht nga Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit Dhe Kontabilitetit, është paraqitur observacioni nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025, ku janë shprehur objeksionet si më poshtë:

Pretendimi i subjektit: -Rekomandimi nr.63/1 -Plani vjetor i DH/MFKK miratohet çdo vit në bazë të një formati standard në të cilin janë përfshirë elementët e kërkuar si objekti, struktura përgjegjëse, indikatorët e rezultateve, periudha kohore dhe afatet e realizimit. Detajimi i vetëm i cili bëhet në Janar të çdo viti janë afatet e institucioneve të përzgjedhura për vlerësim cilësie, të përfshira në planin vjetor të miratuar, për arsye të nevojës së kontaktimit mbi disponibilitetin e këtyre njësive të përzgjedhura në afatin kohor të caktuar nga DH/MFKK. Me caktimin e datave të gjitha njësitë njoftohen nëpërmjet shkresave njoftuese, të cilat i janë dorëzuar së bashku me planin vjetor grupit të auditimit (emaili informues për grupin e auditimit së bashku me dokumentacionet e përmendur i gjeni bashkëlidhur). Mbi afatin 5 vjeçar të realizimit të monitorimeve në të gjitha njësitë raportuese, në mbështetje të Metodologjisë për Vlerësimin e Cilësisë së Sistemit të Kontrollit të Brendshëm në njësitë publike (Urdhri i Ministrit të Financave dhe Ekonomisë nr. 311, datë 23.12.2020), sqarojmë se, ky afat ka qënë i përcaktuar në periudhën e miratimit të metodologjisë, në mbështetje të numrit të njësive të asaj periudhe, pa përfshirë Sh.A me kapital shtetëror të cilat u bënë objekt kontrolli me rishikimet e ligjit të MFK gjatë viti 2023 (Ligji nr.14, datë 16.02.2023), të cilat në vijim u bënë pjesë e planit vjetor të punës së drejtorisë. Gjithashtu, në këtë aspekt ndikon dhe numri i vogël i strukturës për të mundur realizimin e më shumë vlerësimeve të cilësisë dhe mbulimit të të gjithë funksioneve të saj dhe vakancave. Gjithsesi, metodologjia do të jetë në fokus rishikimi për të rregulluar pjesën procedurale në bazë të optimizimit të rezultatit përfundimtar duke rivlerësuar edhe mënyrën e organizimit të trajnimeve apo nevojës së realizimit të asistencës teknike.

- Në planin vjetor të DH/MFKK është parashikuara edhe ofrimi i trajnimeve. Një bashkëpunim i frytshëm dhe ndihmues ka qënë ai me ASPA, me të cilën janë realizuar një sërë trajnimesh (rreth 248 nëpunës publik) të përfshira edhe në planin e punës, përveç trajnimeve me kërkesë të institucioneve për të cilat është mbajtur përmbledhësja e trajnimeve dorëzuar grupit të auditimit sipas emailit bashkëlidhur këtij observacioni. Lidhur me trajnimet e organizuara në bashkëpunim me ASPA, sqarojmë se të gjitha të dhënat e pjesëmarrësve menaxhohen prej tyre, si institucioni përgjegjës për njoftimin dhe organizimin e trajnimeve të nëpunësve në administratën publike dhe reflektohen nga ana e DH/MFKK në raportimet periodike dhe vjetore të drejtorisë. -Lidhur me realizimin e procesit të vlerësimit të cilësisë në institucionet e përzgjedhura, sqarojmë se, ky proces zhvillohet në përputhje me specifikimet e dokumentit të Metodologjisë për Vlerësimin e Cilësisë së Sistemit të Kontrollit të Brendshëm në njësitë publike (Urdhri i Ministrit të Financave dhe Ekonomisë nr. 311, datë 23.12.2020, i ndryshuar), e cila synon përmirësimin e standardeve të punës si dhe analizimin dhe vlerësimin me detaje të gjendjes së sistemeve të kontrollit të brendshëm në njësitë publike dhe dhënien e rekomandimeve për adresimin e mangësive të identifikuara. Ky proces realizohet nëpërmjet vizitave në terren duke vlerësuar sistemin e kontrollit të brendshëm mbi bazë dokumentare. -Në lidhje me konstatimet për vonesat sqarojmë se kanë ndikuar vendet vakante gjatë periudhës për të cilën është bërë auditimi (aktiv ishin për periudhën raportuese dy punonjës të sektorit të MFK-së, një shef sektori dhe një specialist, ndërkohë i pa plotësuar ishte një pozicion specialisti dhe pozicioni i drejtorit të drejtorisë, vakant pas datës 25.07.2024) dhe gjithashtu, sqarojmë se vonesa në dërgimin e projekt-raporteve apo raporteve të vlerësimit ndodh kryesisht për shkak të mospërgjigjes në afatet e përcaktuara për vënien në dispozicion të dokumentacionit të nevojshëm për vlerësim nga ana e

institucioneve. Megjithatë, DH/MFKK vlerëson konstatimet e bëra dhe do të vijojë në një rishikim më cilësor dhe jo vetëm me fokus afatet mbi dokumentin e metodologjisë së vlerësimit e kontrollit të brendshëm, me qëllim përshtatjen dhe përmirësimin e procedurave të vlerësimit sikurse është përmendur edhe më lartë.

-Rekomandimi nr.64 –për sa më lart DH/MFKK mban regjistër elektronik të njësive që kanë depozituar deklaratë dhe pyetësor të vetëvlerësimit të dërguar në formë elektronike pranë grupit të auditimit nëpërmjet emailit bashkëlidhur këtij observacioni në mënyrë që procesi të jetë transparent dhe të lehtësojë evidentimin e rasteve të mosplotësimit të detyrimeve, për ti reflektuar si në Raportin Vjetor të KBFP, por edhe për të vijuar me proceset dhe detyrimet sipas përcaktimeve të nenit 31 të ligjit të MFK-së. Gjithashtu, sqarojmë se në zbatim të ligjit nr.10296 datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” të ndryshuar, në nenin 18 të tij përcaktohet se çdo Nëpunës Autorizues i NjQP-ve dhe shoqërive tregtare sipas përcaktimeve të nenit 3 të ligjit, kanë detyrimin e përgatitjes dhe nënshkrimit të deklaratës dhe raportit vjetor mbi cilësinë dhe funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm në njësinë që mbulon, për vitin e mëparshëm buxhetor. Në mbështetje të nenit 31 të ligjit nr.10296 datë 08.07.2010 “Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin” të ndryshuar, mosrespektimi nga nëpunësi autorizues ose të deleguarit të tij i kompetencave të përmendura në nenin 18, pika 1, të këtij ligji përbën rast të keqmenaxhimit të sistemit të kontrollit të brendshëm dhe ndaj tij ose të deleguarit të tij fillojnë procedurat disiplinore sipas përcaktimeve ligjore në fuqi, me propozim të nëpunësit të parë autorizues. Gjithashtu sipas pikës 2 të nenit 31, ministri përgjegjës për financat, njofton organet e prokurorisë për mosrespektimin e kërkesave ligjore. Për sa më lartë DH/MFKK ka njoftuar për të gjitha rastet e përcaktuara në ligj nëpunësin e parë autorizues, dhe dërguar për firmë shkresat tërheqje vëmendjeje, nga ana e ministrit përgjegjës për financat, nëpërmjet memos nr.2156, datë 30.01.2025, dokument ky i dorëzuar për grupin e auditimit. Në vijim DH/MFKK do të vijojë të angazhohet në njoftimin e Nëpunësit të Parë Autorizues mbi rastet e institucioneve, të cilat nuk respektojnë dispozitat ligjore të fushës në mbështetje të informacionit të konkluduar në Raportin Vjetor të KBFP-së dhe përcaktimeve ligjore të fushës apo edhe për rastet e tjera të përcaktuara në ligj.

-Rekomandimi nr.65.1- Lidhur me realizimin e asistencës teknike në institucionet e përzgjedhura, institucionet janë njoftuar në rrugë zyrtare në vijim të të cilit është ushtruar aktiviteti përkatës. Përsa i përket raporteve përmbledhëse për asistencën teknike, DH/MFKK ka raportuar në mënyrë periodike pranë strukturave e prokurorisë përgjegjëse në Ministrinë e Financave në mbështetje të dokumentit të Analizës Vjetore të DH/MFKK për vitin 2024, dorëzuar grupit të auditimit. Gjithashtu, në Raportin Vjetor të KBFP për vitin 2024 përveç informacionit të detajuar për procesin e ofrimit të asistencës teknike, paraqitet edhe vlerësimi i performancës dhe rankimi me pikë i institucioneve të përzgjedhura. Në vijim DH/MFKK do të fokusohet në analizimin e nevojës së realizimit të këtij procesi.

Përgjigjia e grupit të auditimit: Në lidhje me observacionin për rekomandimin nr. 63, sqarojmë se faktet e paraqitura në objeksione nuk përbëjnë fakte të reja, por vetëm arsyetojnë konstatimet e bëra. Në thelb, nuk ka ndryshim të situatës dhe, për këtë arsye, kjo pjesë e observacionit nuk pranohet.

- Në lidhje me objeksionin për rekomandimin nr. 64, sqarojmë se grupi i auditimit ka evidentuar rastin e dërgimit të listës së subjekteve për tërheqje vëmendjeje pranë SP, por theksojmë se procesi nuk është përmbyllur ende. Sa i përket regjistrit, ai duhet të jetë i publikuar me qëllim rritjen e ndërgjegjësimit të subjekteve. Pjesa tjetër e qëndrimit është trajtuar edhe në materialin përkatës dhe nuk paraqet fakte të reja. Për rrjedhojë, kjo pjesë e observacionit nuk merret në konsideratë.

- Në lidhje me observacionin për rekomandimin mbi ofrimin e asistencës teknike, sqarojmë se raporti është përmbledhës dhe nuk përfshin të dhëna të detajuara për çdo asistencë. Mosraportimi në mënyrë periodike nuk është një fenomen i evidentuar nga grupi i auditimit. Për rrjedhojë, kjo pjesë e observacionit nuk paraqet fakte të reja dhe, për këtë arsye, qëndrimi i grupit auditues vijon të mbetet i njëjtë.

- Veprimtaria e Drejtorisë së Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm.

Planifikimi nga Njësitë e Auditit të Brendshëm dhe nga DH/AB

Referuar gurmës ç të nenit 24 të ligjit nr. 114/2015, datë 22.10.2015 “Për Auditimin e Brendshëm në Sektorin Publik” të ndryshuar, citohet se “Struktura përgjegjëse e harmonizimit për auditimin

e brendshëm përgatit dhe administron planin e konsoliduar strategjik e vjetor të veprimtarisë së auditimit të brendshëm në njësitë publike”, pra Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm (këtu e më poshtë DH/AB) konsolidon planet individuale të Njësive të Auditit të Brendshëm.

Gjithashtu, në pika 3.3 “Afati i përgatitjes dhe miratimit të planit strategjik dhe planit vjetor” të Kapitullit III të Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik citon se “Plani Strategjik dhe Plani Vjetor, i përgatitur nga njësitë e AB, para se të dërgohet për miratim tek titullari i njësisë publike, duhet të dërgohet për mendim tek Komiteti i Auditimit të Brendshëm deri me datën 30 Shtator të çdo viti, i cili e shqyrton dhe jep mendim deri me datën 10 Tetor të çdo viti. Planet pas dhënies së mendimit të KA-së, miratohen nga titullari i institucionit dhe ato dërgohen jo më vonë se data 20 Tetor e çdo viti, në strukturën përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm. Struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm, Brenda datës 15 Dhjetor të çdo viti përgatit planin e konsoliduar strategjik dhe vjetor për të gjithë veprimtarinë e sistemit të auditimit të brendshëm në sektorin publik. Ky plan, i paraqitet për informim Ministrit të Financave, brenda datës 31 Dhjetor të çdo viti dhe Kontrollit të Lartë të Shtetit në kuadrin e shkëmbimit të informacionit të ndërsjellët.”

Nga verifikimi i listës së NJAB-ve, të vënë në dispozicion të grupit të auditimit nga DH/AB rezultoi se 135 NJAB nga 136 që përmban lista kanë qenë funksionale, pasi, NJAB e Ujësjellës Kanalizime Kamëz, rezultoi me strukturë të planifikuar dhe faktike me zero (0) punonjës, ç’ka do të thotë se kjo strukturë nuk ka qenë funksionale dhe numri i përgjithshëm i NJAB funksionale është 135 njësi.

Struktura e njësive të auditimit të brendshëm

Pika 1 të nenit 10 të Ligjit nr.114/2015, datë 20.10.2015, të ndryshuar përcakton se “Të gjitha njësitë publike, të përfshira në nenin 3, të këtij ligji, sigurojnë shërbimin e auditimit të brendshëm sipas njërës prej **formave të përcaktuara në germet a-c të kësaj pike**”.

Sipas të dhënave të vëna në dispozicion të grupit të auditimit rezultoi se gjatë vitit 2024, kanë qenë 136 struktura të NJAB-ve të miratuara, në tabelën më poshtë paraqitet forma e organizimit të tyre:

Tabela nr. 1: “Format e organizimit të NJAB-ve në nivel sistemi për vitin 2024”

Nr.	Niveli i NJAB	Në numër
1	Drejtori	40
2	Sektor	75
3	Zyrë	3
4	Degë	1
5	Njësi	2
6	Specialist	15
Totali		136

Burimi: DH/AB në MF, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Nga tabela më sipër konstatohet se dominom forma e organizimit si “sektor” dhe “drejtori”.

Në nivel sistemi për vitin 2024 janë planifikuar 526 auditues dhe përgjatë vitit 2024 kanë qenë 475 auditues, pra 69 pozicione vakante, ç’ka paraqet risk për veprimtarinë audituese si rezultat i mos pasjes së burimeve të nevojshme dhe kapacitetet profesionale njerëzore që do të mundësonin realizimin në kohë dhe me cilësi të shërbimit të auditimit. Vendet vakante (69) paraqiten si më poshtë:

- 1 vend vakant në Kryeministri;
- 13 vende vakante në Ministrinë e Linjës (në 6 NJAB);
- 16 vende vakante në institucionet qendrore (në 7 NJAB);
- 1 vend vakant në institucionet e fondeve speciale (në 1 NJAB)
- 3 vende vakante në institucionet e pavarura (në 3 NJAB);

- 4 vende vakante në Universitetet publike (në 3 NJAB);
- 2 vende vakante në qendrat spitalore (në 2 NJAB);
- 13 vende vakante në shoqëritë aksionere (në 9 NJAB);
- 18 vende vakante në njësitë e qeverisjes vendore (15 NJAB).

Dy bashki, konkretisht Bashka Lushnjë dhe Librazhd paraqiten me secila me 4 punonjës faktikë nga 3 të planifikuar, **pra kanë punësuar më shumë se struktura e miratuar.**

Në lidhje me audituesit e brendshëm, në NJAB përgjatë vitit 2024, përse i përket certifikimit të audituesve situata paraqitet si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 2: “Të dhëna mbi audituesit e brendshëm, për vitin 2024”

Nr. NJAB gjithsej	Auditues të Brendshëm Plan	Auditues të Brendshëm Fakt	Vende Vakante	Auditues të Brendshëm të certif	Auditues të Brendshëm të pa certif	Auditues të Brendshëm në proces certif
136	526	457	69	327	130	0

Burimi: DH/AB në MF, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Nga tabela më sipër rezulton se rreth 28.4% e punonjësve faktikë më strukturat e njësive audituese kanë qenë të pacertifikuar.

Në lidhje me formimin e audituesve të NJAB-ve, pika 2/a e nenit 11 të ligjit nr. 114/2015, të ndryshuar përcakton se: “Përveç kushteve të përgjithshme, të parashikuara nga legjislacioni në fuqi për punonjësit që punësohen në njësinë e auditimit të brendshëm, kërkohet plotësimi i kushteve të posaçme si më poshtë: a) të kenë diplomë të arsimit të lartë të ciklit të dytë të studimeve në shkencat ekonomike, juridike dhe disiplina të tjera, sipas nevojave të sektorit që auditohet”, nga verifikimi i bërë nga grupi i auditimit në lidhje me këtë kriter rezultoi se 457 punonjës faktikë në NJAB-të në nivel sistemi 360 janë me formim ekonomik, 70 me formim juridik dhe 27 profesione të tjera, sipas nevojave të sektorit që auditohet.

Grafiku nr. 1: “Profili i audituesve të brendshëm të NJAB-ve për vitin 2024”

Burimi: DH/AB në MF, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Kriteri i eksperiencës përmbushet nga 256 auditues të brendshëm, që kanë vjetërsi pune mbi 5 vjet dhe 201 kanë vjetërsi në auditim deri në 5 vjet”.

Në lidhje me kriteret e formimit të NJAB, në pikën 2 të VKM nr. 83, datë 03.02.2016 përcaktohet se: “Njësia e auditimit të brendshëm përbëhet nga jo më pak se 3 (tre) punonjës, përfshirë dhe drejtuesin e njësisë. Në strukturën e njësisë së auditimit të brendshëm mund të punësohen deri në 1/3 e punonjësve të pacertifikuar si auditues të brendshëm në sektorin publik., nga verifikimi i bërë mbi zbatueshmërinë e këtij kriteri për vitin 2024 rezultoi si më poshtë:

Nga verifikimi i të dhënave të vëna në dispozicion të grupit të auditimit konstatohet se nga 136 njësi të auditit të brendshëm 19 prej tyre kanë planifikuar strukturë me më pak se 3 punonjës, në kundërshtim me pikën 3 të VKM nr. 83/2016, ku përcaktohet se: “Njësia e auditimit të brendshëm përbëhet nga jo më pak se 3 (tre) punonjës, përfshirë dhe drejtuesin e njësisë. Në strukturën e njësisë së auditimit të brendshëm mund të punësohen deri në 1/3 e punonjësve të pacertifikuar si auditues të brendshëm në sektorin publik”.

Tabela nr. 3: “NJAB që kanë planifikuar strukturë me më pak se 3 punonjës gjatë vitit 2024”

Nr.	Institucioni	Forma organizimit	Punonjës të Planifikuar
1	Kuvendi i RSH	Njësi	2
2	Prokuroria e Përgjithshme	Sektor	2
3	Gjykata Kushtetuese	Zyrë	1
4	ALBCONTROL	Sektor	2
5	Bashkia Skrapar	Sektor	1
6	Bashkia Cërrik	Sektor	2
7	Bashkia Memaliaj	Sektor	1

Burimi: DH/AB në MF, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Nga tabela më sipër rezulton se 7 NJAB kanë planifikuar strukturë me më pak se 3 punonjës, në kundërshtim me kërkesat e pikës 2 të VKM-së nr. 83/2016.

Gjithashtu gjatë vitit, 30 struktura të NJAB-ve kanë pasur në fakt më pak se 3 punonjës, në kundërshtim me pikën 2 të VKM nr. 83/2016. Këto struktura paraqiten si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 4: “NJAB që kanë pasur në strukturë me më pak se 3 punonjës gjatë vitit 2024”

Nr.	Institucioni	Forma	Plan	Fakt	Vakanca
3	Drejtoria e Rezervave	Sektor	3	1	2
11	Universiteti Mjekesise	Sektor	3	1	2
14	AGROKREDIT	Sektor	4	2	2
17	Ujesjelles Kanalizime Fier	Sektor	3	1	2
28	Bashkia Vorë	Sektor	4	2	2
1	Agjensia Komb. Punesimit & Aftesive	Sektor	3	2	1
2	Autoriteti Rugor Shqiptar	Sektor	3	2	1
4	Agjencia Kombetare e Mbrojtjes Civile	Sektor	3	2	1
8	SHISH	Dege	3	2	1
9	Kontrolli i Larte i Shtetit	Drejtori	3	2	1
10	Universiteti Politeknik i Tiranes	Sektor	3	2	1
12	Spitali Shefqet Ndroqi Tiranë	Sektor	3	2	1
13	Spitali Memorial Fier	Sektor	3	2	1
15	Alb Gaz sha	Drejtori	3	2	1
16	ALBCONTROL	Sektor	2	1	1
18	Ujesjelles Kanalizime Vlore	Sektor	3	2	1
20	Bashkia Mat	Sektor	3	2	1
21	Bashkia Shijak	Sektor	3	2	1
23	Bashkia Mallakaster	Sektor	3	2	1
24	Bashkia Roskovec	Sektor	3	2	1
26	Bashkia Kolonje	Sektor	3	2	1
27	Bashkia Kurbin	Sektor	3	2	1
29	Bashkia Himarë	Drejtori	3	2	1
30	Bashkia Selenicë	Sektor	3	2	1
5	Kuvendi i RSH	Njësi	2	2	0
6	Prokuroria e Përgjithshme	Sektor	2	2	0
7	Gjykata Kushtetuese	Zyrë	1	1	0
19	Bashkia Skrapar	Sektor	1	1	0
22	Bashkia Cërrik	Sektor	2	2	0
25	Bashkia Memaliaj	Sektor	1	1	0

Burimi: DH/AB në MF, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Shënim: Në analizat më sipër nuk është marrë në konsideratë forma e organizimit “specialist”, pasi struktura e miratuar është me 1 punonjës

Në pikën 3 të VKM nr. 83/2016 përcaktohet se: “Njësia e auditimit ë brendshëm përbëhet nga jo më pak se 3 (tre) punonjës, përfshirë drejtuesin e njësisë. Në strukturën e njësisë së auditimit të brendshëm mund të punësohen deri në 1/3 e punonjësve të pacertifikuar si auditues të brendshëm në sektorin publik.” në lidhje me këtë kriter grupi i auditimit bëri verifikimet përkatëse për NJAB-të në nivel sistemi nga ku rezultoi si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 5: NJAB që gjatë vitit 2024 kanë pasur në strukturë më shumë se 1/3 e audituesve të pacertifikuar”

Nr.	Institucioni	Punojës në fakt	I pa certifikuar	I certifikuar	Pjesa e auditues te pacertifikuar
1	Ministria e Ekonomise, Kultures & Inova	5	2	3	40%
2	Ministria e Bujqesise & Zhvill. Rural	5	2	3	40%

3	Sherbimi Social Shteteror	3	2	1	67%
4	AZHBR	3	2	1	67%
5	Dr.Qend. Op.Kujd.Shend.	3	2	1	67%
6	Drejt.Pergj.Burgjeve	5	2	3	40%
7	Agjencia Kombetare e Mbrojtjes Civile	2	1	1	50%
8	Radio-Televizioni Shqiptar	3	2	1	67%
9	Universiteti "L.Gurakuqi" Shkoder	3	2	1	67%
10	Spitali Rajonal Berat	3	2	1	67%
11	Spitali Rajonal Elbasan	1	1		100%
12	Spitali Memorial Fier	2	1	1	50%
13	Qendra Spitalore Korçe	1	1		100%
14	Spitali Rajonal Shkoder	1	1		100%
15	ALBCONTROL	1	1		100%
16	Ujesjelles Kanalizime Kukes	1	1		100%
17	Ujesjelles Kanalizime Lezhe	1	1		100%
18	Ujesjelles Kanalizime Diber	1	1		100%
19	Ujesjelles Kanalizime Tirane	3	2	1	67%
20	Ujesjelles Kanalizime Fier	1	1		100%
21	Ujes.Kanalizime Elbasan	4	2	2	50%
22	Ujesjelles Kanalizime Pogradec	3	2	1	67%
23	Bashkia Kucove	3	2	1	67%
24	Bashkia Skrapar	1	1		100%
25	Bashkia Diber	4	2	2	50%
26	Bashkia Mat	2	1	1	50%
27	Bashkia Durres	5	3	2	60%
28	Bashkia Kruje	3	3		100%
29	Bashkia Cërrik	2	1	1	50%
30	Bashkia Elbasan	5	3	2	60%
31	Bashkia Gramsh	3	2	1	67%
32	Bashkia Librazhd	4	4		100%
33	Bashkia Divjakë	3	2	1	67%
34	Bashkia Fier	3	3		100%
35	Bashkia Lushnjë	4	2	2	50%
36	Bashkia Mallakaster	2	1	1	50%
37	Bashkia Patos	3	2	1	67%
38	Bashkia Gjirokaster	3	3		100%
39	Bashkia Tepelenë	2	1	1	50%
40	Bashkia Kolonje	2	2		100%
41	Bashkia Kukes	3	2	1	67%
42	Bashkia Has	2	2		100%
43	Bashkia Kurbin	2	2		100%
44	Bashkia Puke	1	1		100%
45	Bashkia Kamëz	5	2	3	40%
46	Bashkia Rrogozhine	3	3		100%
47	Bashkia Himarë	2	1	1	50%
48	Bashkia Selenicë	2	1	1	50%

Burimi: DH/AB në MF, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Në tabelën më sipër rezulton se 48 NJAB kanë në strukturë më shumë se 1/3 e audituesve të pacertifikuar, në kundërshtim më pikën 3 të VKM nr. 83/2016. Në lidhje më këtë kriter, në VKM nr. 83/2016 nuk është saktësuar nëse i referohet për efekt të llogaritjes të audituesve të certifikuar numri i audituesve faktikë apo të planifikuar. Pika 3 e VKM nr. 83/2016, mbi kriterin e certifikimit nuk përcakton qartësisht nëse për vlerësimin e këtij kriteri duhet të merret si bazë numri i audituesve sipas strukturës së miratuar apo ai faktik, duke krijuar hapësirë për interpretime të ndryshme

Në nivel sistemi kanë qenë të certifikuar 327 auditues kundrejt 130 të pa certifikuar.

Rezulton se 28% (130 auditues) në nivel sistemi kanë qenë të pa certifikuar përgjatë vitit 2024. Numri më i madh i audituesve të pa certifikuar (67) i përket njësive të vetëqeverisjes vendore dhe shoqërive aksionere publike (SHA), 22 auditues të pacertifikuar. Në mënyrë të detajuar të dhënat

në lidhje me certifikimin e audituesve sipas institucioneve paraqitet informacioni si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 6: “Kriteri i certifikimit të audituesve të NJAB”

Nr.	Institucionet	AB të pacertifikuar	AB të certifikuar
1	Ministritë e Linjës	8	56
2	Institucione Qendrore	16	49
3	Fonde Speciale	3	17
4	Instit.Pavarura	3	19
5	Universitetet	4	18
6	Qendrat Spitalore	7	12
7	Shoqëritë Aksionare	22	64
	FSHZH	0	6
8	Bashkitë	67	86
TOTALI		130	327

Burimi: DH/AB në MF, përpunuar nga grupi i auditimit të KLSH-së

Gjithashtu të pacertifikuar kanë qenë dhe 15 Drejtues të NJAB-ve, veprim ky në kundërshtim me pikën 2/b të nenit 11, të ligjit nr. 114/2015, të ndryshuar ku përcaktohet se: “*drejtuesi i njësisë së auditimit të brendshëm duhet të ketë përvojë pune 5 vjet në profesion, nga të cilat jo më pak se 3 vjet në fushën e auditimit, dhe të jetë i certifikuar si “Auditues i brendshëm në sektorin publik”*”. Konkretisht për NJAB-të si në vijim: Shërbimi Social Shtetëror; Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve; Radio-Televizioni Shqiptar; Ujësjellës Kanalizime Shkodër; Ujësjellës Kanalizime Fier; Bashkia Krujë; Bashkia Librazhd; Bashkia Fier; Bashkia Lushnjë; Bashkia Gjirokastrë; Bashkia Tepelenë; Bashkia Kolonjë; Bashkia Kurbin; Bashkia Lezhë; Bashkia Pukë. Nga verifikimi i eksperiencës së audituesve në NJAB, rezultoi se në 51 ka mbi 50% të audituesve me eksperiencë më pak se 5 vite.

Certifikimi i audituesve të brendshëm

Nga auditimi u konstatua se në nivel sistemi njësitë e auditimit të brendshëm paraqesin vakanca (69 të tilla në nivel sistemi) dhe mospërmbyllje të kriterit të certifikimit nga një pjesë e konsiderueshme e audituesve. Konkretisht, nga 457 auditues faktikë, 130 auditues ose rreth 28% rezultojnë të pacertifikuar, situatë që lidhet dhe me faktin se gjatë vitit 2024 nga struktura përgjegjëse për auditimin e brendshëm nuk është iniciuar procesi i certifikimit të audituesve të brendshëm, sicc përcaktohet në ” nenin 19 të ligjit nr. 114/2015 “Për Auditimin e brendshëm në Sektorin Publik” konkretisht “*Certifikimi i audituesve të brendshëm organizohet nga struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm, sipas procedurës së miratuar me urdhër të Ministrit të Financave*”. Megjithatë është finalizuar Programi i avancuar i trajnimit TIAPS, i cili përfshiu 25 kandidatë dhe rezultoi me certifikim ndërkombëtar për 73% të tyre, ky proces nuk është shoqëruar me njehsim të titullit në “Auditues i brendshëm” në sektorin publik dhe më tej regjistrimin e tyre në regjistrin përkatës.

Grupi i auditimit konstaton, se në faqen e Ministrisë së Financave është publikuar regjistri i audituesve të certifikuar për periudhën 2005-2023., i cili nuk jep informacione të mjaftueshme në lidhje me statusin e audituesve: aktiv ose pasiv në kryerjen e funksionit të audituesit, duke sjellë si pasojë paraqitjen e të dhënave jo të plota për audituesit e certifikuar në vite.

Shërbimi i auditimit të brendshëm

Shërbimi i auditimit të brendshëm nuk shtrihet në të gjitha njësitë e qeverisjes së përgjithshme, konkretisht në 27 institucione të pavarura dhe 6 njësi të pushtetit vendor (Bashki), konkretisht: Bashkia Tropojë, Bashkia Belsh ; Bashkia Konispol; Bashkia Delvinë; Bashkia Këlcyrë, Bashkia Përmet nuk realizohet shërbimi i auditimit të brendshëm. Në këto të kushte, krijimi i njësisë të

auditimit duke mos përmbushur kriteret mbart risk të lartë dhe mund të ketë efekt në funksionimin dhe performancën e auditimit.

Në lidhje me mbulimin me shërbim auditimi,” për vitin 2024 rezultoi se:

a. 33 njësi shpenzuese, konkretisht 27 institucione të pavarura dhe 6 bashki nuk kanë mbulim me shërbim të auditimit të brendshëm kjo në kundërshtim me nenin 10 të ligjit nr. 114/2015 të ndryshuar që parashikon se: *“Të gjitha njësitë publike, të përfshira në nenin 3, të këtij ligji, sigurojnë shërbimin e auditimit të brendshëm sipas njërës prej formave të përcaktuara në këtë nen të ligjit”*

b. 19 NJAB e marrin shërbimin e auditimit nga NJAB e KM;

c. 2 NJAB (Shkolla e Magjistraturës dhe Komisioneri për Mbikëqyrjen e Shërbimit Civil) e marrin shërbimin e auditimit prej NJAB në Ministrinë e Financave dhe

d. 3 Bashki (Finiq, Libohovë dhe Pustec) dhe Qarku Dibër e marrin shërbimin me anë të Akt marrëveshjeve.

Për njësitë që e kanë marrë shërbimin nga NJAB nga NJAB e KM apo MF (pikat b dhe c të listuara më sipër) pika 1/b e nenit 10 të ligjit nr. 114/2015, të ndryshuar përcakton se: *“kryerja e shërbimit të auditimit të brendshëm nga njësia e Auditimit të Brendshëm e institucionit epror, ose nga njësia e Auditimit të Brendshëm e një njësie tjetër publike, në bazë të një marrëveshje ndërmjet titullarëve të njësive publike përkatëse. Marrëveshja miratohet paraprakisht nga ministri përgjegjës për financat”*. Nga auditimi rezulton se **DH/AB nuk i disponon këto marrëveshje të lidhura mes palëve.**

Në lidhje me 3 bashkitë që marrin shërbimet me aktmarrëveshje (pika c e listuar më sipër) grupi i auditimit bëri verifikimin e marrëveshjeve, nga ku rezultoi si më poshtë:

Lidhja e marrëveshjeve është në përputhje me pikën 6 të VKM nr. 83, datë 03.02.2016 *“Për miratimin e kriterëve të krijimit të NJAB në sektorin publik”*.

1. Bashkia Finiq – Akt-Marrëveshje me Bashkinë Dropull, nr. 1701, datë 28.09.2021 miratuar nga Ministri i Financave me shkresën nr. 17390/1, datë 05.11.2021 (me afat 5 vite);
2. Bashkia Pustec– Akt-Marrëveshje me Bashkinë Devoll, nr. 1326, datë 10.10.2023 miratuar nga Ministri i Financave me shkresën nr. 13331, datë 07.10.2024 (me afat 5 vite);
3. Bashkia Libohovë – Akt-Marrëveshje me Bashkinë Dropull, nr. 662 prot. Ofertuesi dhe nr. 570 përfituesi, datë 16.04.2021, miratuar nga Ministri i Financave me shkresën nr. 17390/1, datë 05.11.2021 (me afat 5 vite).
4. Qarku Dibër- Akt-Marrëveshje me Bashkinë Bulqizë , nr. 81 prot. Ofertuesi dhe nr. 238 përfituesi, datë 06.01.2023, miratuar nga Ministri i Financave me shkresën nr. 678/1, datë 08.02.2023 (me afat: 30.12.2022-30.12.2025).

Përcjellja e planeve vjetor dhe strategjik 2025-2027, pranë DH/AB.

Nga verifikimi i listës së depozitimit të planeve pranë DH/AB-së rezulton se 132 NJAB kanë raportuar, 5 prej të cilave nuk kanë paraqitur të dhëna të qarta, një njësi nuk ka raportuar për shkallë të vakancës (Ujësjellës Kanalizime Kamëz) dhe 3 nuk kanë raportuar. Njësitë që nuk kanë raportuar janë: Fondi Shqiptar i Zhvillimit, Agrokredit, Ujësjellës Kanalizime Kamëz dhe Bashkia Pukë ndërsa 5 institucionet të cilat kanë dërguar shkresa por pa të dhëna raportuese siç kërkohet janë: Drejtoria e Rezervave; Ujësjellës Kanalizime Kukës; Ujësjellës Kanalizime Lezhë; Ujësjellës Kanalizime Dibër; Ujës. Kanalizime Lushnjë.

Sa më sipër, pavarësisht dërgimit të shkresave, këto njësi nuk kanë raportuar sipas formateve dhe formës së kërkuar e për pasojë gjatë vitit 2024 janë 9 NJAB pa raportim, në kundërshtim me pikën c të nenit 14, të ligjit nr. 114/2015, të ndryshuar.

Nga 132 NJAB, që kanë përcjellë planet, 25 prej tyre nuk e kanë respektuar afatin e përcaktuar në pikën në pikën 3.3 “Afati i përgatitjes dhe miratimit të planit strategjik dhe planit vjetor” të Kapitullit III të Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, brenda datës 20 Tetor, kjo në kundërshtim me paragrafin e parë të kapitullit 3.3 të kapitullit III, të Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar me Urdhrin nr. 100, datë 25.10.2016, ku përcaktohet se “Rishikimi i planeve strategjike dhe vjetor të Auditimit të Brendshëm” ku përcaktohet se: “Afati i përgatitjes dhe miratimit të planit strategjik dhe planit vjetor *Plani Strategjik dhe Plani Vjetor*, i përgatitur nga njësitë e AB, para se të dërgohet për miratim tek titullari i njësisë publike, duhet të dërgohet për mendim tek Komiteti i Auditimit të Brendshëm deri me datën 30 Shtator të çdo viti, i cili e shqyrton dhe jep mendim deri me datën 10 Tetor të çdo viti. Planet pas dhënies së mendimit të KA-së, miratohen nga titullari i institucionit dhe ato dërgohen jo më vonë se data 20 Tetor e çdo viti, në strukturës përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm”. Ditë vonesat në dorëzimin e planeve për 25 institucionet paraqiten si në tabelën më poshtë:

Ditë vonesa	Numri i institucioneve
1-7 ditë	14
8-10 ditë	2
11-20 ditë	3
21+ ditë	6
Totali	25

Burimi: Të dhënat nga DH/AB në MF Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH

Nga tabela më sipër rezulton se, 14 institucione e kanë dorëzuar planit deri në 7 ditë përtej afatit të përcaktuar në Manual dhe 6 institucione paraqiten me më shumë se 21 ditë vonese.

Nga verifikimi i depozitimit të planeve vjetore dhe strategjike 2025-2027, rezultoi gjithashtu se nga 136 njësitë e auditimit të brendshëm 9 nuk kanë raportuar në formë shkresore pranë DH/AB, ku 3 nuk e kanë dërguar planin as në mënyrë elektronike, 6 e kanë dërguar me email pranë DH/AB-së, 3 prej planeve të përcjella me email nuk kanë miratimin e strukturave drejtuese.

Gjithashtu nga NJAB-të që kanë depozituar planet, 8 nuk kanë miratim nga titullari i NJAB/ Këshilli Mbikëqyrës apo Bordi Drejtues, në kundërshtim me paragrafin e parë të Kapitullit III, të Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, institucionet të cilat nuk kanë planet e miratuara nga strukturat drejtuese janë: Shërbimi Social Shtetëror; Fondi Shqiptar i Zhvillimit; Radio-Televizioni Shqiptar; OST SHA, Tiranë; Hekurudha Shqiptare SHA; Alb Gaz SHA; Albpetrol SHA, Fier, Ujësjellës Kanalizime SHA, Kukës; Ujësjellës Kanalizime SHA, Lezhë; Ujësjellës Kanalizime SHA, Korçë; Ujësjellës Kanalizime SHA, Pogradec; Ujësjellës Kanalizime SHA, Vlorë; Bashkia Librazhd; Bashkia Malësi e Madhe; Bashkia Himarë.

Nga informacioni i vënë në dispozicion nga DH/AB rezulton se 66 NJAB kanë kryer ndryshim të planit vjetor të angazhimeve për vitin 2024, 1 nga ndryshimet nuk ka paraqitur miratimin nga Këshilli Mbikëqyrës (Hekurudha Shqiptare SHA), kjo në kundërshtim me pikën 3.5, të kapitullit III, të Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar me Urdhrin nr. 100, datë 25.10.2016, ku përcaktohet se “Rishikimi i planeve strategjike dhe vjetor të Auditimit të Brendshëm” citon se “Ndryshimet në planin vjetor të Auditimit të Brendshëm duhet të arsyetohen me shkrim nga drejtuesi i NJAB, ndryshime të cilat miratohen nga titullari i njësisë, pasi të jetë marrë edhe mendimi i Komitetit të Auditimit, (atje ku krijohet)... Të gjithë planet vjetore dhe strategjike të rishikuar të auditimit të brendshëm duhet t'i dërgohen strukturës përgjegjëse të harmonizimit për AB-në, së bashku me shpjegimet e ndryshimeve të bëra”.

- Nga auditimi rezulton se nga këto 66 NJAB, 61 prej tyre e kanë argumentuar ndryshimin e Planit Vjetor 2024 me relacionin përkatës dhe me 60 e kanë paraqitur ndryshimin dhe me pasqyrën nr. 3 e cila reflekton planin e angazhimeve për vitin 2024, i ndryshuar.

- 3 nga 66 institucione e kanë paraqitur ndryshimin e planit duke paraqitur vetëm pasqyrën nr. 3 "Plani i Angazhimeve , për vitin 2024", pa bashkëlidhur relacionin shpjegues mbi ndryshimet e bëra planin vjetor të angazhimeve, të cilat paraqiten si më poshtë: Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Ministria e Brendshme, Bashkia Vorë.

- 6 institucione kanë bashkëlidhur në ndryshimin e planeve, relacionet shpjeguese, por jo pasqyrën nr. 3 "Plani i Angazhimeve për vitin 2024", ishte- bëhet: Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve; QSU Nënë Tereza; Bashkia Berat; Bashkia Korçë; Bashkia Vau Dejës.

-1 institucion, konkretisht Autoriteti Kombëtar i Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve ka bërë paraqitjen e planit, nga fillimi për shkak se struktura e auditimit të brendshëm është plotësuar në fillim të vitit 2024 dhe nuk ka arritur të plotësohet brenda afatit të përcaktuar, 20.10.2024.

Në mënyrë të detajuar angazhimet e auditimit, plani fillestar dhe me ndryshime, sipas llojit të tyre paraqiten në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 7: "Tabela me angazhimet e auditimit për vitin 2024 para dhe pas ndryshimeve në planet vjetore të NJAB-ve"

Nr.	Emërtimi	Auditime gjithsej	Shërbimet e Sigurisë					Shërbime konsulence
			Auditime përputhshmërie	Auditime performance	Auditime financiare	Auditime TI	Auditime të kombinuara	
I	Plani i konsoliduar për vitin 2024	1090	399	30	77	12	568	4
II	Ndryshime Plani Vjetor 2024	-36	-9	-4	-1	-1	-26	5
Totali I+II		1054	390	26	76	11	542	9

Burimi: Të dhënat nga DH/AB në MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Në Raportin e Kontrollit të Brendshëm të Financave Publike për vitin 2024, fq 10 përcaktohet se: "Nga 1042 angazhime auditime të planifikuara, 958 auditime mundën të mbylleshin plotësisht, duke rezultuar në një nivel të zbatimit deri në 92% të Planit Vjetor të Angazhimeve;" në të dhënat e raportimit është korrigjuar shifra e angazhimeve më NJAB-të që janë mbyllur përgjatë vitit 2024 dhe ato që janë krijuar rishtazi.

Plani i konsoliduar vjetor 2025

Germa d, e pikës 2.2.1 e Kapitullit II, të Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar me Urdhrin nr.100, datë 25.10.2016, i ndryshuar përcakton se "Struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm: d) Përgatit dhe administron planin e konsoliduar strategjik dhe vjetor të veprimtarisë së auditimit të brendshëm në njësitë publike." Sipas formateve standarde të planit strategjik të përcaktuar në kapitullin III të Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, citon se "Plotësimi i pasqyrave standarde nevojitet për përgatitjen e pjesës së shkruar të Planit Strategjik dhe Vjetor të NJAB. Të dhënat e paraqitura në pasqyra duhet të gjejnë argumentim të detajuar në pjesën e shkruar të dokumentit dhe kur është e nevojshme mund të bëhen dhe shënime shtesë në fund të materialit të përgatitur. Përgatitja e pasqyrave standarde ka si qëllim që të vendosë në të njëjtën linjë dhe formë planifikimin dhe rezultatet e veprimtarisë së auditimit të brendshëm në të gjithë sektorin publik.

Pasqyrat pjesë përbërëse e planit janë:

1. Pasqyra 1 "Vlerësimi i nivelit të riskut për të gjithë subjektet që duhet të auditohen nga NJAB";
2. Pasqyra 2 "Plani strategjik i subjekteve të synuara për t'u audituar për vitet";
3. Pasqyra 3 "Plani i angazhimeve të NJAB për vitin";
4. Pasqyra 4 "Planifikimi i nevojave për trajnim të NJAB për vitin";

5. Pasqyra 5 “Planifikimi i buxhetit dhe shpërndarja e burimeve të NJAB për vitin”.

Nga auditimi i Planit Strategjik 2025-2027 dhe Vjetor për vitin 2025 rezulton se Pasqyra 4 “Planifikimi i nevojave për trajnim të NJAB për vitin” nuk është paraqitur nga DH/AB në përputhje me formatin e paraqitur në Manualin e AB, por vijon të paraqesë vetëm një listë të temave (12 tema) të parashikuara për trajnim, konkretisht nuk rezulton të jetë plotësuar për të dhënat në kolonat si më poshtë:

- Kolona 2) “Pjesëmarrës në trajnim” do të përcaktohet numri i audituesve që janë të interesuar të

- marrin pjesë në trajnimin me tematikën përkatëse.

- Kolona 3) “Periudha” do të përcaktohet periudha në të cilën kanë mundësi audituesit e brendshëm të ndjekin trajnimin, duke marrë parasysh planin vjetor të angazhimeve.

- Kolona 4) “Kohëzgjatja e trajnimit” do të përcaktohet duke pasur parasysh detyrimin ligjor që ka çdo auditues për trajnim”.

Nga auditimi i pasqyrave të planit, konstatohet që njësitë që nuk kanë raportuar, nuk janë përfshirë në konsolidim, ç’ka paraqet një pamje jo të plotë të planit në nivel sistemi.

Realizimi i planit vjetor 2024

Gjatë vitit 2024, nga 1,054 auditime të planifikuara janë realizuar 958 auditime gjithsej, vërehet se gjatë vitit ka një numër të madh auditimesh të kombinuara (542 auditime) dhe auditime përputhshmërie (372 auditime), si dhe një numër i konsiderueshëm i auditimeve të pa planifikuara, 38 me kërkesë të titullarëve të njësive publike. Këto të fundit, zëvendësojnë llojet e tjera të auditimeve të planifikuara, për shkak të mos trajtimit të planeve paraprakisht me titullarët e njësive publik.

Tabela nr. 8: “Realizimi i auditimeve sipas llojit të angazhimeve, kundrejt planit 2024”

Nr.	Emërtimi	Auditime gjithsej	Shërbimet e Sigurisë					Shërbime konsulence	Angazhime me kërkesë të titullarit
			Auditime përputhshmërie	Auditime performance	Auditime financiare	Auditime TI	Auditime të kombinuara		
I	Ndryshime Plani Vjetor 2024	1054	390	26	76	11	542	9	0
II	Realizimi vjetor	958	372	13	84	8	435	8	38
% e Realizimit të Planit vjetor		91%	95%	50%	111%	73%	80%	89%	

Burimi: Të dhënat nga DH/AB në MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Treguesi auditime/auditues.

Grupi i auditimit për verifikimin e ngarkesës së audituesve të brendshëm në nivel sistemi, përlllogarit raportin auditime gjithsej të realizuara për vitin 2024/ numrin faktik të audituesve të NJAB-së

Në tabelën më poshtë paraqiten NJAB të cilët kanë pasur ngarkesën më të lartë për auditues (auditime/auditues faktikë) përgjatë vitit 2024, ku paraqiten vlerat më të larta të këtij treguesi:

Tabela nr. 9: “NJAB me raportin më të lartë Auditime/Auditues (10% i raportit më të lartë), për vitin 2024”

Nr.	Institucioni	Gjithsej	Auditime të realizuara sipas llojit të tyre							
			Shërbime të Sigurisë nga të cilat:						Shërbime Këshillimi	Angazhim e me
			Numri i audituesve në fakt	A. të përputhshme	Raporti auditim	A. të performancë	A. financiare	A. tek. Info	A. të kombin	

2	Ministria e Financave	29	6	4.83		1		28		
7	Ministria e Drejtesise	19	4	4.75				7	5	
28	Drejt.Pergjith.Policise	29	5	5.80	2	1	2	18		1
39	SHISH	9	2	4.50		6		1		
66	Alb Gaz sha	11	2	5.50		5				
67	ALBCONTROL	6	1	6.00		2				
68	Rezidenca Stud Univ nr.1	5	1	5.00				2		
78	Ujesjelles Kanalizime Fier	7	1	3	7.00	4				
82	Ujesjelles Kanalizime Korce	5	1	2	5.00	1	1	1		
84	Ujesjelles Kanalizime Gjirokaster	5	1	5	5.00					
89	Bashkia Skrapar	6	1	6	6.00					
110	Bashkia Gjirokaster	13	3	7	4.33	3		3		
111	Bashkia Memaliaj	7	1	7	7.00					

Burimi: Të dhënat nga DH/AB në MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Nga tabela më sipër rezulton se numri maksimal, i angazhimeve për auditues në nivel sistemi ka qenë për bashkitë Memaliaj dhe Ujësjeles Kanalizime Fier nga 7 auditime/auditues në vit. Kurse NJAB-të më numrin më të ulët të angazhimeve gjatë vitit 2024 paraqiten si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 10: “NJAB me raportin më të ulët Auditime/Auditues (10% i raportit më të ulët), për vitin 2024”

Nr.	Institucioni	Gjithsej	Auditime të realizuara sipas llojit të tyre							
			Numri i audituesve në fakt	Shërbime të Sigurisë nga të cilat:						Shërbime Këshillimi
				A. të përputhsh	Raporti auditim	A. të performanc	A. financiare	A. tek. Informaci	A. të kombinu	
3	Ministria e Ekonomisë, Kulturës & Inova	4	5	2	0.80				2	
14	Drejt.Pergj.Tatimeve	2	5	2	0.40					
26	Drejtoria e Rezervave	0	1	0	0.00					
34	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	0	6	0	0.00	0	0	0	0	0
54	Spitali Rajonal Berat	1	3	0	0.33					1
60	AGROKREDIT	0	2	0	0.00	0	0	0	0	0
72	Ujësjeles Kanalizime Kukës	0	1	0	0.00	0	0	0	0	0
73	Ujësjeles Kanalizime Lezhe	0	1	0	0.00	0	0	0	0	0
74	Ujësjeles Kanalizime Dibër	0	1	0	0.00	0	0	0	0	0
77	Ujësjeles Kanalizime Kamëz	0	0	0	0.00	0	0	0	0	0
79	Ujës. Kanalizime Lushnjë	0	1	0	0.00	0	0	0	0	0
120	Bashkia Kurbin	1	2	1	0.50					
124	Bashkia Puke	0	1	0	0.00	0	0	0	0	0

Burimi: Të dhënat nga DH/AB në MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Nga të dhënat e tabelës më sipër rezulton se 13 institucione kanë raport auditime/auditues, Bashkia Pukë me një auditues, nuk ka kryer asnjë angazhim auditimi, po kështu dhe Ujësjeles Kanalizime Kukës, Lezhë, Dibër, Lushnjë, çka tregon për mos eficientë të këtyre NJAB-ve. Në total 15 NJAB e kanë raportin auditime/auditues më të ulët se 1.

DH/AB ka konstatuar se në analizën e mosrealizimit të Planit Vjetor të Auditimit kanë ndikuar faktorët:

- Kapacitete të pamjaftueshme të strukturave të auditimit të brendshëm në NJAB, për shkak të mungesës së audituesve të certifikuar dhe qarkullimit të lartë të stafit me përvojë, ndikojnë negativisht në qëndrueshmërinë dhe cilësinë e funksionit të auditimit.
- Largimi i stafit të kualifikuar përbën humbje të investimeve në ndërtimin e kapaciteteve profesionale, veçanërisht në pushtetin vendor dhe ndërmarrjet publike;
- Ndryshimet e papritura të prioritetëve gjatë vitit nga institucionet e audituara kërkojnë rishikim të riskut dhe fokus në fusha të reja dhe komplekse, të cilat kërkojnë më shumë kohë dhe burime.
- Planifikimi jorealit, që nuk merr parasysh kapacitetet reale të disponueshme, çon në mosrealizim të auditimeve të planifikuara..

- Planifikimi me rezerva nënvlerëson kapacitetet reale dhe rezulton në realizimin e më shumë auditimeve sesa planifikohet, duke treguar mangësi në menaxhimin efektiv të burimeve;
- Kërkesat e paparashikuara nga drejtuesit e institucioneve për auditime të fushave me risk të lartë gjatë vitit krijojnë presion shtesë dhe devijojnë nga plani fillestar
- Zgjatja e proceseve të auditimit përtej afateve të përcaktuara ndodh për shkak të kompleksitetit të çështjeve dhe nevojës për koordinim me palë të treta.
- Dobësitë në planifikimin e veprimtarisë audituese rrezikojnë që auditimet të mos përqendrohen në fushat më kritike për realizimin e objektivave të institucioneve publike, duke ndikuar negativisht në cilësinë dhe rezultatet e auditimit.

Nga DH/AB konstatohet se ndryshimet e shpeshta në plan gjatë vitit e bëjnë të vështirë zhvillimin e një veprimtarie sistematike dhe të disiplinuar të auditimit, duke ruajtur një qasje të kufizuar dhe tradicionale ndaj inspektimeve financiare.

Nga NJAB-të, për vitin 2024 janë realizuar auditime, të cilat kanë rezultuar me efekt financiar, numri i madh i gjetjeve ka rezultuar në fushat: “Të tjera”, “Administrim Prone, pasurie”, “Prokurime, blerje dhe investime” dhe “Tatime, taksa dhe dogana”, përse i përket dëmit, ai paraqitet më i lartë në “Të tjera dhe “Tatime, taksa, dogana” (paraqitur më ngjyrë në tabelën më poshtë)”

Problematicat e evidentuara gjatë auditimeve të realizuara në vitin 2024, kanë sjellë efekt negativ në total në shumën 192,530 mijë lekë, nga ku fusha “Tatime, taksa, dogana” me 31% “Të tjera” mban rreth 29% të dëmit total.

Tabela nr. 11: “Gjetjet me efekt financiar negativ (dëm) në vlerë dhje në numër nga NJAB sipas sistemeve për vitin 2024”

Gjetjet sipas fushës ose sistemit	Gjetje në vlerë (mijë lekë)	Gjetje në numër
Të tjera	56,264	3,437
Administrim prone, pasurie	14,678	1188
Prokurim, blerje & investime	16,394	923
Paga, shpërblime, trajtime, komisione.	18,201	688
Tatime, taksa, dogana	60,265	643
Fondet e sig.shoq, sig.shendetesore, përkuqdesje shoqërore	256.3	162
Privatizime, shitje, qiradhënie	15,912	106
Koncesione, ankande	0	45
Legalizime, Urbanistikë, kthim pronash	10,560	45
Kreditim, subvencione	0	19
Totali	192,530	7,256

Burimi: Të dhënat nga DH/AB në MF, Përpunuar nga grupi i auditimit.

Nga NJAB-të për vitin 2024, në nivel sistemi janë dhënë 7,292 rekomandime, prej të cilave janë pranuar 7262, ose rreth 99.6%. Rekomandimet e pranuar sipas llojeve paraqiten si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 12: “Rekomandimet e lëna përgjatë vitit 2024 nga NJAB-të”

Nr.	Rekomandimet sipas llojit	Rekomandimet në numër
1	Rekomandime të përmirësimit të sistemeve	2,105
2	Rekomandime të përmirësimit të kuadrit ligjor	252
3	Rekomandime të karakterit organizativ	3,375
4	Rekomandime për arkëtime	352
5	Rekomandime të tjera	1,178
Totali		7,262

Burimi: Të dhënat nga DH/AB në MF, Përpunuar nga grupi i auditimit.

Gjatë vitit 2024 nga 7,262 rekomandimet e pranuar shkalla e zbatueshmërisë paraqitet si në grafikun më poshtë:

Grafiku nr. 3: “Statusi i zbatimit të rekomandimeve të lëna për vitin 2024 nga NJAB-të”

Burimi: Të dhënat nga DH/AB në MF, Përpunuar nga grupi i auditimit.

Nga rekomandimet e pranuara, 2,259 rekomandime janë të zbatuara dhe 5,003 në proces zbatimi. **Hartimi, zhvillimi dhe administrimi i politikave kombëtare për zhvillimin profesional të audituesve të brendshëm nga certifikimi e trajnimi i vazhdueshëm i tyre në përshtatshmëri me praktikën bashkëkohore të fushës**

Ligji nr.114/2015 “Për Auditimin e brendshëm në Sektorin Publik”, i ndryshuar në nenin 20 të tij citon se “*Trajnimi i vijueshëm profesional organizohet nga struktura përgjegjëse për harmonizimin e auditimit të brendshëm, sipas procedurës së miratuar me urdhër të Ministrit të Financave.*”

Urdhri nr. 3, datë 08.01.2016 i Ministrit të Financave “Për miratimin e Rregullores së Trajnimit të vijueshëm, profesional të audituesve të brendshëm në sektorin publik”, i ndryshuar, ka përcaktuar Rregulloren e Trajnimit të Vijueshëm Profesional (TVP) dhe përmes Urdhrit të Ministrit të Financave dhe Ekonomisë nr. 304 datë 29.12.2023, është miratuar Programi i Edukimit të Vijueshëm Profesional (TVP) të Audituesve të Brendshëm në sektorin publik për vitin 2024. Implementimi i programit të miratuar ndiqet nga Drejtoria e Harmonizimit për Auditimin e Brendshëm, e cila raporton te Ministri i Financave dhe Ekonomisë dhe te Komisioni i Kualifikimit të Audituesve të Brendshëm.

Programi i TVP për vitin 2024 ka synuar të arrijë 350 auditues të brendshëm në detyrë, kjo bazuar në të dhënat e analizuara në planin vjetor të konsoliduar të auditimit të brendshëm për vitin 2024 dhe ka identifikuar, duke mos u kufizuar vetëm në to dhe 11 tema për trajnim të vijueshëm për vitin 2024.

Gjatë vitit 2024 janë trajnuar gjithsej **381 auditues të brendshëm** (31 më shumë se numri i synuar në programin e vitit 2024) prej të cilëve:

- 242 auditues të certifikuar,
- 81 drejtues NjAB,
- 4 drejtues NjAB të pa certifikuar,
- 54 auditues të pa certifikuar.

Të gjithë pjesëmarrësit kanë përfituar **nga 40 orë trajnimi secili**, në përputhje me kriteret për zhvillimin profesional të vazhdueshëm.

Nga verifikimi i regjistrimit të pjesëmarrësve në trajnimin të vijueshëm profesional për vitin 2024, të publikuar në faqen e MF, rezultoi se regjistri ka rekorde për 324 auditues në total, ndërkohë që trajnim kanë marrë sipas raportit 381 auditues.

Në lidhje me trajnimet e audituesve të pacertifikuar në faqen e MF është publikuar informacion në një link më vete për audituesit e pacertifikuar që kanë ndjekur trajnimet e vijueshme.

Në lidhje me kriterin e trajnimit të vijueshëm, pika 2 e nenit 20 e ligjit nr. 114/2015, të ndryshuar parashikon se: “*Të gjithë audituesit e certifikuar në detyrë, të përcaktuar në shkronjat “b” dhe “c” të pikës 2, të nenit 11, të këtij ligji, i nënshtrohen trajnimit të vijueshëm profesional, të paktën 80 orë në dy vjet*”. Kriteri i 80 orëve në dy vite e bën të vështirë kontrollin e plotësimit të këtij kushti dhe të dhënat mbahen për çdo auditues, duke llogaritur periudhën e fillimit të detyrës dhe duke e ndarë në periudha dy vjeçare. Këto të dhëna mbahen nga DH/AB dhe janë dhe të evidentuara nga kjo strukturë.

Analizimi dhe përpunimi i të dhënave nga formularët e vlerësimit plotësuar nga audituesit e brendshëm pjesëmarrës në të, kanë përcaktuar treguesin e vlerësimit të përgjithshëm të trajnimit në nivelin e **mirë**.

Vlerësimi i jashtëm i cilësisë nga DH/AB

Vlerësimi i jashtëm i cilësisë nga DH/AB në NJAB i referohet nenit 24 të ligjit nr. 114, datë 22.10.2015, “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik”, të ndryshuar, në Kapitullin VII të Manualit të Auditimit të Brendshëm, miratuar me Urdhër të MF nr. 100, datë 25.10.2016, i ndryshuar, si dhe në Metodologjinë e vlerësimit të jashtëm të cilësisë së auditimit të brendshëm në sektorin publik, miratuar me Urdhër të MF nr. 22, datë 06.03.2017. Në metodologjinë e Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë së Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik citohet se “*Vlerësimi i brendshëm me vlefshmëri të jashtme do të kryhet nga struktura përgjegjëse e harmonizimit për auditimin e brendshëm, e cila harton regjistrin e vlerësimit të NJAB-ve me qëllim:*

- Hartimin e programit vjetor të veprimtarisë së SPHAB-së;
- Respektimin e frekuencës së vlerësimit të jashtëm të cilësisë (të paktën 1 herë në 5 vjet);
- Identifikimin e njësive të auditimit me problematikë të shtuar;
- Ndjekjen dhe monitorimin e progresit të njësive të auditimit.”

Pra, në kërkesat standarde të auditimit përcaktohet se çdo NJAB duhet të vlerësohet nga jashtë të paktën një herë në 5 vite. Për më tepër, DH/AB ka si detyrë hartimin e regjistrit të vlerësimit të NJAB-ve me qëllim përmbytjen e aktiviteteve të sipërcituara.

Sipas Planit Vjetor të DH/AB të miratuar përmes shkresës nr. 24008/1, datë 29.12.2023 rezultoi se për vitin 2024, janë parashikuar të kryhen 20 vlerësime të jashtme të cilësisë (VJC) në periudhën Janar-Dhjetor 2024, me objektiv zbatimin e standardeve ndërkombëtare të auditimit të brendshëm nga NJAB. Nga krahasimi vlerësimeve të jashtme të cilësisë të planifikuara me ato të realizuara rezultoi se në total janë realizuar 2 auditime më pak se plani, nga vlerësimet e jashtme nuk janë realizuar vlerësimet për subjektet si më poshtë:

1. Agjencia e Ofrimit të Shërbimeve të Integruara;
2. Fondi Shqiptar i Zhvillimit.

Për vitin 2024, DH/AB vlerësoi në total 18 njësi të auditimit të brendshëm, ku specifikisht opinionet e dhëna, prej vlerësimeve, paraqiten si në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 13: “Opinionet e Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë, 2024”

Nr .	Përputhshmëria me Standardet	Numri I institucioneve
I	Mospërputhje e plotë me standardet	4
	Bashkia Has	1
	Drejtoria Qendrore e Operatorit të Kujdesit Shëndetësor	1
	Ndërmarrja e Trajtitimit të Studentëve Nr.1	1
	Spitali Rajonal Shkodër	1
II	Përputhje e pjesshme me standardet, por përmirësimi është i nevojshëm në fusha të caktuara.	7
	Alb Gaz Sha	1
	Bashkia Himarë	1
	Bashkia Kuçovë	1
	Bashkia Pogradec	1
	Drejtoria e Përgjithshme e Tatim Taksave Vendore	1
	Prokuroria e Përgjithshme	1
	Spitali Shefqet Ndroqi Tiranë	1
III	Përputhje në disa fusha me standardet, por kërkohej përmirësim të domosdoshme në fushat ku janë adresuar rekomandimet.	7
	Bashkia Devoll	1
	Bashkia Dimal	1
	Bashkia Roskovec	1
	Ndërmarrja Trajtitimit të Studentëve Nr.2	1
	Qendra Spitalore Korçë	1

	QSUT Nënë Tereza Tiranë	1
	Spitali Memorial Fier	1
IV	Total (I+II+III)	18

Burimi: Drejtoria e Harmonizimit të Auditit të Brendshëm, MF.

Ndër gjetjet më të rëndësishme nga VJC për vitin 2024 nga DH/AB janë evidentuar si në vijim:

- Mungesa e përshkrimit të qartë të funksioneve dhe përgjegjësi në aktet e brendshme.
- Mungesa e kapaciteteve njerëzore (nën minimumin ligjor prej 3 audituesish), mungesa e përvojës dhe mungesa e certifikimeve për audituesit.
- Probleme me burimet dhe me cilësinë e planifikimit të angazhimeve të auditimit.
- Dobësi në dokumentimin dhe vlerësimin e kontrolleve të brendshme dhe mungesë e qasjeve efektive për monitorimin e zbatimit të rekomandimeve.

Rekomandimet kryesore të lëna nga DH/AB përgjatë vitit 2024 janë:

- Qartësim i rregullave të funksionimit të auditimit të brendshëm dhe linjave të komunikimit në strukturat publike;
- Hartimi dhe zbatimi i programeve sigurimit të brendshëm të cilësisë dhe analizave të riskut për planifikimin e auditimeve;
- Rritje e transparencës dhe përgjegjshmërisë për zbatimin e rekomandimeve përmes mekanizmave të monitorimit të vazhdueshëm;
- Qartësim i rregullave të funksionimit të auditimit të brendshëm dhe linjave të komunikimit në strukturat publike;
- Hartimi dhe zbatimi i programeve sigurimit të brendshëm të cilësisë dhe analizave të riskut për planifikimin e auditimeve;
- Rritje e transparencës dhe përgjegjshmërisë për zbatimin e rekomandimeve përmes mekanizmave të monitorimit të vazhdueshëm.

Nga grupi i auditimit u zgjodhën për shqyrtim 5 dosje, të vlerësimit të jashtëm të cilësisë (përzgjedhur nga grupi i auditimit me kampionim të rastësishëm), rezultojnë se këto vlerësime i janë referuar gërmës *dh* të nenit 24, të Ligjit nr. 114, datë 22.10.2017, “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik”, Urdhrit të Ministrit të Financave nr. 22, datë 06.03.2017, “Për miratimin e metodologjisë së vlerësimit të jashtëm të cilësisë së auditimit të brendshëm në sektorin publik” dhe Planit Vjetor të punës në DH/AB për vitin 2024 miratuar nga Ministri i Financave me shkresën nr. 24008/1 datë 29.12.2023. Nga shqyrtimi i dosjeve rezultoi si më poshtë:

1. Rezidenca Studentore Universitare nr., 1 SHA, Tiranë

Në dosje është administruar Autorizimi për fillimin dhe përgatitjen e vlerësimit të jashtëm të cilësisë në NJAB Rezidencës Studentore Universitare nr. 1 SHA, Tiranë. Janë firmosur Deklaratat e Pavarësisë nga audituesit.

Përmes shkresës nr. 13123, datë 02.10.2024, DH/AB ka njoftuar Rezidencën Studentore Universitare nr., 1 SHA, Tiranë për fillimin e vlerësimit të jashtëm të cilësisë, ku citohet se vlerësimi i jashtëm do të fillojë në datën 14.10.2024.

Me shkresën nr. 13123/1, datë 02.10.2024 është miratuar Programi, me periudhë vlerësimi *1 Janar 2023 – 31 Dhjetor 2023*, me kohë kryerje vlerësimi *14 Tetor – 18 Tetor 2024*. Grup vlerësimi *Nevila Piciri dhe Irena Dervishi*.

Drejtimit e vlerësimit: Zbatimi i rekomandimeve nga vlerësimi i jashtëm i kryer nga KLSH; Vlerësimet e veprimtarisë sipas kriterëve të përcaktuara në Metodologjinë e Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë.

Përmes shkresës nr. 13123/4, datë 11.11.2024 është dërguar drejt Rezidencës Studentore nr. 1 SHA, Tiranë Raporti Përfundimtar i Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë.

Opinion i përgjithshëm i grupit të vlerësimit për përputhshmërinë e DAB në Rezidencën Studentore nr. 1 SHA, Tiranë me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të Brendshëm të pranuar, bazuar në vlerësimin e kriterëve kryesore ISSPA (ISSPA 1100, ISSPA 1200, ISSPA 2000, ISSPA 2200, ISSPA 2300) dhe dytësore është: *mos përputhje e plotë me kuadrin rregullator dhe me standardet ndërkombëtare për praktikën profesionale të auditimit të brendshëm*. Vlerësimi për secilin nga standardet jepet në tabelën më poshtë

Tabela nr. 14: “Vlerësimi për standardet kryesore dhe dytësore të NjAB Rezidencës Studentore nr. 1 SHA, Tiranë”

Vlerësimi për standardet kryesore		
Standardi 1100 “Pavarësia dhe objektiviteti”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 1200 “Aftësia dhe kujdesi i duhur profesional”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2000 “Menaxhimi i veprimtarisë së auditimit të brendshëm”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2200 “Planifikimi i angazhimit”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2300 “Kryerja e Angazhimit”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Vlerësimi për standardet dytësore		
Standardi 1000 “Qëllimi, autoriteti dhe përgjegjësia”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 1300 “Sigurimi i cilësisë dhe programi i përmirësimit”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2100 “Natyra e punës”	Përputhshmëri në disa fusha	Portokalli
Standardi 2400 “Komunikimi i rezultateve”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2500 “Monitorimi i progresit”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
<i>Opinion: Mospërputhje e plotë me standardet ndërkombëtare, të AB.</i>		E kuqe

Burimi: Të dhënat nga DH/AB. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Nga ana e Rezidencës Studentore nr. 1 SHA, Tiranë është dërguar plani i veprimit për rekomandimet e lëna nga DH/AB me shkresën nr. 1611/3, datë 05.12.2024, protokolluar në MF me nr. 13123, datë 05.12.2024 brenda afatit 30 ditore të përcaktuar në kapitullin 3 të “Metodologjisë së Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë”, miratuar me Urdhër të Ministrit të Financave nr. 22, datë 06.03.2017.

2. Spitali Memorial Fier

Në dosje është administruar Autorizimi për fillimin dhe përgatitjen e vlerësimit të jashtëm të cilësisë në NjAB e Spitalit Memorial Fier. Janë firmosur Deklaratat e Pavarësisë, nga grupi i vlerësimit të jashtëm të cilësisë.

Me anë të shkresës nr. 9417 datë 05.07.2024 Sekretari i Përgjithshëm i MF ka njoftuar Spitalin Rajonal për fillimin e vlerësimit të jashtëm të cilësisë për NjAB, ku citohet se vlerësimi i jashtëm do të fillojë në datën 15.07.2024.

Me shkresën nr. 9417/1, datë 05.07.2024 është miratuar Programi i Auditimit me objekt vlerësimi *Monitorimi dhe vlerësimi i veprimtarisë së njësisë së auditimit të brendshëm, në përputhje me standardet ndërkombëtare të auditimit të brendshëm të pranuar*, me metodë vlerësimi, me periudhë vlerësimi *Nga momenti i krijimit të NJAB – 31 Dhjetor 2023*, me kohë kryerje vlerësimi *15 Korrik 2024-19 Korrik 2024* dhe grup vlerësimi Albana Gjinopulli, Anila Lako dhe Sokol Bundo.

Drejtime vlerësimi: Vlerësimet e veprimtarisë sipas kriterëve të përcaktuara në Metodologjinë e Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë dhe standardet ndërkombëtare të pranuar, Zbatimi i rekomandimeve nga vlerësimi i kryer nga audituesit e brendshëm dhe të jashtëm;

Më anë të shkresës nr. 9417/4 datë 25.09.2024 i është dërguar Spitalit Memorial, Fier Raporti Përfundimtar i Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë.

Opinion i përgjithshëm i grupit të vlerësimit për përputhshmërinë e DAB në UKD me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të Brendshëm të pranuar, bazuar në vlerësimin e kriterëve kryesore

ISSPA (ISSPA 1100, ISSPA 1200, ISSPA 2000, ISSPA 2200, ISSPA 2300) dhe dytësore është përputhshmëri në disa fusha me kuadrin rregullator. Vlerësimi për secilin nga standardet jepet në tabelën nr. 15:

Tabela nr. 15: “Vlerësimi për standardet kryesore dhe dytësore të NjAB në Spitalin Memorial Fier

Vlerësimi për standardet kryesore		
Standardi 1100 “Pavarësia dhe objektiviteti”	Përputhshmëri e pjesshme	E verdhë
Standardi 1200 “Aftësia dhe kujdesi i duhur profesional”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër
Standardi 2000 “Menaxhimi i veprimtarisë së auditimit të brendshëm”	Përputhshmëri e pjesshme	E verdhë
Standardi 2200 “Planifikimi i angazhimit”	Përputhshmëri e pjesshme	E verdhë
Standardi 2300 “Kryerja e Angazhimit”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër
Vlerësimi për standardet dytësore		
Standardi 1000 “Qëllimi, autoriteti dhe përgjegjësia”	Përputhshmëri në disa fusha	Portokalli
Standardi 1300 “Sigurimi i cilësisë dhe programi i përmirësimit”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2100 “Natyra e punës”	Përputhshmëri në disa fusha	Portokalli
Standardi 2400 “Komunikimi i rezultateve”	Përputhshmëri e pjesshme	E verdhë
Standardi 2500 “Monitorimi i progresit”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër
Standardi 2600 “Komunikimi i pranimi të riskut”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Opinion: Përputhshmëri e pjesshme me standardet ndërkombëtare.		Portokalli

Burimi: Të dhënat nga DH/AB. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Spitali Memorial Fier i ka dërguar DH/AB Planin e Veprimit për zbatimin e rekomandimeve, përmes shkresës nr. 916/3, datë 23.09.2024, protokolluar në MF me nr. 9417/3, datë 24.09.2024, brenda afatit 30 ditore të përcaktuar në kapitullin 3 të “Metodologjisë së Vlerësimit të Jashtëm të cilësisë”, miratuar me Urdhër të Ministrit të Financave nr. 22, datë 06.03.2017.

3. Spitali Shefqet Ndroqi

Në dosje është administruar Autorizimi për fillimin dhe përgatitjen e vlerësimit të jashtëm të cilësisë në NjAB e Spitali Shefqet Ndroqi dhe Njoftimi për fillimin e vlerësimit të jashtëm të cilësisë për NjAB, ku citohet se vlerësimi i jashtëm do të fillojë në 22.04.2024.

Me shkresën nr. 5291/1, datë 18.04.2024 është miratuar nga Sekretari i Përgjithshëm i MF Programi i Auditimit me objekt vlerësimi *Monitorimi dhe vlerësimi i veprimtarisë së njësisë së auditimit të brendshëm, në përputhje me standardet ndërkombëtare të auditimit të brendshëm të pranuar, me metodë vlerësimi Metoda e përdorimit të pyetësorëve dhe konfirmimit*, me periudhë vlerësimi 1 Janar 2022 – 31 Dhjetor 2023, me kohë kryerje vlerësimi 22 Prill-30 Prill 2024 dhe grup vlerësimi Albana Gjinopulli, Anila Lako, Sokol Bundo.

Drejtime vlerësimi: Vlerësimet e veprimtarisë sipas kriterëve të përcaktuara në Metodologjinë e Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë dhe standardet ndërkombëtare të pranuar, Monitorimi i zbatimit të rekomandimeve nga vlerësimi i kryer nga audituesit e brendshëm dhe të jashtëm;

Përmes shkresës nr. 5291/4, datë 03.07.2024 është dërguar drejt Spitalit Shefqet Ndroqi Raporti Përfundimtar i Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë.

Opinion i përgjithshëm i grupit të vlerësimit për përputhshmërinë e DAB në SRE me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të Brendshëm të pranuar, bazuar në vlerësimin e kriterëve kryesore ISSPA (ISSPA 1100, ISSPA 1200, ISSPA 2000, ISSPA 2200, ISSPA 2300) dhe dytësore është *Në përputhje të pjesshme me standardet ndërkombëtare*. Vlerësimi për secilin nga standardet jepet në tabelën në poshtë:

Tabela nr. 16: “Vlerësimi për standardet kryesore dhe dytësore të NjAB-në e Spitalit Shefqet Ndroqi”

Vlerësimi për standardet kryesore		
Standardi 1100 “Pavarësia dhe objektiviteti”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër
Standardi 1200 “Aftësia dhe kujdesi i duhur profesional”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër
Standardi 2000 “Menaxhimi i veprimtarisë së auditimit të brendshëm”	Përputhshmëri e pjesshme	E verdhë
Standardi 2200 “Planifikimi i angazhimit”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër
Standardi 2300 “Kryerja e Angazhimit”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër

Vlerësimi për standardet dytësore		
Standardi 1000 “Qëllimi, autoriteti dhe përgjegjësia”	Përputhshmëri e pjesshme	E verdhë
Standardi 1300 “Sigurimi i cilësisë dhe programi i përmirësimit”	Përputhshmëri e pjesshme	E verdhë
Standardi 2100 “Natyra e punës”	Përputhshmëri e pjesshme	E verdhë
Standardi 2400 “Komunikimi i rezultateve”	Përputhshmëri e pjesshme	E verdhë
Standardi 2500 “Monitorimi i progresit”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër
Standardi 2600 “Kryerja e angazhimit”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër
Opinion: Në përputhje të pjesshme me standardet ndërkombëtare		E verdhë

Burimi: Të dhënat nga DH/AB. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Spitali Shefqet Ndroqi i ka dërguar DH/AB Planin e Veprimit për zbatimin e 05/08/2024, në tejkalim të afatit 30 ditor të përcaktuar në kapitullin 3 të “Metodologjisë së Vlerësimit të Jashtëm të cilësisë”, miratuar me Urdhër të Ministrit të Financave nr. 22, datë 06.03.2017.

4. Bashkia Has

Në dosje është administruar Autorizimi për fillimin dhe përgatitjen e vlerësimit të jashtëm të cilësisë në NjAB e Bashkisë Has dhe procesverbali i takimit fillestar. Janë firmosur Deklaratat e Pavarësisë dhe ndarja e detyrave.

Përmes shkresës nr. 12136., datë 12.09.2024, Sekretari i Përgjithshëm i MF ka njoftuar Bashkinë Has për fillimin e vlerësimit të jashtëm të cilësisë për NjAB-së, ku citohet se vlerësimi i jashtëm do të fillojë në datën 16.09.2024.

Me shkresën nr. 12136/1, datë 12.09.2024 është miratuar Programi i Auditimit me objekt vlerësimi *Monitorimi dhe vlerësimi i veprimtarisë së njësisë së auditimit të brendshëm, në përputhje me standardet ndërkombëtare të auditimit të brendshëm të pranuar, me metodë vlerësimi Metoda e përdorimit të pyetësorëve dhe konfirmimit*, me periudhë vlerësimi 1 Janar 2022 – 31 Dhjetor 2023, me kohë kryerje vlerësimi 16.09.2024-20.09.2024 dhe grup vlerësimi Albana Gjinopulli, Nevila Piciri dhe Sokol Bundo.

Drejtime vlerësimi: Zbatimi i rekomandimeve nga vlerësimi i kryer nga Kontrolli i Lartë i Shtetit, Vlerësimet e veprimtarisë sipas kriterëve të përcaktuara në Metodologjinë e Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë dhe standardet ndërkombëtare të pranuar.

Përmes shkresës nr. 12136/3, datë 24.10.2024 është dërguar drejt Bashkisë Has Raporti Përfundimtar i Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë.

Opinion i përgjithshëm i grupit të vlerësimit për përputhshmërinë e NJAB-së në Bashkinë Has me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të Brendshëm të pranuar, bazuar në vlerësimin e kriterëve kryesore ISSPA (ISSPA 1100, ISSPA 1200, ISSPA 2000, ISSPA 2200, ISSPA 2300) dhe dytësore është *Mospërputhje e plotë me standardet ndërkombëtare*. Vlerësimi për secilin nga standardet jepet në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 17: “Vlerësimi për standardet kryesore dhe dytësore të NjAB-në e Bashkisë Has

Vlerësimi për standardet kryesore		
Standardi 1100 “Pavarësia dhe objektiviteti”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 1200 “Aftësia dhe kujdesi i duhur profesional”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2000 “Menaxhimi i veprimtarisë së auditimit të brendshëm”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2200 “Planifikimi i angazhimit”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2300 “Kryerja e Angazhimit”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Vlerësimi për standardet dytësore		
Standardi 1000 “Qëllimi, autoriteti dhe përgjegjësia”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 1300 “Sigurimi i cilësisë dhe programi i përmirësimit”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2100 “Natyra e punës”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2400 “Komunikimi i rezultateve”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2500 “Monitorimi i progresit”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2600 “Komunikimi I pranimit të riskut”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Opinion: Mospërputhje e plotë me standardet ndërkombëtare, të AB.		E kuqe

Burimi: Të dhënat nga DH/AB. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Bashkia Has ka dërguar drejt DH/AB Planin e Veprimit për zbatimin e rekomandimeve, përmes shkresës nr. 3758, datë 20.11.2024, protokolluar në MF me nr. 12136/4 prot. Datë 26.11.2024, brenda afatit 30 ditor të përcaktuar në kapitullin 3 të “Metodologjisë së Vlerësimit të Jashtëm të cilësisë”, miratuar me Urdhër të Ministrit të Financave nr. 22, datë 06.03.2017.

5. Prokuroria e Përgjithshme

Në dosje është administruar Autorizimi për fillimin dhe përgatitjen e vlerësimit të jashtëm të cilësisë në NjAB e Prokurorisë së Përgjithshme dhe procesverbali i takimit fillestar. Janë firmosur Deklaratat e Pavarësisë dhe ndarja e detyrave.

Përmes shkresës nr. 87, datë 23.01.2024, Sekretari i Përgjithshëm i MF ka njoftuar Prokurorinë e Përgjithshme për fillimin e vlerësimit të jashtëm të cilësisë për NjAB, ku citohet se vlerësimi i jashtëm do të fillojë në datën 29.01.2024.

Me shkresën nr. 87/1 datë 23.01.2024 është miratuar Programi i Auditimit me objekt vlerësimi *Monitorimi dhe vlerësimi i veprimtarisë së njësisë së auditimit të brendshëm, në përputhje me standardet ndërkombëtare të auditimit të brendshëm të pranuar*, me periudhë vlerësimi 1 Janar 2022 – 31 Dhjetor 2023, me kohë kryerje vlerësimi 29 Janar – 5 Shkurt 2024 dhe grup vlerësimi Albana Gjinopulli dhe Nevila Piciri.

Drejtime vlerësimi: Zbatimi i rekomandimeve nga vlerësimi i jashtëm i kryer nga KLSH, Vlerësimet e veprimtarisë sipas kriterëve të përcaktuara në Metodologjinë e Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë, Të tjera.

Përmes shkresës nr. 87/4, datë 08.04.2024 është dërguar drejt Prokurorisë së Përgjithshme Raporti Përfundimtar i Vlerësimit të Jashtëm të Cilësisë.

Opinionin e përgjithshëm i grupit të vlerësimit për përputhshmërinë e DAB në DPRMSH me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit të Brendshëm të pranuar, bazuar në vlerësimin e kriterëve kryesore ISSPA (ISSPA 1100, ISSPA 1200, ISSPA 2000, ISSPA 2200, ISSPA 2300) dhe dytësore është *përputhshmëri e pjesshme me kuadrin rregullator*. Vlerësimi për secilin nga standardet jepet në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 18: “Vlerësimi për standardet kryesore dhe dytësore të NjAB-në e Prokurorisë së Përgjithshme”

Vlerësimi për standardet kryesore		
Standardi 1100 “Pavarësia dhe objektiviteti”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër
Standardi 1200 “Aftësia dhe kujdesi i duhur profesional”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër
Standardi 2000 “Menaxhimi i veprimtarisë së auditimit të brendshëm”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër
Standardi 2200 “Planifikimi i angazhimit”	Përputhshmëri e pjesshme	E verdhë
Standardi 2300 “Kryerja e Angazhimit”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër
Vlerësimi për standardet dytësore		
Standardi 1000 “Qëllimi, autoriteti dhe përgjegjësia”	Përputhshmëri në disa fusha	Portokalli
Standardi 1300 “Sigurimi i cilësisë dhe programi i përmirësimit”	Mospërputhje e plotë	E kuqe
Standardi 2100 “Natyra e punës”	Përputhshmëri në disa fusha	Portokalli
Standardi 2400 “Komunikimi i rezultateve”	Përputhshmëri në disa fusha	Portokalli
Standardi 2500 “Monitorimi i progresit”	Përputhshmëri në disa fusha	Portokalli
Standardi 2600 “Komunikimi i pranimit të riskut”	Përputhshmëri e plotë	E gjelbër
Opinionin: Përputhshmëri e pjesshme me kuadrin rregullator		E verdhë

Burimi: Të dhënat nga DH/AB. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Me anë të shkresës nr. 123/4, datë 22.07.2024. Prokuroria e Përgjithshme i ka dërguar DH/AB Planin e Veprimit për zbatimin e rekomandimeve, në tejkallim të afatit 30 ditor të përcaktuar në kapitullin 3 të “Metodologjisë së Vlerësimit të Jashtëm të cilësisë”, miratuar me Urdhër të Ministrit të Financave nr. 22, datë 06.03.2017, konkretisht 105 ditë nda data e Sërgimit të Raportit Përfundimtar, pra 75 ditë, në tejkallim të afatit.

Pyetësoni i vetëvlerësimit të NJAB

Pyetësoni i vetëvlerësimit për vitin 2024 është plotësuar nga 127 NJAB nga 136 NJAB që kanë detyrimin për të raportuar veprimtarinë e tyre pranë DH/AB:

Kanë rezultuar njësi publike megjithëse me strukturë të NJAB të miratuar nuk e paraqitur bashkëlidhur Pyetësonin e vetëvlerësimit. Grupi i auditimit i kryqëzoi të listën e institucioneve që nuk kanë plotësuar pyetësonin e vetëvlerësimit, me të dhënat e strukturës, ku situata paraqitet si më poshtë:

Tabela nr. 19: “Institucione që nuk kanë plotësuar pyetësonin e vetëvlerësimit, por që kanë strukturë NJAB të miratuar”

Nr.	Institucioni	Struktura	Auditues në Fakt
1	AGROKREDIT	Sektor	2
2	Ujesjelles Kanalizime Kukes	Specialist	1
3	Ujesjelles Kanalizime Diber	specialist 1	1
4	Ujesjelles Kanalizime Kamez	Specialist	0
5	Ujesjelles Kanalizime Lezhe	Specialist	1
6	Fondi Shqiptar i Zhvillimit	Njësi	6
7	Bashkia Klos	Sektor	3
8	Bashkia Mat	Sektor	2
9	Bashkia Puke	Specialist	1

Nga tabela më sipër rezulton se 9 institucione me strukturë të miratuar të njësive të auditimit, ku 8 prej tyre kanë pasur dhe auditues të punësuar në fakt përgjatë vitit 2024, nuk kanë përmbushur detyrimin e plotësimit të pyetësonit të vetëvlerësimit

Nga analiza në tërësi e “Pyetësonit të vetëvlerësimit”, konstatohet se një pjesë e konsiderueshme e NJAB nuk kanë qenë të qarta dhe koncize në përgjigjet e tyre. Të dhënat tregojnë që përgjigjet e dhëna nuk janë plotësisht në përputhje me të dhënat reale, të cilat janë konsoliduar nga të dhënat e raporteve vjetore të veprimtarisë së NJAB.

Pyetësoni i vetëvlerësimit përmban pyetje për të gjitha fazat e veprimtarisë së auditimit të brendshëm dhe analiza për vitin 2024 paraqitet e ndarë në 4 grupime kryesore.

I. Funksionimi i NJAB sipas akteve ligjore

Nga analiza e të dhënave të pyetësorëve të vetëvlerësimit, sa i përket kuadrit ligjor (paraqitur në tabelën më poshtë) rezulton se vetëm 82% e NJAB janë ngritur dhe funksionojnë në përputhje me aktet ligjore dhe nënligjore. Për më tepër, në 79% të NJAB ka komunikim të rregullt me titullarin dhe është e pavarur nga ana funksionale.

Tabela nr. 20: Përputhshmëria e NJAB me kuadrin ligjor, 2024

Indikatori	NJAB në përputhje të plotë	NJAB në përputhje të pjesshme	NJAB në përputhje në disa fusha	NJAB në mospërputhje të plotë
NjAB krijuar në përputhje me kërkesat ligjore	82%	16.5%	0	2%
NjAB është e pavarur nga ana funksionale dhe komunikon periodikisht me titullarin	79%	16.5%	2%	2%
Audituesit e Brendshëm janë të përfshirë në veprimtari operacionale	91%	6%	0	3%
Objektivat e NjAB janë në përputhje me objektivat e Njesisë Publike.	91%	9%	0	0

Burimi: DH/AB në MFE.

Nga të dhënat e konsoliduara të pyetësorëve, rezulton se në 91% të NJAB audituesit e brendshëm nuk përfshihen në veprimtari operacionale. Pjesa tjetër 4% e tyre rezulton në kundërshtim me kriteret ligjore, ku në to vihet re përfshirje e audituesve të brendshëm në veprimtari operacionale.

Objektivat e NJAB gjithnjë duhet të jenë në përputhje me objektivat e njësisë publike. Nga analiza e të dhënave, vihet re se 91% e NJAB i kanë objektivat e tyre në përputhje me objektivat e njësive publike në të cilat ato operojnë.

II. Identifikimi, vlerësimi dhe menaxhim i risqeve nga NJAB

Nga analiza e përgjigjeve të NJAB në pyetësorët e dorëzuar në MFE, rezulton që 80% e tyre e bazojnë planin e auditimit plotësisht në vlerësimin e riskut të veprimtarisë së njësive publike. Vetëm 76% e NJAB kanë vlerësuar drejt risqet e lidhura me objektivat e njësive publike, kurse 24% e NJAB kanë nevojë për përmirësime në këtë vlerësim. Nga të dhënat e analizuar vetëm 68% e NJAB e përmbushin plotësisht kriterin e kontributit në hartimin e regjistrit të riskut. Për më tepër, 85% e NJAB vlerësojnë funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm dhe 15% e vlerësojnë pjesërisht, duke mos përmbushur detyrimin ligjor.

Tabela nr. 21: “Identifikimi, vlerësimi dhe menaxhimi i risqeve nga NJAB, 2024”

Indikatori	NJAB në përputhje të plotë	NJAB në përputhje të pjesshme	NJAB në përputhje në disa fusha	NJAB në mospërputhje të plotë
AB përdorin metodologji dhe marrin opinionin e titullarit në identifikimin e risqeve	80%	20%	0	0
Risqet e lidhura me objektivat e njësive publike janë vlerësuar drejt nga AB	76%	21%	3%	0
NJAB kontribon në hartimin e regjistrit të riskut të njësive publike	68%	25%	5%	2%
Veprimtaria e AB përfshin vlerësimin e sistemit të KB dhe nivelin e riskut	85%	14%	1%	0

Burimi: DH/AB në MF.

III. Vendosja e kontrolleve efektive dhe monitorimi i rekomandimeve

Nga analiza e pyetësorëve, 69 % e NJAB e vlerësojnë përshtatshmërinë e kontrolleve të vendosura, 30% e tyre i vlerësojnë ato pjesërisht dhe 1% i përputhje në disa fusha. Në lidhje me monitorimin e zbatimit të rekomandimeve të dhëna rezulton që vetëm 80% të NJAB i monitorojnë në vazhdimësi këtë komponent dhe 20% e NJAB i monitorojnë ato pjesërisht. 86% të drejtuesve të NJAB paraqesin analizën vjetore të veprimtarisë në KAB dhe tek titullari i njësive publike. Manuali i auditimit të brendshëm ka një procedurë të qartë në lidhje me raportimin e angazhimit të auditimit dhe vihet re se 12% e NJAB e realizojnë pjesërisht dhe afro 1% përkatësisht në përputhje në disa fusha dhe mospërputhje të plotë me këtë kërkesë të Manualit

Tabela nr. 21: “Vlerësimi për kontrollet e vendosura dhe funksionimi i tyre, 2024”

Indikatori	NJAB në përputhje të plotë	NJAB në përputhje të pjesshme	NJAB në përputhje në disa fusha	NJAB në mospërputhje të plotë
AB identifikojnë kontrollet që minimizojnë risqet dhe vlerësojnë përshtatshmërinë e kontrolleve.	69%	30%	1%	0%
NJAB monitoron zbatimin e rekomandimeve	80%	20%	0%	0%
Drejtuesi i NJAB paraqet analizën vjetore të veprimtarisë tek KAB dhe titullari	86 %	12%	1%	1%

Burimi: DH/AB në MF.

IV. Vlerësimi i brendshëm i cilësisë së veprimtarisë audituese

Në lidhje me Programin e Sigurimit të Cilësisë 69% të NJAB rezultojnë të kenë hartuar, miratuar dhe zbatuar këtë program dhe 31% e NJAB e kanë zbatuar pjesërisht këtë program.

Në lidhje rishikimin e brendshëm të cilësisë nga ana e drejtuesve të NJAB rezulton se vetëm 69% e tyre realizojnë këtë proces në përputhje me standardet. Në këtë tregues evidentohet se 3% e NJAB nuk e realizojnë fare këtë proces.

Rreth në 70% e NJAB rekomandimet e rishikimit të brendshëm të cilësisë merren në konsideratë nga audituesit. Në këtë element evidentohet se 2% e tyre nuk bien dakord me rekomandimet e dhëna nga ana e rishikuesve.

Tabela nr. 22: Vlerësimi i brendshëm i cilësisë së veprimtarisë audituese të NJAB, 2024

Indikatori	NJAB në përputhje të plotë	NJAB në përputhje të pjesshme	NJAB përputhje në disa fusha	NJAB në mospërputhje të plotë
NJAB ka Program të Sigurimit të Cilësisë	69%	18%	7%	6%
Rishikimi i brendshëm i cilësisë kryhet nga Drejtuesi i NJAB.	69%	24%	4%	3%
Rekomandimet e rishikimit të brendshëm të cilësisë merren në konsideratë për përmirësimin e punës së NJAB	72%	23%	2%	2%

Burimi: DH/AB në MF.

Vlerësimi i indikatorëve që tregojnë nivelin e zbatimit të objektivave në përmbushje të strategjisë për auditimin e brendshëm në sektorin publik

Drejtoria e Përgjithshme e Harmonizimit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik (DPH/KBFP) në bashkëpunim me Drejtorinë e Përgjithshme të Buxhetit dhe Drejtorinë e Përgjithshme të Thesarit ka realizuar analizimin e 18 (tetëmbëdhjetë) treguesve të performancës, bazuar në Metodologjinë për Monitorimin e performancës së Sistemeve të Kontrollit të Brendshëm në Njësitë Publike, e cila është miratuar nëpërmjet Urdhrit nr. 117, datë 01.04.2019 “Për miratimin e metodologjisë për monitorimin e performancës së sistemit të kontrollit të brendshëm të njësive publike”. Indikatorët e vlerësimit të auditimit të brendshëm janë 4 nga 18, si në vijim:

Indikatori 15 përbëhet nga nën treguesit:

- Njësia publike realizon shërbimin e AB;
- NJAB është krijuar në përputhje me kërkesat ligjore;
- NJAB dhe AB plotësojnë kërkesat ligjore;
- AB trajnohen në përputhje me kërkesat ligjore (TVP).

Indikatori 16 përbëhet nga nën treguesit:

- Plani strategjik dhe vjetor i përmbahet strukturës së përcaktuar në Manualin e Auditimit të Brendshëm dhe është paraqitur në afatet e përcaktuara në DH/AB
- Plani strategjik dhe vjetor është përgatitur në përputhje me kërkesat ligjore (përfaqëson një univers gjithëpërfshirës dhe miratohet nga titullari)
- Plani strategjik dhe vjetor është bazuar në vlerësimin e riskut që mbulon të gjitha sistemet e njësisë;
- Plani strategjik dhe vjetor ka parashikuar lloje të ndryshme auditimi (përputhshmërie, të kombinuar, performance, të fondeve të BE (nëse ka), etj.

Indikatori 17 përbëhet nga nën treguesit:

- Raporti sipas strukturës së përcaktuar në MAB dhe është paraqitur në afat në DH/AB
- Raporti përfshin analizën e gjetjeve dhe rekomandimeve të AB;
- Raporti përfshin vlerësimin e sistemeve të kontrollit të brendshëm;
- Raporti evidenton dobësitë dhe përcakton prioritetet të qarta për të ardhmen.

Indikatori 18 përbëhet nga treguesi: shkalla e zbatimit të rekomandimeve të AB.

Për indikatorët e mësipërm, DH/AB ka vënë në dispozicion informacion mbi vlerësimin (0-4) për secilin prej indikatorëve, paraqitur në mënyrë të përmbledhur në vijim.

Tabela nr. 23 : “Vlerësimi me pikë i indikatorëve nga DH/AB për vitin 2024”

Indikatori 15 “Organizimi dhe kapacitetet e AB”	Numri i institucioneve
0 pikë	33
2 pikë	10
3 pikë	44
3.5 pikë	1
4 pikë	102
Indikatori 16 “Cilësia e përgatitjes së planifikimit strategjik dhe vjetor nga NJAB-të”	

0 pikë	38
1.5 pikë	1
2-2.5 pikë	5
3-3.5 pikë	85
4 pikë	61
Indikatori 17 “Cilësia e përgatitjes së Raportit vjetor”	
0 pikë	41
1 pikë	1
2 - 2.5 pikë	6
3 - 3.5 pikë	50
4 pikë	92
Indikatori 18 “Zbatimi i rekomandimeve të auditimit të brendshëm”	
0 pikë	50
1 pikë	47
2 pikë	18
3 pikë	28
4 pikë	47

Burimi: DH/AB në MFE.

Nga të dhënat e vëna në dispozicion të grupit të auditimit rezulton se në total për të katërt treguesit (pikë maksimale 16 në total): 35 njësi rezultojnë me 0 pikë, dhe 23 njësi rezultojnë me pikë maksimale 16 pikë, detajuar në tabelën më poshtë:

Tabela nr. 24: “Të dhëna mbi vlerësimin e njësive bazuar në indikatorët e DH/AB”

Vlerësimi	0	0.1 – 4	4.1 – 8	8.1 – 12	12.1 – 14	14.1 – 15	15.1 – 16	Totali
Nr. i institucioneve	35	4	5	47	49	24	28	192

Burimi: Të dhënat nga DH/AB në MF. Përpunuar nga grupi i auditimit, KLSH.

Konkluzion: Sa më sipër, nga auditimi është konstatuar se procesi i certifikimit të audituesve të brendshëm nuk është iniciuar as në vitin 2024, për të disatin vit radhazi, duke cenuar përmbushjen e detyrimit ligjor për certifikim, situatë që reflektohet dhe në nivelin e vakancave në nivel sistemi (69 të tilla) dhe me numrin e konsiderueshëm të audituesve të pacertifikuar n nivel sistemi, rreth 28.4% e audituesve faktikë janë të pacertifikuar, ku ndër to dhe 15 drejtues NJAB në kundërshtim me përcaktimet e nenit 11, të ligjit nr. 114/2015 të ndryshuar.

Në fushën e planifikimit dhe raportimit, DH/AB ka konsoliduar planet e NJAB-ve të depozituara pranë saj, në procesin e konsolidimit janë evidentuar njësitë cilat nuk kanë raportuar konform formateve/afateve të përcaktuara në Manualin e Auditimit të Brendshëm dhe në ligjin nr. 114/2015, të ndryshuar., rezultojnë planë të pamërituara nga drejtimi, etj.

Në drejtim të mbikëqyrjes dhe sigurimit të cilësisë, DH/AB ka planifikuar 20 vlerësime të jashtme dhe ka realizuar 18, ku nga vlerësimet e kryera janë evidentuar boshllëqe në pavarësi, menaxhimin e veprimtarisë, planifikimin e angazhimeve dhe programet e sigurimit të cilësisë. Problematikë tjetër e evidentuar është mosvënja në dispozicion pranë DH/AB, si strukturë përgjegjëse për auditimin e brendshëm në nivel sistemi, e akt-marrëveshjeve të miratuara për shërbimet e AB të ofruara mes NJAB-ve.

Në nivel sistemi rezultojnë 136 NJAB të miratuara, nga të cilat 135 kanë qenë funksionale (NJAB e UK Kamëz evidentohet me 0 punonjës). Forma e organizimit që dominon në nivel sistemi është “sektor” dhe “drejtori”.

Mbulimi me shërbim auditimi mbetet i paplotë, 27 institucione të pavarura dhe 6 bashki nuk kanë shërbim të AB; një pjesë e njësive e marrin shërbimin nga NJAB e KM/MF ose përmes akt-marrëveshjeve, ku në lidhje me këto të fundit është konstatuar si problematikë mosvënja në dispozicion e akt-marrëveshjeve pranë DH/AB, si strukturë përgjegjëse për auditimin e brendshëm në nivel sistemi.

Në nivel sistemi nga 1,054 angazhime të planifikuara (pas ndryshimeve), ja në realizuar 958 (rreth 92%), ku dominon forma e auditimeve të kombinuara dhe të përputhshmërisë, ndërsa 38 auditime janë shtuar përtej planit, si kërkesë e titullarëve. Shpërndarja e ngarkesës për auditues rezulton e pabarabartë me variancë mes NJAB-ve nga 7 në më pak së një auditime/ auditues.

Nga auditimet, ka rezultuar se gjetjet me efekt financiar negativ për vitin 2024 janë në total rreth 192,530 mijë lekë, kryesisht në fushat “Tatime, taksa, dogana” dhe “Të tjera”, çka reflekton dobësi të vazhdueshme në kontrollet kyçe. Në nivel sistemi janë dhënë 7,262 rekomandime, ku rreth 99.6% janë pranuar e 2,259 janë zbatuar dhe 5,003 janë në proces zbatimi.

Për sa trajtuar në këtë pjesë të Raportit Përfundimtar të Auditimit , nga Ministria e Financave, konkretisht nga Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm, është paraqitur observacioni nr. 6547/41 prot., datë 12.09.2025, protokolluar në KLSH me nr. 431/14, prot., datë 18.09.2025 ku janë shprehur objeksionet si më poshtë:

Pretendimi i subjektit: Lidhur me konstatimin e paraqitur në faqen 325-326 të Projekt-Raportit, ku cilësohet se DH/AB nuk disponon akt marrëveshjet sqarojmë se: Në zbatim të përcaktimeve në pikën 1/c të nenit 10 të ligjit 114/2015 kanë dërguar pranë DH/AB kërkesën për miratim dhe kopjen e Akt-Marrëveshjes “Për realizimin e shërbimit të auditimit të brendshëm”, të nënshkruar nga palët, 4 (katër) njësi të auditimit të brendshëm në institucionet publike, për të cilat Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm ka ndjekur dhe koordinuar procedurat e dakortësimit nga Ministri i Financave, sikurse trajtuar në faqen 326 të Projekt Raportit të Auditimit. Konstatimi juaj i referohet 2 Akt – Marrëveshjeve të lidhura dhe të zbatuara nga Drejtoria e Auditimit të Brendshëm në Ministrinë e Financave, për të cilat vetë njësia në Ministrinë e Financave ka ndjekur procedurën e miratimit paraprak të marrëveshjeve direkt nga Ministri. Për këtë arsye DHAB ka qenë e përfshirë për lidhjen e këtyre akt -marrëveshjeve dhe si pasojë nuk ka se si të administrojë këto dokumente për të cilat është shmangur nga përfshirja dhe informimi. Nisur nga sa më sipër, shprehim dakortësinë lidhur me gjetjen, por kërkojmë riformulimin e rekomandimit duke e drejtuar tek struktura përgjegjëse, pra Drejtoria e Auditimit të Brendshëm në MF për këtë veprim. Nga ana tjetër sjellim në vëmendje se edhe pse DH/AB ka si kompetencë koordinimin dhe harmonizimin e veprimtarisë së auditimit të brendshëm në sektorin publik dhe në këtë kontekst duhet të administrojë këto marrëveshje, shprehim nevojën e vendosjes së një mekanizmi rregullues apo procedura të qarta për detyrimin e NJAB-ve zbatuese të marrëveshjeve në zbatimin e linjave të komunikimit dhe raportimit të këtij procesi. Lidhur me konstatimin e paraqitur në faqen 329 të Projekt Raportit, për paraqitjen e pasqyrës nr. 4 sqarojmë se DH/AB tek Pasqyra nr.4, ka paraqitur vetëm temat përmbledhëse të sugjeruara për trajnim nga NJAB-ve dhe jo listimin e temave nga çdo NJAB, si dhe nuk ka plotësuar kolonat e lidhura me: numrin e personave pjesëmarrës në trajnim, periudhën dhe kohëzgjatjen e trajnimit me argumentimin se: Manuali i AB përcakton Pasqyrën 4 një dokument mbështetës ku informacioni i grumbulluar shërben si një nga mjetet për analizën e nevojave për trajnim të audituesve të brendshëm. Reflektimi i këtij informacioni është hartimi i Programit të Vazhdueshëm Profesional të Audituesve të brendshëm që miratohet nga Ministri i Financave. Analiza në detaje e informacionit përdoret për planifikimin e zhvillimit të trajnimeve dhe Plani Strategjik dhe Vjetor i konsoliduar fokusohet në planifikimin e veprimtarisë audituese, tendencat (nuk miratohet nga Ministri i Financave). Ndërkohë sikurse është shpjeguar sa më sipër informacioni përpunohet dhe paraqitet në dokumentin tjetër që është Programi Vjetor i Trajnimeve. Kolonat (2,3 dhe 4) e Pasqyrës nr.4 vlejné si të dhëna që NJAB raportojné dhe justifikojné shpërndarjen e burimeve njerëzore gjatë vitit (paraqitur tek rreshti 5 “ Burimet e planifikuara “-tek Pasqyra nr.5);Në këtë këndvështrim , sjellim në vëmendje se qëllimi i Pasqyrës 4 në Planin e Konsoliduar nuk është paraqitja e detajeve lidhur me zhvillimin e trajnimeve, por paraqitja e tendencave të sistemit në përgjithësi. Ndërkohë që DHAB përgatit mbështetur në këto dhe informacione të tjera Programin e Trajnimit i cili miratohet nga Ministri i Financave. Për sa më sipër kërkojmë mirëkuptimin e Audituesve për rishikimin nëse kjo gjetje qëndron apo jo.

Lidhur me konstatimin e paraqitur në faqen 335 të Projekt Raportit, ku është cilësuar se janë realizuar 2 vlerësime cilësie më pak se plani, shpjegojmë se nuk kemi të bëjmë me mosrealizim të veprimtarive pasi DHAB ka organizuar procesin, por verifikimet në terren nuk kanë mundur të kryhen nën ndikimin e faktorëve të jashtëm, konkretisht: Misioni pranë ADISA-s nuk u mundësua, për shkak se institucioni përmes

shkresës nr.524/1, datë 28.10.2014 “Lidhur me njoftimin për fillimin e vlerësimit të jashtëm të cilësisë së NJAB në ADISA”, njofton për pamundësinë e realizimit të vlerësimit, për shkak të shfuqizimit të bazës ligjore që mbështet ekzistencën dhe funksionimin e tij, ku që nga data 18 Tetor 2024 ka hyrë në fuqi shfuqizimi i ligjit organik të ADISA-s, me të cilin ushtronte veprimtarinë e saj (ligji 13/2016 “Për mënyrën e ofrimit të shërbimeve publike në sportel në Republikën e Shqipërisë”). Fondi Shqiptar i Zhvillimit, në përgjigje të njoftimit të DH/AB nr.511, datë 29.1.2024 “Program për vlerësimin e jashtëm të cilësisë në FSHZH”, përmes shkresës nr. 345/1, datë 01.02.2024, deklaroi se nuk është subjekt i vlerësimit të jashtëm të cilësisë, në kuptim të ligjit 10130, datë 11.05.2009, “Për Fondin Shqiptar të Zhvillimit”, sepse nuk përfaqësohet në kategorinë “njësi e qeverisjes së përgjithshme dhe çdo institucion tjetër që kryen funksione publike.” DH/AB nëpërmjet Memos datë 07.02.2024, i është drejtuar Ministrit duke paraqitur argumentet ligjore që mbështesin përfshirjen e FSHZH në vlerësimin e jashtëm të cilësisë për NJAB, shoqëruar me shkresën zyrtare për firmosje. Lidhur me konstatimin e paraqitur në faqen 334 të Projekt Raportit mbi Regjistrin e audituesve të certifikuar, sqarojmë se DHAB mban dhe administron “Regjistrin e audituesve të brendshëm” “që prej vitit 2005 në përputhje me parashikimet e kuadrit ligjor dhe nënligjor për zhvillimin profesional të Audituesve. Sjellim në vëmendje që forma dhe përmbajtja e këtij Regjistri miratohen nga Komisioni i Kualifikimit të Audituesve të Brendshëm dhe Ministri i Financave. Aktualisht forma dhe përmbajtja e Regjistrit të miratuar nuk përmban një informacion të tillë direkt. Por Drejtoria e Harmonizimit e zotëron këtë informacion dhe ai është pjesë e Tabelave të Raportit Vjetor të çdo NJAB. Për këtë arsye, do të sugjerim riformulimin e gjetjes pasi nuk kemi të bëjmë me mungesë të informacionit, pasi ai disponohet në Regjistrin e tjerë, por dakortësojmë me rekomandimin për të integruar këtë informacionin në Regjistrin e Audituesve të brendshëm që do të rishikohet me krijimin e KKAB/Komisionit të Kualifikimit të Audituesve të Brendshëm.

Qëndrimi i grupit të auditimit: Në lidhje me objeksionin për mosdisponimin e Akt-marrëveshjeve nga ana e DH/AB, vlerësojmë se rekomandimi i grupit të auditimit është i drejtë në thelb, pasi synon adresimin e problematikës, por theksojmë se ai nuk duhet të jetë shterues. Edhe pse është e vërtetë që marrëveshjet e NJAB pranë MF nuk janë vënë në dispozicion, rekomandimi duhet të fokusohet në përcaktimin e një mekanizmi që do të mundësojë sigurimin dhe administrimin e tyre në të ardhmen nga struktura përkatëse.. -Në lidhje me pjesën e observacionin mbi pasqyrën nr. 4 grupi i auditimit ka referuar në vijim planin vjetor të trajnimeve kështu që kjo pjesë është trajtuar në material, por grupi i auditimit ka evidentuar mosplotësimin sipas formatit standard të përcaktuar në manual të pasqyrës nr. 4, format i respektuar në katër pasqyrat e tjera dhe kjo pasqyrë përmban vetëm temat. Për sa më sipër vijojmë t’i mbetemi qëndrimit tonë.

-Në lidhje me mosrealizimin e planit përsa i përket subjekteve ndaj të cilave është ushtruar vlerësim i jashtëm i cilësisë, sqarojmë se grupi i auditimit e mirëkupton arsyen, por në terma numerikë plani vijon të mbetet i përpunuar.

-Në lidhje me regjistrin e audituesve të brendshëm, pranojmë sugjerimin në lidhje me integrimin e të dhënave që disponohen nga DH/AB në Regjistrin e Audituesve të Brendshëm, si një masë që do të kontribuojë në përmirësimin e cilësisë dhe plotësisë së informacionit. Në vijim, do të jetë e nevojshme të punohet në konceptimin dhe plotësimin e këtij regjistri, në mënyrë që ai të përfaqësojë të gjitha të dhënat e nevojshme dhe të mundësojë përdorimin efektiv të tyre nga strukturat përkatëse. Grupi i auditimit nuk është shprehur për mosrespektim të formatit të regjistrit, por për faktin se të dhënat e paraqitura janë minimale. Për sa më sipër, kjo pjesë e observacionit konsiderohet pjesërisht.

IV. GJETJE DHE REKOMANDIME

A. MASA ORGANIZATIVE

1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi përgatitjen e PBA 2024-2026 u konstatuan problematikat si vijon:

- Kalendari i Menaxhimit të Shpenzimeve Publike (MSHP) është miratuar me VKM nr. 172, datë 24.03.2023, jashtë afatit të përcaktuar në ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar, neni 22.

-Tavanet përgatitore të PBA 2024–2026 janë miratuar me VKM nr. 195, datë 05.04.2023, jashtë afatit ligjor të përcaktuar në kalendarin e MSHP-së (28 shkurt). Gjithashtu, edhe pse udhëzimi për përgatitjen e buxhetit nr. 5, datë 28.02.2023 është miratuar brenda afatit të përcaktuar, ai nuk ka bashkëlidhur tavanet përgatitore për shpenzimet, në kundërshtim me ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008, *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar, neni 24, pika 1/a dhe Udhëzimin nr. 7, datë 28.02.2018, *“Për procedurat standarde të përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”*, i ndryshuar, pika 3.1.7.

-Projekt-dokumenti i PBA 2024–2026 është miratuar me VKM nr. 435, datë 19.07.2023, me 21 ditë vonesë nga afati ligjor i përcaktuar në kalendarin e MSHP-së (28 qershor 2023), në kundërshtim me ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar, neni 25.

-Tavanet përfundimtare të PBA 2024–2026, të miratuara me VKM nr. 436, datë 19.07.2023, i janë referuar një projektvendimi të ridërguar pas datës së miratimit, duke sjellë mospërputhje procedurale në aspektin kohor dhe të dokumentacionit shoqërues. Gjithashtu, udhëzimi plotësues nr. 22, datë 07.07.2023, është shpërndarë pa bashkëlidhur tavanet përfundimtare buxhetore, të cilat janë dërguar më vonë me një shkresë të veçantë më datë 02.08.2023 në kundërshtim me ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar, neni 25 dhe neni 27, pika 1/a.

-Dokumenti i rishikuar i PBA 2024–2026, i miratuar me VKM nr. 607, datë 25.10.2023, është shoqëruar me dokumentacion të përditësuar pas datës së miratimit, duke krijuar një mospërputhje ndërmjet përmbajtjes përfundimtare dhe momentit të miratimit, në kundërshtim me ligjin 9936, datë 26.06.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar, neni 29.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

1.1. Rekomandimi: Strukturat përkatëse në Ministrinë e Financave të marrin masat për respektimin e afateve të përcaktuara dhe koordinimin ndërinstitutional, në mënyrë që procesi i përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm të zhvillohet në mënyrë koherente, të plotë dhe efektive, si dhe tavanet përgatitore dhe përfundimtare të përfshihen në dokumentet zyrtare që udhëheqin planifikimin.

Në vijimësi

2. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i procesit të përgatitjes së PBA 2024–2026 u konstatua se kërkesat buxhetore të institucioneve të grupeve 63 *“Institucione të sistemit të drejtësisë”* dhe 87 *“Institucione të tjera qeveritare”* janë hartuar manualisht jashtë sistemit, dhe janë dorëzuar në Ministrinë e Financave vetëm në fazën e tretë, që përkon me përditësimin e PBA-së me ligjin e miratuar të buxhetit. Të dhënat janë hedhur në sistemin AFMIS nga Drejtoria e Analizës dhe Programimit Buxhetor. Kjo situatë ka ardhur për shkak se institucionet e grupeve 63 dhe 87 janë

të grupuara në një kod buxhetor unik, dhe si rrjedhojë, në sistemin AFMIS ekziston vetëm një profil përdorues me rol aprovues (autorizues dhe zbatues) për të gjithë grupin. Për këtë arsye, sistemi nuk mundëson hyrjen e veçantë të secilit institucion për të përgatitur, plotësuar dhe miratuar vetë kërkesën buxhetore të institucionit.

Nga auditimi u konstatua se Ministria e Financave nuk ka ndërmarrë masa në sistemin AFMIS për të mundësuar ndarjen e institucioneve të grupeve 63 dhe 87 në nën-njësi buxhetore ose për të shtuar nivele të reja të aprovimit brenda sistemit, që do t'u jepnin këtyre institucioneve pavarësi në përgatitjen dhe miratimin e kërkesave të tyre buxhetore. Veprimet e mësipërme janë kryer në kundërshtim me udhëzimin nr. 36, datë 17.12.2019 *“Për përgjegjësitë e përdoruesve në sistemin informatik të menaxhimit financiar për modulën e përgatitjes së buxhetit, modulën e menaxhimit të investimeve publike dhe modulën e monitorimit të buxhetit dhe portofolit të projekteve”*, kapitulli IV.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 Raportit Përfundimtar të Auditimit).

2.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masat e nevojshme për përshtatjen e strukturës teknike të sistemit AFMIS, në mënyrë që t'u mundësohet institucioneve të grupeve 63 dhe 87 akses i veçantë dhe funksional për përgatitjen, miratimin dhe ndjekjen në mënyrë të pavarur të kërkesave buxhetore, me qëllim forcimin e kontrollit të brendshëm në procesin e hartimit të kërkesave buxhetore.

Në vijimësi

3. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i procesit të analizës së PBA 2024–2026 dhe dhënies së rekomandimeve për njësitë e qeverisjes së përgjithshme, u konstatua se nuk ka analizë të dedikuar për shpenzimet kapitale, si dhe nuk ka një dokument të hartuar dhe dërguar në të gjitha njësitë e qeverisjes së përgjithshme me rekomandimet përkatëse për përmirësimin e mëtejshëm të cilësisë së kërkesave buxhetore në drejtim të respektimit të procedurave të menaxhimit të investimeve publike. Analiza e shpenzimeve kapitale përbën një element të rëndësishëm në procesin e përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm. Mungesa e një analize të plotë për projektet e investimeve publike dobëson cilësinë e procesit të menaxhimit të investimeve, duke shtuar riskun për përsëritje të parregullsive në përzgjedhjen dhe planifikimin e projekteve, si dhe për përdorim joefektiv të fondeve publike në kundërshtim me udhëzimin nr. 7, datë 28.02.2018 *“Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm”* i ndryshuar, pika 4.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

3.1. Rekomandimi: Drejtoria e Menaxhimit të Investimeve Publike në DPB të marrë masat për hartimin dhe dokumentimin e analizës së projekteve të investimeve publike në kuadër të Programit Buxhetor Afatmesëm, si dhe dërgimin e rekomandimeve përkatëse në institucione, me qëllim përmirësimin e cilësisë së kërkesave buxhetore dhe procesit të menaxhimit të investimeve publike.

Në vijimësi

4. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi procesin e analizës së PBA 2024–2026 dhe dhënien e rekomandimeve për njësitë e qeverisjes së përgjithshme në fazën e parë dhe të dytë të PBA-së 2024–2026, u konstatuan problematikat si vijon:

-Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit nuk ka dokumentuar të plotë procesin e zhvillimit të seancave dëgjimore si dhe nuk ka gjurmë auditimi për rezultatet e takimeve dhe rekomandimet për ecurinë e mëtejshme të procesit të përgatitjes së kërkesave buxhetore;

- Dokumentacioni i dorëzuar nga pjesa me e madhe e institucioneve qendrore në të dyja fazat e përgatitjes së PBA-së rezulton i dorëzuar jashtë afateve të përcaktuara në udhëzimet përkatëse të

Ministrisë së Financave, duke ndikuar negativisht në ecurinë e procesit të shqyrtimit dhe planifikimit buxhetor. (MIE, MSHMS, MAS, MM, AKSHI, FSHZH, MBZHR MTM, MK dhe MF).

- Në disa institucione, dokumentacioni i dorëzuar në kuadër të PBA-së rezulton i paplotë dhe në mospërputhje me formatet standarde të përcaktuara, duke përfshirë mungesën e firmave zyrtare në formatet F2 dhe F3, mos përfshirjen e pasqyrave të detyrueshme shoqëruese sipas udhëzimeve përkatëse, si dhe planifikimin e të ardhurave nga burime të paparashikueshme, si gjokat, të cilat nuk përbëjnë bazë të qëndrueshme për parashikim buxhetor. (MIE, MSHMS, MM, MAS, AKSHI dhe FSHZH)

- Një pjesë e institucioneve kanë dorëzuar kërkesa buxhetore që tejkalojnë ndjeshëm tavanet e miratuara nga Ministria e Financave, duke mos respektuar ndarjen ndërmjet politikave ekzistuese dhe të reja, si dhe pa bërë dallimin e nevojshëm ndërmjet kërkesave shtesë dhe atyre brenda kufijve të përcaktuar buxhetorë. (MIE, FSHZH, MAS, MM, AKSHI)

- Gjatë fazës teknike të PBA-së dhe deri në miratimin e buxhetit vjetor dhe ndryshimeve përkatëse me akte normative, është konstatuar mungesë konsistence dhe proporcionaliteti në trajtimin e kërkesave buxhetore shtesë ndërmjet institucioneve. Në disa raste, si Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, janë realizuar shtesa graduale gjatë vitit, ndërsa për institucione si Ministria e Bujqësisë, Ministria e Shëndetësisë dhe Ministria e Mbrojtjes, buxheti përfundimtar ka mbetur i pandryshuar ose më i ulët. Kërkesat e paraqitura nga institucionet rezultojnë pa lidhje të qartë me objektivat apo produktet përkatëse, dhe pa analizë të dokumentuar të prioriteteve. Po ashtu, mungojnë kriteret e qarta dhe të dokumentuara nga Ministria e Financave për vlerësimin dhe miratimin e këtyre kërkesave, duke sjellë shpërndarje jo të harmonizuar të fondeve ndërmjet institucioneve, veprimet e mësipërme janë kryer në kundërshtim me ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, neni 4 dhe neni 26; Udhëzimin nr. 7, datë 28.02.2018, “Për procedurat standarde të përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm”, i ndryshuar, pika 9/a, 2.2.4 ; Udhëzimet vjetore përgatitore të PBA-së (nr. 5, datë 28.02.2023 dhe nr. 22, datë 07.07.2023); VKM nr. 195, datë 05.04.2023 dhe VKM nr. 436, datë 19.07.2023 për miratimin e tavanëve përgatitore dhe përfundimtare të shpenzimeve; VKM nr. 887, datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike”.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

4.1. Rekomandimi: Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit të marrë masat e nevojshme për përmirësimin dhe forcimin e procesit të shqyrtimit të kërkesave buxhetore, duke garantuar miratimin vetëm të atyre kërkesave që shoqërohen me dokumentacion të plotë dhe të mbështetur, me qëllim rritjen e disiplinës buxhetore dhe përmirësimin e cilësisë së planifikimit në Programin Buxhetor Afatmesëm.

Në vijimësi

4.2. Rekomandimi: Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit të marrë masa për krijimin e kriterëve dhe dokumentimin e procesit të vendimmarrjes mbi pranimin apo refuzimin e kërkesave shtesë të paraqitura nga institucionet, me qëllim sigurimin e një procesi të unifikuar, transparent dhe të drejtë në përfshirjen e tyre në dokumentin përfundimtar të PBA-së.

Në vijimësi

5. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi monitorimin e buxhetit për vitin 2024 u konstatuan problematikat si vijon:

-Mospublikimi në faqet zyrtare të institucioneve qendrore të raporteve të monitorimit dhe anekseve përkatëse, ose publikimi jo i plotë, me impakt në transparencë dhe aksesit në informacion;

- Raportet e monitorimit të dërguara nga institucionet qendrore shpesh nuk janë hartuar në përputhje me formatin dhe përmbajtjen e përcaktuar, ku në pjesën më të madhe të rasteve mungon analiza e strukturuar e devijimeve nga plani, informacioni për treguesit e performancës, numri i punonjësve, detyrimet e prapambetura dhe arsyet që kanë ndikuar në performancën buxhetore.

- Për institucionet e Grupit 87 “*Institucione të tjera qeveritare*”, analizat dhe komentet e monitorimit janë përgatitur në mënyrë të përmbledhur në nivel grupi, dhe jo të ndara për çdo njësi individuale, edhe pse çdo institucion ka objektiva, funksione dhe programe të ndryshme, duke kufizuar mundësinë për një vlerësim të saktë të performancës së secilit institucion, në kundërshtim me Udhëzimin nr. 14, datë 30.05.2023 “*Për procedurat standarde të monitorimit të buxhetit në njësitë e Qeverisjes Qendrore*”, pika 7, 11, 30, 31, 32 dhe 33.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

5.1. Rekomandimi: Ministria e Financave, të marrë masat e nevojshme për tërheqjen e vëmendjes njësite të qeverisjes së përgjithshme me qëllim sigurimin e publikimit të plotë dhe në kohë të raporteve të monitorimit 4, 8 dhe 12 mujore së bashku me anekset përkatëse, si dhe të ndërmerren veprime për të garantuar hartimin e këtyre raporteve në mënyrë të strukturuar dhe të plotë, duke përfshirë analizën e devijimeve nga plani, treguesit e performancës, numrin e punonjësve, detyrimet e prapambetura dhe faktorët që kanë ndikuar në realizimin buxhetor.

Në vijimësi

5.2. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masat e nevojshme që analizat dhe komentet e monitorimit për institucionet e Grupit 87 të hartohen veçmas për secilin institucion, me qëllim sigurimin e një vlerësimi më të qartë dhe të saktë të performancës buxhetore.

Në vijimësi

6. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i treguesve fiskalë të konsoliduar (sipas tabelës nr. 4 të Ligjit të Buxhetit) në sistemin SIFQ, u konstatuan diferenca në të dhënat e planit fillestar të vitit 2024, konkretisht në zërat e shpenzimeve për buxhetin vendor, shpenzimeve kapitale dhe financimit të deficitit me nën zërat përkatës. Referuar të dhënave të Ministrisë së Financave plani përfundimtar me ndryshime sipas sistemit informatik financiar të qeverisë përputhet me totalin e planit të shpenzimeve të miratuar me AN nr. 5, datë 19.12.2024, por ka diferenca midis zërave. Arsyeja e këtyre diferencave lidhet kryesisht me mbartjen e planit për të ardhurat e trashëguara në formën e transfertës së pakushtëzuar, të ardhurat e trashëguara nga të ardhurat e veta, etj. Këto burime financimi nuk janë pasqyruar me plan në treguesit fiskalë të konsoliduar të tabelës së miratuar nga ligji, për të siguruar të drejtën e shpenzimit nga këto të ardhura të trashëguara. Gjithashtu, nga auditimi rezultoi se Akti normativ nr. 5, datë 19.12.2024 (i fundit për vitin 2024) dhe pse daton pas VKM-ve të rishpërndarjeve apo rialokimeve të tjera, nuk ka reflektuar ndryshimet e ndodhura gjatë vitit, duke rezultuar në fund të vitit me diferenca në disa prej zërave të shpenzimeve, kryesisht në zërin e pagave dhe shpenzimet për fondet speciale, midis AN të fundit dhe planit përfundimtar të tyre.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

6.1. Rekomandimi: Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit të marrë masa për pasqyrimin e saktë të treguesve fiskalë të konsoliduar sipas tabelës së miratuar në ligjin e buxhetit të vitit në sistemin informatik financiar të qeverisë SIFQ duke reflektuar përgjatë vitit, në nivelin e fondeve buxhetore, ndryshimet e buxhetit, të miratuara sipas procedurës së përcaktuar në ligjin për menaxhimin e sistemit buxhetor.

Në vijimësi

7. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se Udhëzimi Plotësues nr. 1 për zbatimin e buxhetit 2024 është miratuar më 24.01.2024, rreth 23 ditë pas afatit të pritshëm të përcaktuar nga kuadri rregullator, në kundërshtim me nenin 38, të ligjit nr. 9936/2008 “Për menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, duke u pasuar me vonesa gjatë procesit të shpërndarjes dhe detajimit të fondeve buxhetore.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

7.1. Rekomandimi: Nga ana e Ministrisë së Financave të miratohet udhëzimi i zbatimit të buxhetit vjetor brenda afatit të parashikuar, me qëllim shmangien e vonesave gjatë procesit të shpërndarjes dhe detajimit të fondeve buxhetore.

Në vijimësi

8. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se fondi prej 11,000 milionë lekësh për rritjen e pagave në administratën publike është trajtuar si fond kontigjence në treguesit fiskalë dhe më pas është rishpërndarë gjatë vitit: 7,433 milion lekë drejt ministrive të linjës, 1,679 milionë lekë për buxhetin e sigurimeve shëndetësore, 1,425 milion lekë si transfertë e pakushtëzuar shtesë për njësitë e vetëqeverisjes vendore, ndërsa 463 milion lekë kanë mbetur të pa alokuara. Nga auditimi konstatohet se përdorimi i fondit të kontigjencës për rritjen e pagave në sektorin publik nuk është realizuar sipas procedurës normale të përcaktuar në Ligjin nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar. Si rezultat, fondi i kontigjencës është përdorur për rritjen e pagave në sektorin publik, ndonëse ky fond është i dedikuar për të mbuluar risqe të paparashikuara gjatë zbatimit të buxhetit (mosrealizim të të ardhurave, luhatje të normave të interesit) dhe jo masa strukturore me efekt të qëndrueshëm. Rritja e pagave, për nga natyra, prodhon ndikim të përhershëm shumëvjeçar dhe konstatohet se nuk është integruar në ligjin fillestar të buxhetit si politikë e re, e reflektuar në tavanet dhe tabelat e shpenzimeve korrente. Për më tepër, megjithëse rritja ishte parashikuar në ligjin fillestar, efektet buxhetore janë materializuar vetëm pas ndryshimeve në aktet nënligjore që përcaktonin nivelet e pagave, pa u nxjerrë një vendimmarrje e posaçme për përdorimin e fondit të kontigjencës. Megjithëse rritja e pagave është parashikuar që në ligjin fillestar të buxhetit, efektet janë miratuar vetëm pas ndryshimeve në VKM përcaktuese të nivelit të pagave në administratën publike.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

8.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa që rritja e pagave të parashikohet në ligjin fillestar të buxhetit, si një politikë e re me ndikim të përhershëm dhe jo të trajtohet si element i paparashikuar ose i përkohshëm që justifikon përdorimin e fondit të kontigjencës.

Në vijimësi

9. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi detajimin e punonjësve me kontratë të përkohshme përgjatë vitit 2024, u konstatua se është miratuar VKM nr. 39 datë 24.01.2024 “Për përcaktimin e numrit të punonjësve me kontratë të përkohshme, për vitin 2024, në njësitë e qeverisjes qendrore”, ku numri i përgjithshëm sipas lidhjes 1 të këtij vendimi është 2,167 punonjës me kontratë. Kjo listë është shtuar me VKM nr. 164, datë 20.3.2024 për 94 punonjës të tjerë. Nga auditimi konstatohet se në këto dokumente të miratuar për numrin e punonjësve nuk është përcaktuar efekti financiar respektiv për buxhetin e shtetit për vitin 2024, kjo jo në përputhje me pikën 1 dhe 2 të Aneksit 5 të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024.

Gjithashtu, në dokumentacionin e vendosur në dispozicion për punonjësit me kontratë nuk rezulton të jetë dokumentuar procesi i verifikimit nëse institucioni ka fondet e nevojshme për mbulimin e shpenzimeve të personelit të kontraktuar.

Në lidhjen 1 të VKM nr. 39 datë 24.01.2024 janë përcaktuar pozicionet sipas institucioneve të varësisë e institucioneve qendrore si dhe kohëzgjatja e punës së bashku me numrin përkatës të punonjësve. Nga analiza e të dhënave të paraqitura mbi numrat e punonjësve të miratuar për vitin 2024, në krahasim edhe me vitin 2023 konstatohen se përgjithësisht paraqiten të njëjtat pozicione me të njëjtën kohëzgjatje për institucionet që kanë numrin më të madh të punonjësve të parashikuar paraqiten Kryeministria, Ministria e Financave, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural dhe Ministria e Arsimit dhe Sportit. Duke qenë se me këtë VKM miratohen punonjës shërbimi, teknik operator me kohëzgjatje të pjesshme për periudha vjetore, konstatohet se nuk përmbushen kushtet për objektiva të përkohshme të kontraktimit të këtyre punonjësve, sipas përcaktimeve të pikës 2, kreu IX, neni 140 i Kodit të Punës së Republikës së Shqipërisë, i ndryshuar. Me propozimin e Ministrisë të Financave nga Këshilli i Ministrave janë miratuar të njëjtat kuota për punonjës me kontratë të përkohshme, për të njëjtat pozicione, duke mos përmbushur kushtin e “*përkohshmërisë*” që legjitimon lidhjen e kontratave me afat të caktuar dhe shmangien e përfshirjes së tyre në strukturat organike të institucioneve. Përdorimi i këtyre kontratave në mënyrë të njëpasnjëshme ekspozon buxhetin ndaj riskut të përcaktimit të kontratave me afat të caktuar automatikisht në kontrata me afat të pacaktuar dhe shmangies nga procedurat normale konkurruese të rekrutimit me qëllim plotësimin e strukturave.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

9.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të adresojë këtë çështje pranë institucioneve përkatëse me qëllim marrjen e masave për rishikimin e praktikës së përdorimit të kontratave të përkohshme, duke kufizuar miratimin e tyre vetëm për detyra që plotësojnë kriteret objektive të përkohshmërisë. Ministria e Financave të marrë masa që përcaktimi i çdo kontrate të përkohshme të shoqërohet detyrimisht me një analizë të efektit buxhetor dhe burimin financiar përkatës.

Në vijimësi

10. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se në buxhetin e vitit 2024, sipas ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, të ndryshuar është përcaktuar në pikën 10 të nenit 11 fondi prej 520 milionë lekësh për pagesën (këstin) e fundit të diferencës së pagës së magjistratit nga 1 janari 2019 e në vazhdim, sipas arsytimit të bërë nga Gjykata Kushtetuese në vendimin nr. 35, datë 22.11.2022. Nga auditimi u konstatua se megjithëse vendimi i Gjykatës Kushtetuese i përket viteve të mëparshme buxhetore, nuk janë parashikuar fondet e nevojshme që në planifikimin fillestar për pagesën e këtyre detyrimeve. Fondet janë parashikuar vetëm në fund të vitit nëpërmjet aktit normativ nr. 5, datë 19.12.2024 dhe nuk janë reflektuar në shtesën e kufijve sipas tabelave përkatëse të ligjit, duke mos ndjekur procedurën normale të parashikimit dhe ndryshimit të fondeve buxhetore sipas tabelave të miratuara të ligjit.

Gjithashtu u konstatua se detajimi i këtyre fondeve në nivel artikulli sipas modulit të rishikimeve buxhetore është kryer në llogari të ndryshme ekonomike, duke përdorur në masën 128 milion lekë zërin e pagave (600), në masën 7 milionë lekë zërin e kontributeve të sigurimeve (601) dhe në masën 385 milionë lekë zërin e shpenzimeve operative (602). Përdorimi i llogarive të ndryshme për detajimin e fondeve buxhetore krijon kushtet për trajtim të diferencuar të detyrimeve me efekte në pagesën e kontributeve shtesë dhe tatimit mbi të ardhurat nga punësimi. Nga ana tjetër, u konstatua se në analizën e zhvilluar mbi shpenzimet operative të buxhetit të shtetit për vitin 2024 kostoja e vendimeve gjyqësore për largim nga puna paraqitet në shumën 1,367 milion lekë, ndërkohë që paraqitet si një shpenzim për të cilin vazhdimisht buxheti i shtetit angazhon burime financiare në shtesë të fondit të përcaktuar të pagave. Për këto vendime gjyqësore nuk publikohet bazë të dhënash për të gjithë sektorin publik për qëllime vendimmarrje në shpërndarjen e fondeve

dhe nuk rezultojnë të jenë provigjonuar fonde për detyrimet e mundshme që angazhojnë buxhetin e shtetit.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

10.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për unifikimin e mënyrës së detajimit të fondeve sipas artikujve buxhetorë për raste me natyrë të ngjashme, duke shmangur përdorimin e llogarive të ndryshme ekonomike si dhe t'u tërheqi vëmendje institucioneve të qeverisjes së përgjithshme për trajtimin e këtyre pagesave si të ardhura nga punësimi me qëllim aplikimin e ndalesave për TAP dhe kontribute.

10.2. Rekomandimi: Ministria e Financave në bashkëpunim me njësitë e qeverisjes së përgjithshme që në fazën e planifikimit buxhetor, të marrë masa për vënien në ekzekutim të vendimeve gjyqësore për largim të padrejtë nga puna dhe buxhetimit në ligjin fillestar të fondeve, të detajuara në programet/strukturat përkatëse, për të shmangur rishpërndarjet gjatë vitit.

Në vijimësi

11. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, sipas ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, neni 4, pika 3, në ligjin fillestar ishte parashikuar një shtesë e përhershme për indeksimin e pensioneve në shumën 4,137 milionë lekë dhe një bonus për pensionistët në shumën 3,650 milionë lekë (totali 7,787 milionë lekë). Vetëm 12 ditë para mbylljes së vitit buxhetor, me VKM nr. 736, datë 27.11.2024 “Për shpërblimin e pensionistëve për festat e fundvitit 2024”, u rishpërndanë fondet duke ulur indeksimin në 1,693 milionë lekë dhe duke rritur bonusin në 9,874 milionë lekë, çka e çoi paketën totale në 11,567 milionë lekë. VKM-ja përcaktoi si burime financimi: kursimet nga ulja e fondit të indeksimit, fondin fillestar 3,650 milionë lekë të bonusit dhe 3,780 milionë lekë “nga buxheti i shtetit dhe buxheti i planifikuar për sigurimet shoqërore”. Megjithatë, në momentin e miratimit të VKM-së nuk rezultonte mbulim i plotë në tabelat përkatëse të ligjit të buxhetit, dhe sigurimi i fondeve u realizua vetëm pas miratimit të aktit normativ nr. 5, datë 19.12.2024.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

11.1. Rekomandimi: Ministria e Financave, në bashkëpunim me Institutin e Sigurimeve Shoqërore dhe strukturat përkatëse, të sigurojë planifikimin dhe miratimin e fondeve buxhetore në përputhje me nevojat reale dhe në përputhje me kuadrin ligjor përpara marrjes së vendimeve për angazhime financiare shtesë, vetëm pasi të jenë siguruar burimet financiare përkatëse dhe të jenë reflektuar zyrtarisht në buxhetin e shtetit nëpërmjet një procesi të parashikuar ligjërish, për të shmangur krijimin e angazhimeve pa mbulim dhe rrezikun e deformimit të objektivave të politikave të qëndrueshme të pensioneve.

Në vijimësi

12. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi fondet e detajuara në llogarinë “*transferta drejt të tretëve*” u konstatua se janë parashikuar pagesa nga buxheti i shtetit me përfitues institucione shtetërore si më poshtë:

- Me aktin normativ nr. 5, datë 19.12.2024, është miratuar një fond prej 2 miliardë lekësh, i përcaktuar si mbështetje financiare në formën e huasë për Albcontrol SHA, në llogarinë ekonomike 604 “*Të tjera transferta për institucionet jofitimprurëse*”, që nënkupton një grant ose subvencion, dhe jo hua, siç përcaktohet në aktin normativ. Kontrata e huadhënies lidhur më 17.01.2025 ndërmjet Albcontrol dhe MIE nuk përmban elementët thelbësorë financiarë, si afati i shlyerjes, normat e interesit apo penalitetet për vonesë dhe këto elementë janë lënë për t'u përcaktuar në një marrëveshje të mëvonshme mes Ministrisë së Financave dhe MIE, e cila

konstatohet se ende nuk është përmbushur. Ndryshe nga rasti i vitit 2023, ku huaja e mëparshme për Albcontrol ishte trajtuar sipas zërave të saktë fiskalë (“Hua e dhënë për Albcontrol”), rasti i vitit 2024 përfaqëson një devijim nga praktika e saktë buxhetore dhe kontabël. Gjithashtu, transferimi i fondeve në një kësht të vetëm, me kalim direkt në llogaritë bankare të institucionit për të mbuluar aktivitetin vjetor (për shkak të bllokimit të llogarive), nuk respekton parimin e zbatimit të buxhetit përmes sistemit të thesarit dhe, si rrjedhojë, çënon transparencën, gjurmueshmërinë dhe kontrollin mbi përdorimin e këtyre fondeve.

- Agjencia Shtetërore e Kadastrës (ASHK) ka kërkuar financim shtesë për zgjatjen e projektit të digjitalizimit të të dhënave kadastrale dhe për projektin e regjistrimit fillestar të 106 zonave kadastrale, në shumën totale 1.577 miliardë lekë, përmes Ministrisë së Financave. Kjo kërkesë është miratuar nëpërmjet aktit normativ nr. 5, datë 19.12.2024 dhe fondet janë transferuar përmes programit “*Ekzekutimi i pagesave të ndryshme*”. Problematika kryesore që evidentohet është se transferimi i fondeve është regjistruar në llogarinë ekonomike 604 “*Të tjera transferime korrente*”, që nuk përputhet me natyrën e transaksionit dhe krijon pasaktësi në pasqyrimin buxhetor. Konstatohet se kërkesa për fondet është nënshkruar nga e njëjta strukturë dhe në konflikt në lidhje me marrëdhënien kërkesë-miratim të të njëjtit pozicion në rolin e NPA dhe NA, në kundërshtim me nenin 19 të ligjit nr. 9936/2008, i cili përcakton qartë rolin e nëpunësit autorizues në njësinë buxhetore MF që nuk mund të jetë NPA. Nga Ministria e Financave është miratuar dhe transferuar shuma e kërkuar për vitet 2024-2025, duke përdorur buxhetin e vitit 2024 për financimin e viteve të ardhshme. Në të njëjtën kohë, konstatohet se përdorimi i buxhetit të shtetit nëpërmjet transfertës së drejtpërdrejt nuk ndjek parimet e funksionimit të buxhetit të shtetit sipas së cilit zbatimi i buxhetit kryhet nëpërmjet sistemit të thesarit.

- Me shkresën nr. 7906/1, datë 19.12.2024, zëvendësministri i MAS i ka dërguar MF “*Kërkesë për shtesë buxheti për vitin 2024 (Akti normativ dhjetor 2024)*”, sipas të cilës Komiteti Olimpik Kombëtar Shqiptar ka kërkuar financimin e vlerës së mbetur të projektit “*Ekipet Sportive në Shkollë*”. Nga verifikimi në modulën e pagesave konstatohet se transferimi i fondeve është bërë në shumën 200,000,000 lekë nëpërmjet llogarisë 604 dhe po ashtu gjatë vitit ka pasur dhe një transfertë tjetër në shumën 150,000,000 lekë në po të njëjtën. Detajimi i këtyre fondeve buxhetore përmes VKM-ve dhe përdorimi i buxhetit të shtetit nëpërmjet transfertës së drejtpërdrejt nuk ndjek parimet e funksionimit të buxhetit të shtetit sipas së cilit zbatimi i buxhetit kryhet nëpërmjet sistemit të thesarit.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

12.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa që natyra e fondeve (hua, grant, investim kapital) të përputhet me zërin përkatës buxhetor dhe alokimi i fondeve buxhetore të bëhet nëpërmjet sistemit të thesarit për të siguruar kontrollin dhe transparencën financiare duke vendosur dhe raportime periodike mbi përdorimin e fondeve të përfituara për çdo financim njësisht që megjithëse janë jo buxhetore përfitojnë fonde buxhetore.

12.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa që kompetencat e NA dhe NPA për MF të mos ushtrohen nga i njëjti person, për të garantuar, nëpërmjet caktimit të NA për MF të një punonjësi të nivelit të lartë ose të mesëm të administratës publike.

Në vijimësi

13. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se dinamika e rishikimeve përgjatë vitit 2024 e ka dobësuar funksionin e planifikimit. Në total u regjistruan 21,889 rishikime/ndryshime (me 2,516 ID unike), që përfshinë 6,546 rritje në vlerë 371,622,097,390 lekë dhe 15,343 ulje në vlerë 306,609,716,071 lekë. U evidentuan edhe regjistrime “Rritje/Ulje” me vlera negative, të përdorura

për të ruajtur në mënyrë formale tavanet buxhetore pavarësisht ndryshimeve reale të alokimeve, çka sinjalizon planifikim jo realist dhe dobësite midis objektivave programore dhe burimeve. Ecuria mujore e ndryshimeve tregon përqendrim të lartë rishikimesh në prill, gusht, tetor–dhjetor, me kulm në dhjetor (rreth 20% e të gjithave) dhe me 9,308 raste në tremujorin e katërt (42.52%), duke reflektuar një “efekt fundviti” që orienton rialokimet drejt krijimit të bazave për angazhime/procedura të fillimvitit pasues, në vend që të mbështesin një zbatim gradual sipas programimit fillestar.

Në këtë sfond, u konstatua se aktet normative të vitit ushtrimor kanë formalizuar ndryshime tashmë të reflektuara në SIFQ, ndërkohë që u regjistruan edhe rialokime me data kontabël retrospektive, megjithëse, sipas Udhëzimit Standard për Zbatimin e Buxhetit nr. 9, datë 20.03.2018 (i ndryshuar), detajimet/ndryshimet bëhen të vlefshme vetëm pas regjistrimit dhe prodhojnë efekte për periudhat në vijim. Për më tepër, u kryen veprime në janar–shkurt 2025 me efekt mbi vitin 2024 (vetëm në shkurt 12 rishikime), në tejkalim të afateve të nenit 52 të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor...”, si dhe rishikime pas datës 15 nëntor 2024, në kundërshtim me nenin 48 të po këtij ligji.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

13.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të forcojë kontrollin e brendshëm dhe disiplinën buxhetore, duke garantuar që çdo rishikim/ndryshim i fondeve të miratuara të kryhet brenda afateve ligjore dhe vetëm në raste të domosdoshme e të arsyetuara; njëkohësisht, të përmirësojë planifikimin fillestar për të shmangur rishikime të shpeshta ose të vona. Ministria e Financave të marrë masa për ndalimin e regjistrimeve retrospektive, me qëllim ruajtjen e integritetit kronologjik të regjistrimeve financiare.

Në vijimësi

14. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se në vitin 2024, fondi rezervë i buxhetit sipas planit të rishikuar në shumën 3,250 milion lekë, është përdorur në shumën 2,426,722 mijë lekë ose 74.7%, nëpërmjet 13 Vendimeve të Këshillit të Ministrave. Përdorimi i këtij fondi është kryer për: rreth 1 537 milionë lekë ose 63% e planit, për shpenzime kapitale, rreth 877.9 milionë lekë ose 36% e planit (shpenzime operative dhe transferta të brendshme) dhe rreth 11.6 milion lekë ose 1 % e planit, janë akorduar për shpenzime personeli. Fondi rezervë përdoret vetëm për rastet e financimit të shpenzimeve, të cilat janë të pamundura të parashikohen gjatë procesit të përgatitjes së buxhetit. Nga auditimi u konstatua se është miratuar përdorimi i fondit rezervë të buxhetit të shtetit për shpenzime që nuk plotësojnë kriterin e paparashikueshmërinë e tij gjatë përgatitjes/rishikimit të buxhetit dhe në mungesë të plotësimit të kriterëve të nenit 45 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. Në disa raste, sikurse është evidentuar edhe në komentet e MF për kërkesën për përdorim, këto aktivitete nuk kanë qenë pjesë e planifikimit fillestar nga institucioni kërkuar si aktivitetit funksional i tij përgjatë vitit 2024 dhe këto fonde nuk kanë ndjekur alternativën e miratimit të fondeve shtesë sipas kërkesës apo ndryshimit buxhetor, si më poshtë:

-1,504 milionë lekë janë akorduar për Ministrinë e Mbrojtjes nëpërmjet VKM-së nr. 300, datë 17.05.2024. Në relacionin shoqërues është përcaktuar që qëllimi i tij është modernizimi i Forcave të Armatosura dhe përmbushja e angazhimit për plotësimin e 2% të PBB në sektorin e mbrojtjes, referuar gap-it financiar si rrjedhojë e kryerjes së veprimeve korrigjuese, në vijim të vlerësimeve të ndryshme të PBB-së nga institucionet ndërkombëtare.

- Në shumën 56 milion lekë me VKM nr. 861, datë 26.12.2021 “Për një shtesë fondi në buxhetin e miratuar për vitin 2024 për Agjencinë Kombëtare të Planifikimit të Territorit”, në vijim të

kërkesës nr. 3645/5 datë 23.09.2024 të MEKI ku dërgohet për shqyrtim dhe miratim projekt akti dhe relacioni shpjegues, në të cilën reflektohet qëllimi i përcaktimit të AKPT si autoritet kontraktor dhe njësi zbatuese për projektin “Expo Albania” dhe shtesa e fondit në buxhetin e miratuar për vitin 2024 për të bërë të mundur financimin e konkursit të projektimit si dhe financimin e projekt idesë përfundimtare për “Expo Albania”, 23.5 milion lekë për shpenzime korrente dhe 33.2 milion lekë për investime.

- Në shumën 12.2 milion lekë për Drejtorinë e Shërbimeve Qeveritare me VKM nr. 635, datë 10.10.2024 “Për një shtesë fondi në buxhetin e miratuar për vitin 2024 për drejtorinë e shërbimeve qeveritare, për përballimin e shpenzimeve të organizimit të konferencës shkencore ndërkombëtare “Nanobalkan 2024”. Kërkesa për fonde është iniciuar nga Drejtoria e Shërbimeve qeveritare me shkresë nr. 1481/5 datë 08.10.2024 drejtuar Ministrisë së Financave, në bazë të kërkesës së Akademisë së Shkencave drejtuar DSHQ me nr. 181/3 datë 18.04.2024 dhe 181/5 datë 11.06.2024 për organizimin e konferencës në ambientet e Pallatit të Kongreseve dhe Pallatit të Brigadave ku preventivi dhe mallrat e kërkuara të përlllogaritura nga grupi i punës në ASH është në shumën 12.2 milion lekë.

- Janë akorduar 17.7 milion lekë me VKM nr. 324, date 29.05.2024 “Për miratimin e kalendarit të integruar të veprimtarive në kuadër të vitit mbarëkombëtar të 80-Vjetorit të Çlirimit”, ku sipas pikës 2, MEKI i shtohen fonde në shumën 17,720 mijë lekë në programin “Arti dhe Kultura” në llogarinë 604.

- Janë akorduar 48.1 milion lekë me VKM nr. 531, date 1.08.2024 “Për një shtesë fondi në Buxhetin e vitit 2024, miratuar për MEKI për sezonin turistik 2024”, në vijim të kërkesës për mendim të Ministrisë së Ekonomisë Kulturës dhe Inovacionit me nr. 9873 datë 31.07.2024.

-36 milion lekë janë akorduar për Ministrinë e Drejtësisë me VKM nr. 615, datë 2.10.2024 “Për një shtesë fondi në buxhetin e vitit 2024, miratuar për Ministrinë e Drejtësisë, për pagesën e tarifës për konsulencën e ofruar nga subjekti ndërkombëtar Boston Consulting Group (BCG) për ofrimin e shërbimit të konsulencës, për identifikimin e mekanizmave eficientë për të nxitur më tej luftën kundër korrupsionit dhe mundësinë e përdorimit të inteligjencës artificiale (IA) për këtë qëllim, si dhe për pagesën e tarifës për konsulencën e ofruar nga subjekti ndërkombëtar G37 chambers, për ofrimin e shërbimit të konsulencës për analizimin dhe vlerësimin e të dhënave që duhet të mbledhen nga Ministria e Drejtësisë, me qëllim vlerësimin e fushave të rekomandimeve prioritare në luftën kundër kriminalitetit dhe për hartimin e metodologjisë për mënyrën e vlerësimit e të ndjekjes në vazhdimësi të zbatimit të këtyre rekomandimeve”, nga të cilat 30 milion lekë për subjektin Boston Consulting Group dhe 6 milion lekë për këstin e parë të tarifës për konsulencën e ofruar nga subjekti G37 Chambers, në programin 01110, artikulli 602, projekti me kod 91401AA.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

14.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për të miratuar kritere për vlerësimin e paparashikueshmërisë përpara dhënies së dakordësisë për përdorime fonde rezervë, në mënyrë që të garantohet që çdo VKM për përdorimin e fondit rezervë të shoqërohet me arsyetim të dokumentuar dhe verifikim paraprak teknik, dhe për situata që nuk konsiderohen të paparashikueshme, të përdoret mekanizmi standard i ndryshimit të buxhetit (shtesa/transferime në strukturat përkatëse), jo fonde rezervë.

Në vijimësi

15. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se sipas ligjit organik të buxhetit përcaktohet që “Fond kontingjence” është fonde i pashpërndarë në zëra/projekte konkrete, që krijohet për të mbuluar risqet e mundshme, për të ardhurat dhe shpenzimet, gjatë zbatimit të buxhetit. Në vijim,

përcaktohet që në çdo vit buxhetor të planifikuar duhet të përfshihet një kontingjencë e veçantë, prej jo më pak se 0,7 për qind e shpenzimeve totale të buxhetit, për të kompensuar rreziqe potenciale nga luhatjet në kurset e këmbimit ose normat e interesit, me ndikim në nivelin e borxhit si dhe që Buxheti i Shtetit përfshin një fond rezervë dhe një fond kontingjence, i cili miratohet nga Kuvendi në ligjin të buxhetit vjetor, deri në masën 3 për qind të vlerës totale të fondeve të miratuara. Nga auditimi konstatohet se sipas planit përfundimtar të buxhetit, shumat e fondit rezervë dhe të kontingjencës së parashikuar në aktin normativ nr. 5 datë 19.12.2024 “*Për buxhetin e vitit 2024*”, të ndryshuar nuk respekton kufirin prej 3% të totalit të shpenzimeve buxhetore të planifikuara pasi kalon vlerën prej 23,140 milion lekë (3% të 771,348 milion lekë). Kjo shumë për vitin 2024 paraqitet në total për 26,337 e përbërë (pa efektin e kontingjencës për risqet e borxhit), sipas tabelës 5 shoqëruese të ligjit të buxhetit. Edhe në planifikim fillestar, sipas tabelës 5 të ligjit nr. 97/2023 konstatohet se nuk janë respektuar kufijtë e nivelit 3% për fondet rezervë dhe të kontingjencës pasi në llogaritje nuk është përfshirë kontingjenca për risqet e borxhit. Përdorimi i fondeve të kontingjencës në buxhetin e vitit 2024 për financimin e shpenzimeve buxhetore konstatohet se nuk ndjek ciklin e planifikimit të rregullt të shpenzimeve buxhetore nëpërmjet tabelave dhe parimeve të ligjit për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë. Në të njëjtën kohë, përdorimi i kontingjencës në këtë masë nuk përputhet me qëllimin e krijimit dhe përdorimit të tyre që sipas kuadrit rregullator në fuqi lidhet me efektet e mosrealizimit të të ardhurave apo efektet e paparashikuara të normave të interesit.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

15.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të garantojë respektimin e kufirit 3% për “fondin rezervë + fondin e kontingjencës”, duke përfshirë detyrimisht në llogaritje kontingjencën për risqet e borxhit, dhe të kufizojë përdorimin e kontingjencës vetëm kur dokumentohet paraprakisht se plotësohen kriteret e lidhura me mosrealizim të ardhurash, luhatje normash interesi/kurse këmbimi. Për çdo nevojë tjetër, të përdoren mekanizmat standard të rishikimit/rialokimit buxhetor dhe ndryshimet të pasqyrohen qartësisht në tabelat përkatëse.

Në vijimësi

16. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se miratimi i Aktit Normativ nr.5 datë 19.12.2024 për ndryshimet në nivelin e fondeve buxhetore pothuajse për të gjithë zërat buxhetore sipas tabelës të treguesve fiskalë të buxhetit të konsoliduar dhe tabelave të tjera shoqëruese, nuk është në përputhje me afatin e përcaktuar në nenin 46 “Rishikimi i zbatimit të buxhetit” dhe nenin 48 “Afati për rishpërndarjen e fondeve buxhetore” të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “*Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë*”, i ndryshuar sipas së cilit në muajin qershor të çdo viti, por jo më vonë se dita e paraqitjes së programit buxhetor afatmesëm në Këshillin e Ministrave, Ministri i Financave paraqet përpara Këshillit të Ministrave programin buxhetor afatmesëm dhe një raport për zbatimin e buxhetit të vitit në vazhdim dhe ndër të tjera përmban propozimin e Ministrit të Financave për rishikimin apo jo të buxhetit. Mospërputhshmëria e ndryshimeve të buxhetit me akt normativ në muajin dhjetor vjen si pasojë edhe të faktit që për buxhetin e vitit të ardhshëm, referuar nenit 29 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “*Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë*”, i ndryshuar, Kryeministri, brenda datës 20 tetor në emër të Këshillit të Ministrave i paraqet Kuvendit projekt buxhetin vjetor dhe referuar nenit 30 ky projekt ligj miratohet nga Kuvendi brenda datës 15 Dhjetor. Kështu, pas dorëzimit të projekt buxhetit të vitit 2025-2027, në tabelën 4 të treguesve fiskalë të konsoliduar, konstatohen ndryshime në të gjithë zërat analitikë të të ardhurave dhe shpenzimeve, krahasuar me të njëjtën tabelë të Aktit Normativ nr. 5 datë 19.12.2024, përsa i përket planit të treguesve fiskalë.

Për sa më sipër, konstatohet se akti normativ nr. 5, datë 19.12.2024, është miratuar kryesisht për të përputhur planin e fondeve me realizimet faktike të akumuluar gjatë vitit, duke formalizuar me efekt prapaveprues devijimet e ndodhura gjatë zbatimit të buxhetit, dhe jo si rishikim i kryer brenda afateve të nenit 46 dhe 48.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

16.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të shmangë praktikën e ndryshimit të buxhetit në mbyllje të vitit buxhetor dhe pas miratimit të PBA për vitet e ardhshme buxhetore, përtej afateve të parashikuara në ligjin integral të buxhetit dhe të shmanget procedura e aktit normativ për ndryshimin e dokumentit financiar më të rëndësishëm vjetor të shtetit.

16.2. Rekomandimi: Ministria e Financave të miratojë kritere që përkufizojnë qartë pragjet e “nevojës” dhe “emergjencës” për rishikime jashtë procedurës normale, duke vendosur detyrim për dokumentim rast-pas-rasti, sigurimin e gjurmës së auditimit dhe raportim pranë Kuvendit për çdo përdorim të këtij instrumenti.

Në vijimësi

17. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, në treguesit fiskalë të konsoliduar të buxhetit, muaji dhjetor 2024 ishte i vetmi muaj me bilanc negativ të diferencës së të ardhurave me shpenzimet, duke rezultuar në deficit rreth 17 miliard lekë. Ndryshimet e aktit normativ të dhjetorit 2024 dhe planifikimit kanë shkuar në linjë jo të njëjtë me realizimin, kanë dhënë efekte të papërshtatshme për ekzekutimin e buxhetit. Suficiti fiskal i akumuluar gjatë muajve janar-nëntor është ekzekutuar i gjithi në muajin dhjetor. Rezultoi se në dhjetor të ardhurat ishin 62,585 milion lekë, ndërsa shpenzimet 152,144 milion lekë (rreth 21% e shpenzimeve vjetore), çka tregon për një përqendrim jo normal të ekzekutimit në fundvit. Pagesat e kryera në muajin dhjetor paraqesin akumulim të shpenzimeve, shkaktuar nga mangësitë në planifikimit dhe financimit të nevojave të reja pa financuar nevojat buxhetore në vazhdim nga vitet e mëparshme buxhetore. Kjo situatë rrit riskun fiskal për politika jo të kujdesshme, menaxhimin jo të duhur të likuiditetit, tejkalim të tavanëve buxhetore në planifikimin afatmesëm të buxhetit sipas ligjit të miratuar dhe angazhimit në marrëdhënie kontraktuale përtej hapësirës fiskale. Ky profil i ekzekutimit u shoqërua me likuidime të larta të detyrimeve të periudhës janar-nëntor (p.sh. rreth 40% e faturave të regjistruara në GL në dhjetor i përkisnin muajve të mëparshëm dhe rreth 20 miliard lekë për investime u shlyen në dhjetor me data faturash të kësaj periudhe), duke bërë që deficitin e dhjetorit të përcaktojë rezultatin neto vjetor pavarësisht suficitit të krijuar në 11-mujor.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

17.1. Rekomandimi: Ministria e Financave, në bashkëpunim me njësitë shpenzuese, të sigurojë detajimin e fondeve sipas angazhimeve ekzistuese dhe kalendarëve kontraktualë, duke i dhënë përparësi shlyerjes së detyrimeve të trashëguara përpara financimit të nevojave të reja. Njëkohësisht të respektohen tavanet dhe kufizimet e PBA-së, të forcohet kontrolli i angazhimeve dhe rishikimi periodik i planeve të pagesave, me synim shmangien e përqendrimit të shpenzimeve në fundvit dhe të riskut të mbishpenzimit vetëm në një moment të caktuar.

Në vijimësi

18. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, me Aktin Normativ nr. 3, datë 28.08.2024, në tabelën 4 “Treguesit fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar” të ligjit nr. 97/2023, të ndryshuar, është shtuar në të ardhurat jo tatimore zëri “Të ardhura nga shpronësimet” në shumën 8,000 milion lekë. Transferimi i mjeteve nga llogaria e shpronësimeve në Llogarinë e Unifikuar të Thesarit nuk gjeneron rritje të pasurisë neto dhe, për rrjedhojë, nuk përbën të ardhur buxhetore në kuptim të

nenit 3/18 të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 (“Për menaxhimin e sistemit buxhetor”), i ndryshuar. Në vijim, me shkresën e Ministrit të Financave nr. 12316, datë 17.09.2024 (Urdhër nr. 142), është urdhëruar kontabilizimi në SIFQ për shtator 2024 si “të ardhura”/“mjete në ruajtje”, veprim në kundërshtim me nenin 61 të ligjit nr. 9936/2008 dhe me kërkesat e Udhëzimit nr. 8, datë 09.03.2018, si dhe jo në përputhje me pikën 265 të Udhëzimit nr. 9, datë 20.03.2018. Ky trajtim kontabël dhe raportimi financiar ka mbivlerësuar të ardhurat jo tatimore me 8,000 milion lekë për vitin 2024, duke përmirësuar artificialisht balancën fiskale dhe duke cenuar saktësinë/krahasueshmërinë e treguesve fiskalë të konsoliduar (duke qenë se ky është një zë i futur për herë të parë në tabelën e treguesve fiskal).

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

18.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të kryejë kontabilizimin dhe trajtimin e transferimeve të fondeve nga llogaria në llogari si një lëvizje ndërmjet mjeteve monetare dhe të shmangë praktikën e mbivlerësimit të të ardhurave buxhetore.

Në vijimësi

19. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, në ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, të ndryshuar, neni 4/3 është parashikuar që rezultati financiar pozitiv i ISSH në fund të vitit buxhetor të derdhet në të ardhurat e buxhetit të shtetit të vitit pasardhës, pas miratimit të pasqyrave financiare. Në zbatim të kësaj, në tabelën 4 “Treguesit fiskalë sipas buxhetit të konsoliduar” është planifikuar dhe raportuar zëri “Rezultati financiar i ISSH” në shumën 7,900 milion lekë, me realizim 7,916 milion lekë, në vijim të shkresës së ISSH nr. 4776/1, datë 25.04.2024, për transferimin e likuiditeteve nga Llogaria Speciale e ISSH.

Rezultoi se ky transferim nuk plotëson kushtet për t’u klasifikuar si e ardhur buxhetore, sipas nenit 3, pika 18, të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, pasi përbën një lëvizje të mjeteve monetare brenda qeverisjes së përgjithshme që nuk sjell rritje të pasurisë neto. Po ashtu, nga shqyrtimi i kuadrit specifik të skemës (Kapitulli V i ligjit nr. 7703, datë 11.05.1993 “Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar) u konstatua se nuk parashikohet transferimi i rezultatit vjetor në Buxhetin e Shtetit pas krijimit të fondit rezervë në nivelin e një muaji shpenzimesh. Më tej, nga korrespondenca dhe aktet përkatëse rezultoi mospërputhje midis shumave të transferuara: me shkresën e MF nr. 5158, datë 17.04.2024, u kërkuar derdhja e rezultatit financiar të vitit 2023; ndërkohë, me VKA të ISSH nr. 4, datë 09.07.2024, u miratua rezultati pozitiv i vitit 2023 në shumën 1,107,162,055 lekë, prej të cilit 757,214,912 lekë u destinuan për rritjen e fondit rezervë dhe 349,947,142 lekë për rezultat të mbartur. Për pasojë, transferimi i kryer gjatë vitit 2024 (7,916 milion lekë) nuk i korrespondon rezultatit të vitit 2023, por rezultatit të mbartur të viteve 2021 (3,502,042,169 lekë) dhe 2022 (4,414,217,785 lekë). Si efekt, klasifikimi dhe raportimi i këtyre transfertave si “të ardhura” ka mbivlerësuar të ardhurat e buxhetit të shtetit dhe ka përmirësuar në mënyrë nominale bilancin fiskal, njëkohësisht duke reduktuar kapacitetin rezervë të skemës së sigurimeve shoqërore, në një kohë kur skema operon me deficit dhe mbështetet nga buxheti i shtetit, si dhe duke cenuar krahasueshmërinë e treguesve fiskalë ndër vite.

- Në pasqyrën e shpenzimeve, me Aktin Normativ nr. 5, datë 19.12.2024, është planifikuar zëri “Transferte për Llogarinë e Fondit të Pensioneve në BSH” në shumën 6,300 milion lekë, i cili është kontabilizuar në SIFQ si shpenzim (debi 604 “Transferime”) me Urdhrin e Ministrit të Financave nr. 7, datë 20.01.2025. Edhe ky kalim mjetesish nga llogaria e unifikuar e Thesarit në një llogari speciale nuk sjell pakësim të pasurisë neto dhe, rrjedhimisht, nuk plotëson përkufizimin e “shpenzimit buxhetor” sipas nenit 3, pika 17, dhe nenit 61 të ligjit nr. 9936, si dhe rregullave për

kontabilitetin dhe raportimin të Udhëzimit nr. 8, datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes , paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”, të ndryshuar dhe pikës 265 të Udhëzimit nr. 9, datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

19.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të trajtojë të gjitha transferimet e mjeteve monetare ndërmjet llogarive të qeverisjes së përgjithshme si lëvizje mjeteesh monetare, pa i regjistruar si të ardhura apo shpenzime. Për rastin e ISSH, përdorimi i tepricave të reflektohet vetëm përmes rregullimit të transfertës buxhetore të planifikuar (ulje/kompensim), duke i orientuar tepricat e skemës së pari drejt fondit rezervë dhe/ose financimit të skemës me qëllim ruajtjen e autonomisë financiare të saj.

Në vijimësi

20. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi raportimin në treguesit fiskalë të të ardhurave tatimore dhe doganore u konstatuan problematikat e mëposhtme:

-Në formulat e përcaktuara për raportimin e të ardhurave nga tatimet dhe doganat konstatohet se janë përfshirë llogaritë e depozitimeve të përkohshme (466-analitike sipas llojit të tatimit), të cilat raportohen si fakt në treguesit e konsoliduar fiskalë. Kjo praktikë konstatohet e papërshtatshme për arkëtime të cilat nuk lidhen me një deklaratë tatimore sipas përcaktimeve të legjislacionit të procedurave tatimore, me përjashtim të parapagimeve të tatimit mbi fitimin të cilat janë parashikuar në legjislacionin mbi tatimin mbi fitimin. Për rrjedhojë, raportimi i parapagimeve të TVSH, TAP, Taksa Kombëtare, etj. në zërin e të ardhurave tatimore, megjithëse jo material në raport me totalin e raportuar, konstatohet se paraqesin pasaktësi në raportim duke mbivlerësuar realizimin.

-Referuar praktikës aktuale të raportimit të tatimit mbi fitimin, konstatohet se parapagimet raportohen në llogarinë 4665504, e cila në fund të vitit raportohet si e ardhur e periudhës. Për vitin 2024, teprica e kësaj llogarie paraqitet në mbi 250 miliard lekë. Kjo tepricë tregon për mungesën e veprimeve rregulluese me paraqitjen e deklaratës vjetore të tatimit mbi fitimit dhe rregullimit të pozicionit financiar të shtetit përkundrejt tatimpaguesit, për aq kohë sa prezanton një detyrim të shtetit për mjete në ruajtje ndaj tatimpaguesve në mbi 250 miliard lekë.

-Nga analiza e raportit analitik të të ardhurave dhe arkëtimeve të tjera u identifikuan kontabilizime ku, për arkëtime të taksave/tatimeve kombëtare në kompetencë të administratës doganore dhe tatimore, si njësi arkëtuese konstatohen njësi të vetëqeverisjes vendore ose njësi të tjera buxhetore. Këto përbëjnë regjistrime të pasakta në llogaritë e të ardhurave tatimore. Po ashtu, u evidentuan rimbursime të Tatimfitimit/TAP/TVSH të ekzekutuara nga drejtoritë rajonale tatimore, duke ndikuar në përputhshmërinë e të dhënave midis raportimeve të administratës tatimore qendrore dhe treguesve fiskalë të konsoliduar.

-Në raportimin e TAP dhe Tatimit mbi Fitimin nuk janë pasqyruar efektet e rimbursimit të kryer për zbatimin e vendimit të Gjykatës Kushtetuese që ka detyruar kthimin e parapagimeve të kryera në kuadër të taksimit të profesioneve të lira, por raportimi i të dhënave është kryer mbi baza neto (tatim i arkëtuar-tatim i kthyer), duke qenë në kundërshtim me përcaktimet e bëra në ligjin për menaxhimin e sistemit buxhetor.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

20.1. Rekomandimi: Ministria e Financave në bashkëpunim me Drejtorinë e Përgjithshme e Tatimeve të sigurojë që praktikat e raportimit në treguesit fiskalë të përjashtojnë llogaritë e depozitimeve të përkohshme (466) nga të ardhurat (me përjashtim vetëm të parapagimeve të TF

sipas ligjit); të pasqyrojnë TAP/TF në bruto, me rimbursimet të raportuara veçmas dhe të kryejnë mbylljen periodike të llogarisë 466 në bazë të deklaratave vjetore.

Nga Ministria e Financave të monitorohen raportimet e njësive arkëtuese të tjera në llogaritë e të ardhurave që janë në përgjegjësi të mbledhjes nga DPT dhe të mos kryhen raportime në pakësim të të ardhurave tatimore nga Drejtoritë Rajonale Tatimore, por të qendëruara nga Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve.

Në vijimësi

21.1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi për zbatimin e rekomandimeve të KLSH, “Mbi auditimin e përputhshmërisë” për periudhën 01.01.2023 deri 31.12.2023, rezulton se janë lënë gjithsej 52 rekomandime prej të cilave: 49 masa organizative, 2 masa për eliminimin e efekteve negative, 1 masë disiplinore. MF me shkresën nr. 4564/52 prot., 31.01.2025, protokolluar në KLSH me nr. 472/28 prot., datë 12.02.2025, ka dërguar në KLSH planin e veprimit, në tejkalim të afatit kohor prej 20 ditë, në kundërshtim me nenin 15, shkronja “j” të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “*Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit*”. MF nuk ka dërguar informacion mbi nivelin e zbatueshmërisë së rekomandimeve për periudhën 6-mujore, në kundërshtim me pikën 2, neni 30 të ligjit nr. 154/2014, datë 27.11.2014 “*Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit*”.

Niveli i pranimit dhe zbatimit të rekomandimeve rezulton si në vijim:

- Nga 49 masa organizative të lëna, janë pranuar 34 masa ose 69% dhe nuk janë pranuar 15 masa ose 31% e tyre. Në lidhje me zbatueshmërinë e masave organizative rezulton se: 4 rekomandime ose 11.8% e tyre janë zbatuar plotësisht, 10 rekomandime ose 29.4% e tyre janë zbatuar pjesërisht, 9 rekomandime ose 26.5% e tyre janë në proces zbatimi dhe 11 rekomandime ose 32.3% e tyre nuk janë zbatuar.

- Nga 2 masa 3E të lëna janë pranuar 2 masa ose 100% të tyre, të cilat rezultojnë pjesërisht të zbatuara.

- Nga 1 masë disiplinore e lënë është pranuar 1 ose 100%, e cila rezulton e pazbatuar.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.1, faqe 16-38 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

21.1. Rekomandimi: Titullari i Ministrisë në bashkëpunim me Nëpunësin e Parë Autorizues të analizojë dhe të nxjerrë përgjegjësitë për nivelin e zbatimit të rekomandimeve nr.9, 10, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 44, 45, 46 të rubrikës “*Masa Organizative*” dhe nr.2 të rubrikës “*Masa për eliminimin e efekteve negative të konstatuara në administrimin e fondeve publike dhe për menaxhimin me ekonomicitet, eficence dhe efektivitet të fondeve publike*” të lëna në auditimin e mëparshëm, si dhe të marrë masat e nevojshme për zbatimin e masave pjesërisht të realizuara, të pa zbatuara dhe përshpejtimin e atyre në proces zbatimi, me qëllim përmirësimin e menaxhimit të financave publike dhe forcimin e disiplinës buxhetore dhe fiskale.

Menjëherë dhe në vijimësi

22. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se nga ana e Ministrisë së Financave nuk është finalizuar dhe nuk është publikuar raporti i Performancës së Kontratave të Koncesionit dhe të Partneritetit Publik Privat për vitin 2024, raport i cili përfshin mbledhjen dhe raportimin e të dhënave të ecurisë dhe performancës financiare dhe jo financiare të kontratave të koncesionit/PPP dhe synon të sigurojë që risqet kryesore fiskale nga kontratat e koncesionit/PPP janë identifikuar dhe raportuar në mënyrë sistematike, në kundërshtim me pikën 4 dhe 7 të nenit 10 të ligjit nr. 125/2013 “*Për koncesionet dhe partneritetin publik privat*”, i ndryshuar ku përcaktohet detyrimi për mbikëqyrjen, vlerësimin dhe raportimin e rregullt mbi ecurinë dhe ndikimet fiskale të

kontratave koncesionare dhe PPP. Mungesa e raportimit dhe publikimit ndikon drejtpërdrejtë në transparencën dhe mungesën e informacionit mbi angazhimet e buxhetit të shtetit nëpërmjet këtyre kontratave, për të vlerësuar nëse objektivat e kontratave PPP po arrihen, nëse mjetet e përdorura janë efikase dhe nëse risqet janë menaxhuar në mënyrë të strukturuar dhe të qëndrueshme.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

22.1. Rekomandimi: Titullari i Ministrisë së Financave të nxjerr përgjegjësitë për mos përgatitjen dhe publikimin e raportit të Performancës së Kontratave të Koncesionit dhe të Partneritetit Publik Privat për vitin 2024 dhe të marrë masa për finalizimin dhe publikimin e tij nga Drejtoria e Koncesioneve, me qëllim garantimin e identifikimit dhe raportimit të risqeve fiskale.

Menjëherë dhe në vijimësi

23. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se sipas raportit të Ministrisë së Financave “*Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatës makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024*”, për vitin 2024 rezultojnë 11 kontrata koncesionare/PPP me mbështetje buxhetore, nga të cilat 10 prej tyre me pagesa faktike. Plani përfundimtar për këto projekte paraqitet në shumën 13,644,710 mijë lekë, ndërkohë që pagesat rezultojnë në shumën 13,293,576 mijë lekë, me një realizim në masën 97.4%. Shuma totale e pagesave vjetore neto përbën 2.22% të totalit të të ardhurave tatimore faktike të vitit 2023, prej rreth 598.7 miliardë lekë, duke qenë brenda kufirit të pagesave prej 5% të të ardhurave tatimore faktike. Nga auditimi i të dhënave të raportuara nga MF në lidhje me pagesat e kryera për vitin 2024 u konstatuan problematikat si në vijim:

- Me buxhetin e vitit 2024 janë shlyer detyrime të viteve të mëparshme për projektin “*Për Projektimin, Financimin, Ndërtimin, Mobilimin, Mirëmbajtjen, Mbikëqyrjen dhe Kolaudimin e pesë objekteve arsimore në Zonën Tirana 1 dhe për 4 objektet arsimore në zonën Tirana 4*” në vlerën 138,368 mijë lekë.

- Për koncesionin “*Shërbimi i Skanimit në Dogana*”, pagesat e realizuara në vitin 2024 sipas databazës së pagesave në SIFQ rezultojnë në shumën 1,289,720 mijë, ndërkohë në raportin “*Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatës makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024*”, rezultojnë 1,411,985 mijë lekë, pra janë raportuar 122,265 mijë lekë më tepër sesa pagesat faktike.

- Financimi i kontratës koncesionare “*Ndërtimi i Landfillit, inceneratorit dhe rehabilitimit të vend depozitimeve ekzistuese Tiranë dhe prodhimin e energjisë elektrike*” nuk ka përfshirë financim nga programi 06220 “menaxhimi i mbetjeve urbane”, por është financuar nga buxheti i Bashkisë Tiranë. Sipas raportimit nga Ministria e Financave, realizim për këtë kontratë koncesionare është raportuar vetëm Bashkia e Tiranës si njësi shpenzuese në shumën 931,363 mijë lekë. Në databazën e pagesave në SIFQ rezulton se përveç pagesave të Bashkisë Tiranë, janë paguar fonde nga buxheti i shtetit edhe nga njësi të tjera shpenzuese, në total në shumën 1,431,080 mijë lekë, nga të cilat janë paguar 204,060 mijë lekë nga Bashkitë Kamëz, Kavajë, Vorë, të financuara nga të ardhurat e veta dhe Bashkia Durrës rezulton se ka paguar 295,584 mijë lekë. Për sa më sipër, raportimi për pagesat e vitit 2024 për këtë kontratë koncesionare nuk rezulton i saktë.

- Për kontratën koncesionare “*Ofrimi i shërbimeve laboratorike spitalore*” pagesat faktike të vitit 2024 rezultojnë 1,843,307 mijë lekë, pra 40,489 mijë lekë më tepër sesa pagesat e raportuara nga MF.

- 6 nga 11 kontrata koncesionare/PPP rezultojnë me rritje pagesash faktike në vitin 2024, krahasuar me vitin 2023, gjë që përbën një risk fiskal për buxhetin, për më tepër që në mungesë të treguesve të matshëm të performancës së tyre bën të diskutueshme dhe arritjen në kohë të objektivave të tyre me eficiencë, ekonomikitet dhe efektivitet.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

23.1. Rekomandimi: Ministria e Financave në bashkëpunim me autoritetet kontraktuese, të forcojë procesin e monitorimit dhe raportimit të saktë të të dhënave që lidhen me detyrimet që rrjedhin nga kontratat koncesionare, duke i kushtuar vëmendje të veçantë kontratave që gjenerojnë detyrime të prapambetura me ndikim në vitet e ardhshme buxhetore, të cilat përbëjnë një risk të konsiderueshëm fiskal që implikon drejtpërdrejtë borxhin publik në afatmesëm dhe afatgjatë dhe raportimin në lidhje me to.

Në vijimësi

24. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i raportimit të Ministrisë së Financave për ndërmarrjet e sektorit energjetik dhe ndërmarrjet e ujësjellës kanalizime rezultoi se:

- Nuk ka përfunduar ende procesi i rakordimit të detyrimeve të ndërsjella ndërmjet sektorit energjetik dhe enteve të tjera publike (KESH, OST, OSHEE, MF DPT). Në raportin “Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024”, këto detyrime paraqiten në vlerën 171.24 miliardë lekë. Për periudhën objekt auditimi konstatohet se sektori i energjisë ka përfituar mbështetje buxhetore në vlerën 6,045 milion lekë, me një rritje prej 762 milion lekë krahasuar me vitin 2023. Për sa më sipër, MF dhe MIE nuk kanë arritur përmbushjen dhe zbatimin e Urdhrit të përbashkët nr. 304, datë 17.12.2020 “Për miratimin e planit të veprimit për uljen e detyrimeve të prapambetura në sektorin e energjisë elektrike” dhe Urdhrit nr. 379, datë 30.09.2021 “Për zbatimin e planit të masave për uljen e detyrimeve të prapambetura në sektorin e energjisë elektrike”, pasi konstatohet një nivel i lartë i detyrimeve të ndërsjella, ende të pa rakorduara dhe pa asnjë përmirësim të dukshëm nisur edhe nga konstatimet e auditimeve të mëparshme të KLSH.

- Sektori i Ujësjellës Kanalizimeve vijon të paraqitet me vështirësi në pagimin e detyrimeve dhe mbledhjen e të ardhurave të faturuara korrente dhe të prapambetura. Për vitin 2024, buxheti i shtetit ka alokuar një vlerë totale subvencioni prej 350 milionë lekë në strukturën buxhetore të Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë. Nga auditimi konstatohet se në raportin “Mbi zbatimin e buxhetit vjetor, situatën makroekonomike dhe fiskale gjatë vitit 2024”, mungojnë të dhëna në lidhje me monitorimin dhe raportimin e të dhënave financiare të ndërmarrjeve të këtij sektori. Për sa më sipër konstatohet se kundrejt këtij sektori monitorimi konsiston vetëm në drejtim të mbledhjes dhe raportimit të të dhënave statistikore në lidhje me detyrimet e ndërsjella. Sipas raportit për zbatimin e buxhetit të vitit 2024, për periudhën deri në dhjetor 2024, OSHEE Group SH.A raporton se detyrimet e akumuluar të ndërmarrjeve të ujësjellës-kanalizimeve rezultojnë të jenë rreth 32.6 miliardë lekë nga të cilat rreth 16.6 miliardë lekë janë detyrime të faturuara ndaj kompanisë dhe rreth 16 miliardë lekë janë detyrime për kamatëvonesa. Nga totali detyrime vetëm ndërmarrja e UK Durrës SH.A ka rreth 5.62 miliardë lekë detyrime të akumuluar ndër vite (pa kamatëvonesa). Për sa më sipër, nga ana e Ministrisë së Financave konstatohen mangësi në drejtim të menaxhimit të risqeve fiskale që burojnë nga këto detyrime. Përveç evidentimit të tyre në raporte, nuk rezultojnë të jenë ndërmarrë masa konkrete për të monitoruar ndikimin e këtyre detyrimeve në buxhetin e shtetit dhe për të nxitur përmirësime strukturore në praktikën e rakordimit dhe shlyerjes së tyre, për të minimizuar ekspozimin fiskal për buxhetin e shtetit.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

24.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të vlerësojë problematikat e konstatuara dhe të marrë masa që përveç konsolidimit të raporteve, të ushtrojë rol aktiv në minimizimin e riskut fiskal, duke planifikuar kryerjen e raporteve periodike të planeve të shlyerjes së detyrimeve të ndërsjella me afate objektiva të matshëm, të cilët të përbëjnë kriter për dhënien e mbështetjes buxhetore.

Në vijimësi

25. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi të dhënat e raportuara, stoku i detyrimeve të prapambetura për njësitë e qeverisjes qendrore dhe ato të vetëqeverisjes vendore në datën 31.12.2024 rezultoi në shumën 6,157,238 mijë lekë ose 1,948,020 mijë lekë më pak se një vit më parë, nga të cilat pjesën më të madhe prej rreth 60% e zënë njësitë e vetëqeverisjes vendore. Konkretisht:

- 13 bashki përbëjnë rreth 79.5% të totalit të stokut të detyrimeve të prapambetura të njësive të vetëqeverisjes vendore, ku peshën kryesore e zënë Bashkia Kavajë, Tiranë, Pogradec, Rrogozhinë, Vorë etj. Dy kategoritë që zënë peshën kryesore të detyrimeve të prapambetura në njësitë e vetëqeverisjes vendore janë investimet me 28.6% dhe detyrimet e tjera me 32.2%.

- 5 Ministri, përkatësisht: Ministria e Infrastrukturës dhe Energjetikës, Ministria e Brendshme, Ministria e Mbrojtjes, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale dhe Ministria e Financave) përbëjnë rreth 86% të totalit të stokut të detyrimeve të prapambetura të njësive të qeverisjes qendrore. Investimet me 41.2% dhe vendimet gjyqësore me 39.6% janë dy kategoritë që zënë peshën kryesore të detyrimeve të prapambetura në njësitë e qeverisjes qendrore.

Në lidhje me masat e marra nga Ministria e Financave për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme u konstatua se në Udhëzimin plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 *“Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”*, nuk është kërkuar nga njësitë e qeverisjes qendrore hartimi i një plani për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura, me qëllim përfshirjen e tij në propozimet e PBA-së, në kundërshtim me tabelën nr. 5 *“Kriteret për kostimin e politikave ekzistuese”*, të kapitullit 6.3 të PBA-së nr. 7, datë 28.02.2018 *“Për procedurat standarde të përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm”*, i ndryshuar. Në këtë drejtim, planifikimi buxhetor për një periudhë afatmesme nuk ka parashikuar të trajtojë me prioritet likuidimin e detyrimeve krahasuar me fondet që do të alokohen për projekte të reja. Kjo është kërkuar vetëm për njësitë e vetëqeverisjes vendore në pikën 136/1.c, të kreut IV, të Udhëzimit plotësues nr. 1, datë 24.01.2024 *“Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”*.

Gjithashtu, në zbatim të nenit 43 të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Shqipëri”* i ndryshuar, ligjit nr. 97/2023 *“Për Buxhetin e vitit 2024”* dhe Udhëzimit nr. 9, datë 20.03.2018 *“Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”* i cili në pikën 63 të tij përcakton prioritet për t’u mbajtur parasysh në planifikim. Një plan shlyerje shoqëruar me një plan veprimi në rang institucional nga ana e njësive të qeverisjes së përgjithshme, jo vetëm që do të ishte një indikator për matjen e iniciativave konkrete nga institucionet për shlyerjen e detyrimeve, por gjithashtu do të adresonte risqet e identifikuar gjatë këtij procesi me qëllim monitorimin e tyre për çdo vit buxhetor.

Frekuenca e rishikimeve brenda vitit, për të rialokuar fonde drejt likuidimit të detyrimeve të prapambetura nga vite të mëparshme, tregon se këto detyrime nuk janë identifikuar dhe buxhetuar siç duhet në fazën e hartimit të projektbuxhetit/PBA-së, duke sinjalizuar mangësi në planifikimin afatmesëm dhe në përcaktimin e prioritetëve.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

25.1. Rekomandimi: Ministria e Financave në bashkëpunim me njësitë e qeverisjes së përgjithshme, të integrojë që në fazën e PBA një plan të detajuar shlyerjeje të detyrimeve të prapambetura për çdo njësi, me afate dhe përgjegjësi të përcaktuara, me qëllim prioritarizimin e detyrimeve të prapambetura dhe forcimin e disiplinës buxhetore.

Në vijimësi

26. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i kryer mbi saktësinë dhe plotësinë e të dhënave të raportuara për pagesat e detyrimeve të prapambetura gjatë vitit 2024, si dhe për stokun në datën 31 dhjetor 2024, u evidentua se ky raportim nuk rezulton i plotë dhe i saktë. Sipas të dhënave të testuara nga sistemi SIFQ, rezulton se vlera faktike e pagesave të kryera për detyrime të prapambetura gjatë vitit 2024 është rreth 15,777,045 mijë lekë më e lartë sesa ajo e raportuar.

Kjo diferencë tregon se një pjesë e konsiderueshme e institucioneve kanë kryer pagesa për detyrime të prapambetura pa i regjistruar ato përmes skemës së përcaktuar të kontabilizimit, pra pa përdorur grupin buxhetor 486 dhe llogarinë 4864 “*Shpenzime të periudhave të ardhshme, fatura të prapambetura*”, me efekt në pasaktësi të vlerës së raportuar të pagesave të detyrimeve të prapambetura gjatë vitit 2024, duke nënvlerësuar detyrimet e prapambetura të periudhës së mëparshme dhe periudhës objekt auditimi 31.12.2024.

Nga analizat e kryera, 491 institucione nga 1,094 të testuara rezultojnë me mospërputhje midis pagesave faktike dhe atyre të raportuara. Më konkretisht:

-97 institucione kanë raportuar pagesa më të vogla sesa pagesat faktike që rezultojnë nga sistemi SIFQ, me një diferencë prej 11,958,300 mijë lekë dhe përfshijnë institucionet: Autoriteti Rrugor Shqiptar, Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit, Bashkia Kamzë, Aparati i Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjetikës, Bashkia Tirana etj.

-69 institucione kanë raportuar pagesa më të mëdha sesa pagesat faktike që rezultojnë nga sistemi SIFQ, me një diferencë prej 1,873,351 mijë lekë dhe përfshijnë institucionet: Bashkia Kurbin, Aparati i Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve, Prokuroria e Rrethit Tiranë, Bashkia Durrës, Reparti Ushtarak nr. 4300 Tiranë etj.

-297 institucione që nuk janë në databazën e raportimeve për detyrime të prapambetura për vitin 2024, ndërkohë që sipas SIFQ për këto institucione/njësi rezultojnë pagesa në vlerën 5,771,673 mijë lekë dhe përfshijnë institucionet: Qendra Spitalore Nënë Tereza, FSHZH, Ujësjellës Kanalizime SH.A, Shoqëria Rajonale Ujësjellës Kanalizime Lezhë SH.A, Shoqëria Rajonale Ujësjellës Kanalizime Lushnjë SH.A.

Këto konstatime tregojnë se procesi i raportimit periodik, nuk është monitoruar në mënyrë të plotë dhe nuk ka garantuar saktësinë dhe plotësinë e vlerave të raportuara në përputhje me të dhënat faktike të pagesave.

Sa i takon, skemës së kontabilizimit të faturave të prapambetura si “shpenzime të periudhave të ardhshme”, ajo ka mbetur e pandryshuar dhe në kundërshtim Udhëzimin nr. 8, datë 09.03.2018, pika 36, sipas të cilit shpenzimi duhet të njihet në momentin kur ndodh ose kryhet, duke sjellë deformim të pasqyrave financiare dhe treguesve fiskalë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

26.1. Rekomandimi: - Ministria e Financave të marrë masa për forcimin e sistemit të kontrollit të brendshëm financiar dhe auditimit të brendshëm, me qëllim sigurimin e shlyerjes së detyrimeve të prapambetura dhe kontrollin efektiv mbi krijimin e detyrimeve të reja.

- Nëpunësi i Parë Autorizues dhe strukturat përgjegjëse pranë MF të analizojnë problematikën e konstatuar nga auditimi, duke vendosur masa administrative sipas kuadrit ligjor në fuqi.

- Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit dhe Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit të marrin masa për forcimin e monitorimit të detyrimeve të prapambetura, duke analizuar stokun e vitit të pagesave të regjistruara në llogarinë 4864 “*Shpenzime të periudhave të ardhshme, fatura të prapambetura*” me pagesat faktike në sistemin SIFQ, duke kryer korrigjimet e menjëhershme të mospërputhjeve.

Në vijimësi

27. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se vlerësimi i risqeve fiskale nga Ministria e Financave, i paraqitur në raportin “*Mbi zbatimin e buxhetit vjetor dhe situatën makroekonomike e*

fiskale gjatë vitit 2024”, është fokusuar kryesisht te koncesionet/PPP me mbështetje buxhetore, risqet e ndërmarrjeve të sektorit energjetik dhe ujësjellës-kanalizimeve, detyrimet e prapambetura të qeverisjes qendrore e vendore, si dhe detyrimet kontingjente nga vendimet e GJEDNJ-së dhe arbitrazhit. U konstatua se garancitë sovrane, ndonëse përbëjnë ekspozim të drejtpërdrejtë fiskal, nuk janë vlerësuar si risk në këtë raport. Po ashtu, megjithëse në Strategjinë Sektoriale të Menaxhimit të Financave Publike 2023–2030 dhe Planin e Veprimit 2023–2026 është përcaktuar zgjerimi i fushës së risqeve për të përfshirë fatkeqësitë natyrore dhe ndryshimet klimatike (me nisje në tremujorin e dytë të vitit 2024), në raportimin vjetor të buxhetit për vitin 2024 nuk rezulton vlerësim për këto kategori.

Ministria e Financave, me shkresën nr. 17308 prot., datë 17.12.2024, ka përcjellë për informim në Këshillin e Ministrave dokumentin “*Deklarata e Risqeve Fiskale për vitin 2023*”.

Kjo deklaratë është orientuar kryesisht pas faktit, duke analizuar risqe tashmë të materializuara, çka e kufizon funksionin parandalues të instrumentit dhe rolin e tij proaktiv për identifikimin, vlerësimin dhe zbutjen e të ekspozimeve fiskale.

Për sa më sipër, procesi aktual i vlerësimit të risqeve fiskale rezulton i kufizuar në mbulim dhe në qasje (me orientim retrospektiv), dhe nuk garanton efektshmëri të plotë në përmbushjen e rolit të tij si instrument proaktiv për parandalimin ose minimizimin e ndikimeve të mundshme mbi buxhetin e shtetit.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

27.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të ndërmarrë masa konkrete për:

- Përmirësimin e metodologjisë dhe procesit të vlerësimit të risqeve fiskale, si një instrument efektiv për identifikimin, analizën, hartimin e masave mbrojtëse me qëllim parandalimin ose minimizimin e impaktit dhe probabilitetit të materializimit të tyre në buxhetin e shtetit;
- Zgjerimin e fushës së analizës së risqeve duke përfshirë edhe risqe të tjera me ndikim të lartë si garancitë sovrane, fatkeqësitë natyrore, ndryshimet klimatike etj., në koordinim dhe bashkëpunim të ngushtë edhe ndër-institucional, me qëllim për të garantuar një mbulim më të gjerë në koherencë me ndryshimet ekonomiko-sociale.

Në vijimësi

28. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi saktësinë e raportimit të detyrimeve të prapambetura dhe përcaktimit të statusit të gjendjes financiare të njësive të vetëqeverisjes vendore, rezultoi se në 22 bashki detyrimet e prapambetura të raportuara në fund të vitit 2023 (fillim i vitit 2024) rezultojnë 1,730,285 mijë lekë më pak krahasuar me pagesat e kryera në vitin 2024 për detyrime të prapambetura që i përkasin periudhës Tetor 2023 dhe më herët, konkretisht: Bashkia Kamëz ka paguar rreth 480,800 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023, Bashkia Divjakë 336,549 mijë lekë, Bashkia Krujë 317,967 mijë lekë, Bashkia Maliq 112,619 mijë lekë, Bashkia Malësi e Madhe 94,400 mijë lekë, Bashkia Lezhë 81,281 mijë lekë, Bashkia Këlcyrë 70,007 mijë lekë, Bashkia Finiq 46,021 mijë lekë, Bashkia Tropojë 44,260 mijë lekë, Bashkia Korçë 42,689 mijë lekë, Bashkia Bulqizë 27,731 mijë lekë, Bashkia Mat 25,154 mijë lekë, Bashkia Kolonjë 9,757 mijë lekë, Bashkia Roskovec 9,521 mijë lekë, Bashkia Sarandë 7,693 mijë lekë, Bashkia Përmet 5,772 mijë lekë, Bashkia Kukës 5,660 mijë lekë, Bashkia Gjirokastrë 5,098 mijë lekë, Bashkia Fushë-Arrëz 3,343 mijë lekë, Bashkia Mallakastër 2,000 mijë lekë, Bashkia Pustec 1,963 mijë lekë, Bashkia Kuçovë rreth 1,039 mijë lekë më shumë se stoku i raportuar në fund të vitit 2023.

Për sa më sipër, duke qenë se për vlerësimin e gjendjes financiare të njësive të qeverisjes vendore detyrimet e papaguara do të llogariten mbi shpenzimet faktike vjetore, këto devijime impaktojnë vlerësimin e statusit.

Konkretisht, njësitë e vetëqeverisjes vendore të lartpërmendura kanë vijuar likuiduar detyrime të prapambetura pa i raportuar ato përmes skemës zyrtare të regjistrimit financiar (skema 486). Kjo sjell si pasojë nënvlerësimin e stokut të vërtetë të detyrimeve në raportimet zyrtare, duke krijuar një mospërputhje të dukshme mes situatës reale dhe asaj të deklaruar. Si rezultat, vlerësimi i gjendjes financiare të këtyre njësive nuk reflekton plotësisht barrën financiare që ato mbartin.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

28.1. Rekomandimi: Drejtoria e Financave Vendore në bashkëpunim me njësitë e vetëqeverisjes vendore dhe degët përkatëse të thesarit të marrin masa për saktësimin e vlerës së stokut të detyrimeve të prapambetura dhe regjistrimin e plotë të tyre në sistem, me qëllim paraqitjen reale të statusit financiar të këtyre njësive.

Në vijimësi

29. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi konstatohet se vijon praktika e shpërndarjes së fondeve të rindërtimit me VKM duke i trajtuar, në rastin e njësive të vetëqeverisjes vendore, si shtesë të transfertës së pakushtëzuar jashtë formulës standarde të ndarjes, e cila është jo në përputhje me ligjin e financave të njësive të vetëqeverisjes vendore, pasi në nenin 24 të ligjit nr. 68, datë 27.04.2017, përcaktohet se transfertat e pakushtëzuar të njësive të vetëqeverisjes vendore, ndahet sipas formulës me kritere të përcaktuara, që i bashkëlidhet si aneks ligjit vjetor të buxhetit.

Për vitin 2024, fondi i rindërtimit është parashikuar në tabelën nr. 5 të shpenzimeve të ligjit të buxhetit (fillimisht 7,000 milion lekë), pa specifikuar pjesën që i atribuohet NJQV, dhe kjo shtesë nuk është reflektuar në tabelën nr. 3 “Transferta e pakushtëzuar për bashkitë 2024”, edhe pas ndryshimeve me akte normative. Nga të dhënat SIFQ/Drejtoria e Financave Vendore rezulton se për NJQV plani përfundimtar ka qenë 13,639 milion lekë dhe realizimi 7,729 milion lekë; megjithëse plani është trajtuar në kornizën e buxhetit vendor (si transfertë), realizimi është raportuar në zërin “Fondi i Rindërtimit” në tabelën nr. 4, duke krijuar mospërputhje klasifikimi dhe cenuar krahasueshmërinë/transparencën e raportimit.

Gjithashtu, u konstatua se plani vjetor përfundimtar i fondeve të rindërtimit për NJQV (13,639 milion lekë) nuk përputhet me planin përfundimtar prej 9,000 milion lekësh të miratuar në ligjin e buxhetit, si pasojë e mbartjeve nga vitet e mëparshme që nuk janë reflektuar në treguesit fiskalë të konsoliduar.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

29.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa:

- të përcaktojë në ligjin vjetor dhe tabelat shoqëruese një zë të veçantë për fondet e rindërtimit të destinuara për NJQV (si transfertë e kushtëzuar për rindërtim), me shpërndarje të qartë dhe jo përmes rritjes të transfertës së pakushtëzuar me VKM përgjatë vitit;
- të reflektojë në treguesit fiskalë të konsoliduar çdo plan të mbartur dhe çdo ndryshim gjatë vitit për fondet e rindërtimit, duke siguruar koherencë ndërmjet tabelave 3/4/5, krahasueshmëri dhe financim në kohë të nevojave.

Në vijimësi

30. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi janë konstatuar në 25 raste nga projektet e audituara detajime të projekteve të investimit publik me akte normative të cilat nuk ka qenë pjesë e PBA-së 2024-2026 si dhe nuk ka qenë pjesë e listës së investimeve publike të paraqitur me Projekt Buxhetin e vitit 2024. Kjo praktikë financimi të projekteve që nuk kanë ndjekur procesin e miratimit në fazat e planifikimit, zhvleftëson procesin planifikues afatmesëm buxhetor. Gjithashtu, konstatohet se edhe gjatë vitit 2024 një pjesë e konsiderueshme e fondeve të disbursuara menjëherë pas miratimit të Aktit Normativ të Dhjetorit, nr. 5 datë 19.12.2024, janë përdorur për të mbuluar detyrimet pikërisht për këto projekte për të cilat nuk është detajuar në kohë

plani buxhetor si dhe për shlyerjen e detyrimeve të prapambetura nga vitet e kaluara. Kjo sinjalizon disa problematika si në vijim:

- Planifikimin e shpenzimeve për projekte që nuk kanë qenë pjesë e procesit formal të hartimit të buxhetit 2024;

- Mos funksionim të sistemeve të kontrollit duke lejuar rritjen e borxheve të reja të investimeve në 6-mujorin e parë duke i shlyer me fondet e disbursuara me akte normativ.

Referuar listës analitike të investimeve publike të detajuara me ligjin fillestar të buxhetit në nivel kod projekti konstatohet se financimi i projekteve të investimit publik me financim të brendshëm nuk ka shkuar plotësisht për kontrata në vazhdim në 7 raste nga projektet e audituara, duke qenë në kundërshtim me pikën 23 të Udhëzimit Standard të Zbatimit të Buxhetit nr. 9 datë 20.03.2018, i ndryshuar dhe udhëzimin nr.1 datë 24.01.2024 *“Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”*. Për projektet në vazhdim nga vitet e kaluara, konstatohet se shpërndarja e financimit të tij nuk ndjek përparësinë për projekte në vazhdim gjatë detajimit fillestar si dhe nuk ndjek përcaktimet e detajimit të buxhetit minimalisht 20, 30 dhe 30% në vitet e zbatimit të tij. Megjithëse kontratë në proces, konstatohet se shlyerja e saj është parashikuar të kryhet pas tre viteve buxhetore, duke hapur rrugë projekteve të reja.

- Mbyllja e fondeve buxhetore me akt normativ në 11 raste nga projektet e audituara, për projekte të cilat kanë zhvilluar procedura e prokurimit përgjatë periudhës shtator-dhjetor 2024 dhe që në shumicën e rasteve kanë rezultuar edhe me lidhje të kontratave, ka pa mundur regjistrimin e angazhimeve në modulën e kontratave në sistemin informatik financiar të qeverisë për bllokimin e fondeve në nëpërmjet obligimit në sistem.

- Nga kryqëzimi i të dhënave të fondeve në dispozicion të projekteve të investimit me financim të brendshëm me të dhënat e fondit limit me të cilën është shpallur procedura e prokurimit sipas bazës së të dhënave të APP mbi prokurimet e vitit 2024 konstatohen konstatohen 23 raste nga projektet e audituara në të cilat autoritetet kontraktore kanë iniciuar procedurat e prokurimit për një vlerë më të lartë se fondet në dispozicion sipas shpërndarjes 3-vjeçare të buxhetit të miratuar, në kundërshtim me përcaktimet e nenit 50 të ligjit nr. 9936, datë 26.08.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar.

- Lejimi i prokurimit në fund të vitit si pasojë e hapjes së projekteve të reja të cilat nuk kanë qenë pjesë e planifikimit të rregullt buxhetor, krijon kushtet për menaxhimin jo të duhur të fondeve buxhetore (duke qenë se është e pamundur ekzekutimi pjesës prej 20% të shpërndarë për vitin e parë) dhe mbartet si problematikë në vitet e mëpasshme buxhetore.

Përsa i përket afatit, konstatohet se procedurat e prokurimit/angazhimi kryhen në 20 raste nga projektet e audituara përtej periudhës 15 tetor të vitit buxhetor, si afati i fundit për ndërmarrjen e angazhimeve të reja sipas përcaktimeve të nenit 51 të ligjit nr. 9936, datë 26.08.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar. Gjithashtu, është konstatuar lidhja e kontratave përtej fondeve në dispozicion në kundërshtim me përcaktimet e nenit 50 të ligjit nr. 9936, datë 26.08.2008 *“Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar në 19 raste nga projektet e audituara më tepër për një shumë prej 5,722,987,116 lekë, si pasojë e projekteve të reja të investimit dhe duke vështirësuar ndjekjen e monitorimin e duhur nga ana e Ministrisë së Financave.

Problematicë tjetër e konstatuar në 21 raste nga projektet e audituara në rastet e audituara konsiston në detajimin e fondeve për një periudhë 3-vjeçare ndërkohë që kohëzgjatja e projektit sipas bazës së të dhënave të prokurimeve nga APP rezulton të jetë më pak se shpërndarja e fondeve (6 muaj, 1 vit apo 2 vjet).

Nga auditimi konstatohet se vlera e detajuar në ligjin fillestar për vitin 2024 në 9 raste për projektet e audituara është më e vogël se kosto e projektit sipas planifikimit në projekt buxhet si dhe shpërndarja e shumave nuk është e njëjtë sipas viteve të fillimit dhe mbarimit.

Për projektet në vazhdim nga vitet e kaluara, konstatohet se shpërndarja e financimit të tij nuk ndjek përparësinë për projekte në vazhdim gjatë detajimit fillestar si dhe nuk ndjek përcaktimet e detajimit të buxhetit minimalisht 20, 30 dhe 30% në vitet e zbatimit të tij.

- Në sektorin e infrastrukturës, në përgjithësi është respektuar rregulli 20%, 30% dhe 30% minimalisht i shpërndarjes së fondeve për 3 vite, por pas lidhjes së kontratës, fondet e investimeve shkurtohen duke i hapur rrugë projekteve të reja dhe duke mos respektuar këtë rregull në vijim, megjithëse në përfundim projekti paraqitet me realizim. Kjo paraqitet në 11 raste nga projektet e audituara Detajimi i fondeve në fillim të vitit është kryer në masën 20% të vlerës së projektit, ndërkohë që pas lidhjes së kontratës, fondet janë pakësuar, për tu rritur përsëri në dhjetor me qëllim rritjen për efekt të realizimit 100% të buxhetit në dhjetor 2024. Në 12 raste të tjera është konstatuar se përfshirja në listën e investimeve publike në projekt buxhet dhe në detajim fillestar të fondeve nuk respekton shpërndarjen e buxhetit sipas viteve në masën 20%, 30% dhe 30% të kostos totale të projektit sipas përcaktimeve të VKM nr.887 datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike”, i ndryshuar.

- Përsa i përket planifikimit të investimeve dhe plotësimit të formularëve të projekteve të investimit, konstatohet në 11 raste nga projektet e audituara një plotësim formal dhe me një mungesë analize nga autoritetet kontraktore, duke riskuar që projektet të kalojnë për miratim pa u vlerësuar impakti i tyre real financiar dhe strategjik, duke qenë se ka mungesë të dhënash të mjaftueshme në raport me objektivat, rëndësinë strategjike, përshkrimin e detajuar të projektit etj. Këto janë elementët bazë që justifikojnë ekzistencën e projektit dhe investimin publik. Mungesa e tyre dëmton procesin e prioritizimit dhe rrit riskun e alokimeve joefikase të fondeve publike. Sipas pikës 4.1 të formularit nuk konstatohet të jenë analizuar alternativa të ndryshme për investimin. Referuar formularit të kërkesës për fondet e investimit, konstatohen fusha të paplotësuara të formularit dhe mangësi në pikën 8 "Dokumentacioni në dispozicion në lidhje me projektin". Gjithashtu në FSHZH praktika aktuale në miratimin e fondeve të investimeve në disa raste konsiston fillimisht në miratimin e fondit si shumë dhe më pas përzgjedhjen e projekteve, në kundërshtim me procedurat e menaxhimit të investimeve publike dhe kuadrin ligjor në fuqi për buxhetin. Prokurimi në lote dhe ndarja në kontrata të ndryshme në objekte me vendndodhje të ndryshme nuk është parashikuar në kërkesë për fondet e investimeve.

Institucionet më problematike përsa trajtuar më sipër paraqiten, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Autoriteti Rrugor Shqiptar, Fondi Shqiptar i Zhvillimit, Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit, etj.

U konstatua se janë marrë angazhime të reja dhe janë detajuar fonde me Akte Normative jashtë ciklit PBA 2024–2026 dhe listës së investimeve të parashtruara me projektbuxhetin; janë miratuar fonde vetëm për lidhje kontratash e më pas janë shkurtuar; janë hapur projekte investimi pa kaluar procedurat e menaxhimit të investimeve publike dhe pa dokumentacion të plotë/ përshkrim projekti, si dhe janë inicuar prokurime përtej afatit ligjor për marrjen e angazhimeve. Këto praktika deformojnë planifikimin afatmesëm dhe prioritarizimin, nxisin lidhjen e kontratave përtej fondeve në dispozicion dhe tavanëve 3-vjeçare të miratuara, përqendrojnë ekzekutimin në fundvit (me përdorim të Akteve Normative për shlyerje detyrimesh të prapambetura), rrisin nevojat për financim në vitet pasuese dhe krijojnë detyrime për t'u paguar pas vitit 2024, duke vështirësuar njëkohësisht monitorimin e kufijve të angazhimit nga Ministria e Financave. Marrja e angazhimeve të reja dhe mungesa e monitorimit si pasojë e veprimtarisë së njëjësive të qeverisjes së

përgjithshme krijojnë kushte për krijimin e detyrimeve të prapambetura me efekt në rritjen e presionit për rritjen e borxhit publik si pasojë e mosrespektimit të kufijve të miratuar për shpenzime në vitin buxhetor aktual dhe kufijtë e miratuar për vitet e ardhshme buxhetore, ndërkohë që përcaktimi i limiteve trevjeçare të angazhimeve për çdo njësi të qeverisjes së përgjithshme bëhet në përputhje me parimin e qëndrueshmërisë së borxhit publik, në kuadër të neneve përkatëse 40-51 të Ligjit të Menaxhimit të Sistemit Buxhetor.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

30.1. Rekomandimi: Nga Ministria e Financave të merren masa për detajimin e fondeve të investimeve sipas prioriteteve dhe radhës për kontratat në proces nga vitet e kaluara referuar vlerave të parashikuara të zbatimit të kontratave, përpara miratimit të projekte të reja të investimit publik.

30.2. Rekomandimi: Nga Ministria e Financave të ndërmerret inspektim dhe masa administrative përkatëse për rastet e evidentuara me fillim procedurash prokurimi/lidhje kontrate nga ana e njërive të qeverisjes së përgjithshme përtej buxhetit të miratuar trevjeçar si dhe për ato raste kur fondet e miratuara nuk përputhen me kohëzgjatjen reale të projektit sipas formularëve të dërguar nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme. Të respektohet rregulli i shpërndarjes minimale të buxhetit përgjatë tre viteve duke financuar 100% të investimit publik përgjatë këtyre viteve për projektet me kohëzgjatje brenda 3 viteve dhe të shmanget praktika e mos respektimit të këtij rregulli pas lidhjes së kontratës nëpërmjet rialokimeve. Ministria e Financave të parashikojë në aktet ligjore dhe nënligjore kriteret përkatëse në rast të paraqitjes së projekteve me kohëzgjatje përtej periudhës 3-vjeçare të miratimit të buxhetit.

30.3. Rekomandimi: Nga Ministria e Financave të ndalohet financimi i projekteve të investimit publik të cilat nuk janë të detajuara me të gjithë treguesit e performancës dhe që nuk kanë të argumentuar kërkesat sipas formularëve përkatës shoqërues të kërkesës për fonde të investimeve publike.

Në vijimësi

31. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi planifikimin, realizimin dhe raportimin e investimeve kapitale me financim të brendshëm konstatohet se:

- Në Fondin Shqiptar të Zhvillimit, në programin buxhetor 6210 “Programi zhvillimi” raportohet si investim i realizuar kosto lokale e menaxhimit të projekteve të investimit në shumën 668 milion lekë sipas databazës së SIFQ, me kod projekti M560322 “*Projekti i rrugëve dytësore dhe lokale*”, ndërkohë që këto fonde përdoren në llogari bankare të nivelit të dytë nga Fondi Shqiptar i Zhvillimit për aktivitetin e shpenzimeve korrente të institucionit për menaxhimin e projekteve të investimit.

- Në programin 4250 “*Zhvillimi rural*” në AZHBR konstatohet se janë raportuar investime kapitale me kod projekt 18AL301 “*Përfitues nga Programi IPARD II nga masa I*” në shumën 152 milion lekë, kapitulli 3 “kosto lokale”. Këto pagesa kryhen në kuadër të bashkëfinancimit të fondeve të BE për mbështetjen e fermerëve/agroturizimit në kryerjen e investimeve nga ana e investitorëve. Konstatohet se për nga natyra, nuk kemi të bëjmë me investim kapital, por me grant të dhënë të tretëve pasi transaksionet e përfitimit në këto raste plotësojnë kushtet e mbështetjes në projekte me natyrë operative apo investimi, të cilat janë të përfituesit dhe jo të njërive të qeverisjes së përgjithshme për ti kapitalizuar si asete publike.

Në këtë mënyrë, treguesit e investimeve publike janë të mbivlerësuar për këto fonde të cilat përfshijnë shpenzimin e tyre në zëra të shpenzimeve operative dhe jo investime publike.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Projekt Raportit të Auditimit).

31.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të sigurojë klasifikimin korrekt sipas natyrës ekonomike, duke riklasifikuar shumat e konstatuara si investime kapitale në zërat përkatës (kosto operative/transfera-grante). Gjithashtu, të intensifikohen kontrollet në SIFQ lidhur me investimet, duke parashikuar kryerjen e monitorimeve periodike midis listës së projekteve dhe raportimeve të investimeve.

Në vijimësi

32. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi është konstatuar se nga Ministria e Financave është dhënë miratimi për 4 kontrata të Fondit Shqiptar të Zhvillimit për parapagime në vlerën 453,840 mijë lekë. Këto kontrata nuk paraqesin elementë për të qenë të një rëndësie të veçantë, si dhe nuk ka dokumentacion bashkëlidhur për të vërtetuar rëndësinë e veçantë të tyre, duke sjellë si pasojë financimin me fonde buxhetore të operatorëve ekonomikë privatë pa filluar punën për kryerjen e investimeve publike. Këto parapagime janë kryer në kundërshtim me pikën 160 dhe 161 të Udhëzimit nr. 9, datë 20.03.2018 “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar. *(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

32.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për mos miratimin e parapagimeve për kontrata investimi, me qëllim shmangien e përdorimit të buxhetit për financimin e operatorëve ekonomikë pa përmbushur kushtet e përcaktimeve të akteve ligjore dhe nënligjore

Në vijimësi

33. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se për vitin 2024, sipas raportimit në treguesit fiskalë të konsoliduar, realizimi i investimeve publike paraqitet në shumën 115,433 milion lekë, me një mos realizim prej 16,786 milion lekë përkundrejt planit përfundimtar në shumën 132,219 milion lekë, sipas Aktit Normativ nr. 5, datë 19.12.2024. Vlera e planifikuar e investimeve publike përgjatë vitit 2024 ka ardhur në rritje, që nga projekt buxheti deri në ndryshimet sipas akteve normative, me përjashtim të Aktit Normativ nr. 5, i cili ka kryer shkurtime në nivelin e investimeve me qëllim akomodimin e mosrealizimeve në këtë tregues buxhetor. Megjithëse me Aktin Normativ nr. 5 datë 19.12.2024, pra 12 ditë përpara mbylljes së vitit buxhetor, janë reduktuar fondet e alokuara për investime me rreth 18,287 milion lekë, sërish ky tregues paraqitet me mos realizim në shumën 16,786 milion lekë.

Mos realizimet konstatohet se kanë ardhur në pjesën më të madhe nga mos realizimi i financimit të huaj me rreth 11,403 milion lekë dhe nga financimi i brendshëm në shumën 4,487 milion lekë. Nga auditimi u konstatua se, pa përfshirjen e realizimeve të financuara nga fondi rezervë (1,537 milion lekë) në zërin e investimeve publike, mosrealizimi do të ishte raportuar në 18,323 milion lekë, ose 13.8% të planit përfundimtar, çfarë tregon një menaxhim jo efektiv mbi fondet në dispozicion për investimet publike.

Nga auditimi konstatohet gjithashtu se realizimi i investimeve kapitale nuk është realizuar në mënyrë të njëtrajtshme përgjatë vitit buxhetor, duke akumuluar vlerën më të lartë të realizimit në shumën 51,660 milion lekë, ose 45% të totalit në muajin buxhetor dhjetor 2024.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

33.1. Rekomandimi: Nga Ministria e Financave të shmangen ndryshimet nëpërmjet rialokimeve të shpeshta të fondeve buxhetore të investimeve dhe të forcohet monitorimi i investimeve publike në njësitë e qeverisjes së përgjithshme, duke pasqyruar nevojën reale për financim me planin buxhetor përkatës.

Në vijimësi

34. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i shkresave të detajimit të fondeve buxhetore konstatohet se për shpenzimet operative miratimi i detajimit kryhet nga nëpunësi i parë autorizues, ndërkohë që për fondet e investimeve nga Ministri i Financave. Në nenin 43 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “*Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë*”, i ndryshuar parashikohet që nëpunësi i parë autorizues miraton detajimin e fondeve buxhetore, të shpërndara për çdo njësi shpenzuese dhe është përgjegjës që kjo të reflektohet në kohë në sistemin e thesarit. Të drejtat e ministrit të financave përkundrejt fondeve të investimeve janë parashikuar vetëm në nenin 44 të ligjit “*Rishpërndarja e fondeve buxhetore*” për të drejtat dhe limitet në rishpërndarjen e fondeve. Sipas nenit 30 të këtij ligji, për rishpërndarjet e fondeve të projekteve të investimeve brenda të njëjtë program të njësisë së qeverisjes qendrore mirati kryhet nga Ministri i Financave. Përsa më sipër, konstatohet se detajimi i fondeve të investimit nga autoriteti i Ministrit të Financave nuk është në përputhje me përcaktimet e kuadrit rregullator në fuqi për menaxhimin e sistemit buxhetor sipas këtyre përcaktimeve dhe nenit 18 dhe nenit 3 të ligjit për menaxhimin e sistemit buxhetor.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

34.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa që detajimi i fondeve buxhetore, përfshirë fondet e investimeve, të kryhet nga nëpunësi i parë autorizues i njësisë së qeverisjes qendrore, me qëllim që të sigurohet përputhshmëria me kuadrin ligjor në fuqi për menaxhimin e sistemit buxhetor.

Në vijimësi

35. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i shtesave të projekteve të investimit me akte normative konstatohet se në një rast është kryer një shtesë në shumën 400 milion lekë për FSHZH, për projektin me kod M56009 “*Projekte investimi*” në 03.04.2024, me balancë të mbartur në shumën 1,200,652 mijë lekë. Ky projekt investimi, nuk lidhet me një investim të identifikueshëm por është përdorur për regjistrimin e fondeve në total, pa projekte specifike dhe në vijim është detajuar në projekte të ndryshëm së bashku me tepricën e mbartur. Nga auditimi konstatohet se detajimi dhe shtesa e vlerës së projektit të investimit me kod M56009 “*Projekte investimi*” është kryer, jo në përputhje me pikën 11,13,22 dhe 23 të udhëzimit nr.1 datë 24.01.2024, pasi nuk lidhet me një projekt investimi konkret të paraqitur sipas kërkesave të përgatitjes së buxhetit dhe në të njëjtën kohë shërben si një mjet për sigurimin e fondeve përpara përcaktimit të destinacionit të investimeve përkatëse.

Edhe në financimin e huaj, konstatohet se është kryer ndryshim i buxhetit me akt normativ për MIE vetëm një muaj pas miratimit të ligjit, për projekte të cilat janë në vazhdim duke ndryshuar në mënyrë të konsiderueshme vlerën e financimit, nëpërmjet përdorimit edhe të pakësimit të fondit të ngrirë në vlerë 106 milion lekë, ku vlera e projekteve të shtuara në total paraqitet 3,106 milion lekë për Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

35.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për mos detajimin e fondeve të investimeve në projekte të përgjithshëm, pa paraqitur projekte specifike nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme dhe të përmirësohet planifikimi në lidhje me burimin e financimeve të investimeve.

Në vijimësi

36. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi konstatohet se shkurtimi i fondeve të investimeve kapitale në muajin dhjetor 2024 është kryer përgjithësisht për ato projekte të cilat janë hapur gjatë vitit 2024 dhe që janë në statusin e kontratës së lidhur. Kjo e ka bërë të pamundur regjistrimin e

angazhimeve në modulën e kontratave në sistemin informatik financiar të qeverisë për bllokimin e fondeve nëpërmjet obligimit në sistem. Ngritja e infrastrukturës nëpërmjet detajimit të fondeve të investimeve në masën 20% të vlerës së projekteve me aktin normativ nr. 3 datë 28.08.2024, legjitimuar edhe nëpërmjet pikës 4 të nenit 11 të ligjit nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, ka krijuar kushtet për pamundësinë e përdorimit të këtyre fondeve. Gjithashtu ka detyruar rishpërndarjen e fondeve buxhetore drejt projekteve që kanë qenë të nën financuara dhe në proces gjatë vitit 2024.

Nga auditimi konstatohet se nga Ministria e Financave janë miratuar detajimet e autoriteteve kontraktore pa përmbushur kërkesat për respektimin e prioriteteve në buxhetim, konkretisht:

- Janë 245 projekte investimi të cilat janë detajuar për herë të parë në muajt shtator-dhjetor në shumën 14,774 milion lekë. U konstatua se, në një sërë projektesh, vlera e fondit të detajuar përputhet plotësisht me realizimin vjetor, duke sinjalizuar se detajimi është orientuar kryesisht drejt shlyerjes së detyrimeve të prapambetura.

- Vetëm në muajin Dhjetor, janë mbyllur 323 projekte investimi të cilët janë detajuar nga muaji janar-tetor. Konstatohen edhe projekte të cilat kanë qëndruar të hapura vetëm për 2 muaj, 19 raste në shumën 901 milion lekë dhe 3 muaj 59 raste në shumën 5,772 milion lekë.

- Në muajin dhjetor, evidentohen 150 projekte me financim të brendshëm të cilat kanë vlerë realizimi 0 lekë dhe nuk janë marrë masa për eliminimin e projekteve të cilat nuk kanë qenë të avancuara duke bërë fondet buxhetore të pavlefshme.

- Në muajin dhjetor evidentohen 16 projekte investimi në shumën 355 milion të detajuara për herë të parë me aktin normativ nr. 5 datë 19.12.2024, të cilat paraqesin një vlerë realizimi 345 milion lekë, etj.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

36.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për miratimin e detajimit të fondeve buxhetore për kontrata në proces nga vitet e kaluara në bazë të të dhënave të kontratave nga modulet përkatës në SIFQ dhe të mos lejohet mundësia e prokurimit në fund të vitit buxhetor, duke përfshirë përcaktime në ligjin e buxhetit vjetor.

Në vijimësi

37. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i projekteve të investimeve me financim të brendshëm janë konstatuar 130 institucione të qeverisjes qendrore që kanë paguar detyrime të prapambetura në vlerën 8,385,425 mijë lekë, të cilat përfaqësojnë rreth 9.4% të investimeve kapitale me financim të brendshëm të realizuara për vitin 2024. Paga e këtyre detyrimeve të cilat janë raportuar si investime të vitit 2024, është në kundërshtim me pikën a, të nenit 61, të ligjit nr. 9936, datë 26.08.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë. Si pasojë, treguesit e realizimit të investimeve publike për vitin 2024 rezultojnë të mbivlerësuar në këtë masë dhe kërkojnë rishikim e korrigjim përmes riklasifikimit të pagesave si shlyerje detyrimesh të prapambetura.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

37.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të rishikojë dhe korrigjojë treguesit e investimeve, duke riklasifikuar pagesat e detyrimeve të prapambetura dhe duke reflektuar ndryshimet në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar; njëkohësisht, të evidentojë dhe adresojë përgjegjësitë institucionale për mosshlyerjen në kohë dhe raportimin e pasaktë.

Në vijimësi

38. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi listën e investimeve publike të detajuara për periudhën 2024-2026, pjesë e projekt ligjit “Për buxhetin e vitit 2024”, të paraqitur në Kuvend konstatohet se ky dokument mbart pasaktësi në plotësimin e tij të cilat përfshijnë si më poshtë:

a. Kolonat në të cilat janë parashikuar shumat për çdo projekt investimi dhe në total sipas programeve e ministri linje, konstatohet se vlera totale e projekteve nuk përputhet me shpërndarjen e kolonave të tjera që përfshijnë financimin deri në 2022, planin e 2023, parashikimet për vitet 2024, 2025 dhe 2026 si dhe për t’u paguar pas vitit 2026. Konkretisht, vlera totale e projektit paraqitet në shumën 509,303,838 mijë lekë ndërkohë që shuma e të gjithë kolonave të tjera paraqitet në shumën 487,316,877 mijë lekë, më një diferencë pa mbuluar, pa parashikim në financim në shumën 21,986,961 mijë lekë. Këto pasaktësi mbarten në pothuajse të gjitha programet buxhetore të ministrive të linjës për financimin e projekteve të investimit.

b. Janë identifikuar pasaktësi në materialin e paraqitur mbi listën e projekteve të investimit publik që lidhen me shumën totale të vlerës së projekteve në një program buxhetor me shumën aritmetike të projekteve analitike që lidhen me këtë program. Këto pasaktësi janë të përhapura në të gjithë programet buxhetore.

Përsa më sipër, dokumentacioni i paraqitur nuk është sipas parashikimeve të nenit 29 “Projektbuxheti vjetor”, të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, referuar komponentëve të listës së investimeve publike për çdo program buxhetor.

c. Në dokument është përfshirë kolona “Për tu paguar pas vitit 2026” e cila paraqitet në total në shumën 86,383,455 mijë lekë (megjithëse mbart pasaktësi në shumën aritmetike të vlerës analitike në nivel projekti sipas programit dhe ministrisë së linjës), ndërkohë që referuar kuadrit ligjor për buxhetin, shpërndarja e fondeve duhet të kryhet për tre vite buxhetore. Kjo bazuar në miratimin sipas nenit 30 dhe 40 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. Nga auditimi konstatohet se angazhimet e parashikuara në listën e investimeve publike, janë përtej tavaneve trevjeçare të propozuar për t’u miratuar me ligjin vjetor të buxhetit, shkaktuar nga projektet në vazhdim nga vitet e kaluara si dhe projektet e reja të propozuara për tu financuar.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

38.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për korrigjimin e pasaktësive në planifikim gjatë paraqitjes së listës së investimeve publike në kuadër të projekt buxhetit vjetor dhe në të njëjtën kohë të financojë investimet publike të njësive të qeverisjes së përgjithshme brenda kufijve trevjeçarë të miratuar nga Kuvendi.

Në vijimësi

39. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi miratimin e listës unike së investimeve u konstatua se në VKM nr. 887 datë 27.12.2022 “Për procedurat e menaxhimit të investimeve publike”, të ndryshuar është parashikuar që, projektet e reja të investimeve publike mbi kufijtë e vendosur me udhëzim nga ministri përgjegjës për financat, klasifikohen si projekte investimi me rëndësi strategjike dhe i nënshtrohen procesit të vlerësimit për përfshirjen e tyre në Listën Unike të Projekteve me Rëndësi Kombëtare. Këto projekte investimi përfshihen në PBA-në apo buxhetin vjetor në përputhje me hapësirën fiskale, vetëm pasi të jenë bërë pjesë e listës unike të projekteve me rëndësi kombëtare, të rankuar dhe të miratuar me vendim të Këshillit të Ministrave.

Sipas pikës 5 të kësaj VKM-je kjo listë miratohet me Vendim të Këshillit të Ministrave jo më vonë se data 31 Janar dhe rishikohet jo më vonë se data 1 Korrik nëse vlerësohet e nevojshme. Për vitin buxhetor 2024, rezulton se listat janë miratuar me VKM nr. 161 datë 20.03.2024 “Për miratimin

e dokumentit të politikave prioritare 2025-2027” dhe VKM nr. 533 datë 12.08.2024 “Për një ndryshim në Vendimin nr. 161 datë 20.03.2024”. Për sa më sipër konstatohet se nga Këshilli i Ministrave nuk janë respektuar afatet për miratimin në kohë të Listës Unike të Projekteve me Rëndësi Kombëtare.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

39.1. Rekomandimi: Lista Unike e Projekteve me Rëndësi Kombëtare të miratohet në kohë më qëllim harmonizimin me dokumentet e tjerë buxhetorë për investimet publike.

Në vijimësi

40. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i investimeve me financim të huaj konstatohet se, në vitin 2024, programimi i tyre paraqet diferenca të konsiderueshme, konkretisht: planifikimi fillestar në raport me planin përfundimtar paraqet shkurtime në rreth 15 miliard lekë ose rreth 34%. Ky devijim sinjalizon mangësi në programimin fillestar që nuk reflekton nevojat reale të projekteve me financim të hua, duke mundësuar rialokime gjatë vitit buxhetor drejt zërave të tjerë. Gjithashtu, nga auditimi u konstatua se:

- në fund të vitit 2024, për 4 projekte investimi me financim të huaj, konkretisht 4 grante në vlerën 19.2 milionë lekë, disbursimet janë regjistruar në vlerë negative. Referuar pikës 2.13, të Udhëzimit të MFE nr. 35, datë 21.09.2020 “Për kontrollin, regjistrimin, përdorimin, rakordimin, raportimin dhe publikimin e fondeve të financimeve të huaja në kudër e marrëveshjeve ndërkombëtare”, disbursimet janë hyrjet; të ardhura në para ose në natyrë nga kreditorët apo donatorët në favor të Njësisë së Zbatimit të Projektit sipas marrëveshjes së miratuar, të nënshkruar midis palëve. Regjistrimi i disbursimeve në vlerë negative nuk ka logjikë ekonomike, deri sa kemi të bëjmë me të ardhura, si dhe ul vlerën totale të disbursimeve, pasi nëse nuk do ishin regjistruar disbursime me vlerë negative, vlera totale e disbursimeve në fund të viti 2024, do të ishte 17,744.28 milionë lekë. Regjistrimi i disbursimeve të mësipërme, është jo në përputhje me Udhëzimin e MFE nr. 35, datë 21.09.2020, pika 6.3.

- 123 projekte në shumën 326,909 mijë lekë nuk kanë plan buxhetor për realizimin e tyre edhe pas ndryshimit me AN nr. 5, datë 19.12.2024.

- 126 projekte në vlerën 1,007,695 mijë lekë, janë realizuar në tejkalim të planit të buxhetit të miratuar.

Realizimi i projekteve të investimeve me financim të huaj pa pasur plan buxheti apo në tejkalim të planit buxhetor të miratuar, si dhe mos marrja e masave për sistemimin e tyre nëpërmjet rialokimeve gjatë vitit apo gjatë procesit të rishikimit të buxhetit është në kundërshtim me pikën 28 të Udhëzimit Plotësues të Ministrisë së Financave nr. 1, datë 24.01.2024 “Për zbatimin e buxhetit të vitit 2024”, ka vazhduar edhe gjatë vitit 2024, si periudha e parë e implementimit të ndryshimeve në akte nënligjore të ndryshimeve mbi financimin e huaj.

- Gjithashtu, u konstatua se janë raportuar si investime kapitale fonde të cilat janë përdorur për paga, sigurime shoqërore, shëndetësore dhe operative të tjera në shumën 513,793 mijë lekë nga grantet dhe 62,288 mijë lekë nga kreditë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

40.1. Rekomandimi: Ministria e Financave në bashkëpunim me ministritë e linjës, për programet dhe projektet me financim të huaj, që realizohen pa pasur plan buxhetor apo në tejkalim të planit buxhetor, të marrin masa për rialokimin e fondeve dhe sistemeve gjatë vitit apo gjatë procesit të rishikimit të buxhetit.

Në vijimësi

41. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi rezulton se investimet me financim të huaj, në fund të vitit 2024 faktike janë regjistruar në vlerën 17,725.07 milionë lekë, nga të cilat disbursimet për investimet me financim të huaj në formë granti, janë regjistruar në vlerën 4,757.29 milionë lekë, ndërsa disbursimet për investimet me financim të huaj në formë kredie, janë regjistruar në vlerën 12,967.776 milionë lekë. Nga auditimi rezultoi se për investimet me financim të huaj (2024) ka mospërputhje midis regjistrimeve të strukturës së borxhit dhe Thesarit. Edhe pse është kryer akt-rakordim nëpërmjet dy strukturave, rakordimi është bërë në monedhë origjinale dhe jo në monedhë kombëtare, duke krijuar diferenca në treguesit fiskalë të raportuar. Thesari pasqyron neto pa komisione disbursimi, ndërsa borxhi bruto, dhe nuk ka rakordim të veçantë për huatë me mbështetje buxhetore. Konstatohet se disbursimet për projekte së bashku me komisionet e disbursimit raportohen në shumën 13,016 milion lekë sipas borxhit dhe 12,968 milion lekë sipas thesarit, me një diferencë në shumën 48 milion lekë, e cila sipas shpjegimeve konsiston në diferencat e kursit të këmbimit nga raportimi i njësisë të zbatimit të projektit në thesar ndërkohë që në sistemin e borxhit pasqyrohen të regjistruara me kursin e datës në të cilin ka ndodhur disbursimi. Për pjesën e mbështetjes buxhetore, raportimi sipas thesarit në shumën 12,366 milion lekë në treguesit fiskalë ndryshon nga raportimi sipas borxhit në shumën 12,827 milion lekë, për një diferencë në shumën 461 milion lekë, e cila konstatohet se përfshin projektin 2301EBRD “Përmirësimi i aksesit të barabartë në shërbimet publike nëpërmjet Gov tech”.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

41.1. Rekomandimi: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit në bashkëpunim me Drejtorinë e Borxhit dhe njësitë e zbatimit të projekteve të marrin masa për rakordimin në kohë dhe në monedhë kombëtare me qëllim shmangien e diferencave dhe kontabilizimin e plotë të transaksioneve në sistemin informatik financiar të qeverisë. Të unifikohet regjistrimi i disbursimeve në monedhë kombëtare në datën e disbursimit, në vlerë bruto, me analitikë të veçantë për komisionet. Në të njëjtën kohë të merren masa për rakordimin edhe të huave klasifikuar si mbështetje buxhetore dhe jo vetëm të huave që lidhen me projekte me financim të huaj plotësuar me shënime shpjeguese të diferencave (komisione, kurs këmbimi) dhe reflektimin e rezultateve në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar.

Në vijimësi

42. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi raportimin e të dhënave të projekteve me financim të huaj, nga Njësitë e Zbatimit të Projekteve (NJZP) në Ministrinë e Financave, për vitin 2024, u konstatuan 40 raste që institucionet nuk kanë bërë raportim. Mungesa e raportimit nga ana e NJZP është në kundërshtim me afatin e përcaktuar në germën a), pika 6.6 të Udhëzimit të MFE nr. 35, datë 21.09.2020 “Për kontrollin, regjistrimin, përdorimin, rakordimin, raportimin dhe publikimin e fondeve të financimeve të huaja në kudër e marrëveshjeve ndërkombëtare”.

Pavarësisht se Ministria e Financave, institucioneve të mësipërme, u ka dërguar shkresa me lëndë “Tërheqje vëmendje”, ku u ka kërkuar marrjen e masave për raportimin në kohë dhe me cilësi për të dhënat financiare lidhur me financimin e huaj, nga auditimi konstatohet se disa institucione në mënyrë të përsëritur kanë vijuar të mos raportojnë, si psh: Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Bashkia Tiranë, Bashkia Roskovec, Qendra Spitalore Rajonale e Tiranës “Shefqet Ndroqi”, etj. Megjithatë në asnjë rast nga Ministria e Financave nuk është vijuar me masa administrative drejt këtyre njësive, në kundërshtim me pikën 7.3 të Udhëzimit nr. 35 datë 21.09.2020 dhe pikën 10.2 të udhëzimit nr. 10 datë 12.07.2024.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

42.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për monitorimin e raportimit të njërive, të cilat nuk përmbushin detyrimet për raportim sipas akteve nënligjore dhe të aplikohen masa administrative përkundrejt rasteve të përsëritura.

Në vijimësi

43. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i të dhënave nga SIFQ, rezulton se fondi i rindërtimit është realizuar në shumën 8,271 milionë lekë, nga të cilat, shpenzimet për qeverisjen qendrore janë realizuar në shumën 542.6 milionë lekë për shpenzime kapitale, ndërsa shpenzimet e qeverisjes vendore janë realizuar në shumën 7,728.8 milionë lekë (*5,478.3 milionë lekë për shpenzime kapitale dhe 2,250.5 milionë lekë për shpenzime operative dhe transfertat te të tretët*). Nga auditimi konstatohet se raportimi në zërin e shpenzimeve kapitale në tabelën e treguesve fiskalë si nën komponent i investimeve kapitale të fondit të rindërtimit, denatyrton vlerat e raportuara për investimet kapitale. pasi konstatohen të paktën 2,250.5 milion lekë shpenzime korente të raportuara në nën zëra të shpenzimeve kapitale.

Gjithashtu nga auditimi konstatohet se shpenzimi dhe raportimi i fondeve të rindërtimit është kryer në llogari të ndryshme për natyrë të njëjtë të fondeve të alokuara. Kjo është konstatuar në Bashkinë Krujë, Bashkinë Kavajë dhe Bashkinë Mirditë ku janë shpenzuar fondet operative në llogarinë 606 (të destinuara për transfertat drejt individëve) për shpenzime për investime në kuadër të projekteve të investimit me bazë rindërtimin e banesave.

Konstatohet se në vlerën e raportuar në tabelën e treguesve fiskalë janë përfshirë edhe shpenzimet për rindërtimin që janë realizuar nga të ardhurat e veta të institucioneve, në vlerën 36.5 milionë lekë. Raportimi i shpenzimeve të rindërtimit nëpërmjet rritjes së autorizimit me të ardhura të veta ka shkaktuar devijim nga burimi i miratuar i financimit (buxheti qendror) me impakt në raportim duke deformuar klasifikimin ekonomik dhe krahasueshmërinë ndër vite të treguesve.

Rezulton se për projektet e rindërtimit është përdorur i njëjti kod projekti/prodakti për disa investime të ndryshme, duke mos identifikuar specifikisht investimet e kryera për çdo projekt/prodakt. Kjo sjell vështirësi në ndjekjen, monitorimin dhe auditimin e ecurisë së tyre.

Konstatohet se në ligjin nr. 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, i ndryshuar, fondet për rindërtimin janë planifikuar në shumën 9,000 milionë lekë për vitin 2024, ndërsa në tabelën 4 “Treguesit Fiskalë të konsoliduar”, bashkëlidhur po këtij ligji, vlera e planifikuar për fondin e rindërtimit për vitet 2025 është 2,000 milionë lekë dhe për vitin 2026 është 0 lekë. Referuar të dhënave të vendosura në dispozicion nga Drejtoria e Buxhetit konstatohet se kosto totale e fondeve të shpërndara sipas VKM-ve të miratuara nga 2020-2024 paraqitet në shumën 122,794 milion lekë, ndërkohë që realizimi faktik për të njëjtën periudhë paraqitet në shumën 100,030 milion lekë, duke rezultuar në një diferencë në shumën 22,764 milion lekë. Diferenca prej 22,764 milionë lekësh evidenton se angazhimet e miratuara nuk janë reflektuar plotësisht në tabelat dhe tavanet shumëvjeçare, duke ekspozuar risk për detyrime të pambuluara në vijimësi të programit të rindërtimit. Pra, rezulton se kosto totale e projekteve të deritanishme të miratuar me VKM, nuk është shoqëruar/mbuluar me ndryshim dhe paraqitje të drejtë të vlerës së planifikuar me ligjin e buxhetin për fondet e rindërtimit në vitet buxhetore vijuese.

Në vijim të mos planifikimit të fondeve të nevojshme në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar në buxhetin e vitit 2024 dhe për vitet në vijim konstatohet se nuk janë respektuar përcaktimet e bëra në nenin 7 të ligjit 97/2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, ku parashikohet se fondi i rindërtimit për përballimin e pasojave të tërmetit të vitit 2019 prej 9,000 milionë lekësh përdoret për të përballuar kostot për projektet e miratuara dhe të pa financuara të viteve të mëparshme dhe pjesa e mbetur për projekte të reja, pasi gjatë vitit 2024 jo vetëm që nuk janë financuar të plota projektet në vazhdim nga vitet e kaluara, por janë miratuar VKM të reja. Këto VKM janë pasqyruar në

aneksin b të raportit të zbatimit të buxhetit, ku 11 VKM janë miratuar vetëm 4 ditë përpara mbylljes së vitit buxhetor, duke e bërë të pamundur përdorimin e këtij fondi, në vlerën 1,493,009 mijë lekë. *(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).*

43.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të nxjerrë përgjegjësitë për përdorimin e buxhetit operativ nga njësitë e vetëqeverisjes vendore nga fondet e rindërtimit për shlyerjen e detyrimeve për investime.

43.2. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për planifikimin e fondeve buxhetore për të financuar projektet e rindërtimit në vazhdim nga vitet e kaluara, duke ndaluar projekte të reja përtej hapësirës fiskale në dispozicion.

Në vijimësi

44. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i databazës së pagesave në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë (SIFQ) u konstatua se, për buxhetin 2024, në 164 raste me vlerë totale 206.21 milion lekë, data e Urdhrit të Shpenzimit rezultoi më e hershme se data e faturës së furnitorit. Duke qenë se, sipas procedurës së likuidimit, fillimisht regjistrohet fatura dhe më pas gjenerohet Urdhri i Shpenzimit, këto regjistrime nuk respektojnë rendin e duhur kronologjik të transaksionit dhe mund të sjellin pasaktësi në evidentimin e shpenzimeve. Diferenca kohore varion nga -1 ditë në -1,096 ditë dhe kryeson Dega e Thesarit Tiranë, ndërsa institucionet më përfaqësuese paraqiten Reparti Ushtarak Nr. 4300 Tiranë, Fondi i Zhvillimit Shqiptar, Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit, Drejtoria Vendore e Policisë Kukës, Bashkia Durrës, Agjencia e Shërbimeve Publike Rurale, Aparati i Akademisë, Drejtoria e Përgjithshme e Rrugëve dhe Ndriçimit Publik, Bashkia Finiq, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve.

- Nga auditimi i pagesave të kryera përmes SIFQ, u konstatuan raste të shlyerjes së faturave të periudhave 2007-2023 duke përdorur buxhetin e vitit 2024, pra rrjedhimisht janë shlyer detyrime që i përkasin viteve të mëparshme buxhetore. Pagesa e tyre është në kundërshtim me nenin 61 të ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar si dhe nenet 6 dhe 7 të ligjit nr. 48/2014 “Për pagesat e vonuara në detyrimet kontraktore dhe tregtare”. Nga testimet, rezultojnë në total 6,651 raste në vlerën 10,585.20 milion lekë, ku ndarë sipas llogarive ekonomike (investime ose shpenzime operative/gjyqësore) këto pagesa paraqiten të grupuara në investime dhe shpenzime operative, klasifikimi paraqitet në shumën 2,199.78 milion lekë për shpenzime operative dhe 8,385.42 milion lekë për investime. Duke qenë se ligji parashikon se shpenzimet njihen në momentin e ndodhjes pavarësisht momentit të pagesës, këto pagesa të detyrimeve të prapambetura sjellin mbivlerësim të treguesve përkatës sipas klasifikimit në llogari ekonomike të publikuar në treguesit e konsoliduar fiskalë në të njëjtën masë për vitin 2024. Duke marrë në analizë vetëm investimet, efekti për vitin buxhetor 2024 konstatohet në 858 projekte investimesh në shumën 8,385.42 milion lekë me institucionet më përfaqësuese Bashkia Tiranë, Bashkia Kamëz, Ujësjellës Kanalizime Tiranë sh.a., Bashkia Durrës, Bashkia Divjakë, Bashkia Krujë, Bashkia Lezhë, Autoriteti Rrugor Shqiptar, Bashkia Malësi e Madhe, Bashkia Polican, etj.

Ndërsa për shpenzime operative dhe vendime gjyqësore, efekti për vitin buxhetor 2024 konstatohet shumën 2,199.78 milion lekë, me institucionet më përfaqësuese si Qendra Spitalore Universitare “Nënë Tereza”, Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit, Bashkia Kavajë, Bashkia Tiranë, QFM Teknike Tiranë, Bashkia Kamëz, Ministria e Financave, Agjencia e Shërbimeve Publike Rurale, Bashkia Dibër, Qendra Spitalore Rajonale “Shefqet Ndroqi”, etj. Rezulton se ndër llogaritë 602 me vlerat më të larta të pagesave të detyrimeve të viteve të mëparshme me buxhetin e vitit 2024 renditen shpenzimet për ilaçe dhe materiale mjekësore, elektricitet, shërbime pastrim-gjellbërimi, shpenzime për mirëmbajtjen e rrugëve, veprave ujore, etj.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.3, faqe 230-297 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

44.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për analizimin e rasteve të evidentuara të datave më të hershme të Urdhër-Shpenzimeve krahasimisht me faturat e furnitorit, me qëllim saktësimin e të dhënave dhe shmangien e këtij fenomeni në të ardhmen.

44.2. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për (i) evidentimin dhe analizimin e investimeve dhe shpenzimeve, që nuk i përkasin periudhës buxhetore përkatëse, duke siguruar përputhshmërinë e detyrimeve financiare me fondet e miratuara në mënyrë ligjore dhe shmangien e shpërndarjes së fondeve mbi bazën e detyrimeve jo të ligjshme të njësive përkatëse, si dhe (ii) kryerjen e një vlerësimi të detajuar të pagesave të kryera për detyrimet financiare të periudhave të kaluara, në përputhje me angazhimet buxhetore të miratuara në momentin e ndërmarrjes së tyre nga autoritetet përkatëse.

Në vijimësi

45. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se, në lidhje me detyrimin e institucioneve me akses në SIFQ të hartimit dhe regjistrimit të urdhër-prokurimit, institucionet krijojnë dhe regjistrojnë urdhër-prokurimet shoqëruar me kodin, përshkrimin e projektit dhe fondin limit të prokurimit, sipas përcaktimit në planin e institucionit. Më pas, me marrjen e numrit unik të regjistrimit në SIFQ dhe vulën e Thesarit, institucionet i dërgojnë këto të dhëna në Agjencinë e Prokurimit Publik për të vijuar me procedurat e prokurimit. Për këtë procedurë, nga auditimi evidentohet se për kërkesë-blerjet me datë në vitin 2024, në total evidentohen 872 transaksione me 772 kode unike të transaksionit të KB me vlerë totale 95,184.31 milion lekë, me institucionet më përfaqësuese. Ekzistenca e një numri të vogël të regjistrimit në SIFQ të urdhër-prokurimit shpjegohet me faktin se elektronikisht ai është i mundur vetëm për institucionet që kanë akses të plotë në SIFQ, aktualisht vetëm 15 institucione. Institucionet e tjera buxhetore të cilat nuk kanë akses online në SIFQ, për ekzekutimin e këtij kontrolli, marrin konfirmimin nga dega e thesarit përkatëse nëpërmjet vulosjes së urdhër prokurimit në rast të vlefshmërisë në sistem të fondeve të cilat synohen të prokurohen nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

- Nga kryqëzimi i të dhënave të databazës së urdhër prokurimeve dhe databazës së kontratave, janë konstatuar pasakësitë si: 27 raste kur data e UP dhe regjistrimi në sistem i urdhër prokurimit i përkasin vitit buxhetor 2024, ndërsa data e kontratës i përket viteve paraardhëse. Nga testimi janë evidentuar 115 raste kur nuk gjendet data e kontratës për këto urdhër-prokurime. Gjithashtu, është kryer testimi i databazave dhe janë konstatuar 231 raste kur urdhër prokurimi është regjistruar në vitin 2024, por kontrata dhe urdhër prokurimi fizik i përkasin viteve paraardhëse. Nga testimi janë evidentuar 115 raste kur nuk gjendet data e kontratës për këto urdhër-prokurime. Në të dy testimet, procedura e prokurimit ka përfunduar para se urdhër-prokurimi të regjistrohet në SIFQ dhe regjistrimi në SIFQ është formal dhe në shkelje të afateve ligjore.

- Nga kryqëzimi i databazës së kërkesë-blerjeve me databazën e urdhër-blerjeve (kontratave) të vitit 2024, konstatohen 51 raste në vlerë totale 3,229,571,200 lekë ku data e kërkesë-blerjes ka 0-10 ditë diferencë nga data e kontratës, afat ky i pamundur për realizimin e një procedure prokurimi. Ndarë sipas diferencës kohore, rezulton se janë lidhur kontratat brenda ditës nga kërkesë-blerja për 1,452 milion lekë, pasuar nga diferenca 1-10 ditë sipas rasteve përkatëse. Në këto kushte, sërish radha e regjistrimit në SIFQ konsiderohet formale dhe pa vlerë për kontrollin dhe bllokimin e fondeve disponibël përpara fillimit të procedurës së prokurimit.

- Nga të dhënat e testimit mbi ndërmarrjen e angazhimeve përtej datës 15 Tetor, rezulton se janë lidhur 2,501 kontrata në vlerë 18.17 miliard lekë për vitin 2024 dhe vlerë totale angazhimi 72.39 miliard lekë, në kundërshtim me nenin 51 të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për Menaxhimin e

Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. Rastet më përfaqësuese i përkasin institucioneve Fondi i Zhvillimit Shqiptar, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Ministria e Mbrojtjes, Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural, Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë, Ministria e Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit, Ministria e Drejtësisë, Komisioni Qendror i Zgjedhjeve. *(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.3, faqe 230-297 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

45.1 Rekomandimi: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit të marrë masa për (i) forcimin e mekanizmave të kontrollit në mënyrë që të mos lejohet regjistrimi i urdhër-prokurimeve për detyrime të viteve të mëparshme, (ii) analizimin e rasteve të urdhër-prokurimeve të konstatuara për detyrime financiare të viteve të kaluara, si dhe të atyre me diferencë të shkurtër kohore nga data e kontratës, si dhe (ii) analizimin e rasteve të kontratave të lidhura pas datës 15 tetor.

Në vijimësi

46. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i databazës së kërkesë-blerjeve dhe urdhër-blerjeve, rezultuan raste të diferencave negative në kohë, pra data e kontratës i paraprin datës së kërkesë-blerjes, në 156 raste në vlerë 31,002.18 milion lekë, me rastet më përfaqësuese që i përkasin Autoritetit Rrugor Shqiptar, Fondit të Zhvillimit Shqiptar, Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit dhe Bashkisë Tiranë.

Gjithashtu, nga krahasimi i databazës së kërkesë-blerjeve dhe urdhër-blerjeve janë evidentuar raste ku kodi unik Kërkesë Blerje ose Urdhër Blerje për të njëjtën procedurë nuk është i njëjtë mes dy databazave, ndryshe nga rastet e tjera kur këto kode janë të njëjta për të njëjtën procedurë. Nga DPTH u argumentua se momenti i regjistrimit të kërkesë-blerjeve dhe urdhër-blerjeve është i ndryshëm, gjithashtu numri i kërkesë-blerjeve dhe urdhër-blerjeve gjenerohet automatikisht nga sistemi dhe për rrjedhojë numrat e transaksioneve mund të mos jenë të njëjtë. Megjithatë, ky ndryshim i kodeve nuk evidentohet në të gjithë rastet, por në raste specifike, duke riskuar veprime të ndërmjetme mes gjenerimit të kodeve.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.3, faqe 230-297 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

46.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për (i) kryerjen e analizave të thelluara, me qëllim identifikimin e shkaqeve në mospërputhjet mes datave apo kodeve unike, (ii) marrjen e masave administrative për shkeljet e evidentuara si dhe (iii) propozimin e veprimeve rregulluese/kufizuese në sistem për harmonizimin e regjistrimeve, në mënyrë që të sigurohet njëtrajshmëria dhe integriteti i të dhënave në të gjitha fazat e procesit të prokurimit dhe lidhjes së kontratës.

Në vijimësi

47. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i të dhënave të databazës së kontratave, u evidentuan në total 19,240 kontrata, me datë kontrate 2018-2024, në vlerë totale 82,127,509,587.16 lekë për vitin 2024 dhe vlerë totale të kontraktuar prej 211,999,072,483.58 lekë. Këto kontrata janë regjistruar përgjatë vitit 2024 si dhe gjatë tremujorit të parë të vitit 2025. Nga testimet rezultojnë se në vitin 2024 janë regjistruar 1,246 raste të kontratave me datë kontrate në vite më të hershme se viti 2024, në vlerë totale 16,570,344,726.13 lekë. Ndarë sipas periudhave, rezulton se kontratat e vitit 2023 dhe të vitit 2019 përbëjnë peshën më të madhe në kontratat e viteve të mëparshme, por të regjistruara në vitin 2024, përkatësisht 60% dhe 32%.

Përpos rasteve të sipërcituara lidhur me kontratat e viteve të mëparshme, grupi i auditimit ka verifikuar edhe afatin e regjistrimit të kontratave të vitit 2024 nga data e nënshkrimit të tyre, afat i cili nuk duhet të tejkalojë 5 ditë, bazuar në nenin 40 të LOB, i ndryshuar. Sipas rezultateve të

testimit, konstatohet se për vitin 2024, janë regjistruar me vonesë 7,868 kontrata në vlerë 46,620.41 milion lekë për vitin 2024 dhe vlerë 117,214.39 milion lekë në vlerë totale të kontraktuar, duke tejkaluar afatin prej 5 ditë në kundërshtim me përcaktimet e nenit 40 të ligjit nr. 9936/2008, i ndryshuar, ku vonesat konstatohen të përhapura në njësitë e qeverisje vendore ashtu dhe në ato qendrore, përfshirë dhe institucionet e pavarura. Institucionet më përfaqësuese për mosrespektimin e afatit 5 ditor për regjistrimin e kontratave të vitit 2024 rezultojnë Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë, Fondi i Zhvillimit Shqiptar, Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, Njësi të Vetëqeverisjes Vendore, Institucione të tjera Qeveritare, Ministria e Mbrojtjes, Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Brendshme, Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural. Në mënyrë të analizuar në nivel njësie shpenzuese për njësitë e vetëqeverisjes vendore, të cilat paraqesin rreth 35% të rasteve totale, bashkitë më përfaqësuese paraqiten Bashkia Tirana, Bashkia Durrës, Bashkia Kamëz, Bashkia Sarandë, Bashkia Vlorë, etj. Nga testimi u evidentuan 2 numra unikë të urdhër-blerjes ku kontratat mbajnë datë regjistrimi më të hershme se data e urdhër blerjes me 6 raste të rekordeve në shumë 250.75 milion lekë për vitin 2024 dhe 2,171.76 milion lekë në vlerë totale.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.3, faqe 230-297 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

47.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për (i) evidentimin dhe analizimin e kontratave të viteve të mëparshme buxhetore, me qëllim vlerësimin e tyre në momentin e marrjes së angazhimit, si dhe (ii) marrjen e masave administrative për rastet e konstatuara të shkeljes së afatit të regjistrimit.

Në vijimësi

48. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se bazuar në modulën e regjistrimit të investimeve sipas angazhimit të ndërmarrë të publikuar nga Ministria e Financave për të dhënat e muajit Dhjetor 2024, rezultojnë projekte të cilat kanë të përfshirë plan pagesash në vitin e angazhuar 3 apo 4, ndërkohë që në vitin aktual dhe dy vitet paraprake nuk evidentohet asnjë vlerë angazhimi, sipas ecures së investimeve të projekteve të publikuar, pra mosregjistrim në SIFQ i planit të pagesave të kontratës e kushtëzuar nga mosdetajimi i planit buxhetor për projekte të investimeve sipas parashikimeve të udhëzimit standard të zbatimit të buxhetit. Ndryshimi i shpeshtë i projekteve të investimit me rialokime apo akte normative si dhe ndërmarrja e angazhimeve në projekte të reja investimesh në kuadër të tavaneve të përcaktuara për programet e shpenzimeve të miratuara, ka sjellë shtyrjen e planit të pagesave si pasojë e planit buxhetor me efekt në krijimin e detyrimeve të prapambetura.

Ndërkohë, janë konstatuar edhe projekte të cilat e kanë shtyrë shumë e angazhimit të investimit përtej buxhetit të miratuar 3 vjeçar sipas ligjit nr. 97/2023 “Për Buxhetin e vitit 2024”, ku në kolonën e obligimit sipas modulit të regjistrimit të investimeve sipas angazhimit të ndërmarrë të publikuar nga Ministria e Financave për të dhënat e muajit Dhjetor 2024, vlera totale paraqitet në rreth 986,947.28 mijë lekë.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.3, faqe 230-297 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

48.1. Rekomandimi: Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit, në bashkëpunim me strukturat përkatëse, të marrë masa për harmonizimin e akteve rregullative që parashikojnë regjistrimet e obligimeve në bazë të kontratave me parashikimet e legjislacionit për menaxhimin e sistemit buxhetor, duke i përshtatur në të njëjtën kohë me mekanizma kontrollues në Sistemin Elektronik Financiar të Qeverisë.

Në vijimësi

49. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi kryerjen e pagesave në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë u konstatua se në një pjesë të konsiderueshme të faturave të investimeve të viteve të kaluara, detajimi i fondeve buxhetore përputhet plotësisht me vlerën e paguar nga ana e njësive të qeverisjes së përgjithshme. Fondet disponibël të këtyre projekteve të investimeve janë buxhetuar vetëm për paguar detyrimet e prapambetura të këtyre projekteve/kontratave, pra detajimi/rishpërndarja buxhetore është ekzaktësisht e barabartë me vlerën e faturës/ave të prapambetura për njësitë vendore dhe ato qendrore. Përkatësisht nga kryqëzimi i të dhënave të databazës së pagesave dhe databazës së rishikimeve buxhetore, rezultojnë minimalisht 29 raste me vlerë totale 28.89 milion lekë në të cilat rishikimi buxhetor për projektin përkatës është kryer në të njëjtën masë sa pagesa e detyrimit të parapambetur, me institucionet më përfaqësuese si Aparati i Ministrisë së Ekonomisë, Kulturës dhe Inovacionit, Aparati i Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, Aparati i Ministrisë së Mbrojtjes, Bashkia Cërrik, Bashkia Kuçovë, Bashkia Mat, Bashkia Pustec, Bashkia Tiranë, Bashkia Tropojë, Instituti i Ndërtimit, QFM Teknike Tiranë, Shoqëria Rajonale Ujësjiellës-Kanalizime Durrës, etj.

- Nga analiza e databazave dhe të dhënave mbi pagesat dhe kontratat, u konstatuan raste kur pagesat për shlyerjen e faturave kryhen në të njëjtën ditë ose deri në 10 ditë diferencë nga data e regjistrimit të kontratës në SIFQ. Nga testimi rezultojnë 227 kode projektesh të procesuara për pagesë në shumën 4,803 milion lekë, duke konstatuar formalitet në regjistrimin e transaksioneve në sistemin informatik financiar të qeverisë dhe jo duke ndjekur procedurat e parashikuara në udhëzimin standard për zbatimin e buxhetit si pasojë e anashkalimit të kontrolleve të brendshme. Evidentohet se nga këto kode projektesh, 206 kode të projekteve të investimeve në vlerë totale 3,297 milion lekë. Nga analiza e kryer arrihet në konkluzionin se ekziston risku që si pasojë e diferencës së vogël në kohë ndërmjet datës së kontratës dhe datës së kryerjes së pagesës, rast pas rasti nga ana e njësive të qeverisjes së përgjithshme të kryhen pagesa në formën e parafinancimit për përfituesit e fondeve publike. Për më tepër, pagesat e shpejtuara mund të çojnë në keqorientim të shpenzimeve, duke financuar projekte të papërgatitura mirë ose që nuk janë prioritet real.

- Nga testimi i regjistrimit të kontratave dhe pagesave të urdhër-shpenzimeve në SIFQ, u konstatua raste kur data e kontratës sipas modulit të kontratave është e njëjtë ose me diferencë deri në 10 ditë nga regjistrimi i urdhër-shpenzimit të parë për projektet e investimit të identifikuar për këto problematika. Këto konstatime përfshijnë gjithsej 55 projekte në shumën 350.11 milion lekë, nga të cilët 40 kode të projekteve të investimeve, në vlerë totale 348.47 milion lekë, fakt që dëshmon për kryerjen e pagesave drejt përfituesve të fondeve publike në një kohë shumë të shkurtër nga kryerja lidhja e kontratës, afat i pamjaftueshëm për kryerjen e punimeve apo marrjen në dorëzim të tyre. Gjithashtu në disa raste përfaqësuese këto projekte investimesh përfshijnë lëvrimin e fondeve në formën e paradhënieve për kryerjen e punimeve, në kundërshtim me parashikimet e bëra në udhëzimin standard për zbatimin e buxhetit duke parafinancuar investimet publike dhe duke mbivlerësuar treguesit e investimeve publike.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.3, faqe 230-297 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

49.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për analizimin e rasteve të konstatuara të detajimit të fondeve për detyrime të periudhave të kaluara, me qëllim identifikimin e përgjegjësive në procesin e regjistrimit, miratimit dhe ekzekutimit të transaksioneve për pagesë, si dhe parandalimin e përsëritjes së këtij fenomeni në të ardhmen.

Në vijimësi

50. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i llogarive të shpenzimeve operative 602 dhe llogarive të shpenzimeve për investime 230 dhe 231, për transaksionet që i përkasin buxhetit të vitit 2024, u konstatuan në total 31,315 fatura në vlerë totale 65,525,088.6 mijë lekë, të dorëzuara në Thesar

jashtë afatit 30 ditor nga data e furnitorit të përcaktuar në ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar. Institucionet me problematikat më të mëdha lidhur me regjistrimin e faturave paraqiten sipas radhës si Autoriteti Rrugor Shqiptar, Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit, Qendra Spitalore Universitare “Nënë Tereza”, Fondi i Zhvillimit Shqiptar, Aparati i Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, Agjencia Kombëtare e Ujësjellës-Kanalizimeve, Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve, Sh.A. Ujësjellës-Kanalizime Tiranë, Drejtoria e Përgjithshme e Rrugëve dhe Ndriçimit Publik, Aparati i Ministrisë së Drejtësisë, Bashkia Tiranë, Bashkia Kamëz, Bashkia Durrës, Bashkia Lezhë, etj. Nga testimi evidentohen 3 raste me diferencë nga -1 në -5 ditë, pra regjistrimi është kryer në datë më të hershme se fatura e furnitorit.

- Referuar kuadrit ligjor për menaxhimin e shpenzimeve publike, ekzekutimi i transaksionit të pagesës pas veprimit të regjistrimit të faturës në SIFQ duhet të kryhet brenda 30 ditëve. Nga analiza e databazës së pagesave u konstatuan në total 67 raste të pagesave përtej afatit me vlerë 133,197.09 mijë lekë të faturave me datë furnitori 2019, 2023, 2024 dhe me datë Urdhër Shpenzimi 2024. Këto pagesa janë ekzekutuar përgjatë muajve të vitit 2024 dhe përgjatë Janarit 2025.

- Nga analizimi i databazës së pagesave të faturave në SIFQ mbi llogaritë 230, 231 dhe 602 u konstatuan pagesa pjesore të faturave në vlerë totale 20,699,961.48 mijë lekë, ndërsa nga 30 rastet me vlerat më të larta 5 raste i përkasin llogarisë 602 dhe 25 raste i përkasin llogarisë 231. Në këto raste pagesat janë më të vogla se sa vlera e detyrimit të lindur sipas faturës së furnitorit, kjo me qëllim përputhjen e fondeve buxhetore disponibël. Evidentohet se me paraqitjen e faturës dhe urdhër-shpenzimit nga njësitë buxhetore, regjistrimi nga degët e thesarit është bërë pjesor duke rezultuar në pagesa pjesore, duke mos qenë në përputhje me nenin 52 dhe nenin 61 të ligjit nr. 9936 datë 26.6.2008 “Mbi zbatimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, ku njohja e shpenzimit bëhet në çastin e konstatimit dhe pagesa e tij bëhet brenda 30 ditëve, veprime që nuk japin siguri për vlerën reale të shpenzimeve apo investimeve të raportuara.

- Bazuar në analizën e databazës së pagesave, për llogaritë e klasave 602, 230 dhe 231, duke verifikuar datat e faturave dhe datën e ekzekutimit të pagesave, rezulton se nga 183.63 miliard lekë fatura në total për buxhetin e vitit 2024, pjesa më e madhe e tyre janë shlyer në muajin Dhjetor 2024 dhe Janar 2025 (pra praktikisht për efekt të librit të madh Dhjetor 2024), duke përqendruar pjesën më të madhe të ekzekutimit të shpenzimeve operative/investimeve në mbyllje të vitit buxhetor 2024, përkatësisht 23,829.82 milion lekë paguar në muajin Dhjetor 2024 dhe 47,259.31 milion lekë paguar në muajin Janar 2025, duke evidentuar se ekzekutimi i buxhetit nuk ka qenë i njëtrajtshëm përgjatë vitit 2024.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.3, faqe 230-297 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

50.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për analizimin e rasteve të konstatuara të tejkalimit të afateve të ekzekutimit të pagesave, me qëllim parandalimin e praktikës së detajimit të fragmentuar të fondeve përtej kufijve të detyrimeve të njohura të Njësive të Qeverisjes së Përgjithshme, pas kryerjes së verifikimeve përkatëse.

Në vijimësi

51. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i rregullshmërisë së kryerjes së pagesave, sa i takon rradhës së tyre, momentit të regjistrimit dhe pagesës së transaksioneve sipas Sistemit Informatik Financiar të Qeverisë, u konstatuan raste ku janë ekzekutuar pagesa jo sipas parimit hyrje e parë, dalje e parë në sistem (FIFO), në kundërshtim me udhëzimin e MF nr. 9, datë 20.03.2018, “Për procedurat standarde të zbatimit të buxhetit”, i ndryshuar, ku në pikat 178, 179 dhe 180 të tij përcaktohet se në ekzekutimin e transaksioneve duhet të mbahet në konsideratë rregulli se kush hyn i pari (regjistrohet) në sistemin e pagesave likuidohet i pari. Kjo rezulton e përhapur përgjatë gjithë

muajve të ekzekutimit të buxhetit për vitin 2024. Testimet dhe analizat e mëtejshme janë fokusuar në baza ditore të procesimit të transaksioneve, ku u konstatuan se ka raste kur urdhër-shpenzimi është regjistruar në data më të hershme dhe ekzekutimi i pagesës është kryer në datë më të mëvonshme. Në këtë kuadër, konstatohet se për rastet e kampionuara më sipër janë procesuar transaksione në datat e ndërmjetme të datës së regjistrimit të transaksioneve në sistem dhe datës së ekzekutimit në sistem, çka përcakton devijim në parimin hyrje e parë, dalje e parë sipas përcaktimeve në Udhëzimin Standard të Zbatimit të Buxhetit.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.3, faqe 230-297 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

51.1. Rekomandimi: Drejtoria e Përgjithshme e Thesarit të marrë masa për zgjidhjen e problemeve teknike, me qëllim respektimin e radhës së pagesave në kushtet e tepricave të konsiderueshme të likuiditetit në nivel të përgjithshëm, të cilat duhet të jenë të harmonizuara me planin e arkës për njësitë e qeverisjes së përgjithshme.

Në vijimësi

52. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i saktësisë së veprimeve mbyllëse për raportimin në treguesit fiskalë dhe paraqitjes në pasqyrat financiare të konsoliduara të shtetit, u konstatua se rezultojnë 43 njësi të të cilat nuk kanë dorëzuar ose kanë dorëzuar më vonesë pasqyrat financiare individuale të tyre për t'u reflektuar më pas në Sistemin Informatik Financiar të Qeverisë dhe për të vijuar me procedurat e konfirmimit me degët e thesarit dhe konsolidimin, duke krijuar problematika në lidhje me afatet dhe produktin përfundimtar (pasqyrat financiare të konsoliduara), në kundërshtim me përcaktimet e nenit 62 “Përgatitja e llogarive vjetore të buxhetit” të Ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për Menaxhimin e Sistemit Buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar dhe Udhëzimit nr. 8, datë 09.03.2018 “Për procedurat e përgatitjes, paraqitjes dhe raportimit të pasqyrave financiare vjetore në njësitë e qeverisjes së përgjithshme”, i ndryshuar. Për më tepër, konstatohet se si pasojë e mungesës së kuadrit rregullator për standardet kontabël, të cilat ende nuk janë miratuar, në kundërshtim me nenin 61 të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008, struktura e thesarit nuk shqyrton apo konfirmon pasqyrat financiare për t'u siguruar që nuk ka dublikime në transaksione apo transaksione të ndërsjellta me njësitë e varësisë.

Sa i takon dorëzimit të pasqyrave financiare të konsoliduara pranë DPTH për vitin 2024, bazuar në Udhëzimin e MF nr. 5, datë 21.02.2022 “Për disa ndryshime në Udhëzimin e Ministrit të Financave dhe të Ekonomisë nr. 8, datë 09.03.2018”, ka rezultuar se 47 institucione, përkatësisht 5 ministri linje, 6 këshilla qarku dhe 36 bashki kanë dorëzuar me vonesë përmbledhëset/PF të konsoliduara, pas dërgimit të shkresës së tërheqjes së vëmendjes nga DPTH. Ndërsa, 25 institucione nuk kanë dorëzuar këto përmbledhëse/ PF të konsoliduara, përkatësisht 1 ministri linje, 2 këshilla qarku dhe 22 bashki. Evidentohet se masivisht Njësitë e Vetëqeverisjes Vendore (NJVV) paraqesin problematika në dorëzimin në kohë të Pasqyrave Financiare/ përmbledhëseve të konsoliduara vjetore. Më konkretisht, nga 12 Këshilla të Qarqeve në rang vendi, 8 prej tyre, ose rreth 67%, kanë paraqitur vonesa ose mangësi në dorëzimin e PF/ përmbledhësve të konsoliduara. Situata paraqitet edhe më problematike në nivel bashkie, ku nga 61 bashki, 58 prej tyre (që përbëjnë rreth 95%) nuk i kanë dorëzuar pasqyrat financiare/ përmbledhëset e konsoliduara brenda afateve të përcaktuara ose nuk i kanë dorëzuar fare. Vetëm 3 bashki rezultojnë se kanë përmbushur këtë detyrim brenda afatit ligjor.

Për sa më sipër evidentohet se situata mbetet e pandryshuar krahasuar me vitin 2023, ku mungesa e një kuadri të plotë dhe të miratuar të standardeve të kontabilitetit publik, së bashku me dobësitë në procedurat e raportimit dhe konsolidimit, riskon cilësinë, besueshmërinë dhe transparencën e informacionit financiar që ofrohet nga sektori publik, dhe gjithashtu përbën pengesë për përputhjen me praktikën më të mira ndërkombëtare.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.3, faqe 230-297 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

52.1. Rekomandimi: Titullari i Ministrisë së Financave të marrë masa për (i) bashkërendimin e veprimtarisë ndërmjet strukturave përkatëse brenda ministrisë, me synim përshejtimin e procesit të miratimit të kuadrit rregullator të nevojshëm për metodologjinë e konsolidimit të pasqyrave financiare, si dhe (ii) marrjen e masave administrative për adresimin e rasteve të mosdorëzimit në kohë të pasqyrave financiare, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Në vijimësi

53. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i menaxhimit të likuiditetit përgjatë vitit 2024, rezultoi se bazuar në përcaktimet e pikës 3, neni 20 të ligjit nr. 97, datë 07.12.2023 “Për buxhetin e vitit 2024”, gjendja maksimale që mund të mbahet si tepricë likuiditeti për vitin 2024 është vlera mesatare prej dy muajsh kumulativë të shpenzimeve totale buxhetore të planifikuara prej 771,347 milion lekë, pra limiti arrin në rreth 128,557.83 milion lekë. Pavarësisht se gjendja e Llogarisë së Unifikuar të Thesarit (TSA) në datë 31.12.2024 ka qenë 115,039.76 milion lekë (përfshirë monedhën ALL dhe valutat e huaja) dhe qëndron brenda limitit, me përfshirjen edhe të gjendjeve të llogarive speciale të mbajtura jashtë TSA, ky limit tejkalohet me rreth 25,163.19 milion lekë. Duke marrë në konsideratë se llogaritë speciale përbëjnë burime financiare që janë në dispozicion për financimin e shpenzimeve buxhetore, rrjedhimisht përjashtimi i tyre nga vlerësimi i likuiditetit mund të çojë në nënraportim të stokut real të mjeteve monetare të qeverisë dhe të shkaktojë mbajtjen e panevojshme të cash-it ose huamarrje jo optimale.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.3, faqe 230-297 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

53.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për përfshirjen e llogarive speciale në nivelin e përgjithshëm të tepricave të likuiditetit përgjatë vitit, me qëllim parandalimin e tejkalimit të limiteve ligjore, duke siguruar përdorimin efikas të fondeve publike dhe ruajtjen e stabilitetit financiar në veprimet e ndërmarra për menaxhimin e këtyre tepricave.

Menjëherë dhe në vijimësi

54. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi mbi menaxhimin e likuiditetit, ka rezultuar se përgjatë vitit 2024, janë kryer investime në depozitë, konvertime të njëanshme, blerje valute si dhe kontrata spot-forward me qëllim menaxhimin e tepricave të likuiditetit. Megjithatë, investimet në depozitë sidomos të monedhës EUR, për shkak të rënies së kursit të këmbimit në tejkallim të përfitimit nga interesi), paraqesin humbje rreth 1,091.10 milion lekë. Konstatohet se nuk janë shfrytëzuar mundësitë për kryerje të konvertimeve të njëanshme të monedhës së huaj në monedhë vendase, por blerjet kanë konsistuar në blerje valutash të huaja përmes një valute tjetër të huaj, duke kufizuar fleksibilitetin në menaxhimin e rezervave dhe ekspozuar portofolin ndaj riskut të kursit të këmbimit.

Referuar analizës së të dhënave nga grupi i auditimit, gjendja e likuiditeteve totale përgjatë vitit 2024 është luhatur në intervalin 40 miliard – 137 miliard lekë. Pjesa më e madhe e tepricave të likuiditetit të TSA përgjatë vitit është akumuluar në monedhën ALL me një interval ndërmjet 2.3 miliard – 111 miliard lekë. Ndërsa, likuiditeti në monedhën EUR paraqitet me luhatshmëri, ku teprica minimale dhe ajo maksimale kanë variuar nga 2.1 – 78 miliard lekë (konvertuar në lekë). Bazuar në flukset ditore, javore dhe mujore të likuiditetit të TSA-së, rezulton se kalimi i vlerës prej 7.9 miliard lekë si e ardhur në TSA nga rezultati financiar i ISSH-së ka rritur tepricën e likuiditetit të kësaj llogarie më datë 25.04.2024 me rreth 23%. Mos ndjekja e duhur e këtyre tepricave jo të zakonshme të krijuara gjatë administrimit të likuiditetit nuk është në përputhje me parashikimet e bëra në nenin 8 “Menaxhimi i mjeteve monetare të qeverisjes së përgjithshme” të

ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.

Gjatë vitit 2024 sipas raportimit të llogarisë së TSA në 31.12.2024 janë krijuar humbje nga kursi i këmbimit dhe diferenca nga rivlerësimi i monedhave të huaja me kursin e datës së fundit të vitit, së bashku me fitim/humbje nga konvertimi, reflektuar në zërin të tjera nën financimin e deficitit në tabelën e treguesve fiskalë të konsoliduar analitikë, zë i cili paraqitet në vlerën totale -2,834 milion lekë.

Menaxhimi i likuiditetit konstatohet se mbart problematika edhe e kufizimeve në instrumentet operacionale të disponueshme, të cilat ofrohen në mënyrë njëanshme nga Banka e Shqipërisë dhe me kushte ekskluzive, përbëjnë pengesë për administrimin efektiv të likuiditetit. Një tjetër faktor ndikues është përqendrimi i daljeve të mëdha të mjeteve monetare gjatë pjesës së fundit të vitit buxhetor, duke krijuar presion të lartë në menaxhimin e flukseve dalëse. Këto vështirësi thellohen më tej nga mosdetajimi në kohë i planit buxhetor për realizimin e shpenzimeve, që rezultojnë në kufizim të tyre dhe rrjedhimisht, në mungesë koherence në qarkullimin e mjeteve monetare. Për më tepër, ndryshimet e shpeshta të buxhetit përmes akteve normative, të cilat shpesh argumentohen si përgjigje ndaj ngjarjeve “të ngutshme dhe të paparashikuara”, e deformojnë planifikimin fillestar të arkës dhe e bëjnë të vështirë parashikimin dhe menaxhimin e qëndrueshëm të likuiditetit.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.3, faqe 230-297 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

54.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për uljen e tepricave të likuiditetit në monedhën vendase dhe valutë në përputhje me nevojat operacionale dhe të shmangë krijimin apo mbajtjen e panevojshme të rezervave monetare, përmes rakordimit efektiv me planin e huamarrjes dhe ecurinë e aktivitetit buxhetor.

54.2. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për (i) investimin e tepricave monetare të monedhës vendase dhe valutës së huaj, sipas instrumenteve të diversifikuara të cilat ofrojnë edhe përfitim përpos mbrojtjes nga risqet financiare, pas kryerjes së analizave kosto-përfitim, si dhe (ii) zgjerimin dhe diversifikimin e instrumenteve financiare të disponueshme në bashkëpunim me aktorët e tjerë të përfshirë, duke reduktuar kushtet ekskluzive dhe njëanshmërinë në operacione.

Në vijimësi

55. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i transfertave valutore për vitin 2024 u konstatua se pika 80 e Udhëzimit Plotësues nr. 1, datë 24.01.2024, nuk është zbatuar nga njësitë përkatëse. Konkretisht, për dy pagesa në USD (3,124,446.50 USD për rritjen e kapitalit në IBRD dhe 20,244,867.50 USD për Aktivitet Afatgjatë Materiale/Forcat Ajrore), llogaria “Depozitë e Qeverisë në USD” nuk ka disponuar mjete të mjaftueshme. Për pasojë, janë realizuar blerje prej 62,000,000 USD kundrejt EUR më 19.01.2024 dhe 12.04.2024. Nga përdorimi i monedhës EUR në transfertat ku kërkohet monedha USD (pra, blerja e monedhës USD përmes EUR) si dhe nga mospërputhjet kohore ndërmjet blerjes së valutës dhe miratimit të urdhër-shpenzimeve, janë gjeneruar diferenca nga kursi në shumën totale rreth 9.27 milion lekë (124,983.65 lekë nga konvertimi dhe 9,141,434.85 lekë nga diferenca kohore). Nga auditimi u konstatuan mangësi në dokumentimin e një analize paraprake të Ministrisë së Financave për zgjedhjen e mënyrës më me kosto efektive të konvertimit, për shkak edhe të mosrespektimit të procedurave së njoftimit nga NJQP-të për transaksione mbi vlerat kufi gjatë ciklit të ekzekutimit të buxhetit në monedhë të huaj.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.3, faqe 230-297 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)

55.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për (i) evidentimin e pagesave të njohura të përvitshme në valutën USD, me qëllim përcaktimin paraprak të gjendjes së mundshme të likuiditetit për përballimin e pagesave periodike në këtë valutë, (ii) kryerjen e një analize

paraprake, me qëllim përcaktimin e mënyrës më të favorshme për pagesë, në rastet kur kjo llogari nuk rezulton me gjendje të mjaftueshme për kryerjen e pagesave, si dhe (iii) marrjen e masave administrative në rastet e mosnjohimit në afat nga njësitë e qeverisjes së përgjithshme për pagesat e paparashikuara në vlerë më të lartë se 100 milionë lekë (konvertuar në çdo valutë) sipas përcaktimeve ligjore në fuqi.

Menjëherë

56. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se menaxhimi i procesit të shpërndarjes së dëmshpërblimit financiar për ish-të dënuarit dhe të përndjekurit politikë kryhet nga Drejtoria e Pagesave dhe Dëmshpërblimeve, pjesë e strukturës së Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit pranë Ministrisë së Financave ndërsa planifikimi i fondeve buxhetore të çelur për programin 01190 “Rehabilitimi i të Përndjekurve Politikë” kryhet nga Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, e cila ka në fushëveprimin e saj bazuar në VKM nr. 609, datë 20.10.2021, marrjen e masave e ndjekjen e çështjeve që kanë të bëjnë me integrimin në jetën e shoqërisë shqiptare të ish-të përndjekurve politikë nga regjimi komunist.

Referuar VKM-ve përkatëse përgjatë viteve deri në 31.12.2024, ka rezultuar se janë miratuar në total 13,518 dosje dhe vlera totale e miratuar për dëmshpërblim paraqitet në 52,487,593 mijë lekë. Nga ky detyrim rezulton të jetë paguar vlera 24,732,418 mijë lekë ose 47% e totalit të dëmshpërblimit financiar për ish-të dënuar politikë të miratuar. Për vitin 2023 ky tregues paraqitet në 45%, duke dëshmuar një rritje të ngadaltë e pagesës me vetëm rreth 2% në vit. Sipas përlllogaritjeve të grupit të auditimit, procesi do të përfundonte në rreth 27 vite, nëse nuk ndryshon buxheti dhe vijon ky ritëm pagese (2% në vit), në kundërshtim me nenin 2, neni 32 të ligjit nr. 9831, datë 12.11.2007 “Për dëmshpërblimin e ish të dënuarve politikë të regjimit komunist”, i ndryshuar. Ritmi i ngadaltë i shpërndarjes së dëmshpërblimit financiar për kategoritë e ish-të dënuarve politikë të regjimit komunist mbart në vetvete riskun e mosrealizimit të plotë të detyrimit financiar si dhe tejzgjatjen në kohë të pagesave, sidomos duke marrë parasysh moshën e përfituesve dhe trashëgimtarëve. Për më tepër, mund të shfaqet risk për fragmentim të skemës dhe mirëadministrimit të saj.

Gjithashtu, nga verifikimi i të dhënave u konstatua 1 rast në tejkalim të vlerës prej 1 milion lekë të këstit, si dhe ndarja e kësteve varion nga 1-16 edhe për shkak të kohës së tejzgjatur të dëmshpërblimit, duke i copëzuar përtej 8 kësteve dhe duke paguar këste të VKM-ve të vjetra (viti 2009), krahasimisht me VKM-të e reja të çeljes së kësteve. Përpos sa më sipër, edhe në kuadër të sistemit elektronik e-dëmshpërblime u evidentuan problematika për të cilat pavarësisht hapave të ndërmarrë që në vitin 2023 për përmirësimin e sistemit e-dëmshpërblime dhe në vijimësi në vitin 2024, nuk rezulton që deri në fund të periudhës objekt auditimi të jetë përfunduar kjo procedurë. *(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.3, faqe 230-297 të Raportit Përfundimtar të Auditimit)*

56.1. Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për vlerësimin e procedurave të ndjekura në ciklin e plotë të dëmshpërblimeve, që nga njohja e detyrimit deri në ekzekutimin e pagesës, me qëllim identifikimin e mundësisë për maksimizimin e efektivitetit të skemës për të shmangur burokracitë që shkaktohen nga struktura të ndryshme për një proces të vetëm që ka angazhuar detyrime ende të papërmbushura të shtetit.

56.2. Rekomandimi: Ministria e Financave në bashkëpunim me Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale të marrin masa për shtimin e fondeve për dëmshpërblimin e ish-të dënuarve dhe të përndjekurve politikë, duke mundësuar shlyerjen në kohë të detyrimit të njohur nga shteti.

56.3. Rekomandimi: Titullari i Drejtorisë së Përgjithshme të Thesarit të marrë masa për përshpejtimin e procesit dhe zgjidhjen e problematikave të sistemit e-dëmshpërblime, me qëllim

rritjen e sigurisë së të dhënave, si dhe kryerjes së pagesave në respektim të përcaktimeve ligjore në fuqi.

Menjëherë dhe në vijimësi

57. Gjetje nga auditimi: Nga verifikimi i bërë në lidhje me ofrimin e shërbimit të auditimit sipas një prej formave të parashikuara në nenin 10, të ligjit nr. 114/2015 “*Mbi auditimin e brendshëm në sektorin publik*”, të ndryshuar rezultoi se shërbimi i auditimit të brendshëm nuk shtrihet në të gjitha njësitë e përcaktuara në fushën e veprimit të ligjit të sipërcituar, konkretisht sipas të dhënave që disponon Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm (DH/AB) për vitin 2024 nuk janë mbuluar me shërbim auditimi 33 institucione (27 institucione të pavarura dhe 6 njësi të pushtetit vendor).

Nga verifikimi i formave të mbulimit të shërbimit të auditimit për vitin 2024 rezultoi se 19 njësi në varësi të Kryeministrit e marrin shërbimin nga NJAB e kryeministrit, si institucion epror i tyre, dhe 5 njësi shërbimi i auditimit mbulohet nga njësia e auditimit të një njësie tjetër publike, nëpërmjet një marrëveshjeje ndërmjet titullarëve të njësisë publike përkatëse. Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm nuk disponon në të gjitha rastet kopje të marrëveshjeve, veprim ky në kundërshtim me pikën 2.2.4 të formatit të akt marrëveshjes së paraqitur në Manualin e Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik.

(*Më hollësisht gjetjet trajtuar në pikën 2.5 faqe 325-372 të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

57.1 Rekomandimi: Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm (DH/AB) të marrë masa për t’i propozuar Ministrit përgjegjës për financat vendosjen e një mekanizmi shtrëngues institucional, për zbatimin e nenit 10 të Ligjit nr. 114/2015, që të përfshijë dorëzimin e detyrueshëm të marrëveshjeve ndër-institucionale dhe sanksione për moszbatim, si dhe të zhvillojë fushata ndërgjegjëse dhe monitorim të vazhdueshëm për mbulimin e plotë të njësisë publike me shërbimin e auditimit të brendshëm.

Në vijimësi

58. Gjetje nga auditimi: Nga verifikimi i përmbushjes së kriterit të certifikimit në strukturat e Njësive të Auditimit të Brendshëm (NJAB), në nivel sistemi rezultoi se 48 NJAB kanë në përbërje më shumë se 1/3 e audituesve të pa certifikuar, në kundërshtim me pikën 3, të VKM nr. 83, datë 04.02.2016. Në nivel sistemi, për vitin 2024, rezultojnë 130 auditues të pa certifikuar, ose rreth 28.4% të numrit faktik të punonjësve.

Gjatë 2 viteve të fundit (2023-2024) Struktura Përgjegjëse për Harmonizimin e Auditimit të Brendshëm, nuk ka iniciuar dhe organizuar procesin e certifikimit të audituesve të brendshëm në sektorin publik, siç përcaktohet në nenin 24 të Ligjit nr. 114/2015 “*Për auditimin e brendshëm në sektorin publik*”, i ndryshuar.

Gjithashtu rezulton se pika 3 e VKM nr. 83/2016, mbi kriterin e certifikimit nuk përcakton qartësisht nëse për vlerësimin e këtij kriteri duhet të merret si bazë numri i audituesve sipas strukturës së miratuar apo ai faktik, duke krijuar hapësirë për interpretime të ndryshme.

(*Më hollësisht gjetjet trajtuar në pikën 2.5 faqe 325-372 të Raportit Përfundimtar të Auditimit*).

58.1 Rekomandimi: Struktura Përgjegjëse për Harmonizimin e Auditimit të Brendshëm pranë Ministrit të Financave të marrë masa për propozimin pranë Ministrit përgjegjës për financat të organizimit dhe zhvillimit periodik të procesit të certifikimit të audituesve të brendshëm, në përputhje me përcaktimet ligjore, me qëllim rritjen e kapaciteteve dhe zhvillimit profesional të audituesve në nivel kombëtar.

Në vijimësi

59. Gjetje nga auditimi: Nga verifikimi i raportimeve të bëra nga Njësitë e Auditimit të Brendshëm (NJAB) pranë Drejtorisë së Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm (DHAB), rezultoi se:

- 132 nga 136 NJAB kanë dorëzuar pranë DH/AB planet e auditimit, ndërsa 4 NJAB nuk kanë raportuar;
- 5 NJAB, ndonëse kanë raportuar, nuk kanë paraqitur të dhëna të qarta;
- 9 NJAB kanë raportuar jo në përputhje me pikën “c” të nenit 14, të Ligjit nr. 114/2015 “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik”, të ndryshuar.

Sa i përket respektimit të afateve dhe miratimeve, të planeve Strategjike dhe vjetore të auditimit nga Njësitë e Auditimit të Brendshëm, nga 132 NJAB që kanë dorëzuar planet, 25 NJAB nuk e kanë respektuar afatin, të përcaktuar në pikën 3.3 të Kapitullit III, të Manualit të Auditimit të Brendshëm në Sektorin Publik, miratuar me Urdhrin nr. 100, datë 25.10.2016 dhe 8 NJAB kanë dorëzuar planin pa miratimin përkatës nga titullari i institucionit, Këshilli Mbikëqyrës ose Bordi Drejtues, në kundërshtim me paragrafin e parë të Kapitullit III të të njëjtit Manual.

-Pyetëtori i vetëvlerësimit për vitin 2024 është plotësuar nga 127 NJAB nga 136 NJAB që kanë detyrimin për të raportuar veprimtarinë e tyre pranë DH/AB duke ndikuar drejtpërsëdrejti në cilësinë e përgatitjes së vlerësimit të performancës të Kontrollit të Brendshëm të Financave publike.

-Nga verifikimi i regjistrit të audituesve të certifikuar, rezultoi se regjistri i audituesve të certifikuar, nuk paraqet informacion të plotë mbi audituesit e certifikuar dhe nuk është i përditësuar.

(Më hollësisht gjetjet trajtuar në pikën 2.5 faqe 325-372 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

59.1 Rekomandimi: Drejtoria e Harmonizimit të Auditimit të Brendshëm të ndërmarrë masa për:

- propozimin pranë Ministrit përgjegjës për financat të një mekanizmi rregullues institucional, i cili synon ndërgjegjësimin efektiv të njërive për përmbushjen në kohë dhe në përputhje me ligjin të detyrimeve të tyre në fushën e auditimit të brendshëm;
- hartimin dhe propozimin pranë Ministrit të Financave të një formati të standardizuar dhe të plotë të Regjistrit Kombëtar të Audituesve të Certifikuar, me qëllim rritjen e transparencës, monitorimit efektiv dhe paraqitjen e një pasqyre të saktë dhe të përditësuar të kapaciteteve profesionale në fushën e auditimit të brendshëm në sektorin publik.

Në vijimësi

60. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i Drejtorisë së Harmonizimit të Kontrollit dhe Kontabilitetit (DH/MFKK), në drejtim të planifikimit dhe realizimit të veprimtarive të saj për vitin 2024, rezultoi se:

- DH/MFKK nuk ka përmbushur kërkesat e përcaktuara në urdhrin nr. 311, datë 23.12.2020, sipas të cilit vlerësimi i cilësisë së sistemit të kontrollit të brendshëm duhet të kryhet të paktën një herë në 5 vjet për çdo njësi të qeverisjes së përgjithshme. Nga 201 njësi të tilla, gjatë vitit 2024 janë realizuar vetëm 20 kontrole cilësie. Me ritmin aktual, rreth 20 kontrole cilësie në vit, frekuenca e ri kontrollit do të ishte 10 vite e jo 5 siç përcaktohet në Urdhrin e lartpërmendur.

- Në Planin Vjetor të miratuar me urdhrin nr. 338, datë 26.01.2024, për aktivitetet e DH/MFKK, lidhur me vlerësimet e cilësisë, asistencat teknike dhe trajnimet nuk janë përcaktuar afate konkrete të realizimit, por vetëm përshkrimi “*gjatë vitit*”, gjë që cënon karakterin planifikues të dokumentit dhe vështirëson ndjekjen dhe kontrollin e progresit.

- DH/MFKK nuk ka hartuar dhe miratuar një program vjetor trajnimi me tema të përcaktuara dhe afate kohore për zhvillimin e tyre. Trajnimet janë ofruar në bazë të kërkesave të institucioneve, pa një strategji të centralizuar, duke e kufizuar efektivitetin e ndërtimit të kapaciteteve. Kjo situatë

është reflektuar edhe në mungesën e një bazë të dhënash të strukturuar, që të dokumentojë informacionin mbi trajnimet e realizuara (pjesëmarrësit, institucionet, temat, kohëzgjatja), si dhe ndjekjen e përfshirjes së personave përgjegjës për MFK.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.5 faqe 325-372 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

60.1.Rekomandimi: Drejtoria e Harmonizimit të Kontrollit dhe Kontabilitetit të marrë masa për hartimin e një plani të veprimtarisë vjetore, të detajuar, ku të përcaktohet qartësisht: objekti, qëllimi, periudha kohore dhe afatet e realizimit., për çdo element të tij, në mënyrë që të mundësohet ndjekja dhe monitorimi më efektiv i zbatimit të planit dhe matje të progresit vjetor.

-Drejtoria e Harmonizimit të Kontrollit dhe Kontabilitetit të marrë masa në drejtim të hartimit dhe miratimit të një programi vjetor trajnimesh, të bazuar në nevojat e institucioneve dhe në prioritetet e sistemit të MFK, ku të përcaktohen qartë temat, periudhat dhe grupet e synuara. Krahas kësaj, të krijojë dhe administrojë një bazë të dhënash të plotë dhe të strukturuar, që të përfshijë: listën e trajnimeve të zhvilluara, pjesëmarrësit, institucionet, temat e trajtuara, kohëzgjatjen dhe përfshirjen e personave përgjegjës për MFK.

Në vijimësi

61. Gjetje nga auditimi: Nga verifikimi i veprimtarisë së strukturës përgjegjëse për harmonizimin e menaxhimit financiar, kontrollit dhe kontabilitetit mbi vlerësimin e cilësisë së sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit në njësitë e qeverisjes së përgjithshme dhe shoqëritë tregtare, sipas pikës 2 të nenit 26 të ligjit nr. 10296/2010, të ndryshuar, u konstatua se Drejtoria e Harmonizimit të MFKK ka dërguar 201 pyetësorë për vetëvlerësim, prej të cilëve janë kthyer të plotësuar vetëm 179, ose rreth 88%. Gjithashtu, disa njësi nuk kanë raportuar në mënyrë të plotë dhe në kohë, duke paraqitur mangësi në dokumentacion dhe vonesa në depozitimin e të dhënave. Si pasojë, konsolidimi dhe vlerësimi në nivel kombëtar nga DH/MFKK rezulton i paplotë dhe jo gjithëpërfshirës. Për këto njësi, deri në përfundimit të auditimit në terren, nuk është marrë asnjë masë disiplinore nga Sekretari i Përgjithshëm të Ministrisë përgjegjëse për Financat, pavarësisht dërgimit nga DH/MFKK e listës me institucionet që nuk kanë raportuar, në kundërshtim me pikën 3 dhe 4 të nenit 31, të ligjit nr. 10296/2010, i ndryshuar.

(Më hollësisht gjetjet trajtuar në pikën 2.5 faqe 325-372 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

61.1.Rekomandimi: DH/MFKK të sigurojë që raportimi i njësive që nuk kanë përmblusur detyrimet për vetëvlerësim dhe raportim të bëhet pranë Ministrit përgjegjës për Financat brenda vitit të raportimit, me qëllim ndërmarrjen e masave disiplinore dhe korrigjuese në kohë, me qëllimin rritjen e efektivitetit të kontrollit, ndërgjegjësimin e institucioneve dhe përmirësimin e konsolidimit të të dhënave për plotësinë e raportimit në kohë.

Në vijimësi

62. Gjetje nga auditimi: Nga verifikimi i veprimtarisë vjetore të Drejtorisë së Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (DH/MFKK), rezultoi se nuk është bërë përcaktim i saktë dhe konkret i afateve për evadimin e dokumentacionit në procesin e kontrolleve të cilësisë, pavarësisht rekomandimeve të mëparshme të KLSH. Në disa dosje të shqyrtuara nga grupi i auditimit, koha mes përfundimit të vlerësimit në terren dhe dërgimit të raportit ka kaluar mbi 60 ditë kalendarike, ndërsa afati maksimal sipas metodologjisë është 32-35 ditë pune. Mungon një plan i detajuar për procesin e ofrimit të asistencës teknike, mënyrat e vlerësimit dhe marrjes së feedback-ut. Nga kërkesat për raportim mbi zbatimin e instrumenteve të MFK të drejtuara nga DH/MFKK për 4 subjekte, vetëm një ka kthyer përgjigje, dhe jo në formatin e kërkuar.

DH/MFKK nuk ka përgatitur asnjë raport përmblledhës mbi rezultatet dhe ndikimin e asistencës teknike të ofruar, as nuk ka plan konkret në lidhje me këtë proces. Nga dokumentacioni i shqyrtuar

rezulton se organizohen mbledhje dhe trajnime me subjektet përkatëse, por nuk është dokumentuar se çfarë ndodh përtej trajnimit, si dhe nuk ekziston një vlerësim i arritjes së objektivave të procesit. Nga auditimi, konstatohet gjithashtu se ende nuk është miratuar paketa e plotë e azhurnuar e standardeve të kontabilitetit publik dhe nuk ekzistojnë pasqyra të konsoliduara të buxhetit të shtetit, problematikë që është evidentuar edhe në gjetjet e viteve të mëparshme për buxhetin dhe informacionin financiar publik

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.5 faqe 325-372 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

62.1.Rekomandimi: Drejtoria e Harmonizimit të Menaxhimit Financiar, Kontrollit dhe Kontabilitetit (DH/MFKK) të kryejë një vlerësim të detajuar për efektivitetin e asistencës teknike të ofruar, duke përcaktuar nëse ajo ka qenë vetëm formale apo ka sjellë përmirësime konkrete në kapacitetet dhe funksionimin e njësive përfituese. Nëse rezulton se asistenca nuk shkon përtej trajnimeve dhe nuk arrin të ndikojë në përmirësimin e sistemit, duhet rishikuar dhe ri projektuar si proces për të gjykuar nëse duhet të paraqitet si pjesë e integruar në planifikimin vjetor të DH/MFKK me qëllim të maksimizimit dhe efektivitetit të veprimtarive.

- Ministria e Financave të përshpejtojë miratimin e paketës së plotë të standardeve të kontabilitetit publik dhe hartimit të pasqyrave të konsoliduara të buxhetit, për të rritur transparencën dhe besueshmërinë e informacionit financiar.

Në vijimësi

B. MASA PËR ELEMINIMIN E EFEKTEVE NEGATIVE TË KONSTATUARA NË ADMINISTRIMIN E FONDEVE PUBLIKE DHE PËR MENAXHIMIN ME EKONOMICITET, EFICENCË DHE EFEKTIVITET TË FONDEVE PUBLIKE, TË ARDHURAT E MUNGUARA.

1.1. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi u konstatua se nga buxheti i shtetit për vitin 2024, është paguar principal në vlerën 2,586.33 milion lekë për rastet e garancive të huaja kur përfituesit e garancive kanë dështuar të përmbushin detyrimet e tyre, kryesisht nga subjektet përfituese të sektorit energjitik. E njëjta situatë paraqitet edhe për shpenzimet e interesit, ku nga buxheti i shtetit janë paguar 57.05 milion lekë shpenzime interesi. Nga auditimi është konstatuar se pagesat e kryera nga Buxheti i Shtetit për garancitë e huaja jo performuese kryhen jo në përputhje me kërkesat e nenit 42 të Ligjit Nr.9665 datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.

1.2. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi në lidhje me marrëveshjet e nënhuasë është konstatuar krijim të detyrimeve të reja si shtesë e vitit 2024 në shumën **4,283 milionë lekë** të subjekteve nënhuamarrëse, si pasojë e mos shlyerjes së detyrimeve përkatëse. Kjo jo në përputhje me përcaktimet e Ligjit nr.9665 datë 18.12.2006 “Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huas në Republikën e Shqipërisë. Sektorët me përkeqësim të situatës financiare paraqiten sektori i energjitikës kryesisht me nënhuatë e KESH, OSHEE dhe OST me rreth 3,971 milion lekë të rritjes totale të detyrimeve nga 4,283 milion lekë në total. Janë shtuar detyrime të reja nga Hekurudha Shqiptare me 242 milion lekë dhe Albcontrol me 61 milion lekë, sektori i ujësjellësve me rreth 320 milion lekë dhe Institucionet e Mikrokredisë me nënluanë rreth 11 milion lekë. Krahasuar nga stoku i detyrimeve të vitit 2019 në vlerën 27,344 milion lekë në fund të vitit 2024 stoku i detyrimeve paraqitet në vlerën 51,766 milion lekë ose me një rritje totale për periudhën 6 vjeçare (2019-2024) në masën 89%.

1.3. Gjetje nga auditimi: Për vitin 2024 gjendja e detyrimeve në lidhje me garancitë shtetërore që subjektet përfituese kanë ndaj shtetit është rritur nga 19,131 milion lekë në 19,892 milion lekë,

me një rritje vjetore prej 760 milion lekë. Këto detyrime të krijuara janë pasojë e pagesave të kryera nga Ministria e Financave si institucioni përgjegjës për të drejtat dhe detyrimet e rrjedhura në kuadër të garancive shtetërore të huasë dhënë shoqërive aksionere shtetërore në rastet e paaftësisë paguese të këtyre shoqërive. Për vitin 2024 këto detyrime janë akumuluar në masën më të madhe nga kompanitë përfituese, me kapital shtetëror që operojnë në sektorin energjistik dhe që mbartin një stok të detyrimeve në shumën 15,923 milion lekë. Gjithashtu, gjatë vitit 2024 konstatohet se Buxheti i Shtetit ka kryer pagesa si pasojë e paaftësisë paguese edhe të Radio Televizionit Shqiptar, duke rritur stokun e detyrimeve me 185 milion lekë; ka kryer pagesa për detyrime të rrjedhura nga projektet në Ujësjellës Kanalizime Tirana, sektor ky i cili mbart një stok të detyrimeve në shumën 1,613 milion lekë.

Konstatohet se pavarësisht krijimit me ligj nr.55/2023 *“Për menaxhimin e garancive dhe kredive shtetërore të pakthyer”* të Agjencisë së Menaxhimit të Garancive dhe Kredive të Pakthyer (AMGKP), e cila ka për detyrë zbatimin e procedurave për marrjen e masave, nuk është përmirësuar situata nga viti i kaluar si dhe përgjegjësia për marrjen e masave dhe efektivitetin e tyre është edhe e Ministrisë së Financave si institucion autorizues dhe vendimmarrës, për sa kohë që institucioni i varësisë nuk ka performuar në mënyrën e duhur dhe me efektivitet.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.4, faqet 297-325 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

1.1.Rekomandimi: Nga Ministria e Financave nëpërmjet Agjencisë së Menaxhimit të Garancive dhe Kredive të Pakthyer të marren masa për kryerjen e verifikimeve përpara pagesës për ato garanci të jashtme jo performuese/nënhuja dhe për rikuperimin e të drejtave për të arkëtuar nëpërmjet ushtrimit të instrumenteve ligjore që rrjedhin nga marrëveshjet e nënhuasë/garancisë dhe përcaktimeve të ligjit për institucionet e caktuara për menaxhimin e skemave të veçanta të garancive. Në të njëjtën kohë të merren masa për zgjidhjen e përcaktimeve konfliktuale ndërmjet paragrafit të parë dhe të dytë të nenit 42 të Ligjit Nr.9665 datë 18.12.2006 *“Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë”*, i ndryshuar përsa i përket verifikimit apo jo të aftësisë paguese përpara kryerjes së pagesës nga MF.

Në vijimësi

2. Gjetje nga auditimi: Nga auditimi i raportimeve mbi vendimet e Gjykatës së të Drejtave të Njeriut në Strasburg (GJEDNJ), rezultoi se:

- Deri në fund të vitit 2024, detyrimet faktike dhe kontingjente për vendimet e GJEDNJ-së raportohen në vlerën 17,996,950 Euro, vlerë e cila i takon 10 vendimeve. Nga auditimi konstatohet se vetëm 2 vendime që zënë 99% të detyrimeve, konkretisht: *“Sh.... kundër Shqipërisë”* dhe *“R... dhe të tjerë kundër Shqipërisë”*, rezultojnë ende të pa likuiduara, në kundërshtim me nenin 19/4 të ligjit nr. 10018 datë 13.11.2008 *“Për Avokaturën e Shtetit”*, i ndryshuar.

Ministria e Financave, për çështjen *“SH.... kundër Shqipërisë”* ka propozuar pagesë me këste për projektvendimin e paraqitur nga Ministria e Drejtësisë, pavarësisht se, vendimi i GJEDNJ ka formë të prerë, është botuar në Fletoren Zyrtare. Propozimi i MF për marrëveshje me këste nuk gjen mbështetje në dispozitat e vendimit dhe në ligjin organik të Avokaturës së Shtetit. Moszbatimi i këtij vendimi përkethehet në kosto financiare shtesë për buxhetin e shtetit.

-Nga Ministria e Financave, në lidhje me çështjen *“R... dhe të tjerë kundër Shqipërisë”*, është vepruar në kundërshtim me pikën 5 të nenit 19/5 të ligjit nr. 10 datë 13.11.2008 *“Për avokaturën e shtetit”*, i ndryshuar, duke mos kaluar fondet në një llogari të ngurtësuar. Ky mosveprim shkakton aplikimin e interesave dhe kamatëvonesa si kosto shtesë nga mosekzekutimi vullnetar. Veprimet dhe mosveprimet e Ministrisë së Financave për mosekzekutimet e vendimeve të mësipërme

krijojnë risk të lartë për efekte shtesë për buxhetin e shtetit, konstatime këto të njëjta edhe në auditimet e mëparshme të KLSH-së.

- Në bazë të metodës së vlerësimit, përllogariten interesa/kamatëvonesa, që i rëndon buxhetit të shtetit nga mosekzekutimi i vetëm 3 vendimeve kryesore të GJEDNJ-së deri më datë 31.12.2024 në shumën **4,002,982 euro, nga 3,422,744 euro që rezultonte në 31.12.2023.**

- Në lidhje me çështjen “Sh.... dhe të tjerë kundër Shqipërisë”, me një detyrim kontingjent në vlerën **3,811,365 euro**, evidentohet mospërputhje ndërmjet raportimeve të Ministrisë së Financave dhe Avokaturës së Shtetit. Ndërsa kjo çështje është përfshirë në raportimet e MF, raportin vjetor për zbatimin e buxhetit të vitit 2022 dhe në raportin e mes vitit për zbatimin e buxhetit 2023, sipas komunikimit elektronik të datës 13.06.2025, Ministria e Financave sqaron se Avokatura e Shtetit, prej datës 15.04.2024, nuk e liston më këtë çështje si detyrim për vendimet e GJEDNJ-së. Ndërkohë që në auditimin e zhvilluar nga KLSH në Avokaturën e Shtetit është konstatuar se ekzekutimi financiar i këtij vendimi është kryer përpara vitit 2022. Për sa më sipër, evidentohet pasaktësi, në rakordimin dhe raportimin nga MF dhe ASH në lidhje me çështjen e lartpërmendur. Nga auditimi mbi raportimet e Vendimeve të Gjykatës Ndërkombëtare të Arbitrazhit rezulton se deri në fund të vitit 2024, detyrimet faktike dhe kontingjente për vendimet e Arbitrazhit paraqiten në vlerën 179,948,214 Euro. Detyrimet e GJEDNJ-së, Arbitrazhit Ndërkombëtar si dhe mosekzekutimi i tyre në kohë paraqesin një risk të shtuar fiskal, jo vetëm për treguesit buxhetor të institucioneve përgjegjëse por edhe në nivel makroekonomik për financat publike, pasi pavarësisht se këto detyrime nuk llogariten dhe nuk regjistrohen në treguesit e borxhit publik, e implikojnë dhe e nënvlerësojnë këtë të fundit, pasi janë detyrime që do të shlyhen në të ardhmen.

(Më hollësisht trajtuar në pikën 2.2, faqe 38-230 të Raportit Përfundimtar të Auditimit).

2.1.Rekomandimi: Ministria e Financave të marrë masa për:

- ekzekutimin e vendimeve gjyqësore brenda afatit të përcaktuar në dispozitat ligjore, me qëllim uljen e riskut të akumulimit të kamatëvonesave, si dhe minimizimin e kostove si pasojë e mosekzekutimit në kohë të tyre;

- realizimin e një rakordimi të përbashkët ndërinstitucional me Avokaturën e Shtetit për çështjen “Sh.... dhe të tjerë kundër Shqipërisë”, me qëllim përcaktimin përfundimtar të statusit financiar, duke garantuar një raportim të unifikuar, të saktë dhe të përditësuar.

Në vijimësi

C. MASA DISIPLINORE

Mbështetur në nenin 15, të Ligjit nr. 154/2014, datë 24.11.2014 “Për organizmin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, gjerat “b”, “c” dhe “ç” nenit 58 “Llojet e masave disiplinore” të ligjit nr. 153/2013 “Për nëpunësin civil”, i ndryshuar, në VKM nr. 115, datë 05.03.2014 “Për përcaktimin e procedurës disiplinore dhe të rregullave për krijimin, përbërjen e vendimarrjen në komisionin disiplinor në shërbimin civil” i rekomandohet Titullarit të Ministrisë së Financave vlerësimi i problematikave dhe shkeljeve të përshkruara në këtë Raport Përfundimtar Auditimi dhe dhënia e masave disiplinore për punonjësit e ngarkuar me përgjegjësi.

D. MASA ADMINISTRATIVE

Mbështetur në nenin 15, të Ligjit nr. 154/2014, datë 24.11.2014 “Për organizmin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit”, dhe nenit 71 të Ligjit nr. 9936 datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar, i rekomandohet Ministrisë së Financave vlerësimi i problematikave dhe shkeljeve të përshkruara në këtë Raport Përfundimtar

Auditimi dhënia e masave administrative sipas çështjeve të konstatuara dhe përgjegjësisë individuale.

Për sa më sipër paraqitet ky Raport Përfundimtar Auditimi.

KONTROLI I LARTË I SHITIT